

WILBUR SMITH

Ο ΕΒΔΟΜΟΣ ΠΑΠΥΡΟΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ BELL

WILBUR SMITH

Ο ΕΒΔΟΜΟΣ ΠΑΠΥΡΟΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΓΩΓΩ ΑΡΒΑΝΙΤΗ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ BELL

Τίτλος πρωτοτύπου:
The Seventh Scroll

Copyright © Wilbur Smith 1995
All rights reserved
First published by Macmillan
an imprint of Macmillan General Books
Cavaye Place, London SW10 9PG

© 1996 ΧΑΡΛΕΝΙΚ ΕΛΛΑΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΒΕΕ
για την ελληνική γλώσσα

Α΄ Έκδοση: Ιανουάριος 1996
Β΄ Έκδοση: Απρίλιος 1997
Γ΄ Έκδοση: Φεβρουάριος 1999

Μετάφραση: Γωγώ Αρβανίτη
Επιμέλεια: Μαρία Βαϊμάκη
Διόρθωση: Κυριάκος Μιχελόγκωνας
Σχεδιασμός εξωφύλλου: Άγγελος Αναστασιάδης

*Απαγορεύεται η αναδημοσίευση μέρους ή του συνόλου του βιβλίου,
η αναπαραγωγή ή μετάδοσή του με οποιοδήποτε οπτικοακουστικό
ή άλλο μέσο, χωρίς την άδεια του εκδότη.*

ISBN 960-620-438-3

ΧΑΡΛΕΝΙΚ ΕΛΛΑΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΒΕΕ
Ιπποκράτους 57, 106 80 Αθήνα
Τηλ.: 360 94 38 – 362 97 23

Αυτό το βιβλίο το αφιερώνω και πάλι
στη γυναίκα μου Ντανιέλ.
Ζήσαμε τόσα χρόνια γεμάτα ευτυχία και αγάπη μαζί
κι όμως νιώθω σαν να ξεκινάμε μόλις τώρα.
Το μέλλον έχει πάρα πολλά ακόμη να μας προσφέρει.

Το σούρουπο απλώθηκε αργά πάνω από την έρημο, βάφοντας με πορφυρές ανταύγειες τις θίνες. Σαν βαθύς βελούδινος μανδύας έπνιξε κάθε ήχο, ώσπου όλα βυθίστηκαν στη σιγαλιά και την ακινησία.

Από την κορυφή του αμμόλοφου όπου στέκονταν, αντίκριζαν μπροστά τους την όαση και το σύμπλεγμα των μικρών χωριών που την περιτριγύριζαν. Τα σπίτια ήταν άσπρα με επίπεδες στέγες και οι χουρμαδιές τα ξεπερνούσαν όλα σε ύψος, εκτός από το τζαμί και την εκκλησία των κοπτών. Αυτοί οι δυο προμαχώνες της πίστης στέκονταν αντικριστά, έχοντας ανάμεσά τους τη λίμνη της όασης.

Τα νερά της λίμνης είχαν σκοτεινιάσει. Ένα κοπάδι λευκές πάπιες κατέβηκε γοργά από τον ουρανό και βούτηξε με μικρά πλαταγίσματα στο νερό, κοντά στις καλαμόφυτες όχθες, μέσα σ' ένα δαχτυλίδι από λευκό αφρό.

Το ζευγάρι δεν ήταν αυτό που λέμε ταιριαστό. Ο άντρας ήταν ψηλός, με κυρτούς ώμους και ασημόχρωμα μαλλιά, που αντανakλούσαν το τελευταίο φως της μέρας. Η γυναίκα ήταν νέα, λίγο πάνω από τα τριάντα, λεπτή, λυγερή και γεμάτη ζωντάνια. Τα μαλλιά της ήταν πυκνά, σγουρά και κατάμαυρα, και τα συγκρατούσε πιασμένα μ' ένα κορδόνι χαμηλά στον αυχένα της.

«Ωρα να πηγαίνουμε πια. Η Αλία θα μας περιμένει», είπε ο άντρας, χαμογελώντας στο ταίρι του με λατρεία. Ήταν η δεύτερη σύζυγός του. Όταν η πρώτη πέθανε, είχε πιστέψει πως πήρε μαζί της και το φως του ήλιου. Ποτέ του δεν είχε φανταστεί μια δεύτερη περίοδο ευτυχίας στη ζωή του. Και να

που τώρα είχε τη λατρεμένη του γυναίκα και τη δουλειά του. Ήταν ένας άνθρωπος ευτυχισμένος και ολοκληρωμένος.

Ξαφνικά, εκείνη άρχισε να τρέχει τραβώντας ταυτόχρονα το κορδόνι που συγκρατούσε τα μαλλιά της. Κούνησε το κεφάλι πέρα δώθε γελώντας, κι αυτά ξεχύθηκαν πυκνά και κατάνευρα πάνω στους ώμους της. Ήταν πολύ γλυκός ο ήχος του γέλιου της, καθώς έτρεχε στην απότομη πλαγιά του ψηλού αμμόλοφου, με τη μακριά φούστα ν' ανεμίζει γύρω απ' τα μελαψά, καλλίγραμμα πόδια της. Κατάφερε να κρατήσει την ισορροπία της ως τα μισά της απότομης κατηφορίας· ύστερα την παρέσυρε η βαρύτητα κι άρχισε να κατρακυλάει στην άμμο.

Ο άντρας την κοίταζε από την κορυφή του αμμόλοφου, χαμογελώντας με τις τρέλες της. Μερικές φορές, η γυναίκα του έκανε σαν παιδί. Άλλες, ήταν απόλυτα σοβαρή και αξιοπρεπής. Δεν ήξερε τι από τα δυο προτιμούσε, αλλά τη λάτρευε όπως κι αν ήταν.

Η γυναίκα έφτασε κατρακυλώντας ως τη βάση του αμμόλοφου, σταμάτησε, ανακάθισε και, γελώντας ακόμη, άρχισε να τινάζει την άμμο από τα μαλλιά της. «Σειρά σου!» φώναξε κοιτώντας προς τα πάνω.

Ο άντρας την ακολούθησε ήρεμα κατηφορίζοντας, με την ελαφριά δυσκαμψία που χαρακτηρίζει συχνά τους μεσήλικους, και κράτησε την ισορροπία του ώσπου έφτασε κοντά της. Της έδωσε το χέρι να σηκωθεί από την άμμο. Δεν τη φίλησε, κι ας ήταν μεγάλος ο πειρασμός. Στον αραβικό κόσμο δεν είναι σωστό να δείχνει κανείς δημόσια τα αισθήματά του, ακόμη και προς την πολυαγαπημένη του σύζυγο.

Πριν ξεκινήσουν για το χωριό, η γυναίκα έφτιαξε τα ρούχα της κι έδεσε πάλι τα μαλλιά της. Πήγαιναν παράλληλα με τους καλαμώνες της όασης, περνώντας από τα ετοιμόρροπα γεφυράκια των αρδευτικών καναλιών. Στο πέρασμά τους, οι χωρικοί που επέστρεφαν από τα χωράφια τους κοντοστέκονταν και τους χαιρετούσαν με βαθύ σεβασμό.

«Σαλαάμ αλέικουμ, ντοκτέρ! Η ειρήνη μαζί σου, δόκτορ!» Τιμούσαν όλους τους ανθρώπους των γραμμάτων και ιδιαίτερα αυτόν, για την καλοσύνη του προς τους ίδιους και τις οικογένειές τους. Και είχε ελάχιστη σημασία το γεγονός ότι οι περισσότεροι απ' αυτούς ήταν μουσουλμάνοι, ενώ ο καθηγητής χριστιανός.

Όταν έφτασαν στη βίλα, η Αλία, η γριά οικονόμος, τους υποδέχτηκε με μούτρα και παράπονα. «Αργήσατε. Πάντα

αργείτε. Γιατί δεν έχετε κανονικές ώρες σαν καθώς πρέπει άνθρωποι που είστε; Πρέπει να κρατάμε τη θέση μας».

«Έχεις δίκιο όπως πάντα, σεβάσμια μητέρα», την καλόπιασε ο άντρας. «Δεν ξέρω τι θα γινόμαστε χωρίς εσένα να μας φροντίζεις».

Όταν της είπε ότι ήταν ελεύθερη να γυρίσει στο σπίτι της, η ηλικιωμένη οικονόμος αποχώρησε, διατηρώντας το βλοσυρό, θυμωμένο ύφος, που έκρυβε απλώς την αγάπη και την αδυναμία που είχε στο αφεντικό της.

Το ζευγάρι έφαγε έξω, στη βεράντα, ένα απλό, λιτό δείπνο που το αποτελούσαν χουρμάδες, ελιές, ζυμωτό ψωμί και κατσικίσιο τυρί. Είχε σκοτεινιάσει εντελώς όταν απόφαγαν, αλλά τ' αστέρια στον απέραντο ουρανό της ερήμου έλαμπαν σαν μυριάδες αναμμένα κεριά.

«Ρόγιν, λουλούδι μου», είπε ο άντρας κι έπιασε τρυφερά το χέρι της γυναίκας του πάνω στο τραπέζι, «είναι ώρα ν' αρχίσουμε δουλειά». Σηκώθηκε και μπήκε στο εργαστήριο που επικοινωνούσε απευθείας με τη βεράντα με μια φαρδιά, διπλή μπαλκονόπορτα.

Η Ρόγιν αλ Σίμα τον ακολούθησε στο δωμάτιο, πήγε κατευθείαν σ' ένα ψηλό, ατσάλινο χρηματοκιβώτιο και σχημάτισε το συνδυασμό. Δε θα μπορούσε να υπάρξει πιο παράταιρο αντικείμενο από κείνο το χρηματοκιβώτιο μέσα σ' ένα χώρο γεμάτο βιβλία, παπύρους, αρχαία αγάλματα, αντικείμενα και αναθήματα βασιλικών τάφων, που αποτελούσαν τη συλλογή μιας ολόκληρης ζωής.

Όταν άνοιξε η βαριά, ατσάλινη πόρτα, η Ρόγιν παραμέρισε κι έμεινε ακίνητη για μερικές στιγμές. Την έπιανε πάντα ένα μικρό δέος όταν αντίκριζε αυτά τα πανάρχαια ντοκουμέντα, έστω κι αν το διάστημα που είχε να τα δει ήταν μόλις μερικές ώρες.

«Ο έβδομος πάπυρος», ψιθύρισε, σαν να έδινε κουράγιο στον εαυτό της να τον αγγίξει. Ο πάπυρος ήταν ηλικίας σχεδόν τεσσάρων χιλιάδων ετών. Τα ιερογλυφικά που τον γέμιζαν είχαν χαραχτεί στα βάθη των ιστορικών χρόνων από μια μεγαλοφυΐα που ούτε η σκόνη της δεν υπήρχε πια, αλλά που εκείνη κι ο άντρας της είχαν γνωρίσει πολύ καλά κι εκτιμούσαν απεριόριστα. Ήταν ένας λόγος διαχρονικός, μια καθαρή φωνή από την άλλη ζωή, από τους αγρούς του παραδείσου, από το θεϊκό βασίλειο του Οσίριδος, της Ίσιδος και του Ωρου, της ιερής τριάδας την οποία ο αρχαίος συγγραφέας είχε λατρέψει με απόλυτη αφοσίωση, με την ανάλογη πί-

στη που έτρεφε και η Ρόγιν για μια νεότερη Αγία Τριάδα της ιστορίας.

Η Ρόγιν μετέφερε τον πάπυρο στο μακρύ τραπέζι όπου ο Ντουρέντ είχε αρχίσει ήδη τη μελέτη. Εκείνος σήκωσε για μια στιγμή το βλέμμα από τα χαρτιά του και είδε να καθρεφτίζεται στα μάτια του το δέος που αισθανόταν και η ίδια. Ο Ντουρέντ ήθελε πάντα να έχει κοντά του τον πάπυρο, κι ας μην υπήρχε πραγματική ανάγκη, αφού μπορούσε να δουλέψει με τις φωτογραφίες και τα μικροφίλμ. Αυτό που είχε ανάγκη ήταν να αισθάνεται κοντά του την αόρατη παρουσία του αρχαίου συγγραφέα την ώρα που μελετούσε τα κείμενά του.

Ο Ντουρέντ άλλαξε γρήγορα διάθεση κι έγινε ξανά ο απαθής, αφοσιωμένος επιστήμονας. «Εσύ βλέπεις καλύτερα από μένα, λουλούδι μου», είπε στη Ρόγιν. «Τι βγάζεις απ' αυτόν το χαρακτήρα;»

Η Ρόγιν έσκυψε πάνω από τον ώμο του και κοίταξε το ιερογλυφικό που της έδειχνε εκείνος στη φωτογραφία του παπύρου. Το μελέτησε για λίγο συνοφρυωμένη και ύστερα πήρε το μεγεθυντικό φακό από τα χέρια του Ντουρέντ για να το εξετάσει καλύτερα.

«Φαίνεται πως ο Τάιτα έχει βάλει άλλο ένα κρυπτόγραμμα δικής του επινόησης, απλώς για να μας παιδέψει». Η Ρόγιν αναφερόταν στον αρχαίο συγγραφέα σαν να ήταν στενός κι αγαπητός φίλος, που ωστόσο μπορούσε να γίνει πολύ εκνευριστικός κάποιες φορές· ένας φίλος που ζούσε, ήταν καλά και τους έκανε συνεχώς φάρσες.

«Τότε, πρέπει να λύσουμε το γρίφο», δήλωσε ο Ντουρέντ με φανερή ικανοποίηση. Λάτρευε αυτό το παιχνίδι. Ήταν το επίκεντρο της ζωής του.

Προτιμούσαν και οι δυο να δουλεύουν στη δροσιά της νύχτας· αυτές οι ώρες ήταν οι πιο αποδοτικές. Μεταξύ τους, μιλούσαν άλλοτε αραβικά, άλλοτε αγγλικά· και οι δυο γλώσσες ήταν γι' αυτούς μητρικές τους. Σπανιότερα, μιλούσαν γαλλικά, που ήταν η τρίτη κοινή τους γλώσσα. Είχαν σπουδάσει και οι δυο σε πανεπιστήμια της Αγγλίας και των Ηνωμένων Πολιτειών, πολύ μακριά από τη λατρευτή τους Αίγυπτο.

Στη Ρόγιν άρεσε πολύ η έκφραση «λατρευτή Αίγυπτος», που τόσο συχνά χρησιμοποιούσε ο Τάιτα στους παπύρους του. Και από πολλές απόψεις αισθανόταν πολύ στενά δεμένη μ' αυτό τον αρχαίο Αιγύπτιο. Στο κάτω κάτω, ήταν απόγονός του. Η Ρόγιν ήταν χριστιανή κόπτις και δεν

αντλούσε την καταγωγή της από τους Άραβες, οι οποίοι είχαν κατακτήσει την Αίγυπτο στα χρόνια της πολύ πρόσφατης ιστορίας της, μόλις εδώ και δεκατέσσερις αιώνες. Στη λατρευτή της Αίγυπτο, οι Άραβες ήταν νεοφερμένοι, ενώ οι δικές της ρίζες χάνονταν πίσω στο χρόνο, στην εποχή των Φαραώ και των μεγάλων πυραμίδων.

Όταν η ώρα πήγε δέκα, η Ρόγίαν έψησε καφέ στα κάρβουνα, γι' αυτή και τον Ντουρέντ, στη θράκα που τους είχε αφήσει έτοιμη η Αλία πριν επιστρέψει στο χωριό και στην οικογένειά της. Ήπιαν το γλυκό, δυνατό ρόφημα σε λεπτά φλιτζανάκια, ρουφώντας το με απόλαυση καθώς κουβέντιαζαν σαν παλιοί, καλοί φίλοι.

Για τη Ρόγίαν, η σχέση της με τον Ντουρέντ σήμαινε ακριβώς αυτό: καλοί φίλοι. Τον είχε γνωρίσει σχεδόν αμέσως μόλις επέστρεψε από την Αγγλία, με διδακτορικό στην αρχαιολογία, κι έπιασε δουλειά στο Τμήμα Αρχαιοτήτων, όπου εκείνος ήταν διευθυντής.

Η Ρόγίαν ήταν βοηθός του όταν ο Ντουρέντ ανακάλυψε στην Κοιλάδα των Ευγενών τον τάφο της βασίλισσας Λοστρίς, που χρονολογούνταν γύρω στα 1780 π.Χ. Και είχε μοιραστεί την απογοήτευσή του όταν διαπιστώθηκε ότι ο τάφος είχε συληθεί, από την αρχαιότητα ακόμη, κι όλοι οι θησαυροί του ήταν οριστικά χαμένοι. Το μόνο που απέμενε ήταν οι εξαιρετικές τοιχογραφίες στα τοιχώματα και στην οροφή του.

Η Ρόγίαν ήταν αυτή που φωτογράφιζε τις τοιχογραφίες ακριβώς πίσω από τη μεγάλη πλίνθο όπου στεκόταν κάποτε η σαρκοφάγος της βασίλισσας, όταν υποχώρησε ξαφνικά ένα τμήμα του επιχρίσματος κι αποκαλύφθηκε η μυστική κρύπτη με τα δέκα αλαβάστρινα βάζα. Το κάθε βάζο περιείχε και έναν πάπυρο. Και οι δέκα πάπυροι είχαν γραφτεί και τοποθετηθεί εκεί από το σκλάβο της βασίλισσας, τον Τάιτα.

Από τότε, οι δέκα αυτοί αρχαίοι πάπυροι είχαν γίνει το επίκεντρο της ζωής της και του Ντουρέντ. Μόλο που είχαν υποστεί κάποια αποσύνθεση, σε γενικές γραμμές είχαν διατηρηθεί σε εκπληκτικά καλή κατάσταση για τέσσερις χιλιάδες χρόνια.

Τι θαυμαστή ιστορία διηγούνταν αυτοί οι δέκα πάπυροι! Ήταν το έπος ενός ολόκληρου έθνους που δέχτηκε επίθεση από έναν εχθρό στρατιωτικά ανώτερό του, οπλισμένο με άρματα κι άλογα, των οποίων την ύπαρξη οι Αιγύπτιοι αγνοούσαν ακόμη τότε. Ηττημένοι από τις ορδές των βαρβάρων Υξώς, οι άνθρωποι του Νείλου τράπηκαν σε φυγή. Με αρχηγό

τη βασίλισσά τους, τη Λοστρίς του τάφου, ακολούθησαν το μεγάλο ποταμό προς το Νότο κι έφτασαν σχεδόν ως τις πηγές του, πάνω στα άγρια βουνά των αιθιοπικών υψιπέδων. Εκεί, κάπου μέσα στους γκρεμούς και στα φαράγγια, η Λοστρίς ενταφίασε τη μούμια του συζύγου της, Φαραώ Μαμώς, που είχε πέσει στη μάχη εναντίον των Υξώς.

Πολύ αργότερα, η βασίλισσα Λοστρίς είχε οδηγήσει το λαό της πίσω στην Αίγυπτο. Εφοδιασμένοι τώρα με δικά τους άλογα κι άρματα, δοκιμασμένοι πολεμιστές πια μετά την πολύχρονη περιπλάνησή τους στην άγρια Αφρική, οι Αιγύπτιοι κατέβηκαν, σαν τιμωροί, τους καταρράχτες του Νείλου, για να προκαλέσουν ξανά σε μάχη τους εισβολείς Υξώς και τελικά τους νίκησαν και ξαναπήραν από τα χέρια τους τη διπλή κορόνα του Άνω και Κάτω Βασιλείου.

Ήταν μια ιστορία που είχε μαγέψει και συγκινήσει τη Ρόγίαν ως τα κατάβαθα της ύπαρξής της, όσο αυτή κι ο Ντουρέντ μετέφραζαν τα ιερογλυφικά με τα οποία είχε γεμίσει τους δέκα παπύρους ο αρχαίος συγγραφέας.

Τους πήρε χρόνια να ολοκληρώσουν τη μετάφραση. Περνούσαν ώρες ατέλειωτες κάθε νύχτα στη βίλα τους στο χωριό, μετά την καθημερινή τους δουλειά στο μουσείο του Καΐρου, αλλά επιτέλους οι δέκα πάπυροι είχαν ερμηνευτεί. Όλοι, εκτός από τον έβδομο. Αυτός ήταν το μεγάλο αίνιγμα, αυτός που ο συγγραφέας είχε γεμίσει με προσωπικής έμπνευσης συντομογραφίες, μεταφορές και υπαινιγμούς τόσο αόριστους, που ακόμα δεν είχαν καταφέρει να ξεδιαλύνουν. Μερικά από τα σύμβολα που χρησιμοποιούσε ο Τάιτα δεν τα είχαν ξανασυναντήσει ποτέ στα αναρίθμητα αρχαία αιγυπτιακά κείμενα που είχαν μελετήσει στη διάρκεια της καριέρας τους. Ήταν φανερό ότι ο Τάιτα είχε στόχο να διαβαστούν αυτοί οι πάπυροι μόνο από την πολυαγαπημένη του βασίλισσα στην άλλη ζωή της. Ήταν το τελευταίο δώρο του, για να το πάρει μαζί της στην αιωνιότητα.

Χρειάστηκε να συνδυάσουν τις εξαιρετικές ικανότητές τους, όλη τη φαντασία και την εφευρετικότητά τους, αλλά επιτέλους πλησίαζαν στη λύση του γρίφου. Υπήρχαν ακόμη πολλά κενά στη μετάφραση και πολλά σημεία για τα οποία δεν ήταν σίγουροι ότι είχαν βρει τη σωστή ερμηνεία, αλλά είχαν στήσει το σκελετό του αφηγήματος με τέτοια τάξη, που τους έδινε πλέον τη δυνατότητα να σχηματίσουν μια γενική ιδέα για το νόημά του.

Ο Ντουρέντ κούνησε σκεπτικός το κεφάλι του, όπως είχε κάνει τόσες και τόσες φορές. «Με τρομάζει η ευθύνη», είπε.

«Το πώς θα χρησιμοποιήσουμε όλη αυτή τη γνώση. Αν πέσει σε λάθος χέρια...» Ήπια άλλη μια γουλιά καφέ κι αναστέναξε πριν συνεχίσει. «Ακόμη κι αν τη δώσουμε στους σωστούς ανθρώπους, θα πιστέψουν άραγε ότι αυτό το υλικό είναι ηλικίας τεσσάρων χιλιάδων χρόνων;»

«Γιατί ν' ανακατέψουμε κι άλλους;» ρώτησε η Ρόγιν με μια νότα εκνευρισμού στη φωνή της. «Γιατί δεν κάνουμε μόνοι μας αυτό που είναι να γίνει;» Σε κάτι τέτοιες περιπτώσεις οι διαφορές ανάμεσά τους γίνονταν έντονες. Από την πλευρά του Ντουρέντ, ήταν η σύνεση της ηλικίας· από τη δική της, η ορμή της νιότης.

«Δεν καταλαβαίνεις», είπε ο Ντουρέντ. Πάντα την ενοχλούσε όταν της το έλεγε αυτό, όταν την αντιμετώπιζε όπως αντιμετώπιζουν οι Άραβες τις γυναίκες τους σ' έναν απόλυτα ανδροκρατούμενο κόσμο. Αυτή όμως είχε γνωρίσει την άλλη πλευρά, όπου οι γυναίκες απαιτούσαν κι απολάμβαναν το δικαίωμα της ισότητας με το άλλο φύλο. Η Ρόγιν ζούσε ανάμεσα στους δυο αυτούς κόσμους, το δυτικό και τον αραβικό.

Η μητέρα της Ρόγιν ήταν Αγγλίδα κι εργαζόταν στη βρετανική πρεσβεία του Καΐρου, στα ταραγμένα χρόνια μετά το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Εκεί είχε γνωρίσει και παντρευτεί τον πατέρα της Ρόγιν, που τότε ήταν ένας νεαρός Αιγύπτιος αξιωματικός, υπό τις διαταγές του στρατηγού Νάσερ. Ήταν αταίριαστο ζευγάρι και χώρισαν πριν φτάσει η Ρόγιν στην εφηβεία.

Η μητέρα της είχε επιμείνει να επιστρέψει στη γενέτειρά της, το Γιορκ, για να γεννήσει τη Ρόγιν. Ήθελε να έχει το παιδί της τη βρετανική υπηκοότητα. Μετά το χωρισμό των γονιών της, ύστερα από απαίτηση της μητέρας της και πάλι, η Ρόγιν στάλθηκε στην Αγγλία για να τελειώσει εκεί το σχολείο, αλλά περνούσε όλες τις διακοπές με τον πατέρα της, στο Κάιρο. Η καριέρα του πατέρα της είχε εξελιχθεί εντυπωσιακά· έγινε μέχρι και υπουργός της κυβέρνησης Μουμπάρακ. Μέσα από την αγάπη της γι' αυτόν, η Ρόγιν κατέληξε να αισθάνεται περισσότερο Αιγύπτια παρά Αγγλίδα.

Ο πατέρας της ήταν αυτός που είχε κανονίσει το γάμο της με τον Ντουρέντ αλ Σίμα. Ήταν η τελευταία του ενέργεια πριν από το θάνατό του. Ξέροντας ότι δεν του έμενε πολύς καιρός ακόμα να ζήσει, η Ρόγιν δεν άντεξε να τον κακοκαρδίσει. Η μόρφωσή της αλλά και η ιδιοσυγκρασία της την έκαναν να επαναστατεί στην οπισθοδρομική παράδοση που θέλει τις γυναίκες να παντρεύονται μόνο με προ-

ξενιό, είχε όμως εναντίον της και την οικογένειά της και την εκκλησία. Και, τελικά, είχε συγκατατεθεί.

Ο γάμος με τον Ντουρέντ δεν αποδείχτηκε αφόρητος, όπως φοβόταν η Ρόγιαν. Θα μπορούσε ίσως να ήταν και απόλυτα ικανοποιητικός, αν η Ρόγιαν δεν είχε ήδη γνωρίσει τον έρωτα. Δυστυχώς, είχε την ανάλογη πείρα από το δεσμό της με τον Ντέιβιντ, στα χρόνια του πανεπιστημίου. Είχε γνωρίσει το καρδιοχτύπι, την τρέλα του έρωτα και ύστερα την πικρή απογοήτευση, όταν εκείνος την παράτησε για να παντρευτεί την ξανθιά ροδομάγουλη Αγγλίδα που ενέκριναν οι γονείς του.

Η Ρόγιαν σεβόταν κι εκτιμούσε τον Ντουρέντ, αλλά μερικές φορές τις νύχτες φλεγόταν ακόμη από λαχτάρα για ένα κορμί σφιχτό και νεανικό σαν το δικό της.

Οι σκέψεις την είχαν κάνει ν' αφαιρεθεί και δεν άκουγε τον Ντουρέντ που εξακολουθούσε να της μιλάει. Τις έδωξε βιαστικά από το νου της και συγκεντρώθηκε ξανά στην κουβέντα τους.

«Απευθύνθηκα και πάλι στον υπουργό, αλλά φοβάμαι ότι δε με πιστεύει», έλεγε ο Ντουρέντ. «Υποψιάζομαι πως ο Ναχούτ τον έχει πείσει ότι είμαι παράξενος». Χαμογέλασε θλιμμένα. Ο Ναχούτ Γκιουντάμπι ήταν ο φιλόδοξος αναπληρωτής του Ντουρέντ με τις πολλές πολιτικές διασυνδέσεις. «Όπως και να 'χει, ο υπουργός μου δήλωσε ότι δεν υπάρχουν διαθέσιμα κυβερνητικά κονδύλια κι ότι θα πρέπει ν' αναζητήσω χρηματοδότηση από τον ιδιωτικό τομέα. Έτσι, λοιπόν, ξανακοίταξα τον κατάλογο των πιθανών χορηγών και κατέληξα σε τέσσερα ονόματα. Είναι βέβαια το Μουσείο Γκετί, αλλά ποτέ δε μου άρεσε να δουλεύω για ένα μεγάλο, απρόσωπο ίδρυμα. Προτιμώ να δίνω αναφορά σε ένα συγκεκριμένο άνθρωπο. Και οι αποφάσεις είναι πολύ ευκολότερο να παρθούν από έναν».

Τίποτε απ' όσα έλεγε δεν ήταν καινούριο για τη Ρόγιαν, αλλά συνέχισε να τον ακούει υπομονετικά.

«Έπειτα είναι ο *χερ φον Σίλερ*. Έχει τα χρήματα, ενδιαφέρεται για το αντικείμενο, αλλά δεν τον γνωρίζω τόσο καλά ώστε να τον εμπιστευτώ απόλυτα». Ο Ντουρέντ έκανε μια παύση.

Η Ρόγιαν είχε ακούσει τόσες φορές αυτούς τους συγκεκριμένους προβληματισμούς του, που ήξερε τι ακριβώς θ' ακολουθούσε. «Και ο Αμερικάνος; Είναι πασίγνωστος συλλέκτης», τον πρόλαβε.

«Ο Πίτερ Γουόλς είναι δύσκολος συνεργάτης. Το συλλεκτικό πάθος του τον κάνει αδίστακτο. Με τρομάζει λιγάκι».

«Οπότε, ποιος απομένει;»

Ο Ντουρέντ δε μίλησε, γιατί γνώριζαν και οι δυο την απάντηση. Έστρεψε πάλι την προσοχή του στο υλικό που γέμιζε το μεγάλο τραπέζι. «Με την πρώτη ματιά μοιάζουν όλα τόσο ασήμαντα, σχεδόν ανάξια λόγου· ένας παλιός πάπυρος, κάποιες φωτογραφίες, κάποιες σημειώσεις. Δύσκολο να πιστέψει κανείς πόσο επικίνδυνα θα ήταν όλα αυτά αν έπεφταν σε λάθος χέρια». Αναστέναξε πάλι. «Θα μπορούσες να πεις ότι είναι θανάσιμος κίνδυνος». Ύστερα γέλασε. «Γίνομαι υπερβολικός, το ξέρω. Ίσως φταίει η ώρα. Ας ξαναπιάσουμε δουλειά. Θα έχουμε όλο τον καιρό ν' απασχοληθούμε μ' αυτά τα άλλα προβλήματα, αφού λύσουμε όλα τα αινίγματα που μας έχει στήσει αυτός ο κατεργάρης ο Τάιτα κι ολοκληρώσουμε τη μετάφραση».

Ο Ντουρέντ πήρε την πρώτη φωτογραφία από το σωρό μπροστά του. Ήταν μια μεγέθυνση του κεντρικού τμήματος του παπύρου. «Μεγάλη κακοτυχία να είναι φθαρμένος ο πάπυρος σ' αυτό ακριβώς το σημείο», σχολίασε.

Έπιασε τα γυαλιά του, τα στερέωσε στην άκρη της μύτης του κι άρχισε να διαβάζει μεγαλόφωνα: «*Είναι πολλά τα σκαλοπάτια στη σκάλα της κατοικίας της Χαπί. Με μεγάλους κινδύνους και δυσκολίες φτάσαμε στο δεύτερο και δεν προχωρήσαμε άλλο, γιατί εκεί δέχτηκε ο πρίγκιπας τη θεϊκή αποκάλυψη. Σε όνειρο τον επισκέφτηκε ο πατέρας του, ο νεκρός θεός Φαραώ, και του μίλησε: "Ταξίδεψα πολύ κι έχω κουραστεί. Εδώ θέλω ν' αναπαυθώ αιώνια"*». Ο Ντουρέντ έβγαλε τα γυαλιά του και κοίταξε τη Ρόγιν. «*Το δεύτερο σκαλοπάτι*», είπε. «Αρχικά, είναι μια πολύ ακριβής περιγραφή. Ο Τάιτα δεν κάνει τα συνηθισμένα του κολπάκια».

«Ας ξαναδούμε τις φωτογραφίες από το δορυφόρο», πρότεινε η Ρόγιν και τράβηξε προς το μέρος της τη μικρή στοίβα. Ο Ντουρέντ έκανε το γύρο του τραπεζιού και στάθηκε όρθιος, πίσω της.

«Λογικά, ένα φυσικό εμπόδιο που θα μπορούσε να τους σταματήσει θα ήταν μια απότομη νεροσυρμή ή ένας αδιάβατος καταρράχτης. Επομένως, αν αναφέρεται στο δεύτερο καταρράχτη, αυτό θα τους τοποθετούσε εδώ...» Η Ρόγιν ακούμπησε το δείκτη της σ' ένα σημείο της δορυφορικής φωτογραφίας όπου το στενό φίδι του ποταμού τρύπωνε σαν κλωστή ανάμεσα στη σκουρόχρωμη μάζα των βουνών που το πλαισίωναν.

Την ίδια στιγμή, κάτι τράβηξε την προσοχή της και σήκωσε απότομα το κεφάλι της από τη φωτογραφία.

«Τι συμβαίνει;» Ο Ντουρέντ σήκωσε κι αυτός το κεφάλι του.

«Το σκυλί», του απάντησε ανήσυχη.

«Το αναθεματισμένο το μπαστάρδικο. Κάθε βράδυ μας ξεσηκώνει με τα γαβγίσματά του. Όλο λέω να το διώξω και το ξεχνάω».

Εκείνη τη στιγμή έσβησαν όλα τα φώτα.

Έμειναν παγωμένοι από έκπληξη, μέσα σε απόλυτο σκοτάδι. Ο σιγανός βόμβος της σαραβαλιασμένης πετρελαιογεννήτριας που λειτουργούσε στο υπόστεγο, πέρα από τις χουρμαδιές, είχε σταματήσει. Το σταθερό βουητό της ήταν τόσο αναπόσπαστο κομμάτι της νύχτας στην όαση, που το πρόσεξαν μόνο όταν έπαψε ν' ακούγεται.

Τα μάτια τους προσαρμόστηκαν σταδιακά στο αχνό φως των αστεριών που έμπαινε από τις μπαλκονόπορτες της βεράντας. Ο Ντουρέντ διέσχισε το δωμάτιο και πήρε από το ράφι δίπλα στην πόρτα μια λάμπα πετρελαίου που υπήρχε μόνιμα εκεί, ακριβώς για τέτοιες περιπτώσεις. Την άναψε και κοίταξε τη Ρόγιν παίρνοντας μια κωμική έκφραση απόγνωσης.

«Τώρα πρέπει να πάω κάτω να...»

«Ντουρέντ», τον διέκοψε απότομα η Ρόγιν. «Το σκυλί!»

Ο Ντουρέντ αφουγκράστηκε για μερικές στιγμές και η έκφρασή του έγινε κάπως ανήσυχη. Το σκυλί δεν ακουγόταν καθόλου.

«Δε νομίζω ότι υπάρχει λόγος να τρομάζουμε», είπε και κατευθύνθηκε προς τη βεράντα.

«Ντουρέντ, πρόσεχε!» του φώναξε η Ρόγιν από ένστικτο, αλλά εκείνος ανασήκωσε απλώς τους ώμους του και βγήκε.

Για μια στιγμή, της φάνηκε πως ήταν ο ίσκιος της κληματαριάς που αργοσάλευε στο χάδι της νυχτερινής αύρας της ερήμου —αλλά επικρατούσε άπνοια. Αμέσως μετά διέκρινε μια ανθρώπινη σιλουέτα να διασχίζει γοργά κι αθόρυβα το πλακόστρωτο και να πλησιάζει τον Ντουρέντ από πίσω, περνώντας ξυστά από την τεχνητή λιμνούλα με τα χρυσόψαρα, στο κέντρο της αυλής.

«Ντουρέντ!» ούρλιαξε η Ρόγιν κι εκείνος στράφηκε απότομα, σηκώνοντας ψηλά τη λάμπα.

«Ποιος είσαι;» φώναξε προς το μέρος της άγνωστης σκιάς. «Τι γυρεύεις εδώ;»

Ο άγνωστος τον ζύγωνε γοργά κι απειλητικά. Γύρω απ' τα πόδια του ανέμιζε η παραδοσιακή, μακριά ντισντάσα κι ένα άσπρο γκιουτρά κάλυπτε το κεφάλι του. Στο φως της λάμπας, ο Ντουρέντ πρόσεξε ότι ο άγνωστος είχε τραβήξει τις άκρες του γκιουτρά πάνω στο πρόσωπό του, έτσι που φαίνονταν μόνο τα μάτια του.

Η Ρόγιαν έβλεπε μόνο την πλάτη του αγνώστου, οπότε δεν είδε το μαχαίρι στο δεξί του χέρι. Αυτό όμως δεν την εμπόδισε να ερμηνεύσει σωστά την κίνηση του χεριού, που σηκώθηκε ψηλά και κατέβηκε με δύναμη, στοχεύοντας το στομάχι του άντρα της. Ο Ντουρέντ διπλώθηκε στα δύο μ' ένα βογκητό πόνου, ενώ αυτός που του είχε επιτεθεί τράβηξε το μαχαίρι κι ετοιμάστηκε να ξαναχτυπήσει. Αυτή τη φορά, όμως, ο Ντουρέντ πέταξε πέρα τη λάμπα κι άρπαξε το δολοφονικό χέρι στον αέρα.

Η φλόγα της πεσμένης λάμπας τρεμόσβησε για μερικές στιγμές και ύστερα φούντωσε ξαφνικά. Οι δυο άντρες πάλευαν στο μισοσκοτάδο και η Ρόγιαν είδε μια σκοτεινή κηλίδα ν' απλώνεται πάνω στο άσπρο πουκάμισο του άντρα της, μπροστά στο στήθος.

«Φύγε!» της φώναξε ο Ντουρέντ. «Τρέξε για βοήθεια! Δεν μπορώ να τον κρατήσω!»

Ο Ντουρέντ ήταν πράος χαρακτήρας, άνθρωπος των βιβλίων και της μελέτης κι επιπλέον ήταν ήδη πληγωμένος. Ο αντίπαλός του θα τον έβαζε κάτω από στιγμή σε στιγμή.

«Τρέξε να σωθείς! Φύγε, λουλούδι μου!» Η φωνή του ακουγόταν όλο και πιο αδύναμη, αλλά εξακολουθούσε ν' αντιστέκεται με υπεράνθρωπη προσπάθεια στην επίθεση του δολοφόνου.

Εκείνα τα πρώτα μοιραία δευτερόλεπτα, η Ρόγιαν είχε παραλύσει από το σοκ και την αναποφασιστικότητα, αλλά η απελπισμένη ικεσία του Ντουρέντ τη συνέφερε απότομα κι όρμησε προς την πόρτα. Ο τρόμος και η ανάγκη να φέρει βοήθεια για τον άντρα της της έδωσαν φτερά στα πόδια και διέσχισε την αυλή με τη γρηγοράδα γάτας, όσο ο Ντουρέντ κρατούσε ακόμα το δολοφόνο και τον εμπόδιζε να της κλείσει το δρόμο.

Η Ρόγιαν πήδησε το χαμηλό, πέτρινο φράχτη μ' ένα γρήγορο σάλτο κι έπεσε σχεδόν κατευθείαν στα χέρια του δεύτερου κατοικοιού. Ξετρελαμένη από τρόπο, ούρλιαξε και συστράφηκε απότομα για να γλιτώσει από τα απειλητικά αντρικά χέρια που αναζητούσαν το λαιμό της. Παραλίγο να

τα είχε καταφέρει, αλλά ο άγνωστος πρόλαβε και την άρπαξε από το μπλουζάκι.

Αυτή τη φορά, η Ρόγιαν είδε το μαχαίρι, μια ασημιά αναλαμπή στο φως των αστεριών, κι ο πανικός της έδωσε καινούρια δύναμη. Το λεπτό βαμβακερό ύφασμα σκίστηκε από το απότομο τράβηγμα κι εκείνη ήταν ελεύθερη πάλι να τρέξει, αλλά όχι τόσο έγκαιρα ώστε να γλιτώσει το φονικό μαχαίρι. Ένωσε το κρύο, κοφτερό μέταλλο να σκίζει το μπράτσο της και, αντιδρώντας καθαρά από ένστικτο, στράφηκε και κλότσησε τον άγνωστο μ' όλη τη δύναμη της απελπισίας και του νεανικού κορμιού της. Το πόδι της τον χτύπησε χαμηλά στην κοιλιά με τέτοια ορμή, που πόνεσε σαν να είχε χτυπήσει σε βράχο. Ο επίδοξος δολοφόνος έβγαλε μια κραυγή πόνου κι έπεσε στα γόνατα.

Η Ρόγιαν έτρεξε σαν τρελή προς το φοινικόδασος, χωρίς προορισμό αρχικά, με μόνο σκοπό ν' απομακρυνθεί όσο το δυνατό περισσότερο από τον άγνωστο με το μαχαίρι. Σιγά σιγά, όμως, άρχισε να ελέγχει τον πανικό της. Κοίταξε πίσω και διαπίστωσε ότι δεν την ακολουθούσε κανείς. Φτάνοντας στην περιφέρεια της λίμνης, έκοψε λίγο το βήμα της, για να διατηρήσει δυνάμεις, και τότε συνειδητοποίησε ότι το μπράτσο της αιμορραγούσε και το αίμα έσταζε από τις άκρες των δαχτύλων της.

Με κομμένη την ανάσα από το τρέξιμο, σταμάτησε, ακούμπησε την πλάτη της στο χοντρό κορμό μιας χουρμαδιάς και, με χέρια που έτρεμαν, έσκισε μια λωρίδα από το ήδη σκισμένο μπλουζάκι της για να δέσει την πληγή και να σταματήσει το αίμα. Έτρεμε τόσο πολύ από το σοκ, που ακόμα και οι κινήσεις του γερού χεριού της ήταν αδέξιες και ανεπαρκείς. Τελικά, κατάφερε να σφίξει τον αυτοσχέδιο επίδεσμο, χρησιμοποιώντας τα δόντια της και το αριστερό της χέρι, και η αιμορραγία περιορίστηκε.

Στάθηκε μερικές στιγμές ακόμη, μη ξέροντας κατά πού να πάει. Ύστερα διέκρινε το αχνό φως από το παραθύρι της καλύβας της Αλία, πέρα στο αρδευτικό κανάλι. Ανασηκώθηκε σπρώχνοντας τον κορμό της χουρμαδιάς και κίνησε προς τα εκεί, βαδίζοντας αθόρυβα στην άμμο. Δεν είχε κάνει ούτε εκατό βήματα όταν άκουσε μια δυνατή, αντρική φωνή από το φοινικόδασος πίσω της να λέει στα αραβικά: «Γιουσούφ! Μήπως ήρθε κατά κει η γυναίκα;»

Σχεδόν αμέσως, ένας ηλεκτρικός φακός άναψε στο σκοτάδι μπροστά της και ακούστηκε μια δεύτερη φωνή ν' απαντάει στην ίδια γλώσσα: «Όχι, δεν την είδα».

Λίγο ακόμα και η Ρόγίαν θα είχε πέσει πάνω στον άντρα που ερχόταν από τη μεριά του καναλιού. Διπλώθηκε στα δυο και κοίταξε γύρω της με απόγνωση. Μια δεύτερη φωτεινή δέσμη πλησίαζε από τη μεριά του φοινικοδάσους, ακολουθώντας τα χνάρια της. Πρέπει να ήταν αυτός που είχε κλοτήσει. Κρίνοντας από τον τρόπο που κινιόταν το φως, κατάλαβε ότι ο άντρας είχε συνέλθει εντελώς από το χτύπημα και την καταδίωκε με γρηγοράδα και άνεση.

Την είχαν αποκλείσει και από τις δύο κατευθύνσεις. Δεν της έμενε παρά να γυρίσει λίγο πίσω και ν' ακολουθήσει την περιφέρεια της λίμνης. Προς τα εκεί ήταν και ο δημόσιος δρόμος. Ίσως συναντούσε κάποιο περαστικό αυτοκίνητο, αν και ήταν λίγες οι πιθανότητες σε τόσο περασμένη ώρα. Προχωρώντας στα σκοτεινά, σκόνταψε στο ανώμαλο έδαφος, έπεσε κι έγδαρε τα γόνατά της, αλλά πετάχτηκε πάλι όρθια και συνέχισε ν' απομακρύνεται. Τη δεύτερη φορά που σκόνταψε κι έπεσε, το αριστερό της χέρι βρέθηκε πάνω σε μια λεία, μεγαλούτσικη πέτρα σε μέγεθος πορτοκαλιού. Όταν σηκώθηκε, πήρε την πέτρα μαζί της· σαν όπλο, της έδινε έστω μια στάλα σιγουριάς, που ήταν προτιμότερη από το τίποτε.

Το πληγωμένο χέρι της είχε αρχίσει να την καίει και η αγωνία της για τον Ντουρέντ είχε φτάσει στο αποκορύφωμα. Ήξερε ότι ήταν βαριά πληγωμένος, γιατί είχε δει τη δύναμη και την κατεύθυνση της μαχαιριάς που τον χτύπησε. Ήταν ανάγκη να φέρει βοήθεια. Πίσω της, οι δυο άντρες με τους φακούς σάρωναν την περιοχή ακολουθώντας τα ίχνη της και δεν μπορούσε πια να τους ξεφύγει. Τους άκουγε που ζύγωναν —οι φωνές τους δυνάμωναν κάθε στιγμή.

Απρόσμενα, έφτασε στο δημόσιο δρόμο και, μ' ένα βoγκητό ανακούφισης, σκαρφάλωσε το ανάχωμα και βγήκε στην ασφαλτο. Τα πόδια της έτρεμαν τόσο πολύ από το φόβο, που παραπατούσε σαν μεθυσμένη, αλλά συνέχισε να βαδίζει, παίρνοντας την κατεύθυνση του κοντινού χωριού.

Δεν είχε φτάσει καν στην πρώτη στροφή όταν είδε φώτα από προβολείς αυτοκινήτου να πλησιάζουν αργά από την αντίθετη κατεύθυνση. Αμέσως άρχισε να τρέχει για να συναντήσει όσο μπορούσε πιο γρήγορα το περαστικό όχημα.

«Βοήθεια!» άρχισε να ουρλιάζει στα αραβικά. «Βοήθεια! Βοήθεια!»

Το αυτοκίνητο πήρε τη στροφή και, πριν τη θαμπώσουν τα φώτα του, πρόλαβε να δει ότι ήταν ένα μικρό σκουρόχρωμο Φιάτ. Η Ρόγίαν στήθηκε στη μέση του δρόμου κι άρ-

χισε να κουνάει τα χέρια της για ν' αναγκάσει τον οδηγό να σταματήσει. Οι προβολείς έλουσαν τη λεπτή σιλουέτα της σαν να στεκόταν σε σκηνή θεάτρου.

Το Φιάτ σταμάτησε μπροστά της και η Ρόγιαν έτρεξε αμέσως στην πόρτα του οδηγού κι άρπαξε το χερούλι. «Βοηθήστε με, σας παρακαλώ...»

Η πόρτα άνοιξε από μέσα με τόση δύναμη που η Ρόγιαν τινάχτηκε προς τα πίσω. Ο οδηγός πετάχτηκε έξω, την άρπαξε από τον καρπό του τραυματισμένου χεριού της, την έσυρε προς το Φιάτ κι άνοιξε την πίσω πόρτα.

«Γιουσούφ! Μπασίτ!» φώναξε προς την κατεύθυνση της όασης. «Την κρατάω!»

Η Ρόγιαν άκουσε τις φωνές που απάντησαν και είδε τους φακούς να στρέφονται προς το μέρος της. Ο οδηγός τής πίεζε το κεφάλι, προσπαθώντας να τη χώσει με το ζόρι στο πίσω κάθισμα. Ενώ αντιστεκόταν, συνειδητοποίησε ότι έσφιγγε ακόμη στη χούφτα της εκείνη την πέτρα. Στράφηκε λίγο και τίναξε το χέρι της στοχεύοντας το κεφάλι του άντρα. Η πέτρα τον πέτυχε στο μέτωπο, ανάμεσα στα φρύδια. Χωρίς να βγάλει ούτε έναν ήχο, σωριάστηκε στο οδόστρωμα κι έμεινε ακίνητος.

Η Ρόγιαν άφησε την πέτρα να πέσει από το χέρι της και το έβαλε στα πόδια για να γλιτώσει, αλλά πάνω στη βιασύνη της έτρεξε προς την πλευρά του δρόμου που φωτίζαν οι προβολείς του αυτοκινήτου. Οι δυο άντρες, στο φοινικόδασος, άρχισαν πάλι να φωνάζουν και ρίχτηκαν στο κατόπι της.

Ρίχνοντας μια ματιά πάνω από τον ώμο της, τους είδε να ξεπροβάλλουν από τα δέντρα. Θα την έφταναν σίγουρα. Η μόνη της ευκαιρία να ξεφύγει ήταν να κρυφτεί ξανά στο σκοτάδι. Στράφηκε απότομα και βγήκε από το δρόμο. Την επόμενη στιγμή, βρέθηκε βυθισμένη στο νερό ως τη μέση.

Μέσα στο σκοτάδι και τη σύγχυσή της είχε αποπροσανατολιστεί εντελώς. Σαν αποτέλεσμα, δεν είχε αντιληφθεί ότι είχε φτάσει στο σημείο που ο δρόμος πήγαινε δίπλα στη λίμνη. Τώρα πια δεν προλάβαινε να σκαρφαλώσει στην όχθη και ν' αλλάξει κατεύθυνση· και, επιπλέον, θυμόταν ότι η λίμνη ήταν γεμάτη συστάδες παπύρων που πιθανόν να της πρόσφεραν άσυλο.

Προχώρησε μέσα στο νερό, ώσπου η κλίση του βυθού έγινε τόσο μεγάλη ώστε δεν πατούσε πια. Αναγκάστηκε να κολυμπήσει, με αδέξιες απλωτές που τις δυσκόλευαν το πληγωμένο χέρι της και η φαρδιά της φούστα. Όμως, οι αργές, αθό-

ρυβες κινήσεις της την απομάκρυναν από τους διώκτες της και, όταν εκείνοι έφτασαν στο σημείο της όχθης όπου είχε πέσει, η Ρόγίαν είχε ήδη φτάσει στον πρώτο καλαμώννα.

Σιγά σιγά, άνοιξε δρόμο ανάμεσα στους πυκνούς παπύρους και βούλιαξε αθόρυβα στη λίμνη. Πριν το νερό σκεπάσει τα ρουθούνια της, οι μύτες των ποδιών της άγγιξαν το μαλακό, λασπερό βυθό. Έμεινε ακίνητη σ' αυτή τη θέση, μόνο με την κορυφή του κεφαλιού της να προβάλλει από την επιφάνεια του νερού. Είχε στραφεί αντίθετα από την όχθη και ήλπιζε ότι τα μαύρα μαλλιά της δε θα την πρόδιδαν αν έπεφτε πάνω τους το φως ενός φακού.

Από το δρόμο πίσω της άκουγε καθαρά τις φωνές αυτών που την κυνηγούσαν. Είχαν στρέψει και οι δυο τους φακούς τους προς τη λίμνη και φώτιζαν τους παπύρους αναζητώντας την. Η μια από τις φωτεινές δέσμες έλουσε στιγμιαία το κεφάλι της. Η Ρόγίαν πήρε βαθιά αναπνοή, έτοιμη να βουτηξει, αλλά η φωτεινή δέσμη συνέχισε το δρόμο της, σημάδι σίγουρο πως δεν την είχε εντοπίσει αυτός που κινούσε το φακό.

Αυτό την έκανε να ξεθαρρέψει λιγάκι και να βγάλει το κεφάλι της στην επιφάνεια. Τώρα άκουγε καθαρά τις φωνές των δύο αντρών και είχε αρχίσει να τις ξεχωρίζει. Μιλούσαν αραβικά κι αναγνώρισε τη φωνή αυτού που τον έλεγαν Μπασίτ. Πρέπει να ήταν ο αρχηγός, γιατί αυτός έδινε τις εντολές.

«Γιουσούφ! Μπες στο νερό να τη βρεις!»

Άκουσε τον Γιουσούφ να κατρακυλάει στα χαλίκια της όχθης και μετά το δυνατό παφλασμό καθώς έπεσε στη λίμνη.

«Στα βαθιά», τον πρόσταξε ο Μπασίτ. «Ανάμεσα στα χόρτα, εκεί που σου φέγγω με το φακό».

«Είναι πολύ βαθιά», διαμαρτυρήθηκε ο άλλος. «Δεν ξέρω κολύμπι, θα βουλιάξω».

«Εκεί! Μπροστά σου! Μέσα στα χόρτα. Βλέπω το κεφάλι της!» Ο Μπασίτ προσπαθούσε να ενθαρρύνει το σύντροφό του, αλλά η Ρόγίαν τρομοκρατήθηκε, σίγουρη ότι την είχαν εντοπίσει. Έχωσε το κεφάλι της κάτω από το νερό και βούλιαξε όσο βαθύτερα μπορούσε.

Ο Γιουσούφ πλησίαζε πλατσουρίζοντας προς τα εκεί όπου ήταν κρυμμένη η Ρόγίαν, όταν ξαφνικά μια τρομερή αναταραχή ξέσπασε μέσα στον καλαμώννα. «Φαντάσματα! Ο Θεός να μας φυλάει!» φώναξε αλαφιασμένος ο Γιουσούφ κι έσπευσε να βγει όπως όπως από το νερό, ενώ ένα σμάρι πάπιες, που είχαν τρομάξει από τα πλατσουρίσματα και τις

φωνές του, ξεσηκώθηκαν στον αέρα τινάζοντας με δύναμη τα φτερά τους.

Ούτε τα καλοπιάσματα ούτε οι απειλές του Μπασίτ κατάφεραν να πείσουν το σύντροφό του να ξαναμπεί στη λίμνη.

«Η γυναίκα δεν είναι τόσο σημαντική όσο ο πάπυρος», διαφώνησε, σκαρφαλώνοντας στην όχθη. «Χωρίς τον πάπυρο, δεν έχει λεφτά. Τη γυναίκα ξέρουμε πού θα τη βρούμε αργότερα».

Η Ρόγίαν έστρεψε λιγάκι το κεφάλι της και είδε τους φακούς ν' απομακρύνονται προς την κατεύθυνση του Φιάτ, που οι προβολείς του ήταν ακόμη αναμμένοι. Έπειτα, άκουσε τις πόρτες του αυτοκινήτου να κλείνουν και το θόρυβο της μηχανής που ξεκινούσε και ξεμάκραινε.

Ήταν ακόμα τόσο τρομαγμένη και αβέβαιη, που δεν τολμούσε να εγκαταλείψει τον κρυψώνα της. Φοβόταν πως οι κακοποιοί είχαν αφήσει έναν από τη συμμορία τους στο δρόμο, να την περιμένει να εμφανιστεί από μόνη της και να την πιάσει. Έτσι, έμενε βυθισμένη στο νερό, πατώντας στις μύτες των ποδιών της, τρέμοντας πιο πολύ από φόβο παρά από κρύο, αλλά αποφασισμένη να περιμένει εκεί ώσπου να ξημερώσει και να αισθανθεί ασφαλής.

Μόνο πολύ αργότερα, όταν είδε τις αναλαμπές της φωτιάς να κοκκινίζουν τον ουρανό της νύχτας και διέκρινε τις φλόγες, μακριά, ανάμεσα στους κορμούς των φοινικόδεντρων, ξέχασε μονομιάς τη δική της ασφάλεια και βγήκε με κομμένη την ανάσα στην όχθη.

Γονάτισε πάνω στη λάσπη, ασθμαίνοντας και ριγώντας ανεξέλεγκτα, εντελώς εξασθενημένη από το σοκ, την έκθεση στο κρύο και την αιμορραγία στο πληγωμένο χέρι της, πασχίζοντας να διακρίνει πίσω από τα βρεγμένα μαλλιά που της έπεφταν στο πρόσωπο και τα νερά που κυλούσαν στα μάτια της.

«Η βίλα!» ψέλλισε. «Ντουρέντ! Ω Θεέ μου, όχι! Όχι!»

Πριν στρίψει στο ιδιωτικό δρομάκι που έβγαζε στη βίλα, ο Μπασίτ έσβησε τα φώτα του αυτοκινήτου και το άφησε να κυλήσει ομαλά και να σταματήσει σχεδόν αθόρυβα κάτω από την πλακόστρωτη βεράντα.

Οι τρεις άντρες βγήκαν από το Φιάτ κι ανέβηκαν τα πέτρινα σκαλοπάτια. Ο Ντουρέντ ήταν ακόμα πεσμένος εκεί

όπου τον είχαν αφήσει, δίπλα στη λιμνούλα με τα χρυσόψαρα. Τον προσπέρασαν χωρίς να του ρίξουν ούτε μια ματιά και μπήκαν στο σπίτι από τις ανοιχτές μπαλκονόπορτες.

Ο Μπασίτ άφησε το φτηνό, πλαστικό ταξιδιωτικό σάκο που κρατούσε πάνω στο τραπέζι της μελέτης. «Χάσαμε ήδη πάρα πολύ χρόνο», είπε στους άλλους δυο. «Πρέπει να κάνουμε γρήγορα».

«Ο Γιουσούφ φταίει, που άφησε τη γυναίκα να του φύγει», είπε ο οδηγός του Φιάτ.

«Κι εσύ την κρατούσες, αλλά σου ξέφυγε», του αντιμίλησε θυμωμένα ο Γιουσούφ.

«Αρκετά!» είπε και στους δυο ο Μπασίτ. «Αν θέλετε να πληρωθείτε, φροντίστε να μην κάνετε άλλες βλακείες».

Ο Μπασίτ φώτισε με το φακό του την επιφάνεια του τραπεζιού κι εντόπισε εύκολα τον πάπυρο. «Αυτός είναι», είπε στους άλλους. Ήταν απόλυτα σίγουρος, γιατί του είχαν δείξει φωτογραφία ώστε να μην κάνει λάθος. «Θέλουν τα πάντα: χάρτες, βιβλία, φωτογραφίες κι ό,τι χαρτιά υπάρχουν πάνω στο τραπέζι που δούλευαν όταν τους βρήκαμε. Να μην αφήσετε τίποτε».

Οι άλλοι δυο μάζεψαν γρήγορα όλο το υλικό, το έχωσαν στην πλαστική τσάντα κι ο Μπασίτ τράβηξε το φερμουάρ.

«Τον ντοκτέρ τώρα. Φέρτε τον μέσα».

Ο Γιουσούφ με τον οδηγό βγήκαν στη βεράντα, έσκυψαν πάνω από το ακίνητο σώμα και, πιάνοντας από ένα πόδι ο καθένας, έσυραν τον Ντουρέντ πάνω στις πλάκες κι από κει στο εσωτερικό του σπιτιού. Το αίμα του Ντουρέντ άφηνε μια φαρδιά, γυαλιστερή γραμμή πίσω του και το κεφάλι του αναπήδησε μ' έναν υπόκωφο γδούπο όταν χτύπησε στο πέτρινο κατώφλι.

«Φέρτε τη λάμπα», πρόσταξε ο Μπασίτ κι ο Γιουσούφ επέστρεψε στη βεράντα και πήρε τη λάμπα πετρελαίου από κει που την είχε πετάξει ο Ντουρέντ. Η φλόγα είχε σβήσει από ώρα. Ο Μπασίτ έφερε τη λάμπα κοντά στ' αυτί του και την κούνησε.

«Γεμάτη», είπε ικανοποιημένος και ξεβίδωσε το πώμα απ' όπου γέμιζε. «Εντάξει», είπε στους άλλους δυο. «Πάρτε την τσάντα και πηγαίνετε στο αυτοκίνητο».

Ενώ οι σύντροφοί του έφευγαν, ο Μπασίτ κατέβρεξε με το πετρέλαιο της λάμπας τα ρούχα του Ντουρέντ και ύστερα άδειασε το υπόλοιπο πάνω στα βιβλία, τους φακέλους και τα χαρτιά που γέμιζαν τα ράφια της βιβλιοθήκης. Μόλις άδειασε η λάμπα, την πέταξε πέρα κι έψαξε στις τσέπες της κελε-

μπίας του για σπίρτα. Τα βρήκε, άναψε ένα κι έφερε τη φλόγα πάνω στο λεπτό ρυάκι της παραφίνης μπροστά στη βιβλιοθήκη. Εκείνο άρπαξε αμέσως και οι φλόγες ανέβηκαν ψηλά και τύλιξαν τις άκρες των χαρτιών. Ο Μπασίτ επέστρεψε εκεί που ήταν πεσμένος ο Ντουρέντ. Άναψε δεύτερο σπίρτο και το πέταξε πάνω στο πουκάμισο που ήταν μουσκεμένο από το αίμα και το πετρέλαιο.

Ένας πύρινος μανδύας ανέμιση πάνω στο στήθος του Ντουρέντ. Οι φλόγες φούντωσαν κι άλλαξαν χρώμα καθώς κατάπιναν το βαμβακερό ύφασμα κι έπειτα τη σάρκα από κάτω. Μαύρος καπνός άρχισε να ξεπηδάει από τις ζωηρές, πορτοκαλιές πύρινες γλώσσες.

Ο Μπασίτ έτρεξε έξω από την μπαλκονόπορτα, διέσχισε τη μεγάλη βεράντα και κατέβηκε τα σκαλιά. Με το που όρμησε στο πίσω κάθισμα του Φιάτ, ο οδηγός, που περίμενε με τη μηχανή αναμμένη, πάτησε το γκάζι κι όρμησε με ταχύτητα στο δρομάκι που έβγαζε στο δημόσιο δρόμο.

Ο πόνος ήταν αυτό που έφερε πίσω τον Ντουρέντ από εκεί που βρισκόταν, κρεμασμένος στο χείλος της ζωής, πάνω από την άβυσσο της ανυπαρξίας.

Βόγκηξε. Το πρώτο πράγμα που ένιωσε όταν επέστρεψαν οι αισθήσεις του ήταν η μυρωδιά της ίδιας του της σάρκας που καιγόταν κι έπειτα η τρομερή αγωνία του πόνου. Ένας σπασμός συγκλόνισε το κορμί του πριν καταφέρει ν' ανοίξει τα μάτια.

Τα ρούχα του είχαν καρβουνιάσει κι έβγαζαν μαύρους καπνούς, κι ο πόνος που ένιωθε ήταν κάτι που όμοιό του δεν είχε ξαναιώσει ποτέ στη ζωή του ούτε για μια στιγμή. Συνειδητοποίησε μ' έναν αόριστο τρόπο ότι το δωμάτιο γύρω του καιγόταν κι αυτό. Καπνοί και κύματα θερμότητας θόλωναν την ατμόσφαιρα και το μόνο που διέκρινε ανάμεσά τους ήταν το ορθογώνιο σχήμα της ανοιχτής πόρτας.

Ο πόνος ήταν τόσο τρομερός που ευχόταν να τελειώσει. Ήθελε να πεθάνει, να μην τον υπομένει άλλο. Και τότε θυμήθηκε τη Ρόγιν. Προσπάθησε να πει τ' όνομά της, αλλά κανένας ήχος δε βγήκε από τα μισοκαμένα χείλη του. Μόνο η σκέψη της του έδωσε κουράγιο να κινηθεί. Κύλησε πάνω στο πάτωμα και η πλάτη του, που ως εκείνη τη στιγμή ήταν

προστατευμένη, εκτέθηκε κι αυτή στην τρομερή θερμότητα. Βόγκηξε δυνατά και κύλησε πάλι, φτάνοντας λίγο πιο κοντά στην έξοδο.

Κάθε του κίνηση απαιτούσε υπεράνθρωπη προσπάθεια και του προκαλούσε νέους παροξυσμούς πόνου, αλλά, όταν κύλησε για τέταρτη φορά, ένιωσε μια πνοή φρέσκου αέρα να ορμάει από την ανοιχτή πόρτα, καθώς οι φλόγες ρουφούσαν οξυγόνο για να τροφοδοτηθούν. Μια ανάσα απ' αυτόν το γλυκό, καθαρό αέρα της ερήμου τού έδωσε όση ζωή και δύναμη χρειαζόταν για να μπορέσει να κυλήσει πάνω από το κατώφλι και να βρεθεί στις κρύες πλάκες της βεράντας.

Τα ρούχα του και το κορμί του εξακολουθούσαν να καίγονται. Χτύπησε αδύναμα το στήθος του σε μια μάταιη προσπάθεια να σβήσει τις φλόγες, αλλά τα χέρια του είχαν καταντήσει δυο καρβουνιασμένα ξερόκλαδα, ανίκανα ν' ανταποκριθούν.

Τότε θυμήθηκε τη λιμνούλα με τα ψάρια. Η σκέψη ότι θα βύθιζε το βασανισμένο κορμί του στο δροσερό νερό τον κέντρισε σε μια ύστατη προσπάθεια κι άρχισε ν' αργοσέρνεται πάνω στις πλάκες, σαν φίδι με σακατεμένη ραχοκοκαλιά.

Οι δύσσομοι καπνοί της ίδιας του της σάρκας που καιγόταν τον έπνιγαν και του έφερναν σπασμούς και βήχα, αλλά συνέχισε με πείσμα το μαρτυρικό σύρσιμο, αφήνοντας κομμάτια από το καμένο δέρμα του πάνω στις τραχιές πλάκες, ώσπου, κυλώντας κι έρποντας, έφτασε ως το χείλος της λιμνούλας και γλίστρησε στο νερό. Ο πόνος από την επαφή της καμένης σάρκας με το νερό ήταν τόσο οξύς, που δεν μπόρεσε να τον αντέξει και γλίστρησε πάλι στο όριο μεταξύ συνείδησης κι ανυπαρξίας.

Όταν ανέκτησε τις αισθήσεις του, ανασήκωσε με κόπο το κεφάλι του και είδε μια ανθρώπινη σιλουέτα ν' ανεβαίνει τρεκλίζοντας τα σκαλοπάτια στην πέρα άκρη της βεράντας που επικοινωνούσε με τον κήπο.

Για μια στιγμή πίστεψε πως ήταν παραίσθηση, δημιούργημα της επιθανάτιας αγωνίας του, αλλά ύστερα η σιλουέτα φωτίστηκε από τις αναλαμπές της φωτιάς, από το εσωτερικό του σπιτιού, κι αναγνώρισε πέρα από κάθε αμφιβολία τη Ρόγαν. Τα μακριά σγουρά μαλλιά ήταν ένα βρεγμένο κουβάρι πάνω στο πρόσωπό της, τα ρούχα της ήταν κι αυτά βρεγμένα, σκισμένα και γεμάτα λάσπες. Ψηλά στο δεξί της χέρι, ένας επίδεσμος από λασπωμένα κουρέλια είχε πάρει ρόδινη απόχρωση από το αίμα που κυλούσε μαζί με τα βρομόνερα.

Η Ρόγίαν δεν τον είδε. Στάθηκε στο κέντρο της βεράντας και κοίταξε έντρομη προς το εσωτερικό της βίλας που καιγόταν. Ήταν άραγε μέσα ο Ντουρέντ; Έκανε να τρέξει προς τα εκεί, αλλά η τρομακτική θερμότητα υψώθηκε μπροστά της σαν τείχος και της έφραξε το δρόμο. Εκείνη τη στιγμή, η στέγη κατέρρευσε τινάζοντας μια πελώρια στήλη από φλόγες, σπίθες κι αποκαΐδια προς τον ουρανό. Η Ρόγίαν οπισθοχώρησε από ένστικτο, διπλώνοντας το χέρι της σαν ασπίδα μπροστά στο πρόσωπό της.

Ο Ντουρέντ προσπάθησε να τη φωνάξει, αλλά από τα καμένα χείλη του δε βγήκε ήχος. Την είδε να στρέφεται και να κατευθύνεται πάλι προς τα σκαλοπάτια. Μάλλον πήγαινε να φέρει βοήθεια. Ο Ντουρέντ έκανε άλλη μια υπεράνθρωπη προσπάθεια κι αυτή τη φορά βγήκε κάτι από τα χείλη του, ένα βραχνό κρώξιμο που δεν είχε τίποτα το ανθρώπινο.

Η Ρόγίαν γύρισε απότομα, τον είδε, τον κοίταξε για μια δυο στιγμές και ύστερα ούρλιαξε. Το κεφάλι του δεν ήταν πια αναγνωρίσιμο. Από τα μάγουλα και το πιγούνι κρέμονταν κομμάτια καμένης σάρκας και τα μαλλιά είχαν τσουρουφλιστεί, αφήνοντας το κρανίο γυμνό και μαυρισμένο. Πίσω από την καρβουνιασμένη κρούστα φαινόταν ωμό, ματωμένο κρέας. Η Ρόγίαν πισωπάτησε, με τη φρίκη ζωγραφισμένη στο πρόσωπό της, σαν να είχε αντικρίσει κάποιο σιχαμερό, αποτρόπαιο τέρας.

«Ρόγίαν», ψέλλισε ο Ντουρέντ, με φωνή που μετά βίας θα την έλεγε κανείς ανθρώπινη. Άπλωσε το χέρι του προς το μέρος της σε βουβή ικεσία και τότε εκείνη έτρεξε αμέσως στη λιμνούλα κι άρπαξε το τεντωμένο χέρι του.

«Χριστέ μου! Τι σου έκαναν;» φώναξε κλαίγοντας μ' αναφιλητά. Αλλά, όταν δοκίμασε να τον τραβήξει από το νερό, το δέρμα του χεριού του ξεκόλλησε κι έμεινε στο δικό της σαν φρικαλέο χειρουργικό γάντι, αφήνοντας πίσω του ωμή σάρκα που αιμορραγούσε.

Η Ρόγίαν γονάτισε πάνω στη μαρκίζα, έσκυψε στο νερό και τον πήρε στην αγκαλιά της. Δεν είχε τη δύναμη να τον σηκώσει χωρίς να του προκαλέσει ακόμα μεγαλύτερο κακό. Το μόνο που μπορούσε να κάνει ήταν να τον αγκαλιάσει και να προσπαθήσει να του απαλύνει τον πόνο. Ήξερε ότι ο Ντουρέντ ήταν στα τελευταία του — κανένας άνθρωπος δε θα μπορούσε να επιζήσει με τέτοια τραύματα.

«Όπου να 'ναι θα έρθει βοήθεια», του ψιθύρισε στα αραβικά. «Από το χωριό θα έχουν δει τη φωτιά. Κάνε κουράγιο, άντρα μου, σύντομα θα έρθει βοήθεια».

Ο Ντουρέντ σπαρταρούσε στην αγκαλιά της, από τον πόνο και την αγωνία του να της μιλήσει. «Ο πάπυρος;» Η φωνή του ήταν αγνώριστη, τα λόγια σχεδόν ακατανόητα.

Η Ρόγίαν κοίταξε προς το φλεγόμενο σπίτι και κούνησε αργά το κεφάλι της. «Πάει», είπε κλαίγοντας. «Κάηκε ή τον έκλεψαν».

«Μην... εγκαταλείψεις... Όλη... η δουλειά μας...»

«Πάει», ξανάπε η Ρόγίαν. «Κανένας δεν πρόκειται να μας πιστέψει χωρίς...»

«Οχι!» Η μακάβρια φωνή παλλόταν από πάθος. «Για μένα... η τελευταία μου...»

«Μην το λες!» τον ικέτεψε η Ρόγίαν. «Θα γίνεις καλά».

«Θέλω... να μου υποσχεθείς!»

«Δεν έχουμε χορηγό. Είμαι μόνη μου. Δεν μπορώ να το κάνω μόνη μου».

«Ο Χάρπερ!» Η Ρόγίαν κόλλησε σχεδόν τ' αυτί της πάνω στα παραμορφωμένα χείλη για να μπορέσει να καταλάβει. «Χάρπερ», επανέλαβε ο Ντουρέντ, «Ικανός... σκληρός... έξυπνος...» Και η Ρόγίαν κατάλαβε. Ο Χάρπερ, βέβαια, που ήταν ο τέταρτος και τελευταίος στη λίστα των πιθανών χρηματοδοτών που είχε καταστρώσει ο Ντουρέντ. Όμως, παρ' όλο που ήταν ο τελευταίος, η Ρόγίαν ήξερε κατά βάθος ότι οι προτιμήσεις του Ντουρέντ ήταν αντίστροφες με τη σειρά των ονομάτων. Η πρώτη επιλογή του ήταν πάντα ο Νίκολας Κουίντον-Χάρπερ. Της είχε μιλήσει πολλές φορές γι' αυτόν με θέρμη, με σεβασμό, ακόμη και με κάποιο δέος για τις ικανότητές του.

«Αλλά τι θα του πω; Δε με ξέρει. Πώς θα τον πείσω, τώρα που χάθηκε ο έβδομος πάπυρος;»

«Εμπιστέψου τον», ψέλλισε ο Ντουρέντ. «Καλός άνθρωπος... εμπιστέψου τον...» Και ύστερα, με τρομερή ένταση και αγωνία: «Δώσ' μου το λόγο σου!»

Η Ρόγίαν θυμήθηκε τότε τις σημειώσεις της, που είχε αφήσει στο διαμέρισμά τους στην Γκίζα, και το υλικό από τα γραπτά του Τάιτα που είχε μεταφέρει στο σκληρό δίσκο του υπολογιστή της. Δεν είχαν χαθεί όλα. «Ναι», απάντησε. «Σου το υπόσχομαι, άντρα μου. Σου δίνω το λόγο μου».

Εκείνο το φριχτά παραμορφωμένο πρόσωπο ήταν ανάκανο πλέον να πάρει ανθρώπινη έκφραση, αλλά η φωνή που ψιθύρισε, «Λουλούδι μου», είχε μια αδιόρατη νότα ικανοποίησης. Ύστερα το κεφάλι του Ντουρέντ έγειρε στο πλάι· πέθανε στα χέρια της.

Οι χωρικοί που ήρθαν βρήκαν τη Ρόγιναν γονατισμένη στην ίδια θέση, δίπλα στη λιμονούλα, να τον κρατάει στην αγκαλιά της και να του μιλάει ψιθυριστά. Η φωτιά είχε πια κοπάσει και το πρώτο φως της καινούριας μέρας ήταν ήδη πιο δυνατό από τις κοκκινωπές αναλαμπές της.

Όλο το ανώτερο προσωπικό του Τμήματος Αρχαιοτήτων ήταν παρόν στην κηδεία, που έγινε στην εκκλησία των κοπτών της όασης. Ακόμη κι ο Αταλάν Αμπού Σιν, ο υπουργός Τουρισμού και Πολιτισμού και άμεσος προϊστάμενος του Ντουρέντ, ήρθε από το Κάιρο με την υπηρεσιακή, κλιματιζόμενη μαύρη Μερσεντές του.

Ο υπουργός στάθηκε δίπλα στη Ρόγιναν και, παρ' ότι μουσουλμάνος, συμμετείχε στη νεκρώσιμη ακολουθία. Ο Ναχούτ Γκιουντάμπι στεκόταν δίπλα στο θείο του. Η μητέρα του Ναχούτ ήταν η νεότερη αδερφή του υπουργού, γεγονός που, όπως είχε παρατηρήσει κάποτε σαρκαστικά ο Ντουρέντ, αναπλήρωνε απόλυτα την παντελή έλλειψη προσόντων και πείρας στην αρχαιολογική έρευνα του ανιψιού Ναχούτ, καθώς και την πλήρη ανεπάρκειά του για τη θέση του αναπληρωτή διευθυντή που κατείχε. Η μέρα ήταν ζεστή σαν καμίνι. Έξω, η θερμοκρασία ξεπερνούσε τους τριάντα πέντε βαθμούς, αλλά ακόμη και στο μισοσκοτεινό εσωτερικό της εκκλησίας των κοπτών η ζέστη ήταν αποπνικτική. Η βαριά μυρωδιά του λιβανιού και το μονότονο μουρμουρητό του μαυροντυμένου ιερέα που έψαλλε έφερναν ζάλη στη Ρόγιναν. Η πληγή στο μπράτσο της την έκαιγε, τα ράμματα την τραβούσαν και κάθε φορά που κοίταζε το μακρύ, μαύρο φέρετρο μπροστά στο χρυσό, ξυλόγλυπτο τέμπλο επέστρεφε στο μυαλό της η φριχτή εικόνα του Ντουρέντ, με το κεφάλι του καμένο. Τότε ένιωθε έτοιμη να λιποθυμήσει, ταλαντευόταν πάνω στο στασίδι και πιανόταν με τα δυο της χέρια από το ξύλο για να μην πέσει.

Κάποτε τέλειωσε η ακολουθία και μπόρεσε να δραπετεύσει στον καθαρό αέρα και στο δυνατό φως της ερήμου. Αλλά οι υποχρεώσεις της δεν είχαν τελειώσει ακόμη. Η θέση της ήταν δίπλα στο φέρετρο κι έπρεπε να το συνοδεύσει ως το μικρό κοιμητήριο, ανάμεσα στις φοινικιές, όπου οι προα-

ποβιώσαντες συγγενείς περίμεναν τη σορό του Ντουρέντ στο οικογενειακό τους μανσωλείο.

Πριν επιστρέψει στο Κάιρο, ο Αταλάν Αμπού Σιν έσφιξε το χέρι της Ρόγιαν και της έδωσε τα συλλυπητήριά του. «Τρομερή ιστορία, αγαπητή μου. Μίλησα προσωπικά στον υπουργό Εσωτερικών. Θα συλληφθούν τα καθάρματα που ευθύνονται για το θάνατό του, να είσαι βέβαιη. Και, σε παρακαλώ, πάρε όση άδεια χρειάζεσαι πριν επιστρέψεις στα καθήκοντά σου, στο μουσείο».

«Θα επιστρέψω στο γραφείο μου κανονικά, τη Δευτέρα», του απάντησε η Ρόγιαν.

Ο υπουργός έβγαλε ένα μικρό ημερολόγιο από την εσωτερική τσέπη του σταυρωτού σακακιού του, το συμβουλευτηκε και σημείωσε κάτι πριν σηκώσει ξανά τα μάτια του στη Ρόγιαν. «Τότε, έλα να με δεις στο υπουργείο το απόγευμα. Στις τέσσερις», είπε κι απομακρύνθηκε προς τη Μερσεντές που τον περίμενε.

Ο επόμενος στη σειρά ήταν ο Ναχούτ Γκιουντάμπι. Ψηλός, λεπτός, με ωχροκίτρινο δέρμα και μόνιμους μαύρους κύκλους κάτω από τα βαθουλωτά μαύρα μάτια του, είχε πυκνά, κυματιστά μαλλιά και κατάλευκα δόντια. Το κοστούμι του ήταν κομψό, άψογα ραμμένο κι ανέδιδε ένα ελαφρύ άρωμα ακριβής κολόνιας. Σοβαρός και θλιμμένος, όπως άρμοζε, έσφιξε με θέρμη το χέρι της Ρόγιαν. «Ήταν πολύ καλός άνθρωπος. Τον είχα σε πολύ μεγάλη εκτίμηση», είπε λυπημένα.

Η Ρόγιαν συγκατένευσε, αποφεύγοντας να σχολιάσει το ολοφάνερο ψέμα. Υπήρχε ελάχιστη συμπάθεια ανάμεσα στον Ντουρέντ και τον αναπληρωτή του. Ο Ντουρέντ δεν είχε αφήσει ποτέ τον Ναχούτ να δουλέψει στους παπύρους του Τάιτα· για την ακρίβεια, του είχε αποκλείσει την πρόσβαση στα κείμενα του έβδομου παπύρου κι αυτό ήταν αιτία έντονου ανταγωνισμού ανάμεσά τους.

«Ελπίζω ότι θα υποβάλεις αίτηση για τη θέση του διευθυντή», είπε ο Ναχούτ στη Ρόγιαν. «Έχεις όλα τα προσόντα για τη δουλειά».

«Ευχαριστώ, Ναχούτ, είσαι πολύ καλός. Δε βρήκα ακόμη την ευκαιρία να σκεφτώ το μέλλον, αλλά... εσύ δε θα υποβάλεις;»

«Φυσικά», απάντησε ο Ναχούτ. «Αυτό όμως δε σημαίνει ότι αποκλείονται όλοι οι άλλοι. Ποιος ξέρει; Ίσως μου πάρεις τη δουλειά από τα χέρια μου». Το χαμόγελό του ήταν γεμάτο αυταρέσκεια. Η Ρόγιαν ήταν γυναίκα, σε αραβική χώρα, κι

αυτός ανιψιός υπουργού. Ο Ναχούτ ήξερε πόσο τον ευνοούσαν οι συνθήκες. «Φίλοι κι αντίπαλοι;» τη ρώτησε.

Η Ρόγιαν χαμογέλασε θλιμμένα. «Φίλοι, τουλάχιστον. Θα μου χρειαστούν οπωσδήποτε μερικοί στο μέλλον».

«Έχεις πολλούς φίλους, Ρόγιαν, και το ξέρεις. Όλοι σε συμπαθούν στο τμήμα». Αυτό, τουλάχιστον, ήταν αλήθεια. «Μήπως θέλεις να σε πάω με το αυτοκίνητο στο Κάιρο;» προσφέρθηκε ο Ναχούτ. «Είμαι σίγουρος ότι ο θεός μου δε θα έχει αντίρρηση».

«Ευχαριστώ, Ναχούτ, αλλά έχω εδώ το αυτοκίνητό μου και, επιπλέον, πρέπει να μείνω απόψε στην όαση για να φροντίσω κάποια πράγματα του Ντουρέντ». Αυτό ήταν ψέμα. Η Ρόγιαν σκόπευε να επιστρέψει στο διαμέρισμά της στην Γκίζα το βραδάκι, αλλά, για λόγους που δεν μπορούσε ούτε η ίδια να προσδιορίσει, δεν ήθελε να μάθει ο Ναχούτ τα σχέδιά της.

«Τότε, θα σε δω τη Δευτέρα στο μουσείο», είπε ο Ναχούτ αποχαιρετώντας την.

Η Ρόγιαν έφυγε από την όαση αμέσως μόλις κατάφερε να δραπετεύσει από τους συγγενείς, τους οικογενειακούς φίλους και τους χωρικούς, που οι περισσότεροι δούλευαν για την οικογένεια του Ντουρέντ από μικρά παιδιά. Ένωθε μόνη και ξένη, σε βαθμό που τα θερμά συλλυπητήρια και οι συμπονετικές παραινέσεις τους να της φαίνονται ανούσιες και περιττές.

Παρά την κάπως περασμένη ώρα, ο ασφαλτόδρομος που διέσχισε την έρημο είχε αρκετή κίνηση και στις δυο λωρίδες, γιατί η αυριανή μέρα ήταν Παρασκευή, μέρα αργίας. Η Ρόγιαν οδηγούσε προσεκτικά, αποφεύγοντας να ζορίσει το πληγωμένο χέρι της, και ήταν περασμένες πέντε όταν διέκρινε πάνω στην καστανόξανθη έκταση της ερήμου τη μακριά, πράσινη λωρίδα που σηματοδοτούσε την αρχή της γόνιμης, καλλιεργημένης γης κατά μήκος του Νείλου.

Όπως πάντα, η κυκλοφορία πύκνωνε όσο πλησίαζε στην πρωτεύουσα και είχε σχεδόν βραδιάσει όταν έφτασε στην Γκίζα, στην πολυκατοικία που είχε θέα στο ποτάμι και στις πυραμίδες, τα πελώρια πέτρινα μνημεία που στη συνείδηση της Ρόγιαν συμβόλιζαν την ψυχή και την ιστορία της πατρίδας της.

Άφησε το παλιό πράσινο Ρενό του Ντουρέντ στο υπόγειο γκαράζ της πολυκατοικίας κι ανέβηκε με το ασανσέρ στον τελευταίο όροφο.

Μόλις άνοιξε την πόρτα με το κλειδί, πάγωσε στο κατώφλι του διαμερίσματός της. Το καθιστικό είχε ψαχτεί απ' άκρη σ' άκρη. Είχαν σηκώσει ακόμη και τα χαλιά, είχαν κατεβάσει ακόμη και τους πίνακες από τους τοίχους. Βαδίζοντας σαν αυτόματο, διέσχισε το δωμάτιο, περνώντας ανάμεσα από αναποδογυρισμένα έπιπλα και σπασμένα αντικείμενα. Στο διάδρομο πέρασε μπροστά από την ανοιχτή πόρτα της κρεβατοκάμαρας και είδε πως ούτε αυτή είχε γλιτώσει. Τα ρούχα του Ντουρέντ και τα δικά της ήταν όλα ένα κουβάρι στο πάτωμα και οι πόρτες της ντουλάπας έχασκαν μισάνοιχτες. Το ένα από τα τέσσερα φύλλα ήταν βγαλμένο από τους μεντεσέδες του. Το κρεβάτι ήταν αναποδογυρισμένο, το στρώμα και τα σκεπάσματα πεταμένα στην άλλη άκρη.

Από τη μεριά του μπάνιου ερχόταν μια βαριά, γλυκερή μυρωδιά, το ανακάτωμα από σπασμένα μπουκαλάκια καλλυντικών κι αρωμάτων. Η Ρόγίαν δεν έκανε τον κόπο να μπει· ήξερε τι θ' αντίκριζε. Συνέχισε ως το τέρμα του διαδρόμου κι από κει στο μεγάλο δωμάτιο που χρησιμοποιούσαν σαν εργαστήριο και γραφείο.

Στο χάος που επικρατούσε εκεί, το πρώτο πράγμα που διέκρινε και θρήνησε το χαμό του ήταν το παμπάλαιο σκάκι, μια αντίκα, γαμήλιο δώρο του Ντουρέντ. Η σκακιέρα, με τετράγωνα από γαγάτη και φίλντισι, είχε σπάσει στα δυο και τα κομμάτια είχαν πεταχτεί στο πάτωμα σε μια άσκοπη επίδειξη βίας κι εκδικητικότητας. Η Ρόγίαν έσκυψε και μάζεψε από κάτω τη λευκή βασίλισσα. Το κεφάλι της έλειπε.

Με τη σπασμένη βασίλισσα στο γερό της χέρι, πλησίασε σαν υπνοβάτισσα το γραφείο της κάτω από το παράθυρο. Ο προσωπικός της υπολογιστής είχε καταστραφεί. Είχαν σπάσει την οθόνη και είχαν χτυπήσει τη βάση του υπολογιστή με τσεκούρι. Με την πρώτη ματιά ήταν φανερό ότι δεν υπήρχε περίπτωση να διασωθεί ούτε μια πληροφορία από το σκληρό δίσκο· ήταν αδύνατο να επισκευαστεί.

Η Ρόγίαν κοίταξε το συρτάρι όπου φύλαγε τις δισκέτες. Αυτό, όπως κι όλα τα υπόλοιπα, είχε τραβηχτεί από τις ράγες του και ήταν πεταμένο στο πάτωμα, άδειο φυσικά. Εκτός από τις δισκέτες, έλειπαν όλες οι σημειώσεις της και οι φωτογραφίες. Ο τελευταίος σύνδεσμός της με τον έβδομο πάπυρο είχε χαθεί οριστικά. Μετά από τόσα χρόνια δουλειάς, είχε εξαφανιστεί κάθε απόδειξη ότι ο πάπυρος αυτός υπήρχε.

Η Ρόγίαν κάθισε κατάχαμα, εξουθενωμένη κι απόλυτα απελπισμένη. Το χέρι της άρχισε πάλι να πονάει κι αισθάνθηκε τόσο μόνη κι ανήμπορη όσο δεν είχε νιώσει ποτέ στη

ζωή της. Δεν είχε φανταστεί ότι θα της έλειπε τόσο πολύ ο Ντουρέντ. Οι ώμοι της άρχισαν να τρέμουν και κάπου μέσα της φούσκωσε ένα ποτάμι δάκρυα. Πάλεψε να τα συγκρατήσει, αλλά της έκαιγαν τα μάτια, της έφραζαν το λαιμό και ήταν τόσο οδυνηρή αυτή η αίσθηση που παραιτήθηκε και τ' άφησε να κυλήσουν. Καθισμένη ανάμεσα στα συντρίμια της ζωής της, έκλαψε ώσπου δεν έμεινε πια τίποτε μέσα της. Ύστερα, κουλουριάστηκε πάνω στο χαλί, ανάμεσα στ' άδεια συρτάρια, και βυθίστηκε σε βαθύ, απελπισμένο ύπνο.

Ός τη Δευτέρα το πρωί, η Ρόγιαν είχε καταφέρει να ξαναβάλει σε κάποια τάξη τη ζωή της. Είχε καλέσει την αστυνομία, είχε δώσει κατάθεση και κατόπιν είχε διορθώσει κάπως την ακαταστασία. Μέχρι που είχε κολλήσει και το κεφάλι της λευκής βασίλισσας. Όταν έφυγε από το διαμέρισμα και μπήκε στο πράσινο Ρενό, το χέρι της το ένωθε πολύ πιο καλά και ήταν, αν όχι κεφάτη, τουλάχιστον αρκετά αισιόδοξη και σίγουρη γι' αυτό που σκόπευε να κάνει.

Με το που έφτασε στο μουσείο, πήγε κατευθείαν στο γραφείο του Ντουρέντ, όπου διαπίστωσε, προς μεγάλη της ενόχληση, ότι είχε ήδη επέμβει ο Ναχούτ. Ο ανιψιός του υπουργού ήταν εκεί κι επέβλεπε δυο άντρες της ασφάλειας, οι οποίοι άδειαζαν το γραφείο απ' όλα τα προσωπικά αντικείμενα του Ντουρέντ.

«Πίστευα ότι θα είχες τη λεπτότητα ν' αφήσεις εμένα να κάνω αυτή τη δουλειά», του είπε παγερά η Ρόγιαν.

Ο Ναχούτ της χάρισε το πιο γοητευτικό του χαμόγελο. «Με συγχωρείς πολύ, Ρόγιαν. Νόμιζα πως σε βοηθούσα». Κάπνιζε ένα από τα βαριά τούρκικα τσιγάρα του, που τη μυρωδιά τους απεχθανόταν η Ρόγιαν.

Χωρίς να του απαντήσει, πήγε γραμμή στο γραφείο του Ντουρέντ κι άνοιξε το πρώτο συρτάρι. «Εδώ ήταν το προσωπικό ημερολόγιο του άντρα μου. Λέει. Μήπως το πήρατε;»

«Όχι. Δεν υπήρχε τίποτε σ' αυτό το συρτάρι». Ο Ναχούτ στράφηκε στους δυο φρουρούς για επιβεβαίωση κι εκείνοι έγνεψαν αρνητικά, κοιτώντας αμήχανα αλλού. Η Ρόγιαν αποφάσισε να μην επιμείνει. Δεν είχε και πολλή σημασία, άλλωστε. Η ατζέντα δεν περιείχε τίποτα σημαντικό. Ο Ντουρέντ πάντα ανέθετε σ' εκείνη την καταγραφή και την ταξι-

νόμηση όλων των σημαντικών δεδομένων και τα περισσότερα βρίσκονταν στο σκληρό δίσκο του κατεστραμμένου πια υπολογιστή της.

«Ευχαριστώ, Ναχούτ», είπε ξερά. «Θα κάνω εγώ τα υπόλοιπα. Να μη σ' απασχολώ από τη δουλειά σου».

«Αν χρειαστείς οτιδήποτε, μη διστάσεις να με ειδοποιήσεις», είπε ο Ναχούτ κι αποχώρησε με μια μικρή υπόκλιση.

Δεν της πήρε πολλή ώρα ν' αδειάσει το γραφείο του Ντουρέντ. Είπε στους φρουρούς να κουβαλήσουν τα κιβώτια με τα πράγματά του στο δικό της γραφείο, στο βάθος του διαδρόμου, και να τ' αφήσουν ακουμπισμένα στον τοίχο. Την ώρα του μεσημεριανού την πέρασε μαζεύοντας τα δικά της πράγματα, κι όταν τελείωσε, είχε ακόμα μια ώρα καιρό μέχρι το ραντεβού της με τον Αταλάν Αμπού Σιν.

Αν έμελλε να εκπληρώσει την υπόσχεση που είχε δώσει στον Ντουρέντ, τότε θα απουσίαζε για ένα μεγάλο διάστημα από τη δουλειά της. Θέλοντας ν' αποχαιρετήσει κατά κάποιο τρόπο τους αγαπημένους θησαυρούς της, κατέβηκε στο τμήμα του πελώριου κτιρίου που ήταν ανοιχτό για το κοινό.

Τις Δευτέρες πάντα είχε κόσμο στο μουσείο και οι αίθουσες των εκθεμάτων ήταν γεμάτες από γκρουπ τουριστών, που ακολουθούσαν κατά κοπάδια τους ξεναγούς, όπως τα πρόβατα το βοσκό τους. Πολύχρωμα πλήθη συνωστιζόνταν γύρω από τα σπουδαιότερα εκθέματα και οι ξεναγοί παπαγάλιζαν τις χλιοειπωμένες αφηγήσεις τους σ' όλες τις γλώσσες της Βαβέλ.

Οι αίθουσες του δεύτερου ορόφου που περιείχαν τα εκθέματα από το θησαυρό του Τουταγχαμών ήταν τόσο γεμάτες, που η Ρόγιαν έμεινε ελάχιστα. Κατάφερε όμως να φτάσει μπροστά στη βιτρίνα με τη χρυσή νεκρική μάσκα του παιδιού Φαραώ. Η συγκίνηση που της προκαλούσε η θέα αυτού του μοναδικού αρχαιολογικού ευρήματος ήταν το ίδιο ισχυρή όπως πάντα. Ωστόσο, όπως στεκόταν και θαύμαζε τη μάσκα, στριμωγμένη από δυο σωματώδεις, μεσόκοπες Ευρωπαίες τουρίστριες, αναλογίστηκε γι' άλλη μια φορά το πώς θα είχαν τοποθετηθεί στους τάφους τους οι μεγάλοι Φαραώ της δέκατης ένατης και της εικοστής δυναστείας, αν ένας ασήμαντος νεαρός βασιλιάς σαν τον Τουταγχαμών είχε ταφεί μ' ένα τέτοιο εκπληκτικό δημιούργημα πάνω στα ταριχευμένα χαρακτηριστικά του. Ο Ραμσής Β', ο σημαντικότερος της δέκατης ένατης δυναστείας, είχε βασιλέψει εξήντα εφτά χρόνια, που σήμαινε ότι επί εφτά περίπου δεκαε-

τίες συνέλεγε το νεκρικό θησαυρό του από τις απέραντες περιοχές των κατακτήσεών του.

Αμέσως μετά, η Ρόγιαν πέρασε να υποβάλει τα σέβη της στον αρχαίο βασιλιά. Μετά από τριάντα αιώνες, ο Ραμσής Β΄ συνέχιζε το νεκρικό ύπνο του με μια γαλήνια, ονειρική έκφραση στο αποστεωμένο πρόσωπό του. Το δέρμα του είχε μια ελαφριά γυαλάδα σαν αυτή του μαρμάρου. Τα λιγοστά μαλλιά στο κρανίο του ήταν ξανθοκόκκινα, βαμμένα με χένα. Τα δάχτυλά του, βαμμένα με την ίδια ουσία, ήταν λιγνά, μακριά και καλοσχηματισμένα. Το σώμα του όμως το κάλυπτε μόνο ένα μικρό λινό κουρέλι. Οι τυμβωρύχοι είχαν ξετυλίξει ακόμη και τη μούμια του βασιλιά, προκειμένου να κλέψουν τα φυλαχτά και τους σκαραβαίους που βρίσκονταν ανάμεσα στις στρώσεις των λινών επιδέσμων, αφήνοντας το σώμα σχεδόν γυμνό. Όταν ανακαλύφθηκε η μούμια, το 1881, στην κρύπτη ενός σπηλαιού σκαμμένου σε βράχο, στο Ντέιρ ελ Μπάχρι, είχε απομείνει μόνο ένα κομματάκι από πάπυρο πάνω στο στήθος της, να δηλώνει τη βασιλική καταγωγή.

Κοιτώντας τώρα το γυμνό, ταριχευμένο σώμα του αρχαίου Φαραώ, η Ρόγιαν αναρωτήθηκε ξανά, όπως είχαν κάνει τόσες και τόσες φορές με τον Ντουρέντ, αν ο Τάιτα, ο αρχαίος συγγραφέας, έλεγε την αλήθεια· αν κάπου μέσα στα άγρια, απρόσιτα βουνά της Αιθιοπίας κοιμόταν ανενόχλητος στον τάφο του ένας άλλος μεγάλος Φαραώ, με όλο το θησαυρό του ανέγγιχτο. Η σκέψη και μόνο έκανε την καρδιά της να σκιρτάει και της δημιουργούσε έξαψη.

«Σου έδωσα το λόγο μου, Ντουρέντ», ψιθύρισε στα αραβικά. «Θα το κάνω για σένα· στη μνήμη σου —γιατί εσύ ήσουν αυτός που άνοιξε το δρόμο».

Έριξε μια ματιά στο ρολόι της και είδε πως είχε ακόμα δεκαπέντε λεπτά καιρό μέχρι να ξεκινήσει για το ραντεβού της με τον υπουργό. Ήξερε πώς ακριβώς θα περνούσε αυτή την ώρα. Η αίθουσα που σκόπευε να επισκεφτεί ήταν από κείνες που μπαίνουν ελάχιστοι τουρίστες. Οι ξεναγοί σπάνια οδηγούσαν κατά κει τα κοπάδια τους, εκτός αν ήθελαν να κόψουν δρόμο πηγαίνοντας να δουν το άγαλμα του Αμενχοτέπ.

Η Ρόγιαν στάθηκε μπροστά στη γυάλινη προθήκη που κάλυπτε τον έναν τοίχο της στενής αίθουσας από το δάπεδο ως το ταβάνι. Ήταν γεμάτη με μικρά αντικείμενα, όπως εργαλεία, όπλα, φυλαχτά, σκεύη και αγγεία, που τα νεότερα χρονολογούνταν από την εποχή της δωδέκατης δυναστείας του Νέου Βασιλείου, το 1100 π.Χ., ενώ τα αρχαιότερα από τους

χρόνους του Παλαιού Βασιλείου, πριν από πέντε χιλιάδες έτη περίπου. Η καταγραφή αυτών των ευρημάτων ήταν σχεδόν υποτυπώδης. Αρκετά απ' αυτά δεν περιγράφονταν καν.

Σε μια γωνιά, στο χαμηλότερο ράφι, υπήρχε μια μικρή συλλογή από κοσμήματα, σφραγίδες και δαχτυλίδια. Δίπλα στην κάθε σφραγίδα υπήρχε το αποτύπωμά της σε κερί.

Η Ρόγίαν κάθισε στις φτέρνες της για να μπορέσει να εξετάσει ένα απ' αυτά τα εκθέματα πιο προσεκτικά. Ήταν μια μικρή σφραγίδα σκαλισμένη σε λάπις λάζουλι. Το λάπις ήταν σπάνιο και πολύτιμο υλικό στην αρχαία Αίγυπτο, γιατί δεν υπήρχε στα εδάφη της τότε αυτοκρατορίας. Το κέρινο αποτύπωμα της σφραγίδας ήταν ένα γεράκι με σπασμένο φτερό με μια απλή επιγραφή που η Ρόγίαν μπορούσε πολύ εύκολα να διαβάσει: «ΤΑΪΤΑ, ΓΡΑΦΕΑΣ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑΣ».

Ήξερε ότι ήταν ο ίδιος άνθρωπος, γιατί είχε χρησιμοποιήσει το γεράκι με το σπασμένο φτερό σαν υπογραφή στους παπύρους του. Αναρωτήθηκε ποιος να είχε βρει αυτή τη σφραγίδα και πού. Ίσως κάποιος χωρικός, που την είχε ξεθάψει από το χαμένο τάφο του αρχαίου σκλάβου-συγγραφέα. Δε θα το μάθαινε ποτέ.

«Μας περιπαίζεις, Τάιτα; Μήπως είναι μια καλοστημένη αρχαία φάρσα όλο αυτό; Μήπως γελάς μαζί μου από τον τάφο σου, όπου κι αν βρίσκεται κρυμμένος;» μουρμούρισε η Ρόγίαν κι έσκυψε ακόμα πιο κοντά, ώσπου το μέτωπό της άγγιξε το γυαλί. «Είσαι φίλος μου, Τάιτα, ή αδυσώπητος εχθρός;» Σηκώθηκε και ίσιωσε τη φούστα της. «Θα δούμε. Θα παίξω το παιχνίδι σου και θα δούμε ποιος θα νικήσει ποιον».

Ουπουργός την άφησε να περιμένει μόνο λίγα λεπτά, πριν ο γραμματέας του τη συνοδεύσει στο ιδιαίτερο γραφείο του. Ο Αταλάν Αμπού Σιν φορούσε σκούρο μεταξωτό κοστούμι και καθόταν στην πολυθρόνα του, πράγμα περίεργο, γιατί η Ρόγίαν ήξερε ότι προτιμούσε την παραδοσιακή κελεμπία κι ένα μαξιλάρι στο πάτωμα. Ο υπουργός πρόσεξε την απορία στο βλέμμα της κι έκανε ένα μορφασμό αποδοκιμασίας. «Θα συναντήσω κάτι Αμερικανούς σήμερα το απόγευμα».

Η Ρόγιαν τον συμπαθούσε πολύ. Πάντα ήταν καλός μαζί της και σ' αυτόν χρωστούσε τη δουλειά της στο μουσείο. Οι περισσότεροι άντρες στη θέση του θα είχαν αρνηθεί το αίτημα του Ντουρέντ να προσλάβει για βοηθό του μια γυναίκα —και ειδικά τη σύζυγό του.

Ο υπουργός τη ρώτησε για την υγεία της και η Ρόγιαν του έδειξε το δεμένο χέρι της. «Θα μου κόψουν τα ράμματα σε δέκα μέρες».

Συζήτησαν για λίγο φιλικά περί ανέμων και υδάτων. Μόνο οι Δυτικοί θα είχαν την αγένεια να μουν κατευθείαν στο θέμα που τους ενδιέφερε. Ωστόσο η Ρόγιαν, μη θέλοντας να φέρει σε δύσκολη θέση τον υπουργό, άρπαξε την πρώτη ευκαιρία που παρουσιάστηκε για να του πει αυτό που ήθελε. «Αισθάνομαι την ανάγκη ν' αποσυρθώ για λίγο καιρό. Θέλω να συνέλθω από τη φοβερή απώλεια και να σκεφτώ τι θα κάνω τώρα που έμεινα χήρα. Θα σας ήμουν ευγνώμων αν αποδεχόσαστε το αίτημά μου για εξάμηνη άδεια άνευ αποδοχών. Θέλω να μείνω με τη μητέρα μου στην Αγγλία».

Ο Αταλάν έδειξε ειλικρινές ενδιαφέρον και κάποια ανησυχία. «Μη μας αφήσεις για τόσο πολύ καιρό. Το έργο που έχεις προσφέρει είναι ανεκτίμητο και χρειαζόμαστε τη βοήθειά σου για να καλύψουμε το μεγάλο κενό που άφησε ο Ντουρέντ». Παρ' όλα αυτά, δεν μπόρεσε να κρύψει εντελώς την ανακούφισή του. Μάλλον περίμενε να του γνωστοποιηθεί η Ρόγιαν την υποψηφιότητά της για τη διεύθυνση του μουσείου. Πρέπει να το είχε κουβεντιάσει με τον ανιψιό του. Από την άλλη πλευρά, ήταν πολύ καλός άνθρωπος και δε θα ήθελε να την πικράνει απαντώντας της ότι δεν είχε καμιά ελπίδα να εκλεγεί σ' αυτή τη θέση. Τα πράγματα άλλαζαν στην Αίγυπτο, οι γυναίκες εγκατέλειπαν τους παραδοσιακούς τους ρόλους, αλλά οι αλλαγές δεν ήταν τόσο ριζικές ούτε τόσο γρήγορες. Ήξεραν και οι δυο ότι η θέση έπρεπε να δοθεί στον Ναχούτ Γκιουντάμπι.

Ο Αταλάν τη συνόδευσε ως την πόρτα του γραφείου του και της έσφιξε το χέρι πριν πουν αντίο. Κατεβαίνοντας με το ασανσέρ προς το ισόγειο, η Ρόγιαν είχε μια αίσθηση ανακούφισης κι ελευθερίας.

Είχε αφήσει το Ρενό στο υπαίθριο πάρκινγκ του υπουργείου, κάτω από τον ήλιο. Όταν άνοιξε την πόρτα του, το εσωτερικό τής φάνηκε τόσο καυτό που θα μπορούσε να ψήσει ψωμί. Άνοιξε όλα τα παράθυρα κι ανοιγόκλεισε κάμποσες φορές την πόρτα του οδηγού για να βγει ο ζεστός αέρας.

Παρ' όλα αυτά, το πλαστικό κάθισμα της ζεμάτισε τα πόδια όταν πήρε θέση πίσω από το τιμόνι.

Αμέσως μόλις πέρασε την πύλη του υπουργείου, έμπλεξε στην τρελή κυκλοφορία των δρόμων του Καϊρου, στριμωγμένη πίσω από ένα παραφορτωμένο λεωφορείο που την έλουζε σταθερά με μαύρα σύννεφα καυσαερίου. Το κυκλοφοριακό πρόβλημα της πρωτεύουσας φαινόταν να μην έχει λύση. Οι διαθέσιμοι χώροι στάθμευσης ήταν ελάχιστοι και τα οχήματα ήταν παρκαρισμένα σε διπλές σειρές κι από τις δυο πλευρές των δρόμων, περιορίζοντας ασφυκτικά την κυκλοφορία σε μια μόνο λωρίδα.

Το λεωφορείο μπροστά της φρενάρισε ξανά, καθηλώνοντάς την, και η Ρόγίαν χαμογέλασε καθώς θυμήθηκε το γνωστό αστείο για κάποιους που είχαν αναγκαστεί να εγκαταλείψουν οριστικά τ' αυτοκίνητά τους επειδή είχαν παρκάρει στο πεζοδρόμιο και ήταν αδύνατο πια να τα πάρουν από κει. Ίσως υπήρχε μια δόση αλήθειας σ' αυτή την υπερβολή, γιατί μερικά από τα παρκαρισμένα οχήματα που έβλεπε ήταν φανερό ότι είχαν να μετακινηθούν βδομάδες. Τα τζάμια τους ήταν κατάμαυρα από τη σκόνη και το καυσαέριο και μερικά είχαν ξεφούσκωτα λάστιχα.

Η Ρόγίαν κοίταξε από τον καθρέφτη πίσω. Ένα ταξί ήταν σταματημένο σε απόσταση εκατοστών από τον προφυλακτήρα του Ρενό και πίσω του η κυκλοφορία ήταν ένα πυκνό, ατέλειωτο κομπολόι. Μόνο οι μοτοσικλετιστές είχαν κάποια ελευθερία κίνησης. Ενώ κοιτούσε από τον καθρέφτη, είδε έναν απ' αυτούς να πλησιάζει με μεγάλη ταχύτητα, κάνοντας ριψοκίνδυνα ζιγκ-ζαγκ ανάμεσα στα σταματημένα αυτοκίνητα. Ήταν μια παλιά Χόντα διακοσίων κυβικών, τόσο σκοτισμένη, που δεν ξεχώριζε ούτε το χρώμα της. Πίσω από τον οδηγό πρόβαλλε το κεφάλι ενός συνεπιβάτη. Και οι δυο είχαν καλύψει με τις άκρες των άσπρων μαντιλιών τους το μισό πρόσωπο, προφανώς για να μην εισπνέουν τη σκόνη και τα καυσαέρια.

Προσπερνώντας παράνομα την ουρά από τα δεξιά, η μοτοσικλέτα χώθηκε ανάμεσα στο ταξί κι ένα παρκαρισμένο αυτοκίνητο, περνώντας ξυστά κι από τα δυο. Ο ταξιτζής έκανε μια πρόστυχη χειρονομία με το μεσαίο δάχτυλο τεντωμένο κι επικαλέστηκε το όνομα του Αλλάχ για να τον σώσει από τη βλακεία του παράτολμου μοτοσικλετιστή.

Η Χόντα έκοψε ταχύτητα όταν ήρθε στην ίδια ευθεία με το αυτοκίνητο της Ρόγίαν κι ο επιβάτης της μηχανής έσκυψε προς το ανοιχτό παράθυρο του Ρενό και πέταξε κάτι στο κά-

θισμα του συνοδηγού. Αμέσως μετά ο οδηγός επιτάχυνε τόσο απότομα, που ο μπροστινός τροχός της μοτοσικλέτας σηκώθηκε από την ασφαλτο. Ύστερα έκοψε απότομα το τιμόνι δεξιά κι εξαφανίστηκε στο πρώτο στενό, κάθετο δρομάκι, αποφεύγοντας παρά τρίχα να χτυπήσει μια ηλικιωμένη γυναίκα που διέσχιζε τη διασταύρωση.

Μια στιγμή πριν στρίψει η μοτοσικλέτα, ο επιβάτης κοίταξε πίσω και ο αέρας παρέσυρε το μαντίλι από το πρόσωπό του. Η Ρόγιν πάγωσε από το σοκ, διαπιστώνοντας ότι ήταν το ίδιο πρόσωπο που είχε δει να φωτίζουν οι προβολείς του Φιάτ, στο δρόμο δίπλα στην όαση. Ο άντρας ήταν αυτός που τον έλεγαν Γιουσούφ.

Ενώ η Χόντα χανόταν στη στροφή, η Ρόγιν κοίταξε το αντικείμενο που είχαν πετάξει στο κάθισμα δίπλα της. Είχε σχήμα ωοειδές και η ανώμαλη μεταλλική επιφάνειά του ήταν βαμμένη σε στρατιωτικό πράσινο. Είχε δει τόσες φορές τέτοια αντικείμενα σε πολεμικές ταινίες στην τηλεόραση, που το αναγνώρισε αμέσως. Ήταν χειροβομβίδα, έτοιμη να εκραγεί ανά πάσα στιγμή.

Χωρίς να σκεφτεί, άρπαξε το χερούλι της πόρτας, το κατέβασε και ρίχτηκε προς τα έξω μ' όλο της το βάρος. Βρέθηκε πεσμένη με το πλευρό πάνω στην ασφαλτο. Ταυτόχρονα, όπως το πόδι της ελευθέρωσε το φρένο, το αυτοκίνητο κύλησε προς τα εμπρός και κοπάνησε με δύναμη τον προφυλακτήρα του προπορευόμενου λεωφορείου.

Η Ρόγιν βρισκόταν πεσμένη μπρούμυτα στο δρόμο, μπροστά στις ρόδες του ταξί, όταν εξερράγη η χειροβομβίδα. Από την ανοιχτή πόρτα του οδηγού τινάχτηκε ένα κύμα από φωτιά, καπνό και συντρίμμια. Το πίσω παρμπρίζ έσκαψε λούζοντάς τη μ' ένα σιντριβάνι από θρυμματισμένα γυαλιά κι ο φοβερός κρότος έκανε τ' αυτιά της να πονέσουν.

Το σοκ της έκρηξης το ακολούθησε μια ολιγόλεπτη σιωπή, γεμάτη κατάπληξη, κι αμέσως μετά ξέσπασε ένα πανδαιμόνιο από φωνές και ουρλιαχτά. Η Ρόγιν ανακάθισε πάνω στην ασφαλτο κι έσφιξε το πληγωμένο χέρι της πάνω στο στήθος. Το είχε χτυπήσει πέφτοντας και τώρα τα ράμματα την τρέλαιναν στον πόνο.

Το Ρενό είχε γίνει σμπαράλια. Λίγο πίσω της, πάνω στο δρόμο, είδε την κρεμαστή πάνινη τσάντα της που θα πρέπει να την είχε τραβήξει μαζί της όταν έκανε τη βουτιά από το αυτοκίνητο. Πήγε σερνάμενη ως εκεί και τη μάζεψε. Γύρω της επικρατούσε τρομερή σύγχυση και ταραχή. Κάποιοι από τους επιβάτες του λεωφορείου είχαν τραυματιστεί κι ένα

κομμάτι από τα μέταλλα του αυτοκινήτου που τινάχτηκαν ολόγυρα είχε χτυπήσει ένα κοριτσάκι, στο πεζοδρόμιο. Η μητέρα του ούρλιαζε και του σφούγγιζε τα αίματα από το πρόσωπο με το μαντίλι της, ενώ το τρομοκρατημένο παιδάκι πάλευε να ξεφύγει τσιρίζοντας.

Κανείς δεν έδινε σημασία στη Ρόγιαν, αλλά η αστυνομία που θα κατέφθανε σύντομα θ' αναζητούσε αμέσως τον οδηγό του Ρενό. Αυτή την εποχή ήταν σε μεγάλη ετοιμότητα, λόγω των πολλών τρομοκρατικών επιθέσεων των φανατικών ισλαμιστών. Η Ρόγιαν ήξερε πως έτσι και την έβρισκαν εκεί θα έμπλεκε για μέρες σε ανακρίσεις. Κρέμασε, λοιπόν, την τσάντα στον ώμο της κι απομακρύνθηκε από κει, όσο πιο γρήγορα της επέτρεπε το χτυπημένο πόδι της, παίρνοντας το ίδιο δρομάκι απ' όπου είχε στρίψει και η Χόντα.

Στο τέρμα του δρόμου υπήρχαν δημόσιες τουαλέτες. Η Ρόγιαν κλειδώθηκε σε μια από τις καμπίνες κι έγειρε πάνω στην πόρτα με τα μάτια κλειστά, προσπαθώντας να συνέλθει από το σοκ και να βάλει σε κάποια τάξη τις μεπερδεμένες σκέψεις της.

Μέσα στον τρόπο και την οδύνη της για το χαμό του Ντουρέντ, δεν είχε σκεφτεί καθόλου τη δική της ασφάλεια. Αυτό, μέχρι πριν από λίγο, όταν συνειδητοποίησε επιτέλους τον κίνδυνο με τον πιο βίαιο τρόπο. Τώρα θυμόταν καθαρά τα λόγια που είχε πει ο ένας από τους δολοφόνους όταν εκείνη στεκόταν κρυμμένη στον καλαμώνα της λίμνης: «Αυτή ξέρουμε πού θα τη βρούμε αργότερα».

Η απόπειρα εναντίον της ζωής της είχε αποτύχει παρά τρία. Και είχε κάθε λόγο να πιστεύει ότι θ' ακολουθούσε κι άλλη. Θα ήταν σκέτη αυτοκτονία να επιστρέψει στο διαμέρισμά της στην Γκίζα και η βίλα στην όαση δεν υπήρχε πια.

Παρά τη δυσοσμία και την άθλια κατάσταση της καμπίνας, έμεινε πάνω από μισή ώρα κλειδωμένη εκεί μέσα, μέχρι ν' αποφασίσει ποιες θα ήταν οι επόμενες κινήσεις της. Τελικά, βγήκε από την τουαλέτα και στάθηκε μπροστά σ' έναν από τους ραγισμένους και βρόμικους νιπτήρες. Αφού έπλυνε το πρόσωπό της με νερό της βρύσης, χτένισε τα μαλλιά της στον καθρέφτη, διόρθωσε το μακιγιάζ της κι έφτιαξε όσο μπορούσε τα σκονισμένα και τσαλακωμένα ρούχα της.

Βγαίνοντας από τις δημόσιες τουαλέτες, περπάτησε αρκετά τετράγωνα, αλλάζοντας πολλές φορές κατεύθυνση κι ελέγχοντας συνεχώς πίσω της μέχρι να σιγουρευτεί ότι δεν την παρακολουθούσαν. Τότε, σταμάτησε ένα περαστικό ταξί. Είπε στον οδηγό να την αφήσει δυο δρόμους μακρύτερα

από την τράπεζα κι έκανε την υπόλοιπη διαδρομή με τα πόδια. Ήταν λίγα λεπτά πριν από το κλείσιμο, όταν στάθηκε μπροστά σ' ένα από τα γκισέ και είπε στον ταμιά ότι ήθελε ν' αποσύρει όσα χρήματα υπήρχαν στο λογαριασμό της. Ήταν κάτι λιγότερο από πέντε χιλιάδες αιγυπτιακές λίρες. Δεν ήταν μεγάλο ποσόν, αλλά είχε και το λογαριασμό της στην τράπεζα Λόιντς του Γιορκ, καθώς και την πιστωτική της κάρτα.

«Δεν μπορείτε να αποσύρετε ένα αντικείμενο από τη φύλαξη της τράπεζας χωρίς να μας ενημερώσετε εγκαίρως», της είπε αυστηρά ο υπάλληλος. Η Ρόγιν απολογήθηκε ταπεινά κι έπαιξε τόσο πειστικά το ρόλο της ανήξερης κι ανήμπορης νεαρής χήρας, που ο ταμίας υποχώρησε τελικά και της έδωσε το μικρό πακέτο που περιείχε το αγγλικό της διαβατήριο και το βιβλιάριο των καταθέσεών της στην τράπεζα Λόιντς.

Ο Ντουρέντ είχε πολυάριθμους συγγενείς και φίλους που μετά χαράς θα φιλοξενούσαν τη Ρόγιν για όσο διάστημα χρειαζόταν, αλλά, σ' αυτή τη φάση τουλάχιστον, προτιμούσε να εξαφανιστεί από όλα τα γνωστά της στέκια. Διάλεξε ένα από τα ξενοδοχεία των δύο αστέρων, μακριά από το ποτάμι, όπου ήλπιζε να περάσει απαρατήρητη μέσα στην πληθώρα των τουριστών. Στα ξενοδοχεία αυτού του τύπου υπήρχε συνεχής εναλλαγή πελατών, αφού οι περισσότεροι έμεναν μόνο μια δυο νύχτες, πριν ταξιδέψουν στο Λούξορ και το Καρνάκ για να επισκεφτούν τα μνημεία.

Αμέσως μόλις βρέθηκε στο μονόκλινο δωμάτιο, τηλεφώνησε στις κρατήσεις της Μπρίτις Αιργουέις. Υπήρχε μια πτήση για το Χίθροου το επόμενο πρωί στις δέκα. Η Ρόγιν έκλεισε θέση κι έδωσε τον αριθμό της πιστωτικής κάρτας της.

Στο μεταξύ ήταν περασμένες έξι, αλλά με τη διαφορά ώρας μεταξύ Αιγύπτου και Μεγάλης Βρετανίας στην Αγγλία οι υπηρεσίες και τα γραφεία δεν είχαν κλείσει ακόμη. Η Ρόγιν έψαξε στην ατζέντα της το νούμερο του Πανεπιστημίου του Λιντς, όπου είχε τελειώσει τις σπουδές της. Της απάντησαν στο τρίτο κουδούνισμα.

«Τμήμα Αρχαιολογίας. Γραφείο του καθηγητή Ντίξον», είπε μια τυπικά βρετανική γυναικεία φωνή.

«Κυρία Χίγκινς;»

«Μάλιστα. Ποια είστε;»

«Η Ρόγιν. Η Ρόγιν αλ Σίμα. Πρώην Ρόγιν Σεντ».

«Ρόγιν! Χρόνια είχαμε να σ' ακούσουμε. Τι κάνεις;»

Μίλησαν για λίγο, αλλά η Ρόγιν, που αγωνιούσε για το κόστος του τηλεφωνήματος, σταμάτησε απότομα την κουβέντουλα. «Είναι εκεί ο καθηγητής;»

Ο καθηγητής Πέρσιβαλ Ντίξον είχε περάσει τα εβδομήντα και θα έπρεπε να είχε βγει στη σύνταξη εδώ και χρόνια. «Ρόγιν! Είσαι αλήθεια εσύ; Η αγαπημένη μου φοιτήτρια!»

Η Ρόγιν χαμογέλασε. Τον ήξερε καλά το γερο-κατεργάρι. Ακόμη και σ' αυτή την ηλικία δεν έχανε ευκαιρία να τσιλημπουρδίσει. Οι ομορφούλες ήταν πάντα οι αγαπημένες του φοιτήτριες. «Τηλεφωνώ από το εξωτερικό, καθηγητά Ντίξον. Ήθελα να ξέρω αν ισχύει ακόμη η προσφορά σας».

«Θεέ και Κύριε! Εσύ δεν είχες πει ότι δεν μπορούσες;»

«Οι συνθήκες έχουν αλλάξει, κύριε καθηγητά. Θα σας εξηγήσω όταν ιδωθούμε —αν ιδωθούμε».

«Μα και βέβαια θέλουμε να σε δούμε από κοντά. Πότε σκέφτεσαι να έρθεις;»

«Θα βρίσκομαι στην Αγγλία αύριο».

«Τι ξαφνικό είναι αυτό! Δεν ξέρω αν μπορώ να το κανονίσω για τόσο σύντομα».

«Θα μείνω στη μητέρα μου, κοντά στο Γιορκ. Περάστε μου ξανά στη γραμμή την κυρία Χίγκινς να της δώσω το νούμερο». Ο καθηγητής Ντίξον ήταν ένας από τους λαμπρότερους επιστήμονες που γνώριζε η Ρόγιν, αλλά δε θα τον εμπιστευόταν ποτέ να γράψει σωστά το νούμερο ενός τηλεφώνου. «Θα σας τηλεφωνήσω ξανά μετά από μερικές μέρες».

Μόλις έκλεισε το τηλέφωνο, ξάπλωσε ανάσκελα στο κρεβάτι της και προσπάθησε να χαλαρώσει και να καταστρώσει τα σχέδιά της προσεκτικά, καλύπτοντας όλες τις πιθανότητες.

Πριν από δυο μήνες, ο καθηγητής Ντίξον την είχε καλέσει για μια σειρά διαλέξεων σχετικά με την ανασκαφή του τάφου της βασίλισσας Λοστρίς και την ανακάλυψη των παπύρων. Φυσικά, η αιτία ήταν το βιβλίο και ειδικότερα το σημείωμα του συγγραφέα στο τέλος. Η δημοσίευσή του είχε προκαλέσει μεγάλο ενδιαφέρον. Δεκάδες αιγυπτιολόγοι, τόσο ερασιτέχνες όσο κι επαγγελματίες, απ' όλο τον κόσμο, από το Τόκιο ως το Ναϊρόμπι, είχαν επικοινωνήσει με τον Ντουρέντ, θέλοντας να μάθουν κατά πόσο ήταν αυθεντικό εκείνο το μυθιστόρημα κι αν στηριζόταν σε πραγματικά γεγονότα.

Πριν ξεκινήσουν όλα αυτά, η Ρόγιν είχε αντιτεθεί στην ιδέα ν' αποκτήσει πρόσβαση στους παπύρους ένας μυθιστοριογράφος, ειδικά όταν η μελέτη τους δεν είχε ολοκληρωθεί

ακόμη. Θεωρούσε ότι αυτό που αποτελούσε σημαντικότατο και πολύ σοβαρό ακαδημαϊκό θέμα θα υποβιβάζοταν σε ανάγνωσμα ευρείας κατανάλωσης, κάτι αντίστοιχο μ' αυτό που είχε υποστεί η επιστήμη της παλαιοντολογίας από τους δεινόσαυρους του Σπίλμπεργκ και το *Τζουράσικ Παρκ*.

Τελικά, είχε υπερισχύσει η πλειοψηφία. Ακόμη κι ο Ντουρέντ είχε ταχθεί εναντίον της. Το ζήτημα ήταν τα λεφτά, φυσικά. Το τμήμα είχε μόνιμη έλλειψη κονδυλίων όσον αφορούσε τα λιγότερο εντυπωσιακά έργα του. Όταν επρόκειτο για κάποια κολοσσιαίου μεγέθους επιχείρηση, όπως η μεταφορά του Ναού του Αμπού Σιμπέλ σε νέα τοποθεσία, πάνω από τη λίμνη που θα δημιουργούσε το Φράγμα του Ασουάν, τότε όλα τα κράτη του κόσμου έδιναν δεκάδες εκατομμύρια δολάρια. Αντίθετα, τα καθημερινά λειτουργικά έξοδα μετά βίας καλύπτονταν.

Το μερίδιό τους, το πενήντα τοις εκατό από τα δικαιώματα του βιβλίου *Ο Θεός Ποταμός* —γιατί αυτός ήταν ο τίτλος του μυθιστορήματος— είχε χρηματοδοτήσει μελέτες και έρευνες ενός ολόκληρου χρόνου, αλλά αυτό δεν αρκούσε για να μετριάσει τις αμφιβολίες της Ρόγιαν. Ο συγγραφέας είχε πάρει πολλές πρωτοβουλίες σχετικά με την αφήγηση των γεγονότων που εξιστορούσαν οι πάπυροι και είχε αποδώσει σε ιστορικά πρόσωπα χαρακτηριστικά κι αδυναμίες για τα οποία δεν υπήρχε η παραμικρή τεκμηρίωση. Ιδιαίτερα την ενοχλούσε ο τρόπος που είχε αποδώσει τον Τάιτα, τον αρχαίο συγγραφέα —σαν ένα ματαιόδοξο, καυχησιάρη φιγουρατζή. Αυτό ειδικά την είχε πειράζει πολύ.

Βέβαια, το σημείωμα του συγγραφέα είχε προστεθεί με σκοπό να κάνει το βιβλίο ακόμη πιο ενδιαφέρον και δελεαστικό σε όσο το δυνατό ευρύτερο κοινό και τα είχε καταφέρει και τα δυο. Παρ' όλα αυτά, η επιστημονική της παιδεία την έκανε ν' αντιδρά έντονα στην εκλαϊκευση ενός ιστορικού αφηγήματος, που ήταν μοναδικό και υπέροχο από κάθε άποψη.

Η Ρόγιαν αναστέναξε κι απώθησε αυτές τις σκέψεις σε κάποια γωνιά του μυαλού της. Το κακό είχε γίνει και δεν ωφελούσε σε τίποτε να τα θυμάται όλα αυτά και να εκνευρίζεται.

Έστρεψε την προσοχή της σε πιο επείγοντα προβλήματα. Αν ήταν να δώσει τη διάλεξη για την οποία την είχε καλέσει ο καθηγητής Ντίξον, χρειαζόταν οπωσδήποτε τα σλάιντς από την ανασκαφή, κι αυτά ήταν στο γραφείο της, στο μουσείο. Ενώ έστυβε το μυαλό της να βρει τον καλύτερο τρόπο

να τα πάρει χωρίς να χρειαστεί να το κάνει η ίδια, τη νίκησε η εξάντληση κι αποκοιμήθηκε με τα ρούχα πάνω στο στρωμένο κρεβάτι.

Τελικά, η λύση στο πρόβλημά της ήταν η πιο απλή. Τηλεφώνησε στο γραφείο της διεύθυνσης και κανόνισε να πάρουν αυτοί το κουτί με τα σλάιντς από το γραφείο της και να το πάει με ταξί στο αεροδρόμιο ένας από τους υπαλλήλους.

Ο υπάλληλος συνάντησε τη Ρόγίαν στο γκισέ της Μπρίτις Αιργουέις και της έδωσε στο χέρι το κουτί. «Ήρθε η αστυνομία στο μουσείο το πρωί, μόλις ανοίξαμε. Ήθελαν να σας μιλήσουν, δόκτορ αλ Σίμα».

Προφανώς είχαν εντοπίσει τον ιδιοκτήτη του κατεστραμμένου Ρενό. Η Ρόγίαν ευχαρίστησε το Θεό που είχε το αγγλικό της διαβατήριο. Έτσι και προσπαθούσε να βγει από τη χώρα με το αιγυπτιακό, θα τη σταματούσαν οπωσδήποτε. Η αστυνομία σίγουρα θα είχε δώσει σήμα σε όλα τα σημεία εξόδου από τη χώρα. Όπως είχαν τα πράγματα, όμως, η Ρόγίαν πέρασε τον έλεγχο διαβατηρίων χωρίς καμιά δυσκολία και μόλις βρέθηκε στην αίθουσα αναχωρήσεων πήγε κατευθείαν στο κιόσκι να δει τις εφημερίδες.

Όλες οι τοπικές είχαν την είδηση της επίθεσης στο αυτοκίνητό της και οι περισσότερες τη συνέδεαν με τη δολοφονία του Ντουρέντ. Ένα από τα άρθρα υπαινισσόταν την ανάμειξη φανατικών ισλαμιστών. Η *Ελ Αράμπ* δημοσίευε πρωτοσέλιδη φωτογραφία δική της και του Ντουρέντ, που είχε τραβηχτεί τον προηγούμενο μήνα στη δεξίωση υποδοχής μιας ομάδας Γάλλων τουριστικών πρακτόρων. Η Ρόγίαν αγόρασε όλες τις πρωινές εφημερίδες και τις πήρε μαζί της στο αεροπλάνο.

Στη διάρκεια της πτήσης πέρασε την ώρα της καταγράφοντας στο σημειωματάριό της ό,τι θυμόταν απ' αυτά που της είχε πει κατά καιρούς ο Ντουρέντ για τον άνθρωπο που επρόκειτο να συναντήσει, κάτω από την επικεφαλίδα: «Σερ Νίκολας Κούνιντον-Χάρπερ (Μπαρτ)». Σύμφωνα με τις πληροφορίες του Ντουρέντ, ο προπάππος του Νίκολας είχε κερδίσει τον τίτλο του βαρονέτου για τις υπηρεσίες του ως ανώτερος αξιωματικός των βρετανικών αποικιών. Επί τρεις γενεές, η οικογένεια είχε διατηρήσει τους στενούς δεσμούς της με την Αφρική, ειδικά με τις βρετανικές αποικίες και τις

σφαίρες επιρροής της Μεγάλης Βρετανίας στο βόρειο τμήμα της αφρικανικής ηπείρου: την Αίγυπτο, το Σουδάν, την Ουγκάντα και την Κένυα.

Κατά τον Ντουρέντ, ο ίδιος ο σερ Νίκολας είχε υπηρετήσει στην Αφρική και στις χώρες του Κόλπου ως αξιωματικός του βρετανικού στρατού. Μιλούσε άπταιστα τα αραβικά και τα σουαχίλι και ήταν διακεκριμένος ερασιτέχνης αρχαιολόγος και ζωολόγος. Όπως ο πατέρας του, ο παππούς του και ο προπάππος του, είχε οργανώσει κι αυτός πολυάριθμες αποστολές στη Βόρεια Αφρική για να συλλέξει σπάνια ζωικά είδη ή να εξερευνήσει τις πλέον απομακρυσμένες περιοχές. Είχε συγγράψει πολλά άρθρα σε διάφορα επιστημονικά περιοδικά και είχε δώσει ακόμη και διαλέξεις στο Βασιλικό Γεωγραφικό Σύνδεσμο.

Όταν ο μεγαλύτερος αδερφός του πέθανε άτεκνος, ο σερ Νίκολας κληρονόμησε τον τίτλο και το σύνολο της οικογενειακής περιουσίας στο Κουίντον Παρκ. Τότε παραιτήθηκε από το στρατό για να διευθύνει τις οικογενειακές επιχειρήσεις και κυρίως το οικογενειακό μουσείο, το οποίο είχε ιδρύσει το 1885 ο προπάππος του, ο πρώτος βαρονέτος. Το μουσείο αυτό στέγαζε μια από τις μεγαλύτερες ιδιωτικές συλλογές αφρικανικής πανίδας και ήταν επίσης πασίγνωστο για τα σπάνια εκθέματά του από αρχαιότητες της Αιγύπτου και της Μέσης Ανατολής.

Παρ' όλα αυτά, η Ρόγιαν είχε συμπεράνει από τις περιγραφές του Ντουρέντ ότι ο σερ Νίκολας, αν και ευγενής, ήταν ο τύπος του αδίστακτου τυχοδιώκτη που δε θα δίσταζε να διακινδυνεύσει σοβαρά ή να καταφύγει ακόμη και σε παρανομίες, προκειμένου να μεγαλώσει τη συλλογή του Κουίντον Παρκ.

Ο Ντουρέντ τον είχε συναντήσει για πρώτη φορά πριν από αρκετά χρόνια, όταν ο σερ Νίκολας τον είχε στρατολογήσει για μια παράνομη αποστολή που είχε σκοπό την «απελευθέρωση» ενός μεγάλου αριθμού χάλκινων αγαλματιδίων της αρχαίας Καρχηδόνας από τη σημερινή Λιβύη του Καντάφι. Ο σερ Νίκολας είχε πουλήσει μερικά απ' αυτά για να καλύψει το κόστος της επιχείρησης, αλλά είχε κρατήσει τα καλύτερα για την ιδιωτική του συλλογή.

Αργότερα, ο Ντουρέντ είχε συμμετάσχει και σε μια άλλη μυστική αποστολή, που αυτή τη φορά περιλάμβανε την παράνομη διέλευση των ιρακινών συνόρων και είχε στόχο να βγάλει από το Ιράκ δυο αρχαίες πέτρινες ζωοφόρους, κυριολεκτικά κάτω από τη μύτη του Σαντάμ Χουσεΐν. Πάντα σύμφωνα με τα λεγόμενα του Ντουρέντ, ο σερ Νίκολας είχε

πουλήσει τη μία από τις ζωοφόρους για ένα αστρονομικό ποσόν, συγκεκριμένα για πέντε εκατομμύρια δολάρια, τα οποία είχε χρησιμοποιήσει για τη λειτουργία και τη συντήρηση του μουσείου. Η δεύτερη ζωοφόρος, η καλύτερη του ζευγαριού, βρισκόταν ακόμα στην κατοχή του σερ Νίκολας.

Και οι δυο αυτές αποστολές είχαν γίνει στα χρόνια που η Ρόγίαν δε γνώριζε ακόμη τον Ντουρέντ και την έκαναν ν' απορεί για την προθυμία του άντρα της ν' ακολουθήσει τις μεθόδους του σερ Νίκολας. Ο Άγγλος ευγενής θα πρέπει να ήταν εξαιρετικά πειστικός, γιατί, αν είχαν συλληφθεί επ' αυτοφώρω, αυτό θα σήμαινε σίγουρα εκτέλεση με συνοπτικές διαδικασίες και για τους δυο τους.

Όπως της είχε εξηγήσει ο Ντουρέντ, και στις δυο περιπτώσεις είχαν σωθεί μόνο χάρη στην ανεξάντλητη εφευρετικότητα του Νίκολας και στο δίκτυο των φίλων και θαυμαστών του στις χώρες της Μέσης Ανατολής και της Βόρειας Αφρικής, στους οποίους είχαν καταφύγει για βοήθεια όποτε τη χρειάστηκαν.

«Είναι σωστός διάβολος», της είχε πει ο Ντουρέντ, κουνώντας νοσταλγικά το κεφάλι του, «αλλά κι ο άνθρωπος που πρέπει να έχεις δίπλα σου όταν τα πράγματα γίνονται ζόρικα. Εκείνες τις μέρες όλα μάς φαίνονταν συναρπαστικά, αλλά τώρα ανατριχιάζω μόνο που θυμάμαι τους κινδύνους που περάσαμε».

Η Ρόγίαν σκεφτόταν συχνά ότι ένας πραγματικά παθιασμένος συλλέκτης μπορεί να φτάσει σε επικίνδυνα ακραίες πράξεις, προκειμένου ν' αποκτήσει κάτι που έχει βάλει στο νου του. Ο κίνδυνος του φαίνεται ασήμαντος συγκριτικά με την ανταμοιβή —το να προσθέσει άλλο ένα μικρό θησαυρό στη συλλογή του. Ύστερα αναλογίστηκε πόσο υποκριτικές ήταν αυτές οι σκέψεις της και χαμογέλασε. Η περιπέτεια στην οποία ήλπιζε να παρασύρει τον σερ Νίκολας δεν ήταν από τις πλέον ακίνδυνες και μια ομάδα νομικών συμβούλων θα διαφωνούσε σίγουρα ως προς τη νομιμότητά της.

Μ' αυτές τις σκέψεις, την πήρε ο ύπνος· ήταν εξαντλημένη από την κούραση και τη φοβερή ένταση των τελευταίων ημερών. Την ξύπνησε η αεροσυνοδός, με τη σύσταση να δέσει τη ζώνη της για την προσγείωση στο αεροδρόμιο του Χίθροου.

Η Ρόγιαν τηλεφώνησε στη μητέρα της από το αεροδρόμιο. «Γεια σου, μαμά, εγώ είμαι».

«Ναι, αυτό το κατάλαβα. Πού είσαι, αγάπη μου;» απάντησε η μητέρα της, φλεγματική όπως πάντα.

«Στο Χίθροου. Θα έρθω να μείνω μαζί σου για λίγο. Γίνεται;»

«Φυσικά. Πάω να ετοιμάσω το δωμάτιό σου. Με ποιο τρένο θα έρθεις;»

«Υπάρχει ένα από το Κινγκ'ς Κρος που φτάνει στο Γιορκ στις εφτά το απόγευμα».

«Θα έρθω να σε πάρω από το σταθμό. Τι έγινε; Τα τσουγκρίσατε με τον Ντουρέντ; Θα μπορούσε να ήταν πατέρας σου. Εγώ πάντα το έλεγα ότι δε θα κρατούσε πολύ».

Η Ρόγιαν δεν απάντησε αμέσως. Δεν ήταν η κατάλληλη στιγμή για εξηγήσεις. «Θα σου τα διηγηθώ όλα όταν έρθω εκεί», είπε τελικά.

Η Τζορτζίνα Λάμλεϊ, η μητέρα της Ρόγιαν, την περίμενε στημένη στην αποβάθρα, μέσα στην παγωνιά και τη σκοτεινιά του Νοέμβρη, ψηλή, στητή κι ατάραχη, με το αιώνιο πράσινο Μπέρμπερι αδιάβροχό της και τον Μάτζικ, το αγαπημένο της κόκερ σπάνιελ, καθισμένο υπομονετικά μπροστά στα πόδια της. Ήταν αχώριστο ζευγάρι οι δυο τους, και για τη Ρόγιαν αποτελούσαν μια οικεία και παρήγορη εικόνα της αγγλικής πλευράς της καταγωγής της.

Η Τζορτζίνα υποδέχτηκε τη Ρόγιαν μ' ένα πεταχτό φιλί στο μάγουλο, πήρε τη μια από τις αποσκευές της και την οδήγησε στο παλιό, καταλασπωμένο Λαντ Ρόβερ στο πάρκινγκ του σταθμού. «Εγώ δεν είμαι συναισθηματικός τύπος», δήλωνε συχνά με κρυφό καμάρι.

Ο Μάτζικ μύρισε το χέρι της Ρόγιαν και κούνησε ζωηρά την ουρά του, αναγνωρίζοντας τη μυρωδιά. Ύστερα την άφησε να του χαϊδέψει το κεφάλι, μ' έναν καταδεκτικό και συνάμα πολύ συγκρατημένο τρόπο, γιατί, όπως και η κυρά του, έτσι κι αυτός δεν ήταν καθόλου αισθηματίας.

Μέσα στο αυτοκίνητο έμειναν αρχικά σιωπηλές, ώσπου η Τζορτζίνα άναψε τσιγάρο κι έκανε την πρώτη ερώτηση: «Λοιπόν, τι έγινε με τον Ντουρέντ;»

Για μερικές στιγμές, η Ρόγιαν δεν ήξερε τι ν' απαντήσει: ύστερα ήταν σαν να έσπασε ένα φράγμα μέσα της και τα είπε όλα μονοκοπανιά. Ήταν πάνω από είκοσι λεπτά δρόμος με το αυτοκίνητο από το Γιορκ ως το χωριουδάκι του

Μπράντσμπερι, στο Βορρά, και η Ρόγιν μιλούσε σ' όλη τη διαδρομή. Η μητέρα της ανταποκρινόταν μόνο με ενθαρρυντικά επιφωνήματα και, όταν η Ρόγιν ξέσπασε σε κλάματα καθώς της διηγίονταν τις λεπτομέρειες από το θάνατο και την κηδεία του Ντουρέντ, η Τζορτζίνα άφησε για μια στιγμή το τιμόνι και της χάιδεψε συμπνετικά το χέρι.

Είχαν τελειώσει όλα όταν έφτασαν στο σπίτι της μητέρας της στο χωριό. Τα δάκρυα της Ρόγιν είχαν ήδη στεγνώσει και ήταν απόλυτα ψύχραιμη και συγκρατημένη όταν κάθισαν να φάνε το βραδινό που είχε ετοιμάσει η Τζορτζίνα και το κρατούσε ζεστό στο φούρνο. Η Ρόγιν δε θυμόταν πια από πότε είχε να φάει τηγανητά νεφρά.

«Και τώρα τι σκέφτεσαι να κάνεις;» ρώτησε η Τζορτζίνα αδειάζοντας ό,τι είχε απομείνει από ένα μπουκάλι μαύρη Γκίνες στο δικό της ποτήρι.

«Για να είμαι ειλικρινής, δεν ξέρω». Τη στιγμή που έδινε αυτή την απάντηση, η Ρόγιν αναρωτήθηκε γιατί οι άνθρωποι πάντα χρησιμοποιούν αυτή ειδικά τη φράση για να ξεφουρνίσουν ένα ψέμα. «Έχω πάρει εξάμηνη άδεια από το μουσείο κι ο καθηγητής Ντίξον έχει κανονίσει να δώσω μια διάλεξη εδώ, στο πανεπιστήμιο. Αυτά μέχρι στιγμής».

«Λοιπόν», είπε η Τζορτζίνα και σηκώθηκε, «στο κρεβάτι σου θα βρεις μια θερμοφώρα και το δωμάτιο είναι στη διάθεσή σου για όσο καιρό θέλεις να μείνεις». Αυτό ισοδυναμούσε με παθιασμένη εκδήλωση μητρικής λατρείας.

Τις επόμενες μέρες η Ρόγιν τις πέρασε ταξινομώντας το υλικό της για τη διάλεξη στο πανεπιστήμιο και συνοδεύοντας την Τζορτζίνα και τον Μάτζικ στους μακρινούς περιπάτους τους στην εξοχή, τ' απογεύματα.

«Το ξέρεις το Κουίντον Παρκ;» ρώτησε τη μητέρα της στη διάρκεια ενός απ' αυτούς τους περιπάτους.

«Βεβαίως», απάντησε με ενθουσιασμό η Τζορτζίνα. «Ο Μάτζικ κι εγώ πηγαίνουμε εκεί, σαν ανιχνευτές στα κυνήγια, τέσσερις με πέντε φορές τη σεζόν. Σπορ υψηλών προδιαγραφών. Οι καλύτεροι φασιανοί και μεκάτσεσ σ' όλο το Γιορκσάιρ. Ο πιο ονομαστός από τους κυνηγετικούς γύρους λέγεται Ψηλά Πεύκα. Τα πουλιά πάνε τόσο ψηλά, που τα χάνουν ακόμα και οι καλύτεροι σκοπευτές της Αγγλίας».

«Γνωρίζεις και τον ιδιοκτήτη, τον σερ Νίκολας Κουίντον-Χάρπερ;» τη ρώτησε η Ρόγιν.

«Τον έχω δει στα κυνήγια· δεν τον ξέρω προσωπικά. Καλό τουφέκι όμως», απάντησε η Τζορτζίνα. «Γνώριζα τον πατέρα του παλιά, πριν παντρευτώ το δικό σου». Χαμογέλασε πονηρά,

ξαφνιάζοντας τη Ρόγαν. «Καλός χορευτής. Είχαμε κάνει κάμποσους γύρους οι δυο μας, κι όχι μόνο στην πίστα».

«Μαμά, είσαι εξωφρενική!» της είπε γελώντας η Ρόγαν.

«Ήμουν κάποτε», συμφώνησε η Τζορτζίνα. «Τώρα δεν έχω και πολλές ευκαιρίες».

«Πότε θα ξαναπάτε στο Κούντον Παρκ εσύ κι ο Μάτζικ;»

«Σε δυο βδομάδες από σήμερα».

«Μπορώ να έρθω μαζί σας;»

«Και βέβαια. Ο θηροφύλακας πάντα χρειάζεται ανιχνευτές. Είκοσι λίρες αμοιβή και δωρεάν μεσημεριανό μ' ένα μπουκάλι μπίρα». Η Τζορτζίνα σταμάτησε και κοίταξε την κόρη της παραξενεμένη. «Περί τίνος πρόκειται, δε μου λες;»

«Άκουσα ότι υπάρχει ένα ιδιωτικό μουσείο στο Κούντον Παρκ. Διαθέτουν μια παγκοσμίως διάσημη αιγυπτιακή συλλογή και θα ήθελα να ρίξω μια ματιά».

«Δεν είναι πια ανοιχτό για το κοινό. Μόνο προσκλήσεις. Ο σερ Νίκολας είναι της παλιάς σχολής, μυστικοπαθής και όλα τα σχετικά».

«Δε θα μπορούσες να μου εξασφαλίσεις μια πρόσκληση;» ρώτησε η Ρόγαν, αλλά η Τζορτζίνα κούνησε αρνητικά το κεφάλι της.

«Γιατί δε ζητάς από τον καθηγητή Ντίξον; Είναι ένας από τους κυνηγούς που συχνάζουν στο Κούντον Παρκ. Στενός φίλος του Κούντον-Χάρπερ».

Πέρασαν δέκα μέρες μέχρι να τη δεχτεί ο καθηγητής Ντίξον. Η Ρόγαν δανείστηκε το Λαντ Ρόβερ της μητέρας της για να πάει στο Λιντς. Ο καθηγητής την υποδέχτηκε με ένα θερμό αγκάλιασμα και την πήρε αμέσως στο ιδιαίτερο γραφείο του για τσάι και κουβεντούλα.

Τη Ρόγαν την πλημμύρισε νοσταλγία για τα φοιτητικά της χρόνια μόλις βρέθηκε στο γραφείο του καθηγητή, που ήταν πνιγμένο στα βιβλία, στους φακέλους και στα αρχαία αντικείμενα. Του μίλησε για τη δολοφονία του Ντουρέντ κι ο Ντίξον στενοχωρήθηκε και ταραχτηκε φοβερά. Έτσι η Ρόγαν φρόντισε να στρέψει τη συζήτηση στα σλάιντς που είχε ετοιμάσει για τη διάλεξή της. Ο καθηγητής βρήκε συναρπαστικό όλο το υλικό που του έδειξε.

Κόντευε πια η ώρα να φύγει, όταν βρήκε επιτέλους την ευκαιρία να θίξει το θέμα του μουσείου στο Κούνιντον Παρκ, αλλά ο καθηγητής ανταποκρίθηκε αμέσως με μεγάλη προθυμία.

«Απορώ πώς δεν έτυχε να το επισκεφτείς ποτέ όσο ήσουν φοιτήτρια εδώ. Πρόκειται για πολύ εντυπωσιακή συλλογή. Ανήκει στην οικογένεια Χάρπερ για πάνω από εκατό χρόνια. Μια που το ανέφερες, την επόμενη Πέμπτη θα πάω για κυνήγι στο κτήμα. Θα μιλήσω στον Νικόλας. Δυστυχώς, ο καημένος δεν είναι στις καλύτερές του. Έζησε μια τρομερή προσωπική τραγωδία πέρυσι. Έχασε τη γυναίκα του και τα δυο κοριτσάκια του σε αυτοκινητικό δυστύχημα, στην εθνική οδό». Ο καθηγητής κούνησε το κεφάλι του. «Τραγική ιστορία. Οδηγούσε ο Νικόλας. Νομίζω πως θεωρεί υπεύθυνο τον εαυτό του».

Ο καθηγητής Ντίξον συνόδευσε τη Ρόγιν ως το Λαντ Ρόβερ. «Λοιπόν, θα ιδωθούμε στις είκοσι τρεις», της είπε πριν χωρίσουν. «Υπολογίζω πως θα έχεις τουλάχιστον εκατό άτομα ακροατήριο και μου τηλεφώνησε ήδη ένας δημοσιογράφος από τη *Γιορκσάιρ Ποστ*. Έμαθαν για τις διαλέξεις σου και θέλουν να σου πάρουν συνέντευξη. Εξαιρετική διαφήμιση για το τμήμα μας. Θα το κάνεις, εννοείται. Θα μπορούσες να έρθεις μια δυο ώρες νωρίτερα, για να τα πείτε;»

«Κατά πάσα πιθανότητα θα σας ξαναδώ πριν από τις είκοσι τρεις», του απάντησε η Ρόγιν. «Η μητέρα μου με το σκύλο της θα συμμετέχουν στο κυνήγι της Πέμπτης και με προσέλαβαν κι εμένα για κείνη τη μέρα».

«Θα έχω το νου μου να σε δω», της υποσχέθηκε ο καθηγητής και της κούνησε το χέρι, καθώς η Ρόγιν άρχισε ν' απομακρύνεται μέσα σ' ένα γαλαζωπό συννεφάκι από εξατμίσεις.

Φυσούσε ένας παγερός βοριάς που περόνιαζε τα κόκαλα. Τα σύννεφα αγκαλιάζονταν το ένα με τ' άλλο, βαριά, γκριζογάλανα και μολυβένια, τόσο χαμηλά στη γη, που σέρνονταν πάνω στις λοφοκορφές καθώς έτρεχαν κυνηγημένα από τον άνεμο.

Η Ρόγιν φορούσε τρία απανωτά ρούχα κάτω από το παλιό, πράσινο αδιάβροχο που της είχε δανείσει η Τζορτζίνα, αλλά και πάλι ανατρίχιαζε από το κρύο, όταν βγήκαν στην

κορυφογραμμή των λόφων για να μπουν στη σειρά των ανιχνευτών. Μαθημένη πια στις ψηλές θερμοκρασίες της κοιλάδας του Νείλου, είχε χάσει την αντοχή της στο ψυχρό κλίμα της δεύτερης πατρίδας της. Παρά τα δυο ζευγάρια μάλλινες κάλτσες που φορούσε μέσα από τις ψηλές γαλότσες της, τα πόδια της είχαν ξεπαγιάσει.

Γι' αυτό τον κυνηγετικό γύρο, που ήταν κι ο τελευταίος της μέρας, ο αρχιθηροφύλακας είχε αλλάξει το πόστο της Τζορτζίνας —που συνήθως στεκόταν με το σκύλο της πίσω από τους κυνηγούς, για να μαζεύουν τα χτυπημένα πουλιά— και την είχε στείλει στους ανιχνευτές, που ξετρύπωναν τους φασιανούς.

Κρατώντας το καλύτερο για το τέλος, ο θηροφύλακας ξεκινούσε τώρα τον περίφημο γύρο που ήταν γνωστός με το όνομα Ψηλά Πεύκα και είχε ανάγκη από τη συντονισμένη προσπάθεια όλων των ανιχνευτών του, για να μπορέσει να εντοπίσει τα πουλιά στην τεράστια δασώδη έκταση, να τα σπρώξει στην κορυφογραμμή του λόφου κι από κει να τα διώξει προς την κοιλάδα, όπου ήταν στημένοι οι κυνηγοί με τα τουφέκια τους έτοιμα.

Η Ρόγαν έβρισκε την όλη διαδικασία εντελώς παράλογη. Οι φασιανοί ανατρέφονταν με χίλιες φροντίδες, με μοναδικό σκοπό να γίνουν, όταν θα μεγάλωναν, στόχοι ενός κυνηγιού τόσο δύσκολου και περίπλοκου, όσο μπορούσε να μηχανευτεί το μυαλό του θηροφύλακα. Από την άλλη πλευρά, βέβαια, η Τζορτζίνα ισχυριζόταν πως όσο ψηλότερα πετούσαν τα πουλιά κι όσο πιο δύσκολο γινόταν το σημάδι, τόσο πιο ευχαριστημένοι ήταν οι κυνηγοί και πιο πρόθυμοι να πληρώσουν το πανάκριβο κυνήγι του φασιανού στο Κουίντον Παρκ.

«Θα σου φανεί απίστευτο το τι πληρώνουν για μιας μέρας κυνήγι», της είχε πει η Τζορτζίνα. «Σήμερα θα μπουν στο κτήμα δεκατέσσερις χιλιάδες λίρες. Σε κάθε σεζόν οργανώνονται γύρω στα είκοσι κυνήγια. Λογάριασε και θα καταλάβεις αμέσως τι μεγάλη πηγή εισοδήματος είναι για το κτήμα. Όσο για μας τους ντόπιους, πέρα από το να διασκεδάσουμε και να εξασκούμε τα σκυλιά μας, εξασφαλίζουμε αρκετά πρόσθετα χρήματα, που όλοι τα έχουμε ανάγκη».

Η Ρόγαν δεν ήταν και τόσο σίγουρη κατά πόσο διασκεδάζε αυτή τη φάση του κυνηγιού. Το περπάτημα ήταν εξαιρετικά δύσκολο και κοπιαστικό μέσα στη λαγκαδιά και είχε σκοντάψει και πέσει αρκετές φορές. Τα γόνατα και οι αγκώνες της ήταν καταλασπωμένα και πονούσαν από τα πεσίμα-

τα. Μπροστά της τώρα είχε ένα βαθύ χαντάκι, γεμάτο ως τη μέση με νερό, που η επιφάνειά του ήταν καλυμμένη από ένα λεπτό στρώμα πάγου. Η Ρόγιν πλησίασε προσεκτικά, χρησιμοποιώντας το ραβδί της για να κρατάει την ισορροπία της στο ανώμαλο έδαφος. Ένιωθε φοβερά κουρασμένη, γιατί είχαν ήδη δουλέψει σε πέντε κυνηγετικούς γύρους, εξίσου εξαντλητικούς με τον τωρινό. Έριξε μια ματιά στη μητέρα της κι απόρησε βλέποντάς τη ν' απολαμβάνει πραγματικά όλη αυτή την ταλαιπωρία. Η Τζορτζίνα προχωρούσε με γοργό, ανάλαφρο βήμα, κατευθύνοντας τον Μάτζικ μόνο με τη σφυρίχτρα της ή με κινήσεις των χεριών.

Είδε τη Ρόγιν και της χαμογέλασε. «Τελευταίος γύρος, αγάπη μου. Σχεδόν τελειώσαμε».

Η Ρόγιν ντράπηκε που η δυσαρέσκειά της ήταν τόσο προφανής κι αποφάσισε να ξεθαρρέψει λίγο. Πάτησε δυνατά το ραβδί της κι έκανε το πήδημα στο χαντάκι. Μόνο που δεν υπολόγισε σωστά το φάρδος κι αντί να φτάσει απέναντι βρέθηκε βουτηγμένη ως τα γόνατα στο παγωμένο νερό που γέμιζε τις γαλότητες της.

Η Τζορτζίνα γέλασε με το πάθημα της κόρης της και τέντωσε το δικό της ραβδί ώστε να πιαστεί η Ρόγιν και να ξεκολλήσει από τη γλιστερή λάσπη. Η Ρόγιν ήξερε ότι θα καθυστερούσε τη σειρά έτσι και σταματούσε για ν' αδειάσει τα νερά από τις μπότες της, οπότε συνέχισε, πλατσουρίζοντας ηχηρά σε κάθε της βήμα.

«Σιγά σιγά από τ' αριστερά!» ακούστηκε η εντολή του επικεφαλής από τα γουόκι τόκι και η ομάδα συμμορφώθηκε υπάκουα.

Η ικανότητα και η τέχνη του ανιχνευτή ήταν να ξετρυνώνει τα πουλιά από τους πυκνούς θάμνους όχι κοπαδιαστά, αλλά με μια σταθερή συχνότητα, ώστε να μπαίνουν στο πεδίο βολής των κυνηγών ένα ένα ή δυο τη φορά, για να τους δίνουν την ευκαιρία να τα χτυπήσουν, αλλά και να προλαβαίνουν να ξαναγεμίσουν τα τουφέκια τους πριν πετάξει ψηλά το επόμενο πουλί ή ζευγάρι. Το ύψος του πριμ αλλά και η φήμη του ανιχνευτή εξαρτιόνταν από τον τρόπο που θα «έστελνε» τα πουλιά στους κυνηγούς, οι οποίοι τα περίμεναν με τα τουφέκια έτοιμα.

Η Ρόγιν εκμεταλλεύτηκε τη μικρή ανάπαυλα για να πάρει μια ανάσα και να κοιτάξει γύρω της. Ανάμεσα από ένα άνοιγμα στα πανύψηλα πεύκα, τα δέντρα που είχαν δώσει το όνομά τους σ' αυτόν το γύρο, μπορούσε να δει την κοιλάδα κάτω. Στα ριζά του λόφου υπήρχε ένα μεγάλο καταπράσινο

λιβάδι, μια ομαλή επίπεδη έκταση που τη λέκιαζαν μεγάλες γκριζωπές κηλίδες από το χιόνι της περασμένης βδομάδας. Εκεί, ο θηροφύλακας είχε στήσει μια σειρά από αριθμημένους πασσάλους και οι σκοπευτές είχαν επιλέξει με κλήρο από την αρχή της μέρας τη θέση απ' όπου θα σημάδευε ο καθένας τους.

Τώρα ο κάθε κυνηγός στεκόταν δίπλα στον πάσσαλό του, έχοντας από κοντά το βοηθό που κρατούσε το δεύτερο, οπλισμένο τουφέκι, έτοιμος να του το περάσει, σαν σκυτάλη, αμέσως μόλις θα άδειαζε το πρώτο. Όλοι τους είχαν σηκωμένα τα κεφάλια προς την κορυφή του λόφου, απ' όπου θα εμφανιζόταν ο πρώτος φασιανός.

«Ποιος είναι ο σερ Νίκολας;» ρώτησε η Ρόγιαν τη μητέρα της και η Τζορτζίνα της έδειξε την πέρα άκρη της σειράς των τουφεκιών.

«Εκείνος ο ψηλός», είπε, τη στιγμή που ακούστηκε ξανά η φωνή του θηροφύλακα να δίνει εντολές.

«Ξαναρχίζουμε. Ελαφρά χτυπήματα! Σιγά σιγά οι αριστεροί!»

Οι ανιχνευτές άρχισαν να κεντρίζουν με τα ραβδιά τους τους θάμνους. Ήταν μια απόλυτα σιωπηλή και πειθαρχημένη διαδικασία, χωρίς φωνές κι απότομες κινήσεις.

«Προχωρήστε αργά. Προσοχή μην τους ξεσηκώσετε κοπάδι!»

Η ομάδα προχωρούσε βήμα βήμα. Μέσα στους θάμνους και στις φτέρες μπροστά της, η Ρόγιαν άκουγε το φευγαλέο σύρσιμο των φασιανών που μετατοπίζονταν στην πυκνή βλάστηση, απρόθυμοι να σηκωθούν στον αέρα μέχρι που θ' αναγκάζονταν να το κάνουν.

Υπήρχε ακόμα ένα χαντάκι στο δρόμο τους, αυτή τη φορά πνιγμένο κυριολεκτικά από αδιάβατους, αγκαθωτούς θάμνους. Μερικά από τα μεγαλύτερα σκυλιά, όπως τα λαμπραντόρ, δείλιασαν να χωθούν στ' αγκάθια. Η Τζορτζίνα σφύριξε κοφτά κι αμέσως ο Μάτζικ φερμάρισε και τσίτωσε τ' αυτιά του. Η βρεγμένη γούνα του ήταν γεμάτη λάσπες, αγκάθια και φύλλα. Η ρόδινη γλώσσα του πρόβαλλε από τη γωνιά της μουσούδας του και η μουσκεμένη, κομμένη ουρά του κουνιόταν χαρούμενα. Εκείνη την ώρα ήταν ο πιο ευτυχισμένος σκύλος σε όλη την Αγγλία. Έκανε τη δουλειά για την οποία τον προόριζε η φύση του να κάνει και που γι' αυτή είχε εκπαιδευτεί από κουτάβι.

«Εμπρός, Μάτζικ!» τον πρόσταξε η Τζορτζίνα. «Όρμα. Ξετρώπωσέ τους».

Ο Μάτζικ όρμησε στο πυκνότερο σύθαμνο κι εξαφανίστηκε εντελώς από τα μάτια τους. Ακολούθησαν κάτι συρσίματα και ψαχουλέματα στο βάθος του χαντακιού και ύστερα ένα ξαφνικό κακάρισμα και δυνατά φτερουγίσματα.

Δυο πουλιά τινάχτηκαν από τους θάμνους στον αέρα. Το θηλυκό πήγαινε μπροστά. Ήταν ένα γκριζόμαυρο πουλί, χωρίς ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, αλλά το αρσενικό που το ακολουθούσε από κοντά ήταν εκπληκτικό. Το κεφάλι του το σκέπαζε πρασινωπό ιριδίζον φτέρωμα, το λειρί και τα πλάγια του κεφαλιού ήταν κατακόκκινα. Η ουρά του, μακριά σχεδόν όσο και το σώμα του, ήταν ριγωτή, κανελιά και μαύρη, και το υπόλοιπο φτέρωμά του ένα όργιο υπέροχων χρωμάτων. Καθώς ανέβαινε στον ουρανό, λαμπύριζε με φόντο τα γκρίζα σύννεφα σαν ανεκτίμητο πετράδι που το είχε πετάξει το χέρι ενός αυτοκράτορα. Η Ρόγιαν ένιωσε την ανάσα της να κόβεται στη θέα τόσης ομορφιάς.

«Κοίταξέ τους!» Η φωνή της Τζορτζίνας ήταν γεμάτη έξαψη. «Σαν βεγγαλικά. Το καλύτερο ζευγάρι για σήμερα. Πάω στοίχημα ότι κανένας δε θα μπορέσει ν' αγγίξει ούτε πούπουλό τους».

Τα πουλιά ανέβαιναν όλο και πιο ψηλά στον ουρανό, ώσπου τα κύκλωσαν ξαφνικά τα ισχυρά ρεύματα του αέρα πάνω από την κορυφογραμμή των λόφων και τα εκτίναξαν κυριολεκτικά προς το λιβάδι.

Όλη η ομάδα των ανιχνευτών είχε σταθεί κι απολάμβανε το θέαμα για το οποίο είχε δουλέψει τόσο σκληρά. Τρελαίνονταν να βλέπουν τους φασιανούς να πετάνε τόσο ψηλά και τόσο γρήγορα που να μην τους πετυχαίνουν τα τουφέκια. «Πιο ψηλά! Πιο γρήγορα!» παρακινούσαν τα πουλιά με δυνατές φωνές που τις σκόρπιζε ο αέρας.

Κάτω στο λιβάδι, τα τουφέκια όλων των σκοπευτών ήταν στραμμένα προς τον ουρανό και φάνταζαν σαν λευκές κηλίδες πάνω σε καταπράσινο φόντο. Η φόρτιση των κυνηγών πρέπει να ήταν τρομερή καθώς παρακολουθούσαν τους φασιανούς να πετάνε στο μάξιμουμ της ταχύτητάς τους, όταν δεν μπορούσαν πια να χτυπάνε τα φτερά τους, παρά τα δίπλωναν στα πλευρά σχίζοντας σαν σφαίρες τον ουρανό προς την κατεύθυνση του λιβαδιού.

Ήταν ο δυσκολότερος στόχος που θα μπορούσαν ν' αντιμετωπίσουν: ένα ζευγάρι φασιανών, πολύ ψηλά στον ουρανό, με ευνοϊκό τον ισχυρό άνεμο, που θα διέσχιζε με μεγάλη ταχύτητα το πεδίο βολής πετώντας στο όριο του βεληνεκούς των όπλων. Οι σκοπευτές έπρεπε να συνυπολογίσουν ταχύ-

τητα και ακτίνα βολής στις τρεις διαστάσεις του χώρου. Ο καλύτερός τους ίσως είχε μια πιθανότητα να χτυπήσει τον έναν από τους φασιανούς, αλλά ποιος θα τολμούσε να ελπίζει και στα δυο πουλιά;

«Στοίχημα μια λίρα ότι θα ξεφύγουν και τα δυο», φώναξε η Τζορτζίνα, αλλά κανένας από τους ανιχνευτές δεν ανταποκρίθηκε.

Ο άνεμος έσπρωχνε μαλακά τα δυο πουλιά προς τα πλάγια. Αυτά κατευθύνονταν προς το κέντρο της γραμμής των σκοπευτών, αλλά ο αέρας τα παρέσερνε προς την πέρα άκρη. Καθώς άλλαζε συνεχώς η γωνία βολής, η Ρόγιαν έβλεπε τους άντρες δίπλα στους πασσάλους να ετοιμάζονται να σκοπεύσουν με τη σειρά όταν τα πουλιά έδειχναν να κατευθύνονται ίσια καταπάνω τους και ύστερα να χαλαρώνουν απότομα, βλέποντας πως ο άνεμος τα απομάκρυνε. Η ανακούφισή τους ήταν φανερή καθώς, ο ένας μετά τον άλλο, απαλλάσσονταν από την πρόκληση να επιχειρήσουν ένα τόσο δύσκολο σημάδι με όλα τα βλέμματα στραμμένα πάνω τους.

Τελικά, απέμεινε μόνο ο ψηλός άντρας στο τέρμα της γραμμής των σκοπευτών. Τα δυο πουλιά είχαν περάσει ανέπαφα απ' όλα τα προηγούμενα τουφέκια.

«Δικά σου, σερ», φώναξε πειρακτικά κάποιος από τους σκοπευτές και η Ρόγιαν συνειδητοποίησε ότι κρατούσε την ανάσα της από την αγωνία.

Ο Νίκολας Κούντον-Χάρπερ δεν έδειχνε να έχει αντιληφθεί τους δυο φασιανούς. Στεκόταν απόλυτα χαλαρός, μ' ελαφρά γερούς τους ώμους και το τουφέκι του κατεβασμένο, με την κάννη στραμμένη προς το έδαφος.

Όταν το πρώτο πουλί έφτασε σ' ένα σημείο στον ουρανό, γύρω στις εξήντα μοίρες μπροστά του, κινήθηκε για πρώτη φορά. Με εκπληκτική άνεση σήκωσε το τουφέκι του με μια μονοκόμματη, έμπειρη κίνηση. Τη στιγμή που το κοντάκι άγγιζε το μάγουλό του κι ακουμπούσε στον ώμο του, πάτησε τη σκανδάλη —αλλά το τουφέκι δε σταμάτησε να κινείται κι ολοκλήρωσε την τροχιά του.

Η Ρόγιαν δεν άκουσε αμέσως τον ήχο του πυροβολισμού, λόγω της απόστασης. Είδε όμως την κάννη που τινάχτηκε και τον αχνό γαλαζωπό καπνό που βγήκε από την άκρη της. Ο σερ Νίκολας κατέβασε το τουφέκι του, ενώ ο θηλυκός φασιανός τίναξε ξαφνικά το κεφάλι του προς τα πίσω και διπλώσε τα φτερά του. Από το σώμα του πουλιού δεν έφυγε ούτε ένα πούπουλο, γιατί είχε χτυπηθεί στο κεφάλι και

είχε πεθάνει ακαριαία. Με το που άρχισε την κάθετη πτώση του προς τη γη, η Ρόγιναν άκουσε τον πυροβολισμό.

Στο μεταξύ, ο δεύτερος φασιανός βρισκόταν ψηλά πάνω από το κεφάλι του σερ Νίκολας. Ο ιδιοκτήτης του Κουνίντον Παρκ όπλισε, κάνοντας την ίδια μονοκόμματη, καμπύλη κίνηση με το τουφέκι, μόνο που τώρα τέντωσε την πλάτη του για να σημαδέψει κατακόρυφα και το μακρύ κορμί του λύγισε σαν τόξο από τη μέση κι επάνω. Κι αυτή τη φορά, η Ρόγιναν είδε το τουφέκι να κλοτσάει στα χέρια του ενώ η κίνηση συνεχιζόταν.

Αστόχησε, σκέφτηκε η Ρόγιναν ικανοποιημένη κι απογοητευμένη συνάμα, βλέποντας το φασιανό να συνεχίζει την πτήση του, φαινομενικά ανέγγιχτος. Από τη μια ήθελε να δει αυτό το πανέμορφο πουλί να γλιτώνει κι από την άλλη ήθελε να πετύχει ο σκοπευτής το σημάδι του. Την επόμενη στιγμή η εικόνα του φασιανού άλλαξε, καθώς το πουλί διπλωσε τις φτερούγες του και γύρισε ανάποδα πετώντας ακόμη. Η Ρόγιναν δεν ήξερε φυσικά ότι η σφαίρα είχε διαπεράσει την καρδιά του. Το πουλί πέθανε εν πτήσει και τα διπλωμένα φτερά του κρεμάστηκαν άψυχα στο κενό.

Καθώς ο φασιανός κατρακυλούσε προς τη γη, οι ανιχνευτές ξέσπασαν αυθόρμητα σε ζωηρές επιδοκιμασίες. Αλλά και οι κυνηγοί κάτω στο λιβάδι πρόσθεσαν τις φωνές τους στο γενικό ενθουσιασμό, με επαίνους του είδους, «Εξαιρετική βολή, σερ!».

Η Ρόγιναν δεν πήρε μέρος στις επευφημίες, αλλά εκείνες τις στιγμές ξέχασε και το κρύο και την κούρασή της. Μπορούσε να εκτιμήσει μόνο γενικά την επιδεξιότητα που απαιτούσαν εκείνες οι δυο βολές, αλλά η επιτυχία του σκοπευτή, σε συνδυασμό με την άνεσή του, ήταν αξιοθαύμαστη. Η πρώτη της εντύπωση από τον σερ Νίκολας εκπλήρωνε τις προσδοκίες που της είχαν δημιουργήσει οι περιγραφές του Ντουρέντ γι' αυτό τον άντρα.

Όταν τελείωσε κι ο έκτος γύρος, κόντευε πια να σκοτεινιάσει. Στο μονοπάτι της δασωμένης πλαγιάς με τα πανύψηλα κωνοφόρα, όπου περίμεναν κατάκοποι οι ανιχνευτές με τα σκυλιά τους, εμφανίστηκε ένα παλιό στρατιωτικό φορηγό. Σταμάτησε μπροστά τους κι ανέβηκαν όλοι στην καρότσα του. Η Τζορτζίνα έδωσε μια σπρωξιά από πίσω στη Ρόγιναν για να τη βοηθήσει ν' ανεβεί και ύστερα ακολούθησε κι αυτή με τον Μάτζικ. Βολεύτηκαν σ' έναν από τους μακριούς, ξύλινους πάγκους και η Τζορτζίνα άναψε τσιγάρο και

μπήκε στην κουβέντα που έπιασαν αμέσως οι ανιχνευτές και οι βοηθοί θηροφύλακες.

Η Ρόγιαν καθόταν αμίλητη στην άκρη του πάγκου, απολαμβάνοντας την αίσθηση της ικανοποίησης που ακολουθεί πάντα μια εξαιρετικά κοπιαστική μέρα. Ένιωθε κουρασμένη και χαλαρή ταυτόχρονα και την είχε κυριεύσει μια απροσδιόριστη αίσθηση ευχαρίστησης. Για μια ολόκληρη μέρα δεν είχε σκεφτεί ούτε το θάνατο του Ντουρέντ ούτε την κλοπή του έβδομου παπύρου ούτε τον άγνωστο, αόρατο εχθρό που είχε επιδιώξει το θάνατό της.

Το φορτηγό κατηφόρισε το λόφο κι έκοψε ταχύτητα μόλις έφτασε κάτω, σταματώντας για ν' αφήσει να περάσει από τη διασταύρωση ένα πράσινο Ρέιντζ Ρόβερ. Όταν τα δυο οχήματα βρέθηκαν δίπλα δίπλα, η Ρόγιαν έστρεψε το κεφάλι της και κοίταξε προς το παράθυρο του οδηγού του ακριβού τζιπ. Βρέθηκε ν' αντικρίζει κατάματα τον Νικόλας Κούντον-Χάρπερ, που καθόταν στο τιμόνι.

Πρώτη φορά τον έβλεπε από τόσο κοντά ώστε να μπορεί να παρατηρήσει τα χαρακτηριστικά του. Τον είχε φανταστεί στην ηλικία του Ντουρέντ και την εξέπληξε το γεγονός ότι ήταν πολύ νέος —σίγουρα κάτω από τα σαράντα, αν έκρινε από τα πυκνά, σκουροκάστανα, σγουρά μαλλιά του που είχαν μόνο μερικές γκρίζες πινελιές στους κροτάφους. Το πρόσωπό του ήταν ηλιοκαμένο, με τις χαρακτηριστικές μικρές ρυτίδες γύρω από τα μάτια που προδίδουν άνθρωπο της φύσης. Τα μάτια του ήταν πράσινα, λαμπερά και πανέξυπνα και τα σκίαζαν δασιά φρύδια. Το στόμα του ήταν φαρδύ κι εκφραστικό. Τη στιγμή που τον κοίταζε η Ρόγιαν, έτυχε να χαμογελάει με κάποιο καλαμπούρι που του πέταξε ο οδηγός του φορτηγού, αλλά τα μάτια του είχαν μια θλίψη κι ένα παράπονο εντελώς αταίριαστο με το χαμόγελό του. Η Ρόγιαν θυμήθηκε αυτά που της είχε πει ο καθηγητής για την πρόσφατη τραγωδία στη ζωή του σερ Νικόλας και τον συμπόνεσε μ' όλη την καρδιά της. Δεν ήταν η μόνη που θρηνούσε το χαμό ενός αγαπημένου προσώπου.

Ο σερ Νικόλας συνάντησε το βλέμμα της κι εκείνη είδε την έκφρασή του ν' αλλάζει αργά. Η Ρόγιαν ήταν ελκυστική γυναίκα και μπορούσε να καταλάβει πότε ένας άντρας το αναγνώριζε αυτό. Τον είχε εντυπωσιάσει, ήταν σίγουρη, αλλά αυτό δεν τη χαροποίησε. Η θλίψη της για το χαμό του Ντουρέντ ήταν ακόμα πολύ νωπή και οδυνηρή. Απέστρεψε το βλέμμα της ενώ το Ρέιντζ Ρόβερ συνέχιζε το δρόμο του.

Η διάλεξη στο πανεπιστήμιο πήγε πάρα πολύ καλά. Η Ρόγίαν είχε το χάρισμα του λόγου αλλά και άμεση γνώση του αντικειμένου της. Συνάρπασε το ακροατήριο με τη διήγησή της για το άνοιγμα του τάφου της βασίλισσας Λοστρίς και την επακόλουθη ανακάλυψη των παπύρων. Πολλοί από το ακροατήριο είχαν διαβάσει το βιβλίο και όταν ήρθε η ώρα των ερωτήσεων τη ζάλισαν με την επιμονή τους να μάθουν πόσα απ' αυτά που έγραφε ήταν αλήθεια. Στο σημείο αυτό χρειάστηκε να ελιχθεί με μεγάλη προσοχή, ώστε να μη φανεί πολύ σκληρή με το συγγραφέα.

Μετά τη διάλεξη, ο καθηγητής κάλεσε τη Ρόγίαν και την Τζορτζίνα σε δείπνο. Ενθουσιασμένος από την επιτυχία της Ρόγίαν, παρήγγειλε το ακριβότερο κόκκινο κρασί που υπήρχε στον κατάλογο, για να το γιορτάσουν. Αλλά δεν τον πείραξε και πολύ όταν η Ρόγίαν αρνήθηκε να πει έστω κι ένα ποτηράκι.

«Ω Θεέ μου, είχα ξεχάσει ότι είσαι μουσουλμάνα», απολογήθηκε ο καθηγητής Ντίξον.

«Χριστιανή κόπτis», τον διόρθωσε η Ρόγίαν. «Αλλά οι λόγοι που δεν πίνω δεν είναι θρησκευτικοί. Απλώς δε μου αρέσει η γεύση».

«Μην ανησυχείς», τον παρηγόρησε η Τζορτζίνα. «Εγώ δεν έχω την ίδια περίεργη κλίση προς το μαζοχισμό με την κόρη μου. Μάλλον την κληρονόμησε από τον πατέρα της. Ευχαρίστως θα σε βοηθήσω να καταναλώσουμε το υπέροχο αυτό κρασί».

Με το κρασάκι, ο καθηγητής χαλάρωσε, έγινε διαχυτικός και τις διασκέδασε με διηγήσεις από τις αρχαιολογικές ανασκαφές στις οποίες είχε συμμετάσχει τα παλιά χρόνια. Και μόνο όταν έπαιρναν πια τον καφέ τους στράφηκε στη Ρόγίαν.

«Ω Θεέ μου, παραλίγο να το ξεχάσω. Κανόνισα να επισκεφτείς το μουσείο του Κούντον Παρκ οποιοδήποτε απόγευμα αυτή τη βδομάδα. Τηλεφώνησε απλώς στην κυρία Στριτ από την προηγούμενη, ώστε να σε περιμένει για να σου ανοίξει. Είναι η ιδιαιτέρα του σερ Νίκολας».

Η Ρόγίαν θυμόταν το δρόμο για το Κούνιντον Παρκ από την ημέρα που είχε πάει με την Τζορτζίνα για το κυνήγι κι οδήγησε μόνη της το Λαντ Ρόβερ ως την πελώρια κεντρική πύλη από σφυρήλατο σίδηρο, απ' όπου μπήκε στο απέραντο κτήμα. Λίγο μετά την πύλη, ο δρόμος διακλαδιζόταν και μια σειρά πινακίδες κατηύθυναν τον επισκέπτη σε διάφορους προορισμούς, όπως «Κούνιντον Χολ. Ιδιωτική Οδός», «Διοίκηση Κτήματος» και «Μουσείο».

Ο δρόμος για το μουσείο διέσχιζε σαν λεπτή κορδέλα το πάρκο με τα ελάφια, όπου τα όμορφα, ντελικάτα ζώα έβοσκαν κάτω από τις γυμνές βελανιδιές. Μέσα από την ομιχλώδη ατμόσφαιρα η Ρόγίαν διέκρινε φευγαλέα το μέγαρο Κούνιντον Χολ. Σύμφωνα με το βιβλίο-οδηγό που της είχε δώσει ο καθηγητής, το σπίτι το είχε σχεδιάσει ο σερ Κρίστοφερ Ρεν, το 1693, κι εξήντα χρόνια αργότερα, ο ονομαστός αρχιτέκτονας κήπων Καπαμπίλιτι Μπράουν είχε διαμορφώσει τους κήπους. Το αποτέλεσμα ήταν συνώνυμο της τελειότητας.

Το μουσείο ήταν χτισμένο μέσα σ' ένα δασάκι γύρω στα οχτακόσια μέτρα απόσταση από το σπίτι. Ήταν ένα κτίριο με μεγάλο εμβαδόν, στο οποίο, με τα χρόνια, είχαν γίνει αρκετές προσθήκες. Η κυρία Στριτ περίμενε τη Ρόγίαν στην πλαϊνή είσοδο και της συστήθηκε αμέσως μόλις την έμπασε μέσα. Ήταν μια γυναίκα μέσης ηλικίας, με γκρίζα μαλλιά και φανερή αυτοπεποίθηση. «Ήμουν στη διάλεξή σας τη Δευτέρα το απόγευμα. Συναρπαστική! Θα σας δώσω έναν οδηγό του μουσείου, αλλά, όπως θα διαπιστώσετε, τα εκθέματά μας είναι καλά ταξινομημένα και περιγράφονται με αρκετή ακρίβεια. Είμαι είκοσι χρόνια σ' αυτή τη δουλειά. Σήμερα δεν υπάρχουν άλλοι επισκέπτες. Θα έχετε το μουσείο στη διάθεσή σας. Τριγυρίστε το με την ησυχία σας, να το ευχαριστηθείτε. Εγώ θα φύγω κατά το βραδάκι, επομένως μπορείτε να μείνετε όλο το απόγευμα. Παρακαλώ, μη διστάσετε να μου ζητήσετε οποιαδήποτε βοήθεια».

Από τη στιγμή που πάτησε το πόδι της στο τμήμα των αφρικανικών θηλαστικών, η Ρόγίαν έμεινε έκθαμβη. Στην αίθουσα που φιλοξενούσε τα πρωτεύοντα θηλαστικά υπήρχαν όλα τα είδη πιθήκων που συναντώνται στην αφρικανική ήπειρο, από το γιγαντώσωμο αρσενικό γορίλα με την ασημόχρωμη ράχη ως το ντελικάτο είδος κολόμπους με το μακρύ, ασπρόμαυρο τρίχωμα.

Παρ' ότι πολλά από τα εκθέματα ήταν πάνω από εκατό χρόνων, ήταν άριστα διατηρημένα και τοποθετημένα σε ζωγραφιστά διοράματα που αναπαριστούσαν το φυσικό τους περιβάλλον. Ήταν φανερό ότι το μουσείο απασχολούσε ολόκληρη ομάδα ειδικευμένων καλλιτεχνών και ζωοταριχευτών. Ένας Θεός ξέρει πόσο θα κόστιζαν. Δεν ήταν ν' απορεί κανείς πώς ξοδεύτηκαν τα πέντε εκατομμύρια δολάρια από την παράνομη πώληση της πέτρινης ζωοφόρου, σκέφτηκε πικρόχολα η Ρόγιν.

Πέρασε στην αίθουσα με τις αντιλόπες, όπου θαύμασε εξαιρετικά δείγματα διάφορων ειδών. Σταμάτησε μπροστά στο διόραμα μιας οικογένειας από γιγάντιες μαύρες αντιλόπες, του είδους *Ιππότραγος νίγκερ*, η οποία υπήρχε μόνο στην περιοχή της σημερινής Αγγόλας κι έχει πλέον εκλείψει ολοκληρωτικά. Ενώ θαύμαζε το μεγαλόσωμο, σκουρόχρωμο ζώο με το χιονόλευκο στήθος και τα μακριά, καμπυλωτά κέρατα, την πλημμύρισε λύπη για το θάνατό του από το χέρι κάποιου κυνηγού της οικογένειας Κούνιντον-Χάρπερ. Αμέσως μετά μάλωσε τον εαυτό της. Χωρίς το πάθος και τη σχεδόν παράλογη εμμονή του συλλέκτη-κυνηγού που είχε σκοτώσει τη μαύρη αντιλόπη, οι επόμενες γενεές ίσως να μην είχαν ποτέ την ευκαιρία να θαυμάσουν αυτό το υπέροχο πλάσμα.

Η Ρόγιν προχώρησε στην επόμενη αίθουσα, που ήταν αφιερωμένη στον αφρικανικό ελέφαντα, και στάθηκε στο κέντρο, μπροστά σ' ένα ζευγάρι χαυλιόδοντες τόσο μεγάλους, που φαινόταν απίστευτο ότι ανήκαν σε ζώο. Έμοιαζαν περισσότερο με μαρμάρινες κολόνες αρχαίου ελληνικού ναού, αφιερωμένου στην Άρτεμη, τη θεά του κυνηγιού. Η Ρόγιν στάθηκε και διάβασε την επεξηγηματική καρτέλα, στη βάση του εκθέματος:

Χαυλιόδοντες Αφρικανικού ελέφαντα, του είδους Λοξόδους ο αφρικανικός. Πυροβολήθηκε στο Λάντο Ενκλείβ από τον σερ Τζόναθαν Κούνιντον-Χάρπερ, το 1899. Αριστερός χαυλιόδοντας 131 κιλά. Δεξιός 136. Μήκος του μεγαλύτερου 3 μέτρα και 45 εκατοστά. Πάχος 81 εκατοστά. Το μεγαλύτερο ζευγάρι χαυλιόδοντων που απέκτησε ποτέ Ευρωπαίος κυνηγός.

Οι χαυλιόδοντες είχαν δυο φορές το ύψος της Ρόγιν και πάχος όσο η μισή μέση της. Καθώς περνούσε στο τμήμα

των αιγυπτιακών εκθεμάτων, η Ρόγίαν ακόμη απορούσε με το μέγεθος του ζώου, το οποίο τους κουβαλούσε κάποτε.

Το βλέμμα της έπεσε στο αντικείμενο που κοσμούσε το κέντρο της αίθουσας και κοκάλωσε στη θέση της. Ήταν ένα πανύψηλο άγαλμα του Ραμσή Β', με τη μορφή του θεού Οσίριδος, σκαλισμένο σε λειασμένο κόκκινο γρανίτη. Ο θεός-βασιλιάς εικονιζόταν σε ζωνρό βηματισμό, με σαντάλια στα μυώδη πόδια του και την κοντή, σταυρωτή αιγυπτιακή φούστα. Στο αριστερό του χέρι κρατούσε τα απομεινάρια ενός πολεμικού τόξου, που και οι δυο γωνίες του ήταν σπασμένες και έλειπαν. Αυτή ήταν και η μοναδική φθορά που είχε υποστεί το άγαλμα σε τόσες χιλιάδες χρόνια. Το υπόλοιπο ήταν σε τέλεια κατάσταση· διακρίνονταν ακόμη τα σημάδια από τη σμίλη του λιθοξόου πάνω στην πέτρα. Στη δεξιά γροθιά του, ο Φαραώ κρατούσε μια μικρή σφραγίδα με ανάγλυφα τα ιερογλυφικά του βασιλικού του ονόματος. Το μεγάλοπρεπο κεφάλι του στόλιζε η διπλή κορόνα του Άνω και Κάτω Βασιλείου. Η έκφρασή του ήταν ήρεμη κι αινιγματική.

Η Ρόγίαν αναγνώρισε το άγαλμα στη στιγμή, γιατί το δίδυμό του υπήρχε στη μεγάλη αίθουσα του μουσείου του Καΐρου. Το προσπερνούσε καθημερινά, πηγαίνοντας προς το γραφείο της.

Ένιωσε το θυμό να φουντώνει μέσα της. Αυτός ήταν ένας από τους μεγαλύτερους θησαυρούς της λατρεμένης της Αιγύπτου. Είχε αφαιρεθεί λαθραία από μια από τις πλέον ιερές αρχαιολογικές τοποθεσίες της χώρας. Δεν ανήκε εδώ. Ανήκε στις όχθες του Νείλου, του μεγάλου ποταμού. Η οργή της ήταν τόσο έντονη, που έτρεμε καθώς προχώρησε μπροστά για να εξετάσει από κοντά το άγαλμα και να διαβάσει τα ιερογλυφικά στη βάση του.

Το βασιλικό καρτούς ήταν χαραγμένο στο κέντρο της αλαζονικής προειδοποίησης: *«Είμαι ο θεϊκός Ραμσής, κύριος δέκα χιλιάδων πολεμικών αρμάτων. Να με τρέμετε, ω εχθροί της Αιγύπτου».*

Η Ρόγίαν δεν είχε διαβάσει μεγάλωφωνα τη μετάφραση. Η χαμηλή, βαθιά φωνή που πρόσφερε τα λόγια ακούστηκε από πολύ κοντά της και την έκανε να τιναχτεί ξαφνιασμένη. Δεν είχε ακούσει αυτόν που την είχε πλησιάσει. Στράφηκε απότομα και τον είδε να στέκεται ακριβώς πίσω της.

Είχε τα χέρια του χωμένα στις τσέπες ενός χλιοφορεμένου μπλε κάρντιγκαν, που είχε μια τρύπα στον αγκώνα. Από κάτω φορούσε παλιό, ξεβαμμένο τζιν και φθαρμένες παντόφλες, που όμως ήταν βελούδινες με κεντημένο το μονό-

γραμμά του. Ήταν ο χαρακτηριστικός τύπος του Άγγλου αριστοκράτη που λιώνει τα πανάκριβα ρούχα του από την πολλή χρήση, ένα στυλ που υιοθετούν συχνά αυτοί οι άνθρωποι, γιατί δε θέλουν να δείξουν ότι ασχολούνται ιδιαίτερα με την εμφάνισή τους.

Ο άντρας τής χάρισε ένα νωχελικό, απολογητικό χαμόγελο. «Συγγνώμη. Δεν ήθελα να σας τρομάξω». Τα δόντια του ήταν κάτασπρα αλλά λιγάκι στραβά. Ξαφνικά, την αναγνώρισε και η έκφρασή του άλλαξε αστραπιαία. «Α! Εσύ είσαι».

Λογικά, η Ρόγιν θα έπρεπε να νιώσει κολακευμένη που τη θυμήθηκε, αλλά υπήρχε κάτι απροσδιόριστο στο βλέμμα του που την έκανε επιφυλακτική. Παρ' όλα αυτά, δεν ήταν σωστό ν' αρνηθεί να του σφίξει το χέρι που της πρότεινε. «Νικ Κούνιντον-Χάρπερ», αυτοσυστήθηκε ο άντρας. «Πρέπει να είσαι η παλιά φοιτήτρια του Πέρσιβαλ Ντίξον. Νομίζω πως σε είδα στο κυνήγι την περασμένη Πέμπτη. Δεν ήσουν στην ομάδα των ανιχνευτών;»

Η ευθύτητα κι ο φιλικός του τρόπος διέλυσαν την επιφυλακτικότητα της Ρόγιν. «Ακριβώς», του απάντησε. «Είμαι η Ρόγιν αλ Σίμα. Νομίζω ότι έχετε γνωρίσει το σύζυγό μου, τον Ντουρέντ αλ Σίμα».

«Τον Ντουρέντ! Και βέβαια τον γνωρίζω! Έχουμε κάνει πολύ καιρό μαζί στην έρημο. Σπουδαίος φίλος. Από τους καλύτερους. Πώς είναι;»

«Είναι νεκρός», απάντησε η Ρόγιν. Δεν είχε σκοπό να φανεί τόσο απότομη και ψυχρή, αλλά ήταν η μόνη απάντηση που βρήκε να δώσει.

«Λυπάμαι αφάνταστα. Δεν το ήξερα. Πώς έγινε και πότε;»

«Πολύ πρόσφατα, μόλις πριν από τρεις βδομάδες. Δολοφονήθηκε».

«Ω Θεέ μου!» Η Ρόγιν είδε την ταραχή στο βλέμμα του και θυμήθηκε ότι είχε ζήσει κι αυτός μια πρόσφατη τραγωδία. «Του είχα τηλεφωνήσει στο Κάιρο πριν από τέσσερις μήνες περίπου. Ήταν πάντα ο γνωστός, αξιαγάπητος Ντουρέντ. Βρήκαν το δράστη;»

Η Ρόγιν έγενεψε αρνητικά και ύστερα κοίταξε αλλού για να μη δει εκείνος ότι είχε βουρκώσει. «Έχετε συγκεντρώσει μια εκπληκτική συλλογή εδώ», σχολίασε αλλάζοντας θέμα.

Εκείνος το δέχτηκε με φυσικότητα. «Κυρίως χάρη στον παππού μου. Ήταν στην υπηρεσία του Έβελιν Μπάρινγκ-του Αφόρητου, όπως τον αποκαλούσαν οι αναρίθμητοι εχθροί του. Ο Μπάρινγκ ήταν ο άνθρωπος της Βρετανίας στο Κάιρο κατά τη διάρκεια...»

«Ναι, ξέρω ποιος ήταν», τον διέκοψε απότομα η Ρόγαν. «Έβελιν Μπάρινγκ, πρώτος κόμης του Κρόμερ, γενικός πρόξενος στην Αίγυπτο από το 1883 ως το 1907. Με τις απεριόριστες εξουσίες του ήταν ο αδιαμφισβήτητος δικτάτορας της χώρας μου όλη εκείνη την περίοδο. Είχε αναρίθμητους εχθρούς, όπως είπατε».

Ο Νίκολας την κοίταξε μισοκλείνοντας τα μάτια του. «Ο Πέρσιβαλ με προειδοποίησε ότι ήσουν μια από τις καλύτερες φοιτήτριές του. Δε μου ανέφερε όμως τίποτε για τα έντονα πατριωτικά σου αισθήματα. Είναι φανερό ότι δε χρειάζεσαι εμένα για να σου μεταφράσω την επιγραφή στο άγαλμα του Ραμσή».

«Ο δικός μου πατέρας ήταν στην υπηρεσία του Γκαμάλ Αμπντέλ Νάσερ», μουρμούρισε η Ρόγαν. «Του ανθρώπου που ανέτρεψε την κυβέρνηση ανδρικήλων του βασιλιά Φαρούκ κι έβαλε τέλος στη βρετανική κυριαρχία στην Αίγυπτο. Ως Πρόεδρος της Δημοκρατίας εθνικοποίησε τη Διώρυγα του Σουέζ, σε πείσμα της οργισμένης αντίδρασης των Βρετανών αποικιοκρατών».

«Χα!» έκανε ο σερ Νίκολας. «Αντίθετα στρατόπεδα, όπως βλέπω. Τα πράγματα έχουν αλλάξει, όμως, κι ελπίζω να μην είμαστε πλέον εχθροί».

«Κάθε άλλο», απάντησε η Ρόγαν. «Ο Ντουρέντ σας είχε σε πολύ μεγάλη εκτίμηση».

«Το ίδιο κι εγώ εκείνον». Ο Νίκολας άλλαξε πάλι θέμα: «Είμαστε πολύ περήφανοι για τη συλλογή μας από βασιλικά *ουσαμπτί*. Υπάρχουν δείγματα από κάθε φαραωνικό τάφο, από την περίοδο του Παλαιού Βασιλείου ως την εποχή των Πτολεμαίων. Θα μου επιτρέψεις να σου τα δείξω;»

Η Ρόγαν τον ακολούθησε μπροστά στην πελώρια προθήκη που κάλυπτε έναν ολόκληρο τοίχο της μεγάλης αίθουσας. Αλλεπάλληλα ράφια φιλοξενούσαν αγαλματίδια σε μέγεθος κούκλας, τα οποία οι αρχαίοι Αιγύπτιοι τοποθετούσαν στους βασιλικούς τάφους για να χρησιμεύσουν ως υπηρέτες ή σκλάβοι των νεκρών Φαραώ στον κόσμο των σκιών.

Ο Νίκολας άνοιξε τις γυάλινες πόρτες της προθήκης με δικό του κλειδί και κατέβασε από τα ράφια τους τα πιο ενδιαφέροντα από τα εκθέματα. «Αυτό είναι το *ουσαμπτί* του Μάγια, που υπηρέτησε τρεις Φαραώ: τον Τουταγχαμών, τον Αϊ και τον Ορεμχέμπ. Βρέθηκε στον τάφο του Αϊ, ο οποίος πέθανε το 1343 π.Χ.».

Της έδωσε να κρατήσει το αγαλματίδιο και η Ρόγαν διάβασε τα ιερογλυφικά ηλικίας τριών χιλιάδων χρόνων σαν να

ήταν οι πρωτοσέλιδοι τίτλοι των πρωινών εφημερίδων. «Είμαι ο Μάγια, Θησαυροφύλακας των δύο Βασιλείων. Υπηρετώ το θεϊκό Φαραώ Αϊ. Είθε να ζει αιώνια!» Έκανε τη μετάφραση στα αραβικά για να τον ελέγξει κι εκείνος της απάντησε με εκπληκτική άνεση στην ίδια γλώσσα.

«Τελικά, ο Πέρσιβαλ Ντίξον μου είπε την αλήθεια. Θα πρέπει να ήσουν πολύ ξεχωριστή φοιτήτρια».

Παρασυρμένοι από το κοινό τους ενδιαφέρον, μιλώντας τότε στα αραβικά και τότε στα αγγλικά, ξεπέρασαν πολύ σύντομα την αρχική ανταγωνιστική διάθεσή τους. Έκαναν αργά το γύρο της αίθουσας, σταματώντας συνεχώς μπροστά στα εκθέματα για να τα μελετήσουν από κοντά και να ανταλλάξουν απόψεις.

Ήταν σαν να είχαν μεταφερθεί μ' ένα μαγικό τρόπο χιλιάδες χρόνια πίσω. Ο χρόνος έχανε εντελώς τη σημασία του μπροστά σ' αυτά τα ανεκτίμητα αρχαία αντικείμενα, γι' αυτό ξαφνιάστηκαν και οι δυο όταν μπήκε στην αίθουσα η κυρία Στριτ, που τους επανέφερε στην πραγματικότητα. «Εγώ φεύγω, σερ. Θα φροντίσετε εσείς να κλειδώσετε και να ρυθμίσετε το συναγερμό; Η νυχτερινή φρουρά ασφαλείας ανέλαβε ήδη βάρδια».

«Τι ώρα είναι;» Ο Νίκολας απάντησε μόνος του στην ερώτησή του, κοιτώντας το ατσάλινο Ρόλεξ Σαμπμάρινερ που στόλιζε τον καρπό του. «Πήγε κιόλας έξι παρά τέταρτο! Πού στην ευχή χάθηκε η μέρα;» Αναστέναξε θεατρικά. «Πήγαινε, κυρία Στριτ. Με συγχωρείς που σε κράτησα τόσο αργά».

«Μην ξεχάσετε το συναγερμό», τον προειδοποίησε η γυναίκα και ύστερα απευθύνθηκε στη Ρόγαν. «Ξεχνιέται εντελώς όταν τον κυριεύει το πάθος για κάποιο από τα χόμπι του». Η συμπεριφορά της προς τον εργοδότη της θύμιζε αυστηρή θεία, που όμως δυσκολεύεται να χαλάσει χατίρι στο αγαπημένο της ανιψάκι.

«Μου έδωσες αρκετές εντολές για σήμερα», της απάντησε ο Νίκολας. «Πήγαινε τώρα». Χαμογέλασε ευχαριστημένος και στράφηκε στη Ρόγαν. «Δεν μπορώ να σ' αφήσω να φύγεις χωρίς να σου δείξω κάτι που αφορούσε και τον Ντουρέντ. Μπορείς να μείνεις λίγο ακόμα;» Όταν η Ρόγαν έγνεψε καταφατικά, ο Νίκολας έκανε μια κίνηση σαν να ήταν έτοιμος να την πιάσει από το χέρι, αλλά σταμάτησε απότομα. Στον αραβικό κόσμο, θεωρείται προσβολή ν' αγγίξεις μια γυναίκα, ακόμη και με εντελώς φιλικό τρόπο. Η Ρό-

γίαν, που το πρόσεξε, εκτίμησε ακόμη περισσότερο τους καλούς τρόπους και το φιλικό ενδιαφέρον του.

Ο Νίκολας την οδήγησε σε μια πόρτα με την πινακίδα: «Ιδιωτικός Χώρος. Μόνο για το Προσωπικό». Την άνοιξε και παραμέρισε ευγενικά για να την αφήσει να μπει πρώτη.

«Με συγχωρείς για την ακαταστασία. Κάποια στιγμή πρέπει να το πάρω απόφαση να συμμαζέψω. Η γυναίκα μου έκανε πάντα...»

Σταμάτησε απότομα και το βλέμμα του έπεσε σε μια οικογενειακή φωτογραφία μέσα σε ασημένια κορνίζα, πάνω στο γραφείο του. Ο Νίκολας και μια όμορφη μελαχρινή γυναίκα σ' ένα πικνίκ κάτω από μια πελώρια βελανιδιά. Μαζί τους ήταν δυο κοριτσάκια που έμοιαζαν έντονα στη μητέρα. Το μικρότερο καθόταν στην αγκαλιά του Νίκολας, ενώ το μεγαλύτερο στεκόταν δίπλα στους γονείς του και κρατούσε τα γκέμια ενός πόνι Σέτλαντ. Η Ρόγίαν κοίταζε κλεφτά τον Νίκολας και είδε την απέραντη θλίψη στο βλέμμα του.

Για να μην τον φέρει σε δύσκολη θέση, βάλθηκε να περιεργάζεται το χώρο, που προφανώς ήταν το προσωπικό του γραφείο και εργαστήριο. Ήταν μεγάλος κι ευρύχωρος, ένα καθαρά αντρικό δωμάτιο που αντανakλούσε τις αντιθέσεις στο χαρακτήρα του ιδιοκτήτη του —ο συστηματικός μελετητής κόντρα στον άνθρωπο της δράσης. Ανάμεσα στους σωρούς των βιβλίων και των αρχαίων αντικειμένων, υπήρχαν πετονιές κι ένα καλάμι Χάρντι, ειδικό για το ψάρεμα του σολομού. Σε μια σειρά από γάντζους στον τοίχο κρεμόταν ένα αδιάβροχο Μπέρμπερι, μια πάνινη θήκη για τουφέκι και μια δερμάτινη φυσίγγιοθήκη, με τυπωμένα ανάγλυφα τα αρχικά Ν.Κ.-Χ.

Η Ρόγίαν αναγνώρισε μερικά από τα κάδρα στους τοίχους. Ήταν αυθεντικές υδατογραφίες του δέκατου ένατου αιώνα, ζωγραφισμένες από το Σκοτσέζο περιηγητή Ντίβιντ Ρόμπερτς, καθώς και άλλες του Βίβαντ Ντένον, ο οποίος είχε συνοδεύσει την *Αρμέ ντε λ' Οριάν* του Μεγάλου Ναπολέοντα στην Αίγυπτο. Οι τελευταίες ήταν υπέροχες απεικονίσεις των μνημείων, ζωγραφισμένες πριν από τις ανασκαφές και τις αναστηλώσεις της σύγχρονης εποχής.

Ο Νίκολας πήγε στο τζάκι κι έριξε ένα κούτσουρο πάνω στα μισοσβησμένα κάρβουνα. Το στριφογύρισε μέχρι που άρπαξε φωτιά και ύστερα έγενεψε στη Ρόγίαν να σταθεί μπροστά από την κουρτίνα που κάλυπτε μισό τοίχο από το ταβάνι ως το πάτωμα. Με κινήσεις που θύμιζαν ταχυδακτυλουργό, τράβηξε το κορδόνι με τη φούντα που άνοιγε την

κουρτίνα και ρώτησε με δυνατή, γεμάτη περηφάνια φωνή: «Λοιπόν, τι έχεις να πεις;»

Η Ρόγαν μελέτησε την εκπληκτική ανάγλυφη ζωοφόρο που ήταν τοποθετημένη στον τοίχο. Οι λεπτομέρειες ήταν θαυμάσιες και η απόδοση εξαιρετική, αλλά δε θέλησε να δείξει το θαυμασμό της. Αντίθετα, έδωσε τη γνώμη της με τυπικό, επαγγελματικό τόνο.

«Χαμουραμπί, έκτος βασιλιάς της δυναστείας των Αμοριτών, γύρω στα 1780 π.Χ.», αποφάνθηκε, παριστάνοντας πως μελετούσε τα λεπτοσμιλεμένα χαρακτηριστικά του αρχαίου μονάρχη, πριν συνεχίσει: «Ναι. Και μάλλον προέρχεται από το παλάτι του, στα νοτιοδυτικά του ζιγκουράτ* του Ασουρ. Θα πρέπει να υπήρχαν δύο τέτοιες ζωοφόροι. Αξιίζουν γύρω στα πέντε εκατομμύρια δολάρια η καθεμιά. Υποψιάζομαι ότι τις έκλεψαν κάτω από τη μύτη του ευσεβέστατου ηγέτη της σύγχρονης Μεσοποταμίας, Σαντάμ Χουσεΐν, δυο αδίστακτοι τυχοδιώκτες. Απ' ό,τι ξέρω, η άλλη βρίσκεται πλέον στη συλλογή κάποιου κυρίου Πίτερ Γουόλς, στο Τέξας».

Ο Νίκολας την κοίταξε κατάπληκτος για λίγες στιγμές και ύστερα έσκασε στα γέλια. «Να πάρει! Είχα βάλει τον Ντουρέντ να μου ορκιστεί ότι θα το κρατούσε μυστικό, αλλά βλέπω ότι σου έχει πει τα πάντα για κείνη τη μικρή, ριψοκίνδυνη ζαβολιά μας». Ήταν η πρώτη φορά που τον άκουγε να γελάει. Το γέλιο έμοιαζε σαν φυσική κατάσταση στα χείλη του και ήταν ευχάριστο στο άκουσμα, πλούσιο κι ανεπιτήδευτο.

«Έχεις δίκιο για τον τωρινό κάτοχο της δεύτερης ζωοφόρου», παραδέχτηκε γελώντας ακόμη. «Αλλά η τιμή ήταν έξι εκατομμύρια δολάρια, όχι πέντε».

«Ο Ντουρέντ μου έχει πει και για το ταξίδι σας στην οροσειρά Τιμπεστί, στα σύνορα του Τσαντ και της Λιβύης», είπε η Ρόγαν.

Ο Νίκολας κούνησε το κεφάλι του, δήθεν συντριμμένος. «Απ' ό,τι βλέπω, δεν έχω μυστικά από σένα». Πήγε μπροστά σε μια ψηλή βιτρίνα που στεκόταν στον απέναντι τοίχο κι άνοιξε τη δίφυλλη πόρτα της. Ήταν ένα εκπληκτικό δείγμα μαρκετερί, κατά πάσα πιθανότητα γαλλικό, του δέκατου έβδομου αιώνα. «Αυτά είναι που φέραμε ο Ντουρέντ κι εγώ

---

* Ζιγκουράτ: γιγαντιαίος πύργος των χαλδαϊκών ή βαβυλωνιακών ναών, με επάλληλους ορόφους, των οποίων η έκταση μειώνεται προοδευτικά. (Σ.τ.Μ.)

από τη Λιβύη, χωρίς τη συγκατάθεση του συνταγματάρχη Μουαμάρ Καντάφι». Έβγαλε ένα από τα εξαίσια μπρούντζινα αγαλματίδια και της το έδωσε να το περιεργαστεί. Ήταν μια μητρική μορφή που κρατούσε στην αγκαλιά της ένα βρέφος και το πρασινισμένο μέταλλο είχε την πατίνα του χρόνου.

«Αννίβας, γιος του Αμίλκαρ Μπάρκα, 203 π.Χ.», της εξήγησε. «Τα αγαλματίδια αυτά βρέθηκαν από μια ομάδα Τουαρέγκ, στην τοποθεσία ενός από τα στρατόπεδά του, στον ποταμό Μπαγκράντα, στη Βόρεια Αφρική. Ο Αννίβας θα πρέπει να τα είχε κρύψει εκεί πριν από την ήττα του από το Ρωμαίο στρατηγό Σκιπίωνα. Ο θησαυρός περιείχε πάνω από διακόσια αγαλματίδια, από τα οποία έχω ακόμα στην κατοχή μου τα πενήντα καλύτερα».

«Και τα υπόλοιπα τα πούλησες;» τον ρώτησε η Ρόγιαν, με ύφος φανερά αποδοκιμασίας. «Πώς μπόρεσες να αποχωριστείς τόσο όμορφα αντικείμενα;»

«Αναγκάστηκα, δυστυχώς», της απάντησε ο Νίκολας μ' έναν αναστεναγμό. «Η αποστολή για την απόκτησή τους μου είχε κοστίσει ολόκληρη περιουσία. Προκειμένου να καλύψω τα έξοδα, έπρεπε να πουλήσω ένα τμήμα της λείας».

Πήγε στο γραφείο του κι έβγαλε από το κάτω συρτάρι ένα μπουκάλι εξαιρετικού ουίσκι. Το άφησε πάνω στο γραφείο και τοποθέτησε δίπλα του δυο ποτήρια. «Θα μπορέσω να σε δελεάσω;» τη ρώτησε, αλλά η Ρόγιαν έγνεψε αρνητικά. «Δε σε κατηγορώ. Ακόμα και οι ίδιοι οι Σκοτσέζοι παραδέχονται πως αυτή η συγκεκριμένη μάρκα πίνεται μόνο όταν η θερμοκρασία είναι υπό το μηδέν, φυσάει βόρειος άνεμος οχτώ μποφόρ κι έχεις διανύσει πάνω από δέκα χιλιόμετρα στο δάσος κυνηγώντας ελάφια. Να σου προσφέρω κάτι λιγότερο δυνατό;»

«Κόκα Κόλα έχεις;» ρώτησε η Ρόγιαν.

«Ναι, αλλά αυτή είναι πολύ χειρότερη από το ουίσκι. Πάρα πολλή ζάχαρη. Σκέτο δηλητήριο».

Η Ρόγιαν πήρε το ποτήρι που της έφερε και ήπια ανταποδίδοντας την πρόποσή του.

«Στη ζωή!» συμφώνησε και πρόσθεσε: «Έχεις δίκιο. Ο Ντουρέντ μου είχε μιλήσει και γι' αυτά». Τοποθέτησε το μπρούντζινο αγαλματίδιο πίσω στη θέση του, στη βιτρίνα, και πλησίασε τον Νίκολας, που στεκόταν πίσω από το γραφείο του. «Εκείνος με έστειλε να σε βρω. Ήταν η τελευταία του επιθυμία».

«Αχά! Ώστε τίποτε απ' όλα αυτά δεν ήταν σύμπτωση. Μου φαίνεται πως είμαι το αθώο θύμα κάποιας σκοτεινής ραδιουργίας». Της έδειξε την πολυθρόνα μπροστά στο γραφείο του. «Κάθισε!» την πρόσταξε. «Και λέγε!»

Αυτός κούρνιασε στη γωνιά του γραφείου, με το ούισκι στο δεξί του χέρι, κουνώντας αργά και ρυθμικά το ένα του πόδι, σαν ουρά λεοπάρδαλης που τεμπελιάζει πάνω σε κλαδί. Μόλο που χαμογελούσε με απορία, τα πράσινα μάτια του έψαχναν συνεχώς το πρόσωπό της. Ήταν πολύ δύσκολο να ξεγελάσει κανείς αυτό τον άντρα.

Η Ρόγαν πήρε βαθιά αναπνοή κι άρχισε να του εξηγεί: «Έχεις ακούσει ποτέ για την Αιγύπτια βασίλισσα Λοστρίς, της δεύτερης μέσης περιόδου, που η βασιλεία της συνέπεσε με την πρώτη εισβολή των Υξώς;»

Ο Νίκολας άφησε ένα κοφτό, λιγάκι ειρωνικό γέλιο και σηκώθηκε. «Ω! Μιλάμε για το βιβλίο *Ο Θεός Ποταμός*, έτσι δεν είναι;» Πήγε στη βιβλιοθήκη και κατέβασε ένα βιβλίο που φαινόταν ότι είχε διαβαστεί, αλλά είχε ακόμα το προστατευτικό του χάρτινο εξώφυλλο: μια σουρεαλιστική αντανάκλαση των πυραμίδων στα νερά του Νείλου, με φόντο τα ρόδινα και γαλαζοπράσινα χρώματα της αυγής. Ο Νίκολας πέταξε το βιβλίο προς το μέρος της πάνω στο γραφείο.

«Το διάβασες;» τον ρώτησε η Ρόγαν.

«Ναι. Διαβάζω τα περισσότερα από τα βιβλία του Γουίλμπουρ Σμιθ. Με διασκεδάζει. Έχει κυνηγήσει κάνα δυο φορές εδώ, στο Κούνιντον Παρκ».

«Προφανώς σου αρέσουν οι περιπέτειες με μπόλικο σεξ και βία», σχολίασε η Ρόγαν μορφάζοντας. «Τι γνώμη σχημάτισες για το συγκεκριμένο βιβλίο;»

«Ομολογώ ότι με ξεγέλασε. Ενώ το διάβαζα, ευχόμουν με όλη μου την ψυχή να ήταν όντως βασισμένο σε γεγονότα. Γι' αυτό τηλεφώνησα στον Ντουρέντ». Ο Νίκολας ξανάπιασε το βιβλίο και το φυλλομέτρησε γρήγορα φτάνοντας στις τελευταίες σελίδες. «Το σημείωμα του συγγραφέα ήταν πολύ πειστικό και μου ήταν αδύνατο να βγάλω από το μυαλό μου την τελευταία φράση». Τη διάβασε δυνατά: «*“Δεν αποκλείεται, η μούμια του Τάνους να βρίσκεται ακόμη και σήμερα θαμμένη στον τάφο του Φαραώ Μαμώς, στα όρη της Αιθιοπίας, κοντά στις πηγές του Γαλάζιου Νείλου”*». Πέταξε το βιβλίο πάνω στο γραφείο του με μια απότομη, θυμωμένη κίνηση. «Θεέ μου! Δε φαντάζεσαι πόσο ήθελα να ήταν αλήθεια. Δε φαντάζεσαι πόσο λαχταρούσα ν' ανακαλύψω τον τάφο του Φαραώ Μαμώς. Έπρεπε να μιλήσω στον Ντουρέντ.

Όταν με διαβεβαίωσε ότι ήταν όλα μυθεύματα και αερολογίες, αισθάνθηκα εξαπατημένος. Είχα ήδη μεγάλες προσδοκίες κι απογοητεύτηκα οικτρά».

«Δεν είναι αερολογίες», του δήλωσε η Ρόγιν και βιάστηκε να προσθέσει: «Όχι όλα, τουλάχιστον».

«Μάλιστα. Όστε ο Ντουρέντ μου είπε ψέματα;»

«Δε σου είπε ψέματα», τον υπερασπίστηκε ζωηρά η Ρόγιν. «Θέλησε απλώς να καθυστερήσει την αποκάλυψη της αλήθειας. Δεν ήταν ακόμα έτοιμος να σου διηγηθεί όλη την πραγματική ιστορία. Δεν είχε τις απαντήσεις σε όλα τα ερωτήματα που ήξερε ότι θα του έκανες, αλλά σκόπευε ν' απευθυνθεί σ' εσένα όταν θα ήταν έτοιμος. Ήσουν το πρώτο όνομα στον κατάλογο πιθανών χρηματοδοτών μιας αποστολής».

«Αν ο Ντουρέντ δεν είχε τις απαντήσεις τότε, να υποθέσω ότι τις έχεις εσύ τώρα;» Το χαμόγελό του ήταν γεμάτο δυσπιστία. «Την έπαθα μια φορά. Δεν πρόκειται να ξανατσιμπήσω το ίδιο δόλωμα και δεύτερη».

«Οι πάπυροι υπάρχουν. Οι εννιά βρίσκονται στο θησαυροφυλάκιο του μουσείου του Καΐρου. Εγώ ήμουν αυτή που τους ανακάλυψα στον τάφο της βασίλισσας Λοστρίς». Η Ρόγιν άνοιξε τη δερμάτινη κρεμαστή τσάντα της, ψαχούλεψε για λίγο στο εσωτερικό και τελικά έβγαλε ένα λεπτό πάκο έγχρωμες φωτογραφίες, μεγέθους 13×18. Διάλεξε μία και του την έδωσε. «Είναι μια άποψη του οπίσθιου τοιχώματος του τάφου. Διακρίνονται τα αλαβάστρινα βάζα στη μυστική κρύπτη. Η φωτογραφία τραβήχτηκε πριν τα μετακινήσουμε».

«Ωραία φωτογραφία, αλλά θα μπορούσε να έχει τραβηχτεί οπουδήποτε».

Η Ρόγιν αγνόησε την παρατήρηση και του έδωσε και δεύτερη φωτογραφία. «Οι δέκα πάπυροι στο εργαστήριο του Ντουρέντ, στο μουσείο. Αναγνωρίζεις τους δυο άντρες που στέκονται πίσω από τον πάγκο;»

Ο Νίκολας έγνεψε καταφατικά. «Ο Ντουρέντ κι ο συγγραφέας Γουίλμπουρ Σμιθ». Η έκφραση σκεπτικισμού είχε δώσει τη θέση της στην αμφιβολία και στην ανυπομονησία. «Τι διάβολο προσπαθείς να μου πεις;»

«Αυτό που προσπαθώ να σου πω είναι ότι, παρά τις υπερβολικές ελευθερίες που πήρε ο συγγραφέας με δική του πρωτοβουλία, αρκετά από τα γεγονότα του βιβλίου βασίζονται στην αλήθεια. Όμως, ο πάπυρος που μας ενδιαφέρει περισσότερο είναι ο έβδομος, αυτός που έκλεψαν οι δολοφόνοι του άντρα μου».

Ο Νίκολας σηκώθηκε και πήγε στο τζάκι. Έριξε άλλο ένα κούτσουρο στη φωτιά και βάλθηκε να το χτυπάει δυνατά με μια τσιμπίδα, σαν να ήθελε να δώσει διέξοδο σε κάποια έντονα συναισθήματά του. Μίλησε στη Ρόγιν χωρίς να στραφεί. «Ποια είναι η ιδιαιτερότητα αυτού του παπύρου σε σύγκριση με τους υπόλοιπους εννιά;»

«Ήταν αυτός που περιείχε την αναφορά στην ταφή του Φαραώ Μαμώς και, όπως πιστεύω, τις πληροφορίες που θα μας έδιναν ίσως τη δυνατότητα να εντοπίσουμε τον τάφο».

«Πιστεύεις, αλλά δεν είσαι σίγουρη;» Ο Νίκολας στράφηκε απότομα, κρατώντας μπροστά την τσιμπίδα, σαν όπλο. Η έκφρασή του ήταν σχεδόν τρομακτική. Τα μάτια του γυάλιζαν και τα χείλη του ήταν σφιγμένα σε μια λεπτή γραμμή.

«Μεγάλα τμήματα του έβδομου παπύρου είναι γραμμένα σε ένα είδος μυστικού κώδικα, μια σειρά από κρυπτογραφικούς στίχους. Ο Ντουρέντ κι εγώ ήμαστε στη διαδικασία της αποκρυπτογράφησης όταν...» Σταμάτησε και πήρε βαθιά, τρεμάμενη αναπνοή. «...όταν δολοφονήθηκε», κατέληξε.

«Θα πρέπει να είχατε κρατήσει αντίγραφο από κάτι τόσο σημαντικό». Ο Νίκολας την αγριοκοίταζε με τέτοιο τρόπο που σχεδόν τη φόβιζε.

Η Ρόγιν κούνησε αρνητικά το κεφάλι της. «Όλα τα μικροφίλμ κι όλες οι σημειώσεις μας κλάπηκαν μαζί με τον αυθεντικό πάπυρο. Μετά, αυτοί που σκότωσαν τον Ντουρέντ πήγαν στο διαμέρισμά μας στο Κάιρο και κατέστρεψαν τον ηλεκτρονικό υπολογιστή μου, στον οποίο είχα μεταφέρει όλα τα στοιχεία της έρευνάς μας».

Ο Νίκολας πέταξε την τσιμπίδα, που χτύπησε με θόρυβο πάνω στη μεταλλική σχάρα του τζακιού, κι επέστρεψε στο γραφείο του. «Δηλαδή, δεν έχεις κανένα στοιχείο; Τίποτα που ν' αποδεικνύει πως όσα λες είναι αλήθεια;»

«Τίποτα», παραδέχτηκε η Ρόγιν, «εκτός απ' αυτά που βρίσκονται εδώ». Χτύπησε το μέτωπό της με το δείκτη του δεξιού της χεριού. «Έχω εξαιρετική μνήμη».

Συνοφρυωμένος, ο Νίκολας πέρασε νευρικά το χέρι από τα πυκνά, σγουρά μαλλιά του. «Και γιατί ήρθες σ' εμένα;»

«Για να σου δώσω την ευκαιρία να βρεις τον τάφο του Φαραώ Μαμώς», του απάντησε απλά. «Τη θέλεις;»

Η διάθεση του Νίκολας άλλαξε ξαφνικά. Τα μάτια του σπίθισαν και χαμογέλασε κατεργάρικα, σαν άτακτο παιδί που ετοιμάζεται να κάνει την επόμενη ζαβολιά. «Αυτή τη στιγμή, δεν μπορώ να σκεφτώ τίποτα που να θέλω περισσότερο».

«Τότε, εσύ κι εγώ θα πρέπει να καταστρώσουμε κάποιο πλάνο συνεργασίας», του είπε η Ρόγιαν με καθαρά επαγγελματικό ύφος, σκύβοντας μπροστά. «Πρώτα θα σου πω εγώ τι θέλω από σένα και ύστερα θα κάνεις κι εσύ το ίδιο».

Η διαπραγματεύση ήταν σκληρή και η ώρα είχε φτάσει μία μετά τα μεσάνυχτα, όταν η Ρόγιαν δήλωσε ότι δεν άντεχε άλλο. «Δεν μπορώ πια να σκεφτώ ψύχραιμα», ομολόγησε. «Δε γίνεται να συνεχίσουμε αύριο το πρωί;» Ακόμη δεν είχαν καταλήξει σε συμφωνία.

«Είναι ήδη αύριο», της είπε ο Νίκολας. «Αλλά έχεις δίκιο. Μεγάλη αγένεια εκ μέρους μου. Μπορείς να κοιμηθείς εδώ. Αν μη τι άλλο, έχουμε είκοσι επτά υπνοδωμάτια ελεύθερα».

«Οχι, ευχαριστώ». Η Ρόγιαν σηκώθηκε. «Θα γυρίσω σπίτι».

«Οι δρόμοι είναι παγωμένοι», την προειδοποίησε ο Νίκολας. Ύστερα πρόσεξε την αποφασιστική της έκφραση και παραιτήθηκε από την προσπάθεια υψώνοντας τα χέρια του. «Εντάξει, δεν επιμένω. Τι ώρα να πούμε αύριο; Εγώ έχω μια συνάντηση με τους δικηγόρους μου στις δέκα, αλλά ως το μεσημέρι θα έχω τελειώσει. Θέλεις να συναντηθούμε εδώ για ένα επαγγελματικό γεύμα; Το απόγευμα υποτίθεται ότι θα πήγαινα για κυνήγι, αλλά θα το αναβάλω. Έτσι, θα έχω όλη την υπόλοιπη μέρα μου ελεύθερη για σένα».

Η προγραμματισμένη συνάντηση του Νίκολας με τους δικηγόρους του έγινε το επόμενο πρωί στη βιβλιοθήκη του Κούνιντον Παρκ. Ήταν μια δύσκολη και καθόλου ευχάριστη σύσκεψη, πράγμα που το περίμενε άλλωστε. Στη διάρκεια αυτής της χρονιάς είχε δει τον κόσμο του να γίνεται κομμάτια ολόγυρά του. Έσφιξε τα δόντια του καθώς θυμήθηκε πώς είχε ξεκινήσει η χρονιά μ' εκείνη τη μοιραία στιγμή κούρασης κι απροσεξίας σ' έναν παγωμένο αυτοκινητόδρομο, τα μεσάνυχτα, και με τους εκτυφλωτικούς προβολείς ενός φορτηγού που ερχόταν καταπάνω τους από το αντίθετο ρεύμα κυκλοφορίας.

Δεν είχε προλάβει να συνέλθει από αυτή την τραγωδία, όταν τον βρήκε το επόμενο πλήγμα: η ετήσια οικονομική αναφορά του ασφαλιστικού οργανισμού των Λόιντς, στον οποίο ο Νίκολας, όπως κι ο πατέρας του και ο παππούς του πριν απ' αυτόν, ήταν ένα από τα «ονόματα». Επί μισό αιώνα

η οικογένεια αποκόμιζε ένα σταθερό, αξιόλογο εισόδημα από το μέρισμά της στα κέρδη του οργανισμού. Φυσικά, ο Νίκολας είχε υπόψη του ότι οι υποχρεώσεις του σε περίπτωση που ο ασφαλιστικός οργανισμός παρουσίαζε ζημίες θα ήταν ανάλογη με το μέρισμά του για όλο το ύψος των ζημιών. Η τεράστια αυτή υποχρέωση τον βάραινε ελάχιστα όλα αυτά τα χρόνια, γιατί δεν είχαν υπάρξει ποτέ σοβαρές ζημίες σε διάστημα πενήντα χρόνων —μέχρι φέτος.

Με το σεισμό στην Καλιφόρνια και τις αποζημιώσεις για μόλυνση του περιβάλλοντος που είχαν επιβληθεί σε μια από τις πολυεθνικές εταιρείες χημικών προϊόντων, οι ζημίες των Λόιντς ανέρχονταν σε είκοσι έξι εκατομμύρια λίρες στερλίνες. Το μερίδιο του Νίκολας γι' αυτές τις ζημίες ήταν δυόμισι εκατομμύρια —μέρος των οποίων είχε ήδη καταβληθεί, αλλά το υπόλοιπο έπρεπε να δοθεί σε διάστημα οχτώ μηνών και κάτι, εκτός από όποιες άλλες άσχημες εκπλήξεις μπορεί να του έφερνε η καινούρια χρονιά.

Σχεδόν αμέσως μετά τη συγκομιδή των ζαχαρότευτλων του Κούντον Παρκ, το σύνολο σχεδόν της καλλιεργημένης έκτασης —περίπου δέκα χιλιάδες στρέμματα— προσβλήθηκε από μια ασθένεια ανεξέλεγκτης ανάπτυξης του ριζικού συστήματος. Είχαν χάσει όλη την καλλιέργεια.

«Θα πρέπει να βρεθούν τουλάχιστον δυόμισι εκατομμύρια», είπε ένας από τους δικηγόρους. «Αυτό δε θα αποτελούσε πρόβλημα —το Κούντον Χολ είναι γεμάτο από ανεκτίμητα αντικείμενα και, επιπλέον, υπάρχει και το μουσείο. Πόσα θα μπορούσαμε να υπολογίσουμε από την πώληση ορισμένων εκθεμάτων;»

Ο Νίκολας μόρφασε στην ιδέα ότι θ' αναγκαζόταν να πουλήσει το άγαλμα του Ραμσή, τα μπρούντζινα αγαλματίδια, τη ζωοφόρο του Χαμουραμπί ή οποιοδήποτε άλλο κομμάτι από την πολύτιμη συλλογή του ιδιωτικού μουσείου του. Αναγνώριζε το γεγονός ότι μια πώληση θα τον βοηθούσε να καλύψει τα χρέη του, αλλά αμφέβαλλε αν μπορούσε να ζήσει χωρίς τα εκθέματα αυτά. Θα προτιμούσε οτιδήποτε άλλο, παρά να τα αποχωριστεί.

«Διάβολε, όχι!» διέκοψε απότομα το δικηγόρο κι εκείνος του έριξε ένα παγερό βλέμμα.

«Ας δούμε, λοιπόν, τι άλλο έχουμε», αντέκρουσε τον Νίκολας με ψυχρό τόνο. «Υπάρχει το βουστάσιο».

«Αυτό θα μας αποφέρει καμιά εκατοστή χιλιάδες, αν είμαστε τυχεροί», είπε ειρωνικά ο Νίκολας. «Μας απομένουν δύο κόμμα τέσσερα εκατομμύρια να καλύψουμε».

«Τα άλογά σας», παρενέβη ο λογιστής.

«Έχω μόνο έξι ιπποδρομιακά άλογα. Άλλες διακόσιες χιλιάδες, στην καλύτερη περίπτωση». Ο Νίκολας χαμογέλασε ψυχρά. «Κατεβήκαμε στο δύο κόμμα δύο. Μάλλον αργά προχωράμε».

«Το σκάφος», πρότεινε ο νεαρότερος από τους δικηγόρους.

«Είναι μεγαλύτερο από μένα σε ηλικία», παρατήρησε ο Νίκολας κουνώντας το κεφάλι του. «Και ήταν του πατέρα μου, για όνομα του Θεού! Αμφιβάλλω αν θα μπορούσε να πουληθεί. Η μόνη σημαντική αξία που έχει είναι καθαρά συναισθηματική. Περισσότερα θα έπιαναν τα τουφέκια μου».

Και οι δυο δικηγόροι έσκυψαν τα κεφάλια στα χαρτιά τους. «Α, ναι, έχουμε κι αυτά. Δυο Πάρντεϊ σε πολύ καλή κατάσταση. Εκτίμηση: σαράντα χιλιάδες στερλίνες».

«Έχω και κάμποσες μεταχειρισμένες κάλτσες κι εσώρουχα», είπε ο Νίκολας. «Δεν κάνουμε μια εκτίμηση και γι' αυτά;»

Οι δικηγόροι αγνόησαν το σχόλιο. «Υπάρχει και το σπίτι του Λονδίνου», συνέχισε απτόητος ο μεγαλύτερος απ' αυτούς. «Καλή περιοχή. Έχει εκτιμηθεί σε ενάμιση εκατομμύριο».

«Όχι με το τωρινό οικονομικό κλίμα», τον αντέκρουσε ο Νίκολας. «Ένα εκατομμύριο ακούγεται πιο ρεαλιστικό».

Ο δικηγόρος σημείωσε κάτι στο περιθώριο ενός εγγράφου, πριν καταλήξει: «Φυσικά, θα θέλαμε ν' αποφύγουμε πάση θυσία την πώληση του Κούνιντον Παρκ».

Ήταν μια σκληρή και πολύ δύσκολη σύσκεψη, η οποία έληξε χωρίς να παρθεί καμιά συγκεκριμένη απόφαση κι άφησε τον Νίκολας κατάκοπο κι εκνευρισμένο.

Αμέσως μόλις ξεπροβόδισε τους δικηγόρους, πήγε στην οικογενειακή πτέρυγα του σπιτιού να κάνει ένα ντους και ν' αλλάξει πουκάμισο. Σε μια δεύτερη σκέψη και χωρίς να έχει κανέναν ιδιαίτερο λόγο, ξυρίστηκε κι έβαλε αφτερσείβ.

Ύστερα πήγε με το Ρέιντζ Ρόβερ ως το μουσείο κι άφησε το αυτοκίνητο στο πάρκινγκ. Ο καιρός το είχε γυρίσει σε χιονόνερο και τα μαλλιά του γέμισαν παγωμένες σταγόνες μέχρι να διασχίσει το πάρκινγκ για να μπει στο κτίριο.

Η Ρόγιαν τον περίμενε στο γραφείο της κυρίας Στριτ. Φαίνονταν να τα πηγαίνουν πολύ καλά οι δυο τους. Ο Νίκολας άκουσε τα γέλια τους καθώς κοντοστάθηκε έξω από την πόρτα κι αυτό του έφτιαξε λίγο τη διάθεση.

Η μαγείρισσα είχε στείλει ένα πλήρες, ζεστό γεύμα από το Κούνιντον Χολ. Μάλλον πίστευε ότι το ζεστό θρεπτικό φαγητό είναι το αντίδοτο του παλιόκαιρου. Υπήρχε μια σουπιέρα με μινεστρόνε και βραστό του Λάνκασιρ, μαζί μ' ένα

μπουκάλι κόκκινο κρασί Βουργουνδίας για τον Νίκολας και μια κανάτα φρέσκο χυμό πορτοκαλιού για την καλεσμένη του. Έφαγαν μπροστά στο αναμμένο τζάκι, ενώ η βροχή μαστίγωνε τα τζάμια.

Στη διάρκεια του γεύματος, ο Νίκολας της ζήτησε να του πει λεπτομέρειες για τη δολοφονία του Ντουρέντ. Η Ρόγαν δεν παρέλειψε τίποτε, ούτε το δικό της τραυματισμό, κι ανασήκωσε μάλιστα και το μανίκι της για να του δείξει τη μαχαιριά. Εκείνος την άκουσε με μεγάλη προσοχή όταν του διηγήθηκε τη δεύτερη απόπειρα εναντίον της ζωής της, στους δρόμους του Καϊρου.

«Υποψιάζεσαι κανέναν;» τη ρώτησε όταν τελείωσε. «Κάποιον που θα είχε λόγο να το κάνει;»

Η Ρόγαν κούνησε αρνητικά το κεφάλι της. «Όχι. Ούτε υπήρξε καμιά προειδοποίηση».

Τέλειωσαν το φαγητό τους σιωπηλοί, ο καθένας βυθισμένος στις σκέψεις του. Με τον καφέ, ο Νίκολας άνοιξε πάλι την κουβέντα. «Εντάξει, λοιπόν. Τι θα γίνει με τη συμφωνία μας, τελικά;»

Ξανάρχισαν να αντιδικούν για καμιά ώρα περίπου. «Δεν μπορώ να συμφωνήσω για το μερίδιό σου στο πλιάτσικο αν δε δω πρώτα ποια θα είναι η ολική προσφορά σου στην επιχείρηση», επέμεινε ο Νίκολας καθώς μάζευε τα φλιτζάνια τους. «Στο κάτω κάτω, εγώ καλούμαι να χρηματοδοτήσω και να οργανώσω την αποστολή».

«Θα πρέπει να μ' εμπιστευτείς σ' αυτό το σημείο, αλλιώς δεν πρόκειται να υπάρξει πλιάτσικο, όπως το αποκαλείς. Τέλος πάντων, δεν υπάρχει περίπτωση να σου αποκαλύψω το παραμικρό, αν δεν κλείσουμε πρώτα μια συμφωνία και δε δώσουμε τα χέρια».

«Λίγο σκληρό, δε βρίσκεις;» είπε ο Νίκολας και η Ρόγαν του χάρισε ένα χαμόγελο γεμάτο κακεντρέχεια.

«Αν δε σου αρέσουν οι όροι μου, υπάρχουν άλλα τρία ονόματα στη λίστα του Ντουρέντ με τους πιθανούς χρηματοδότες», τον απείλησε.

«Εντάξει», υποχώρησε ο Νίκολας, παίρνοντας ύφος οσιομάρτυρα. «Δέχομαι την πρότασή σου. Αλλά πώς θα υπολογίσουμε τα μερίδια;»

«Εγώ θα διαλέγω το πρώτο κομμάτι απ' οποιοδήποτε αρχαιολογικό θησαυρό βρούμε, εσύ θα διαλέγεις το επόμενο και πάει λέγοντας».

Ο Νίκολας τη στραβοκοίταξε υψώνοντας το ένα του φρύδι. «Γιατί να μη διαλέγω εγώ πρώτος;»

«Ας το παίξουμε κορόνα γράμματα», πρότεινε η Ρόγαν.

Ο Νίκολας ψάρεψε ένα κέρμα από την τσέπη του. «Λέγε!»

Έστριψε το κέρμα κι ενώ αυτό βρισκόταν στον αέρα, η Ρόγαν φώναξε: «Κορόνα!»

«Να πάρει!» μούγκρισε ο Νίκολας, όταν ξανάπιασε το νόμισμα, και το έχωσε πάλι στην τσέπη του. «Εντάξει, εσύ διαλέγεις το πρώτο κομμάτι από το πλιάτσικο, αν πρόκειται να υπάρξει πλιάτσικο». Άπλωσε το χέρι του πάνω στο τραπέζι. «Το μερίδιό σου μπορείς να το κάνεις ό,τι θέλεις. Μπορείς ακόμα και να το δωρίσεις στο μουσείο του Καΐρου, αν αυτός είναι ο σκοπός σου. Σύμφωνα;»

«Σύμφωνα», απάντησε η Ρόγαν κι έσφιξαν τα χέρια. «Συνέταιρε», πρόσθεσε μ' ένα χαμόγελο.

«Και τώρα στην ουσία», είπε ο Νίκολας. «Όχι πια μυστικά μεταξύ μας. Πες όλες τις λεπτομέρειες που μου κρύβεις».

«Φέρε το βιβλίο», του ζήτησε η Ρόγαν, δείχνοντας τον τόμο του *Ο Θεός Ποταμός*. Μέχρι να το φέρει εκείνος, η κοπέλα παραμέρισε τα άδεια πιάτα από μπροστά τους. «Το πρώτο πράγμα που θα πρέπει να δούμε είναι τα κομμάτια του βιβλίου στα οποία παρενέβη ο Ντουρέντ». Γύρισε τις τελευταίες σελίδες. «Να το. Εδώ αρχίζει ο αποπροσανατολισμός».

«Ωραία λέξη», σχολίασε χαμογελώντας ο Νίκολας. «Αλλά τα υπόλοιπα πες τα μου απλά. Αρκετά με έχεις αποπροσανατολίσει ήδη».

Η Ρόγαν δε χαμογέλασε καν. «Ξέρεις την ιστορία ως αυτό το σημείο. Η βασίλισσα Λοστρίς κι ο λαός που την ακολουθεί δραπετεύουν από την Αίγυπτο κυνηγημένοι από τους Υξώς, που υπερτερούν με τα άρματά τους. Ταξιδεύουν νότια, ακολουθώντας το Νείλο, ώσπου φτάνουν στη συμβολή των δυο παραπόταμων, του Λευκού και του Γαλάζιου Νείλου. Με άλλα λόγια, στο σημερινό Χαρτούμ. Μέχρι εδώ η ιστορία βασίζεται, χοντρικά, στους παπύρους».

«Τη θυμάμαι την ιστορία. Συνέχισε».

«Οι τριήρεις με τις οποίες ταξιδεύουν μεταφέρουν στ' αμπάρια τους το θησαυρό και τη μούμια του συζύγου της βασίλισσας Λοστρίς, του Φαραώ Μαμώς του Η'. Πριν από δώδεκα χρόνια η βασίλισσα είχε δώσει όρκο στον πληγωμένο Φαραώ, που πέθαινε με τρυπημένο τον πνεύμονα από ένα βέλος των Υξώς, ότι θα του εξασφάλιζε έναν ασφαλή τάφο, όπου θα έκρυβε το σώμα του μαζί με όλο τον τεράστιο θησαυρό που θα το συνόδευε. Όταν έφτασαν στο Χαρτούμ, η βασίλισσα αποφάσισε ότι είχε έρθει ο καιρός να εκπληρώσει τον όρκο της. Στέλνει λοιπόν το γιο της, τον πρίγκιπα

Μέμνονα, επικεφαλής μιας ίλης αρμάτων, να βρει την κατάλληλη τοποθεσία για την ταφή. Τον Μέμνονα συνοδεύει ο πνευματικός του σύμβουλος, ο αφηγητής αυτής της ιστορίας, ο πολυμήχανος κι ακατάβλητος Τάιτα».

«Ναι, το θυμάμαι κι αυτό το κομμάτι. Ο Μέμνων κι ο Τάιτα συμβουλευόνται τους Σιλούκ, τους μαύρους σκλάβους που έχουν στρατολογήσει, και με βάση τις οδηγίες τους, αποφασίζουν ν' ακολουθήσουν το αριστερό σκέλος του ποταμού, αυτόν που σήμερα γνωρίζουμε ως Γαλάζιο Νείλο».

Η Ρόγιαν έγγενε καταφατικά και συνέχισε την ιστορία της: «Ταξίδεψαν προς τ' ανατολικά και βρέθηκαν αντιμέτωποι με τρομερά βουνά, τόσο ψηλά που τα περιγράφουν σαν ουράνιους προμαχώνες. Μέχρι εδώ, όσα διάβασες στο βιβλίο αποδίδουν με σχετική πιστότητα την περιγραφή που βρήκαμε στους παπύρους. Αλλά σ' αυτό το σημείο...» Χτύπησε με το δάχτυλό της την ανοιχτή σελίδα. «...αρχίζουν οι παραπλανητικές υποδείξεις του Ντουρέντ. Στην περιγραφή των λόφων...»

Πριν προλάβει να συνεχίσει, ο Νίκολας άρχισε να μιλάει: «Θυμάμαι πως όταν διάβασα αρχικά αυτό το κομμάτι, σκέφτηκα ότι δεν περιγράφει σωστά το σημείο όπου ο Γαλάζιος Νείλος προβάλλει από τα αιθιοπικά όρη. Δεν υπάρχουν λόφοι στους πρόποδες των βουνών. Στα δυτικά, ο ορεινός όγκος καταλήγει απότομα σ' ένα φοβερό κατακόρυφο γκρεμό και το ποτάμι φαίνεται σαν φίδι που βγαίνει από την τρύπα του. Αυτός που έκανε την περιγραφή στο βιβλίο δε γνωρίζει τη διαδρομή του Γαλάζιου Νείλου».

«Εσύ την ξέρεις την περιοχή;» τον ρώτησε η Ρόγιαν.

Ο Νίκολας γέλασε και κούνησε ζωηρά το κεφάλι του. «Όταν ήμουν πολύ νέος και πολύ πιο άμυαλος απ' όσο είμαι τώρα, συνέλαβα το μεγαλεπήβολο σχέδιο να διαπλεύσω το φαράγγι του Αμπάι, ξεκινώντας από τη λίμνη Τάνα και καταλήγοντας στο φράγμα του Ροζέιρες, στο Σουδάν. Αμπάι είναι η ονομασία του Γαλάζιου Νείλου στα αιθιοπικά».

«Και γιατί ήθελες να το κάνεις αυτό;»

«Επειδή δεν το είχε κάνει κανένας άλλος. Ο ταγματάρχης Τσίζμαν, ο Βρετανός πρόξενος, το είχε επιχειρήσει στα 1932 και παραλίγο να πνιγεί. Σκέφτηκα πως θα μπορούσα να γυρίσω ένα ντοκιμαντέρ και να γράψω ένα βιβλίο γι' αυτό το ταξίδι και να βγάλω μια περιουσία πουλώντας τα δικαιώματα. Έψησα τον πατέρα μου να χρηματοδοτήσει την αποστολή. Ήταν το είδος της τρελής περιπέτειας που τον ενθουσίαζε. Μέχρι που ήθελε να συμμετάσχει κι αυτός. Μελέτησα όλη τη διαδρομή του Γαλάζιου Νείλου κι όχι μόνο στους χάρτες. Αγόρασα μέχρι κι

ένα παλιό Τσέσνα 180 και πέταξα πάνω από το φαράγγι, περίπου οχτακόσια χιλιόμετρα από τη λίμνη Τάνα ως το φράγμα. Όπως σου είπα, ήμουν είκοσι δύο χρονών και τρελός».

«Τι απέγινε;» Τη Ρόγιαν την είχε συναρπάσει η διήγησή του. Ο Ντουρέντ δεν της είχε μιλήσει ποτέ γι' αυτό, αλλά ήταν το είδος της περιπέτειας στην οποία θα περίμενε κανείς να μπλέξει ένας άντρας σαν τον Νικόλας.

«Μάζεψα οχτώ φίλους μου από το Σάντχερστ κι αφιερώσαμε τις χριστουγεννιάτικες διακοπές μας στην αποστολή. Κατέληξε σε φιάσκο. Μόνο δυο μέρες αντέξαμε σ' εκείνα τα άγρια νερά. Το φαράγγι του Αμπάι είναι η πιο διαβολική γωνιά της γης που έχω γνωρίσει. Είναι σχεδόν δυο φορές βαθύτερο και πιο ανώμαλο από το Γκραν Κάνιον του ποταμού Κολοράντο στην Αριζόνα. Τα σκάφη μας τσακίστηκαν πριν προλάβουμε να καλύψουμε πάνω από είκοσι μίλια σε σύνολο πεντακοσίων. Αναγκαστήκαμε να εγκαταλείψουμε όλα μας τα εφόδια και να σκαρφαλώσουμε το φαράγγι προκειμένου να επιστρέψουμε στον πολιτισμό».

Ο Νικόλας έκανε μια μικρή παύση. «Έχασα δυο από τα μέλη της αποστολής. Ο Μπόμπι Πάλμερ πνίγηκε κι ο Τιμ Μάρσαλ έπεσε από τον γκρεμό. Δεν μπορέσαμε καν ν' ανασύρουμε τα πτώματά τους. Βρίσκονται ακόμα κάπου μέσα στο φαράγγι...» Σταμάτησε απότομα, γιατί η ανάμνηση τον είχε ταράξει.

«Κατάφερε ποτέ κανείς να κατεβεί το φαράγγι του Γαλάζιου Νείλου;» τον ρώτησε η Ρόγιαν για να τον αποσπάσει από την οδυνηρή ανάμνηση.

«Ναι. Επέστρεψα μερικά χρόνια αργότερα. Αυτή τη φορά, όχι σαν αρχηγός, αλλά σαν νεοσύλλεκτο μέλος της επίσημης αποστολής των Βρετανικών Ενόπλων Δυνάμεων. Χρειάστηκε ο στρατός, το ναυτικό και η αεροπορία για να νικηθεί το ποτάμι».

Η Ρόγιαν τον κοίταζε με δέος. Ο άνθρωπος αυτός είχε τελικά διαπλεύσει το Γαλάζιο Νείλο. Ήταν σαν να την είχε οδηγήσει κοντά του κάποια παράξενη μοίρα. Είχε δίκιο ο Ντουρέντ. Δεν υπήρχε κανένας άλλος στον κόσμο με περισσότερα προσόντα για την αποστολή που θα επιχειρούσαν.

«Επομένως, εσύ γνωρίζεις καλύτερα από τον καθένα την πραγματική φύση της χαράδρας. Θα προσπαθήσω να σου δώσω μια γενική εικόνα της περιγραφής του Τάιτα από τον έβδομο πάπυρο. Δυστυχώς, ο πάπυρος ήταν αρκετά κατεστραμμένος σ' αυτό το σημείο κι ο Ντουρέντ κι εγώ αναγκαστήκαμε να συνθέσουμε αρκετά τμήματα φράσεων με

λογικές υποθέσεις. Εσύ θα μου πεις αν συμπίπτουν με την άποψη που έχεις εσύ για το τοπίο».

«Συνέχισε», την παρότρυνε ο Νίκολας.

«Ο Τάιτα περιγράφει τον γκρεμό περίπου όπως κι εσύ: ένα πελώριο, κάθετο τείχος απ' όπου ξεχύνεται το ποτάμι. Αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τα άρματά τους, γιατί ήταν αδύνατο να κινηθούν στο ανώμαλο κι ανηφορικό έδαφος. Συνέχισαν με τα πόδια, οδηγώντας μόνο τα άλογα, φορτωμένα. Σύντομα, το φαράγγι έγινε τόσο απότομο κι επικίνδυνο που έχασαν αρκετά από τα ζώα τους, τα οποία παραπατούσαν στα στενά μονοπάτια που ακολουθούσαν και γκρεμίζονταν κάτω στο ποτάμι. Αυτό όμως δεν τους εμπόδισε και συνέχισαν την πορεία, με διαταγή του πρίγκιπα Μέμνονα».

«Μπορώ να το δω ακριβώς όπως το περιγράφει», είπε ο Νίκολας. «Είναι τρομερά δύσβατη περιοχή».

«Στη συνέχεια, ο Τάιτα αναφέρει ότι συνάντησαν μια σειρά από εμπόδια τα οποία ονομάζει “σκαλοπάτια”. Ο Ντουρέντ κι εγώ δεν ήμαστε απόλυτα βέβαιοι για το τι εννοεί. Αλλά τείνουμε να καταλήξουμε ότι πρόκειται για καταρράχτες».

«Υπάρχουν μπόλικοι στο φαράγγι του Αμπάι», είπε ο Νίκολας κουνώντας το κεφάλι του.

«Αυτό είναι το σημαντικότερο κομμάτι της μαρτυρίας του Τάιτα. Μας λέει ότι μετά από είκοσι ημερών ταξίδι στο φαράγγι βρέθηκαν αντιμέτωποι με το “δεύτερο σκαλοπάτι”. Εκεί ήταν που ο πρίγκιπας έλαβε τυχαία ένα μήνυμα από το νεκρό πατέρα του με τη μορφή ονείρου. Ο Φαραώ είχε επιλέξει αυτή την τοποθεσία για την κατασκευή του τάφου του. Ο Τάιτα μας λέει ότι δεν ταξίδεψαν άλλο. Αν μπορούσαμε να εντοπίσουμε αυτό που τους εμπόδισε, θα έχουμε προσδιορίσει με ακρίβεια ως ποιο σημείο του φαραγγιού ανέβηκαν».

«Πριν προχωρήσουμε με οποιοδήποτε τρόπο, θα χρειαζούμαστε χάρτες και δορυφορικές φωτογραφίες των βουνών. Κι εγώ θα πρέπει να ξαναδιαβάσω το ημερολόγιο της αποστολής και τις σημειώσεις μου», είπε ο Νίκολας. «Προσπαθώ να ενημερώνω τακτικά τους φακέλους των αρχείων μου, οπότε θα υπάρχουν εδώ, στη βιβλιοθήκη του μουσείου, πρόσφατες δορυφορικές φωτογραφίες και σύγχρονοι τοπογραφικοί χάρτες της περιοχής. Αν υπάρχουν, θα τα βρει η κυρία Στριτ».

Ο Νίκολας σηκώθηκε και τεντώθηκε να ξεμουδιάσει. «Απόψε θα πάρω τα παλιά μου ημερολόγια και θα τα διαβάσω. Ξέρεις, είχε επισκεφτεί κι ο προπάππος μου την Αιθιοπία τον περασμένο αιώνα. Ξέρω ότι διέσχισε το Γαλάζιο Νείλο κοντά στο Ντέμπρα Μάρκος, στα 1890 περίπου. Θα

συμβουλευτώ και τις δικές του σημειώσεις. Ο γέρος μπορεί να είχε καταγράψει κάτι που να μας φανεί χρήσιμο».

Τη συνόδευσε ως έξω, στο πάρκινγκ, κι όταν η Ρόγιν έβαλε μπρος το παλιό Λαντ Ρόβερ της μητέρας της, έσκυψε και της μίλησε από το ανοιχτό παράθυρο. «Εξακολουθώ να πιστεύω ότι θα ήταν προτιμότερο να μείνεις εδώ, στο Κουίντον Χολ. Είναι μιάμιση ώρα δρόμος ως το Μπράντσμπερι —συνολικά τρεις ώρες πηγαινέλα καθημερινά. Θα έχουμε πάρα πολλή δουλειά πριν διανοηθούμε καν να ξεκινήσουμε για την Αφρική».

«Και τι θα πει ο κόσμος;» τον ρώτησε η Ρόγιν, λύνοντας το χειρόφρενο.

«Δεν έδωσα ποτέ δεκάρα για τον κόσμο», της φώναξε ο Νίκολας. «Τι ώρα θα σε δω αύριο;»

«Πρέπει να πάω στο γιατρό, στο Γιορκ, να μου κόψει τα ράμματα στο χέρι. Δε θα μπορέσω να έρθω πριν από τις έντεκα», αποκρίθηκε η Ρόγιν βγάζοντας το κεφάλι της από το παράθυρο για να την ακούσει.

Ο αέρας ανέμιζε τα μαύρα μαλλιά γύρω από το πρόσωπό της. Πάντα του άρεσαν οι μελαχρινές. Και η Ρόζαλιν είχε κάτι από τη μυστηριώδη ομορφιά της Ανατολής. Ένιωσε ένοχος και άπιστος που έκανε τέτοια σύγκριση, αλλά του ήταν δύσκολο να διώξει από το μυαλό του την εικόνα της Ρόγιν.

Ήταν η πρώτη γυναίκα που του κινούσε το ενδιαφέρον αφότου είχε χάσει τη Ρόζαλιν. Τον τραβούσε το μιγάδικο αίμα της. Ήταν αρκετά εξωτική ώστε να κεντρίζει την προτίμησή του προς τις Ανατολίτισσες και συνάμα ήταν αρκετά Αγγλίδα ώστε να μιλάει τη γλώσσα του και να αντιλαμβάνεται το χιούμορ του. Ήταν μορφωμένη, κατείχε πολύ καλά τους τομείς που τον ενδιέφεραν και ο χαρακτήρας της του άρεσε τρομερά. Οι Ανατολίτισσες συνήθως μαθαίνουν από τα γεννοφάσκια τους να είναι υποτακτικές και να περνάνε απαρατήρητες. Αυτή ήταν εντελώς διαφορετική.

Η Τζορτζίνα είχε κλείσει στη Ρόγιν ένα ραντεβού με το γιατρό της, στο Γιορκ, για να της κόψει τα ράμματα. Ξεκίνησαν από το Μπράντσμπερι αμέσως μόλις πήραν το πρωινό τους. Η Τζορτζίνα κάθισε στο τιμόνι κι ο Μάτζικ στην ειδική θέση του, ανάμεσα στα δυο μπροστινά καθίσματα.

Καθώς έστριβαν στον κεντρικό δρόμο του χωριού, η Ρόγαν πρόσεξε ένα μεγάλο φορτηγό τύπου MAN, σταθμευμένο κοντά στο ταχυδρομείο, χωρίς όμως να του δώσει καμιά ιδιαίτερη σημασία.

Μόλις μπήκαν για τα καλά στην εξοχή, άρχισαν να συναντούν πυκνά, τοπικά κύματα ομίχλης που περιόριζαν την ορατότητα στα τριάντα μέτρα το πολύ. Η Τζορτζίνα δεν έκανε καμιά παραχώρηση στον άσχημο καιρό. Συνέχισε να τρέχει με το ανώτατο όριο ταχύτητας που μπορούσε να πιάσει το ταλαιπωρο Λαντ Ρόβερ της, το οποίο, προς μεγάλη ανακούφιση της Ρόγαν, δεν ξεπερνούσε με τίποτα τα ενενήντα χιλιόμετρα την ώρα.

Κάποια στιγμή, η Ρόγαν έριξε μια ματιά πάνω από τον ώμο της για να ελέγξει το δρόμο πίσω τους και είδε να έρχεται το μεγάλο φορτηγό που είχε προσέξει λίγο νωρίτερα στο χωριό. Πάνω από τη θάλασσα της χαμηλής ομίχλης που το περιέβαλλε, πρόβαλλε μόνο η καμπίνα του, σαν κωνικός πυργίσκος υποβρυχίου. Καθώς το κοιτούσε, ένα νέο κύμα ομίχλης μπήκε ανάμεσά τους και το κατάπιε και η Ρόγαν στράφηκε πάλι μπροστά ν' ακούσει τη μητέρα της που της μιλούσε.

«Αυτή δεν είναι κυβέρνηση, είναι συμμορία ηλιθίων». Η Τζορτζίνα μισόκλεισε τα μάτια για ν' αποφύγει τον καπνό του τσιγάρου που κρεμόταν από τα χείλη της. Κρατούσε με το ένα χέρι το τιμόνι και με το άλλο χαϊδεύε την πλούσια, μεταξένια γούνα του Μάτζικ. «Δε με πειράζει που οι υπουργοί είναι μονίμως τύφλα στο μεθύσι, αλλά όταν αρχίζουν να βάζουν χέρι στη σύνταξή μου, γίνομαι θηρίο». Η σύνταξη που έπαιρνε η μητέρα της για τα χρόνια της υπηρεσίας της στο εξωτερικό ήταν το μοναδικό της εισόδημα και δεν αρκούσε.

«Μη μου πεις ότι θα προτιμούσες στην κυβέρνηση τους Εργατικούς», την πείραξε η Ρόγαν. Η μητέρα της ήταν ανέκαθεν φανατική οπαδός των Συντηρητικών.

Η Τζορτζίνα αμφιταλαντεύτηκε για λίγο και τελικά το γύρισε αλλού. «Αυτό που θέλω να πω είναι: Φέρτε πίσω τη Μάγκι Θάτσερ».

Η Ρόγαν στράφηκε ελαφρά στο κάθισμά της και ξανακοίταξε από το θαμπό πίσω τζάμι του αυτοκινήτου. Το φορτηγό τις ακολουθούσε σταθερά, προβάλλοντας πελώριο πάνω από το γκρίζο στρώμα της ομίχλης. Μέχρι στιγμής, κρατούσε αρκετή απόσταση, αλλά ξαφνικά άρχισε να επιταχύνει και να πλησιάζει επικίνδυνα το Λαντ Ρόβερ.

«Μάλλον θέλει να σε προσπεράσει», είπε ήρεμα η Ρόγαν στη μητέρα της.

Το πελώριο καπό του φορτηγού απείχε τώρα το πολύ πέντε ή έξι μέτρα από το δικό τους πίσω προφυλακτήρα. Τρία μεγάλα ψηφία από χρώμιο σχημάτιζαν το σήμα MAN πάνω στο ψυγείο, που ήταν στο ίδιο ύψος με την καμπίνα του Λαντ Ρόβερ, οπότε η Ρόγιαν δεν μπορούσε να δει το πρόσωπο του οδηγού από τη θέση που βρισκόταν.

«Όλοι να με προσπεράσουν θέλουν», μουρμούρισε η Τζορτζίνα με περίλυπο ύφος. «Το έχει η μοίρα μου», πρόσθεσε και κράτησε πεισματικά το αυτοκίνητό της στη μέση του δρόμου.

Η Ρόγιαν ξανακοίταξε πίσω και είδε ότι το φορτηγό είχε πλησιάσει κι άλλο· ο τεράστιος όγκος του κάλυπτε όλο το πίσω τζάμι. Ο αθέατος οδηγός του μια φρενάρειζε και μια μαρσάρειζε τη γιγάντια μηχανή που βρυχιόταν μ' έναν τρομακτικό, απειλητικό θόρυβο.

«Καλύτερα να τον αφήσεις, μαμά. Δεν έχει καλές προθέσεις».

«Ας περιμένει», γρύλισε η Τζορτζίνα σφίγγοντας στα δόντια της το τσιγάρο. «Η υπομονή είναι αρετή. Πάντως, και να ήθελα δε θα μπορούσα να τον αφήσω τώρα. Μπροστά μας είναι μια στενή πέτρινη γέφυρα. Αυτόν το δρόμο τον ξέρω καλύτερα κι από το σπίτι μου».

Εκείνη τη στιγμή, ο οδηγός του φορτηγού πάτησε το κλάξον, που ήταν τόσο δυνατό και ξαφνικό ώστε τις κατατρόμαξε. Ο Μάτζικ πήδηξε στις πίσω θέσεις κι άρχισε να γαβγίζει οργισμένος.

«Ηλίθιο γαϊδούρι», έβρισε η Τζορτζίνα. «Με ποιον νομίζει πως παίζει; Γράψε κάπου το νούμερό του. Θα τον καταγγείλω στην Τροχαία του Γιορκ».

«Οι πινακίδες είναι γεμάτες λάσπη», είπε η Ρόγιαν. «Δε διακρίνω καλά το νούμερο, αλλά νομίζω ότι είναι ξένο. Μάλλον γερμανικό».

Ο οδηγός, σαν να είχε ακούσει τις διαμαρτυρίες τους, έκοψε λίγο ταχύτητα, αφήνοντας σταδιακά μια απόσταση γύρω στα είκοσι μέτρα ανάμεσα στα δυο οχήματα. Η Ρόγιαν είχε στραφεί ολόκληρη πάνω στο κάθισμά της και παρακολουθούσε τις κινήσεις του.

«Τώρα κάτι γίνεται», μουρμούρισε ικανοποιημένη η Τζορτζίνα. «Ο βάρβαρος Ούνος αρχίζει να μαθαίνει τρόπους». Έσκυψε μπροστά για να διακρίνει το δρόμο στην ομίχλη. «Να η γέφυρα που σου έλεγα...»

Τότε, για πρώτη φορά, η Ρόγιαν μπόρεσε να δει μέσα στην καμπίνα οδήγησης του φορτηγού. Ο οδηγός φορούσε

καλύπτρα από σκούρο μπλε μάλλινο ύφασμα, που κάλυπτε ολόκληρο το πρόσωπο εκτός από τα μάτια και τη μύτη.

«Μαμά, πρόσεχε!» φώναξε έντρομη. «Έρχεται καταπάνω μας!»

Ο δυνατός θόρυβος της μηχανής του φορτηγού έγινε ξαφνικά ένας τρομερός βρυχηθμός, σαν τον ήχο των κυμάτων μιας φουρτουνιασμένης θάλασσας. Για μια στιγμή, η Ρόγιν δεν έβλεπε τίποτ' άλλο από αστραφτερό ατσάλι και ύστερα ένιωσε ένα φοβερό τράνταγμα, καθώς το φορτηγό χτύπησε το Λαντ Ρόβερ από πίσω.

Η σφοδρή σύγκρουση την τίναξε από το κάθισμά της, αλλά η ζώνη ασφαλείας τη συγκράτησε στη θέση της μ' ένα οδυνηρό τράβηγμα. Κοιτώντας πάντα προς τα πίσω, η Ρόγιν είδε ότι το φορτηγό είχε κολλήσει στο δικό τους αυτοκίνητο και το έσπρωχνε με τους τεράστιους προφυλακτήρες του, με την ίδια ευκολία που κουβαλάει η αλεπού ένα σκοτωμένο πουλί στα σαγόνια της.

Η Τζορτζίνα πάλευε στο τιμόνι, πασχίζοντας να ανακτήσει τον έλεγχο του αυτοκινήτου, αλλά οι προσπάθειές της ήταν μάταιες. «Δεν το ελέγχω! Η γέφυρα! Προσπάθησε να πηδήξεις...»

Η Ρόγιν απασφάλισε τη ζώνη της κι έπιασε το χερούλι της πόρτας του συνοδηγού. Έβλεπε τους πέτρινους τοίχους της γέφυρας να έρχονται καταπάνω τους με ιλιγγιώδη ταχύτητα. Το Λαντ Ρόβερ άρχισε να παίρνει στροφή πάνω στο οδόστρωμα, εντελώς ανεξέλεγκτο.

Η πόρτα άνοιξε απότομα, αλλά η Ρόγιν δεν πρόλαβε να τη σπρώξει όσο χρειαζόταν για να πηδήξει, πριν το Λαντ Ρόβερ χτυπήσει με τα πλάγια στα πέτρινα προστατευτικά κολονάκια που υπήρχαν πριν από την είσοδο στη γέφυρα.

Οι δυο γυναίκες ούρλιαξαν ταυτόχρονα καθώς η ορμή της σύγκρουσης τις τίναξε μπροστά. Το παρμπρίζ έγινε κομμάτια με το τράνταγμα και την επόμενη στιγμή το Λαντ Ρόβερ έγειρε πάνω από τα κολονάκια, βγήκε από το δρόμο κι άρχισε να κατρακυλάει στην κατηφορική πλαγιά.

Η Ρόγιν εκσφενδονίστηκε από την ανοιχτή πόρτα. Η κλίση της πλαγιάς σταμάτησε την πτώση της, αλλά το δυνατό χτύπημα στη γη της έκοψε την ανάσα. Και ύστερα άρχισε να κατρακυλάει ανεξέλεγκτα για να καταλήξει στα παγωμένα νερά του μικρού ποταμού, κάτω από τη γέφυρα.

Μια στιγμή πριν βουλιάξει ολόκληρη στο νερό, βρέθηκε με το πρόσωπό της στραμμένο προς τον ουρανό και τη γέφυρα από πάνω της και πρόλαβε να δει φευγαλέα το φορτη-

γό να τη διασχίζει επιταχύνοντας. Έσερνε πίσω του δυο πελώριες ρυμούλκες που το φορτίο τους ξεπερνούσε σε ύψος το πέτρινο προστατευτικό τοίχιο της γέφυρας.

Και οι δυο ρυμούλκες ήταν σκεπασμένες από χοντρό πράσινο μουσαμά που τον συγκρατούσαν σκοινιά, στερεωμένα σε κρίκους, στη βάση της καρότσας. Στο πλάι της μιας από τις ρυμούλκες υπήρχε ένα μεγάλο κόκκινο σήμα και το όνομα μιας εταιρείας. Όλα αυτά τα διέκρινε με μια ματιά, αλλά πριν προλάβει το μυαλό της να καταγράψει περισσότερα, το κεφάλι της βούλιαξε στο νερό. Το κρύο, σε συνδυασμό με το σοκ της πτώσης, την άφησε ξέπνοη.

Ξαναβγήκε απότομα στην επιφάνεια και διαπίστωσε ότι το ρεύμα την είχε παρασύρει σε κάποια απόσταση από τη γέφυρα. Με τα μουσκεμένα ρούχα να δυσκολεύουν τρομερά τις κινήσεις της, βγήκε παραπατώντας στην όχθη και πιάστηκε από το χαμηλό κλαρί ενός δέντρου για να μπορέσει να συρθεί έξω από το νερό.

Εκεί, γονάτισε πάνω στη λάσπη, βήχοντας, φτύνοντας τα νερά που είχε καταπιεί και προσπαθώντας να εκτιμήσει αν είχε χτυπήσει σοβαρά ή όχι από την πτώση. Ύστερα ξέχασε μονομιάς το δικό της χάλι καθώς έφτασαν στ' αυτιά της τα ανατριχιαστικά βογκητά πόνου από τα συντρίμια του αναποδογυρισμένου Λαντ Ρόβερ.

Με πυρετώδη βιασύνη στάθηκε όπως όπως στα πόδια της κι έτρεξε παραπατώντας πάνω στο λασπερό, κρύο χορτάρι προς το ανάχωμα στο πλάι του ασφαλτόδρομου, όπου βρισκόταν αναποδογυρισμένο το Λαντ Ρόβερ. Το σασί είχε παραμορφωθεί από τη σύγκρουση και στα σημεία που είχε ξυθεί η πράσινη μπογιά πρόβαλλε το γυαλιστερό, γκρίζο μέταλλο. Ο κινητήρας είχε σβήσει και οι μπροστινοί τροχοί ακόμα περιστρέφονταν αργά στον αέρα όταν έφτασε εκεί η Ρόγιαν.

«Μαμά! Πού είσαι;» φώναξε κλαίγοντας. Τα φριχτά βογκητά δεν έλεγαν να σταματήσουν. Στηρίχτηκε στο αυτοκίνητο και σύρθηκε κυριολεκτικά προς την πηγή των ήχων, γιατί ο τρόμος για το θέαμα που πιθανόν να αντίκριζε απειλούσε να την παραλύσει.

Η Τζορτζίνα ήταν καθισμένη κατάχαμα και η πλάτη της ακουμπούσε στην πλαϊνή πόρτα του αυτοκινήτου. Τα πόδια της ήταν τεντωμένα μπροστά της. Το αριστερό ήταν στραμμένο έτσι που η μύτη της μπότας της ακουμπούσε στο λασπερό έδαφος σε μια αφύσικη γωνία. Προφανώς, ήταν σπασμένο στο γόνατο ή λίγο πιο κάτω.

Όμως, δεν ήταν αυτός ο λόγος που σπάραζε η Τζορτζίνα. Στην αγκαλιά της κρατούσε τον Μάτζικ κι έσκυβε πάνω του με τον τρόπο που θρηνεί κανείς ένα λατρεμένο νεκρό. Τα βογκητά του σπαραγμού έβγαιναν κατευθείαν από την καρδιά της. Το στήθος του ζώου είχε συνθλιβεί ανάμεσα στη γη και στο μέταλλο. Η γλώσσα του κρεμόταν από το στόμα του, που έμοιαζε όπως πάντα να χαμογελάει, αλλά από τη ρόδινη άκρη της στάλαζε ένα λεπτό, σταθερό ρυάκι αίματος που η Τζορτζίνα το σφούγγιζε μηχανικά με το φουλάρι της.

Η Ρόγίαν σωριάστηκε στο χώμα, δίπλα στη μητέρα της, και την αγκάλιασε από τους ώμους. Πρώτη φορά την έβλεπε να κλαίει. Την έσφιξε δυνατά και την κράτησε πάνω της, σαν να προσπαθούσε να πνίξει τους ήχους του θρήνου της με τη φυσική δύναμη, αλλά τα βογκητά της Τζορτζίνας δεν είχαν τέλος.

Δεν ήξερε να πει πόση ώρα έμειναν σ' αυτή τη στάση. Τελικά, το φριχτό θέαμα του σακατεμένου ποδιού της μητέρας της κι ο ξαφνικός φόβος ότι ο οδηγός της νταλίκας μπορεί να επέστρεφε ν' αποτελειώσει τη δουλειά του έβγαλαν τη Ρόγίαν από τον παράξενο εκείνο λήθαργο. Σκαρφάλωσε με τα τέσσερα ως την ασφαλτο και στάθηκε όρθια στη μέση του δρόμου για να σταματήσει το πρώτο περαστικό αυτοκίνητο και να ζητήσει βοήθεια.

Αφού είχαν περάσει δυο ώρες από το προγραμματισμένο ραντεβού τους και η Ρόγίαν δεν είχε φανεί ακόμη, μόνο τότε ανησύχησε αρκετά ο Νίκολας κι αποφάσισε να τηλεφωνήσει στην αστυνομία του Γιορκ. Ευτυχώς, θυμόταν τον αριθμό κυκλοφορίας του Λαντ Ρόβερ. Ήταν εύκολο να αποτυπωθεί στη μνήμη του: είχε τα αρχικά του ονόματος της μητέρας του και το γρουσουζίκιο αριθμό δεκατρία.

Η αστυνομικός που απάντησε στο τηλεφώνημά του τον άφησε να περιμένει λίγη ώρα μέχρι να ελέγξει τα στοιχεία στον υπολογιστή της. «Λυπάμαι γι' αυτό που πρέπει να σας πω, сер», του ανακοίνωσε τελικά. «Το συγκεκριμένο Λαντ Ρόβερ είχε ένα σοβαρό τροχαίο ατύχημα σήμερα το πρωί».

«Ο οδηγός;» ρώτησε ξερά ο Νίκολας.

«Ο οδηγός κι ένας επιβάτης μεταφέρθηκαν στο νοσοκομείο Μίνστερ του Γιορκ».

«Είναι καλά;»

«Λυπάμαι, σερ. Δεν έχω άλλες πληροφορίες μέχρι στιγμής».

Ο Νίκολας έκανε τη διαδρομή ως το νοσοκομείο σε σαράντα μόνο λεπτά, αλλά του πήρε άλλα τόσα μέχρι να εντοπίσει τη Ρόγιναν. Βρισκόταν στη χειρουργική πτέρυγα γυναικών και ήταν καθισμένη δίπλα στο κρεβάτι της μητέρας της. Η Τζορτζίνα δεν είχε συνέλθει ακόμη από τη νάρκωση.

Η Ρόγιναν γύρισε και κοίταξε, όταν ο Νίκολας μπήκε και στάθηκε μπροστά της. «Είσαι καλά; Τι έγινε;»

«Η μητέρα μου... το πόδι της έγινε συμπαράλια. Χρειάστηκε να της βάλουν ειδική για κατάγματα βίδα για να δέσουν το κόκαλο —το μηριαίο».

«Εσύ πώς είσαι;»

«Τίποτα σοβαρό. Μόνο μερικές μελανιές και γδαρσίματα».

«Πώς έγινε;»

«Μια νταλικά... μας πέταξε από το δρόμο».

«Σκόπιμα;» Ο Νίκολας ένωσε ένα απότομο σφίξιμο στο στομάχι του καθώς θυμήθηκε ένα άλλο φορτηγό, σ' έναν άλλο δρόμο, μια χειμωνιάτικη νύχτα.

«Ετσι πιστεύω. Ο οδηγός είχε κρυμμένο το πρόσωπό του με μια μάλλινη καλύπτρα. Μας χτύπησε από πίσω. Πρέπει να έγινε σκόπιμα».

«Το είπες στην αστυνομία;»

Η Ρόγιναν έγενεσε καταφατικά. «Το φορτηγό είχε κλαπεί νωρίς σήμερα το πρωί, πολύ πριν το δυστύχημα, όταν ο οδηγός του έκανε στάση για καφέ στον αυτοκινητόδρομο. Είναι Γερμανός. Δε μιλάει αγγλικά».

«Είναι η τρίτη φορά που προσπαθούν να σε σκοτώσουν», είπε βλοσυρά ο Νίκολας. «Από δω και στο εξής, σε αναλαμβάνω εγώ».

Βγήκε στην αίθουσα αναμονής για να κάνει κάνα δυο τηλεφωνήματα. Ο αρχηγός της τοπικής αστυνομίας ήταν προσωπικός του φίλος, όπως και ο διευθυντής του νοσοκομείου. Όταν επέστρεψε, η Τζορτζίνα είχε αρχίσει να συνέρχεται από τη νάρκωση, αλλά ήταν ακόμη ζαλισμένη όταν τη μετέφεραν σε μονόκλινο δωμάτιο σε άλλη πτέρυγα, όπως είχε φροντίσει ο Νίκολας. Ο ορθοπεδικός χειρουργός, γνωστός του Νίκολας κι αυτός, κατέφθασε λίγα λεπτά αργότερα.

«Γεια σου, Νικ. Τι γυρεύεις εσύ εδώ;» ρώτησε εύθυμα και η Ρόγιναν σκέφτηκε πως δεν υπήρχε άνθρωπος στο Γιορκ που να μη γνώριζε τον Κούνιντον-Χάρπερ.

Ο γιατρός έστρεψε αμέσως την προσοχή του στην Τζορτζίνα. «Πώς τα πάμε; Δυστυχώς, έχουμε ένα πολλαπλό κα-

ταγματάκι στο πόδι μας, αλλά θα τα διορθώσουμε όλα. Το βάλαμε ήδη στη θέση του. Θα πρέπει όμως να μείνεις κοντά μας για δέκα μέρες τουλάχιστον».

«Ορίστε, κυρία μου», είπε ο Νίκολας στη Ρόγιαν μόλις βγήκαν από το δωμάτιο, αφήνοντας την Τζορτζίνα κοιμισμένη. «Τι άλλο χρειάζεται για να πειστείς; Η οικονόμος μου σου ετοίμασε ένα δωμάτιο στο Κούντον Χολ. Δεν πρόκειται να σ' αφήσω άλλο να τριγυρίζεις μόνη σου. Την επόμενη φορά που θα προσπαθήσουν να σε βγάλουν από τη μέση, ίσως σταθούν πιο τυχεροί».

Η Ρόγιαν ήταν ακόμα πολύ ταραγμένη και σαστισμένη για να του φέρει αντίρρηση. Ανέβηκε πειθήνια στο μπροστινό κάθισμα του Ρέιντζ Ρόβερ και τον άφησε να την πάει πρώτα στο γιατρό για να της κόψει τα ράμματα και στη συνέχεια πίσω στο Κούντον Παρκ. Αμέσως μόλις έφτασαν, ο Νίκολας την έστειλε στο δωμάτιό της.

«Η μαγείρισσα θα σου φέρει επάνω το βραδινό σου. Φρόντισε να πάρεις το ηρεμιστικό χάπι που σου έδωσε ο γιατρός. Θα στείλω κάποιον να φέρει τα πράγματά σου από το σπίτι της μητέρας σου, στο Μπράντσμπερι, αν δώσεις το κλειδί στην κυρία Στριτ. Στο δωμάτιό σου θα βρεις οδοντόβουρτσα, νυχτικό και όλα τα σχετικά· το φρόντισε ήδη η οικονόμος μου. Να μη σε ξαναδώ μπροστά μου ως αύριο το πρωί!»

Της ήταν ευχάριστο που είχε αναλάβει ο Νίκολας να ρυθμίζει τη ζωή της. Για πρώτη φορά μετά από τη φοβερή εκείνη νύχτα στην όαση, αισθανόταν ήσυχη και ασφαλής. Ωστόσο, έκανε μια τελευταία κίνηση ανεξαρτησίας και αυτάρκειας: πέταξε το ηρεμιστικό στη λεκάνη της τουαλέτας και τράβηξε αποφασιστικά το καζανάκι.

Το νυχτικό που βρήκε πάνω στο μαξιλάρι της ήταν μακρύ, ολομέταξο, με λεπτότητα, χειροποίητη δαντέλα στο ντεκολτέ και στα μανίκια. Η Ρόγιαν ποτέ της δεν είχε ξαναφορέσει τόσο φίνο κι αισθησιακό ρούχο. Σκέφτηκε ότι το νυχτικό θα πρέπει να ανήκε στη γυναίκα του Νίκολας κι αυτό της προκάλεσε ανάμεικτα συναισθήματα. Πλάγιασε στο πελώριο κρεβάτι με τον ουρανό, αλλά ούτε το ασυνήθιστα μαλακό στρώμα ούτε το άγνωστο περιβάλλον την εμπόδισαν να κοιμηθεί σχεδόν αμέσως, ως το επόμενο πρωί.

Την ξύπνησε μια νεαρή καμαριέρα που της έφερε τους *Τάιμς* κι ένα φλιτζάνι τσάι Ερλ Γκρέι. Η ίδια κοπέλα επέστρεψε λίγα λεπτά αργότερα κουβαλώντας τον ταξιδιωτικό σάκο με τα πράγματά της που είχε στείλει ο Νίκολας να φέρουν από το σπίτι της μητέρας της.

«Ο σερ Νίκολας επιθυμεί να πάρετε πρωινό μαζί του στις οχτώ και μισή, στην τραπεζαρία», την ειδοποίησε η καμαριέρα πριν αποχωρήσει διακριτικά.

Ενώ έκανε ντους, η Ρόγιαν εξέτασε το κορμί της στον ολόσωμο καθρέφτη που κάλυπτε ολόκληρο τον έναν τοίχο του μπάνιου. Εκτός από τη μαχαιριά στο μπράτσο της, που ακόμη δεν είχε επουλωθεί εντελώς, υπήρχε μια πελώρια μελανιά στο δεξιό μηρό της, άλλη μια στα πλευρά και μια τρίτη στους γοφούς. Αναμνηστικά της σύγκρουσης. Το αριστερό της πόδι ήταν γδαρμένο στο καλάμι και την πόνεσε όταν φόρεσε τις χοντρές μάλλινες κάλτσες της. Κούτσαινε ελαφρά καθώς κατέβαινε την κεντρική σκάλα του σπιτιού για να πάει στην τραπεζαρία.

«Έλα, πέρασε». Ο Νίκολας σήκωσε το βλέμμα από την εφημερίδα του όταν η Ρόγιαν στάθηκε διστακτική στην πόρτα. Της έδειξε με το χέρι του τις πιατέλες με τα φαγητά πάνω στον μπουφέ, καλώντας τη να σερβιριστεί. Η Ρόγιαν έβαλε ομελέτα στο πιάτο της και στάθηκε μια στιγμή να θαυμάσει ένα τοπίο του Κόνσταμπλ στον τοίχο πάνω από τον μπουφέ με τις πιατέλες.

«Κοιμήθηκες καλά;» τη ρώτησε ο Νίκολας και συνέχισε χωρίς να περιμένει απάντηση: «Έμαθα νέα από την αστυνομία. Βρήκαν την νταλικά παρατημένη κοντά στο Χάρογκεϊτ. Οι έρευνες συνεχίζονται, αλλά δεν ελπίζουν ν' ανακαλύψουν κάτι περισσότερο. Φαίνεται πως έχουμε να κάνουμε με κάποιον που ξέρει πολύ καλά τη δουλειά του».

«Πρέπει να τηλεφωνήσω στο νοσοκομείο», είπε η Ρόγιαν.

«Τηλεφώνησα εγώ ήδη. Η μητέρα σου πέρασε ήσυχη νύχτα. Της άφησα μήνυμα ότι θα την επισκεφτείς το βραδάκι».

«Το βραδάκι;» Η Ρόγιαν στράφηκε απότομα και τον κοίταξε. «Γιατί τόσο αργά;»

«Γιατί θα σε απασχολήσω εγώ όλη μέρα. Θέλω ν' αρχίσουν να πιάνουν τόπο τα λεφτά που θα επενδύσω».

Ο Νίκολας σηκώθηκε και της κράτησε την καρέκλα όταν πλησίασε στο τραπέζι. Η χειρονομία του έφερε σε αμηχανία τη Ρόγιαν, αλλά δεν έκανε κανένα σχόλιο.

«Από την πρώτη επίθεση, στη βίλα σας στην όαση, το μόνο συμπέρασμα που μπορούμε να βγάλουμε είναι ότι οι δολοφόνοι ήξεραν τι ακριβώς ήθελαν και πού θα το έβρισκαν». Η απότομη αλλαγή στο θέμα έκανε ακόμη μεγαλύτερη την αμηχανία της Ρόγαν, αλλά ο Νίκολας συνέχισε απτόητος: «Ας εξετάσουμε όμως τη δεύτερη επίθεση, στο Κάιρο· τη χειροβομβίδα. Ποιος ήξερε ότι θα πήγαινες στο υπουργείο εκείνο το απόγευμα, εκτός από τον ίδιο τον υπουργό;»

Η Ρόγαν το σκέφτηκε μέχρι να μασήσει και να καταπιεί μια μπουκιά ομελέτα. «Δεν είμαι σίγουρη. Η γραμματέας του Ντουρέντ, νομίζω, και ίσως κάποιοι από τους βοηθούς στο τμήμα».

Ο Νίκολας κούνησε το κεφάλι του συνοφρυωμένος. «Με άλλα λόγια, το μισό προσωπικό του μουσείου ήξερε για το ραντεβού σου».

«Ναι, κάπως έτσι είναι. Λυπάμαι».

Ο Νίκολας έμεινε συλλογισμένος για λίγο. «Δεν πειράζει. Ποιος ήξερε ότι θα έφευγες από το Κάιρο; Ποιος ήξερε ότι θα έμενες στο σπίτι της μητέρας σου στην Αγγλία;»

«Ένας από τους υπαλλήλους της διεύθυνσης του μουσείου μου έφερε το πακέτο με τα σλάιντς στο αεροδρόμιο».

«Του είπες με ποια πτήση θα έφευγες;»

«Όχι. Σίγουρα όχι».

«Το είχες αναφέρει σε κανέναν άλλο;»

«Όχι. Ήταν...» Η Ρόγαν σταμάτησε απότομα.

«Ναι;»

«Το είχα πει στον ίδιο τον υπουργό στη διάρκεια της συνάντησής μας, όταν του ζήτησα εξάμηνη άδεια. Αυτός όμως... Αδύνατο!» Η έκφρασή της έδειχνε καθαρά ότι θεωρούσε την ιδέα εξωφρενική.

Ο Νίκολας ανασήκωσε τους ώμους του. «Τα πιο απίθανα πράγματα μπορεί να συμβούν. Φυσικά, ο υπουργός ήξερε τι κάνατε εσύ κι ο Ντουρέντ με τον έβδομο πάπυρο».

«Όχι με λεπτομέρειες, αλλά... ναι, σε γενικές γραμμές ήξερε τι κάναμε».

«Εντάξει. Άλλη ερώτηση: Θέλεις καφέ ή τσάι;» Αφού γέμισε με καφέ το φλιτζάνι της, ο Νίκολας συνέχισε: «Μου είπες πως ο Ντουρέντ είχε κάνει μια λίστα με πιθανούς χρηματοδότες. Ίσως αυτή μας βοηθήσει να φτιάξουμε ένα μικρό κατάλογο με τους πιθανούς υπόπτους».

«Το Μουσείο Γκετί», είπε η Ρόγαν κι ο Νίκολας χαμογέλασε.

«Αυτοί διαγράφονται. Δεν είναι στο στυλ τους να πετάνε χειροβομβίδες στους δρόμους του Καϊρου. Άλλος;»

«Ο Γκότχολντ Ερνστ φον Σίλερ».

«Από το Αμβούργο. Βαριά βιομηχανία. Μεταλλουργίες, διυλιστήρια και ορυχεία». Ο Νίκολας κούνησε αργά το κεφάλι του. «Ο επόμενος;»

«Πίτερ Γουόλς», απάντησε η Ρόγιαν. «Από το Τέξας».

«Αυτός κι αν είναι ύποπτος! Βάση στο Φορτ Γουόρθ. Ιδιοκτήτης αλυσίδας φαστ φουντ. Πωλήσεις προϊόντων με το ταχυδρομείο». Ήταν ελάχιστοι οι ιδιώτες που μπορούσαν να ανταγωνιστούν τους μεγάλους οργανισμούς όταν επρόκειτο για την απόκτηση σημαντικών αρχαιολογικών ευρημάτων ή τη χρηματοδότηση μιας αρχαιολογικής αποστολής. Ο Νίκολας τους ήξερε όλους, γιατί ήταν ένας μικρός, άκρως ανταγωνιστικός κύκλος τριάντα το πολύ ατόμων σε όλο τον κόσμο και είχε δώσει μάχη με τον καθέναν απ' αυτούς στις αίθουσες πλειστηριασμού του Σόθμπις και του Κρίστις, καθώς και σε άλλους, πολύ λιγότερο νόμιμους κι ευνοήσιμους χώρους όπου προσφέρονταν για πούλημα «φρέσκες» αρχαιότητες. Το επίθετο «φρέσκες» είχε τη σημασία του «φρεσκοανασκαμμένες».

«Και οι δυο αυτοί είναι τομάρια πρώτου μεγέθους. Θα έτρωγαν τα ίδια τους τα παιδιά έτσι κι έμεναν νηστικοί. Φαντάσου λοιπόν τι θα έκαναν αν πίστευαν ότι ο Ντουρέντ κι εσύ τους φράζετε το δρόμο για τον τάφο του Φαραώ Μамώ. Ξέρεις αν κάποιος απ' αυτούς επικοινωνήσει με τον Ντουρέντ, αφότου κυκλοφόρησε το βιβλίο, έτσι όπως έκανα κι εγώ;»

«Δεν ξέρω. Ίσως να τηλεφώνησαν».

«Μου φαίνεται απίθανο να έχουν αγνοήσει αυτά τα καλόπαιδα τέτοιο κελεπούρι. Ας πάρουμε σαν δεδομένο ότι ξέρουν και οι δυο πως ο Ντουρέντ είχε ανακαλύψει κάτι. Θα βάλουμε τα ονόματά τους στην κορυφή της λίστας των υπόπτων». Έριξε μια εξεταστική ματιά στο πιάτο της. «Χόρτσες; Λίγη ομελέτα ακόμη; Όχι; Καλώς. Πάμε τώρα στο μουνσείο να δούμε το υλικό που μας ετοίμασε η κυρία Στριτ να δουλέψουμε».

Όταν πήγαν στο γραφείο του, η Ρόγιαν έμεινε κατάπληκτη από το υλικό που είχε συγκεντρώσει ο Νίκολας σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα. Θα πρέπει να είχε δουλέψει όλη νύχτα για να μετατρέψει το δωμάτιο σε κάτι που θύμιζε στρατιωτικό επιτελείο σε περίοδο πολέμου. Στο κέντρο ήταν στημένο ένα μεγάλο καβαλέτο κι ένας πίνακας γεμάτος

από μεγάλες ασπρόμαυρες φωτογραφίες τραβηγμένες από δορυφόρο. Η Ρόγίαν πλησίασε για να τις περιεργαστεί από κοντά και τότε πρόσεξε το υπόλοιπο υλικό που υπήρχε στον πίνακα.

Εκτός από ένα λεπτομερέστατο χάρτη της ίδιας περιοχής που απεικόνιζαν οι φωτογραφίες, υπήρχαν λίστες με ονόματα και διευθύνσεις, κατάλογοι εφοδίων και προμηθευτών που προφανώς είχε ξαναχρησιμοποιήσει ο Νίκολας σε άλλα ταξίδια του στην Αφρική, σελίδες με μαθηματικούς υπολογισμούς αποστάσεων και διαδρομών και κάτι που έμοιαζε με αρχικό προϋπολογισμό εξερευνητικής αποστολής. Στην κορυφή του πίνακα υπήρχε ένα χρονοδιάγραμμα με τον τίτλο: «Αιθιοπία: Γενικές Πληροφορίες». Το αποτελούσαν πέντε πυκνογραμμένες σελίδες γραφομηχανής. Παρ' ότι δεν κάθισε να διαβάσει ολόκληρο το πρόγραμμα επιτόπου, η Ρόγίαν εντυπωσιάστηκε έντονα από την ικανότητα του Νίκολας να προνοεί και να οργανώνει.

Η Ρόγίαν ήταν αποφασισμένη να μελετήσει όλο αυτό το υλικό με την πρώτη ευκαιρία, αλλά προς το παρόν βολεύτηκε στη μια από τις δυο πολυθρόνες που είχε τοποθετήσει ο Νίκολας μπροστά σ' ένα τραπέζι εργασίας, ακριβώς απέναντι από τον πίνακα. Εκείνος έμεινε όρθιος δίπλα στον πίνακα, αφού πήρε από το τραπέζι ένα λεπτό ραβδί με ασημένια λαβή, κραδαίνοντάς το σαν δάσκαλος του παλιού καιρού.

«Ησυχία στην τάξη!» αστειεύτηκε χτυπώντας το ραβδί του στον πίνακα. «Το πρώτο πράγμα που πρέπει να κάνεις είναι να με πείσεις ότι θα μπορέσουμε να ξαναβρούμε τ' αχνάρια του Τάιτα μετά από τέσσερις χιλιάδες χρόνια. Ας εξετάσουμε πρώτα απ' όλα τα γεωγραφικά χαρακτηριστικά του φαραγγιού του Αμπάι».

Ο Νίκολας της έδειξε τη διαδρομή του Γαλάζιου Νείλου στη δορυφορική φωτογραφία χρησιμοποιώντας τη βέργα του. «Σ' αυτή εδώ την περιοχή, το ποτάμι έχει σκάψει την κοίτη του πάνω σ' ένα οροπέδιο από βασάλτη. Σε μερικά σημεία, οι γκρεμοί φτάνουν σε ύψος μέχρι ενάμιση χιλιόμετρο κι από τις δυο πλευρές. Εκεί όπου παρεμβάλλονται στρώσεις σκληρών ηφαιστειογενών πετρωμάτων, το νερό δεν έχει καταφέρει να τα διαβρώσει, με αποτέλεσμα να σχηματίζουν μια σειρά από γιγάντια σκαλοπάτια στην πορεία του ποταμού. Πιστεύω πως η υπόθεσή σου, ότι τα “σκαλοπάτια” του Τάιτα είναι στην πραγματικότητα καταρράχτες, είναι σωστή».

Πλησίασε στο τραπέζι και διάλεξε μια φωτογραφία από τις στοίβες του υλικού που υπήρχαν εκεί. «Αυτή τραβήχτηκε στο φαράγγι, στη διάρκεια της εξερευνητικής αποστολής των Ενόπλων Δυνάμεων, το 1976. Θα σου δώσει μια ιδέα για το πώς είναι αυτοί οι καταρράχτες».

Της έδωσε μια ασπρόμαυρη πανοραμική άποψη ενός φαράγγιού με πανύψηλους γκρεμούς που οι κορυφές τους δε χωρούσαν στο κάδρο. Ανάμεσά τους έπεφτε, σαν από τον ουρανό, ένας φαρδύς καταρράχτης που το μέγεθός του έκανε τους άντρες που πόζαραν στη βάση του, δίπλα στα καγιάκ τους, να φαντάζουν σαν νάνοι.

Η Ρόγαν την κοίταξε με δέος. «Δε φαντάστηκα ποτέ μου τέτοιο πράγμα».

«Η φωτογραφία δεν αρκεί ν' αποδώσει την τρομερή αγκυριότητα της φύσης εκεί κάτω», της είπε ο Νίκολας. «Από φωτογραφική σκοπιά, δεν υπάρχει μέρος να σταθεί κανείς για να μπορέσει να συμπεριλάβει στο κάδρο ολόκληρο το σκηνικό. Σου δίνει όμως να καταλάβεις τουλάχιστον πώς θα μπορούσε αυτός ο καταρράχτης να έχει φράξει το δρόμο σε μια ομάδα αρχαίων Αιγυπτίων που ανέβαιναν το ποτάμι με τα πόδια ή, έστω, με φορτωμένα άλογα. Συνήθως υπάρχει κάποιο είδος περάσματος δίπλα στους καταρράχτες, που το φτιάχνουν οι ελέφαντες και άλλα μεγάλα ζώα με το πέρασμα των αιώνων. Όμως, δεν υπάρχει τρόπος να παρακάμψει κανείς έναν τέτοιο καταρράχτη και να έρθει πίσω από αυτούς τους γκρεμούς».

Η Ρόγαν έγνεψε καταφατικά κι ο Νίκολας συνέχισε: «Ακόμη κι εμείς, που είχαμε το πλεονέκτημα ότι κατεβαίναμε το ποτάμι, αναγκαστήκαμε να κατεβάσουμε τα καγιάκ και όλο τον εξοπλισμό μας με σκοινιά από κάθε καταρράχτη. Δεν ήταν καθόλου εύκολη δουλειά».

«Ας δεχτούμε λοιπόν ότι αυτό που τους σταμάτησε καθώς ανέβαιναν το Γαλάζιο Νείλο ήταν ένας καταρράχτης —ο δεύτερος κατά σειρά από τη μεριά της δύσης, μετά τη συμβολή των δύο ποταμών στο Χαρτούμ», συμφώνησε η Ρόγαν.

Ο Νίκολας πήγε ξανά στη δορυφορική φωτογραφία του πίνακα και με τη βέργα ακολούθησε την πορεία του ποταμού από το σημείο όπου διακρινόταν το φράγμα του Ροζέιρες, στο κεντρικό Σουδάν. «Ο γκρεμός αρχίζει αμέσως μετά τα σύνορα, στο έδαφος της Αιθιοπίας. Από κει ξεκινάει και η μεγάλη χαράδρα του Γαλάζιου Νείλου. Δεν υπάρχουν ούτε πόλεις ούτε δρόμοι σ' αυτή την περιοχή και μόνο δυο γέφυρες, πολύ ψηλά στην αρχή του ποταμού. Επί εφτακόσια χι-

λιόμετρα δεν υπάρχει τίποτ' άλλο από τα ορμητικά νερά του Γαλάζιου Νείλου και άγρια μαύρα βράχια από βασάλτη». Έκανε μια παύση για να της δώσει την ευκαιρία να σχηματίσει την εικόνα.

«Είναι μια από τις τελευταίες απάτητες γωνιές της γης κι έχει τη φήμη μιας διαβολικής περιοχής που είναι λημέρι άγριων ζώων κι ακόμα αγριότερων ανθρώπων. Εδώ, στη φωτογραφία, έχω σημειώσει τους κυριότερους καταρράχτες που διακρίνονται στην κοίτη της χαράδρας». Έδειξε με τη βέργα τα σημεία που ήταν κυκλωμένα με κόκκινο μαρκαδόρο.

«Εδώ είναι ο καταρράχτης νούμερο δύο, γύρω στα διακόσια χιλιόμετρα από τα σύνορα του Σουδάν. Ωστόσο, υπάρχουν μερικοί παράγοντες τους οποίους πρέπει να λάβουμε υπόψη μας, όπως για παράδειγμα το γεγονός ότι ο ρους του ποταμού μπορεί να έχει μεταβληθεί, τέσσερις χιλιάδες χρόνια αφότου βρέθηκε εκεί ο φίλος μας ο Τάιτα».

«Αποκλείεται να έχει παρεκκλίνει από ένα φαράγγι με ενάμιση χιλιόμετρο βάθος», διαφώνησε η Ρόγιαν. «Τέτοια τοιχώματα θα έχουν περιορίσει ακόμη και το Νείλο, έτσι δεν είναι;»

«Ναι, αλλά η κοίτη μπορεί να έχει αλλάξει ριζικά μορφή. Την εποχή της πλημμύρας, η ορμή και η ποσότητα του νερού είναι κάτι που αδυνατώ να σου περιγράψω. Το ποτάμι σηκώνεται μέχρι και είκοσι μέτρα στα τοιχώματα της χαράδρας και η ταχύτητα του νερού συχνά ξεπερνάει τους δέκα κόμβους».

«Και κατέβηκες αυτό το ποτάμι με καγιάκ;» ρώτησε δύσπιστα η Ρόγιαν.

«Όχι στην εποχή της φουσκονεριάς. Κανένας δε θα μπορούσε να το κάνει».

Για λίγο έμειναν αμίλητοι, κοιτώντας τη φωτογραφία και βλέποντας με το νου τους την τρομερή, θανάσιμη πορεία εκείνων των ορμητικών νερών.

Έπειτα η Ρόγιαν επανέφερε τον Νικόλας στο θέμα: «Τι ξέρεις για το δεύτερο καταρράχτη;»

«Βρίσκεται εδώ», είπε ο Νικόλας δείχνοντας το δεύτερο από τους κόκκινους κύκλους στη φωτογραφία. «Στο σημείο της συμβολής του Αμπάι με έναν από τους βασικούς του παραπόταμους. Ο παραπόταμος είναι ο Νταντέρα, που οι πηγές του βρίσκονται σε υψόμετρο τριών χιλιάδων εξακοσίων μέτρων, λίγο χαμηλότερα από την κορυφή του όρους Σανκάι, της οροσειράς του Τσοκ. Εδώ». Ακούμπησε τη βέργα σ'

ένα σημείο. «Διακόσια χιλιόμετρα βόρεια του φαραγγιού του Αμπάι».

«Θυμάσαι το σημείο που ο Νταντέρα σμίγει με τον Αμπάι από την εποχή που βρέθηκες εκεί;»

«Έχουν περάσει πάνω από είκοσι χρόνια και, ακόμη και τότε, ήμαστε ήδη έναν ολόκληρο μήνα μέσα στο φαράγγι κι όλα έμοιαζαν να συγχωνεύονται στον ίδιο εφιάλτη. Η μνήμη μας είχε θολώσει από τη μονοτονία των γκρεμών και την πυκνή ζούγκλα που πνίγει τις ρεματιές. Οι αισθήσεις μας είχαν ατονήσει από τη ζέστη, τα έντομα, τον ασταμάτητο θόρυβο του νερού και την κοπιαστική, ατέλειωτη δοκιμασία στα κουπιά. Ωστόσο, θυμάμαι πολύ καθαρά το σημείο της συμβολής του Νταντέρα με το Γαλάζιο Νείλο για δύο λόγους».

«Ναι;» τον παρακίνησε η Ρόγαν σκύβοντας ανυπόμονα προς το μέρος του.

Ο Νίκολας κούνησε θλιμμένα το κεφάλι του. «Εκεί χάσαμε έναν από τους άντρες. Ήταν η μοναδική ανθρώπινη απώλεια στη δεύτερη αποστολή. Κόπηκε το σκοινί που τον κρατούσε κι έπεσε από ύψος εξήντα μέτρων πάνω σε μια προεξοχή του γκρεμού».

«Λυπάμαι», είπε η Ρόγαν.

«Ο δεύτερος λόγος που το θυμάμαι είναι ότι υπήρχε εκεί κοντά ένα χριστιανικό μοναστήρι των κοπτών, χτισμένο πάνω σε μια εσοχή του γκρεμού, καμιά εκατοστή μέτρα πάνω από την επιφάνεια του νερού».

«Εκεί κάτω, στα βάθη της χαράδρας;» απόρησε η Ρόγαν. «Γιατί να χτίσει κανείς ένα μοναστήρι εκεί κάτω;»

«Η Αιθιοπία είναι μια από τις αρχαιότερες χριστιανικές χώρες του κόσμου. Έχει γύρω στις εννιά χιλιάδες εκκλησίες και μοναστήρια, πολλά από τα οποία είναι χτισμένα σε εξίσου ερημικές κι απρόσιτες τοποθεσίες ψηλά στα βουνά. Αυτό, του ποταμού Νταντέρα, είναι γνωστό γιατί έχει χτιστεί πάνω από τον τάφο του Αγίου Φρουμέντιου, του μοναχού που διέδωσε το χριστιανισμό στην Αιθιοπία στις αρχές του τέταρτου αιώνα. Ο θρύλος αναφέρει ότι ο άγιος ναυάγησε στις ακτές της Ερυθράς Θάλασσας κι από κει μεταφέρθηκε στο Ακσάμ, όπου συνάντησε και προσηλύτισε τον Αιθίοπα αυτοκράτορα Ιζάνα».

«Έχεις επισκεφτεί το μοναστήρι;»

«Διάβολε, όχι!» απάντησε γελώντας ο Νίκολας. «Αγωνιζόμαστε να επιζήσουμε και δε βλέπαμε την ώρα να βγούμε από την κόλαση του φαραγγιού. Δεν είχαμε καιρό ούτε διάθεση για τουριστικά αξιοθέατα. Περάσαμε τον καταρράκτη

και συνεχίσαμε να κατεβαίνουμε τον Αμπάι. Το μόνο που θυμάμαι από το μοναστήρι είναι μια εσοχή σαν μεγάλη σπηλιά στον γκρεμό, πολύ ψηλότερα από την επιφάνεια του νερού όπου βρισκόμουν, και κάτι μικροσκοπικές λευκοντυμένες φηγούρες, όταν οι τρωγλοδύτες μοναχοί μαζεύτηκαν στο χείλος της εναέριας σπηλιάς και μας χάζευαν καθώς περνούσαμε από κάτω. Κάποιοι από μας τους κούνησαν το χέρι, αλλά απογοητεύτηκαν γιατί δε βρήκαν καμιά ανταπόκριση.

«Για να μπορέσουμε να φτάσουμε εκεί, θα χρειαστεί να οργανώσουμε καινούρια αποστολή», μουρμούρισε η Ρόγιαν, κοιτώντας αποκαρδιωμένη τη φωτογραφία.

«Απογοητεύτηκες κιόλας;» την πείραξε ο Νίκολας. «Και πού να δεις τα κουνούπια που ζουν εκεί κάτω! Σε σηκώνουν στον αέρα και σε πάνε στη φωλιά τους για να σου πιουν το αίμα με την ησυχία τους».

«Σοβαρέψουν», τον μάλωσε η Ρόγιαν χωρίς θυμό. «Πώς θα φτάσουμε εκεί κάτω;»

«Οι μοναχοί ανεφοδιάζονται από τους χωρικούς που ζουν στα υψίπεδα, στην περιοχή πάνω από το φαράγγι. Προφανώς υπάρχει κάποιο μονοπάτι που κατεβαίνει τον γκρεμό. Μας είχαν πει, θυμάμαι, ότι χρειάζεται τρεις μέρες κατάβαση για να φτάσει κανείς ως το μοναστήρι από το χείλος της χαράδρας».

«Θα μπορούσες να κάνεις μόνος σου αυτόν το δρόμο;»

«Όχι, αλλά έχω κάποιες ιδέες για το πώς θα μπορούσε να γίνει. Θα επανέλθουμε σ' αυτά αργότερα. Αρχικά, πρέπει να εξετάσουμε τι περιμένουμε να βρούμε εκεί κάτω μετά από τέσσερις χιλιάδες χρόνια». Ο Νίκολας σώπασε και την κοίταξε στα μάτια. «Σειρά σου, λοιπόν. Προσπάθησε να με πείσεις». Της έβαλε στο χέρι τη βέργα, βολεύτηκε στη διπλανή πολυθρόνα σταυρώνοντας τα χέρια στο στήθος του και περίμενε.

«Θα ξεκινήσουμε από το *Θεό Ποταμό*». Η Ρόγιαν άλλαξε τη βέργα με το βιβλίο. «Θυμάσαι τον Τάνους, έναν από τους κεντρικούς ήρωες της ιστορίας;»

«Και βέβαια. Ήταν ο διοικητής του αιγυπτιακού στρατού, υπό τις διαταγές της βασίλισσας Λοστρίς, και κατείχε το αξίωμα του Μεγάλου Λέοντος της Αιγύπτου. Αυτός οδήγησε το λαό στην έξοδο από την Αίγυπτο, μετά την ήττα από τους Υξώς».

«Ήταν επίσης ο κρυφός εραστής της βασίλισσας και —αν πιστέψουμε τον Τάιτα— ο πατέρας του πρίγκιπα Μέμνονος», πρόσθεσε η Ρόγιαν.

«Ο Τάνους σκοτώθηκε στη διάρκεια μιας εκστρατείας αντιποίνων εναντίον του φυλάρχου Αρκούν, ψηλά, στα βουνά της Αιθιοπίας. Η σορός του ταριχεύτηκε από τον ίδιο τον Τάιτα και μεταφέρθηκε πίσω στη βασίλισσα», ολοκλήρωσε την ιστορία ο Νίκολας.

Η Ρόγιαν συγκατένευσε. «Ακριβώς. Αυτό με οδηγεί σε ένα άλλο στοιχείο που θεωρήσαμε ενδεικτικό ο Ντουρέντ κι εγώ».

«Κάποιο απόσπασμα από τον έβδομο πάπυρο;» Ο Νίκολας ξεσταύρωσε τα χέρια του κι έγειρε μπροστά.

«Όχι από τους παπύρους, αλλά από τις ιερογλυφικές επιγραφές στον τάφο της βασίλισσας Λοστρίς». Η Ρόγιαν έψαξε στην τσάντα της κι έβγαλε άλλη μια φωτογραφία. «Είναι μεγέθυνση ενός τμήματος της τοιχογραφίας από τον ταφικό θάλαμο. Πρόκειται για το κομμάτι του τοίχου που αργότερα έπεσε και καταστράφηκε, αποκαλύπτοντας την κρύπτη και τα δέκα αλαβάστρινα βάζα με τους παπύρους. Ο Ντουρέντ κι εγώ θεωρήσαμε ιδιαίτερα σημαντικό το γεγονός ότι ο Τάιτα τοποθέτησε αυτή την επιγραφή σε τόσο σημαδιακό σημείο». Του έδωσε τη φωτογραφία κι ο Νίκολας πήρε από το γραφείο του ένα μεγεθυντικό φακό για να τη μελετήσει.

Ενώ σπαζοκεφάλιαζε με τα ιερογλυφικά, η Ρόγιαν συνέχισε να του μιλάει: «Θυμάσαι, από το βιβλίο, ότι ο Τάιτα είχε αδυναμία στους γρίφους και στα λογοπαίγνια κι ότι συχνά παινευόταν ότι ήταν ο μεγαλύτερος παίκτης του μπάο;»

Ο Νίκολας ανασήκωσε το κεφάλι του. «Το θυμάμαι. Και συμφωνώ με τη θεωρία ότι το μπάο είναι ο πρόγονος του σημερινού σκακιού. Έχω καμιά δεκαριά πίνακες του μπάο στη συλλογή του μουσείου μου, άλλες από την Αίγυπτο κι άλλες από νοτιότερες περιοχές της αρχαίας Αφρικής».

«Ναι, συμφωνώ κι εγώ μ' αυτή τη θεωρία. Τα δυο παιχνίδια έχουν πολλούς κοινούς κανόνες, με τη διαφορά ότι στο μπάο αυτοί οι κανόνες είναι υποτυπώδεις. Επιπλέον, αντί για πιόνια, παίζεται με χρωματιστές πέτρες που η αξία τους διαφέρει ανάλογα με το χρώμα τους. Λοιπόν, πιστεύω ότι ο Τάιτα δεν μπόρεσε ν' αντισταθεί στον πειρασμό να επιδείξει στην αιωνιότητα την εξυπνάδα και τα εκπληκτικά προσόντα του στην κατασκευή γρίφων. Πιστεύω ότι ήταν τόσο ξιπασμένος που σκόπιμα έδωσε τα στοιχεία για το πού βρίσκεται ο τάφος του Φαραώ Μαμώς, τόσο στους παπύρους όσο και στις τοιχογραφίες που διατυμπανίζει ότι ζωγράφησε με τα ίδια του τα χέρια στον τάφο της βασίλισσας Λοστρίς».

«Πιστεύεις πως αυτό είναι ένα από τα στοιχεία;» ρώτησε ο Νίκολας δείχνοντας τη φωτογραφία με το μεγεθυντικό φακό.

«Διάβασέ το», τον παρακίνησε η Ρόγιαν. «Είναι γραμμένο σε κλασικά ιερογλυφικά, ασύγκριτα ευκολότερα από τους κρυπτογραφικούς κώδικες που χρησιμοποιεί συνήθως ο Τάιτα».

«*“Ο πατέρας του πρίγκιπα που δεν είναι ο πατέρας, ο δωρητής του κυανού που τον σκότωσε”*», μετέφρασε διστακτικά ο Νίκολας, «*“θα φυλάει αιώνια, πιασμένος χέρι με χέρι με τη Χαπί, την πέτρινη διαθήκη για το πέρασμα στον πατέρα του πρίγκιπα, που δεν είναι ο πατέρας, ο δότης του αίματος και της στάχτης”*».

Ο Νίκολας κούνησε το κεφάλι του δεξιά αριστερά. «Δε βγαίνει νόημα», είπε. «Μάλλον έχω κάνει λάθος στη μετάφραση».

«Μην απελπίζεσαι», τον καθησύχασε η Ρόγιαν. «Μόλις έκανες την πρώτη γνωριμία σου με τον Τάιτα, τον πρωταθλητή του μπάο και λάτρη των γρίφων και των παραβολών. Ο Ντουρέντ κι εγώ φάγαμε βδομάδες ολόκληρες σπάζοντας το κεφάλι μας να βγάλουμε κάποιο νόημα. Για να λύσουμε το γρίφο, ας ανατρέξουμε και πάλι στο βιβλίο. Ο Τάνους δεν ήταν ο πατέρας του πρίγκιπα Μέμνονος κατ’ όνομα, αλλά σαν εραστής της βασίλισσας, ήταν ο φυσικός πατέρας του γιου της. Από το νεκρικό του κρεβάτι έδωσε στον Μέμνονα το γαλάζιο ξίφος, αυτό με το οποίο ο φύλαρχος Αρκούν του είχε καταφέρει το χτύπημα που τον σκότωσε τελικά. Στο βιβλίο γίνεται πλήρης περιγραφή της μονομαχίας».

«Ναι», τη διέκοψε ο Νίκολας, αναπολώντας. «Θυμάμαι πως, όταν πρωτοδιάβασα αυτό το κομμάτι, σκέφτηκα ότι το γαλάζιο σπαθί θα πρέπει να ήταν ένα από τα πρώτα όπλα που κατασκευάστηκαν από σίδηρο κι ότι στην εποχή του χαλκού θα φάνταζε σαν θαύμα της οπλοτεχνικής. Σίγουρα ήταν δώρο για πρίγκιπες. Άρα, “ο πατέρας του πρίγκιπα που δεν είναι ο πατέρας” είναι ο Τάνους;» Αναστέναξε καρτερικά. «Προς το παρόν, δέχομαι την ερμηνεία σου».

«Ευχαριστώ για την εμπιστοσύνη και την εκτίμηση στις ικανότητές μου», σάρκασε η Ρόγιαν. «Και, για να προχωρήσουμε με το γρίφο του Τάιτα... ο Φαραώ Μαμώς ήταν πατέρας του Μέμνονος μόνο κατ’ όνομα, όχι ο φυσικός του πατέρας. Να ο δεύτερος πατέρας που δεν είναι πατέρας. Ο Μαμώς έδωσε στον πρίγκιπα τη διπλή κορόνα της Αιγύπτου, την κόκκινη και τη λευκή κορόνα του Άνω και Κάτω Βασιλείου —το αίμα και τη στάχτη».

«Αυτό θα μπορούσα να το καταπιώ ευκολότερα. Και τα υπόλοιπα τι σημαίνουν;» ρώτησε ο Νίκολας, φανερά εντυπωσιασμένος.

«Η έκφραση “*χέρι με χέρι*” είναι διφορούμενη στα αρχαία αιγυπτιακά. Θα μπορούσε να σημαίνει είτε πολύ κοντά σε κάτι ή απέναντι από κάτι».

«Συνέχισε. Κατάφερες τουλάχιστον να μου εξάψεις την περιέργεια», την ενθάρρυνε ο Νίκολας.

«Η Χαπί είναι ο ερμαφρόδιτος θεός ή θεά του Νείλου, ανάλογα με το γένος που υποτίθεται ότι επιλέγει να παρουσιαστεί σε κάθε περίπτωση. Στους παπύρους, ο Τάιτα χρησιμοποιεί το όνομα Χαπί σαν εναλλακτικό όνομα του Νείλου».

«Επομένως, αν συνδυάσουμε τον έβδομο πάπυρο με την επιγραφή στον τάφο της βασίλισσας Λοστρίς, ποια είναι η ερμηνεία που δίνεις;»

«Η εξής: ο Τάνους είναι θαμμένος είτε πολύ κοντά στο ποτάμι είτε σε σημείο απ’ όπου φαίνεται ο ποταμός, στο ύψος του δεύτερου καταρράχτη. Εκεί υπάρχει ένα πέτρινο μνημείο ή κάποια επιγραφή μέσα ή πάνω από τον τάφο του που δίνει το κλειδί για την ακριβή τοποθεσία του τάφου του Φαραώ».

Ο Νίκολας ξεφύσηξε ανυπόμονα. «Βαρέθηκα ν’ ακούω υποθετικά συμπεράσματα. Τι άλλα στοιχεία έχεις να μου παρουσιάσεις;»

«Αυτό ήταν», είπε η Ρόγιν κι ο Νίκολας την κοίταξε σαν να μην πίστευε στ’ αυτιά του.

«Αυτό ήταν; Όλο κι όλο;» Κούνησε το κεφάλι του. «Ας πούμε ότι έχεις δίκιο ως εδώ. Ας υποθέσουμε ότι το ποτάμι έχει παραμείνει χοντρικά το ίδιο όπως ήταν πριν από σχεδόν τέσσερις χιλιάδες χρόνια. Ας υποθέσουμε ακόμη ότι ο Τάιτα μας υποδεικνύει πράγματι το δεύτερο καταρράχτη, στη συμβολή του ποταμού Νταντέρα με το Γαλάζιο Νείλο. Τι ακριβώς θ’ αναζητήσουμε όταν φτάσουμε εκεί; Ακόμη κι αν υπήρχε κάποια ανάγλυφη, πέτρινη επιγραφή, θα υπάρχει ακόμα ή θα την έχει καταστρέψει εντελώς η διάβρωση;»

«Ο Χάουαρντ Κάρτερ είχε ένα εξίσου αδύναμο ίχνος για τον τάφο του Τουταγχαμών», του θύμισε ήρεμα η Ρόγιν. «Ένα κομματάκι από πάπυρο, αμφισβητούμενης αυθεντικότητας».

«Ο Χάουαρντ Κάρτερ είχε μόνο την Κοιλιάδα των Βασιλέων να ψάξει και πάλι του πήρε δέκα ολόκληρα χρόνια», την αντέκρουσε ο Νίκολας. «Εσύ μου δίνεις την Αιθιοπία,

μια χώρα διπλάσια σε έκταση από τη Γαλλία. Πόσο καιρό λες να μας πάρει;»

Η Ρόγίαν σηκώθηκε απότομα. «Με συγχωρείς, αλλά πρέπει να πάω στο νοσοκομείο να δω τη μητέρα μου. Είναι φανερό ότι χάνω τον καιρό μου εδώ».

«Δεν είναι ακόμα ώρα επισκέψεων», είπε ο Νίκολας.

«Είναι σε μονόκλινο δωμάτιο», απάντησε η Ρόγίαν και τράβηξε προς την πόρτα.

«Θα σε πάω ως εκεί με το αυτοκίνητο», προσφέρθηκε ο Νίκολας.

«Μην μπαίνεις στον κόπο· θα πάρω ταξί», του απάντησε σε τόνο που θα πάγωνε ακόμη και τον ήλιο.

«Το ταξί θέλει τουλάχιστον μια ώρα να έρθει ως εδώ», την προειδοποίησε ο Νίκολας και η Ρόγίαν υποχώρησε αμίλητη και τον άφησε να τη συνοδεύσει ως το Ρέιντζ Ρόβερ. Ταξίδεψαν αμίλητοι για δεκαπέντε λεπτά τουλάχιστον και ύστερα ο Νίκολας έσπασε πρώτος τη σιωπή.

«Δεν τα καταφέρνω καλά με τις συγνώμες. Μου λείπει η πείρα, μάλλον. Τέλος πάντων, με συγχωρείς. Ήμουν πολύ απότομος. Δεν το ήθελα. Παρασύρθηκα από την έξαψη της στιγμής».

Η Ρόγίαν δεν του απάντησε και, μετά από ένα ολόκληρο λεπτό σιωπής, ο Νίκολας πρόσθεσε: «Θα πρέπει να μου μιλήσεις, εκτός κι αν αποφάσισες να επικοινωνούμε δι' αλληλογραφίας. Φοβάμαι πως δε θα είναι και τόσο βολικό το σύστημα εκεί κάτω, στο φαράγγι του Αμπάιν».

«Μου δημιουργήθηκε έντονα η εντύπωση ότι δε σ' ενδιέφερε πλέον να πας εκεί», είπε η Ρόγίαν, με το βλέμμα της σταθερά στυλωμένο στο δρόμο μπροστά τους.

«Είμαι ένας άξεστος», συμφώνησε ο Νίκολας και η Ρόγίαν τον κοίταξε κλεφτά με την άκρη του ματιού της. Ήταν το μοιραίο λάθος της. Το χαμόγελό του ήταν ακαταμάχητο. Την έπιασαν τα γέλια.

«Δεν απομένει παρά να το πάρω απόφαση. Είσαι ένας άξεστος».

«Συνέταιροι πάντα;» ρώτησε ο Νίκολας.

«Προς το παρόν, είσαι ο μόνος διαθέσιμος άξεστος. Οπότε, δεν έχω άλλη επιλογή».

Ο Νίκολας την άφησε στην κεντρική είσοδο του νοσοκομείου. «Θα περάσω να σε πάρω στις τρεις», της είπε πριν ξεκινήσει για το κέντρο της πόλης του Γιορκ.

Από τα χρόνια του πανεπιστημίου, ο Νίκολας διατηρούσε ένα μικρό διαμέρισμα στην περιοχή με τα στενά δρομά-

κια πίσω από τον καθεδρικό ναό του Γιορκ. Ολόκληρο το κτίριο ήταν δηλωμένο σαν ιδιοκτησία κάποιας εταιρείας των νησιών Κέιμαν και το απόρρητο τηλέφωνο στο διαμέρισμα λειτουργούσε με γραμμή ανεξάρτητη από το εσωτερικό δίκτυο. Κανένας από τους τίτλους ιδιοκτησίας δεν κατέληγε στον ίδιο προσωπικά. Πριν γνωρίσει τη Ρόζαλιν, εκείνο το διαμέρισμα είχε παίξει σημαντικό ρόλο στην ερωτική του ζωή. Αυτό τον καιρό όμως το χρησιμοποιούσε μόνο για τις απόρρητες δουλειές του. Η αποστολή στο Ιράκ και η αποστολή στη Λιβύη είχαν σχεδιαστεί κι οργανωθεί μέσα σ' αυτό το διαμέρισμα.

Επειδή είχε μήνες να το χρησιμοποιήσει, ο χώρος ήταν ψυχρός, αφιλόξενος και μύριζε κλεισούρα. Ο Νίκολας άναψε τη φωτιά στο τζάκι του γκαζιού κι έβαλε το τσαγιερό στη φωτιά. Λίγο αργότερα, με μια κούπα ζεστό τσάι στο χέρι, έκανε το πρώτο τηλεφώνημα, σε μια τράπεζα στο Τζέρσεϊ, κι αμέσως μετά άλλο ένα, σε κάποια τράπεζα των νησιών Κέιμαν.

«Ο ξύπνιος αρουραίος έχει πολλές εξόδους στο λαγούμι του». Ήταν ένα από τα ρητά της οικογένειας που περνούσαν από γενιά σε γενιά. Έπρεπε πάντα να φυλάει κανείς κάτι στην άκρη, για τη μέρα που τα πράγματα θα γίνονταν ζόρικα. Θα χρειαζόταν πολλά χρήματα για την αποστολή και οι δικηγόροι του είχαν ήδη μπλοκάρει τα περισσότερα από τα κεφάλαιά του.

Έδωσε τους μυστικούς κωδικούς και τον αριθμό λογαριασμού του στον καθέναν από τους διευθυντές των δύο τραπεζών, μαζί με την εντολή να κάνουν μεταβιβάσεις συγκεκριμένων ποσών. Τα πράγματα πάντα ρυθμίζονται εκπληκτικά εύκολα όταν έχει κανείς λεφτά.

Ο Νίκολας συμβουλευτηκε το ρολόι του. Ήταν ακόμα νωρίς το πρωί στη Φλόριντα των ΗΠΑ, αλλά η Άλισον σήκωσε το τηλέφωνο με το δεύτερο κουδούνισμα. Ήταν ο ξανθός, θηλυκός δαίμονας που διηύθυνε την εταιρεία Σαφάρι στον Κόσμο, που οργάνωνε κυνηγετικές και αλιευτικές αποστολές σε άγριες και δυσπρόσιτες περιοχές του πλανήτη.

«Γεια σου, Νικ. Έχουμε πάνω από χρόνο να σ' ακούσουμε. Νομίσαμε πως δε μας αγαπάς πια».

«Έμεινα έξω από το παιχνίδι για ένα διάστημα», απάντησε αόριστα ο Νίκολας. Πώς να πεις σε κάποιον που βρίσκεται στην άλλη άκρη του κόσμου ότι έχασες τη γυναίκα σου και τα δυο σου παιδιά;

«Αιθιοπία;» Η Άλισον δεν ξαφνιάστηκε καθόλου από την επιλογή του Νίκολας. «Πότε θέλεις να βρίσκεσαι εκεί;»

«Την επόμενη βδομάδα».

«Θ' αστείεύεσαι. Δουλεύουμε μόνο με έναν κυνηγό στην Αιθιοπία, τον Νάσο Ρούσο, κι αυτός είναι ήδη κλεισμένος για τα επόμενα δυο χρόνια».

«Δεν υπάρχει κανένας άλλος;» επέμεινε ο Νίκολας. «Πρέπει να πάω εκεί και να επιστρέψω πριν από την εποχή των βροχών».

«Τι σκέφτεσαι να κυνηγήσεις;» ρώτησε η Άλισον, ανιχνεύοντας το έδαφος.

«Θέλω να προσθέσω στη συλλογή του μουσείου κάποια σπάνια είδη από το φαράγγι του Αμπάι», απάντησε ο Νίκολας, αποφεύγοντας να δώσει οποιαδήποτε λεπτομέρεια.

Η Άλισον δίστασε για μερικές στιγμές. «Δεν μπορούμε να εγγυηθούμε, όπως καταλαβαίνεις», είπε απρόθυμα, «αλλά υπάρχει κάποιος που ίσως μπορέσει να σε αναλάβει —με τόσο αργοπορημένη προειδοποίηση. Βέβαια, δεν ξέρω καν αν έχει οργανωμένο καταυλισμό στην περιοχή του Γαλάζιου Νείλου. Είναι ένας Ρώσος για τον οποίο έχουμε αντιφατικές πληροφορίες. Μερικοί υποστηρίζουν ότι είναι πρώην πράκτορας της Κα Γκε Μπε κι ένας από τους μπράβους του Μεγκίστου».

Ο Μεγκίστου ήταν ο «Αιθίοπας Στάλιν», που είχε εκθρονίσει και δολοφονήσει τον αυτοκράτορα Χαϊλέ Σελασιέ και που στα δεκάξι χρόνια της δεσποτικής «επαναστατικής» του διακυβέρνησης είχε γονατίσει κυριολεκτικά την Αιθιοπία. Μετά την κατάρρευση του μεγάλου υποστηρικτή του, της Σοβιετικής Ένωσης, ο Μεγκίστου είχε ανατραπεί και το είχε σκάσει από τη χώρα.

«Είμαι αποφασισμένος να πάω και με το διάβολο», της είπε ο Νίκολας. «Αλλά σου δίνω το λόγο μου ότι δεν πρόκειται να έρθω μετά να σου κάνω παράπονα».

«Εντάξει λοιπόν, χωρίς παράπονα». Η Άλισον του έδωσε ένα όνομα κι έναν αριθμό τηλεφώνου στην Αντίς Αμπέμπα.

«Κούκλα μου, σε λατρεύω», της είπε ο Νίκολας.

«Μακάρι να ήταν έτσι», του απάντησε η Άλισον κι έκλεισε το τηλέφωνο.

Ο Νίκολας δεν περίμενε να συνδεθεί εύκολα με την Αντίς Αμπέμπα και δεν έπεσε έξω. Τελικά, μετά από πολλές προσπάθειες, τα κατάφερε. Του απάντησε μια γλυκιά γυναίκα φωνή με τη χαρακτηριστική αιθιοπική προφορά, που άλλαξε σε άπταιστα αγγλικά αμέσως μόλις ο Νίκολας ζήτησε τον Μπόρις Μπραζίλοφ.

«Λείπει σε σαφάρι», τον πληροφόρησε η γυναίκα. «Εγώ είμαι η *βοϊζίρο* Τισέι, η σύζυγός του».

Στην Αιθιοπία οι γυναίκες δεν παίρνουν το επώνυμο του συζύγου τους. Ο Νίκολας θυμόταν αρκετά από τη γλώσσα της χώρας για να καταλάβει ότι το όνομα σήμαινε Κυρά του Ήλιου, ένα πολύ όμορφο όνομα.

«Αν όμως τον θέλετε για σαφάρι, μπορώ να σας εξυπηρετήσω εγώ», πρόσθεσε η Κυρά του Ήλιου.

Ο Νίκολας περίμενε τη Ρόγιαν έξω από την πύλη του νοσοκομείου.

«Πώς είναι η μητέρα σου;»

«Το πόδι της πάει καλά, αλλά είναι ακόμα φοβερά ταραγμένη για τον Μάτζικ, το σκύλο της».

«Να της πάρεις ένα κουτάβι. Ένας από τους θηροφύλακες στο κτήμα μου εκτρέφει εξαιρετικά κυνηγόσκυλα. Μπορώ να το κανονίσω». Ο Νίκολας έκανε μια παύση και ύστερα ρώτησε επιφυλακτικά: «Μπορείς ν' αφήσεις τη μητέρα σου; Θέλω να πω, αν φύγουμε για την Αφρική...»

«Της μίλησα ήδη γι' αυτό. Θα μείνει μαζί της μια γυναίκα από τον εκκλησιαστικό σύλλογο που θα τη φροντίζει μέχρι να σηκωθεί από το κρεβάτι». Η Ρόγιαν έκανε ολόκληρη στροφή πάνω στο κάθισμά της για να τον κοιτάξει καλύτερα. «Κάτι σκάρωσες στο μεταξύ», τον κατηγόρησε. «Το βλέπω στο πρόσωπό σου».

Ο Νίκολας έκανε με το χέρι του το χαρακτηριστικό αραβικό ξόρκι που διώχνει μακριά το κακό. «Ο Αλλάχ να με φυλάει από τις μάγισσες».

Ήταν ικανός να την κάνει να γελάει με το παραμικρό και η Ρόγιαν δεν ήξερε να πει αν αυτό ήταν καλό ή όχι. «Έλα τώρα, σοβαρέψου. Πες μου τι είναι».

«Περίμενε μέχρι να φτάσουμε στο μουσείο». Τα παρακάλια της τον άφησαν ασυγκίνητο και η Ρόγιαν αναγκάστηκε να βράσει στο ζουμί της περιέργειάς της σ' όλο το δρόμο.

Αμέσως μόλις μπήκαν στο κτίριο, ο Νίκολας την οδήγησε στην αίθουσα των αφρικανικών θηλαστικών και στάθηκε μπροστά από το διόραμα μιας ταριχευμένης αντιλόπης. Τα ζώα αυτά ανήκαν κυρίως στις μικρότερες και μεσαίου μεγέ-

θους ποικιλίες —ιμπάλα, γαζέλα Τόμπσον και Γκραντ, τζερενούκ και άλλα παρόμοια.

«*Μαντόκα χαρπερί* —ρυγχότραγος του Χάρπερ». Έδειξε μια μικρόσωμη αντιλόπη στην άκρη της ομάδας. «Κοινώς, ντικ-ντικ του Χάρπερ, γνωστό και ως ραβδωτό ντικ-ντικ».

Επρόκειτο για ένα τετράποδο με ακαθόριστα χαρακτηριστικά, λίγο μεγαλύτερο από λαγό. Η καφετιά γούνα του είχε σοκολατένιες ραβδώσεις πάνω από τους ώμους και τη ράχη και η μουσούδα του κατέληγε σε μυζητική προβοσκίδα.

«Λιγάκι κακορίζικο μου φαίνεται», είπε προσεκτικά η Ρόγιαν, μη θέλοντας να τον προσβάλει, γιατί ο Νίκολας έδειχνε να είναι πολύ περήφανος για το συγκεκριμένο είδος. «Έχει κάτι ιδιαίτερο;»

«Ιδιαίτερο;» επανέλαβε ο Νίκολας παριστάνοντας τον έκπληκτο. «Ρωτάει αν έχει κάτι το ιδιαίτερο!» Σήκωσε το βλέμμα του προς τα πάνω κι άνοιξε τα χέρια σε μια έκφραση απόγνωσης. Η Ρόγιαν δεν άντεξε να μη γελάσει με τα καμώματά του. «Είναι το μοναδικό που υπάρχει. Είναι ένα από τα σπανιότερα ζώα της γης. Τόσο σπάνιο, που μάλλον έχει ήδη εξαφανιστεί πλέον σαν είδος. Τόσο σπάνιο, που μερικοί ζωολόγοι πιστεύουν ότι δεν υπήρξε ποτέ. Νομίζουν ότι ο παππούς, από τον οποίο πήρε το όνομά του το είδος αυτό, το κατασκεύασε. Σε κάποια αναφορά, ένας απ' αυτούς υπαινίχτηκε ότι ο παππούς μου πήρε την προβιά από μια ραβδωτή μαγκούστα και την τέντωσε πάνω στο σκελετό ενός κοινού ντικ-ντικ. Έχεις ακούσει πιο ανυπόστατη κατηγορία;»

«Ομολογώ ότι έφριξα από την τόση αδικία», απάντησε γελώντας η Ρόγιαν.

«Και καλά έκανες. Διότι εμείς θα πάμε στην Αφρική να βρούμε άλλο ένα ραβδωτό ντικ-ντικ για να αποκαταστήσουμε την προσβεβλημένη τιμή της οικογένειας Χάρπερ».

«Δεν καταλαβαίνω».

«Έλα μαζί μου και θα καταλάβεις». Ο Νίκολας την οδήγησε πίσω στο γραφείο του κι από το σωρό πάνω στο τραπέζι τράβηξε ένα παλιό τετράδιο, δεμένο με μαροκινό δέρμα. Το εξώφυλλο ήταν φθαρμένο, γεμάτο κηλίδες από νερό και ξεθωριασμένο από τον ήλιο, ενώ οι γωνιές των σελίδων είχαν λιώσει από τη χρήση και το ξεφύλλισμα.

«Το παλιό κυνηγετικό ημερολόγιο του σερ Τζόνathan», της εξήγησε ο Νίκολας κι άνοιξε το τετράδιο. Ανάμεσα στις σελίδες του υπήρχαν αφυδατωμένα φύλλα και λουλούδια που θα πρέπει να είχαν τοποθετηθεί εκεί από τον περασμένο αιώνα. Τα κείμενα συνόδευαν σκίτσα από κιτρινισμένο με-

λάνι, που παρίσταναν τύπους ανθρώπων, ζώα και άγρια τοπία. Ο Νίκολας διάβασε την ημερομηνία στην κορυφή μιας από τις σελίδες.

2 Φεβρουαρίου 1902. Στον καταυλισμό του ποταμού Αμπάι. Κυνήγι ελεφάντων. Όλη μέρα ακολουθούμε τα αχνάρια δυο μεγάλων αρσενικών. Αδύνατο να τους προλάβουμε. Τρομερή ζέστη. Οι άντρες μου εξαντλήθηκαν. Εγκαταλείψαμε και γυρίσαμε στον καταυλισμό. Στην πορεία της επιστροφής εντόπισα μια μικρή αντιλόπη που έβοσκε στην όχθη. Της έριξα με το Ρίγκμπι και τη σκότωσα με την πρώτη βολή. Εξετάζοντάς την από κοντά είδα ότι ανήκε στο γένος Μαντόκα. Όμως, ήταν ένα είδος που δεν είχα ξαναδεί, μεγαλύτερο από το κοινό ντικ-ντικ, με ραβδώσεις στη ράχη. Πιστεύω ότι το είδος αυτό είναι άγνωστο στην επιστήμη.

Ο Νίκολας σήκωσε το κεφάλι του από το ημερολόγιο. «Ο προπάππος μου, ο Τζόνathan, μας έδωσε την ιδανική δικαιολογία να επισκεφτούμε το φαράγγι του Αμπάι». Έκλεισε το τετράδιο και συνέχισε: «Όπως παρατήρησες, η οργάνωση μιας αρχαιολογικής αποστολής απαιτεί μήνες προετοιμασίας και τρομερά έξοδα. Σημαίνει επίσης ότι θα έπρεπε να περιμένουμε να μας δοθεί επίσημη άδεια από την κυβέρνηση της Αιθιοπίας. Στην Αφρική αυτά τα πράγματα παίρνουν μήνες, αν όχι χρόνια».

«Δε νομίζω ότι η κυβέρνηση της Αιθιοπίας θα ενθουσιαζόταν αν μάθαινε τις προθέσεις μας», συμφώνησε η Ρόγιαν.

«Από την άλλη πλευρά, υπάρχουν στη χώρα αρκετές νόμιμες επιχειρήσεις που οργανώνουν κυνηγετικά σαφάρι. Διαθέτουν όλες τις απαραίτητες άδειες, μεταφορικά μέσα, εξοπλισμό κατασκήνωσης και την απαραίτητη κάλυψη για να ταξιδέψει κανείς ακόμα και στις πιο απομονωμένες περιοχές. Οι Αρχές έχουν συνηθίσει τους ξένους κυνηγούς που μπαινοβγαίνουν στη χώρα μ' αυτές τις εταιρείες, ενώ αντίθετα, δυο *φερεντζί* που τριγυρίζουν μόνοι τους στις ερημιές θα τραβούσαν αμέσως την προσοχή των τοπικών στρατιωτικών Αρχών κι όλων των κατοίκων».

«Δηλαδή, θα ταξιδέψουμε σαν ζευγάρι κυνηγών ντικ-ντικ;»

«Συνεννοήθηκα ήδη μ' ένα πρακτορείο σαφάρι στην Αντίς Αμπέμπα. Το σχέδιό μου είναι να πραγματοποιήσουμε την αποστολή σε τρία συγκεκριμένα και ξεχωριστά στάδια.

Το πρώτο θα είναι το αναγνωριστικό ταξίδι. Αν βρούμε τα ίχνη που ελπίζουμε ότι υπάρχουν, θα επιστρέψουμε εκεί με δικούς μας ανθρώπους και κατάλληλο εξοπλισμό. Αυτό θα είναι το δεύτερο στάδιο. Το στάδιο τρία θα είναι η λαθραία εξαγωγή του πλιάτσικου από την Αιθιοπία, κι από προηγούμενη εμπειρία σε διαβεβαιώνω ότι είναι το δυσκολότερο μέρος της όλης επιχείρησης».

«Πώς θα καταφέρεις να τα...» άρχισε να λέει η Ρόγιαν, αλλά ο Νίκολας τη διέκοψε.

«Μη με ρωτήσεις, γιατί προς το παρόν δεν έχω την παραμικρή ιδέα. Ένα βήμα τη φορά».

«Πότε φεύγουμε;»

«Πριν σου το πω, θα ήθελα να μου απαντήσεις σε άλλη μια ερώτηση. Η ερμηνεία σου στο γρίφο του Τάιτα... Είχες γραμμένες όλες τις εξηγήσεις σ' εκείνες τις σημειώσεις που σου έκλεψαν από τη βίλα στην όαση;»

«Ναι. Υπήρχαν όλα, είτε στο προσωπικό μου σημειωματάριο είτε στα μικροφίλμ. Λυπάμαι».

«Επομένως, οι κακοί ξέρουν τα πάντα, απλά και τακτικά, έτσι όπως μου τα εξήγησες εμένα».

«Δυστυχώς, έτσι είναι».

«Τότε, στην ερώτησή σου για το πότε φεύγουμε η απάντηση είναι χτες ή προχτές. Πρέπει να φτάσουμε στο φαράγγι του Αμπαί πριν από τους ανταγωνιστές μας. Αυτοί έχουν στα χέρια τους όλα τα συμπεράσματα και τις υποθέσεις σου εδώ κι ένα μήνα. Ίσως να έχουν ήδη ξεκινήσει».

«Πότε φεύγουμε;» ξαναρώτησε ανυπόμονα η Ρόγιαν.

«Εκλεισα θέσεις στην πτήση της Μπρίτις Αιργουέις προς Ναϊρόμπι για το Σάββατο, δηλαδή, μεθαύριο. Από κει θα συνδεθούμε με την πτήση της Αιρ Κέννα για Αντίς Αμπέμπα, όπου θα φτάσουμε Δευτέρα πρωί. Σήμερα το βραδάκι θα ξεκινήσουμε για το Λονδίνο, όπου θα μείνουμε στο σπίτι μου. Έχεις ανανεώσει τα εμβόλιά σου για ηπατίτιδα και κίτρινο πυρετό;»

«Ναι, αλλά δεν έχω μαζί μου τίποτα, ούτε καν κατάλληλα ρούχα για το ταξίδι. Έφυγα πολύ βιαστικά από το Κάιρο».

«Αυτό θα το φροντίσουμε στο Λονδίνο. Το πρόβλημα με την Αιθιοπία είναι ότι κάνουν πολικό κρύο στα οροπέδια και τροπική ζέστη κάτω στο φαράγγι».

Ο Νίκολας πήγε στον πίνακα κι έκανε έναν έλεγχο στον κατάλογο με τα απαραίτητα. «Θ' αρχίσουμε αμέσως και οι δυο αγωγή προφύλαξης για τη μαλάρια. Θα βρεθούμε σε πε-

ριοχή με κουνούπια ανθεκτικά στη χλοροκίνη, οπότε θα πά-
ρουμε χάπια μεφλοκίνης...» Συνέχισε γρήγορα τον έλεγχο.

«Το διαβατήριό σου μάλλον είναι εντάξει, αλλιώς δε θα
βρισκόσουν εδώ. Θα χρειαστούμε βίζες για την Αιθιοπία,
αλλά έχω ένα μέσον που θα το ρυθμίσει αυτό σε είκοσι τέσ-
σερις ώρες».

Αμέσως μόλις τελείωσε, την έστειλε στο δωμάτιό της να
μαζέψει τα λιγοστά πράγματα που είχε φέρει μαζί της από
το Κάιρο.

Όταν ήταν έτοιμοι να ξεκινήσουν από το Κούντον Χολ,
είχε ήδη σκοτεινιάσει. Όμως, ο Νίκολας σταμάτησε για μια
ώρα στο νοσοκομείο του Γιορκ για να της δώσει την ευκαι-
ρία ν' αποχαιρετήσει τη μητέρα της. Την περίμενε στο παμπ
Ρεντ Λάιον, απέναντι από το νοσοκομείο, κι όταν η Ρόγαν
ξαναπήρε τη θέση της στο Ρέιντζ Ρόβερ η ανάσα του Νίκο-
λας απέπνεε μυρωδιά από παλιό ούισκι. Ήταν μια ευχάρι-
στη, σχεδόν οικεία μυρωδιά κι ένιωσε τόσο άνετα μαζί του,
που βολεύτηκε στο κάθισμά της κι αποκοιμήθηκε.

Το σπίτι του Λονδίνου ήταν στο Νάιτσμπριτζ, αλλά πα-
ρά την αριστοκρατική περιοχή ήταν πολύ μικρότερο α-
πό το Κούντον Χολ. Η Ρόγαν αισθάνθηκε πολύ πιο άνετα
εκεί και λυπήθηκε που θα έμενε μόνο δυο μέρες. Στη διάρ-
κεια αυτών των δύο ημερών είδε ελάχιστα τον Νίκολας, που
ήταν απασχολημένος με τις προετοιμασίες της τελευταίας
στιγμής, στις οποίες συμπεριλαμβάνονταν και αρκετές επι-
σκέψεις σε κυβερνητικά γραφεία. Επέστρεψε μ' ένα πακέτο
συστατικών επιστολών προς τους ανώτερους αξιωματού-
χους, τις βρετανικές πρεσβείες και τις πρεσβείες της Κοινο-
πολιτείας στις χώρες της Ανατολικής Αφρικής.

«Ρώτησε όποιον θέλεις», της είπε χαμογελώντας. «Στις
μέρες μας, δεν υπάρχουν πια προνόμια της αριστοκρατίας
ούτε δίκτυο παλιόφιλων που να λειτουργεί σε όλη τη χώρα».

Όσο εκείνος έλειπε για τις δουλειές του, η Ρόγαν βγήκε
να κάνει τα ψώνια που της είχε αναθέσει. Ακόμη και στους
δρόμους της ασφαλέστερης πρωτεύουσας του κόσμου, κοι-
τούσε κάθε τόσο πάνω από τον ώμο της, καθώς βάδιζε και
μπαινόβγαине στις τουαλέτες των σταθμών, για να σιγου-
ρευτεί ότι δεν την παρακολουθούσαν.

«Κάνω σαν τρομαγμένο κοριτσάκι που βγήκε βόλτα χωρίς τον μπαμπά του», μάλωνε δυνατά τον εαυτό της. Ωστόσο, αισθανόταν να την πλημμυρίζει απέραντη ανακούφιση όταν το βράδυ άκουγε το κλειδί να γυρίζει στην εξώπορτα του σπιτιού, όπου περίμενε μόνη της, κι έκανε μεγάλη προσπάθεια να συγκρατήσει τον εαυτό της, για να μην τρέξει στη σκάλα να καλωσορίσει τον Νικόλας.

Το Σάββατο το πρωί, ένα ταξί τους παρέλαβε από την πόρτα και τους άφησε έξω από τις Αναχωρήσεις Εξωτερικού του αεροδρομίου του Χίθροου. Ο Νικόλας κοίταξε τις αποσκευές τους κι έγενεψε ικανοποιημένος. Η Ρόγιαν είχε μαζί της μόνο ένα πάνινο σακ βουαγιάζ, στο ίδιο περίπου μέγεθος με το δικό του, και την κρεμαστή τσάντα που κουβαλούσε πάντα στον ώμο της. Η κυνηγετική καραμπίνα ήταν σε μια σκληρή δερμάτινη θήκη, φθαρμένη από τη χρήση, με τα αρχικά του χαραγμένα ανάγλυφα στο καπάκι. Εκατό φυσιγγία ήταν πακεταρισμένα σ' ένα μικρό κιβώτιο, δεμένο με μπρούντζο, κι ο Νικόλας κρατούσε μαζί του ένα δερμάτινο χαρτοφύλακα που έμοιαζε αυθεντικό βικτοριανό κομμάτι.

«Μεγάλη αρετή να ταξιδεύεις χωρίς πολύ βάρος», της είπε. «Ο Θεός να με φυλάει από τις γυναίκες που κουβαλάνε μαζί τους βουνά από βαλίτσες και βαλιτσάκια». Αρνήθηκε ευγενικά τις υπηρεσίες ενός αχθοφόρου και φόρτωσε όλες τις αποσκευές τους σ' ένα από τα καρότσια του αεροδρομίου που το έσπρωξε μόνος του.

Η Ρόγιαν τον ακολούθησε στην κατάμεστη αίθουσα αναχωρήσεων, όπου ο Νικόλας άνοιγε δρόμο ως διά μαγείας, σπρώχνοντας αποφασιστικά το καρότσι του. Στον έλεγχο των εισιτηρίων, ανασήκωσε το γείσο του ψάθινου παναμά πάνω από το ένα του φρύδι και χαμογέλασε στην κοπέλα, που μονομιάς κοκκίνισε κι άρχισε τα νάζια και τα χαμόγελα.

Το ίδιο έγινε και μέσα στο αεροπλάνο. Οι δυο αεροσυνοδοί κακάριζαν σαν κότες με καθετί που έλεγε, τον έπνιξαν κυριολεκτικά στη σαμπάνια και τον φλέρταραν απροκάλυπτα, προς μεγάλη ενόχληση των υπόλοιπων επιβατών, συμπεριλαμβανομένης και της Ρόγιαν, που τελικά προτίμησε ν' αγνοήσει και αυτόν και εκείνες. Βολεύτηκε στο αναπαυ-

τικό κάθισμα της πολυτελέστατης πρώτης θέσης κι άνοιξε το βίντεο στη μικροσκοπική οθόνη που είχε μπροστά της. Όσο κι αν προσπαθούσε όμως να συγκεντρωθεί στην εικόνα του ωραίου Ρίτσαρντ Γκιρ, ο νους της έτρεχε σε μακρινούς ουρανούς και απάτητες χαράδες.

Όταν ο Νίκολας τη σκούνησε κάποια στιγμή, τινάχτηκε σαν να είχε μόλις ξυπνήσει. Είδε ότι εκείνος είχε στήσει στο μπράτσο της πολυθρόνας ένα μικρό σκάκι ταξιδιού. Την κοίταξε ερωτηματικά και ύστερα έκλινε το κεφάλι του προκαλώντας τη να παίξουν.

Όταν προσγειώθηκαν στο αεροδρόμιο Γιόμο Κενυάτα, στην Κένυα, ήταν ακόμα απορροφημένοι από το παιχνίδι τους. Είχαν έρθει ισόπαλοι, κερδίζοντας από δυο παρτίδες ο καθένας, αλλά στο τελευταίο, κρίσιμο παιχνίδι η Ρόγιν υπερτερούσε κατά έναν αξιωματικό και δύο πιόνια. Αισθάνθηκε απέραντα ικανοποιημένη με τον εαυτό της.

Στο ξενοδοχείο Νόρφολκ, στο Ναϊρόμπι, ο Νίκολας είχε κλείσει δυο ανεξάρτητα μπάνγκαλου. Δεν είχαν περάσει ούτε δέκα λεπτά αφότου η Ρόγιν έπεσε αποκαμωμένη στο κρεβάτι, όταν της τηλεφώνησε από το διπλανό δωμάτιο.

«Θα δειπνήσουμε με το Βρετανό πρόξενο. Είναι παλιός μου φίλος. Δε χρειάζεται να ντυθείς επίσημα. Μπορείς να είσαι έτοιμη στις οχτώ;»

Δεν είναι και τόσο άσχημα να γυρίζεις τον κόσμο με συντροφιά αυτό τον τύπο, συμπέρανε η Ρόγιν.

Ηπτήση από το Ναϊρόμπι ως την Αντίς Αμπέμπα ήταν σχετικά σύντομη και οι συναρπαστικές εναλλαγές του τοπίου κράτησαν τη Ρόγιν κολλημένη στο παράθυρο του αεροσκάφους της Αιρ Κένυα. Ο επιβλητικός γκρίζος όγκος του όρους Κένυα ήταν —για μια σπάνια φορά— ελεύθερος από σύννεφα και η χιονοσκεπαστη διπλή κορυφή του άστραφτε στο φως του λαμπερού ήλιου.

Μοναδική ανάπαυλα στη ζοφερή μονοτονία των ερημικών εκτάσεων στα βόρεια σύνορα της χώρας με την Αιθιοπία ήταν οι πράσινοι λόφοι που περιέβαλλαν την όαση του Μαρσαμίτ και, από την αριστερή πλευρά, τα αστραφτερά νερά της λίμνης Τουρκάνα, της πρώην λίμνης του Ροδόλ-

φου. Την έρημο διαδέχτηκαν τελικά τα υψίπεδα του μεγάλου κεντρικού οροπεδίου, η αρχαία γη της Αιθιοπίας.

«Στην Αφρική, μόνο η Αίγυπτος είχε αναπτύξει προγενέστερο πολιτισμό από αυτή τη χώρα», παρατήρησε ο Νίκολας, χαζεύοντας τη θέα από το αεροπλάνο. «Οι Αιθίοπες ήταν ήδη πολιτισμένος λαός όταν εμείς, οι Βορειοευρωπαίοι, φορούσαμε ακόμη προβιές και ζούσαμε σε σπήλαια. Ήταν χριστιανοί όταν οι Ευρωπαίοι ήταν ακόμα παγανιστές και λάτρευαν αρχαίους θεούς, όπως την Άρτεμη και τον Πάνα».

«Ήταν ένας λαός με δικό του πολιτισμό όταν πέρασε από δω ο Τάιτα, σχεδόν πριν από τέσσερις χιλιάδες χρόνια», συμφώνησε η Ρόγיא. «Στους παπύρους του τους περιγράφει σαν πολιτιστικά ισότιμους, πράγμα σπάνιο γι' αυτόν, που πάντα μιλάει υποτιμητικά για τους υπόλοιπους λαούς του αρχαίου κόσμου και τους θεωρεί κατώτερους από κάθε άποψη».

Από ψηλά η Αντίς Αμπέμπα έμοιαζε με κάθε άλλη αφρικανική πόλη, ένα μείγμα παλιού και σύγχρονου, παραδοσιακής και ξενόφερτης αρχιτεκτονικής. Αχυρένιες στέγες πρόβαλλαν δίπλα σε γαλβανισμένο αλουμίνιο και κεραμικά πλακάκια. Οι κυκλικοί τοίχοι των παλιών *τουκούλ*, χτισμένοι με καλάμια και λάσπη, δημιουργούσαν χτυπητή αντίθεση με τις τετράγωνες και αυστηρά γεωμετρικές γραμμές των πολυώροφων κτιρίων, όπως ήταν τα συγκροτήματα διαμερισμάτων, οι βίλες των πλουσίων, τα κυβερνητικά μέγαλα και το μεγαλόπρεπο, σημαιοστολισμένο αρχηγείο του Οργανισμού Αφρικανικής Ενότητας.

Το κύριο χαρακτηριστικό της υπαίθρου γύρω από την πρωτεύουσα ήταν οι τεράστιες φυτείες ευκαλύπτων, τα πανταχού παρόντα δέντρα που προμήθευαν τον πληθυσμό με καυσόξυλα. Το ξύλο του ευκαλύπτου είναι το μοναδικό διαθέσιμο καύσιμο για τη μεγαλύτερη μερίδα του πληθυσμού αυτής της φτωχής και κατεστραμμένης από τον πόλεμο χώρας, που επί αιώνες τη ρημάζουν ληστρικές στρατιές και ξενόφερτα πολιτικά δόγματα.

Μετά τη ζέστη του Ναϊρόμπι, ο δροσερός, γλυκός αέρας των υψιπέδων φάνηκε σαν ευλογία στη Ρόγיא και στον Νίκολας, όταν κατέβηκαν από το αεροπλάνο και κατευθύνθηκαν προς τα κτίρια του αεροδρομίου. Με το που μπήκαν, πριν πλησιάσουν καν στη σειρά των υπαλλήλων που έλεγχαν τα διαβατήρια, κάποιος φώναξε τον Νίκολας με το όνομά του.

«Σερ Νίκολας!» Στράφηκαν και οι δυο και είδαν μια ψηλόλιγνη νεαρή γυναίκα να έρχεται προς το μέρος τους, βαδί-

ζοντας με την αέρινη χάρη χορεύτριας. Στο μελαψό πρόσωπό της με τα λεπτά χαρακτηριστικά άνθιζε ένα πλατύ χαμόγελο καλωσορίσματος. Φορούσε το παραδοσιακό, μακρύ φόρεμα της χώρας που αναδεικνυε το λικνιστό της βάδισμα.

«Καλώς ήρθατε στην Αιθιοπία. Είμαι η *βοϊζίρο* Τισέι». Η γυναίκα κοίταξε με μεγάλο ενδιαφέρον τη Ρόγιν. «Κι εσύ πρέπει να είσαι η *βοϊζίρο* Ρόγιν». Άπλωσε το χέρι της κι ο Νίκολας πρόσεξε ότι οι δυο γυναίκες συμπάθησαν από την πρώτη στιγμή η μια την άλλη. «Αν μου δώσετε τα διαβατήριά σας, θα φροντίσω εγώ τα πρακτικά θέματα. Εσείς μπορείτε να περιμένετε στο σαλόνι των VIP. Είναι κάποιος εδώ, από τη βρετανική πρεσβεία, που περιμένει να σας υποδεχτεί, σερ Νίκολας. Δεν ξέρω πώς έμαθε ότι θα ερχόσαστε».

Υπήρχε μόνο ένα πρόσωπο στο σαλόνι των VIP. Φορούσε λεπτό, καλοκαιρινό κοστούμι και τη χαρακτηριστική παλιά γραβάτα του Κολεγίου Σάντχερστ, με τις πορτοκαλιές, κίτρινες και μπλε διαγώνιες ρίγες. Σηκώθηκε αμέσως μόλις τους είδε κι έτρεξε να χαιρετήσει τον Νίκολας. «Νίκι, τι κάνεις; Χαίρομαι που σε ξαναβλέπω. Πάνε κιόλας δώδεκα χρόνια!»

«Γεια σου, Τζέφρι. Δεν είχα ιδέα ότι κόλλησες εδώ κάτω τελικά».

«Στρατιωτικός ακόλουθος. Η εξοχότητά του μ' έστειλε να σε συναντήσω αμέσως μόλις έμαθε ότι εσύ κι εγώ ήμαστε συμφοιτητές στο Σάντχερστ». Ο Τζέφρι κοίταξε τη Ρόγιν με απροκάλυπτο ενδιαφέρον κι ο Νίκολας αναγκάστηκε να τους συστήσει, μ' ένα νεύμα παραίτησης.

«Τζέφρι Τέναντ. Να φυλάγεις. Το μεγαλύτερο καμάκι βόρεια του ισημερινού. Καμιά γυναίκα δεν είναι ασφαλής σε ακτίνα πεντακοσίων μέτρων».

«Ε, με το μαλακό!» διαμαρτυρήθηκε ο Τζέφρι, φανερά ευχαριστημένος από το είδος των συστάσεων που του έκανε ο Νίκολας. «Παρακαλώ, δόκτορ αλ Σίμα, μην πιστεύετε λέξη απ' όσα λέει ο φίλος μου. Πρόκειται για περιβόητο συκοφάντη».

Αμέσως μετά, πήρε παράμερα τον Νίκολας και του έκανε μια σύντομη ενημέρωση για την κατάσταση στη χώρα και ιδιαίτερα στις περιοχές που ελέγχονταν από την κυβέρνηση. «*Εκείνος* ανησυχεί. Δεν αισθάνεται καθόλου άνετα στην ιδέα ότι θα τριγυρίζεις εκεί πέρα μόνος σου. Κυκλοφορούν πολλά καθάρματα στην περιοχή του Γκότζαμ. Εγώ πάντως του είπα ότι ξέρεις πώς να φροντίζεις τον εαυτό σου».

Η βοϊζίρο Τισέι επέστρεψε κοντά τους σε εκπληκτικά σύντομο χρονικό διάστημα. «Πέρασαν όλες οι αποσκευές σας, συμπεριλαμβανομένων των όπλων και πυρομαχικών. Αυτές είναι οι προσωρινές σας άδειες παραμονής. Θα πρέπει να τις κρατάτε πάνω σας όσο διάστημα θα είστε στην Αιθιοπία. Ορίστε και τα διαβατήριά σας. Οι βίξες σφραγίστηκαν και είναι όλα εντάξει. Η πτήση για τη λίμνη Τάνα αναχωρεί σε μια ώρα, οπότε έχουμε άφθονο χρόνο να επιβιβαστούμε».

«Όποτε χρειαστείς δουλειά, έλα οπωσδήποτε να με βρεις», την κολάκεψε ο Νίκολας, σχολιάζοντας την αποτελεσματικότητά της.

Ο Τζέφρι Τέναντ τους συνόδευσε ως την αίθουσα αναχωρήσεων, όπου αντάλλαξαν και πάλι χειραψίες. «Οτιδήποτε περνάει από το χέρι μου μη διστάσεις να μου το ζητήσεις. “Υπηρέτησε για να Ηγηθείς”, Νίκι».

«“Υπηρέτησε για να Ηγηθείς”;» ρώτησε η Ρόγιν καθώς βάδιζαν προς το αεροπλάνο.

«Το ρητό του Σάντχερστ», της εξήγησε ο Νίκολας.

«Πολύ χαριτωμένο, Νίκι», μουρμούρισε η Ρόγιν.

«Πάντα θεωρούσα το “Νίκολας” πιο κόσμιο και αξιοπρεπές».

«Ναι, αλλά το “Νίκι” είναι τόσο γλυκό!»

Το Τουίν Ότερ, με το οποίο έκαναν το τελευταίο κομμάτι του ταξιδιού τους προς το Βορρά, σκαμπανέβαζε άγρια, παραδέρνοντας στα ισχυρά ρεύματα αέρα που δημιουργούσαν τα βουνά κάτω.

Παρ' όλο που πετούσαν σε ύψος δεκαπέντε χιλιάδων ποδών από την επιφάνεια της θάλασσας, το έδαφος στο υψίπεδο ήταν τόσο κοντά τους, που ξεχώριζαν καθαρά τα χωριά και τις μικρές εκτάσεις καλλιεργημένης γης ολόγυρά τους. Εξασθενημένη από αιώνες καλλιέργειας με πρωτόγονες μεθόδους και από την ανεξέλεγκτη εκτροφή των κοπαδιών, η γη είχε μια εξαντλημένη, σχεδόν διάφανη όψη, που άφηνε να διακρίνονται καθαρά οι όγκοι των βράχων κάτω από την ισχνή, κοκκινωπή φλούδα του εδάφους.

Ξαφνικά, το οροπέδιο πάνω από το οποίο πετούσαν σκίστηκε στα δυο από ένα τερατώδες χάσμα. Ήταν σαν να είχε

δεχτεί η γη ένα χτύπημα από γιγάντιο σπαθί, που την άνοιξε ως τα σπλάχνα της.

«Ο ποταμός Αμπαί!» Η Τισέι τεντώθηκε στο κάθισμά της και χτύπησε τον ώμο της Ρόγιαν.

Το χείλος του φαραγγιού ήταν ευδιάκριτο και ύστερα η πλαγιά κατηφόριζε σε γωνία μεγαλύτερη από τριάντα μοίρες. Οι γυμνές εκτάσεις του οροπεδίου έδιναν ξαφνικά τη θέση τους στις δασωμένες πλαγιές της επιβλητικής χαράδρας. Διακρίνονταν καθαρά οι πελώριες ευφόρβιες, που υψώνονταν σαν γιγάντια καντηλέρια πάνω από την πυκνή βλάστηση της ζούγκλας. Σε αρκετά σημεία τα τοιχώματα της χαράδρας είχαν καταρρεύσει, σχηματίζοντας απότομες πλαγιές από χοντρές πέτρες και αλλού γκρεμούς με μοναχικά όρθια βράχια, που η διάβρωση είχε σμιλέψει σε τερατώδεις φιγούρες ανθρωποειδών και φανταστικών πέτρινων πλασμάτων.

Η χαράδρα κατηφόριζε σαν να μην είχε τέλος κι αυτοί πετούσαν πάνω από το αβυσσαλέο χάσμα, μέχρι που είδαν επιτέλους το λαμπερό γαλάζιο υδάτινο φίδι, γύρω στα χίλια πεντακόσια μέτρα κάτω. Τα κωνικά τοιχώματα στο πάνω μέρος της χαράδρας σχημάτιζαν ένα δεύτερο χείλος απ' όπου ξεκινούσε το κατώτερο τμήμα του φαραγγιού, οι κατακόρυφοι γκρεμοί με ύψος μέχρι εκατόν πενήντα μέτρα πάνω από την κοίτη του Γαλάζιου Νείλου. Βαθιά εκεί κάτω, ανάμεσα στους τρομερούς γκρεμούς, το ποτάμι έσκαβε σκοτεινές λίμνες και μακριές, αστραφτερές κορδέλες στον κοκκινόχρωμο ψαμμίτη. Σε μερικές περιοχές, το πλάτος της χαράδρας έφτανε τα εξήντα χιλιόμετρα, σε άλλες δεν ξεπερνούσε ούτε τα δεκαπέντε, αλλά σε όλο το μήκος της το μεγαλείο και η αγριότητα του τοπίου φάνταζαν ακατάλυτα. Ο άνθρωπος δεν είχε καταφέρει ποτέ να δαμάσει αυτή την άγρια φύση.

Σχεδόν με ανακούφιση, είδαν το βορινό τοίχωμα της χαράδρας να υψώνεται προς το μέρος τους και τις ψηλές κορυφές της οροσειράς Τσοκ να ορθώνονται στον καταγάλανο αφρικανικό ουρανό, πολύ ψηλότερα απ' όσο πετούσε το μικρό αεροπλάνο που τους μετέφερε.

Το αεροπλάνο άρχισε να κατεβαίνει και η Τισέι τους έδειξε πάνω από την άκρη του δεξιού φτερού. «Η λίμνη Τάνα».

Από ψηλά φαινόταν σαν μια φαρδιά λωρίδα νερού, με μήκος γύρω στα εβδομήντα χιλιόμετρα, διάστικτη από νησάκια, που το καθένα τους φιλοξενούσε από κάποιο μοναστήρι ή εκκλησία. Καθώς έχαναν συνεχώς ύψος, πετώντας πια πάνω από την επιφάνεια της λίμνης, διέκριναν καθαρά

τους λευκοντυμένους καλόγερους, που πηγαινοέρχονταν ανάμεσα στα νησάκια με τις παραδοσιακές βαρκούλες τους, φτιαγμένες από δεμάτια παπύρων.

Το Ότερ άγγιξε το χωμάτινο διάδρομο δίπλα στη λίμνη και τροχοδρόμησε μέσα σ' ένα πυκνό, μακρύ σύννεφο σκόνης. Μειώνοντας συνεχώς ταχύτητα, έστριψε ομαλά και τελικά σταμάτησε δίπλα σ' ένα άθλιο κτίριο, από σοβατισμένο πηλό και καλάμια.

Το φως ήταν τόσο λαμπερό που ο Νίκολας, μόλις βγήκε στη σκάλα αποβίβασης, κοντοστάθηκε για να φορέσει ένα ζευγάρι γυαλιά ηλίου, που έβγαλε από την τσέπη του στρατιωτικού πουκαμίσου του. Πρόσεξε αμέσως τις τρύπες από σφαίρες πάνω στους βρόμικους άσπρους τοίχους του κτιρίου καθώς και το καμένο σώμα ενός ρωσικού τανκς τύπου T35, που ήταν παρατημένο στο χορτάρι, λίγο έξω από το διάδρομο απογείωσης. Η κάννη από το πολυβόλο του πυργίσκου ήταν στραμμένη μόνιμα προς τη γη και το χορτάρι είχε πυκνώσει ανάμεσα στις σκουριασμένες ερπύστριες.

Οι άλλοι επιβάτες τον έσπρωχναν ανυπόμονα, πιέζοντάς τον να προχωρήσει και βγάζοντας χαρούμενες φωνές αναγνώρισης μόλις έβλεπαν τους φίλους ή τους συγγενείς που τους περίμεναν κάτω από τους ευκαλύπτους που σκίαζαν το κτίριο του αεροδρομίου. Υπήρχε μόνο ένα όχημα στο υποτυπώδες πάρκινγκ, ένα Τογιότα Λαντ Κρούζερ, στο χρώμα της άμμου. Στην πόρτα του οδηγού, πλαισιωμένο από έναν κύκλο σε πράσινο χρώμα, ήταν ζωγραφισμένο το κεφάλι του νιγιάλα, της αφρικανικής αντιλόπης με τα στριφτά κέρατα, και το λογότυπο από κάτω έγραφε με μαύρα, κεφαλαία γράμματα: «Σαφάρι Άγριων Ζώων». Ένας λευκός άντρας καθόταν στη θέση του οδηγού, ακουμπώντας βαριεστημένα στο τιμόνι.

Καθώς ο Νίκολας κατέβαινε τη σκάλα πίσω από τις δυο γυναίκες, ο οδηγός βγήκε από το τζίπ και προχώρησε προς την πίστα του αεροδρομίου για να τους συναντήσει. Φορούσε ξεθωριασμένο χακί πουκάμισο και παντελόνι, ήταν ψηλός, λεπτός και βάδιζε με γοργό, λίγο πηδηχτό βήμα.

Σαραντάρης, σκέφτηκε ο Νίκολας, κρίνοντας από τις αραιές γκριζες τρίχες στα κοντοκουρεμένα γένια του. Σκληρό καρύδι, πρόσθεσε με τη δεύτερη ματιά. Τα μαλλιά του άντρα ήταν κι αυτά γκριζα, κουρεμένα στρατιωτικά. Τα μάτια του είχαν ένα ψυχρό, ξεπλυμένο γαλάζιο χρώμα. Μια ασπριδερή ουλή σημάδευε το αριστερό του μάγουλο κι ανηφόριζε ως τη βάση της μύτης, παραμορφώνοντας ελαφρά το σχήμα της.

Η Τισέι σύστησε πρώτα τη Ρόγίαν κι ο άντρας έκανε μια μικρή, μονοκόμματη υπόκλιση καθώς της έσφιγγε το χέρι. «*Ανσαντέ*», είπε σε φριχτά γαλλικά κι έπειτα στράφηκε στον Νικόλας.

«Ο σύζυγός μου, *άλτο Μπόρις*», τον σύστησε η Τισέι. «*Μπόρις*, από δω ο *άλτο Νικόλας*».

«Τα αγγλικά μου είναι πολύ κακά», είπε ο Μπόρις. «Γαλλικά μιλάω καλύτερα».

Από το κακό στο χειρότερο, σκέφτηκε ο Νικόλας, αλλά χαμογέλασε φιλικά στο Ρώσο και του άπλωσε το χέρι του. «Γαλλικά, λοιπόν, *μεσιέ Μπραζίλοφ*. Χαίρομαι πάρα πολύ για τη γνωριμία».

Η χειραψία του Μπόρις ήταν δυνατή, υπερβολικά δυνατή. Στην ουσία έκανε επίδειξη δύναμης, αλλά ο Νικόλας το περίμενε. Τον ήξερε καλά αυτό τον τύπο του παλικαρά και φρόντισε να πιάσει το χέρι του με ολόκληρη την παλάμη, για να μην του λιώσει ο άλλος τα δάχτυλα από το σφίξιμο. Ανταπέδωσε τη χειραψία απόλυτα χαλαρός, χωρίς να δείξει την παραμικρή δυσφορία, και τελικά ο Μπόρις ήταν αυτός που τράβηξε πρώτος το χέρι του. Στα ψυχρά γαλάζια μάτια φάνηκε μια στιγμιαία λάμψη σεβασμού.

«Ωστε ήρθατε εδώ για ντικ-ντικ;» είπε καγχάζοντας ελαφρά. «Οι περισσότεροι πελάτες μου έρχονται για ελέφαντες ή τουλάχιστον για τα νιγιάλα των βουνών».

«Εμένα με τρομάζουν λιγάκι τα μεγάλα ζώα», δήλωσε ο Νικόλας μ' ένα αφοπλιστικό χαμόγελο. «Προτιμώ τα ντικ-ντικ».

«Έχεις κατεβεί ποτέ στο φαράγγι;» τον ρώτησε ο Μπόρις. Η βαριά ρωσική προφορά του αλλοίωνε εντελώς τις γαλλικές λέξεις και δυσκολευόνταν να τον καταλάβουν.

«Ο σερ Νικόλας είχε πάρει μέρος στην εξερευνητική αποστολή του 1976», παρενέβη η Ρόγίαν με μελιστάλαχτο ύφος. Ο Νικόλας χαμογέλασε με την αναπάντεχη αυτή παρέμβαση. Προφανώς, η Ρόγίαν είχε διακρίνει τον ανταγωνισμό μεταξύ των δύο αντρών και είχε επέμβει προς υπεράσπιση του Νικόλας.

Ο Ρώσος άφησε ένα γρύλισμα κι απευθύνθηκε στη γυναίκα του. «Πήρες όλα αυτά που σου είπα;» τη ρώτησε άγρια.

«Ναι, Μπόρις», αποκρίθηκε πειθήνια η Τισέι. «Όλα τα εφόδια είναι φορτωμένα στο αεροπλάνο». Τον φοβάται, σκέφτηκε ο Νικόλας, και σίγουρα έχει σοβαρό λόγο.

«Ας φορτώσουμε, λοιπόν· μη χασομεράμε. Έχουμε μακρύ ταξίδι μπροστά μας».

Οι δυο άντρες κάθισαν στις μπροστινές θέσεις του Τογίότα και οι γυναίκες πίσω, στριμωγμένες ανάμεσα στα κιβώτια με τα εφόδια και τις αποσκευές. Το παλιό, καλό αφρικανικό πρωτόκολλο, σκέφτηκε ο Νίκολας μ' ένα πικρό χαμόγελο: πρώτα οι άντρες, και οι γυναίκες ας βολευτούν αν και όπως μporέσουν.

«Δε θέλετε την τουριστική διαδρομή, ε;» ρώτησε ο Μπόρις, κάνοντάς το ν' ακουστεί σαν απειλή.

«Την τουριστική διαδρομή;»

«Την έξοδο από τη λίμνη και τον υδροηλεκτρικό σταθμό», εξήγησε ο Μπόρις. «Τη γέφυρα των Πορτογάλων πάνω από το φαράγγι και το σημείο όπου ξεκινάει ο Γαλάζιος Νείλος», πρόσθεσε. Αλλά πριν προλάβουν να δεχτούν, τους προειδοποίησε: «Αν το θέλετε έτσι, θα μας πάρει η νύχτα μέχρι να φτάσουμε στον καταυλισμό».

«Ευχαριστώ για την πρόταση», του είπε ευγενικά ο Νίκολας, «αλλά τα έχω ξαναδεί όλα αυτά».

«Ωραία». Ο Μπόρις έδειξε φανερά την ικανοποίησή του. «Ας του δίνουμε, λοιπόν».

Ο δρόμος τραβούσε προς τα δυτικά, ακολουθώντας τα φιδογυρίσματα των ψηλών ορεινών όγκων. Εδώ ήταν το Γκότζαμ, η γη των περήφανων ορεσίβιων. Η περιοχή ήταν αρκετά πυκνοκατοικημένη και στο δρόμο τους προσπερνούσαν συχνά ψηλόλιγνους βοσκούς που ακολουθούσαν τα κοπάδια τους από πρόβατα ή κατσίκια, με τα μακριά ραβδιά τους περασμένα πίσω από τους ώμους. Και οι άντρες και οι γυναίκες φορούσαν *σάμα*, μάλλινα υφαντά σάλια, και άσπρες μάλλινες βράκες που στένευαν απότομα στις κνήμες. Στα πόδια τους είχαν δερμάτινα σανδάλια.

Ήταν άνθρωποι με όμορφα και περήφανα χαρακτηριστικά, κατάμαυρα σγουρά μαλλιά που σχημάτιζαν θυσάνους γύρω από τα κεφάλια τους και μάτια διαπεραστικά σαν του αϊτού. Αρκετές από τις νεαρές γυναίκες στα χωριά που διέσχιζαν ήταν πραγματικές καλλονές. Οι περισσότεροι άντρες ήταν βαριά οπλισμένοι: φορούσαν δίκοπα σπαθιά σε θηκάρια από σκαλιστό ασήμι και κρατούσαν αυτόματα τύπου AK-47.

«Έτσι αισθάνονται σπουδαίοι», είπε ο Μπόρις χασκογελώντας. «Πολύ γενναίοι, πολύ άντρες».

Στα χωριά, οι καλύβες ήταν τα χαρακτηριστικά κυκλικά περιτοιχισμένα *τουκούλ*, που τα περιτριγύριζαν φυτείες από ευκαλύπτους και αγκαθωτούς θάμνους. Μελανόχρωμα σύννεφα κατέβαιναν γλιστρώντας από τις βουνοκορφές της ο-

ροσειράς και τους υποδέχονταν με καταρράχτες βροχής. Σαν ασημένια κέρματα, πελώριες σταγόνες χτυπούσαν με πάταγο το παρμπρίζ του Λαντ Κρούζερ και μετέτρεπαν το δρόμο σε ρυάκι λάσπης.

Η κατάσταση του δρόμου ήταν άθλια. Σε αρκετά σημεία γινόταν σωστή ρεματιά που ούτε το Τογιότα μπορούσε να την περάσει κι ο Μπόρις αναγκαζόταν ν' ανεβάσει το τζίπ στην πλαγιά για να παρακάμψει το προβληματικό κομμάτι. Άλλοτε πάλι προχωρούσαν τόσο σιγά, σαν να πήγαιναν με τα πόδια, χωρίς αυτό να μειώνει τα φοβερά τραντάγματα από το βραχώδες έδαφος.

«Αυτοί οι καταραμένοι μαύροι δε λένε να φτιάξουν τους δρόμους τους», γρύλιζε ο Μπόρις. «Τους αρέσει να ζουν σαν τα ζώα». Δεν του απάντησε κανείς κι ο Νίκολας κοίταξε τις δυο γυναίκες από τον καθρέφτη του αυτοκινήτου. Είχαν και οι δυο μια ουδέτερη έκφραση, που σίγουρα σήμαινε ότι προσπαθούσαν να κρύψουν τα όποια αρνητικά συναισθήματα τους είχε προκαλέσει το ρατσιστικό σχόλιο του οδηγού.

Όσο προχωρούσαν, ο δρόμος, που ήταν ήδη πολύ κακός, γινόταν ακόμα χειρότερος. Το παχύ στρώμα της λάσπης αυλάκωναν βαθιά χαντάκια από τροχούς μεγάλων φορτηγών και βαριών οχημάτων.

«Περνάει στρατός εδώ πάνω;» ρώτησε ο Νίκολας υψώνοντας τη φωνή του για ν' ακουστεί πάνω από το πανδαιμόνιο της βροχής.

Ο Μπόρις γρύλισε ενοχλημένος. «Καμιά φορά. Στο φάραγγι κρύβονται αρκετοί *σούφτα* —ληστές και αντάρτες που πολεμούν το καθεστώς. Τα πιο πολλά όμως είναι φορτηγά. Μια μεγάλη μεταλλευτική εταιρεία αγόρασε δικαιώματα εκμετάλλευσης γης στο Γκότζαμ και άρχισαν τις εγκαταστάσεις για γεωτρήσεις».

«Δε συναντήσαμε ούτε ένα ιδιωτικό αυτοκίνητο», παρατήρησε η Ρόγιαν. «Ούτε καν δημόσια λεωφορεία».

«Η χώρα μου βγήκε πολύ πρόσφατα από μια τρομερή περίοδο της μακρόχρονης και ταραγμένης ιστορίας της», απάντησε η Τισέι. «Η οικονομία μας είναι κυρίως αγροτική. Κάποτε η Αιθιοπία ήταν ο σιτοβολώνας της Αφρικής, αλλά όταν ο Μεγκίστου πήρε με τη βία την εξουσία, μας έφερε στο χείλος της εξαθλίωσης. Χρησιμοποίησε την πείνα σαν πολιτικό όπλο. Ο λαός μας ακόμα υποφέρει τρομερά. Ελάχιστοι έχουν τα μέσα ν' αγοράσουν αυτοκίνητο. Οι περισσότεροι αγωνίζονται απλώς να εξασφαλίσουν τροφή για τον εαυτό τους και τα παιδιά τους».

«Η Τισέι έχει πτυχίο οικονομικών από το Πανεπιστήμιο της Αντίς Αμπέμπα», είπε σαρκαστικά ο Μπόρις. «Είναι πολύ διαβασμένη. Τα ξέρει όλα. Ό,τι να τη ρωτήσεις, το ξέρει. Ιστορία, θρησκεία, οικονομία —δεν της ξεφεύγει τίποτα».

Μετά απ' αυτή την προσβολή, η Τισέι βυθίστηκε ξανά στη σιωπή της.

Νωρίς το απόγευμα, η βροχή σταμάτησε επιτέλους κι ένας αδύναμος ήλιος πρόβαλε διστακτικά πίσω από τα βαριά σύννεφα. Ο Μπόρις σταμάτησε το Τογιότα σε μια ερημική τοποθεσία. «Στάση», τους ανακοίνωσε. «Ωρα για πιπί».

Οι γυναίκες απομακρύνθηκαν από το δρόμο και χώθηκαν πίσω από κάτι ψηλά βράχια. Όταν επέστρεψαν, είχαν αλλάξει και ρούχα. Τώρα φορούσαν και οι δυο τους τα χαρακτηριστικά *σάμα* και τις στενές βράκες της περιοχής.

«Η Τισέι μου χάρισε ένα παραδοσιακό κοστούμι του Τιγκρέ*», είπε η Ρόγιαν κι έκανε ένα γύρο για να τη δει ο Νίκολας απ' όλες τις πλευρές.

«Σου πάει πολύ», ήταν η γνώμη του. «Και θα είσαι πολύ πιο άνετα με τα παντελόνια».

Ο ήλιος είχε αρχίσει να χαμηλώνει στον ορίζοντα όταν ο δρόμος πήρε να κατηφορίζει απότομα σε άλλη μια βραχώδη ρεματιά, που στο βάθος της κυλούσε ένα ποτάμι με απότομες όχθες, σκαμμένες από τη διάβρωση. Σ' ένα πλάτωμα, πάνω από τον ποταμό, φώλιαζε μια κυκλική εκκλησία με ψηλό, άσπρο περίβολο κι ένα μεγάλο, ξύλινο κοπτικό σταυρό στην αχυρένια στέγη της. Τα *τουκούλ* που αποτελούσαν το χωριό στριμώνχονταν γύρω από την εκκλησία.

«Ντέμπρα Μαριάμ», ανακοίνωσε ικανοποιημένος ο Μπόρις. «Ο λόφος της Παρθένου Μαρίας. Το ποτάμι είναι ο Νταντέρα. Έχω στείλει μπροστά τους άντρες μου μ' ένα μεγάλο φορτηγό. Θα έχουν ετοιμάσει τον καταυλισμό και θα μας περιμένουν. Απόψε θα κοιμηθούμε εδώ κι αύριο θ' ακολουθήσουμε το ποτάμι ως εκεί που συναντάει το μεγάλο φαράγγι του Αμπαί».

Οι άντρες του Μπόρις είχαν στήσει τον καταυλισμό σε μια φυτεία ευκαλύπτων, ακριβώς έξω από το χωριό.

«Η δεύτερη τέντα είναι για σας», είπε ο Μπόρις στον Νίκολας.

«Είναι ό,τι πρέπει για τη Ρόγιαν», συμφώνησε ο Νίκολας. «Για μένα θα στήσεις άλλη».

* Επαρχία της Αιθιοπίας (Σ.τ.Μ.)

«Ντικ-ντικ και χωριστές σκηνές το βράδυ». Ο Μπόρις τον κοίταξε ανέκφραστα με τα παγερά, γαλάζια μάτια του. «Είσαι πολύ περίεργος τύπος, φίλε».

Ύστερα φώναξε στους άντρες του να στήσουν μια σκηνή για τον Νίκοιλας, ακριβώς δίπλα στην άλλη. «Μπορεί να σε πιάσει η όρεξη τη νύχτα», είπε λοξοκοιτώντας τον πονηρά. «Θα είναι κρίμα να έχεις και δρόμο να κάνεις».

Την καμπίνα του ντους την αποτελούσαν ένα βαρέλι στερεωμένο στα κλαδιά ενός ψηλού ευκαλύπτου και μια λινάτσα τεντωμένη γύρω από τέσσερις πασσάλους από κάτω. Η Ρόγιαν το χρησιμοποίησε πρώτη και βγήκε λίγο αργότερα, κεφάλι κι ανανεωμένη, με τα μαλλιά της τυλιγμένα σε μια υγρή πετσέτα.

«Σειρά σου, Νίκι!» φώναξε στον Νίκοιλας καθώς περνούσε μπροστά από τη σκηνή του. «Το νερό είναι ζεστό και υπέροχο».

Είχε σκοτεινιάσει πια για τα καλά όταν ο Νίκοιλας πήγε να συναντήσει τους υπόλοιπους, πλυμένος και ντυμένος με καθαρά ρούχα. Κάθονταν όλοι σε πτυσσόμενες καρέκλες, γύρω από μια φωτιά, οι δυο γυναίκες λίγο παράμερα κι ο Μπόρις με τα πόδια πάνω στο χαμηλό τραπεζάκι κι ένα ποτήρι στο χέρι του.

Μόλις είδε τον Νίκοιλας του έδειξε το μπουκάλι της βότκας πάνω στο τραπεζάκι. «Πιες ένα ποτηράκι. Παγάκια έχει στο μπουλ».

«Προτιμώ μια μπίρα», είπε ο Νίκοιλας. «Το ταξίδι με δίψασε».

Ο Μπόρις ανασήκωσε τους ώμους του και ούρλιαξε σ' έναν από τους άντρες να φέρει μια μπίρα από το φορητό ψυγείο γκαζιού. «Θα σου πω κάτι». Χαμογέλασε ψεύτικα στον Νίκοιλας καθώς ξαναγέμιζε το ποτήρι του με βότκα. «Δεν υπάρχουν αυτά τα ζώα, τα ραβδωτά ντικ-ντικ. Αν υπήρχαν ποτέ, δηλαδή. Χάνεις και τον καιρό σου και τα λεφτά σου».

«Ναι», συμφώνησε ήρεμα ο Νίκοιλας. «Δικός μου είναι ο καιρός, δικά μου και τα λεφτά».

«Επειδή κάποιος κωλόγερος έτυχε να σκοτώσει ένα από δαύτα την εποχή του μεσαίωνα, δεν πάει να πει ότι υπάρχουν ακόμα. Δεν πάμε στις φυτείες του τσαγιού να κυνηγήσουμε κανέναν ελέφαντα; Είδα τρία αρσενικά εκεί μόλις πριν από δέκα μέρες. Με το ελεφαντόδοντο και όλα, θα πιάσουν πάνω από εκατό λίρες το κομμάτι».

Όσο διαφωνούσαν, η στάθμη της βότκας στο μπουκάλι του Μπόρις κατέβαινε σαν τα νερά του Νείλου στο τέλος

της παλίσρροιας. Όταν η Τισέι τους ειδοποίησε ότι το φαγητό ήταν έτοιμο, ο Μπόρις σηκώθηκε παίρνοντας μαζί του και το μπουκάλι. Τρέκλιζε ελαφρά βαδίζοντας προς το τραπέζι και σ' όλη τη διάρκεια του δείπνου η μόνη συμμετοχή του στη συζήτηση ήταν οι προσβολές και οι διαταγές που πετούσε στη γυναίκα του.

«Το αρνί είναι ωμό. Γιατί δε φρόντισες να το ψήσει καλά ο μάγειρας; Άχρηστοι μαύροι! Καταραμένες μαϊμούδες! Δεν κάνουν τίποτα σωστό».

«Είναι άψητο το κρέας, άλλο Νίκολας;» ρώτησε η Τισέι, αποφεύγοντας να κοιτάξει το σύζυγό της. «Να πω να το ψήσουν λίγο ακόμη;»

«Είναι θαυμάσιο», τη διαβεβαίωσε ο Νίκολας. «Ακριβώς όπως το προτιμώ».

Στο τέλος του φαγητού, το μπουκάλι της βότκας είχε αδειάσει και το πρόσωπο του Μπόρις ήταν κατακόκκινο και πρησμένο από το πιοτό. Σηκώθηκε από το τραπέζι χωρίς να πει λέξη κι εξαφανίστηκε στο σκοτάδι, προς την κατεύθυνση της σκηνής του, παραπατώντας και σκοντάφτοντας συνεχώς. «Ζητώ συγγνώμη», είπε χαμηλόφωνα η Τισέι. «Μόνο τα βράδια συμβαίνει. Την ημέρα είναι μια χαρά. Είναι ρωσική παράδοση, βλέπετε... η βότκα, εννοώ». Τους χάρισε ένα λαμπερό χαμόγελο, αλλά τα μαύρα μάτια της ήταν γεμάτα θλίψη. «Η νύχτα είναι γλυκιά και είναι ακόμα πολύ νωρίς για ύπνο», πρόσθεσε. Θέλετε να επισκεφτούμε την εκκλησία; Είναι πολύ παλιά και ονομαστή. Θα πω να μας φέρουν ένα φανάρι για να μπορέσετε να θαυμάσετε τις τοιχογραφίες».

Ένας υπηρέτης πήγαινε μπροστά, φωτίζοντάς τους το δρόμο, και στη σκεπαστή είσοδο του κυκλικού ναού τους υποδέχτηκε ένας εκατόχρονος γέρος ιερέας. Ήταν λιγνός σαν καλάμι και τόσο μαύρος που μόνο τα δόντια του ξεχώριζαν καθαρά στο μισοσκόταδο. Από το λαιμό του κρεμόταν ένας υπέροχος κοπτικός σταυρός, με ημιπολύτιμους λίθους δεμένους σε καθαρό, σκαλιστό ασήμι.

Η Ρόγιαν και η Τισέι γονάτισαν αμέσως μπροστά στα πόδια του ιερέα για να δεχτούν τις ευλογίες του. Εκείνος άγγιξε τα μάγουλά τους με το σταυρό, σκύβοντας από πάνω τους καθώς μουρμούριζε τις ευχές του στα αμχαρικά. Ύστερα τους οδήγησε στο εσωτερικό του ναού.

Οι τοίχοι ήταν καλυμμένοι από θαυμάσιες τοιχογραφίες σε ζωηρά χρώματα, που στο φως του φαναριού στραφτοκοπούσαν σαν πολύτιμα πετράδια. Η τεχνοτροπία είχε έντονη βυζαντινή επιρροή: οι άγιοι απεικονίζονταν με πελώρια, βα-

θουλωτά μάτια και χρυσαφένια φωτοστέφανα πάνω από τα κεφάλια τους. Πάνω από το βωμό, με τα ψεύτικα στολίδια και τα μπρούντζινα αναθήματα, η Παναγία κρατούσε στην αγκαλιά της το Θείο Βρέφος, ενώ οι τρεις μάγοι και κάμποσοι άγγελοι με φτερά γονάτιζαν μπροστά της. Ο Νίκολας έβγαλε από την τσέπη του σακακιού του μια Πολαρόντ και εφάρμοσε το φλας. Όση ώρα οι δυο γυναίκες προσεύχονταν γονατιστές μπροστά στο βωμό, αυτός τριγύριζε στο χώρο του ναού, φωτογραφίζοντας τις τοιχογραφίες.

Όταν τελείωσε τη φωτογράφιση, κάθισε σ' ένα από τα χειροποίητα, ξύλινα στασίδια και περίμενε υπομονετικά, κοιτώντας τα πρόσωπα των δύο γυναικών που τα φώτιζαν οι χρυσές αναλαμπές από το φως των κεριών, ώσπου τον συνεπήρε η μαγεία της στιγμής.

Μακάρι να είχα κι εγώ μια τόσο βαθιά πίστη, σκέφτηκε, όπως τότες και τότες φορές. Θα πρέπει να ήταν κάποια παρηγοριά στις δύσκολες ώρες. Ίσως η προσευχή να απάλυνε τον πόνο του για το χαμό της Ρόζαλιν και των παιδιών του. Δεν άντεξε να μείνει άλλο μέσα στην εκκλησία και βγήκε στον περίβολο, όπου στάθηκε ατενίζοντας τον ουρανό της νύχτας.

Σ' εκείνο το υψόμετρο, στον αραιό, αμόλυντο αέρα, τ' αστέρια ήταν αμέτρητα και τόσο λαμπερά που ήταν αδύνατο να ξεχωρίσει τους αστερισμούς. Μετά από λίγο η λύπη του εξανεμίστηκε. Χαιρόταν που ήταν και πάλι στην Αφρική.

Όταν οι δυο γυναίκες βγήκαν επιτέλους από το σκοτεινό εσωτερικό του ναού, ο Νίκολας έδωσε στο γέρο ιερέα ένα χαρτονόμισμα των εκατό μπιρ και μια φωτογραφία του σε Πολαρόντ, που ενθουσίασε το γέρο εμφανώς πολύ περισσότερο από τα χρήματα. Ύστερα πήραν οι τρεις τους το δρόμο της επιστροφής προς τον καταυλισμό, βυθισμένοι σε μια σιωπή γεμάτη συντροφικότητα.

Νίκι!»
Ήταν η Ρόγιαν που τον τράνταζε για να ξυπνήσει. Όταν ανακάθισε στο στρώμα κι άναψε το φακό του, είδε ότι είχε ρίξει το μάλλινο σάλι της πάνω από ένα ζευγάρι αντρικές πιτζάμες πριν έρθει στη σκηνή του.

«Τι συμβαίνει;» τη ρώτησε. Αλλά, πριν προλάβει η Ρόγιαν να του απαντήσει, άκουσε μια βραχνή, θυμωμένη α-

ντρική φωνή να βρίζει δυνατά μέσα στη νύχτα κι αμέσως μετά το χαρακτηριστικό ήχο της σφιγμένης γροθιάς που χτυπάει σάρκα και κόκαλα.

«Τη δέρνει». Η φωνή της Ρόγιαν ήταν αλλοιωμένη από οργή. «Πρέπει να τον σταματήσεις».

Αμέσως μετά το χτύπημα ακολούθησε μια κραυγή πόνου και πνιχτά αναφιλητά.

Ο Νίκολας δίσταζε. Μόνο ένας ανόητος ανακατεύεται σε συζυγικό καβγά και η ανταμοιβή του, συνήθως, είναι να ε-νωθεί το ζευγάρι και να στραφεί εναντίον του.

«Κάνε κάτι, Νίκι, σε παρακαλώ».

Ο Νίκολας κατέβασε απρόθυμα τα πόδια του από το ράντζο εκστρατείας και σηκώθηκε. Κοιμόταν μόνο μ' ένα μπόξερ και δεν μπήκε καν στον κόπο να ψάξει τα παπούτσια του. Η Ρόγιαν τον ακολούθησε, ξυπόλυτη κι αυτή, προς την άκρη του σύδεντρου, όπου ήταν στημένη η τέντα του Μπόρις.

Στο εσωτερικό της σκηνής ήταν αναμμένο ένα φανάρι που έριχνε μεγεθυμένες σκιές στα πάνινα τοιχώματα. Ο Νίκολας είδε ότι ο Μπόρις είχε αρπάξει τη γυναίκα του από τα μαλλιά και την έσερνε στο δάπεδο, βρίζοντας άγρια στα ρώσικα.

«Μπόρις!» Ο Νίκολας αναγκάστηκε να τον φωνάξει τρεις φορές μέχρι να τραβήξει την προσοχή του. Είδαν τις σκιές να παίζουν στο πανί, καθώς ο Μπόρις παράτησε τη γυναίκα του κι ανασήκωσε απότομα το άνοιγμα της τέντας.

Φορούσε μόνο ένα σλιπάκι. Το κορμί του ήταν λεπτό και μυώδες, το στήθος του φαρδύ, γεμάτο σγουρές, ξανθοκόκκινες τρίχες. Στο πάτωμα, πίσω του, η Τισέι ήταν πεσμένη στα γόνατα, με το κορμί της διπλωμένο στα δυο, κι έκλαιγε με το πρόσωπό της κρυμμένο στα χέρια της. Ήταν ολόγυμνη. Οι καμπύλες του κορμιού της ήταν αδρές σαν του πάνθηρα.

«Τι διάβολο γίνεται εδώ;» ρώτησε άγρια ο Νίκολας. Βλέποντας την ταπείνωση και την ταραχή αυτής της τόσο όμορφης κι ευγενικής γυναίκας, ένιωσε το θυμό του να ξεχειλίζει.

«Δίνω ένα μάθημα συμπεριφοράς σ' αυτή τη μαύρη πόρνη», κοκορεύτηκε ο Μπόρις, θολωμένος ακόμη από το πιοτό και τον πόθο. «Δε σου πέφτει λόγος, Εγγλέζε, εκτός κι αν θέλεις να τσιμπήσεις και του λόγου σου ένα κομματάκι από το ψητό». Γέλασε· ένα κακό, αποκρουστικό γέλιο.

«Είσαι καλά, βοϊζίρο Τισέι;» Ο Νίκολας έκανε την ερώτηση, με το βλέμμα του καρφωμένο στο πρόσωπο του Μπόρις, για ν' απαλλάξει τη γυναίκα από την πρόσθετη ντροπή μιας ξένης αντρικής ματιάς στο γυμνό κορμί της. Η Τισέι α-

νακάθισε, μάζεψε τα γόνατά της στο στήθος και τ' αγκάλιασε με τα δυο της χέρια για να κρύψει τη γύμνια της.

«Δεν είναι τίποτε, *άλτο* Νίκολας. Σε παρακαλώ, φύγε πριν γίνει μεγαλύτερη φασαρία». Από τη μύτη της έσταζε αίμα που κυλούσε ως τα χείλη της, βάφοντας κόκκινα τα δόντια.

«Άκουσες τη γυναίκα μου, Εγγλέζε. Στρίβε! Δεν είναι δική σου δουλειά. Φύγε από δω, πριν σου δώσω κι εσένα μαθήματα συμπεριφοράς».

Ο Μπόρις έκανε ένα μεθυσμένο βήμα, τεντώνοντας το χέρι του για να σπρώξει τον Νίκολας στο στήθος. Ο Νίκολας παραμέρισε με μια ήρεμη, απόλυτα ελεγχόμενη κίνηση, σαν ταυρομάχος που αποφεύγει την πρώτη μανιασμένη επίθεση του ταύρου. Το χέρι του Μπόρις βρήκε το κενό και ο Νίκολας, εκμεταλλευόμενος τη φόρα που είχε ήδη ο αντίπαλός του, τον έσπρωξε προς την έξοδο της σκηνής. Ο Ρώσος έχασε την ισορροπία του, παραπάτησε μια δυο φορές στο χώμα μπροστά στη σκηνή και τελικά σωριάστηκε κατάχαμα, αναποδογυρίζοντας στην πτώση του μια από τις ξύλινες πτυσσόμενες πολυθρόνες.

«Ρόγιαν, πάρε την Τισέι στη σκηνή σου!» πρόσταξε σε ήρεμο τόνο ο Νίκολας. Η Ρόγιαν έτρεξε μέσα, βούτηξε το πρώτο σεντόνι που βρήκε μπροστά της, το έριξε στους ώμους της γυναίκας και τη βοήθησε να σηκωθεί όρθια.

«Σας παρακαλώ, μην το κάνετε αυτό», κλαψούριζε η Τισέι. «Δεν ξέρετε πώς είναι όταν μεθάει. Μπορεί να κάνει κακό σε κάποιον».

Η Ρόγιαν την τράβηξε με το ζόρι έξω από τη σκηνή, αγνοώντας τις διαμαρτυρίες και τα κλάματά της. Στο μεταξύ, ο Μπόρις είχε στηθεί ξανά στα πόδια του. Έξαλλος από οργή, άρπαξε την καρέκλα στην οποία είχε σκοντάψει και με μια απότομη κίνηση τσάκισε ένα από τα πόδια της και το κράτησε στη σφιγμένη γροθιά του.

«Θέλεις να παίξουμε, Εγγλέζε; Εντάξει, ας παίξουμε!» Κι όρμησε στον Νίκολας στριφογυρνώντας μπροστά του το καρεκλοπόδαρο σαν ραβδί Νίντζα με τέτοια ταχύτητα, που το ξύλο σφύριζε στον αέρα καθώς κατευθυνόταν προς το κεφάλι του Νίκολας. Όταν ο Νίκολας βούτηξε μπροστά για ν' αποφύγει το χτύπημα, ο Μπόρις αντέστρεψε τη φορά περιστροφής στοχεύοντας το στήθος του αντιπάλου του, ακριβώς κάτω από το υψωμένο χέρι του. Θα του είχε τσακίσει τα πλευρά αν τον χτυπούσε, αλλά ο Νίκολας κατάφερε πάλι να ξεγλιστρήσει με μια αστραπιαία κίνηση.

Οι δυο άντρες άρχισαν να κινούνται κυκλικά, περιμένοντας την κατάλληλη ευκαιρία για επίθεση, και ύστερα ο Μπόρις όρμησε ξανά. Έτσι και δεν ήταν πιωμένος ο Ρώσος, ο Νίκολας δε θα τα είχε βγάλει πέρα μ' έναν αντίπαλο τέτοιου διαμετρήματος. Επειδή όμως ο Μπόρις δεν έλεγχε απόλυτα τις κινήσεις του, ο Νίκολας κατάφερε και πάλι να ξεφύγει από την τροχιά του περιστρεφόμενου ξύλου. Πριν προλάβει ο αντίπαλός του να ανασυγκροτηθεί, ο Νίκολας όρθωσε απότομα το κορμί του και, βάζοντας όση δύναμη είχε, έριξε μια τρομερή γροθιά στο στομάχι του Μπόρις, ακριβώς στη βάση του στέρνου.

Από τα χείλη του Ρώσου βγήκε ένα κοφτό μουγκρητό, σαν δυνατό ρέψιμο. Διπλώθηκε στα δυο, το καρεκλοπόδαρο ξέφυγε από το χέρι του και τελικά ο άντρας κατέρρευσε. Έμεινε πεσμένος στο χώμα, πιάνοντας το στομάχι του, βογκώντας και πασχίζοντας ν' αναπνεύσει και πάλι κανονικά. Ο Νίκολας στάθηκε από πάνω του και του μίλησε αργά και ήρεμα στα αγγλικά. «Αυτού του είδους η συμπεριφορά δεν ταιριάζει σε άντρες, παλιόφιλε. Δε χτυπάμε ποτέ τα κορίτσια. Θα σε παρακαλέσω πολύ να μην επαναληφθεί το αποψινό». Έπειτα στράφηκε κι απευθύνθηκε στη Ρόγיא. «Πήγαινε τη στη σκηνή σου και κράτησέ την εκεί». Τράβηξε πίσω τα μαλλιά που είχαν πέσει στο μέτωπό του και τα χτένισε με τα δάχτυλα. «Και τώρα, αν δεν έχετε αντίρρηση, μπορώ να συνεχίσω τον ύπνο μου;»

Τη νύχτα ξανάπιασε βροχή. Οι χοντρές, πυκνές σταγόνες αναπηδούσαν πάνω στο τεντωμένο πανί και οι αστραπές έλουζαν το εσωτερικό των σκηνών μ' ένα απόκοσμο, γαλαζωπό φως. Παρ' όλα αυτά, όταν ο Νίκολας βγήκε από τη σκηνή του, νωρίς το επόμενο πρωί, τα σύννεφα είχαν διαλυθεί και τον ουρανό στόλιζε ένας δυνατός, λαμπερός ήλιος. Ο φρέσκος βουνίσσιος αέρας μύριζε μανιτάρια και υγρό χώμα.

Στο τραπέζι του πρωινού, ο Μπόρις υποδέχτηκε τον Νίκολας με ξεχωριστή εγκαρδιότητα. «Καλή σου μέρα, Εγγλέζε. Το διασκεδάσαμε χτες βράδυ, ε; Ακόμα το θυμάμαι και γελάω. Μια απ' αυτές τις μέρες θα τα πιούμε παρέα και μετά θα το γλεντήσουμε πάλι, όπως χτες». Στράφηκε προς την

κουζίνα κι έμπηξε τις φωνές. «Ε! Κυρά του Ήλιου, φέρε φαΐ στον καινούριο αγαπητικό σου! Πεινάει ο άνθρωπος μετά από τόση κούραση χτες βράδυ».

Η Τισέι εμφανίστηκε αμίλητη και κλεισμένη στον εαυτό της. Το ένα μάτι της ήταν σχεδόν κλειστό από το πρήξιμο και είχε μια άσχημη κοψιά στο πάνω χέιλι. Στη διάρκεια του φαγητού δεν κοίταξε ούτε μια φορά τον Νίκοιλας.

«Θα συνεχίσουμε την πορεία», είπε χαρωπά ο Μπόρις ό-ταν έπιναν τον καφέ τους. «Οι υπηρέτες θα διαλύσουν την κατασκήνωση και θα μας ακολουθήσουν με το φορτηγό. Με λίγη τύχη, απόψε θα κατασκηνώσουμε στο πλάτωμα πάνω από το φαράγγι κι αύριο θ' αρχίσουμε το κατέβασμα».

Καθώς ανέβαιναν στο τζιπ, η Τισέι βρήκε την ευκαιρία να ψιθυρίσει δυο λόγια στον Νίκοιλας χωρίς να την αντιληφθεί ο Μπόρις. «Ευχαριστώ, άλλο Νίκοιλας. Όμως, δεν έπρεπε να το κάνεις. Δεν τον ξέρεις καλά. Να προσέχεις πολύ. Δεν ξεχνάει ποτέ και δε συγχωρεί».

Από το χωριουδάκι Ντέμπρα Μαριάμ, ο Μπόρις ακολου-θισε ένα παρακλάδι του κεντρικού δρόμου που πήγαινε πα-ράλληλα με τον ποταμό Νταντέρα, κατευθείαν προς το Νό-το. Ο δρόμος που είχαν πάρει την προηγούμενη μέρα από τη λίμνη Τάνα εικονιζόταν στο χάρτη σαν κεντρικός αυτοκινη-τόδρομος. Τελικά, είχε αποδειχτεί πολύ άσχημος. Όσο για το χωματόδρομο που ακολουθούσαν τώρα, ήταν σημειωμέ-νος σαν αγροτικός δρόμος, «βατός μόνο σε ορισμένες επο-χές του χρόνου». Και σαν να μην έφτανε αυτό, τα βαριά ο-χήματα που είχαν αυλακώσει τον κεντρικό δρόμο είχαν ακο-λουθήσει κι αυτά το ίδιο παρακλάδι. Πέρασαν από ένα ση-μείο όπου κάποιο τεράστιο όχημα είχε κολλήσει στο λασπε-ρό έδαφος και οι προσπάθειες να ελευθερωθεί είχαν μετα-τρέψει την περιοχή σε οργωμένο χωράφι, με μια πελώρια α-νασκαφή στο κέντρο, σαν κρατήρα οβίδας, που θύμιζε πα-λιές φωτογραφίες από τα πεδία των μαχών του Πρώτου Πα-γκόσμιου Πολέμου.

Το Τογιότα κόλλησε κι αυτό στη λάσπη, δυο φορές στη διάρκεια εκείνης της μέρας. Κάθε φορά περίμεναν το φορτη-γό που τους ακολουθούσε, κι όταν τους έφτανε, όλοι οι ά-ντρες πηδούσαν από την καρότσα κι έσπρωχναν το τζιπ για να μπορέσουν να το ανεβάσουν σε πιο σταθερό έδαφος. Ακό-μη κι ο Νίκοιλας έβγαλε το πουκάμισό του κι έσπρωξε κι αυ-τός μαζί με τους υπηρέτες για να ξεκολλήσουν από τη λάσπη.

«Αν με είχες ακούσει, δε θα τα παθαίναμε αυτά», γκρίνιαζε ο Μπόρις. «Εκεί που θέλεις να πας δεν έχει κυνήγι ούτε δρόμους της προκοπής».

Νωρίς το απόγευμα, έκαναν μια στάση δίπλα στο ποτάμι για φαγητό και ξεκούραση κι ο Νίκολας κατέβηκε ως την όχθη για να ξεπλύνει τις λάσπες από το κορμί του. Από το πρωί, ήταν ένας από τους πρωτεργάτες της προσπάθειας να συνεχίσει το Τογιότα το δρόμο του. Η Ρόγαν τον ακολούθησε και κάθισε σ' ένα βραχάκι δίπλα στη μικρή λίμνη που σχημάτιζε η κοίτη του ποταμού σ' εκείνο το σημείο, ενώ ο Νίκολας γονάτισε στην όχθη κι άρχισε να ξεπλένεται με το κρύο νερό. Το ποτάμι ήταν θολό και φουσκωμένο από τις πρόσφατες νεροποντές.

«Δε νομίζω ότι ο Μπόρις έχει πιστέψει την ιστορία σου για το ραβδωτό ντικ-ντικ», τον προειδοποίησε η Ρόγαν. «Η Τισέι μου είπε ότι υποψιάζεται πως κάτι άλλο σκαρώνουμε». Τον χάζεψε ενώ έριχνε νερό στο στήθος και στα μπράτσα του για να πλυθεί. Εκεί που δεν τον είχε δει ο ήλιος, το δέρμα του ήταν αισθητά πιο άσπρο. Το στήθος του το σκέπαζαν πυκνές μαύρες τρίχες. Η Ρόγαν αποφάσισε ότι της άρεσε η θέα του κορμιού του.

«Είναι ο τύπος που δε θα διστάσει να ψάξει τις αποσκευές μας έτσι και βρει ευκαιρία», συμφώνησε ο Νίκολας. «Δε φαντάζομαι να έχεις αφήσει τίποτα φανερά στοιχεία... φωτοτυπίες ή σημειώσεις».

«Μόνο τη δορυφορική φωτογραφία. Και οι σημειώσεις μου είναι όλες στενογραφημένες, με την προσωπική μου μέθοδο. Αποκλείεται να βγάλει άκρη».

«Πρόσεξε επίσης τι συζητάς με την Τισέι».

«Η Τισέι είναι αξιαγάπητη. Δεν έχει τίποτα ύπουλο», αντέδρασε η Ρόγαν, που ένιωσε την ανάγκη να υπερασπιστεί τη φίλη της.

«Μπορεί να είναι εντάξει, αλλά είναι παντρεμένη με το φίλο μου τον Μπόρις και πρώτα σ' αυτόν έχει ορκιστεί υποταγή. Όσο κι αν τη συμπαθείς, μην εμπιστεύεσαι κανέναν από τους δυο τους». Ο Νίκολας σκουπίστηκε με το πουκάμισό του, το φόρεσε κι άρχισε να το κουμπώνει. «Πάμε τώρα να τσιμπήσουμε κάτι».

Πίσω στα αυτοκίνητα, ο Μπόρις έβγαζε το φελλό από ένα μπουκαλάκι λευκό κρασί. Γέμισε ένα ολόκληρο ποτήρι του νερού για τον Νίκολας. Το κρασί, που το είχαν παγώσει στο ποτάμι, ήταν δροσερό κι αρωματικό. Η Τισέι τους σέρβιρε κρύο ψητό κοτόπουλο και ιντζέρα, κάτι λεπτές πίτες α-

πό σιτάλευρο αλεσμένο σε πέτρινους μύλους, που ήταν το παραδοσιακό άζυμο ψωμί της περιοχής. Όλη η κούραση και οι δοκιμασίες του πρωινού ταξιδιού εξαφανίστηκαν όταν, μετά το φαγητό, η Ρόγαν κι ο Νίκολας ξάπλωσαν δίπλα δίπλα στο χορτάρι και παρακολουθούσαν ένα γύπα που διέσχιζε αργά τον ουρανό, ψηλά πάνω από τα κεφάλια τους. Το όρνιο τούς εντόπισε με την εκπληκτική όρασή του κι άρχισε να κατεβαίνει με αργούς κύκλους, στρέφοντας προσεκτικά το κεφάλι του για να περιεργαστεί την πιθανή λεία. Γύρω από τα μάτια του είχε μια παχιά μαύρη γραμμή που θύμιζε μάσκα ληστή και τα χαρακτηριστικά, σφηνοειδή φτερά της ουράς του έπαιζαν στον άνεμο σαν δάχτυλα βιρτουόζου πιανίστα πάνω στα πλήκτρα.

Όταν ήρθε η ώρα να ξεκινήσουν, ο Νίκολας έδωσε το χέρι του στη Ρόγαν για να τη βοηθήσει να σηκωθεί. Ήταν μια από τις σπάνιες στιγμές που έρχονταν σε σωματική επαφή και η Ρόγαν βρέθηκε να κρατάει το χέρι του λίγο περισσότερο απ' όσο ήταν απολύτως αναγκαίο.

Δεν υπήρξε καμιά βελτίωση στην κατάσταση του δρόμου όσο πλησίαζαν προς το χείλος της μεγάλης χαράδρας και οι ώρες κυλούσαν μ' ένα μονότονο, εξαντλητικό ταρακούνημα. Ο χωματόδρομος σκαρφάλωνε με φιδουγυρίσματα σ' ένα χωμάτινο ύψωμα και ύστερα κατηφόριζε με τρομερά απότομες στροφές την πίσω πλαγιά. Στα μισά της κατεβασιάς, με το που άρχισε να παίρνει μια πολύ κλειστή στροφή χωρίς ορατότητα, ο Μπόρις βλαστήμησε ξαφνικά στα ρώσικα, καθώς αντίκρισε μπροστά του ένα πελώριο φορτηγό που είχε γλιστρήσει μπλοκάροντας σχεδόν κάθετα το δρόμο.

Παρ' ότι ακολουθούσαν συνεχώς τα ίχνη αυτών των οχημάτων από την προηγούμενη μέρα, ήταν η πρώτη φορά που συναντούσαν κάποιο κι ο Μπόρις αιφνιδιάστηκε. Πάτησε φρένο τόσο απότομα, που οι άλλοι τρεις επιβάτες τινάχτηκαν από τις θέσεις τους και παραλίγο να χτυπήσουν άσχημα. Όμως, στο λασπερό, επικλινές έδαφος τα φρένα δεν αρκούσαν για να σταματήσει το αυτοκίνητο. Ο Μπόρις αναγκάστηκε να βάλει τη χαμηλότερη ταχύτητα και να μανουβράρει το Τογιότα προς το στενό άνοιγμα ανάμεσα στο σταματημένο φορτηγό και στο χείλος του δρόμου.

Στο πίσω κάθισμα, η Ρόγαν κοίταξε από το παράθυρο στα δεξιά της καθώς περνούσαν δίπλα από την πανύψηλη καρότσα του μεγάλου φορτηγού. Είδε το όνομα μιας εταιρείας και το λογότυπο, γραμμένο με κόκκινα γράμματα σε πράσινο φόντο.

Με το που αντίκρισε αυτό το σήμα, την κυρίευσε μια ισχυρή αίσθηση ντεζά βυ. Ήταν σίγουρη ότι το είχε ξαναδεί πρόσφατα, αλλά η μνήμη της την είχε εγκαταλείψει· αδυνατούσε να πει πού και πότε. Διαισθανόταν μόνο ότι ήταν ζωτικής σημασίας να θυμηθεί.

Η δεξιά πλευρά του Τογιότα πέρασε ξυστά από το μπροστινό μέρος του φορτηγού, στο ύψος του ψυγείου, αλλά κατάφεραν να προσπεράσουν. Ο Μπόρις έσκυψε έξω από το παράθυρό του και κούνησε τη γροθιά του στον οδηγό του άλλου οχήματος.

Ήταν ένας ντόπιος, που κατά πάσα πιθανότητα τον είχε προσλάβει στην Αντίς Αμπέμπα η ιδιοκτήτρια εταιρεία του φορτηγού. Χαμογελώντας με τη χειρονομία του Μπόρις, έσκυψε κι αυτός από το παράθυρό του κι ανταπέδωσε το χαιρετισμό της σφιγμένης γροθιάς, με τη διαφορά ότι τέντωσε επιπλέον και το μεσαίο του δάχτυλο προς τα πάνω, κάνοντας το παγκόσμια γνωστό άσεμνο σήμα.

«Κοπρόσκυλο!» ούρλιαξε ο Μπόρις, έξαλλος που ο άλλος είχε βγει από πάνω. Ευτυχώς, όμως, δε σταμάτησε να τσακωθεί. «Δεν έχει νόημα μ' αυτά τα ζώα», γρύλισε και συνέχισε το υβρεολόγιο: «Κωλοαράπηδες! Χιμπατζήδες!»

Στο υπόλοιπο κομμάτι της εξαντλητικής αυτής διαδρομής, η Ρόγιαν έμεινε σιωπηλή και βυθισμένη στις σκέψεις της. Τη βασάνιζε συνεχώς η ιδέα ότι έπρεπε να θυμηθεί πού είχε ξαναδεί το σήμα αυτής της εταιρείας: ένα κόκκινο φτερωτό άλογο σε πράσινο φόντο κι από πάνω οι λέξεις: «ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΕΙΣ ΠΗΓΑΣΟΣ».

Καθώς πλησίαζαν στο τέλος του ταξιδιού τους για κείνη τη μέρα, συνάντησαν επιτέλους και μια πινακίδα στο πλάι του δρόμου. Οι δυο μεταλλικοί πάσσαλοι που τη στήριζαν ήταν θεμελιωμένοι σε τσιμεντένιες βάσεις και η τεχνοτροπία της επιγραφής ήταν τόσο υψηλής ποιότητας, που σίγουρα είχε κατασκευαστεί από επαγγελματία σε κάποιο μεγάλο αστικό κέντρο.

Στην κορυφή της πινακίδας, ένα γαλάζιο βέλος έδειχνε προς την κατεύθυνση ενός φρεσκοφτιαγμένου δρόμου στα δεξιά κι από κάτω έγραφε:

ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΕΙΣ ΠΗΓΑΣΟΣ

KENTΡΙΚΟ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟ - ΙΧΛΜ

ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΟΔΟΣ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η ΔΙΕΛΕΥΣΗ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΧΩΡΙΣ ΑΔΕΙΑ

Το κόκκινο άλογο φιγουράριζε ξανά στο κέντρο της πινακίδας, ορθωμένο στα πίσω πόδια, με τα φτερά του ανοιχτά, έτοιμο να πετάξει.

Αυτή τη φορά η Ρόγιαν άφησε ένα πνιχτό επιφώνημα, καθώς η ανάμνηση ζωντάνευε στο μυαλό της με εκπληκτική διάγνεια. Θυμήθηκε πού ακριβώς είχε ξαναδεί το κόκκινο φτερωτό άλογο. Για μια στιγμή μεταφέρθηκε πίσω στο χρόνο, στα παγωμένα νερά ενός αγγλικού χειμάρρου όπου είχε καταλήξει μετά την ανατροπή του Λαντ Ρόβερ, και είδε ψηλά πάνω από το κεφάλι της το φορτηγό να τρέχει στην πέτρινη γέφυρα και, για κλάσματα του δευτερολέπτου, το φτερωτό κόκκινο άλογο πάνω στον πράσινο μουσαμά της ρυμούλκας.

Παραλίγο να φωνάζει: Είναι το ίδιο! Αλλά κατάφερε να συγκρατηθεί την τελευταία στιγμή. Η έντονη ανάμνηση την είχε κάνει να ξαναζήσει τον τρόπο του ατυχήματος και η καρδιά της σφυροκοπούσε μέσα στο στήθος της.

Δεν μπορεί να είναι σύμπτωση, διαβεβαίωσε νοερά τον εαυτό της. Αποκλείεται να κάνω λάθος. Είναι η ίδια εταιρεία: Εξερευνήσεις Πήγασος.

Στα τελευταία χιλιόμετρα της διαδρομής ήταν ακόμα πιο βλοσυρή και συλλογισμένη από πριν, ώσπου ο χωματόδρομος που ακολουθούσαν τελείωσε απότομα μπροστά στο χείλος των κατακόρυφων γκρεμών της χαράδρας. Ο Μπόρις έβγαλε το Τογιότα στο γρασίδι, στο πλάι του δρόμου, κι έσβησε τη μηχανή.

«Δεν πάει παρακάτω», τους ανακοίνωσε. «Απόψε κατασκηνώνουμε εδώ. Το φορτηγό μου έρχεται σε λίγο. Θα στήσουν τις σκηνές μόλις φτάσουν. Αύριο θα κατεβούμε το φαράγγι με τα πόδια».

Μόλις αποβιβάστηκαν, η Ρόγιαν σκούνηξε διακριτικά τον Νικόλας. «Πρέπει να σου μιλήσω», του είπε ψιθυριστά κι εκείνος της έκανε νόημα να τον ακολουθήσει κατά μήκος της όχθης του ποταμού.

Βρήκαν ένα σημείο όπου μπορούσαν να καθίσουν δίπλα δίπλα, με τα πόδια τους κρεμασμένα στο κενό. Δίπλα τους το φουσκωμένο, θολό ποτάμι έμοιαζε να δαισθάνεται τη μοίρα που το περίμενε. Τα ψυχρά νερά των βουνών στροβιλίζονταν με καινούρια ορμή, σαν να προετοιμάζονταν για την ιλιγγιώδη βουτιά τους στην άβυσσο. Ο γκρεμός κάτω ήταν ένας μονοκόμματος, κατακόρυφος βράχος με ύψος γύρω στα τριακόσια μέτρα. Ήταν τόσο ψηλά, που στο θαμπό φως του σούρουπου η χαράδρα φάνταζε σαν ένας σκοτεινός, μυστηριώδης τόπος που ο βυθός του ήταν κρυμμένος στις σκιές και στ' αφρισμένα νε-

ρά του καταρράχτη. Η Ρόγαν έσκυψε ελαφρά για να κοιτάξει κάτω κι αμέσως την έπιασε ίλιγγος. Νιώθοντας το κενό να την τραβάει σαν μαγνήτης, αποτραβήχτηκε έντρομη κι αναζήτησε αυθόρμητα στήριγμα στην αγκαλιά του Νίκολας. Μόνο όταν είχε ήδη γείρει πάνω του συνειδητοποίησε τι έκανε και βιάστηκε ν' αποτραβηχτεί.

Τα λασπωμένα νερά του ποταμού Νταντέρα ξεπηδούσαν ορμητικά από το χείλος του γκρεμού και μεταμορφώνονταν ως διά μαγείας σε πελώρια, αιθέρια δαντελένια πέπλα στη διάρκεια της πτώσης τους. Σαν νυφικό την ώρα που η νύφη στροβιλίζεται στους ρυθμούς ενός βαλς, φούσκωναν, κυμάτιζαν και διαθλούσαν το φως σε μυριάδες ιριδισμούς, λες και ήταν κεντημένα πάνω τους μαργαριτάρια. Συνεχίζοντας την πτώση τους, οι στήλες του λευκού νερού συστρέφονταν και μεταλλάσσονταν σε υπέροχα εφήμερα σχήματα, ώσπου χτυπούσαν στο γυαλιστερό μαύρο βασάλτη και τότε τινάζονταν προς τα πάνω σε σύννεφα αφρού που έκρυβαν το βυθό της αβύσσου μ' έναν ημιδιαφανή πέπλο.

Η Ρόγαν έκανε συνειδητή προσπάθεια για ν' αποσπάσει την προσοχή της από το υποβλητικό θέαμα του καταρράχτη και να επιστρέψει στο προβληματικό παρόν.

«Νίκη, θυμάσαι που σου είχα πει για ένα φορτηγό που μας είχε πετάξει από τη γέφυρα εμένα και τη μητέρα μου, με το Λαντ Ρόβερ;»

«Φυσικά». Ο Νίκολας την κοίταξε ανήσυχος. «Φαίνεσαι αναστατωμένη. Τι συμβαίνει;»

«Υπήρχε ένα σήμα στα πλάγια του μουσαμά που σκέπαζε τη ρυμούλκα του φορτηγού».

«Μου το είχες πει κι αυτό. Πράσινο με κόκκινα γράμματα. Μου είπες ότι δεν πρόλαβες να διαβάσεις το όνομα».

«Ήταν το ίδιο μ' αυτό που είχε το φορτηγό που προσπεράσαμε το απόγευμα. Μόλις το είδα αναστατώθηκα, χωρίς να ξέρω γιατί, και ύστερα μου ήρθε στο νου με τρομακτική ακρίβεια. Ο κόκκινος Πήγασος, το φτερωτό άλογο».

Ο Νίκολας την κοίταξε εξεταστικά για κάμποση ώρα. «Είσαι απόλυτα σίγουρη;»

«Απόλυτα!» επέμεινε η Ρόγαν κουνώντας ζωηρά το κεφάλι της.

Ο Νίκολας στύλωσε αφηρημένα το βλέμμα του στο εκπληκτικό πανόραμα της χαράδρας που εκτεινόταν μπροστά τους. Τους χώριζαν ίσαμε εξήντα χιλιόμετρα από την αντικρινή πλευρά, αλλά η διαύγεια της ατμόσφαιρας μετά τη

βροχή την έκανε να φαίνεται τόσο κοντινή, που νόμιζες πως έφτανε ν' απλώσεις το χέρι σου για να την αγγίξεις.

«Σύμπτωση;» αναρωτήθηκε τελικά ο Νίκολας.

«Νομίζεις; Πολύ περίεργη και ασυνήθιστη σύμπτωση, θα έλεγα. Ο Πήγασος στο Γιορκσάιρ αλλά και στο Γκότζαμ; Το δέχεσαι αυτό σαν τυχαίο;»

«Δε βγαίνει νόημα. Το φορτηγό που σας χτύπησε ήταν κλεμμένο...»

«Ήταν;» τον διέκοψε η Ρόγιαν. «Πώς είμαστε σίγουροι;»

«Αν δεν ήταν κλεμμένο, τι νομίζεις πως συνέβη;»

«Αν σχεδιάζες μια δολοφονία, θα βασιζόσουν στην κλοπή μιας νταλίκας που θα τύχαινε να βρεθεί βολικά αφημένη στο πάρκινγκ κάποιου εστιατορίου;»

Ο Νίκολας κούνησε αρνητικά το κεφάλι του. «Συνέχισε».

«Ας υποθέσουμε ότι φροντίζεις ν' αφήσει κάποιος σε συγκεκριμένο σημείο ένα δικό σου φορτηγό κι ο οδηγός σου να αναφέρει στην αστυνομία ότι κλάπηκε, αφού θα έχει γίνει ήδη η δουλειά».

«Είναι πιθανό», συμφώνησε ο Νίκολας.

«Αυτός που οργάνωσε τη δολοφονία του Ντουρέντ και άλλες δυο απόπειρες εναντίον της δικής μου ζωής σίγουρα έχει στη διάθεσή του άφθονα μέσα. Είναι σε θέση να κινείται τόσο στην Αίγυπτο όσο και στην Αγγλία. Επιπλέον, έχει στα χέρια του τον έβδομο πάπυρο. Έχει τις σημειώσεις μας, τους υπολογισμούς και τις μεταφράσεις, πράγματα που τον κατευθύνουν ακριβώς σ' αυτή την περιοχή του ποταμού Αμπάι. Ας υποθέσουμε, λοιπόν, ότι είναι ιδιοκτήτης μιας εταιρείας όπως ο Πήγασος. Σου φαίνεται απίθανο να βρίσκεται στην Αιθιοπία αυτή τη στιγμή για τον ίδιο λόγο που βρισκόμαστε κι εμείς;»

Ο Νίκολας έμεινε αμίλητος για κάμποση ώρα. Έπιασε μια πέτρα από το χώμα δίπλα του και την πέταξε μακριά στον γκρεμό. Την παρακολούθησαν και οι δυο να πέφτει, μικραίνοντας συνεχώς, ώσπου χάθηκε στα σιντριβάνια του αφρού στο βάθος.

Ξαφνικά, ο Νίκολας σηκώθηκε κι έδωσε το χέρι του στη Ρόγιαν για να τη βοηθήσει να σηκωθεί κι εκείνη. «Πάμε!»

«Πού;»

«Στις εγκαταστάσεις του Πήγασου. Πάμε να πούμε δυο λόγια με τον επικεφαλής».

Ο Μπόρις έβαλε τις φωνές κι έτρεξε να εμποδίσει τον Νίκολας, όταν τον είδε να μπαίνει στο Τογιότα και να βάζει μπρος τη μηχανή. «Πού διάβολο νομίζεις ότι πας;»

«Μια βολτίτσα να θαυμάσουμε το τοπίο», είπε ο Νίκολας λύνοντας το χειρόφρενο. «Θα γυρίσουμε σε καμιά ώρα».

«Ε! Το τζίπ μου!» Ο Μπόρις έτρεξε ξοπίσω τους, αλλά ο Νίκολας επιτάχυνε κι απομακρύνθηκε.

«Χρέωσέ μου την κούρσα», φώναξε στον Μπόρις χαμογελώντας του από τον εξωτερικό καθρέφτη.

Έφτασαν στη διασταύρωση με την πινακίδα και πήραν το παρακλάδι του δρόμου που ανηφόριζε ως την κορυφή. Οι εγκαταστάσεις του Πήγασου βρίσκονταν στην πίσω πλευρά του λόφου. Ο Νίκολας σταμάτησε το αυτοκίνητο λίγο μετά την κορυφή για να έχουν μια γενική εικόνα από ψηλά.

Σε μια έκταση χιλίων τετραγωνικών μέτρων περίπου, το έδαφος είχε καθαριστεί και ισοπεδωθεί. Η περιοχή ήταν περιφραγμένη με αγκαθωτό συρματοπλέγμα και υπήρχε μια κλειστή κεντρική πύλη. Τρία μεγάλα πανομοιότυπα φορτηγά με το χαρακτηριστικό πράσινο και κόκκινο σήμα ήταν σταθμευμένα στη σειρά, στο εσωτερικό της περίφραξης. Παραδίπλα υπήρχαν αρκετά άλλα οχήματα, καθώς κι ένα μεγάλο κινητό γεωτρύπανο. Ο υπόλοιπος χώρος ήταν γεμάτος με εργαλεία μεταλλευτικών ερευνών και διαφόρων ειδών εφόδια. Διακρίνονταν στοίβες από τρυπάνια, ατσάλινα κιβώτια, κασόνια με ανταλλακτικά και κάμποσες εκατοντάδες βαρέλια με πετρέλαιο, βενζίνη και λιπαντικό για τα τρυπάνια. Τα βαρέλια και τα κασόνια ήταν τοποθετημένα με αυστηρά σχολαστική τάξη και μέθοδο, που φάνταζε ολότελα ξένη σ' αυτή την άγρια, ορεινή γη. Ακριβώς μετά την πύλη υπήρχε ένας μικρός οικισμός από μια δωδεκάδα περίπου οικήματα, τύπου τολ, κατασκευασμένα από κυματιστή λαμαρίνα. Κι αυτά ήταν στημένα με αυστηρή, στρατιωτική λογική.

«Μεγάλη εγκατάσταση και πολύ καλά οργανωμένη», σχολίασε ο Νίκολας. «Για πάμε να δούμε ποιος τη διευθύνει».

Στην πύλη στέκονταν δυο οπλισμένοι φρουροί, ντυμένοι με τις στολές παραλλαγής του αιθιοπικού στρατού. Ξαφνιάστηκαν φανερά από την άφιξη του άγνωστου Λαντ Κρούζερ, κι όταν ο Νίκολας πάτησε την κόρνα, ο ένας απ' αυτούς πλησίασε επιφυλακτικά, με το ΑΚ-47 προτεταμένο.

«Θέλω να μιλήσω στον υπεύθυνο εδώ», του είπε ο Νίκολας στα αραβικά, δίνοντας στη φωνή του αρκετά αυταρχικό τόνο, ώστε να δημιουργήσει αβεβαιότητα στο φρουρό.

Ο στρατιώτης γρύλισε κάτι ακατάληπτο, επέστρεψε να συμβουλευτεί το σύντροφό του και τελικά σήκωσε το μικρόφωνο ενός ραδιοασυρμάτου κι άρχισε να μιλάει. Πέρασαν πέντε λεπτά αφότου έπαψε να μιλάει ο φρουρός και τελικά άνοιξε η πόρτα του κοντινότερου τολ κι εμφανίστηκε ένας λευκός άντρας.

Ο άντρας φορούσε στρατιωτική φόρμα και κασκέτο. Σκούρα γυαλιά ηλίου έκρυβαν τα μάτια του, και το πρόσωπό του ήταν τραχύ και μαυρισμένο από τον ήλιο. Ήταν κοντός και γεροδεμένος, και τα μανίκια του, γυρισμένα ψηλά πάνω από τους αγκώνες, αποκάλυπτan δυο τριχωτά χέρια, γεμάτα μυς από τη σκληρή δουλειά. Αφού αντάλλαξε δυο λόγια με τους φρουρούς στην πύλη, βγήκε και πλησίασε το Τογιότα.

«Ναι; Τι τρέχει εδώ;» ρώτησε με τη χαρακτηριστική αργόσυρτη προφορά του Τέξας. Μιλούσε σφίγγοντας ανάμεσα στα δόντια του ένα σβηστό πούρο.

«Ονομάζομαι Κούντον-Χάρπερ». Ο Νίκολας κατέβηκε από το αυτοκίνητο και του άπλωσε το χέρι του. «Νίκολας Κούντον-Χάρπερ. Πώς είστε;»

Ο Αμερικανός δίστασε και τελικά έπιασε το χέρι του Νίκολας επιφυλακτικά, σαν να άγγιζε ηλεκτροφόρο καλώδιο.

«Χελμ», είπε. «Τζέικ Χελμ, από το Αμπιλίν του Τέξας. Είμαι ο επιστάτης εδώ». Το χέρι του ήταν χέρι εργάτη, με ρόζους στις παλάμες, νύχια μαύρα από τα γράσα και γδαρμένους κόμπους.

«Ζητώ συγγνώμη για την ενόχληση, αλλά έχω κάποιο πρόβλημα με το αυτοκίνητο. Σκέφτηκα μήπως υπάρχει εδώ κάποιος μηχανικός που θα μπορούσε να του ρίξει μια ματιά». Ο Νίκολας χαμογέλασε φιλικά, αλλά ο Τεξανός δεν ανταποκρίθηκε στο χαμόγελό του.

«Δεν είναι τακτική της εταιρείας μας».

«Είμαι πρόθυμος να πληρώσω οποιαδήποτε...»

«Είπα, δε γίνεται, φίλε». Ο Τζέικ έβγαλε το πούρο από το στόμα του και το περιεργάστηκε με βλοσυρό ύφος.

«Η εταιρεία σας, ο Πήγασος... πού έχει έδρα; Ποιος είναι ο γενικός διευθυντής;»

«Έχω δουλειά, φίλε. Με καθυστερείς». Ο Τζέικ Χελμ ξανάβαλε το πούρο στο στόμα του κι έκανε να φύγει.

«Επειδή σκοπεύω να κυνηγήσω στην περιοχή τις επόμενες εβδομάδες, δε θα ήθελα να κινδυνεύσει κάποιος από τους εργάτες σας από αδέσποτη σφαίρα. Μου λέτε πού δουλεύετε γενικά;»

«Εγώ διευθύνω μια μεταλλευτική έρευνα εδώ, άνθρωπέ μου· δε βγάζω ανακοινώσεις. Στρίβε!»

Ο Χελμ έκανε μεταβολή, πέρασε την πύλη κι έδωσε μερικές κοφτές διαταγές στους φρουρούς πριν επιστρέψει στο κτίριο του γραφείου του.

«Δορυφορική κεραία στη σκεπή», παρατήρησε ο Νίκολας. «Αναρωτιέμαι με ποιον να μιλάει στο τηλέφωνο αυτή τη στιγμή ο φίλος μας ο Τζέικ».

«Με κάποιον στο Τέξας;» υπέθεσε η Ρόγιαν.

«Όχι απαραίτητα. Ο Πήγασος σίγουρα είναι πολυεθνική εταιρεία. Επειδή ο Τζέικ είναι Τεξανός δε συνεπάγεται ότι είναι και το αφεντικό του από το Τέξας». Ο Νίκολας έβαλε μπρος το Τογιότα και πήρε στροφή επιτόπου. «Καθόλου διαφωτιστική συζήτηση, δυστυχώς. Αν όμως ο κακός σ' αυτή την ιστορία σχετίζεται με τον Πήγασο, θα αναγνωρίσει αμέσως το όνομά μου. Γνωστοποιήσαμε την άφιξή μας. Ας δούμε τι θα προκύψει».

Οταν επέστρεψαν στους καταρράχτες του Νταντέρα, το φορτηγό του Μπόρις είχε ήδη φτάσει, οι υπηρέτες είχαν στήσει τις σκηνές κι ο μάγειρας είχε ετοιμάσει τσάι. Ο Μπόρις ήταν όλο μούτρα κι απαντούσε με μονοσύλλαβες λέξεις, ενώ ο Νίκολας προσπαθούσε να τον καλοπιάσει με κολακευτικά σχόλια για το αυτοκίνητό του. Μόνο μετά την πρώτη βότκα της βραδιάς μαλάκωσε λιγάκι ο Ρώσος ώστε να ξαναρχίσει να μιλάει.

«Κανονικά, τα μουλάρια θα έπρεπε να ήταν εδώ και να μας περιμένουν. Ο χρόνος δε σημαίνει τίποτα για τους μαύρους. Τώρα δεν μπορούμε να ξεκινήσουμε για το φαράγγι, αν δεν έρθουν τα μουλάρια».

«Ευκαιρία να ρυθμίσω το στόχαστρο της καραμπίνας μου όσο θα τους περιμένουμε», είπε ο Νίκολας. «Στην Αφρική δεν έχει νόημα να είναι κανείς βιαστικός. Απλώς κουράζει τα νεύρα του».

Το επόμενο πρωί, μετά από ένα μακρύ, απολαυστικό πρόγευμα κι αφού δεν είχαν φανεί ακόμη τα μουλάρια, ο Νίκολας έφερε την καραμπίνα του από τη σκηνή.

Όταν την έβγαλε από τη σκληρή, δερμάτινη θήκη της, ο Μπόρις του την πήρε από τα χέρια για να την εξετάσει.

«Παλιό μοντέλο;»

Ο Νίκολας έγενεσε καταφατικά. «Κατασκευάστηκε το 1926. Ειδική παραγγελία για τον παππού μου».

«Ήξεραν να φτιάχνουν όπλα εκείνα τα χρόνια. Όχι σαν τα παλιοσίδερα του σωρού που βγάζουν σήμερα». Ο Μπόρις σούφρωσε επιδοκιμαστικά τα χείλη του. «Κοντόκαννη Μάουζερ Όμπερντορφ. Όμορφο! Αλλά του έχεις αλλάξει την κάννη, ε;»

«Η αυθεντική κάννη έλιωσε από τη χρήση. Την αντικατέστησα με μια αντίστοιχη Σίλεν. Μπορεί να χτυπήσει κουνούπι στα εκατό μέτρα».

«Διαμέτρημα 7 επί 57, σωστά;» ρώτησε ο Μπόρις.

«275 Ρίγκμπι, για την ακρίβεια», τον διόρθωσε ο Νίκολας κι ο Μπόρις ρουθούνισε περιφρονητικά.

«Είναι ακριβώς το ίδιο. Απλώς εσείς οι αναθεματισμένοι Εγγλέζοι πρέπει να τα λέτε όλα αλλιώς». Χαμογέλασε. «Καλή καραμπίνα, από τις καλύτερες».

«Δε θα φανταζόσουν ποτέ, αγαπητέ μου φίλε, τι αξία έχει για μένα η γνώμη σου», μουρμούρισε στα αγγλικά ο Νίκολας.

Ο Μπόρις χασκογέλασε καθώς του έδινε πίσω το όπλο. «Εγγλέζικα αστεία! Πολύ μ' αρέσουν τα εγγλέζικα αστεία».

Ο Νίκολας απομακρύνθηκε από την κατασκήνωση με την καραμπίνα στη θήκη της και η Ρόγιαν τον ακολούθησε ως την όχθη, όπου τον βοήθησε να γεμίσει δυο πάνινα σακουλάκια με άσπρη, ποταμίσια άμμο. Ο Νίκολας τα έστησε στην κορυφή ενός κατάλληλου βράχου και τα χρησιμοποίησε σαν σταθερή βάση για να ακουμπήσει πάνω τους την καραμπίνα.

Χρησιμοποιώντας τη γυμνή λοφοπλαγιά σαν ασφαλές φόντο, απομακρύνθηκε διακόσια βήματα και σ' αυτή την απόσταση έστησε έναν κυκλικό, χάρτινο στόχο με μια σειρά από ομόκεντρους κύκλους. Ύστερα επέστρεψε στο σημείο όπου περίμενε η Ρόγιαν και πήρε θέση πίσω από το βράχο πάνω στον οποίο ήταν ακουμπισμένη η καραμπίνα. Η πρώτη εκπυρσοκρότηση βρήκε εντελώς απροετοίμαστη τη Ρόγιαν. Δεν περίμενε ποτέ τέτοιο κρότο από ένα όπλο που φαινόταν τόσο λεπτεπίλεπτο, σχεδόν «γυναικείο». Τινάχτηκε τρομαγμένη κι έπιασε τ' αυτιά της που βούιζαν.

«Τι απαίσιο, δολοφονικό κατασκευάσμα!» φώναξε. «Είναι αδικία να σκοτώνεις πανέμορφα ζώα με τέτοιο φοβερό τουφέκι».

«Καραμπίνα», τη διόρθωσε ο Νίκολας και σήκωσε τα κιάλια του για να ελέγξει τη βολή στον κυκλικό στόχο. «Θα σου φαινόταν πιο έντιμο αν τα σκότωνα με περίστροφο ή τα χτυπούσα μ' ένα ρόπαλο μέχρι θανάτου;»

Η βολή είχε αποκλίνει εφτάμισι εκατοστά δεξιά και πέντε κάτω. Καθώς ρύθμιζε το στόχαστρο, ο Νίκολας προσπάθησε να εξηγήσει στη Ρόγιν τις απόψεις του. «Ένας κυνηγός με ηθική κάνει ό,τι περνάει από το χέρι του για να σκοτώσει όσο πιο γρήγορα κι ανώδυνα είναι δυνατό. Κι αυτό σημαίνει ότι πλησιάζει το θήραμα όσο πιο κοντά γίνεται, χρησιμοποιεί αρκετά ισχυρό όπλο και τελειοποιεί όσο μπορεί το σημάδι του».

Η επόμενη βολή χτύπησε στη γραμμή του μικρότερου κύκλου, δυόμισι εκατοστά πάνω από το κέντρο. Ο Νίκολας ήθελε τη βολή εφτάμισι εκατοστά ψηλότερα στοχεύοντας απ' αυτή την απόσταση. Ρύθμισε πάλι το στόχαστρο.

«Αυτό που δεν καταλαβαίνω είναι γιατί να θέλει κανείς να σκοτώνει τα πλάσματα του Θεού», διαφώνησε η Ρόγιν.

«Αυτό δε θα μπορέσω να σου το εξηγήσω ποτέ». Ο Νίκολας σημάδεψε και πυροβόλησε. Ακόμα και μέσα από το μικρό μεγεθυντικό φακό του στοχάστρου, μπόρεσε να διακρίνει ότι η βολή ήταν ακριβώς εφτάμισι εκατοστά πάνω.

«Έχει να κάνει με μια αταβιστική παρόρμηση που ελάχιστοι άντρες, ανεξάρτητα από μόρφωση και πολιτιστικό επίπεδο, μπορούν να την καταπνίξουν απόλυτα». Έριξε άλλη μια βολή. «Άλλοι την εκτονώνουν στις χαρτοπαικτικές λέσχες, άλλοι στα γήπεδα του τένις και κάποιοι από μας σε ποτάμια με σολομούς, σε βάθη ωκεανών ή σε κυνηγότοπους».

Έριξε και τρίτη βολή, ίσα για να επιβεβαιώσει τις δυο προηγούμενες, και συνέχισε: «Όσο για τα πλάσματα του Θεού, Αυτός μας τα έδωσε. Εσύ είσαι η θρησκευόμενη. Θυμήσου τις Πράξεις των Αποστόλων, κεφάλαιο 10, στίχοι 12 και 13».

Η Ρόγιν κούνησε το κεφάλι της. «Δεν τους ξέρω. Θα μου τους πεις εσύ».

«...όλα τα τετράποδα της γης και τα θηρία και τα ερπετά και τα πετεινά του ουρανού», απήγγειλε ο Νίκολας. «Και τότε ακούστηκε η φωνή: “Σήκω, Πέτρο, σκότωσε και φάε”».

«Έπρεπε να είχες γίνει δικηγόρος», μουρμούρισε η Ρόγιν.

«Ή παπάς», πρότεινε ο Νίκολας και ξεκίνησε να πάει να μαζέψει το στόχο. Διαπίστωσε ότι οι τρεις τελευταίες βολές είχαν σχηματίσει μια μικροσκοπική απόλυτα συμμετρική ροζέτα, εφτάμισι εκατοστά πάνω από το κέντρο, με τις τρεις τρύπες να εφάπτονται η μια στην άλλη.

Χτύπησε χαϊδευτικά το κοντάκι της κομπής καραμπίνας. «Μπράβο, Λουκρητία Βοργία». Έτσι την είχε ονομάσει για την ομορφιά και τη φονική της ικανότητα.

Ξανάβαλε την καραμπίνα στη θήκη της και μαζί με τη Ρόγίαν πήραν το δρόμο της επιστροφής. Όταν όμως φάνηκε η κατασκήνωση, ο Νίκολας σταμάτησε απότομα.

«Επισκέπτες», είπε και σήκωσε τα κιάλια του. «Αχά! Φαίνεται πως κάτι προκαλέσαμε τελικά. Βλέπω ένα από τα οχήματα του Πήγασου και, αν δεν κάνω λάθος, ένας από τους επισκέπτες είναι ο φίλος μας από το Αμπιλίν του Τέξας. Πάμε να δούμε τι συμβαίνει».

Καθώς πλησίαζαν στην κατασκήνωση, παρατήρησαν τουλάχιστον μια ντουζίνα βαριά οπλισμένους στρατιώτες να στέκονται συγκεντρωμένοι γύρω από το πράσινο τζιπ του Πήγασου και τον Τζέικ Χελμ, μαζί με έναν αξιωματικό του αιθιοπικού στρατού, καθισμένους κάτω από τη σκιά της ανοιχτής σκηνής που χρησίμευε ως τραπεζαρία, να κουβεντιάζουν σε πολύ σοβαρό τόνο με τον Μπόρις.

Αμέσως μόλις πλησίασε ο Νίκολας, ο Μπόρις τον σύστησε στο διοπτροφόρο Αιθίοπα αξιωματικό. «Ο συνταγματάρχης Τούμα Νόγκο, στρατιωτικός διοικητής του Νότιου Γκότζαμ».

«Χαίρω πολύ», απάντησε ο Νίκολας, αλλά ο συνταγματάρχης παρέκαμψε τα τυπικά.

«Το διαβατήριό σας και την άδεια οπλοφορίας», διέταξε αυταρχικά, ενώ ο Τζέικ Χελμ μασουλούσε με απόλαυση το απομεινάρι ενός πούρου που βρομούσε σαν διάβολος.

«Βεβαίως», απάντησε ο Νίκολας κι έσπευσε να φέρει το χαρτοφύλακά του από τη σκηνή. Τον άνοιξε πάνω στο χαμηλό τραπέζι και χαμογέλασε στον αξιωματικό. «Είμαι σίγουρος ότι θα θέλετε να δείτε και τη συστατική επιστολή του βρετανικού υπουργείου Εξωτερικών, όπως κι αυτή του Βρετανού προξένου στην Αντίς Αμπέμπα. Εδώ είναι ακόμη μία, από τον πρέσβη της Αιθιοπίας στο Λονδίνο, κι αυτό το φιρμάν το υπογράφει ο υπουργός Άμυνας της χώρας σας, στρατηγός Σιγιέ Εϊμπραχά».

Ο συνταγματάρχης απέμεινε να κοιτάζει σαν χαζός το δειγματολόγιο από επίσημες σφραγίδες και περίκομψες υπογραφές. Πίσω από τα γυαλιά με το χρυσό σκελετό, τα μάτια του φαίνονταν πελώρια και σαστισμένα.

«Σερ!» Χτύπησε τα τακούνια του μεταξύ τους και χαιρέτησε στρατιωτικά. «Είστε φίλος του στρατηγού Εϊμπραχά; Δεν το ήξερα. Δε με πληροφόρησε κανείς. Σας ζητώ συγγνώμη για την ενόχληση».

Χαιρέτησε ξανά. Η αμηχανία που αισθανόταν τον έκανε να φέρεται αδέξια. «Ηρθα απλώς να σας προειδοποιήσω ότι

η εταιρεία Πήγασος εκτελεί γεωτρήσεις και ανατινάξεις στην περιοχή. Ίσως είναι επικίνδυνο για την ασφάλειά σας. Παρακαλώ, να προσέχετε. Υπάρχουν επίσης πολλοί σούφτα, ένοπλοι ληστές, εδώ γύρω». Ο συνταγματάρχης είχε κοκκινίσει και μπέρδευε τα λόγια του. Σταμάτησε, πήρε βαθιά αναπνοή και προσπάθησε να γίνει πιο κατανοητός. «Βλέπετε, έχω διαταγές να προσφέρω προστασία στο προσωπικό της εταιρείας Πήγασος. Αν συναντήσετε οποιοδήποτε πρόβλημα όσο θα βρίσκεστε στην περιοχή ή αν χρειαστείτε οποιουδήποτε είδους βοήθεια, μη διστάσετε να με καλέσετε, σερ».

«Είστε πολύ καλός, συνταγματάρχα».

«Δε θα σας απασχολήσω άλλο, σερ». Ο συνταγματάρχης Νόγκο χαιρέτησε για τρίτη φορά κι οπισθοχώρησε προς το επιβατηγό φορτηγάκι της εταιρείας Πήγασος, τραβώντας μαζί του και τον Τεξανό επιστάτη. Ο Τζέικ Χελμ δεν είχε βγάλει ούτε λέξη από τη στιγμή που έφτασε ο Νίκολας κι έφυγε χωρίς να χαιρετήσει καν.

Ο συνταγματάρχης Νόγκο χάρισε στον Νίκολας τον τέταρτο —και τελευταίο— στρατιωτικό χαιρετισμό του μέσα από το παράθυρο της καμπίνας του φορτηγού. «Διάβολε!» ψιθύρισε ο Νίκολας στη Ρόγιαν, ανταποδίδοντας τον αποχαιρετισμό μ' ένα αδιάφορο κούνημα του χεριού του. «Ο πρώτος πόντος ήταν σίγουρα δικός μας. Τώρα ξέρουμε, τουλάχιστον, ότι ο κύριος Πήγασος για κάποιο λόγο δε θέλει να μπλεχτούμε στα πόδια του. Νομίζω ότι θα πρέπει να περιμένουμε την επόμενη κίνησή του πολύ σύντομα».

Επέστρεψαν στο τραπέζι όπου καθόταν ο Μπόρις. «Το μόνο που χρειαζόμαστε τώρα είναι τα μουλάρια σου», του είπε ο Νίκολας.

«Εστειλα τους άντρες μου στο χωριό να τα βρουν. Θα έπρεπε να ήταν εδώ από χτες».

Τα μουλάρια έφτασαν νωρίς το επόμενο πρωί. έξι γεροδεμένα ζώα που το καθένα συνοδευόταν από έναν οδηγό, ντυμένο με τη χαρακτηριστική τοπική φορεσιά. Πριν ανεβεί ψηλά ο ήλιος, στέκονταν φορτωμένα κι έτοιμα ν' αρχίσουν το κατέβασμα στο φαράγγι.

Ο Μπόρις στάθηκε στην αρχή του μονοπατιού κι ατένισε το πανόραμα της κοιλάδας. Για πρώτη φορά φάνηκε να του

προξενεί δέος ο τρομερός, κατακόρυφος γκρεμός και η αγριότητα του φαραγγιού.

«Θα μπούμε σε άλλο τόπο, σε άλλη εποχή», προειδοποίησε τη συντροφιά, με εντελώς ασυνήθιστη για το χαρακτήρα του φιλοσοφική διάθεση. «Λένε πως αυτό το μονοπάτι είναι δύο χιλιάδων χρόνων —όσο κι ο Χριστός». Ανασήκωσε τα φρύδια του. «Ο γερο-παπάς στην εκκλησία του Ντέμπρα Μαριάμ θα σας πει ότι η Παναγία πέρασε από δω στη φυγή της από το Ισραήλ, μετά τη Σταύρωση». Κούνησε το κεφάλι του. «Αυτοί οι άνθρωποι είναι ικανοί να πιστέψουν οτιδήποτε», πρόσθεσε και ξεκίνησε.

Το μονοπάτι ακολουθούσε το φρύδι του γκρεμού και κατηφόριζε με τόσο απότομη κλίση, που κάθε βήμα ήταν σαν να κατέβαινες ένα μεγάλο σκαλοπάτι πάνω στο βράχο. Γρήγορα οι μύες στα πόδια τους άρχισαν να πονούν από το τέτωμα και συχνά αναγκάζονταν να χρησιμοποιήσουν και τα χέρια τους στις πολύ ανώμαλες και σχεδόν κατακόρυφες κατεβασιές του. Σε αρκετά σημεία ήταν σαν να κατέβαιναν μια σκάλα πάνω από το κενό.

Όταν το μονοπάτι άλλαζε κατεύθυνση, στρίβοντας απότομα γύρω από τον όρθιο βράχο, τα μουλάρια δεν μπορούσαν να πάρουν τη στροφή μονομιάς. Στύλωναν τα πόδια τους, έκαναν πίσω και οι μουλαράδες τα ανάγκαζαν με φωνές και καμτσικιές να προχωρήσουν πόντο πόντο, σχεδόν παραλυμένα από τον τρόπο του κενού και με τα μάτια τους να συστρέφονται άγρια μέσα στις κόγχες, τόσο που φαίνονταν μόνο τα ασπράδια.

Σε άλλα σημεία, το πέρασμα εισχωρούσε στο σώμα του βουνού, περνώντας πίσω από όγκους πετρωμάτων που ορθώνονταν σαν πελώρια δόντια στα σπηλαιώδη στόμια του γκρεμού. Αυτά τα περάσματα ήταν τόσο στενά που τις περισσότερες φορές αναγκάζονταν να ξεφορτώσουν τα μουλάρια για να χωρέσουν από το άνοιγμα και να τα φορτώσουν ξανά στην πέρα πλευρά.

«Κοίτα!» φώναξε κάποια στιγμή η Ρόγιαν, δείχνοντας με το δάχτυλο προς το κενό. Ένας μαύρος γύπας ανέβαινε από την άβυσσο με τα φτερά του διάπλατα ανοιχτά. Πέρασε τόσο κοντά τους, που θα μπορούσαν να τον αγγίξουν αν άπλωναν τα χέρια τους. Εκείνος έστρεψε το απαίσιο, γυμνό κεφάλι του με το ρόδινο, ζαρωμένο δέρμα για να τους κοιτάξει πριν συνεχίσει το πέταγμα του.

«Εκμεταλλεύεται τα θερμικά ρεύματα που δημιουργούνται από την κοιλάδα, κάτω, για να υψωθεί», εξήγησε ο Νί-

κολας στη Ρόγίαν. Της έδειξε μια συστάδα βράχων πάνω στον γκρεμό, στο ίδιο επίπεδο που βρίσκονταν κι αυτοί. «Να μια από τις φωλιές τους». Ήταν ένας σωρός από κλαδιά, στημένα σε μια απρόσιτη γωνιά του βράχου. Οι απεγκρίσεις των πουλιών, που κατοικούσαν εκεί αιώνες τώρα, είχαν βάψει μόνιμα τον γκρεμό από κάτω με μακριές πινελιές από λαμπερό άσπρο, κι ακόμα κι από τόσο μακριά, έφτανε στα ρουθούνια τους η χαρακτηριστική μπόχα της σάρκας σε αποσύνθεση.

Ολόκληρη τη μέρα συνέχισαν να κατηφορίζουν το επικίνδυνο μονοπάτι πάνω στο φοβερό γκρεμό. Ήταν αργά το απόγευμα και είχαν φτάσει ως τα μισά της κατεβασιάς όταν το μονοπάτι αναδιπλώθηκε σε άλλη μια τρομερή στροφή και ύστερα άκουσαν μπροστά τους το βουητό του νερού. Ο ήχος δυνάμωνε όσο προχωρούσαν κι έγινε εκκωφαντικό μουνγκρητό όταν βγήκαν από άλλη μια συστάδα όρθιων βράχων κι αντίκρισαν μπροστά τους το πανόραμα του καταρράχτη.

Ο αέρας που δημιουργούσε το πελώριο υδάτινο ρεύμα στην πτώση του τους χτύπησε ξαφνικά και τους ανάγκασε ν' αρπαχτούν από τα βράχια για να κρατήσουν την ισορροπία τους. Το σιντριβάνι των υδρατμών έλουζε τα υψωμένα τους πρόσωπα, αλλά ο Αιθίοπας οδηγός τούς κατηύθυνε ίσια μπροστά, μέχρι που φοβήθηκαν ότι θα βρίσκονταν υποχρεωμένοι ν' αφήσουν τα νερά να τους παρασύρουν στην κοιλάδα, που απείχε ακόμη κάμποσες εκατοντάδες μέτρα κάτω από τα πόδια τους.

Και ύστερα, σαν από θαύμα, πέρασαν μέσα από το νερό και βρέθηκαν πίσω από την πελώρια, διάφανη υγρή κουρτίνα σε μια βαθιά σπηλιά με μαύρα, υγρά τοιχώματα, σκεπασμένα από πυκνά βρύα, που η ορμή του νερού είχε σκάψει πάνω στο βράχο με το πέρασμα χιλιάδων αιώνων. Το μόνο φως ήταν αυτό που ερχόταν φιλτραρισμένο από τον καταρράχτη, πράσινο και μυστηριώδες, σαν σε υποθαλάσσιο σπήλαιο.

«Εδώ θα περάσουμε τη νύχτα», ανακοίνωσε ο Μπόρις, απολαμβάνοντας φανερά την έκπληξή τους. Έδειξε τα δεμάτια των ξύλων που ήταν στοιβαγμένα στο βάθος της σπηλιάς και τον καπνισμένο βράχο πάνω από μια μόνιμη πέτρινη εστία για το άναμμα φωτιάς. «Οι μουλαράδες που μεταφέρουν τρόφιμα και εφόδια στους καλόγερους, κάτω στο μοναστήρι, χρησιμοποιούν αυτή τη σπηλιά αιώνες τώρα».

Όσο προχωρούσαν βαθύτερα, ο εκκωφαντικός ήχος του νερού μετατρεπόταν σε μακρινό, υπόκωφο βουητό και το έδαφος άρχισε να γίνεται στεγνό κάτω από τα πόδια τους. Ο-

ταν οι υπηρέτες άναψαν φωτιά, η σπηλιά μετατράπηκε σε ζεστό και φιλόξενο, σχεδόν ρομαντικό κατάλυμα.

Με το έμπειρο μάτι του παλιού στρατιώτη, ο Νίκολας εντόπισε αμέσως την πιο άνετη γωνιά κι έστρωσε τον υπνόσακό του σε μια φαρδιά εσοχή στο βάθος. Εντελώς φυσικά, η Ρόγίαν άπλωσε το δικό της δίπλα του. Ήταν και οι δυο εξαντλημένοι από την κοπιαστική κατάβαση του γκρεμού κι έτσι, αμέσως μετά το φαγητό, χώθηκαν στους υπνόσακους κι έμειναν ξαπλωμένοι κι αμίλητοι, χαζεύοντας τα παιχνιδίσματα της φωτιάς στην οροφή του σπηλαιού.

«Για φαντάσου», ψιθύρισε σε κάποια στιγμή η Ρόγίαν. «Αύριο θα ακολουθήσουμε τα βήματα του ίδιου του Τάιτα».

«Για να μην αναφέρουμε και την Παναγία», πρόσθεσε ο Νίκολας.

«Είσαι ένας ανυπόφορος κυνικός», τον μάλωσε η Ρόγίαν, αναστενάζοντας. «Κι επιπλέον, υποσιάζομαι ότι ροχαλίζεις κιόλας».

«Δυστυχώς, αυτό θ' αναγκαστείς να το διαπιστώσεις», της απάντησε ο Νίκολας, αλλά τα μάτια της Ρόγίαν έκλειναν ήδη από την κούραση και τη νύστα. Μέσα σε δευτερόλεπτα, η ανάσα της έγινε ρυθμική και βαριά, σημάδι ότι την είχε πάρει ο ύπνος. Ήταν πολύς καιρός που είχε να ξαπλώσει με μια όμορφη, νέα γυναίκα στο πλευρό του. Όταν σιγουρεύτηκε ότι η Ρόγίαν κοιμόταν βαθιά, άπλωσε το χέρι του και χάιδεψε απαλά το μάγουλό της.

«Όνειρα γλυκά, μικρούλα μου», της ψιθύρισε τρυφερά. «Κουράστηκες πολύ σήμερα». Ήταν αυτό που έλεγε συχνά στη μικρή του κόρη, όταν την έβαζε για ύπνο.

Οι μουλαράδες ξύπνησαν πολύ πριν από το χάραμα κι όλη η ομάδα ξαναμπήκε στο μονοπάτι αμέσως μόλις ξημέρωσε αρκετά ώστε να βλέπουν πού πατούσαν. Όταν οι πρώτες ακτίνες του ήλιου έλυσαν τις κορυφές του γκρεμού, βρίσκονταν ακόμη πολύ ψηλά πάνω από την κοιλάδα για να έχουν πανοραμική θέα της μορφολογίας του εδάφους. Ο Νίκολας πήρε παράμερα τη Ρόγίαν κι άφησαν το υπόλοιπο караβάνι να προχωρήσει μπροστά τους.

Βρήκαν ένα μέρος να καθίσουν κι ο Νίκολας ξετύλιξε τη δορυφορική φωτογραφία πάνω στα γόνατά τους. Βάζοντας

σημάδι τις κυριότερες κορυφές και ορισμένα χαρακτηριστικά σημεία της τοποθεσίας, κατάφεραν να προσανατολιστούν και να εντοπίσουν την ακριβή θέση τους στο αρχέγονο τοπίο που τους περιέβαλλε.

«Από δω που είμαστε δεν μπορούμε να διακρίνουμε τον Αμπάι», διαπίστωσε ο Νίκολας. «Ο ποταμός κυλάει πολύ βαθιά, στο κάτω φαράγγι. Μάλλον θα τον δούμε για πρώτη φορά όταν βρεθούμε σχεδόν από πάνω του». Μελέτησε ξανά τη φωτογραφία. «Ναι. Και η συμβολή του Νταντέρα με τον Αμπάι πρέπει να είναι εκεί κάτω, πίσω από κείνους τους βράχους». Χρησιμοποιώντας σαν κλίμακα το μήκος του αντίχειρά του έκανε έναν πρόχειρο υπολογισμό. «Καμιά εικοσαριά χιλιόμετρα από δω».

«Φαίνεται πως ο Νταντέρα έχει αλλάξει πορεία αρκετές φορές μέσα στους αιώνες», είπε η Ρόγιαν. «Βλέπω τουλάχιστον δυο ρεματιές που μοιάζουν με αρχαίες κοίτες ποταμού». Έδειξε προς τα κάτω. «Εκεί κι εκεί. Είναι πνιγμένες από τη βλάστηση της ζούγκλας τώρα». Ξαφνικά, φάνηκε εντελώς αποκαρδιωμένη. «Αχ, Νίκολας, είναι τεράστια περιοχή και τόσο πολύπλοκη! Πώς θα βρούμε την κρυμμένη είσοδο ενός τάφου μέσα σ' όλο αυτό το κομπούζιο;»

«Τάφος; Ποιος τάφος;» ακούστηκε η φωνή του Μπόρις γεμάτη περιέργεια. Είχε επιστρέψει στο μονοπάτι για να τους βρει. Δεν τον είχαν αντιληφθεί να πλησιάζει και ξαφνικά τον είδαν να στέκεται μπροστά τους. «Για ποιον τάφο μιλούσατε;»

«Για τον τάφο του Άγιου Φρουμέντιου, φυσικά», του απάντησε ατάραχος ο Νίκολας, χωρίς να δείξει ότι είχε ενοχληθεί από την αδιακρισία.

«Στον Άγιο Φρουμέντιο δεν είναι αφιερωμένο το μοναστήρι;» ρώτησε η Ρόγιαν με την ίδια φυσικότητα, ενώ τύλιγε ξανά τη φωτογραφία.

«Ντα». Ο Μπόρις φάνηκε απογοητευμένος, σαν να περίμενε κάτι πιο εξωτικό. «Ο Άγιος Φρουμέντιος. Αλλά δε θα σας αφήσουν να πάτε στον τάφο. Δεν αφήνουν κανένα να μπει στα άδυτα του μοναστηριού. Μόνο οι ιερείς πάνε εκεί». Ο Μπόρις έβγαλε το καπέλο του κι έξυσε τις σκληρές, κοντές τρίχες που κάλυπταν το κρανίο του. Τα νύχια του άφησαν έναν ανατριχιαστικό ήχο, σαν να σέρνονταν πάνω σε βούρτσα. «Αυτή την εβδομάδα γιορτάζουν το Τιμκάτ και την Ευλογία της ταμπότ. Θα γίνεται μεγάλος σαματάς εκεί κάτω. Θα σας αρέσει, αλλά δε θα μπορέσετε να μπειτε στο

ιερό άδυτο ούτε να δείτε τον τάφο. Δεν ξέρω κανένα λευκό που να τον έχει δει».

Κοίταξε ψηλά μισοκλείνοντας τα μάτια του.

«Μεσημεριάζει. Πρέπει να συνεχίσουμε. Φαίνεται κοντά, αλλά θα μας πάρει άλλες δυο μέρες να φτάσουμε στον Αμπάι. Πολύ δύσκολος δρόμος, ακόμα και για ένα διάσημο κυνηγό ντικ-ντικ». Γέλασε δυνατά με το αστείο του και ξεκίνησε να κατεβαίνει το μονοπάτι.

Όσο πλησίαζαν προς τα ριζά του γκρεμού, η κλίση του μονοπατιού μειωνόταν αισθητά και τα «σκαλοπάτια» έγιναν πολύ πιο ομαλά και αραιά. Η πορεία τους τώρα ήταν ασύγκριτα ευκολότερη και ταχύτερη, αλλά παράλληλα είχε αλλάξει ριζικά η σύσταση και η αίσθηση της ατμόσφαιρας. Δεν υπήρχε πια ο δροσερός, ζωογόνος βουνίσιος αέρας· είχε αντικατασταθεί από το χαυνωτικό αέρα του ισημερινού, βαρύ από τη μυρωδιά και την υγρασία της πυκνής ζούγκλας.

«Ζέστη!» είπε η Ρόγιαν, τραβώντας από πάνω της το μάλλινο σάλι.

«Τουλάχιστον δέκα βαθμοί παραπάνω», συμφώνησε ο Νίκολας. Έβγαλε την παλιά, στρατιωτική φανέλα του τραβώντας την πάνω από το κεφάλι. «Και θα συναντήσουμε ακόμα μεγαλύτερη ζέστη πριν φτάσουμε στον Αμπάι. Έχουμε άλλα εννιακόσια μέτρα κατάβαση».

Τώρα, το μονοπάτι ακολουθούσε για ένα διάστημα τον ποταμό Νταντέρα. Άλλες φορές βρίσκονταν κάμποσες δεκάδες μέτρα ψηλότερα από την όχθη και λίγο παρακάτω χώνονταν ως τη μέση στο νερό, σε κάποιο παρακλάδι του ποταμού, και πιάνονταν από τα κοφίνια των μουλαριών για να μην τους παρασύρει το ρεύμα.

Ύστερα, το φαράγγι του Νταντέρα έγινε τόσο βαθύ κι απότομο, που δεν μπορούσαν πια να το ακολουθήσουν. Οι όχθες εξαφανίστηκαν, δίνοντας τη θέση τους σε κατακόρυφους βράχους που βυθίζονταν σε βαθιά, σκοτεινά νερά. Έτσι, άφησαν το ποτάμι κι ανηφόρισαν το μονοπάτι, που στριφογύριζε σαν φίδι ανάμεσα σε διαβρωμένους λόφους και απότομα κόκκινα βράχια.

Γύρω στα τρία χιλιόμετρα παρακάτω, συνάντησαν ξανά το ποτάμι, με άλλη μορφή πια: κυλούσε μέσα σε πυκνό τροπικό δάσος. Μακριά κλαδιά κρέμονταν πάνω από τα νερά και οι κορμοί των δέντρων ήταν σκεπασμένοι με βρύα και μούσκλια. Κερκοπίθηκοι με καστανόξανθο τρίχωμα σκλήριζαν κρεμασμένοι από τα ψηλά κλαδιά και τέντωναν τα κεφάλια τους με τα μάτια γουρλωμένα από θυμό για την ανε-

πιθύμητη εισβολή των ανθρώπων στα λημέρια τους. Κάποια στιγμή, κάτι μεγαλόσωμο φάνηκε να κινείται ανάμεσα στην πυκνή θαμνώδη βλάστηση κάτω από τα δέντρα κι ο Νίκολας κοίταξε ερωτηματικά τον Μπόρις.

Ο Ρώσος κούνησε το κεφάλι του γελώντας. «Όχι, Εγγλέζε, δεν είναι ντικ-ντικ. Μόνο κούντου».

Στα μισά της πλαγιάς, η καφετιά αντιλόπη στάθηκε να κοιτάξει πίσω της. Ήταν ένα μεγάλο αρσενικό με τρεις ολόκληρες σπείρες στα μακριά, στριφτά του κέρατα, μια μεγαλόπρεπη γενειάδα στο πιγούνι και όρθια αυτιά σε σχήμα τρομπέτας. Τους κοίταξε ξαφνιασμένο με τα τεράστια, αμυγδαλωτά μάτια του. Ο Μπόρις σφύριξε σιγανά και η συμπεριφορά του άλλαξε μονομιάς.

«Αυτά τα κέρατα είναι γύρω στο ενάμισι μέτρο. Θα έπιαναν πρώτη θέση στον κατάλογο του *Ρόουλαντ Γουάρντ*». Αναφερόταν στην κυνηγετική επιθεώρηση, το έντυπο που ήταν η Βίβλος των κυνηγών μεγάλων θηραμάτων. «Δε θέλεις να το χτυπήσεις, Εγγλέζε;» Χωρίς να περιμένει απάντηση, έτρεξε σ' ένα από τα μουλάρια, τράβηξε την καραμπίνα Ρίγκμπι από την κρεμαστή θήκη της και ύστερα έτρεξε πάλι πίσω και την πρότεινε στον Νίκολας.

Ο Νίκολας αρνήθηκε κουνώντας το κεφάλι του. «Άφησέ το να φύγει. Εγώ ενδιαφέρομαι μόνο για ντικ-ντικ».

Μ' ένα μικρό τίναγμα της κοντής, καφετιάς ουράς του με την άσπρη βούλα, το ζώο πέρασε την κορυφή της πλαγιάς κι εξαφανίστηκε από τα μάτια τους. Ο Μπόρις κούνησε αποδοκιμαστικά το κεφάλι του κι έφτυσε στο ποτάμι.

«Γιατί επέμενε να το σκοτώσεις;» ρώτησε η Ρόγιαν μόλις ξαναπήραν το δρόμο τους.

«Γιατί θα ήθελε πάρα πολύ να προσθέσει τη φωτογραφία του δίπλα σ' ένα ζευγάρι τόσο μεγάλα κέρατα αντιλόπης στο διαφημιστικό του φυλλάδιο. Θα μάζευε περισσότερους πελάτες».

Όλη μέρα ακολουθούσαν το μονοπάτι κι αργά το απόγευμα κατασκηνώσαν σ' ένα ξέφωτο πάνω από την όχθη του ποταμού, όπου ήταν φανερό ότι είχαν σταματήσει πολλά άλλα караβάνια πριν από το δικό τους. Ήταν επίσης φανερό ότι ο συγκεκριμένος δρόμος ήταν χωρισμένος σε χρονικά στάδια: οι ταξιδιώτες χρειάζονταν τρεις ολόκληρες μέρες για να φτάσουν από το οροπέδιο ως κάτω στο μοναστήρι και διανυκτέρευαν όλοι στις ίδιες μεριές.

«Λυπάμαι. Εδώ δεν έχει ντους», είπε ο Μπόρις στους πελάτες του. «Αν θέλετε να πλυθείτε, υπάρχει μια λιμνούλα παραπάνω, μετά την πρώτη κορδέλα του ποταμού».

Η Ρόγιν έριξε ένα παρακλητικό βλέμμα στον Νίκολας. «Κολλάω ολόκληρη από τον ιδρώτα και τη ζέστη. Θα καθίσεις να φυλάς κάπου όπου θα μπορείς να μ' ακούσεις αν μου συμβεί τίποτα;»

Έτσι ο Νίκολας βολεύτηκε στο μαλακό, υγρό γρασίδι της όχθης λίγο πριν από τη λιμνούλα, όπου δεν έβλεπε μεν, αλλά άκουγε τη Ρόγιν να πλατσουρίζει και να βγάζει μικρές κραυγές καθώς βουτούσε στα κρύα νερά. Κάποια στιγμή που γύρισε το κεφάλι του κατά κει, διαπίστωσε ότι το ρεύμα την είχε παρασύρει λιγάκι προς τα κάτω, γιατί ανάμεσα από τα δέντρα διέκρινε φευγαλέα μια γυμνή πλάτη και μια καμπύλη γοφών, άσπρη και γυαλιστερή από το νερό. Απέστρεψε αμέσως το βλέμμα του, νιώθοντας ένοχος που είχε κρυφοκοιτάξει, αλλά και ταραγμένος από την έντονη φυσική διέγερση που του προκάλεσε αυτή η φευγαλέα εικόνα ενός γυμνού γυναικείου κορμιού, που το έλουζε το ζεστό απογευματινό φως καθώς τρύπωνε ανάμεσα στα φυλλώματα.

Όταν η Ρόγιν επέστρεψε κοντά του παραπατώντας στην όχθη, σιγοσφύριζε ευχαριστημένη και σφούγγιζε τα μαλλιά της με την πετσέτα. «Σειρά σου!» του φώναξε. «Θέλεις να μείνω να σε φυλάω;»

«Είμαι μεγάλο παιδί πια», της απάντησε ο Νίκολας, αλλά καθώς τον προσπερνούσε για να επιστρέψει στον καταυλισμό είδε στο βλέμμα της μια μικρή λάμψη όλο πονηριά, που τον έκανε ν' αναρωτηθεί αν η Ρόγιν ήξερε πόσο μακριά είχε αφήσει να την πάει το ρεύμα και πόσα είχε δει εκείνος. Η σκέψη τον ερέθισε ακόμα περισσότερο.

Ανέβηκε μόνος του ως τη λιμνούλα κι όπως γδυνόταν κοιτάχτηκε και ντράπηκε για τον εαυτό του, βλέποντας μέχρι ποιο σημείο είχε ερεθιστεί. Μετά τη Ρόζαλιν καμιά γυναίκα δεν τον είχε συγκινήσει ποτέ με τέτοιο τρόπο.

«Ένα καλό κρύο μπάνιο είναι ό,τι σου χρειάζεται, αγόρι μου», μονολόγησε. Πέταξε το μπλουτζίν του πάνω σ' ένα θάμνο και βούτηξε στα δροσερά νερά.

Ενώ κάθονταν γύρω από τη φωτιά μετά το βραδινό φαγητό, ο Νίκολας σήκωσε ξαφνικά το κεφάλι του κι α-φουγκράστηκε.

«Μήπως έχω παραισθήσεις;» αναρωτήθηκε μεγαλόφωνα.

Η Τισέι γέλασε. «Αυτό που άκουσες είναι ψαλμωδίες. Οι ιερείς του μοναστηριού έρχονται να μας καλωσορίσουν».

Αμέσως μετά είδαν τους πυρσούς, μια μακριά γραμμή από τρεμάμενα φώτα που κινούνταν στη λοφοπλαγιά, αναβοσβήνοντας ανάμεσα στα δέντρα. Οι μουλαράδες και οι υπηρέτες συγκεντρώθηκαν όλοι μπροστά κι άρχισαν να ψάλλουν χτυπώντας ρυθμικά τα χέρια τους για να υποδεχτούν την αντιπροσωπεία του μοναστηριού.

Οι βαθιές αντρικές φωνές ανέβαιναν στα ύψη και ύστερα κόπαζαν απότομα για να υψωθούν και πάλι αμέσως μετά, σ' ένα ρυθμικό, θλιμμένο ψαλμό, σ' ένα πανέμορφο τραγούδι που ήταν ο ίδιος ο ήχος της αφρικάνικης νύχτας. Ένα ρίγος συγκίνησης συγκλόνισε τον Νίκολας κι ανατρίχιασε σύγκορμος.

Ύστερα διέκριναν τα λευκά ράσα των καλόγερων να πεταρίζουν σαν νυχτοπεταλούδες γύρω από τα φώτα των πυρσών που ζύγωναν από τη μεριά του λόφου. Οι υπηρέτες έπεσαν στα γόνατα μόλις είδαν τους πρώτους ρασοφόρους να μπαίνουν στην περιφέρεια του καταυλισμού. Ήταν νεαροί δόκιμοι, με ξέσκεπα κεφάλια και πόδια γυμνά. Ακολουθούσαν οι μοναχοί, ντυμένοι με μακριά ράσα και ψηλά τουρμπάνια. Η παράταξή τους χωρίστηκε τακτικά στα δύο σαν τιμητική φρουρά, για ν' ανοίξει δρόμο στη φάλαγγα των διακόνων και των χειροτονημένων ιερέων με τα φανταχτερά, χρυσοποίκιλτα άμφια.

Οι ιερείς κρατούσαν όλοι κοπτικούς σταυρούς, στερεωμένους σε ψηλά ραβδιά. Ήταν φτιαγμένοι από ντόπιο ασήμι, με λεπτοδουλεμένες, περίπλοκες διακοσμήσεις. Χωρίς να σταματήσουν τις ψαλμωδίες, οι ιερείς χωρίστηκαν κι αυτοί στα δύο για να περάσει μπροστά ένα θολωτό, σκεπαστό φορείο που το μετέφεραν στις πλάτες τους τέσσερις γεροδεμένοι δόκιμοι, οι οποίοι το κατέβασαν στο κέντρο του καταυλισμού. Οι κουρτίνες, από μεταξωτό με κίτρινες και βυσσινιές ρίγες, έλαμπαν στο φως των φαναριών της κατασκήνωσης και των πυρσών που κρατούσαν οι καλόγεροι.

«Πρέπει να βγούμε μπροστά να καλωσορίσουμε τον ηγούμενο», είπε ψιθυριστά ο Μπόρις στον Νίκολας. «Το όνο-

μά του είναι Τζαλί Ορά». Καθώς κατευθύνονταν προς το φορείο, οι κουρτίνες άνοιξαν με θεατρικό τρόπο κι από το εσωτερικό τους πρόβαλε μια ψηλόλιγνη μορφή.

Η Τισέι και η Ρόγιαν γονάτισαν αμέσως με σεβασμό, σταυρώνοντας τα χέρια τους στο στήθος. Ο Νίκολας όμως, όπως κι ο Μπόρις, έμεινε όρθιος και βάλθηκε να παρατηρεί με περιέργεια τον ηγούμενο.

Ο Τζαλί Ορά ήταν αδύνατος σαν σκελετός. Κάτω από το φαρδύ ράσο, τα πόδια του ήταν λιγνά σαν καλάμια, κατάμαυρα και στραβά, με ανύπαρκτους μυς και δέρμα αφυδατωμένο σαν κατεργασμένο πετσί. Το ράσο του ήταν πράσινο και χρυσαφί, υφασμένο με χρυσοκλωστή που λαμπύριζε κι άστραφτε σε κάθε αντανάκλαση του φωτός. Στο κεφάλι του φορούσε μια ψηλή μίτρα με επίπεδη κορυφή που ήταν κεντημένη με μια γιρλάντα από σταυρούς κι αστέρια.

Το πρόσωπο του ηγουμένου ήταν μαύρο σαν κατράμι, το δέρμα του χιλιοζαρωμένο και κολλημένο στα γέρικα κόκαλα του κρανίου. Πίσω από τα σουφρωμένα χείλη του είχαν απομείνει ελάχιστα δόντια, που κι αυτά ήταν στραβά και κατακίτρινα. Από το πιγούνι του ξεπηδούσε σαν θύσανος ένα σγουρό, κατάλευκο γένι. Το ένα του μάτι ήταν ασπριδερό γαλάζιο, τυφλωμένο από τροπική οφθαλμίτιδα, αλλά το άλλο, το γερό, άστραφτε σαν μάτι τίγρης.

Ο ηγούμενος άρχισε να μιλάει γρήγορα, με ψιλή, τρεμάμενη φωνή. «Μας ευλογεί», εξήγησε ο Μπόρις στον Νίκολας κι έσκυψαν και οι δυο τα κεφάλια τους με σεβασμό. Σε κάθε παύση του ηγουμένου, οι συγκεντρωμένοι ιερείς απαντούσαν με τον κατάλληλο ψαλμό.

Όταν τέλειωσε επιτέλους τις ευλογίες του, ο Τζαλί Ορά έκανε το σημείο του σταυρού προς τις τέσσερις κατευθύνσεις, κάθε φορά στρέφοντας αργά το γέρικο κορμί του προς το αντίστοιχο σημείο του ορίζοντα, ενώ δυο νεαροί διάκονοι κουνούσαν με ζήλο τα ασημένια λιβανιστήρια τους, σκορπίζοντας στο νυχτερινό αέρα σύννεφα από καπνό με τη βαριά, γλυκερή μυρωδιά του λιβανιού.

Μετά τις ευλογίες, οι δυο γυναίκες προχώρησαν και γονάτισαν ευλαβικά μπροστά στα πόδια του ηγουμένου. Αυτός έσκυψε από πάνω τους κι άγγιξε ελαφρά το μάγουλο της καθεμιάς με τον ασημένιο σταυρό του, ψάλλοντας με την ψιλή φωνή του κάποια ευχή.

«Λένε ότι ο γέρος είναι πάνω από εκατό χρονών», ψιθύρισε ο Μπόρις στον Νίκολας.

Δυο λευκοντυμένοι διάκονοι έφεραν ένα σκαμνί από αφρικάνικο έβено, ένα αντικείμενο τόσο όμορφο κι αριστοτεχνικά σκαλισμένο που ο Νίκολας άρχισε να το λιγουρεύεται. Ήταν σίγουρα παλιό, αρκετών αιώνων, και θα ήταν ένα υπέροχο απόκτημα για τη συλλογή του μουσείου του. Οι δυο διάκονοι έπιασαν τον Τζαλί Ορά από τους αγκώνες και τον κάθισαν μαλακά στο σκαμνί. Ύστερα έπεσαν όλοι στα γόνατα ολόγυρά του, με τα πρόσωπά τους υψωμένα ευλαβικά προς τον ηγούμενο.

Η Τισέι βρισκόταν ακριβώς μπροστά στα πόδια του ηγουμένου, κι όταν μίλησε ο άντρας της, μετέφρασε αργά και καθαρά στα αμχαρικά: «Μεγάλη μου τιμή και χαρά να σε καλωσορίσω και πάλι, άγιε πατέρα».

Ο γέρος συγκατένευσε κι ο Μπόρις συνέχισε: «Έφερα εδώ έναν Άγγλο ευγενή, από βασιλικό αίμα, που θέλει να επισκεφτεί το μοναστήρι σας».

«Ε, για μια στιγμή!» διαμαρτυρήθηκε ο Νίκολας, αλλά το συγκεντρωμένο πλήθος είχε στραφεί και τον κοίταζε με αδημονία. «Τώρα τι κάνω;» ρώτησε τον Μπόρις με τη γωνιά των χειλιών του.

«Γιατί νομίζεις πως έκανε όλο αυτόν το δρόμο ο γέρος;» είπε ο Μπόρις μ' ένα κακό χαμόγελο. «Περιμένει δώρο. Λεφτά».

«Μαρίες Θηρεσίες;» ρώτησε ο Νίκολας, εννοώντας το παμπάλαιο, παραδοσιακό νόμισμα της Αιθιοπίας.

«Όχι απαραίτητα. Οι καιροί άλλαξαν. Θα χαρεί πολύ περισσότερο με τα πράσινα των Γιάνκηδων».

«Πόσα;»

«Είσαι ευγενής με βασιλικό αίμα. Θα κυνηγήσεις στην κοιλάδα του. Τουλάχιστον πεντακόσια».

Ο Νίκολας μόρφασε και πήγε να φέρει το χαρτοφύλακά του. Όταν επέστρεψε, υποκλίθηκε στον ηγούμενο κι έβαλε ένα μάτσο δολάρια στη λιπόσαρκη ροδόχρωμη παλάμη του. Ο ηγούμενος χαμογέλασε, εκθέτοντας στην κοινή θέα τα θλιβερά απομεινάρια των δοντιών του, και ύστερα είπε κάτι στα αμχαρικά.

Η Τισέι έκανε τη μετάφραση: «Είπε, “Καλωσορίσατε στο μοναστήρι του Άγιου Φρουμέντιου και στη γιορτή του Τιμκάτ”. Σας εύχεται καλό κυνήγι στις όχθες του Αμπά».

Η διάθεση των συγκεντρωμένων πιστών άλλαξε μονομιάς. Όλοι άρχισαν τα χαμόγελα και τα γέλια κι ο ηγούμενος κοίταξε ανυπόμονα τον Μπόρις.

«Ο άγιος ηγούμενος λέει ότι δίψασε πολύ στο ταξίδι του ως εδώ», μετέφρασε η Τισέι.

«Ο γερο-διάβολος θέλει τη συνηθισμένη μπουκάλα του», εξήγησε ο Μπόρις και φώναξε το σερβιτόρο της κατασκήνωσης. Πολύ σύντομα και με αρκετή επισημότητα, ένα μπουκάλι μπράντι τοποθετήθηκε στο χαμηλό τραπέζι του καφέ, μπροστά στον ηγούμενο, και κολλητά σ' αυτό ένα άλλο με βότκα προς τη μεριά του Μπόρις. Ευχήθηκαν ο ένας στον άλλον κι ο ηγούμενος κατέβασε λαίμαργα μια μεγάλη γουλιά, που έκανε το γερό του μάτι να δακρύσει. Η φωνή του ήταν βραχνή όταν απηύθυνε μια ερώτηση προς τη Ρόγιναν.

«Σε ρωτάει, *βοϊζίρο* Ρόγιναν, από πού είσαι, κόρη που ακολουθείς το μόνο αληθινό μονοπάτι του Χριστού και Σωτήρα;»

«Είμαι Αιγύπτια, της παλιάς θρησκείας», απάντησε η Ρόγιναν. Ο ηγούμενος και η ακολουθία του έγνεψαν ζωηρά, δείχνοντας την επιδοκιμασία τους με μορφασμούς ευχαρίστησης.

«Είμαστε εν Χριστώ αδελφοί οι Αιθίοπες και οι Αιγύπτιοι», της είπε ο ηγούμενος. «Ακόμη και η λέξη κόπτης προέρχεται από τη λέξη Αιγύπτιος*. Επί χίλια εξακόσια χρόνια, ο Αμπούνα, ο αρχιεπίσκοπος της Αιθιοπίας, διοριζόταν πάντα από τον Πατριάρχη Αλεξανδρείας. Μόνο ο αυτοκράτορας Χαϊλέ Σελασιέ το άλλαξε αυτό, στα 1959, αλλά εμείς ακολουθούμε ακόμη τον αληθινό δρόμο του Χριστού. Καλώς όρισε, τέκνον μου».

Ο διάκονος του ηγουμένου ξαναγέμισε το ποτηράκι του με μπράντι κι ο γέρος ιερέας το κατέβασε κι αυτό με μια γουλιά. Μέχρι κι ο Μπόρις εντυπωσιάστηκε. «Πού διάβολο το βάζει το μπράντι η γριά χελώνα;» αναρωτήθηκε φωναχτά. Η Τισέι δε μετέφρασε, παρά χαμήλωσε το βλέμμα, φανερά πληγωμένη από την προσβολή στον άγιο πατέρα.

Ο Τζαλί Ορά απευθύνθηκε ξανά στον Νικόλας. «Θέλει να μάθει τι ζώα ήρθες να κυνηγήσεις στην κοιλάδα του», μετέφρασε η Τισέι.

Ο Νικόλας αυτοσυγκεντρώθηκε κι απάντησε με μεγάλη προσοχή. Ακολούθησαν μερικές στιγμές δύσπιστης σιωπής κι έπειτα ο ηγούμενος άφησε ένα μικρό, χαρούμενο γελάκι. Σαν να είχε δοθεί ένα σύνθημα, καλόγεροι, δόκιμοι και παπάδες ξέσπασαν σε χασκόγελα δυσπιστίας.

«Ντικ-ντικ! Ήρθες να κυνηγήσεις ντικ-ντικ! Τέτοια μικρά ζώα δεν έχουν καθόλου κρέας».

---

* Κόπτης: από το αραβικό *κουπτ*, συγκεκριμένο τύπο του αρχαίου Αιγύπτιος. (Σ.τ.Μ.)

Ο Νίκολας περίμενε να κοπάσει η αρχική αντίδραση και ύστερα έβγαλε μια φωτογραφία του ταριχευμένου *ρυνγχότραγου του Χάρπερ* και την άφησε πάνω στο τραπεζάκι, μπροστά στον Τζαλί Ορά.

«Αυτό δεν είναι συνηθισμένο ντικ-ντικ. Είναι ιερό ντικ-ντικ», δήλωσε ο Νίκολας σε πολύ σοβαρό τόνο κι έγεννεψε στην Τισέι να μεταφράσει τα λόγια του. «Αφήστε με να σας διηγηθώ την ιστορία του». Με την προοπτική ν' ακούσουν μια ενδιαφέρουσα ιστορία θρησκευτικού περιεχομένου, όλοι σώπασαν αυτομάτως. Ακόμη κι ο ηγούμενος σταμάτησε το ποτήρι στα μισά της πορείας προς τα χείλη του και το ξανάφησε στο τραπεζάκι. Το γερό του μάτι πηγαينوερχόταν από τη φωτογραφία στο πρόσωπο του Νίκολας.

«Όταν ο Ιωάννης ο Βαπτιστής ήταν ετοιμοθάνατος από την πείνα στην έρημο», άρχισε ο Νίκολας, και κάμποσοι μοναχοί σταυροκοπήθηκαν στο άκουσμα του ονόματος του αγίου, «δεν είχε βάλει ούτε μπουκιά στο στόμα του για τριάντα μέρες και τριάντα νύχτες...» Ο Νίκολας τράβηξε αρκετά τη διήγηση σ' αυτό το σημείο, χρωματίζοντας με γλαφυρές λεπτομέρειες το μαρτύριο της πείνας που είχε υπομείνει ο άγιος, ικανοποιώντας απόλυτα το ακροατήριο, που ήθελε τους αγίους του να υποφέρουν τα πάνδεινα στο όνομα του εξαγνισμού.

«Στο τέλος, ο Κύριος λυπήθηκε τον ταπεινό δούλο Του κι έριξε μια μικρή αντιλόπη σ' ένα σύδεντρο από αγκαθωτές ακακίες, απ' όπου δεν μπορούσε να ξεφύγει. Και είπε στον άγιο: “Σου έδωσα τροφή για να μην πεθάνεις. Λάβε από αυτήν και φάγε”. Εκεί όπου έπιασε ο Ιωάννης ο Βαπτιστής το πλάσμα του Θεού, έμειναν τ' αποτυπώματα των δαχτύλων του χαραγμένα αιώνια, ως μαρτυρία για όλες τις επόμενες γενεές».

Όλοι είχαν μείνει βουβοί και φανερά εντυπωσιασμένοι. Ο Νίκολας έδωσε τη φωτογραφία στον ηγούμενο. «Ιδού τα δάχτυλα του αγίου στη ράχη του ζώου».

Ο γέρος ιερέας έφερε τη φωτογραφία μπροστά στο γερό του μάτι και τη μελέτησε επίμονα, ώσπου τελικά αναφώνησε: «Είναι αλήθεια! Τα δάχτυλα του αγίου φαίνονται καθαρά».

Ο ηγούμενος πέρασε τη φωτογραφία στους διακόνους. Ενθαρρημένοι από την αντίδραση του πνευματικού ηγέτη τους, σταυροκοπιόνταν και θαύμαζαν τη φωτογραφία του ασήμαντου τετράποδου με τις ραβδώσεις στη ράχη της γούνας του.

«Μήπως έτυχε να δει ποτέ κανείς από σας ένα τέτοιο ζώο;» ρώτησε ο Νίκολας κι εκείνοι κουνούσαν αρνητικά τα

κεφάλια τους ο ένας μετά τον άλλον. Η φωτογραφία έκανε το γύρο των μοναχών και πέρασε στους δοκίμους.

Άξαφνα, ένας απ' αυτούς πετάχτηκε πάνω κι άρχισε να χοροπηδάει κρατώντας ψηλά τη φωτογραφία και βγάζοντας κραυγές έξαψης.

«Είδα το ιερό πλάσμα! Το είδα με τα ίδια μου τα μάτια!» Ήταν ένα νεαρό αγόρι, στα πρώτα χρόνια της εφηβείας.

Τα καμώματά του προκάλεσαν το χλευασμό και τη δυσπιστία των υπολοίπων. Ένας άλλος δοκίμος άρπαξε τη φωτογραφία από το χέρι του αγοριού και τη σήκωσε ψηλά, κοροϊδεύοντάς τον κάθε φορά που πήγαινε να την ξαναπάρει.

«Το αγόρι είναι λίγο χαζό και συχνά κυριεύεται από δαιμόνια και σπασμούς», εξήγησε με θλιμμένο ύφος ο Τζαλί Ορά. «Μη δίνετε σημασία στον καημένο τον Ταμρέ!»

Τα μάτια του Ταμρέ είχαν αgridέψει καθώς έτρεχε ανάμεσα στις σειρές των δοκίμων, πασχίζοντας να πάρει πίσω τη φωτογραφία που άλλαζε συνεχώς χέρια. Εκείνοι φρόντιζαν να την κρατάνε μακριά του και διασκεδάζαν παιδεύοντάς τον και πετώντας του προσβολές και κοροϊδίες.

Ο Νίκολας ετοιμάστηκε να επέμβει. Θεωρούσε προσβλητική αυτού του είδους τη συμπεριφορά προς ένα άτομο πνευματικά καθυστερημένο και ήταν αποφασισμένος να τη σταματήσει. Πριν όμως προλάβει να κινηθεί, το αγόρι κοκάλωσε ξαφνικά κι έπεσε ανάσκελα στο έδαφος σαν να είχε δεχτεί ένα δυνατό χτύπημα στο κεφάλι. Η ράχη του έκανε τόξο με το χώμα, τα άκρα του άρχισαν να τινάζονται από δυνατούς σπασμούς, τα μάτια του γύρισαν ανάποδα έτσι που φαινόταν μόνο το ασπράδι τους κι από τα χείλη του, που είχαν τενωθεί σ' έναν άκαμπτο μορφασμό, άρχισαν να βγαίνουν αφροί.

Πριν προλάβει ο Νίκολας να πάει κοντά του, τέσσερις από τους συντρόφους του τον πήραν σηκωτό κι εξαφανίστηκαν τρέχοντας. Τα γέλια τους αντηχούσαν μέσα στη νύχτα. Οι υπόλοιποι συμπεριφέρονταν σαν να μην είχε συμβεί τίποτα κι ο Τζαλί Ορά έγενεψε στο διάκονο να του ξαναγεμίσει το ποτήρι του.

Ήταν αργά όταν ο Τζαλί Ορά και η κουστωδία του αποφάσισαν επιτέλους ν' αναχωρήσουν. Οι διάκονοι τον βοήθησαν να ξαναμπει στο φορείο του. Ο ηγούμενος πήρε μαζί του το υπόλοιπο μπράντι, σφίγγοντας το μισοάδειο μπουκάλι με το ένα του χέρι και σκορπίζοντας ευλογίες με το άλλο.

«Του έκανες καλή εντύπωση, Εγγλέζε λόρδε», είπε ο Μπόρις. «Του άρεσε η ιστορία σου για τον Ιωάννη το Βαπτιστή, αλλά τα λεφτά σου του άρεσαν ακόμα περισσότερο».

Το επόμενο πρωί συνέχισαν το ταξίδι τους. Το μονοπάτι ακολουθούσε το ποτάμι, αλλά μετά από κάνα δυο χιλιόμετρα το ρεύμα έγινε ορμητικό και ύστερα η κοίτη περιορίστηκε στο στενό άνοιγμα που άφηναν κάτι πανύψηλα κοκκινωπά βράχια. Ήταν το σημείο που ο ποταμός Νταντέρα σχημάτιζε τον επόμενο καταρράκτη.

Ο Νίκολας ξέκοψε από το μονοπάτι και κατέβηκε ως την άκρη των βράχων. Στο σημείο αυτό, βρέθηκε να κοιτάζει από ψηλά ένα τεράστιο ρήγμα στον όγκο του βράχου, βαθύ έως τριάντα μέτρα και φαρδύ όσο χρειαζόταν για να κυλάει το οργισμένο ποτάμι στριμωγμένο ανάμεσα στα τοιχώματά του. Αν πετούσε μια πέτρα, θα έφτανε άνετα στην απέναντι πλευρά. Ωστόσο, δεν υπήρχε ούτε ένα πέραςμα ούτε κάτι για να κρατηθείς πάνω από κείνο το χάσμα, οπότε γύρισε πίσω κι ακολούθησε ξανά το караβάνι που απομακρυνόταν από τον ποταμό κι έμπαινε σε άλλη μια δασωμένη κοιλάδα.

«Αυτή πρέπει να ήταν κάποτε η παλιά κοίτη του Νταντέρα, πριν διαβρώσει καινούριο έδαφος και στραφεί προς το ρήγμα». Η Ρόγιαν έδειξε το ανυψωμένο έδαφος στα πλάγια του μονοπατιού και ύστερα τις στρογγυλεμένες, λείες πέτρες που γέμιζαν το δρόμο τους.

«Μάλλον έχεις δίκιο», συμφώνησε ο Νίκολας. «Από γεωλογική σκοπιά, αυτά τα βράχια είναι μια παρεμβολή ασβεστολιθικών πετρωμάτων στη μάζα του βασάλτη και του ψαμμόλιθου. Ολόκληρη η περιοχή έχει υποστεί μεγάλες μεταμορφώσεις εξαιτίας της διάβρωσης. Να είσαι σίγουρη ότι αυτά τα ασβεστολιθικά βράχια είναι γεμάτα σχισμές και σπήλαια».

Τώρα, το μονοπάτι κατηφόριζε απότομα προς την κατεύθυνση του Αμπάι και το υψόμετρο είχε μειωθεί δραματικά, σχεδόν κατά πεντακόσια μέτρα στα τελευταία χιλιόμετρα. Οι πλαγιές της ρεματιάς καλύπτονταν από πυκνή βλάστηση και σε πολλά σημεία ανέβλυζαν πηγές από τ' ασβεστολιθικά βράχια. Το νερό τους σχημάτιζε μικρά ρυάκια που κυλούσαν προς την παλιά κοίτη του ποταμού.

Σε κάποιο σημείο, είδαν έναν ολόκληρο πίδακα να ξεπετάγεται από την πυκνή βλάστηση, ψηλά στην πλαγιά της ρεματιάς. Το γάργαρα νερό κατηφόριζε ορμητικά, σχηματίζοντας ένα μικρό ποταμάκι. Λίγο παρακάτω, ακολουθώντας την κοίτη της ρεματιάς, τα ρυάκια έσμιγαν πάλι με τον Νταντέρα, όπως και το ποταμάκι της πλαγιάς. Κοιτώντας πίσω,

είδαν πως το ποτάμι έβγαινε από το ρήγμα μέσα από μια στενή ασήδα του γκρεμού. Τα βράχια που τη σχημάτιζαν είχαν ένα ασυνήθιστο ροζ χρώμα, ήταν καμπύλα και λειασμένα από τη ροή του νερού κι αναδιπλώνονταν έτσι που θύμιζαν το εσωτερικό ανθρώπινων χειλιών.

Το ασυνήθιστο χρώμα και η υφή του πετρώματος τους εντυπωσίασαν τόσο πολύ, που στάθηκαν παράμερα για να το παρατηρήσουν, ενώ τα μουλάρια συνέχισαν τον κατήφορο. Ο θόρυβος από τις οπλές τους και οι φωνές των οδηγών αντιλαλούσαν αλλόκοτα σ' εκείνο το απομονωμένο κι απόκοσμο μέρος.

«Μοιάζει με τερατώδες στόμιο υδρορροής», ψιθύρισε η Ρόγίαν κοιτώντας ψηλά, προς τη ρωγμή και τους παράξενους σχηματισμούς του βράχου. «Μπορώ να φανταστώ πώς θα είχαν αντιδράσει οι αρχαίοι Αιγύπτιοι αν είχαν φτάσει ποτέ ως εδώ· τι είδους μυστικιστικές ιδιότητες θα είχαν αποδώσει στο φυσικό αυτό φαινόμενο».

Ο Νίκολας την παρατηρούσε αμίλητος. Τα μάτια της ήταν σκοτεινά και η έκφρασή της απόλυτα σοβαρή. Στο περιβάλλον αυτό, του θύμιζε έντονα ένα πορτραίτο από τη συλλογή του στο Κούντον Παρκ. Ήταν ένα κομμάτι μιας αρχαίας τοιχογραφίας από την Κοιλάδα των Βασιλέων που απεικόνιζε μια πριγκίπισσα της εποχής του Ραμσή Β'.

Γιατί εκπλήσσομαι; αναρωτήθηκε νοερά. Αφού στις φλέβες της κυλάει το ίδιο αίμα.

Η Ρόγίαν στράφηκε προς το μέρος του. «Δώσ' μου ελπίδες, Νίκι. Πες μου πως δεν τα ονειρεύτηκα όλα αυτά. Πες μου πως θα βρούμε τον τάφο του Φαραώ και θα εκδικηθούμε το θάνατο του Ντουρέντ».

Το πρόσωπό της, έτσι όπως ήταν στραμμένο προς το δικό του, φαινόταν να ακτινοβολεί από κάποια εσωτερική φλόγα. Τον κυρίεψε μια σχεδόν ακατανίκητη λαχτάρα να την πάρει στην αγκαλιά του και να φιλήσει εκείνα τα υγρά, μισάνοιχτα χείλη. Κι από το φόβο μήπως το κάνει, της γύρισε την πλάτη και πήρε να κατηφορίζει το μονοπάτι.

Δεν τόλμησε να κοιτάξει πίσω του, μέχρι που αισθάνθηκε ξανά ότι ήταν απόλυτα κύριος του εαυτού του. Σε λίγο, άκουσε τα γοργά, ανάλαφρα βήματά της να τον ακολουθούν. Έκοψε το βήμα του για να τον προλάβει η Ρόγίαν και συνέχισαν μαζί το δρόμο, αμίλητοι και τόσο βυθισμένοι ο καθένας στις σκέψεις του, που τους βρήκε εντελώς απροετοίμαστους το εκπληκτικό θέαμα που ανοίχτηκε ξαφνικά μπροστά τους.

Βρέθηκαν να στέκονται στην επίπεδη κορυφή του δεύτερου γκρεμού, πάνω από το φαράγγι του Γαλάζιου Νείλου. Κάτω από τα πόδια τους, τα κοκκινωπά βράχια σχημάτιζαν ένα πελώριο καζάνι βάθους εκατόν πενήντα μέτρων. Ο κύριος όγκος του μυθικού ποταμού, ένας βαθυπράσινος καταρραχτώδης χείμαρρος, χανόταν μέσα στη σκιερή αυτή άβυσσο. Ήταν τόσο βαθιά, που το φως του ήλιου δεν έφτανε ως εκεί. Στο πλάι τους, ο πολύ μικρότερος ποταμός Νταντέρα συναντούσε απότομα το κενό κι έκανε τη βουτιά προς την άβυσσο, σχηματίζοντας έναν ψηλό, αφρισμένο καταρράκτη. Κάτω στα σκιερά βάθη, το γιγάντιο καζάνι κόχλαζε και βρυχιόταν κι άφριζε, καθώς τα νερά των δυο ποταμών συγκρούονταν και περιστρέφονταν σε μια αδιάκοπη, τρομερή δίνη, ώσπου έβρισκαν την έξοδο μέσα από το φαράγγι για να συνεχίσουν ενωμένα την ορμητική πορεία τους.

«Κατέβηκες αυτό το ποτάμι με βάρκα;» ρώτησε η Ρόγιν με δέος.

«Τότε ήμαστε νέοι κι άμυαλοι», αποκρίθηκε ο Νίκολας χαμογελώντας μελαγχολικά με την ανάμνηση εκείνων των καιρών.

Έμειναν για λίγο σιωπηλοί. Ύστερα η Ρόγιν είπε νοσταλγικά: «Τώρα είναι φανερό γιατί σταμάτησε αυτός ο γκρεμός τον Τάιτα και τον πρίγκιπά του όταν ανέβαιναν το ποτάμι». Κοίταξε κάτω κι έδειξε με το δάχτυλό της προς τα δυτικά. «Αποκλείεται να σκαρφάλωσαν το κάτω φαράγγι. Πρέπει ν' ακολούθησαν την κορυφή του γκρεμού, έτσι όπως κάνουμε τώρα εμείς». Τη φωνή της χρωμάτιζε η έξαψη που της προκαλούσε η πιθανότητα να βάδιζε στα χνάρια του Τάιτα.

«Εκτός αν ανέβηκαν από την απέναντι όχθη», είπε ο Νίκολας, για να την πειράξει.

Η Ρόγιν κατσούφιασε μονομιάς. «Αυτό δεν το σκέφτηκα. Είναι πολύ πιθανό, φυσικά. Πώς θα περάσουμε απέναντι αν δε βρούμε στοιχεία απ' αυτή την πλευρά;»

«Αυτό θα το αντιμετωπίσουμε μόνο αν προκύψει. Αρκετές δυσκολίες έχουμε όπως είναι η κατάσταση· δε χρειάζεται να προσθέσουμε κι άλλες».

Σώπασαν ξανά, καθώς αναλογίζονταν και οι δυο το μέγεθος και την τρομακτική αβεβαιότητα του εγχειρήματος που είχαν αναλάβει. Ύστερα η Ρόγιν συνήλθε.

«Πού είναι το μοναστήρι; Δε βλέπω ούτε ίχνος του».

«Σε μια εσοχή του γκρεμού, κάτω από τα πόδια μας».

«Εκεί θα κατασκοπήσουμε;»

«Δε νομίζω. Πάμε να προλάβουμε τον Μπόρις να δούμε τι έχει στο νου του».

Ακολούθησαν το μονοπάτι παράλληλα με το χείλος του γκρεμού και πρόφτασαν το караβάνι στο σημείο όπου ο δρόμος χωριζόταν στα δυο. Το ένα σκέλος οδηγούσε σ' ένα δασωμένο πλάτωμα, μακριά από το ποτάμι, και το άλλο συνέχιζε κατά μήκος του γκρεμού.

Ο Μπόρις, που τους περίμενε, έδειξε το μονοπάτι που ξέκοβε από το ποτάμι. «Εκεί πέρα, στα δέντρα, έχει ένα καλό πόστο για κατασκήνωση. Είχα μείνει και την προηγούμενη φορά που ήρθα εδώ για κυνήγι».

Το πλάτωμα ήταν γεμάτο άγριες συκιές που δημιουργούσαν αρκετή σκιά και στην πέρα άκρη του υπήρχε μια πηγή με άφθονο νερό. Για να ελαχιστοποιήσει το βάρος, ο Μπόρις δεν είχε κατεβάσει σκηνές στο φαράγγι. Έτσι, αμέσως μόλις ξεφόρτωσαν τα μουλάρια, έβαλε τους άντρες του να στήσουν τέσσερις καλύβες από ξύλα και κλαδιά και να σκάψουν ένα αποχωρητήριο, στην αντίθετη πλευρά από την πηγή.

Ενώ συνεχίζονταν αυτές οι δουλειές, ο Νίκολας έκανε νόημα στη Ρόγιν και στην Τισέι και ξεκίνησαν οι τρεις τους να επισκεφτούν το μοναστήρι. Στη διακλάδωση ακολούθησαν το άλλο σκέλος του μονοπατιού, που πήγαινε παράλληλα με τον γκρεμό, και σύντομα έφτασαν σ' ένα σημείο απ' όπου ξεκινούσαν φαρδιά σκαλοπάτια, σκαμμένα στο βράχο, που κατέβαιναν προς το φαράγγι.

Μια ομάδα ασπροντυμένων μοναχών ανέβαινε την πέτρινη σκάλα και η Τισέι κοντοστάθηκε για ν' ανταλλάξει δυο λόγια μαζί τους. Όταν συνέχισαν το κατέβασμα, είπε στον Νίκολας και στη Ρόγιν: «Απόψε είναι η Κατέρα, η παραμονή της γιορτής του Τιμκάτ, που αρχίζει αύριο. Είναι ενθουσιασμένοι, γιατί πρόκειται για μια από τις σπουδαιότερες θρησκευτικές γιορτές μας».

«Τι είναι το Τιμκάτ;» ρώτησε η Ρόγιν. «Δεν υπάρχει στο εορτολόγιο της Εκκλησίας των κοπτών της Αιγύπτου».

«Είναι τα αιθιοπικά Επιφάνια. Γιορτάζουμε τη βάπτιση του Χριστού», εξήγησε η Τισέι. «Γίνεται μια μεγάλη λιτανεία. Η ταμπότ μεταφέρεται κάτω στο ποτάμι για να ξαναλάβει τη Θεία Χάρη και βαπτίζονται όλοι οι δόκιμοι μοναχοί, όπως βαπτίστηκε ο Ιησούς από τον Ιωάννη».

Αμέτρητα πατήματα αιώνων είχαν λειάνει τα σκαλοπάτια που τους κατέβαζαν στον απότομο γκρεμό, όπου στο βάθος του το πελώριο καζάνι του Νείλου περιδινούνταν και κόχλαζε και τίναζε σύννεφα υδρατμών ολόγυρα.

Ξαφνικά, βγήκαν σε μια φαρδιά ταράτσα που την είχαν σκάψει ανθρώπινα χέρια πάνω στο μαλακό πέτρωμα. Ο κοκκινωπός βράχος σχημάτιζε ένα είδος οροφής την οποία στήριζαν πέτρινες ανίδες, τμήματα του πετρώματος που είχαν αφήσει στη θέση τους οι παλιοί τεχνίτες γι' αυτόν ακριβώς το σκοπό. Το εσωτερικό τοίχωμα αυτής της φαρδιάς, σκεπαστής ταράτσας ήταν διάτρητο από εισόδους προς τις κατοκόμενες, στα σπλάχνα του βράχου. Με το πέρασμα των αιώνων, δεκάδες στοές και λαγούμια είχαν ανοιχτεί στο σώμα του γκρεμού, για να σχηματίσουν τα κελιά, τους ναούς, τα παρεκκλήσια και τους ξενώνες της μοναστικής κοινότητας που κατοικούσε εκεί πάνω από μια χιλιετία.

Κατά μήκος της σκεπαστής ταράτσας υπήρχαν ομάδες μοναχών, που καθισμένοι σταυροπόδι άκουγαν ένα διάκονο να διαβάζει μεγαλόφωνα αποσπάσματα από τις Γραφές.

«Πάρα πολλοί είναι αναλφάβητοι», είπε η Τισέι μ' ένα στεναγμό. «Γι' αυτό η Βίβλος πρέπει να διαβάζεται και να ερμηνεύεται ακόμη και στους μοναχούς, αφού είναι ανίκανοι να τη μελετήσουν από μόνοι τους».

«Αυτό ήταν το πνεύμα της Εκκλησίας του Κωνσταντίνου, της Εκκλησίας του Βυζαντίου», παρατήρησε ο Νίκολας. «Σήμερα παραμένει ως Εκκλησία του σταυρού και του βιβλίου, των περίπλοκων και μεγαλόπρεπων τελετών σ' έναν κόσμο κατ' εξοχήν αναλφάβητο».

Έκαναν αργά το γύρο της περίστυλης αυλής του μοναστηριού, περνώντας δίπλα από άλλες ομάδες μοναχών που έψαλλαν ύμνους κι εκκλησιαστικά τροπάρια στα αμχαρικά, υπό την καθοδήγηση κάποιου πρωτοψάλτη. Από το εσωτερικό του βράχου, όπου ήταν τα κελιά, ακουγόταν ένα ακαθόριστο μουρμουρητό από τους μοναχούς που προσεύχονταν κι ο αέρας ήταν βαρύς από τη μυρωδιά των αμέτρητων ανθρώπινων σωμάτων που είχαν κατοικήσει τις σπηλιές αιώνες τώρα.

Ήταν μυρωδιά από λιβάνι και καμένο ξύλο, από μπαγιάτικο φαγητό και περιττώματα, από ιδρώτα κι ευλάβεια, από δυστυχία κι αρρώστια. Ανάμεσα στις ομάδες των μοναχών βρίσκονταν οι προσκυνητές που είχαν κάνει το ταξίδι ή που τους είχαν μεταφέρει οι συγγενείς τους ως κάτω στο φαράγγι για να κάνουν παράκληση στον άγιο να τους λυτρώσει από την αρρώστια ή τη δυστυχία τους.

Υπήρχαν τυφλά παιδιά που έκλαιγαν στις αγκαλιές των μοναχών τους, λεπροί με σαπισμένες σάρκες κι άλλοι σε κώμα από τη νόσο του ύπνου ή κάποια άλλη φοβερή τροπι-

κή ασθένεια. Τα κλάματά τους και τα βογκητά αγωνίας έσμιγαν με τις ψαλμωδίες των μοναχών και με το μακρινό βουητό του καταρράχτη.

Κάποτε έφτασαν στην είσοδο του υπόγειου ναού του Αγίου Φρουμέντιου. Ήταν ένα άνοιγμα σαν στόμα ψαριού πάνω στο βράχο, που το πλαισίωνε μια φαρδιά μπορντούρα από ζωγραφιστούς σταυρούς, αστέρια και πρόσωπα αγίων. Οι προσωπογραφίες ήταν πρωτόγονες, φτιαγμένες με ώχρες σε γήινα χρώματα, αλλά η παιδική τους απλότητα τις έκανε εξαιρετικά γοητευτικές. Τα μάτια των αγίων ήταν πελώρια, τα περιγράμματά τους τονισμένα με κάρβουνο, οι εκφράσεις τους γαλήνιες και καλοκάγαθες.

Ένας διάκονος μ' ένα ρυπαρό, βελούδινο ράσο σε πράσινο χρώμα φρουρούσε την είσοδο. Όταν του μίλησε η Τισέι, χαμογέλασε, συγκατένευσε και τους έκανε νόημα με το χέρι του να περάσουν. Το πρέκι ήταν πολύ χαμηλό κι ο Νίκολας αναγκάστηκε να σκύψει το κεφάλι του για να περάσει, αλλά όταν το σήκωσε ξανά από την άλλη μεριά της πόρτας και κοίταξε γύρω του έμεινε κατάπληκτος.

Η οροφή του σπηλαίου ήταν τόσο ψηλή που χανόταν στο μισοσκόταδο. Τα πέτρινα τοιχώματα ήταν γεμάτα τοιχογραφίες, ουράνιες στρατιές αγγέλων κι αρχαγγέλων που οι μορφές τους τρεμόσβηναν και πάλλονταν στο μυστηριακό φως των κεριών. Ένα μεγάλο μέρος τους το σκέπαζαν τα μακριά, υφαντά λάβαρα που κρέμονταν στους τοίχους, λιγδιασμένα και καπνισμένα από το λιβάνι, ξεφτισμένα στις άκρες, με μαδημένα τα άλλοτε πλούσια κρόσσια τους. Σ' ένα απ' αυτά απεικονιζόταν ο αρχάγγελος Μιχαήλ καβάλα σε άσπρο άλογο, σ' ένα άλλο η Παρθένος Μαρία, γονατιστή μπροστά στο Σταυρό και πάνω από το κεφάλι της το ωχρό σώμα του Χριστού που αιμορραγούσε από την πληγή που είχε ανοίξει στα πλευρά του το ακόντιο του Ρωμαίου στρατιώτη.

Αυτός ήταν ο πρόναος της εκκλησίας. Στην είσοδο προς τον κυρίως ναό υπήρχε μια πελώρια ξύλινη πόρτα που τα δυο φύλλα της ήταν ανοιχτά. Οι τρεις επισκέπτες διέσχισαν τον πρόναο περνώντας ανάμεσα από τους γονατισμένους προσκυνητές που συνωστιζόνταν στο πλακόστρωτο δάπεδο, άπλυτοι και κουρελήδες, χαμένοι στη δυστυχία τους ή βυθισμένοι σε θρησκευτική έκσταση. Στο ασθενικό φως των κεριών και στη γαλαζωπή καταχνιά από τον καπνό του λιβανιού, έμοιαζαν με χαμένες ψυχές που έλιωναν στο αιώνιο σκότος του καθαρτηρίου.

Έφτασαν μπροστά στα τρία πέτρινα σκαλοπάτια που οδηγούσαν στην ξύλινη πόρτα· κι εκεί τους έφραξαν το δρόμο δυο ρασοφόροι διάκονοι. Ο ένας απ' αυτούς μίλησε στην Τισέι σε αυστηρό τόνο.

«Δε μας αφήνουν να μπούμε στο *κιντίσι*, στον κυρίως ναό», εξήγησε λυπημένη η Τισέι στον Νικόλας και στη Ρόγαν. «Πίσω απ' αυτό βρίσκεται το *μακντάς*, το ιερό άδυτο».

Κοίταξαν πίσω από τους φρουρούς προσπαθώντας να δουν ό,τι μπορούσαν από το εσωτερικό του σηκού και μόλις που διέκριναν το άνοιγμα της πύλης του ιερού.

«Μόνο οι χειροτονημένοι ιερείς μπορούν να μουν στο *μακντάς*, γιατί εκεί βρίσκεται η *ταμπότ* και η κρύπτη με το λείψανο του αγίου», είπε η Τισέι.

Απογοητευμένοι κι ανήμποροι να κάνουν αλλιώς, βγήκαν από το ναό του βράχου και πήραν το δρόμο του γυρισμού.

Δείπνησαν κάτω από έναν ουρανό γεμάτο αστέρια. Ο αέρας ήταν ακόμα αποπνικτικά ζεστός και βούιζε από σμήνη κουνουπιών που μετεωρίζονταν ακριβώς έξω από την ακτίνα δράσης των εντομοαπωθητικών με τα οποία είχαν πασαλείψει όλοι τους κάθε εκατοστό γυμνού δέρματος.

«Λοιπόν, Εγγλέζε, σ' έφερα εδώ που ήθελες», είπε ο Μπόρις. «Τώρα όμως, πώς θα βρεις αυτό το ζωάκι που ήρθες από τόσο μακριά για να κυνηγήσεις;» Η βότκα τον έκανε ξανά κακότροπο κι ανταγωνιστικό.

«Μόλις χαράξει, θα στείλεις τους ανιχνευτές σου να χτενίσουν τις ρεματιές κάτω στην όχθη του Αμπάι», του απάντησε ήρεμα ο Νικόλας. «Τα ντικ-ντικ συνήθως εμφανίζονται για βοσκή νωρίς το πρωί κι αργά το απόγευμα. Πες τους να ψάξουν για πατημασιές. Υποθέτω ότι τα ίχνη του ραβδωτού ντικ-ντικ θα είναι σχεδόν όμοια με των συνηθισμένων». Ο Νικόλας έδινε επίτηδες μεγάλη έκταση στο θέμα. «Αν βρουν κάτι, πες τους να κρυφτούν στους θάμνους, να μείνουν ακίνητοι και να περιμένουν. Τα ντικ-ντικ κινούνται σε πολύ συγκεκριμένη περιοχή. Δεν απομακρύνονται ποτέ από τους βοσκότοπους που επιλέγουν».

«Ντα! Ντα! Θα τους τα πω. Κι εσύ τι θα κάνεις; Θα τεμπελιάξεις στον καταυλισμό με τις γυναίκες;» Ο Μπόρις χαμογέλασε πονηρά. «Αν είσαι τυχερός, ίσως να μη χρειάζε-

σαι πια χωριστές καλύβες, ε;» Χαχάνισε μόνος του με το υποτιθέμενο αστείο του και η Τισέι, φανερά ταραγμένη, σηκώθηκε κι έφυγε με τη δικαιολογία ότι έπρεπε να επιβλέψει το μαγείρεμα.

Ο Νίκολας αγνόησε το χυδαίο υπονοούμενο. «Η Ρόγαν κι εγώ θα ανιχνεύσουμε τις λαγκαδιές στις όχθες του Νταντέρα. Είναι το ιδανικό φυσικό περιβάλλον για τα ντικ-ντικ. Μόνο, να προειδοποιήσεις τους άντρες σου να μην έρθουν κατά κει και μας χαλάσουν το κυνήγι».

Ξεκίνησαν το επόμενο πρωί με το πρώτο φως της αυγής. Ο Νίκολας πήρε μαζί του την καραμπίνα κι ένα ελαφρύ σακίδιο με τα είδη πρώτης ανάγκης. Ακολούθησαν την όχθη του Νταντέρα, σταματώντας κάθε τόσο ν' αφουγκραστούν και να περιεργαστούν το χώρο. Οι πυκνές λόχμες ήταν γεμάτες από λογίων λογίων πουλιά και μικρά θηλαστικά.

Ο Νίκολας έδειξε στη Ρόγαν τα χνάρια μιας αντιλόπης πάνω στο υγρό έδαφος της όχθης. «Οι Αιθίοπες δεν έχουν παράδοση στο κυνήγι, κι απ' ό,τι βλέπω, οι μοναχοί έχουν αφήσει ανενόχλητη την πανίδα σ' αυτή την περιοχή της μεγάλης χαράδρας. Αυτά που σου δείχνω είναι πατήματα στρεψίκερου, που είναι ένα είδος αντιλόπης ενδημικό της περιοχής και μοναδικό στον κόσμο. Περιζήτητο κυνηγετικό τρόπαιο».

«Περιμένεις στ' αλήθεια να βρεις το ντικ-ντικ του προπάππου σου, Νίκι; Μου φάνηκες απόλυτα πεισμένος όταν το συζητούσες με τον Μπόρις».

Ο Νίκολας χαμογέλασε. «Όχι βέβαια. Πιστεύω ότι αυτό ειδικά το ντικ-ντικ είναι δημιούργημα του γέρου. Θα ήταν πιο σωστό να το είχαν ονομάσει Χίμαιρα του Χάρπερ. Προφανώς, το κατασκεύασε χρησιμοποιώντας την προβιά μιας ριγωτής μαγκούστας και το κεφάλι ενός κοινού ρυγχότραγου. Εμείς οι Χάρπερ δε γίναμε μεγάλοι και τρανοί μόνο με την απόλυτη αλήθεια».

Ένα παράξενο τροπικό πουλί με σμαραγδένιο φτέρωμα ξεπετάχτηκε από τα κίτρινα μπουκέτα ενός αναρριχτικού φυτού που είχε καλύψει σαν πέπλο ένα πανύψηλο δέντρο. Στάθηκαν και το χάζευαν ώσπου απομακρύνθηκε στον ουρανό.

«Παρ' όλα αυτά», συνέχισε ο Νίκολας, «το ντικ-ντικ του προπάππου μου μας προσφέρει την ιδανική δικαιολογία να ψάξουμε τις γύρω λαγκαδιές». Έριξε μια ματιά πίσω του για να σιγουρευτεί ότι είχαν απομακρυνθεί αρκετά από τον καταυλισμό κι έγνεψε στη Ρόγαν να καθίσει κοντά του, σ' ένα

πесμένο κούτσουρο. «Λοιπόν, ας ξεκαθαρίσουμε αρχικά το τι ακριβώς ψάχνουμε. Εσύ θα μου πεις».

«Ψάχνουμε για τα απομεινάρια ενός νεκρικού ναού ή τα ερείπια της νεκρόπολης όπου ζούσαν οι εργάτες τα χρόνια που έσκαβαν τον τάφο του Φαραώ Μαμώς».

«Επομένως, κάθε είδους πέτρινο κτίσμα ή σκόρπιες πελεκημένες πέτρες και ειδικά κάποιο είδος κολόνας ή μνημείου», διευκρίνισε ο Νίκολας.

Η Ρόγιαν έγενεσε καταφατικά. «Η πέτρινη διαθήκη του Τάιτα», είπε με ονειροπόλο ύφος. «Λογικά θα πρέπει να είναι μια εγχάρκτη ή ανάγλυφη στήλη, γεμάτη ιερογλυφικά. Κατά πάσα πιθανότητα, αποσαθρωμένη από τη διάβρωση, πεσμένη ή καλυμμένη εντελώς από τη βλάστηση. Δεν ξέρω —οτιδήποτε. Ψαρεύουμε σαν τυφλοί σε θολά νερά».

«Τότε τι καθόμαστε; Ας αρχίσουμε το ψάρεμα!»

Στα μισά του πρωινού, ο Νίκολας εντόπισε τ' αχνάρια ενός ντικ-ντικ στην υγρή όχθη. Παραμόνευσαν για κάμποση ώρα, καθισμένοι στη βαθιά σκιά του δάσους, κάτω από τον πελώριο κορμό ενός τροπικού δέντρου, και η υπομονή τους ανταμείφθηκε τελικά, όταν είδαν φευγαλέα μια από τις μικροσκοπικές αυτές αντιλόπες. Το ζώο πέρασε πολύ κοντά από το σημείο όπου στέκονταν ακίνητοι. Πατώντας ανάλαφρα κι εντελώς αθόρυβα με τις λιγνές οπλές του, στάθηκε κάτω από ένα χαμηλό κλαδί, σούφρωσε την παράξενη, κοντή προβοσκίδα του, άρπαξε ένα φρέσκο βλαστάρι κι άρχισε να το μηρυκάζει ηχηρά. Η γούνα του ήταν γκριζα, χωρίς ούτε μια ράβδωση.

Όταν το ντικ-ντικ εξαφανίστηκε ξανά πίσω από την πυκνή βλάστηση, ο Νίκολας σηκώθηκε. «Τίποτε το εξαιρετικό. Κοινή ποικιλία», μουρμούρισε. «Πάμε να φύγουμε».

Λίγο μετά το μεσημέρι, έφτασαν στην περιοχή όπου το ποτάμι, βγαίνοντας από το τρομερό ρήγμα του γκρεμού, ξεχυνόταν από το άνοιγμα των παράξενων ρόδινων βράχων που έμοιαζαν με αναδιπλούμενα χείλη. Τους εξερεύνησαν ως εκεί που μπορούσαν να φτάσουν. Τα πανύψηλα αυτά βράχια ήταν σχεδόν κατακόρυφα σε σχέση με την κοίτη του ποταμού και τόσο λεία κι επίπεδα, που δεν υπήρχε ούτε ένα πάτημα στην άκρη του νερού απ' όπου θα μπορούσαν ίσως να εισχωρήσουν στην κοίτη και να πλησιάσουν το άνοιγμα.

Γύρισαν πίσω κατηφορίζοντας την όχθη και πέρασαν απέναντι από μια πρωτόγονη, κρεμαστή γέφυρα, που μάλλον την είχαν κατασκευάσει οι καλόγεροι του μοναστηριού και ήταν φτιαγμένη από μακριά κλαδιά και χοντρές τριχιές από

λινάρι. Ανέβηκαν ξανά ως το ρόδινο γκρεμό και δοκίμασαν για άλλη μια φορά να εισχωρήσουν στο ρήγμα, από την απέναντι όχθη αυτή τη φορά. Ο Νίκολας αποπειράθηκε μέχρι και να παρακάμψει κολυμπώντας τα πρώτα όρθια βράχια που τους έφραζαν το δρόμο, αλλά το ρεύμα ήταν τόσο ισχυρό που απειλούσε να τον παρασύρει κι έτσι αναγκάστηκε να εγκαταλείψει την προσπάθεια.

«Μου φαίνεται απίθανο να κατάφεραν ο Τάιτα και οι εργάτες του να περάσουν από δω», είπε στη Ρόγαν.

Επέστρεψαν στην κρεμαστή γέφυρα και βρήκαν μια σκιερή γωνιά κοντά στο νερό, όπου κάθισαν να φάνε τα σάντουιτς που τους είχε τυλίξει η Τισέι. Η ζέστη του μεσημεριού ήταν χαυνωτική. Η Ρόγαν μούσκεψε στο ποτάμι το βαμβακερό μαντίλι που φορούσε στο λαιμό της και δρόσισε μ' αυτό το πρόσωπό της πριν ξαπλώσει στο χορτάρι της όχθης.

Ο Νίκολας είχε ξαπλώσει δίπλα της και χτένιζε πόντο πόντο το ρόδινο γκρεμό με τα κιάλια του, αναζητώντας κάποια ρωγμή ή ανωμαλία στη λεία, κάθετη επιφάνεια.

Μίλησε χωρίς να κατεβάσει τα κιάλια από τα μάτια του. «Στο βιβλίο *Ο Θεός Ποταμός* ο Τάιτα αλλάζει τη μούμια του Τάνους, του Μεγάλου Λέοντος της Αιγύπτου, με τη μούμια του ίδιου του Φαραώ». Κατέβασε τα κιάλια και κοίταξε τη Ρόγαν. «Μου φάνηκε περίεργο, γιατί θεώρησα ότι ήταν μια εξωφρενικά παράτολμη πράξη σε σχέση με την εποχή και τις θρησκευτικές πεποιθήσεις. Άλλαξε πράγματι ο Τάιτα τα σώματα των δύο νεκρών; Το αναφέρει στους παπύρους;»

Η Ρόγαν γέλασε και κύλησε μπρούμυτα για να τον κοιτάξει. «Ο φίλος σου ο Γουίλμπουρ έχει εξαιρετικά ζωηρή φαντασία. Η βάση για όλο αυτό το παραμύθι ήταν μια και μοναδική φράση από τους παπύρους: “Για μένα ο Τάνους ήταν περισσότερο βασιλιάς από το Φαραώ Μαμώς”». Γύρισε πάλι ανάσκελα στο χορτάρι. «Είναι ένα καλό παράδειγμα των αντιρρήσεών μου γι' αυτό το βιβλίο. Ο συγγραφέας ανακατεύει τα γεγονότα με τη φαντασία του, μαγειρεύοντας ένα αζεδιάλυτο μείγμα. Απ' ό,τι ξέρω και πιστεύω εγώ, ο Τάνους αναπαύεται στον τάφο του κι ο Φαραώ στο δικό του».

«Κρίμα!» είπε ο Νίκολας μ' ένα μικρό στεναγμό. «Ήταν μια ρομαντική νότα που μου άρεσε πολύ». Συμβουλευτήκε το ρολόι του και σηκώθηκε. «Έλα, πάμε! Θέλω να ερευνήσω μια ενδιαφέρουσα τοποθεσία στην άλλη πλευρά της κοιλάδας, που την εντόπισα χτες, ενώ κατεβαίναμε».

Όταν επέστρεψαν στον καταυλισμό, ήταν αργά το απόγευμα. Η Τισέι βγήκε τρέχοντας από το μαγειρείο για να τους υποδεχτεί.

«Περίμενα πώς και τι να επιστρέψετε. Υπάρχει μια ενδιαφέρονσα πρόσκληση από τον ηγούμενο, τον Τζαλί Ορά. Μας κάλεσε σε τραπέζι στο μοναστήρι, για να γιορτάσουμε την Κατέρα, την παραμονή του Τιμκάτ. Οι υπηρέτες έχουν στήσει καμπίνα για το ντους και το νερό είναι ζεστό. Μόλις που προλαβαίνετε να πλυθείτε και ν' αλλάξετε για να κατεβούμε στο μοναστήρι».

Ο ηγούμενος έστειλε μια ομάδα νεαρών δοκίμων να συνοδεύσουν τους καλεσμένους στο γιορτινό τραπέζι. Οι νεαροί ρασοφόροι έφτασαν την ώρα του σύντομου αφρικανικού δειλινού, κρατώντας αναμμένους πυρσούς για να φωτίζουν το δρόμο τους.

Η Ρόγίαν αναγνώρισε ανάμεσά τους τον Ταμρέ, το επιληπτικό αγόρι. Κι όταν τον ξεχώρισε από τους υπόλοιπους, χαρίζοντάς του το πιο ζεστό της χαμόγελο, ο νεαρός βγήκε μπροστά και, κοκκινίζοντας από ντροπή, της πρόσφερε ένα μπουκέτο αγριολούλουδα που είχε μαζέψει από την όχθη του ποταμού. Η Ρόγίαν, που η ευγενική χειρονομία του αγοριού τη βρήκε απροετοίμαστη, τον ευχαρίστησε αυθόρμητα στα αραβικά.

«Σουκράν».

«Ταφανταλί», απάντησε το αγόρι, χρησιμοποιώντας το σωστό γένος στην απάντηση και με προφορά που δήλωνε άπταιστη γνώση της γλώσσας.

«Πώς και μιλάς τόσο καλά τα αραβικά;» τον ρώτησε παραξενεμένη η Ρόγίαν.

Το αγόρι κρέμασε το κεφάλι του στο στήθος, όλο αμηχανία. «Η μάνα μου ήταν από τη Μασάουα, στην Ερυθρά Θάλασσα», μουρμούρισε. «Αυτή τη γλώσσα μιλούσα από μικρός».

Όταν ξεκίνησαν για το μοναστήρι, ο νεαρός δόκιμος πλεύρισε τη Ρόγίαν και την ακολουθούσε σαν σκυλάκι.

Κατέβηκαν και πάλι τα πέτρινα σκαλοπάτια και βρέθηκαν στη σκεπαστή ταράτσα που τη φωτίζουν αναμμένοι πυρσοί. Μια ανθρωποπλημμύρα γέμιζε το στενόμακρο περιστύλιο της μονής και καθώς περνούσε ανάμεσά τους η μικρή ο-

μάδα, με τους μοναχούς μπροστά ν' ανοίγουν το δρόμο, δεκάδες μαύρα πρόσωπα υψώνονταν, χαιρετώντας τους στα αμχαρικά, κι αναρίθμητα χέρια απλώνονταν προς το μέρος τους για να τους αγγίξουν ενώ περνούσαν.

Πέρασαν σκυφτοί τη χαμηλή είσοδο που οδηγούσε στο σπηλαιώδη προθάλαμο του υπόγειου ναού. Ο χώρος φωτιζόταν από πυρσούς και λάμπες πετρελαίου και οι ζωγραφιστές μορφές των αγγέλων και αγίων πάλλονταν στο αβέβαιο, κιτρινωπό φως τους. Το πέτρινο δάπεδο είχε καλυφθεί μ' ένα παχύ στρώμα από φρεσκοκομμένες φτέρες και η γλυκερή, φυτική μυρωδιά τους βάραινε το γεμάτο καπνού αέρα. Απ' ό,τι φαινόταν, όλα τα μέλη της μοναστικής κοινότητας κάθονταν σταυροπόδι σ' αυτό το μαλακό, αυτοσχέδιο χαλί. Οι καλόγεροι υποδέχτηκαν τη μικρή ομάδα των *φερεντζί* με κραυγές χαράς και ευλογίες. Δίπλα σε κάθε καθιστή σιλουέτα, υπήρχε κι από ένα φλασκή με *τεζ**, το παραδοσιακό υδρομέλι της χώρας. Από τα γελαστά, ιδρωμένα πρόσωπα ήταν φανερό ότι τα φλασκιά έκαναν καλά τη δουλειά τους.

Οι επισκέπτες οδηγήθηκαν στον ελεύθερο χώρο που είχε κρατηθεί ειδικά γι' αυτούς, μπροστά στα σκαλοπάτια που οδηγούσαν στην ξύλινη δίφυλλη πόρτα του *κιντίστ*, του κυρίως ναού. Οι συνοδοί τους τους παρότρυναν να καθίσουν και να βολευτούν στο χώρο που τους είχαν φυλάξει. Αμέσως μόλις τακτοποιήθηκαν, ήρθε κοντά τους μια δεύτερη ομάδα δοκίμων, που τοποθέτησαν από ένα φλασκή *τεζ* δίπλα σε κάθε καλεσμένο.

Η Τισέι έσκυψε και είπε ψιθυριστά στους υπόλοιπους της παρέας: «Καλύτερα να δοκιμάσω πρώτα εγώ αυτό το *τεζ*. Κάθε παρτίδα είναι διαφορετική στη γεύση και στην περιεκτικότητα σε οινόπνευμα, και καμιά φορά βγαίνει πολύ δυνατό». Σήκωσε το φλασκή της, ήπιε, κι όταν το κατέβασε ξανά, χαμογελούσε. «Είναι καλή παρτίδα. Αν δεν το παρακάνετε, δεν πρόκειται να σας πειράξει».

Οι μοναχοί που κάθονταν γύρω τους τους παρακινούσαν να πιουν και, όταν είδαν τον Νικόλας να φέρνει το φλασκή του στα χείλη, επιδοκίμασαν με γέλια και χειροκροτήματα. Το ποτό ήταν ελαφρύ και δροσιστικό, με έντονη τη γεύση του μελιού. «Δεν είναι κακό», αποφάνθηκε ο Νικόλας.

«Αργότερα θα σας προσφέρουν σίγουρα και *κατικάλα*», τον προειδοποίησε η Τισέι. «Μ' αυτό να προσέξετε πολύ!

---

* Ποτό που παρασκευάζεται με ζύμωση από νερό, μέλι, κριθάρι και μαγιά. (Σ.τ.Μ.)

Είναι ρακί που παράγεται από ζύμωση δημητριακών και θα σας χτυπήσει κατευθείαν στο κεφάλι!»

Τώρα οι μοναχοί είχαν επικεντρώσει όλη την προσοχή τους στη Ρόγιναν. Το γεγονός ότι ήταν χριστιανή κόπτis, αληθινή πιστή, δηλαδή, τους είχε εντυπωσιάσει τρομερά. Ήταν επίσης φανερό ότι εξίσου μεγάλη εντύπωση έκανε και η ομορφιά της στην ομάδα των άγαμων νεαρών που είχαν αφιερώσει τον εαυτό τους στο Θεό.

Ο Νίκολας έσκυψε προς το μέρος της για να την προειδοποιήσει. «Κάνε πως πίνεις για να μην τους χαλάσεις το χατίρι. Κράτα το φλασκί στα χείλη σου και προσποιήσου ότι καταπίνεις κι ότι σ' αρέσει, γιατί αλλιώς δεν πρόκειται να σ' αφήσουν ήσυχη».

Με το που σήκωσε η Ρόγιναν το φλασκί της, οι μοναχοί ξέσπασαν σε επιφωνήματα επιδοκιμασίας και ύψωσαν κι αυτοί τα φλασκιά τους στην υγεία της.

Η Ρόγιναν έσκυψε προς το μέρος του Νίκολας και του ψιθύρισε: «Είναι υπέροχο. Έχει γεύση μελιού».

«Ωστε αποφάσισες να παραβείς την αποχή σου από το αλκοόλ, ε;» την πείραξε γελώντας ο Νίκολας.

«Μόνο μια γουλίτσα ήπια», παραδέχτηκε η Ρόγιναν. «Κι έπειτα, δεν έχω ορκιστεί ποτέ να κάνω αποχή».

Αμέσως μετά, οι δόκιμοι έφεραν σε καθέναν από τους καλεσμένους από μια πήλινη γαβάθα με ζεστό νερό για να πλύνουν συμβολικά το δεξί τους χέρι, σαν προετοιμασία για τη γιορτή και το συμπόσιο που θ' ακολουθούσε.

Ξαφνικά ακούστηκε μουσική και τύμπανα να ηχούν και μια ομάδα μοναχών έκανε την εμφάνισή της από την ανοιχτή πύλη του κιντίσι. Οι οργανοπαίκτες πήραν θέσεις στο κεφαλόσκαλο, δεξιά κι αριστερά από την πύλη, ενώ οι συγκεντρωμένοι τέντωναν τα κεφάλια τους προσπαθώντας να διακρίνουν κάποια κίνηση στο εσωτερικό της σκοτεινής αίθουσας.

Τελικά, έκανε την εμφάνισή του κι ο Τζαλί Ορά, ο γηραιός ηγούμενος. Φορούσε μακρύ, πλούσιο ράσο από βυσσινί σατέν και πετραχήλι ολοκέντητο με χρυσοκλωστή. Στο κεφάλι του είχε μια πελώρια μίτρα. Μόλο που έλαμπε σαν να ήταν από χρυσάφι, ο Νίκολας κατάλαβε με την πρώτη ματιά ότι ήταν επιχρυσωμένος μπρούντζος. Όσο για τα λαμπερά πετράδια που τη στόλιζαν, αυτά ήταν σίγουρα χρωματιστά γυαλιά και ψεύτικα διαμάντια.

Ο Τζαλί Ορά ύψωσε την ποιμενική ράβδο του, που στην κορυφή της είχε δεμένο ένα σταυρό από σκαλιστό ασήμι, κι αμέσως έγινε απόλυτη ησυχία.

«Θα ψάλει την Ευχαριστία», ψιθύρισε η Τισέι στη συντροφιά κι έσκυψε ευλαβικά το κεφάλι της.

Η Ευχαριστία του Τζαλί Ορά ήταν φλογερή και μακροσκελέστατη· την τσιριχτή, τρεμάμενη φωνή του διέκοπταν οι ευλαβικές αντιφωνήσεις των μοναχών. Όταν τελείωσε, επιτέλους, δυο λαμπροντυμένοι διάκονοι τον βοήθησαν να κατεβεί τα σκαλιά και να καθίσει στην *τζιμέρα*, το ξυλόγλυπτο σκαμνί του, στην κεφαλή της ομάδας των ανώτερων κληρικών και διακόνων.

Η ευλαβική διάθεση των μοναχών μετατράπηκε σε γιορταστική όταν, από τη μεριά της ταράτσας, άρχισε να μπαίνει στην αίθουσα μια σειρά από δοκίμους, που ο καθένας κουβαλούσε στο κεφάλι του από ένα ρηχό ψάθινο πανέρι σε μέγεθος μικρού στρογγυλού τραπεζιού. Οι δόκιμοι απίθωσαν από ένα πανέρι στο κέντρο κάθε συντροφιάς.

Μ' ένα σινιάλο του Τζαλί Ορά, σήκωσαν όλοι μαζί, ταυτόχρονα, τα καπάκια των πανεριών. Οι μοναχοί ξέσπασαν σε κραυγές χαράς, γιατί το κάθε πανέρι περιείχε από μια ρηχή μπρούντζινη γαβάθα, ξέχειλη από *ιντζέρα*, τις στρογγυλές, ψημένες πίτες από αλεύρι ολικής άλεσης που ήταν το παραδοσιακό ψωμί της χώρας.

Άλλοι δυο δόκιμοι μπήκαν από τη μεριά της ταράτσας, τρεκλίζοντας από το βάρος ενός πελώριου μπρούντζινου καζανιού που κουβαλούσαν και το οποίο ήταν γεμάτο με αχνιστό *γουάτ*, πικάντικο βραστό από παχύ αρνίσιο κρέας. Πάνω από κάθε γαβάθα *ιντζέρα* έγερναν το καζάνι κι άδειαζαν λίτρα από την πηχτή κοκκινωπή σούπα που η επιφάνειά της γυάλιζε από το καυτό λίπος.

Οι συγκεντρωμένοι έπεσαν στο φαγητό κυριολεκτικά με τα μούτρα. Σκίζοντας διπλές και τριπλές λωρίδες *ιντζέρα*, φτυάριζαν μ' αυτές την πηχτή σούπα του *γουάτ* κι έχωναν το πακέτο στο ορθάνοιχτο στόμα τους, που παρέμενε ανοιχτό ενώ μασούσαν. Πριν ξαναρχίσουν την ίδια διαδικασία, βοηθούσαν την πελώρια μπουκιά να κατεβεί, πίνοντας λαίμαργα από τα φλασκιά του *τεζ* που είχε ο καθένας δίπλα του. Σύντομα όλοι είχαν λαδωθεί ως τους αγκώνες από τα λιπαρά ζουμιά του *γουάτ* και τα πιγούνια τους γυάλιζαν από το κολλημένο λίπος, καθώς μασουλούσαν, έπιναν και τραντάζονταν από τα γέλια.

Οι δόκιμοι-σερβιτόροι εφοδίασαν τους καλεσμένους και μ' έναν άλλο τύπο *ιντζέρα*. Αυτές οι πίτες ήταν πιο χοντρές, ξεροψημένες και τρίβονταν εύκολα, σε αντίθεση με τα λεπτά, ελαστικά φύλλα του άλλου ψωμιού.

Ο Νίκολας και η Ρόγίαν προσπάθησαν ν' απολαύσουν το φαγητό, χωρίς όμως να πνιγούν στα λίπη όπως έκαναν οι υπόλοιποι. Παρά την εμφάνισή του, το γουάτ ήταν πραγματικά νόστιμο και το ξεροψημένο *ιντζέρα* περιόριζε το μούκωμα που προκαλεί συνήθως το λίπος.

Οι μπρούντζινες γαβάθες, το κοινό πιάτο της κάθε παρέας, άδειασαν η μια μετά την άλλη, σε εντυπωσιακά σύντομο χρόνο. Οι δόκιμοι ξανάκαναν την εμφάνισή τους, παραπατώντας και πάλι από το βάρος των καζανιών που κουβαλούσαν και που αυτή τη φορά ήταν γεμάτα με γουάτ κότας. Το άδειασαν στις γαβάθες, πάνω στ' απομεινάρια της αρνίσιας σούπας, και οι μοναχοί ρίχτηκαν πάλι με τα μούτρα στο φαγητό.

Ενώ καταβρόχθιζαν την κοτόσουπα, τα φλασκιά του τεζ άδειαζαν και γέμιζαν συνεχώς και η ατμόσφαιρα γινόταν όλο και πιο εύθυμη.

«Δε νομίζω ότι θα μπορέσω να φάω άλλο», είπε η Ρόγίαν στον Νίκολας μ' ένα μορφασμό αηδίας.

«Κλείσε τα μάτια σου και σκέψου την Αγγλία», τη συμβούλεψε εκείνος. «Είσαι η σταρ της βραδιάς· δεν πρόκειται να σ' αφήσουν ήσυχη».

Αφού φαγώθηκε και η κοτόσουπα, οι σερβιτόροι επέστρεψαν με καινούρια καζάνια, αυτή τη φορά ξέχειλα με καυτερό γουάτ βοδινού, που το άδειασαν, φυσικά, πάνω στ' απομεινάρια του αρνιού και του κοτόπουλου.

Ο μοναχός που καθόταν απέναντι από τη Ρόγίαν, στον κύκλο που αποτελούσε τη συντροφιά τους, άδειασε το φλασκί του και, όταν ένας από τους δοκίμους αποπειράθηκε να του το ξαναγεμίσει, τον έδιωξε με την εντολή: «*Κατικάλα!*»

Αμέσως, όλοι οι μοναχοί άρχισαν να επαναλαμβάνουν ρυθμικά τη λέξη, σαν σύνθημα: «*Κατικάλα! Κατικάλα!*»

Οι δόκιμοι έτρεξαν προς την ταρατσα κι επέστρεψαν με δεκάδες μπουκάλια γεμάτα από το διανγές ποτό, καθώς και μπρούντζινα κύπελλα, μεγάλα όσο τα φλιτζάνια του τσαγιού.

«Αυτό είναι το ποτό που πρέπει να προσέξετε», προειδοποίησε ξανά την παρέα της η Τισέι. Ο Νίκολας και η Ρόγίαν κατάφεραν ν' αδειάσουν με τρόπο τα κύπελλά τους πάνω στο στρώμα από φτέρες όπου κάθονταν, αλλά οι μοναχοί άδειαζαν τα δικά τους στα λαρύγγια τους, ως την τελευταία σταγόνα.

«Ο Μπόρις το τσούζει», σχολίασε ο Νίκολας, μιλώντας χαμηλόφωνα στη Ρόγίαν. Πράγματι, ο Ρώσος είχε αναποκοκκινίσει, ήταν μούσκεμα στον ιδρώτα και στα χείλη του

πλανιόταν ένα ηλίθιο χαμόγελο καθώς κατέβαζε το δεύτερο κύπελλο *κατικάλα*.

Το ποτό φούντωσε το κέφι των μοναχών, που άρχισαν να παίζουν ένα παιχνίδι. Ένας απ' αυτούς μάξενε μια μεγάλη ποσότητα από βοδινό *γουάτ* σε φαρδιά κομμάτια από *ιντζέρα* και, με την μπουκιά στο χέρι του να στάζει πηχτά, λιπαρά ζουμιά, στρεφόταν στο διπλανό του. Το θύμα άνοιγε διάπλατα τα σαγόνια του κι ο άλλος του έχωνε την πελώρια μπουκιά στο στόμα. Εννοείται ότι η μπουκιά αυτή ήταν όσο μεγάλη μπορούσε να χωρέσει ένα ανθρώπινο στόμα κι ότι ο αποδέκτης κινδύνευε να πνιγεί στην προσπάθεια να τη μασήσει και να την καταπιεί.

Οι κανόνες του παιχνιδιού έμοιαζαν να είναι οι εξής: έχανε όποιος βοηθούσε την μπουκιά με τα χέρια του ή του έπεφταν κομμάτια ή πιτσίλιζε με σάλτσες και σάλια τους διπλανούς του στην προσπάθεια να μασήσει. Οι συσπάσεις, οι μορφασμοί, τα βηξίματα, αλλά και οι απεγνωσμένες προσπάθειες αυτών που πνίγονταν να ρουφήξουν αέρα αποτελούσαν πηγή αστείρευτης ιλαρότητας. Κι όταν το θύμα κατάφερνε επιτέλους να κατεβάσει την μπουκιά, του έβαζαν στα χείλη ένα κύπελλο γεμάτο *κατικάλα* σαν ανταμοιβή. Κι όλοι περίμεναν να καταλήξει το περιεχόμενό του εκεί που είχε πάει και η τερατώδης μπουκιά του *ιντζέρα*.

Ο Τζαλί Ορά, που είχε ζεσταθεί κι αυτός από το *τεζ* και το *κατικάλα*, σηκώθηκε όρθιος και ταλαντεύτηκε προσπαθώντας να ισορροπήσει. Στο δεξί του χέρι κρατούσε μια μπουκιά *ιντζέρα* απ' όπου έτρεχαν ποτάμι τα λίπη. Όταν άρχισε να προχωράει με ασταθή, τρεμάμενα βήματα και τημίτρα να γέρνει στραβά σκεπάζοντας τη μισή πλευρά του κεφαλιού του, κανείς δεν κατάλαβε τις προθέσεις του. Όλοι σταμάτησαν όμως και τον παρακολουθούσαν με ζωηρό ενδιαφέρον.

Ξαφνικά, η Ρόγيان τεντώθηκε και ψιθύρισε έντρομη: «Οχι! Για το Θεό, όχι σ' εμένα! Σώσε με, Νίκι».

«Αυτό είναι το τίμημα του να είσαι η βασίλισσα της βραδιάς», της απάντησε ο Νίκολας, χαζεύοντας τον ηγούμενο που πλησίαζε τη Ρόγيان με μεθυσμένα ζιγκ-ζαγκ. Οι σάλτσες από την μπουκιά που προόριζε γι' αυτή κυλούσαν στο βραχίονα του υψωμένου χεριού του κι έσταζαν από τον αγκώνα.

Οι μοναχοί με τα όργανα, που στέκονταν όρθιοι κοντά στον τοίχο, άρχισαν να παίζουν ένα ζωηρό σκοπό. Κι όταν ο Τζαλί Ορά σταμάτησε μπροστά στη Ρόγيان και ταλαντεύτηκε επικίνδυνα πάνω στα λιγνά του πόδια μέχρι να βρει και-

νούρια ισορροπία, οι τυμπανιστές άρχισαν να χτυπούν τα όργανά τους σε ρυθμό φρενίτιδας.

Ο ηγούμενος πρόσφερε την μπουκιά στη Ρόγίαν και με μια τελευταία, απελπισμένη ματιά στον Νίκο, εκείνη αντιμέτωπισε το αναπόφευκτο. Σφάλισε τα μάτια κι άνοιξε το στόμα της.

Οι ενθαρρυντικές κραυγές και το πανδαιμόνιο των τυμπάνων έφτασαν στα ουράνια, όσο αγωνιζόταν να κουμαντάρει στο στόμα της και να μασήσει την τεράστια μπουκιά. Το πρόσωπό της φούντωσε και της ήρθαν δάκρυα στα μάτια από τη φοβερή προσπάθεια. Σε κάποια στιγμή, ο Νίκος πίστεψε ότι ήταν έτοιμη να εγκαταλείψει και να τα φτύσει όλα πάνω στις φτέρες που ήταν στρωμένες στο πάτωμα. Αυτή όμως συνέχισε να μασάει και να καταπίνει, αργά, πεισματικά, μέχρι που το κατέβασε όλο κι έγειρε πίσω εξουθενωμένη.

Οι μοναχοί, που είχαν απολαύσει κάθε στιγμή της σκηνής, την αποθέωσαν. Με άχαρες, απότομες κινήσεις που του επέβαλλε η γεροντική δυσκαμψία του, ο ηγούμενος γονάτισε μπροστά της και την αγκάλιασε. Παραλίγο να του πέσει η μίτρα από το κεφάλι ώσπου να το καταφέρει, αλλά έκανε χώρο δίπλα της και βολεύτηκε εκεί, χωρίς να την αφήσει στιγμή από τα χέρια του.

«Νομίζω πως έχεις και δεύτερη κατάκτηση», της είπε ξερά ο Νίκος. «Τον βλέπω να σου κάθεται στα γόνατα έτσι και δεν την κοπανήσεις εγκαίρως».

Η Ρόγיא αντέδρασε γρήγορα και ψύχραιμα. Έπιασε μια από τις μπουκάλες του κατικάλα και γέμισε ξέχειλο ένα κύπελλο.

«Πες το, παππούλη!» μουρμούρισε στα αγγλικά κι έφερε το κύπελλο στα χείλη του Τζαλί Ορά. Ο ηγούμενος αποδέχτηκε την πρόκληση, αλλά αναγκάστηκε να τραβήξει τα χέρια του από πάνω της για να μπορέσει να πιει.

Ξαφνικά, η Ρόγיא τινάχτηκε τόσο βίαια, που όσο ρακί είχε απομείνει στο κύπελλο χύθηκε πάνω στο ράσο του ηγουμένου. Το πρόσωπό της πάνιασε κι άρχισε να τρέμει σαν να είχε τεταρταίο πυρετό, ενώ τα μάτια της έμεναν καρφωμένα στη μίτρα του Τζαλί Ορά, που του είχε πέσει ως τα φρύδια.

Ο Νίκος άπλωσε το χέρι του και την έπιασε από το μπράτσο για να τη συγκρατήσει. «Τι είναι;» ρώτησε σιγανά αλλά γεμάτος ανησυχία. Κανένας άλλος δεν είχε προσέξει

την ταραχή της μέχρι στιγμής, αλλά δε θ' αργούσαν αν συνέχιζε ν' αντιδρά έτσι.

Η Ρόγιαν, κάτωχρη πάντα και με το βλέμμα στυλωμένο στη μίτρα του ηγουμένου, άφησε να της πέσει το τσίγκινο κύπελλο κι άρπαξε τον καρπό του Νίκολας. «Το πετράδι! Το γαλάζιο πετράδι!» είπε ξέπνοα.

Ο Νίκολας κοίταξε τη μίτρα και το διέκρινε αμέσως, ανάμεσα στα φανταχτερά, χρωματιστά γυαλιά, τις ημιπολύτιμες πέτρες και τα κομμάτια του ορυκτού κρυστάλλου. Ήταν μεγάλο όσο ένα ασημένιο δολάριο και δεν ήταν πετράδι, αλλά μια γαλάζια κεραμική σφραγίδα, σε τέλειο οβάλ. Στο κέντρο του δίσκου υπήρχε το χαρακτηριστικό ενός πολεμικού άρματος κι από πάνω του το επιβλητικό και ευδιάκριτο περίγραμμα του γερακιού με το σπασμένο φτερό. Τριγύρω, στην περιφέρεια, ήταν χαραγμένη σε ιερογλυφικά μια επιγραφή που ο Νίκολας χρειάστηκε ελάχιστο χρόνο για να τη μεταφράσει στο μυαλό του:

ΔΙΟΙΚΩ ΔΕΚΑ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΑΡΜΑΤΑ

ΕΙΜΑΙ Ο ΤΑΪΤΑ, ΣΤΑΒΛΑΡΧΗΣ ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΙΚΩΝ ΑΛΟΓΩΝ

Η Ρόγιαν ήθελε απεγνωσμένα να δραπετεύσει από την αποπνικτική ατμόσφαιρα του σπηλαίου. Η μπουκιά του γουάτ που την είχε αναγκάσει ο ηγούμενος να καταπιεί ανακατευόταν στο στομάχι της με τη μικρή ποσότητα του τεζ που είχε πιει, κι αυτή η δυσάρεστη αίσθηση χειροτέρευε από τη βαριά μυρωδιά των λιπαρών τροφών που πάγωναν στις γαβάθες και τις όζινες αναθυμιάσεις του κατικάλα. Μερικοί από τους μοναχούς είχαν αρχίσει ήδη να ξερνάνε από το πολύ πιότο και φαγητό και η δυσσομία του εμετού βάραινε ακόμα περισσότερο τον πνιγηρό αέρα.

Δυστυχώς, η Ρόγιαν εξακολουθούσε να αποτελεί το κέντρο της προσοχής του ηγουμένου που, κολλημένος κυριολεκτικά στο πλευρό της, της χάιδευε συνέχεια το χέρι και της απήγγελλε ακατάληπτα αποσπάσματα από τις Γραφές στα αμχαρικά. Η Τισέι είχε εγκαταλείψει από ώρα τη μάταιη προσπάθεια να μεταφράσει τις ασυναρτησίες του. Η Ρόγιαν έριξε ένα βλέμμα ελπίδας στον Νίκολας, αλλά αυτός ήταν αμίλητος και κλεισμένος στον εαυτό του και δεν έδειχνε να αντιλαμβάνεται τι γινόταν γύρω του. Ήταν φανερό ότι σκεφτόταν την κεραμική σφραγίδα στη μίτρα του ηγουμένου, γιατί τα μάτια του επέστρεφαν συνεχώς εκεί.

Η Ρόγίαν ήθελε να βρεθεί μόνη με τον Νικόλας, να συζητήσουν αυτή την εκπληκτική ανακάλυψη. Ο ενθουσιασμός της ξεπερνούσε ακόμη και τη δυσφορία που της προκαλούσε το παραφορτωμένο της στομάχι και η αποπνικτική ατμόσφαιρα. Ένιωθε τα μάγουλά της να καίνε από έξαψη. Κάθε φορά που σήκωνε το βλέμμα της στη μίτρα του ηγουμένου, η καρδιά της πετάριζε και της ερχόταν ν' απλώσει το χέρι, ν' αρπάξει τη γαλάζια κεραμική σφραγίδα, να την ξεκολλήσει από το μέταλλο και να το βάλει στα πόδια.

Ήξερε, φυσικά, ότι δεν ήταν σκόπιμο να τραβήξει την προσοχή των άλλων στη σφραγίδα, αλλά, όταν κοίταξε τους υπόλοιπους της παρέας, είδε ότι ο Μπόρις τουλάχιστον δεν ήταν σε θέση να προσέξει τίποτ' άλλο εκτός από το κύπελλο με το *κατικάλα* που κρατούσε στο χέρι του. Και, τελικά, ήταν ο Μπόρις αυτός που της έδωσε τη δικαιολογία που ζητούσε τόση ώρα για να φύγει. Ο Ρώσος επιχείρησε να σηκωθεί, αλλά είχε πει πάρα πολύ ήδη και τα πόδια του δεν τον κρατούσαν πια. Μισοκαθισμένος, έγειρε προς τα εμπρός, σαν να υποκλινόταν με χάρη, κι έπεσε με τα μούτρα στη γαβάθα με τα λιπαρά απομεινάρια του *ιντζέρα*. Ήταν τόσο μεθυσμένος, που έμεινε εκεί όπου έπεσε, ροχαλίζοντας σαν γουρούνι.

Η Τισέι στράφηκε απελπισμένη στον Νικόλας. «Άλτο Νικόλας, τι θα κάνω τώρα;»

Ο Νικόλας μελέτησε το απωθητικό θέαμα του μεθυσμένου Ρώσου. «Νομίζω πως ο γοητευτικός μας πρίγκιπας παραήπιε απόψε», μουρμούρισε βλοσυρά. Σηκώθηκε, έσκυψε πάνω από τον Μπόρις και τον έπιασε από τον καρπό. Με μια ξαφνική, απότομη κίνηση τον έφερε σε καθιστή στάση, τον άρπαξε ύστερα από τις μασχάλες, τον έστησε όρθιο και τον φόρτωσε στον ώμο του σαν σφάγιο.

«Καληνύχτα σε όλους!» φώναξε προς τους συγκεντρωμένους μοναχούς, ελάχιστοι από τους οποίους ήταν σε θέση να του δώσουν μια κατανοητή απάντηση. Και ξεκίνησε, κουβαλώντας τον αναίσθητο Μπόρις, που το κεφάλι και τα πόδια του κουνιόνταν ρυθμικά σε συγχρονισμό με το ζωηρό βήμα του Νικόλας. Οι δυο γυναίκες σχεδόν έτρεχαν για να τον προλαβαίνουν, καθώς διέσχισε την περίστυλη ταράτσα και πήρε ν' ανεβαίνει τα σκαλοπάτια του γκρεμού χωρίς ούτε μια στάση.

«Δεν είχα καταλάβει ότι ο *άλτο* Νικόλας είναι τόσο δυνατός», είπε λαχανιασμένη η Τισέι, που αγκομαχούσε στ' απότομα σκαλοπάτια.

«Ούτε κι εγώ», παραδέχτηκε η Ρόγαν.

Κατά έναν περίεργο τρόπο, ένιωθε περήφανη για το κατόρθωμα του Νίκολας, λες και ήταν άντρας της. Χαμογέλασε με την παιδιάστικη αντίδρασή της και συνέχισε τον ανηφορικό δρόμο στο σκοτάδι. Μη γίνεσαι ανόητη, μάλωσε νοερά τον εαυτό της. Δεν είναι δικός σου για να κοκορεύεσαι.

Ο Νίκολας «άδειασε» το φορτίο του πάνω στο κρεβάτι, στην καλύβα του Μπόρις, κι έκανε πίσω κοντανασαίνοντας. Το αίμα σφυροκοπούσε στα μηνίγγια του κι ο ιδρώτας έσταζε ποτάμι από το κορμί του.

«Η ιδανική συνταγή για καρδιακή προσβολή», είπε με κομμένη την ανάσα.

Ο Μπόρις μούγκρισε, γύρισε μπρούμυτα κι άδειασε τα σωθικά του πάνω στα μαξιλάρια και στο στρώμα.

«Σ' αυτή την ευχάριστη στιγμή, σας εύχομαι καληνύχτα κι όνειρα γλυκά», είπε ο Νίκολας στην Τισέι και βγήκε έξω από την καλύβα, στη ζεστή αφρικανική νύχτα.

Ρούφηξε με λαχτάρα κι ανακούφιση τον καθαρό αέρα που ευώδιαζε δάσος και ποταμίσιο νερό και ύστερα στράφηκε προς τη Ρόγαν, που τον είχε ήδη πιάσει από το μπράτσο ανυπομονώντας να του μιλήσει.

«Είδες πώς...» άρχισε να του λέει ενθουσιασμένη, αλλά ο Νίκολας της έκλεισε το στόμα φέρνοντας το δάχτυλό του στα χείλη της και γνέφοντας με το κεφάλι προς την καλύβα του Μπόρις. Αμέσως μετά την τράβηξε προς τη δική της καλύβα.

«Το είδες;» τον ρώτησε η Ρόγαν, ανίκανη να κρατηθεί άλλο. «Μπόρεσες να διαβάσεις τι έγραφε;»

«*“Διοικώ δέκα χιλιάδες άρματα”*», είπε ο Νίκολας.

«*“Είμαι ο Τάιτα, σταβλάρχης των βασιλικών αλόγων”*», συμπλήρωσε η Ρόγαν. «Ήταν εδώ, Νίκι! Ο Τάιτα έχει περάσει από δω! Αυτή ήταν η απόδειξη που θέλαμε. Τώρα είμαστε σίγουροι ότι δε χάνουμε τον καιρό μας».

Μπήκαν στην καλύβα και η Ρόγαν κάθισε βαριά στο κρεβάτι και τύλιξε τα χέρια της γύρω από τα γόνατά της, με τα μάτια κλειστά και μια εκστατική έκφραση στο πρόσωπό της. «Λες να μας αφήσει ο ηγούμενος να εξετάσουμε τη σφραγίδα;»

Ο Νίκολας κούνησε το κεφάλι του. «Δεν το νομίζω. Η μίτρα είναι ένας από τους θησαυρούς της μονής. Δεν πιστεύω ότι θα έκανε αυτή τη χάρη ούτε σ' εσένα, κι ας σου έχει τόση αδυναμία. Όπως και να 'χει, όμως, δεν είναι σκόπιμο να δείξουμε ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη σφραγίδα. Ο Τζαλί Ορά προφανώς αγνοεί εντελώς τη σημασία της και σε

καμιά περίπτωση δε μας συμφέρει να πονηρέψουμε τον Μπόρις».

«Μάλλον έχεις δίκιο», συμφώνησε η Ρόγιαν. Μετακινήθηκε στο κρεβάτι για να του κάνει χώρο. «Έλα, κάθισε». Με το που κάθισε δίπλα της ο Νίκολας, άρχισε να τον βομβαρδίζει με ερωτήσεις. «Από πού λες να προέρχεται η σφραγίδα; Ποιος να τη βρήκε; Πότε και πού;»

«Με το μαλακό, κορίτσι μου! Μου έκανες τέσσερις ερωτήσεις μαζεμένες και δεν έχω απάντηση σε καμιά».

«Κάνε υποθέσεις!» τον προκάλεσε η Ρόγιαν. «Μάντεψε! Ρίξε καμιά ιδέα!»

«Πολύ καλά», συμφώνησε ο Νίκολας. «Λοιπόν, η σφραγίδα κατασκευάστηκε στο Χονγκ Κονγκ. Υπάρχει εκεί ένα εργοστάσιο που βγάζει χιλιάδες όμοιες από καλούπι. Ο Τζαλί Ορά την αγόρασε από κατάστημα τουριστικών ειδών στο Λούξορ, όταν είχε πάει διακοπές στην Αίγυπτο τον περασμένο μήνα».

Η Ρόγιαν τον φιλοδώρησε με μια δυνατή τσιμπιά στο μπράτσο. «Σοβαρέψου», είπε απειλητικά.

«Για ν' ακούσουμε τις δικές σου ιδέες», μουρμούρισε ο Νίκολας τρίβοντας το πονεμένο μπράτσο του.

«Εντάξει. Ο Τάιτα έχασε τη σφραγίδα κάπου στο φαράγγι του έπεσε στη διάρκεια των έργων για την κατασκευή του τάφου. Τρεις χιλιάδες χρόνια αργότερα, τη βρήκε τυχαία κάποιος γέρος ερημίτης, κάποιος από τους πρώτους που κατοίκησαν αυτές τις σπηλιές. Φυσικά, ο άνθρωπος δεν ήξερε να διαβάζει ιερογλυφικά. Την πήγε σε κάποιον ηγούμενο, ο οποίος αποφάνθηκε ότι ήταν ιερό κειμήλιο του Αγίου Φρουμέντιου και έτσι την τοποθέτησε στη μίτρα».

«Κι έζησαν αυτοί καλά κι εμείς καλύτερα», είπε ο Νίκολας. «Καλή ιστοριούλα».

«Γιατί; Βρίσκεις κανένα κενό;» τον προκάλεσε η Ρόγιαν και, βλέποντάς τον να γνέφει αρνητικά, πρόσθεσε: «Άρα, συμφωνείς ότι η σφραγίδα είναι απόδειξη ότι ο Τάιτα βρέθηκε εδώ κι ότι οι θεωρίες μας είναι σωστές!»

«“Απόδειξη” είναι πολύ βαριά λέξη. Ας πούμε καλύτερα ότι η ύπαρξη της σφραγίδας ενισχύει τις πιθανότητες», αντέτεινε ο Νίκολας.

Η Ρόγιαν στράφηκε απότομα πάνω στο κρεβάτι για να τον αντικρίσει καταπρόσωπο. «Ω Νίκι, είμαι τόσο ενθουσιασμένη! Σου τ' ορκίζομαι, απόψε δεν πρόκειται να κλείσω μάτι. Δε βλέπω την ώρα να ξημερώσει για να ξαναρχίσουμε το ψάξιμο».

Τα μάτια της έλαμπαν και τα μάγουλά της είχαν πάρει ένα ζωηρό ρόδινο χρώμα. Τα χείλη της ήταν υγρά και μισάνοιχτα. Αυτή τη φορά, ο Νίκολας δεν μπόρεσε να συγκρατηθεί· έσκυψε προς το μέρος της, αργά, πολύ αργά, κοιτώντας την κατάματα και δίνοντάς της την ευκαιρία να τραβηχτεί αν προτιμούσε να τον αποφύγει. Η Ρόγιαν δε σάλεψε, αλλά η έξαψη στην έκφρασή της έδωσε σιγά σιγά τη θέση της στο φόβο. Τον κοίταζε κι αυτή στα μάτια, επίμονα, σχεδόν ικετευτικά, σαν να περίμενε κάποια επιβεβαίωση. Όταν τα χείλη τους βρέθηκαν σε απόσταση αναπνοής, ο Νίκολας σταμάτησε και ήταν η Ρόγιαν αυτή που έκανε την επόμενη κίνηση.

Το φιλί τους ήταν ανάλαφρο στην αρχή, απλώς ένα σμίξιμο των χειλιών τους, μια αβέβαιη δοκιμή, που γρήγορα έγινε τολμηρή, γεμάτη λαχτάρα. Για ένα ατέλειωτο λεπτό, που κύλησε σαν μέσα σε όνειρο, γεύονταν λαίμαργα ο ένας τον άλλο, σ' ένα βαθύ, γλυκό φιλί γεμάτο πόθο. Και ύστερα η Ρόγιαν άφησε ένα παραπονεμένο βογκητό και, με τεράστια προσπάθεια, τραβήχτηκε από την αγκαλιά του. Απέμειναν να κοιτάζονται στα μάτια, φοβερά ταραγμένοι και οι δυο, γεμάτοι αμηχανία.

«Δε γίνεται», είπε ψιθυριστά η Ρόγιαν. «Όχι ακόμα, Νίκι. Δεν είμαι έτοιμη».

Ο Νίκολας πήρε το χέρι της μέσα στα δικά του, έστρεψε την παλάμη της προς το μέρος των χειλιών του και φίλησε τρυφερά τ' ακροδάχτυλά της, ανασαίνοντας βαθιά τη μυρωδιά που ανέδιδε το δέρμα της.

«Θα σε δω το πρωί». Άφησε απότομα το χέρι της και σηκώθηκε. «Νωρίς, ε; Να είσαι έτοιμη!» Και μ' αυτά τα λόγια έσκυψε και βγήκε από την καλύβα.

Ενώ ντυνόταν το επόμενο πρωί, άκουγε τη Ρόγιαν να τριγυρίζει στη σκηνή της, κι όταν σφύριξε σιγανά έξω από την πόρτα της, εκείνη βγήκε αμέσως να τον συναντήσει, ντυμένη και έτοιμη να ξεκινήσει.

«Ο Μπόρις δεν ξύπνησε ακόμη», τους είπε η Τισέι καθώς τους σέρβιρε το πρόγευμα.

«Δεν εκπλήσσομαι», είπε ο Νίκολας χωρίς να σηκώσει το κεφάλι από το πιάτο του. Αυτός και η Ρόγιαν αισθάνονταν ακόμη αμήχανοι μετά τον τρόπο που είχαν χωρίσει την

προηγούμενη νύχτα. Όταν όμως ο Νίκολας κρέμασε στον ώμο του την καραμπίνα και το σακίδιο και ξεκίνησαν για την κοιλάδα, η διάθεσή τους άλλαξε ριζικά.

Είχαν ήδη μια ώρα που περπατούσαν όταν ο Νίκολας έριξε μια ματιά πάνω από τον ώμο του κι έσμιξε τα φρύδια. «Μας ακολουθούν», είπε χαμηλόφωνα στη Ρόγιναν.

Πιάνοντάς την από το χέρι, την τράβηξε πίσω από μια μεγάλη πλάκα ψαμμόλιθου, όπου έπεσε μπρούμυτα πάνω στο βράχο και της έγνεψε να κάνει κι αυτή το ίδιο. Μετά από μερικές στιγμές ακινησίας, ο Νίκολας πετάχτηκε ξαφνικά όρθιος, όρμησε μπροστά κι άρπαξε τη λιγνή φιγούρα με το βρόμικο άσπρο *σάμα* που τους ακολουθούσε από ώρα στα κλεφτά. Με μια γοερή κραυγή, ο παρείσακτος έπεσε στα γόνατα κι άρχισε να βγάζει άναρθρες κραυγές τρόμου.

Ο Νίκολας τον τράβηξε από το ρούχο του και τον σήκωσε όρθιο. «Ταμρέ! Γιατί μας παρακολουθείς; Ποιος σ' έστειλε;» τον ρώτησε στα αραβικά.

Το αγόρι έστρεψε απελπισμένα το βλέμμα του στη Ρόγιναν. «Όχι, *εφέντι*, σε παρακαλώ, μη με χτυπήσεις. Δεν το έκανα για κακό».

«Άφησε το παιδί, Νίκι. Θα του προκαλέσεις καινούρια κρίση», επενέβη η Ρόγιναν. Ο Ταμρέ έτρεξε και κρύφτηκε πίσω της, αρπάζοντας το χέρι της για προστασία και κοιτώντας τον Νίκολας πάνω από τον ώμο της, σαν να κινδύνευε η ζωή του.

«Ησύχασε, Ταμρέ», τον καλόπιασε ο Νίκολας. «Δεν πρόκειται να σου κάνω κακό, εκτός αν μου λες ψέματα. Αν λες ψέματα, θα σε γδάρω ζωντανό. Ποιος σ' έβαλε να μας παρακολουθήσεις;»

«Μόνος μου ήρθα. Δε μ' έβαλε κανένας», ψέλλισε το αγόρι. «Ηρθα να σας δείξω πού είδα το ιερό ζώο με τα σημάδια από τα δάχτυλα του Άγιου Ιωάννη του Βαπτιστή».

Ο Νίκολας τον κοίταξε για μια στιγμή κατάπληκτος και τελικά έβαλε τα γέλια. «Να με πάρει ο διάβολος! Ετούτος πίστεψε ότι είδε το ντικ-ντικ του προπάππου μου!» Έπειτα σοβαρεύτηκε απότομα. «Θυμάσαι τι θα πάθεις αν μου λες ψέματα!»

«Αλήθεια λέω, *εφέντι*». Ο Ταμρέ άρχισε να κλαίει με λυγμούς και η Ρόγιναν ανέλαβε να τον υπερασπιστεί ξανά.

«Μην τον τρομοκρατείς. Δε βλέπεις ότι είναι άκακος; Άφησέ το ήσυχο, το καημένο το παιδί!»

«Εντάξει, Ταμρέ. Θα σου δώσω μια ευκαιρία. Πήγαινέ μας εκεί που είδες το ιερό ζώο».

Ο Ταμρέ δεν ξεκόλλησε ούτε στιγμή από το πλευρό της Ρόγιαν και της κρατούσε σφιχτά το χέρι, τραβώντας τη με αστεία, χοροπηδηχτά βήματα. Μετά από καμιά εκατοστή μέτρα του πέρασε ο φόβος κι άρχισε να την κοιτάζει και να χασκογελάει ντροπαλά.

Για μια ολόκληρη ώρα τους οδηγούσε μακριά από τον Νταντέρα και πάνω από την κοιλάδα, σ' έναν πυκνό λόγγο γεμάτο όρθια, αποσαθρωμένα βράχια. Τα πυκνά κλαδιά της χαμηλής βλάστησης ήταν τόσο μπλεγμένα μεταξύ τους και τόσο κοντά στο έδαφος που έμοιαζαν αδιαπέραστα. Ο Ταμρέ όμως ήξερε ένα στενό φιδογυριστό μονοπάτι, φαρδύ ίσα που να περνάνε ένας ένας, αποφεύγοντας τα σουβλερά κοκκινωπά αγκάθια των θάμνων που τους κύκλωναν από παντού. Κάποτε, ο Ταμρέ σταμάτησε απότομα, αναγκάζοντας και τη Ρόγιαν να σταματήσει δίπλα του, έτσι όπως την τραβούσε από το χέρι. Τεντώνοντας το δάχτυλό του έδειξε προς τα κάτω, σχεδόν μπροστά στα πόδια του.

«Το ποτάμι!» ανακοίνωσε με καμάρι. Ο Νίκολας πήγε κοντά τους και σφύριξε σιγανά με θαυμασμό. Ο Ταμρέ τους είχε κάνει ένα μεγάλο κύκλο προς τα δυτικά και τους είχε ξαναφέρει πάνω από την κοίτη του Νταντέρα, στο σημείο όπου ο ποταμός κυλούσε μέσα στο ρήγμα του γκρεμού.

Τώρα στέκονταν ακριβώς πάνω στο χείλος του ρήγματος. Ο Νίκολας είδε αμέσως ότι παρ' όλο που οι κορυφές της πέτρινης χαράδρας δεν απείχαν πάνω από τριάντα μέτρα μεταξύ τους, το άνοιγμα φάρδαινε αμέσως μετά το χείλος της. Από την επιφάνεια του νερού στο βάθος, τ' αντικριστά βράχια άνοιγαν προς τα έξω σαν τεράστιο φλασκί του τεζ και ύστερα στένευαν πάλι κοντά στην κορυφή όπου στέκονταν τώρα οι τρεις τους.

«Είδα το ιερό πλάσμα εκεί πέρα», είπε ο Ταμρέ, δείχνοντας στην απέναντι όχθη του ρήγματος, όπου ένα μικρό ρυάκι κυλούσε ανάμεσα στους αγκαθωτούς θάμνους. Παχιά καταπράσινα βρύα, θρεμμένα από το νερό της πηγής, κρέμονταν από το χείλος του κοίλου βράχου κι από τις άκρες τους στάλαζε το νερό σε βάθος εξήντα μέτρων.

«Αφού το είδες εκεί, γιατί μας έφερες απ' αυτή την πλευρά του ποταμού;» τον ρώτησε ο Νίκολας.

Ο Ταμρέ φάνηκε έτοιμος να βάλει τα κλάματα. «Αυτή η μεριά είναι ευκολότερη. Από την άλλη δεν υπάρχει μονοπάτι. Τ' αγκάθια θα πλήγωναν τη βοϊζίρο Ρόγιαν».

«Μη γίνεσαι τύραννος», μάλωσε η Ρόγιαν τον Νίκολας κι αγκάλιασε προστατευτικά το αγόρι από τους ώμους.

Ο Νίκολας ανασήκωσε τους ώμους του. «Μου φαίνεται πως εσείς οι δυο έχετε κάνει μέτωπο εναντίον μου. Τέλος πάντων, μια και ήρθαμε ως εδώ, ας περιμένουμε λίγο μήπως και κάνει την εμφάνισή του το περίφημο ντικ-ντικ του προπάππου».

Διάλεξε μια σκιερή μεριά, κάτω από ένα από τα νανώδη δέντρα που φύτρωναν στο χείλος του ρήγματος και με το καπέλο του καθάρισε το έδαφος από τα πεσμένα αγκάθια ώστε να μπορούν να καθίσουν. Ύστερα, ακούμπησε την πλάτη του σ' έναν κορμό και την καραμπίνα πάνω στα τεντωμένα πόδια του.

Στο μεταξύ είχε μεσημεριάσει και η ζέστη ήταν αποπνικτική. Ο Νίκολας πέρασε το παγούρι του νερού στη Ρόγιν και ενώ έπινε της μίλησε στα αγγλικά για να μην τους καταλάβει ο Ταμρέ. «Ίσως είναι καλή ευκαιρία να μάθουμε αν ξέρει τίποτε ο μικρός για τη σφραγίδα του Τάιτα στη μίτρα του ηγούμενου. Έχει αποβλακωθεί μαζί σου και θα σου πει ό,τι του ζητήσεις. Ρώτησέ τον με τρόπο».

Η Ρόγιν άρχισε διακριτικά, μιλώντας γλυκά και ήρεμα στο αγόρι. Πού και πού του χάιδευε το κεφάλι και τον χτυπούσε τρυφερά στο μάγουλο, σαν να ήταν κουταβάκι. Του μίλησε για το γλέντι της περασμένης νύχτας, για το πόσο όμορφη ήταν η υπόγεια εκκλησία, πόσο παλιές οι τοιχογραφίες και τα υφαντά και τελικά ανέφερε και τη μίτρα του ηγούμενου.

«Ναι, ναι. Αυτή είναι η πέτρα του αγίου», συμφώνησε πρόθυμα το αγόρι. «Η γαλάζια πέτρα του Άγιου Φρουμέντιου».

«Μήπως ξέρεις από πού προέρχεται;» τον ρώτησε η Ρόγιν.

Το αγόρι βρέθηκε σε μεγάλη αμηχανία. «Δεν ξέρω. Είναι πολύ παλιά, ίσως τόσο παλιά όσο ο Σωτήρας Χριστός. Έτσι μας λένε οι ιερείς».

«Ξέρεις πού βρέθηκε;»

Ο Ταμρέ έγνεψε αρνητικά και ύστερα, θέλοντας οπωσδήποτε να την ευχαριστήσει, έδωσε τη δική του εκδοχή. «Ίσως να έπεσε από τους ουρανούς».

«Ίσως». Η Ρόγιν έριξε μια ματιά στον Νίκολας που σήκωσε τα μάτια του ψηλά και ύστερα έσπρωξε το καπέλο του προς τα κάτω και σκέπασε το πρόσωπό του.

«Ίσως να την έδωσε ο ίδιος ο Άγιος Φρουμέντιος στον πρώτο ηγούμενο, πριν πεθάνει». Ο Ταμρέ είχε πάρει φόρα. «Ίσως να ήταν μέσα στο φέρετρό του όταν τον έβαλαν στον τάφο».

«Όλα αυτά είναι πιθανά, Ταμρέ», συμφώνησε η Ρόγιαν. «Έχεις δει τον τάφο του Άγιου Φρουμέντιου;»

Το αγόρι κοίταξε ένοχα γύρω του. «Μόνο οι χειροτονημένοι ιερείς μπορούν να μπουν στο μακντάς, στο ιερό άδυτο», απάντησε ψιθυριστά, με το κεφάλι σκυφτό.

«Τον έχεις δει, Ταμρέ», τον μάλωσε γλυκά η Ρόγιαν, χαϊδεύοντας το σκυμμένο κεφάλι του. Η ένοχη συμπεριφορά του αγοριού τής είχε εξάψει την περιέργεια. «Εμένα μπορείς να μου πεις. Δε θα σε μαρτυρήσω».

«Μόνο μια φορά», παραδέχτηκε ο Ταμρέ. «Μ' έβαλαν οι άλλοι να το κάνω. Μ' έστειλαν ν' αγγίξω την πέτρα της ταμπότ. Αν δεν το έκανα, θα μ' έδερναν. Όλοι οι καινούριοι περνάνε αυτή τη δοκιμασία». Η ανάμνηση του τρόμου που θα πρέπει να είχε περάσει τότε τον έκανε να φλυαρεί ασταμάτητα. «Ήμουν ολομόναχος. Φοβόμουν πολύ. Ήταν μετά τα μεσάνυχτα κι όλοι οι ιερείς κοιμόνταν. Ήταν πολύ σκοτεινά. Το μακντάς είναι στοιχειωμένο. Εκεί περιπλανιέται το φάντασμα του αγίου. Αν ήμουν ανάξιος, ο άγιος θα έριχνε κεραυνό και θα μ' έκαιγε».

Ο Νίκολας τράβηξε το καπέλο από το πρόσωπό του κι ανασηκώθηκε αργά. «Στο λόγο της τιμής μου, ο μικρός λέει αλήθεια», είπε σε ήρεμο τόνο. «Πράγματι μπήκε στο ιερό άδυτο του ναού». Κοίταξε τη Ρόγιαν. «Συνέχισε να τον ρωτάς. Μπορεί να βγει κάτι. Ρώτησέ τον για τον τάφο του αγίου».

«Είδες τον τάφο του αγίου;» ρώτησε η Ρόγιαν και το αγόρι κούνησε ζωηρά το κεφάλι του. «Μπήκες μέσα;» Αυτή τη φορά, ο Ταμρέ έγενεψε αρνητικά.

«Όχι. Υπάρχουν χοντρά κάγκελα στην πόρτα. Μόνο ο ηγούμενος μπορεί να μπει στον τάφο, την ημέρα της ονομαστικής γιορτής του αγίου».

«Κοίταξες όμως από τα κάγκελα, ε;»

«Ναι, αλλά ήταν πολύ σκοτεινά. Είδα το φέρετρο του αγίου. Είναι ξύλινο και ζωγραφισμένο από πάνω. Έχει τη ζωγραφιά του αγίου».

«Είναι μαύρος;»

«Όχι. Είναι λευκός με κόκκινα γένια. Η ζωγραφιά είναι πολύ παλιά. Τα χρώματα έχουν ξεθωριάσει και το φέρετρο είναι σαπισμένο και μισοχαλασμένο».

«Βρίσκεται στο πάτωμα του τάφου;»

Ο Ταμρέ σούφρωσε χείλη και φρύδια στην προσπάθειά του να θυμηθεί και ύστερα από κάμποση σκέψη έγενεψε αρνητικά. «Όχι. Είναι πάνω σ' ένα πέτρινο ράφι στον τοίχο».

«Θυμάσαι τίποτ' άλλο από τον τάφο του αγίου;»

Ο Ταμρέ την κοίταξε απολογητικά. «Ήταν πολύ σκοτεινά και το άνοιγμα στα κάγκελα μικρό», είπε μουδιασμένα.

«Δεν πειράζει. Ο τάφος βρίσκεται στον πίσω τοίχο του μακντάς;»

«Ναι, είναι πίσω από το βωμό και την πέτρα της ταμπότ».

«Από τι είναι φτιαγμένος ο βωμός; Από πέτρα;»

«Όχι, είναι ξύλινος, από κέδρο. Υπάρχουν κεριά, πολλά κεριά, ένας μεγάλος σταυρός, όλες οι κορόνες του ηγουμένου, το δισκοπότηρο και διάφορα άλλα».

«Είναι ζωγραφιστός κι ο βωμός;»

«Όχι, έχει ανάγλυφες εικόνες. Αλλά είναι πολύ διαφορετικές από τις ζωγραφιές μέσα στον τάφο».

«Τι διαφορά έχουν, Ταμρέ;»

«Δεν ξέρω. Οι άνθρωποι στον τάφο είναι παράξενοι. Φοράνε κάτι αλλιώτικα ρούχα. Υπάρχουν και άλογα στις ζωγραφιές». Ανασήκωσε τους ώμους του. «Είναι αλλιώτικες».

Η Ρόγιαν προσπάθησε να του εκμαιεύσει μια πιο καθαρή περιγραφή, αλλά ο Ταμρέ τα έχανε όλο και περισσότερο, μέχρι που άρχισε να πέφτει σε αντιφάσεις, οπότε η Ρόγιαν άλλαξε θέμα.

«Πες μου για την ταμπότ», τον παρακίνησε, αλλά ο Νίκολας τη σταμάτησε.

«Πρώτα θα εξηγήσεις εσύ σ' εμένα τι είναι η ταμπότ. Κάτι ανάλογο με την Κιβωτό της Διαθήκης των Εβραίων;»

Η Ρόγιαν στράφηκε προς το μέρος του. «Ναι, για την αιγυπτιακή Εκκλησία των Μονοφυσιτών, τουλάχιστον. Συνήθως φυλάγεται σ' ένα χρυσό κουτί και είναι τυλιγμένη με ολοκέντητο χρυσό ύφασμα. Η διαφορά είναι ότι στις εβραϊκές πλάκες είναι σκαλισμένες οι Δέκα Εντολές, ενώ στη δική μας Εκκλησία είναι τα λόγια των εγκαινίων του συγκεκριμένου ναού που τις φιλοξενεί. Είναι η ζωντανή καρδιά της Εκκλησίας μας».

«Και η πέτρα της ταμπότ τι ακριβώς είναι;» ρώτησε ο Νίκολας.

«Δεν ξέρω», παραδέχτηκε η Ρόγιαν. «Η δική μας Εκκλησία δεν έχει τέτοιο πράγμα».

«Ρώτησέ τον!»

«Πες μου για την πέτρα της ταμπότ, Ταμρέ».

«Είναι τόσο ψηλή και τόσο μεγάλη». Το αγόρι έδειξε ένα ύψος λίγο πάνω από τον ώμο του και ύστερα άνοιξε τα χέρια του για να δείξει το φάρδος.

«Και η ταμπότ βρίσκεται στην κορυφή αυτής της πέτρας;» υπέθεσε η Ρόγιαν.

Ο Ταμρέ έγεννε καταφατικά.

«Γιατί σου είπαν ν' αγγίζεις την πέτρα κι όχι την ίδια την ταμπότ;» ρώτησε ο Νίκολας, αλλά η Ρόγίαν του έκανε νόημα να σωπάσει.

«Άφησε εμένα να κάνω τις ερωτήσεις. Εσύ είσαι απότομος και τον τρομάζεις». Στράφηκε πάλι στο αγόρι. «Γιατί έπιασες την πέτρα κι όχι την Κιβωτό της ταμπότ που είναι στην κορυφή της;»

Ο Ταμρέ ανασήκωσε τους ώμους του σατισμένος. «Δεν ξέρω. Αυτό μου είπαν να κάνω».

«Πώς είναι αυτή η πέτρα;»

«Δεν ξέρω». Ο Ταμρέ άρχισε να στενοχωριέται που δεν μπορούσε πια να την ικανοποιεί με τις απαντήσεις του. Ήθελε απελπισμένα να την ευχαριστήσει. «Δεν ξέρω καθόλου. Η πέτρα είναι τυλιγμένη με πανί».

Ο Νίκολας και η Ρόγίαν αντάλλαξαν απορημένα βλέμματα. Ύστερα η Ρόγίαν στράφηκε ξανά στο αγόρι, σκύβοντας προς τη μεριά του. «Θέλεις να πεις ότι είναι καλυμμένη;»

«Λένε ότι την ξεσκεπάζει μόνο ο ηγούμενος, τη μέρα της ονομαστικής γιορτής του Άγιου Φρουμέντιου».

Ο Νίκολας και η Ρόγίαν κοιτάχτηκαν ξανά κι ο Νίκολας χαμογέλασε συγκρατημένα. «Πολύ θα ήθελα να ρίξω μια ματιά στον τάφο του αγίου και στην πέτρα της ταμπότ —όταν δεν τη σκεπάζει το πανί, εννοείται».

«Θα πρέπει να περιμένεις την ονομαστική γιορτή του αγίου, αφού χειροτονηθείς ιερέας στο μεταξύ. Μόνο οι...» Η Ρόγίαν σώπασε απότομα και τον κοίταξε γουρλώνοντας τα μάτια της. «Μη μου πεις πως σκέφτηκες να... Αποκλείεται! Ή όχι;»

«Ποιος, εγώ;» έκανε ο Νίκολας με αθώο ύφος. «Θεός φυλάξοι!»

«Έτσι και σε πιάσουν μέσα στο μακντάς, θα σε κάνουν κομματάκια».

«Η λύση, επομένως, είναι να φροντίσω να μη με πιάσουν».

«Αν πας, θα έρθω κι εγώ μαζί σου. Πώς θα το καταφέρεις;»

«Ηρέμησε, κορίτσι μου. Η ιδέα μού ήρθε πριν από δέκα δευτερόλεπτα. Ακόμα και στις μεγάλες φόρμες μου, χρειάζομαι τουλάχιστον δέκα λεπτά για να καταστρώσω ένα ευφύες σχέδιο δράσης».

Για λίγο έμειναν και οι δυο αμίλητοι, κοιτώντας αφηρημένα το ρήγμα του γκρεμού, βυθισμένοι στις σκέψεις τους.

«Μια καλυμμένη πέτρα», μурμουρίσε τελικά η Ρόγαν. «Η πέτρινη διαθήκη του Τάιτα, ίσως;»

«Μην το λες δυνατά», είπε ο Νίκολας κι έκανε το ξόρκι που κρατάει μακριά το κακό. «Μην το σκέφτεσαι καν. Ο Διάβολος έχει παντού αυτιά».

Σώπασαν ξανά, κάνοντας ο καθένας τις δικές του πυρετώδεις σκέψεις. Ξαφνικά η Ρόγαν τινάχτηκε. «Νίκη! Αν δοκιμάζαμε...» Σταμάτησε απότομα. «Όχι, δε γίνεται...»

Ο Ταμρέ έσπασε την καινούρια σιωπή με μια μικρή κραυγή χαράς. «Να το! Εκεί είναι!»

Βυθισμένοι όπως ήταν στις σκέψεις τους, είχαν ξεχάσει και οι δυο το αγόρι. Η Ρόγαν στράφηκε ξαφνιασμένη. «Τι είναι;»

Ο Ταμρέ την άρπαξε από το μπράτσο και την ταρακούνησε. Έτρεμε από έξαψη. «Να το! Σας το έλεγα εγώ». Με το άλλο του χέρι έδειχνε προς την απέναντι πλευρά της χαράδρας. «Εκεί, στην άκρη των θάμνων! Δεν το βλέπετε;»

«Τι είναι; Τι μου δείχνεις;»

«Το ζώο του Ιωάννη του Βαπτιστή. Το ζώο με τα ιερά σημάδια».

Ακολουθώντας με το βλέμμα της την κατεύθυνση του χεριού του, η Ρόγαν διέκρινε κάτι μικρό και καφετί να κινείται κάτω από την πυκνή βλάστηση στην απέναντι όχθη. «Δεν είμαι σίγουρη. Είναι πολύ μακριά...»

Ο Νίκολας ψαχούλεψε στο σακίδιό του κι έβγαλε ένα ζευγάρι κιάλια. Τα έφερε στα μάτια του, εστίασε κι άρχισε να γελάει.

«Αλληλούια! Η φήμη του προπάππου μου αποκαταστάθηκε επιτέλους!» Πέρασε τα κιάλια στη Ρόγαν, που έψαξε την απότομη πλαγιά ώσπου εστίασε στη μικροσκοπική κινούμενη φιγούρα. Ήταν τουλάχιστον εκατό μέτρα μακριά, αλλά οι δυνατοί φακοί την έκαναν τόσο κοντινή που ξεχώριζε κάθε ανατομική της λεπτομέρεια.

Το ζώο ήταν το μισό σε μέγεθος από την αντιλόπη που είχαν δει την προηγούμενη μέρα κι αντί για γκριζωπό, το τρίχωμά του ήταν καφεκόκκινο. Το πιο έντονο χαρακτηριστικό του, όμως, ήταν πέντε φαρδιές σοκολατιές ρίγες στους ώμους και στην πλάτη του, που όντως έμοιαζαν με αποτύπωμα των τεσσάρων δαχτύλων και του αντίχειρα.

«*Ρυγχότραγος του Χάρπερ!* Δε χωράει αμφιβολία», μονολόγησε ο Νίκολας. «Παππού, ζητώ συγγνώμη που σε αμφισβήτησα». Το ντικ-ντικ ήταν μισοκρυμμένο στη σκιά κι έστρεφε συνεχώς τη μουςούδα του ολόγυρα, μυρίζοντας τον

αέρα με το κεφάλι του σηκωμένο ψηλά, καχύποπτο κι έτοιμο να το βάλει στα πόδια. Ίσως το ελάχιστο αεράκι που φυσούσε να μετέφερε πού και πού μια ελάχιστη πνοή από ανθρώπινη μυρωδιά στην απέναντι όχθη κι αυτό να ήταν που έκανε το ζώο τόσο ανήσυχο.

Η Ρόγιαν άκουσε το χαρακτηριστικό μεταλλικό θόρυβο καθώς ο Νίκολας όπλισε την καραμπίνα, βάζοντας ένα φυσίγγι στη θαλάμη. Κατέβασε αμέσως τα κιάλια και τον κοίταξε άγρια. «Δε φαντάζομαι να του ρίξεις;»

«Όχι από τόσο μακριά. Πολύ μεγάλη απόσταση και μικρός ο στόχος. Θα περιμένω να πλησιάσει».

«Πώς θα μπορέσεις να κάνεις τέτοιο πράγμα;»

«Πώς θα μπορούσα να μην το κάνω; Γι' αυτό δεν ήρθαμε ως εδώ, εκτός των άλλων;»

«Μα είναι τόσο όμορφο!»

«Αν, δηλαδή, ήταν άσχημο, δε θα είχες αντίρρηση να το ξεκάνω, ε;»

Η Ρόγιαν δεν καταδέχτηκε να του απαντήσει κι έφερε πάλι τα κιάλια στα μάτια της. Ο άνεμος πρέπει να είχε αλλάξει, γιατί το ζώακι χαμήλωσε το κεφάλι του κι άρχισε να βόσκει το σκληρό, μισόξερο χορτάρι. Ξαφνικά, τσιτώθηκε ξανά και κατηφόρισε προς την άκρη ενός μικρού ξέφωτου, πολύ διστακτικά, σταματώντας κάθε δυο βήματα για να οσφρανθεί τον αέρα.

«Πήγαινε πίσω!» ψιθύρισε η Ρόγιαν, παρακινώντας το αυθόρμητα να χωθεί ξανά στην ασφάλεια των θάμνων. Όμως αυτό συνέχισε να κατεβαίνει επιφυλακτικά προς το χείλος του ρήγματος.

Ο Νίκολας έπεσε μπρούμυτα και πήρε θέση δίπλα στη ρίζα του δέντρου που προεξείχε από το χώμα. «Στα πενήντα μέτρα», μονολογούσε. «Όχι μακρύτερα». Στήριξε την καραμπίνα στη ρίζα και σκόπευσε με το τηλεσκοπικό στόχαστρο. Ύστερα σήκωσε ξανά το κεφάλι και περίμενε να φτάσει το ζώο στο συγκεκριμένο σημείο.

Ξαφνικά, το ντικ-ντικ σταμάτησε και σήκωσε τη μικρή προβοσκίδα του προς τον ουρανό, τρεμουλιάζοντας από φόβο.

«Κάτι δεν του πάει», γρύλισε ο Νίκολας. «Να πάρει! Πρέπει ν' άλλαξε πάλι ο αέρας». Την επόμενη στιγμή, η μικρή αντιλόπη τινάχτηκε σαν να την είχε χτυπήσει ηλεκτρικό ρεύμα. Διέσχισε το ξέφωτο σαν αστραπή κι εξαφανίστηκε μέσα στο λόγγο από την κατεύθυνση όπου είχε έρθει.

«Φύγε, ντικ-ντικ, φύγε!» είπε η Ρόγιαν χαμογελώντας εκδικητικά.

Ο Νίκολας ανακάθισε καταπίνοντας μια βρισιά. «Δεν μπορώ να καταλάβω τι το τρώμαξε». Ύστερα, η έκφρασή του άλλαξε και σήκωσε το κεφάλι του προς τον ουρανό. Υπήρχε ένας αλλόκοτος ήχος στον αέρα, που δυνάμωνε κάθε στιγμή που περνούσε. Ήταν ένα σκληρό, ρυθμικό κροτάλισμα κι ένα οξύ βουητό που θύμιζε μηχανή.

«Ελικόπτερο! Τι διάβολο;» Ο Νίκολας αναγνώρισε αμέσως τον ήχο. Πήρε από τη Ρόγίαν τα κιάλια και τα έστρεψε προς τον ουρανό, σαρώνοντας την απέραντη γαλάζια έκταση πάνω από τις κορυφές των γκρεμών.

«Να το», είπε βλοσυρά. «Μπελ Τζετ Ρέιντζερ», πρόσθεσε αναγνωρίζοντας τον τύπο του σκάφους από το σχήμα του. «Απ' ό,τι φαίνεται, έρχεται κατά δω. Δεν είναι σκόπιμο να τραβήξουμε την προσοχή τους. Ας καλυφθούμε».

Τράβηξε τη Ρόγίαν και το αγόρι κάτω από την προστατευτική ομπρέλα του μικρού δέντρου. «Μείνετε ακίνητοι», τους είπε. «Δεν πρόκειται να μας δουν κάτω από εδώ».

Εκείνος παρακολουθούσε συνεχώς το ελικόπτερο με τα κιάλια. «Μάλλον είναι του αιθιοπικού στρατού. Ανιχνευτική περίπολος για εντοπισμό ανταρτών. Και ο Μπόρις και ο συνταγματάρχης Νόγκο μας προειδοποίησαν ότι υπάρχουν ομάδες *σούφτα* που κρύβονται στην περιοχή της χαράδρας...» Σώπασε απότομα. «Για στάσου. Όχι, δεν είναι στρατιωτικό. Πράσινη άτρακτος και το σήμα με το κόκκινο άλογο. Δεν είναι άλλοι από τους παλιόφιλους της εταιρείας Πήγασος».

Ο ήχος της έλικας δυνάμωνε συνεχώς και η Ρόγίαν μπορούσε πλέον να διακρίνει με γυμνό μάτι το φτερωτό κόκκινο άλογο στην άτρακτο του ελικοπτέρου. Πετούσε χαμηλά, ίσια μπροστά τους, λιγότερο από ένα χιλιόμετρο απόσταση, με κατεύθυνση προς το Γαλάζιο Νέιλο.

Κανείς από τους δύο δεν έδωσε σημασία στον Ταμρέ που, κουλουριασμένος πίσω από τη Ρόγίαν, προσπαθούσε να κρυφτεί σαν τρομαγμένο ζωάκι. Τα δόντια του χτυπούσαν από το φόβο και είχε σκεπάσει το κεφάλι του με τα δυο του χέρια.

«Φαίνεται πως ο φίλος μας ο Τζέικ Χελμ διαθέτει κάθε είδους μεταφορικά μέσα», είπε ο Νίκολας. «Αν ο Πήγασος σχετίζεται με τη δολοφονία του Ντουρέντ και τις απόπειρες εναντίον σου, οι άνθρωποί του θα μας γίνουν στενός κορσές. Τώρα είναι σε θέση να μας ελέγχουν όποτε θέλουν».

«Όταν ο εχθρός σου βρίσκεται στον αέρα, αισθάνεσαι εκτεθειμένος από παντού», είπε η Ρόγίαν κοιτώντας ψηλά.

Το πράσινο σκάφος με το κόκκινο σήμα εξαφανίστηκε πίσω από το ύψωμα των βράχων, κατεβαίνοντας προς το μοναστήρι και το δεύτερο φαράγγι.

«Αν δε βγήκε βόλτα, σίγουρα ψάχνει τον καταυλισμό μας», συμπέρανε ο Νίκολας. «Με εντολή από τον εγκέφαλο της σπείρας να μη μας χάσουν από τα μάτια τους».

«Δε θα δυσκολευτούν καθόλου να μας εντοπίσουν», είπε η Ρόγιαν. «Ο Μπόρις δεν έκανε καμιά προσπάθεια να κρύψει τις καλύβες». Την κυρίεψε νευρικότητα και σηκώθηκε. «Πάμε να φύγουμε. Ας γυρίσουμε πίσω».

Ο θόρυβος του ελικοπτερου άρχισε πάλι να δυναμώνει. Ύστερα διέκριναν φευγαλέα την άτρακτο ανάμεσα από τα φυλλώματα και τ' αγκαθωτά κλαδιά του δέντρου που τους κάλυπτε.

«Τώρα ακολουθεί το ποτάμι. Απ' ό,τι φαίνεται, ψάχνουν κάτι συγκεκριμένο».

«Εμάς;» ρώτησε νευρικά η Ρόγιαν.

«Αν ενεργούν με εντολή κάποιου αφεντικού, είναι πιθανό», απάντησε ο Νίκολας. Το ελικόπτερο βρισκόταν πολύ κοντά τους τώρα κι ο θόρυβος της μηχανής του ήταν εκκωφαντικός.

Εκείνη τη στιγμή, τα νεύρα του Ταμρέ δεν άντεξαν άλλο κι άρχισε να ουρλιάζει. «Είναι ο Σατανάς! Ήρθε να με πάρει! Σώσε με, Χριστέ μου, Παντοδύναμε, σώσε με!»

Ο Νίκολας πήγε να τον συγκρατήσει, αλλά δεν πρόλαβε. Ο Ταμρέ του ξέφυγε, πετάχτηκε όρθιος και το έβαλε στα πόδια. Ουρλιάζοντας πάντα και με τη βεβαιότητα ότι τον κυνηγούσε ο ίδιος ο Διάβολος, έτρεχε σαν τρελός στο μονοπάτι κατηφορίζοντας μέσα στην πυκνή, χαμηλή βλάστηση. Το άσπρο ράσο ανέμιζε γύρω από τα λιγνά του πόδια κι έστρεφε συνεχώς το πρόσωπό του για να κοιτάζει πάνω από τον ώμο του το άγνωστο διαβολικό αντικείμενο που ερχόταν καταπάνω του από τον ουρανό.

Ο πιλότος τον εντόπισε αμέσως και η μύτη του ελικοπτερου χαμήλωσε κατευθείαν προς την κινούμενη φιγούρα. Το σκάφος βρέθηκε ακριβώς από πάνω τους, ελαττώνοντας ταχύτητα όσο πλησίαζε στο χείλος του ρήγματος. Τώρα διέκριναν τα κεφάλια δυο αντρών μέσα στην καμπίνα του. Επιβραδύνοντας συνεχώς, το ελικόπτερο μετεωρίστηκε πάνω από το ποτάμι, με τη δύναμη της έλικας, ενώ ο Νίκολας και η Ρόγιαν έμειναν στριμωγμένοι κάτω από το δέντρο, προσπαθώντας να περάσουν απαρατήρητοι.

«Ο ένας είναι ο Αμερικανός επιστάτης της μεταλλευτικής εταιρείας», είπε η Ρόγιαν. Είχε αναγνωρίσει τον Τζέικ Χελμ, παρά τα ογκώδη ακουστικά που έκρυβαν το προφίλ του. Αυτός κι ο μαύρος πιλότος του ελικοπτέρου είχαν τεντώσει τα κεφάλια τους και σάρωναν με το βλέμμα τις όχθες.

«Δε μας είδαν...»

Τη στιγμή που το είπε αυτό ο Νίκολας, ο Τζέικ Χελμ κοίταξε κατευθείαν προς το μέρος τους πάνω από το ρήγμα. Μόλο που η έκφρασή του δεν άλλαξε, χτύπησε τον πιλότο στον ώμο κι έδειξε με το κεφάλι του προς το μέρος τους.

Ο πιλότος κατέβασε ακόμη χαμηλότερα το σκάφος, ώσπου το έφερε ακριβώς πάνω από το ρήγμα, στο ίδιο περίπου ύψος με το σημείο της όχθης όπου βρίσκονταν ο Νίκολας και η Ρόγιαν. Ο Νίκολας δεν έκανε πια καμιά προσπάθεια να κρυφτεί. Αντίθετα, τεντώθηκε με την πλάτη του ακουμπισμένη στον κορμό, ανασήκωσε το καπέλο του με το δείκτη του δεξιού χεριού και χαιρέτησε τον Τζέικ Χελμ μ' ένα σύντομο νεύμα.

Ο επιστάτης δεν ανταπέδωσε το χαιρετισμό. Κάρφωσε μόνο τον Νίκολας μ' ένα παγερό, θανατηφόρο βλέμμα, ενώ ταυτόχρονα άναψε ένα σπίρτο και το έφερε στην άκρη του σβησμένου πούρου που κρεμόταν από τα χείλη του. Κοιτώντας τον πάντα, πέταξε το καμένο σπίρτο και φύσηξε τον καπνό του πούρου προς την κατεύθυνσή του. Εντελώς ατάραχος πάντα, στράβωσε το στόμα του και είπε κάτι στον πιλότο.

Αμέσως το ελικόπτερο υψώθηκε κάθετα στον αέρα κι έπειτα απομακρύνθηκε προς το βορρά, με κατεύθυνση το χείλος της μεγάλης χαράδρας και τη βάση του, ψηλά στο οροπέδιο.

«Αποστολή εξετελέσθη», είπε η Ρόγιαν. «Βρήκε αυτό που έψαχνε. Εμάς, δηλαδή».

«Και σίγουρα θα εντόπισε και τον καταυλισμό μας, οπότε ξέρει πού θα μας ξαναβρεί», συμφώνησε ο Νίκολας.

Η Ρόγιαν ανατρίχιασε κι αγκάλιασε το κορμί της με τα δυο της χέρια. «Αυτός ο άνθρωπος με κάνει ν' ανατριχιάζω. Είναι σαν βάτραχος».

«Έλα τώρα!» την πείραξε ο Νίκολας. «Τι σου φταίνει τα καημένα τα βατραχάκια;» Σηκώθηκε και τίναξε τα ρούχα του. «Δε νομίζω ότι θα ξαναδούμε το ντικ-ντικ του παππού σήμερα. Θα επιστρέψουμε αύριο να ξαναδοκιμάσουμε την τύχη μας».

«Πάμε να βρούμε τον Ταμρέ», είπε η Ρόγιαν. «Ο δύστυχος μπορεί να έπαθε κι άλλη επιληπτική κρίση».

Έκανε λάθος. Βρήκαν το αγόρι λίγο πιο κάτω στο μονοπάτι. Έτρεμε ακόμη και κλαψούριζε, αλλά ευτυχώς δεν είχε πάθει κρίση. Η Ρόγαν κατάφερε γρήγορα να τον ηρεμήσει και ξεκίνησαν και οι τρεις τους για τον καταυλισμό. Όταν πλησίασαν στο σπήλαιο όμως, ο Ταμρέ ξεγλίστρησε διακριτικά και τράβηξε κατά το μοναστήρι.

Την ίδια μέρα, πριν δύσει ο ήλιος και πέσει το σκοτάδι, ο Νίκολας και η Ρόγαν επισκέφτηκαν ξανά το μοναστήρι.

«Είμαι σίγουρος ότι οι νεαροί δόκιμοι που τρυπώνουν κρυφά στον τάφο έχουν βρει κάποιο κόλπο για να μην τους πιάνουν στα πράσα», είπε ο Νίκολας καθώς έσκυβαν για να περάσουν από τη χαμηλή είσοδο στον πρόναο της πέτρινης εκκλησίας, που ήταν γεμάτος προσκυνητές.

«Απ' ό,τι μου είπε ο Ταμρέ, το κάνουν μόνο όταν έχουν βάρδια κάποιοι συγκεκριμένοι ιερείς που τους παίρνει ο ύπνος», του απάντησε χαμηλόφωνα η Ρόγαν.

«Εμείς όμως δεν μπορούμε να τους ξέρουμε», είπε ο Νίκολας καθώς στάθηκαν για να κοιτάξουν από το άνοιγμα της πύλης το χώρο του κυρίως ναού. Διάφοροι ιερείς και μοναχοί μπαινόβγαιναν χωρίς καμιά ιδιαίτερη διαδικασία. «Απ' ό,τι βλέπω, περνάνε χωρίς σύνθημα και παρασύνθημα», αστειεύτηκε ο Νίκολας. «Δε φαίνεται δύσκολο ως εδώ».

«Ναι, αλλά χαιρετάνε τους φρουρούς της πύλης με τ' όνομά τους», παρατήρησε η Ρόγαν. «Πρόκειται για μια πολύ κλειστή κοινότητα. Πρέπει να γνωρίζονται όλοι καλά μεταξύ τους».

«Οπότε δεν υπάρχει πιθανότητα να τους ξεγελάσω αν επιχειρήσω να μπω ντυμένος καλόγερος», κατέληξε ο Νίκολας. «Αυτή η ιδέα απορρίπτεται. Αναρωτιέμαι τι κάνουν στους καταπατητές του ιερού αδύτου».

«Ίσως τους πετάνε από τον γκρεμό για να ταΐσουν τους κροκόδειλους του Νείλου», υπέθεσε η Ρόγαν μ' ένα χαμόγελο όλο κακία. «Ό,τι κι αν τους κάνουν πάντως, δεν πρόκειται να μπεις εκεί μέσα αν δεν έρθω κι εγώ».

Ο Νίκολας έκρινε ότι δεν ήταν ώρα για διαφωνίες, οπότε έκοψε την κουβέντα και προσπάθησε να δει όσα μπορούσε από το *κιντίστ* μέσα από το άνοιγμα της πύλης. Ο κυρίως ναός ήταν αισθητά μικρότερος σε έκταση από τον πρόναο

όπου βρίσκονταν τώρα. Στο λιγοστό φως, μόλις που διακρίνονταν οι τοιχογραφίες που κάλυπταν τους πλαϊνούς εσωτερικούς τοίχους. Στον τοίχο που βρισκόταν στο βάθος, ακριβώς απέναντι από την πύλη, φαινόταν καθαρά μια είσοδος που, με βάση τις περιγραφές του Ταμρέ, θα πρέπει να οδηγούσε στο *μακντάς*. Το πέρασμα το έκλεινε μια βαριά ξύλινη πόρτα, ένα είδος σχάρας από χοντρά ξύλα που οι συνδέσεις τους στα σημεία διασταύρωσης ήταν ενισχυμένες με φαρδιές λάμες από σφυρήλατο σίδερο.

Δεξιά κι αριστερά από την είσοδο του *μακντάς* κι από το πάτωμα ως το ταβάνι, κρέμονταν μακριά ολοκέντητα υφαντά που απεικόνιζαν σκηνές από το βίο του Αγίου Φρουμέντιου. Στη μια φαινόταν ο άγιος να ευλογεί μια συνάθροιση πιστών, κρατώντας στο ένα χέρι του τη Βίβλο κι ευλογώντας με το άλλο τα πλήθη. Στη δεύτερη, βάφτιζε έναν αυτοκράτορα. Ο τελευταίος φορούσε μια ψηλή χρυσή κορόνα, σαν τη μίτρα του Τζαλί Ορά, ενώ ο άγιος είχε ένα χρυσό φωτοστέφανο πάνω από το κεφάλι του. Το πρόσωπο του αγίου ήταν λευκό και του αυτοκράτορα μαύρο.

«Μήπως σκέφτηκες κανέναν άλλο τρόπο να μπούμε εκεί μέσα;» ρώτησε ψιθυριστά η Ρόγיא.

«Αυτή τη στιγμή, το μόνο που σκέφτομαι είναι ότι πεινάω. Πάμε!»

Στο βραδινό τραπέζι, ο Μπόρις φαινόταν να έχει ξεπεράσει τις συνέπειες της χτεσινοβραδινής του κραιπάλης. Στη διάρκεια της μέρας είχε βγει για κυνήγι και είχε χτυπήσει δυο αγριοπερίστερα, που η Τισέι τα μαρινάρισε και τα έψησε στα κάρβουνα για το δείπνο τους.

«Λοιπόν, Εγγλέζε; Πώς πήγε σήμερα το κυνήγι; Μήπως συνάντησες το αιμοβόρο ραβδωτό ντικ-ντικ;» Ο Μπόρις ξεκαρδίστηκε στα γέλια με το αστείο του.

«Βρήκαν τίποτε οι ανιχνευτές σου;» τον ρώτησε ήρεμα ο Νίκολας.

«Ντα! Ντα! Βρήκαν κούντου, βρήκαν αντιλόπες, βρήκαν βουβάλια. Βρήκαν και ντικ-ντικ, αλλά χωρίς ρίγες. Τι να σου κάνω; Δεν είχαν ρίγες».

Η Ρόγיא έσκυψε μπροστά έτοιμη να μιλήσει, αλλά ο Νίκολας την πρόλαβε μ' ένα προειδοποιητικό νεύμα. Η Ρόγיא έσκυψε ξανά στο πιάτο της και τσίμπησε μια μπουκιά από το ψητό περιστέρι.

«Δε θέλουμε παρέα αύριο», της είπε ήρεμα ο Νίκολας, μιλώντας αραβικά, που δεν τα καταλάβαινε ο Μπόρις. «Αν του το πεις, θα επιμείνει να έρθει μαζί μας».

«Δε σου έμαθε τρόπους η μαμά σου, Εγγλέζε;» παραπονέθηκε ο Μπόρις. «Δεν είναι σωστό να μιλάς σε γλώσσα που δεν την καταλαβαίνει η παρέα σου. Έλα, πιες μια βότκα».

«Σου χαρίζω το μεριδίό μου», απάντησε ο Νίκολας. «Στο πιωτό είναι αδύνατο να σου παραβγώ».

Σε όλη τη διάρκεια του φαγητού, η Τισέι απαντούσε μόνο με χαμηλόφωνα μονοσύλλαβα στις απόπειρες της Ρόγιαν να τη βάλει στην κουβέντα. Φαινόταν πολύ λυπημένη και κουρασμένη. Δεν κοίταξε ούτε μια φορά τον άντρα της, ούτε καν τις φορές που ο Μπόρις ήταν σχεδόν ανεκτός. Όταν τελείωσαν το φαγητό τους, την άφησαν να κάθεται μαζί του μπροστά στη φωτιά. Ο Μπόρις είχε ανοίξει το δεύτερο μπουκάλι βότκας.

«Με το ρυθμό που πίνει αυτός, πολύ φοβάμαι ότι θα τρέχουμε πάλι νυχτιάτικα να τη σώσουμε από τα χέρια του», σχολίασε ο Νίκολας καθώς ο ίδιος και η Ρόγιαν βάδιζαν προς τις καλύβες τους.

«Η Τισέι έμεινε όλη μέρα μαζί του στον καταυλισμό. Τσακώθηκαν πάλι άσχημα. Μου είπε πως μόλις γυρίσουν πίσω, στην Αντίς Αμπέμπα, θα τον παρατήσει. Δεν τον αντέχει άλλο».

«Το περίεργο είναι πώς έμπλεξε κατ' αρχήν αυτή η γυναίκα μ' ένα κτήνος σαν τον Μπόρις. Εκτός του ότι είναι θαυμάσιος άνθρωπος, είναι και πανέμορφη. Θα μπορούσε να διαλέξει όποιον ήθελε».

Η Ρόγιαν ανασήκωσε τους ώμους της. «Μερικές γυναίκες έχουν την τάση να μπλέκουν με παλιανθρώπους. Ίσως τις τραβάει ο κίνδυνος. Τέλος πάντων, η Τισέι με ρώτησε αν μπορεί να έρθει μαζί μας αύριο. Δεν αντέχει να περάσει άλλη μια μέρα μόνη της στον καταυλισμό με τον Μπόρις. Νομίζω πως έχει αρχίσει να τον φοβάται. Λέει πως πρώτη φορά τον βλέπει να πίνει τόσο πολύ».

«Ας έρθει μαζί μας», συμφώνησε απρόθυμα ο Νίκολας. «Όσο περισσότεροι, τόσο το καλύτερο. Μπορεί το ντικ-ντικ να τα τινάξει από το φόβο του βλέποντας τόσους ανθρώπους μαζεμένους. Να μην ξοδεύω κι εγώ τα φυσίγγια μου άσκοπα».

Δεν είχε φέξει ακόμη όταν ξεκίνησαν οι τρεις τους από τον καταυλισμό, το επόμενο πρωί. Ο Μπόρις δεν είχε δώσει σημεία ζωής κι όταν ο Νίκολας ρώτησε την Τισέι πού ήταν, εκείνη κούνησε το κεφάλι της. «Άδειασε και τη δεύτερη μπουκάλια, αφότου εσείς πήγατε για ύπνο. Δεν πρόκειται να ξεμυτίσει από την καλύβα του πριν από το μεσημέρι και δε θα καταλάβει καν ότι έλειψα».

Ο Νίκολας πήγαινε μπροστά, με την караμπίνα περασμένη στον ώμο του από το λουρί, και ξαναβρίσκοντας το μονοπάτι που τους είχε δείξει ο Ταμρέ, οδήγησε τις δυο γυναίκες ψηλά στην απότομη πλαγιά με τα αποσαθρωμένα ασβεστολιθικά βράχια.

Ο ήλιος είχε ανεβεί αρκετά όταν έφτασαν τελικά στο ίδιο δέντρο όπου είχαν καθίσει και την προηγούμενη μέρα, κοντά στο χείλος του ρήγματος, για να στηθούν και να περιμένουν το θήραμα.

«Και πώς θα μπορέσεις να το πάρεις έτσι και το σκοτώσεις από δω το καημένο το ζώακι;» ρώτησε η Ρόγιν τον Νίκολας.

«Πριν ξεκινήσουμε, μίλησα με τον επικεφαλής των ανιχνευτών. Αν ακούσει πυροβολισμό, θα έρθει εδώ με σκοινιά και θα με βοηθήσει να περάσω απέναντι».

Η Τισέι έριξε μια έντρομη ματιά στο χάσμα μπροστά τους. «Δε θα περνούσα με τίποτα απέναντι», μουρμούρισε.

«Μαθαίνει κανείς και μερικά χρήσιμα πράγματα στο στρατό μέσα σ' όλη τη σαβούρα», της απάντησε ο Νίκολας και βολεύτηκε στη θέση που είχε επιλέξει, με την караμπίνα έτοιμη στην αγκαλιά του.

Οι δυο γυναίκες κάθισαν λίγο πιο πέρα κι έπιασαν την κουβέντα. Μιλούσαν χαμηλόφωνα κι ο Νίκολας έκρινε ότι ήταν απίθανο να φτάνουν οι φωνές τους ως την απέναντι πλευρά του φαραγγιού, οπότε τις άφησε να μιλάνε.

Είχε υπολογίσει πως, αν ήταν να εμφανιστεί το ντικ-ντικ, θα ερχόταν νωρίς, αλλά έπεσε έξω. Είχε ήδη φτάσει το μεσημέρι κι αυτό δεν έλεγε να φανεί. Η χαράδρα έλιωνε κάτω από το σκληρό ήλιο. Ο απέναντι γκρεμός, κρυμμένος πίσω από τη γαλαζωπή αχλή της ζέστης, έμοιαζε με πελώριο γυαλί, γεμάτο οδοντωτές προεξοχές. Ψηλά στις κορυφές της πλαγιάς έπαιζαν οι αντικατοπτρισμοί, σαν τα νερά μιας γαλάζιας λίμνης, πάνω από τους αγκαθωτούς θάμνους και την πυκνή βλάστηση.

Οι γυναίκες είχαν σταματήσει από ώρα να κουβεντιάζουν και μισοκοιμόνταν, αποχαυνωμένες από τη ζέστη. Ο κόσμος όλος ήταν σιωπηλός κι έμοιαζε να έχει σταματήσει να κινείται. Ο Νίκολας ένιωθε και τα δικά του βλέφαρα να βαραίνουν. Το κεφάλι του έγειρε στο πλάι παρά τη θέλησή του και το σήκωσε μ' ένα απότομο τίναγμα, μόνο και μόνο για να ξαναπέσει αμέσως μετά στο στήθος του. Στο όριο μεταξύ ύπνου και ξύπνου, το αυτί του έπιασε έναν ήχο, κάπου κοντά και πίσω του, μέσα στο λόγγο.

Ήταν ένας μικρός, μεταλλικός ήχος, που όμως τον γνώριζε πάρα πολύ καλά, ένας ήχος που τέντωσε μονομιάς όλα τα νεύρα του και τον έκανε να πεταχτεί από τον ύπνο, με την καρδιά του να σφυροκοπάει και τη μεταλλική γεύση του φόβου στη γλώσσα του. Ήταν ο ήχος που κάνει η ασφάλεια αυτόματου ΑΚ-47 όταν σηκώνεται.

Με μια μονοκόμματη κίνηση, ο Νίκολας άρπαξε την καραμπίνα του και κύλησε δυο φορές πάνω στο χώμα, φέρνοντας το σώμα του σε τέτοια θέση που να προστατεύει τις δυο γυναίκες. Ταυτόχρονα, σήκωσε το όπλο στον ώμο του και σημάδεψε προς το λόγγο πίσω του, απ' όπου είχε ακουστεί ο μεταλλικός ήχος.

«Κάτω!» είπε κοφτά στις συντρόφισσές του. «Κάτω τα κεφάλια σας!»

Με το δάχτυλο στη σκανδάλη, ήταν έτοιμος να πυροβολήσει αν δεχόταν επίθεση, κι ας ήξερε ότι το δικό του όπλο ήταν σχεδόν άχρηστο μπροστά σ' ένα Καλάσνικοφ. Διέκρινε αμέσως το στόχο του κι έστρεψε την κάννη προς τα εκεί.

Ένας άντρας ήταν σκυμμένος ανάμεσα στους θάμνους, καμιά εικοσαριά βήματα μακρύτερα, και τον σημάδευε με αυτόματο. Ήταν μαύρος, φορούσε παλιά, φθαρμένη φόρμα παραλλαγής και όμοιο μπερέ. Στη μέση του είχε περασμένο ένα μαχαίρι, χειροβομβίδες, ένα παγούρι με νερό κι όλα τα απαραίτητα σύνεργα ενός αντάρτη.

Σούφτα, σκέφτηκε ο Νίκολας. Άριστα εκπαιδευμένος. Δε με συμφέρει να το διακινδυνεύσω. Ταυτόχρονα, συνειδητοποίησε πως, αν ο αντάρτης είχε πρόθεση να τον σκοτώσει, θα το είχε ήδη κάνει.

Σήκωσε τη Ρίγκμπι σημαδεύοντας κάνα δυο πόντους πάνω από το στόμιο της κάννης του Καλάσνικοφ, στο δεξί μάτι του αντάρτη που το κρατούσε. Ο άντρας αντιλήφθηκε το νόημα αυτής της κίνησης κι ανταποκρίθηκε φωνάζοντας μια διαταγή στα αραβικά.

«Σαλίμ, κάλυψε τις γυναίκες. Ρίξ' τους αν κινηθεί!»

Ο Νίκολας έπιασε κάποια κίνηση με την άκρη του ματιού του και κοίταξε στιγμιαία προς τα εκεί.

Άλλος ένας αντάρτης ξετρύπωσε από τους θάμνους. Ήταν ολόγυμνος, αλλά κρατούσε ένα ελαφρύ σοβιετικό πολυβόλο τύπου RPD στο δεξιό γοφό του. Η κάννη του όπλου είχε πριονιστεί για να είναι πιο εύχρηστο στις μάχες μέσα στη ζούγκλα και στο λαιμό του ο αντάρτης είχε περασμένη μια φαρδιά φυσιγγιοθήκη. Βγήκε μπροστά με προσοχή και με την κάννη του πολυβόλου στραμμένη πάνω στις

δυο γυναίκες. Ο Νίκολας ήξερε πως έφτανε να πατήσει τη σκανδάλη για να τις κάνει κιμά.

Ακούστηκαν κι άλλα συρσίματα στους θάμνους από διάφορες πλευρές. Προφανώς, δεν ήταν μόνο αυτοί οι δυο, αλλά ολόκληρη ομάδα. Μπορεί να προλάβαινε να χτυπήσει έναν με την καραμπίνα του, αλλά την επόμενη στιγμή η Ρόγαν και η Τισέι θα ήταν νεκρές. Και δε θ' αργούσε να έχει κι εκείνος την ίδια τύχη.

Αργά και αποφασιστικά άρχισε να κατεβάζει την καραμπίνα του, ώστε η κάννη να σημαδεύει το έδαφος. Τότε, άφησε το όπλο δίπλα του και σήκωσε τα χέρια ψηλά.

«Σηκώστε τα χέρια σας», είπε στις γυναίκες. «Κάντε ό,τι σας πουν».

Ο επικεφαλής της ομάδας των ανταρτών έδωσε καινούρια διαταγή, πάντα στα αραβικά. «Πάρτε το όπλο του. Και το σακίδιο».

«Είμαστε Βρετανοί υπήκοοι», του είπε δυνατά ο Νίκολας, ξαφνιάζοντάς τον με την άνεσή του στα αραβικά. «Είμαστε απλοί τουρίστες. Δεν έχουμε σχέση με το στρατό ούτε με την κυβέρνηση της χώρας».

«Σκασμός!» ήταν η απάντηση. Στο μεταξύ, πρόβαλαν από τους θάμνους και οι υπόλοιποι αντάρτες της ομάδας. Ήταν πέντε συνολικά, αλλά σίγουρα θα υπήρχαν κι άλλοι, που δεν είχαν εμφανιστεί. Ο τρόπος που τους περικύκλωσαν έδειχνε άριστα εκπαιδευμένους στρατιώτες. Φρόντιζαν να μην μπαίνουν ποτέ ο ένας στο πεδίο βολής του άλλου και να μην αφήνουν στους αιχμαλώτους κανένα περιθώριο να το σκάσουν. Τους έψαξαν όλους στα γρήγορα και ύστερα τους έβαλαν στη μέση και τους ανάγκασαν να προχωρήσουν στο μονοπάτι.

«Πού μας πάτε;» απαίτησε να μάθει ο Νίκολας.

«Μη ρωτάς!» Το κοντάκι ενός AK-47 τον χτύπησε ανάμεσα στις ωμοπλάτες και λίγο έλειψε να τον ρίξει κάτω.

«Ε, παιδιά, με το μαλακό», μουρμούρισε ο Νίκολας στα αγγλικά. «Αυτό δεν ήταν απαραίτητο».

Παρά τη φοβερή ζέστη του μεσημεριού, τους ανάγκασαν σε πορεία. Ο Νίκολας φρόντιζε να ελέγχει κάθε τόσο τη θέση του ήλιου και τις μακρινές πλευρές της χαράδρας, όποτε διακρίνονταν φευγαλέα ανάμεσα στην πυκνή βλάστηση. Κατευθύνονταν δυτικά, ακολουθώντας την πορεία του Νείλου προς τα σουδανικά σύνορα. Ήταν αργά το απόγευμα κι ο Νίκολας υπολόγισε ότι είχαν καλύψει γύρω στα δεκαπέντε χιλιόμετρα όταν έφτασαν στο ύψος της κεντρικής κοιλάδας.

Η περιοχή ήταν βαθιά μέσα στη ζούγκλα και οι αντάρτες οδήγησαν τους τρεις αιχμαλώτους τους σ' ένα σημείο με πολύ πυκνή βλάστηση.

Είχαν ήδη διασχίσει την περιφέρεια του στρατοπέδου των ανταρτών όταν αντιλήφθηκαν την ύπαρξή του. Το αποτελούσαν μερικά τέλεια καμουφλαρισμένα υπόστεγα κι ένα ημικύκλιο από πυροβολεία σκαμμένα στο έδαφος. Οι σκοπιές ήταν στρατηγικά τοποθετημένες κι όλα τα πολυβόλα στα χαρακώματα επανδρωμένα.

Τους οδήγησαν σ' ένα από τα υπόστεγα, στο κέντρο του στρατοπέδου, όπου τρεις άντρες κάθονταν ανακούρκουδα γύρω από ένα χάρτη που είχαν απλώσει σ' ένα χαμηλό, πτυσσόμενο τραπέζι. Απ' ό,τι φάνηκε, ήταν αξιωματικοί και δεν υπήρχε αμφιβολία για το ποιος από τους τρεις έκανε κουμάντο. Ο επικεφαλής της ομάδας που τους είχε συλλάβει πήγε κατευθείαν σ' αυτόν, χαιρέτησε στρατιωτικά κι άρχισε να του μιλάει σιγανά και γρήγορα, δείχνοντας τους αιχμαλώτους.

Ο αρχηγός των ανταρτών σηκώθηκε όρθιος και βγήκε στο λιοπύρι. Ήταν ένας άντρας μεσαίου ύψους, αλλά είχε τέτοιο αέρα εξουσίας που φάνταζε πανύψηλος. Ήταν γεροδεμένος, με τετράγωνο κορμί και φαρδιούς ώμους. Τα γένια του, που είχαν αρχίσει να γκριζάρουν, ήταν σγουρά όπως και τα μαλλιά του και κουρεμένα κοντά. Είχε αρρενωπό πρόσωπο, με λεπτά χαρακτηριστικά και το δέρμα του ήταν μελανό. Τα μαύρα μάτια του σπίθιζαν από εξυπνάδα και το βλέμμα του ήταν αεικίνητο.

«Οι άντρες μου μου είπαν ότι μιλάς αραβικά», είπε στον Νίκολας.

«Καλύτερα από σένα, Μεκ Νιμούρ», του απάντησε ο Νίκολας. «Ωστε έγινες αρχηγός ληστοσυμμορίας που απάγει τουρίστες; Εγώ πάντα το έλεγα ότι θα είχες άσχημη κατάληξη, γεροπαραλυμένε».

Ο Μεκ Νιμούρ τον κοίταξε κατάπληκτος και ύστερα άρχισε να χαμογελάει. «Νίκολας! Δε σε γνώρισα. Μεγάλωσες! Άσπρισαν τα μαλλιά σου!» Άνοιξε διάπλατα τα χέρια του κι έσφιξε τον Νίκολας στην πελώρια αγκαλιά του.

«Νίκολας! Νίκολας!» Τον φίλησε και στα δυο μάγουλα. Έπειτα έκανε πίσω κρατώντας τον από τους ώμους και στράφηκε προς τις δυο γυναίκες που παρακολουθούσαν τη σκηνή με το στόμα ανοιχτό.

«Μου έσωσε τη ζωή», τους εξήγησε.

«Θα με κάνεις να κοκκινίσω, Μεκ», είπε ο Νίκολας.

Ο Μεκ τον φίλησε ξανά. «Μου έσωσε τη ζωή δυο φορές».

«Μία», τον διόρθωσε ο Νίκολας. «Τη δεύτερη έκανα λάθος. Έπρεπε να τους είχα αφήσει να σε σκοτώσουν».

Ο Μεκ γέλασε με την καρδιά του. «Πόσα χρόνια έχουν περάσει, Νίκολας;»

«Δε θέλω ούτε να το σκέφτομαι».

«Τουλάχιστον δεκαπέντε», είπε ο Μεκ. «Είσαι ακόμα στο βρετανικό στρατό; Τι βαθμό έχεις; Τώρα θα έχεις γίνει στρατηγός, φαντάζομαι!»

«Απλός έφεδρος», απάντησε ο Νίκολας κουνώντας το κεφάλι του. «Έχω φύγει από το στρατό εδώ και χρόνια».

Χωρίς ν' αφήσει τον Νίκολας από την αγκαλιά του, ο Μεκ στράφηκε ξανά στις γυναίκες. «Ο Νίκολας μου έμαθε ό,τι πρέπει να ξέρει ένας καλός στρατιώτης», τους δήλωσε. Τα μάτια του έπαιζαν από τη Ρόγιαν στην Τισέι και στάθηκαν στο πρόσωπο της όμορφης μαύρης.

«Σε ξέρω», της είπε. «Σε είχα δει στην Αντίς Αμπέμπα πριν από χρόνια. Τότε ήσουν ακόμα κοριτσάκι. Ο πατέρας σου ήταν ο *άλτο* Ζεμέν, σπουδαίος πατριώτης και καλός άνθρωπος. Δολοφονήθηκε από τον τύραννο Μεγκίστου».

«Κι εγώ σε ξέρω, *άλτο* Μεκ», είπε η Τισέι. «Ο πατέρας μου σε είχε σε μεγάλη εκτίμηση. Και πολλοί από μας πιστεύουν ότι εσύ θα έπρεπε να ήσουν ο Πρόεδρος της Αιθιοπίας μας, αντί για τον άλλο». Χαμήλωσε ντροπαλά το κεφάλι της σε ένδειξη σεβασμού.

«Με κολακεύει η γνώμη σου για μένα». Ο Μεκ Νιμούρ έπιασε μαλακά το πιγούνι της και το ανασήκωσε. Ύστερα στράφηκε πάλι στον παλιό του φίλο. «Με συγχωρείς για την άσχημη υποδοχή. Οι άντρες μου το παρακάνουν καμιά φορά. Ακούσαμε ότι κάποιοι *φερεντζί* πήγαν στο μοναστήρι κι έκαναν ερωτήσεις. Αρκετά όμως. Τώρα βρίσκεστε κοντά σε φίλους. Σας καλωσορίζω».

Ο Μεκ Νιμούρ τους οδήγησε στο υπόστεγό του, όπου ένας από τους άντρες του έφερε ένα μεγάλο μπρίκι, κατάμαυρο από τη φωτιά, και σέρβιρε σε όλους από ένα κύπελλο πηχτό καφέ.

Ο Μεκ κι ο Νίκολας βυθίστηκαν αμέσως στις αναμνήσεις τους από τις μέρες που είχαν πολεμήσει μαζί, πριν από τον πόλεμο των Φόκλαντς. Ο Νίκολας ήταν μυστικός στρατιωτικός σύμβουλος κι ο Μεκ νεαρός τότε μαχητής του επαναστατικού στρατού που μαχόταν τη δικτατορία του Μεγκίστου.

«Ο πόλεμος τέλειωσε πια, Μεκ», κατέληξε ο Νίκολας. «Κερδίσαμε. Εσύ γιατί συνεχίζεις να κρύβεσαι στη ζούγκλα

με τους άντρες σου; Γιατί δε σωρεύεις κιλά και χρήματα στην Αντίς Αμπέμπα, όπως οι άλλοι;»

«Στην προσωρινή κυβέρνηση της Αντίς Αμπέμπα υπάρχουν εχθροί μου, άνθρωποι σαν τον Μεγκίστου. Όταν θα έχω απαλλάξει τη χώρα απ' αυτούς, θα βγω από τη ζούγκλα».

Αυτός κι ο Νίκολας άρχισαν μια ζωνηρή πολιτική συζήτηση για τα προβλήματα της Αφρικής, τόσο περίπλοκη και εξειδικευμένη, που η Ρόγιαν αδυνατούσε να την παρακολουθήσει. Ήξερε ελάχιστες από τις προσωπικότητες για τις οποίες συζητούσαν και της διέφευγαν πολλές από τις θρησκευτικές και φυλετικές διαστάσεις των τοπικών διενέξεων που πυροδοτούσαν τη μόνιμη κρίση των τελευταίων δεκαετιών. Εντυπωσιάστηκε όμως τρομερά από τις γνώσεις του Νίκολας, καθώς κι από τον τρόπο που ένας άντρας σαν τον Μεκ Νιμούρ ζητούσε τη γνώμη του κι άκουγε τις συμβουλές του.

Προς το τέλος της κουβέντας τους ο Νίκολας είπε: «Ωστε μετέφερες τον πόλεμο έξω από τα σύνορα της Αιθιοπίας. Οι επιχειρήσεις σου επεκτείνονται τώρα και στο Σουδάν;»

«Ο πόλεμος στο Σουδάν μαίνεται εδώ και είκοσι χρόνια», επιβεβαίωσε ο Μεκ. «Οι χριστιανοί του νότου αντικαταστάθηκαν στις διώξεις και την καταπίεση του μουσουλμανικού βορρά, που...»

«Αυτά τα ξέρω, Μεκ. Αλλά το Σουδάν δεν είναι Αιθιοπία. Δεν είναι δικός σου αυτός ο πόλεμος».

«Είναι χριστιανοί και διώκονται. Εγώ είμαι στρατιώτης και χριστιανός. Και βέβαια με αφορά ο δικός τους πόλεμος».

Η Τισέι, που τόση ώρα ρουφούσε κυριολεκτικά κάθε λέξη του Μεκ Νιμούρ, κούνησε ζωηρά το κεφάλι της, επιδοκιμάζοντας τα λεγόμενά του. Τα μεγάλα μαύρα μάτια της ήταν γεμάτα δέος για τον ήρωα που είχε ήδη λατρέψει.

«Ο άλτο Μεκ είναι ένας σταυροφόρος του Χριστού και υπερασπιστής των δικαιωμάτων των καταπιεσμένων ανθρώπων», είπε στον Νίκολας.

«Που πάντα πετάει τη σκούφια του για μια καλή μάχη», συμπλήρωσε γελώντας ο Νίκολας κι έριξε μια φιλική γροθιά στον ώμο του Μεκ. Η χειρονομία του θα μπορούσε εύκολα να παρεξηγηθεί από κάποιον άλλο, αλλά ο Μεκ τη δέχτηκε με χιούμορ κι ανταπέδωσε τα πυρά.

«Κι εσύ τι γυρεύεις εδώ, Νίκολας, αφού δεν είσαι πια στρατιώτης; Υπήρχαν εποχές που κι εσύ πετούσες τη σκούφια σου για πόλεμο».

«Έχω αναμορφωθεί πλήρως. Τέρμα ο πόλεμος. Ήρθα στο φαράγγι του Αμπαί για να κυνηγήσω ντικ-ντικ».

«Ντικ-ντικ;» Ο Μεκ Νιμούρ τον κοίταξε κατάπληκτος και ύστερα έσκασε στα γέλια. «Εσύ; Ντικ-ντικ; Αποκλείεται. Δε σε πιστεύω. Κάτι άλλο σκαρώνεις;»

«Αλήθεια σου λέω».

«Μου λες ψέματα, Νίκολας. Και ποτέ δεν κατάφερες να με πείσεις με ψέματα. Σε ξέρω πολύ καλά. Κάτι μαγειρεύεις, είμαι σίγουρος. Θα μου το πεις όταν θα χρειαστείς τη βοήθειά μου».

«Θα με βοηθήσεις αν σου το ζητήσω;»

«Φυσικά. Μου έχεις σώσει δυο φορές τη ζωή».

«Μία», τον διόρθωσε ο Νίκολας.

«Ακόμα και μία αρκεί», είπε ο Μεκ Νιμούρ.

Οταν τέλειωσαν την κουβέντα τους ο ήλιος είχε ήδη αρχίσει να γέρνει.

«Απόψε είστε φιλοξενούμενοί μου», τους είπε ο Μεκ σε επίσημο τόνο. «Το πρωί θα σας συνοδέψω πίσω στο μοναστήρι. Προς εκεί κατευθύνομαι κι εγώ. Πάμε να γιορτάσουμε το Τιμκάτ. Ο Τζαλί Ορά, ο ηγούμενος, είναι φίλος και σύμμαχος».

«Και, προφανώς, το μοναστήρι είναι το μυστικό στρατηγείο σου. Χρησιμοποιείς αυτό και τους μοναχούς για ανεφοδιασμό και πληροφορίες. Σωστά δεν τα λέω;»

«Με ξέρεις πολύ καλά, Νίκολας», είπε ο Μεκ Νιμούρ κουνώντας θλιμμένα το κεφάλι του. «Αφού εσύ μου έμαθες αυτά που ξέρω, πώς να μη μαντέψεις τη στρατηγική μου; Το μοναστήρι είναι ιδανική βάση για τις επιχειρήσεις μου. Είναι αρκετά κοντά στα σύνορα...» Σταμάτησε απότομα και χαμογέλασε. «Δεν έχει νόημα να τα εξηγώ, ειδικά σ' εσένα».

Ο Μεκ έβαλε τους άντρες του να στήσουν ένα υπόστεγο για τον Νίκολας και τη Ρόγιν και να το στρώσουν με κομμένο χορτάρι για να κοιμηθούν στα μαλακά. Η νύχτα ήταν ζεστή κι έτσι δεν είχαν ανάγκη από σκεπάσματα κι ο Νίκολας είχε στο σακίδιό του ένα μπουκαλάκι εντομοαπωθητικό, που κράτησε μακριά τα κουνούπια.

Αφού πλάγιασαν στο χορταρένιο στρώμα τους, ο Νίκολας και η Ρόγιν γύρισαν στο πλευρό κι άρχισαν να μιλάνε χαμηλόφωνα. Από κει που ήταν έβλεπαν τις σκοτεινές σι-

λουέτες του Μεκ Νιμούρ και της Τισέι, που κάθονταν ακόμα μαζί κοντά στη φωτιά.

«Οι γυναίκες της Αιθιοπίας είναι πολύ διαφορετικές από τις γυναίκες των αραβικών χωρών, αλλά κι από τις υπόλοιπες Αφρικανές», είπε η Ρόγιαν κοιτώντας το ζευγάρι. «Καμιά γυναίκα της Αραβίας δε θα τολμούσε να μείνει μόνη της μ' έναν άντρα. Ειδικά αν ήταν παντρεμένη».

«Ό,τι κι αν πεις, κάνουν πολύ ωραίο ζευγάρι οι δυο τους», ήταν η γνώμη του Νίκολας. «Ας τους ευχηθούμε καλή τύχη. Η Τισέι τη χρειάζεται, αν σκεφτείς με ποιον έχει να κάνει».

Ο Νίκολας τράβηξε τα μάτια του από το ζευγάρι και τα στύλωσε στο πρόσωπο της Ρόγιαν. «Κι εσύ τι είσαι; Μια τυπική γυναίκα της Αραβίας, υποτακτική και καθώς πρέπει; Ή μια ανεξάρτητη γυναίκα της Δύσης που ξέρει να διεκδικεί τα δικαιώματά της;»

«Είναι και πολύ νωρίς και πολύ αργά για να σου απαντήσω σε τόσο προσωπικής φύσεως ερωτήσεις», του είπε η Ρόγιαν κι άλλαξε πλευρό γυρνώντας του την πλάτη.

«Α, απόψε κρατάμε τους τύπους, ε; Καληνύχτα, *βοϊζίρο* Ρόγιαν».

«Καληνύχτα, *άλτο* Νίκολας», του αποκρίθηκε κρατώντας το πρόσωπό της στη σκιά για να μην τη δει που χαμογελούσε.

Η φάλαγγα των ανταρτών ξεκίνησε πριν από το χάραμα την επόμενη μέρα. Βάδιζαν σε κανονικό σχηματισμό μάχης, με ανιχνευτές μπροστά και ελεύθερους σκοπευτές που κάλυπταν τα νώτα και τα πλάγια της πορείας.

«Ο στρατός κατεβαίνει πολύ σπάνια στο φαράγγι, αλλά εμείς είμαστε πάντα σε ετοιμότητα να τον υποδεχτούμε», εξήγησε ο Μεκ Νιμούρ.

Η Τισέι δεν έχανε ούτε λέξη όταν μιλούσε ο Μεκ. Στην πραγματικότητα, δεν είχε ξεκολλήσει τα μάτια της από πάνω του ούτε στιγμή. «Είναι πραγματικά σπουδαίος άντρας», είπε χαμηλόφωνα στη Ρόγιαν. «Είναι αυτός που θα μπορούσε να ενώσει τη χώρα μας, ίσως για πρώτη φορά μέσα σε χίλια χρόνια. Νιώθω δέος όταν είναι μπροστά μου και ταυτόχρονα αισθάνομαι ξανά σαν κοριτσάκι, γεμάτο όνειρα κι ελπίδες».

Η πορεία προς το μοναστήρι τούς πήρε όλο το πρωινό. Όταν έφτασαν στο σημείο όπου άρχισε να φαίνεται ο Νταντέρα, ο Μεκ Νιμούρ έβγαλε τους άντρες του από το μονοπάτι στον πυκνό λόγγο κι έστειλε μπροστά μόνο έναν ανιχνευτή. Μια ώρα αργότερα, κατέβηκε από το μοναστήρι μια ομάδα καλόγερων που ο καθένας τους κουβαλούσε από ένα μεγάλο μπόγο, ισορροπώντας τον στο κεφάλι του.

Οι καλόγεροι χαιρέτησαν τον Μεκ με βαθύ σεβασμό κι έδωσαν τους μπόγους στους άντρες του πριν ξαναπάρουν το μονοπάτι προς το φαράγγι του Αμπάι.

Οι μπόγοι περιείχαν καλογερίστικα ράσα, σανδάλια και καλύμματα για το κεφάλι. Οι άντρες του Μεκ άλλαξαν τις φόρμες παραλλαγής με τα *σάμα*, που ήταν όλα ανεξαιρέτως φθαρμένα κι άπλυτα για χάρη της αυθεντικότητας. Κάτω από τα ράσα κράτησαν μόνο τα όπλα που χρησιμοποιούσαν στις μάχες σώμα με σώμα. Τα υπόλοιπα, στολές και τουφέκια, τα έκρυψαν σε μια από τις σπηλιές των ασβεστολιθικών βράχων κι άφησαν ένα σκοπό να τα φρουρεί.

Σαν ομάδα μοναχών πλέον, κάλυψαν την υπόλοιπη απόσταση ως το μοναστήρι, όπου η κοινότητα τους υποδέχτηκε με μεγάλη χαρά. Εκεί, ο Νίκολας με τις δυο γυναίκες άφησαν τον Μεκ και σκαρφάλωσαν το απότομο μονοπάτι που έβγαζε στο δασάκι με τις άγριες συκιές. Ο Μπόρις τους περίμενε, βηματίζοντας οργισμένα πάνω κάτω, σαν λιοντάρι σε κλουβί.

«Πού διάολο ήσουν, γυναίκα;» φώναξε στην Τισέι. «Πού αλώνιζες όλη νύχτα;»

«Χάσαμε το δρόμο χτες το απόγευμα». Ο Νίκολας ανέλαβε να του ξεφουρνίσει την ιστορία που είχαν αποφασίσει από κοινού με τον Μεκ Νιμούρ. Ο Μπόρις δεν ήταν απ' αυτούς στους οποίους θα μπορούσαν να εμπιστευτούν την αλήθεια. «Μας βρήκαν κάτι καλόγεροι σήμερα το πρωί και μας έφεραν πίσω».

«Σοβαρός κυνηγός είσαι κι εσύ!» τον ειρωνεύτηκε ο Μπόρις. «Δε με χρειάζονται χτες να σε οδηγώ, ε; Να που χάθηκες απ' την πρώτη μέρα! Τώρα καταλαβαίνω γιατί κυνηγάς μόνο ντικ-ντικ». Χασκογέλασε και κοίταξε την Τισέι με τα ψυχρά γαλάζια μάτια του. «Μ' εσένα θα τα πούμε αργότερα, γυναίκα. Πήγαινε να φροντίσεις το φαγητό».

Παρά τη ζέστη, ο Νίκολας και η Ρόγιαν πεινούσαν πολύ. Σε χρόνο ρεκόρ, η Τισέι κατάφερε να τους σερβίρει ένα κρύο γεύμα, κάτω από τη σκιά των δέντρων. Ο Νίκολας αρνήθηκε το κρασί που του πρόσφερε ο Μπόρις.

«Θέλω να ξαναβγώ για κυνήγι σήμερα το απόγευμα. Έχασα σχεδόν μια ολόκληρη μέρα».

«Να έρθω κι εγώ να σε κρατάω από το χεράκι αυτή τη φορά; Για να είμαστε σίγουροι πως δε θα ξαναχαθείς;»

«Ευχαριστώ, φίλε, αλλά θα τα καταφέρω και χωρίς τη βοήθειά σου», του απάντησε ο Νίκολας.

Κάποια στιγμή, ενώ έτρωγαν, ο Νίκολας σκούνησε διακριτικά τη Ρόγιν. «Κατέφθασε ο θαυμαστής σου», της είπε δείχνοντας με το κεφάλι του τη λιγνή, άχαρη φιγούρα του Ταμρέ, που είχε τρυπώσει κρυφά στον καταυλισμό και στεκόταν δίπλα στην καλύβα της κουζίνας. Με το που κοίταξε η Ρόγιν προς τα εκεί, στο πρόσωπο του αγοριού φάνηκε ένα τεράστιο χαζό χαμόγελο γεμάτο λατρεία. Έπειτα ο Ταμρέ άρχισε τις ντροπές και τα στριφογυρίσματα.

«Δε θα έρθω μαζί σου το απόγευμα», είπε ψιθυριστά η Ρόγιν στον Νίκολας, κάποια στιγμή που ο Μπόρις είχε την προσοχή του στραμμένη αλλού. «Φοβάμαι πως η Τισέι θα έχει φασαρίες και θέλω να μείνω κοντά της. Εσύ πάρε μαζί σου τον Ταμρέ».

«Εκπληκτική προοπτική. Όλη μου τη ζωή την περίμενα αυτή τη στιγμή», σάρκασε ο Νίκολας.

Όταν όμως πήρε την καραμπίνα και το σακίδιό του, έγενεψε στο αγόρι να τον ακολουθήσει. Ο Ταμρέ κοίταξε γύρω του όλο προσμονή, αναζητώντας τη Ρόγιν, αλλά αυτή έμεινε στην καλύβα της. Τελικά, σέρνοντας τα πόδια του, το αγόρι ακολούθησε τον Νίκολας πάνω, προς την κοιλάδα.

«Βγάλε με στην απέναντι όχθη του ποταμού», είπε ο Νίκολας στον Ταμρέ. «Θέλω να φτάσω εκεί που έχει τη φωλιά του το ιερό ζώο». Το ηθικό του Ταμρέ τονώθηκε κάπως κι άρχισε να βαδίζει πιο γρήγορα, οδηγώντας τον Νίκολας πάνω από την κρεμαστή γέφυρα, κοντά στα ριζά του κόκκινων βράχων.

Για μια ώρα περίπου, ακολουθούσαν ένα μονοπάτι που σταδιακά κατέληξε σε απότομο, σαθρό έδαφος ανάμεσα σε βράχια φαγωμένα από τη διάβρωση. Απτόητος ο Ταμρέ χώθηκε στον πυκνό λόγγο και για δυο ώρες συνέχεια σκαρφάλωναν σε απόκρημνες κορυφές και διέσχιζαν ρεματιές γεμάτες αγκαθωτούς θάμνους.

«Τώρα καταλαβαίνω γιατί δεν ήθελες να φέρεις τη Ρόγιν από δω», είπε ο Νίκολας γρυλίζοντας. Τα χέρια του ήταν γεμάτα γρατσουνιές, το πουκάμισο και το παντελόνι του είχαν σκιστεί σ' ένα σωρό σημεία. Ωστόσο, αποτύπωνε στη

μνήμη του τη διαδρομή και ήξερε πια ότι θα μπορούσε να ξαναβρεί το δρόμο του χωρίς δυσκολία.

Επιτέλους, φτάνοντας στην κορυφή άλλης μιας ρεματιάς, ο Ταμρέ σταμάτησε κι έδειξε προς τα κάτω. Ο Νίκολας διέκρινε τη σχισμή του ρήγματος και το μικρό ξέφωτο με την πηγή όπου ερχόταν να πιει το ντικ-ντικ. Μπόρεσε ακόμη ν' αναγνωρίσει και το δέντρο στην απέναντι όχθη του Νταντέ-ρα, εκεί όπου κάθονταν όταν τους είχαν αιφνιδιάσει οι άντρες του Μεκ.

Πριν αρχίσουν να κατηφορίζουν, έκαναν λίγα λεπτά στάση για να ελέγξει ο Νίκολας την καραμπίνα του. Καθάρισε τη σκόνη από το φακό του στόχαστρου και ύστερα σημάδεψε, κοιτώντας μέσα απ' αυτό ένα βραχάκι σε μέγεθος ντικ-ντικ στη βάση της πλαγιάς, αφού ρύθμισε το τηλεσκόπιο στη μικρότερη μεγέθυνση. Ήταν έτοιμος πια για μια γρήγορη βολή, από μικρή απόσταση και σε πυκνή βλάστηση. Ικανοποιημένος πλέον, έσπρωξε ένα φυσίγγι στη θαλάμη, έβαλε την ασφάλεια και σηκώθηκε.

«Να έρχεσαι πίσω μου», είπε στο αγόρι. «Και να κάνεις ό,τι κάνω».

Κατηφόρισε αργά την πλαγιά, σταματώντας κάθε τόσο να ελέγξει το χώρο γύρω του. Όταν έφτασε στην πηγή, είδε ότι το έδαφος ήταν υγρό και μαλακό. Αρκετά πουλιά και ζώα πήγαιναν εκεί να πιουν νερό. Αναγνώρισε αχνάρια από κούντου, από αντιλόπη με στριφτά κέρατα και, ανάμεσά τους, τα μικρά καρδιόσχημα πατήματα του δικού του θηράματος.

Ο Νίκολας συνέχισε να προχωράει αργά και προσεκτικά ως το μικρό ξέφωτο, του οποίου η πέρα άκρη αποτελούσε το σύνορο της περιοχής που είχε επιλέξει το ντικ-ντικ σαν προσωπικό του βοσκότοπο. Η οριοθέτηση ήταν σαφής: μικροί σωροί από μπαλίτσες κοπριάς που το ζώο τούς τροφοδοτούσε τακτικά κάθε φορά που έφτανε ως εκεί.

Ο Νίκολας είχε απορροφηθεί πια εντελώς από τη γοητεία του κυνηγιού. Οι προηγούμενες αποτυχίες απλώς είχαν εξάψει την επιθυμία του και ήταν τόσο συγκεντρωμένος, σαν να κυνηγούσε ανθρωποφάγο λιοντάρι. Τώρα μετακινιόταν βήμα το βήμα, ελέγχοντας προσεκτικά το έδαφος για να μην πατήσει άθελά του κάποιο ξερόκλαδο ή πέτρα που θα τον πρόδινε, με τα μάτια του να κινούνται πολύ πιο γρήγορα από τα πόδια του, να συλλαμβάνουν κάθε κίνηση ή χρωματική εναλλαγή ανάμεσα στους θάμνους.

Αυτό που πρόδωσε το ζώο ήταν μια ελάχιστη κίνηση. Στεκόταν μισοκρυμμένο στις σκιές, ασάλευτο σαν να ήταν σκαλισμένο σε ξύλο, και η καφεκόκκινη γούνα του ήταν ένα με το πυκνό πλέγμα των κλαδιών πίσω του. Μόνο τ' αυτιά του τρεμόπαιζαν κάποια στιγμή κι αυτό το πρόδωσε. Ήταν τόσο κοντά, που ο Νίκολας είδε ένα λαμπερό μάτι ν' αντανακλά το φως σαν λειασμένος όνυχας και ύστερα την κοντή προβοσκίδα να σουφρώνει από ανησυχία. Το ζώο είχε διαισθανθεί τον κίνδυνο, αλλά δεν ήξερε από πού προερχόταν.

Πολύ, πολύ αργά, ο Νίκολας σήκωσε την караμπίνα στο ύψος του ώμου του. Μέσα από το στόχαστρο μπορούσε να διακρίνει ακόμα και τις τριχίτσες ανάμεσα στα ορθωμένα αυτιά και τα μικρά λιγνά κέρατα. Μετακίνησε το σημάδι του ανάμεσα στο λαιμό και στο κεφάλι του ζώου. Ήθελε να περιορίσει όσο ήταν δυνατό την καταστροφή στη γούνα του ζώου, ώστε να διευκολυνθεί το βαλσάμωμα.

«Το ιερό ζώο! Δοξασμένος ο Θεός κι ο Ιωάννης ο Βαπτιστής!» φώναξε ο Ταμρέ κι έπεσε εκστασιασμένος στα γόνατα, σταυρώνοντας τα χέρια στο στήθος του για να το προσκυνήσει.

Το ντικ-ντικ εξαφανίστηκε από το φακό του στοχάστρου έτσι όπως διαλύεται μια τούφα καπνού στον άνεμο. Ο Νίκολας κατέβασε αργά την караμπίνα και κοίταξε το αγόρι δίπλα του με δολοφονικές διαθέσεις. Ο Ταμρέ ήταν ακόμα πεσμένος στα γόνατα, μουρμουρίζοντας προσευχές κι ευχαριστίες στον Ύψιστο.

«Ωραία τα κατάφερες. Κάτι μου λέει ότι είσαι βαλτός από τη βοϊζίρο Ρόγιαν», είπε ο Νίκολας στα αγγλικά. Έσκυψε, τον άρπαξε από το ράσο, τον σήκωσε απότομα όρθιο και του μίλησε στα αραβικά, που τα καταλάβαινε. «Μείνε εδώ. Μην κουνηθείς. Μην τολμήσεις να μιλήσεις. Θ' ανασαίνεις πολύ, πολύ σιγά και θα περιμένεις να έρθω να σε πάρω. Έτσι και ξεστομίσεις έστω και μια προσευχή πριν επιστρέψω, θα σε στείλω να συναντήσεις τον Άγιο Πέτρο στις πύλες του παραδείσου πριν την ώρα σου. Κατάλαβες;»

Ο Νίκολας προχώρησε μόνος του, αλλά η μικρή αντιλόπη είχε αντιληφθεί πλέον τον κίνδυνο για τα καλά. Την είδε άλλες δυο φορές, σαν φευγαλέα κίνηση ενός καφεκόκκινου όγκου που εξαφανιζόταν με ταχύτητα σφαίρας ανάμεσα στα πυκνά κλαδιά. Έμεινε ακίνητος για λίγο, βρίζοντας νοερά το νεαρό καλόγερο κι ακούγοντας το ρυθμικό θόρυβο από τις οπλές του ζώου να ξεμακραίνει κατά μήκος της πλαγιάς. Τελικά, αναγκάστηκε να εγκαταλείψει το κυνήγι για κείνη τη μέρα.

Είχε σκοτεινιάσει όταν ο Νίκολας κι ο Ταμρέ επέστρεψαν στον καταυλισμό. Η Ρόγιαν έτρεξε αμέσως να τους προϋπαντήσει. «Τι έγινε; Ξαναείδατε το ντικ-ντικ;»

«Μη ρωτάς εμένα», της απάντησε ο Νίκολας. «Το συνένοχό σου ρώτα. Το τρώμαξε. Ακόμα θα τρέχει το ζώο».

«Ταμρέ, είσαι σπουδαίος», είπε η Ρόγιαν στο αγόρι. «Είμαι πολύ περήφανη για σένα». Αν είχε ουρά ο μικρός, σίγουρα θα του είχε ξεκολλήσει από το κούνημα. Χασκογελώντας και πλέοντας σε πελάγη ευτυχίας από τον έπαινο της Ρόγιαν, ξεκίνησε με αστεία, χοροπηδηχτά βήματα για το μοναστήρι του.

Η Ρόγιαν ήταν τόσο ευχαριστημένη από την αποτυχία του Νίκολας να σκοτώσει το ντικ-ντικ, που του σέρβιρε με δική της πρωτοβουλία ένα ούισκι και του το πήγε εκεί που καθόταν, μουτρωμένος, κοντά στη φωτιά.

Ο Νίκολας το δοκίμασε κι ανατρίχιασε. «Δεν πρέπει ν' αφήνεις ποτέ αυτούς που δεν πίνουν να σε σερβίρουν», σχολίασε. «Με τέτοιο χέρι που έχεις, θα έπρεπε να ρίχνεις ακόντιο». Παρά τους μορφασμούς και την γκρίνια όμως, ήπιε και δεύτερη γουλιά.

Η Ρόγιαν κάθισε κοντά του. Ήταν γεμάτη έξαψη και κουνιόταν συνεχώς σαν νευρόσπαστο, αλλά του Νίκολας του πήρε κάμποση ώρα να το προσέξει.

«Τι τρέχει; Κάτι έχεις εσύ. Σαν να κάθεσαι σ' αναμμένα κάρβουνα».

Η Ρόγιαν έριξε μια ματιά στον Μπόρις, που καθόταν από την απέναντι πλευρά της φωτιάς, και ύστερα ήρθε πιο κοντά στον Νίκολας κι άρχισε να του μιλάει αραβικά, με χαμηλή, βιαστική φωνή: «Η Τισεί κι εγώ πήγαμε στο μοναστήρι το απόγευμα να δούμε τον Μεκ Νιμούρ. Η Τισεί μου ζήτησε να πάω μαζί της, για την περίπτωση που ο Μπόρις —καταλαβαίνεις τι εννοώ».

«Κάτι ψυλλιάζομαι. Της κρατούσες φανάρι». Ο Νίκολας ήπιε άλλη μια γουλιά από το ούισκι του και του κόπηκε η ανάσα. Ξεφύσηξε δυνατά και της έκανε νόημα να συνεχίσει. «Λέγε παρακάτω».

«Κάποια στιγμή, πριν τους αφήσω μόνους, μιλούσαν για τη γιορτή του Τιμκάτ. Την πέμπτη μέρα ο ηγούμενος κατεβάζει την ταμπότ στον Αμπάι. Ο Μεκ είπε ότι υπάρχει ένα μονοπάτι στον γκρεμό που φτάνει ως την άκρη του νερού».

«Ναι, αυτό το ήξερα».

«Το σημαντικό που δεν ξέρεις είναι ότι συμμετέχουν όλοι στη λιτανεία προς το ποτάμι. Όλοι: ο ηγούμενος, οι κα-

λόγεροι, οι δόκιμοι, οι προσκυνητές, ακόμη κι ο Μεκ με τους άντρες του. Κατεβαίνουν όλοι στο ποτάμι και διανυκτερεύουν εκεί. Για μια ολόκληρη μέρα και μια ολόκληρη νύχτα το μοναστήρι ερημώνει. Δε μένει κανείς. Κανείς».

Ο Νίκολας την κοίταξε πάνω από το ποτήρι του και στα χείλη του άρχισε να σχηματίζεται ένα χαμόγελο. «Αυτό, μάλιστα· είναι πολύ ενδιαφέρον», παραδέχτηκε.

«Μην ξεχνάς ότι θα έρθω μαζί σου», του δήλωσε αυστηρά η Ρόγιαν. «Ούτε να σου περάσει από το μυαλό ότι θα μ' αφήσεις πίσω».

Το ίδιο βράδυ, μετά το φαγητό, ο Νίκολας ξαναπήγε στην καλύβα της Ρόγιαν. Ήταν το μόνο μέρος όπου μπορούσαν να μιλήσουν χωρίς τον κίνδυνο να κρυφακούσει κάποιος την κουβέντα τους. Αυτή τη φορά, όμως, δεν ξανάκανε το λάθος να καθίσει στο κρεβάτι της, αλλά βολεύτηκε σ' ένα σκαμνί απέναντί της.

«Πριν αρχίσουμε να το οργανώνουμε, θέλω να σου κάνω μια ερώτηση», της είπε. «Έχεις συνειδητοποιήσει τις συνέπειες;»

«Εννοείς το τι θα συμβεί αν μας πιάσουν οι μοναχοί;»

«Το πιο ανώδυνο θα ήταν να μας αναγκάσουν να φύγουμε από την κοιλάδα. Ο ηγούμενος έχει πολύ μεγάλη επιρροή και μπορεί να το κάνει. Το χειρότερο θα ήταν να κινδυνέψει η σωματική μας ακεραιότητα. Ας μην υποτιμούμε το γεγονός ότι πρόκειται για έναν από τους ιερούς τόπους της θρησκείας τους. Ο κίνδυνος είναι μεγάλος. Θα μπορούσε να είναι μια μαχαιριά στα πλευρά ή δηλητήριο στο φαγητό μας».

Η Ρόγιαν δε διαφώνησε. «Υπάρχει επίσης ο κίνδυνος να στραφεί εναντίον μας και η Τισέι», είπε. «Είναι εξαιρετικά θρησκευόμενη».

«Η, ακόμη χειρότερα, να εξαγριωθεί ο Μεκ Νιμούρ», πρόσθεσε ο Νίκολας, που αυτή η προοπτική φάνηκε να τον στενοχωρεί περισσότερο απ' όλες. «Δεν ξέρω τι θα έκανε, αλλά πιστεύω ότι η φιλία μας δε θα άντεχε αυτή τη δοκιμασία».

Για λίγο έμειναν και οι δυο σιωπηλοί, καθώς αναλογίζονταν τις συνέπειες που μπορεί να είχε η αποκοτιά τους. Ο Νίκολας έσπασε πρώτος τη σιωπή.

«Από την άλλη πλευρά, σκέφτηκες καθόλου τη δική σου θέση; Αυτό που θα επιχειρήσουμε είναι ασέβεια προς τη θρησκεία σου. Είσαι πιστή χριστιανή. Πώς θα τα βολέψεις με τη συνειδησή σου;»

«Το σκέφτηκα», απάντησε η Ρόγιαν. «Δε λέω ότι δεν έχω ενδοιασμούς, αλλά στην ουσία δεν πρόκειται για τη δική μου Εκκλησία. Είναι ένα παρακλάδι του Μονοφυσιτισμού».

«Σαν να “διυλίζεις τον κώνωπα” μου φαίνεται».

«Η Κοπτική Εκκλησία της Αιγύπτου δεν αρνείται σε κανέναν πιστό την πρόσβαση στους ιερούς χώρους των ναών της. Δεν αισθάνομαι ότι με δεσμεύει η απαγόρευση του ηγούμενου. Θεωρώ ότι σαν πιστή χριστιανή έχω το δικαίωμα να επισκεφτώ όποιο χώρο του ιερού ναού θέλω».

Ο Νίκολας άφησε ένα σιγανό σφύριγμα. «Κι έλεγες σ' εμένα ότι έπρεπε να γίνω δικηγόρος».

«Νίκι, μην αστειεύεσαι, σε παρακαλώ· δεν κάνει. Το μόνο που ξέρω είναι ότι, ανεξάρτητα απ' όλα, εγώ θέλω να μπω εκεί. Ακόμη κι αν προσβάλω την Τισέι, τον Μεκ κι όλο το μοναστήρι, πρέπει να το κάνω».

«Θα μπορούσα να πάω μόνο εγώ», πρότεινε ο Νίκολας. «Στο κάτω κάτω, εγώ είμαι βάρβαρος. Έτσι κι αλλιώς, δεν ελπίζω στη σωτηρία μου σε μια άλλη ζωή».

«Όχι». Η Ρόγιαν ήταν ανυποχώρητη. «Αν υπάρχει κάποια επιγραφή εκεί μέσα, πρέπει οπωσδήποτε να τη δω. Διαβάζεις αρκετά καλά τα ιερογλυφικά, αλλά όχι τόσο καλά όσο εγώ. Και, επιπλέον, δε γνωρίζεις την ιερατική γραφή. Εγώ είμαι η ειδική· εσύ είσαι ένας προικισμένος ερασιτέχνης. Η παρουσία μου είναι απαραίτητη και θα έρθω οπωσδήποτε».

«Εντάξει, αυτό κανονίστηκε», συμφώνησε ο Νίκολας. «Ας αρχίσουμε να το οργανώνουμε. Πρέπει να φτιάξουμε έναν κατάλογο με τα απαραίτητα εφόδια —φακό, μαχαίρι, κάμερα Πολαρόιντ, φιλμ...»

«Ρυζόχαρτο και μαλακά μολύβια για να πάρουμε το αποτύπωμα των επιγραφών που μπορεί να βρούμε», συμπλήρωσε η Ρόγιαν.

«Να πάρει!» Ο Νίκολας κροτάλισε τα δάχτυλά του. «Αυτό δεν το σκέφτηκα. Δεν έχω φέρει μαζί μου».

«Βλέπεις τι εννοώ; Ερασιτέχνης! Έφερα εγώ».

Συνέχισαν να κουβεντιάζουν ώσπου ο Νίκολας έριξε μια ματιά στο ρολόι του και σηκώθηκε.

«Περασμένα μεσάνυχτα. Από στιγμή σε στιγμή η άμαξά μου θα μεταμορφωθεί σε κολοκύθα. Καληνύχτα».

«Θέλουμε ακόμα δυο μέρες ως τη λιτανεία της ταμπότ. Ως τότε, δεν έχουμε να κάνουμε τίποτα. Τι σχέδια έχεις;»

«Αύριο σκέφτομαι να κυνηγήσω ξανά το αναθεματισμένο το ντικ-ντικ. Με έχει ήδη γελοιοποιήσει δυο φορές».

«Θα έρθω μαζί σου», δήλωσε η Ρόγιαν κι αυτή η απλή δήλωσή της τον γέμισε με απρόσμενα μεγάλη χαρά.

«Φτάνει να μη μου κουβαλήσεις και τον Ταμρέ», την προειδοποίησε, σκύβοντας να περάσει από τη χαμηλή πόρτα της καλύβας.

Η μικρόσωμη αντιλόπη ξεπρόβαλε από τις βαθιές σκιές του λόγγου κι ο πρωινός ήλιος έκανε το τρίχωμά της να λαμπυρίσει. Το ζώο συνέχισε να βαδίζει ανύποπτο στο μικρό ξέφωτο ανάμεσα στους θάμνους.

Η αναπνοή του Νίκολας έγινε κοφτή και γρήγορη καθώς το ακολουθούσε μέσα από το τηλεσκόπευτρο. Ήταν γελοίο να τον εξάπτει σε τέτοιο βαθμό το κυνήγι ενός ασήμαντου μικρού ζώου, αλλά οι προηγούμενες αποτυχίες είχαν ανεβάσει το θερμόμετρο της προσμονής του. Σ' αυτό ερχόταν να προστεθεί και το πάθος του συλλέκτη. Από τότε που είχε χάσει τη Ρόζαλιν και τα παιδιά, είχε διοχετεύσει όλη του την ενεργητικότητα στην προσπάθεια ν' αυξήσει τις διαφορες συλλογές του μουσείου. Κι έτσι, το να αποκτήσει αυτό το σπάνιο είδος αντιλόπης είχε γίνει γι' αυτόν ζήτημα ύψιστης σημασίας.

Το δάχτυλό του ακουμπούσε στη σκανδάλη, αλλά δε σκόπευε να πυροβολήσει το ζώο πριν σταματήσει. Δεν ήθελε να διακινδυνεύσει να το χάσει, σηματοδύοντας κινούμενο στόχο, έστω και σε βηματισμό. Η σφαίρα του έπρεπε να χτυπήσει με ακρίβεια και να σκοτώσει το θύμα ακαριαία, προκαλώντας την ελάχιστη δυνατή καταστροφή στο δέρμα του.

Ο Νίκολας ένιωσε τα νεύρα του να τεντώνονται σαν χορδές όταν κατάλαβε ότι το ντικ-ντικ δε σκόπευε να σταθεί στο ξέφωτο, παρά κατευθυνόταν προς την άλλη άκρη. Ίσως αυτή να ήταν η τελευταία ευκαιρία του. Κατάφερε να νικήσει τον πειρασμό να ρίξει σε κινούμενο στόχο και με μεγάλη προσπάθεια τράβηξε το δάχτυλό του από τη σκανδάλη.

Έχοντας διασχίσει το ξέφωτο, η αντιλόπη έφτασε απέναντι και πριν τρυπώσει ξανά πίσω από τη βλάστηση, σταμάτησε κι έχωσε το κεφάλι της μέσα στο φύλλωμα ενός από τους χαμηλούς θάμνους. Με το στήθος της στραμμένο προς την κατεύθυνση του Νίκολας και το κεφάλι της τεντωμένο ψηλά, άρχισε να βόσκει τις κορυφές των φρέσκων φύλλων. Το κεφάλι της ήταν κρυμμένο, οπότε ο Νίκολας εγκατέλειψε τον αρχικό του στόχο. Ο σβέρκος της, αντίθετα, ήταν εκτεθειμένος. Φαινόταν το κόκαλο της ωμοπλάτης που προεξείχε κάτω από το γυαλιστερό, ξανθωπό τρίχωμα. Το ντικ-ντικ σχημάτιζε αμβλεία γωνία σε σχέση με τη δική του θέση και είχε την ιδανική στάση για μια βολή στην καρδιά.

Χωρίς να βιάζεται, ο Νίκολας έστρεψε το στόχαστρο σ' εκείνο ακριβώς το σημείο και πάτησε τη σκανδάλη.

Ο πυροβολισμός έσκασε σαν καμτσικιά στο βαρύ, ακίνητο αέρα. Η μικροσκοπική αντιλόπη τινάχτηκε ψηλά και ξανάπεσε στη γη, έχοντας ήδη αρχίσει να τρέχει. Μάλλον σαν ξίφος, παρά σαν κυνηγετική μαχαιριά, η σφαίρα δε χτύπησε με αρκετή δύναμη ώστε να σκοτώσει ακαριαία το ντικ-ντικ. Με το κεφάλι κάτω, όρμησε μπροστά, στη χαρακτηριστική εκείνη απελπισμένη αντίδραση του ζώου που τρέχει να σώσει τη ζωή του. Μόνο που η καρδιά του είχε ήδη τρυπηθεί κι έτρεχε με τα τελευταία υπολείμματα οξυγόνου στο κυκλοφορικό του σύστημα.

«Αχ, όχι! Όχι από κει», φώναξε ο Νίκολας καθώς πεταγόταν όρθιος. Το ζώο είχε ορμήσει κατευθείαν προς το χείλος του ρήγματος. Στα τυφλά, πήδηξε στο κενό, έφερε τούμπα στον αέρα και χάθηκε από τα μάτια τους πέφτοντας από ύψος εξήντα μέτρων μέσα στο ρήγμα του ποταμού Νταντέρα.

«Μεγάλη ατυχία». Ο Νίκολας βγήκε από τους θάμνους όπου κρυβόταν κι έτρεξε ως το χείλος του ρήγματος. Η Ρόγιαν τον ακολούθησε και στάθηκαν και οι δυο κοιτώντας το ιλιγγιώδες κενό.

«Να το!» είπε η Ρόγιαν, δείχνοντας κάτω με το δάχτυλό της.

Ο Νίκολας έγνεψε καταφατικά. «Το βλέπω».

Το σκοτωμένο ζώο βρισκόταν ακριβώς από κάτω τους, πάνω σ' ένα βραχάκι, στη μέση της κοίτης.

«Τι σκοπεύεις να κάνεις;» ρώτησε η Ρόγιαν.

«Το μόνο που μου μένει να κάνω είναι να κατεβώ να το πάρω». Ο Νίκολας όρθωσε το κορμί του κι αποτραβήχτηκε από την άκρη του γκρεμού. «Ευτυχώς είναι ακόμα πρωί. Έ-

χουμε άφθονο χρόνο να το μαζέψουμε πριν σκοτεινιάσει. Θα πάω πίσω στον καταυλισμό να φέρω σκοινιά και μερικούς άντρες για βοήθεια».

Ο Νίκολας επέστρεψε νωρίς το απόγευμα, μαζί με τον Μπόρις, δυο από τους ανιχνευτές του και δυο εκδορείς. Μαζί τους είχαν τέσσερις κουλούρες ορειβατικό σκοινί.

Ο Νίκολας έσκυψε πάνω από τον γκρεμό κι αναστέναξε ανακουφισμένος. «Ωραία. Είναι ακόμα εκεί. Ήμουν σχεδόν σίγουρος ότι θα το είχε παρασύρει το ποτάμι». Ύστερα υπέδειξε στους ανιχνευτές να ανοίξουν το σκοινί και να το απλώσουν κατά μήκος του ξέφωτου. «Θα χρειαστούν δυο κουλούρες για να φτάσουμε ως κάτω», υπολόγισε και πήγε κοντά στους άντρες για να δέσει και να ελέγξει σχολαστικά τους κόμπους της ένωσης. Στη συνέχεια μέτρησε το ύψος, κατεβάζοντας την άκρη του σκοινιού στον γκρεμό, μέχρι που άγγιξε την επιφάνεια του νερού, και ύστερα τραβώντας την πίσω και μετρώντας τη με το άνοιγμα των χεριών του.

«Τριάντα οργιές. Περίπου πενήντα πέντε μέτρα. Δε θα καταφέρω να ανεβώ σκαρφαλώνοντας τόσο ύψος», είπε στον Μπόρις. «Θα χρειαστεί να με τραβήξετε επάνω».

Έδεσε την άκρη του σκοινιού στον κορμό ενός από τα χαμηλά ομπρελόσχημα δέντρα με τα αγκαθωτά κλαδιά κι έλεγε πάλι σχολαστικά τον κόμπο βάζοντας και τους τέσσερις άντρες να τραβήξουν το σκοινί ταυτόχρονα με όλη τους τη δύναμη.

«Θα κρατήσει», έκρινε τελικά. Φορώντας μόνο το πουκάμισό του κι ένα χακί σορτς, πήγε ως την άκρη του γκρεμού, στάθηκε με την πλάτη προς το κενό και το σκοινί ριγμένο στον ώμο του, με την ελεύθερη άκρη περασμένη ανάμεσα στα πόδια του, στην κλασική ορειβατική τεχνική.

«Πάω με τα φτερά του ανέμου!» φώναξε και ρίχτηκε ανάποδα στο κενό. Έλεγγε την πτώση αφήνοντας το σκοινί να ξετυλίγεται πάνω από τον ώμο του, χρησιμοποιώντας για φρένο τη θηλιά στο μηρό του, ταλαντεύοντας το σώμα του σαν εκκρεμές και κλοτσώντας κάθετα την επιφάνεια του βράχου με τα γυμνά του πόδια. Κατέβαινε γρήγορα, ώσπου τα πόδια του βρέθηκαν μέσα στο ρεύμα του ποταμού, που τον παρέσυρε σ' ένα τρελό περιδίνισμα γύρω από τον εαυτό

του με άξονα το σκοινί. Είχε πέσει λίγα μέτρα μακρύτερα από το βράχο όπου κειτόταν το σκοτωμένο ντικ-ντικ κι αναγκάστηκε ν' αμολήσει κι άλλο σκοινί και ν' αφήσει το σώμα του να βυθιστεί στο νερό. Κρατώντας την άκρη του σκοινιού με τα δόντια του, κάλυψε τη μικρή απόσταση ως το βράχο μ' ένα δυνατό, φρενιασμένο κρόουλ, νικώντας με δυσκολία το ρεύμα που απειλούσε να τον παρασύρει.

Πιάστηκε από το βράχο κι έμεινε μερικές στιγμές σ' αυτή τη θέση για να πάρει μια ανάσα. Κοιτώντας το όμορφο ζώο που είχε σκοτώσει, αισθάνθηκε τη γνώριμη πια μελαγχολία και ενοχή. Χάιδεψε το γυαλιστερό τρίχωμα κι εξέτασε από κοντά το κεφάλι με την παράξενη κοντή προβοσκίδα. Όμως, δεν είχε χρόνο για προβληματισμούς και κρίσεις συνείδησης. Σκαρφάλωσε στο βράχο, έδεσε το ντικ-ντικ, πάνοντας και τα τέσσερα πόδια του μαζί, κι αφού ασφάλισε τους κόμπους έκανε ένα βήμα πίσω και κοίταξε ψηλά. Διέκρινε το πρόσωπο του Μπόρις που έσκυβε από το χείλος του γκρεμού.

«Ανεβάστε το!» φώναζε ο Νίκολας και τράβηξε τρεις φορές το σκοινί δίνοντας το συμφωνημένο σινιάλο. Από τη θέση που βρισκόταν δεν έβλεπε τους άντρες, αλλά σχεδόν αμέσως το σκοινί τεντώθηκε και το ντικ-ντικ σηκώθηκε κι άρχισε ν' ανεβαίνει, με κατακόρυφα τινάγματα παράλληλα με την όψη του γκρεμού. Ο Νίκολας το παρακολουθούσε ανήσυχος. Υπήρξε μια στιγμή που το σκοινί σκάλωσε, όταν το φορτίο βρισκόταν περίπου στα δύο τρίτα της διαδρομής, αλλά ελευθερώθηκε σχεδόν αμέσως και συνέχισε την ανοδική πορεία του για να καταλήξει ασφαλές πάνω από το χείλος του ρήγματος.

Πέρασε αρκετή ώρα ώσπου να ξαναπέσει το σκοινί από το χείλος του γκρεμού. Ο Μπόρις είχε την πρόνοια να δέσει μια μεγάλη πέτρα στην άκρη του και να το παρακολουθεί κοιτώντας το από ψηλά και καθοδηγώντας τους άντρες που το κατέβαζαν.

Η άκρη του σκοινιού με τη δεμένη πέτρα άγγιξε τελικά την επιφάνεια του νερού σ' ένα σημείο που ο Νίκολας δεν μπορούσε να τη φτάσει, όσο κι αν τεντωνόταν από το βράχο. Από την κορυφή, ο Μπόρις άρχισε να κουνάει το σκοινί, ώστε η κάτω άκρη του να ταλαντεύεται σαν εκκρεμές που έφτασε τελικά αρκετά κοντά στο βράχο για να την αρπάξει ο Νίκολας. Μόλις έπιασε το σκοινί, ο Νίκολας ελευθέρωσε την πέτρα κι έκανε μια γερή θηλιά που την πέρασε κάτω από τις μασχάλες του. Ύστερα κοίταξε ψηλά.

«Τραβήξτε!» φώναξε και τράβηξε τρεις φορές το σκοινί. Σχεδόν αμέσως μαζεύτηκαν τα μπόσικα και την επόμενη στιγμή ο Νίκολας σηκώθηκε στον αέρα κι άρχισε ν' ανεβαίνει με μικρά τινάγματα, στριφογυρνώντας σαν σβούρα γύρω από τον άξονα του σκοινιού. Όσο ανέβαινε, η κοίλη επιφάνεια του βράχου καμπύλωνε προς το μέρος του, μέχρι που μπορούσε πια να κοντράρει με τις πατούσες του και να σταματήσει το στριφογύρισμα. Απείχε καμιά εικοσαριά μέτρα από την κορυφή, όταν η ανοδική του κίνηση σταμάτησε απότομα και βρέθηκε να αιωρείται κρεμασμένος στο κενό.

«Τι έγινε;» φώναξε στον Μπόρις.

«Σκάλωσε το σκοινί», ήταν η απάντηση του Ρώσου. «Μπορείς να δεις πού έχει πιαστεί;»

Ο Νίκολας κοίταξε προς τα πάνω και γρήγορα διαπίστωσε πως το σκοινί είχε χωθεί σε μια κάθετη σχισμή του βράχου, προφανώς την ίδια που είχε σταματήσει προηγουμένως και το ντικ-ντικ. Μόνο που το δικό του βάρος ήταν πενταπλάσιο από του ζώου και είχε σπρώξει το σκοινί πολύ βαθύτερα μέσα στη χαραμάδα.

Βρέθηκε να αιωρείται στο κενό, σε απόσταση τουλάχιστον τριάντα μέτρων πάνω από την επιφάνεια του νερού.

«Κουνήσου μήπως και ξεσκαλώσει!» του φώναξε ο Μπόρις από την κορυφή. Υπάκουα, ο Νίκολας κλότσησε δυνατά τον αέρα συστρέφοντας ταυτόχρονα το κορμί του για να τραβήξει το τεντωμένο σκοινί έξω από τη χαραμάδα. Συνέχισε μέχρι που ο ιδρώτας κυλούσε ποτάμι στο πρόσωπό του και το σκοινί άρχισε να τον κόβει άσχημα στις μασχάλες.

«Δε γίνεται τίποτα», φώναξε τελικά στον Μπόρις. «Δοκιμάστε να το ξεσκαλώσετε τραβώντας!»

Μεσολάβησε μια παύση και ύστερα ο Νίκολας είδε το σκοινί πάνω από τη χαραμάδα να γίνεται άκαμπτο σαν σιδερένια ράβδος, καθώς πέντε χειροδύναμοι άντρες τραβούσαν την πάνω άκρη με όλη τους τη δύναμη. Άκουγε καθαρά το χαρακτηριστικό τραγούδι με το οποίο οι Αφρικανοί έδιναν το ρυθμό στη δουλειά τους.

Η δική του άκρη του σκοινιού ούτε που σάλεψε. Είχε φρακάρει για τα καλά και δεν υπήρχε τρόπος να ξεσκαλώσει. Κοίταξε κάτω. Η επιφάνεια του νερού φαινόταν να απέχει εκατοντάδες μέτρα.

«Η οριακή ταχύτητα του ανθρώπινου σώματος είναι διακόσια σαράντα χιλιόμετρα την ώρα», υπενθύμισε στον εαυτό του μονολογώντας. Με τέτοια ταχύτητα, το νερό θα ήταν σαν τσιμέντο. «Ναι, αλλά εγώ δε θα συγκρουστώ μ' αυτή

την ταχύτητα, έτσι δεν είναι;» μουρμούρισε για να πάρει κουράγιο.

Ξανακοίταξε ψηλά. Οι άντρες από την κορυφή του γκρεμού εξακολουθούσαν να τραβάνε το σκοινί. Καθώς το κοίταζε, ο ένας από τους κλώνους έσπασε από την τριβή με την αιχμηρή επιφάνεια της ρωγμής κι άρχισε να ξετυλίγεται σαν μακρύ, πράσινο σκουλήκι.

«Σταματήστε!» ούρλιαξε ο Νίκολας. «Μην το ζορίζετε άλλο!» Αλλά ο Μπόρις δεν ήταν πια στο χείλος του γκρεμού για να τον ακούσει. Βοηθούσε τους άλλους στο τράβηγμα, προσθέτοντας και τη δική του δύναμη.

Ο δεύτερος από τους τρεις κλώνους του σκοινιού έσπασε και ξετυλίχτηκε. Τώρα κρατιόταν κυριολεκτικά από μια κλωστή.

Πέφτω από στιγμή σε στιγμή, σκέφτηκε ο Νίκολας. «Μπόρις! Σταμάτα να τραβάς, ηλίθιε!» ούρλιαξε, αλλά η φωνή του δεν έφτασε στ' αυτιά του Ρώσου και μ' έναν ξερό κρότο, σαν φελλός που πετάγεται από μπουκάλι σαμπάνιας, κόπηκε κι ο τρίτος και τελευταίος κλώνος του σκοινιού.

Ο Νίκολας βρέθηκε να εκτελεί κατακόρυφη πτώση, με την ελεύθερη άκρη του κομμένου σκοινιού ν' ανεμίζει πάνω από το κεφάλι του. Τινάζοντας και τα δυο χέρια ψηλά για να σταθεροποιήσει την πτώση, τέντωσε ταυτόχρονα τα πόδια του κάνοντας το σώμα του βέλος με αιχμή τις μύτες των ποδιών του.

Σκέφτηκε το βράχο που προεξείχε, κάτω. Αν είχε την ατυχία να πέσει πάνω στην ανώμαλη επιφάνειά του, θα τσάκιζε όλα του τα κόκαλα από τη μέση και κάτω. Δεν τόλμησε να το διαπιστώσει κοιτώντας προς το νερό, από φόβο μήπως ανατρέψει την ισορροπία της πτώσης και φέρει τούμπα στον αέρα. Έτσι κι έπεφε στο νερό με τα πλάγια, θα έσπαζε σίγουρα τα πλευρά του ή τη σπονδυλική του στήλη.

Είχε την αίσθηση ότι το στομάχι του ανέβαινε προς το λαιμό του από τη φοβερή ταχύτητα και πήρε μια τελευταία ανάσα τη στιγμή που τα πόδια του χτυπούσαν το νερό. Η δύναμη της πρόσκρουσης ήταν εκπληκτική. Διαπέρασε τη σπονδυλική του στήλη σαν ηλεκτρικό ρεύμα κι έφτασε ως τη βάση του κρανίου του, κάνοντας τα σαγόνια του να χτυπήσουν μεταξύ τους. Χιλιάδες φωτεινά μυγάκια γέμισαν μονομιάς το οπτικό του πεδίο. Το ποτάμι τον κατάπιε. Συνέχισε να κατεβαίνει, με μειωμένη ταχύτητα, αλλά αρκετή ακόμη, ώστε να τρανταχεί σύγκορμος όταν τα πόδια του χτύπησαν στο βυθό. Τα γόνατά του λύγισαν από την ορμή της

σύγκρουσης και είχε την αίσθηση πως έσπασαν και τα δυο του πόδια στη σύνδεση των γοφών.

Μόνο όταν κλότσησε δυνατά το βυθό, αναζητώντας απελπισμένα αέρα ν' αναπνεύσει, συνειδητοποίησε με απέραντη ανακούφιση πως και τα δυο του πόδια ήταν ακόμη γερά. Με το που βγήκε απότομα στην επιφάνεια του ποταμού, βήχοντας και φτύνοντας νερά, διαπίστωσε πως είχε πέσει πολύ κοντά στο βράχο, αλλά το δυνατό ρεύμα τον είχε ήδη απομακρύνει αρκετά.

Τίναξε το κεφάλι για να διώξει τα νερά από τα μάτια του και κοίταξε βιαστικά γύρω. Τα τοιχώματα του φαραγγιού έτρεχαν δεξιά κι αριστερά του και υπολόγισε την ταχύτητα του ρεύματος γύρω στους δέκα κόμβους, αρκετή για να σπάσει κάποιο κόκαλο έτσι και χτυπούσε σε βράχο. Τη στιγμή που έκανε αυτή τη σκέψη, το σώμα του πέρασε ξυστά από άλλο ένα μικροσκοπικό νησάκι μέσα στην ορμητική κοίτη του ποταμού. Ο Νίκολας γύρισε ανάσκελα μέσα στο νερό, τεντώνοντας τα πόδια του μπροστά για να είναι έτοιμος ν' αποκρούσει το βράχο έτσι και τον έριχνε το ρεύμα πάνω σε κάποια άλλη βραχονησίδα.

«Δεν τη γλιτώνω τη βόλτα», μονολόγησε ανήσυχος. «Ο μόνος τρόπος να βγω από δω είναι να κατεβώ το ποτάμι ως το τέλος».

Προσπάθησε να υπολογίσει πόσο μακριά έπρεπε να κολυμπήσει, πόσο απείχε από το σημείο όπου το ποτάμι έβγαινε από το ρήγμα, ορμώντας σαν καταρράχτης μέσα από την ασίδα του ρόδινου γκρεμού.

Πέντ' έξι χιλιόμετρα, τουλάχιστον, σκέφτηκε. Και η κοίτη κατηφόριζε ίσαμε τριακόσια μέτρα μέχρι την έξοδο. Θα συναντούσε σίγουρα μπροστά του μικρότερους καταρράχτες και νεροσυρμές. «Άσχημα τα πράγματα. Οι πιθανότητες να τη γλιτώσω χωρίς ν' αφήσω κανένα κομμάτι μου στο ποτάμι είναι το πολύ δέκα τοις εκατό», μονολόγησε.

Κοίταξε ψηλά. Τα τοιχώματα του ρήγματος έγερναν προς τα μέσα και μερικές φορές σχεδόν έσμιγαν πάνω από το κεφάλι του. Τότε φαινόταν μόνο μια στενή λωρίδα γαλάζιου ουρανού και ήταν σαν να ταξίδευε σ' ένα υγρό, σκοτεινό τούνελ. Με το πέρασμα των αιώνων το νερό είχε λειάνει την επιφάνεια των βράχων, σμιλεύοντας την κοίτη του ανάμεσά τους.

Πάλι καλά που είναι η εποχή της ξηρασίας. Πώς να είναι εδώ κάτω όταν βρέχει; αναρωτήθηκε ο Νίκολας κοιτώντας

το σημάδι της φουσκονεριάς στο βράχο, γύρω στα έξι μέτρα πάνω από το κεφάλι του.

Ανατρίχιασε και ξανακοίταζε μπροστά του, ενώ συνέχιζε να πλέει με το ρεύμα. Είχε συνέλθει πια από το αρχικό σοκ της πτώσης και μπόρεσε να ελέγξει το κορμί του για πιθανά χτυπήματα. Εκτός από κάνα δυο μώλωπες και μια μικρή ενόχληση που ένιωθε στο αριστερό του γόνατο, δεν είχε πάθει τίποτα. Όλα τα μέλη του ανταποκρίνονταν και, όταν χρειάστηκε να κολυπήσει κάθετα στο ρεύμα για ν' αποφύγει κάποια βράχια, δούλεψε ακόμα και το πονεμένο του γόνατο αρκετά καλά ώστε να τον βοηθήσει να τα ξεπεράσει.

Βαθμιαία, άρχισε ν' αντιλαμβάνεται έναν καινούριο ήχο μέσα στο φαράγγι. Ήταν ένα υπόκωφο μουγκρητό που δυνάμωνε όσο κατηφόριζε με το ρεύμα. Τα τοιχώματα συνέκλιναν όλο και περισσότερο ψηλά, το ρήγμα στένευε και το ποτάμι γινόταν όλο και πιο ορμητικό όσο μίκραινε το βάθος και στένευε το φάρδος της κοίτης του. Το μουγκρητό του νερού γρήγορα μετατράπηκε σε τρομερή, αδιάκοπη βροντή που αντιβούιζε σ' όλο το φαράγγι.

Ο Νίκολας γύρισε μπρούμυτα και κολύπησε με όλη του τη δύναμη κάθετα στο ρεύμα, ώσπου έφτασε το κοντινότερο τοίχωμα. Προσπάθησε να βρει κάποια προεξοχή ή σχισμή στο βράχο για να κρατηθεί, αλλά ο ποταμός είχε λειάνει τα τοιχώματα εντελώς. Γλιστρούσε συνεχώς κάτω απ' τα δάχτυλά του, που πάσχιζαν απεγνωσμένα ν' αρπαχτούν, ενώ τα νερά ορμούσαν πάνω από το κεφάλι του και τον σκέπαζαν. Κοίταξε το νερό ολόγυρά του και είδε πως η επιφάνειά του ήταν γαλήνια σαν γυαλί. Σαν το άλογο που τεντώνει τ' αυτιά του προς τα πίσω καθώς συσπειρώνεται για το μεγάλο σάλτο, ο ποταμός είχε καταλάβει τι ακολουθούσε κι ετοιμαζόταν.

Ο Νίκολας έσπρωξε δυνατά το βράχο κι απομακρύνθηκε από το τοίχωμα του ρήγματος. Γι' άλλη μια φορά γύρισε σε ύπτια θέση με τα πόδια τεντωμένα μπροστά κι ακολούθησε το ποτάμι. Ξαφνικά, το υγρό στοιχείο χάθηκε κάτω από τα πόδια του κι εκείνος εκτοξεύτηκε κυριολεκτικά στο κενό. Το αφρισμένο νερό γέμιζε τον αέρα ολόγυρά του κι αυτός στροβιλιζόταν σαν ξερόφυλλο στον άνεμο. Η πτώση έμοιαζε να μην έχει τελειωμό και ύστερα χτύπησε ξανά στο νερό με όλο του το βάρος και βούλιαξε πάλι βαθιά κάτω από την επιφάνεια.

Με όση δύναμη είχε, έδωσε ώθηση στο σώμα του κι εκτινάχτηκε έξω από το νερό με κομμένη την ανάσα. Πίσω

από τις σταγόνες που του θόλωναν τα μάτια, είδε ότι είχε πέσει στη φυσική δεξαμενή μπροστά στον καταρράκτη, μια μεγάλη δίνη όπου τα νερά περιστρέφονταν αδιάκοπα σε μια διαρκή πιρουέτα γύρω από ένα νοητό άξονα.

Όπως στρεφόταν μαζί τους, είδε πρώτα την πελώρια αφρισμένη στήλη του καταρράκτη που τον είχε μεταφέρει ως εκεί και ύστερα, πάντα στριφογυρνώντας με το ρεύμα, τη στενή έξοδο της φυσικής αυτής πισίνας, απ' όπου ξέφευγε το ποτάμι για να συνεχίσει τη φρενιασμένη πορεία του προς τα κάτω. Προς το παρόν, ήταν ασφαλής μέσα στη δίνη, κάτω από τον καταρράκτη. Γρήγορα η φυγόκεντρος τον έσπρωξε στην περιφέρεια της λεκάνης, πίσω από την κουρτίνα του αφρισμένου νερού που συνέχιζε να πέφτει από ψηλά. Άπλωσε το χέρι του και πιάστηκε από μια τούφα μούσκλια που φύτρωναν σε μια εσοχή του βράχου.

Εκεί μπόρεσε επιτέλους να σταματήσει για να ξεκουραστεί και να κάνει μια εκτίμηση της κατάστασής του. Δεν άργησε ωστόσο να καταλάβει ότι ο μόνος τρόπος για να βγει από το ρήγμα ήταν ν' ακολουθήσει ξανά το ρεύμα του ποταμού, διακινδυνεύοντας ό,τι του επιφύλασσε η μοίρα παρακάτω. Θα συναντούσε σίγουρα νεροσυρμές, αν όχι κι άλλο καταρράκτη, έστω και μικρότερο απ' αυτόν απ' όπου είχε μόλις πέσει.

Ας υπήρχε τρόπος να σκαρφαλώσει στο τοίχωμα! Κοίταξε προς τα πάνω και το ηθικό του καταρρακώθηκε στη θέα του τρομερού βράχου που ορθωνόταν καμπυλώνοντας σαν τρούλος πάνω από το κεφάλι του.

Ενώ κοίταζε ακόμη ψηλά, κάτι τράβηξε την προσοχή του· κάτι που ήταν πολύ συμμετρικό για να είναι τυχαίο. Μια διπλή σειρά από σκούρα σημάδια διέτρεχε κάθετα την επιφάνεια του βράχου, ξεκινώντας από την επιφάνεια του νερού και καταλήγοντας στην κορυφή, που απείχε καμιά εξηνταριά μέτρα. Ο Νίκολας έπαψε να κρατιέται από τα μούσκλια και κολύμπησε σύρριζα με το τοίχωμα ως εκεί που άρχιζαν τα σημάδια.

Όταν έφτασε κοντά, διαπίστωσε ότι ήταν τετράγωνα ανοίγματα στο πέτρωμα, βαθιές κόγχες με φάρδος γύρω στα δεκαπέντε εκατοστά. Οι δυο κάθετες σειρές απείχαν μεταξύ τους όσο δυο φορές το άνοιγμα των χεριών του και η κάθε κόγχη βρισκόταν ακριβώς απέναντι από την αντίστοιχή της στην παράλληλη σειρά.

Ο Νίκολας έχωσε το χέρι του στην κοντινότερη τρύπα και διαπίστωσε ότι ήταν αρκετά βαθιά ώστε να το χωρέσει

ως τον αγκώνα. Αυτό το άνοιγμα, που βρισκόταν κάτω από το σημάδι της φουσκονεριάς στο βράχο, ήταν λείο και στρογγυλεμένο από τη διάβρωση. Όταν όμως περιεργάστηκε τα υπόλοιπα, αυτά που δεν είχαν βρεθεί ποτέ κάτω από το νερό, είδε ότι είχαν διατηρήσει το αρχικό τους σχήμα. Οι ακμές ήταν ευθείες γραμμές που σχημάτιζαν μεταξύ τους ορθές γωνίες.

«Θεέ μου, πόσο παλιά είναι για να έχουν διαβρωθεί τόσο πολύ;» μουρμούρισε κοιτώντας τα στρογγυλεμένα ανοίγματα. «Και πώς στην ευχή βρέθηκε άνθρωπος εδώ κάτω για να τα σκάψει;»

Πιάστηκε από την κόγχη και μελέτησε τη διάταξη των υπολοίπων πάνω στο βράχο. Το ερώτημα ήταν γιατί να κάνει κανείς τόσο κόπο να τις ανοίξει. Αδυνατούσε να σκεφτεί ένα λογικό σκοπό. Ποιος είχε κάνει τέτοια δουλειά; Και τι να γύρευε εκεί κάτω; Ήταν σωστό μυστήριο.

Ξαφνικά, το βλέμμα του εντόπισε κάτι ακόμα. Ήταν μια ρηχή κυκλική εγκοπή στην επιφάνεια του βράχου, τοποθετημένη ακριβώς ανάμεσα στις δυο σειρές από τρύπες και αρκετά ψηλότερα από τη γραμμή της φουσκονεριάς. Από τόσο χαμηλά φαινόταν σαν τέλειος κύκλος. Ακόμη ένα σχήμα που δεν ήταν φυσικό.

Ο Νίκολας αποτραβήχτηκε λίγο από το βράχο, για να μπορέσει να το δει καλύτερα. Του φάνηκε σαν σχέδιο χαραγμένο στο βράχο και του θύμιζε τα εγχάρakta σημάδια στους μαύρους ογκόλιθους που υπάρχουν στις δυο όχθες του Νείλου, κάτω από τον πρώτο καταρράκτη στο Ασουάν, αυτά που είχαν φτιάξει τα πανάρχαια χρόνια οι Αιγύπτιοι για να μετράνε το ετήσιο ύψος της πλημμύρας. Όμως το φως ήταν πολύ λίγο και η γωνία εντελώς άβολη για να μπορέσει ν' αποφασίσει αν ήταν κατασκευασμένο από ανθρώπινα χέρια, πόσο μάλλον να διακρίνει αν υπήρχαν σύμβολα ή κάποιο είδος γραφής μέσα σ' αυτό το σχήμα.

Ο μόνος τρόπος να το διαπιστώσει ήταν να το παρατηρήσει από πιο κοντά. Δοκίμασε να πιαστεί από τις σκαμμένες κόγχες και να σκαρφαλώσει στον κατακόρυφο βράχο. Χρησιμοποιώντας τες σαν πατήματα και πιασίματα και με τρομερά μεγάλη προσπάθεια, κατάφερε ν' ανασύρει το σώμα του πάνω από την επιφάνεια του νερού. Αλλά οι αποστάσεις ανάμεσα σε δυο διαδοχικές κόγχες ήταν πολύ μεγάλες, με αποτέλεσμα να ξαναπέσει πίσω και να καταπιεί κι άλλο νερό.

«Ηρεμα, φίλε», συμβούλεψε τον εαυτό του. «Έχεις ακόμα πολύ δρόμο για να βγεις από δω». Δεν έπρεπε να εξαντλεί τις

δυνάμεις του. Θα μπορούσε να επιστρέψει μια άλλη φορά να ρίξει μια πιο κοντινή ματιά σε ό,τι υπήρχε εκεί πάνω.

Μόνο τότε συνειδητοποίησε πόσο εξαντλημένος ήταν σωματικά. Τα νερά του Νταντέρα ήταν τα χιόνια που έλιωναν από τις βουνοκορφές της οροσειράς Τσοκ. Τα δόντια του Νίκολας είχαν αρχίσει να χτυπάνε από την έκθεση στο κρύο κι αν δε φρόντιζε να βγει από την παγερή εκείνη πισίνα το συντομότερο δυνατό κινδύνευε άμεσα από υποθερμία.

Έσπρωξε απρόθυμα το βράχο, δίνοντας ώθηση στο σώμα του για να επιστρέψει στο κέντρο της δίνης, και κατευθύνθηκε προς το στενό άνοιγμα απ' όπου ο Νταντέρα συνέχιζε την ορμητική του κάθοδο προς τη συμβολή με το Γαλάζιο Νείλο. Το ρεύμα τον παρέσυρε ξανά, τον τίναξε μπροστά κι ο Νίκολας έπαψε να κολυμπάει κι αφέθηκε να πηγαίνει με το ποτάμι.

Στην πρώτη ορμητική κατεβασιά έγινε έρμαιο των νερών που τον πετούσαν από βράχο σε βράχο. Η κατρακύλα έμοιαζε ατέλειωτη, ώσπου ξαφνικά βρέθηκε να κολυμπάει σε μια πιο ομαλή κοίτη. Γύρισε ανάσκελα στο νερό, εκμεταλλευόμενος αυτή τη σύντομη ανάπαυλα, και κοίταξε προς τα πάνω. Τα τοιχώματα σχεδόν έσμιγαν ψηλά πάνω από το κεφάλι του και το φως στο ρήγμα ήταν ελάχιστο. Ο αέρας εκεί ήταν υγρός, σκοτεινός και γεμάτος νυχτερίδες. Δεν πρόλαβε όμως να δει περισσότερα γιατί το ρεύμα του ποταμού δυνάμωσε ξανά κι άρχισε ν' ακούγεται το γνώριμο μουγκρητό των ταραγμένων νερών. Προετοιμάστηκε νοερά για τον επόμενο γύρο και σύντομα εκτοξεύτηκε στην καινούρια απότομη κατεβασιά του ποταμού.

Μετά από λίγο έχασε εντελώς το λογαριασμό· δεν ήξερε πια ούτε πόση απόσταση είχε διανύσει ούτε πόσες νεροσυρμές είχε περάσει κατρακυλώντας με το ποτάμι. Ήταν μια αδιάκοπη μάχη με το υδάτινο στοιχείο, το κρύο, τον πόνο από τα χτυπήματα στα βράχια και μια απεγνωσμένη προσπάθεια να συνεχίσει ν' ανασαίνει. Το ποτάμι τον σκότωνε.

Ξαφνικά μεταβλήθηκε το φως. Μετά το μισοσκόταδο στο εσωτερικό του φοβερού ρήγματος, ήταν σαν να έριχνε κάποιος στα μάτια του τη φωτεινή δέσμη ενός φακού. Ταυτόχρονα ένιωσε την ορμή και την αγριότητα του νερού ολόγυρά του να καταλαγιάζει. Με τα μάτια μισόκλειστα κόντρα στο λαμπερό φως του ήλιου, κοίταξε πίσω του και διαπίστωσε ότι είχε περάσει κάτω από την αψίδα των ρόδινων βράχων και βρισκόταν πια στο γνώριμο κομμάτι του ποταμού που είχαν εξερευνήσει με τη Ρόγιναν. Σε μικρή απόστα-

ση μπροστά του είδε την κρεμαστή γέφυρα και με τις ελάχιστες δυνάμεις που του απέμεναν κολύμπησε κακήν κακώς προς αυτό το μικρό τμήμα αμμουδεράς όχθης.

Ένα από τα χοντρά, φθαρμένα σκοινιά της γέφυρας κρεμόταν σε μικρή απόσταση από την επιφάνεια του νερού. Ο Νίκολας κατάφερε να το αρπάξει περνώντας και με τη βοήθειά του ν' αντισταθεί στο ρεύμα και να βγει στην όχθη. Προσπάθησε να συρθεί εντελώς έξω από το νερό, αλλά οι δυνάμεις του τον εγκατέλειψαν και κατέρρευσε, με το πρόσωπο στην άμμο, ξερνώντας το νερό που είχε καταπιεί. Ήταν τόσο ευλογημένη η αίσθηση ασφάλειας του σταθερού εδάφους, που δεν είχε πια τη θέληση αλλά ούτε και τη δύναμη να κάνει την παραμικρή προσπάθεια να κινηθεί. Έμεινε εκεί, με τα πόδια του ακόμη μέσα στο νερό.

«Είμαι ζωντανός», μουρμούρισε με δέος και βυθίστηκε σε μια κατάσταση μεταξύ ύπνου και λιποθυμίας.

Δεν ήξερε πόση ώρα έμεινε έτσι, αλλά, όταν ένιωσε ένα χέρι να τον τραντάζει από τον ώμο και μια ανθρώπινη φωνή να του μιλάει από πολύ κοντά, αισθάνθηκε μόνο δυσφορία για την ενόχληση.

«*Εφέντι*, ξύπνα! Σε ψάχνουν. Η όμορφη *βοϊζίρο* σε ψάχνει».

Με φοβερή προσπάθεια, ο Νίκολας πάτησε τις παλάμες του στην άμμο κι ανακάθισε αργά. Γονατισμένος δίπλα του ήταν ο Ταμρέ, που κουνούσε συνεχώς το κεφάλι, χαμογελώντας χαζά.

«Έλα, *εφέντι*, σήκω να φύγουμε. Η *βοϊζίρο* ψάχνει το ποτάμι από την άλλη μεριά της γέφυρας. Κλαίει και φωνάζει συνέχεια τ' όνομά σου», του είπε ο Ταμρέ. Ο Νίκολας δεν είχε ξαναδεί ποτέ του άνθρωπο που να καταφέρνει να δείχνει τρελός από αγωνία και ταυτόχρονα να χαμογελάει. Κοιτώντας πάνω από τον ώμο του Ταμρέ, είδε το δίσκο του ήλιου να κρέμεται ακριβώς πάνω από το χείλος του φαραγγιού. Ήταν αργά το απόγευμα.

Καθισμένος όπως ήταν στην άμμο, ο Νίκολας έλεγξε το σώμα του να δει αν και πού ήταν χτυπημένος. Πονούσε παντού, τα πόδια και τα χέρια του ήταν γεμάτα κοκκινίλες και γδαρσίματα, αλλά ευτυχώς δεν είχε ούτε ένα σπασμένο κό-

καλο. Ούτε ζαλάδα αισθανόταν, παρά το μεγαλούτσικο καρούμπαλο που κοσμούσε το κούτελό του.

«Βοήθησέ με να σηκωθώ», είπε στον Ταμρέ. Το αγόρι έβαλε τον ώμο του στήριγμα κάτω από τη μασχάλη του Νίκοιλας και τον κράτησε για να σταθεί στα πόδια του. Στη συνέχεια τον βοήθησε να σκαρφαλώσει στην ανηφορική πλαγιά ως το μονοπάτι κι από κει, κουτσαίνοντας και παραπατώντας, ως την κρεμαστή γέφυρα.

Δεν είχαν προλάβει καλά καλά να φτάσουν στην απέναντι όχθη όταν ακούστηκαν κραυγές χαράς από κάπου πολύ κοντά τους.

«Νίκι! Ω Θεέ μου! Είσαι καλά!» Η Ρόγίαν κατέβηκε τρέχοντας το μονοπάτι, ρίχτηκε πάνω του και τον αγκάλιασε. «Πήγα να τρελαθώ. Νόμισα πως...» Σώπασε απότομα και τραβήχτηκε ένα βήμα πίσω από την αγκαλιά του για να τον δει καλύτερα. «Είσαι καλά; Περίμενα να σε βρω με σπασμένα κόκαλα, άψυχο, κάπου...»

«Αφού το ξέρεις ότι είμαι άτρωτος κι αλεξίσφαιρος», τη διέκοψε ο Νίκοιλας. Χαμογέλασε με το ζόρι και προσπάθησε να μην κουτσαίνει. «Δεν πρόκειται ν' απαλλαγείς έτσι εύκολα από μένα. Το έκανα μόνο και μόνο για να εξασφαλίσω μια υπέροχη αγκαλιά».

Η Ρόγίαν τον άφησε μονομιás. «Μη σου μπαίνουν ιδέες. Είμαι τρυφερή και προστατευτική με όλα τα πληγωμένα ζώακια, όσο κοντά κι αν είναι», του τόνισε, αλλά το χαμόγελό της έλεγε άλλα. «Τέλος πάντων, χαίρομαι που σ' έχω ξανά κοντά μου ακέραιο, Νίκι».

«Πού είναι ο Μπόρις;»

«Αυτός και οι άντρες του ψάχνουν τις όχθες προς τα κάτω. Νομίζω ότι δε βλέπει την ώρα ν' ανακαλύψει το πτώμα σου».

«Τι έκανε με το ντικ-ντικ;»

«Αφού ανησυχείς για το ντικ-ντικ, σίγουρα δεν έχεις τίποτα σοβαρό. Οι εκδορείς το κουβάλησαν στον καταυλισμό».

«Να πάρει και να σηκώσει! Πρέπει να επιβλέψω το γδάρσιμο και την επεξεργασία της προβιάς. Θα μου την καταστρέψουν!» Ο Νίκοιλας πέρασε το χέρι του γύρω από τους ώμους του Ταμρέ. «Έλα, μικρέ! Ας δοκιμάσουμε να τρέξουμε όσο πιο γρήγορα μπορώ».

Ο Νίκολας ήξερε ότι μ' αυτή τη ζέστη θα άρχιζε σχεδόν αμέσως η αποσύνθεση στο κουφάρι της μικρής αντιλόπης και οι τρίχες θα μαδούσαν από την προβιά αν δεν ξεκινούσαν σύντομα τη διαδικασία της επεξεργασίας της. Ήταν επιτακτική ανάγκη να γδαρθεί το ζώο αμέσως. Είχε ήδη αφεθεί εκτεθειμένο πολλές ώρες και η προετοιμασία μιας προβιάς για βαλσάμωμα ήταν μια δύσκολη δουλειά που απαιτούσε πολύ μεγάλη προσοχή και ιδιαίτερες ικανότητες.

Είχε σουρουπώσει, όταν ο Νίκολας έφτασε κουτσαίνοντας στον καταυλισμό και φώναξε αμέσως τους εκδορείς στα αραβικά: «Ε, Κιφ! Ε, Σαλίν! Πού είστε;» Κι όταν τους είδε να βγαίνουν τρέχοντας από την καλύβα τους, ρώτησε όλο αγωνία: «Αρχίσατε;»

«Όχι ακόμα, εφέντι. Να φάμε πρώτα το βραδινό μας».

«Για μια φορά, η τεμπελιά μάς βγαίνει σε καλό. Μην αγίζετε το ζώο πριν έρθω εγώ. Και μέχρι να έρθω πηγαίνετε να φέρετε μια από τις μεγάλες λάμπες γκαζιού!» Ο Νίκολας πήγε στην καλύβα του, όσο πιο γρήγορα του επέτρεπε το πονεμένο κορμί του να κινηθεί. Εκεί γδύθηκε, άλειψε όλα τα φανερά του τραύματα με ιώδιο, φόρεσε καθαρά, στεγνά ρούχα, πήρε από τον ταξιδιωτικό του σακό την πάνινη θήκη που περιείχε τα μαχαίρια του και κατευθύνθηκε στην καλύβα των εκδορέων.

Κάτω από το δυνατό, λευκό φως της λάμπας βουτανίου, άρχισε αμέσως τη διαδικασία της εκδοράς. Δεν είχε κάνει παρά τις αρχικές τομές στο εσωτερικό των ποδιών και στην κοιλιά του ντικ-ντικ όταν ο Μπόρις εμφανίστηκε στην πόρτα της καλύβας.

«Ωραίο το κολύμπι, Εγγλέζε;»

«Τονωτικό», απάντησε ο Νίκολας μ' ένα χαμόγελο. «Δεν περιμένω φυσικά να πάρεις πίσω όσα είπες για το ραβδωτό ντικ-ντικ, έτσι δεν είναι; Αν θυμάμαι καλά, τέτοιο ζώο δεν υπάρχει, κατά τη γνώμη σου».

«Σαν κουνέλι είναι. Κανένας αληθινός κυνηγός δεν ασχολείται με τέτοια ψιλοπράματα», απάντησε περιφρονητικά ο Μπόρις. «Τώρα που σκότωσες το κουνέλι σου, Εγγλέζε, δεν ξεκινάμε για την Αντίς Αμπέμπα;»

«Σε πλήρωσα για τρεις εβδομάδες. Το σαφάρι είναι δικό μου και θα φύγουμε μόνο όταν πω εγώ», του ξεκαθάρισε ο Νίκολας. Ο Μπόρις του γύρισε την πλάτη κι αποχώρησε μ' ένα γρύλισμα.

Ο Νίκολας δούλευε γρήγορα. Τα μαχαίρια του ήταν ειδικά κατασκευασμένα για τέτοια λεπτοδουλειά και κάθε τόσο τα τρόχιζε σε μια ειδική κεραμική ράβδο, ώσπου η λάμα γινόταν τόσο κοφτερή που θα μπορούσε να ξυρίσει τις τρίχες στον καρπό του μόνο μ' ένα ελαφρό πέρασμα.

Έπρεπε να γδάρουν τα πόδια χωρίς να αφαιρέσουν τις μικροσκοπικές οπλές. Πριν ολοκληρώσει ο Νίκολας αυτό το στάδιο της δουλειάς, άλλος ένας άντρας μπήκε στην καλύβα. Φορούσε το καλογερίστικο *σάμα* και είχε το κεφάλι του καλυμμένο. Μόνο όταν μίλησε, αναγνώρισε ο Νίκολας τον Μεκ Νιμούρ.

«Έμαθα πως έμπλεξες πάλι άσχημα, Νίκολας, και ήρθα να δω αν ζεις ακόμα. Στο μοναστήρι κυκλοφόρησε η φήμη ότι πνίγηκες, αν κι εγώ ήξερα πως ήταν αδύνατο κάτι τέτοιο. Δεν είσαι απ' αυτούς που πεθαίνουν εύκολα».

«Εύχομαι να έχεις δίκιο, Μεκ», απάντησε γελώντας ο Νίκολας.

Ο Μεκ κάθισε σταυροπόδι, απέναντί του. «Δώσ' μου ένα από τα μαχαίρια σου ν' αποτελειώσω τις οπλές. Θα κάνεις πιο γρήγορα αν σου δώσω ένα χέρι».

Ο Νίκολας του έδωσε ένα από τα μαχαίρια του χωρίς σχόλια. Ήξερε ότι ο Μεκ μπορούσε να γδάρει τέλεια τις οπλές, γιατί ο ίδιος τον είχε μάθει πώς να το κάνει. Δουλεύοντας οι δυο τους θα τέλειωναν στο μισό χρόνο, κι όσο πιο σύντομα αφαιρούσαν το τομάρι, τόσο θα λιγόστευε ο κίνδυνος της αποσύνθεσης.

Ο Νίκολας έστρεψε την προσοχή του στο κεφάλι. Ήταν το δυσκολότερο μέρος της διαδικασίας. Το δέρμα έπρεπε να βγει από το κρανίο σαν γάντι, πράγμα που σήμαινε ότι έπρεπε να δουλέψει από το εσωτερικό τα βλέφαρα, τα ρουθούνια και τα χείλη του ζώου. Τα αυτιά ήταν ίσως το δυσκολότερο σημείο, γιατί το δέρμα έπρεπε ν' αφαιρεθεί ενιαίο από το χόνδρο. Οι δυο άντρες δούλευαν αμίλητοι για λίγη ώρα, ώσπου ο Μεκ έσπασε πρώτος τη σιωπή.

«Πόσο καλά τον ξέρεις το Ρώσο σου, τον Μπόρις Μπραζίλοφ;» ρώτησε.

«Τον συνάντησα για πρώτη φορά μόλις κατέβηκα από το αεροπλάνο. Μου τον σύστησε μια φίλη».

«Δεν πρέπει να είναι καλή σου φίλη». Ο Μεκ σήκωσε το κεφάλι από τη δουλειά του. Η έκφρασή του ήταν βλοσυρή. «Ήρθα να σε προειδοποιήσω σχετικά μ' αυτόν».

«Σ' ακούω», είπε ήσυχχα ο Νίκολας.

«Το '85 με συνέλαβαν τα τσιράκια του Μεγκίστου. Κρατήθηκα στο στρατόπεδο Καρλ Μαρξ, κοντά στην Αντίς Αμπέμπα. Ο Μπραζίλοφ ήταν ένας από τους ανακριτές της φυλακής. Ανήκε στην Κα-Γκε-Μπε εκείνο τον καιρό. Η αγαπημένη του μέθοδος ήταν να χώνει το λάστιχο του μηχανήματος πίεσης στον κώλο του άντρα ή της γυναίκας που ανέκρινε και ν' ανοίγει την κάνουλα. Φούσκωναν σαν μπαλόνια και ύστερα έσκαζαν τα σωθικά τους». Ο Μεκ έκανε μια μικρή παύση ενώ άλλαζε θέση για να πιάσει τη δεύτερη από τις οπλές της αντιλόπης. «Εγώ δραπέτευσα πριν προλάβει να με ανακρίνει. Όταν ο Μεγκίστου το 'σκάσε από τη χώρα, ο Μπραζίλοφ αποσύρθηκε κι έγινε κυνηγός σαφάρι. Δεν ξέρω πώς έπεισε τη *βοϊζίρο* Τισέι να τον παντρευτεί, αλλά, απ' όσα ξέρω γι' αυτόν, η κοπέλα δεν πρέπει να είχε άλλη επιλογή».

«Τον υποψιαζόμουν κι εγώ», παραδέχτηκε ο Νίκολας.

Σώπασαν ξανά για ένα διάστημα. «Ήρθα να σου πω ότι ίσως αναγκαστώ να τον σκοτώσω», είπε ψιθυριστά ο Μεκ κάποια στιγμή.

Δεν ξαναμίλησε κανείς τους μέχρι που ο Μεκ τελείωσε και τις τέσσερις οπλές και σηκώθηκε. «Αυτές τις μέρες η κατάσταση είναι πολύ συγκεχυμένη, Νίκολας. Αν αναγκαστώ να φύγω βιαστικά και δεν προλάβουμε να τα ξαναπούμε, να ξέρεις πως υπάρχει κάποιος στην Αντίς Αμπέμπα που μπορεί να μου μεταφέρει μήνυμα έτσι και με χρειαστείς. Είναι ο συνταγματάρχης Μαριάμ Κιντάνε, στο υπουργείο Αμύνης. Είναι φίλος. Το κωδικό μου όνομα είναι Χελιδόνι. Θα καταλάβει αμέσως για ποιον του μιλάς».

Αγκαλιάστηκαν βιαστικά. «Ο Θεός μαζί σου!» είπε ο Μεκ και βγήκε γρήγορα από την καλύβα. Η νύχτα κατάπιε τη ρασοφορεμένη φιγούρα του κι ο Νίκολας έμεινε μερικές στιγμές στην πόρτα κοιτώντας το σκοτάδι, πριν επιστρέψει στη δουλειά του.

Η ώρα ήταν πολύ περασμένη όταν ολοκληρώθηκε τελικά η επεξεργασία της προβιάς, που σήμαινε τρίψιμο όλης της επιφάνειας του δέρματος με ορυκτό αλάτι και στη συνέχεια βούτηγμα σ' ένα ειδικό διάλυμα για προστασία από τα διάφορα έντομα και βακτήρια που προσβάλλουν το ξηρό δέρμα. Ο Νίκολας άπλωσε την προβιά στο δάπεδο της καλύβας, με την υγρή πλευρά προς τα πάνω, κι έριξε κι άλλο ορυκτό αλάτι στα λίγα σημεία που ήταν ακόμη νωπά.

Τα τοιχώματα της συγκεκριμένης καλύβας ήταν ενισχυμένα με συρματόπλεγμα για να κρατάνε μακριά τις ύαινες. Έστω και ένα απ' αυτά τα απαίσια πλάσματα ήταν ικανό να

καταβροχθίσει την κατεργασμένη προβιά μέσα σε δευτερόλεπτα. Ο Νίκολας φρόντισε ν' ασφαλίσει καλά την πόρτα, που ήταν κι αυτή ενισχυμένη με συρματοπλέγμα, πριν πάρει τη λάμπα γκαζιού και κατευθυνθεί προς την καλύβα που χρησίμευε για τραπεζαρία. Οι υπόλοιποι είχαν ήδη φάει και πέσει για ύπνο εδώ και ώρες, αλλά η Τισέι είχε αφήσει τη δική του μερίδα στη φύλαξη του Αιθίοπα μάγαιρα. Ο Νίκολας δεν είχε συνειδητοποιήσει πόσο πολύ πεινούσε ως τη στιγμή που του μύρισε το φαγητό.

Όταν ξύπνησε το πρωί, ο Νίκολας ήταν τόσο πιασμένος, που κατηφόρισε μετά βίας ως την καλύβα με την προβιά, σκυφτός και δύσκαμπτος σαν εκατόχρονος γέρος. Αφού έλεγξε το δέρμα κι έριξε φρέσκο αλάτι, έδωσε εντολή στον Σαλίν και στον Κιφ να θάψουν το κρανίο του ντικ-ντικ κάτω από ένα σωρό χώμα σε σχήμα μυρμηγκοφωλιάς, για να μπορέσουν τα έντομα να καθαρίσουν τα κόκαλα από τις σάρκες και να αδειάσουν την κρανιακή κοιλότητα από το περιεχόμενό της. Ο Νίκολας πάντα προτιμούσε αυτή τη μέθοδο από το βρασμό του κρανίου.

Ικανοποιημένος που το τρόπαιό του ήταν σε καλή κατάσταση, πήγε στην καλύβα του φαγητού, όπου βρίσκονταν ήδη οι υπόλοιποι.

Ο Μπόρις τον υποδέχτηκε όλο χαμόγελα και χαρές. «Όλα καλά, Εγγλέζε. Τώρα μπορούμε να φύγουμε για Αντίς, ντα; Δεν έχει τίποτ' άλλο να κάνουμε εδώ».

«Θα μείνουμε να φωτογραφίσουμε την τελετή του Τιμκάτ στο μοναστήρι», του απάντησε ο Νίκολας. «Και μετά, ίσως θελήσω να κυνηγήσω κάποια άλλη αντιλόπη. Ποιος ξέρει; Σου το ξαναείπα. Θα φύγουμε όταν αποφασίσω εγώ».

Ο Μπόρις δεν έκρυψε τη δυσφορία του. «Είσαι τρελός, Εγγλέζε. Θα μείνεις με τέτοια ζέστη να βλέπεις τους μαύρους να κάνουν τα άμπρα κατάμπρα τους;»

«Σήμερα θα πάω για ψάρεμα κι αύριο θα παρακολουθήσουμε το Τιμκάτ».

«Δεν έχεις καλάμι για ψάρεμα», είπε καχύποπτα ο Μπόρις, αλλά ο Νίκολας έβγαλε από το σακίδιό του έναν μικρό πάνινο κύλινδρο, τον άνοιξε και του έδειξε το πτυσσόμενο Χάρντι Σμάγκλερ που περιείχε.

Έπειτα, στράφηκε στη Ρόγιν. «Έρχεσαι να μου κάνεις παρέα;» της πρότεινε.

Ανηφόρισαν την όχθη ως το ύψος της κρεμαστής γέφυρας, όπου ο Νίκολας έστησε το καλάμι του κι έδεσε στην άκρη της πετονιάς ένα φτερωτό αγκίστρι.

«Ρόγιαλ Κόουτμαν», δήλωσε με καμάρι και το σήκωσε για να το θαυμάσει και η Ρόγιν. «Τα ψάρια τρελαίνονται να το τσιμπάνε, από την Παταγονία ως την Αλάσκα. Σύντομα θα διαπιστώσουμε αν είναι τόσο αγαπητό κι εδώ στην Αιθιοπία».

Η Ρόγιν είχε καθίσει ψηλότερα στην όχθη και τον χάζευε που πετούσε την πετονιά του. Στη δεύτερη ριξιά, σχηματίστηκε ξαφνικά μια μικρή δίνη κάτω από το αγκίστρι. Το καλάμι πήρε μονομιάς σχήμα τόξου καθώς η άκρη του τραβήχτηκε απότομα προς το νερό, η πετονιά τεντώθηκε κι ο Νίκολας άρχισε να ξεφωνίζει από ενθουσιασμό.

«Σ' έπιασα, ομορφούλα μου!»

Έκανε σαν μικρό παιδί και η Ρόγιν χαμογέλασε με τα καμώματά του. Ύστερα πρόσεξε ότι του είχαν περάσει διά μαγείας όλοι οι πόνοι από τα χτυπήματα, γιατί έτρεχε πάνω κάτω στην άκρη του νερού χωρίς καμιά δυσκολία στο βάδισμα, καθώς προσπαθούσε να κρατήσει το ψάρι στο αγκίστρι. Λίγα λεπτά αργότερα το τράβηξε έξω από το νερό, ένα ψάρι που έμοιαζε με ράβδο χρυσού, μακριά ίσαμε το χέρι του, που στραφτάλιζε στον ήλιο καθώς σπαρταρούσε στην αμμουδερή όχθη.

«Κυπρίνος», ανήγγειλε θριαμβευτικά. «Πεντανόστιμο! Θα το φάμε αύριο για πρωινό».

Ανέβηκε ως εκεί που ήταν η Ρόγιν και κάθισε δίπλα της στο χορτάρι. «Το ψάρεμα ήταν μια καλή δικαιολογία για να ξεφύγουμε από τον Μπόρις. Σ' έφερα εδώ για να σου πω τι ανακάλυψα χτες». Της έδειξε προς την αψίδα των ρόδινων βράχων πέρα από τη γέφυρα και η Ρόγιν ξάπλωσε μπρούμυτα, στήριξε τους αγκώνες στο χορτάρι και το πιγούνι στις παλάμες της, όλο ανυπομονησία.

«Βέβαια, δεν είμαι σίγουρος αν έχει σχέση με την έρευνά μας, αλλά εκεί πάνω έχουν δουλέψει ανθρώπινα χέρια». Της περιέγραψε τις τετράγωνες κόγχες στο πέτρινο τοίχωμα του ρήγματος. «Ξεκινάνε από την επιφάνεια του νερού και φτάνουν ως την κορυφή. Αυτές που βρίσκονται κάτω από τη γραμμή της φουσκοκεριάς είναι εντελώς διαβρωμένες από τις πλημμύρες. Δεν μπορούσα να φτάσω αυτές που ήταν ψηλότερα, αλλά, απ' ό,τι είδα, το θολωτό σχήμα του βράχου τις έχει προστατέψει από τον άνεμο και τη βροχή· είναι σαν να σχηματίζει τρούλο από πάνω τους. Φαίνονταν να είναι ά-

ριστα διατηρημένες, σε πλήρη αντίθεση με αυτές που βρίσκονται κοντά στο νερό».

«Τι συμπέρασμα έβγαλες;» τον ρώτησε η Ρόγιν.

«Ότι είναι πολύ παλιές. Ο βασάλτης είναι εξαιρετικά σκληρό πέτρωμα. Θα πρέπει να χρειάστηκαν πάρα πολλά χρόνια για να τις διαβρώσει το νερό σε τέτοιο βαθμό».

«Και τι νομίζεις ότι εξυπηρετούσαν αυτές οι τρύπες;»

«Δεν ξέρω», απάντησε ο Νίκολας.

«Θα μπορούσαν να είναι τα σημεία στήριξης για κάποιο είδος σκαλωσιάς;» τον ρώτησε η Ρόγιν.

Ο Νίκολας την κοίταξε εντυπωσιασμένος. «Πολύ καλή σκέψη. Ναι, θα μπορούσαν».

«Τι άλλες ιδέες έχεις;»

«Θρησκευτικά σύμβολα», πρότεινε ο Νίκολας, «που έχουν σχέση με κάποια τελετουργία». Είδε το ύφος της Ρόγιν και χαμογέλασε. «Καθόλου πειστικό, συμφωνώ».

«Εντάξει, ας εξετάσουμε την ιδέα της σκαλωσιάς. Γιατί να στήσει κανείς μια σκαλωσιά σε τέτοιο σημείο;» Η Ρόγιν γύρισε ανάσκελα, έκοψε ένα χορταράκι κι άρχισε να το μαसουλίζει ενώ συλλογιζόταν.

«Για να στηρίξει ίσως μια εξέδρα ή μια σκάλα που θα έδινε πρόσβαση στο βάθος του ρήγματος», πρότεινε ο Νίκολας, ανασηκώνοντας τους ώμους του.

«Καμιά άλλη ιδέα;»

«Δε μου έρχεται τίποτ' άλλο».

Μετά από αρκετή σκέψη, η Ρόγιν κούνησε το κεφάλι της. «Ούτε εμένα». Έφτυσε το χορταράκι. «Αν ήταν αυτός ο σκοπός τους, το έργο που είχαν να κάνουν θα πρέπει να ήταν αρκετά μεγάλο. Από την περιγραφή σου, συμπεραίνω ότι η υποτιθέμενη σκαλωσιά θα σχεδιάστηκε με σκοπό να κρατήσει το βάρος πολλών ανθρώπων ή πολύ βαριά υλικά».

«Στη Βόρεια Αμερική, οι Ινδιάνοι κατασκεύαζαν εξέδρες πάνω από καταρράχτες σαν κι αυτόν, όπου στερέωναν τα δίχτυα για το ψάρεμα του σολομού».

«Ήταν ποτέ ονομαστό αυτό το ποτάμι για τα πολλά του ψάρια;»

Ο Νίκολας ανασήκωσε τους ώμους του. «Σ' αυτό δεν μπορεί ν' απαντήσει κανένας. Ίσως να ήταν πριν από χιλιάδες χρόνια, ποιος ξέρει;»

«Αυτό ήταν το μόνο που είδες;»

«Ψηλά στο βράχο, προς την κορυφή, υπήρχε και κάτι άλλο, τοποθετημένο με μαθηματική ακρίβεια ανάμεσα στις δυο παράλληλες σειρές των εγκοπών. Μου φάνηκε σαν ανάγλυφο».

Η Ρόγίαν ανακάθισε απότομα και τον κοίταξε όλο αδημονία. «Το είδες καθαρά; Ήταν επιγραφή ή σύμβολο; Πώς ακριβώς ήταν;»

«Πού τέτοια τύχη! Ήταν πολύ ψηλά και το φως εκεί κάτω ήταν ελάχιστο. Το μόνο που ξέρω είναι ότι έμοιαζε κυκλικό στο σχήμα, αλλά δεν είμαι καν σίγουρος αν δεν ήταν απλώς ένας φυσικός σχηματισμός του βράχου».

Η απογοήτευση της Ρόγίαν ήταν ολοφάνερη. «Υπήρχε τίποτ' άλλο;» τον ρώτησε.

Ο Νίκολας χαμογέλασε. «Ναι. Πολύ, πολύ νερό που έτρεχε πολύ, πολύ γρήγορα».

«Και τι προτείνεις να κάνουμε μ' αυτό το υποτιθέμενο ανάγλυφο;»

«Παρ' ότι δε μ' ενθουσιάζει καθόλου η ιδέα, θα πρέπει να ξαναπάω εκεί να ρίξω μια ματιά».

«Πότε;»

«Αύριο έχουμε το Τιμκάτ. Είναι η μόνη μας ευκαιρία να μπούμε στο *μακντάς* του ναού. Μετά θα οργανώσουμε μια εξερεύνηση στο ρήγμα».

«Ο χρόνος μάς πιέζει, Νίκι, τώρα που αρχίζουν τα πράγματα να γίνονται πολύ ενδιαφέροντα».

«Εμένα μου λες!» μουρμούρισε ο Νίκολας και η Ρόγίαν ένιωσε την ανάσα του πάνω στα χείλη της, γιατί βρίσκονταν πρόσωπο με πρόσωπο, με τα κεφάλια τους πολύ κοντά, σαν συνωμότες ή σαν εραστές. Έπιασε αμέσως το διπλό νόημα της ίδιας της της φράσης. Φανερά ταραγμένη, σηκώθηκε απότομα και τίναξε την άμμο και τα χορταράκια που είχαν κολλήσει στα ρούχα της.

«Υπάρχει μόνο ένα ψάρι για να χορτάσεις τα πλήθη», του είπε. «Η έχεις πολύ μεγάλη ιδέα για τον εαυτό σου ή καλά θα κάνεις να συνεχίσεις το ψάρεμα».

Οι δυο διάκονοι, που είχαν εντολή από τον ηγούμενο να τους συνοδεύουν, προσπάθησαν ν' ανοίξουν δρόμο μέσα στο πλήθος για να τους φέρουν μπροστά. Δεν πρόλαβαν όμως καλά καλά να φτάσουν στο τέλος της σκάλας και οι ίδιοι οι συνοδοί χάθηκαν στο συνωστισμό. Ο Νίκολας και η Ρόγίαν αποκόπηκαν από το άλλο ζευγάρι.

«Μείνε κοντά μου», είπε ο Νίκολας στη Ρόγιαν και την έπιασε γερά από το μπράτσο ενώ προσπαθούσε ν' ανοίξει δρόμο σπρώχνοντας με τον ώμο του. Φυσικά, είχαν φροντίσει επίτηδες να χάσουν τον Μπόρις και την Τισέι στην εκκλησία και μέχρι στιγμής τα πράγματα εξελίσσονταν βολικά.

Επιτέλους, κατάφεραν να φτάσουν σ' ένα σημείο όπου ο Νίκολας στήριξε την πλάτη του σε μια από τις πέτρινες κολόνες της ταράτσας και μπόρεσε ν' αντισταθεί στο ρεύμα του πλήθους που τους έσπρωχνε προς τα εμπρός. Επιπλέον, από κει που στάθηκε μπορούσε να βλέπει καθαρά την είσοδο του σπηλαιού της εκκλησίας. Η Ρόγιαν δεν ήταν αρκετά ψηλή για να μπορεί να δει πάνω από τα κεφάλια των συγκεντρωμένων, οπότε ο Νίκολας τη σήκωσε και την κάθισε πάνω στην κουπαστή της ταράτσας. Η Ρόγιαν αρπάχτηκε από τον ώμο του για να κρατιέται, γιατί πίσω της ανοιγόταν το κενό που κατέληγε στο Νείλο.

Οι προσκυνητές μουρμούριζαν ασταμάτητα ένα μονότονο ψαλμό, ενώ τουλάχιστον δέκα διαφορετικά μπουλούκια μουσικών χτυπούσαν τα τύμπανά τους και κουνούσαν τα σείστρα. Η κάθε μπάντα περιέβαλλε το δικό της αρχηγό, κάποιο φύλαρχο με λαμπρή, τοπική φορεσιά που συνήθως καθόταν προφυλαγμένος κάτω από μια πελώρια ομπρέλα με φανταχτερά χρώματα.

Η προσμονή και η συγκρατημένη έξαψη που πλανιόνταν στην ατμόσφαιρα ήταν εξίσου έντονες με τη ζέστη και τη βρόμα, που αυξάνονταν σταθερά όσο δυνάμωνε ο ομαδικός ψαλμός σε ένταση και οξύτητα. Το πλήθος άρχισε να ταλαντεύεται ρυθμικά και να κυματίζει σαν ένα σώμα, σαν γιγάντια, τερατόμορφη αμοιβάδα που σφύζει από ενέργεια.

Ξαφνικά, από τον εσωτερικό περίβολο του ναού άρχισαν ν' αντηχούν μπρούντζινες καμπάνες. Δεκάδες σάλπιγγες και κέρατα απάντησαν αυτόματα στο κάλεσμά τους κι απ' την κορυφή της σκάλας ακούστηκε μια ομοβροντία πυροβολισμών, καθώς τα πρωτοπαλίκαρα των φυλάρχων έριξαν με τα τουφέκια τους στον αέρα.

Αρκετοί απ' αυτούς ήταν οπλισμένοι με αυτόματα ΑΚ-47 κι ο χαρακτηριστικός κρότος τους έσμιγε με το βρόντο κάτι παμπάλαιων τουφεκιών που γέμιζαν με μπαρούτι. Γαλαζωπά συννεφάκια καπνού σηκώνονταν πάνω από τα κεφάλια του πλήθους και σφαίρες εξοστρακίζονταν από τον γκρεμό προς το φαράγγι. Από παντού ακούγονταν γυναικείες στριγκλιές και λυγμοί, μια παράξενη, ανατριχιαστική какоφωνία. Τα

πρόσωπα των αντρών ήταν ξαναμμένα από θρησκευτικό πυρετό. Έπεφταν στα γόνατα σηκώνοντας ψηλά τα χέρια σαν ικέτες, ψάλλοντας και καλώντας το Θεό τους να τους ευλογήσει. Οι γυναίκες σήκωναν τα μωρά τους ψηλά πάνω από τα κεφάλια τους και δάκρυα θρησκευτικής φρενίτιδας αυλάκωναν τα σκουρόχρωμα μάγουλά τους.

Από την είσοδο του υπόγειου ναού εμφανίστηκε μια πομπή ιερέων και μοναχών. Μπροστά πήγαιναν οι διάκονοι με τα μακριά, άσπρα ράσα και ύστερα οι δόκιμοι που θα βαπτίζονταν στην όχθη του ποταμού. Η Ρόγιν ξεχώρισε τον Ταμρέ —ένας λιγνός κρεμανταλάς τουλάχιστον ένα κεφάλι ψηλότερος από τους υπόλοιπους στη σειρά— και του κούνησε το χέρι της πάνω από το πλήθος που τους χώριζε. Εκείνος την είδε, χαμογέλασε συνεσταλμένα και συνέχισε ν' ακολουθεί τους διακόνους προς το μονοπάτι για το ποτάμι.

Στο μεταξύ είχε πέσει το σούρουπο. Οι σκιές πύκνωναν στο βάθος της σπηλιάς κι ο ουρανός από πάνω ήταν ένας πορφυρός θόλος όπου πρόβαλλαν τα πρώτα λαμπερά αστέρια. Στην αρχή του μονοπατιού υπήρχε ένα μπρούντζινο μαγκάλι. Ο κάθε μοναχός, όπως περνούσε δίπλα του, ακουμπούσε τη σβηστή δάδα του πάνω στα κάρβουνα κι αμέσως μόλις άναβε τη σήκωνε ψηλά.

Σαν χείμαρρος υγρής λάβας, η πομπή των καλόγερων με τους αναμμένους πυρσούς άρχισε κυλάει πάνω στην όψη του γκρεμού, με συνοδεία τη μονότονη, σχεδόν πένθιμη ψαλμωδία και το ρυθμικό ήχο των τυμπάνων που αντιλάουσε σ' όλο το φαράγγι.

Πίσω από τους δοκίμους που επρόκειτο να βαπτιστούν πήγαιναν οι ιερείς με τα φανταχτερά άμφια. Αυτοί κρατούσαν τα σύμβολα της λιτανείας, ψηλούς ασημένιους ή μπρούντζινους σταυρούς και μεταξωτά λάβαρα που απεικόνιζαν αγίους σε στιγμές μαρτυρίου ή εκστατικής λατρείας. Άλλοι χτυπούσαν μικρά καμπανάκια ή έπαιζαν φλογέρες, ιδροκοπώντας και ψάλλοντας με τόσο πάθος, που φαίνονταν μόνο τ' ασπράδια των ματιών τους πάνω στα μαύρα τους πρόσωπα.

Πίσω απ' αυτούς, ντυμένοι με τα λαμπρότερα άμφια και ψηλές, χρυσοποίκιλτες μίτρες, ακολουθούσαν οι δυο ιερείς που μετέφεραν την *ταμπότ*. Η κιβωτός ήταν καλυμμένη με σκουροκόκκινο ύφασμα που κρεμόταν ως κάτω στο έδαφος, μια και θεωρούνταν πολύ ιερή για να μiasτεί από τα βλέμματα των αμύητων.

Στη θέα της ταμπότ, οι πιστοί σωριάστηκαν στο χώμα σ' έναν καινούριο παροξυσμό θρησκευτικής έκστασης. Ακόμα και οι φύλαρχοι γονάτισαν στο πλακόστρωτο της ταράτσας και μερικοί ξέσπασαν σε γοερούς θρήνους μέσα στον πυρετό της πίστης τους.

Ο τελευταίος της πομπής ήταν ο Τζαλί Ορά, που τώρα δε φορούσε τη μίτρα με το γαλάζιο πετράδι, αλλά ένα πολύ πιο εντυπωσιακό δημιούργημα: το Στέμμα των Επιφανίων, μια μάζα από γυαλιστερό μέταλλο και φανταχτερά, ψεύτικα πετράδια, που φαινόταν να πέφτει πολύ βαρύ για το γέρικο, αποστεωμένο κεφάλι του. Τον συνόδευαν δύο διάκονοι που τον κρατούσαν από τους αγκώνες και κατηύθυναν τα τρεμάμενα βήματά του στο κλιμακωτό μονοπάτι που κατηφόριζε ως το Νείλο.

Καθώς κατέβαινε η πομπή, οι πιστοί που βρίσκονταν κοντά στην αρχή του μονοπατιού σηκώθηκαν πρώτοι, άναψαν τις δάδες τους από το μαγκάλι κι ακολούθησαν τον ηγούμενο. Το πλήθος στην ταράτσα άρχισε να κινείται σαν κύμα προς την κατεύθυνση της πομπής κι όταν ο χώρος άδειασε κάπως, ο Νίκολας σήκωσε αγκαλιά τη Ρόγίαν και την κατέβασε από την κουπαστή του περιστυλίου.

«Πρέπει να μπούμε στην εκκλησία όσο έχει ακόμα αρκετό κόσμο εδώ ώστε να μας καλύπτει», της ψιθύρισε. Κρατώντας με το ένα χέρι τη Ρόγίαν και με το άλλο ακουμπισμένο στην κάμερα που κρεμόταν από το λαιμό του, έσμιξε με το ρεύμα των πιστών που κατευθύνονταν προς την άκρη της ταράτσας. Αφέθηκε να παρασυρθεί από το πλήθος, φροντίζοντας όμως να ξεγλιστράει συνεχώς προς τα πλάγια, ώστε να βρεθούν δίπλα στην είσοδο της σπηλιάς του ναού. Διέκρινε τον Μπόρις και την Τισέι στην κοσμοπλημμύρα μπροστά του κι άρχισε να βαδίζει σκυφτός, μην τύχει και κοιτάξουν πίσω και τον δουν.

Όταν αυτός και η Ρόγίαν έφτασαν δίπλα στην είσοδο, ξέκοψε από το ανθρώπινο ποτάμι και, τραβώντας μαλακά τη Ρόγίαν, πέρασαν κάτω από το χαμηλό άνοιγμα και βρέθηκαν στο μισοσκοτεινό, έρημο εσωτερικό της σπηλιάς. Έφτασε μια γρήγορη ματιά για να σιγουρευτούν ότι ήταν μόνοι τους κι ότι οι μοναχοί-φρουροί είχαν εγκαταλείψει το πόστο τους δίπλα στην πόρτα του κυρίως ναού. Βαδίζοντας γρήγορα, τοίχο τοίχο, έφτασαν ως το πρώτο από τα μεγάλα καπνισμένα λάβαρα που κρέμονταν από την οροφή ως το πάτωμα. Ο Νίκολας ανασήκωσε το βαρύ, μάλλινο υφαντό, τρά-

βηξε τη Ρόγίαν πίσω από τις πτυχές κι αφού κρύφτηκαν και οι δυο, το άφησε να ξαναπέσει μαλακά στη θέση του.

Τσα που πρόλαβαν να μείνουν ακίνητοι στην κρυψώνα τους, με τις πλάτες τους κολλημένες στο βράχο, όταν ακούστηκαν βήματα να πλησιάζουν από τη μεριά του *κιντίστ*. Ο Νίκολας κρυφοκοίταξε από την άκρη του λαβάρου και είδε τέσσερις ασπροντυμένους μοναχούς να διασχίζουν το ναό και να κλείνουν πίσω τους τις πόρτες καθώς έβγαιναν. Ακούστηκε ένας βαρύς γδούπος απέξω και η αμπάρα που ασφάλιζε την κύρια είσοδο κατέβηκε στη θέση της. Ύστερα έγινε απόλυτη σιωπή.

«Αυτό δεν το είχα υπολογίσει», ψιθύρισε ο Νίκολας. «Μας έκλεισαν μέσα».

«Ξέρουμε τουλάχιστον ότι δεν πρόκειται να μας ενοχλήσει κανείς ως το πρωί», είπε η Ρόγίαν. «Μπορούμε να πιάσουμε αμέσως δουλειά».

Βγήκαν προσεκτικά από την κρυψώνα τους και διέσχισαν τον πρόναο προς την είσοδο του *κιντίστ*. Εκεί ο Νίκολας στάθηκε κι έπιασε τη Ρόγίαν από το μπράτσο, εμποδίζοντάς τη να συνεχίσει. «Από δω κι εμπρός περνάμε σε απαγορευμένη περιοχή. Άφησε να πάω εγώ πρώτος να ανιχνεύσω το χώρο».

Η Ρόγίαν κούνησε ζωηρά το κεφάλι της. «Δεν υπάρχει περίπτωση να μ' αφήσεις πίσω. Θα έρθω μαζί σου».

«Πάμε, λοιπόν», είπε ο Νίκολας, ξέροντας πως δεν είχε νόημα να επιμείνει. Ανέβηκαν τα σκαλοπάτια και μπήκαν στον κυρίως ναό.

Ήταν μικρότερος και πολύ πιο χαμηλός από τον πρόναο που είχαν αφήσει πίσω τους, αλλά τα λάβαρα που κρέμονταν εδώ ήταν πολύ πιο πλούσια και καλοδιατηρημένα. Το πάτωμα ήταν γυμνό και στη μέση ήταν στημένη μια ξυλόγλυπτη βάση σε σχήμα πυραμίδας που φιλοξενούσε σειρές από μπρούντζινα καντηλάκια, που τα φτιλίλια τους επέπλεαν σε μικρές λιμνούλες λαδιού. Το πενιχρό φως που σκόρπιζαν γύρω ήταν το μόνο που υπήρχε και δεν αρκούσε να φωτίσει το ταβάνι ούτε τους τοίχους.

Καθώς κατευθύνονταν προς την πύλη που απομόνωνε το *μακντάς*, ο Νίκολας έβγαλε από τη φωτογραφική του τσάντα δυο ηλεκτρικούς φακούς κι έδωσε τον ένα στη Ρόγίαν. «Έχουν καινούριες μπαταρίες, αλλά κάνε οικονομία όσο μπορείς», τη συμβούλεψε. «Ίσως αναγκαστούμε να μείνουμε εδώ όλη τη νύχτα».

Σταμάτησαν μπροστά στη διπλή πύλη του ιερού αδύτου. Ο Νίκολας εξέτασε στα γρήγορα την πόρτα. Και στα δυο φύλλα υπήρχαν ξυλόγλυπτα που απεικόνιζαν τον Άγιο Φρουμέντιο με φωτοστέφανο και το δεξί του χέρι υψωμένο να ευλογεί τους πιστούς.

«Πρωτόγονη κλειδαριά», μουρμούρισε. «Πρέπει να είναι εκατοντάδων χρόνων. Χωράει μέχρι και το καπέλο μου ανάμεσα στην κλάπα και στο γλωσσίδι». Έχωσε το χέρι στην τσάντα του κι έβγαλε έναν ελβετικό σουγιά.

«Φοβερό εργαλείο. Μ' αυτό μπορείς να κάνεις τα πάντα, από το να βγάλεις τα πετραδάκια από τις οπλές του αλόγου, μέχρι να παραβιάσεις ζώνη αγνότητας».

Γονάτισε μπροστά στην πελώρια σιδερένια κλειδαριά και τράβηξε μια από τις πολλές, διαφορετικές λεπίδες του σουγιά. Η Ρόγιαν τον παρακολουθούσε ανήσυχη και ύστερα άφησε ένα μικρό επιφώνημα έκπληξης καθώς μ' ένα απότομο «κλακ» η κλειδαριά άνοιξε.

«Ανάμεσα στα πολλά ταλέντα σου, είσαι και διαρρήκτης», τον πείραξε. «Τι ακριβώς έκανες στα νιάτα σου;»

Ο Νίκολας χαμογέλασε. «Καλύτερα να μη σου πω». Σηκώθηκε κι έσπρωξε με τον ώμο του το ένα από τα βαριά ξύλινα φύλλα, που υποχώρησε μ' ένα ανατριχιαστικό τρίζιμο των παμπάλαιων μεντεσέδων του. Ο Νίκολας το έσπρωξε όσο χρειαζόταν για να χωρέσουν να περάσουν κι αφού μπήκαν το επανέφερε στη θέση του σπρώχνοντας από μέσα.

Στάθηκαν πλάι πλάι στο κατώφλι του μακντάς και κοίταξαν γύρω τους σιωπηλοί και γεμάτοι δέος.

Το ιερό άδυτο ήταν μια μικρή, θολωτή αίθουσα, πολύ μικρότερη απ' όσο περίμεναν. Ο Νίκολας θα μπορούσε να τη διασχίσει ολόκληρη με καμιά δεκαριά δρασκειλές. Και η οροφή ήταν τόσο χαμηλή που θα μπορούσε να την αγγίξει αν σηκωνόταν στις μύτες των ποδιών του.

Από το δάπεδο ως την αρχή του θόλου, τα τοιχώματα ήταν γεμάτα ράφια που φιλοξενούσαν αναθήματα και προσφορές των πιστών, καθώς και εικόνες της Αγίας Τριάδας ή της Παναγίας με το Θείο Βρέφος στην αγκαλιά, ζωγραφισμένες με τη χαρακτηριστική βυζαντινή τεχνοτροπία μέσα σε βαριές κορνίζες από σκαλιστό ασήμι. Υπήρχαν δεκάδες αγαλματίδια αγίων κι αυτοκρατόρων, διαδήματα, μενταγιόν, δοχεία, αγγεία, κουτιά στολισμένα με ημιπολύτιμους λίθους και μανουάλια γεμάτα μισοκαμένα κεριά που σκόρπιζαν γύρω το αδύναμο, τρεμάμενο φως τους. Ήταν ένα εκπληκτικό

συνονθύλευμα ευτελών αντικειμένων και πραγματικών θησαυρών, μια συλλογή όπου ανεκτίμητα κομμάτια ανακατεύονταν με κακόγουστα μπιχλιμπίδια, προσφορές πίστης όλα τους των αυτοκρατόρων και των φυλάρχων που είχαν κυβερνήσει την Αιθιοπία στο πέρασμα των αιώνων.

Στο κέντρο της θολωτής αίθουσας υπήρχε ένας βωμός από ξύλο κέδρου που οι πλευρές του απεικόνιζαν σκηνές από τη Δημιουργία, τον Πειρασμό και την εκδίωξη από τον Παράδεισο, και από την Ημέρα της Κρίσης. Το κάλυμμα του βωμού ήταν ένα βαρύ μεταξωτό με πυκνά κρόσσια όπου πάνω του υπήρχαν ο σταυρός και το δυσκοπότηρο, από ατόφιο σκαλιστό ασήμι και τα δυο. Η μίτρα του ηγουμένου λαμπύριζε στο φως των κεριών με τη γαλάζια κεραμική σφραγίδα του Τάιτα να ξεχωρίζει στο κέντρο.

Η Ρόγαν προχώρησε, γονάτισε μπροστά στο βωμό και προσευχήθηκε με σκυμμένο το κεφάλι. Ο Νίκολας την περίμενε υπομονετικά στο κατώφλι ώσπου να σηκωθεί ξανά όρθια και μόνο τότε πήγε κοντά της.

«Η πέτρα της *ταμπότ*!» είπε η Ρόγαν δείχνοντας πίσω από την Αγία Τράπεζα.

Προχώρησαν μαζί ως εκεί. Στο βάθος του *μακντάς* υπήρχε ένα αντικείμενο, καλυμμένο ως κάτω μ' ένα βαρύ δαμασκηνό ύφασμα, κεντημένο με χρυσή κι ασημένια κλωστή. Από το περίγραμμά του, όπως διαγραφόταν κάτω από το ύφασμα, φαινόταν γεωμετρικό, ψηλό όσο ένας κανονικός άντρας και επίπεδο στην κορυφή.

Το περιεργάστηκαν κοιτώντας το κι από τις τέσσερις πλευρές, με αδημονία αλλά κι απροθυμία να το αγγίξουν ή να το ξεσκεπάσουν. Δίσταζαν να το κάνουν, από φόβο μήπως διαψευστούν οι προσδοκίες τους και διαλυθεί κάθε ελπίδα τους ότι είχαν φτάσει πράγματι σε μια σπουδαία ανακάλυψη. Ο Νίκολας έδωσε τέλος στην υπερένταση που τους είχε κυριεύσει, γυρνώντας την πλάτη του στην πέτρα της *ταμπότ* για ν' αντικρίσει την καγκελόφραχτη πύλη στο βάθος του ιερού αδύτου.

«Ο τάφος του Άγιου Φρουμέντιου!» αναφώνησε καθώς πλησίαζε το καφασωτό.

Η Ρόγαν πήγε κοντά του και μαζί κοίταξαν ανάμεσα από τα τετράγωνα ανοίγματα που άφηναν τα χοντρά, σταυρωτά ξύλα. Το εσωτερικό ήταν θεοσκοτεινό. Ο Νίκολας έχωσε το φρακό του σ' ένα από τα κενά και πάτησε το διακόπτη.

Ήταν σαν να έγινε μια έκρηξη χρωμάτων μέσα στην κωνική δέσμη του φωτός που έφτασε ως τον απέναντι τοίχο. Πέρασε λίγη ώρα ώσπου να συνηθίσουν τα μάτια τους και ύστερα η Ρόγιαν άφησε μια πινηχή κραυγή ενθουσιασμού.

«Θεέ Μεγαλοδύναμε!» Το πρόσωπό της έχασε μονομιάς όλο του το χρώμα κι άρχισε να τρέμει σαν να είχε υψηλό πυρετό.

Στον πίσω τοίχο του θολωτού τάφου βρισκόταν το φέρετρο, τοποθετημένο πάνω σ' ένα πέτρινο ράφι. Στο εξωτερικό του ήταν ζωγραφισμένη η εικόνα του νεκρού που φιλοξενούσε. Παρ' όλο που ήταν εντελώς ξεθωριασμένη σε όσες περιοχές δεν είχε ξεφτίσει εντελώς το χρώμα, διακρινόταν ακόμη το λευκό πρόσωπο με τα κόκκινα γένια.

Δεν ήταν μόνο αυτό το θέαμα που συγκλόνισε τη Ρόγιαν. Είχε απομείνει να κοιτάζει με το στόμα ανοιχτό τα τοιχώματα του τάφου, πάνω και γύρω από την προεξοχή όπου βρισκόταν το φέρετρο. Παρουσίαζαν κυριολεκτικά ένα όργιο χρωμάτων, έτσι όπως ήταν καλυμμένα απ' άκρη σ' άκρη με τις πιο περίπλοκες και λεπτοδουλεμένες τοιχογραφίες, διατηρημένες σχεδόν αναλλοίωτες στο πέρασμα των χιλιετιών.

Καθώς ο Νίκολας μετακινούσε τη δέσμη του φωτός πάνω τους, βουβός από κατάπληξη και θαυμασμό, η Ρόγιαν αρπάχτηκε από το μπράτσο του σαν να μην την κρατούσαν άλλο τα πόδια της. Τα νύχια της πλήγωναν τη σάρκα του, αλλά ήταν τόση η ταραχή του που δεν το πρόσεξε καν.

Υπήρχαν σκηνές από μεγάλες ναυμαχίες, με πολεμικές τριήρεις μπλεγμένες σε τρομερές συγκρούσεις στα γαλάζια νερά του αιώνιου ποταμού. Υπήρχαν σκηνές από κυνήγια: άντρες που καταδίωκαν πελώριους ιπποπόταμους κι ελέφαντες με μακριούς, αστραφτερούς χαυλιόδοντες. Υπήρχαν σκηνές από μάχες με στρατιές πάνοπλων πολεμιστών που ορμούσαν λυσσασμένοι και διψασμένοι για αίμα. Δεκάδες άλογα ζεμένα σε πολεμικά άρματα κάλπαζαν πάνω σ' εκείνους τους τοίχους, ορμώντας το ένα στο άλλο και σηκώνοντας σύννεφα σκόνης στη φονική τους επέλαση.

Σε πρώτο πλάνο στην κάθε τοιχογραφία κυριαρχούσε η ίδια ψηλή, ηρωική μορφή. Στη μια σκηνή τέντωνε το τόξο, στην άλλη κρατούσε υψωμένο ένα μεγάλο μπρούντζινο σπαθί. Οι εχθροί δείλιαζαν μπροστά του κι αυτός τους ποδοπατούσε ή κρατούσε τα κομμένα κεφάλια τους σαν μπουκέτο λουλούδια.

Ο Νίκολας έκανε έναν ολόκληρο αργό κύκλο με τη δέσμη του φωτός και τη σταμάτησε στο κεντρικό τμήμα της

τοιχογραφίας, που κάλυπτε όλο το τοίχωμα πάνω από το πέτρινο ράφι με το παμπάλαιο, ξύλινο φέρετρο. Εδώ εικονιζόταν και πάλι η ηρωική μορφή, πάνω σε άρμα. Στο ένα χέρι κρατούσε το τόξο και στο άλλο ένα μάτσο ακόντια. Δε φορούσε πολεμικό κράνος και τα μαλλιά του, παρασυρμένα από τον άνεμο, κυμάτιζαν πάνω στην πλάτη του σαν χαίτη λιονταριού. Τα χαρακτηριστικά του ήταν λεπτά και αριστοκρατικά, το βλέμμα του ευθύ και περήφανο.

Κάτω από τον ήρωα υπήρχε μια επιγραφή, γραμμένη σε κλασικά ιερογλυφικά. Με φωνή που παλλόταν από συγκίνηση, η Ρόγיאη έκανε τη μετάφραση:

Μέγας Λέων της Αιγύπτου
 Άριστος των Εκατό Χιλιάδων
 Κάτοχος του Χρυσού της Ανδρείας
 Αποκλειστικός Σύντροφος του Φαραώ
 Πολεμιστής Όλων των Θεών
 Είθε να ζει αιώνια!

Το χέρι της έτρεμε πάνω στο μπράτσο του Νίκολας και η φωνή της έσπασε από τη φοβερή συναισθηματική φόρτιση πριν προλάβει να τελειώσει. Της ξέφυγε ένας λυγμός και ύστερα κούνησε δυνατά το κεφάλι της και προσπάθησε να συνέλθει και να ξαναβρεί τον έλεγχο του εαυτού της.

«Αναγνωρίζω τον καλλιτέχνη», είπε τρυφερά. «Πέρασα πέντε χρόνια μελετώντας τη δουλειά του. Θα την αναγνωρίζα οπουδήποτε». Πήρε βαθιά αναπνοή και συνέχισε: «Είμαι απόλυτα βέβαιη ότι πριν από τέσσερις χιλιάδες χρόνια, ο σκλάβος Τάιτα σχεδίασε αυτό τον τάφο και ζωγράφισε αυτές τις τοιχογραφίες».

Έδειξε το όνομα του νεκρού που ήταν χαραγμένο στην πέτρα, πάνω από την προεξοχή όπου βρισκόταν το φέρετρο. «Αυτός δεν είναι τάφος χριστιανού αγίου. Αιώνες πριν, κάποιος ερημίτης θα πρέπει να μπήκε τυχαία εδώ και, μέσα στην άγνοιά του, τον σφετερίστηκε για να εξυπηρετήσει τη δική του θρησκεία». Πήρε άλλη μια βαθιά, τρεμάμενη αναπνοή. «Κοίτα εκεί! Είναι το έμβλημα του Τάνους, του Άρχοντα Χαράμπ, αρχιστρατήγου του αιγυπτιακού στρατού, εραστή της βασίλισσας Λοστρίς και φυσικού πατέρα του πρίγκιπα Μέμνονος, του κατοπινού Φαραώ Ταμώς».

Έμειναν βουβοί και οι δυο, αδυνατώντας ακόμη να συλλάβουν το μέγεθος της ανακάλυψής τους.

Ο Νίκολας έσπασε πρώτος τη σιωπή. «Ωστε ήταν όλα αλήθεια. Τα μυστικά του έβδομου παπύρου είναι εδώ και μας περιμένουν, αρκεί να βρούμε το κλειδί για να τα ερμηνεύσουμε».

«Ναι», συμφώνησε ήρεμα η Ρόγιαν. «Το κλειδί. Η πέτρινη διαθήκη του Τάιτα». Στράφηκε πάλι προς την πέτρα της ταμπότ και την πλησίασε αργά, σχεδόν με φόβο.

«Δεν αντέχω να δω, Νίκολας. Τρέμω στην ιδέα ότι μπορεί να μην είναι αυτό που ελπίζουμε. Κάν' το εσύ!»

Ο Νίκολας πήγε κατευθείαν στο καλυμμένο αντικείμενο και με μια γρήγορη κίνηση, σαν ταχυδακτυλουργός, τράβηξε το δαμασκηνό ύφασμα που το σκέπαζε. Απέμειναν και οι δυο να κοιτάζουν με το στόμα ανοιχτό την ορθογώνια στήλη από ρόδινο γρανίτη που αποκαλύφθηκε. Είχε ύψος το πολύ ένα μέτρο και ογδόντα εκατοστά, με βάση γύρω στα τριάντα τετραγωνικά εκατοστά. Οι πλευρές στένευαν συνεχώς προς τα πάνω, για να καταλήξουν στην επίπεδη βάση της κορυφής, που ήταν η μισή σε φάρδος από την κάτω. Ο γρανίτης είχε λειανθεί κι όλες οι πλευρές ήταν γεμάτες με εγχάρακτα ιερογλυφικά.

Η Ρόγιαν έκανε ένα βήμα μπρος κι άγγιξε την κρύα πέτρα. Ύστερα διέτρεξε με τις άκρες των δαχτύλων της τα ιερογλυφικά, έτσι όπως κάνει ένας τυφλός για να διαβάσει με τη μέθοδο Μπράιγ.

«Το γράμμα του Τάιτα για μας», είπε ψιθυριστά, ξεχωρίζοντας μέσα στη μάζα των πυκνογραμμένων συμβόλων ένα γεράκι με σπασμένο φτερό. Το δάχτυλό της έτρεμε καθώς το άγγιζε. «Γράφτηκε σχεδόν πριν από τέσσερις χιλιάδες χρόνια και περιμένει όλους αυτούς τους αιώνες να έρθουμε εμείς να το διαβάσουμε και να το κατανοήσουμε. Κοίταξε πώς το υπογράφει!» Έκανε αργά το γύρο της γρανιτένιας στήλης, χαμογελώντας, συγκατανεύοντας, σμίγοντας τα φρύδια ή κουνώντας το κεφάλι της και ύστερα χαμογελώντας πάλι, σαν να διάβαζε ερωτικό γράμμα.

«Μετάφρασέ μου», της ζήτησε ο Νίκολας. «Είναι πολύ περίπλοκο για μένα. Αναγνωρίζω τα σύμβολα, αλλά δεν μπορώ να βγάλω νόημα. Εξήγησέ μου».

«Είναι αυθεντικός Τάιτα», είπε η Ρόγιαν κι έβαλε τα γέλια. Η τρομερή συγκίνηση και η ταραχή της άρχισαν επιτέλους να εκτονώνονται. «Με τα γνωστά καπρίτσια, τους γρίφους και τις μεταφορές του». Μιλούσε γι' αυτόν σαν να ήταν ένας πολύ αγαπητός αλλά και πολύ εκνευριστικός παλιόφιλος. «Το κείμενο είναι όλο έμμετρο και γραμμένο σε κάποιο δικό του, μυστικό κώδικα». Διάλεξε στην τύχη μια αράδα και διάβασε φωναχτά, ακολουθώντας τα ιερογλυφικά

με το δάχτυλό της ενώ μετέφραζε: «*Με τα δυνατά φτερά του υψώνεται ο γύπας για να υποδεχτεί τον ήλιο. Το τσακάλι ουρλιάζει και γυρίζει γύρω από την ουρά του. Το ποτάμι κυλάει προς τη γη. Φυλαχτείτε εσείς που παραβιάσατε τα ιερά, γιατί θα πέσει πάνω σας η οργή των θεών!*»

«Ασυναρτησίες. Δε βγαίνει κανένα νόημα», είπε ο Νίκολας.

«Αν βγαίνει, λέει! Ο Τάιτα πάντα έχει κάτι σημαντικό να πει, αρκεί ν' ακολουθήσεις τον τρόπο που δουλεύει το ύπουλο μυαλό του». Η Ρόγιαν στράφηκε και κοίταξε τον Νίκολας. «Γιατί κατσούφιασες; Μη μου πεις πως περίμενες να διαβάσεις τον Τάιτα σαν άρθρο των *Τάιμς*; Μας δίνει εδώ ένα γρίφο που μπορεί να μας πάρει βδομάδες ή και μήνες να τον λύσουμε».

«Ένα πράγμα είναι σίγουρο: δε γίνεται να μείνουμε εδώ, στο μακντάς, βδομάδες ή μήνες, ώσπου να βγάλουμε άκρη. Ας βιαστούμε λοιπόν».

«Πρώτα φωτογραφίες», είπε η Ρόγιαν ανακτώντας αυτόματα την αυστηρή, επαγγελματική της μεθοδολογία. «Και μετά αποτυπώματα από την ίδια τη στήλη».

Ο Νίκολας άφησε κάτω την τσάντα με τα φωτογραφικά του και γονάτισε στο δάπεδο για να την ανοίξει. «Θα τραβήξω πρώτα δυο έγχρωμα φιλμ και ύστερα θα χρησιμοποιήσω την Πολαρόιντ. Έτσι, θα έχουμε υλικό να δουλέψουμε μέχρι να εμφανιστούν τα φιλμ».

Η Ρόγιαν παραμέρισε για να μπορέσει ο Νίκολας να φωτογραφίσει τη στήλη απ' όλες τις πλευρές, τμηματικά κι αλλάζοντας συνεχώς τη γωνία λήψης ώστε να αποφύγει τις παραμορφώσεις. Επιπλέον, τράβηξε τρεις σειρές από πόζες για την καθεμία από τις τέσσερις πλευρές, χρησιμοποιώντας κάθε φορά διαφορετικό συνδυασμό διαφράγματος και ταχύτητας.

«Μη χαλάσεις όλα τα φιλμ», τον προειδοποίησε η Ρόγιαν. «Πρέπει να τραβήξουμε αρκετές φωτογραφίες κι από τον ίδιο τον τάφο».

Υπακούοντας στις υποδείξεις της, ο Νίκολας πήγε στην καγκελόφραχτη πύλη και περιεργάστηκε το λουκέτο της. «Είναι αρκετά πιο περίπλοκο από την προηγούμενη κλειδαριά. Αν επιχειρήσω να μπω, ίσως το καταστρέψω. Δε νομίζω ότι αξίζει να διακινδυνεύσουμε να μας ανακαλύψουν».

«Εντάξει», συμφώνησε η Ρόγιαν. «Τράβηξε ό,τι μπορέσεις από τα ανοίγματα».

Ο Νίκολας έκανε ό,τι μπορούσε. Φωτογράφησε μέχρι και στα τυφλά, περνώντας την κάμερα μέσα από το άνοιγμα και τεντώνοντας το χέρι του, αφού είχε υπολογίσει χοντρικά την απόσταση.

«Τελειώσαμε μ' αυτές», ανακοίνωσε κάποια στιγμή. «Τώρα τις Πολαρόντ». Άλλαξε φωτογραφική μηχανή κι επανέλαβε από την αρχή όλη τη διαδικασία, μόνο που αυτή τη φορά η Ρόγιαν κρατούσε ένα μεταλλικό μέτρο στην ακμή της στήλης, για να έχουν και την ακριβή κλίμακα.

Με το που εμφανιζόταν η κάθε λήψη, ο Νίκολας έδινε στη Ρόγιαν τη φωτογραφία για να κρίνει αν ήταν ικανοποιητική. Μερικές φορές, αν η φωτογραφία τύχαινε να βγει περισσότερο ή λιγότερο φωτισμένη, η Ρόγιαν του έδινε εντολή να την ξανατραβήξει.

Μετά από δυο ώρες δουλειάς, είχαν στα χέρια τους μια πλήρη σειρά από Πολαρόντ και κάμποσα φιλμ. Ο Νίκολας έβαλε τις φωτογραφικές μηχανές στην τσάντα κι έβγαλε τον κύλινδρο με το ρυζόχαρτο. Δουλεύοντας μαζί, τέντωσαν το διαφανές χαρτί πάνω στη μια πλευρά της στήλης και το στερέωσαν με χαρτοταινία. Έπειτα, ο Νίκολας άρχισε το ξεπατίκωμα από την κορυφή και η Ρόγιαν από τη βάση. Κρατώντας ο καθένας τους από ένα μαύρο κραγιόν, το έτριβαν στην επιφάνεια του χαρτιού, αντιγράφοντας με απόλυτη ακρίβεια τα χαραγμένα ιερογλυφικά σύμβολα.

«Δουλεύοντας τα γραπτά του Τάιτα έμαθα πόσο απαραίτητη είναι αυτή η αντιγραφή. Αν δεν υπάρχει δυνατότητα να δουλέψεις από το πρωτότυπο, πρέπει οπωσδήποτε να έχεις το ακριβές αντίγραφο. Καμιά φορά, ακόμη και μια ελάχιστη λεπτομέρεια του χαρακτηριστικού μπορεί ν' αλλάξει ολόκληρο το νόημα. Ο Τάιτα δίνει στα πάντα κρυφά νοήματα. Διάβασες το βιβλίο *Ο Θεός Ποταμός* και θα θυμάσαι πώς καυχιέται συνεχώς για την ικανότητά του στους γρίφους και τα ευφυολογήματα και πώς ισχυρίζεται ότι είναι ο καλύτερος γνώστης και παίκτης του μπάο που έζησε ποτέ. Ε, λοιπόν, είναι έτσι όπως τα λέει το βιβλίο, ως προς αυτό τουλάχιστον. Όπου κι αν βρίσκεται τώρα ο Τάιτα, ξέρει πως το παιχνίδι έχει αρχίσει και διασκεδάζει αφάνταστα με την κάθε μας κίνηση. Μπορώ να τον φανταστώ να κρυφογελάει και να τρίβει τα χέρια του από αγαλλίαση».

«Λιγάκι παρατραβηγμένο, αλλά καταλαβαίνω τι εννοείς», είπε ο Νίκολας και συνέχισε την αποτύπωση.

Η αντιγραφή των ιερογλυφικών στο ρυζόχαρτο ήταν μια δουλειά σχολαστική και μονότονη που τους πήρε ώρες να την τελειώσουν, τότε πεσμένοι στα γόνατα, τότε σκυφτοί πάνω από την πέτρινη στήλη. Κάποτε, όμως, ο Νίκολας έκανε πίσω κι έτριψε την πλάτη του που πονούσε από το σκύψιμο.

«Πάει κι αυτό. Τελειώσαμε».

Η Ρόγίαν όρθωσε κι αυτή το κορμί της και τεντώθηκε να ξεμουδιάσει. «Τι ώρα είναι;»

Ο Νίκολας συμβουλευτηκε το ρολόι του. «Τέσσερις το πρωί. Ώρα να τα μαζεύουμε. Ας σιγουρευτούμε πρώτα ότι δεν αφήσαμε κανένα ίχνος από την επίσκεψή μας».

«Ένα τελευταίο», μουρμούρισε η Ρόγίαν κι έσκισε μια γωνιά από το αχρησιμοποίητο ρυζόχαρτο. Παίρνοντας το χαρτί μαζί της, πήγε στην Αγία Τράπεζα όπου βρισκόταν η μίτρα του ηγουμένου κι αποτύπωσε στα γρήγορα τη γαλάζια κεραμική σφραγίδα: το γεράκι με το σπασμένο φτερό.

«Έτσι, για το γούρι», εξήγησε στον Νίκολας, όταν επέστρεψε να τον βοηθήσει να τυλίξουν ρολό τα χαρτιά με τα αποτυπώματα των ιερογλυφικών και να τα τοποθετήσουν στη φωτογραφική τσάντα. Έστερα μάζεψαν τα χρησιμοποιημένα κομμάτια της χαρτοταινίας και τα άδεια κουτάκια των φιλμ που είχαν πετάξει στις πέτρινες πλάκες του δαπέδου, φροντίζοντας να μην αφήσουν το παραμικρό σκουπιδάκι.

Πριν ξαναρίξουν το δαμασκηνό ύφασμα πάνω στη γρανιτένια στήλη, η Ρόγίαν χάιδεψε για τελευταία φορά τις αράδες της χαραγμένης γραφής, σαν να την αποχαιρετούσε για πάντα. Έπειτα έγνεψε στον Νίκολας.

Εκείνος έριξε το ύφασμα πάνω στη στήλη κι έστρωσε τις πτυχές του ώστε να κρέμεται έτσι όπως το είχαν βρει. Από το κατώφλι της βαριάς πύλης με τα μπρούντζινα δεσίματα, επιθεώρησαν για τελευταία φορά το *μακντάς* πριν ο Νίκολας τραβήξει το ένα φύλλο της όσο χρειαζόταν για να περάσουν.

«Πάμε!» Η Ρόγίαν στριμώχτηκε στο άνοιγμα κι ο Νίκολας την ακολούθησε στο *κιντίστ* του ναού. Του πήρε μόνο μερικά δευτερόλεπτα να επαναφέρει το γλωσσίδι της κλειδαριάς στη θέση του.

«Πώς θα βγούμε από την κύρια είσοδο;» τον ρώτησε η Ρόγίαν.

«Δε νομίζω ότι χρειάζεται να βγούμε από κει. Οι ιερείς σίγουρα θα έχουν μια δεύτερη είσοδο προς το *κιντίστ*. Σπάνια τους βλέπεις να μπαينوβγαίνουν από την κεντρική πύλη». Ο Νίκολας στάθηκε στη μέση του κυρίως ναού και κοίταξε γύρω με προσοχή. «Θα πρέπει να είναι απ' αυτή την πλευρά, που οδηγεί κατευθείαν στα κελιά των μοναχών...» Σώπασε απότομα κι άφησε ένα επιφώνημα ικανοποίησης. «Αχά! Για δεξ που όλα αυτά τα πόδια έχουν κυριολεκτικά σκάσει ένα μονοπάτι στις πλάκες με το πέραςμα των αιώνων». Της έδειξε μια περιοχή δίπλα στον τοίχο, όπου το πέτρινο δάπεδο ήταν αισθητά πιο λείο και φαγωμένο. «Κοίτα

και τα σημάδια από τα αγγίγματα βρόμικων χεριών στην άκρη εκείνης της ταπισερί». Έτρεξε γρήγορα ως εκεί και παραμέρισε το βαρύ, μάλλινο υφαντό. «Το περίμενα!» είπε ικανοποιημένος. Υπήρχε ένα στενό πορτάκι κρυμμένο πίσω από το κρεμασμένο λάβαρο. «Ακολούθησέ με».

Βρέθηκαν σ' ένα σκοτεινό διάδρομο, σκαμμένο στο σώμα του βράχου. Ο Νίκολας φώτισε με το φακό του το βάθος, αφού όμως έβαλε το χέρι του μπροστά για να περιορίσει την ένταση της φωτεινής δέσμης. «Από δω», είπε στη Ρόγαν.

Ο διάδρομος έστριβε προς τα δεξιά και στην πέρα άκρη του διέκριναν ένα αμυδρό φως. Ο Νίκολας έσβησε αμέσως το φακό του και συνέχισαν να βαδίζουν.

Τώρα ο αέρας μύριζε κλεισούρα, μπαγιάτικο φαγητό κι ανθρώπινο ιδρώτα. Πέρασαν μπροστά από το άνοιγμα ενός κελιού χωρίς πόρτα. Ο Νίκολας το φώτισε στιγμιαία με το φακό του. Ήταν έρημο και εντελώς γυμνό. Δεν υπήρχε κανένα έπιπλο ή αντικείμενο, εκτός από έναν ξύλινο σταυρό που κρεμόταν στον τοίχο, πάνω από ένα αχυρόστρωμα. Στο τμήμα αυτό του διαδρόμου προσπέρασαν τουλάχιστον μια ντουζίνα πανομοιότυπα κελιά.

Όταν έφτασαν στο σημείο όπου ο διάδρομος έκανε καινούρια στροφή, ο Νίκολας κοντοστάθηκε. Είχε νιώσει μια ανεπαίσθητη πνοή φρέσκου αέρα στο πρόσωπό του. «Από δω», είπε ψιθυριστά στη Ρόγαν.

Τάχυναν το βήμα τους και συνέχισαν να προχωρούν, ώσπου η Ρόγαν άρπαξε ξαφνικά τον Νίκολας από τον ώμο και τον ανάγκασε να σταματήσει.

«Τι...» πήγε να πει ο Νίκολας, αλλά η Ρόγαν έσφιξε τον ώμο του για να τον κάνει να σωπάσει. Και τότε το άκουσε κι αυτός: ήταν ο απόηχος μιας μακρινής ανθρώπινης φωνής που αντιλαλούσε απόκοσμα μέσα στο λαβύρινθο των υπόγειων διαδρόμων.

Ακολούθησε μια παράξενη πνιχτή κραυγή, σαν αναφιλητό μιας βασανισμένης ψυχής που αγωνιούσε και υπέφερε. Συνέχισαν να βαδίζουν νυχοπατώντας, με σκοπό να ξεγλιστρήσουν πριν τους ανακαλύψει κάποιος, αλλά ο ήχος δυνάμωνε όσο προχωρούσαν.

«Ευθεία μπροστά μας», προειδοποίησε ψιθυριστά ο Νίκολας τη Ρόγαν. «Θα προσπεράσουμε αναγκαστικά».

Κιτρινωπό φως ξεχυνόταν από την είσοδο ενός από τα κελιά που ήταν παραταγμένα κατά μήκος του διαδρόμου. Ξαφνικά, ακούστηκε άλλη μια ψιλή κραυγή, που αντιλάλη-

σε στα πέτρινα τοιχώματα και τους έκανε να κοκαλώσουν στη θέση τους.

«Η φωνή ήταν γυναικεία», ψιθύρισε έκπληκτη η Ρόγαν. «Τι συμβαίνει;»

Ο Νίκολας της έκανε νόημα να σωπάσει και, αφού την έπιασε από το χέρι, ξανάρχισαν να βαδίζουν. Ήταν αναγκασμένοι να περάσουν μπροστά από το φωτισμένο κελί. Ο Νίκολας κινιόταν αργά, με την πλάτη του κολλημένη στον απέναντι τοίχο, και η Ρόγαν τον ακολουθούσε από κοντά, κρατώντας το χέρι του για ασφάλεια.

Τη στιγμή που κοίταξαν στο εσωτερικό του κελιού, η γυναίκα φώναξε ξανά, αλλά αυτή τη φορά η φωνή της έσμιξε με το βογκητό ενός άντρα. Ήταν ένα ντουέτο χωρίς λόγια, αλλά το άγριο πάθος που το γεννούσε ήταν τόσο βίαιο και καταλυτικό που ήταν αδύνατο να παραμείνει βουβό.

Μπροστά στα μάτια τους, ένα ζευγάρι ήταν πεσμένο πάνω στο αχυρόστρωμα. Ήταν και οι δυο γυμνοί, η γυναίκα ανάσκελα κι ο άντρας με τους γοφούς του ανάμεσα στα λυγισμένα πόδια της. Τα χέρια της γυναίκας αγκάλιαζαν την πλάτη του συντρόφου της που γυάλιζε από τον ιδρώτα. Όλοι οι μύες πρόβαλλαν ανάγλυφοι στο μελαψό κορμί του άντρα, που ανεβοκατέβαινε βίαια πάνω στο πρόθυμο γυναικείο κορμί.

Το κεφάλι της γυναίκας τινάζόταν δεξιά αριστερά κι άλλη μια άναρθρη κραυγή βγήκε από τον τεντωμένο λαιμό της. Φάνηκε σαν να ήταν πολύ για να το αντέξει ο άντρας, που όρθωσε το κορμί του προς τα πίσω σαν κόμπρα, με τους γοφούς του πάντα κολλημένους ανάμεσα στους μηρούς της συντρόφισσάς του. Η πλάτη του λύγισε σαν τόξο και το κορμί του συγκλονίστηκε από απανωτούς σπασμούς.

Η γυναίκα άνοιξε τα μάτια της και κοίταξε κατευθείαν προς αυτούς που στέκονταν σαν μαρμαρωμένοι στον τοίχο απέναντι από την πόρτα του κελιού. Αλλά ήταν σαν τυφλή από την ένταση του πάθους της. Τα μάτια της δεν έβλεπαν τίποτα, καθώς συνέχιζε να φωνάζει στον άντρα που βρισκόταν πάνω της.

Ο Νίκολας τράβηξε τη Ρόγαν από τον τοίχο και συνέχισαν να βαδίζουν στο διάδρομο, που πολύ σύντομα τους έβγαλε στην έρημη πλακόστρωτη ταράτσα. Στη βάση της σκάλας στάθηκαν ν' ανασάνουν το γλυκό, δροσερό αέρα της νύχτας που κουβαλούσε μαζί του την υγρή ευωδιά των νερών του Νείλου.

«Η Τισέι πήγε μαζί του», είπε χαμηλόφωνα η Ρόγαν.

«Γι' απόψε τουλάχιστον», συμφώνησε ο Νίκολας.

«Όχι μόνο. Την είδες κι εσύ, Νίκι. Τώρα ανήκει στον Μεκ Νιμούρ».

Η αυγή είχε αρχίσει να βάφει τις απόκρημνες κορυφές των τεράστιων βράχων στα χρώματα των άλικων ρόδων και του κόκκινου κρασιού, όταν έφτασαν στον καταυλισμό και χώρισαν μπροστά στην πόρτα της καλύβας της Ρόγιαν.

«Με το ζόρι στέκομαι όρθια», είπε στον Νικόλας. «Η συγκίνηση παραήταν μεγάλη για μένα. Δεν πρόκειται να με δεις πριν από το μεσημέρι».

«Περίφημα! Κοιμήσου όσο τραβάει η όρεξή σου. Σε θέλω φρέσκια, με το μυαλό σου ξεκάθαρο όταν θ' αρχίσουμε να μελετάμε το υλικό που μαζέψαμε απόψε».

Ωστόσο, ήταν πολύ πριν από το μεσημέρι όταν ο βαθύς ύπνος του Νικόλας διακόπηκε βάνανσα από τις αγριοφωνάρες του Μπόρις, που όρμησε στην καλύβα του σαν βάρβαρος.

«Ξύπνα, Εγγλέζε! Πρέπει να μιλήσουμε. Ξύπνα, σου λέω. Τώρα!»

Ο Νικόλας κύλησε στο πλευρό του κι έβγαλε το χέρι του έξω από την κουνουπιέρα που κάλυπτε το ράντζο εκστρατείας για να πιάσει το ρολόι του. «Πανάθεμά σε, Μπραζίλοφ! Τι διάβολο θέλεις πρωί πρωί;»

«Η γυναίκα μου! Είδες καθόλου τη γυναίκα μου;»

«Τι δουλειά έχω εγώ με τη γυναίκα σου, άνθρωπέ μου;»

«Έφυγε! Την έχω χάσει από χτες το βράδυ!»

«Έτσι που τη μεταχειρίζεσαι, ήταν επόμενο. Δίνε του τώρα κι άφησέ με να κοιμηθώ».

«Η τσούλα το έσκασε μ' εκείνο το τομάρι, τον Μεκ Νιμούρ. Τα ξέρω όλα γι' αυτούς τους δυο. Μη δοκιμάσεις να την καλύψεις, Εγγλέζε. Ξέρω τι γίνεται αυτές τις μέρες. Εσύ τους έκανες πλάτες —παραδέξου το!»

«Φύγε από δω, Μπόρις. Και μη μ' ανακατεύεις στις αθλιότητες της προσωπικής σου ζωής».

«Σας είδα, εσένα και το σκυλάραπα το *σούφτα*, να τα λέτε κρυφά, όταν έγδερνες το κυνήγι σου. Μην το αρνιέσαι, Εγγλέζε. Είσαι κι εσύ μπλεγμένος».

Ο Νικόλας παραμέρισε απότομα την κουνουπιέρα και πετάχτηκε από το κρεβάτι του. «Για πρόσεξε πώς μου μιλάς, ανόητε».

Ο Μπόρις πισωπάτησε προς την πόρτα. «Ξέρω ότι το έσκασε μαζί του. Τους έψαχνα όλη νύχτα στο ποτάμι. Έφυγαν μαζί με τους άντρες του».

«Καλύτερα για την Τισέι. Επιτέλους, βρήκε ένα σωστό άντρα».

«Νομίζεις πως θα τ' αφήσω να μου γλιτώσει έτσι εύκολα το βρομοθήλυκο; Κάνεις μεγάλο λάθος, Εγγλέζε. Θα τους βρω και θα τους σκοτώσω και τους δυο. Ξέρω κατά πού πάνε. Νομίζεις πως είμαι ανόητος, ε; Τα ξέρω όλα για τον Μεκ Νιμούρ. Ήμουν αρχηγός της μυστικής...» Ο Μπόρις σώπασε απότομα, συνειδητοποιώντας τι είχε ξεστομίσει πάνω στο θυμό του. «Θα του ανοίξω την κοιλιά και θ' αναγκάσω αυτή την τσούλα να τον βλέπει που θα πεθαίνει».

«Αν σκοπεύεις να κυνηγήσεις τον Μεκ Νιμούρ, πάω στοίχημα ότι δε θα σε ξαναδούμε».

«Δε με ξέρεις καλά, Εγγλέζε. Επειδή μ' έβαλες κάτω ένα βράδυ που ήμουν πωμένος, νομίζεις πως είμαι εύκολος αντίπαλος, ντα; Θα του δείξω εγώ του Μεκ Νιμούρ πόσο... εύκολος είμαι».

Ο Μπόρις βγήκε από την καλύβα κι ο Νίκολας έριξε βιαστικά ένα πουκάμισο πάνω από το σορτς του και τον ακολούθησε.

Πίσω, στη δική του καλύβα, ο Μπόρις είχε μαζέψει τα απαραίτητα σ' ένα ελαφρύ σακίδιο. Τη στιγμή που μπήκε ο Νίκολας, έχωνε απανωτά φυσιγγία στην κυνηγετική καραμπίνα του.

«Παράτα τους, Μπόρις», τον συμβούλεψε ο Νίκολας σε πολύ πιο ήπιο τόνο. «Ο Μεκ είναι σκληρό καρύδι κι έχει μαζί του καμιά πενηνταριά στρατιώτες. Είσαι αρκετά μεγάλος πια και θα έχεις μάθει ότι δε γίνεται να κρατήσεις μια γυναίκα με τη βία. Άφησέ τη να φύγει!»

«Δε θέλω να την κρατήσω· θέλω να τη σκοτώσω. Το σαφάρι τελείωσε, Εγγλέζε». Ο Μπόρις πέταξε ένα ζευγάρι κλειδιά μπροστά στα πόδια του Νίκολας. «Είναι από το Λαντ Κρούζερ. Μπορείς να γυρίσεις και μόνος σου στην Αντίς· τον ξέρεις το δρόμο. Θ' αφήσω τέσσερις από τους άντρες μου να σε φροντίζουν και να σου κρατάνε το χεράκι να μην ξαναχαθείς. Εμένα θα μου αφήσετε το φορτηγό. Όταν φτάσεις στην Αντίς, δώσε τα κλειδιά του αυτοκινήτου στο βοηθό μου, τον Αλάι. Ξέρω πού θα τον βρω αργότερα. Θα σου δώσω πίσω τα λεφτά σου για το κυνήγι που ακυρώθηκε, μην ανησυχείς. Είμαι έντιμος άντρας».

«Δεν αμφέβαλα ποτέ», απάντησε ο Νίκολας μ' ένα ειρωνικό χαμόγελο. «Αντίο, φίλε μου, και καλή τύχη. Θα σου χρειαστεί μπόλικοη, αφού αποφάσισες να τα βάλεις με τον Μεκ Νιμούρ».

Ο Μπόρις είχε μείνει αρκετές ώρες πίσω κι αμέσως μόλις βγήκε από την περιφέρεια του καταυλισμού άρχισε ένα

ελαφρύ τρέξιμο κρατώντας σταθερό το ρυθμό του στο κατηγορικό μονοπάτι που θα τον έβγαζε στο στενό χωματόδρομο προς τη δύση και τα σουδανικά σύνορα. Έτρεχε σαν πρόσκοπος, με ανάλαφρες, σταθερές δρασκελιές, καλύπτοντας γρήγορα τις αποστάσεις.

«Φαίνεται να είναι σε πολύ καλή φόρμα παρά τη βότκα», μονολόγησε ο Νίκολας. Είχε εντυπωσιαστεί, παρά τη θέλησή του, κοιτώντας τον Μπόρις που απομακρυνόταν τρέχοντας. «Αναρωτιέμαι όμως πόσο θα μπορέσει να κρατήσει αυτόν το ρυθμό».

Επέστρεψε στην καλύβα του με σκοπό να κοιμηθεί μια δυο ώρες ακόμα, αλλά καθώς περνούσε μπροστά από την καλύβα της Ρόγιαν εκείνη έβγαλε το κεφάλι της από την πόρτα. «Τι φωνές ήταν αυτές; Μου φάνηκε πως εσύ κι ο Μπόρις διαφωνήσατε ξανά».

«Η Τισέι τον παράτησε. Ο Μπόρις κατάλαβε ότι το έσκασε με τον Μεκ και πήγε να τους κυνηγήσει».

«Ω Νίκι! Δε γίνεται να τους ειδοποιήσουμε;»

«Σε καμιά περίπτωση. Άλλωστε ο Μεκ σίγουρα υποψιάζεται ότι θα τους καταδιώξει. Και τώρα που το καλοσκεφτόμαι, ο Μεκ μάλλον περιμένει την ευκαιρία για να πατσίσει με το Ρώσο. Όχι, δε χρειάζεται τη δική μας βοήθεια. Πέσε να κοιμηθείς!»

«Αποκλείεται να με ξαναπάρει ο ύπνος τώρα. Είμαι ήδη σε υπερένταση. Ταξινόμησα τις Πολαρόνιτ κι έριξα μια γενική ματιά. Έλα να δεις».

«Ούτε μια ωρίτσα ύπνο ακόμη;» την ικέτεψε ο Νίκολας.

Η Ρόγιαν έβαλε τα γέλια και τον τράβηξε με το ζόρι στην καλύβα της. Πάνω στο πτυσσόμενο τραπεζάκι είχε απλώσει τις φωτογραφίες κι ένα τμήμα του ρυζόχαρτου με το αποτύπωμα της στήλης. Κάθισε σ' ένα από τα σκαμνιά και του έγνεψε να πάρει το διπλανό.

«Ενώ εσύ ροχάλιζες του καλού καιρού, εγώ δούλευα». Έβαλε τέσσερις φωτογραφίες δίπλα δίπλα κι έστησε από πάνω τους το μεγεθυντικό της φακό, ένα επαγγελματικό μοντέλο που στηριζόταν σε πτυσσόμενο τρίποδα και δεν ήταν αναγκασμένη να τον κρατάει από τη λαβή. «Ο Τάιτα έχει χαράξει σαν επικεφαλίδα στην καθεμιά από τις τέσσερις πλευρές της στήλης τα ονόματα των τεσσάρων εποχών — άνοιξη, καλοκαίρι, φθινόπωρο, χειμώνας. Τι νομίζεις ότι συμβολίζουν;»

«Αρίθμηση σελίδων;» πρότεινε ο Νίκολας.

«Το ίδιο σκέφτηκα κι εγώ. Οι Αιγύπτιοι θεωρούσαν την άνοιξη ξεκίνημα κάθε νέας ζωής. Ο Τάιτα μας δείχνει με ποια σειρά πρέπει να διαβάσουμε τις πλευρές. Αυτή εδώ είναι από την άνοιξη». Η Ρόγριαν διάλεξε μια από τις φωτογραφίες. «Αρχίζει με τέσσερα αποσπάσματα από το Βιβλίο των Νεκρών». Διάβασε τις πρώτες αράδες της εισαγωγής: «*“Είμαι η πρώτη αύρα που φύσηξε πάνω από τους μαύρους ωκεανούς της αιωνιότητας. Είμαι η πρώτη ανατολή του ήλιου. Η πρώτη ακτίνα φωτός. Ένα λευκό φτερό που ταξιδεύει με τον άνεμο της αυγής. Είμαι ο Ρα. Είμαι η αρχή των πραγμάτων. Θα ζω αιώνια. Είμαι άφθαρτος κι ατελεύτητος”*». Η Ρόγριαν σήκωσε τα μάτια της από το μεγεθυντικό φακό. «Απ’ ό,τι βλέπω, δε διαφέρουν σημαντικά από τα αυθεντικά αποσπάσματα του Βιβλίου των Νεκρών. Το ένστικτό μου μου λέει να μην ασχοληθούμε μ’ αυτά προς το παρόν».

«Ας ακολουθήσουμε το ένστικτό σου», συμφώνησε ο Νίκολας. «Διάβασε παρακάτω».

Η Ρόγριαν άλλαξε θέση στο φακό. «Δεν πρόκειται να σε κοιτάξω όσο θα διαβάζω αυτό το κομμάτι», τον προειδοποίησε. «Όταν τον πιάνει ο οίστρος τον Τάιτα, γίνεται πιο άμεσος κι από τον Ραμπελέ. Τέλος πάντων, άκου τη συνέχεια: *“Η κόρη της θεάς λαχταράει να σμίξει με τη μάνα της. Βρυχίεται σαν λέαινα και τρέχει να τη συναντήσει. Ξεπηδάει από το βουνό κι έχει αφρούς στο φοβερό της στόμα. Είναι η πόρνη της οικουμένης. Ο κόλπος της αδειάζει τους φοβερούς χειμάρρους. Ο κόλπος της κατάπιε μια ολόκληρη στρατιά. Η οπή του φύλου της καταβρόχθισε τους τεχνίτες και τους εργάτες της πέτρας. Ο κόλπος της είναι χταπόδι που κατάπιε ένα βασιλιά”*».

«Πω, πω!» έκανε ο Νίκολας γελώντας πονηρά. «Πολύ ζουμερή περιγραφή, δε συμφωνείς;» Έσκυψε μπροστά για να δει το πρόσωπό της, που η Ρόγριαν φρόντιζε να κρατάει στραμμένο από την άλλη μεριά. «Κοκκίνισαν τα μαγουλάκια σου ή μου φαίνεται; Δε φαντάζομαι να ντρέπεσαι!»

«Όταν βαρεθείς να λες εξυπνάδες σε βάρος μου, μήπως θα μπορούσες να μου πεις τι συμπεραίνεις απ’ όσα σου διάβασα;» του ζήτησε αυστηρά η Ρόγριαν, πάντα αποφεύγοντας το βλέμμα του.

«Εκτός από το προφανές, δεν έχω ιδέα».

«Θέλω να σου δείξω κάτι». Η Ρόγριαν σηκώθηκε, μάζεψε τις φωτογραφίες και τα ρολά του ρυζόχαρτου και τα έβαλε στο σακίδιό της. «Πρέπει να φορέσεις τις μπότες σου. Θα κάνουμε αρκετό δρόμο».

Μια ώρα αργότερα, στέκονταν οι δυο τους στη μέση της κρεμαστής γέφυρας που λικνιζόταν απαλά, ψηλά πάνω από τα ορμητικά νερά του Νταντέρα.

«Η Χαπί είναι η θεά του Νείλου», είπε η Ρόγιαν. «Μήπως αυτό το ποτάμι είναι η θυγατέρα που λαχταράει να σμίξει με τη μάνα της, που ξεπηδάει από το βουνό, που βρυχιέται σαν λέαινα κι έχει αφρούς στο στόμα της;» Κοίταξαν αμίλητοι την ασίδα των ρόδινων βράχων, απ' όπου ορμούσε το ποτάμι στην οριστική του έξοδο από το ρήγμα.

Ξαφνικά, ο Νίκολας γέλασε πονηρά. «Ξέρω τι θα μου πεις τώρα. Αυτό είχα σκεφτεί κι εγώ όταν πρωταντίκρισα τούτο τον γκρεμό. Εσύ είχες πει ότι σου θυμίζει στόμιο υδρορρόης, αλλά εμένα μου ήρθε στο νου άλλου είδους στόμιο».

«Μάλλον θα είχες κάποια φιλενάδα υπερφυσικών διαστάσεων», μουρμούρισε η Ρόγιαν κι αμέσως έφραξε το στόμα της με την παλάμη. «Οπ! Αυτό μου ξέφυγε. Άρχισα να γίνομαι κι εγώ χυδαία σαν εσένα και τον Τάιτα».

«Κατάπие μια ολόκληρη στρατιά», είπε ο Νίκολας και η φωνή του άρχισε να χρωματίζεται από ενθουσιασμό. «Και τους τεχνίτες και τους εργάτες της πέτρας!»

«Ο Φαραώ Μαμώς ήταν θεός. Το ποτάμι κατάπие ένα θεό. Με το πέτρινο στόμα του!» συμπλήρωσε η Ρόγιαν με την ίδια έξαψη. «Ομολογώ πως δε θα είχα κάνει τη σύνδεση, αν δε μου είχες περιγράψει το εσωτερικό του ρήγματος πίσω από τη ρόδινη ασίδα και τις εγκοπές στο τοίχωμα του σπηλαίου». Τον έπιασε σφιχτά από το μπράτσο. «Πρέπει να ξαναμπούμε εκεί, Νίκι. Πρέπει οπωσδήποτε να εξετάσουμε από κοντά εκείνο το ανάγλυφο που είδες ανάμεσα στις σκαλιστές κόγχες».

«Θα χρειαστούν πολλές προετοιμασίες», είπε σκεπτικός ο Νίκολας. «Πρέπει να δέσω τα σκοινιά, να φτιάξω ένα σύστημα τροχαλίας και να στήσω τον Αλάι και τους άλλους στη σειρά να τραβάνε, για να μην επαναληφθεί το προηγούμενο φιάσκο. Θα είμαστε έτοιμοι να κάνουμε την απόπειρα αύριο το πρωί, το νωρίτερο».

«Ανάλαβέ το εσύ. Εγώ θα έχω άφθονο χρόνο σήμερα να ασχοληθώ με τη μετάφραση της στήλης». Η Ρόγιαν σώπασε ξαφνικά και κοίταξε προς τον ουρανό. «Άκου!»

Πάνω από το σταθερό βουητό του ποταμού ξεχώριζε ο ήχος μιας μηχανής και το χαρακτηριστικό πλατάγισμα από τα πτερύγια μιας έλικας.

«Να πάρει!» είπε ο Νίκολας. «Νόμιζα πως είχαμε απαλλαγεί από αυτούς. Έλα μαζί μου!» Έπιασε τη Ρόγιαν από το

χέρι κι έτρεξαν προς την άκρη της κρεμαστής γέφυρας. Μόλις πάτησαν στο έδαφος, ο Νίκολας πήδηξε κάτω στην όχθη και η Ρόγيان τον μιμήθηκε. Βαδίζοντας σκυφτοί, τρύπωσαν στη γωνιά που σχημάτιζαν τα σανίδια και τα σκοινιά της γέφυρας με το ανηφορικό έδαφος της όχθης.

Έμειναν ακίνητοι, καθισμένοι πάνω στην άσπρη άμμο, κι αφουγκράζονταν το ελικόπτερο που πλησίαζε γρήγορα, για να στρίψει τελικά πάνω από τους λόφους, πέρα από τον γκρεμό με τα ρόδινα βράχια. Ο πιλότος δεν τους είχε εντοπίσει αυτή τη φορά, γιατί απομακρύνθηκε κι άρχισε να περιπολεί στο ποτάμι, ακολουθώντας τη γραμμή του χάσματος. Ξαφνικά, ο σταθερός θόρυβος της μηχανής κορυφώθηκε δραματικά, καθώς ο χειριστής της τράβηξε το μοχλό της προσγείωσης.

«Φαίνεται πως ετοιμάζεται να κατεβεί πάνω στους λόφους», είπε ο Νίκολας και βγήκε σκυφτός από την κρυψώνα τους. «Θα ήμουν πολύ πιο ήσυχος αν δεν είχαμε κι αυτούς να μας κατασκοπεύουν».

«Δε νομίζω ότι υπάρχει λόγος ανησυχίας», διαφώνησε η Ρόγيان. «Ακόμη κι αν οι άνθρωποι του Πήγασου σχετίζονται με τη δολοφονία του Ντουρέντ, είμαστε πολύ πιο μπροστά απ' αυτούς στην κούρσα. Προφανώς, δεν έχουν αντιληφθεί ακόμη τη σημασία του μοναστηριού και της στήλης».

«Ελπίζω να έχεις δίκιο», είπε επιφυλακτικά ο Νίκολας. «Πάμε πίσω, στον καταυλισμό. Δεν πρέπει να μας ξαναδούν κοντά στο ρήγμα. Θα υποψιαστούν σίγουρα ότι δεν πρόκειται για σύμπτωση αν μας εντοπίζουν εδώ γύρω κάθε φορά που μας κατασκοπεύουν».

Η Ρόγيان πήγε κατευθείαν στην καλύβα της ν' ασχοληθεί με τις φωτογραφίες και τα αντίγραφα της στήλης κι ο Νίκολας άρχισε τις προετοιμασίες σε συνεργασία με τους εργάτες του Μπόρις. Μάτισαν την ξεφτισμένη άκρη του σκοινιού στη δεύτερη κουλούρα, ώστε να δημιουργηθεί ένα ενιαίο μάκρος περίπου εκατόν πενήντα μέτρα. Έπειτα χρησιμοποίησε την τέντα του μαγειρείου για να κατασκευάσει ένα κρεμαστό κάθισμα, κόβοντάς την και δένοντας τις ελεύθερες άκρες του πανιού ανά δύο. Με τις άκρες του σκoi-

νιού έφτιαξε χάμουρα που τα προσάρμοσε στις τέσσερις γωνίες του πάνινου καθίσματος.

Επειδή δεν είχε τροχαλία, κατασκεύασε ένα χοντροκομμένο σκελετό από πασσάλους, που θα εκτεινόταν πέρα από το χείλος του γκρεμού για να κρατιέται το σκοινί μακριά από το βράχο. Το σκοινί θα έτρεχε μέσα στην αυλακιά που άνοιξε κατά μήκος του οριζόντιου πασσάλου χρησιμοποιώντας ένα πυρωμένο σίδερο. Για γράσο χρησιμοποίησε αρνίσιο λίπος, που το δανείστηκε από το μαγειρείο.

Ήταν νωρίς το απόγευμα όταν ολοκλήρωσε τις προετοιμασίες. Άφησε τη Ρόγίαν να δουλεύει στην καλύβα της κι οδήγησε τους εργάτες, φορτωμένους με τις κουλούρες του σκοινιού και τους πασσάλους, στην τοποθεσία όπου τον είχαν κατεβάσει με το σκοινί για να μαζέψει το σκοτωμένο ντικ-ντικ από το ρήγμα. Από το σημείο αυτό άρχισαν να κατηφορίζουν παράλληλα με το χείλος του γκρεμού. Ήταν πολύ δύσκολη πορεία, γιατί οι αγκαθωτοί θάμνοι έφταναν ως την άκρη και συχνά αναγκάζονταν να τους κόβουν με τις μασέτες για ν' ανοίξουν δρόμο.

Τους οδηγούσε ο ήχος του καταρράχτη. Όσο κατέβαιναν το ποτάμι το μουγκρητό δυνάμωνε, ώσπου ο βράχος έμοιαζε να τρέμει κάτω από τα πόδια τους, από την ορμή του νερού. Τελικά, αφού έσκυψε στο κενό για να κοιτάξει από το χείλος, ο Νίκολας διέκρινε ένα σύννεφο από αφρούς στα σκοτεινά βάθη.

«Εδώ είμαστε», είπε ικανοποιημένος κι εξήγησε στον Αλάι, στα αραβικά, τι ήθελε να κάνουν.

Για να βρουν το ακριβές σημείο που συνέφερε να στήσουν το ικρίωμα, ο Νίκολας κάθισε στην πάνινη θέση και έβαλε τους άντρες να τον κατεβάσουν καμιά εικοσαριά μέτρα στο ρήγμα, ως το ύψος περίπου που ο βράχος άρχιζε να καμυλώνεται έντονα προς τα μέσα, σαν φλασκί. Ως το σημείο αυτό μπορούσε να ξεσκαλώσει το σκοινί αν πιανόταν ξανά στο βράχο και, επίσης, μπορούσε να δει την κοίλη επιφάνεια σχεδόν ως κάτω στο ποτάμι.

Με την πλάτη προς τον καταρράχτη και κρεμασμένος στο κενό, γύρω στα σαράντα μέτρα πάνω από τη φυσική λεκάνη που σχημάτιζε ο βραχώδης βυθός, μπόρεσε να διακρίνει καθαρά τη διπλή σειρά των τετράγωνων ανοιγμάτων που διέτρεχε κάθετα το τοίχωμα του ρήγματος. Δυστυχώς, το ανάγλυφο σύμβολο και πάλι δε φαινόταν καθαρά, λόγω της παρμόρφωσης που δημιουργούσε η κοίλη επιφάνεια. Ο Νίκολας έκανε σινιάλο στον Αλάι να τον τραβήξει ξανά επάνω.

«Θα στήσουμε το ικρίωμα λίγο παρακάτω», είπε και υπέδειξε στους άντρες το σημείο όπου έπρεπε ν' αποσιλώσουν το έδαφος από τα πυκνά βάτα που έφταναν ως το χείλος του γκρεμού. Ξαφνικά έβγαλε μια φωνή και γονάτισε στο ένα πόδι για να εξετάσει από κοντά μια αυλακιά στο βράχο που μέχρι τότε την έκρυβε η βλάστηση. «Αυτό είναι σκαλισμένο από ανθρώπινο χέρι!»

Υπήρχαν κι άλλα σημάδια. Όμως, σε αντίθεση με τις γεωμετρικές, τετράγωνα εγκοπές στο τοίχωμα του ρήγματος, που η προεξοχή του βράχου τις είχε προστατεύσει από τα στοιχεία της φύσης, αυτά επάνω είχαν διαβρωθεί σε βαθμό που μόλις διακρίνονταν. Δεν ήταν παρά αόριστα ίχνη πάνω στην πέτρα. Αλλά, μελετώντας από κοντά τη διάταξή τους, ο Νίκολας σιγουρεύτηκε ότι ήταν τα οριζόντια σημεία στήριξης της αρχαίας σκαλωσιάς. Έστησαν το δικό τους ικρίωμα στην ίδια, ισοπεδωμένη περιοχή, με τον οριζόντιο πάσσαλο να εκτείνεται αρκετά μέτρα έξω από το χείλος του γκρεμού. Στη συνέχεια, έστησαν ένα πρωτόγονο σύστημα υποστήριξης, χρησιμοποιώντας μικρότερους πασσάλους και σκοινιά.

Όταν τελείωσαν, ο Νίκολας σύρθηκε με τα τέσσερα πάνω στον οριζόντιο πάσσαλο που εκτεινόταν προς το κενό για να περάσει το σκοινί με το πάνινο κάθισμα μέσα από την αυλακιά που είχε σκάψει σε όλο το μήκος του πασσάλου. Η όλη κατασκευή φαινόταν αρκετά γερή και καλά στερεωμένη. Ωστόσο, ένιωσε απέραντη ανακούφιση όταν ξαναπάτησε πίσω στο έδαφος.

Ο ήλιος είχε χαμηλώσει πάνω από την πλαγιά και κατηφόριζε κατακόκκινος προς τον ορίζοντα της Δύσης.

«Αρκετά για σήμερα», είπε ο Νίκολας στους άντρες. «Θα συνεχίσουμε αύριο».

Το επόμενο πρωί, ο Νίκολας και η Ρόγιαν είχαν σηκωθεί κι έπιναν καφέ πριν ξημερώσει. Μαζεμένοι γύρω από μια διπλανή φωτιά, ο Αλάι και οι άντρες του κουβέντιαζαν μεταξύ τους κι έβηχαν καπνίζοντας τα πρώτα τσιγάρα της μέρας. Η καινούρια δουλειά είχε εξάψει τη φαντασία τους. Δεν είχαν την παραμικρή ιδέα για το σκοπό της δεύτερης

κατάβασης στο ρήγμα του Νταντέρα, αλλά ο ενθουσιασμός των δύο *φερεντζί* ήταν μεταδοτικός.

Αμέσως μόλις φώτισε λιγάκι ώστε να διακρίνουν το μονοπάτι, ξεκίνησαν πάλι για τους λόφους. Οι άντρες συζητούσαν πρόσχαρα στα αμχαρικά καθώς διέσχιζαν με γοργό βήμα τους πυκνούς θάμνους. Έφτασαν στο χείλος του γκρεμού, όπου είχαν στήσει το ικριώμα, τη στιγμή που πρόβαλλε ο ήλιος από τον ανατολικό ορίζοντα της μεγάλης χαράδρας. Ο Νίκολας είχε κανονίσει τα πόστα των αντρών από την προηγούμενη μέρα και με τη Ρόγιναν είχαν ξενυχτήσει ως αργά σχεδιάζοντας το εγχείρημά τους, οπότε ήξεραν όλοι τι έπρεπε να κάνουν και δεν έχασαν πολύτιμο χρόνο.

Ο Νίκολας έβγαλε όλα τα ρούχα του εκτός από το μπόξερ και τα παπούτσια του τένις. Αυτή τη φορά, όμως, είχε φέρει μαζί του κι ένα ολόσωμο μάλλινο εσώρουχο για να τον κρατάει ζεστό. Ενώ το φορούσε, έκανε νόημα στη Ρόγιναν να κοιτάξει την επίπεδη πλατφόρμα που είχε σκαφτεί πριν από πάρα πολλά χρόνια στο βραχώδες έδαφος.

Η Ρόγιναν εξέτασε το βράχο με μεγάλη προσοχή. «Είναι δύσκολο να βεβαιωθούμε, αλλά νομίζω ότι έχεις δίκιο. Μάλλον είναι ανθρώπινο κατασκεύασμα».

«Όταν θα κατεβούμε κάτω, δε θα έχεις πια αμφιβολίες. Η επιφάνεια του βράχου κάτω από την προεξοχή της κορυφής προστατεύεται από τις καιρικές συνθήκες και οι τρύπες που έχουν ανοιχτεί εκεί είναι άριστα διατηρημένες, ως το σημείο που συναντούν τη γραμμή της φουσκονεριάς, δηλαδή. Θα δεις και μόνη σου». Πήρε θέση στο πάνινο κάθισμα, πιάστηκε από τα σκοινιά και τινάχτηκε μαλακά στο κενό σαν να έκανε κούνια. Μόλις σταθεροποιήθηκε, κρεμασμένος από την άκρη του ικριώματος, έδωσε το σινιάλο στον Αλάι και οι τέσσερις άντρες άρχισαν να τον κατεβάζουν αργά και σταθερά στο ρήγμα. Το σκοινί γλιστρούσε εύκολα κι ομαλά στην αυλακιά του ξύλου, που είχε λιπανθεί.

Ο Νίκολας διαπίστωσε αμέσως ότι είχε υπολογίσει σωστά κι ότι κατέβαινε ευθυγραμμισμένος με τις δυο σειρές των εγκοπών. Έφτασε στο ύψος του αινιγματικού κύκλου, αλλά στο μεταξύ η απόστασή του από το κοίλο τοίχωμα του ρήγματος είχε φτάσει τα δεκαπέντε μέτρα. Επιπλέον, μια αποικία από ζωηρόχρωμες λειχήνες κάλυπτε μεγάλα τμήματα του βράχου σ' εκείνο το σημείο κι έτσι του ήταν πάλι αδύνατο ν' αποφασίσει αν επρόκειτο για έργο ανθρώπων ή παιχνίδι της φύσης πάνω στην πέτρα. Το προσπέρασε και συνέχισε την κατάβαση στο ρήγμα.

Όταν τα πόδια του άγγιξαν την επιφάνεια του νερού, γλίτρησε από το κάθισμα και βούτηξε στο ποτάμι. Το κρύο νερό τού έκοψε την ανάσα. Κολύμπησε γρήγορα, παίρνοντας μικρές, βαθιές αναπνοές μέχρι να συνηθίσει το σώμα του στη θερμοκρασία. Ύστερα τράβηξε τρεις φορές το σκοινί, δίνοντας το σινιάλο στον Αλάι να τραβήξει επάνω το κάθισμα. Ενώ ανέβαινε το σκοινί, κολύμπησε ως την άκρη της υδάτινης λεκάνης και έχωσε το χέρι του σε μια από τις εγκοπές του βράχου για να κρατιέται ενώ περίμενε. Είχε ξεχάσει πόσο κρύα, σκοτεινά και μοναχικά ήταν εκεί, στο βάθος του ρήγματος.

Μετά από ένα χρονικό διάστημα που του φάνηκε ατέλειωτο, τέντωσε ξανά το κεφάλι του για να κοιτάξει ψηλά και είδε επιτέλους το κάθισμα να κρέμεται στο κενό και να κατεβαίνει στριφογυρίζοντας αργά στον αέρα και μεταφέροντας τη Ρόγιν. Εκείνη κοίταζε προς τα κάτω, τον διέκρινε και του κούνησε χαρωπά το χέρι.

«Άριστα στο κορίτσι», μονολόγησε ο Νίκολας. «Δεν την τρομάζει τίποτα». Ήθελε να της φωνάζει για να της δώσει κουράγιο, αλλά ήξερε ότι ήταν μάταιο, γιατί η τρομερή βουή του καταρράχτη έπνιγε κάθε άλλο ήχο. Έτσι περιορίστηκε στο ν' ανταποδώσει το νεύμα της.

Στα μισά της κατεβασιάς, την είδε να τραβάει μετά μανίας το σκοινί. Ο Αλάι είχε προειδοποιηθεί να περιμένει κάτι τέτοιο και οι άντρες του ακινητοποίησαν αμέσως το σκοινί. Η Ρόγιν άφησε το δεξί της χέρι από τα σκοινιά και, πιασμένη μόνο με το αριστερό, σήκωσε τα κιάλια του Νίκολας που είχε κρεμασμένα στο λαιμό της. Βρισκόταν σε πολύ άβολη στάση καθώς κρατούσε τα κιάλια στα μάτια, πασχίζοντας ταυτόχρονα να εστιάσει με το ίδιο χέρι. Ήταν επίσης φανερό ότι δυσκολευόταν να εντοπίσει το κυκλικό σημάδι στο βράχο και να το κρατήσει στο οπτικό πεδίο των φακών, γιατί το κρεμαστό κάθισμα ταλαντευόταν στον αέρα και ταυτόχρονα περιστρεφόταν αργά επιτόπου.

Η Ρόγιν αγωνίστηκε κόντρα σ' όλες αυτές τις αντιξοότητες για ένα διάστημα που στον Νίκολας φάνηκε αιώνας, αλλά που στην πραγματικότητα δεν ήταν παρά μερικά λεπτά. Ξαφνικά, η Ρόγιν άφησε τα κιάλια να πέσουν στο στήθος της, έριξε πίσω το κεφάλι κι άφησε μια κραυγή χαράς τόσο δυνατή που ξεπέρασε ακόμα και τον εκκωφαντικό θόρυβο του νερού κι έφτασε ως τ' αυτιά του Νίκολας, τριάντα μέτρα πιο κάτω. Την είδε να κλωτσάει τον αέρα σαν παιδάκι και να του κουνάει το χέρι της, ξετρελαμένη από χαρά,

ενώ ο Αλάι από ψηλά ξανάρχισε να κατεβάζει το σκοινί. Φωνάζοντας συνεχώς, κοιτούσε προς το μέρος του κι άστραφτε τόσο πολύ η χαρά στο πρόσωπό της, που ήταν σαν να φώτιζε όλο το φαράγγι.

«Δε σ' ακούω», ούρλιαξε ο Νίκολας μ' όλη του τη δύναμη, αλλά ο καταρράχτης έπνιγε με το βουητό του κάθε προσπάθειά τους να επικοινωνήσουν.

Η Ρόγιναν στριφογύριζε πάνω στο κάθισμα, φωνάζοντας και χειρονομώντας σαν παλαβή. Σε μια στιγμή μάλιστα άφησε το ένα της χέρι από το σκοινί για να τεντωθεί προς τα πίσω και να μη χάσει από τα μάτια της τον Νίκολας καθώς το κάθισμά της στριφογύριζε στον αέρα. Βρισκόταν ακόμη πέντ' έξι μέτρα ψηλά, όταν λίγο έλειψε να χάσει εντελώς την ισορροπία της και να πέσει ανάποδα στο νερό κάτω.

«Πρόσεχε!» της φώναξε ο Νίκολας. «Αυτά τα κιάλια είναι Τσάις. Τα έχω πληρώσει δυο χιλιάδες λίρες στα αφορολόγητα είδη, στο αεροδρόμιο της Ζυρίχης!»

Αυτή τη φορά πρέπει να τον άκουσε, γιατί την είδε να του βγάζει τη γλώσσα, σαν κακομαθημένο παιδάκι. Οι κινήσεις της όμως έγιναν πιο προσεκτικές. Όταν τα πόδια της κόντευαν ν' αγγίξουν το νερό, έκανε σινιάλο στον Αλάι να σταματήσει να την κατεβάζει και σταθεροποιήθηκε εκεί, γύρω στα δεκαπέντε μέτρα μακριά από τον Νίκολας.

«Τι βρήκες;» της φώναξε.

«Είχες δίκιο, απίθανε συνέταιρε!»

«Είναι έργο ανθρώπων; Είναι επιγραφή; Μπόρεσες να τη διαβάσεις;»

«Ναι, ναι, ναι και στις τρεις ερωτήσεις», απάντησε η Ρόγιναν, απολαμβάνοντας φανερά τη δυνατότητά της να τον κουρδίζει.

«Μη με σκας· πες μου!»

«Το υπέρμετρο εγώ του Τάιτα υπερίσχυσε γι' άλλη μια φορά. Δεν άντεξε να μην υπογράψει το έργο του». Η Ρόγιναν γέλασε δυνατά. «Μας άφησε τη σφραγίδα του: το γεράκι με το σπασμένο φτερό!»

«Έξοχα! Πανάθεμά με, το ήξερα!» θριαμβολόγησε ο Νίκολας.

«Απόδειξη ότι ο Τάιτα ήταν εδώ, Νίκι. Για να σκαλίσει το γεράκι, θα πρέπει να στεκόταν σε σκαλωσιά. Η υπόθεσή μας είναι σωστή. Αυτή η τρύπα απ' όπου κρατιέσαι είναι τμήμα της σκαλωσιάς που έφτανε ως το βάθος του ρήγματος».

«Ναι, αλλά γιατί;» απάντησε ο Νίκολας. «Τι ήθελε ο Τάιτα εδώ κάτω; Δεν υπάρχει κανένα ίχνος ανασκαφής ή κατασκευής».

Κοίταξαν και οι δυο γύρω τους, το πελώριο σκοτεινό σπήλαιο. Εκτός από τις δυο σειρές των τετράγωνων εγκοπών, τα τοιχώματα ήταν απόλυτα λεία και πουθενά δεν υπήρχε ίχνος ανθρώπινης παρέμβασης.

«Πίσω από τον καταρράχτη;» φώναξε η Ρόγιαν. «Μήπως υπάρχει εκεί κάποιο άνοιγμα στο βράχο; Μπορείς να πας να δεις;»

Ο Νίκολας άφησε την ασφάλεια των ήρεμων νερών δίπλα στο τοίχωμα και κολύμπησε προς τη φοβερή δίνη στο κέντρο της λεκάνης. Στα μισά της απόστασης τον άρπαξε το ρεύμα και χρειάστηκε να βάλει όλη του τη δύναμη για να μπορέσει ν' αντισταθεί στο στροβίλισμα και να ελέγξει την πορεία του. Παλεύοντας με το νερό σαν μανιακός, κατάφερε να φτάσει σε μια προεξοχή του λείου, γλιστερού βράχου, δίπλα στην κοντινότερη άκρη του καταρράχτη.

Το νερό έπεφτε με τρομακτική ορμή πάνω στο κεφάλι του, αλλά συνέχισε πεισματικά ώσπου χώθηκε μέσα στην καρδιά του καταρράχτη. Ίσα που είχε προλάβει να σταθεί, όταν τον νίκησε η ορμή του νερού. Τον άρπαξε από την αβέβαιη σιγουριά ενός βράχου και τον εκσφενδόνισε πίσω στην υδάτινη λεκάνη, όπου βρέθηκε να στριφογυρνάει ανεξέλεγκτα με το κεφάλι κάτω και τα πόδια πάνω, κοντά στην καρδιά της δίνης. Αφού κατάφερε να βγάλει το κεφάλι του στην επιφάνεια, χρειάστηκε να κολυμπήσει ξανά με όλες τις δυνάμεις του κόντρα στο περιστροφικό ρεύμα για να μπορέσει να ξαναφτάσει στα στάσιμα νερά δίπλα στο τοίχωμα. Αρπάχτηκε πάλι από την κόγχη του βράχου κι έμεινε εκεί, αποκαμωμένος, ν' αγκομαχάει σαν φουσερό.

«Τίποτα;» του φώναξε η Ρόγιαν.

Ο Νίκολας κούνησε το κεφάλι του, ανίκανος ακόμα ν' αρθρώσει λέξη. Όταν συνήλθε κάπως και ξαναβρήκε τον κανονικό ρυθμό της ανάσας του, μπόρεσε να της δώσει μια κανονική απάντηση. «Τίποτα. Πίσω από τον καταρράχτη υπάρχει μόνο συμπαγής βράχος». Σώπασε πάλι για να ξεκουραστεί και ύστερα φώναξε ειρωνικά: «Καμιά άλλη λαμπρή ιδέα;»

Η Ρόγιαν δεν του απάντησε, ευτυχώς, αλλά η ευλογημένη ανάπαυλα κράτησε πολύ λίγο.

«Νίκι! Πού σταματάνε αυτές οι τρύπες;»

«Το βλέπεις. Αυτή που κρατιέμαι είναι η χαμηλότερη», της αποκρίθηκε.

«Και κάτω από το νερό τι γίνεται;»

«Μη λες κουταμάρες», την αποπήρε ο Νίκολας, που κρύωνε και είχε αρχίσει να εκνευρίζεται. «Πώς διάβολο θα άνοιγαν τρύπες στο βράχο υποβρύχια;»

«Δες!», του φώναξε η Ρόγιαν, εξίσου εκνευρισμένη.

Ο Νίκολας κούνησε το κεφάλι του συμπονετικά, σαν να είχε να κάνει με καθυστερημένο. Ωστόσο, πήρε βαθιά ανάσα, τέντωσε τις μύτες των ποδιών του και βούλιαξε κάθετα στο νερό.

Δευτερόλεπτα αργότερα πετάχτηκε σαν σφαίρα στην επιφάνεια, με μια έκφραση απόλυτου θαυμασμού και κατάπληξης. «Να με πάρει ο διάβολος!», φώναξε. «Έχεις δίκιο. Υπάρχει κι άλλη τρύπα παρακάτω».

Παρά την απόσταση, διέκρινε το γεμάτο αυταρέσκεια χαμόγελο της Ρόγιαν. «Με αναγκάζεις να σου πω ότι εγώ το ήξερα».

«Τι είσαι; Μάγισσα;» ρώτησε γελώντας ο Νίκολας. Όμως, το γέλιο του κόπηκε απότομα και σήκωσε απελπισμένα το βλέμμα του προς τον ουρανό. «Έλεος, Θεέ μου! Ξέρω τι θα με βάλεις να κάνω τώρα».

«Πόσο βαθιά συνεχίζονται αυτές οι τρύπες;» ρώτησε η Ρόγιαν με φωνή που έσταζε μέλι. «Θα βουτήξεις να δεις, καλέ μου;»

«Αυτό ήταν. Το περίμενα. Θα διαμαρτυρηθώ στο συνδικάτο. Αυτή είναι δουλειά σκλάβου. Αρχίζω απεργία απ' αυτή τη στιγμή».

«Νίκι, σε παρακαλώ!»

Ο Νίκολας άρχισε να αναπνέει γρήγορα, αντλώντας και βγάζοντας αέρα από τα πνευμόνια του, φορτώνοντας το αίμα του με οξυγόνο για να αυξήσει όσο το δυνατό περισσότερο την αντοχή του κάτω από το νερό. Στο τέλος, άδειασε εντελώς τους πνεύμονές του, εκπνέοντας μέχρι που πόνεσε το στήθος του από την προσπάθεια, και ύστερα τους γέμισε —του σκασμού— με φρέσκο αέρα. Τότε, με το στήθος του φουσκωμένο, βούτηξε με το κεφάλι στο νερό, τινάζοντας τα πόδια του έξω από την επιφάνεια, κι άφησε να τον παρασύρει το ίδιο του το βάρος.

Διατηρώντας παράλληλη πορεία με το τοίχωμα, τέντωσε το χέρι του μπροστά, αναζητώντας ψηλαφητά την επόμενη τρύπα κάτω από την επιφάνεια του νερού. Τη βρήκε και, τραβώντας με δύναμη, τη χρησιμοποίησε σαν πάτημα για ν' αυξήσει την ταχύτητα της βουτιάς του.

Βρήκε την επόμενη τρύπα στο βράχο κι επανέλαβε τη διαδικασία. Οι τρύπες απείχαν μεταξύ τους κάτι λιγότερο από δύο μέτρα —μια ναυτική οργιά. Με μέτρο αυτή την απόσταση, του ήταν εύκολο να υπολογίσει με ακρίβεια το βάθος.

Συνεχίζοντας την κατάδυση βρήκε κι άλλη τρύπα, ύστερα κι άλλη. Τέσσερις διαδοχικές τρύπες, βάθος επτά μέτρα και κάτι. Τ' αυτιά του είχαν βουλώσει και πονούσαν καθώς η πίεση του νερού συμπιέζε τον αέρα στις ευσταχιανές σάλπιγγες.

Συνέχισε όμως να κατεβαίνει και βρήκε την πέμπτη τρύπα στη σειρά. Τώρα ο αέρας στους πνεύμονές του είχε συμπιεστεί σχεδόν στο μισό του όγκου του στην επιφάνεια και, όσο μειωνόταν η πλευστότητα, τόσο πιο εύκολη και γρήγορη γινόταν η κατάδυση.

Κρατούσε ανοιχτά τα μάτια του, αλλά το νερό εκεί κάτω ήταν σκοτεινό και θολό. Το μόνο που διέκρινε ήταν η επιφάνεια του βράχου, ακριβώς μπροστά του. Είδε την έκτη τρύπα να εμφανίζεται, έκανε να πιαστεί, αλλά δίστασε.

Έντεκα μέτρα βάθος κι ακόμα να φανεί ο βυθός, σκέφτηκε. Κάποτε, στα χρόνια του στρατού, όταν ανταγωνιζόταν στην ελεύθερη κατάδυση με τα υπόλοιπα παιδιά της ομάδας, μπορούσε να φτάσει μέχρι και δεκαοχτώ μέτρα βάθος και να μείνει εκεί ένα ολόκληρο λεπτό. Αλλά τότε ήταν πολύ πιο νέος και σε άριστη φυσική κατάσταση.

Άλλη μια τρύπα κι ανεβαίνω, υποσχέθηκε στον εαυτό του. Το στήθος του είχε αρχίσει να καίει από την ανάγκη του ν' αναπνεύσει, αλλά τράβηξε με δύναμη το βράχο και τινάχτηκε προς τα κάτω. Μέσα στη σκοτεινιά του νερού έβλεπε ήδη θολά το μαύρο άνοιγμα της έβδομης τρύπας.

Φτάνουν ως το βυθό, συνειδητοποίησε με κατάπληξη. Πώς διάβολο το έκανε ο Τάιτα; Δεν υπήρχαν αναπνευστικές συσκευές στην εποχή του. Γράπωσε το χείλος της τρύπας κι ανέκοψε στιγμιαία την κατάδυση, αναποφάσιστος για το αν ήταν φρόνιμο να συνεχίσει. Ήξερε ότι βρισκόταν κοντά στο όριο της αντοχής του. Ο οργανισμός του αναζητούσε απεγνωσμένα αέρα, το στήθος του άρχιζε να κάνει αντανάκλαστικές συσπάσεις, παρά τη θέλησή του.

«Άλλη μια, έτσι για την πλάκα του!» σκέφτηκε. Ένιωθε το κεφάλι του ανάλαφρο και τον κυρίεψε μια αίσθηση ευφορίας. Αναγνώρισε ωστόσο τα σημάδια του κινδύνου και κοίταξε το ίδιο του το σώμα μέσα στο νερό. Το δέρμα του είχε ζαρώσει από την πίεση και σχημάτιζε δίπλες. Σχεδόν δύο ατμόσφαιρες πάνω από το κανονικό. Η έλλειψη οξυγόνου

στον εγκέφαλό του του προκαλούσε την αίσθηση ότι ήταν άτρωτος και ικανός για τα πάντα.

Μια τελευταία, καλοί μου φίλοι, σκέφτηκε, νιώθοντας σαν μεθυσμένος, και συνέχισε την κατάδυση.

Νούμερο οχτώ, ο Νίκι στο γιατρό, είπε μέσα του. Ένωσε το άνοιγμα της όγδοης τρύπας στις άκρες των δαχτύλων του. Είχε ήδη αρχίσει να σκέφτεται κουταμάρες.

Έκανε στροφή στο νερό για ν' αρχίσει ν' ανεβαίνει, αλλά τότε τα πόδια του βρήκαν το βυθό. Δεκαπέντε μέτρα βάθος, συνειδητοποίησε, μέσα στην παραζάλη του. Το παράκανα. Πρέπει να βγω. Πρέπει να πάρω αναπνοή.

Ετοιμαζόταν να πατήσει δυνατά στο βυθό για να δώσει ώθηση στο σώμα του, όταν κάτι τον άρπαξε από τα πόδια και τον τράβηξε με δύναμη πάνω στην επιφάνεια του βράχου.

Το χταπόδι! σκέφτηκε, καθώς του ήρθε στο μυαλό μια φράση από τη στήλη του Τάιτα: *«Ο κόλπος της είναι χταπόδι που κατάπιε ένα βασιλιά»*.

Δοκίμασε να κλοτσήσει, αλλά ήταν σαν να του είχε δέσει τα πόδια με τα πλοκάμια του κάποιο θαλάσσιο τέρας: μια παγερή, θανάσιμη αγκαλιά τον κρατούσε δέσμιο. Το χταπόδι του Τάιτα. Θεέ μου! Το εννοούσε πραγματικά. Μ' έπιασε!

Έμενε καρφωμένος στο τοίχωμα, πανικόβλητος, ανήμπορος ν' αντιδράσει. Ο τρόμος τού πάγωσε το αίμα κι έδιωξε μονομιάς τις παραισθήσεις που δημιουργούσε ο διψασμένος για οξυγόνο εγκέφαλός του. Το μυαλό του λαμπικάρισε και κατάλαβε μονομιάς τι ακριβώς του συνέβαινε.

Δεν είναι χταπόδι· είναι ρουφήχτρα, αποφάσισε. Είχε γνωρίσει άλλη μια φορά αυτό το φαινόμενο. Στη διάρκεια μιας εκπαιδευτικής άσκησης στο στρατό κι ενώ είχαν βουτήξει κοντά στην είσοδο του νερού προς τις τουρμπίνες των γεννητριών στη λίμνη Λοχ Άραν, ο σύντροφός του στην κατάδυση, με τον οποίο ήταν δεμένος με σκοινί, είχε παρυσυρθεί από το τρομερό ρεύμα αναρρόφησης, που τον ρούφηξε και τον κόλλησε πάνω στη σχάρα της σήραγγας εισόδου με τέτοια ορμή, που τα πλευρά του διαπέρασαν το στήθος του σαν μαχαίρια και πρόβαλαν από το μαύρο συνθετικό καουτσούκ της στολής του.

Ο Νίκολας είχε γλιτώσει τότε παρά τρίχα. Το ότι βρισκόταν λίγο πλάγια σε σχέση με το σύντροφό του σήμαινε ότι είχε αποφύγει το κύριο βάρος του ρεύματος εισροής των νερών προς τις τουρμπίνες. Παρ' όλα αυτά, είχε σπάσει το πόδι του και είχαν χρειαστεί οι συντονισμένες προσπάθειες

άλλων δυο ανδρών της ομάδας για να μπορέσουν να τον αποσπάσουν από την έλξη του ρεύματος.

Αυτή τη φορά, ήταν ήδη κοντά στα όρια της αντοχής του και δεν υπήρχε κανείς εκεί να τον βοηθήσει. Τον ρουφούσε ένα άνοιγμα στη βάση του βράχου, το στόμιο μιας υποβρύχιας σήραγγας, ένας στενός διάδρομος που ξεκινούσε από το πέτρινο τοίχωμα της υδάτινης λεκάνης.

Το πάνω μέρος του σώματός του έμενε ανεπηρέαστο από την τρομερή έλξη, αλλά το άνοιγμα τραβούσε τα πόδια του με τέτοια δύναμη που απειλούσε να τον ρουφήξει ολόκληρο. Παρά την ταραχή του, συνειδητοποίησε ότι οι άκρες του στομίου ήταν σχεδόν τετραγωνισμένες. Πασχίζοντας ν' αντισταθεί, άπλωσε τα χέρια του πάνω στο βράχο, αλλά τα δάχτυλά του γλιστρούσαν στη λεία επιφάνεια που δεν είχε ούτε μια προεξοχή.

Αυτό ήταν, σκέφτηκε. Δεν υπάρχει σωτηρία. Λύγισε τα δάχτυλά του σε μια απεγνωσμένη προσπάθεια να γραπωθεί και αισθάνθηκε τα νύχια του να σπάνε καθώς σέρνονταν πάνω στο βράχο. Ξαφνικά, το ένα του χέρι χώθηκε στην τελευταία από τις τρύπες στο βράχο, πάνω από τη σήραγγα που τον ρουφούσε.

Τώρα είχε τουλάχιστον από κάπου να πιαστεί. Αρπάχτηκε από την εγκοπή με τα δυο του χέρια κι αντιστάθηκε στην έλξη του ρεύματος. Το πολέμησε με όλη τη δύναμη κι όλο το κουράγιο του, αλλά δυστυχώς του είχαν μείνει ελάχιστα αποθέματα κι από τα δυο. Αντιστάθηκε μέχρι που οι μύες στα μπράτσα του φούσκωσαν σαν μπαλόνια, οι τένοντες στο λαιμό και στο σβέρκο του κόντεψαν να σπάσουν κι ένιωσε το κεφάλι του έτοιμο να εκραγεί. Κατάφερε όμως να σταματήσει τη μοιραία πορεία προς το στόμιο της ρουφήχτρας.

Λίγο ακόμα, σκέφτηκε. Άλλη μια προσπάθεια. Και ήξερε ότι θα ήταν η τελευταία του. Όλος ο αέρας είχε σωθεί από τα πνευμόνια του, το ίδιο και το κουράγιο και η αποφασιστικότητά του. Το κεφάλι του άρχισε να γυρίζει και μαύρα ακαθόριστα σχήματα απειλούσαν να του στερήσουν την όραση.

Από κάπου βαθιά μέσα του άντλησε τα τελευταία απομεινάρια δύναμης και συνέχισε να τραβάει, ώσπου η σκοτοδίνη του μυαλού του έγινε έκρηξη λευκού φωτός, σκορπίζοντας μπροστά στα μάτια του μυριάδες λαμπερά άστρα που τον τύφλωναν. Αλλά δεν έπαψε να τραβάει. Ένιωσε τα πόδια του να ξεκολλάνε, την έλξη του νερού να εξασθενεί και τράβηξε άλλη μια φορά, με πολύ περισσότερη δύναμη απ' αυτή που πίστευε πως είχε.

Ελευθερώθηκε ξαφνικά κι εκτινάχτηκε προς την επιφάνεια, αλλά ήταν πολύ αργά. Το σκοτάδι πλημμύρισε το μυαλό του και τ' αυτιά του γέμισαν από έναν ήχο παρόμοιο με το μουγκρητό του καταρράχτη. Πνιγόταν. Είχε εξαντληθεί απόλυτα. Δεν ήξερε πια πού βρισκόταν, ούτε πόση απόσταση είχε ως την επιφάνεια. Ήξερε μόνο ότι δε θα τα κατάφερνε. Ήταν ξεγραμμένος.

Όταν βγήκε στην επιφάνεια του νερού, δεν το κατάλαβε καν, ούτε είχε τη δύναμη ν' ανασηκώσει το κεφάλι του να ρουφήξει αέρα. Με το πρόσωπό του βυθισμένο στο νερό, έμεινε ασάλευτος σαν κούτσουρο που επέπλεε, παραδίνοντας την ψυχή του. Και τότε ένιωσε τα δάχτυλα της Ρόγιαν ν' αρπάζουν τα μαλλιά στο πίσω μέρος του κεφαλιού του και το ζεστό, ζωογόνο αέρα στο πρόσωπό του καθώς του σήκωνε το κεφάλι από το νερό.

«Νίκι!» την άκουσε να ουρλιάζει. «Πάρε ανάσα! Νίκι!»

Άνοιξε το στόμα του, έφτυσε ένα σιντριβάνι από νερά, σάλια και μπαγιάτικο αέρα και ύστερα άρχισε ν' ανασαίνει ασθμαίνοντας.

«Είσαι ζωντανός! Δόξα τω Θεώ! Έμεινες τόσο πολύ κάτω. Νόμισα πως είχες πνιγεί».

Ενώ έβηχε κι αγκομαχούσε κι ένιωθε τις αισθήσεις του να επανέρχονται σιγά σιγά, ο Νίκολας κατάλαβε μ' έναν αδύριστο τρόπο ότι η Ρόγιαν είχε πηδήξει από το κρεμαστό κάθισμα και είχε πέσει στο νερό για να τον βοηθήσει.

«Έμεινες πάρα πολλή ώρα κάτω από το νερό. Είναι απίστευτο». Του κρατούσε το κεφάλι στην επιφάνεια και με το ελεύθερο χέρι της πιανόταν από την εγκοπή του βράχου. «Θα συνέλθεις, μην ανησυχείς. Σε κρατάω εγώ. Εσύ χαλάρωσε και μη σκέφτεσαι τίποτα. Θα συνέλθεις».

Ήταν εκπληκτικό το πόσο κουράγιο τού έδινε η φωνή της. Ανάσαινε με λαχτάρα το γλυκό, ζεστό αέρα κι ένιωθε τις δυνάμεις του να επιστρέφουν στο εξαντλημένο κορμί του.

«Πρέπει να σ' ανεβάσουμε πάνω», του είπε η Ρόγιαν. «Μείνε λίγο ακόμη ήσυχος, να συνέλθεις εντελώς, και μετά θα σε βοηθήσω ν' ανεβείς στο κάθισμα».

Κολύμπησε μαζί του ως εκεί που κρεμόταν το κάθισμα κι έκανε σινιάλο στους άλλους επάνω να το κατεβάσουν ως το νερό. Ύστερα κράτησε ανοιχτό το πανί με τα δυο της χέρια για να μπορέσει ο Νίκολας να περάσει τα πόδια του με ευκολία.

«Είσαι καλά, Νίκι;» τον ρώτησε ανήσυχη. «Κάνε κουράγιο ώσπου να φτάσεις επάνω». Του έβαλε τα χέρια στα δυο πλαϊνά σκοινιά της αυτοσχέδιας κούνιας. «Κρατήσου γερά!»

«Δεν μπορώ να σ' αφήσω εδώ κάτω», μουρμούρισε ο Νίκολας σέρνοντας τις λέξεις σαν μεθυσμένος.

«Δεν έχω πρόβλημα», τον διαβεβαίωσε η Ρόγιαν. «Ο Αλάι θα κατεβάσει πάλι την κούνια».

Όταν βρισκόταν στα μισά της διαδρομής, ο Νίκολας κοίταξε κάτω και είδε το κεφάλι της να προβάλλει από το σκοτεινό νερό. Από ψηλά φαινόταν απελπιστικά μικρή και μόνη, ένα χλομό προσωπάκι εγκαταλειμμένο στα βάθη της γης.

«Έχεις κότσια». Η φωνή του ήταν τόσο βραχνή κι αδύναμη που του φάνηκε σαν ξένη. «Το λέει η καρδιά σου, κορίτσι μου». Αλλά ήταν πολύ ψηλά για να φτάσει η φωνή του κοντά της.

Αφού ανέβηκε και η Ρόγιαν, σώα και αβλαβής, από τα βάθη του ρήγματος, ο Νίκολας έδωσε εντολή στον Αλάι να διαλύσει το ικρίωμα και να κρύψει τα υλικά στους θάμνους. Από το ελικόπτερο θα φαινόταν καθαρά κι ο Νίκολας δεν ήθελε να κεντρίσει την περιέργεια του Τζέικ Χελμ.

Ο ίδιος δεν ήταν σε θέση να βοηθήσει τους άντρες. Κάθισε στη σκιά ενός χαμηλού δέντρου κι αφέθηκε στις φροντίδες της Ρόγιαν. Προς μεγάλη του ενόχληση, διαπίστωσε ότι ο παραλίγο πνιγμός του τον είχε εξουθενώσει. Η έλλειψη οξυγόνου του είχε προκαλέσει αφόρητο πονοκέφαλο. Το στήθος του πονούσε κάθε φορά που ανέπνεε κι ένιωθε δυνατές συβλίες στα πλευρά. Μάλλον είχε πάθει κάποια θλάση στην υπεράνθρωπη προσπάθεια να ξεκολλήσει από τη ρουφήχτρα.

Η αυτοκυριαρχία της Ρόγιαν τον είχε εντυπωσιάσει. Δεν έκανε ούτε μια απόπειρα να τον ρωτήσει τι είχε ανακαλύψει στον πυθμένα της λεκάνης κι έδειχνε να νοιάζεται ειλικρινά για την υγεία του, πολύ περισσότερο από την πρόοδο των ερευνών τους.

Όταν ήρθε η ώρα να τον βοηθήσει να σηκωθεί όρθιος για να πάρουν το δρόμο του γυρισμού προς τον καταυλισμό, ο Νίκολας έσερνε κυριολεκτικά τα πόδια του σαν άρρωστο

γεροντάκι. Πονούσε σ' όλο του το κορμί και κάθε κίνηση έκανε τους πονεμένους μυς του να μουδιάζουν.

Μόλις έφτασαν στην κατασκήνωση, η Ρόγιαν τον πήγε κατευθείαν στην καλύβα του, τον έβαλε στο κρεβάτι και τακτοποίησε την κουνουπιέρα. Στο μεταξύ, ο Νίκολας αισθανόταν πολύ καλύτερα, αν και παρέλειψε να της το αναφέρει. Του άρεσε πολύ να έχει ξανά μια γυναίκα κοντά του να τον φροντίζει. Η Ρόγιαν του έφερε δυο ασπιρίνες και μια κούπα αχινιστό τσάι με μπόλικη ζάχαρη. Όταν της ζήτησε και δεύτερη κούπα, με αδύναμη, κουρασμένη φωνή, έπαιζε εν μέρει θέατρο.

Η Ρόγιαν κάθισε στην άκρη του κρεβατιού του και τον παρακολουθούσε που το έπινε. «Είσαι καλύτερα;» τον ρώτησε όταν άδειασε την κούπα του.

«Οι πιθανότητες είναι δύο προς ένα ότι θα επιζήσω», αποκρίθηκε ο Νίκολας και την είδε να χαμογελάει.

«Το βλέπω ότι είσαι καλύτερα· ξαναβρήκες το χρώμα σου. Μου έδωσες μεγάλη τρομάρα, ξέρεις;»

«Θα έκανα οτιδήποτε για να τραβήξω την προσοχή σου».

«Τώρα που συμφωνήσαμε ότι θα ζήσεις, πες μου τι έγινε. Τι πρόβλημα αντιμετώπισες εκεί κάτω;»

«Αυτό που θέλεις πραγματικά να μάθεις είναι τι ανακάλυψα εκεί κάτω, σωστά;»

«Και αυτό», παραδέχτηκε η Ρόγιαν.

Ο Νίκολας της περιέγραψε όλα όσα είχε ανακαλύψει και πώς στη συνέχεια τον ρούφηξε το ρεύμα εισροής της υποβρύχιας σήραγγας. Τον άκουσε χωρίς να τον διακόψει κι όταν τελείωσε έμεινε αμίλητη για λίγη ώρα, να συλλογίζεται με σμιγμένα τα φρύδια της.

Κάποτε σήκωσε το κεφάλι και τον κοίταξε. «Ωστε ο Τάιτα κατάφερε να ανοίξει ομοιόμορφες τρύπες στο βράχο μέχρι το βυθό της λίμνης, δεκαπέντε μέτρα κάτω από την επιφάνεια του νερού».

Ο Νίκολας έγενεψε καταφατικά κι εκείνη σώπασε για λίγο. «Πώς στην ευχή τα κατάφερε;» αναρωτήθηκε τελικά η Ρόγιαν. «Έχεις εσύ καμιά ιδέα;»

«Πριν από τέσσερις χιλιάδες χρόνια, η στάθμη του ποταμού ίσως να ήταν πολύ χαμηλότερη. Ίσως υπήρξε μια χρονιά μεγάλης ξηρασίας, που η κοίτη του ποταμού ήταν ξερή και μπόρεσαν να φτάσουν εκεί κάτω. Πώς τα πάω;»

«Καλή προσπάθεια», απάντησε η Ρόγιαν, «αλλά γιατί να μπουν σε τόσο κόπο να φτιάξουν σκαλωσιά; Γιατί να μην προσεγγίσουν αυτή την περιοχή από την ξερή κοίτη; Από

την άλλη πλευρά, η ιδιαιτερότητα αυτής της τοποθεσίας είναι ο καταρράχτης. Αν το ποτάμι είχε στερέψει, όπως λες, το μέρος αυτό θα έμοιαζε με δεκάδες άλλα στη χαράδρα. Όχι. Κάτι μου λέει πως το γεγονός ότι η τοποθεσία είναι τόσο απρόσιτη ήταν ο κύριος, αν όχι ο μοναδικός λόγος που την επέλεξε ο Τάιτα».

«Μάλλον έχεις δίκιο», συμφώνησε ο Νίκολας.

«Επομένως, αν το ποτάμι έρρεε κανονικά, έστω και στη χαμηλότερη στάθμη του όπως τώρα, πώς στην ευχή κατάφεραν ν' ανοίξουν αυτές τις τρύπες κάτω από το νερό; Και τι νόημα είχε να κατασκευάσουν υποβρύχια σκαλωσιά;»

«Δεν έχω ιδέα», είπε ο Νίκολας.

«Εντάξει. Ας τ' αφήσουμε αυτό προς το παρόν κι ας εξετάσουμε την περιγραφή σου για την τρύπα που κόντεψε να σε ρουφήξει. Μήπως μπόρεσες να υπολογίσεις το άνοιγμά της;»

Ο Νίκολας έγνεψε αρνητικά. «Ήταν πολύ σκοτεινά εκεί κάτω, στο βυθό. Δεν έβλεπα πέρα από μισό μέτρο».

«Το στόμιο βρισκόταν ακριβώς ανάμεσα στις δυο σειρές των εγκοπών;»

«Όχι ακριβώς», απάντησε ο Νίκολας μετά από σύντομη σκέψη. «Ήταν κοντύτερα προς τη μια σειρά. Χτύπησα το βυθό με τα πόδια μου για ν' αρχίσω ν' ανεβαίνω και τότε με άρπαξε η ρουφήχτρα».

«Άρα, το άνοιγμα βρίσκεται ακριβώς πάνω από το βυθό και λίγο πλάγια σε σχέση με την υποτιθέμενη σκαλωσιά. Είπες ότι το στόμιο ήταν τετράγωνο;»

«Δεν είμαι απόλυτα βέβαιος. Σου είπα ότι δεν μπόρεσα να το δω. Αυτή ήταν η εντύπωσή μου, όμως».

«Οπότε, θα μπορούσε κι αυτό να είναι ανθρώπινο κατασκεύασμα, ένα είδος φρεατίου αποστράγγισης της λίμνης;»

«Είναι πιθανό», συμφώνησε χωρίς ενθουσιασμό ο Νίκολας. «Όπως θα μπορούσε κάλλιστα να είναι μια φυσική ρωγμή στο γεωλογικό στρώμα, όπου διοχετεύεται μέρος από το νερό του ποταμού».

Η Ρόγαν σηκώθηκε, έτοιμη να φύγει. «Πού πας;» τη ρώτησε θορυβημένος ο Νίκολας.

«Θα πεταχτώ ως την καλύβα μου να φέρω τις σημειώσεις και το υλικό που αφορά τη στήλη. Δε θ' αργήσω».

Όταν επέστρεψε, η Ρόγαν βολεύτηκε στο δάπεδο της καλύβας διπλώνοντας τα πόδια κάτω από το κορμί της, με το χαρακτηριστικό γυναικείο τρόπο, κι άπλωσε μπροστά της τις σημει-

ώσεις της. Ο Νίκολας ανασήκωσε την άκρη της κουνουπιέρας και βάλθηκε να την παρατηρεί από το κρεβάτι του.

«Χτες, όσο εσύ ασχολιόσουν με την κατασκευή της τροχαλίας, κατάφερα να μεταφράσω το μεγαλύτερο μέρος από την όψη της στήλης που αφορά την “άνοιξη”». Έστρεψε το τετράδιο έτσι που να μπορεί να βλέπει κι ο Νίκολας. «Φυσικά, είναι εντελώς προκαταρκτική δουλειά. Θα δεις πολλά σημεία όπου έχω βάλει ερωτηματικά, όπως εδώ... και εδώ, για παράδειγμα. Στα σημεία αυτά ή δεν είμαι σίγουρη για την ερμηνεία ή ο Τάιτα χρησιμοποιεί κάποιο καινούριο, παράξενο σύμβολο. Αυτά θα τα μελετήσω αργότερα».

«Συνέχισε», την παρακίνησε ο Νίκολας.

«Τα κομμάτια που έχω υπογραμμίσει με πράσινο είναι αποσπάσματα από το *Βιβλίο των Νεκρών*. Όπως αυτό εδώ: “Το σύμπαν σχεδιάστηκε σε κύκλους. Ο δίσκος του Ρα, του θεού Ήλιου. Η ζωή του ανθρώπου είναι ένας κύκλος που ξεκινάει από τη μήτρα και τελειώνει στον τάφο. Ο κύκλος του τροχού του άρματος προδιαγράφει το θάνατο του ερπετού που συνθλίβεται κάτω από το στεφάνι”».

«Ναι, το αναγνωρίζω το απόσπασμα», είπε ο Νίκολας.

«Τώρα, τα κομμάτια που έχω υπογραμμίσει με κόκκινο είναι αυθεντικά γραπτά του Τάιτα ή, τουλάχιστον, δεν είναι αποσπάσματα από το *Βιβλίο των Νεκρών* ή κάποια άλλη γνωστή πηγή. Αυτή εδώ την παράγραφο θέλω να σου τη διαβάσω οπωσδήποτε».

Ακολουθώντας τις αράδες με το δάχτυλό της, η Ρόγιαν άρχισε να διαβάζει: «“Η θυγατέρα της θεάς συνέλαβε. Τη γονιμοποίησε αυτός που δεν έχει σπέρμα. Και γέννησε τη δίδυμη αδερφή της. Το έμβρυο θα μείνει αιώνια κουλουριασμένο στη μήτρα της. Η δίδυμη αδερφή δε θα γεννηθεί ποτέ. Ποτέ δε θα δει το φως του Ρα. Θα ζήσει αιώνια στο σκοτάδι. Μέσα στη μήτρα της αδερφής της θα νυμφευτεί σε αιώνιο γάμο. Η αγέννητη δίδυμη γίνεται η νύφη του θεού, που ήταν άνθρωπος. Το πεπρωμένο τους ενώνεται. Θα ζήσουν αιώνια. Δε θα χαθούν ποτέ”».

Η Ρόγιαν σήκωσε το κεφάλι της από το τετράδιο. «Όταν το πρωτοδιάβασα, θεώρησα ότι η θυγατέρα της θεάς είναι ο ποταμός Νταντέρα, όπως είχαμε πει. Είμαι επίσης σίγουρη ότι ο θεός που κάποτε ήταν άνθρωπος πρέπει να είναι ο Φαραώ Μαμώς. Ο Μαμώς ανακηρύχτηκε θεός όταν ανέβηκε στο θρόνο της Αιγύπτου. Πριν, ήταν άνθρωπος».

Ο Νίκολας συγκατένευσε. «Κι αυτός που δεν έχει σπέρμα, προφανώς, είναι ο ίδιος ο Τάιτα. Στο βιβλίο κάνει συνε-

χώς αναφορές στο γεγονός ότι τον είχαν ευνουχίσει. Όσο για τη μυστηριώδη δίδυμη αδερφή, αν έχεις εσύ καμιά ιδέα, θα ήθελα να την ακούσω».

«Η δίδυμη αδερφή λογικά θα μπορούσε να είναι ένας παραπόταμος ή ένα παρακλάδι του ίδιου του ποταμού, σωστά;»

«Α, καταλαβαίνω πού το πας. Υποθέτεις ότι η σήραγγα στο βυθό της λεκάνης είναι η δίδυμη αδερφή. Βαθιά μέσα στο φαράγγι δεν πρόκειται να δει ποτέ το φως του Ρα. Ο Τάιτα, που δεν έχει σπέρμα, διεκδικεί την πατρότητα. Με άλλα λόγια, μας δηλώνει ότι είναι ο αρχιτέκτονας».

«Ακριβώς. Και είναι αυτός που πάντρεψε τη δίδυμη αδερφή του ποταμού με τον Φαραώ Μαμώς στην αιωνιότητα. Παίρνοντας όλα αυτά σαν δεδομένα, καταλήγω στο συμπέρασμα ότι δεν πρόκειται να βρούμε την τοποθεσία του βασιλικού τάφου, αν δεν εξερευνήσουμε πρώτα τη σήραγγα που λίγο έλειψε να σε πνίξει».

«Και πώς θα γίνει αυτό;» ρώτησε ο Νίκολας.

Η Ρόγιαν ανασήκωσε τους ώμους της. «Εγώ δεν είμαι μηχανικός, Νίκι. Αυτά θα τα αναλάβεις εσύ. Το μόνο που ξέρω είναι ότι ο Τάιτα βρήκε τρόπο να το κάνει. Όχι να κατεβεί απλώς κάτω, αλλά και να δουλέψει εκεί. Αν έχουμε ερμηνεύσει σωστά τη στήλη, τότε οι αρχαίοι Αιγύπτιοι έκαναν εκτεταμένες ανασκαφές στο βράχο, ξεκινώντας από το βυθό της λεκάνης στα πόδια του καταρράχτη. Κι αφού μπόρεσε να το κάνει ο Τάιτα, δε βλέπω γιατί να μην μπορούμε κι εμείς».

«Α!» έκανε ο Νίκολας. «Ο Τάιτα ήταν μεγαλοφυΐα. Το διατυμπανίζει συνεχώς, άλλωστε. Εγώ δεν είμαι παρά ένας ασήμαντος εργάτης».

«Έχω στηρίζει όλες τις ελπίδες μου σ' εσένα, Νίκι. Δε θα μ' απογοητεύσεις τώρα, έτσι δεν είναι;»

Δε χρειαζόταν να ψάχνει στις δύσβατες πλαγιές για να βρει τα ίχνη τους. Δεν είχαν κάνει άλλωστε καμιά ιδιαίτερη προσπάθεια να τα καλύψουν. Εντελώς ανοιχτά, ακολουθούσαν το κεντρικό μονοπάτι που κατηφόριζε τη χαράδρα του Αμπάι με κατεύθυνση δυτική, προς τα σουδανικά σύνορα. Ο Μεκ Νιμούρ επέστρεφε στο λημέρι του.

Ο Μπόρις υπολόγισε ότι ο αντίπαλος είχε μαζί του καμιά εικοσαριά άντρες. Δεν μπορούσε να είναι σίγουρος, γιατί οι πατημασιές στο μονοπάτι αλληλοκαλύπτονταν. Σίγουρα, πάντως, θα είχε ανιχνευτές που έλεγχαν το δρόμο μπροστά και κάλυπταν τις πλευρές της πορείας. Όπως επίσης και μια οπισθοφυλακή για τα νώτα.

Προχωρούσαν γρήγορα, αλλά ό,τι κι αν έκανε μια τόσο μεγάλη ομάδα δε θα μπορούσε ποτέ να ξεφύγει από ένα μοναχικό διώκτη. Ο Μπόρις ήταν βέβαιος ότι θα τους πρόφταινε. Υπολόγιζε ότι είχε ξεκινήσει τέσσερις ώρες αργότερα, αλλά, κρίνοντας από τα ίχνη στο χώμα, σκέφτηκε ότι τώρα θα ήταν το πολύ δυο ώρες μπροστά του.

Χωρίς να κόψει το βήμα του, έσκυψε, μάζεψε κάτι από το μονοπάτι και το εξέτασε συνεχίζοντας το τρέξιμο. Ήταν ένα κλαράκι, ένα βλαστάρι από κουσάγκα, που φύτρωναν άφθονα στις άκρες του μονοπατιού. Κάποιος το είχε σπάσει τυχαία περνώντας. Ήταν ένα ίχνος από το οποίο ο Μπόρις μπορούσε να υπολογίσει πόσο ακριβώς πίσω βρισκόταν. Ακόμη και στη ζέστη της χαράδρας, το τρυφερό βλαστάρι μόλις που είχε αρχίσει να μαραίνεται. Τελικά, βρισκόταν πολύ πιο κοντά τους απ' όσο νόμιζε.

Ο Μπόρις ελάττωσε λιγάκι το τρέξιμο καθώς σκεφτόταν την επόμενη κίνησή του. Αυτή την περιοχή της κοιλάδας την ήξερε πολύ καλά. Τον περασμένο χρόνο είχε κυνηγήσει εδώ μ' έναν Αμερικανό πελάτη που ενδιαφερόταν για ένα τρόπαιο αίγαγρου. Είχαν περάσει σχεδόν ένα μήνα χτενίζοντας αυτές τις λαγκαδιές και τα δασωμένα φαράγγια, πριν καταφέρουν να χτυπήσουν ένα πελώριο, γέρικο αγριοκάτσικο, με κατάμαυρο τρίχωμα και δυο χοντρά, στριφτά κέρατα που καταχωρίστηκαν ως το δέκατο μεγαλύτερο ζευγάρι του είδους στο βιβλίο των κυνηγετικών ρεκόρ *Ρόουλαντ Γουάρντ*.

Ο Μπόρις ήξερε ότι γύρω στα τρία χιλιόμετρα παρακάτω ο Νείλος έκανε μια μεγάλη κορδέλα προς το Νότο και αναδιπλωνόταν ξανά. Το κεντρικό μονοπάτι ακολουθούσε το ποτάμι, γιατί η περιοχή στο εσωτερικό αυτής της θηλιάς ήταν μια σειρά από πανύψηλους και τρομερά επικίνδυνους γκρεμούς. Παρ' όλα αυτά, υπήρχε τρόπος να κόψει κανείς δρόμο από κει. Ο Μπόρις το είχε ξανακάνει, όταν ακολουθούσαν με τον Αμερικανό πελάτη του τον πληγωμένο αίγαγρο.

Ο Αμερικανός δεν είχε σκοτώσει το ζώο μια κι έξω. Η σφαίρα του είχε χτυπήσει το αγριοκάτσικο στην κοιλιά, έχοντας αστοχήσει με την καρδιά και τους πνεύμονες. Το πληγωμένο ζώο είχε καταφύγει στην περιοχή των γκρεμών, α-

κολουθώντας ένα από τα μυστικά περάσματα ανάμεσα στα κατσαβράχα. Ο Μπόρις κι ο πελάτης του το ακολούθησαν ως πάνω. Ο Μπόρις θυμόταν ακόμη πόσο επικίνδυνο και ύπουλο ήταν εκείνο το μονοπάτι των γκρεμών, αλλά, όταν πέρασαν τις κορυφές και κατηφόρισαν την πίσω πλαγιά, είχαν κόψει καμιά δεκαπενταριά χιλιόμετρα δρόμο.

Αν μπορούσε να ξαναβρεί την αρχή εκείνου του μονοπατιού που είχαν χαράξει στο βουνό τα αγριοκάτσικα, θα έβγαινε μπροστά από τον Μεκ Νιμούρ και θα του έστηνε καρτέρι. Αυτό θα του έδινε το τεράστιο πλεονέκτημα του αιφνιδιασμού. Ο αρχηγός των ανταρτών ήταν προετοιμασμένος για καταδίωξη κι όχι για ενέδρα. Θα είχε φροντίσει να έχει καλά καλυμμένα τα νώτα του και ήταν αμφίβολο αν θα κατάφερνε ο Μπόρις να ξεγλιστρήσει από την οπισθοφυλακή χωρίς να τον πάρουν είδηση τα μελλοντικά του θύματα. Επιπλέον, αν έβγαινε μπροστά, θα είχε αυτός τον έλεγχο. Θα μπορούσε να επιλέξει το πού θα έστηνε την ενέδρα του.

Όταν η κοίτη του Νείλου και μαζί της το μονοπάτι άρχισαν να παίρνουν τη στροφή προς το Νότο, ο Μπόρις έστρεψε όλη του την προσοχή στα υψώματα πάνω από την όχθη, αναζητώντας ένα γνώριμο σημάδι. Δεν είχε κάνει ούτε εξακόσια μέτρα όταν το είδε. Ήταν ένα άνοιγμα στη συμπαγή μάζα των μαύρων βράχων, μια στενή ρεματιά καλυμμένη από τη βλάστηση που έκοβε κάθετα το τείχος του βασάλτη.

Ο Μπόρις στάθηκε και σφούγγισε τον ιδρώτα από το μέτωπο και το λαιμό του. Το πουκάμισό του ήταν μούσκεμα, σαν να είχε κάνει βουτιά στο ποτάμι.

Πέρασε το λουρί της караμπίνας στον άλλο του ώμο, σήκωσε τα κιάλια του κι έψαξε τις απόκρημνες πλαγιές της λαγκαδιάς. Έμοιαζαν εντελώς απρόσιτες, αλλά ο Μπόρις εντόπισε το μοναχικό, καχεκτικό δεντράκι που είχε ριζώσει σε μια χαραμάδα του βράχου. Θύμιζε γιαπωνέζικο μπονσάι, με τον κοντό, παραμορφωμένο κορμό του και τα στρεβλά, λιγνά κλαδιά.

Το αγριοκάτσικο στεκόταν στην προεξοχή του βράχου, ακριβώς πάνω απ' αυτό το δέντρο όταν του είχε ρίξει ο Αμερικανός. Με τα μάτια του νου του, ο Μπόρις ξαναείδε το ζώο να τινάζεται καθώς το χτυπούσε η σφαίρα και ύστερα να στρίβει επιτόπου και να εξαφανίζεται πάνω στον γκρεμό. Σήκωσε λίγο τα κιάλια προς τα πάνω και διέκρινε τη στενή μαρκίζα που σχημάτιζε εκείνη η ανηφορική προεξοχή στην κατακόρυφη επιφάνεια του βράχου.

«Ντα, ντα, αυτό είναι το μέρος», μουρμούρισε στα ρώσικα. Ήταν μεγάλη ανακούφιση να σκέφτεται και να μιλάει ξανά στη μητρική του γλώσσα, μετά από τόσες μέρες ταλαιπωρίας με τα αγγλικά και τα γαλλικά.

Πριν ξεκινήσει την αναρρίχηση, βγήκε από το κεντρικό μονοπάτι και κατέβηκε ως την όχθη του Νείλου. Γονάτισε στην άκρη του ποταμού κι άρχισε να ρίχνει νερό με τις χούφτες στο πρόσωπο, στο κεφάλι και στο λαιμό του. Άδειασε ύστερα το παγούρι του, το ξαναγέμισε και ήπие μέχρι που φούσκωσε το στομάχι του. Μετά το ξέπλυνε και το ξαναγέμισε γι' άλλη μια φορά. Στο βουνό δεν υπήρχε νερό. Τέλος, βούτηξε το καπέλο του στο ποτάμι και, γεμάτο όπως ήταν με νερό, το ξανάβαλε στο κεφάλι του, μουσκεύοντας εντελώς το πουκάμισό του.

Σκαρφάλωσε πίσω στο κεντρικό μονοπάτι και το ακολουθήσε για μια εκατοστή βήματα ακόμη, βαδίζοντας αργά και μελετώντας το έδαφος. Σε κάποιο σημείο, ένας πεσμένος ογκόλιθος έφραζε εντελώς το δρόμο. Αυτοί που πήγαιναν μπροστά του είχαν αναγκαστεί να σκαρφαλώσουν και να πηδήξουν από την πίσω πλευρά για να περάσουν. Τ' αποτυπώματα που είχαν αφήσει τα πόδια τους στην ψιλή σαν σκόνη άμμο ήταν ξεκάθαρα και μπορούσαν να διαβαστούν σαν ανοιχτό βιβλίο.

Οι περισσότεροι άντρες φορούσαν αρβύλες με τρακτερωτή σόλα και οι τελευταίοι είχαν πατήσει πάνω στ' αχνάρια αυτών που πήγαιναν μπροστά. Ο Μπόρις γονάτισε στο έδαφος για να ξεχωρίσει τα ίχνη που τον ενδιέφεραν και σχεδόν αμέσως διέκρινε το αποτύπωμα ενός πολύ μικρότερου και πολύ πιο λεπτοκαμωμένου ποδιού —το ελαφρύ κι αναμφισβήτητα γυναικείο πάτημα. Το είχαν μισοκαλύψει άλλα, μεγαλύτερα και βαριά πατήματα, αλλά το περίγραμμα της μύτης διαγραφόταν καθαρά πάνω στην άμμο και ήταν το ίχνος από γυναικείο παπούτσι του τένις με σόλα από καουτσούκ. Ο Μπόρις θα το αναγνώριζε ανάμεσα σε χιλιάδες άλλα.

Ησύχασε όταν σιγουρεύτηκε ότι η Τισέι ήταν ακόμα με την ομάδα των ανταρτών κι ότι αυτή κι ο εραστής της δεν είχαν πάρει άλλο μονοπάτι. Ο Μεκ Νιμούρ ήταν ύπουλος και πανούργος. Το είχε σκάσει και παλιά από τα χέρια του Μπόρις. Όχι αυτή τη φορά όμως! Ο Ρώσος κούνησε αποφασιστικά το κεφάλι του. Όχι αυτή τη φορά.

Κοίταξε πάλι από κοντά το γυναικείο αποτύπωμα κι ένωσε ένα δυσάρεστο σφίξιμο στο στομάχι. Η οργή του ξα-

ναφούντωσε μεμιάς. Δεν κάθισε ν' αναλύσει τα αισθήματά του για τη γυναίκα. Η αγάπη κι ο πόθος δεν είχαν καμιά σχέση. Η Τισέι ήταν κτήμα του και του την είχαν κλέψει. Για τον Μπόρις μετρούσε μόνο η προσβολή. Η Τισέι τον είχε προδώσει, τον είχε ταπεινώσει κι έπρεπε να πεθάνει.

Στη σκέψη του φόνου αισθάνθηκε την παλιά έξαψη να τον κυριεύει. Ο φόνος ήταν ανέκαθεν η ειδικότητά του και το πάθος του. Και, ανεξάρτητα από το πόσο συχνά ασκούσε το επάγγελμα του φονιά, η ηδονή που του προκαλούσε δεν είχε γίνει ποτέ ρουτίνα. Ίσως ήταν η μοναδική πραγματική ευχαρίστηση που του είχε απομείνει. Η βότκα δεν αρκούσε για να τον κάνει να την ξεχάσει, όπως δεν αρκούσε και η ερωτική πράξη, όσο βίαιη κι αν ήταν. Θα απολάμβανε το φόνο της Τισέι πολύ περισσότερο απ' όσο είχε απολαύσει τις χαρές του κορμιού της.

Τα τελευταία χρόνια, ο Μπόρις σκότωνε μόνο κατώτερα είδη, σαν κυνηγός. Ωστόσο, δεν είχε ξεχάσει πώς ήταν να καταδιώξεις και να θανατώνεις έναν άνθρωπο και ειδικά μια γυναίκα. Ήθελε πολύ να πιάσει στα χέρια του τον Μεκ Νιμούρ, αλλά πολύ περισσότερο ήθελε την Τισέι.

Στα χρόνια του προέδρου Μεγκίστου, τότε που ο Μπόρις ήταν αρχηγός της αντικατασκοπίας, οι άντρες του είχαν καταλάβει από νωρίς τα γούστα του και του διάλεγαν τις όμορφες. Το μόνο που τον στενοχωρούσε τώρα ήταν που αυτή τη φορά έπρεπε να το κάνει γρήγορα. Δεν είχε τα περιθώρια να το τραβήξει και ν' απολαύσει την ηδονή του αργού, βασανιστικού θανάτου. Δε θα ήταν σαν κάποιες από τις παλιές εμπειρίες του που είχαν διαρκέσει ώρες, ακόμα και μέρες ολόκληρες.

«Βρομοθήλυκο», έβρισε μέσα απ' τα δόντια του και κλότσησε δυνατά τη σκόνη, σβήνοντας το αποτύπωμα. «Μαύρη σκύλα!»

Με ανανεωμένες, δυνάμεις κι αποφασιστικότητα, ο Μπόρις ξέκοψε από το κεντρικό μονοπάτι κι άρχισε να σκαρφάζει τη ρεματιά προς το παραμορφωμένο δέντρο και το στενό μονοπάτι που είχαν ανοίξει τα κατσίκια πάνω στον γκρεμό. Βρήκε την αρχή του μονοπατιού ακριβώς εκεί που τη θυμόταν και συνέχισε χωρίς να διστάσει στιγμή. Όσο ανέβαινε, τόσο δυσκόλευε ο δρόμος του. Συχνά αναγκαζόταν να πιαστεί και με τα δυο του χέρια για να σκαρφαλώσει ψηλότερα ή να διασχίσει κάποια στενή μαρκίζα πάνω στον γκρεμό.

Την πρώτη φορά που είχε σκαρφαλώσει εκεί πάνω, ακολουθούσε τα ματωμένα χνάρια του αίγαγρου, αλλά τώρα που δεν υπήρχαν κηλίδες αίματος να τον οδηγούν, έχασε δυο φορές το δρόμο του και κατέληξε σε αδιέξοδο πάνω στον κατακόρυφο γκρεμό. Έτσι, αναγκάστηκε να κάνει στροφή, ισορροπώντας επικίνδυνα πάνω από το κενό, και να γυρίσει προς τα πίσω μέχρι να μπορέσει να βρει τη σωστή διακλάδωση στα στενά περάσματα των βράχων. Έχασε και τις δυο φορές πολύτιμο χρόνο. Ο Μεκ Νιμούρ μπορεί να περνούσε την κορδέλα του ποταμού πριν προλάβει αυτός να βγει μπροστά και να του κόψει το δρόμο.

Κάποια στιγμή, κι ενώ βρισκόταν στα μισά του γκρεμού, ξάφνιασε ένα μικρό μπουλούκι αγριοκάτσικα που ξεκουράζονταν σε μια ρηχή σπηλιά, μια μικρή εσοχή του βράχου. Τα κατσίκια όρμησαν σαν αστραπή προς την κορυφή, σαν να ήταν πουλιά που αψηφούσαν το νόμο της βαρύτητας. Τα οδηγούσε ένα πελώριο αρσενικό, ένα τραγί με μακρύ, πλούσιο γένι και χοντρά, στριφτά κέρατα, που με τη φυγή του έδειξε στον Μπόρις την ακριβή κατεύθυνση για την κορυφή.

Μάτωσε κυριολεκτικά τα χέρια του στο τελευταίο κομμάτι της αναρρίχησης, αλλά κατάφερε να φτάσει επάνω και να συρθεί με την κοιλιά στο πλάτωμα της κορυφής, χωρίς να σηκώσει ούτε μια φορά το κεφάλι του. Μια ανθρώπινη σιλουέτα στην κορυφή του γκρεμού, με φόντο τον καταγάλανο ουρανό, θα ήταν ορατή από μίλια μακριά. Ο Μπόρις συνέχισε να έρπει μέχρι που βρήκε μια συστάδα από σανσεβέριες που του πρόσφεραν την αναγκαία κάλυψη. Κρυμμένος πίσω από τα όρθια, σπαθωτά φύλλα τους, σήκωσε τα κιάλια του κι επιθεώρησε την κοιλάδα, τριακόσια μέτρα κάτω από τα πόδια του.

Από κει ψηλά, ο Νείλος φάνταζε σαν ένα γιγάντιο, αστραφτερό ερπετό, που τύλιγε μέσα στις πελώριες κουλούρες του τα απόκρημνα βουνά. Απότομες νεροσυρμές και βραχώδεις ύφαλοι διέκοπταν κάθε τόσο τη λεία, αστραφτερή επιφάνειά του. Πέρα απ' τις όχθες υψώνονταν όγκοι από αλλεπάλληλες στρώσεις βασάλτη, που φύτρωναν από τη γη σε κάθε λογής γωνίες, σαν κάποιος τρομερός γεωλογικός τυφώνας να είχε σαρώσει κάποτε αυτή τη θάλασσα των πετρωμάτων. Ολόκληρο το τοπίο από κόκκινα βράχια έλιωνε κάτω από την πύρινη πνοή ενός ανελέητου ήλιου και τα κύματα της ζέστης έκαναν τα περιγράμματα να χορεύουν στον ορίζοντα.

Πίσω από τους τρεμάμενους αντικατοπτρισμούς του καυτού αέρα, ο Μπόρις εντόπισε το μονοπάτι που πήγαινε παράλληλα με το ποτάμι και το ακολούθησε κατά μήκος ως το σημείο που το έκρυβε η καμπή. Ήταν έρημο, χωρίς ίχνος ανθρώπινης παρουσίας. Η λεία του σίγουρα είχε προχωρήσει πέρα από το οπτικό του πεδίο. Του ήταν αδύνατο να υπολογίσει πόσο μακριά είχαν φτάσει στο μονοπάτι. Ήξερε μόνο πως έπρεπε να βιαστεί, αν ήθελε να τους βγει μπροστά από την πίσω πλευρά του βουνού.

Για πρώτη φορά απ' όταν άφησε το ποτάμι, ο Μπόρις ξεκρέμασε το παγούρι από τη ζώνη του και ήπие νερό. Μόνο τότε συνειδητοποίησε πόσο τον είχαν αφυδατώσει η τρομερή ζέστη και η κούραση της αναρρίχησης. Σ' αυτές τις συνθήκες, ο άνθρωπος πεθαίνει αν μείνει χωρίς νερό έστω και μερικές ώρες. Δεν ήταν ν' απορεί κανείς που τούτη η περιοχή των βουνών ήταν σχεδόν ακατοίκητη.

Ο Μπόρις αισθάνθηκε πολύ πιο ήσυχος κι ανανεωμένος όταν απομακρύνθηκε από την κορυφογραμμή κι άρχισε να διασχίζει τον αυχένα του βουνού για να φτάσει στην πίσω πλαγιά. Ο αυχένας κάλυπτε μόνο καμιά πεντακοσαριά μέτρα και κατέληγε τόσο απότομα στον γκρεμό, που έτσι και είχε κάνει ακόμα ένα βήμα ο Μπόρις θα είχε τσακιστεί από τριακόσια μέτρα ύψος. Οπισθοχώρησε σε απόσταση ασφαλείας και κινήθηκε πάλι σκυφτός, κατά μήκος της κορυφογραμμής, ώσπου βρήκε ένα σημείο κάλυψης, απ' όπου μπορούσε να κατασκοπεύσει αθέατος την κοιλάδα κάτω.

Το ποτάμι δεν είχε αλλάξει όψη. Ήταν πάντα η γνώριμη φαρδιά γαλάζια κορδέλα, διάστικτη από μικρούς καταρράχτες, που επέστρεφε προς την αρχική της κατεύθυνση έχοντας πάρει τη στροφή γύρω από το βουνό. Το μονοπάτι ακολούθούσε την όχθη, εκτός από τα σημεία που αναγκαζόταν να παρακάμψει μεγάλους βράχους που ξεπρόβαλλαν από τα νερά του Νείλου.

Στην απέραντη εκείνη ερημιά, ο Μπόρις δε διέκρινε καμιά άλλη κίνηση, εκτός από τη σταθερή ροή του ποταμού και το αδιάκοπο τρέμουλο των αντικατοπτρισμών. Ήξερε ότι ήταν αδύνατο να είχε προχωρήσει ο Μεκ Νιμούρ τόσο γρήγορα που να τον είχε ήδη χάσει από τα μάτια του. Οπότε, βρισκόταν ακόμη στη στροφή και δεν είχε περάσει από την πίσω πλευρά του βουνού.

Ο Μπόρις ξαναήπие νερό και ξεκουράστηκε γύρω στη μισή ώρα. Μετά απ' αυτό το διάλειμμα ένιωσε πάλι δυνατός κι έτοιμος για οτιδήποτε. Το δίλημμα τώρα ήταν αν θα άρχι-

ζε αμέσως την κατάβαση, ώστε να έχει αρκετό χρόνο να στήσει ενέδρα, ή αν θα έμενε στην κορυφή μέχρι να εντοπίσει τα υποψήφια θύματά του. Αποφάσισε το δεύτερο.

Έλεγξε την караμπίνα του για να σιγουρευτεί ότι το τηλεσκοπευτρο δεν είχε απορυθμιστεί από το ταρακούνημα και ύστερα άφησε στην άκρη το όπλο κι άλλαξε τις μουσκεμένες από τον ιδρώτα κάλτσες του μ' ένα ζευγάρι καθαρές που έβγαλε από το σακιδιό του. Μόνο ένας άσχετος θα αγνοούσε τον κίνδυνο να βγάλει φουσκάλες στις πατούσες του. Σε τέτοιες συνθήκες, μέσα σε λίγες ώρες θα είχαν μολυνθεί και θα κακοφορμίζαν επικίνδυνα.

Ήπια λίγο νερό ακόμη και μετά σηκώθηκε και πέρασε το λουρί της караμπίνας του στο δεξιό ώμο. Πανέτοιμος για ό,τι του επιφύλασσε η θεά του κυνηγιού, κινήθηκε κατά μήκος της κορυφογραμμής για να κατασκοπεύσει τα μελλοντικά του θηράματα.

Επιθεώρησε την κοιλάδα από κάθε δυνατό πλεονεκτικό σημείο, χωρίς όμως να εντοπίσει ούτε μια φορά το παραμικρό. Κι ο χρόνος κυλούσε γρήγορα. Είχε αρχίσει να φοβάται ότι ο Μεκ Νιμούρ είχε καταφέρει με κάποιο μυστηριώδη τρόπο να περάσει αθέατος, ότι είχε πάρει ίσως κάποιο άλλο, κρυφό μονοπάτι, όταν αντήχησε η δυνατή, θρηνητική κραυγή στον καυτό αέρα. Ο Μπόρις κοίταξε ψηλά. Δυο αετοί πετούσαν σε κύκλους πάνω από μια συγκεκριμένη συστάδα με πυκνούς θάμνους κοντά στην όχθη του ποταμού.

Ο αετός με το κίτρινο ράμφος είναι ο πανταχού παρών «σκουπιδιάρης» της Αφρικής. Συνυπάρχει σε στενή συμβίωση με τον άνθρωπο και τρέφεται από τα απορρίμματά του, πετώντας σε κύκλους πάνω από τα χωριά ή τους προσωρινούς καταυλισμούς, περιμένοντας τ' αποφάγια ή το πότε θα καθίσει κρυμμένος πίσω από τους θάμνους να κάνει την ανάγκη του, για να ορμήσει αμέσως μετά να καθαρίσει το χώρο, ενεργώντας σαν πράκτορας της υπηρεσίας καθαρισμού του σύμπαντος.

Ο Μπόρις παρατήρησε με τα κιάλια του τα δυο πουλιά που πετούσαν με αργούς κύκλους πάνω από την κοιλάδα, πάντα με κέντρο την ίδια συστάδα θάμνων κοντά στην όχθη. Είχαν ένα χαρακτηριστικό τρόπο να πηδαλιουχούν με τις μακριές, διχαλωτές ουρές τους, που τις έστριβαν μια από δω και μια από κει, φλερτάροντας με τον άνεμο. Τα ζωηρόχρωμα κίτρινα ράμφη τους φαίνονταν καθαρά καθώς έγερναν τα κεφάλια τους για να κοιτάξουν κάτι που υπήρχε μέσα στους θάμνους.

Ο Μπόρις χαμογέλασε σκληρά. «Ντα! Ο Νιμούρ κατασκήνωσε από νωρίς. Φαίνεται πως η καινούρια του γυναίκα δεν αντέχει την πορεία με τόση ζέστη. Ή μπορεί να σταμάτησε για να παίξει λιγάκι μαζί της».

Προχώρησε λίγο ακόμη ακολουθώντας την κορυφογραμμή και στάθηκε σ' ένα σημείο ακριβώς πάνω από τη μικρή λαγκαδιά. Όσο κι αν την έψαξε με τα κιάλια του όμως, και πάλι δε διέκρινε ίχνος ανθρώπινης παρουσίας. Ύστερα από σχεδόν δυο ώρες αναμονής, άρχισε ν' αμφιβάλλει για το αρχικό του συμπέρασμα. Το μόνο που εξακολουθούσε να τραβάει την προσοχή του ήταν οι δυο αετοί, που στο μεταξύ είχαν βολευτεί σ' ένα δέντρο που είχε φυτρώσει στον γκρεμό, πάνω από τη μικρή λαγκαδιά. Για να επιμένουν τόσο πολύ, έπρεπε να είχαν δει ανθρώπους κάτω στην κοιλάδα.

Ο Μπόρις κοίταξε ανήσυχος τον ήλιο. Είχε αρχίσει να γέρνει προς τη γραμμή του ορίζοντα και η τρομερή ζέστη άρχιζε κι αυτή να μειώνεται, επιτέλους. Ύστερα ξανακοίταξε κάτω στην κοιλάδα.

Ακριβώς μπροστά από τη μικρή λαγκαδιά, η κοίτη του ποταμού εισχωρούσε στην ξηρά, σχηματίζοντας μια μικρή παραποτάμια λιμνούλα. Στην εποχή της πλημμύρας η λίμνη αυτή θα ενωνόταν με το ποτάμι και θα εξαφανιζόταν, αλλά τώρα υπήρχε ανάμεσά τους μια φαρδιά λωρίδα ακροποταμιάς, σπαρμένη με χοντρά χαλίκια. Σ' αυτή την ενδιάμεση όχθη ορθώνονταν κάμποσα ογκώδη βράχια που πρέπει να είχαν πέσει παλιότερα από τον γκρεμό. Μερικά ήταν πάνω στη μικρή παραλία, ενώ άλλα είχαν κατακυλήσει ως το ποτάμι, όπου παρέμεναν μισοβυθισμένα στο νερό. Ο μεγαλύτερος απ' αυτούς τους βράχους είχε μέγεθος μικρού σπιτιού· ένας πελώριος, σκουρόχρωμος πέτρινος όγκος.

Ενώ ο Μπόρις παρατηρούσε την όχθη με τα κιάλια του, ένας άντρας πρόβαλε ξαφνικά μέσα από τους πυκνούς θάμνους της λαγκαδιάς. Ο σφυγμός του Μπόρις επιταχύνθηκε καθώς τον παρακολούθησε να σκαρφαλώνει σ' έναν από τους μικρούς βράχους κι από κει να πηδάει στην παραλία με τα χαλίκια. Ο άντρας γονάτισε στην άκρη του νερού, γέμισε ένα παγούρι που κρατούσε κι εξαφανίστηκε ξανά στη λαγκαδιά από τον ίδιο δρόμο που είχε έρθει.

«Α! Δεν την αντέχουν τη ζέστη», μονολόγησε ο Μπόρις. «Πρέπει να πιουν νερό κι αυτό τους προδίδει. Αν δεν ήταν τα πουλιά, δε θα είχα υποψιαστεί ποτέ ότι κρύβονται εκεί». Σιγογέλασε, θαυμάζοντας τον Μεκ Νιμούρ παρά τη θέλησή του. «Είναι πολύ προσεκτικός, σκέφτηκε. Γι' αυτό την έχει

γλιτώσει τόσα χρόνια. Ελέγχει τα πάντα. Ακόμα κι αυτός, όμως, δεν αντέχει τη δίψα».

Ο Μπόρις συνέχισε να κοιτάζει με τα κιάλια, ενώ προσπαθούσε να μαντέψει ποια θα ήταν η επόμενη κίνηση του Μεκ Νιμούρ. Καθυστέρησε πολύ περιμένοντας να πέσει η ζέστη. Μόλις δροσίσει λίγο, θα ξαναρχίσει την πορεία. Θα περπατήσουν νύχτα, συμπέρανε κοιτώντας ξανά τον ήλιο. Τρεις ώρες ακόμα ώσπου να σκοτεινιάσει. Πρέπει να κινηθώ πρώτος. Αν χαθεί το φως, δε θα μπορώ να δω καλά το στόχο μου.

Πριν σηκωθεί, αποτραβήχτηκε με τα τέσσερα από την κορυφογραμμή και συνέχισε σκυφτός, ώσπου τον κάλυψαν τα βράχια του γκρεμού και δεν υπήρχε πλέον κίνδυνος να τον δουν οι σκοποί του Μεκ Νιμούρ από κάτω. Και τότε άρχισε την κατάβαση. Εκεί δεν υπήρχε μονοπάτι ούτε αγριοκάτσικα να τον οδηγήσουν κι αναγκάστηκε να ψάξει μόνος του το δρόμο. Μετά από κάμποσες λαθεμένες επιλογές, ανακάλυψε μια κεκλιμένη προεξοχή που διέτρεχε την επιφάνεια του γκρεμού και του πρόσφερε έναν αρκετά εύκολο δρόμο ως τα ριζά. Όταν κατέβηκε στο φαράγγι, απομνημόνευσε διάφορα χαρακτηριστικά σημάδια της περιοχής, για να μπορέσει να ξαναβρεί αυτό το μονοπάτι σε κατάσταση ανάγκης. Θα είχε μια οδό διαφυγής όταν θα τον καταδίωκαν.

Του πήρε πάνω από μια ώρα να κατεβεί τον γκρεμό και τα χρονικά του περιθώρια είχαν αρχίσει να στενεύουν. Έφτασε στο μονοπάτι της όχθης και το ακολούθησε προς τα πίσω, προς την κατεύθυνση της λαγκαδιάς όπου κρυβόταν ο Μεκ Νιμούρ. Βιαζόταν τώρα, αλλά παρ' όλα αυτά φρόντιζε να μην αφήνει ίχνη. Βάδιζε στην άκρη του μονοπατιού, πατώντας μόνο σε σκληρό έδαφος, για να μην αφήσει ούτε μια πατημασιά πίσω του. Παρά τις προφυλάξεις του, όμως, λίγο έλειψε να πέσει πάνω στους αντάρτες.

Δεν είχε διανύσει ούτε διακόσια μέτρα, όταν το μυαλό του κατέγραψε ασυναίσθητα το παραπονεμένο κρώξιμο ενός ψαρονιού, που αρχικά το αγνόησε, μέχρι που άρχισαν να ηχούν στο κεφάλι του τα προειδοποιητικά καμπανάκια. Ο χρόνος ήταν λάθος. Το ψαρόνι βγάζει αυτή τη χαρακτηριστική κραυγή μόνο νωρίς την αυγή, όταν αφήνει τη φωλιά του ψηλά στους βράχους και βγαίνει στο κυνήγι. Αυτό που είχε ακούσει σίγουρα ήταν το σινιάλο των ανιχνευτών της ομάδας, που πήγαιναν μπροστά ελέγχοντας το δρόμο. Ο Μεκ Νιμούρ και οι άντρες του είχαν ξεκινήσει.

Ο Μπόρις αντέδρασε αστραπιαία. Παράτησε εντελώς τον πατημένο δρόμο, έκανε στροφή επιτόπου κι επέστρεψε τρέχοντας ως την αρχή του μονοπατιού που τον είχε κατεβάσει από τον γκρεμό. Από κει, σκαρφάλωσε όσο του χρειαζόταν για να μπορεί να ελέγχει το δρόμο από ψηλά. Δυστυχώς γι' αυτόν, είχε ήδη χάσει σχεδόν ολοκληρωτικά το πλεονέκτημα που ήλπιζε αρχικά να εξασφαλίσει κόβοντας δρόμο από το βουνό. Η τωρινή του θέση δεν ήταν η ιδανική για ενέδρα και η οδός διαφυγής του ήταν εκτεθειμένη στα εχθρικά πυρά. Θα ήταν πολύ τυχερός αν κατάφερνε να σκαρφαλώσει σώος ως την κορυφή μετά το τουφεκίδι. Αλλά η ιδέα να αναβάλει έστω και προσωρινά την εκδίκησή του ούτε που του πέρασε από το μυαλό. Θα πυροβολούσε τα θύματά του αμέσως μόλις θα του έδιναν καθαρό στόχο στο μονοπάτι της κοιλάδας.

Παραδέχτηκε ωστόσο ότι ο Μεκ Νιμούρ τον είχε αιφνιδιάσει. Ο Μπόρις δεν περίμενε να κινηθούν οι αντάρτες πριν βασιλέψει ο ήλιος. Υπολόγιζε ότι θα έβρισκε μια καλή θέση πάνω από τη λαγκαδιά, ξεφεύγοντας από τους σκοπούς, κι από κει θα έριχνε δυο απανωτές καλοζυγισμένες βολές και θα το έβαζε αμέσως στα πόδια για να γλιτώσει.

Είχε υπολογίσει επίσης ότι, αφού σκότωνε τον Μεκ Νιμούρ, οι άντρες του θα σάστιζαν και θα έχαναν την πειθαρχία τους. Ο ίδιος λογάριαζε να υποχωρήσει από το πόστο του τρέχοντας σκυφτός και σταματώντας σε κάθε κατάλληλο φυσικό οχυρό, ρίχνοντας μερικές βολές κάθε φορά, σκοτώνοντας ίσως κάνα δυο από δαύτους, μέχρι να το πάρουν απόφαση και να πάνσουν να τον καταδιώκουν.

Όλα αυτά όμως είχαν ανατραπεί. Τώρα ήταν αναγκασμένος ν' αρπάξει την πρώτη ευκαιρία που θα του παρουσιαζόταν —κινούμενος στόχος, το πιθανότερο— και αφού θα σκότωνε το ζευγάρι, να εκτεθεί στα πυρά των αντρών του Νιμούρ, καθώς θα υποχωρούσε σκαρφαλώνοντας στο επικίνδυνο μονοπάτι του γκρεμού. Το μόνο του πλεονέκτημα ήταν ότι η караμπίνα που κρατούσε ήταν ένα όπλο εκπληκτικής ακρίβειας, ενώ οι άλλοι ήταν οπλισμένοι με ΑΚ-47, γρήγορα τουφέκια μεν, αλλά ονομαστά για την αστοχία τους σε μεγάλη απόσταση και ειδικά στα χέρια αυτών των *σουφτα*. Με την κατάλληλη εκπαίδευση, οι πολεμικές φυλές της Αφρικής δίνουν μερικούς από τους καλύτερους στρατιώτες στον κόσμο. Διαθέτουν όλα τα αναγκαία προσόντα, με μια εξαίρεση: είναι κατά κανόνα κάκιστοι σκοπευτές.

Ο Μπόρις ξάπλωσε μπρούμυτα στην προεξοχή του βράχου και πήρε θέση. Η πέτρα ήταν τόσο καυτή από τον ήλιο, που του τσουρούφλιζε το δέρμα ακόμη και κάτω από τα ρούχα. Ξεκρέμασε το σακίδιο από τον ώμο του και το έστησε μπροστά του, δημιουργώντας μια σταθερή βάση στήριξης για την κάννη της караμπίνας. Στριφογύρισε λιγάκι μέχρι να βρει την πιο βολική θέση, κοίταξε από το σκόπευτρο βάζοντας σημάδι ένα βραχάκι στην άκρη του μονοπατιού και ύστερα περιέφερε την κάννη δεξιά κι αριστερά για να σιγουρευτεί ότι είχε αρκετό ελεύθερο πεδίο βολής.

Πεισμένος πια ότι αυτή ήταν η καλύτερη δυνατή θέση που θα μπορούσε να βρει σε τόσο περιορισμένο χρόνο, άφησε την караμπίνα του πάνω στο σακίδιο, μάζεψε από δίπλα μια χούφτα χώμα και την έτριψε μαλακά στο πρόσωπό του. Με τον ιδρώτα το χώμα μετατράπηκε αμέσως σε λάσπη, καμουφλάροντας το λευκό δέρμα του, που ένας ικανός ανιχνευτής θα μπορούσε ίσως να διακρίνει από μακριά. Η τελευταία του έγνοια ήταν να ελέγξει τη θέση του ήλιου και να σιγουρευτεί ότι οι ακτίνες του δε θα δημιουργούσαν προδοτικές αντανακλάσεις στα μεταλλικά μέρη του όπλου του. Για να αποκλείσει κι αυτό το ενδεχόμενο, άπλωσε το χέρι του και τσάκισε ένα από τα κλαδιά του θάμνου που είχε φυτρώσει από πάνω του, έτσι που και αυτός και η караμπίνα να βρίσκονται στη σκιά.

Τέλος, πήρε θέση, με το κοντάκι της караμπίνας στον ώμο του, και βάλθηκε ν' αναπνέει σε αργό, σταθερό ρυθμό για να ελαττώσει το σφυγμό του και να σταθεροποιήσει απόλυτα το χέρι του. Δε χρειάστηκε να περιμένει πολύ. Σύντομα ξανάκουσε τη συνηματική κραυγή του πουλιού, πολύ πιο κοντά του αυτή τη φορά. Κι αμέσως μετά ακολούθησε η απάντηση, από την αντίθετη κατεύθυνση, κοντά στην όχθη.

Ένα χαμόγελο σχηματίστηκε αργά στα χείλη του Ρώσου, ένα σκληρό χαμόγελο. Από τη στροφή του μονοπατιού, γύρω στα πεντακόσια μέτρα πιο πίσω, πρόβαλε ένας άντρας.

Ο Μπόρις τον κοίταξε μέσα από το μεγεθυντικό φακό του σκοπεύτρου. Ήταν ο χαρακτηριστικός τύπος του Αφρικανού αντάρτη, ένας *σούφτα* ντυμένος μ' ένα ετερόκλητο μείγμα από παλιά και ξεθωριασμένα ρούχα, μισά στρατιωτικά, μισά πολιτικά, ζωσμένος με φυσίγγια, χειροβομβίδες, παγούρι νερού και με το όπλο του σε ετοιμότητα. Με το που πήρε τη στροφή, σταμάτησε, έσκυψε και καλύφθηκε πίσω από ένα βραχάκι στο πλάι του δρόμου.

Για ένα ολόκληρο λεπτό επιθεωρούσε το τοπίο μπροστά του, στρέφοντας αργά το κεφάλι προς όλες τις κατευθύνσεις. Κάποια στιγμή κοίταξε κατευθείαν προς τη μεριά του Μπόρις κι ο Ρώσος κράτησε την ανάσα του κι έμεινε απόλυτα ακίνητος πάνω στο βράχο όπου ήταν ξαπλωμένος. Τελικά, ο *σούφτα* σηκώθηκε κι έκανε σινιάλο με το χέρι του σ' αυτούς που ακολουθούσαν χωρίς να έχουν φανεί ακόμη. Ύστερα βγήκε ξανά στο μονοπάτι και συνέχισε το δρόμο του με ελαφρύ τρέξιμο. Όταν είχε καλύψει γύρω στα πενήντα βήματα, άρχισαν να εμφανίζονται οι υπόλοιποι της ομάδας, κρατώντας τις μεταξύ τους αποστάσεις με αξιοθαύμαστη ακρίβεια. Θα ήταν αδύνατο να τους σαρώσει κανείς μαζικά, ακόμη και με πολυβόλο.

Μπράβο! επιδοκίμασε νοερά και αυθόρμητα ο Μπόρις. Αυτοί είναι άψογοι. Ο Μεκ πρέπει να τους έχει επιλέξει έναν έναν, σκέφτηκε. Τους παρακολούθησε μέσα από το σκόπευτρο, εξετάζοντας τα χαρακτηριστικά του καθενός με τη σειρά που εμφανίζονταν, ψάχνοντας για τον Μεκ Νιμούρ. Τώρα έβλεπε ήδη εφτά άντρες, μοιρασμένους στο μονοπάτι σαν χάντρες κομπολογιού, κι ακόμα ούτε ίχνος από τον αρχηγό τους. Ο πρώτος έφτασε σε ευθεία γραμμή από το σημείο που παραφυλούσε ο Μπόρις και συνέχισε σταθερά το δρόμο του. Δυο ανιχνευτές πέρασαν ακριβώς από κάτω, κάνοντας τους θάμνους να θροΐσουν ελαφρά στο διάβα τους, δέκα με δώδεκα βήματα το πολύ μακριά του. Ο Μπόρις έμεινε απόλυτα ακίνητος και τους άφησε να φύγουν. Οι υπόλοιποι πέρασαν κι αυτοί με τη σειρά τους από μπροστά του, με ελαφρό τροχάδην και σε σταθερή απόσταση ο ένας από τον άλλο. Για λίγη ώρα αφότου πέρασε κι ο τελευταίος, το φαράγγι φαινόταν εντελώς έρημο από κάθε άλλη ανθρώπινη παρουσία. Ύστερα ο Μπόρις έπιασε άλλη μια φευγαλέα, προσεκτική κίνηση στο βάθος.

Η οπισθοφυλακή, σκέφτηκε ικανοποιημένος. Ο Μεκ κρατάει τη γυναίκα στα μετόπισθεν. Είναι το καινούριο του παιχνιδάκι. Το προσέχει, πώς να το κάνουμε!

Τράβηξε μαλακά την ασφάλεια, φροντίζοντας να μην ακουστεί ο παραμικρός μεταλλικός θόρυβος στο ζεστό, ακίνητο αέρα.

Και τώρα ας κοπιάσουν, είπε μέσα του. Πρώτα θα φάω τον Μεκ. Μια κι έξω. Κατάστηθα. Η γυναίκα θα κοκαλώσει μόλις τον δει να πέφτει. Αυτή δεν έχει αντανакλαστικά πολεμιστή. Θα έχω όλη την άνεση να της ρίξω. Από τόσο κοντά, δεν υπάρχει περίπτωση ν' αστοχήσω. Θα της καρφώσω

τη σφαίρα ακριβώς ανάμεσα στα όμορφα μαύρα βυζάκια της. Η εικόνα της Τισέι με αίματα στο στήθος τον ηδόνιζε. Ίσως προλάβω να φάω και κανέναν από τους άλλους, συλλογίστηκε. Μπα, δε μου φαίνεται και πολύ πιθανό. Είναι καλοί. Μάλλον θα έχουν ήδη καλυφθεί και θα μου ρίξουν πριν ακόμα προλάβω να σκοτώσω τη γυναίκα.

Βάλθηκε να ελέγχει τα πρόσωπα των αντρών της οπισθοφυλακής, καθώς εμφανίζονταν ένας ένας και σε κανονικές αποστάσεις από τη στροφή του μονοπατιού. Κάθε φορά, η καρδιά του βούλιαζε από την απογοήτευση. Τελικά, αυτοί που διέσχισαν το μονοπάτι κάτω ήταν όλοι κι όλοι τρεις στρατιώτες, που τον προσπέρασαν τρέχοντας σε σταθερό ρυθμό. Ούτε ίχνος από τον Μεκ ή τη γυναίκα. Ο Μπόρις έμεινε πεσμένος στην προεξοχή του γκρεμού, με την πικρή γεύση της απογοήτευσης στο στόμα.

Πού πήγαν; αναρωτήθηκε χολωμένος. Πού διάβολο είναι ο Νιμούρ; Και η απάντηση στην ίδια του την απορία ήρθε αμέσως μετά σαν αποκάλυψη: είχαν πάρει άλλο μονοπάτι. Ο Μεκ Νιμούρ είχε στείλει από κει την ομάδα του για αντιπερισπασμό.

Ο Μπόρις έμεινε ακίνητος στη θέση του για πέντε ολόκληρα λεπτά, μετρημένα με το ρολόι του, σε περίπτωση που θα εμφανίζονταν κι άλλοι αντάρτες στο μονοπάτι. Το μυαλό του δούλευε πυρετωδώς. Το τελευταίο σίγουρο ίχνος της Τισέι ήταν το αποτύπωμα του ποδιού της στο μονοπάτι, στην πίσω μεριά του βουνού.

Αυτό είχε συμβεί ώρες πριν, κι αν αυτή κι ο Μεκ είχαν ξεγλιστρήσει, τώρα θα μπορούσαν να βρίσκονται οπουδήποτε. Ίσως είχαν ήδη κερδίσει μια ολόκληρη μέρα —τόσο μπορεί να του έπαιρνε τον Μπόρις να εντοπίσει ξανά τα ίχνη τους, να τα ακολουθήσει και να τους πλησιάσει. Τον κυρίευσε τέτοια έντονη οργή, που αναγκάστηκε να κρατήσει τα μάτια του σφιχτά κλεισμένα για κάμποση ώρα, μέχρι να τη νικήσει και να επανακτήσει την ψυχραιμία του. Τώρα ήταν ανάγκη να σκεφτεί καθαρά κι όχι να ορμήσει στα τυφλά σαν πληγωμένος ταύρος. Ήξερε πως αυτή ήταν η μεγάλη αδυναμία του: συχνά έχανε τον έλεγχο των πράξεών του.

Όταν ξανάνοιξε τα μάτια του, η οργή του είχε γίνει ψυχρή αποφασιστικότητα. Ήξερε τι έπρεπε να κάνει και με ποια σειρά. Το πρώτο ήταν να ελέγξει για ίχνη το μονοπάτι προς τα πίσω. Έπρεπε να εντοπίσει το σημείο που ο Μεκ είχε ξεκόψει από το απόσπασμα των *σούφτα*.

Κατέβηκε από το βράχο, πέρασε από τους ψηλούς θάμνους στα ριζά του γκρεμού και βγήκε στο μονοπάτι. Πάντα καλύπτοντας τα ίχνη του, αλλά βαδίζοντας γοργά και σταθερά, πήρε ανάποδα το δρόμο, με κατεύθυνση την περιοχή όπου η ομάδα των ανταρτών είχε σταθεί τις ώρες της μεγάλης ζέστης. Το πρώτο πράγμα που πρόσεξε ήταν ότι είχαν φύγει οι δυο αετοί. Αυτό όμως δεν το πήρε σαν απόδειξη ότι η λαγκαδιά ήταν έρημη και την πλεύρισε με μεγάλη προσοχή. Πρώτα έλεγξε την είσοδο του μονοπατιού στο κομμάτι αυτό της πυκνής βλάστησης. Μολονότι είχαν περάσει αρκετές ώρες, τα ίχνη ήταν ακόμα ευδιάκριτα.

Ξαφνικά, σταμάτησε στη μέση του μονοπατιού και οι τριχες ορθώθηκαν στο σβέρκο και στα μπράτσα του, καθώς στύλωσε το βλέμμα του σ' ένα σημείο του εδάφους. Είχε πέσει κατευθείαν στην παγίδα του Μεκ! Αυτό που έβλεπε ήταν ένα καθαρό αποτύπωμα από γυναικείο παπούτσι του τένις.

Ο Μεκ και η γυναίκα είχαν μπει στη λαγκαδιά και δεν είχαν ξαναβγεί· βρίσκονταν ακόμη εκεί. Τον Μπόρις τον κυρίευσε το έντονο προαίσθημα ότι ο Μεκ τον σημάδευε αυτή τη στιγμή με το τουφέκι του από θέση ασφαλείας. Έτσι όπως στεκόταν ακάλυπτος, καταμεσής στο μονοπάτι, ήταν απόλυτα τρωτός κι εκτεθειμένος απ' όλες τις πλευρές.

Την επόμενη στιγμή, τινάχτηκε στο πλάι σαν αγριόγατα και προσγειώθηκε μπρούμυτα στο ψηλό χορτάρι, με το όπλο μπροστά σε θέση βολής. Πέρασαν κάμποσα λεπτά ώσπου να ξαναβρεί η καρδιά του τον κανονικό της ρυθμό και μόνο τότε κινήθηκε ξανά, σκυφτός και με όλες τις αισθήσεις του σ' επιφυλακή, για να ερευνήσει σχολαστικά τους γύρω θάμνους. Τα νεύρα του ήταν τεντωμένα σαν χορδές και τα ξεθωριασμένα γαλάζια μάτια του πηγαиноέρχονταν ασταμάτητα δεξιά κι αριστερά, σαρώνοντας ό,τι υπήρχε μπροστά του. Με το δάχτυλο στη σκανδάλη και μετακινώντας την κάννη παράλληλα με το βλέμμα του ήταν έτοιμος σαν την κόμπρα, να χτυπήσει αστραπιαία προς κάθε κατεύθυνση.

Κινήθηκε προς την όχθη του ποταμού, όπου το κελάρυσμα του νερού θα σκέπαζε κάθε θόρυβο που ίσως έκανε άθελά του. Όταν όμως κόντευε να φτάσει στην ασφάλεια του πελώριου πεσμένου βράχου που είχε δει από ψηλά, κοκάλωσε για δεύτερη φορά. Πάνω από το θόρυβο του Νείλου, είχε πιάσει έναν ήχο τόσο αναπάντεχο και παράταιρο, που προς στιγμή αμφέβαλε για την ακοή του. Ήταν το γέλιο μιας γυναίκας· γλυκό, καθαρίο και κρυστάλλινο.

Ο ήχος είχε ακουστεί από κάπου χαμηλότερα, από τη μικρή παραλία πίσω από τον πεσμένο βράχο. Ο Μπόρις σύρθηκε σκυφτός ως τον τεράστιο πέτρινο όγκο, με σκοπό να τον χρησιμοποιήσει για κάλυψη, αλλά και για βάση απ' όπου θα έλεγχε όλη την παραλία κάτω και πίσω του. Πριν όμως φτάσει ως εκεί, ακούστηκε ένα δυνατό πλατάγισμα — ο ήχος που αφήνει ένα βαρύ αντικείμενο όταν πέφτει με δύναμη στο νερό— και σχεδόν ταυτόχρονα μια γυναικεία τσιρίδα, χαριτωμένη και προκλητική συνάμα.

Ο Μπόρις ζύγωσε το βράχο, κρύφτηκε καλά κι αφού σιγουρεύτηκε για τη θέση του πρόβαλε αργά και προσεκτικά το κεφάλι του από την άκρη, για να μπορέσει να ρίξει μια ματιά κάτω στην παραλία. Κοίταξε κι έμεινε με το στόμα ανοιχτό. Δυσκολευόταν να πιστέψει αυτό που έβλεπαν τα μάτια του. Δεν περίμενε ποτέ μια τέτοιου είδους βλακεία από έναν άντρα σαν τον Μεκ Νιμούρ. Αυτός ήταν ο σκληρός αντάρτης, ο τρομερός πολεμιστής που είχε αντέξει είκοσι χρόνια ανταρτοπόλεμο στη ζούγκλα χωρίς να μπορεί κανείς να τον βάλει στο χέρι; Αυτός έκανε σαν ερωτοχτυπημένο παιδαρέλι!

Ο Μεκ Νιμούρ είχε διώξει τους άντρες του για να γλεντήσει μόνος του το καινούριο του παιχνιδάκι.

Ο Μπόρις άργησε να πειστεί ότι δεν επρόκειτο για κάποιον είδους ύπουλη παγίδα που του είχε στήσει ο Μεκ. Του φαινόταν πολύ εύκολο, εντελώς θεόσταλτο για να είναι αληθινό. Έψαξε με το βλέμμα όλο το ορατό μήκος της όχθης και προς τις δύο κατευθύνσεις, για να σιγουρευτεί ότι δεν υπήρχαν πουθενά κρυμμένοι αντάρτες, πριν αρχίσει να χαράζεται στα χείλη του εκείνο το παγερό, δολοφονικό χαμόγελο.

Και βέβαια είναι μόνοι τους, είπε στον εαυτό του. Ο Μεκ δε θ' άφηνε ποτέ να δουν οι άντρες του γυμνή την Τισέι. Το χαμόγελο πλάτυνε στα στενά χείλη του καθώς σιγουρεύτηκε πια απόλυτα για τη φοβερή αυτή τύχη. Ο άνθρωπος πρέπει να έχει παλαβώσει. Δεν ήξερε ότι θα τους κυνηγούσα; Νόμιζε ότι ήταν τόσο πολύ μπροστά, που μπορούσε να το γλεντήσει με την άνεσή του;

Οι δυο εραστές είχαν βγάλει τα ρούχα τους και τα είχαν αφήσει σ' ένα μικρό σωρό πάνω στα χαλίκια, κάτω από τη σκιά του πελώριου βράχου. Τώρα πλατσούριζαν καταβρέχοντας ο ένας τον άλλο στα ρηχά νερά της μικρής λίμνης, δίπλα στην κυρίως κοίτη του ποταμού. Ήταν και οι δυο ολόγυμνοι. Ο Μεκ Νιμούρ είχε ωραίο κορμί, με φαρδιούς ώμους, δυνατούς ραχιαίους μυς και στενούς, σφιχτούς γοφούς.

Δίπλα του η Τισέι φάνταζε λιγνή και ντελικάτη σαν τα σπαθόχορτα του ποταμού. Το δέρμα της είχε το χρώμα του άγριου μελιού. Οι δυο τους ήταν απόλυτα απορροφημένοι ο ένας από τον άλλο. Δεν είχαν ούτε μάτια ούτε αυτιά για τίποτ' άλλο στον κόσμο.

Πρέπει να έχει αφήσει άντρες να φυλάνε το δρόμο πίσω, κατέληξε ο Μπόρις, αναγνωρίζοντας στον Μεκ κάποια στοιχειώδη ικανότητα να λαμβάνει τα μέτρα του. Δεν περίμενε να του βγω από μπροστά. Νομίζει ότι είναι ασφαλής. Κοίτα τον ανόητο, σάρκασε βουβά, παρακολουθώντας τον Μεκ να κυνηγάει την κοπέλα κι εκείνη να τον αφήνει να την πιάσει. Έπεσαν στα ρηχά νερά αγκαλιασμένοι, κι όταν ανασηκώθηκαν τα χείλη τους αποζητούσαν να ενωθούν, γελώντας καθώς τα νερά κυλούσαν στα όμορφα, σκουρόχρωμα πρόσωπά τους. Ήταν η προσωποποίηση της αρρενωπής ομορφιάς και της μεστής θηλυκότητας, η αφρικανική εκδοχή της εικόνας των Πρωτόπλαστων, ο μαύρος Αδάμ και η μαύρη Εύα, στις ξέγνοιαστες, ευτυχισμένες στιγμές του δικού τους επίγειου παραδείσου.

Ο Μπόρις τράβηξε το βλέμμα του από το γυμνό ζευγάρι και κοίταξε εκεί που ήταν παρατημένα τα ρούχα τους. Ο Μεκ είχε πετάξει ανέμελα το όπλο του πάνω στη φόρμα παραλλαγής, λίγα βήματα μακρύτερα από το σημείο που κρυβόταν ο Μπόρις. Χωρίς να διστάσει, ο Μπόρις διέσχισε την απόσταση με μερικές γρήγορες δρασκελιές, έπιασε το Καλάσνικοφ, απέσπασε το γεμιστήρα και τον έχωσε στην τσέπη του, τίναξε τη σφαίρα από τη θαλάμη και την άφησε να πέσει στα χαλίκια, ξανάβαλε το όπλο στη θέση του, πάνω στα ρούχα του Μεκ, κι επέστρεψε γρήγορα πίσω από το βράχο. Ο Μεκ και η Τισέι δεν πήραν είδηση απ' όλα αυτά.

Ο Μπόρις έμεινε κρυμμένος στη σκιά του βράχου και παρακολουθούσε το ερωτικό παιχνίδι του ζευγαριού στο ποτάμι. Έκαναν σαν μωρά παιδιά, έτσι απόλυτα απορροφημένοι που ήταν από τον πόθο τους ο ένας για τον άλλο.

Κάποτε, η Τισέι τραβήχτηκε από την αγκαλιά του Μεκ και βγήκε από το νερό. Ανέβηκε στη χαλικόστρωτη όχθη, σβέλτη και λυγερή σαν γαζέλα, με τα χυτά μακριά της πόδια και τα μικρά της στήθη να σαλεύουν ερεθιστικά σε κάθε βήμα. Έστρεψε το κεφάλι πάνω από τον ώμο της και κοίταξε τον Μεκ. Ήταν μια καθαρή ερωτική πρόκληση κι εκείνος την ακολούθησε στην όχθη με μάτια που είχαν σκοτεινιάσει από πόθο. Οι σταγόνες του νερού στραφτάλιζαν πάνω στις τρίχες του στέρνου του, και τα γεννητικά του όργανα, εκτε-

θειμένα στο σκληρό βλέμμα του Μπόρις, θύμιζαν άγαλμα αρχαίου θεού του έρωτα, σμιλεμένο σε έβανο.

Ο Μεκ έπιασε τη γυναίκα πριν προλάβει να φτάσει τα ρούχα της. Εκείνη πάλεψε τάχα λίγο στην αγκαλιά του, ώσπου το στόμα του σφράγισε το δικό της. Τότε του παραδόθηκε απόλυτα. Ενώ τη φιλούσε, τα χέρια του κατηφόρισαν στην πλάτη της και πάνω στους υγρούς, σφιχτούς γοφούς. Η γυναίκα κόλλησε πάνω του, ανοίγοντας τα πόδια της και προκαλώντας τον να εξερευνήσει τα μυστικά του κορμιού της. Από τα χείλη της βγήκε ένα σιγανό βογκητό όταν ο Μεκ ανταποκρίθηκε στην πρόκληση.

Ο Μπόρις τους παρακολουθούσε και μέσα του έβραζαν τα πιο αντιφατικά συναισθήματα: οργή για την προδοσία, μαζί με τη διεστραμμένη έξαψη που του προκαλούσε η θέα της γυναίκας του στα χέρια ενός άλλου άντρα. Το φούσκωμα ανάμεσα στα σκέλια του έγινε σχεδόν αόρατο και ταυτόχρονα ο θυμός τον έκανε να τρέμει σαν να είχε υψηλό πυρετό.

Οι εραστές γονάτισαν αργά πάνω στα χαλίκια, σφιχταγκαλιασμένοι πάντα. Η Τισέι έγειρε προς τα πίσω, τραβώντας τον Μεκ πάνω της.

Τότε ακούστηκε δυνατά η φωνή του Μπόρις: «Μα το Θεό, Μεκ Νιμούρ, είσαι πολύ αστείος με τον κώλο σου στον αέρα».

Ο Μεκ αντέδρασε σαν λεοπάρδαλη που αιφνιδιάζεται από τον κυνηγό. Με μια μονοκόμμη, αστραπιαία κίνηση κύλησε στο πλευρό του, απλώνοντας ταυτόχρονα το χέρι του κι αρπάζοντας το αυτόματο. Μόλο που ο Μπόρις το περίμενε και τον κάλυπτε σημαδεύοντας το σβέρκο του όταν του φώναξε, ο Μεκ ήταν τόσο γρήγορος, που άρπαξε το όπλο του από κει που ήταν και το έστρεψε εναντίον του Μπόρις πριν εκείνος προλάβει να κάνει το παραμικρό. Ο Μεκ πάτησε τη σκανδάλη τη στιγμή που η κάννη έφτασε στο ύψος του στήθους του Μπόρις.

Η σκανδάλη έπεσε στην άδεια θαλάμη με το χαρακτηριστικό «κλικ» και οι δυο άντρες βρέθηκαν αντιμέτωποι, με τα όπλα τους στραμμένα ο ένας εναντίον του άλλου. Η Τισέι έμεινε κουλουριασμένη στα χαλίκια, εκεί που την είχε αφήσει ο Μεκ, με τα μάτια στυλωμένα στο σύζυγό της, διάπλατα ανοιχτά από τρόμο και πόνο καθώς συνειδητοποιούσε ότι ο Μεκ θα πέθαινε από στιγμή σε στιγμή.

Ο Μπόρις γέλασε σιγανά, με κακία. «Πού προτιμάς να σου την καρφώσω, Μεκ; Τι θα 'λεγες για μια στο κεφάλι

του σιχαμένου μαύρου εργαλείου σου, όσο στέκεται ακόμα όρθιο;»

Τα μάτια του Μεκ Νιμούρ άφησαν το πρόσωπο του αντιπάλου του και καρφώθηκαν κάπου πίσω, προς το βουνό, απόδειξη ότι ο Μπόρις είχε μαντέψει σωστά. Ο Μεκ είχε στήσει κάποιους άντρες εκεί πάνω, αλλά σε σημείο που να μη βλέπουν την παραλία όσο ο αρχηγός τους διασκέδαζε με τη γυναίκα.

«Μην κάνεις τον κόπο», του είπε ο Μπόρις. «Θα είστε και οι δυο νεκροί πριν προλάβουν οι δικοί σου να κατεβούν για να σε σώσουν». Γέλασε πάλι. «Το απολαμβάνω, ξέρεις. Εμείς οι δυο είχαμε δώσει κάποτε ένα ραντεβού, αλλά μου την έσκασες. Δεν πειράζει, καλύτερα έτσι».

Ήξερε ότι δεν ήταν φρόνιμο να καθυστερεί με τέτοιο αντίπαλο. Ο Μεκ είχε κάνει ένα λάθος και ήταν εντελώς απίθανο να κάνει και δεύτερο στη σειρά. Θα του τίναζε τα μυαλά στον αέρα αμέσως και μετά θα κανόνιζε και την Τισέι. Αλλά ο πειρασμός να τον ταπεινώσει ήταν πολύ μεγάλος και δεν μπόρεσε ν' αντισταθεί.

«Σου έχω καλά νέα, Μεκ. Θα ζήσεις λίγο ακόμα. Αποφάσισα να σκοτώσω πρώτη τη σκύλα για να τη δεις κι εσύ. Ελπίζω να σ' ευχαριστήσει το θέαμα όσο κι εμένα». Ο Μπόρις βγήκε από την εσοχή του βράχου και προχώρησε σιγά σιγά προς το σημείο όπου ήταν πεσμένη η Τισέι. Η γυναίκα είχε μισογυρισμένη την πλάτη της και προσπαθούσε να καλύψει τη γύμνια της, σκεπάζοντας με το ένα χέρι τα στήθη της και με το άλλο την περιοχή της ήβης. Ενώ την πλησίαζε, ο Μπόρις είχε όλη την προσοχή του στραμμένη στον Μεκ. Ο Μεκ ήταν ο κίνδυνος και δεν έπρεπε να τον αφήσει στιγμή από τα μάτια του. Αυτό ήταν το λάθος του· είχε υποτιμήσει τη γυναίκα.

Ενώ προσποιόταν ότι έκρυβε τη γύμνια της από ντροπή, η Τισέι είχε χώσει το χέρι ανάμεσα στα σκέλια της και είχε πιάσει μια μεγαλούτσικη, στρογγυλή πέτρα του ποταμού που χωρούσε ακριβώς στη μικρή της χούφτα. Εντελώς απροειδοποίητα, το λιγνό κορμί της τινάχτηκε σαν λάστιχο και πέταξε την πέτρα με όλη της τη δύναμη σημαδεύοντας το κεφάλι του Μπόρις. Ο Μπόρις έπιασε την κίνηση με την άκρη του ματιού του και σήκωσε ενστικτωδώς το χέρι του να προστατευτεί.

Η πέτρα δε βρήκε το στόχο της. Αντί για το κεφάλι, χτύπησε το διπλωμένο αγκώνα του Μπόρις ακριβώς στη γωνία. Τα μανίκια του ήταν γυρισμένα ως την κορυφή του μπρά-

τσου και δεν υπήρχε τίποτε ν' ανακόψει την ορμή και τη δύναμη της πετριάς. Η κεφαλή της ωλένης θρυμματίστηκε σαν γυαλί κι ο Μπόρις ούρλιαξε από τον πόνο. Το χέρι του άνοιξε αντανάκλαστικά, το δάχτυλό του ξέφυγε από τη σκανδάλη· ήταν ανίκανος πια να χρησιμοποιήσει το δεξί του χέρι για να πυροβολήσει.

Ο Μεκ κύλησε στο έδαφος και πριν προλάβει ο Μπόρις ν' αλλάξει χέρι στην καραμπίνα του είχε ήδη εξαφανιστεί πίσω από τη γωνία του γιγάντιου πεσμένου βράχου.

Κρατώντας την καραμπίνα με το αριστερό, ο Μπόρις χτύπησε το κεφάλι της Τισέι με το κοντάκι, πετώντας την ανάσκελα στα χαλίκια. Ύστερα κόλλησε την κάννη στο λαιμό της, την ακινητοποίησε κι άρχισε να φωνάζει: «Θα τη σκοτώσω. Μ' ακούς, σκυλάραπα; Αν θέλεις την πουτάνα σου, έλα να την πάρεις!» Ο τρομερός πόνος στο σπασμένο αγκώνα του έκανε τη φωνή του σωστό βρυχηθμό.

Από κάπου πίσω από το βράχο αντήχησε δυνατή και καθαρή η φωνή του Μεκ Νιμούρ να λέει μια και μοναδική λέξη στα αμχαρικά, που αντιλάλησε σ' όλο το φαράγγι. Ύστερα απάντησε στον Μπόρις, μιλώντας αγγλικά: «Οι άντρες μου φτάνουν από στιγμή σε στιγμή. Άφησε τη γυναίκα και θα σου χαρίσω τη ζωή. Έτσι και πειράξεις έστω και μια τρίχα της, όμως, θα με παρακαλās να σε σκοτώσω».

Ο Μπόρις στάθηκε πάνω από την Τισέι, την άρπαξε από το λαιμό με το γερό του χέρι και τη σήκωσε όρθια. Με το ίδιο χέρι κρατούσε και την καραμπίνα, που η κάννη της σημάδευε τον ουρανό. Ο πόνος στο δεξί του χέρι ήταν αφόρητος, αλλά κατάφερε να πιάσει τη λαβή του όπλου και να περάσει το δάχτυλό του στη σκανδάλη.

«Θα πεθάνει πριν προλάβουν να φτάσουν οι άντρες σου», απάντησε στον Μεκ κι άρχισε να σέρνει την Τισέι μακριά από το βράχο. «Έλα και πάρ' τη, Μεκ. Εδώ είναι, αν τη θέλεις».

Έσφιξε τη λαβή του γύρω από το λαιμό της Τισέι, πιέζοντας μέχρι που εκείνη άρχισε να βγάζει ανάρθρους ήχους πόνου από το λαρύγγι της. Πνιγόταν. Στην απελπισμένη προσπάθειά της ν' απομακρύνει το χέρι του, τον ξέσκιζε με τα νύχια της, αφήνοντας μακριές, ματωμένες γρατσουνιές πάνω στο μπράτσο του.

«Την ακούς, Μεκ; Θα της σπάσω το ωραίο της λαιμούδάκι. Άκου πώς πνίγεται!» Ο Μπόρις έσφιξε λίγο ακόμα τη λαβή του και οι ήχοι του πνιγμού δυνάμωσαν.

Κρατώντας την Τισέι στη λαβή του αγκώνα του, παρακολουθούσε τη γωνία του βράχου που πίσω της είχε εξαφανιστεί ο Μεκ. Ταυτόχρονα, οπισθοχωρούσε τραβώντας μαζί του τη γυναίκα. Το μυαλό του δούλευε πυρετωδώς, γιατί τώρα ήξερε πια ότι δεν υπήρχε περίπτωση να ξεφύγει. Το δεξί του χέρι ήταν σχεδόν αχρηστευμένο και οι *σούφτα* του Μεκ Νιμούρ θα τον περικύκλωναν. Είχε τη γυναίκα, αλλά ήθελε και τον αρχηγό των ανταρτών. Ήταν ό,τι καλύτερο μπορούσε να ελπίσει: και τους δυο· έπρεπε να τους φάει και τους δυο.

Κάποιος φώναξε —μια άγνωστη φωνή που ερχόταν από την πλαγιά, ψηλά. Οι άντρες του Μεκ πλησίαζαν. Έπρεπε να τα παίξει όλα για όλα. Τον Μεκ μάλλον δε θα τον κατάφερνε· δεν τον είχε ακούσει να μιλάει ούτε να κινείται πίσω από το βράχο σχεδόν δυο ολόκληρα λεπτά. Τον είχε χάσει· θα μπορούσε να βρίσκεται οπουδήποτε.

Πολύ αργά, συνειδητοποίησε ο Μπόρις. Μου ξέφυγε. Αλλά έχω τη γυναίκα. Πρέπει να το κάνω. Τώρα. Την έβαλε να γονατίσει με το ζόρι κι έσκυψε πάνω της, σφίγγοντας σταθερά το λαιμό της με τον αγκώνα του.

«Αντίο, Τισέι», της ψιθύρισε στ' αυτή. Έσφιξε τους μυς στο μπράτσο του κι ένιωσε τους σπονδύλους στο λαιμό της να τεντώνονται σε οριακό σημείο. Ένα μικρό σφίξιμο ακόμη και είχε τελειώσει.

Ήξερε, από μακρά πείρα, τον ήχο που κάνουν δυο σπόνδυλοι όταν αποχωρίζονται και προετοιμάστηκε για το ξερό, κοφτό «κρακ» και το νεκρό βάρος του άψυχου πια σώματος στη λαβή του χεριού του.

Και τότε κάτι τον χτύπησε από πίσω με τόση δύναμη, που ο Μπόρις πίστεψε για μια στιγμή ότι η πλάτη του είχε σπάσει. Τόσο η δύναμη, όσο και η κατεύθυνση απ' όπου τον είχε χτυπήσει τον αιφνιδίασαν εντελώς. Έμοιαζε απίθανο να έχει κινηθεί ο Μεκ Νιμούρ τόσο μακριά και τόσο γρήγορα. Θα πρέπει να είχε αφήσει το βράχο και να είχε κάνει το γύρο της μικρής λαγκαδιάς για να επιτεθεί στον Μπόρις από τα νώτα.

Η επίθεση ήταν τόσο σφοδρή που το μπράτσο του άνοιξε, ελευθερώνοντας το λαιμό της γυναίκας. Η Τισέι πήρε μια ηχηρή, πνιχτή ανάσα και, συστρέφοντας το κορμί της, ξέφυγε εντελώς από τη λαβή του. Ο Μπόρις δοκίμασε να σηκώσει την καραμπίνα να τη χτυπήσει, αλλά ο Μεκ του ρίχτηκε ξανά, γραπώνοντας το όπλο και προσπαθώντας να το αποσπάσει από το χέρι του.

Το δάχτυλο του Ρώσου ήταν ακόμα στη σκανδάλη και το όπλο εκπυρσοκρότησε, ενώ η κάννη του βρισκόταν παράλληλα με το πρόσωπο του Μεκ. Ο εκκωφαντικός κρότος τον ζάλισε στιγμιαία κι ο Μεκ άφησε την καραμπίνα και πισωπάτησε ένα δυο βήματα.

Ο Μπόρις αποτραβήχτηκε από τον αντίπαλό του, παλεύοντας ταυτόχρονα με το όπλο, πασχίζοντας να κατεβάσει καινούριο φυσίγγι στη θαλάμη, αλλά με το δεξί του χέρι σχεδόν παράλυτο οι κινήσεις του ήταν αργές κι αδέξιες. Στο μεταξύ, ο Μεκ είχε συνέλθει και του όρμησε ξανά με το κεφάλι. Χτύπησε πάνω του με όλη του τη φόρα και η καραμπίνα ξέφυγε από τα χέρια του Ρώσου κι έπεσε στα χαλίκια. Οι δυο άντρες πάλευαν τώρα σώμα με σώμα, χορεύοντας ένα μακάβριο βαλς, πασχίζοντας να ρίξουν ο ένας τον άλλο κάτω, μέχρι που σκόνταψαν κι έπεσαν σφιχταγκαλιασμένοι στο ποτάμι.

Ξαναβγήκαν στην επιφάνεια παλεύοντας πάντα με λύσσα, τότε ο ένας από πάνω και τότε ο άλλος, σαν να εκτελούσαν μια κακόγουστη παρωδία ερωτικής σκηνης. Γρονθοκοπώντας, σφίγγοντας κι εφαρμόζοντας οδυνηρές λαβές, σύρθηκαν ως τα ρηχά. Όμως, κάθε φορά που επιχειρούσαν να σηκωθούν, η ανηφορική κλίση της όχθης τούς ξανάριχνε στην κοίτη όλο και πιο βαθιά, ώσπου, όταν έφτασαν να παλεύουν βυθισμένοι ως τη μέση στο νερό, το δυνατό ρεύμα του Νείλου τους άρπαξε κι άρχισαν να κατηφορίζουν με το ποτάμι. Η συμπλοκή συνεχιζόταν με αμείωτη ένταση, καθώς τα κεφάλια τους μπαινόβγαιναν στο νερό, τα χέρια τους χτυπούσαν μανιασμένα γύρω κι ούρλιαζαν βρισιές ο ένας στον άλλο.

Η Τισέι άκουσε τους άντρες που είχε καλέσει ο Μεκ να έρχονται τρέχοντας από τη λαγκαδιά. Άρπαξε το *σάμα* της, το φόρεσε βιαστικά κι έτρεξε να τους συναντήσει. Όταν ο πρώτος απ' αυτούς εμφανίστηκε στην παραλία, με το όπλο του μπροστά και το δάχτυλο στη σκανδάλη, η Τισέι έμπηξε τις φωνές.

«Εκεί! Στο ποτάμι! Ο Μεκ παλεύει με το Ρώσο! Βοηθήστε τον!» Έτρεξε μαζί με τους στρατιώτες στην όχθη. Μόλις έφτασαν στην ίδια ευθεία με τους άντρες που πάλευαν στο ποτάμι, ένας από τους αντάρτες σήκωσε το τουφέκι του έτοιμος να ρίξει, αλλά η Τισέι όρμησε και χτύπησε την κάννη, αλλάζοντάς της κατεύθυνση.

«Ανόητε!» ούρλιαξε. «Θα χτυπήσεις τον Μεκ!»

Τρελή από αγωνία, ανέβηκε σ' έναν από τους πεσμένους βράχους κι έβαλε το χέρι της αντήλιο για να μπορέσει να διακρίνει κόντρα στην εκτυφλωτική αντανάκλαση του ήλιου στο νερό. Μ' ένα αφόρητο σφίξιμο στο στομάχι της, είδε ότι ο Μπόρις είχε καταφέρει να περάσει πίσω από τον Μεκ και να του εφαρμόσει μια ασφυκτική λαβή στο λαιμό. Κρατώντας τον γερά, του πίεζε το κεφάλι μέσα στο νερό. Ο Μεκ τιναζόταν σαν ψάρι στο αγκίστρι, ενώ κατακυλούσαν και οι δυο, με το ρεύμα, σε μια ορμητική κατεβασιά του ποταμού γεμάτη αφρισμένα νερά.

Η Τισέι πήδηξε από το βράχο κι έτρεξε πάλι κατά μήκος της όχθης, απ' όπου δεν μπορούσε να κάνει τίποτ' άλλο παρά να παρακολουθεί ανήμπορη τη θανάσιμη πάλη.

Ο Μπόρις κρατούσε ακόμη το κεφάλι του Μεκ κάτω από το νερό, όταν παρασύρθηκαν και οι δυο στην αρχή της κατεβασιάς. Μαύρα μυτερά βράχια περνούσαν σαν αστραπή από δίπλα τους, καθώς το ρεύμα τούς τραβούσε με όλο και μεγαλύτερη ταχύτητα. Ο Μεκ ήταν πολύ δυνατός κι ο Μπόρις αναγκαζόταν να χρησιμοποιεί όλα τα αποθέματα της δικής του μυϊκής δύναμης για να τον κρατάει. Ήξερε ότι δε θα άντεχε για πολύ ακόμη. Ξαφνικά, ο Μεκ τινάχτηκε απότομα προς τα πίσω και μπόρεσε να βγάλει για μια στιγμή το κεφάλι του από το νερό και να ρουφήξει μια γρήγορη ανάσα. Ο Μπόρις τον ξανάχωσε μέσα, αλλά εκείνη η μικρή, σύντομη αναπνοή είχε δώσει νέες δυνάμεις στον Μεκ.

Ο Ρώσος κοίταζε απελπισμένα μπροστά του, το τέρμα της κατεβασιάς προς το οποίο τους παρέσερνε το ρεύμα με μεγάλη ταχύτητα. Τα βράχια ήταν πολύ περισσότερα εκεί. Ο Μπόρις διάλεξε μια ψηλή μαύρη πλάκα που πάνω της χτυπούσαν τα νερά και τινάζονταν ως ένα μέτρο ύψος. Κλοτσώντας το νερό και τραβώντας μαζί και τον Μεκ με υπεράνθρωπη δύναμη, κατευθύνθηκε προς τα εκεί.

Τώρα ορμούσαν με το ποτάμι προς το τέρμα της κατεβασιάς, κατευθείαν πάνω στον όρθιο βράχο με την επίπεδη πλευρά, που καραδοκούσε σαν απολιθωμένο προϊστορικό τέρας. Ο Μπόρις εξακολουθούσε ν' αγωνίζεται να κρατήσει τον Μεκ στο νερό παλεύοντας ταυτόχρονα μαζί του, ώσπου κατάφερε τελικά να τον φέρει μπροστά του. Λογάριαζε να τον οδηγήσει σε μετωπική σύγκρουση με το βράχο, χρησιμοποιώντας το σώμα του σαν ασπίδα που θα μετρίαζε το δικό του χτύπημα.

Λίγες στιγμές πριν χτυπήσουν στο βράχο, ο Μεκ κατάφερε ξανά να βγάλει το κεφάλι του στην επιφάνεια και καθώς ρου-

φούσε απελπισμένα αέρα είδε την πέτρα μπροστά του κι αντιλήφθηκε τον κίνδυνο. Ενεργώντας καθαρά από ένστικτο, βούτηξε μόνος του στο νερό με το κεφάλι κι έκανε υποβρύχια τούμπα. Ήταν τόσο αναπάντεχη και βίαιη αυτή η κίνηση, που ο Μπόρις δεν μπόρεσε ν' αντισταθεί. Παρασυρμένος από την ίδια του τη φόρα και τη δύναμη που είχε βάλει για να σπρώξει ξανά το κεφάλι του Μεκ, τινάχτηκε μπροστά και οι θέσεις τους αντιστράφηκαν. Τώρα βρισκόταν ο Μπόρις ανάμεσα στον Μεκ και στο βράχο, κι όταν χτύπησαν τελικά στην πέτρα, ήταν ο Ρώσος αυτός που δέχτηκε όλη την ορμή της σύγκρουσης.

Ο δεξιός ώμος του Μπόρις έσπασε σαν καρυδότσουφλο στις ατσάλινες δαγκάνες του καρυοθραύστη. Μόλο που το κεφάλι του ήταν κάτω από την επιφάνεια, ούρλιαξε από τον πόνο κι αμέσως τα πνευμόνια του γέμισαν νερό. Παράτησε εντελώς τον Μεκ και βγήκε στην επιφάνεια σαν πνιγμένο έντομο, με το δεξί του χέρι σπασμένο σε δύο σημεία, το αριστερό να χτυπάει στα τυφλά το νερό και τα πόδια του να κλοτσάνε μάταια τον αέρα.

Ο Μεκ πρόβαλε κι αυτός στην επιφάνεια κάνα δυο μέτρα μακρύτερα. Κοιτώντας γύρω του, ενώ ρουφούσε λαίμαργα αέρα, είδε αμέσως τον Μπόρις που σκαμπανέβαζε στο ρεύμα και με δυο γρήγορες απλωτές τον έφτασε και τον άρπαξε από πίσω.

Ο Μπόρις ήταν τόσο ζαλισμένος που δεν κατάλαβε την πρόθεση του Μεκ, παρά μόνο όταν τον άρπαξε από το σβέρκο και τον έστρεψε απότομα. Με το άλλο του χέρι, ο Μεκ γράπωσε τη φαρδιά δερμάτινη ζώνη του Ρώσου κάτω από το νερό κι άρχισε να τον κατευθύνει προς τον επόμενο ψηλό βράχο, που έκανε το νερό ν' αφρίζει ολόγυρά του.

«Καθίκι! Σκυλάραπα! Βρομιάρη...» πάσχιζε να φωνάξει ο Μπόρις κι ας είχαν γεμίσει νερό τα πνευμόνια του. Μόνο που τα προσβλητικά του λόγια δεν κατάφερναν ν' ακουστούν πάνω από το μουγκρητό του νερού στα όρθια βράχια. Ο Μεκ τον κατηύθυνε με το κεφάλι προς το βράχο και η τρομερή δόνηση της σύγκρουσης μεταδόθηκε από το κρανίο του Μπόρις στους τεντωμένους μυς του χεριού του που τον κρατούσε. Την επόμενη στιγμή ένιωσε το σώμα του Μπόρις σαν νεκρό βάρος στα χέρια του· το κεφάλι πλάγιασε και τα μέλη έγιναν χαλαρά και άψυχα, σαν φύκια που τα ξεβράζει το ποτάμι στην όχθη.

Μόλις πέρασαν τα βράχια και βρέθηκαν στην επόμενη ομαλή κατεβασιά του ποταμού, ο Μεκ τράβηξε το κεφάλι του Ρώσου έξω από το νερό. Για μια στιγμή, ακόμη κι αυτός ο

σκληροτράχηλος πολεμιστής τaráχτηκε από το φριχτό, θανάσιμο τραύμα που ο ίδιος είχε προκαλέσει στον αντίπαλό του. Το μέτωπο του Μπόρις είχε κυριολεκτικά βουλιάξει. Το δέρμα ήταν ανέπαφο, αλλά στο μετωπιαίο οστούν υπήρχε ένα μακρύ βαθούλωμα, όπου θα μπορούσε να χώσει άνετα το δάχτυλό του. Τα μάτια του, που είχαν πεταχτεί από τις κόγχες τους, θύμιζαν σπασμένη κούκλα.

Ο Μεκ ξανάχωσε το τσακισμένο κεφάλι κάτω από το νερό και το κράτησε βυθισμένο, καθώς άρχισε να κολυμπάει κάθετα στο ρεύμα του ποταμού για να βγει στην όχθη. Και μόλο που ο Μπόρις ήταν αναμφίβολα νεκρός, τον έσυρε μαζί του, κρατώντας τον συνεχώς κάτω από το νερό στο μακρύ, εξαντλητικό κούμπι του προς τη στεριά.

Πώς σκοτώνει κανείς οριστικά ένα τέρας; αναρωτήθηκε με μακάβριο χιούμορ. Μήπως θα πρέπει να τον θάψω σε σταυροδρόμι μ' έναν πάσσαλο στην καρδιά; Αντί γι' αυτό, τον έπνιξε πενήντα φορές, ώσπου το ρεύμα του ποταμού τούς ξέβρασε και τους δυο στην όχθη.

Οι άντρες του Μεκ είχαν ήδη φτάσει εκεί και τον περίμεναν. Τον στήριξαν στα πόδια του όταν βγήκε τρεκλίζοντας από το νερό και τον βοήθησαν να προχωρήσει ψηλά στην όχθη, σε ασφαλές, στεγνό έδαφος. Όταν όμως επιχείρησαν να τραβήξουν και το πτώμα από το ποτάμι, ο Μεκ τους σταμάτησε.

«Αφήστε τον στους κροκόδειλους. Μετά απ' όσα έκανε στην πατρίδα μας και στο λαό μας, είναι το μόνο που του αξίζει». Παρά το μίσος και το θυμό του, δεν ήθελε να υποχρεώσει την Τισέι να δει το αποτρόπαιο θέαμα που παρουσίαζε το κεφάλι του Ρώσου. Η Τισέι, που οι άντρες την είχαν αφήσει πίσω όταν έτρεξαν να βοηθήσουν τον αρχηγό τους, πλησίαζε τώρα γοργά.

Ένας από τους στρατιώτες έσπρωξε το πτώμα πίσω στο ρεύμα του ποταμού και μόλις αυτό άρχισε να κυλάει με το νερό ο Μεκ ξεκρέμασε από τον ώμο του το Καλάσνικοφ κι έριξε μια ριπή. Σφαίρες γάζωσαν το νερό γύρω από το τσακισμένο κεφάλι του Μπόρις κι αρκετές καρφώθηκαν στην εκτεθειμένη πλάτη του, γεμίζοντας τρύπες το πουκάμισο και τινάζοντας ολόκληρα κομμάτια σάρκας. Οι υπόλοιποι στρατιώτες που βρίσκονταν στην όχθη γέλασαν δυνατά και μιμήθηκαν αμέσως το σύντροφό τους, αδειάζοντας τους γεμιστήρες τους πάνω στο άψυχο κορμί. Ο Μεκ δε δοκίμασε καν να τους εμποδίσει. Ήξερε ότι αρκετοί κοντινοί συγγενείς τους είχαν βρει μαρτυρικό θάνατο στα χέρια του Ρώσου. Κόσκινο κυριολεκτικά από τις σφαίρες, το πτώμα έφερε τούμπα

στο νερό, που είχε βαφτεί κόκκινο από το αίμα, και τα ξεθωριασμένα γαλάζια μάτια του Μπόρις στυλώθηκαν για μια στιγμή στον ουρανό, πριν βουλιάξει οριστικά και τον καταπιεί το ποτάμι.

Ο Μεκ σηκώθηκε αργά και πήγε να συναντήσει την Τισέι, που ερχόταν. Της άνοιξε την αγκαλιά του, κι όταν εκείνη φώλιασε στο στήθος του, την έσφιξε πάνω του με λαχτάρα.

«Πάει πια, τέλειωσε», της ψιθύρισε. «Δεν πρόκειται να σε ξαναπειράξει ποτέ. Τώρα είσαι η γυναίκα μου. Για πάντα!»

Τώρα που ο Μπόρις και η Τισέι είχαν φύγει από τον κα-
ταυλισμό, ο Νίκολας και η Ρόγιαν δεν είχαν λόγο να
συζητάνε στα κρυφά τις έρευνές τους για τον τάφο, κλεισμέ-
νοι στην καλύβα της Ρόγιαν.

Ο Νίκολας μετέφερε το «στρατηγείο» τους στο χώρο της
τραπεζαρίας κι έβαλε τους άντρες να στήσουν άλλο ένα με-
γάλο ξύλινο τραπέζι, όπου μπορούσαν ν' απλώσουν τις δο-
ρυφορικές φωτογραφίες, τους χάρτες κι όλο το υπόλοιπο υ-
λικό που είχαν συγκεντρώσει. Ο μάγειρας τους εφοδίαζε
σταθερά με καφέ, τις ατέλειωτες ώρες που περνούσαν μελε-
τώντας τα χαρτιά και αναλύοντας τα ευρήματά τους στην
«πισίνα του Τάιτα», όπως ονόμασαν τη φυσική υδάτινη λε-
κάνη μπροστά στον καταρράκτη του ρήγματος. Συζητούσαν
κάθε εκδοχή που τους κατέβαινε στο νου, όσο απίθανη κι αν
ήταν.

«Δε θα μπορέσουμε να βεβαιωθούμε αν αυτή η υποβρύ-
χια σήραγγα είναι έργο του Τάιτα ή φυσικός αγωγός απο-
στράγγισης της λεκάνης αν δεν την ερευνήσουμε από κοντά
με τον κατάλληλο εξοπλισμό», κατέληξε ο Νίκολας.

«Για τι είδους εξοπλισμό μιλάς;»

«Σύνεργα καταδύσεων. Έχεις βουτήξει ποτέ με μπουκάλες;»

Η Ρόγιαν έγνεψε καταφατικά. «Όταν ο Ντουρέντ κι εγώ
κάναμε το μήνα του μέλιτος στις ακτές της Ερυθράς Θάλασ-
σας. Είχα πάρει μαθήματα και είχα κάνει τρεις τέσσερις κατα-
δύσεις στ' ανοιχτά, αλλά αυτό δε σημαίνει πως είμαι έμπειρη».

«Υπόσχομαι να μη στείλω εσένα εκεί κάτω», είπε χαμό-
γελώντας ο Νίκολας. «Μπορώ να πω πάντως ότι βρήκαμε
αρκετά στοιχεία τόσο στον τάφο του Τάνους, όσο και στην

πισίνα του Τάιτα, που μας επιτρέπουν να περάσουμε στη δεύτερη φάση της αποστολής».

Η Ρόγιαν συμφώνησε κουνώντας το κεφάλι της. «Πρέπει να επιστρέψουμε με ειδικό εξοπλισμό και κάποιους ειδικούς. Που σημαίνει ότι δε θα μπορέσεις να περάσεις για τουρίστας κυνηγός την επόμενη φορά. Τι δικαιολογία θα βρούμε ώστε να μη σημάνουμε συναγερμό στα γρανάζια της αιθιοπικής γραφειοκρατίας;»

«Μιλάς με κάποιον που έχει επισκεφτεί απρόσκλητος και μάλλον ανεπιθύμητος τις χώρες των αγαπητών κυρίων Καντάφι και Σαντάμ. Συγκριτικά, η Αιθιοπία θα είναι σαν κυριακάτικη εκδρομούλα».

«Πότε αρχίζουν οι μεγάλες βροχές εδώ πάνω στα βουνά;» ρώτησε η Ρόγιαν, αλλάζοντας απότομα θέμα.

Ο Νίκολας σοβαρεύτηκε μονομιάς. «Αυτό είναι το κρίσιμο ερώτημα. Αρκεί να κοιτάξεις το σημάδι της φουσκονερίας στα τοιχώματα της πισίνας του Τάιτα για να πάρεις μια ιδέα πώς θα είναι εκεί κάτω την εποχή της πλημμύρας». Ξεφύλλισε γρήγορα το ημερολόγιό του. «Για καλή μας τύχη, έχουμε ακόμη κάποιο χρόνο. Όχι άφθονο, αλλά αρκετό. Θα πρέπει να κινηθούμε γρήγορα κι αποτελεσματικά. Για να οργανώσουμε όμως το δεύτερο στάδιο, είναι ανάγκη να γυρίσουμε στην πατρίδα».

«Τότε, ας τα μαζεύουμε».

«Ναι, αυτό πρέπει να γίνει. Όμως, είναι κρίμα να μην επωφεληθούμε όσο γίνεται περισσότερο, μια και βρισκόμαστε εδώ. Προτείνω να μείνουμε δυο τρεις μέρες ακόμη, να επιβεβαιώσω κάποιες σκέψεις που έχω κάνει σχετικά με την πισίνα του Τάιτα, ώστε να ξέρω με περισσότερη σιγουριά τι ακριβώς θα πρέπει να φέρουμε μαζί μας επιστρέφοντας».

«Εσύ είσαι το αφεντικό».

«Θεέ μου, τι απόλαυση είναι να τ' ακούς αυτό από γυναίκα!»

Η Ρόγιαν χαμογέλασε γλυκά. «Απόλαυσέ το τώρα», τον συμβούλεψε, «γιατί αμφιβάλλω αν θα το ξανακούσεις». Ύστερα σοβαρεύτηκε. «Τι έχεις σκεφτεί;»

«Ό,τι ανεβαίνει, κατεβαίνει κι ό,τι μπαίνει, ξαναβγαίνει», είπε ο Νίκολας με μυστηριώδες ύφος. «Το νερό που μπαίνει στη σήραγγα με τόσο μεγάλη πίεση κάπου πρέπει να καταλήγει. Εκτός αν ενώνεται με άλλα υπόγεια ρεύματα που συγκοινωνούν μεταξύ τους και καταλήγουν στο Νείλο. Αν δε συμβαίνει αυτό, σε κάποιο σημείο πρέπει να ξαναβγαίνει στην επιφάνεια».

«Συνέχισε», είπε η Ρόγιαν.

«Ένα πράγμα είναι βέβαιο: κανείς δεν μπορεί να μπει στη σήραγγα από τη μεριά της πισίνας του Τάιτα. Η πίεση είναι θανατηφόρα. Αν όμως καταφέρουμε να βρούμε την έξοδο, ίσως μπορέσουμε να την εξερευνήσουμε ξεκινώντας ανάποδα».

«Εκπληκτική ιδέα». Η Ρόγιαν φαινόταν να έχει εντυπωσιαστεί και στράφηκε στη δορυφορική φωτογραφία. Ο Νίκολας είχε εντοπίσει το μοναστήρι και το είχε σταμπάρει με κόκκινο μολύβι. Είχε σχεδιάσει επίσης, κατά προσέγγιση, την πορεία του ποταμού μέσα στο ρήγμα, γιατί σ' εκείνη την περιοχή το φαράγγι ήταν τόσο στενό και πνιγμένο στη βλάστηση που το ποτάμι δε διακρινόταν στη φωτογραφία ούτε με ισχυρό μεγεθυντικό φακό.

«Εδώ είναι το σημείο που το ποτάμι εισχωρεί στο ρήγμα», είπε η Ρόγιαν, ακουμπώντας το δάχτυλό της στη φωτογραφία. «Κι αυτή είναι η παράλληλη κοιλάδα απ' όπου κάνει κύκλο το μονοπάτι. Εντάξει;»

«Εντάξει», συγκατένευσε ο Νίκολας. «Πού το πας;»

«Όταν τη διασχίζαμε, είχαμε παρατηρήσει ότι η κοιλάδα αυτή μπορεί να ήταν κάποτε η αρχική κοίτη του Νταντέρα, πριν το ποτάμι ανοίξει καινούριο δρόμο και περάσει μέσα από το ρήγμα».

«Σωστά», είπε ο Νίκολας. «Συνέχισε».

«Η κλίση του εδάφους προς την κατεύθυνση του Νείλου είναι πολύ έντονη σ' εκείνη την περιοχή. Λοιπόν, θυμάσαι που προσπεράσαμε ένα μικρό, αλλά αρκετά ορμητικό χείμαρρο ενώ διασχίζαμε εκείνη τη ρεματιά; Έμοιαζε να ξεπηδάει από κάποια πηγή, στην ανατολική πλαγιά».

«Εντάξει, κατάλαβα. Υποψιάζεσαι ότι αυτό το ρυάκι ήταν η έξοδος της σήραγγας υπερχειλίσης που ξεκινάει από την πισίνα. Είσαι σωστός διάβολος, το ξέρεις;»

«Απλώς αντανακλώ τη μεγαλοφυΐα σου», είπε σεμνά η Ρόγιαν.

Έσκυψε το κεφάλι και τον κοίταξε ντροπαλά πίσω από τις βλεφαρίδες της. Αστειευόταν βέβαια, αλλά εκείνες οι βλεφαρίδες ήταν μακριές, πυκνές και βελούδινες και τα μάτια της είχαν το χρώμα του μελιού, με μικρές χρυσαφένιες αναλαμπές στα βάθη τους. Από τόσο κοντά μπορούσαν να σου φέρουν ταραχή.

Ο Νίκολας ξερόβηξε και σηκώθηκε. «Δεν πάμε να ρίξουμε μια ματιά επιτόπου;» πρότεινε.

Όταν επέστρεψε από την καλύβα του, με το μικρό του σακίδιο στον ώμο και τη φωτογραφική του μηχανή στο λαιμό, η Ρόγίαν ήταν έτοιμη και τον περίμενε. Αλλά δεν ήταν μόνη.

«Βλέπω ότι θα πάρεις μαζί και το συνοδό σου», σχολίασε ο Νίκολας με ύφος μάρτυρα.

«Εκτός κι αν σου πάει εσένα η καρδιά να τον διώξεις». Η Ρόγίαν χαμογέλασε ενθαρρυντικά στον Ταμρέ, που στεκόταν πλάι της και σκάλιζε το χώμα με την άκρη του ποδιού του έχοντας αγκαλιάσει τους ώμους του και λάμποντας κυριολεκτικά από βλακώδη αγαλλίαση γιατί βρισκόταν δίπλα στο είδωλό του.

«Εντάξει», υποχώρησε ο Νίκολας. «Ας έρθει κι ο ιππότης σου».

Ο Ταμρέ πήγαινε μπροστά χοροπηδώντας, με το βρομερό σάμα του ν' ανεμίζει γύρω από τα λιγνά κανιά του, τραγουδώντας το ίδιο, σταθερό ρεφρέν ενός αμχαρικού ψαλμού και σταματώντας κάθε τόσο για να κοιτάξει πίσω και να σιγουρευτεί ότι η Ρόγίαν τον ακολουθούσε. Ο δρόμος προς τη ρεματιά ήταν ανηφορικός και δύσκολος και η ζέστη του μεσημεριού αφόρητη. Κι ενώ ο Ταμρέ έδειχνε εντελώς ανεπηρέαστος, οι άλλοι δυο ήταν κατάκοποι και μούσκεμα στον ιδρώτα όταν έφτασαν στο σημείο όπου ο χείμαρρος κατέβαινε προς τη ρεματιά. Αποκαμωμένοι, κάθισαν στην πυκνή σκιά μιας ακακίας κι ενώ ξεκουράζονταν, ο Νίκολας ερευνούσε την πλαγιά με τα κιάλια του.

«Πώς τα βρίσκεις μετά το μπάνιο που τους έκανα στην πισίνα του Τάιτα;» τον ρώτησε η Ρόγίαν.

«Αποδείχτηκαν αδιάβροχα. Ο χειρ Τζάις παίρνει άριστα».

«Βλέπεις τίποτα εκεί πάνω;»

«Λίγα πράγματα. Η βλάστηση είναι πολύ πυκνή. Λυπάμαι, αλλά πρέπει να σκαφαλώσουμε στην πλαγιά».

Άφησαν τη σκιά του δέντρου κι άρχισαν την ανάβαση κάτω από τον καυτό ήλιο. Ο χείμαρρος κατέβαινε με μια σειρά από μικρούς καταρράχτες, που ο καθένας σχημάτιζε από μια λιμνούλα στα πόδια του. Πυκνή, χαμηλή βλάστηση έπνιγε τις όχθες και οι φυλλωσιές των θάμνων ήταν καταπράσινες εκεί που οι ρίζες τους έφταναν το νερό. Πάνω από τις λιμνούλες τριγύριζαν σύννεφα από κιτρινόμαυρες πεταλούδες.

Στα μισά της πλαγιάς, έκαναν στάση δίπλα σε μια απ' αυτές τις λιμνούλες. Ο Νίκολας χρησιμοποίησε το καπέλο του σαν απόχη και τσάκωσε μια μεγαλούτσικη ακρίδα που αναπαυόταν στο χορτάρι. Πέταξε το έντομο στη λιμνούλα κι ενώ αυτό κλοτσούσε με τα πόδια του τον αέρα, ταξιδεύο-

ντας προς την έξοδο, μια μακριά, σκουρόχρωμη σιλουέτα σηκώθηκε από το βυθό. Έγινε μια μικρή αναταραχή στο νερό, η φευγαλέα αντανάκλαση του φωτός σε ασημόχρωμα λέπια και η ακρίδα εξαφανίστηκε.

«Μέχρι δέκα κιλά», μουρμούρισε ο Νίκολας. «Γιατί να μη φέρω το καλάμι μου;»

Ο Ταμρέ, που καθόταν ανακούρκουδα στην όχθη, δίπλα στον Νίκολας, σήκωσε ξαφνικά το χέρι του με το δάχτυλο τεντωμένο. Σχεδόν αμέσως, μια από τις πεταλούδες της λιμνούλας πήγε και κούρνιασε εκεί, κουνώντας ανάλαφρα τα βελούδινα, μαυροκίτρινα φτερά της. Ο Νίκολας και η Ρόγιαν τον κοίταξαν κατάπληκτοι, γιατί ήταν σαν να είχε υπακούσει το έντομο στο κάλεσμά του. Ο Ταμρέ χασκογέλασε ευχαριστημένος και πρόσφερε την πεταλούδα στη Ρόγιαν. Εκείνη άνοιξε την παλάμη της και το έντομο μεταφέρθηκε από το δάχτυλο του Ταμρέ σαν να είχε πάρει καινούρια εντολή.

«Σ' ευχαριστώ, Ταμρέ. Το δώρο σου είναι υπέροχο. Το δώρο που θα κάνω τώρα εγώ στην πεταλούδα είναι να την αφήσω ελεύθερη». Η Ρόγιαν φύσηξε ελαφρά την όμορφη πεταλούδα που πέταξε αμέσως μακριά. Ο Ταμρέ χτύπησε τα χέρια του ενθουσιασμένος και κοίταξε τη Ρόγιαν με λατρεία.

«Περίεργο», μουρμούρισε ο Νίκολας. «Ο νεαρός φαίνεται να έχει μια ιδιαίτερη ικανότητα να επικοινωνεί με τα ζώα. Και νομίζω ότι ο Τζαλί Ορά δεν τον υποχρεώνει στα καθήκοντα του μοναχού, αλλά τον αφήνει ελεύθερο να κινείται όπως και όπου θέλει. Ειδική μεταχείριση για μια αγαθή ψυχή, που χορεύει στο δικό της, μυστήριο ρυθμό. Οφείλω να ομολογήσω ότι, παρά τη θέλησή μου, άρχισα να τον συμπαθώ το νεαρό».

Καμιά τριανταριά μέτρα ψηλότερα, συνάντησαν την πηγή. Ήταν ένας χαμηλός, κατακόρυφος γκρεμός από κόκκινο ασβεστόλιθο και στη βάση του μια σπηλιά απ' όπου ξεπηδούσε ορμητικά το νερό. Την είσοδο την έφραζαν πυκνές, καταπράσινες φτέρες κι ο Νίκολας γονάτισε για να τις παραμερίσει και να μπορέσει να κοιτάξει στο χαμηλό άνοιγμα.

«Τι βλέπεις;» ρώτησε η Ρόγιαν, που στεκόταν πίσω του.

«Λίγα πράγματα. Είναι σκοτεινά, αλλά φαίνεται να τραβάει σε βάθος».

«Εσύ είσαι πολύ ψηλός για να χωρέσεις από το άνοιγμα. Ας πω εγώ καλύτερα», πρότεινε η Ρόγιαν.

«Ιδανική φωλιά για κόμπρες του νερού», είπε αδιάφορα ο Νίκολας. «Άφθονα βατραχάκια για να τρώνε. Είσαι σίγουρη ότι θέλεις να πας;»

«Δεν είπα ποτέ ότι θέλω». Η Ρόγιαν κάθισε στο χορτάρι για να βγάλει τα παπούτσια της και ύστερα μπήκε στο νερό. Της έφτανε ως τη μέση των μηρών και προχωρούσε με δυσκολία κόντρα στο ισχυρό ρεύμα.

Φτάνοντας στην είσοδο της σπηλιάς, αναγκάστηκε να διπλωθεί στα δύο για να χωρέσει να περάσει. Όταν προχώρησε κάπως στο εσωτερικό, ακούστηκε η φωνή της: «Η οροφή χαμηλώνει».

«Πρόσεξε, κορίτσι μου», της αποκρίθηκε ανήσυχος ο Νίκολας. «Μην το διακινδυνεύεις».

Για λίγο έγινε σιωπή και ύστερα ξανακούστηκε η φωνή της, πιο μακρινή κι αλλοιωμένη: «Δεν πάει πιο μέσα. Η σπηλιά τελειώνει κι αρχίζει κάτι σαν σήραγγα».

«Σήραγγα;» ρώτησε ο Νίκολας απέξω.

«Ένα σχεδόν τετράγωνο άνοιγμα, τέλος πάντων».

«Είναι φυσικό ή τεχνητό;»

«Αδύνατο να καταλάβω», ήταν η απάντηση της Ρόγιαν. «Το νερό ξεπηδάει όπως στους σωλήνες της ύδρευσης. Δε γίνεται τίποτα».

«Κανένα σημάδι ανασκαφής γύρω; Χτυπήματα εργαλείων στο βράχο;»

«Τίποτα. Είναι λείος σαν καθρέφτης από το νερό και τον σκεπάζουν τα βρύα».

«Θα χωρούσε να μπει άνθρωπος σ' αυτό το άνοιγμα, αν δεν ήταν το νερό;»

«Μόνο πυγμαίος ή νάνος».

«Η παιδί», πρότεινε ο Νίκολας.

«Η παιδί. Αλλά ποιος θα έστελνε ένα παιδί εδώ μέσα;»

«Οι αρχαίοι συχνά χρησιμοποιούσαν παιδιά-σκλάβους. Ίσως αυτό να έκανε κι ο Τάιτα».

«Μη λες τέτοια πράγματα. Θα χάσω τη μεγάλη εκτίμηση που του έχω», είπε η Ρόγιαν καθώς έβγαине πισωπατώντας από το χαμηλό άνοιγμα της σπηλιάς. Βρύα και φτέρες είχαν κολλήσει στα μαλλιά της και ήταν μούσκεμα από τη μέση και κάτω. Ο Νίκολας της έδωσε το χέρι του να πιαστεί και ν' ανεβεί στην όχθη. Το βρεγμένο παντελόνι κολλούσε πάνω της κι άφηνε να διαγράφεται προκλητικά η καμπύλη των γοφών της. Πίεσε τον εαυτό του να ξεκολλήσει τα μάτια του από το υπέροχο θέαμα.

«Άρα, είμαστε αναγκασμένοι να συμπεράνουμε ότι πρόκειται για φυσική διαμόρφωση του βράχου κι όχι για σήραγγα κατασκευασμένη από ανθρώπινα χέρια;»

«Εγώ δεν είπα αυτό. Είπα ότι δεν μπορώ να είμαι σίγουρη. Ίσως έχεις δίκιο. Ίσως να χρησιμοποιήθηκαν παιδιά για την κατασκευή του. Δεν είναι απίθανο. Και στη βιομηχανική επανάσταση χιλιάδες παιδιά δούλευαν στ' ανθρακωρυχεία».

«Εστω. Αλλά δεν υπάρχει τρόπος να εξερευνήσουμε τη σήραγγα απ' αυτή τη μεριά, έτσι δεν είναι;»

«Αδύνατο». Η Ρόγιαν ήταν κατηγορηματική. «Το νερό ξεπηδάει με φοβερή πίεση. Δοκίμασα να χώσω το χέρι μου και μου το τίναξε πίσω».

«Κρίμα! Κι εγώ που ήλπιζα να βρούμε κάποιο αδιάσπαστο στοιχείο ή, έστω, κάποιο ίχνος!» Ο Νίκολας κάθισε δίπλα της στο χορτάρι, άνοιξε το σακιδίο του κι άρχισε να ψαχουλεύει. Η Ρόγιαν κοίταξε απορημένη το μικρό άγνωστο όργανο που έβγαλε τελικά από το εσωτερικό του.

«Υδραυλικό βαρόμετρο», της εξήγησε ο Νίκολας. «Κάθε καλός θαλασσοπόρος το κουβαλάει πάντα μαζί του». Το παρατήρησε για λίγο και ύστερα διάβασε φωναχτά την ένδειξη.

«Εξήγησέ μου», του ζήτησε η Ρόγιαν.

«Θέλω να ξέρω αν αυτή η πηγή βρίσκεται χαμηλότερα από το στόμιο της σήραγγας, στο βυθό της πισίνας του Τάιτα. Αν όχι, μπορούμε να τη διαγράψουμε οριστικά από τη λίστα μας», απάντησε ο Νίκολας και σηκώθηκε. «Αν είσαι έτοιμη, ας ξεκινήσουμε».

«Για πού;»

«Μα για την πισίνα του Τάιτα, φυσικά. Πρέπει να πάρουμε κι από κει μια ένδειξη, για να μπορέσουμε να υπολογίσουμε την υψομετρική διαφορά των δύο σημείων».

Μόλις έμαθε ο Ταμρέ το πού κατευθύνονταν, τους πήγε από άλλο μονοπάτι που έκοβε δρόμο και σε λιγότερο από δυο ώρες βρέθηκαν στην κορυφή του γκρεμού, ακριβώς πάνω από την πισίνα του Τάιτα.

Εκεί κάθισαν να πάρουν μια ανάσα. «Φαίνεται πως ο Ταμρέ τριγυρίζει όλη μέρα στις λαγκαδιές», είπε η Ρόγιαν. «Ξέρει κάθε μονοπάτι και κάθε πέραςμα σ' αυτή την περιοχή. Είναι εξαιρετικός οδηγός».

«Πολύ καλύτερος από τον Μπόρις, τουλάχιστον», συμφώνησε ο Νίκολας. Ψάρεψε από το σακίδιό του το βαρόμετρο και πήρε καινούρια ένδειξη.

«Δείχνεις πολύ ευχαριστημένος από τον εαυτό σου», σχολίασε η Ρόγιαν, παρατηρώντας την έκφρασή του όση ώρα διάβαζε το όργανο.

«Κι έχω κάθε λόγο», απάντησε ο Νίκολας. «Αν βάλουμε εξήντα μέτρα το ύψος του γκρεμού κι άλλα δεκαπέντε το βάθος της πισίνας, η είσοδος της υποβρύχιας σήραγγας βρίσκεται γύρω στα τριάντα μέτρα ψηλότερα από τη σπηλιά με τις φτέρες στην πίσω πλαγιά της κορυφογραμμής».

«Που σημαίνει;»

«Που σημαίνει ότι κατά πάσα πιθανότητα εκείνος ο χείμαρρος είναι η αποστράγγιση της λεκάνης. Το σημείο εισόδου βρίσκεται εδώ κάτω, στο βυθό της πισίνας του Τάιτα, και η έξοδος είναι η σπηλιά».

«Πώς στην ευχή το έκανε ο Τάιτα;» απόρησε η Ρόγιαν. «Πώς κατέβηκαν και δούλεψαν στο βυθό; Εσύ είσαι το ξεφτέρι της μηχανικής. Πες μου, εσύ πώς θα το έκανες;»

Ο Νίκολας ανασήκωσε τους ώμους του, αλλά η Ρόγιαν επέμεινε: «Θέλω να πω, πρέπει να υπάρχει μια καθιερωμένη τεχνική γι' αυτού του είδους τα έργα. Πώς χτίζονται, για παράδειγμα, τα αντερείσματα ενός γεφυριού μέσα στο νερό; Πώς μπαίνουν τα θεμέλια ενός φράγματος ή... ή πώς ο ίδιος ο Τάιτα είχε κατασκευάσει τη σήραγγα κάτω από την επιφάνεια του Νείλου για να μετράει τον ετήσιο όγκο της πλημμύρας; Θυμάσαι την περιγραφή του νειλόμετρου στο βιβλίο *Ο Θεός Ποτάμος*;»

«Η καθιερωμένη πρακτική είναι το βοηθητικό φράγμα», απάντησε μηχανικά ο Νίκολας κι αμέσως μόλις το ξεστόμιζε, στράφηκε απότομα και την κοίταξε γουρλώνοντας τα μάτια. «Μα την πίστη μου, είσαι φοβερή! Ένα φράγμα! Δεν αποκλείεται αυτός ο διαβολεμένος ο Τάιτα να έστρεψε ολόκληρο το ποτάμι!»

«Θα μπορούσε;»

«Αρχίζω να πιστεύω ότι με τον Τάιτα όλα είναι πιθανά. Σίγουρα διέθετε άφθονη εργατική δύναμη και, αφού μπόρεσε να κατασκευάσει το νειλόμετρο στο Ασουάν, σίγουρα είχε κατανοήσει απόλυτα τις βασικές αρχές της υδροδυναμικής. Άλλωστε, η ζωή των αρχαίων Αιγυπτίων ήταν συνυφασμένη με τις ετήσιες πλημμύρες του ποταμού και είναι γνωστό ότι ήξεραν να χειρίζονται αυτό το φαινόμενο προς όφελός τους. Ναι, είναι πολύ πιθανό».

«Πώς μπορούμε να το αποδείξουμε;»

«Βρίσκοντας τα απομεινάρια του φράγματος. Η εκτροπή του Νταντέρα θα πρέπει να ήταν κολοσσιαίο έργο και δεν μπορεί παρά να έχουν απομείνει κάπου τα σημάδια του».

«Πού έχτισε ο Τάιτα το φράγμα;» ρώτησε η Ρόγιαν, που την είχε συνεπάρει ο ενθουσιασμός. «Ή, μάλλον, πού θα τοποθετούσες εσύ το φράγμα, αν σου ανέθεταν το έργο;»

«Υπάρχει ένα ιδανικό σημείο», απάντησε αυθόρμητα ο Νίκολας. «Εκεί που το μονοπάτι ξεκόβει από το ποτάμι και κάνει το γύρο του ρήγματος, περνώντας από τη διπλανή ρεματιά». Σαν να ήταν συνεννοημένοι, έστρεψαν και οι δυο τα κεφάλια τους και κοίταξαν προς τα πίσω.

«Τι περιμένουμε;» φώναξε η Ρόγιαν και πετάχτηκε όρθια. «Πάμε να δούμε!»

Ο ενθουσιασμός τους ήταν μεταδοτικός κι ο Ταμρέ τράβηξε μπροστά χοροπηδώντας σαν κατσίκι, ανοίγοντας δρόμο μέσα από τις αγκαθωτές αφάνες ως κάτω στη ρεματιά και μετά προς τα πάνω, εκεί που συναντούσαν ξανά το ποτάμι. Ο ήλιος είχε κατέβει από το κέντρο του ουρανού και η τρομερή ζέστη άρχιζε να υποχωρεί όταν στάθηκαν πάνω από τους καταρράχτες, στο σημείο που ο Νταντέρα έκανε την κατακόρυφη βουτιά προς το ρήγμα και ξεκινούσε την τελευταία ορμητική κατεβασιά της κούρσας που θα τον οδηγούσε στην κοίτη του Γαλάζιου Νείλου.

«Αν ο Τάιτα είχε χτίσει εδώ ένα φράγμα...» Ο Νίκολας διέγραψε με το χέρι του το νοητό τόξο που ένωνε τις δυο πλευρές στην αρχή του γκρεμού. «...τότε θα είχε καταφέρει να εκτρέψει τον Νταντέρα στη διπλανή ρεματιά».

«Μοιάζει πιθανό», είπε η Ρόγιαν γελώντας από έξαψη. Γέλασε κι ο Ταμρέ, χωρίς φυσικά να καταλαβαίνει λέξη απ' όσα έλεγαν, αλλά διασκεδάζοντας αφάνταστα.

«Θα ήταν σκόπιμο να υπολογίσουμε χοντρικά την κλίση του εδάφους και την υψομετρική διαφορά», μονολογούσε ο Νίκολας. «Το μάτι μπορεί να μας ξεγελάσει, αλλά και πάλι... ναι, είναι πιθανό». Σκίασε τα μάτια του με την παλάμη για να κοιτάξει τους πανύψηλους αντικριστούς βράχους στο στόμιο του καταρράχτη. Σχημάτιζαν δυο ογκώδεις, απόκρημνες κολόνες που ανάμεσά τους ορμούσε το ποτάμι για να πάρει τη βουτιά.

«Θα ήθελα να σκαρφαλώσω ως εκεί για να σχηματίσω μια πιο ακριβή άποψη για το χώρο. Έρχεσαι;»

«Δοκίμασε να με σταματήσεις», τον προκάλεσε γελώντας η Ρόγιαν και μπήκε μπροστά. Ήταν μια δύσκολη αναρ-

ρίχηση και σε πολλά σημεία το ασβεστολιθικό πέτρωμα ήταν σαθρό και υποχωρούσε επικίνδυνα κάτω από τα πόδια τους. Όταν όμως έφτασαν στην κορυφή του ανατολικού βράχου, ανταμείφθηκαν με μια εκπληκτική, πανοραμική θέα του άγριου τοπίου.

Κατευθείαν προς το βορρά ο γκρεμός υψωνόταν σαν κάθετο τείχος με τις πολεμίστρες του μισογκρεμισμένες. Πάνω και πίσω τους διαγράφονταν οι ομιχλώδεις σιλουέτες άλλων, ψηλότερων βουνών, οι φοβερές κορφές της οροσειράς του Τσοκ, γαλαζωπές κι απόμακρες στο βάθος του λαμπερού αφρικανικού ουρανού.

Ολόγυρά τους απλώνονταν οι αγριότοποι της μεγάλης χαράδρας, ένα αχανές σύμπλεγμα από κορυφές, ράχες και πελώριους, μοναχικούς βράχους σε χίλια διαφορετικά χρώματα, από γκριζο σταχτί και λευκοκίτρινο μέχρι μαύρο σαν την προβιά του αρσενικού βουβάλου ή κόκκινο σαν το αίμα της καρδιάς του. Η βλάστηση κοντά στο ποτάμι ήταν βαθυπράσινη, το φαρμακερό πράσινο του μάμπα, ενώ όσο απομακρύνονταν από το νερό, οι θάμνοι γίνονταν γκριζωποί σαν καμένοι και πάνω στις κορυφογραμμές των απόκρημνων λόφων στέκονταν οι γυμνές σιλουέτες πανάρχαιων δέντρων, νεκρωμένων από την ξηρασία, που όρθωναν τα παραμορφωμένα μαυριδερά κλαδιά τους κόντρα στον ουρανό.

«Η αποθέωση της ερημιάς», ψιθύρισε με δέος η Ρόγιαν. «Η απρόσιτη, αδάμαστη φύση σε όλο της το μεγαλείο. Δεν απορώ που ο Τάιτα επέλεξε αυτό το σημείο. Αποθαρρύνει κάθε πιθανό τυμβωρύχο».

Έμειναν για λίγο αμίλητοι, επηρεασμένοι από το υποβλητικό τοπίο, αλλά μόλις συνήλθαν λιγάκι από την κούραση της ανάβασης, τους συνεπήρε ξανά ο ενθουσιασμός.

«Τώρα έχουμε πλήρη εικόνα», είπε ο Νίκολας, δείχνοντας με το δάχτυλο μπροστά τους. «Η χαράδρα χωρίζεται στα δυο. Φαίνεται καθαρά η φυσική κλίση του εδάφους. Από δω που στεκόμαστε ως τον απέναντι βράχο είναι το στενότερο σημείο του φαραγγιού, ένας φυσικός λαιμός όπου στριμώχνεται το ποτάμι, ιδανική τοποθεσία για την κατασκευή ενός φράγματος». Στράφηκε κι έδειξε προς τ' αριστερά τους. «Δε θα ήταν δύσκολο να εκτρέψουν το ποτάμι προς τη ρεματιά που πάει σχεδόν παράλληλα με το ρήγμα. Κι όταν τελειώσαν αυτό που είχαν να κάνουν στο βυθό του ρήγματος, ήταν ακόμα ευκολότερο να γκρεμίσουν το φράγμα και ν' αφήσουν το ποτάμι να ξαναπάρει τη φυσική του πορεία».

Ο Ταμρέ τους παρακολουθούσε με μεγάλη προσοχή, στρέφοντας κάθε φορά το κεφάλι του προς αυτόν που μιλούσε, χωρίς να καταλαβαίνει λέξη, αλλά πιθηκίζοντας κάθε έκφραση της Ρόγιαν. Έγνεφε η Ρόγιαν, έγνεφε κι αυτός· συνοφρυωνόταν, έσμιγε κι αυτός τα φρύδια του· κι όταν εκείνη χαμογελούσε, αυτός κακάριζε σαν ευτυχισμένο κοκοράκι.

«Είναι μεγάλο ποτάμι». Η Ρόγιαν κούνησε το κεφάλι της κι αμέσως κούνησε κι ο Ταμρέ το δικό του πέρα δώθε, παίρνοντας συλλογισμένο ύφος. «Τι φράγμα να κατασκεύασε άραγε ο Τάιτα; Χωμάτινο; Δε νομίζω».

«Οι Αιγύπτιοι κατασκεύαζαν χωμάτινα φράγματα ή κανάλια σε πολλά από τα αρδευτικά έργα τους στην κοιλάδα του Νείλου», είπε ο Νίκολας. «Από την άλλη πλευρά, όταν είχαν στη διάθεσή τους πέτρα, τη χρησιμοποιούσαν αφειδώς. Ήταν περίφημοι λιθοξόοι. Θυμήσου τα λατομεία του Ασουάν».

«Το χώμα είναι μάλλον λιγοστό εδώ», παρατήρησε η Ρόγιαν. «Αντίθετα, τα βράχια αφθονούν. Η περιοχή είναι σωστό γεωλογικό μουσείο. Υπάρχει κάθε λογής πέτρωμα να διαλέξει κανείς».

«Συμφωνώ», είπε ο Νίκολας. «Το πιθανότερο είναι ότι ο Τάιτα κατασκεύασε ένα πέτρινο φράγμα. Σ' αυτή την περίπτωση, ίσως υπάρχουν ακόμη μερικά απομεινάρια του».

«Εντάξει. Ας σκεφτούμε με βάση αυτή την υπόθεση. Ο Τάιτα έχτισε ένα φράγμα με πέτρες και ύστερα το γκρέμισε ξανά. Πού θα βρούμε τ' απομεινάρια του;»

«Θ' αρχίσουμε να ψάχνουμε από την ίδια τη θέση του φράγματος», απάντησε ο Νίκολας. «Από το στόμιο του ρήγματος. Και στη συνέχεια, κατά μήκος της κοίτης του ποταμού μέσα στο ρήγμα».

Κατέβηκαν ξανά την πλαγιά, με τον Ταμρέ μπροστά να βρίσκει τον ευκολότερο δρόμο για τη Ρόγιαν και να της γνώφει όποτε στεκόταν να πάρει ανάσα. Βγήκαν στην μπασιά της ρεματιάς και στάθηκαν στην απόκρημνη όχθη κοιτώντας γύρω τους.

«Πόσο ψηλό θα ήταν το φράγμα;» ρώτησε η Ρόγιαν.

«Όχι πάρα πολύ. Και πάλι δεν μπορώ να σου απαντήσω, αν δεν πάρω ακριβείς τοπογραφικές μετρήσεις». Ο Νίκολας σκαρφάλωσε λίγο ψηλότερα. Εκεί, κάθισε ανακούρκουδα κι έστρεψε το κεφάλι του δεξιά κι αριστερά, κοιτώντας πρώτα κατά μήκος της ρεματιάς και ύστερα προς το χείλος του γκρεμού, απ' όπου ο καταρράχτης έπεφτε στο στόμιο του ρήγματος.

Τρεις φορές άλλαξε θέση, ανεβαίνοντας κάθε φορά λίγο ψηλότερα στην πλαγιά. Όσο ανέβαινε, τόσο πιο απότομος ήταν ο βράχος. Στο τέλος, κρεμάστηκε επικίνδυνα από την πέτρα, αλλά επιτέλους φάνηκε ικανοποιημένος. Από τη θέση αυτή φώναξε στη Ρόγίαν: «Θα έφτανε περίπου ως εδώ που βρίσκομαι. Αυτό θα ήταν το τελικό ύψος του φράγματος. Γύρω στα τεσσεράμισι μέτρα, όπως υπολογίζω».

Η Ρόγίαν, που είχε μείνει πάνω από την όχθη, κοίταξε απέναντι, υπολογίζοντας την απόσταση ως τον αντικρινό κατακόρυφο βράχο. «Το πολύ τριάντα μέτρα φάρδος», φώναξε στον Νικόλας.

«Κάπου τόσο», συμφώνησε εκείνος. «Πολλή δουλειά, αλλά είναι πιθανό».

«Ο Τάιτα δεν ήταν απ' αυτούς που πτοούνται από τις δυσκολίες», είπε η Ρόγίαν. Ύστερα έκανε τα χέρια της χωνί για ν' ακουστεί καλύτερα. «Μια και είσαι εκεί πάνω, δεν κοιτάς και για ίχνη; Ο Τάιτα πρέπει να είχε στηρίζει το φράγμα στο βράχο».

Ο Νικόλας προχώρησε με τα τέσσερα, στο ίδιο πάντα ύψος, μέχρι που έφτασε σχεδόν πάνω από τον καταρράκτη και δεν μπορούσε να πάει πιο πέρα. Μετά από λίγο, γύρισε πίσω και ξανακατέβηκε εκεί που στέκονταν η Ρόγίαν κι ο Ταμρέ.

«Τίποτα;» τον πρόλαβε η Ρόγίαν κι ο Νικόλας το επιβεβαίωσε κουνώντας αρνητικά το κεφάλι του.

«Θα ήταν απίθανο να έχει απομείνει κάτι μετά από σχεδόν τέσσερις χιλιάδες χρόνια. Αυτοί οι γκρεμοί είναι εκτεθειμένοι στον άνεμο και στις βροχές. Νομίζω ότι, αν έχουμε πιθανότητες να βρούμε κάτι, θα είναι κάποιοι από τους ογκόλιθους του φράγματος που ίσως να παρασύρθηκαν από τα νερά, όταν ο Τάιτα το κατέστρεψε».

Κατηφόρισαν στη ρεματιά, όπου σύντομα η Ρόγίαν πρόσεξε μια μεγάλη πέτρα που έμοιαζε κάπως διαφορετική από τα γύρω πετρώματα. Ήταν μεγάλη όσο μια κασέλα και, παρ' όλο που την είχε μισοσκεπάσει η βλάστηση, η πάνω άκρη της —αυτή που πρόβαλλε από το έδαφος και τα φυτά— ήταν αναμφίβολαγωνιώδης. Η Ρόγίαν φώναξε αμέσως τον Νικόλας.

«Κοίτα», του είπε περήφανα. «Τι λες γι' αυτό;»

Ο Νικόλας διέτρεξε με το δάχτυλό του την επιφάνεια της πέτρας. «Πιθανό», είπε με επιφύλαξη. «Για να είμαστε σίγουροι, θα πρέπει να βρούμε τα σημάδια από τις σμίλες των λιθοξόων».

Έσκυψαν και οι δυο κι εξέτασαν σχολαστικά την επιφάνεια της πέτρας. Η Ρόγίαν βρήκε μια μικρή ανωμαλία που

θα μπορούσε να ήταν αυλακιά, φθαρμένη από το χρόνο, αλλά ο Νίκολας της έδωσε μόνο σαράντα τοις εκατό στην κλίμακα των πιθανοτήτων.

«Καθυστερούμε», της είπε και την τράβηξε από το εύρημά της. «Έχουμε αρκετή περιοχή να ψάξουμε».

Έψαξαν το βυθό της ρεματιάς σε μήκος μισού χιλιομέτρου και τελικά ο Νίκολας δήλωσε ότι δεν είχε νόημα πια. «Ακόμη και το ισχυρότερο ρεύμα δε θα μπορούσε να έχει μεταφέρει τόσο μακριά τους ογκόλιθους. Πάμε πίσω να δούμε μήπως υπάρχει τίποτε που να παρασύρθηκε από το νερό στον καταρράχτη και στο στόμιο του ρήγματος».

Επέστρεψαν στην όχθη του Νταντέρα και κατέβηκαν μέχρι το χείλος του καταρράχτη. Ο Νίκολας έσκυψε και κοίταξε κάτω.

«Δεν είναι τόσο βαθιά εδώ όσο παρακάτω», υπολόγισε. «Τριάντα μέτρα το πολύ».

«Θα μπορέσουμε να κατεβούμε;» ρώτησε η Ρόγιαν, κοιτώντας με αμφιβολία το στόμιο του ρήγματος. Ο αφρός του καταρράχτη έφτανε ως πάνω κι αναγκάζονταν να φωνάζουν για ν' ακουστούν πάνω από τον τρομερό θόρυβο.

«Χρειαζόμαστε οπωσδήποτε σκοινί και μερικούς γερούς άντρες να με τραβήξουν μετά», απάντησε ο Νίκολας. Βρήκε μια σταθερή θέση στο χείλος, σήκωσε τα κιάλια του και κοίταξε κάτω. Υπήρχε ένας χαλαρός σωρός από βράχια εκεί —μικροί, στρογγυλεμένοι ογκόλιθοι κι ανάμεσά τους κάνα δυο μεγαλύτερα κομμάτια. Μερικά ήταν γωνιώδη και κάνα δυο θα μπορούσαν, με αρκετή φαντασία, να χαρακτηριστούν ορθογώνια. Η επιφάνειά τους όμως είχε λειανθεί σε τέτοιο βαθμό από τη συνεχή ροή του νερού, που ήταν αδύνατο να βγάλει κανείς συμπέρασμα. Επιπλέον, όλα ήταν μισοβυθισμένα και δύσκολα διακρίνονταν πίσω από τους αφρούς.

«Είναι αδύνατο ν' αποφασίσουμε κάτι από δω πάνω και, για να είμαι ειλικρινής, δεν έχω καμιά όρεξη να κατεβώ —σήμερα τουλάχιστον».

Η Ρόγιαν κάθισε δίπλα στον Νίκολας, δίπλωσε τα γόνατά της στο στήθος και τ' αγκάλιασε. Είχε απογοητευτεί. «Άρα, δεν μπορούμε να είμαστε σίγουροι για τίποτα», μουρμούρισε. «Έφτιαξε τελικά φράγμα ο Τάιτα στο ποτάμι ή όχι;»

Εντελώς φυσικά, ο Νίκολας την αγκάλιασε από τους ώμους για να την παρηγορήσει και για μερικές στιγμές η Ρόγιαν χαλάρωσε κι έγειρε πάνω του. Έμειναν αμίλητοι, κοιτώντας αφηρημένα το χάσμα. Τελικά, η Ρόγιαν αποτραβήχτηκε μαλακά και σηκώθηκε.

«Μάλλον πρέπει να γυρίσουμε στον καταυλισμό. Πόση ώρα θα μας πάρει;»

«Τρεις ώρες τουλάχιστον». Σηκώθηκε κι ο Νίκολας και στάθηκε δίπλα της. «Έχεις δίκιο. Θα σκοτεινιάσει ώπου να φτάσουμε, κι απόψε δεν έχει φεγγάρι».

«Είναι περίεργο πόσο κουρασμένος αισθάνεται κανείς μετά από μια απογοήτευση», είπε η Ρόγιν. «Αν είχαμε βρει έστω κι έναν από τους ογκόλιθους του Τάιτα, θα...» Σώπασε απότομα και κοίταξε τον Νίκολας σαν να τον έβλεπε για πρώτη φορά. «Πού τις βρήκε, Νίκι;»

«Πού βρήκε ποιες;» ρώτησε απορημένος ο Νίκολας.

«Δεν καταλαβαίνεις; Ξεκινήσαμε ανάποδα! Προσπαθούμε να βρούμε τι απέγιναν οι πέτρες. Νωρίτερα ανέφερες τα λατομεία του Ασουάν. Δε θα έπρεπε να βρούμε πρώτα από πού πήρε ο Τάιτα τις πέτρες για να στήσει το φράγμα, παρά τι απέγιναν αυτές ύστερα;»

«Το λατομείο!» αναφώνησε ο Νίκολας. «Μα την πίστη μου, έχεις δίκιο και πάλι! Η αρχή κι όχι το τέλος! Πρέπει να αναζητήσουμε το λατομείο αντί για τα συντρίμια του φράγματος».

«Από πού ξεκινάμε;»

«Νόμιζα πως ήξερες εσύ», της απάντησε γελώντας ο Νίκολας. Ο Ταμρέ έσκασε κι αυτός στα γέλια. Αμέσως, στράφηκαν και οι δυο και τον κοίταξαν με ανανεωμένο ενδιαφέρον.

«Προτείνω να ξεκινήσουμε από τον Ταμρέ, τον πιστό οδηγό μας», είπε η Ρόγιν κι έπιασε το χέρι του νεαρού. «Ταμρέ, άκουσέ με προσεκτικά· πολύ προσεκτικά!» Εκείνος έγειρε υπάκουα το κεφάλι του στο πλάι και στύλωσε τα μάτια του στο πρόσωπό της.

«Ψάχνουμε να βρούμε το μέρος απ' όπου βγαίνουν οι μεγάλες, τετράγωνες πέτρες». Ο Ταμρέ την κοίταζε χαζά, οπότε ξαναδοκίμασε: «Πριν από πολλά χρόνια, κάποιοι άνθρωποι έκοβαν πέτρες από τα βουνά. Κάπου εδώ κοντά έχουν αφήσει μια μεγάλη τρύπα. Μπορεί να υπάρχουν ακόμα πέτρες γύρω απ' αυτή την τρύπα στο βουνό».

Το πρόσωπο του Ταμρέ φωτίστηκε ξαφνικά από ένα πελώριο, λαμπερό χαμόγελο. «Η πέτρα του Χριστού!» τσίριξε γεμάτος έξαψη.

Την επόμενη στιγμή τινάχτηκε σαν ελατήριο κι άρχισε να τρέχει, τραβώντας από κοντά και τη Ρόγιν, που τον κρατούσε από το χέρι. «Πάμε να σου δείξω την πέτρα του Χριστού!»

«Ταμρέ, περίμενε!» κλαψούριζε η Ρόγιαν. «Όχι τόσο γρήγορα. Ταμρέ!» Μάταιος κόπος. Ο Ταμρέ όχι μόνο συνέχισε να τρέχει στην πλαγιά σαν παλαβός, αλλά βάλθηκε να ψέλνει ξανά με στεντόρεια φωνή έναν ύμνο στα αμχαρικά. Ο Νίκολας τους ακολουθούσε με το πάσο του και τους πρόλαβε καμιά διακοσαριά μέτρα παρακάτω, στη ρεματιά.

Ο Ταμρέ ήταν γονατισμένος στο έδαφος, είχε κολλήσει το μέτωπό του σ' έναν όρθιο βράχο της πλαγιάς και προσευχόταν με τα μάτια κλειστά. Δίπλα του είχε τραβήξει και τη Ρόγιαν, κρατώντας την πάντα σφιχτά από το χέρι.

«Τι στην ευχή κάνετε εδώ;» ρώτησε έκπληκτος ο Νίκολας μόλις έφτασε κοντά τους.

«Προσευχόμαστε», του αποκρίθηκε η Ρόγιαν μ' ένα προειδοποιητικό νεύμα. «Πρέπει να κάνουμε την προσευχή μας πριν αντικρίσουμε την πέτρα του Χριστού».

Στράφηκε κι αυτή προς το βράχο, ένωσε τις παλάμες κάτω από το πιγούνι της, έκλεισε τα μάτια κι άρχισε να προσεύχεται.

Ο Νίκολας κάθισε σ' ένα βραχάκι λίγο παράμερα. «Να μας βλάψει η προσευχή, αποκλείεται», μουρμούρισε μέσα από τα δόντια του και βάλθηκε να περιμένει υπομονετικά.

Ξαφνικά, ο Ταμρέ τινάχτηκε όρθιος, άνοιξε τα χέρια κι άρχισε να στροβιλίζεται γύρω από τον εαυτό του σ' έναν πρωτόγονο χορό που σύντομα ξεσήκωσε σύννεφο τη σκόνη ολόγυρά του. Σταμάτησε το ίδιο απότομα όπως είχε αρχίσει. «Τώρα μπορούμε να πάμε στην πέτρα του Χριστού», ανήγγειλε με επισημότητα.

Άδραξε πάλι τη Ρόγιαν από το χέρι και την τράβηξε καταπάνω στο βράχο. Μπροστά στα έκπληκτα μάτια του Νίκολας, εξαφανίστηκαν και οι δυο σαν να τους κατάπιε η πέτρα.

Ο Νίκολας πετάχτηκε από τη θέση του τρομαγμένος. «Ρόγιαν! Πού είσαι; Τι συμβαίνει;»

«Από δω, Νίκι! Έλα κι εσύ!»

Ο Νίκολας πλησίασε το βράχο κι εξέτασε την επιφάνειά του με το στόμα ανοιχτό. «Πανάθεμά με!» μουρμούρισε. «Και δέκα χρόνια να έψαχνα, δε θα το έβρισκα ποτέ».

Ο βράχος αναδιπλωνόταν στον εαυτό του, σχηματίζοντας μια μυστική είσοδο πίσω από την πέτρινη πτυχή. Ο Νίκολας χώθηκε στο πέραςμα, κοιτώντας με δέος τα ψηλά, κάθετα τοιχώματα και μετά από καμιά εικοσαριά βήματα βγήκε μπροστά σ' ένα αμφιθέατρο με φάρδος πάνω από τριάντα μέτρα κι ανοιχτό προς τον ουρανό. Οι πλαγιές του ήταν από συμπαγές πέτρωμα, που φάνηκε με την πρώτη ματιά ότι ή-

ταν το ίδιο είδος σχιστόλιθου με την πέτρα που είχε βρει η Ρόγίαν στο βυθό της ρεματιάς.

Ήταν φανερό ότι το αμφιθέατρο είχε ανοιχτεί πάνω στο βράχο, δημιουργώντας συμμετρικές βαθμίδες στην κοίλη επιφάνεια σχεδόν ως την κορυφή. Τα σημεία απ' όπου είχαν εξορυχτεί οι πέτρες είχαν δημιουργήσει απανωτά ορθογώνια σκαλοπάτια που διακρίνονταν καθαρά. Σε μερικά σημεία, περικοκλάδες είχαν καλύψει τα ανοίγματα, αλλά το μεγαλύτερο μέρος του λατομείου ήταν εκτεθειμένο κι ο Νίκολας διέκρινε αμέσως ένα μεγάλο σωρό από μισοκομμένες πέτρες στη βάση της ανασκαφής. Ήταν τόσο συγκλονιστική η ανακάλυψη, που δεν έβρισκε λόγια να εκφράσει τη συγκίνηση και τη χαρά του. Έμεινε ακίνητος, μπροστά στην είσοδο του λατομείου, στρέφοντας αργά το κεφάλι του καθώς κοίταζε από τη μια άκρη ως την άλλη.

Ο Ταμρέ είχε οδηγήσει τη Ρόγίαν στο κέντρο του λατομείου, όπου υπήρχε μια μεγάλη, μοναχική πέτρα. Ήταν φανερό ότι οι αρχαίοι τεχνίτες σκόπευαν να τη μετακινήσουν προς τη ρεματιά, γιατί ήταν σμιλεμένη σε τέλειο ορθογώνιο.

«Η πέτρα του Χριστού!» ψιθύρισε εκστατικά ο Ταμρέ. Γονάτισε μπροστά στον ογκόλιθο, παρασέρνοντας μαζί του και τη Ρόγίαν. «Αυτός με οδήγησε εδώ. Την πρώτη φορά που ήρθα, Τον είδα να στέκεται πάνω στην πέτρα. Είχε μακριά, άσπρα γένια και τα μάτια Του ήταν γλυκά και γεμάτα καλοσύνη». Ο Ταμρέ σταυροκοπήθηκε κι άρχισε να ψέλνει έναν από τους ακατάληπτους ύμνους του, σαλεύοντας αργά με το ρυθμό.

Ο Νίκολας πλησίασε διακριτικά και είδε αμέσως τα ίχνη των τακτικών επισκέψεων του Ταμρέ σ' αυτό το μέρος. Η πέτρα του Χριστού ήταν ο προσωπικός του βωμός, όπου πρόσφερε τα ταπεινά αναθήματά του. Υπήρχαν παλιά φλασκιά του τεζ και μικρές πήλινες γαβάθες, χιλιοραγισμένες και γεμάτες ξεραμένα υπολείμματα τροφών. Ανάμεσά τους ήταν αφημένα μπουκέτα αγριολούλουδα, που είχαν από καιρό μαραθεί και ξεραθεί κάτω από τον καυτό ήλιο. Υπήρχαν κι άλλοι θησαυροί, απλοϊκές προσφορές του Ταμρέ στο Θεό του: καύκαλα από χελώνες, ένας ξύλινος σταυρός, άτεχνα σκαλισμένος από κλαδί δέντρου και στολισμένος με ζωηρόχρωμα κουρελάκια, χάντρες για τη βασκανία, περασμένες σε σπάγκο, καθώς και μικρά ομοιώματα ζώων ή πουλιών πλασμένα από ποταμίσια άργιλο.

Ο Νίκολας στάθηκε και παρακολουθούσε τους άλλους δυο που είχαν γονατίσει και προσεύχονταν μπροστά στον πρωτό-

γονο βωμό. Τον είχε συγκινήσει βαθιά η πίστη του αγοριού και η άδολη εμπιστοσύνη του σ' αυτόν και στη Ρόγιναν.

Η Ρόγιναν σηκώθηκε επιτέλους και πλησίασε τον Νίκο-
λας. Μαζί, έκαναν αργά το γύρο της πλατείας του αμφιθεα-
τρικού λατομείου. Μιλούσαν ελάχιστα, κι όταν το έκαναν,
ήταν ψιθυριστά, σαν να βρίσκονταν πράγματι σε ιερό χώρο.
Κάποια στιγμή η Ρόγιναν άγγιξε το μπράτσο του Νίκολας και
του έδειξε κάτι. Αρκετοί ογκόλιθοι βρίσκονταν ακόμη στις
αρχικές τους θέσεις, στο τοίχωμα του λατομείου. Ενώ τους
είχε δοθεί ήδη το ορθογώνιο σχήμα, δεν είχαν αφαιρεθεί ε-
ντελώς από το βράχο. Έμεναν κολλημένοι στην πλαγιά, σαν
αλλόκοτα, πέτρινα έμβρυα που οι αρχαίοι τεχνίτες δεν είχαν
αποκολλήσει από τη μητρική κοιλιά.

Αυτό που αντίκριζαν ήταν μια πλήρης απεικόνιση των
μεθόδων που χρησιμοποιούσαν οι αρχαίοι για την κατα-
σκευή των έργων τους. Φαινόταν η δουλειά σε όλα της τα
στάδια, από το μαρκάρισμα και τη χάραξη των ακμών του
κάθε ογκόλιθου, μέχρι το τελικό προϊόν που αφαιρούνταν α-
πό το βράχο και ήταν έτοιμο να μεταφερθεί στην τοποθεσία
κατασκευής του φράγματος.

Ο ήλιος είχε βασιλέψει και είχε πέσει το σούρουπο όταν
ολοκλήρωσαν το γύρο κι επέστρεψαν κοντά στην είσοδο
του λατομείου. Εκεί κάθισαν πάνω σ' έναν από τους τελειω-
μένους ογκόλιθους, ενώ ο Ταμρέ βολεύτηκε στο χώμα,
μπροστά στα πόδια τους, σαν κουταβάκι, για να μπει να
κοιτάξει τη Ρόγιναν.

«Αν είχε ουρά, θα την κουνούσε», είπε χαμογελώντας ο
Νίκολας.

«Δεν πρέπει να προδώσουμε ποτέ την εμπιστοσύνη του
και να βεβηλώσουμε αυτή την τοποθεσία με οποιοδήποτε
τρόπο. Είναι ο προσωπικός ναός του και δε νομίζω ότι έχει
ξαναφέρει κανέναν εδώ. Μου υπόσχεσαι ότι θα το σεβα-
στούμε, οτιδήποτε κι αν συμβεί;»

«Είναι το λιγότερο που θα μπορούσα να κάνω», συμφώ-
νησε ο Νίκολας. Στράφηκε στον Ταμρέ. «Έκανες πολύ καλά
που μας έφερες στην πέτρα του Χριστού. Είμαι πολύ ευχα-
ριστημένος μαζί σου. Η κυρά είναι πολύ ευχαριστημένη μα-
ζί σου, Ταμρέ».

«Πρέπει να ξεκινήσουμε», είπε η Ρόγιναν, κοιτώντας τον
ουρανό που άρχιζε ήδη να σκοτεινιάζει.

«Δε νομίζω ότι είναι φρόνιμο», διαφώνησε ο Νίκολας.
«Απόψε δε θα έχει φεγγάρι και κινδυνεύουμε να σπάσουμε
κάνα πόδι βαδίζοντας στα σκοτεινά μέσα σ' αυτούς τους α-

γριότοπους. Θα ήταν καταστροφή να μας συμβεί τέτοιο ατύχημα. Θέλουμε μια βδομάδα δρόμο ώσπου να φτάσουμε σε νοσοκομείο».

«Σκέφτεσαι να κοιμηθείς εδώ;» τον ρώτησε έκπληκτη η Ρόγιαν.

«Γιατί όχι; Έχω μαζί μου ένα πακέτο ξηράς τροφής και μπορώ ν' ανάψω φωτιά μέσα σε δυο λεπτά. Όσο για σένα, έχεις κοντά σου τον ιππότη σου να σε φυλάει, οπότε δεν κινδυνεύει η τιμή σου. Λοιπόν; Τι λες;»

«Γιατί όχι, αλήθεια;» συμφώνησε γελώντας η Ρόγιαν. «Και το πρωί θα κάνουμε μια πιο σχολαστική επιθεώρηση του λατομείου».

Ο Νίκολας σηκώθηκε να πάει να μαζέψει ξύλα, αλλά πριν προλάβει να κάνει δυο βήματα, σταμάτησε και σήκωσε τα μάτια του στον ουρανό.

Το είχε ακούσει και η Ρόγιαν. Ήταν ο γνώριμος πια ήχος της έλικας που σκίζει τον αέρα. «Το ελικόπτερο του Πήγασου. Αναρωτιέμαι, τι διάβολο γυρεύουν τέτοια ώρα;»

Κοίταξαν και οι δυο το μισοσκότεινο ουρανό, παρακολουθώντας τα πράσινα, κόκκινα και λευκά φώτα πορείας του ελικοπτέρου που περνούσε ψηλά πάνω από τα κεφάλια τους, τραβώντας προς το νότο και το μοναστήρι.

Ο Νίκολας άναψε μια μικρή φωτιά στη γωνία του λατομείου, κοντά στην είσοδο, κι όταν κάθισαν γύρω της, μοίρασε την ξηρά τροφή σε τρία ίσα μέρη. Την πιπίλισαν στο στόμα τους και την κατέβασαν με νερό από το παγούρι του Νίκολας.

Η φωτιά σκόρπιζε κόκκινες αναλαμπές στα βράχια του λατομείου κι έκανε τις σκιές να χορεύουν. Όταν κάποιο νυχτοπούλι έκρωξε ξαφνικά από τη φωλιά του, ψηλά στο βράχο, η κραυγή του αντήχησε τόσο απόκοσμη και θρηνητική, που η Ρόγιαν ανατρίχιασε και στριμώχτηκε αυθόρμητα στο πλευρό του Νίκολας.

«Αναρωτιέμαι αν ο Τάιτα παρακολουθεί τις προόδους μας από την άλλη πλευρά», είπε χαμηλόφωνα. «Έχω την αίσθηση ότι σήμερα τον κάναμε ν' ανησυχήσει. Ξεδιαλύναμε το πρώτο κομμάτι του γρίφου που έχει σκαρώσει κι αμφι-

βάλλω αν περίμενε να τα καταφέρει κάποιος· τόσο καλά όσο εμείς».

«Το επόμενο βήμα θα είναι να κατεβούμε στην πισίνα του. Τότε θα έχουμε κερδίσει την πρώτη παρτίδα με το γερο-διάβολο. Τι ελπίζεις να βρούμε εκεί;»

«Φοβάμαι να το ξεστομίσω», απάντησε η Ρόγιαν. «Μπορεί να μας φέρει γρουσουζιά».

«Εγώ δεν είμαι προληπτικός· δηλαδή, όχι εντελώς. Να το πω αντί για σένα;» πρότεινε ο Νίκολας. Κι όταν η Ρόγιαν συγκατένευσε γελώντας, εκείνος συνέχισε: «Ελπίζουμε να βρούμε την είσοδο για τον τάφο του Φαραώ Μαμώς. Χωρίς άλλους γρίφους, υπαινιγμούς ή παραπλανητικές ενδείξεις. Τον ίδιο τον τάφο».

Η Ρόγιαν σταύρωσε τα δάχτυλά της. «Από το στόμα σου και στου Θεού τ' αυτί!» Αμέσως μετά σοβαρεύτηκε. «Τι πιθανότητες νομίζεις πως έχουμε; Να βρούμε ανέγγιχτο τον τάφο, εννοώ».

Ο Νίκολας ανασήκωσε τους ώμους του. «Θα σου απαντήσω μόλις βρεθούμε στο βυθό της πισίνας του Τάιτα».

«Και πώς θα γίνει αυτό; Απέκλεισες την πιθανότητα να βουτήξουμε με φιάλες;»

«Δεν ξέρω», παραδέχτηκε ο Νίκολας. «Σ' αυτό το στάδιο δεν έχω ιδέα. Ίσως μπορέσουμε να κάνουμε κανονική κατάδυση με στολές».

Η Ρόγιαν σώπασε καθώς συλλογιζόταν τις τρομερές δυσκολίες μιας τέτοιας επιχείρησης.

«Έλα, κουράγιο!» Ο Νίκολας την αγκάλιασε από τους ώμους και η Ρόγιαν δεν έκανε καμιά απόπειρα να τραβηχτεί. «Υπάρχει και μια παρηγοριά. Αν είναι τόσο δύσκολο για μας, θα ήταν πολύ πιο δύσκολο για όσους βρέθηκαν εδώ πριν από μας. Πιστεύω πως, αν ο τάφος βρίσκεται πράγματι στο βυθό της λεκάνης, θα έχει μείνει απαραβίαστος. Επιπλέον, μην ξεχνάς ότι οι περιγραφές του Τάιτα στον έβδομο πάπυρο είναι σκόπιμα παραπλανητικές. Οι πληροφορίες που έχουμε εμείς έχουν διαστρεβλωθεί από τον ίδιο τον Τάιτα αρχικά, από τον Ντουρέντ στη συνέχεια και τελικά από τον Γουίλμπουρ Σμιθ, το συγγραφέα. Εμείς αναζητάμε το σωστό μονοπάτι μέσα σ' αυτόν το λαβύρινθο της παραπλάνησης».

Σώπασαν πάλι για κάμποση ώρα και τελικά η Ρόγιαν χαμογέλασε, καθώς τη συνεπήρε ξανά η αισιοδοξία. «Ω Νίκι! Είναι μια υπέροχη πρόκληση». Έπειτα η φωνή της έπεσε μια ολόκληρη οκτάβα. «Ναι, αλλά υπάρχει δρόμος; Θα μπορέσουμε ποτέ να φτάσουμε εκεί κάτω;»

«Θα το διαπιστώσουμε».

«Πότε;»

«Στην πορεία. Δεν το έχω σκεφτεί ακόμα σε βάθος. Το σίγουρο είναι ότι θα απαιτήσει τεράστια οργάνωση και πολύ σκληρή δουλειά».

«Δηλαδή, είσαι αποφασισμένος να συνεχίσεις;» Η Ρόγαν είχε ανάγκη ν' ακούσει την επιβεβαίωσή του. Μόνη της δε θα μπορούσε να το κάνει ποτέ. «Δεν πτοήθηκες από τις δυσκολίες;»

Ο Νίκολας γέλασε κοφτά. «Παραδέχομαι ότι δεν περίμενα να μας οδηγήσει ο Τάιτα σε τέτοιο επεισοδιακό κυνήγι. Περίμενα να βρεθούμε μπροστά σε μια σφραγισμένη πέτρινη είσοδο, να τη σπάσουμε και ν' αντικρίσουμε μπροστά μας τον θησαυρό, ανέγγιχτους, όπως ο Χάουαρντ Κάρτερ όταν άνοιξε τον τάφο του Τουταγχαμών. Όμως, για ν' απαντήσω στην αρχική σου ερώτηση, ναι μεν έχω τρομάξει από το μέγεθος της επιχείρησης, αλλά, διάβολε, τίποτα δεν είναι ικανό να με σταματήσει τώρα! Το άρωμα της δόξας μού γαργαλάει ήδη τη μύτη κι έχω στα μάτια μου τη λάμψη του χρυσού».

Ενώ μιλούσαν, ο Ταμρέ κουλουριάστηκε στο χώμα στην απέναντι πλευρά της φωτιάς και τράβηξε το σώμα πάνω από το κεφάλι του. Τον ύπνο του θα πρέπει να τάραζαν όνειρα και φαντασιώσεις, γιατί μουρμούριζε κάθε τόσο ή τινάζοταν γελώντας με τα μάτια κλειστά.

«Αναρωτιέμαι τι οράματα να βλέπει το καημένο», είπε ψιθυριστά η Ρόγαν. «Λέει ότι αντίκρισε το Χριστό εδώ στο λατομείο και είμαι σίγουρη ότι το πιστεύει».

Οι φωνές τους αδυνατίζαν σιγά σιγά κι έγιναν αργές και νυσταγμένες. Μια στιγμή πριν την πάρει ο ύπνος, γερμένη στον ώμο του Νίκολας, η Ρόγαν μουρμούρισε: «Αν ο τάφος του Φαραώ Μαμώς είναι κάτω από το νερό, δε θα έχουν καταστραφεί οι θησαυροί του;»

«Δεν πιστεύω ότι ο Τάιτα θα κατασκεύαζε ολόκληρο φράγμα και θα ξόδευε δεκαπέντε ολόκληρα χρόνια για ν' ανοίξει έναν τάφο στο βράχο —όπως κομπάζει ότι έκανε, στους παπύρους του— μόνο και μόνο για να τον πλημμυρίσει αμέσως μετά με τα νερά του ποταμού», απάντησε ο Νίκολας, με το μάγουλό του ακουμπισμένο στα μαλλιά της. «Το σώμα του Φαραώ έπρεπε να διατηρηθεί ακέραιο για ν' αναστηθεί στην άλλη ζωή κι ο Τάιτα σίγουρα φρόντισε να το διαφυλάξει. Νομίζω ότι τα υπολόγισε όλα με εκπληκτική ακρίβεια».

Η Ρόγαν σύρθηκε λίγο πιο κοντά του κι αναστέναξε ευχαριστημένη.

«Καληνύχτα, Ρόγαν», ψιθύρισε ο Νίκολας λίγα λεπτά αργότερα, αλλά δεν πήρε απάντηση. Άκουγε μόνο την αναπνοή της, αργή και ρυθμική. Ο Νίκολας έσκυψε και τη φίλησε απαλά στο μέτωπο.

Δεν ήξερε να πει τι ήταν αυτό που τον ξύπνησε. Του πήρε μερικές στιγμές να καταλάβει πού βρισκόταν και ύστερα θυμήθηκε το λατομείο. Δεν υπήρχε φεγγάρι, αλλά τ' αστέρια έλαμπαν τόσο κοντά στη γη! Στο λιγοστό φως τους διέκρινε τη Ρόγαν, που είχε γλιστρήσει και κοιμόταν πεσμένη στο χώμα, δίπλα του.

Ο Νίκολας σηκώθηκε προσεκτικά για να μην την ξυπνήσει και απομακρύνθηκε σε αρκετή απόσταση από τη φωτιά για τη σωματική ανάγκη του. Επικρατούσε νεκρική σιγή. Ούτε νυχτοπούλια ούτε κανένα άλλο πλάσμα της νύχτας δε σάλεψε πουθενά τριγύρω. Τα πετρώματα ολόγυρα ακτινοβολούσαν ακόμη τη θερμότητα της μέρας.

Ξαφνικά, ο ήχος που τον είχε ξυπνήσει ξανακούστηκε. Ήταν μια αμυδρή και πολύ μακρινή αναταραχή, που αντιλάλούσε στα βράχια της χαράδρας, έτσι που ήταν αδύνατο να εντοπίσει κανείς την αρχική της κατεύθυνση. Ωστόσο, ο ίδιος ο ήχος ήταν απόλυτα αναγνωρίσιμος. Ο Νίκολας τον είχε ξανακούσει αμέτρητες φορές. Ήταν μακρινό τουφεκίδι, από αυτόματα τύπου ΑΚ-47· όχι μεμονωμένοι πυροβολισμοί, αλλά σύντομης διάρκειας χτυπήματα, των τριών συνεχόμενων βολών, κάτι που απαιτούσε αρκετή εξάσκηση και πείρα. Ακόμη κι από τόσο μακριά, ο Νίκολας ήταν σίγουρος ότι αυτός που πυροβολούσε ήταν άριστα εκπαιδευμένος επαγγελματίας.

Σήκωσε το χέρι του και κοίταξε τα φωσφορίζοντα ψηφία στο ρολόι του. Ήταν λίγα λεπτά μετά τις τρεις τα χαράματα.

Αφουγκράστηκε για λίγη ώρα ακόμη, αλλά δεν ξανάκουσε πυροβολισμούς. Τελικά επέστρεψε εκεί που ήταν η Ρόγαν και ξάπλωσε πάλι στο πλευρό της. Ο ύπνος του όμως στη συνέχεια ήταν πολύ ελαφρύς κι ανήσυχος. Κάθε τόσο ανασηκωνόταν κι έστηνε αυτί, νομίζοντας ότι είχε ξανακούσει κάτι.

Η Ρόγίαν άρχισε να σαλεύει με το πρώτο φως της αυγής στον ορίζοντα της ανατολής. Όταν άνοιξε τα μάτια της για τα καλά, ο Νίκολας της μίλησε για τον ήχο που τον είχε ξυπνήσει στη μέση της νύχτας.

«Λες να ήταν ο Μπόρις;» υπέθεσε η Ρόγίαν. «Ίσως πρόλαβε τον Μεκ και την Τισέι».

«Πολύ αμφιβάλλω. Πάνε ήδη δυο μέρες αφότου έφυγε ο Μπόρις. Εκεί που θα έχει φτάσει αποκλείεται να τον ακούγαμε, ακόμη κι αν πυροβολούσε με κανόνι».

«Τότε τι νομίζεις ότι ήταν;»

«Δεν έχω ιδέα· αλλά δε μ' αρέσει καθόλου αυτή η ιστορία. Ας ρίξουμε άλλη μια ματιά στο λατομείο κι ας επιστρέψουμε το συντομότερο δυνατό. Δεν έχουμε πια τίποτ' άλλο να κάνουμε εδώ. Θα τα μαζέψουμε να γυρίσουμε στην πατρίδα».

Μόλις φώτισε αρκετά η μέρα, ο Νίκολας τράβηξε ένα φιλμ για να έχουν στα αρχεία τους και το λατομείο. Για να καθορίσουν την κλίμακα, η Ρόγίαν πόζαρε μπροστά στο βράχο με τις λαξεμένες πέτρες που δεν είχαν αποκολληθεί ποτέ απ' αυτόν. Γρήγορα άρχισαν να το διασκεδάζουν και η Ρόγίαν σκαρφάλωσε σ' έναν από τους κομμένους ογκόλιθους, ποζάροντας με το ένα χέρι διπλωμένο πίσω από το κεφάλι, σε στυλ Μέριλιν Μονρόε.

Όταν πήραν τελικά να κατηφορίζουν τη ρεματιά προς το μοναστήρι ήταν και οι δυο στα κέφια τους και δε σταμάτησαν να φλυαρούν σ' όλο το δρόμο. Κατέβαζαν τις πιο απίθανες ιδέες σχετικά με το πώς θα έφταναν στον τάφο κι έκαναν σχέδια ακόμη και για τις πιο εξωφρενικές απ' αυτές. Όταν έφτασαν στον γκρεμό, στο τέρμα του ρήγματος, ήταν αργά το πρωί. Εκεί διασταυρώθηκαν με μια ομάδα καλόγερων που έρχονταν από το μοναστήρι.

Πριν ακόμα πλησιάσουν, κατάλαβαν πως κάτι τρομερό είχε συμβεί στη διάρκεια της απουσίας τους· οι γοερές θρηνητικές κραυγές των μοναχών έκαναν το αίμα τους να παγώσει. Ήταν ο χαρακτηριστικός ήχος του αφρικανικού θρήνου, προάγγελος συμφοράς και θανάτου. Καθώς πλησίαζαν, είδαν ότι οι μοναχοί έσκυβαν, μάζευαν με τις χούφτες τους τη σκόνη του μονοπατιού και την έριχναν στα κεφάλια τους, με κινήσεις που θύμιζαν χορό αρχαίας τραγωδίας.

«Τι συμβαίνει, Ταμρέ;» ρώτησε η Ρόγίαν το αγόρι. «Πήγαινε να μάθεις».

Ο Ταμρέ έτρεξε μπροστά για να συναντήσει πρώτος τους συντρόφους του μοναχούς. Σταμάτησαν στη μέση του μονοπατιού και μιλούσαν με ψιλές, θρηνητικές φωνές, κλαίγο-

ντας και χειρονομώντας έντονα. Ύστερα ο Ταμρέ τους άφησε κι επέστρεψε.

«Οι άνθρωποι σας στον καταυλισμό. Τους βρήκε μεγάλη συμφορά. Ήρθαν κακοί άνθρωποι με όπλα τη νύχτα. Σκότωσαν όλους τους υπηρέτες». Ο Ταμρέ μιλούσε ουρλιάζοντας.

Ο Νίκολας άρπαξε τη Ρόγίαν από το χέρι. «Πάμε!» είπε μέσ' από τα δόντια του. «Τα πράγματα είναι πολύ άσχημα».

Διένυσαν τρέχοντας τον υπόλοιπο δρόμο ως τον καταυλισμό. Φτάνοντας εκεί, βρήκαν άλλη μια ομάδα μοναχών συγκεντρωμένη γύρω από κάτι που ήταν μπροστά στην καλύβα του μαγειρείου. Ο Νίκολας άνοιξε δρόμο με τους αγκώνες του και βγήκε μπροστά. Εκεί κοκάλωσε κι απέμεινε να κοιτάζει το μακάβριο θέαμα μ' ένα απαίσιο σφίξιμο στο στομάχι του. Πάνω στο πρόσωπό του, ο ιδρώτας σχημάτισε ένα λεπτό στρώμα πάγου. Σκεπασμένο κυριολεκτικά από ένα σμήνος μύγες, κείτονταν πάνω στο χώμα το αιμόφυρτο πτώμα του μάγεια κι άλλων τριών αντρών. Τα χέρια τους ήταν δεμένα στην πλάτη και είχαν αναγκαστεί να γονατίσουν πριν δεχτούν από μια σφαίρα στο σβέρκο ο καθένας.

«Μην κοιτάξεις!» προειδοποίησε τη Ρόγίαν πριν πλησιάσει. «Είναι φριχτό».

Όμως αυτή αγνόησε τη συμβουλή του και πήγε και στάθηκε δίπλα του. «Θεέ μου!» ψέλλισε φέρνοντας το χέρι στο λαιμό της. «Τους σκότωσαν σαν ζώα σε σφαγείο».

«Έτσι εξηγούνται οι πυροβολισμοί που άκουσα τη νύχτα», είπε ξερά ο Νίκολας. Έσκυψε για να αναγνωρίσει τους νεκρούς. «Ο Αλάι κι ο Κιφ δεν είναι εδώ. Πού βρίσκονται;» Στράφηκε και υψώνοντας τη φωνή του κάλεσε τους δυο άντρες στα αραβικά. «Κιφ! Αλάι! Πού είστε;»

Ο Αλάι εμφανίστηκε ανοίγοντας δρόμο στο συγκεντρωμένο πλήθος. «Εδώ είμαι, εφέντι». Η φωνή του έτρεμε και φαινόταν πολύ τρομαγμένος. Στο πουκάμισό του είχε αίματα.

Ο Νίκολας τον έπιασε από το μπράτσο και τον πήρε παράμερα. «Πώς έγινε;»

«Τη νύχτα ήρθαν άντρες με όπλα. Σούφτα. Πυροβολούσαν μέσα στις καλύβες που κοιμόμαστε. Χωρίς καμιά προειδοποίηση. Μας έριξαν στο ψαχνό».

«Πόσοι ήταν; Ποιοι ήταν;» ρώτησε ο Νίκολας.

«Δεν ξέρω. Ήταν σκοτάδι. Κοιμόμουν. Το έβαλα στα πόδια όταν άρχισαν οι πυροβολισμοί. Ήταν *σούφτα*, συμμορίτες, φονιάδες· ύαινες και τσακάλια ήταν. Δεν τους φταίξαμε σε τίποτα εμείς. Αυτοί οι άνθρωποι ήταν φίλοι μου, αδέρφια μου...» Η φωνή του έσπασε και τον πήραν τα κλάματα.

Η Ρόγίαν δεν άντεξε άλλο. Συγκλονισμένη από την τραγωδία και τον τρόπο, απομακρύνθηκε προς την καλύβα της. Στην πόρτα κοκάλωσε. Οι αποσκευές είχαν ανοιχτεί κι όλα της τα πράγματα βρίσκονταν πεταμένα στο δάπεδο. Σαν υπνοβάτης σε εφιάλτη, μπήκε στην καλύβα, έσκυψε και μάζεψε από το χωμάτινο πάτωμα την κρεμαστή πάνινη τσάντα όπου φυλούσε όλες τις σημειώσεις. Την άνοιξε, την κούνησε, τη γύρισε τα μέσα έξω. Ήταν άδεια. Οι δορυφορικές φωτογραφίες, οι χάρτες, όλες οι αποτυπώσεις των ιερογλυφικών της στήλης, οι Πολαρόντ που είχε τραβήξει ο Νίκολας στον τάφο του Τάνους, όλα έλειπαν.

Η Ρόγίαν έπιασε το κρεβάτι και το ξανάστησε στα πόδια του. Ύστερα κάθισε και προσπάθησε να οργανώσει τις σκέψεις της. Ήταν φοβερά ταραγμένη και φοβόταν. Όλο εκείνο το αίμα, τα πτώματα μπροστά στην καλύβα του μαγειριού, οι μύγες... ξανάρχονταν στο μυαλό της και δεν την άφηναν να συνέλθει και να σκεφτεί καθαρά.

Ο Νίκολας όρμησε ξαφνικά στην καλύβα κι έριξε μια γρήγορη ματιά γύρω. «Τα ίδια και σ' εμένα. Τ' ανακάτωσαν όλα. Λείπει η καραμπίνα μου κι όλα μου τα χαρτιά. Ευτυχώς που είχα τα διαβατήριά μας και όλα τα χρήματα στο σακίδιο που κουβαλούσα μαζί μου και δε...» Σταμάτησε απότομα και κοίταξε την άδεια πάνινη τσάντα που ήταν πεσμένη στα πόδια της. «Μη μου πεις πως πήραν και...»

«Ναι!» τον πρόλαβε η Ρόγίαν. «Χάθηκε όλο το υλικό, ακόμη και οι Πολαρόντ. Πάλι καλά που είχες μαζί σου τα άλλα φιλμ που δεν έχουν εμφανιστεί ακόμη. Είναι ακριβώς το ίδιο που έγινε με τον Ντουρέντ. Δεν είμαστε ασφαλείς πουθενά, ούτε εδώ ούτε στην πιο άγρια ερημιά του κόσμου». Η φωνή της είχε μια νότα υστερίας. Πετάχτηκε από το κρεβάτι κι έτρεξε να πέσει στην αγκαλιά του.

«Αχ, Νίκι, τι θα γινόταν αν ήμαστε κι εμείς εδώ χτες βράδυ;» Αρπάχτηκε από πάνω του όπως ο ναυαγός από τη σανίδα σωτηρίας. «Τα κορμιά μας θα κείτονταν τώρα κάτω απ' τον ήλιο, ματωμένα, να τα σκεπάζουν οι μύγες».

«Κουράγιο, καλή μου. Ας μη βιαστούμε να βγάλουμε συμπεράσματα. Μπορεί να ήταν πράγματι μια τυχαία επίθεση ανταρτών».

«Τότε γιατί να κλέψουν τα χαρτιά μας; Τι αξία θα είχαν για ένα τσούρμο συνηθισμένους *σούφτα* μερικά χαρτιά κι ένα μάτσο φωτογραφίες; Πού πήγαινε το ελικόπτερο του Πήγασου που είδαμε χτες, με το σούρουπο; Μας κυνηγάνε, Νίκι. Θέλουν να μας σκοτώσουν, το διαισθάνομαι. Έτσι όπως σκότωσαν και τον Ντουρέντ. Μπορεί να επιστρέψουν οποιαδήποτε στιγμή. Κι εμείς είμαστε άοπλοι κι εντελώς ανυπεράσπιστοι».

«Εντάξει, συμφωνώ ότι είμαστε ευάλωτοι εδώ. Πρέπει να εγκαταλείψουμε την περιοχή το συντομότερο δυνατό. Είναι επικίνδυνο να μένουμε. Άλλωστε, όπως είπαμε, δεν έχουμε τίποτ' άλλο να κάνουμε». Την αγκάλιασε και την κούνησε μαλακά, έτσι όπως κάνει κανείς μ' ένα παιδί. «Δείξε θάρρος! Θα περισώσουμε ό,τι απέμεινε και θα ξεκινήσουμε αμέσως για το οροπέδιο όπου αφήσαμε τ' αυτοκίνητα».

«Και οι νεκροί;» Η Ρόγαν τραβήχτηκε απρόθυμα από την ασφάλεια της αγκαλιάς του και δάγκωσε τα χείλη για να συγκρατήσει τα δάκρυά της. «Πόσοι από τους δικούς μας επέζησαν;»

«Ο Αλάι, ο Σαλίν κι ο Κιφ γλίτωσαν. Το έσκασαν από την καλύβα τους μόλις άρχισαν οι πυροβολισμοί. Τους είπα ήδη να ετοιμαστούν να φύγουμε αμέσως. Μίλησα και μ' έναν ιερέα από το μοναστήρι. Θα αναλάβουν αυτοί να θάψουν τους νεκρούς και να αναφέρουν τους θανάτους στις Αρχές, όταν μπορέσουν. Υποστηρίζουν όμως κι αυτοί ότι η επίθεση είχε στόχο εμάς κι ότι εξακολουθούμε να κινδυνεύουμε».

Σε λιγότερο από μια ώρα ήταν έτοιμοι να ξεκινήσουν. Ο Νίκολας αποφάσισε ν' αφήσει όλο τον εξοπλισμό της κατασκήνωσης και τα προσωπικά πράγματα του Μπόρις στη φύλαξη του Τζαλί Ορά. Τα μουλάρια ήταν πολύ ελαφριά φορτωμένα και σκόπευε να κάνουν την ανάβαση από τη χαράδρα σε ρυθμό πορείας.

Ο ηγούμενος τους έδωσε μια συνοδεία από μοναχούς που θα τους ξεπροβόδιζαν ως την κορυφή του φαραγγιού. «Μόνο ο ίδιος ο Σατανάς θα τολμούσε να σας επιτεθεί όσο είστε υπό την προστασία του Σταυρού», τους εξήγησε.

Ο Νίκολας βρήκε την ξεραμένη προβιά και το κρανίο του ντικ-ντικ απείραχτα, στην καλύβα που τα είχαν αφήσει. Τα έκανε ένα μικρό δέμα, το έδεσε πάνω στο φορτίο ενός μουλαριού και ύστερα έδωσε το σύνθημα να ξεκινήσει το μικρό караβάνι.

Ο Ταμρέ τρύπωνε στην ομάδα των μοναχών και φρόντιζε να πάρει θέση κοντά στη Ρόγαν καθώς ξεκίνησαν στο

μονοπάτι, με τις ευχές και τους ψαλμούς των μοναχών από το μοναστήρι να τους ακολουθούν ως τα πρώτα χίλια μέτρα.

Έκανε τρομερή ζέστη. Δε φυσούσε ούτε η παραμικρή πνοή αέρα και τα πέτρινα τοιχώματα της ρεματιάς απορροφούσαν όλη τη φλόγα του ανελέητου ήλιου και την ξερνούσαν πάνω στους οδοιπόρους, που ανηφόριζαν στην απότομη κοίτη της. Ήταν τόσο μεγάλη η ζέστη που ο ιδρώτας στέγνωε πάνω στα ρούχα τους, αφήνοντας μεγάλες ασπριδερές κηλίδες. Οι μουλαράδες, που ο φόβος τούς έδινε φτερά, ακολουθούσαν έναν εξοντωτικό ρυθμό πορείας, τρέχοντας δίπλα στα ζώα τους και χτυπώντας τα κάθε τόσο με βίτσες στα καπούλια για να μην αργοπορούν.

Νωρίς το απόγευμα είχαν καλύψει τη διαδρομή που ο Νίκολας και η Ρόγιαν είχαν ξανακάνει ανάποδα το πρωί κι έφτασαν για άλλη μια φορά στην υποθετική τοποθεσία του φράγματος του Τάιτα. Μόλις συνάντησαν το ποτάμι, έκαναν μια σύντομη στάση να ρίξουν νερό στο πρόσωπο και στο λαιμό τους, για να δροσιστούν και να ξεπλύνουν τον ιδρώτα. Ο Νίκολας και η Ρόγιαν στάθηκαν πάνω από τον καταρράκτη κι αποχαιρέτησαν το ρήγμα, που στα βάθη του κρύβονταν όλες οι ελπίδες και τα όνειρά τους.

«Πόσο καιρό θα λείψουμε;» ρώτησε η Ρόγιαν.

«Δεν έχουμε περιθώρια ν' αργήσουμε. Σύντομα θ' αρχίσουν οι μεγάλες βροχές και τα τσακάλια ακολουθούν ήδη τα ίχνη μας. Από τώρα και στο εξής, κάθε μέρα θα είναι πολύτιμη και κάθε χαμένη ώρα μπορεί ν' αποδειχτεί μοιραία».

Με το βλέμμα της στυλωμένο κάτω, στο ρήγμα, η Ρόγιαν είπε χαμηλόφωνα: «Δε νίκησες ακόμα, Τάιτα. Η παρτίδα συνεχίζεται».

Ύστερα στράφηκαν κι ακολούθησαν τα μουλάρια στο ανηφορικό μονοπάτι που κατέληγε στα πόδια του μεγάλου γκρεμού της χαράδρας. Δεν κατασκήνωσαν για το βράδυ στο καθιερωμένο πόστο, δίπλα στο ποτάμι, αλλά συνέχισαν την πορεία τους, καλύπτοντας αρκετά χιλιόμετρα ακόμη πριν τους αναγκάσει το σκοτάδι να σταματήσουν. Δεν προσπάθησαν καν να κάνουν τη διανυκτέρευσή τους άνετη. Δείπνησαν με πίτες *ιντζέρα* που τις βουτούσαν στο κιούπι του *γουνάτ*, με το οποίο τους είχαν εφοδιάσει οι μοναχοί. Αμέσως μετά, ο Νίκολας και η Ρόγιαν ξετύλιξαν τα στρώματά τους, τα έστρωσαν δίπλα δίπλα και, με τα σακίδιά τους για μαξιλάρι, βυθίστηκαν εξαντλημένοι σε βαθύ ύπνο.

Το επόμενο πρωί, ενώ οι άντρες φόρτωναν τα μουλάρια πριν ακόμα φέξει η μέρα, ο Νίκολας και η Ρόγιαν ήπιαν από ένα φλιτζάνι μαύρο, δυνατό καφέ της Αιθιοπίας. Ύστερα ξαναπήραν το μονοπάτι.

Όταν ο ήλιος σηκώθηκε αρκετά και φώτισε τους κατακόρυφους βράχους του γκρεμού, τους φάνηκαν τόσο κοντινοί, που ο Νίκολας νόμιζε πως έφτανε ν' απλώσει το χέρι του για να τους αγγίξει. «Με το ρυθμό που προχωράμε θα φτάσουμε στους πρόποδες του γκρεμού μέχρι το απόγευμα», είπε στη Ρόγιαν που βάδιζε δίπλα του. «Και υπάρχει μεγάλη πιθανότητα να συνεχίσουμε και να διανυκτερεύσουμε στο σπήλαιο πίσω από τον καταρράκτη».

«Αυτό σημαίνει ότι θα έχουμε συντομεύσει το δρόμο της επιστροφής κατά δυο μέρες και θα φτάσουμε στ' αυτοκίνητα κάποια στιγμή αύριο».

«Δεν αποκλείεται», είπε ο Νίκολας. «Δε βλέπω την ώρα να βγούμε απ' αυτή τη χαράδρα».

«Είναι σαν παγίδα», συμφώνησε η Ρόγιαν, κοιτώντας το βραχώδες, κλιμακωτό έδαφος που ορθωνόταν δεξιά κι αριστερά τους και τους περιόριζε στο στενό βυθό της χαράδρας του Νταντέρα. «Ξέρεις, Νίκι, έκανα ορισμένες σκέψεις».

«Ας ακούσουμε τα συμπεράσματά σου».

«Δεν υπάρχουν συμπεράσματα· μόνο δυσάρεστες σκέψεις. Ας υποθέσουμε ότι οι φωτογραφίες και τ' αντίγραφα της στήλης βρίσκονται στα χέρια κάποιων που μπορούν να τα ερμηνεύσουν. Πώς θα αντιδράσουν όταν διαπιστώσουν πόσο πολύ έχουμε προχωρήσει;»

«Πολύ δυσάρεστες σκέψεις, όντως», σχολίασε ο Νίκολας. «Από την άλλη πλευρά, δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα μέχρι να επιστρέψουμε στον πολιτισμό, εκτός από το να έχουμε τα μάτια μας ανοιχτά όσο είμαστε εδώ και να μη χάσουμε το θάρρος μας. Διάβολε, δεν έχω ούτε την καρμπίνα μου. Είμαστε ευάλωτοι σαν πάπιες στο νερό».

Ο Αλάι, οι μουλαράδες και οι μοναχοί είχαν φαίνεται την ίδια γνώμη, γιατί δεν έκοβαν το βήμα τους ούτε στιγμή. Είχε μεσημεριάσει όταν έκαναν την πρώτη στάση της μέρας για να ψήσουν καφέ και να ποτίσουν τα μουλάρια. Ενώ οι άντρες άναβαν φωτιά, ο Νίκολας πήρε τα κιάλια του και σκαρφάλωσε στην απότομη πλαγιά. Δεν είχε προχωρήσει πολύ, όταν κοίταξε πίσω του και είδε τη Ρόγιαν να τον ακολουθεί. Στάθηκε και την περίμενε.

«Έπρεπε να καθίσεις να ξεκουραστείς», τη μάλωσε αυστηρά. «Κινδυνεύεις να εξαντληθείς από τη ζέστη».

«Δε σ' εμπιστεύομαι μόνο εδώ πάνω. Ήθελα να μάθω τι σκαρώνεις».

«Αναγνώριση εδάφους. Κανονικά έπρεπε να είχαμε ανιχνευτές μπροστά κι όχι ν' ανηφορίζουμε στα τυφλά ένα μονοπάτι σαν κι αυτό. Αν θυμάμαι καλά από τη διαδρομή του ερχομού, όπου να 'ναι θα συναντήσουμε το χειρότερο κομμάτι της διαδρομής. Ένας Θεός ξέρει τι θα βρούμε μπροστά μας».

Συνέχισαν το σκαρφάλωμα, αλλά δεν μπόρεσαν να φτάσουν πολύ ψηλά, γιατί τους έκοψε το δρόμο ένας μικρός, αλλά αδιάβατος γκρεμός. Ο Νίκολας διάλεξε το σημείο με την καλύτερη ορατότητα κάτω απ' αυτό το φυσικό εμπόδιο και χτένισε με τα κιάλια του και τις δυο πλαγιές της χαράδρας μπροστά τους. Η περιοχή ήταν τόσο κακοτράχαλη όσο τη θυμόταν. Πλησίαζαν στα ριζά του γιγάντιου γκρεμού και το έδαφος γινόταν όλο και πιο δύσκολο και απότομο. Το μονοπάτι πήγαινε σύρριζα στο ποτάμι. Τεράστιοι κατακόρυφοι βράχοι υψώνονταν πάνω από τη στενή λωρίδα εδάφους που αποτελούσε την όχθη. Οι άνεμοι και οι βροχές τούς είχαν δώσει παράξενα, τρομακτικά σχήματα, σαν τις επάλξεις του μαύρου κάστρου της κακιάς μάγισσας, στα παλιά καρτούν του Ντίσνεϊ. Σε κάποιο σημείο, ένας πελώριος όγκος κόκκινης πέτρας κρεμόταν πάνω από το μονοπάτι, αναγκάζοντας το ποτάμι να κάνει το γύρο του. Το πέραςμα γινόταν τόσο στενό, που ένα φορτωμένο μουλάρι θα κινδύνευε να παραπατήσει και να πέσει κάτω, στο νερό.

Ο Νίκολας μελέτησε προσεκτικά τον πυθμένα της χαράδρας με τα κιάλια του. Δεν είδε τίποτα ύποπτο, οπότε σήκωσε το κεφάλι και χτένισε τον γκρεμό ως πάνω, στην κορυφή του.

Εκείνη τη στιγμή ακούστηκε η φωνή του Αλάι από το μονοπάτι κάτω. «Έλα, εφέντι! Ξεκινάμε!»

Ο Νίκολας του κούνησε το χέρι, αλλά αμέσως μετά ξανασήκωσε τα κιάλια για μια τελευταία επιθεώρηση του δρόμου μπροστά τους. Το μάτι του έπιασε μια μικρή αστραπή, μια φευγαλέα λάμψη σαν αντιφέγγισμα γυαλιού στον ήλιο. Έστρεψε όλη την προσοχή του σ' εκείνο το σημείο του γκρεμού απ' όπου είχε προέλθει η αντανάκλαση.

«Τι είναι; Τι είδες;» ρώτησε ανήσυχη η Ρόγιαν.

«Δεν είμαι σίγουρος. Μάλλον δεν είναι τίποτα», της απάντησε ο Νίκολας, χωρίς όμως να κατεβάσει τα κιάλια. Μπορεί να ήταν η αντανάκλαση του φωτός σε κομμάτι μετάλλου

ή σε φακούς από κιάλια ή στην κάννη της καραμπίνας ενός ελεύθερου σκοπευτή. Από την άλλη, οι κρύσταλλοι του χαλαζία στα πετρώματα συχνά αντανακλούν μ' αυτό τον τρόπο το φως, όπως και τα λεία, σκληρά φύλλα κάποιων ειδών αλόης. Ο Νίκολας παρατήρησε εκείνο το σημείο για αρκετή ώρα, μέχρι που αντιλάλησε ξανά η δυνατή φωνή του Αλάι.

«Γρήγορα, εφέντι! Οι μουλαράδες ξεκινάνε!»

Ο Νίκολας κατέβασε τα κιάλια. «Εντάξει, πάμε. Δεν ήταν τίποτα». Έπιασε τη Ρόγιν από το χέρι για να τη βοηθήσει στην απότομη κατηφορία και ξεκίνησαν. Την ίδια στιγμή, ακούστηκαν πέτρες να κατρακυλάνε ψηλότερα στην πλαγιά. Ο Νίκολας κοκάλωσε, αναγκάζοντας και τη Ρόγιν να μείνει ακίνητη δίπλα του. Περίμεναν, κοιτώντας ψηλά.

Ξαφνικά, πάνω από το βράχο που τους είχε φράξει προηγουμένως το δρόμο, εμφανίστηκαν δυο μακριά, γυριστά κέρατα και ύστερα το κεφάλι ενός γέρικου κούντου —αυτής της αφρικανικής αντιλόπης— με τα μικρά, κωνικά αυτιά του τσιτωμένα και το μακρύ γένι στο προγούλι του να σαλεύει αργά με την καυτή, ανεπαίσθητη πνοή αέρα. Το ζώο στάθηκε στην κορυφή του μικρού γκρεμού, ακριβώς πάνω από το κοίλωμα του βράχου όπου είχαν ζαρώσει κι έστρεψε το κεφάλι του προς την κατεύθυνση απ' όπου είχε έρθει. Από τη στάση του και την ένταση των κινήσεών του ήταν ολοφάνερο πως κάτι το είχε τρομάξει.

Η αντιλόπη έμεινε αρκετές στιγμές ακίνητη, ν' αφουγκράζεται με το κεφάλι στραμμένο προς τα πίσω και ύστερα, χωρίς να έχει αντιληφθεί ακόμη την παρουσία του Νίκολας και της Ρόγιν, ρουθούνισε δυνατά και μ' ένα αναπάντεχο σάλτο το έβαλε στα πόδια. Μέσα σε δέκατα του δευτερολέπτου εξαφανίστηκε από τα μάτια τους κι απέμεινε μόνο ο ήχος από τις οπλές της, που έσβησε κι αυτός σχεδόν αμέσως.

«Κάτι το τρόμαξε», μουρμούρισε ο Νίκολας.

«Σαν τι;»

«Οτιδήποτε —μια λεοπάρδαλη ίσως», απάντησε ο Νίκολας κοιτώντας κάτω στο μονοπάτι συνοφρυωμένος. Οι μουλαράδες και οι μοναχοί είχαν ήδη ξεκινήσει.

«Τι κάνουμε τώρα;» τον ρώτησε η Ρόγιν.

«Θα έπρεπε να κάνουμε αναγνώριση του εδάφους μπροστά, αν είχαμε χρόνο —που δεν έχουμε». Το караβάνι απομακρυνόταν γρήγορα. Αν δεν κατέβαιναν αμέσως, θα έμεναν πίσω, μόνοι και άοπλοι. Ο Νίκολας δεν είχε κανένα σίγουρο στοιχείο να βασιστεί κι έπρεπε να πάρει γρήγορα μια απόφαση.

«Πάμε!» Έπιασε ξανά το χέρι της Ρόγιαν και κατηφόρισαν την πλαγιά κουτρουβαλώντας. Όταν έφτασαν στο μονοπάτι, χρειάστηκε να τρέξουν για να προλάβουν να μπουν στην ουρά του караβανιού.

Νιώθοντας σχετικά ασφαλής ανάμεσα στους συνοδοιπόρους του, ο Νίκολας βάλθηκε ξανά να παρατηρεί με τα κιάλια τον γκρεμό που σύντομα θα έπρεπε να σκαρφαλώσουν. Τα γιγάντια βράχια ορθώνονταν πάνω τους, κρύβοντας το μισό ουρανό. Στ' αριστερά τους, το ποτάμι κυλούσε ορμητικό, πνίγοντας κάθε άλλο ήχο που θα μπορούσε να φτάσει ως τον πυθμένα της χαράδρας.

Ο Νίκολας δεν ήταν πραγματικά σ' επιφυλακή. Περηφανευόταν ότι είχε το χάρισμα να μυρίζει τον κίνδυνο, ένα είδος έκτης αίσθησης που του είχε σώσει αρκετές φορές τη ζωή. Την έπαιρνε σαν δεδομένη και ησύχασε κάπως, γιατί αυτή τη φορά δεν του έστελνε τα γνώριμα προειδοποιητικά μηνύματα. Υπήρχαν ένα σωρό εξηγήσεις τόσο για την αντανάκλαση του φωτός, ψηλά στον γκρεμό, όσο και για τη συμπεριφορά του κούντου.

Παρ' όλα αυτά, είχε κάποια νευρικότητα, γι' αυτό και παρατηρούσε συνέχεια τον γκρεμό μπροστά. Μέσα από τα κιάλια είδε ένα μικροσκοπικό αντικείμενο να πέφτει από το χείλος του γκρεμού ψηλά και να στροβιλίζεται αργά στον αέρα: ένα ξερό φυλλαράκι, ασήμαντο και άκακο. Ο Νίκολας κατέβασε τα κιάλια, αλλά ακολούθησε μηχανικά, με τα μάτια, το φύλλο, που ο ζεστός αέρας το έφερνε προς το μέρος του.

Μετά από πολλά στροβιλίσματα, το μικρό καφετί φυλλαράκι έφτασε σε μικρή απόσταση από το κεφάλι του κι ο Νίκολας άπλωσε αυθόρμητα το χέρι του και το άρπαξε στον αέρα. Χωρίς να κόψει καθόλου το βήμα του, το έτριψε ανάμεσα στο δείκτη και τον αντίχειρα, περιμένοντας να το νιώσει να θρυμματίζεται. Αυτό όμως ήταν μαλακό κι εύκαμπτο, με μια υφή σχεδόν λιπαρή.

Ο Νίκολας άνοιξε τα δάχτυλά του και το κοίταξε για πρώτη φορά. Δεν ήταν φύλλο. Ήταν ένα κομματάκι από λαδόχαρτο, καφετί και μισοδιάφανο. Μονομιάς άρχισαν να χτυπάνε στο μυαλό του όλα τα προειδοποιητικά καμπανάκια, καθώς αναγνώρισε με την πρώτη ματιά και τον τύπο και τη χρησιμότητα αυτού του συγκεκριμένου είδους χαρτιού. Το έφερε στη μύτη του. Η διαπεραστική, καυστική μυρωδιά του νίτρου έφτασε ως το λαιμό του και τον έκαψε.

«Ζελατίνη!» φώναξε δυνατά.

Ο δυναμίτης σε ζελατινώδη μορφή χρησιμοποιείται πλέον σπάνια στην εποχή των πλαστικών εκρηκτικών υλών, αλλά η χρήση του είναι ακόμα εκτεταμένη στη μεταλλευτική βιομηχανία και στις εξορύξεις. Οι ράβδοι της νιτροζελατίνης τυλίγονται συνήθως μ' αυτό το συγκεκριμένο καφετί λιπαρό χαρτί. Είναι κοινή πρακτική, πριν τοποθετηθεί ο πυροκροτητής στην κεφαλή της ράβδου, να σκίζεται η πάνω γωνία του χαρτιού για να μείνει εκτεθειμένη η παχύρρευστη εκρηκτική ύλη. Ο Νίκολας την είχε χρησιμοποιήσει αρκετές φορές τα παλιά χρόνια και θυμόταν για πάντα τη μυρωδιά της.

Το μυαλό του τώρα δούλευε πυρετωδώς. Αν τους περίμεναν έχοντας παγιδέψει τον γκρεμό με δυναμίτη, τότε η αντανάκλαση που είχε δει θα μπορούσε να προέρχεται από το χάλκινο σύρμα που συνδέει μεταξύ τους τα μασούρια. Αν ήταν έτσι, ίσως αυτή τη στιγμή ο χειριστής να ετοιμαζόταν να πιέσει το μοχλό στο κουτί της πυροδότησης. Και το κούντου μπορεί να είχε τρομάξει από την ανθρώπινη παρουσία ψηλά στον γκρεμό.

«Αλάι!» φώναξε με όλη του τη δύναμη ο Νίκολας. «Σταμάτήσέ τους! Γυρίστε πίσω!»

Έκανε να τρέξει προς την αρχή του караβανιού, αλλά βαθιά μέσα του ήξερε πως ήταν ήδη πολύ αργά. Αν κάποιοι τους είχαν στήσει παγίδα, τους παραμόνευαν από την κορυφή του γκρεμού και θα έβλεπαν κάθε κίνηση του Νίκολας. Δε θα προλάβαινε να φτάσει τους πρώτους της ομάδας, να τους πείσει να στρίψουν τα μουλάρια και να επιστρέψουν σε ασφαλή θέση, πριν... Κοκάλωσε στη μέση μιας δρασκειλιάς και στράφηκε. Η ζωή της Ρόγιαν ήταν η πρώτη του έγνοια. Γύρισε πίσω και την άρπαξε από το χέρι.

«Ελα! Πρέπει να βγούμε αμέσως από το μονοπάτι».

«Τι έπαθες, Νίκι; Τι κάνεις εκεί;» Η Ρόγιαν αντιστάθηκε έντονα, τραβώντας το χέρι της για να το ελευθερώσει.

«Θα σου εξηγήσω μετά», της απάντησε κοφτά ο Νίκολας. «Έχε μου εμπιστοσύνη». Την έσυρε μερικά βήματα ακόμη τραβώντας την από το μπράτσο, ώσπου η Ρόγιαν έπαψε ν' αντιστέκεται κι άρχισε να τρέχει μαζί του προς την κατεύθυνση απ' όπου είχαν έρθει.

Δεν είχαν κάνει πάνω από πενήντα βήματα όταν έγινε η έκρηξη. Ένα ισχυρό ωστικό κύμα τούς χτύπησε ξαφνικά από πίσω και τους έκανε να παραπατήσουν. Ακολούθησε ο τρομακτικός κρότος που παραλίγο να τους σπάσει τα τύμπανα. Και ύστερα τους σάρωσε η κύρια δύναμη της έκρηξης, όχι

σαν ένα ισχυρό χτύπημα, αλλά σαν τρομερή, παρατεταμένη βροντή, σαν να είχε σκάσει ένας κεραυνός πάνω από τα κεφάλια τους. Τους σάστισε και τους συγκλόνισε σε τέτοιο βαθμό, που έπεσαν ο ένας πάνω στον άλλο παραπατώντας.

Ο Νίκολας αγκάλιασε σφιχτά τη Ρόγιν για να τη συγκρατήσει και κοίταξε πίσω τους. Είδε μια σειρά από εκρήξεις στην κορυφογραμμή του γκρεμού. Πέτρες, σκόνη και χώματα τινάζονταν σε ψηλές στήλες που υψώνονταν η μια μετά την άλλη και λικνίζονταν στο κενό σαν μπαλαρίνες μιας δαιμονικής χορογραφίας.

Ακόμα και μέσα στον τρόπο της στιγμής, ο Νίκολας δεν μπόρεσε να μη θαυμάσει την άψογη δουλειά του άγνωστου δυναμιτιστή. Τα χαλάσματα που είχαν τιναχτεί στον αέρα κατακάθισαν μέσα σε δευτερόλεπτα, αφήνοντας μεγάλα, πυκνά σύννεφα σκόνης να αιωρούνται στο λαμπερό γαλάζιο τ' ουρανού. Για μια στιγμή, φάνηκε πως η καταστροφή είχε ολοκληρωθεί κι όλα θα ηρεμούσαν ξανά. Και τότε η όψη του γκρεμού άρχισε ν' αλλοιώνεται.

Αργά, σαν μέσα σε όνειρο, το πελώριο, πέτρινο τοίχωμα έγειρε προς το κενό. Ο Νίκολας είδε μεγάλες ρωγμές να σχηματίζονται στην επιφάνεια της πέτρας, ανοίγοντας σαν λαίμαργα στόματα. Ολόκληρες πλάκες πετρώματος αποσχίστηκαν από το βράχο κι άρχισαν να γλιστρούν προς τα κάτω, ενώ ο γκρεμός έτριζε και βρυχιόταν σαν γιγάντιο πληγωμένο θηρίο.

Σαν τη γυναίκα του Λωτ, ο Νίκολας είχε κοκαλώσει από το τρομερό θέαμα, λες και είχε μουδιάσει το μυαλό του από την έκρηξη. Χρειάστηκε να κάνει τρομερή προσπάθεια για να μπορέσει να σκεφτεί και να δράσει. Είδε πως το επίκεντρο της έκρηξης ήταν αρκετά πιο μπροστά, κοντά στην αρχή του караβανιού. Ο Ταμρέ βρισκόταν εκεί, καθώς κι ο Αλάι. Αυτός και η Ρόγιν ήταν στην ουρά. Προφανώς, ο δυναμιτιστής, που βρισκόταν στην κορυφή του γκρεμού, περίμενε να φτάσουν κάτω από το επίκεντρο της παγίδας που τους είχε στήσει, αλλά αναγκάστηκε τελικά να πατήσει νωρίτερα το μοχλό όταν τους είδε να ξεκόβουν από το караβάκι και να τρέχουν αντίθετα στο μονοπάτι, γιατί κατάλαβε ότι είχαν μυριστεί κάτι κι έτρεχαν να σωθούν.

Αλλά δεν είχαν σωθεί ακόμη. Από στιγμή σε στιγμή θα δέχονταν τις συνέπειες της αποκόλλησης τεράστιων βράχων από τον γκρεμό. Ο Νίκολας κοίταξε πάλι ψηλά κι έκανε ένα γρήγορο, απελπισμένο υπολογισμό.

Πάντα κρατώντας τη Ρόγίαν στην αγκαλιά του και πετρωμένος από το σοκ, είδε τα βράχια να πέφτουν σαν βροχή στο μονοπάτι, να χτυπάνε ανθρώπους και ζώα και να τους γκρεμίζουν κάτω στο ποτάμι. Το νερό τούς κατάπινε αμέσως, μαζί με τις πελώριες πέτρες που τους καταπλάκωναν και τους πολτοποιούσαν. Ακόμα και πάνω από την τρομερή, αδιάκοπη βροντή των βράχων που κυλούσαν, ακούγονταν οι απελπισμένες κραυγές ανθρώπων και ζώων που έβρισκαν φριχτό θάνατο.

Το κύμα της καταστροφής και του θανάτου κυλούσε τώρα προς τη μεριά όπου στέκονταν ο Νίκολας και η Ρόγיא. Έτσι και δεν είχαν τρέξει προς τα πίσω, θα είχαν την τύχη των άλλων, αλλά η θανατηφόρα πορεία των βράχων έχανε συνεχώς την ορμή της όσο μεγάλωνε η απόσταση από το επίκεντρο της έκρηξης. Από την άλλη πλευρά, όσο γρήγορα κι αν έτρεχαν, το πέτρινο κύμα θα τους έφτανε σύντομα κι όσο μειωμένο κι αν ήταν σε ορμή και μέγεθος ήταν και πάλι αρκετό για να τους σκοτώσει.

Ο Νίκολας δεν είχε χρόνο να εξηγήσει στη Ρόγיא τι έπρεπε να κάνουν. Έτσι και καθυστερούσαν έστω και λίγα δευτερόλεπτα, ίσως να το πλήρωναν με τη ζωή τους. Τη σήκωσε στην αγκαλιά του και πήδηξε προς την όχθη. Προσγειώθηκαν άτσαλα κι άρχισαν να κατρακυλάνε στο ανώμαλο κατηφορικό έδαφος. Καμιά εικοσαριά βήματα πιο κάτω, η πορεία τους ανακόπηκε από ένα μεγάλο βράχο. Έπεσαν στην πάνω πλαγιά του μ' όλη τους τη φόρα και σταμάτησαν.

Μισοζαλισμένος από το χτύπημα, ο Νίκολας άρπαξε τη Ρόγיא από το μπράτσο, τη σήκωσε και την τράβηξε στην κάτω πλευρά του βράχου. Εκεί τρύπωσαν σ' ένα κοίλωμα κοντά στη βάση του και κράτησαν την ανάσα τους, καθώς η πρώτη μεγάλη πέτρα, κατρακυλώντας με τρομακτική ταχύτητα κι αναπηδώντας σαν γιγάντια μπάλα, έσκασε πάνω στο άσυλό τους, που σείστηκε ολόκληρο από τη σύγκρουση. Θραύσματα τινάχτηκαν προς όλες τις κατευθύνσεις, ενώ το κύριο σώμα της πέτρας πέρασε σαν οβίδα πάνω από τα κεφάλια τους και κατέληξε στο ποτάμι, ξεσηκώνοντας ένα πελώριο κύμα που σκέπασε και τις δυο όχθες.

Αυτή ήταν η πρώτη «σταγόνα» της καταιγίδας που τους χτύπησε στη συνέχεια. Έμοιαζε σαν να είχε γκρεμιστεί ολόκληρο βουνό και να έπεφτε στα κεφάλια τους. Με κάθε βράχο που προσγειωνόταν πάνω στο άσυλό τους, αιχμηρές πέτρες και θραύσματα εκτοξεύονταν σαν σφαίρες, ενώ σύννεφα λεπτής σκόνης γέμιζαν τον αέρα που ανάσαιναν. Η πυ-

κνή, πέτρινη βροχή περνούσε πετώντας πάνω από τα κεφάλια τους ή σωρευόταν μπροστά στην εσοχή του βράχου. Χαλίκια και χώματα τους έλουζαν ασταμάτητα.

Ο Νίκολας έπεσε πάνω στη Ρόγίαν και σκέπασε το κορμί της με το δικό του για να την προστατεύσει. Μια πέτρα τον χτύπησε στο κεφάλι και ήταν τόσο δυνατό το χτύπημα που βούιξαν τ' αυτιά του. Ο Νίκολας έσφιξε τα δόντια και δε σάλεψε. Ένιωθε κάτι υγρό και ζεστό να κυλάει στο μάγουλό του, σαν να τον περπατούσε μια κάμπια, αλλά και πάλι δεν τόλμησε να σηκώσει το χέρι του για να διαπιστώσει τι ήταν. Και μόνο όταν έφτασε στην άκρη των χειλιών του, αναγνώρισε τη γεύση και συνειδητοποίησε ότι ήταν αίμα.

Με κάθε ανάσα που έπαιρναν, η σκόνη γέμιζε τα ρουθούνια τους και κατέβαινε ως το λαιμό, προκαλώντας τους ασφυκτικό βήχα. Κάλυπτε τα βλέφαρά τους και τρύπωνε μέσα στα μάτια τους, που τα κρατούσαν σφιχτά κλεισμένα για να μην τυφλωθούν.

Σταδιακά, η καταιγίδα από πέτρες και χώματα άρχισε να υποχωρεί. Όλο και λιγότερα από τα βράχια που κατακυλούσαν ακόμα στην πλαγιά έπεφταν πάνω στο άσυλό τους, τραντάζοντας συθέμελα το βράχο και μαζί τα δικά τους σωθικά. Η λεπτή σκόνη που ανάσαιναν εδώ και πολλή ώρα άρχισε να κατακάθεται. Η δυνατή βουή κι ο τρομερός θόρυβος των βράχων που κατακυλούσαν κάνοντας τη γη να τρέμει λιγότευαν σιγά σιγά, ώσπου έδωσαν τη θέση τους σε μια απατηλή ηρεμία, όπου οι μοναδικοί ήχοι ήταν κάποιο κροτάλισμα μιας πέτρας που ξεκολλούσε από την πλαγιά και το γνώριμο, σταθερό κελάρυσμα του νερού στο ποτάμι.

Τελικά, ο Νίκολας σήκωσε το κεφάλι του κι ανοιγόκλεισε τα μάτια για να διώξει τη σκόνη από τα βλέφαρά του. Ένιωσε το κορμί της Ρόγίαν να σαλεύει κάτω από το δικό του και κύλησε στο πλευρό του για να την ελευθερώσει από το βάρος του. Κοιτάχτηκαν. Τα πρόσωπα και των δυο τους ήταν κάτασπρα από τη σκόνη και τα μαλλιά τους θύμιζαν τις περούκες των Γάλλων αριστοκρατών του δέκατου όγδοου αιώνα.

«Χτύπησες», ψέλλισε η Ρόγίαν με φωνή βραχνή από τον τρόπο και τη σκόνη που της έφραζε το λαιμό. «Έχεις αίματα».

Ο Νίκολας ακούμπησε το χέρι στο πρόσωπό του κι όταν το τράβηξε ήταν γεμάτο από μια πάστα από σκόνη και αίμα. «Δεν είναι τίποτα», είπε. «Εσύ πώς είσαι;»

«Φοβάμαι ότι στραμπούλιξα λιγάκι το γόνατό μου. Το ένιωσα να τραβιέται όταν πέσαμε. Δεν πρέπει να είναι σοβαρό. Απλώς πονάει λίγο».

«Τότε σταθήκαμε και οι δυο πολύ τυχεροί», είπε ο Νίκολας. «Ήταν θαύμα που επιζήσαμε».

Η Ρόγιαν έκανε να σηκωθεί, αλλά ο Νίκολας την έπιασε από το χέρι και την εμπόδισε. «Στάσου! Όλη η πλαγιά τρέμει ακόμα. Για κάμποση ώρα, θα συνεχίσουν να πέφτουν βράχια από τον γκρεμό. Ας περιμένουμε εδώ. Άλλωστε...» Άφησε στη μέση αυτό που πήγαινε να πει, έλυσε από το λαιμό του το βαμβακερό μαντίλι του και της το έδωσε.

«Άλλωστε τι;» τον ρώτησε η Ρόγιαν, σκουπίζοντας το πρόσωπό της από τη σκόνη και τον ιδρώτα.

«Άλλωστε, δε θα ήταν σκόπιμο να καταλάβουν τα καθάρματα εκεί πάνω ότι είμαστε ακόμα ζωντανοί. Αλλιώς θα κατεβούν ως εδώ ν' αποτελειώσουν τη δουλειά με τα χέρια τους. Καλύτερα να πιστέψουν ότι σκοτωθήκαμε».

Η Ρόγιαν τον κοίταξε έντρομη. «Λες να είναι ακόμα εκεί πάνω και να μας παρακολουθούν;»

«Οπωσδήποτε», απάντησε ξερά ο Νίκολας. «Και σίγουρα θα αισθάνονται ικανοποιημένοι που κατάφεραν επιτέλους να σε βγάλουν από τη μέση. Θα είναι κρίμα να τους χαλάσουμε τη χαρά».

«Πώς μάντεψες τι θα γινόταν, Νίκι; Αν δε με ανάγκαζες να τρέξω...»

Ο Νίκολας της είπε για το χαρτί από τα μασούρια του δυναμίτη. «Ήταν πολύ απλό γι' αυτούς να εντοπίσουν και να παγιδέψουν με εκρηκτικά ένα τμήμα του γκρεμού πάνω από το στενότερο...» Σταμάτησε απότομα να μιλάει καθώς έφτασε στ' αυτιά του μακρινός αλλά αναμφισβήτητος ο ήχος της έλικας που άρχιζε να περιστρέφεται. Το ελικόπτερο ετοιμαζόταν να σηκωθεί από το έδαφος.

«Γρήγορα», είπε στη Ρόγιαν. «Πέσε μπρούμυτα όσο μπορείς πιο κάτω από το βράχο». Την έσπρωξε προς την εσοχή. «Ακίνητη!» Κι όταν εκείνη υπάκουσε χωρίς αντίρρηση, έπεσε δίπλα της και σώριασε πάνω τους κι ολόγουρά τους όσο περισσότερες πέτρες μπόρεσε να μετακινήσει.

«Μη σαλέψεις, ό,τι κι αν κάνουν», ήταν η τελευταία του οδηγία.

Έμειναν απόλυτα ακίνητοι, παρακολουθώντας τον ήχο του ελικοπτέρου που πλησίασε κι άρχισε να πετάει σε κύκλους από πάνω τους. Ύστερα ανέβηκε και κατέβηκε τη χαράδρα δυο φορές, πετώντας μόλις μερικά μέτρα πάνω από

την επιφάνεια του νερού. Κάποια στιγμή πέρασε τόσο κοντά τους, που τους χτύπησε το ρεύμα του αέρα που δημιουργούσε η έλικα.

«Ψάχνουν για επιζώντες», ψιθύρισε ο Νίκολας. «Μην κουνηθείς. Δε θα μας βρουν».

«Αν μας παρακολουθούσαν και είδαν ότι τρέξαμε, θα ξέρουν πού να μας ψάξουν τώρα».

«Πρέπει να μας έχασαν μέσα στη σκόνη που ξεσήκωσε η έκρηξη», την καθησύχασε ο Νίκολας. «Δεν ξέρουν πού είμαστε». Το ελικόπτερο απομακρύνθηκε αργά κατά μήκος του ποταμού κι ο Νίκολας αποφάσισε να κινηθεί. «Θα ρίξω μια ματιά να σιγουρευτώ ότι είναι δουλειά του Πήγασου —όχι πως υπάρχουν κι άλλα ελικόπτερα στην περιοχή. Εσύ μέινε εκεί!»

Ο Νίκολας ανασηκώθηκε αργά κι έβγαλε το κεφάλι του από τη γωνία του βράχου. Μια ματιά ήταν αρκετή για να επιβεβαιώσει τις υποψίες του. Καμιά πεντακοσαριά μέτρα ψηλότερα, πάνω από την κοίτη του ποταμού, το τζετ Ρέιντζερ της εταιρείας Πήγασος ήταν σταματημένο στον αέρα. Η οπτική γωνία του Νίκολας ήταν τέτοια, που δεν μπορούσε να διακρίνει τους επιβάτες στην καμπίνα, αλλά τη στιγμή που κοίταξε άλλαξε ο θόρυβος της μηχανής κι ο πιλότος ετοιμάστηκε για ανύψωση.

Καθώς το σκάφος άρχισε να υψώνεται, στρίβοντας ταυτόχρονα προς Βορρά, ο Νίκολας διέκρινε φευγαλέα τους δυο επιβάτες. Στο μπροστινό κάθισμα, δίπλα στον πιλότο, ήταν ο Τζέικ Χελμ και πίσω καθόταν ο συνταγματάρχης Νόγκο. Κοιτούσαν και οι δυο προς τα κάτω, αλλά τους έχασε από τα μάτια του μέσα σε δευτερόλεπτα, καθώς το σκάφος κρύφτηκε πίσω από την κορυφογραμμή κι ο ήχος της μηχανής του μειώθηκε σταδιακά, σβήνοντας εντελώς μετά από λίγο. Ο Νίκολας ξετρύπωσε από το βράχο κι έδωσε το χέρι του στη Ρόγιν για να σηκωθεί κι εκείνη.

«Καμιά αμφιβολία πλέον. Τώρα ξέρουμε με ποιους έχουμε να κάνουμε. Στο ελικόπτερο ήταν ο Χελμ κι ο Νόγκο. Ο Χελμ σίγουρα ήταν αυτός που έβαλε τα εκρηκτικά κι ο Νόγκο ήταν επικεφαλής αυτών που χτύπησαν τον καταυλισμό μας χτες βράδυ. Ο καθένας ανέλαβε τη δουλειά που ξέρει καλύτερα». Ο Νίκολας κούνησε το κεφάλι του. «Το επιβεβαιώσαμε, λοιπόν. Οι ιδιοκτήτες της εταιρείας Πήγασος είναι οι κακοί που κρύβονται πίσω απ' όλα αυτά. Ο Χελμ κι ο Νόγκο είναι απλοί εκτελεστές».

«Μα ο Νόγκο είναι αξιωματικός του αιθιοπικού στρατού», είπε η Ρόγιν.

«Καλώς όρισες στην Αφρική!» Ο Νίκολας δε χαμογελούσε. «Εδώ όλα προσφέρονται για πούλημα σε κάποια τιμή. Δεν εξαιρούνται ούτε οι κυβερνητικοί αξιωματούχοι ούτε οι στρατιωτικοί. Τέλος πάντων, το μόνο που πρέπει να μας απασχολεί τώρα είναι πώς θα βγούμε από τούτο το φαράγγι και θα επιστρέψουμε στον πολιτισμό».

Κοίταξε προς τα πάνω. Το μονοπάτι είχε θαφτεί από τα πεσμένα βράχια και τα χώματα. «Δεν μπορούμε να πάμε από κει», είπε στη Ρόγιν και την έπιασε από το χέρι. Όταν όμως τη σήκωσε όρθια, εκείνη βόγκηξε κι έριξε όλο το βάρος της στο δεξί πόδι.

«Το γόνατό μου!» κλαψούρισε κι αμέσως μετά χαμογέλασε κάνοντας κουράγιο. «Δεν πειράζει· θα μου περάσει».

Κούτσαινε όμως και δυσκολευόταν να κρατήσει την ισορροπία της καθώς κατηφόριζαν προς το ποτάμι. Κατέληξαν να μουν στο νερό ως τη μέση, κάτω από την απότομη όχθη.

Η Ρόγιν πήρε νερό με τις χούφτες της και ξέπλυνε τις σκόνες και τα αίματα από το τραύμα στο μέτωπο του Νίκολας. «Δεν είναι βαθύ», τον παρηγόρησε. «Δε χρειάζεται καν ράμματα».

«Έχω μαζί μου ένα σωληνάριο Μπεταντίν». Ο Νίκολας το ψάρεψε από το σακίδιό του, της το έδωσε και η Ρόγιν άπλωσε την καφετιά αλοιφή στο τραύμα, πριν του το δέσει με το μαντίλι του.

«Ετοιμος», είπε χτυπώντας τον χαϊδευτικά στον ώμο.

«Ας είναι καλά το μαγικό μου σακίδιο», αστειεύτηκε ο Νίκολας τραβώντας το φερμουάρ. «Τώρα, η επόμενη δουλειά μας είναι να ψάξουμε για επιζώντες».

«Ο Ταμρέ!» αναφώνησε η Ρόγιν.

Ανηφόρισαν περπατώντας μέσα στο νερό, κοντά στην όχθη, για να μην τους παρασύρει το ρεύμα. Το ποτάμι είχε γεμίσει πεσμένους βράχους, πέτρες και χώματα. Στα βαθύτερα σημεία το νερό τούς έφτανε ως το στήθος και τότε ο Νίκολας σήκωνε το σακίδιο πάνω από το κεφάλι του και βάδιζε με τα χέρια ψηλά. Οι πέτρες υποχωρούσαν κάτω από τα πόδια τους, καθώς προσπαθούσαν να βγουν από το νερό για να ψάξουν για τους άλλους από το караβάνι.

Βρήκαν τα πτώματα δυο μοναχών, πολτοποιημένα και τα δυο και μισοθαμμένα στη γη. Δεν προσπάθησαν καν να τους ελευθερώσουν από τους βράχους που τους είχαν σκεπάσει.

Είδαν ένα από τα μουλάρια με τα δυο μπροστινά πόδια του στον αέρα και όλο το υπόλοιπο σώμα του εντελώς θαμμένο κάτω από πέτρες και χώματα. Λίγο παραπάνω βρήκαν ένα από τα δέματα που κουβαλούσαν τα μουλάρια. Είχε ανοίξει και το περιεχόμενό του είχε σκορπίσει στο ποτάμι. Ήταν το δέμα όπου πάνω του ο Νίκολας είχε δέσει την προβιά και το κρανίο του ντικ-ντικ. Τα βρήκε και τα δυο μισοχωμένα στα χώματα, τα μάζεψε και τα έδεσε στην εξωτερική πλευρά του σακιδίου του.

«Παραπανίσιο βάρος», τον προειδοποίησε η Ρόγιαν.

«Κάνα δυο κιλά, αλλά αξίζει τον κόπο», ήταν η απάντηση του Νίκολας.

Ανέβηκαν ως το σημείο εκείνο του μονοπατιού όπου είχαν δει για τελευταία φορά τον Αλάι και τον Ταμρέ. Μόλο που έψαξαν σχεδόν μια ολόκληρη ώρα, όμως, δε βρήκαν ίχνη τους. Η πλαγιά σ' εκείνη την περιοχή είχε υποστεί τη μεγαλύτερη καταστροφή: σπασμένα βράχια, σκαμμένη γη, ξεριζωμένα δέντρα και θάμνοι, έδαφος σαθρό, έτοιμο να κατολισθήσει με την παραμικρή πίεση.

Παρ' όλα αυτά, η Ρόγιαν σκαρφάλωσε όσο ψηλότερα της επέτρεπε το πονεμένο γόνατό της, έκανε τα χέρια της χωνί κι άρχισε να φωνάζει: «Ταμρέ! Ταμρέ! Ταμρέ!» Ο αντίλαλος πήρε τη φωνή της και τη μετέφερε από βράχο σε βράχο σ' όλο το φαράγγι.

«Μάταιος κόπος», της φώναξε ο Νίκολας από χαμηλά. «Ο καημένος, σίγουρα θα έχει θαφτεί κάτω από τις πέτρες. Πάμε να φύγουμε! Δεν έχουμε χρόνο. Πρέπει να βγούμε από δω».

Η Ρόγιαν τον αγνόησε και συνέχισε να προχωράει στην επικίνδυνη πλαγιά, που το έδαφός της υποχωρούσε σχεδόν σε κάθε της βήμα. Αντίθετα, ο πόνος στο γόνατό της δυνάμωνε με κάθε πάτημα.

«Ταμρέ! Πού είσαι;» φώναξε στα αραβικά. «Απάντησέ μου, Ταμρέ!»

«Ρόγιαν! Αρκετά! Βάζεις σε κίνδυνο και τη δική μας ζωή. Μπορεί να μας ακούσουν από ψηλά. Παράτησέ τα!»

Και τότε άκουσαν και οι δυο το σιγανό βογκητό που ερχόταν από λίγο ψηλότερα. Η Ρόγιαν σκαρφάλωσε προς την κατεύθυνση του ήχου, γλιστρώντας κάθε τόσο και πέφτοντας προς τα πίσω, αλλά τελικά σταμάτησε κι άφησε μια κραυγή φρίκης. Ο Νίκολας πέταξε το σακίδιό του κι έτρεξε κοντά της. Όταν την έφτασε, γονάτισε κι αυτός πάνω στο χώμα.

Ο Ταμρέ ήταν μισοθαμμένος κάτω από σωρούς συντρίμια. Το πρόσωπό του ήταν σχεδόν αγνώριστο από τα γδαρσίματα και τις ανοιχτές πληγές. Η Ρόγίαν είχε σηκώσει το κεφάλι του στην αγκαλιά της και με το μανίκι της σκούπιζε τα χρώματα από τα ρουθούνια του για να μπορεί ν' αναπνεύσει πιο ελεύθερα. Αίμα κυλούσε από την άκρη των χειλιών του κι όταν βόγκηξε ξανά ξεχείλισε πάλι, γεμίζοντας το σαγόνι και το λαιμό του. Η Ρόγίαν το σφούγγισε κι αυτό με το μανίκι της.

Όλο το κάτω μέρος του σώματός του ήταν θαμμένο. Ο Νίκολας αποπειράθηκε να παραμερίσει τα βράχια που τον καταπλάκωναν, αλλά αντιλήφθηκε από την πρώτη στιγμή ότι ήταν μάταιο. Μια πέτρινη πλάκα σε μέγεθος τραπεζιού τον σκέπαζε μέχρι τη μέση. Θα ζύγιζε γύρω στον έναν τόνο και πρέπει να του είχε συνθλίψει τη ραχοκοκαλιά και τη λεκάνη. Κανένας άντρας, όσο δυνατός κι αν ήταν, δε θα μπορούσε να τη μετακινήσει. Ακόμη κι αν τη σήκωνε, όμως, ήταν αμφίβολο αν θα επιζούσε το αγόρι.

«Κάνε κάτι, Νίκι», ψιθύρισε η Ρόγίαν. «Πρέπει να τον βοηθήσουμε».

Ο Νίκολας την κοίταξε κατάματα και κούνησε λυπημένα το κεφάλι του. Είδε τα μάτια της να βουρκώνουν και την επόμενη στιγμή τα δάκρυα άρχισαν να κυλάνε ποτάμι στα μάγουλά της και να σταλάζουν πάνω στο ματωμένο πρόσωπο του Ταμρέ.

«Δε γίνεται να μείνουμε με σταυρωμένα χέρια και να περιμένουμε να πεθάνει», είπε η Ρόγίαν ανάμεσα στα δάκρυά της.

Στο άκουσμα της φωνής της, ο Ταμρέ άνοιξε τα μάτια του, την κοίταξε και χαμογέλασε. Εκείνο το χαμόγελο φώτισε το τσακισμένο και καταματωμένο πρόσωπο με μια μικρή αναλαμπή χαράς. «*Ούμι!*» ψιθύρισε. «Είσαι η μητέρα μου... τόσο καλή... σ' αγαπώ...»

Ένας σπασμός συγκλόνισε το κορμί του, που έγινε για μια στιγμή άκαμπτο σαν να ήταν από ξύλο. Τα χαρακτηριστικά του παραμορφώθηκαν από τον πόνο. Άφησε μια σιγανή, πνιχτή κραυγή και σωριάστηκε με όλο του το βάρος. Οι ώμοι του χαλάρωσαν και το κεφάλι του έγειρε άψυχο στο πλάι.

Η Ρόγίαν έμεινε αρκετή ώρα εκεί, κρατώντας το κεφάλι του στην αγκαλιά της και κλαίγοντας με βουβά, πικρά δάκρυα, μέχρι που ο Νίκολας την έπιασε μαλακά από τον ώμο. «Είναι νεκρός, καλή μου».

«Το ξέρω. Κρατήθηκε με τα δόντια στη ζωή για να μπορέσει να μου πει αντίο».

Ο Νίκολας την άφησε να θρηνήσει λίγο ακόμα το αγόρι και ύστερα τη σκούνησε πάλι. «Πρέπει να φύγουμε, κορίτσι μου».

«Έχεις δίκιο. Αλλά μου είναι αβάσταχτο να τον αφήσω έτσι. Δεν είχε ποτέ του κανέναν. Ήταν τόσο μόνος. Με είπε μητέρα, Νίκι. Νομίζω πως μ' αγαπούσε πραγματικά».

«Σε λάτρευε», τη διαβεβαίωσε ο Νίκολας. Ανασήκωσε το κεφάλι του νεκρού αγοριού από την αγκαλιά της για να μπορέσει η Ρόγιν να σηκωθεί. «Πήγαινε να με περιμένεις κάτω. Θα τον θάψω όσο καλύτερα μπορώ».

Ο Νίκολας σταύρωσε τα χέρια του Ταμπρέ πάνω στο στήθος του, τυλίγοντας τα δάχτυλα γύρω από τον ασημένιο σταυρό που κρεμόταν από το λαιμό του αγοριού. Ύστερα τον σκέπασε προσεκτικά με πέτρες και χώματα, καλύπτοντας και το πρόσωπο για να μην μπορούν να το φτάσουν τα κοράκια και τα όρνια.

Μόλις τελείωσε, κατέβηκε εκεί που τον περίμενε η Ρόγιν και πέρασε ξανά το μικρό σακίδιο στον ώμο του. «Πρέπει να φύγουμε», της είπε.

Η Ρόγιν σφούγγισε τα δάκρυα με την ανάστροφη του χεριού της κι έγενεσε καταφατικά.

Προχώρησαν από το ποτάμι, τσαλαβουτώντας κόντρα στο ρεύμα. Η κατακρήμνιση είχε φράξει τη μισή κοίτη και τα νερά στριμώχονταν στο άνοιγμα που απέμενε. Όταν έφτασαν επιτέλους πάνω από τους σωρούς των πεσμένων βράχων, μπόρεσαν να βγουν από το νερό κι αφού σκαρφάλωσαν στην απόκρημνη όχθη ξανάπιασαν το ανηφορικό μονοπάτι, που από κει και πέρα είχε μείνει ανέπαφο.

Εκεί έκαναν μια σύντομη στάση και κοίταξαν πίσω τους. Το ποτάμι πέρα από την κατακρήμνιση κυλούσε θολό και καφετί από τα χώματα. Ακόμα κι αν δεν είχαν ακούσει την τρομερή έκρηξη, οι καλόγεροι στο μοναστήρι θα είχαν ήδη αναστατωθεί από την αλλαγή στο χρώμα των νερών και θα ανέβαιναν τη χαράδρα να δουν τι είχε συμβεί. Θα έβρισκαν τα πτώματα των συντρόφων τους και θα τα έθαβαν με όλους τους τύπους. Αυτή η σκέψη παρηγορούσε λιγάκι τη Ρόγιν καθώς ξανάπαιρναν το μονοπάτι, έχοντας μπροστά τους δυο ημερών πορεία.

Τώρα η Ρόγιν κούτσαινε αισθητά, αλλά κάθε φορά που δοκίμαζε ο Νίκολας να τη στηρίξει του έκανε πέρα το χέρι. «Δεν έχω τίποτε. Απλώς είναι λίγο μουδιασμένο». Ούτε τον

άφηνε να δει το γόνατό της κάτω από το παντελόνι, παρά συνέχιζε πεισματικά τον κοπιαστικό ανήφορο.

Βάδιζαν σχεδόν αμίλητοι όλη την υπόλοιπη μέρα. Ο Νίκολας σεβόταν τη λύπη της Ρόγίαν κι εκτιμούσε αφάνταστα τη στάση της. Η ικανότητά της να μένει σιωπηλή, χωρίς όμως να κλείνεται στον εαυτό της και να αποξενώνεται από αυτούς που υπήρχαν γύρω της, ήταν ένα από τα προσόντα της που θαύμαζε. Αργά το απόγευμα, σταμάτησαν για λίγο να ξεκουραστούν δίπλα στο μονοπάτι κι αντάλλαξαν μερικές κουβέντες.

«Η μόνη παρηγοριά είναι ότι ο Πήγασος έχει πιστέψει πια ότι είμαστε θαμμένοι κάτω από τις πέτρες και δεν πρόκειται να μας ξαναψάξουν. Έτσι δε θα καθυστερήσουμε ελέγχοντας το δρόμο μας», είπε ο Νίκολας.

Σταμάτησαν για τη νύχτα στα ριζά του γκρεμού, λίγο πριν πάρει το μονοπάτι την απότομη ανηφορική του πορεία πάνω στον κατακόρυφο βράχο. Ο Νίκολας βρήκε μια μικρή δασωμένη ρεματιά, λίγο μακρύτερα, όπου άναψε μια μικρή φωτιά, με τη σιγουριά ότι δε φαινόταν από το μονοπάτι.

Εκεί η Ρόγίαν υποχώρησε επιτέλους και τον άφησε να ξετάσει το γόνατό της. Ήταν πρησμένο, κόκκινο και το δέρμα έκαιγε. «Δεν πρέπει να το πατάς», της είπε ο Νίκολας.

«Έχω άλλη επιλογή;» τον ρώτησε εκείνη και, φυσικά, δεν μπόρεσε να της απαντήσει. Έλυσε το μαντίλι από το μέτωπό του, το μούσκεψε με νερό από το παγούρι και της έδεσε σφιχτά το γόνατο. Ύστερα έβγαλε από το σακιδίό του ένα μπουκαλάκι με αντιφλεγμονώδη χάπια και την έβαλε να καταπιεί δύο.

«Ήδη το αισθάνομαι καλύτερα», του είπε η Ρόγίαν.

Μοιράστηκαν την τελευταία πλάκα από την ξηρά τροφή που είχε μαζί του ο Νίκολας κουλουριασμένοι μπροστά στη μικρή φωτιά, κουβεντιάζοντας χαμηλόφωνα, εξαντλημένοι και ταραγμένοι ακόμα από τα φοβερά συμβάντα της μέρας.

«Τι θα γίνει όταν φτάσουμε επάνω;» αναρωτήθηκε η Ρόγίαν. «Θα είναι ακόμα τ' αυτοκίνητα εκεί που τα είχαμε αφήσει; Θα μας περιμένουν οι άντρες που είχε αφήσει ο Μπόρις να τα φυλάνε; Κι αν πέσουμε ξανά πάνω στους ανθρώπους του Πήγασου;»

«Δεν μπορώ να σου απαντήσω σε τίποτα. Θ' αντιμετωπίσουμε το κάθε πρόβλημα όταν προκύψει».

«Ένα πράγμα ανυπομονώ να κάνω όταν θα φτάσουμε στην Αντίς Αμπέμπα: ν' αναφέρω στην αιθιοπική αστυνομία τη μαζική δολοφονία όλων αυτών των ανθρώπων —και του

Ταμρέ. Θέλω να πληρώσουν ακριβά ο Χελμ και η συμμορία του γι' αυτό που έκαναν».

Ο Νίκολας έμεινε αρκετή ώρα σκεπτικός πριν της απαντήσει. «Δεν ξέρω αν θα ήταν φρόνιμο», είπε επιφυλακτικά.

«Τι εννοείς; Είμαστε αυτόπτες μάρτυρες ενός μακελειού. Δεν μπορούμε να το αφήσουμε έτσι!»

«Θυμήσου ότι θέλουμε να ξανάρθουμε στην Αιθιοπία. Αν δημιουργήσουμε τέτοιο σάλο τώρα, ολόκληρη η χαράδρα θα γεμίσει στρατό κι αστυνομία. Ίσως αυτό να βάλει οριστικό τέλος στην προσπάθειά μας να λύσουμε το γρίφο του Τάιτα και να φτάσουμε στον τάφο του Φαραώ Μαμώς».

Η Ρόγιαν προβληματίστηκε. «Αυτό δεν το είχα σκεφτεί. Ωστόσο... έγιναν τόσοι φόνοι κι ο Ταμρέ...»

«Ξέρω, ξέρω», τη διέκοψε ήρεμα ο Νίκολας. «Υπάρχουν όμως πολύ πιο σίγουροι τρόποι να εκδικηθούμε τους ανθρώπους του Πήγασου από το να προσπαθήσουμε να τους παραδώσουμε στην αιθιοπική δικαιοσύνη. Σκέψου λίγο ότι ο Νόγκο συνεργάζεται με τον Χελμ. Τους είδα στο ελικόπτερο. Αν ο Πήγασος έχει εξαγοράσει έναν αξιωματικό του στρατού της Αιθιοπίας, ποιοι άλλοι δουλεύουν γι' αυτούς άραγε; Η αστυνομία; Η διοίκηση του στρατού; Μέλη της κυβέρνησης; Δεν ξέρουμε τίποτε σ' αυτό το στάδιο».

«Ούτε αυτό το είχα σκεφτεί», παραδέχτηκε η Ρόγιαν κοιτώντας τον με θαυμασμό.

«Ας αρχίσουμε, λοιπόν, να σκεφτόμαστε σαν Αφρικανοί, παίρνοντας μαθήματα από τους παπύρους του Τάιτα. Όπως κι αυτός, πρέπει να γίνουμε εφευρετικοί και πανούργοι. Δε θα βγούμε ανοιχτά να κατηγορήσουμε κανέναν. Το ιδανικό θα ήταν να καταφέρουμε να βγούμε κρυφά από τη χώρα, αφήνοντάς τους όλους να πιστεύουν ότι είμαστε νεκροί. Έτσι, θα μπορούσαμε να επιστρέψουμε ανενόχλητοι στο φαράγγι. Δυστυχώς, αυτό δε νομίζω ότι θα το καταφέρουμε. Από δω κι εμπρός, όμως, πρέπει να είμαστε πολύ επιφυλακτικοί και να μετράμε τα λόγια μας».

Η Ρόγιαν έμεινε αρκετή ώρα συλλογισμένη, με το βλέμμα της στυλωμένο στις φλόγες. «Είπες ότι υπάρχουν καλύτεροι τρόποι να εκδικηθούμε τον Πήγασο», είπε τελικά. «Τι είχες στο νου σου;»

«Πολύ απλά, να σηκώσουμε όλο το θησαυρό του Μαμώς κάτω από τη μύτη τους».

Η Ρόγιαν γέλασε, για πρώτη φορά εκείνη την ατέλειωτη, τρομερή μέρα. «Έχεις απόλυτο δίκιο. Αυτός που κρύβεται πίσω από τον Πήγασο θέλει τόσο πολύ το θησαυρό, που δε

διστάζει να σκοτώσει για να τον αποκτήσει. Ας ελπίσουμε ότι στερώνοντας του την ικανοποίηση θα τον πληγώσουμε όσο έχει πληγώσει αυτός εμάς».

Ήταν και οι δυο τόσο κουρασμένοι, που είχε μισοφέξει ήδη η καινούρια μέρα όταν ξύπνησαν. Μόλις η Ρόγαν δοκίμασε να σηκωθεί, άφησε ένα βογκητό και ξανάπεσε πίσω. Ο Νίκολας έσπευσε να τη φροντίσει κι εκείνη δεν πρόβαλε καμιά αντίσταση όταν πήρε το πόδι της στα χέρια του.

Με το που έλυσε το μαντίλι και είδε το γόνατό της, ο Νίκολας έσμιξε τα φρύδια του. Είχε γίνει σχεδόν διπλάσιο από το πρήξιμο και ήταν μπλαβί σαν ώριμο δαμάσκηνο. Μούσκεψε πάλι το μαντίλι και της το έδεσε. Της έδωσε έπειτα τα δυο τελευταία αντιφλεγμονώδη χάπια και τη βοήθησε να σηκωθεί όρθια.

«Πώς το νιώθεις;» τη ρώτησε ανήσυχος.

Η Ρόγαν χοροπήδησε κουτσαίνοντας στο ένα πόδι κάμποσα βηματάκια και του χαμογέλασε όλο θάρρος. «Θα στρώσει μόλις το πατήσω λιγάκι, είμαι σίγουρη».

Ο Νίκολας κοίταζε τον γκρεμό από πάνω τους. Από τόσο κοντά φαινόταν πιο χαμηλός απ' όσο ήταν στην πραγματικότητα, αλλά αυτός θυμόταν πόσο απότομο και δύσκολο ήταν εκείνο το μονοπάτι. Τους είχε πάρει μιάμιση μέρα να κατεβούν.

Χαμογέλασε ενθαρρυντικά στη Ρόγαν και την έπιασε από το μπράτσο. «Στηρίξου πάνω μου. Θα είναι σαν περίπατος στο πάρκο».

Αρχισαν την κοπιαστική ανάβαση, χωρίς να σταματήσουν καθόλου ώσπου μεσημέριασε. Το μονοπάτι γινόταν όλο και πιο απότομο με κάθε βήμα, αλλά η Ρόγαν δεν παραπονέθηκε ούτε μια φορά. Ωστόσο, ήταν χλομή σαν το κερί και τα χαρακτηριστικά της τεντωμένα από τον πόνο που της προκαλούσε το ζόρισμα στο πληγωμένο της γόνατο. Το μεσημέρι δεν είχαν φτάσει ακόμα στον καταρράχτη, αλλά ο Νίκολας επέμεινε να κάνουν στάση για να ξεκουραστούν. Δεν είχαν τίποτε να φάνε και η Ρόγαν ήπие λαίμαργα νερό από το παγούρι. Ο Νίκολας δεν προσπάθησε να την εμποδίσει, αλλά περιορίστηκε ο ίδιος σε μια γουλιά για να κάνουν οικονομία.

Όταν η Ρόγίαν δοκίμασε να ξανασηκωθεί, άφησε μια πονεμένη κραυγή και παραπάτησε τόσο απότομα, που θα είχε γκρεμιστεί από το μονοπάτι έτσι και δεν την άρπαζε ο Νίκολας.

«Ανάθεμά το!» φώναξε φουρκισμένη. «Μούδιασε εντελώς και δεν μπορώ ούτε να το λυγίσω».

«Δεν πειράζει», είπε ενθαρρυντικά ο Νίκολας κι άδειασε το σακιδιό του, κρατώντας μόνο τα απολύτως απαραίτητα εφόδια. Κράτησε ωστόσο την προβιά του ντικ-ντικ, που την έκανε μια σφιχτή μπάλα γύρω από το κρανίο του ζώου και την έχωσε στον πάτο του σακιδίου, το οποίο στη συνέχεια προσάρμοσε γύρω από τη μέση του. Τέλος, στράφηκε στη Ρόγίαν μ' ένα λαμπερό χαμόγελο. «Είναι κι αυτό πετσί και κόκαλο σαν εσένα. Εμπρός, ανέβα στην πλάτη μου!»

Η Ρόγίαν τον κοίταξε εμβρόντητη και ύστερα το μονοπάτι που ανηφόριζε σχεδόν κάθετα, σαν σκάλα στον γκρεμό. «Δεν είναι δυνατό να με κουβαλήσεις ως εκεί πάνω!»

«Δυστυχώς, είμαι το μόνο τρένο που περνάει από δω», απάντησε ο Νίκολας κι έσκυψε προτείνοντάς της την πλάτη του.

Δεν της έμενε παρά να σκαρφαλώσει. «Δε νομίζεις ότι θα ήταν καλύτερα για σένα αν άφηνες τουλάχιστον το ντικ-ντικ;» του πρότεινε.

«Ούτε να το σκέφτεσαι!» της το ξέκοψε ο Νίκολας και πήρε αποφασιστικά την ανηφόρα.

Ήταν μια αργή, εξουθενωτική πορεία. Μετά από λίγο, ο Νίκολας δεν είχε πια κουράγιο να μιλήσει και συνέχιζε ν' ανεβαίνει το Γολγοθά του στα βουβά, με τον ιδρώτα να κυλάει ποτάμι από το κορμί του.

Κάθε μισή ώρα σταματούσε, κατέβαζε τη Ρόγίαν κι έμενε καθισμένος στο χώμα, με τα μάτια κλειστά, μέχρι να ξαναβρεί η αναπνοή του τον κανονικό της ρυθμό. Τότε άνοιγε τα μάτια και της χαμογελούσε.

«Έτοιμοι προς αναχώρηση!» φώναζε έπειτα κι έσκυβε για να τη διευκολύνει να σκαρφαλώσει ξανά στην πλάτη του.

Όσο κυλούσαν οι ώρες, τα αστεία του γίνονταν όλο και πιο αραιά και υποτονικά. Αργά το απόγευμα, τα βήματά του είχαν γίνει τόσο βαριά που αναγκάζοταν να κάνει μικρές στάσεις πριν μπορέσει να σηκώσει το πόδι του σε κάθε επόμενο ανέβασμα. Η Ρόγίαν έκανε ό,τι μπορούσε για να τον διευκολύνει. Πιανόταν από το βράχο στηρίζοντας εκεί το περισσότερο βάρος της στα πολύ απότομα σημεία, αλλά α-

κόμη και μ' αυτές τις μικρές ανάπαυλες, ήξερε ότι ο Νίκολας εξαντλούσε όλα τα αποθέματα της δύναμής του.

Δεν μπορούσαν και οι δυο να πιστέψουν ότι τα είχαν καταφέρει όταν, παίρνοντας άλλη μια εξαντλητική στροφή, αντίκρισαν μπροστά τους τον καταρράκτη, να σκεπάζει σαν τεράστια λευκή κουρτίνα το μονοπάτι. Με τη Ρόγιν στην πλάτη του, ο Νίκολας πέρασε παραπατώντας μέσα από την κουρτίνα του νερού, μπήκε στο σπήλαιο από πίσω και την κατέβασε μαλακά στο χώμα. Ύστερα κατέρρευσε. Σωριάστηκε ανάσκελα στο δάπεδο της σπηλιάς, σαν πεθαμένος.

Είχε σκοτεινιάσει όταν συνήλθε αρκετά ώστε να μπορέσει ν' ανοίξει τα μάτια του και ν' ανακαθίσει. Ενώ αυτός ξεκουραζόταν, η Ρόγιν είχε διαλέξει ξυλαράκια από τις θημωνιές των μοναχών στο βάθος της σπηλιάς και είχε καταφέρει ν' ανάψει μια μικρή φωτιά.

«Μπράβο, καλό κορίτσι», της είπε ο Νίκολας. «Αν ποτέ θελήσεις δουλειά σαν οικονόμος...»

«Μη με βάζεις σε πειρασμό». Η Ρόγιν τον πλησίασε κουτσαίνοντας στο ένα πόδι κι εξέτασε το τραύμα στο κεφάλι του. «Ωραία κρούστα!» αστειεύτηκε και ύστερα, εντελώς αυθόρμητα, αγκάλιασε το κεφάλι του, το κράτησε στον κόρφο της και παραμέρισε τα βρόμικα, σκονισμένα μαλλιά που είχαν κολλήσει στο μέτωπό του από τον ιδρώτα.

«Ω Νίκι! Πώς θα μπορέσω να σου ξεπληρώσω αυτό που έκανες για μένα σήμερα;»

Μια πιπεράτη απάντηση ανέβηκε στα χείλη του Νίκολας, αλλά ακόμη και στα χάλια που ήταν, είχε τη σύνεση να μην την ξεστομίσει. Άλλωστε, και να γινόταν κάτι με τη Ρόγιν, αμφέβαλλε αν θα είχε την απαιτούμενη φυσική αντοχή για να το ολοκληρώσει. Έτσι, προτίμησε να μείνει κουρνιασμένος στην αγκαλιά της απολαμβάνοντας τη στιγμή, αντί να διακινδυνεύσει να την τρομάξει με μια άκαιρη κίνηση.

Μετά από λίγο, η Ρόγιν τον άφησε κι ακούμπησε την πλάτη της στο βράχο. «Λυπάμαι πολύ, σερ, που η οικονόμος δεν μπορεί απόψε να σας σερβίρει καπνιστό σολομό και σαμπάνια για το δείπνο σας. Τι θα λέγατε για μια κούπα βουνίσιο νερό, αγνό και τονωτικό;»

«Νομίζω πως κάτι καλύτερο θα βρεθεί», απάντησε ο Νίκολας. Εβγαλε από το σακιδιό του το φακό και με τη βοήθειά του διάλεξε από το έδαφος της σπηλιάς μια στρογγυλεμένη πέτρα που να χωράει ίσα ίσα στη γροθιά του. Με την πέτρα στο δεξί, έστρεψε το φακό προς τα πάνω με το άλλο χέρι του και περιέφερε τη φωτεινή δέσμη στην οροφή της

σπηλιάς. Ο αέρας γέμισε αμέσως από τα φτεροκοπήματα και τις ξαφνιασμένες κραυγές των αγριοπερίστερων που κούρνιαζαν εκεί. Ο Νίκολας ξεχώρισε μερικά και τα τύφλωσε, στρέφοντας καταπάνω τους το φακό.

Με την πρώτη ριζιά χτύπησε δύο, που έπεσαν μισοξαλισμένα στο δάπεδο της σπηλιάς, ενώ το υπόλοιπο κοπάδι σκόρπιζε πανικόβλητο μέσα στη νύχτα, με δυνατά, τρομαγμένα φτεροκοπήματα. Ο Νίκολας άρπαξε τα πεσμένα αγριοπερίστερα και με μια γρήγορη, εξασκημένη κίνηση τους έσπασε το λαιμό.

«Λοιπόν, τι θα 'λεγες για ψητό αγριοπερίστερο;» είπε στη Ρόγιν.

Ξεπουπούλιασαν τα περιστέρια, ο Νίκολας καθισμένος σταυροπόδι μπροστά στη φωτιά και η Ρόγιν στηριγμένη στον αγκώνα της. Τον βοήθησε επίσης να τα ξεκοιλιάσει και να τους αφαιρέσει τα σπλάχνα, χωρίς να γυρίζει αλλού το κεφάλι ή να σιχαίνεται, όπως θα έκαναν πολλές γυναίκες στη θέση της. Αυτό, σε συνδυασμό με το κουράγιο και τη στωικότητα που είχε δείξει σ' αυτή την εφιαλτική ανάβαση, την ανέβασε ακόμα περισσότερο στην εκτίμησή του. Του είχε αποδείξει πολλές φορές ότι ήταν γενναία, πανέξυπνη κι έτοιμη για όλα. Τα αισθήματά του γι' αυτή ωρίμαζαν και φούντωναν μέρα τη μέρα.

Όταν τα περιστέρια τοποθετήθηκαν για ψήσιμο πάνω από τη φωτιά, οι δυο τους έπιασαν την κουβέντα. «Τώρα πια δεν υπάρχει αμφιβολία ότι το υλικό που μας έκλεψαν βρίσκεται στα χέρια του Πήγασου», είπε η Ρόγιν.

Ο Νίκολας έγνεψε καταφατικά. «Κι εγώ το ίδιο σκεφτόμουν. Και, αν κρίνω από την κεραία που είδα στο εργοτάξιο πάνω στο οροπέδιο, σίγουρα έχουν δυνατότητα δορυφορικής επικοινωνίας. Πάω στοίχημα ότι ο Τζέικ Χελμ έχει ήδη στείλει με φαξ όλο το υλικό στο μεγάλο αφεντικό».

«Επομένως, αυτός ο άνθρωπος, εκτός από τον έβδομο πάπυρο, έχει στα χέρια του και τα αντίγραφα από τη στήλη του Τάιτα. Αν δεν είναι ο ίδιος ειδικευμένος αιγυπτιολόγος, σίγουρα θα πληρώνει κάποιον ειδικό, δε συμφωνείς;»

«Θεωρώ πολύ πιθανό να διαβάξει ο ίδιος ιερογλυφικά. Είμαι επίσης σίγουρος ότι πρόκειται για φανατικό συλλέκτη. Τους ξέρω καλά αυτούς τους τύπους. Η συλλογή τους γίνεται έμμονη ιδέα».

«Κι εγώ τους ξέρω», συμφώνησε η Ρόγιν μ' ένα χαμόγελο. «Μάλιστα, τυχαίνει ν' αντικρίζω έναν αυτή τη στιγμή».

Ο Νίκολας γέλασε με την καρδιά του και σήκωσε τα χέρια ψηλά. «Πάσο! Σε βεβαιώνω, όμως, ότι εμένα μ' έχει προσβάλει ελάχιστα το μικρόβιο, συγκριτικά με άλλους που γνωρίζω. Όπως τους δυο που είχε στον κατάλογό του ο Ντουρέντ, για παράδειγμα».

«Τον Πίτερ Γουόλς και τον Γκότχολντ φον Σίλερ», είπε η Ρόγαν.

«Είναι και οι δυο αρρωστημένοι συλλέκτες», επιβεβαίωσε ο Νίκολας. «Είμαι βέβαιος πως δε θα δίσταζαν ακόμη και να σκοτώσουν προκειμένου ν' αποκτήσουν το θησαυρό του Φαραώ Μαμώζ».

«Απ' ό,τι ξέρω, η περιουσία καθενός απ' αυτούς μετριέται σε δισεκατομμύρια δολάρια», σχολίασε η Ρόγαν.

«Τα χρήματα δεν έχουν καμιά σχέση. Δεν καταλαβαίνεις; Έτσι κι αποκτούσαν το θησαυρό, δε θα πουλούσαν ποτέ ούτε ένα κομμάτι του. Θα τον κρατούσαν κλειδωμένο σε κάποιο θησαυροφυλάκιο ύψιστης ασφάλειας και δε θ' άφηναν ποτέ κανέναν να τον δει. Μόνο οι ίδιοι θα τον καμάρωναν κρυφά, ολομόναχοι. Είναι ένα αλλόκοτο, ανανιστικό πάθος».

«Πολύ περίεργη λέξη χρησιμοποίησες για να το περιγράψεις!»

«Αλλά ακριβέστατη, σε διαβεβαιώ. Είναι σαν σεξουαλικό ερέθισμα, μια καταπιεστική παρόρμηση, παρόμοια μ' εκείνη ενός καθ' έξιν δολοφόνου».

«Λατρεύω καθετί που σχετίζεται με την αρχαία Αίγυπτο, αλλά αδυνατώ να φανταστώ μια τόσο αρρωστημένη λαχτάρα», είπε η Ρόγαν.

«Μην ξεχνάς όμως ότι οι άνθρωποι στους οποίους αναφερόμαστε δεν είναι συνηθισμένοι. Τα αμύθητα πλούτη τους τους επιτρέπουν να ικανοποιούν όλες τις ορέξεις τους. Όλες οι φυσιολογικές, συνηθισμένες ανθρώπινες αδυναμίες σύντομα γίνονται ανούσιες και βαρετές. Μπορούν ν' αποκτήσουν ό,τι επιθυμούν, κάθε γυναίκα ή και άντρα που ορέγονται, να εκτονώσουν κάθε καπρίτσιο, κάθε διαστροφή τους, νόμιμη ή όχι. Στο τέλος πρέπει να βρουν κάτι που δεν μπορεί να το αποκτήσει κανένας άλλος. Είναι το μόνο που μπορεί να τους συγκινήσει πλέον».

«Άρα, έχουμε ίσως να κάνουμε με παράφρονα;» ρώτησε ήρεμα η Ρόγαν.

«Με κάτι πολύ χειρότερο», τη διόρθωσε ο Νίκολας. «Έχουμε να κάνουμε μ' έναν άμπλουτο και πανίσχυρο μανιακό, τόσο βαθιά αρρωστημένο που δε θα σταματήσει μπροστά σε τίποτα».

Για πρωινό τσίμπησαν κρύο αγριοπερίστερο. Και ύστερα, ο καθένας με τη σειρά του αποσύρθηκε διακριτικά στο βάθος της σπηλιάς για να μπορέσει ο άλλος να γδυθεί και να κάνει ντους στον καταρράχτη.

Το νερό ήταν παγωμένο κι έπεφτε με την ορμή πυροσβεστικής μάνικας. Η Ρόγιαν χοροπηδούσε στο γερό της πόδι κοντανασαίνοντας κι αφήνοντας μικρές κραυγές. Βγήκε από το νερό ανατριχιάζοντας από το κρύο. Το ντους την είχε αναζωογονήσει όμως και, παρ' όλο που ξαναφόρεσε αναγκαστικά τα ίδια βρόμικα ρούχα, της έδωσε το κουράγιο να ξεκινήσει την τελευταία ανηφόρα ως την κορυφή.

Πριν βγουν από τη σπηλιά του καταρράχτη, εξέτασαν και πάλι ο ένας τα τραύματα του άλλου. Η πληγή στο κεφάλι του Νίκολας έκλεινε χωρίς πρόβλημα, αλλά το γόνατο της Ρόγιαν είχε τα ίδια χάλια όπως και την προηγούμενη μέρα. Το πρήξιμο δεν είχε υποχωρήσει καθόλου και το μελάνιασμα είχε αρχίσει να γίνεται κιτρινωπό στην περιφέρεια. Δεν μπορούσαν να κάνουν τίποτ' άλλο παρά να το δέσουν πάλι σφιχτά με το μαντίλι του Νίκολας.

Τελικά, ο Νίκολας υποχώρησε κι εγκατέλειψε το σακίδιό του και τη διπλωμένη προβιά του ντικ-ντικ. Ήξερε ότι θα έβαζε σε δοκιμασία τα όρια της φυσικής αντοχής του κι ότι, όσο ελαφριά κι αν ήταν αυτά τα αντικείμενα, κάθε πρόσθετο κιλό βάρους που θα σήκωνε μπορεί να σήμαινε τη μοιραία διαφορά: το να φτάσει στην κορυφή ή να πεθάνει από εξάντληση πάνω στο μονοπάτι. Κράτησε πάνω του μόνο τα τρία φιλμ, τα μοναδικά στοιχεία που τους είχαν απομείνει από τη στήλη του Τάιτα. Δεν τόλμησε να διακινδυνεύσει να τα χάσει, γι' αυτό τα ασφάλισε στην τσέπη του πουκαμίσου του και κούμπωσε το κουμπί. Το σακίδιο και την προβιά τα έκρυψε σε μια φαρδιά ρωγμή του βράχου, στο βάθος της σπηλιάς, ελπίζοντας ότι θα επέστρεφε κάποια μέρα να τα πάρει.

Έτσι, ξεκίνησαν το τελευταίο και δυσκολότερο κομμάτι της ανάβασης. Αρχικά, η Ρόγιαν έκανε μια προσπάθεια να κινηθεί μόνη της, έστω και γέρνοντας βαριά στον ώμο του Νίκολας. Δυστυχώς, μετά από μιας ώρας πορεία, ο πόνος στο πληγωμένο γόνατό της έγινε τόσο αφόρητος, που σωριάστηκε σ' ένα βραχάκι στην άκρη του μονοπατιού, απόλυτα εξαντλημένη.

«Κατάντησα μεγάλος μελάς, Νίκι», είπε κουρασμένα.

«Ανέβα να ξεκινήσουμε! Οι μικροί χωράνε παντού!»

Συνέχισαν την ανάβαση με τη Ρόγίαν στην πλάτη του Νίκολας —το πονεμένο πόδι της τεντωμένο μπροστά— μ' εκείνον ν' ανηφορίζει σηκώνοντας όλο το βάρος του φορτίου. Προχωρούσαν όμως πολύ πιο αργά από την προηγούμενη μέρα. Ο Νίκολας αναγκαζόταν να κάνει όλο και συχνότερες στάσεις για να ξεκουράζεται. Στα λιγότερο ανηφορικά τμήματα την κατέβαζε και η Ρόγίαν πιανόταν από τον ώμο του και πήγαινε χοροπηδώντας στο ένα πόδι. Σύντομα όμως αναγκαζόταν να τη σηκώσει ξανά στην πλάτη του για να συνεχίσουν.

Η πορεία τους μετατράπηκε σε εφιάλτη κι έχασαν και οι δυο την αίσθηση του χρόνου. Οι ώρες κυλούσαν απaráλλαχτες μέσα στο ίδιο ατέλειωτο μαρτύριο. Σε κάποιο στάδιο κάθισαν και οι δυο κατάχαμα, εξαντλημένοι, με τάση για εμετό από τη δίψα, την κούραση και τον πόνο. Είχαν αδειάσει το παγούρι του νερού πριν από μια ώρα και δεν υπήρχε περίπτωση να βρουν άλλο πιο πάνω, παρά μόνο αν και όταν θα έφταναν στην κορυφή και συναντούσαν ξανά τον ποταμό Νταντέρα.

«Αφησέ με εμένα και φύγε», ψιθύρισε βραχνά η Ρόγίαν.

Ο Νίκολας ανακάθισε απότομα και την κοίταξε εμβρόντητος. «Μη λες κουταμάρες! Πλοίο χωρίς σαβούρα δεν πάει».

«Δεν πρέπει να είναι πολύ μακριά ως την κορυφή», επέμεινε η Ρόγίαν. «Θα επιστρέψεις μαζί με τους άντρες του Μπόρις, που θα σε βοηθήσουν να με κουβαλήσετε».

«Αν βρίσκονται ακόμα εκεί κι αν δε σ' ανακαλύψουν πρώτοι οι δολοφόνοι του Πήγασου». Ο Νίκολας σηκώθηκε, παραπατώντας ελαφρά. «Ξέχνα το. Θ' ανεβούμε μαζί ως πάνω». Και την τράβηξε από το χέρι για να τη σηκώσει.

Την έβαλε να μετράει φωναχτά κάθε βήμα του και μόλις έφτανε στα εκατό, έκανε στάση για ξεκούραση. Ύστερα άρχιζε η επόμενη εκατοντάδα, ώπου ο κόσμος όλος συμπυκνώθηκε στη φωνή της Ρόγίαν —που μετρούσε αργά και σιγανά— και σ' ένα μικρό κομμάτι εδάφους μπροστά στα πόδια του. Δεν έβλεπε πια ούτε το βράχο από τη μια πλευρά του στενού μονοπατιού ούτε το απέραντο κενό από την άλλη. Όταν παραπατούσε ή χτυπούσε κατά λάθος το βράχο με τα πλευρά του κι ο πόνος γινόταν μια δυνατή σουβλιά στο γόνατό της, η Ρόγίαν έκλεινε τα μάτια και συνέχιζε το μέτρημα, αγωνιώντας μην την προδώσει η φωνή της.

Όταν έκαναν στάση, ο Νίκολας έμενε όρθιος, γέρνοντας πάνω στο βράχο, γιατί δεν ήταν σίγουρος ότι θα τον κρα-

τούσαν τα πόδια του να ξανασηκωθεί έτσι και καθόταν. Ούτε τολμούσε να κατεβάσει τη Ρόγαν από την πλάτη του. Η προσπάθεια να την ξανασηκώσει μετά ίσως να ήταν πολύ μεγάλη. Δεν είχε πια τη δύναμη.

«Κοντεύει να σκοτεινιάσει», ψιθύρισε η Ρόγαν κοντά στ' αυτί του. «Πρέπει να σταματήσουμε για τη νύχτα. Ήταν πάρα πολύ για σένα σήμερα, Νίκι. Θα πεθάνεις, αν συνεχίσεις».

«Άλλα εκατό», μουρμούρισε ο Νίκολας.

«Όχι, Νίκι. Κατέβασέ με!»

Αντί γι' αυτό, ο Νίκολας έσπρωξε με τον ώμο του το βράχο, ανασηκώθηκε και ξανάρχισε την ανάβαση τρεκλίζοντας και με βήματα βαριά.

«Μέτρα!» είπε μόνο.

Η Ρόγαν ξανάρχισε υπάκουα: «...τρία, τέσσερα... πενήντα ένα, πενήντα δύο...»

Ξαφνικά, η κλίση του εδάφους άλλαξε τόσο απότομα που ο Νίκολας παραλίγο να πέσει μπροστά. Το μονοπάτι είχε γίνει επίπεδο κι αυτός, σαν μεθυσμένος ή σαν τυφλός, είχε αναζητήσει ένα ανύπαρκτο σκαλοπάτι.

Παραπάτησε μερικά μικρά βήματα και κατάφερε να κερδίσει ξανά την ισορροπία του. Στάθηκε εκεί, μπροστά στο χείλος του γκρεμού, κοιτώντας μπροστά του μέσα στο μισόφωτο του σούρουπου, ανίκανος αρχικά να πιστέψει αυτό που έβλεπαν τα μάτια του. Υπήρχαν φώτα στο βάθος και για μια στιγμή πίστεψε ότι είχε παραισθήσεις. Ύστερα άκουσε ανθρώπινες φωνές και κούνησε δυνατά το κεφάλι του για να σιγουρευτεί ότι διατηρούσε ακόμα επαφή με την πραγματικότητα.

«Θεέ μου! Νίκι, τα κατάφερες. Είμαστε επάνω. Υπάρχουν αυτοκίνητα, άνθρωποι. Τα κατάφερες, Νίκι. Τα κατάφερες!»

Προσπάθησε να της απαντήσει, αλλά ο λαιμός του είχε κλείσει και οι λέξεις δεν έβγαιναν. Κινήθηκε τρεκλίζοντας προς τα φώτα κι άκουσε τη Ρόγαν να φωνάζει αδύναμα πάνω από την πλάτη του. «Ε, σεις! Βοηθήστε μας». Πρώτα στα αγγλικά κι αμέσως μετά στα αραβικά. «Ελάτε να μας βοηθήσετε».

Ακολούθησαν κραυγές έκπληξης και τρεχαλητά. Ο Νίκολας λύγισε τα γόνατά του και χαμήλωσε αργά πάνω στο χορτάρι, αφήνοντας τη Ρόγαν να γλιστρήσει μαλακά από την πλάτη του. Σκοτεινές σιλουέτες μαζεύτηκαν γύρω τους και τους μετέφεραν, σχεδόν σηκωτούς, προς τα φώτα. Ύστερα το φως ενός φακού έλουσε το πρόσωπο του Νίκολας και μια φωνή με τέλεια εγγλέζικη προφορά ακούστηκε να λέει: «Γεια σου, Νίκι.

Πολύ ευχάριστη έκπληξη, πράγματι. Ήρθα από την Αντίς Αμπέμπα να ψάξω για το πτώμα σου. Πληροφορήθηκα ότι ήσουν νεκρός. Μάλλον πρόωρη εκτίμηση, θα έλεγα».

«Γεια σου, Τζέφρι. Καλοσύνη σου που μπήκες στον κόπο».

«Υποθέτω ότι θα έπινες ευχαρίστως ένα τσάι. Φαίνεσαι μάλλον εξουθενωμένος», είπε ο Τζέφρι Τέναντ. «Ξέρεις, δεν το είχα προσέξει· τα γένια σου έχουν γκριζάρει. Καθόλου άσχημα. Σου δίνουν στυλ».

Μόνο τότε συνειδητοποίησε ο Νίκολας τι εικόνα θα πρέπει να παρουσίαζε, βρόμικος, σκονισμένος, αξύριστος και ταλαιπωρημένος όπως ήταν.

«Θυμάσαι τη δόκτορα αλ Σίμα;» είπε στον Τζέφρι. «Έχει χτυπήσει το γόνατό της. Μήπως θα μπορούσες να τη φροντίσεις;»

Και τότε τα πόδια του έπαψαν πια να τον κρατάνε.

Ο Τζέφρι Τέναντ πρόλαβε και τον άρπαξε μια στιγμή πριν σωριαστεί. «Κουράγιο, παλιόφιλε», του ψιθύρισε. Τον οδήγησε σε μια πάνινη πτυσσόμενη πολυθρόνα και τον έβαλε να καθίσει. Σχεδόν αμέσως, εμφανίστηκε μια δεύτερη πολυθρόνα για τη Ρόγιαν.

«Λέτα τσάι χάπα!» ούρλιαξε ο Τζέφρι. Ήταν η παναφρικανική εγγλέζικη κραυγή που πάντα είχε σαν αποτέλεσμα μια κανάτα αχνιστό τσάι με υπερβολική δόση ζάχαρης. Ο Τζέφρι έβαλε από μια κούπα στο χέρι της Ρόγιαν και του Νίκολας.

Ήπιαν και οι δυο λαίμαργα, αδιαφορώντας αν έκαιγαν τη γλώσσα τους, και η τανίνη και η ζάχαρη επέδρασαν σαν ισχυρά τονωτικά στον ταλαιπωρημένο οργανισμό τους.

«Τώρα πια είμαι σίγουρος ότι θα ζήσω», είπε ο Νίκολας κι αναστέναξε ευχαριστημένος.

«Δεν έχω πρόθεση να σε πιέσω, Νίκι, αλλά μήπως θα μπορούσες να μου πεις τι διάβολο συμβαίνει εδώ;» ρώτησε ο Τζέφρι.

«Γιατί δε μου λες εσύ πρώτα;» Ο Νίκολας ήθελε λίγο χρόνο για να μπορέσει να εκτιμήσει την κατάσταση. Τι ήξερε ο Τζέφρι και ποιος τον είχε πληροφορήσει;

«Το πρώτο που μάθαμε ήταν ότι ψάρεψαν στο ποτάμι, κοντά στα σουδανικά σύνορα, το λευκό κυνηγό, το φίλο σου τον Μπραζίλοφ, κόσκινο από τις σφαίρες. Τον είχαν μισοφάει οι κροκόδειλοι και η αστυνομία τον αναγνώρισε από τα χαρτιά που είχε στο τσαντάκι της ζώνης του».

Ο Νίκολας έριξε μια ματιά στη Ρόγιαν, προειδοποιώντας τη να μην αντιδράσει.

«Την τελευταία φορά που τον είδαμε ξεκίνησε για μια κυνηγετική ανίχνευση της περιοχής μόνος του», εξήγησε ο Νίκολας. «Μάλλον έπεσε πάνω στην ίδια συμμορία των *σούφτα* που επιτέθηκαν και στον καταυλισμό μας».

«Ναι, το μάθαμε κι αυτό. Ο συνταγματάρχης Νόγκο μας έστειλε μήνυμα με τον ασύρματο στην Αντίς».

Ο Νίκολας και η Ρόγιαν δεν είχαν προσέξει τον Νόγκο ανάμεσα στους άντρες. Μόνο όταν βγήκε μπροστά και στάθηκε κάτω από το δυνατό φως της λάμπας γκαζιού, η Ρόγιαν τεντώθηκε σαν να είχε δεχτεί χαστούκι και το πρόσωπό της πήρε μια έκφραση έντονης απέχθειας και οργής. Ο Νίκολας έσκυψε αυτόματα και της έσφιξε το χέρι για να προλάβει κάποια πολύ χειρότερη αντίδραση. Σε μερικές στιγμές, η Ρόγιαν χαλάρωσε ξανά και μπόρεσε να ελέγξει απόλυτα τα αισθήματά της.

«Νιώθω μεγάλη ανακούφιση που σας βλέπω, σερ Κουίντον-Χάρπερ», είπε ο Νόγκο. «Μας κάνετε ν' ανησυχήσουμε τρομερά τις τελευταίες τρεις μέρες».

«Χίλια συγνώμη», απάντησε ήρεμα ο Νίκολας.

«Παρακαλώ, σερ, δεν ήθελα να σας προσβάλω. Πήραμε όμως μια αναφορά από την Εταιρεία Μεταλλευτικών Ερευνών Πήγγασος ότι εσείς και η κυρία αλ Σίμα είχατε πέσει θύματα μιας έκρηξης από δυναμίτη. Ήμουν παρών όταν ο κύριος Χελμ, ο επιστάτης της μεταλλευτικής εταιρείας, σας είχε προειδοποιήσει ότι βάζουν συχνά φουρνέλα στο φαράγγι».

«Μα εσείς...» άρχισε να λέει η Ρόγιαν, αλλά ο Νίκολας της έσφιξε ξανά το χέρι και την εμπόδισε να συνεχίσει.

«Οπωσδήποτε ήταν δική μας απροσεξία, συνταγματάρχα. Ωστόσο, η δόκτωρ αλ Σίμα έχει τραυματιστεί και είμαστε και οι δυο πολύ ταραγμένοι απ' αυτή τη δυσάρεστη περιπέτεια. Πολύ σημαντικότερο, όμως, είναι το γεγονός ότι πολλοί άλλοι άνθρωποι, άντρες από το προσωπικό του καταυλισμού και καλόγεροι από το μοναστήρι, έχασαν τη ζωή τους από την επιδρομή των *σούφτα* και την έκρηξη στο φαράγγι. Αμέσως μόλις επιστρέψουμε στην Αντίς, θα δώσω πλήρη αναφορά στις Αρχές».

«Ελπίζω να μην καταλογίσετε ευθύνες...» άρχισε να λέει ο Νόγκο, αλλά ο Νίκολας τον διέκοψε βιαστικά.

«Και βέβαια όχι. Εσείς δε φταίτε σε τίποτε. Αντίθετα, μας είχατε προειδοποιήσει για τον κίνδυνο των ανταρτών. Άλλωστε δεν ήσαστε παρών, τι θα μπορούσατε να κάνετε; Θα έλεγα ότι εκτελέσατε το καθήκον σας με παραδειγματικό τρόπο».

Ο Νόγκο φάνηκε ν' ανακουφίζεται. «Χαίρομαι που το λέτε αυτό, σερ Κούντον-Χάρπερ».

Ο Νίκολας τον παρατήρησε για λίγο. Έδειχνε τόσο φιλικός και καλοσυνάτος, τόσο πρόθυμος να τους εξυπηρετήσει και να τους προστατέψει! Για μια στιγμή του πέρασε από το μυαλό ότι είχε κάνει λάθος, ότι ήταν κάποιος άλλος αυτός που είχε δει στο Τζετ Ρέιντζερ που περιπολούσε στη χαράδρα, ψάχνοντας για τα πτώματά τους μετά την έκρηξη.

Πίεσε τον εαυτό του να χαμογελάσει στον Νόγκο με τον πιο φιλικό τρόπο. «Θα σας ήμουν ευγνώμων αν μπορούσατε να μου κάνετε μια μικρή εξυπηρέτηση, συνταγματάρχα».

«Φυσικά», απάντησε ο Νόγκο με υπερβολική προθυμία. «Οτιδήποτε περνάει από το χέρι μου».

«Αναγκάστηκα ν' αφήσω το σακίδιό μου κι ένα μικρό κυνηγετικό τρόπαιο στη σπηλιά πίσω από τον καταρράχτη», του είπε ο Νίκολας. «Στο σακίδιο είναι τα διαβατήριά μας και οι ταξιδιωτικές μας επιταγές. Θα με υποχρεώνατε αν στέλνατε έναν από τους άντρες σας να τα φέρει».

Ενώ έδινε οδηγίες στον Νόγκο για το πού ακριβώς είχε κρύψει τα πράγματά του, ο Νίκολας αντλούσε μια διεστραμμένη ικανοποίηση από το να φορτώνει στον παραλίγο δολοφόνο του μια ασήμαντη αγγαρεία. Ύστερα στράφηκε στο φίλο του, για να μη διακρίνει ο Νόγκο την εκδικητική λάμψη στο βλέμμα του. «Αλήθεια, Τζέφρι, πώς ήρθες εδώ;»

«Με αεροπλανάκι ως το Ντέμπρα Μαριάμ. Υπάρχει ένας διάδρομος για προσγειώσεις έκτακτης ανάγκης. Εκεί μας συνάντησε ο συνταγματάρχης και μας έφερε ως εδώ με στρατιωτικό τζιπ», εξήγησε ο Τζέφρι. «Ο πιλότος και το σκάφος μάς περιμένουν στο χωριό».

Ο Τζέφρι διέκοψε την κουβέντα για να δώσει μια εντολή σε φριχτά αμχαρικά σ' έναν από τους άντρες του προσωπικού. Ύστερα στράφηκε πάλι στον Νίκολας. «Είπα να σας ετοιμάσουν από ένα ζεστό μπάνιο. Στη συνέχεια, ένα χορταστικό δείπνο κι ένας καλός ύπνος είναι ό,τι σας χρειάζεται. Αύριο θα επιστρέψουμε στην Αντίς Αμπέμπα. Θα είμαστε εκεί το αργότερο κατά το βραδάκι».

Χτύπησε ενθαρρυντικά τη Ρόγιαν στον ώμο, κρύβοντας το καθαρά σεξουαλικό ενδιαφέρον του πίσω από ένα χαμόγελο όλο έγνοια και καλοσύνη. «Ομολογώ ότι χαίρομαι αφάνταστα που δεν αναγκάστηκα τελικά να κατεβώ στο φαράγγι του Αμπαί να σας ψάχνω. Έχω ακούσει ότι είναι φοβερός αγριότοπος».

Θα σας πείραζε πολύ, δόκτορ αλ Σίμα, αν καθίσω μπροστά; Φοβερή αγένεια εκ μέρους μου, αλλά υποφέρω από ναυτία στα αεροπλάνα», εξήγησε ο Τζέφρι στη Ρόγιαν, ενώ περίμεναν να διώξουν τις κατσίκες από τον αεροδιάδρομο του Ντέμπρα Μαριάμ. Στο μεταξύ, ο Νίκολας τακτοποιούσε την προβιά του ντικ-ντικ κάτω από την πίσω θέση του μικρού αεροσκάφους. Ένας λοχίας από την ομάδα του Νόγκο είχε κατεβεί μέσα στη νύχτα τον γκρεμό ως τον καταρράχτη κι ο συνταγματάρχης είχε παραδώσει στον Νίκολας την προβιά και το σακίδιό του την ώρα του πρωινού.

Ο Νόγκο τους αποχαιρέτησε μ' ένα εγκάρδιο νεύμα καθώς το μικρό σκάφος τροχοδρομούσε μέσα σ' ένα σύννεφο σκόνης. Ο Νίκολας του ανταπέδωσε το χαιρετισμό χαμογελώντας πλατιά και μουρμουρίζοντας μέσ' από τα δόντια του: «Κάποτε θα σου σπάσω τα μούτρα, Νόγκο, να μου το θυμάσαι».

Το μικρό τετραθέσιο Τσέσνα 260 άφησε το έδαφος κι άρχισε να κερδίζει ύψος. Ο ορίζοντας πάνω από το φαράγγι του Αμπαί ήταν ένα απέραντο χωράφι με κοσμικά μανιτάρια —πελώρια, πυκνά σύννεφα που ανέβαιναν ως τη στρατόσφαιρα. Ο αέρας κάτω από το μέτωπο της καταιγίδας ήταν τόσο ταραγμένος που ένιωθαν σαν να ταξίδευαν σε φουρτουνιασμένη θάλασσα. Ο Τζέφρι, μπροστά, φαινόταν να υποφέρει από το ταρακούνημα. Καθόταν απόλυτα βουβός και στητός και δεν έδινε καμιά σημασία στους άλλους.

Ο Νίκολας και η Ρόγιαν δεν είχαν βρει ευκαιρία να συζητήσουν ιδιαιτέρως το προηγούμενο βράδυ. Τώρα, στριμωγμένοι δίπλα δίπλα στις πίσω θέσεις του μικρού αεροπλάνου, με το θόρυβο της μηχανής να σκεπάζει τις φωνές και τον Τζέφρι απόλυτα απορροφημένο από την προσπάθειά του να μην κάνει εμετό, μπόρεσαν να αποφασίσουν την ιστορία που θα έλεγαν.

Ο Τζέφρι είχε αφήσει να εννοηθεί ξεκάθαρα ότι ο Βρετανός πρέσβης στην Αντίς Αμπέμπα ήταν κάθε άλλο παρά ευχαριστημένος από την ενόχληση που του είχαν προκαλέσει. Προφανώς, η κυβέρνηση της Βρετανίας τον είχε πνίξει στα φαξ από τη στιγμή που ανέφερε την εξαφάνιση του σερ Νίκολας Κούντον-Χάρπερ. Επιπλέον, ο διοικητής της αιθιοπικής αστυνομίας ήθελε οπωσδήποτε να ανακρίνει τους δυο Βρετανούς. Ο Νίκολας και η Ρόγιαν δεν έπρεπε να εμπλέξουν με κανέναν τρόπο τον Μεκ Νιμούρ στην υπόθεση

της δολοφονίας του Μπόρις Μπραζίλοφ και, ταυτόχρονα, να κρύψουν ότι είχαν έστω και την παραμικρή υποψία για το ρόλο του Πήγασου. Ήταν σίγουρο πως έτσι και μάθαιναν οι άνθρωποι του Πήγασου ότι υποψιάζονταν ποιος ήταν ο δεύτερος παίκτης στο παιχνίδι του Τάιτα, η αντίδρασή τους θα ήταν άμεση και ίσως μοιραία.

Κυρίως, όμως, έπρεπε ν' αποφύγουν να έρθουν σε σύγκρουση με τις Αρχές της Αιθιοπίας, ώστε να μην τους δώσουν αφορμή να ακυρώσουν τις βίζες τους ή να τους κηρύξουν ανεπιθύμητους στη χώρα. Συμφώνησαν, λοιπόν, να κάνουν τους ανήξερους και να παραστήσουν τους αθώους τουρίστες που έμπλεξαν άθελά τους σε υποθέσεις στις οποίες όχι μόνο δε συμμετείχαν, αλλά ούτε καν καταλάβαιναν.

Όταν προσγειώθηκαν στην Αντίς Αμπέμπα, είχαν στήσει την ιστορία τους ως την τελευταία λεπτομέρεια και είχαν κάνει μπόλικες πρόβες. Αμέσως μόλις σταμάτησε το σκάφος μπροστά στα κτίρια του αεροδρομίου κι ο πιλότος έσβησε τον κινητήρα, ο Τζέφρι ξαναβρήκε το χρώμα του, εκτός από μια ελαφριά κιτρινίλα που έμεινε γύρω από τα χείλη του, και πρόσφερε ιπποτικά το χέρι του στη Ρόγιαν για να κατεβεί από το Τσέσνα.

«Φυσικά, θα φιλοξενηθείτε στην πρεσβεία», τους είπε. «Τα ξενοδοχεία στην πόλη είναι στην πλειοψηφία τους άθλια κι ο Μεγάλος διαθέτει έναν αξιοπρεπή μάγειρα και μια εξαίσια κάβα κρασιών, στην οποία υπάρχει πρόσβαση. Θα φροντίσω εγώ να σας βρω ρούχα. Η γυναίκα μου έχει περίπου το ίδιο νούμερο μ' εσάς, δόκτορ Σίμα κι ο Νίκι θ' αναγκαστεί να βολευτεί με κάτι δικό μου. Ευτυχώς έχω ένα δεύτερο βραδινό κοστούμι. Ο Μεγάλος είναι κάπως μανιακός με τους τύπους».

Το κτίριο της βρετανικής πρεσβείας είχε χτιστεί στη διάρκεια της βασιλείας του αυτοκράτορα Χαϊλέ Σελασιέ, πριν από την εισβολή του Μουσολίνι, το 1930. Βρισκόταν στα προάστια της πόλης κι αποτελούσε ένα εξαιρετο δείγμα αποικιακής αρχιτεκτονικής, με φαρδιές, σκεπαστές βεράντες κι επικλινή στέγη από καλάμια. Οι φαρδιές πελούζες, που τις φρόντιζε μια μικρή στρατιά από κηπουρούς, ήταν καταπράσινες και «λιμνούλες» από ζωηρόχρωμες κόκκινες ποϊνσέτιες

δημιουργούσαν υπέροχη αντίθεση με το πυκνό, καλοκουρεμένο γρασιδί. Η έπαυλη είχε επιζήσει και στην επανάσταση και στον εμφύλιο πόλεμο που ακολούθησε.

Στην κεντρική είσοδο, ο Τζέφρι παρέδωσε τον Νικόλας και τη Ρόγίαν στον Αιθίοπα μπάτλερ με το μακρύ, αψεγάδιαστο λευκό *σάμα*, ο οποίος τους οδήγησε σε δυο συνεχόμενα δωμάτια του πρώτου ορόφου που επικοινωνούσαν μεταξύ τους με ενδιάμεση πόρτα. Ο Νικόλας άκουσε τις βρύσες να τρέχουν στη σουίτα της Ρόγίαν, ενώ ήταν βυθισμένος στη δική του μπανιέρα κι έστριβε τις κάνουλες του νερού με τα δάχτυλα των ποδιών του. Λίγο αργότερα άκουσε τη φωνή του γιατρού που την επισκέφτηκε για να φροντίσει το γόνατό της.

Το κοστούμι του Τζέφρι του ήταν φαρδύ στη μέση και κοντό στα μανίκια και στα μπατζάκια. Τα παπούτσια τον στένευαν και, σαν να μην έφταναν αυτά, τα μαλλιά του ήθελαν επειγόντως κούρεμα, όπως διαπίστωσε επιθεωρώντας τον εαυτό του στον καθρέφτη.

Γρήγορα το πήρε απόφαση ότι δεν μπορούσε να κάνει τίποτα και πήγε να χτυπήσει την πόρτα της Ρόγίαν.

«Πω, πω!» αναφώνησε όταν του άνοιξε. Η Σίλβια Τέναντ της είχε δανείσει ένα μακρύ βραδινό φόρεμα σε πράσινο φιστικί, που αναδεικνυε υπέροχα το μελαψό της δέρμα. Είχε λούσει τα μαλλιά της και τα είχε αφήσει ελεύθερα στους ώμους. Ο Νικόλας ένιωσε την καρδιά του να βροντοχτυπάει, σαν έφηβος στο πρώτο του ραντεβού.

«Είσαι υπέροχη», της είπε —και το εννοούσε.

«Ευχαριστώ, σερ», απάντησε χαμογελώντας η Ρόγίαν κι ανταπέδωσε τη φιλοφρόνηση. «Κι εσύ είσαι εντυπωσιακός. Μπορώ να κρατηθώ από το μπράτσο σου;»

«Θα προτιμούσα να σε κουβαλήσω στην πλάτη. Η δύναμη της συνήθειας, βλέπεις».

«Αυτές οι μέρες τέλειωσαν οριστικά», του είπε γελώντας η Ρόγίαν και στηρίχτηκε στο εβένινο μαστούνι με το οποίο την είχε προμηθεύσει ο μπάτλερ. Καθώς διέσχιζαν μαζί το μακρύ διάδρομο του ορόφου, τον ρώτησε ψιθυριστά: «Πώς λέγεται ο οικοδεσπότης μας;»

«Πρέσβης της αυτής μεγαλειότητας της βασίλισσας της Βρετανίας, σερ Όλιβερ Μπράντφορντ».

«Κατάφερες να στείλεις φαξ στην κυρία Στριτ;»

«Με την πρώτη προσπάθεια —και μου απάντησε ότι το έλαβε. Σου στέλνει τα *σαλαάμ* της και υπόσχεται να μας βρει

όλες τις πληροφορίες για τον Πήγασο σε κάνα δυο ώρες το αργότερο».

Η βραδιά ήταν ζεστή κι ο σερ Όλιβερ υποδέχτηκε τους καλεσμένους του στη βεράντα. Ο Τζέφρι έσπευσε να κάνει τις συστάσεις. Ο πρέσβης ήταν μεσήλικος, ασπρομάλλης και κοκκινοπρόσωπος. Ο Τζέφρι τους είχε προειδοποιήσει για τις διαθέσεις του απέναντι στους Βρετανούς τουρίστες που του δημιουργούσαν προβλήματα, αλλά το βλοσυρό ύφος του πρέσβη εξαφανίστηκε με το που αντίκρισε τη Ρόγιναν.

Εκτός από τον Τζέφρι και τη Σίλβια Τέναντ, υπήρχαν άλλοι δέκα καλεσμένοι για το δείπνο. Ο σερ Όλιβερ πρόσφερε το μπράτσο του στη Ρόγιναν και την έκανε ένα γύρο για να τη συστήσει σε όλους. Ο Νίκολας τους ακολουθούσε ταπεινά, έχοντας πια πάρει απόφαση το γεγονός ότι η Ρόγιναν έκανε τους περισσότερους αρσενικούς να συμπεριφέρονται μ' ένα συγκεκριμένο τρόπο.

«Να σας συστήσω το στρατηγό Ομπέιντ, διοικητή της αστυνομίας», είπε ο σερ Όλιβερ. Ο επικεφαλής της αιθιοπικής αστυνομίας ήταν ψηλός, πολύ μαύρος, ευγενέστατος και εξαιρετικά κομψός με την επίσημη στολή του. Κράτησε το χέρι της Ρόγιναν και υποκλίθηκε.

«Χαίρω αφάνταστα για τη γνωριμία. Θα περιμένω με μεγάλη χαρά το αυριανό ραντεβού μας».

Η Ρόγιναν έριξε μια αβέβαιη ματιά στον σερ Όλιβερ. Κανείς δεν την είχε ενημερώσει γι' αυτό.

«Ο στρατηγός Ομπέιντ θέλει να πάρει μερικές πληροφορίες από σας και τον σερ Νίκολας σχετικά με τις φασαρίες στο φαράγγι του Αμπάι», εξήγησε ο σερ Όλιβερ. «Πήρα την πρωτοβουλία ν' αναθέσω στη γραμματέα μου να σας κλείσει ένα ραντεβού για αύριο».

«Μια συνάντηση ρουτίνας, σας διαβεβαιώ, δόκτορ αλ Σίμα και σερ Νίκολας. Υπόσχομαι ότι θα σας απασχολήσω ελάχιστα».

«Είμαστε πρόθυμοι να εξυπηρετήσουμε το έργο της αστυνομίας», του απάντησε ευγενικά ο Νίκολας. «Τι ώρα να έρθουμε;»

«Το ραντεβού μας είναι για τις έντεκα, αν σας βολεύει».

«Πολύ λογική ώρα», συμφώνησε ο Νίκολας.

«Ο οδηγός μου θα είναι έτοιμος στις δέκα και μισή να σας μεταφέρει στο αρχηγείο της αστυνομίας», υποσχέθηκε ο σερ Όλιβερ.

Στο δείπνο, η Ρόγιναν κάθισε ανάμεσα στον σερ Όλιβερ και στο στρατηγό Ομπέιντ. Ήταν όμορφη, γοητευτική και

πνευματώδης και της έκαναν και οι δυο τα γλυκά μάτια. Ο Νίκολας συνειδητοποίησε ότι έπρεπε ν' αρχίσει να συνηθίζει στην ιδέα ότι θα μοιραζόταν τη συντροφιά της και με άλλους άντρες· είχε την αποκλειστικότητα για πάρα πολύ καιρό.

Από την πλευρά του, ο Νίκολας βρέθηκε στο ερωτικό στόχαστρο της λαίδης Μπράντφορντ. Ήταν η δεύτερη σύζυγος του πρέσβη, νεότερή του κατά τριάντα χρόνια, με ευδιάκριτη λονδρέζικη προφορά κι ακόμα πιο ευδιάκριτη λαϊκή καταγωγή, με βαμμένα ξανθά μαλλιά και πληθωρικό στήθος που απειλούσε να ξεχειλίσει από το πλουμιστό ντεκολτέ της. Γεροντικές αδυναμίες του πρέσβη, σκέφτηκε ο Νίκολας. Όσο για την κυρία, ήταν μανιακή με τη γενεαλογία της αγγλικής αριστοκρατίας —με άλλα λόγια, ανυπόφορη. Τον τρέλανε στις ερωτήσεις για τους προγόνους του, φτάνοντας μέχρι και πέντε γενεές πίσω.

Στο τέλος, απευθύνθηκε στο σύζυγό της, στην απέναντι πλευρά του τραπεζιού. «Ο σερ Νίκολας είναι ο ιδιοκτήτης του Κουίντον Παρκ. Το ήξερες, χρυσέ μου;» Και μετά στον Νίκολας: «Ο σύζυγός μου είναι φανατικός κυνηγός».

Ο σερ Όλιβερ έδειξε ανάλογα εντυπωσιασμένος από την πληροφορία της γυναίκας του. «Το Κουίντον Παρκ, ε; Διάβασα ένα άρθρο στους *Κυνηγετικούς Τάιμς* τις προάλλες. Το ανέφερε σαν έναν από τους καλύτερους κυνηγότοπους της Αγγλίας για το φασιανό κι ότι τα ίδια τα πουλιά σας είναι εξαιρετικά. Είναι αλήθεια;» Ο σερ Όλιβερ κοίταζε τον Νίκολας γεμάτος αδημονία.

«Ω, δεν ξέρω», απάντησε σεμνά ο Νίκολας. «Εμείς πάντως, είμαστε περήφανοι για τους φασιανούς μας. Θα πρέπει να έρθετε να κυνηγήσετε στο Κουίντον Παρκ την επόμενη φορά που θα βρεθείτε στην πατρίδα. Σαν καλεσμένος μου, φυσικά».

Από κείνη τη στιγμή, η συμπεριφορά του σερ Όλιβερ προς τον Νίκολας άλλαξε ριζικά. Έγινε εγκάρδιος και σχεδόν φορτικά περιποιητικός, φτάνοντας ως το σημείο να στείλει τον μπάτλερ να φέρει ένα μπουκάλι Λαφίτ του 1954 από το κελάρι.

«Του έκανες εξαιρετικά καλή εντύπωση», ψιθύρισε ο Τζέφρι στον Νίκολας. «Το Λαφίτ 1954 δεν το ξοδεύει παρά μόνο για ελάχιστους εκλεκτούς».

Ήταν περασμένα μεσάνυχτα όταν ο Νίκολας κατάφερε επιτέλους να δραπετεύσει από τη φορτική οικοδόεσποινα και ν' απαλλάξει και τη Ρόγιν από τις περιποιήσεις του σερ Ό-

λιβερ και του στρατηγού Ομπέιντ. Αποφεύγοντας το πονηρό βλέμμα του Τζέφρι Τέναντ, την κράτησε από το μπράτσο για να τη βοηθήσει ν' ανεβεί την εσωτερική σκάλα προς το δωμάτιό της.

«Ήσουν αναμφισβήτητα το αστέρι της βραδιάς», της είπε μόλις πήραν την πρώτη στροφή και δε φαίνονταν πια από το σαλόνι.

«Κι εσύ είχες τη λαίδη Μπράντφορντ να τρίβεται πάνω σου σαν γατούλα», είπε πικαρισμένη η Ρόγιν, προς μεγάλη ικανοποίηση του Νίκολας. Τελικά, δεν ήταν ο μόνος που ζήλευε.

Μπροστά στην πόρτα της όμως, η Ρόγιν φρόντισε να του διαλύσει κάθε αυταπάτη, προσφέροντάς του το μάγουλό της για το φιλί της καληνύχτας. Ο Νίκολας τη φίλησε στα πεταχτά.

«Εκείνο το στήθος!» μουρμούρισε η Ρόγιν. «Πρόσεξε μην έχεις εφιάλτες απόψε!» Και του έκλεισε την πόρτα πριν προλάβει να της πει λέξη.

Ο Νίκολας τράβηξε καμαρωτός και κεφάτος για το δωμάτιό του, αλλά μόλις άνοιξε και είδε το φάκελο στο πάτωμα σοβαρεύτηκε στη στιγμή. Πρέπει να τον είχε ρίξει κάτω από την πόρτα του κάποιος από τους υπηρέτες, κατά τη διάρκεια του δείπνου. Τον έσκισε βιαστικά και ξεδίπλωσε συνοφρυωμένος τις σελίδες που περιείχε. Όσο διάβαζε, η έκφρασή του άλλαζε συνεχώς και, τελικά, έκανε μεταβολή, επέστρεψε έξω από την πόρτα της Ρόγιν και χτύπησε διακριτικά.

Κύλησαν κάμποσα δευτερόλεπτα ώσπου ν' ανοίξει η πόρτα της μόλις μια χαραμάδα. Η Ρόγιν κοίταξε αναστατωμένη από το στενό άνοιγμα κι ο Νίκολας βιάστηκε να καθησυχάσει τις υποψίες της.

«Η απάντηση στο φαξ», είπε δείχνοντάς της τα χαρτιά. «Είσαι ντυμένη;»

«Μια στιγμή». Η Ρόγιν έκλεισε την πόρτα και την ξανάνοιξε σχεδόν αμέσως. «Πέρασε μέσα».

Τον έμπασε στο δωμάτιο και του έδειξε την καράφα στο ντουλαπάκι. «Θέλεις ένα ποτό;»

«Νομίζω πως το έχω ανάγκη», είπε ο Νίκολας. «Ξέρουμε σε ποιον ανήκει ο Πήγασος».

«Πες μου!»

Ο Νίκολας πήγε με το πάσο του στο μπαρ, ετοίμασε ένα ουίσκι και της χαμογέλασε κοιτώντας πάνω από τον ώμο του. «Δε θέλεις κι εσύ μια σόδα;»

«Πανάθεμά σε, Νίκολας Κούντον-Χάρπερ!» Η Ρόγιαν χτύπησε φουρκισμένη το γερό της πόδι στο πάτωμα. «Μη με παιδεύεις. Λέγε, ποιος είναι;»

«Όταν σε πρωτογνώρισα, ήσουν μια σεμνή και υπάκουη Ανατολίτισσα που ποτέ δεν έβγαζε γλώσσα στον άντρα. Κοίτα πώς έγινες τώρα! Φταίω εγώ που σε καλόμαθα».

«Σε προειδοποιώ ότι δεν έχεις δει ακόμα τα χειρότερα», του είπε η Ρόγιαν, πνίγοντας με το ζόρι ένα χαμόγελο. «Έλα, Νίκι, πες μου. Σε παρακαλώ».

«Κάθισε». Ο Νίκολας τράβηξε μια καρέκλα, κάθισε απέναντί της, ξεδίπλωσε το φαξ και την κοίταξε στα μάτια. «Η κυρία Στριτ δούλεψε γρήγορα. Στο δικό μου φαξ της σύστηνα να τηλεφωνήσει στο χρηματιστή μου στο Σίτι. Έχουμε τρεις ώρες διαφορά με το Γκρίνουιτς, οπότε πρέπει να τον πρόλαβε λίγο πριν φύγει από το γραφείο του. Τέλος πάντων, πήρε όλες τις πληροφορίες που της ζήτησα».

«Κόφ' το, Νίκι, αλλιώς θα σκίσω τη νυχτική μου, θα βάλω τις φωνές και θα προκαλέσω σκάνδαλο. Λέγε!»

Ο Νίκολας μελέτησε τάχα κάποιο σημείο στο φαξ και ύστερα άρχισε να διαβάζει: «“Η εταιρεία Πήγασος είναι εγγεγραμμένη στο χρηματιστήριο του Σίδνεϊ, με εταιρικό κεφάλαιο ύψους είκοσι εκατομμυρίων...”»

«Παράτα τις λεπτομέρειες», τον ικέτεψε η Ρόγιαν. «Πες μόνο το όνομα».

«“Το εξήντα πέντε τοις εκατό των μετοχών της ανήκει στην Εταιρεία Μεταλλευτικών Ερευνών Βαλχάλα”», συνέχισε ατάραχος ο Νίκολας, «“και το υπόλοιπο τριάντα πέντε στην Αυστριακή Μεταλλουργία Ανακόντα”».

Η Ρόγιαν εγκατέλειψε κάθε προσπάθεια. Έγειρε μπροστά στην καρέκλα της και βάλθηκε να τον κοιτάζει στωικά, με άδειο βλέμμα.

«“Και η Βαλχάλα και η Ανακόντα είναι θυγατρικές που ανήκουν εξ ολοκλήρου στη Β.Ο.Μ.Α. —Βιομηχανία Ορυκτών και Μεταλλευμάτων Αμβούργου. Το σύνολο των μετοχών της Β.Ο.Μ.Α. ανήκει στην οικογένεια φον Σίλερ, της οποίας τα μοναδικά μέλη είναι ο Γκότχολντ Ερνστ φον Σίλερ και η σύζυγός του Ίνγκεμαρ”».

«Ο φον Σίλερ», επανέλαβε η Ρόγιαν, κοιτώντας πάντα τον Νίκολας με άδειο βλέμμα. «Ο Ντουρέντ τον υπολόγιζε σαν πιθανό χρηματοδότη της αποστολής. Θα πρέπει να διάβασε το βιβλίο του Γουίλμπουρ Σμιθ —ξέρω ότι έχει μεταφραστεί στα γερμανικά. Προφανώς, επικοινωνήσε αμέσως

με τον Ντουρέντ, έτσι όπως έκανες κι εσύ. Με τη διαφορά ότι αυτός δεν πείστηκε από την άρνηση του Ντουρέντ».

«Τα ίδια ακριβώς συμπεράσματα έβγαλα κι εγώ», συμφώνησε ο Νίκολας. «Δε θα του ήταν δύσκολο να πάρει πληροφορίες από το μουσείο του Καΐρου και να διαπιστώσει ότι εσύ κι ο Ντουρέντ δουλεύατε κάποιους σημαντικούς παπύρους. Τη συνέχεια την ξέρουμε καλά».

«Και πώς κατάφερε να φέρει τόσο γρήγορα τον Πήγασο στην Αιθιοπία;»

«Σ' αυτό το σημείο ο φον Σίλερ στάθηκε διαβολεμένα τυχερός. Ο Τζέφρι μου είπε ότι πριν από πέντε χρόνια, λίγο πριν από την κατάρρευση του καθεστώτος Μεγκίστου, είχε παραχωρηθεί στον Πήγασο το δικαίωμα έρευνας και εκμετάλλευσης κοιτασμάτων χαλκού. Ο φον Σίλερ βρισκόταν ήδη στην Αιθιοπία, πριν μάθει για τους παπύρους. Το μόνο που χρειάστηκε να κάνει ήταν να μεταφέρει τις εγκαταστάσεις της μεταλλευτικής επιχείρησης από το Βορρά, όπου λειτουργούσαν, στο οροπέδιο πάνω από το φαράγγι του Αμπάι. Σίγουρα θα διαπιστώσουμε ότι ο Τζέικ Χελμ είναι ένα από τα πρωτοπαλικάρα του, ο ειδικός για τις βρομοδουλειές, που τον στέλνει σε διάφορα σημεία του κόσμου. Είναι επίσης σίγουρο ότι τον Νόγκο τον έχουν στο τσεπάκι τους. Πέσαμε κατευθείαν στο στόμα του λύκου».

Η Ρόγαν έμεινε συλλογισμένη. «Τώρα εξηγούνται όλα. Αμέσως μόλις ανέφερε ο Χελμ στο αφεντικό του την άφιξή μας, ο φον Σίλερ του έδωσε εντολή να οργανώσει την επιδρομή των *σούφτα* στον καταυλισμό μας. Θεέ μου, πόσο τον μισώ αυτό τον άνθρωπο! Δεν τον έχω δει ποτέ μου, αλλά τον μισώ όσο δεν πιστευα ότι ήμουν ικανή να μισήσω».

«Τουλάχιστον, τώρα ξέρουμε με ποιον έχουμε να κάνουμε».

«Όχι απόλυτα», είπε η Ρόγαν. «Ο φον Σίλερ πρέπει να είχε κάποιον δικό του στο Κάιρο· κάποιον με σημαντικό πόστο».

«Πώς τον λένε τον υπουργό σου;» ρώτησε ο Νίκολας.

«Όχι!» φώναξε η Ρόγαν. «Ο Αταλάν Αμπού Σιν; Αποκλείεται! Τον ξέρω από μικρό παιδί. Είναι βράχος ηθικής. Απόλυτα αδιάφθορος».

«Είναι εκπληκτικό το τι μπορεί να προκαλέσει μια μίζα εκατό χιλιάδων δολαρίων στα θεμέλια ακόμη και του πιο ακλόνητου βράχου», παρατήρησε ήρεμα ο Νίκολας και η Ρόγαν απέμεινε να τον κοιτάζει με το στόμα ανοιχτό.

Στο τραπέζι του πρωινού ήταν μόνο οι δυο τους. Ο σερ Ολιβερ είχε φύγει για το γραφείο του μια ώρα νωρίτερα και η λαίδη Μπράντφορντ δεν είχε ξυπνήσει ακόμη.

«Κοιμήθηκα ελάχιστα τη νύχτα», είπε η Ρόγαν. «Σκεφτόμουν συνέχεια τον Αταλάν. Ω Νίκι, δεν αντέχω ούτε την ιδέα ότι μπορεί να είναι ανακατεμένος στο φόνο του Ντουρέντ».

«Λυπάμαι αν σου χάλασα τον ύπνο, αλλά είμαστε υποχρεωμένοι ν' αντιμετωπίσουμε όλες τις πιθανότητες», είπε ο Νίκολας κι άλλαξε θέμα. «Χάσαμε αρκετό καιρό. Ο Πήγασος έχει το πεδίο ελεύθερο από χτες. Θέλω να γυρίσω στην πατρίδα και ν' αρχίσω αμέσως να προετοιμάζω την επιχείρηση της επιστροφής μας εδώ».

«Να τηλεφωνήσω για αεροπορικά εισιτήρια;» προσφέρθηκε η Ρόγαν και σηκώθηκε πριν πάρει απάντηση. «Πάω να βρω ένα τηλέφωνο».

«Τελείωσε το πρωινό σου πρώτα».

«Χόρτασα», απάντησε η Ρόγαν τραβώντας ήδη προς την πόρτα.

«Δεν απορώ που είσαι πετσί και κόκαλο», φώναξε πίσω της ο Νίκολας και ξαναγέμισε το πιάτο του με ομελέτα και μπέικον.

Η Ρόγαν επέστρεψε σε δεκαπέντε λεπτά. «Αύριο το απόγευμα στις τρεις και μισή με την Κέννα Αιργουέις. Πτήση για Ναϊρόμπι και σύνδεση με την πτήση της Μπρίτις Αιργουέις για Χίθροου νωρίς το βραδάκι».

«Μπράβο», επιδοκίμασε ο Νίκολας. Σκούπισε το στόμα του με την πετσέτα και σηκώθηκε. «Το αυτοκίνητο είναι έξω και περιμένει να μας πάει στο αρχηγείο της αστυνομίας για να κουβεντιάσουμε με τον καινούριο θαυμαστή σου, το στρατηγό Ομπέιντ. Πάμε».

Στο κτίριο της αστυνομίας τους υποδέχτηκε ένας αστυνομικός που τους έμπασε από μια πλαϊνή, ιδιωτική είσοδο. Συστήθηκε σαν επιθεωρητής Γκαλά και τους αντιμετώπισε με μεγάλο σεβασμό καθώς τους οδηγούσε στο ιδιαίτερο γραφείο του διοικητή.

Ο στρατηγός Ομπέιντ σηκώθηκε μόλις μήκαν κι έκανε το γύρο του γραφείου του για να τους σφίξει το χέρι. Ήταν εγκάρδιος, ευγενικός και τους οδήγησε αμέσως στο διπλανό δωμάτιο, όπου υπήρχε ένα μικρό, άνετο καθιστικό.

Μετά τον αναπόφευκτο καφέ και τις τυπικές κουβέντες, ο στρατηγός μήκε κατευθείαν στο θέμα που τον ενδιέφερε.

«Όπως σας υποσχέθηκα, δε θα σας καθυστερήσω περισσότερο απ' όσο είναι αναγκαίο. Ο επιθεωρητής Γκαλά θα καταγράψει τις δηλώσεις σας. Αρχικά θα ήθελα να μιλήσουμε για την εξαφάνιση και το θάνατο του Μπόρις Μπραζίλοφ. Υποθέτω πως ξέρετε ότι υπήρξε αξιωματικός της ρωσικής Κα Γκε Μπε...»

Η ανάκριση κράτησε πολύ περισσότερη ώρα απ' όση περίμεναν. Ο στρατηγός Ομπέιντ επέμενε με σχολαστικότητα σε όλες τις λεπτομέρειες, χωρίς να πάψει στιγμή να είναι εξαιρετικά ευγενής. Τελικά, οι καταθέσεις τους δακτυλογραφήθηκαν κι αφού τους δόθηκαν να τις διαβάσουν και να τις υπογράψουν, ο στρατηγός τους συνόδεψε ως την έξοδο, όπου περίμενε το αυτοκίνητό τους. Ο Νίκολας το ερμήνευσε αυτό σαν μεγάλο δείγμα τιμής.

«Αν μπορώ να κάνω κάτι για σας, αν χρειαστείτε οτιδήποτε, μη διστάσετε να μου τηλεφωνήσετε», τους τόνισε. «Δόκτορ αλ Σίμα, ήταν μεγάλη χαρά μου που γνωριστήκαμε. Εύχομαι να ξανάρθετε σύντομα στην Αιθιοπία και να συναντηθούμε πάλι».

«Παρά τη δυσάρεστη περιπέτειά μας, στρατηγέ, πέρασα θαυμάσια στην όμορφη χώρα σας», του απάντησε η Ρόγιαν μ' ένα χαμόγελο που έσταζε μέλι. «Ίσως μας ξαναδείτε νωρίτερα απ' ό,τι φαντάζεστε».

Τα λόγια της Ρόγιαν αποδείχτηκαν προφητικά. Το επόμενο πρωί, όταν κατέβηκαν να προγευματίσουν στην τραπεζαρία, βρήκαν δυο πανομοιότυπους φακέλους που απευθύνονταν στον καθένα τους προσωπικά.

Ο Νίκολας άνοιξε το δικό του καθώς παρήγγελλε καφέ στο σερβιτόρο με το λευκό *σάμα* και η έκφρασή του άλλαξε απότομα όταν διάβασε το σημείωμα.

«Για δες!» αναφώνησε. «Φαίνεται πως κάναμε πολύ μεγάλη εντύπωση στους ατσίδες με τα μπλε. Ο στρατηγός Ομπέιντ ζητάει να με συναντήσει ξανά». Διάβασε φωναχτά: «“Υποχρεώνεστε να παρουσιαστείτε στη διεύθυνση της αστυνομίας πριν από το μεσημέρι”». Ο Νίκολας σφύριξε σιγανά. «Σκληρή γλώσσα. Τέρμα τα “παρακαλώ” και τα “ευχαριστώ”».

«Και το δικό μου λέει ακριβώς τα ίδια», είπε η Ρόγαν. «Τι στην ευχή σημαίνει αυτό;»

«Θα το διαπιστώσουμε πολύ σύντομα», της απάντησε ο Νίκολας. «Πάντως, δε φαίνεται να είναι για καλό. Εγώ νομίζω ότι η μικρή ιστορία της αγάπης μας με το στρατηγό έχει ήδη λήξει».

Όταν έφτασαν και πάλι στο αρχηγείο της αστυνομίας, δεν τους υποδέχτηκε κανείς. Ο φρουρός στην πλαϊνή είσοδο τους έστειλε πίσω στην κεντρική πύλη, όπου έμπλεξαν σε μια μακριά, σχεδόν αδιέξοδη συζήτηση με τον αξιωματικό υπηρεσίας, που μιλούσε ελάχιστα αγγλικά. Από προηγούμενη εμπειρία του στην Αφρική, ο Νίκολας είχε τη σύνεση να μη χάσει την ψυχραιμία του και να μην αφήσει να φανεί καν ο εκνευρισμός του. Τελικά, ο αξιωματικός, μετά από έναν ατέλειωτο ψιθυριστό τηλεφωνικό διάλογο με κάποιο άγνωστο πρόσωπο, τους έκανε νόημα να καθίσουν σ' ένα στενό ξύλινο πάγκο στην άλλη άκρη της αίθουσας.

«Εσείς περιμένετε. Αυτός έρθει πάρεϊ».

Τα επόμενα σαράντα λεπτά ο Νίκολας και η Ρόγαν μοιράστηκαν τον πάγκο με μια γραφικότητα ποικιλία από μικροαπατεώνες, παραπονούμενους, μηνυτές και υποψήφιους κατηγορούμενους. Κάνα δυο είχαν πέσει θύματα επίθεσης αγνώστων και είχαν τραύματα που αιμορραγούσαν, ενώ κάμποσοι άλλοι φορούσαν χειροπέδες.

«Φαίνεται πως το άστρο μας ξεθώριασε εντελώς», σχολίασε ο Νίκολας, φράζοντας τη μύτη του με το μαντίλι. Ο διπλάνος του στον πάγκο πρέπει να ήταν ορκισμένος εχθρός του νερού και του σαπουνιού.

Μετά από σαράντα λεπτά αναμονής, ο επιθεωρητής Γκαλά, που τους είχε φερθεί με τόσο σεβασμό την προηγούμενη μέρα, κοίταξε πάνω από το ξύλινο χώρισμα και τους έγνεψε αυστηρά να τον ακολουθήσουν.

Αγνόησε το χέρι που του έτεινε ο Νίκολας και τους οδήγησε αμίλητος σ' ένα από τα πίσω δωμάτια. Εκεί δεν τους πρόσφερε ούτε κάθισμα, παρά δήλωσε αυστηρά στον Νίκολας: «Είστε υπεύθυνος για την απώλεια ενός όπλου που είχατε στην κατοχή σας».

«Ακριβώς. Όπως εξήγησα στην κατάθεσή μου χτες...»

Ο επιθεωρητής Γκαλά δεν τον άφησε να συνεχίσει. «Η απώλεια όπλου λόγω αμέλειας είναι πολύ σοβαρό αδίκημα».

«Δεν υπήρξε αμέλεια από πλευράς μου», διαμαρτυρήθηκε ο Νίκολας.

«Αφήσατε το όπλο σας αφύλαχτο. Δεν προνοήσατε να το κλειδώσετε σε ασφαλές χρηματοκιβώτιο, όπως ορίζει ο νόμος. Αυτό είναι αμέλεια».

«Με όλο το σεβασμό, επιθεωρητά, στο φαράγγι του Αμπάι σπανίζουν τα ασφαλή χρηματοκιβώτια».

«Αμέλεια», επανέλαβε ο Γκαλά. «Εγκληματική αμέλεια. Πώς ξέρουμε αν το όπλο σας δεν έχει πέσει σε χέρια επικίνδυνων ατόμων που επιθυμούν να ανατρέψουν την κυβέρνηση;»

«Θέλετε να πείτε πως κάποιο άγνωστο άτομο μπορεί να ανατρέψει την κυβέρνησή σας με μια καραμπίνα Ρίγκμπι 275;» ρώτησε χαμογελώντας ο Νίκολας.

Ο επιθεωρητής Γκαλά αγνόησε το καρφί κι έβγαλε δυο επίσημα έγγραφα από το συρτάρι του γραφείου του. «Είναι καθήκον μου να σας επιδώσω τις εντολές απέλασής σας από τη χώρα. Έχετε είκοσι τέσσερις ώρες καιρό να εγκαταλείψετε την Αιθιοπία και στο εξής θεωρείστε ανεπιθύμητα πρόσωπα και οι δυο».

«Η δόκτωρ αλ Σίμα δεν έχασε κανένα όπλο», παρατήρησε ήρεμα ο Νίκολας, αλλά και πάλι το σχόλιό του αγνοήθηκε.

«Υπογράψτε εδώ ότι ενημερωθήκατε και αποδεχτήκατε την εντολή», είπε ξερά ο επιθεωρητής Γκαλά.

«Θα ήθελα να μιλήσω στο στρατηγό Ομπέιντ», ζήτησε ο Νίκολας.

«Ο στρατηγός αναχώρησε σήμερα το πρωί για πολυήμερη περιοδεία στις περιοχές των βορείων συνόρων. Θα επιστρέψει στην Αντίς μετά από δυο εβδομάδες».

«Όταν εμείς θα βρισκόμαστε ήδη πολύ μακριά».

«Ακριβώς». Ο επιθεωρητής Γκαλά χαμογέλασε για πρώτη φορά —ένα σύντομο, παγερό μειδίαμα που δεν άγγιξε τα μάτια του. «Βάλτε και οι δυο την υπογραφή σας εδώ —κι εδώ».

«Τι συνέβη;» ρώτησε η Ρόγιαν καθώς ο οδηγός της κρατούσε ανοιχτή την πόρτα της Ρολς για να μπει στο πίσω κάθισμα, δίπλα στον Νίκολας. «Έγιναν όλα τόσο ξαφνικά. Τη μια μέρα όλοι μάς λατρεύουν και την επόμενη μας πετάνε έξω με τις κλοτσιές».

«Να σου πω τι υπονιάζομαι; Ο Νόγκο δεν είναι ο μόνος αξιωματούχος που έχει ο Πήγασος στο τσεπάκι του. Χτες, ο Ομπέιντ επικοινωνήσε με τον φον Σίλερ κι έλαβε σαφείς εντολές».

«Καταλαβαίνεις τι σημαίνει αυτό, Νίκι; Σημαίνει πως δεν μπορούμε να ξαναγυρίσουμε στην Αιθιοπία· πως χάνουμε οριστικά την πιθανότητα να βρούμε τον τάφο του Μα-

μώς». Τον κοίταξε απελπισμένη και τα μεγάλα μελιά μάτια της είχαν κιόλας βουρκώσει.

«Όταν ο Ντουρέντ κι εγώ πήγαμε στο Ιράκ και στη Λιβύη, σίγουρα δεν ήμαστε καλεσμένοι ούτε του Σαντάμ ούτε του Καντάφι».

«Φαίνεται να σ' ενθουσιάζει η ιδέα να παραβιάσεις το νόμο», τον κατηγορήσε η Ρόγιαν. «Χαμογελάς κάτω από τα μουστάκια σου, σε βλέπω».

«Στο κάτω κάτω, δεν είναι παρά αιθιοπικός νόμος», απάντησε αυθάδικα ο Νίκολας. «Δεν είναι να τον παίρνεις και πολύ στα σοβαρά».

«Ναι, αλλά την αιθιοπική φυλακή, όπου θα σε ρίξουν, καλά θα κάνεις να την πάρεις στα σοβαρά».

«Το ίδιο κι εσύ», της απάντησε ο Νίκολας. «Αν μας πιάσουν».

Σας βεβαιώνω ότι ο Μεγάλος διαμαρτυρήθηκε ήδη εγγράφως με υπόμνημά του στον πρόεδρο της χώρας», τους είπε ο Τζέφρι, που τους πήγε με το αυτοκίνητό του στο αεροδρόμιο. «Είναι πολύ αναστατωμένος μ' αυτό που έγινε. Εντολή απέλασης! Πού ξανακούστηκε τέτοιο πράγμα!»

«Μην ταράζεσαι, παλιόφιλε», τον καθησύχασε ο Νίκολας. «Έτσι όπως ήρθαν τα πράγματα, κανείς από μας δε θα είχε όρεξη να επιστρέψει στην Αιθιοπία. Ούτε γάτα ούτε ζημιά».

«Είναι ζήτημα αρχής», επέμεινε ο Τζέφρι. «Βρετανοί υπήκοοι ν' αντιμετωπίζονται σαν κοινοί εγκληματίες! Κανένας σεβασμός». Αναστέναξε. «Μακάρι να είχα γεννηθεί εκατό χρόνια πριν, στον καιρό της αποικιοκρατίας».

«Έχεις δίκιο, Τζέφρι, αλλά μην ταράζεσαι άλλο. Δεν έχει νόημα».

Ο Τζέφρι τους γυρόφερνε σαν βρεγμένη γάτα μέχρι να περάσουν από τον έλεγχο εισιτηρίων και αποσκευών. Μαζί τους είχαν μόνο δυο φτηνές πλαστικές τσάντες που τις είχαν αγοράσει στο δρόμο. Ο Νίκολας είχε τυλίξει την προβιά του ντικ-ντικ μ' ένα κεντητό σάμα για τουρίστες, αγορασμένο από το ίδιο φτηνό παζάρι.

Ο Τζέφρι περίμενε μέχρι που αναγγέλθηκε η πτήση τους και τους κουνούσε το χέρι καθώς περνούσαν την πύλη επιβίβασης.

Οι θέσεις τους ήταν πίσω από το φτερό και η Ρόγαν πήρε αυτή δίπλα στο παράθυρο. Το αεροπλάνο της Κέννα Αιργουέις άρχισε να κυλάει αργά μπροστά από τα κτίρια του αεροδρομίου. Ο Νίκολας διαφωνούσε ακόμη με την αεροσυνοδό, που τον πίεζε να βάλει την πλαστική ροζ τσάντα με την πολύτιμη προβιά στο ειδικό ντουλαπάκι πάνω από τη θέση του, ενώ η Ρόγαν χάζευε αφηρημένα από το παράθυρο.

Ξαφνικά, η Ρόγαν τινάχτηκε πάνω στο κάθισμά της και, χωρίς να τραβήξει το βλέμμα της από το παράθυρο, άρπαξε τον Νίκολας από το μπράτσο. «Κοίτα εκεί!» του σφύριξε με τέτοιο πάθος, που ο Νίκολας ξέχασε αμέσως το πρόβλημά του με την αεροσυνοδό και τεντώθηκε να δει τι ήταν αυτό που είχε αναστατώσει τη Ρόγαν.

Στην πέρα άκρη των κτιρίων του αεροδρομίου είχε μόλις σταματήσει ένα ιδιωτικό τζετ Φάλκον. Το μικρό, κομψό σκάφος ήταν βαμμένο λευκό και πράσινο και στο περύγιο της ουράς του ήταν ζωγραφισμένο ένα κόκκινο φτερωτό άλογο, ορθωμένο στα πίσω πόδια του. «Ο Πήγασος!» είπε πνιχτά η Ρόγαν.

Ενώ παρακολουθούσαν, άνοιξε η πόρτα της ατράκτου του Φάλκον και μια μικρή ομάδα υποδοχής που περίμενε στο υπόστεγο βγήκε στην πίστα για να προϋπαντήσει τους επιβάτες που εμφανίστηκαν στην πόρτα του τζετ.

Ο πρώτος που βγήκε ήταν ένας μικρόσωμος άντρας που φορούσε μπεζ αποικιακό κοστούμι και λευκό, ψάθινο παναμά. Παρά το μικρό ύψος του, είχε έναν αέρα αυστηρότητας και αυτοπεποίθησης και τον περιέβαλλε εκείνη η χαρακτηριστική αύρα των ισχυρών ανδρών. Το πρόσωπό του ήταν χλομό, σαν να είχε καιρό να τον δει ο ήλιος, και ξεχώριζε έντονα στο τροπικό περιβάλλον. Είχε αδρά, μάλλον σκληρά χαρακτηριστικά και τα μάτια του χάνονταν κάτω από ένα ζευγάρι δασιά φρύδια.

Ο Νίκολας τον αναγνώρισε αμέσως. Τον είχε συναντήσει πολλές φορές στις αίθουσες πλειστηριασμών του Κρίστις και του Σόθμπις. Δεν ήταν ο τύπος του άντρα που τον ξεχνάει κανείς εύκολα έτσι και τον γνωρίσει μια φορά.

«Ο φον Σίλερ!» αναφώνησε, ενώ ο Γερμανός επιθεωρούσε με το αυταρχικό ύφος του τους άντρες που τον περίμεναν συγκεντρωμένοι στην πίστα, κάτω από τα πόδια του.

«Μου θυμίζει κόκορα», μουρμούρισε η Ρόγαν, «ή θυμωμένη κόμπρα».

Ο φον Σίλερ ανασήκωσε τον παναμά του κι άρχισε να κατεβαίνει τη σκάλα του Φάλκον με ζωηρό, ανάλαφρο βήμα.

«Δε θα το πίστευες ότι πλησιάζει τα εβδομήντα», σχολίασε χαμηλόφωνα ο Νίκολας.

«Κινείται σαν σαραντάχρονος», συμφώνησε η Ρόγαν. «Μάλλον βάφει τα μαλλιά και τα φρύδια του· δες πόσο καστανά είναι!»

«ΔιάβOLE!» Ο Νίκολας δεν πίστευε στα μάτια του. «Κοίταξε ποιος τον υποδέχεται!»

Τα χρυσά διακριτικά της επίσημης στολής άστραφταν κάτω από το δυνατό ήλιο. Ο ψηλός μαύρος άντρας που αποσπάστηκε από τη μικρή ομάδα και βγήκε μπροστά άγγιξε το γυαλιστερό δερμάτινο μπορ του πληλίκιού του με τις άκρες των δαχτύλων του σ' έναν άπογο στρατιωτικό χαιρετισμό, πριν ανταλλάξει εγκάρδια χειραψία με τον φον Σίλερ.

«Ο μέχρι προ τινος θαυμαστής σου, αξιότιμος στρατηγός Ομπέιντ», σάρκασε ο Νίκολας. «Γι' αυτό δεν μπόρεσε να μας δεχτεί. Είχε άλλες ασχολίες».

«Νίκι, κοίτα!» ψέλλισε η Ρόγαν. Δεν κοίταζε πια τους δυο άντρες που συνέχιζαν τη θερμή χειραψία τους, συζητώντας εγκάρδια και ζωηρά. Όλη η προσοχή της ήταν στραμμένη στην πόρτα της ατράκτου, όπου είχε εμφανιστεί ένας άλλος άντρας, πολύ νεότερος, με μελαψό δέρμα και πυκνά, μαύρα κατσαρά μαλλιά.

«Δεν τον έχω ξαναδεί ποτέ μου», αποκρίθηκε ο Νίκολας. «Ποιος μπορεί να είναι;»

«Ο Ναχούτ Γκιουντάμπι, ο βοηθός του Ντουρέντ στο μουσείο του Καϊρου· αυτός που κατέχει τώρα τη θέση του άντρα μου».

Καθώς ο Ναχούτ άρχισε να κατεβαίνει τη σκάλα, το δικό τους αεροπλάνο έστριψε αργά πάνω στην πίστα με κατεύθυνση το διάδρομο απογείωσης κι έχασαν από τα μάτια τους τη συνάντηση δίπλα στο τζετ του Πήγασου. Έπεσαν και οι δυο πίσω στις θέσεις τους κι απέμειναν να κοιτάζονται στα μάτια βουβοί. Ο Νίκολας ήταν ο πρώτος που ξαναβρήκε τη φωνή του.

«Η σύνοδος των κακών. Σταθήκαμε πολύ τυχεροί που την είδαμε. Τώρα πια δεν υπάρχουν μυστικά. Ξέρουμε πολύ καλά ποιοι είναι οι αντίπαλοι».

«Ο φον Σίλερ είναι ο μεγάλος αφέντης», είπε η Ρόγαν με φωνή που τη χρωμάτιζαν έντονα η οργή και η πίκρα. «Ο Ναχούτ είναι το πιστό σκυλάκι του. Αυτός πρέπει να πλήρωσε τους δολοφόνους στο Κάιρο. Ω Νίκι, έπρεπε να τον άκουγες στην κηδεία, να λέει πόσο πολύ αγαπούσε και θαύμαζε τον Ντουρέντ. Ο δολοφόνος, ο σιχαμένος υποκριτής!»

Σώπασαν ξανά μέχρι που το αεροπλάνο ολοκλήρωσε την απογείωση και σταθεροποιήθηκε στο ύψος πτήσης. «Φυσικά, είχες δίκιο για τον Ομπέιντ», είπε ήσυχα η Ρόγιαν. «Είναι κι αυτός βαθιά χωμένος στο τσεπάκι του φον Σίλερ».

«Ίσως είχε σταλεί ως απλός εκπρόσωπος της αιθιοπικής κυβέρνησης, να υποβάλει τα σέβη του σε μια σημαντική ξένη προσωπικότητα, στον άνθρωπο που θ' ανακαλύψει και θ' αξιοποιήσει τεράστια αποθέματα χαλκού στην πάμφτωχη χώρα τους και θα τους κάνει όλους πλούσιους».

Η Ρόγιαν κούνησε αρνητικά το κεφάλι της. «Αν ήταν τόσο απλό, θα είχε σταλεί κάποιος υπουργός κι όχι ο αρχηγός της αστυνομίας. Όχι, Νίκι, ο Ομπέιντ έχει πάνω του το στίγμα της προδοσίας, όπως κι ο Ναχούτ». Βλέποντας τους δολοφόνους του άντρα της, η Ρόγιαν ένιωσε όλες τις παλιές πληγές να ξανανοίγουν. Η πίκρα κι ο πόνος του χαμού έγιναν πάλι φλόγες που την κατέτρωγαν σ' όλη τη διάρκεια του ταξιδιού. Ο Νίκολας ήξερε πως δεν είχε τρόπο να την παρηγορήσει και ήλπιζε μόνο ότι θα κατάφερνε να την κάνει να ξεχαστεί, έστω και για λίγο. Της μιλούσε γλυκά και ήρεμα, στρέφοντας τις σκοτεινές σκέψεις της από το θάνατο και την εκδίκηση στην πρόκληση των γρίφων του Τάιτα και στην πιθανότητα της ανακάλυψης του φαραωνικού τάφου.

Όταν προσγειώθηκαν στο αεροδρόμιο του Χίθροου, το επόμενο πρωί, έχοντας αλλάξει αεροπλάνο στο Ναϊρόμπι, οι δυο τους είχαν καταστρώσει ένα πλάνο δράσης για την επιστροφή τους στο φαράγγι του Γαλάζιου Νείλου και την εξερεύνηση της πισίνας του Τάιτα στο ρήγμα του Νταντέρα. Όμως, παρ' όλο που η Ρόγιαν φαινόταν πάλι κεφάτη και ήρεμη όπως συνήθως, ο Νίκολας ήξερε ότι ο πόνος από το χαμό του Ντουρέντ σιγόβραζε ακόμα κάτω από την επιφάνεια.

Οταν έφτασαν στο Χίθροου ήταν τόσο νωρίς, που πέρασαν από τον έλεγχο χωρίς να σταθούν σε ουρά και, εφόσον δεν είχαν αποσκευές, δε χρειάστηκε ούτε να περιμένουν τα πράγματά τους στον κυλιόμενο διάδρομο, παίζοντας τη γνωστή ρουλέτα: θα 'ρθει η βαλίτσα μου ή δε θα 'ρθει;

Με το ντικ-ντικ στην πλαστική τσάντα κάτω από τη μασχάλη του και τη Ρόγιαν δίπλα του, στηριγμένη στο μπαστούνι της, ο Νίκολας πέρασε από την πύλη με το πράσινο

φως, που σήμαινε ότι δεν είχε τίποτα να δηλώσει, άνετος κι αθώος σαν τα χερουβείμ στο θόλο της Καπέλα Σιζτίνα.

«Είσαι εντελώς ξεδιάντροπος», του είπε ψιθυριστά η Ρόγιν, όταν είχαν περάσει πια. «Αφού μπορείς να ξεγελάσεις με τόση ευκολία το τελωνείο, πώς θα μπορέσω να σ' εμπιστευτώ ξανά;»

Η τύχη δεν τους εγκατέλειψε. Δεν υπήρχε ουρά στα ταξί και ύστερα από μια ώρα και κάτι από την προσγείωση, το ταξί τούς κατέβασε στο πεζοδρόμιο, έξω από το σπίτι του Νίκολας στο Νάιτσμπριτζ. Ήταν οχτώμισι το πρωί της Δευτέρας.

Ενώ η Ρόγιν έκανε ντους, ο Νίκολας πήρε την ομπρέλα και βγήκε να ψωνίσει μερικά πράγματα από το μακαλικο της γειτονιάς. Ύστερα ετοίμασαν μαζί το πρωινό. Η Ρόγιν ανέλαβε τα τoστ κι ο Νίκολας έφτιαξε τη σπεςιαλιτέ του: πικάντικη ομελέτα.

«Σίγουρα θα χρειαστείς πρόσθετη βοήθεια όταν θα επιστρέψουμε στο φαράγγι του Αμπάι», παρατήρησε η Ρόγιν αλείφοντας με βούτυρο τη φρυγανιά της.

«Έχω ήδη σκεφτεί τον κατάλληλο άνθρωπο», της είπε ο Νίκολας. «Έχω ξαναδουλέψει μαζί του στο παρελθόν. Πρώην μηχανικός των Ανακτόρων, ειδικός στις καταδύσεις και στις υποβρύχιες κατασκευές. Έχει βγει στη σύνταξη και ζει σ' ένα μικρό εξοχικό, στο Ντέβον. Υποψιάζομαι ότι δεν είναι σε φόρμα και το πανούργο μυαλό του έχει ατονήσει αρκετά, αλλά περιμένω ν' αρπάξει την ευκαιρία να τα επαναφέρει και τα δυο στην προηγούμενη κατάστασή τους».

Μόλις τέλειωσαν το πρωινό τους, ο Νίκολας έκανε μια πρόταση: «Εγώ θα πλύνω τα πιάτα κι εσύ θα πας τα φιλμ για εμφάνιση. Απέναντι από το Χάροντς υπάρχει ένα “εξπρές”, που τα εμφανίζει σε μία ώρα».

«Αυτό θα πει δίκαιη κατανομή εργασίας!» τον ειρωνεύτηκε η Ρόγιν. «Έχεις πλυντήριο πιάτων κι έξω βρέχει».

«Εντάξει», παραδέχτηκε γελώντας ο Νίκολας. «Για να χρυσώσω το χάπι, θα σου δανείσω το αδιάβροχό μου. Κι ενώ θα περιμένεις να εμφανιστούν τα φιλμ, μπορείς να πας ν' αντικαταστήσεις τα ρούχα που έχασες. Εγώ πρέπει να κάνω ορισμένα κρίσιμα τηλεφωνήματα».

Αμέσως μόλις έφυγε η Ρόγιν, ο Νίκολας βολεύτηκε στην πολυθρόνα του γραφείου του μ' ένα σημειωματάριο στο ένα χέρι και το τηλέφωνο στο άλλο. Το πρώτο του τηλεφώνημα ήταν στο Κούνιντον Παρκ και του απάντησε η κυρία

Στριτ, η οποία προσπάθησε να μην του δείξει τη χαρά της για την επιστροφή του στην Αγγλία.

«Στο γραφείο σου ο σωρός με τα γράμματα έχει φτάσει ήδη στο μισό μέτρο. Λογαριασμοί κυρίως».

«Πολύ κεφάτη σε βρίσκω», είπε ο Νίκολας.

«Οι δικηγόροι μού έχουν γίνει τσιμπούρια κι ο κύριος Μάρκαμ, από τη Λόιντς, έχει σπάσει τα τηλέφωνα».

«Μην πεις σε κανέναν ότι γύρισα, εντάξει, καλό μου κορίτσι;» Ο Νίκολας ήξερε τι ήθελαν όλοι αυτοί· αυτό που θέλουν πάντα όσοι τηλεφωνούν κάθε τρεις και λίγο: λεφτά. Που, στη δική του περίπτωση, δεν ήταν οι πεντακόσιες γκινέες που χρωστούσε στο ράφτη, αλλά δυόμισι εκατομμύρια λίρες. «Μάλλον είναι προτιμότερο να μείνω στο Γιορκ παρά στο Κούνιντον», είπε στην κυρία Στριτ. «Εκεί δε θα μπορέσουν να μ' εντοπίσουν».

Ο Νίκολας απώθησε τα χρέη στο βάθος του μυαλού του και καταπιάστηκε με τα κατεπείγοντα. «Κρατάς χαρτί και μολύβι; Ωραία. Άκου τι θέλω να κάνεις».

Του πήρε δέκα λεπτά να της υπαγορεύσει αυτά που ήθελε και ύστερα η κυρία Στριτ του τα ξαναδιάβασε για σιγουριά. «Εντάξει. Ασχολήσου μ' αυτά. Εμείς θα είμαστε εκεί κατά το βραδάκι. Η δόκτωρ αλ Σίμα θα μείνει επ' αόριστον. Πες στην οικονόμο να της ετοιμάσει ένα δωμάτιο στο διαμέρισμα».

Αμέσως μετά, σχημάτισε ένα νούμερο στο Ντέβον κι ενώ χτυπούσε το τηλέφωνο έφτιαχνε στο μυαλό του την εικόνα του μικρού ψαράδικου σπιτιού στην άκρη του γκρεμού, πάνω από την γκρίζα φουρτουνιασμένη θάλασσα. Ο Ντάνιελ Γουέμπ σίγουρα θα ήταν στο εργαστήριό του στην πίσω αυλή, είτε μαστορεύοντας την Τζάγκουαρ του 1935 είτε ετοιμάζοντας δολώματα για το ψάρεμα του σολομού. Το ψάρεμα ήταν το άλλο του πάθος, αυτό που είχε γίνει αιτία να γνωριστούν αρχικά.

«Εμπρός;» Η φωνή του Ντάνιελ ήταν κοφτή κι ο τόνος της καχύποπτος. Ο Νίκολας τον φαντάστηκε ν' αρπάζει το ακουστικό με το δασύτριχο χέρι του, το γεμάτο κάλους και σημάδια από τη σκληρή, χειρωνακτική δουλειά.

«Σκαπανέα, έχω μια δουλειά για σένα. Είσαι μέσα;»

«Πού πάμε αυτή τη φορά, ταγματάρχα;» Μόλο που είχαν να επικοινωνήσουν πάνω από τρία χρόνια, ο Ντάνιελ αναγνώρισε αμέσως τη φωνή του Νίκολας.

«Ηλιόλουστα κλίματα κι όμορφα κορίτσια. Ίδια αμοιβή όπως την προηγούμενη φορά».

«Μέσα! Πού συναντιόμαστε;»

«Στο διαμέρισμα· το θυμάσαι από την άλλη φορά. Φέρε και το λογαριθμικό σου κανόνα». Ο Νίκολας ήξερε ότι ο Ντάνι δεν εμπιστευόταν ποτέ τα κομπιουτεράκια τσέπης.

«Η Τζάγκι μου πετάει. Θα ξεκινήσω αύριο νωρίς και θα είμαι εκεί για το μεσημεριανό».

Ο Νίκολας τον αποχαιρέτησε κι έκανε άλλα δύο τηλεφωνήματα: ένα στην τράπεζά του στο Τζέρσεϊ κι άλλο ένα στα νησιά Κέιμαν. Τα αποθεματικά κεφάλαια και στους δυο λογαριασμούς του είχαν μειωθεί αισθητά. Ο προϋπολογισμός για το επόμενο στάδιο της αποστολής, όπως το είχαν οργανώσει με τη Ρόγαν στο αεροπλάνο, ήταν διακόσιες τριάντα χιλιάδες λίρες. Κι όπως συμβαίνει συνήθως με κάθε προϋπολογισμό, ήταν μάλλον αισιόδοξος.

«Πάντα να βάζεις πενήντα τοις εκατό πάνω», προειδοποίησε δυνατά τον εαυτό του. Που σήμαινε ότι στο ντουλάπι δε θα είχε μείνει ούτε ψίχουλο όταν θα γύριζαν πίσω. «Ας ελπίσουμε ότι ο γερο-Τάιτα δε μας έχει σκαρώσει μια μεγάλη φάρσα», μονολόγησε συλλογισμένος.

Έδωσε τους κωδικούς αριθμούς στους αντίστοιχους ταμίες των τραπεζών και στη συνέχεια την εντολή να κάνουν μεταφορές κεφαλαίων στους τρέχοντες λογαριασμούς του, απ' όπου μπορούσε να κάνει άμεσες αναλήψεις.

Του έμεναν άλλα δυο τηλεφωνήματα πριν φύγουν με τη Ρόγαν για το Γιορκ. Απ' αυτά θα κρινόταν η μοίρα όλης της επιχείρησης που σχεδίαζαν. Όμως οι διασυνδέσεις που είχε ήταν, στην καλύτερη περίπτωση, αμφίβολης αποτελεσματικότητας και, στη χειρότερη, απλές χίμαιρες.

Στο πρώτο νούμερο η γραμμή ήταν κατειλημμένη. Δοκίμασε άλλες πέντε φορές και κάθε φορά έπεφτε πάνω στο ίδιο μονότονο, εκνευριστικό σήμα. Πριν τα παρατήσει, έκανε άλλη μια απόπειρα και του απάντησε σχεδόν αμέσως μια αντρική φωνή, με έντονη βρετανική προφορά.

«Καλησπέρα σας. Βρετανική πρεσβεία. Σε τι μπορώ να σας εξυπηρετήσω;»

Ο Νίκολας κοίταξε το ρολόι του. Είχαν τρεις ώρες διαφορά. Φυσικά, ήταν ήδη απόγευμα στην Αντίς Αμπέμπα. «Σερ Νίκολας Κούνιντον-Χάρπερ. Τηλεφωνώ από Αγγλία. Μπορώ να μιλήσω με το στρατιωτικό ακόλουθο, κύριο Τζέφρι Τέναντ, παρακαλώ;»

Ο Τζέφρι βγήκε στη γραμμή σχεδόν αμέσως. «Φίλτατε! Έφτασε στην πατρίδα, βλέπω. Ευτυχώς».

«Σκέφτηκα να σε πάρω για να ησυχάσεις. Το ήξερα ότι έχεις χάσει τον ύπνο σου».

«Τι κάνει η γοητευτική δόκτωρ αλ Σίμα;»

«Σου στέλνει την αγάπη της».

«Μακάρι να ήταν αλήθεια», απάντησε ο Τζέφρι μ' ένα δραματικό αναστεναγμό.

«Μια μεγάλη χάρη, Τζεφ. Ξέρεις κάποιο συνταγματάρχη Μαριάμ Κιντάνε στο υπουργείο Αμύνης;»

«Πρώτης τάξης νέος», επιβεβαίωσε ο Τζέφρι. «Τον ξέρω καλά. Το περασμένο Σάββατο έπαιξα μαζί του τένις. Διαβολεμένο χέρι».

«Πες του, σε παρακαλώ, να μου τηλεφωνήσει αμέσως». Ο Νίκολας έδωσε στον Τζέφρι τον αριθμό του στο Γιορκ. «Πες του ότι πρόκειται για τη ζωολογική συλλογή του μουσείου, για ένα σπάνιο είδος χελιδονιού της Αιθιοπίας».

«Πάλι άρχισες τα κόλπα σου, Νίκι; Δε φτάνει που σε πέταξαν έξω απ' την Αιθιοπία, τώρα παζαρεύεις σπάνια πουλιά; Σίγουρα πρόκειται για είδος που απειλείται με εξαφάνιση, ε;»

«Θα μου την κάνεις τη χάρη, Τζεφ;»

«Φυσικά. “Υπηρέτησε για να Ηγηθείς”. Μια ζωή το κορόιδο, δηλαδή».

«Θα σου το χρωστάω».

«Μου χρωστάς ήδη μισή ντουζίνα χάρες».

Ο Νίκολας στάθηκε λιγότερο τυχερός στο επόμενο τηλεφώνημά του. Οι πληροφορίες διεθνούς καταλόγου τού έδωσαν έναν αριθμό στη Μάλτα. Με την πρώτη προσπάθεια, το τηλέφωνο κουδούνισε στην άλλη άκρη της γραμμής.

«Σήκωσέ το, Τζάνι», μουρμούρισε ο Νίκολας όλο αγωνία, αλλά στο έκτο κουδούνισμα ενεργοποιήθηκε το μαγνητοφωνημένο μήνυμα ενός αυτόματου τηλεφωνητή.

«Καλέσατε τις Μεταφορές Αφρικερ. Αυτή τη στιγμή το γραφείο μας δεν μπορεί να δεχτεί το τηλεφώνημά σας. Παρακαλώ, αφήστε όνομα, τηλέφωνο κι ένα σύντομο μήνυμα μετά το χαρακτηριστικό ήχο. Θα επικοινωνήσουμε μαζί σας το συντομότερο. Ευχαριστώ». Η βαριά νοτιοαφρικάνικη προφορά του Τζάνι Μπάντενχορστ ήταν αναμφισβήτητη απόδειξη ότι ο αριθμός ήταν ο σωστός.

«Τζάνι; Εδώ Νίκολας Κούνιντον-Χάρπερ. Πετάει ακόμα εκείνη η σακαράκα σου το Χέρκιουλες; Σας θέλω για μια ζαβολιά. Τα λεφτά είναι πολύ καλά. Πάρε με στην Αγγλία, στο διαμέρισμά. Μη βιαστείς. Χτες, προχτές, όποτε μπορέσεις».

Η Ρόγίαν χτύπησε το κουδούνι ένα λεπτό αφότου είχε τελειώσει ο Νίκολας τα τηλεφωνήματα κι έτρεξε στη σκάλα να της ανοίξει.

Η μύτη της είχε κοκκινίσει από το κρύο και μπήκε βιαστικά, τινάζοντας τα νερά από το αδιάβροχο που της είχε δανείσει. «Ηρθες στην καλύτερη στιγμή», της είπε ο Νίκολας. «Είναι εντάξει τα φιλμ;»

Η Ρόγίαν έβγαλε έναν παχύ κίτρινο φάκελο από την τσέπη του σακακιού της και τον κούνησε θριαμβευτικά. «Είσαι καταπληκτικός φωτογράφος», τον κολάκεψε. «Βγήκαν τέλειες. Μπορώ να διαβάσω όλα τα ιερογλυφικά με γυμνό μάτι. Ξαναπαίνουμε στο παιχνίδι του Τάιτα!»

Απλώσαν τις γυαλιστερές έγχρωμες φωτογραφίες πάνω στο γραφείο του Νίκολας και τις καμάρωσαν για κάμποση ώρα.

«Έκανες από δυο σειρές· μία για τον καθένα μας. Θaumάσια!» επιδοκίμασε ο Νίκολας. «Τα αρνητικά θα πάνε στη θυρίδα μου στην τράπεζα. Δε θα διακινδυνεύσουμε να ξαναχάσουμε πρωτότυπο υλικό».

Χρησιμοποιώντας το μεγεθυντικό φακό του Νίκολας, η Ρόγίαν εξέτασε όλες τις φωτογραφίες μία μία, ξεδιάλεξε τις καλύτερες από κάθε τετράδα όμοιων λήψεων και τις έκανε ξεχωριστό πακέτο.

«Αυτές θα είναι το υλικό μας. Νομίζω πως δε θα μας λείψουν τα αποτυπώματα σε χαρτί που είχαμε πάρει από τη στήλη». Έσκυψε πάνω από μια φωτογραφία και διάβασε ένα απόσπασμα στην τύχη: «*Η κόμπρα ξεδιπλώνεται κι ορθώνει το χρυσοστόλιστο κεφάλι της. Στα πετράδια των ματιών της λάμπουν τα άστρα του πρωινού. Η μαύρη, γυαλιστερή της γλώσσα φιλάει τον αέρα τρεις φορές*». Τα μάγουλά της είχαν κοκκινίσει από την έξαψη. «Αναρωτιέμαι τι να μας δείχνει ο Τάιτα μ' αυτούς τους στίχους. Ω Νίκι, είναι τόσο συναρπαστικό να προσπαθείς να λύσεις αυτά τα μυστήρια!»

«Προς το παρόν να τ' αφήσεις», της είπε αυστηρά ο Νίκολας. «Σε ξέρω. Έτσι κι αρχίσεις, είσαι ικανή να μείνεις εδώ όλη νύχτα. Πάμε να φορτώσουμε το Ρέιντζ Ρόβερ. Είναι μεγάλο ταξίδι ως το Γιορκ και η μετεωρολογική υπηρεσία προειδοποιεί για πάγο σε μεγάλα τμήματα του δρόμου. Μεγάλη αλλαγή από τη ζέστη της χαράδρας του Αμπάν».

«Έχεις δίκιο», είπε η Ρόγίαν κι άρχισε να μαζεύει τις φωτογραφίες. «Μερικές φορές παρασύρομαι». Έκανε πάκο τις φωτογραφίες και σηκώθηκε. «Πριν ξεκινήσουμε, μπορώ να κάνω ένα τηλεφώνημα στο σπίτι μου;»

«Λέγοντας σπίτι, εννοείς στο Κάιρο, υποθέτω;»

«Συγγνώμη. Ναι, στο Κάιρο. Στην οικογένεια του Ντουρέντ...»

«Παρακαλώ! Μη μου εξηγείς. Εκεί είναι το τηλέφωνο. Θα με βρεις κάτω, στην κουζίνα, όταν τελειώσεις. Καλά θα ήταν να πιούμε ένα τσάι πριν ξεκινήσουμε».

Η Ρόγαν κατέβηκε στην κουζίνα μισή ώρα αργότερα, με φανερά ένοχο ύφος. «Φοβάμαι πως θα σου γίνω και πάλι μπελάς», του είπε μουδιασμένα. «Πρέπει να σου ομολογήσω κάτι».

«Λέγε!»

«Πρέπει να γυρίσω σπίτι —στο Κάιρο», είπε η Ρόγαν κι ο Νίκολας την κοίταξε κατάπληκτος. «Μόνο για λίγες μέρες», τον διαβεβαίωσε βιαστικά. «Μίλησα με τον αδερφό του Ντουρέντ. Υπάρχουν κάποιες εκκρεμείς υποθέσεις που πρέπει να ρυθμίσω».

«Δε θέλω να πας εκεί μόνη σου, μετά απ' αυτά που συνέβησαν», δήλωσε ο Νίκολας κουνώντας πεισματικά το κεφάλι του.

«Αν ο κίνδυνος στο Κάιρο ήταν ο Ναχούτ Γκιουντάμπι, αυτός βρίσκεται τώρα στην Αιθιοπία. Θα είμαι ασφαλής».

«Και πάλι δε συμφωνώ. Είσαι το κλειδί στο παιχνίδι του Τάιτα».

«Ευχαριστώ πολύ», τον διέκοψε φουρκισμένη η Ρόγαν. «Αυτός είναι ο λόγος που δε θέλεις να με ξεκάνουν;»

«Αν με στριμώξεις πολύ, ίσως παραδεχτώ ότι σε συνήθισα κιόλας».

«Θα έχω γυρίσει πριν καταλάβεις ότι έλειψα», τον καθησύχασε η Ρόγαν. «Άλλωστε, κι εσύ έχεις ένα σωρό πράγματα να κάνεις αυτές τις μέρες».

«Υποθέτω πως ό,τι κι αν πω δεν πρόκειται να σε μεταπείσω», υποχώρησε ο Νίκολας. «Πότε σκέφτεσαι να φύγεις;»

«Υπάρχει μια πτήση απόψε στις οχτώ».

«Λιγάκι ξαφνικό. Θέλω να πω, μόλις ήρθαμε και...» Ο Νίκολας εγκατέλειψε ξανά την προσπάθεια. «Εντάξει, θα σε πάω στο αεροδρόμιο».

«Όχι, Νίκι. Το Χίθροου είναι έξω από το δρόμο σου. Θα πάρω το τρένο».

«Επιμένω».

Δευτέρα απόγευμα η κυκλοφορία ήταν ανεκτή κι αφού βγήκαν από το κέντρο της πόλης ο δρόμος ήταν μάλλον ανοιχτός. Την ατμόσφαιρα ελάφραινε η ζωηρή κουβέντα τους σχετικά με τα τηλεφωνήματα που είχε κάνει ο Νίκολας στη διάρκεια της απουσίας της Ρόγαν.

«Μέσω του Μαριάμ Κιντάνε, ελπίζω ότι θα έρθω σ' επαφή με τον Μεκ Νιμούρ, και μάλιστα σύντομα. Ο Μεκ είναι ο κινητήριος μοχλός ολόκληρου του σχεδίου. Χωρίς αυτόν, δε θα μπορέσουμε ποτέ να κάνουμε την πρώτη μας κίνηση στην παρτίδα του Τάιτα».

Ο Νίκολας την άφησε έξω από την κεντρική είσοδο αναχωρήσεων του Χίθροου.

«Τηλεφώνησέ μου αύριο από το Κάιρο για να μάθω αν είσαι καλά και πότε θα γυρίσεις. Θα είμαι στο διαμέρισμα».

«Με χρέωση δική σου», τον προειδοποίησε η Ρόγιν καθώς έσκυβε για ν' ανταλλάξουν ένα φιλί στο μάγουλο. Ύστερα βγήκε κλείνοντας με δύναμη την πόρτα πίσω της.

Ο Νίκολας κοίταξε τη λεπτή φιγούρα της από το καθρεφτάκι του παρμπρίζ καθώς απομακρυνόταν και τον πλημμύρισε μια αίσθηση μελαγχολίας. Και ύστερα, εντελώς ξαφνικά, μια ανεξήγητη ανησυχία. Τα προειδοποιητικά καμπανάκια του κινδύνου ξανάρχισαν να χτυπάνε στο βάθος του μυαλού του. Κάτι δυσάρεστο επιφύλασσε το μέλλον. Η Ρόγιν θα πάθαινε κάτι κακό στην Αίγυπτο.

«Κάνε να μην της συμβεί τίποτα», μονολόγησε, μη ξέροντας καν σε ποιον απηύθυνε την παράκλησή του.

Σκέφτηκε προς στιγμή να γυρίσει πίσω και να την πείσει να μείνει κοντά του, αλλά ήξερε ότι δεν είχε το δικαίωμα να παρέμβει στην προσωπική της ζωή· όπως επίσης ήξερε ότι δε θα κατάφερνε να την κάνει ν' αλλάξει γνώμη. Μόνο με τη βία θα μπορούσε να της επιβάλει τη θέλησή του, κι αυτό δε θα το έκανε ποτέ.

«Ναι, αλλά δε μ' αρέσει καθόλου που πηγαίνει εκεί», μονολόγησε ξανά.

Η ιδιαιτέρα του και οι στενοί του συνεργάτες ήξεραν τι ακριβώς περίμενε απ' αυτούς. Όλα ήταν όπως τα απαιτούσε. Ο Γκότχολντ φον Σίλερ περιεργάστηκε το εσωτερικό του τολ κι έγεννε ικανοποιημένος. Ο Χελμ είχε κάνει καλά τη δουλειά του στο διάστημα που του είχε δοθεί ώστε να προετοιμάσει τη βάση για τον ερχομό του αφεντικού.

Τα ιδιαίτερα διαμερίσματα του φον Σίλερ καταλάμβαναν περίπου το μισό της μακρόστενης λυόμενης κατασκευής. Ήταν λιτά, αποστειρωμένα και απόλυτα τακτικά. Τα ρούχα

του κρέμονταν ατσαλάκωτα στην ντουλάπα, τα καλλυντικά και τα φάρμακά του ήταν στημένα με τάξη στο ντουλαπάκι του μπάνιου. Η ιδιαίτερη κουζίνα του ήταν πλήρως εξοπλισμένη και γεμάτη εφόδια. Είχε φέρει μαζί του τον προσωπικό του Κινέζο μάγειρα, ο οποίος είχε φροντίσει να εξασφαλίσει όλα τα απαραίτητα εξωτικά υλικά για τα γεύματα που θα του παρήγγελλε το αφεντικό του.

Ο φον Σίλερ ήταν χορτοφάγος, μη καπνιστής και δεν έβαζε ποτέ στο στόμα του ούτε σταγόνα αλκοόλ. Πριν από είκοσι χρόνια, τα πράγματα ήταν αλλιώς. Τότε, ήταν ονομαστός για την αδυναμία του στο καλό φαγητό, τα κρασιά της κοιλάδας του Ρήνου και το βαρύ κουβανέζικο καπνό. Εκείνα τα χρόνια ήταν παχύσαρκος, με τεράστιο στομάχι και τρεις δίπλες στο πιγούνι του. Αντίθετα τώρα, παρά την ηλικία του, ήταν λεπτός, μυώδης και σβέλτος σαν εξασκημένο κυνηγόσκυλο.

Στο φθινόπωρο της ζωής του, οι απολαύσεις του ήταν μάλλον πνευματικές παρά σωματικές. Εκτιμούσε πολύ περισσότερο τα άψυχα αντικείμενα από τα ζωντανά πλάσματα, ανθρώπους και ζώα αδιακρίτως. Μια πέτρα σμιλεμένη από τεχνίτες που είχαν ζήσει πριν από χιλιάδες χρόνια τον συγκινούσε πολύ περισσότερο από το ζεστό, νεανικό κορμί μιας πανέμορφης κοπέλας. Λάτρευε την τάξη και την πειθαρχία. Η άσκηση εξουσίας πάνω σε ανθρώπους ή καταστάσεις τον τόνωνε πολύ περισσότερο απ' οποιαδήποτε τροφή. Η απόκτηση όμορφων και μοναδικών αντικειμένων ήταν το πάθος του, τώρα που το σώμα του είχε αρχίσει να γερνάει και οι ζωώδεις ορέξεις του είχαν χάσει τη νεανική τους ένταση.

Το κάθε κομμάτι της τεράστιας κι ανυπολόγιστης αξίας συλλογής του από αρχαίους θησαυρούς το είχε αποκτήσει αγοράζοντάς το από άλλους. Τώρα ήταν η ευκαιρία, η μοναδική, η τελευταία της ζωής του, να κάνει τη δική του ανακάλυψη, να σπάσει τη σφραγισμένη είσοδο ενός ανέγγιχτου φαραωνικού τάφου και να είναι αυτός ο πρώτος που θ' αντίκριζε, μετά από τέσσερις χιλιάδες χρόνια, τον κρυμμένο θησαυρό. Ίσως αυτή να ήταν η μοναδική ελπίδα του για την αθανασία και ήταν έτοιμος να την πληρώσει με όσο χρυσάφι κι ανθρώπινες ζωές θα χρειαζόταν. Είχαν ήδη πεθάνει αρκετοί και δεν τον ένοιαζε αν θα πέθαιναν άλλοι τόσοι. Κανένα τίμημα δεν ήταν βαρύ, προκειμένου να ικανοποιήσει το πάθος του.

Ο φον Σίλερ έλεγξε το είδωλό του στον ολόσωμο καθρέφτη που ήταν στημένος απέναντι από το κρεβάτι του. Έ-

στρώσε λίγο τα πυκνά, άγρια σκουροκάστανα μαλλιά του. Ήταν βαμμένα, φυσικά, κι αυτό ήταν ίσως και το μοναδικό απομεινάρι της ματαιοδοξίας του. Ικανοποιημένος από την εμφάνισή του, πέρασε από τα προσωπικά του διαμερίσματα στην αίθουσα συσκέψεων, που θ' αποτελούσε το στρατηγείο του για τις επόμενες μέρες.

Όσοι βρίσκονταν εκεί σηκώθηκαν αμέσως όρθιοι. Η στάση των περισσότερων ήταν σχεδόν δουλοπρεπής. Ο φον Σίλερ προχώρησε ως την κορυφή του μακρόστενου τραπεζιού κι ανέβηκε στο ξύλινο βάθρο που η ιδιαιτέρα του είχε φροντίσει να τοποθετηθεί εκεί. Αυτό το βάθρο τον συνόδευε παντού. Είχε ύψος είκοσι εκατοστά και ήταν καλυμμένο με παχιά μοκέτα. Από τη θέση αυτή, ο φον Σίλερ κοίταζε τους τέσσερις άντρες και τη γυναίκα που τον περίμεναν. Τους παρατήρησε με την άνεσή του, αφήνοντάς τους να απορούν και να περιμένουν.

Πρώτα κοίταξε τον Τζέικ Χελμ. Ο Τεξανός ήταν στην υπηρεσία του πάνω από μια δεκαετία. Απόλυτα αξιόπιστος, σωματικά και πνευματικά ισχυρός, εκτελούσε διαταγές χωρίς ερωτήσεις ή αναστολές. Μπορούσε να τον στείλει σε οποιοδήποτε σημείο του κόσμου, από το Ζαΐρ στο Κουίνσλαντ, από την Ανταρκτική στις ζούγκλες του ισημερινού, κι ο Χελμ θα εκτελούσε την αποστολή του χωρίς πολλές φασαρίες και πάντα με τις ελάχιστες δυσάρεστες συνέπειες. Ήταν διακριτικός αλλά ανελέητος και, σαν κάθε καλό κυνηγόσκυλο, ήξερε καλά το αφεντικό του.

Από τον Χελμ πέρασε στη γυναίκα. Η Ούτα Κέμπερ ήταν η ιδιαιτέρα γραμματέας του. Ρύθμιζε και διηύθυνε τις λεπτομέρειες της ζωής του, από το φαγητό και τα φάρμακά του, ως την κοινωνική του ατζέντα. Κανένας δεν μπορούσε να τον δει πριν το κανονίσει η Ούτα. Ήταν επίσης η ειδική του στις τηλεπικοινωνίες. Ο όγκος του ηλεκτρονικού εξοπλισμού που κάλυπτε έναν ολόκληρο τοίχο της αίθουσας ήταν το βασίλειό της. Η Ούτα μπορούσε να βρίσκει το δρόμο της στους αιθέρες, με το αλάθητο ένστικτο ταξιδιωτικού περιστεριού. Από τον αρχαϊκό πλέον κώδικα Μορς μέχρι τα υπερσύγχρονα πληκτρολόγια, δεν είχε γνωρίσει άντρα ή γυναίκα που να μπορεί ν' ανταγωνιστεί τις εκπληκτικές της ικανότητες. Ήταν στην ιδανική για τις γυναίκες ηλικία των σαράντα χρόνων, λεπτή, ξανθιά, με τονισμένα ζυγωματικά και σχιστά πράσινα μάτια —όμοια η Ντίτριχ στα νιάτα της.

Η δική του γυναίκα, η Ίνγκεμαρ, ήταν κατάκοιτη τα τελευταία είκοσι χρόνια και το κενό που είχε αφήσει στη ζωή του το

κάλυπτε η Ούτα Κέμπερ. Παρ' όλα αυτά, ήταν κάτι περισσότερο από γραμματέας ή ερωτική σύντροφος γι' αυτόν.

Όταν την είχε γνωρίσει, η Ούτα κατείχε μια σημαντική θέση στον τεχνικό τομέα του εθνικού δικτύου τηλεπικοινωνιών της Γερμανίας και ταυτόχρονα δούλευε κρυφά ως πορνοστάρ, όχι για τα λεφτά, αλλά για την ευχαρίστηση της δουλειάς. Κόπιες των ταινιών που είχε γυρίσει η Ούτα εκείνα τα χρόνια συγκαταλέγονταν ανάμεσα στα πιο πολύτιμα αποκτήματα του φον Σίλερ, μετά τη συλλογή του από αιγυπτιακές αρχαιοτήτες. Όπως ο Χελμ, δεν είχε κι αυτή αναστολές. Έκανε οτιδήποτε της ζητούσε και ήταν η μόνη γυναίκα που μπορούσε να τον φέρει σε οργασμό. Ακόμη κι αυτό όμως, συνέβαινε όλο και πιο αραιά, με κάθε μήνα που περνούσε, και κάθε φορά η εμπειρία ήταν όλο και πιο υποτονική.

Η Ούτα είχε τοποθετήσει στο τραπέζι μπροστά της τον απαραίτητο εξοπλισμό για τη μαγνητοφώνηση της συζήτησης που θ' ακολουθούσε. Ήταν κι αυτό μέρος των καθηκόντων της, να κρατάει πλήρη πρακτικά κάθε συνάντησης ή σύσκεψης του αφεντικού.

Μετά τους δυο έμπιστους υπαλλήλους του, ο φον Σίλερ περιεργάστηκε τους άλλους δυο άντρες που κάθονταν στο τραπέζι. Το συνταγματάρχη Νόγκο τον είχε δει για πρώτη φορά το ίδιο πρωί, όταν κατέβηκε από το ελικόπτερο Τζετ Ρέιντζερ που τους παρέλαβε από το αεροδρόμιο της Αντίς Αμπέμπα για να τους μεταφέρει στη βάση της επιχείρησης, στο οροπέδιο πάνω από το φαράγγι του Γαλάζιου Νείλου. Ήξερε ελάχιστα γι' αυτόν, πέρα από το γεγονός ότι ο Χελμ τον είχε επιλέξει κι ότι ως τώρα ήταν ικανοποιημένος από τις υπηρεσίες του. Ο ίδιος, ωστόσο, δεν ήταν απόλυτα ικανοποιημένος. Ο Νόγκο είχε αφήσει να του ξεφύγουν ο Κουίντον-Χάρπερ κι εκείνη η Αιγύπτια. Μετά από μια ζωή εμπειρίες στην Αφρική, ο φον Σίλερ εμπιστευόταν ελάχιστα τους μαύρους. Παρ' όλα αυτά, ο Νόγκο τους ήταν μάλλον απαραίτητος προς το παρόν· ήταν στρατιωτικός διοικητής του Νότιου Γκότζαμ. Σίγουρα πάντως, θα μπορούσαν ν' απαλλαγούν πολύ εύκολα απ' αυτόν όταν θα έπαυε πλέον να τους είναι χρήσιμος. Θα το φρόντιζε ο Χελμ. Ο ίδιος δε σκοτιζόταν ποτέ με τέτοιες λεπτομέρειες.

Ο φον Σίλερ κοίταζε τον τρίτο και τελευταίο άντρα στο τραπέζι. Ακόμη κάποιος απαραίτητος σ' αυτό το στάδιο. Ο Ναχούτ Γκιουντάμπι ήταν αυτός που τον είχε ενημερώσει αρχικά για την ύπαρξη των παπύρων. Προφανώς, ένας Άγγλος συγγραφέας είχε γράψει ένα μυθιστόρημα βασισμένο

σ' αυτούς τους παπύρους, αλλά ο φον Σίλερ δεν είχε διαβάσει ποτέ του κανενός είδους μυθιστόρημα, ούτε στα γερμανικά ούτε σε καμιά άλλη από τις τέσσερις γλώσσες που μιλούσε άπταιστα. Αν δεν τον είχε ενημερώσει ο Ναχούτ για την ύπαρξη των παπύρων του Τάιτα, ίσως να είχε παραβλέψει την ευκαιρία της ζωής του.

Ο Αιγύπτιος τον είχε πλησιάσει αμέσως μόλις ολοκληρώθηκαν οι μεταφράσεις των αυθεντικών κειμένων από τον Ντουρέντ αλ Σίμα και προέκυψε ζήτημα ύπαρξης ενός ανεξερεύνητου φαραωνικού τάφου. Από τότε βρίσκονταν σε συνεχή επαφή, κι όταν ο αλ Σίμα και η γυναίκα του άρχισαν να καταλήγουν σε συγκεκριμένα συμπεράσματα σχετικά με τη θέση του τάφου, ο φον Σίλερ ανέθεσε στον Ναχούτ ν' απαλλαγεί απ' αυτούς και να του φέρει τον έβδομο πάπυρο.

Ο πάπυρος αυτός ήταν τώρα το λαμπερό άστρο της συλλογής του, ασφαλής, μαζί με άλλα ανεκτίμητης αξίας αρχαιολογικά ευρήματα στην υπόγεια, απόρθητη αίθουσα-θησαυροφυλάκιο του πύργου του στις Άλπεις —στο προσωπικό του ερημητήριο.

Εκτός απ' αυτό, η επιλογή του Ναχούτ για το λεπτό ζήτημα της απαλλαγής τους από το ζεύγος αλ Σίμα είχε αποδειχτεί λαθεμένη. Έπρεπε να είχαν αναθέσει τη δουλειά σ' επαγγελματία, αλλά ο Ναχούτ επέμενε ότι ήταν σε θέση να το χειριστεί αυτός και είχε πληρωθεί αδρά —με αποτέλεσμα να τα κάνει θάλασσα. Θα φρόντιζαν να τον ξεφορτωθούν κι αυτόν όταν θα ερχόταν η ώρα, αλλά, προς το παρόν, ο φον Σίλερ τον χρειαζόταν.

Δεν υπήρχε αμφιβολία ότι οι γνώσεις του Ναχούτ ως προς τα ιερογλυφικά και την αιγυπτιολογία ήταν ασύγκριτα ανώτερες από του φον Σίλερ. Στο κάτω κάτω, ο Ναχούτ αυτό σπούδαζε σε όλη του τη ζωή, ενώ ο φον Σίλερ ήταν απλός ερασιτέχνης και σχετικά πρόσφατος λάτρης του συγκεκριμένου τομέα. Ο Ναχούτ μπορούσε να διαβάσει τους παπύρους και το καινούριο υλικό που είχαν αποκτήσει σαν να ήταν γράμματα παλιών του φίλων, εκεί που ο φον Σίλερ αναγκαζόταν να σπαζοκεφαλιάζει πάνω από κάθε σύμβολο και να καταφεύγει συνεχώς στα εγκυκλοπαιδικά του βοηθήματα. Ακόμη κι έτσι όμως, του ξέφευγαν τα βαθύτερα νοήματα ή οι λεπτές διαφορές στα ιερογλυφικά, που μπορούσαν ν' αλλάξουν το νόημα ολόκληρης φράσης. Χωρίς τη βοήθεια του Ναχούτ δεν είχε ελπίδα να λύσει τους γρίφους που θα τον οδηγούσαν στον τάφο του Φαραώ Μαμώς.

Αυτή ήταν η ομάδα που είχε συγκεντρωθεί γύρω από το τραπέζι και τον περίμενε ν' αρχίσει τη συζήτηση. «Παρακαλώ, καθίστε, *φροϊλάιν* Κέμπερ», είπε τελικά. «Κι εσείς, κύριοι. Ας αρχίσουμε».

Ο φον Σίλερ παρέμεινε όρθιος πάνω στην έδρα του, στην κορυφή του τραπεζιού. Απολάμβανε την αίσθηση ανωτερότητας που του έδινε αυτή η θέση. Το μικρό ύψος του ήταν ανέκαθεν γι' αυτόν πηγή ταπείνωσης, από τα σχολικά του χρόνια, που οι συμμαθητές του του είχαν κολλήσει το παρατσούκλι «Σπόρος».

«Η *φροϊλάιν* Κέμπερ θα μαγνητοφωνήσει όσα θα ειπωθούν μεταξύ μας σήμερα. Επίσης, θα εφοδιάσει τον καθένα από σας μ' ένα φάκελο στοιχείων τον οποίο θα της παραδώσετε ξανά μετά τη λήξη αυτής της σύσκεψης. Σας ξεκαθαρίζω από την αρχή ότι το υλικό αυτό είναι άκρως απόρρητο και δεν πρέπει να βγει ποτέ από τούτη την αίθουσα. Όλα τα στοιχεία που θα δείτε ανήκουν αποκλειστικά σ' εμένα. Και θα αντιμετωπίσω κάθε πιθανή παράβαση αυτής της οδηγίας με μεγάλη αυστηρότητα».

Καθώς η Ούτα παρέδιδε τους φακέλους, ο φον Σίλερ κοίταζε στα μάτια τον καθένα από τους άντρες με τη σειρά. Η έκφρασή του υποδήλωνε ξεκάθαρα ποια θα ήταν η ποινή για τον παραβάτη της εντολής που είχε μόλις δώσει.

Ύστερα, ο φον Σίλερ άνοιξε το ντοσιέ που είχε μπροστά του και ξεκίνησε. «Στους φακέλους σας θα βρείτε φωτογραφίες τύπου Πολαρόντ, οι οποίες πάρθηκαν από τον καταυλισμό του Κούνιντον-Χάρπερ. Παρακαλώ, κοιτάξτε τες τώρα».

Όλοι άνοιξαν τα ντοσιέ τους.

«Αφότου φτάσαμε εδώ, ο δόκτωρ Ναχούτ είχε την ευκαιρία να μελετήσει αυτό το υλικό και σχημάτισε την άποψη ότι η στήλη που εικονίζεται στις φωτογραφίες είναι αυθεντικό έργο αιγυπτιακής προέλευσης που χρονολογείται μετά βεβαιότητας στη Δεύτερη Μέση Περίοδο, γύρω στα 1800 π.Χ. Θέλετε να προσθέσετε τίποτε, δόκτωρ Ναχούτ;»

«Ευχαριστώ, *χερ* φον Σίλερ». Ο Ναχούτ χαμογέλασε δουλικά, αλλά το βλέμμα του ήταν νευρικό και γεμάτο ανησυχία. Αυτός ο Γερμανός είχε κάτι που τον τρομοκρατούσε. Δεν είχε δείξει κανένα συναίσθημα όταν του ανέθετε τη δολοφονία του Ντουρέντ αλ Σίμα και της γυναίκας του. Ο Ναχούτ ήξερε ότι δε θα δίσταζε να διατάξει και το δικό του θάνατο με την ίδια παγερή απάθεια, αν έτσι αποφάσιζε. Για πρώτη φορά συνειδητοποίησε με τρόπο ότι είχε καβαλήσει τη ράχη μιας τίγρης. «Θα ήθελα να κάνω μια μικρή διευκρί-

νιση. Είπα ότι η στήλη που εικονίζεται στις φωτογραφίες φαίνεται αυθεντική. Θα είμαι σε θέση να δώσω την οριστική μου άποψη μόνο αν εξετάσω το ίδιο το αντικείμενο εκ του φυσικού».

«Κατανοώ τις επιφυλάξεις σας», είπε ο φον Σίλερ. «Συγκεντρωθήκαμε εδώ για να βρούμε έναν τρόπο ν' αποκτήσουμε αυτή τη στήλη ώστε να την εξετάσετε κανονικά». Πήρε μια από τις φωτογραφίες που είχε τυπώσει το ίδιο πρωί η Ούτα στο σκοτεινό θάλαμο των εργαστηρίων της βάσης. Τα αντίγραφα των Πολαρόιντ που του είχε στείλει μέσω κομπιούτερ ο Χελμ στο Αμβούργο ήταν θολά και συγκεχυμένα, αλλά και πάλι τον είχαν κάνει να σπεύσει επιτόπου. Τώρα που είχε στα χέρια του τα καθαρά, έγχρωμα αντίγραφα, ο ενθουσιασμός κόντευε να τον συνεπάρει.

Ενώ οι άλλοι μελετούσαν τις φωτογραφίες, αυτός χάιδευε απαλά το γυαλιστερό χαρτί, σαν να άγγιζε το πραγματικό αντικείμενο. Αν η στήλη ήταν αυθεντική —και το ένστικτό του του έλεγε πως ήταν—, τότε αυτή και μόνο άξιζε και το χρόνο και τα χρήματα και τις ανθρώπινες ζωές που είχε στοιχίσει ως τώρα. Ήταν ένας ανεκτίμητος θησαυρός και θα ταίριαζε υπέροχα με τον έβδομο πάπυρο που βρισκόταν ήδη στη συλλογή του. Η κατάσταση της στήλης μετά από τέσσερις σχεδόν χιλιάδες χρόνια ήταν εκπληκτική. Λαχταρούσε να την αποκτήσει όσο είχε λαχταρήσει ελάχιστα πράγματα στη ζωή του.

«Αν όμως είναι αυθεντική, δόκτορ Ναχούτ, θα μπορούσατε να μας πείτε —ή, μάλλον, να υποθέσετε— πού μπορεί να βρίσκεται και προς τα πού θα πρέπει να κατευθύνουμε τις έρευνές μας;»

«Πιστεύω ότι δεν είναι σκόπιμο να εξετάσουμε μεμονωμένα τη στήλη, *χερ φον Σίλερ*. Πρέπει να δούμε προσεκτικά και τις υπόλοιπες φωτογραφίες που μας εξασφάλισε ο συνταγματάρχης Νόγκο και που αντέγραψε τόσο καλά η *φροϊλάν Κέμπερ*». Ο Ναχούτ άφησε στην άκρη τη φωτογραφία που κρατούσε και διάλεξε μια άλλη από το ντοσιέ του. «Αυτή εδώ, για παράδειγμα».

Την έδειξε στους υπόλοιπους, που άρχισαν αμέσως να ψάχνουν στα ντοσιέ τους μέχρι να βρουν την ίδια.

«Αν παρατηρήσουμε καλά το φόντο, θα διαπιστώσουμε ότι πίσω από τη στήλη, στη σκιά, διακρίνεται αμυδρά κάτι σαν τοίχωμα σπηλιάς ή πέτρινης κατασκευής». Κοίταξε τον φον Σίλερ, που του έγνεψε ενθαρρυντικά. «Διακρίνεται επίσης ένα είδος καγκελόφραχτης πόρτας». Ο Ναχούτ έπιασε άλλη

φωτογραφία. «Κοιτάζτε εδώ. Σ' αυτή τη φωτογραφία το θέμα είναι διαφορετικό. Πιστεύω ότι πρόκειται για τοιχογραφία, ζωγραφισμένη είτε σε σοβατισμένο τοίχο ή στα τοιχώματα ενός τάφου σκαμμένου σε βράχο. Φαίνεται να έχει τραβηχτεί ανάμεσα από τα κάγκελα της πόρτας που σας έδειξα στην προηγούμενη φωτογραφία. Η τοιχογραφία αυτή είναι σίγουρα αιγυπτιακή ως προς την τεχνοτροπία και το περιεχόμενό της. Στην πραγματικότητα, μου θυμίζει έντονα τις διακοσμήσεις του τάφου της βασίλισσας Λοστρίς στην Άνω Αίγυπτο, όπου ανακαλύφθηκαν και οι πάπυροι του Τάιτα».

«Ναι, ναι! Συνέχισε», τον ενθάρρυνε ο φον Σίλερ παρατώντας τους τύπους.

«Καλώς. Αν δεχτούμε την καγκελόφραχτη πύλη σαν συνδετικό κρίκο, έχω κάθε λόγο να πιστεύω ότι η στήλη και οι τοιχογραφίες βρίσκονται στον ίδιο χώρο, που μπορεί να είναι φυσικό σπήλαιο ή σκαμμένος τάφος».

«Αν είναι έτσι, υπάρχει καμιά ένδειξη για το πού τράβηξε ο Κουίντον-Χάρπερ αυτές τις φωτογραφίες;» Ο φον Σίλερ τους κοίταξε πάλι έναν ένα με τη σειρά, σαν να απαιτούσε απάντηση. Όλοι προσπάθησαν ν' αποφύγουν εκείνα τα ψυχρά γαλάζια μάτια.

«Συνταγματάρχα Νόγκο», είπε ο φον Σίλερ έχοντας κάνει την επιλογή του. «Είναι η πατρίδα σου. Ξέρεις καλά την περιοχή. Ας ακούσουμε τις απόψεις σου».

Ο συνταγματάρχης κούνησε το κεφάλι του. «Αυτός ο Αιγύπτιος», είπε, δίνοντας καθαρά περιφρονητικό τόνο στο ουσιαστικό, «κάνει λάθος. Δεν είναι αιγυπτιακός ο τάφος που φαίνεται στις φωτογραφίες».

«Γιατί το λες αυτό;» αρπάχτηκε ο Ναχούτ. «Τι ξέρεις εσύ από αρχαιολογία; Είκοσι ολόκληρα χρόνια σπουδάζω...»

«Στάσου», τον διέκοψε αυταρχικά ο φον Σίλερ. «Ας τον αφήσουμε να ολοκληρώσει». Κοίταξε τον Νόγκο. «Συνέχισε, συνταγματάρχα».

«Δέχομαι ότι δεν ξέρω τίποτε από αιγυπτιακούς τάφους, αλλά αυτές οι φωτογραφίες έχουν τραβηχτεί σε χριστιανική εκκλησία».

«Τι σε κάνει τόσο σίγουρο;» τον προκάλεσε ο Ναχούτ, που αισθάνθηκε ότι είχε προσβληθεί η αυθεντία του.

«Να σας εξηγήσω: Είχα χειροτονηθεί ιερέας πριν από δεκαπέντε χρόνια. Αργότερα, βγήκα εντελώς από την αυταπάτη του χριστιανισμού και των θρησκειών γενικά, εγκατέλειψα την Εκκλησία κι έγινα στρατιώτης. Σας το αναφέρω αυτό για να σας πείσω ότι ξέρω τι λέω». Χαμογέλασε με χαιρεκακία

στον Ναχούτ και συνέχισε: «Κοιτάξτε ξανά την πρώτη φωτογραφία και θα διακρίνετε στον τοίχο στο βάθος, κοντά στην πάνω γωνία της καγκελόφραχτης πόρτας, το περιγράμμα ενός ανθρώπινου χεριού και το στυλιζαρισμένο σκίτσο ενός ψαριού. Είναι τα σύμβολα της Κοπτικής Εκκλησίας. Θα τα δείτε σε κάθε ναό και κάθε ξωκλήσι της χώρας».

Κοίταξαν όλοι προσεκτικά τις φωτογραφίες τους, αλλά κανένας δεν τόλμησε να εκφράσει γνώμη, μέχρι που μίλησε ο φον Σίλερ.

«Έχεις δίκιο», είπε στον Νόγκο. «Υπάρχουν πράγματι το χέρι και το ψάρι».

«Σας διαβεβαιώνω ότι τα ιερογλυφικά της στήλης, οι τοιχογραφίες και η ζωγραφιά στο ξύλινο φέρετρο είναι αιγυπτιακά», υπερασπίστηκε με πάθος την άποψή του ο Ναχούτ. «Θα στοιχημάτιζα τη ζωή μου».

Ο Νόγκο κούνησε το κεφάλι του και ξανάρχισε να διαφωνεί: «Κι εγώ σου λέω ότι...»

Ο φον Σίλερ σήκωσε απότομα το χέρι του αναγκάζοντάς τους να σωπάσουν, για να σκεφτεί ο ίδιος το πρόβλημα. Τελικά, φάνηκε να καταλήγει σε κάποιο συμπέρασμα.

«Συνταγματάρχα Νόγκο, δείξε μου στη δορυφορική φωτογραφία τη θέση του καταυλισμού του Κούντον-Χάρπερ, απ' όπου πήρες τις Πολαρόντ».

Ο Νόγκο σηκώθηκε κι έκανε το γύρο του τραπεζιού για να σταθεί δίπλα στον φον Σίλερ. Εκεί, έσκυψε πάνω από τη φωτογραφία κι έδειξε με το δάχτυλό του ένα σημείο κοντά στη συμβολή του Νταντέρα με το Γαλάζιο Νείλο. Η φωτογραφία αυτή ήταν η δορυφορική στην οποία ο Νίκολας είχε μαρκάρει διάφορα σημεία με μολύβια διαφορετικού χρώματος.

«Ήταν εδώ, σερ. Βλέπετε ότι ο Κούντον-Χάρπερ το έχει σημειώσει με πράσινο».

«Δείξε μου τώρα πού βρίσκεται η κοντινότερη κοπτική εκκλησία».

«Μα είναι ακριβώς δίπλα. Είναι σημειωμένη με κόκκινο μολύβι. Απέχει περίπου ενάμισι χιλιόμετρο από τον καταυλισμό. Το μοναστήρι του Αγίου Φρουμέντιου».

«Ίδού η απάντηση», είπε ο φον Σίλερ, πάντα συνοφρυωμένος. «Κοπτικά κι αιγυπτιακά σύμβολα μαζί. Το μοναστήρι».

Όλοι τον κοίταζαν κατάπληκτοι, χωρίς κανείς να τολμήσει ν' αμφισβητήσει το συμπέρασμά του.

«Θέλω να ερευνηθεί το μοναστήρι», είπε ήρεμα ο φον Σίλερ. «Να εξεταστεί κάθε σπιθαμή τοίχου και κάθε χώ-

ρος». Στράφηκε στον Νόγκο. «Μπορείς να μπάσεις τους άντρες σου εκεί;»

«Βεβαίως, *χερ φον Σίλερ*. Έχω ήδη έναν έμπιστό μου εκεί —ένας από τους μοναχούς είναι πληροφοριοδότης μου. Επιπλέον, στην επαρχία του Γκότζαμ είναι ακόμα σε ισχύ ο στρατιωτικός νόμος. Εγώ είμαι ο στρατιωτικός διοικητής κι έχω τη δικαιοδοσία να ερευνήσω κάθε χώρο που υποψιάζομαι ότι μπορεί να κρύβονται αντάρτες ή ληστές».

«Θα δεχτούν οι άντρες σου να εισβάλουν σε εκκλησία;» τον ρώτησε ο Χελμ. «Εσύ, προσωπικά, δεν έχεις κανέναν ενδοιασμό; Ίσως χρειαστεί να... πώς να το πω; Να βεβηλωθούν ιεροί χώροι».

«Σας εξήγησα ήδη ότι έχω αποκηρύξει κάθε είδους θρησκεία», απάντησε ο Νόγκο. «Μετά χαράς θα κατέστρεφα τα επικίνδυνα και παραπλανητικά σύμβολα που λατρεύονται στο μοναστήρι του Άγιου Φρουμέντιου. Όσο για τους άντρες μου, θα πάρω μόνο μουσουλμάνους ή ανιμιστές, που μισούν το σταυρό κι όλα όσα αντιπροσωπεύει. Θα τους οδηγήσω εγώ. Σας βεβαιώνω ότι δε θα υπάρξει κανένα πρόβλημα απ' αυτή την πλευρά».

«Και πώς θα το εξηγήσεις στους ανωτέρους σου, στην Αντίς Αμπέμπα; Δε θέλω να συνδεθώ με κανέναν τρόπο με τις ενέργειές σου στο μοναστήρι», είπε ο φον Σίλερ.

«Έχω διαταγές από την Αντίς να πάρω όλα τα αναγκαία μέτρα ενάντια στους αντάρτες που κρύβονται στο φαράγγι του Αμπάι. Θα μπορέσω να δικαιολογήσω απόλυτα την έρευνά μου στο μοναστήρι».

«Θέλω αυτή τη στήλη. Τη θέλω πάση θυσία. Κατάλαβες, συνταγματάρχα;»

«Κατάλαβα πολύ καλά, *χερ φον Σίλερ*».

«Όπως ήδη γνωρίζεις, είμαι γενναιόδωρος μ' αυτούς που με υπηρετούν σωστά. Φέρε μου τη στήλη και θα ανταμειφθείς γενναία. Μπορείς να απευθυνθείς στον κύριο Χελμ για οποιουδήποτε είδους βοήθεια μπορεί να σου προσφέρει, όπως, για παράδειγμα, τη χρήση του ελικοπτέρου ή των εγκαταστάσεων του Πήγασου».

«Αν έχω τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσω το ελικόπτερο, θα κερδίσουμε πάρα πολύ χρόνο. Μπορώ να κατεβάσω τους άντρες μου εκεί αύριο κιόλας και, αν η στήλη βρίσκεται πράγματι στο μοναστήρι, να σας την παραδώσω αύριο το βραδάκι».

«Θαυμάσια. Θα πάρεις μαζί σου και το δόκτορα Γκιουντάμπι. Είναι απαραίτητο να ψάξει για άλλα πολύτιμα ευρή-

ματα και να μεταφράσει τυχόν επιγραφές που μπορεί να υπάρχουν στο μοναστήρι. Φρόντισε μόνο να τον εφοδιάσεις με στρατιωτική στολή. Πρέπει να φαίνεται σαν ένας από τους στρατιώτες σου. Δε θέλω να βρεθώ μπλεγμένος σε κατηγορίες που ενδέχεται να υπάρξουν αργότερα».

«Θα ξεκινήσουμε με το πρώτο φως της αυγής. Πάω αμέσως να οργανώσω την επιχείρηση». Ο συνταγματάρχης Τούμα Νόγκο χαιρέτησε στρατιωτικά τον φον Σίλερ κι αποχώρησε.

Ο συνταγματάρχης Νόγκο δεν είχε μπει ποτέ ούτε στο *κιντίστ* ούτε στο *μακντάς*, αλλά είχε επισκεφτεί πολλές φορές το μοναστήρι του Άγιου Φρουμέντιου. Ήξερε, επομένως, ποιες θα ήταν οι αντιδράσεις των μοναχών όταν θα έμπαινε με τη βία στους ιερούς χώρους τους. Επιπλέον, είχε επισκεφτεί διάφορους τέτοιους ναούς σπηλαίων σε άλλα σημεία της χώρας. Είχε χειροτονηθεί στην περίφημη εκκλησία της Λαλιμπελέλα, οπότε ήξερε πόσο δαιδαλώδεις και δυσπρόσιτοι ήταν όλοι αυτοί οι σκαμμένοι σε βράχους ναοί.

Υπολόγισε πως θα χρειαζόταν τουλάχιστον είκοσι άντρες για να ερευνήσει το μοναστήρι και να μπορέσει ταυτόχρονα να ελέγξει τον ηγούμενο και τους μοναχούς που θα ξεσηκώνονταν. Διάλεξε τους άντρες προσωπικά. Κανένας απ' αυτούς δεν ήταν λιπόψυχος.

Δυο ώρες πριν την αυγή, τους παρέταξε στο προαύλιο της βάσης του Πήγασου και, κάτω από το φως των προβολέων, τους ενημέρωσε για την αποστολή. Αμέσως μετά, τους διέταξε να βγαίνουν μπροστά ένας ένας και να επαναλαμβάνουν τις διαταγές, για να σιγουρευτεί ότι δεν υπήρχαν παρανοήσεις. Τέλος, επιθεώρησε σχολαστικά τον οπλισμό και τα εφόδιά τους.

Ο Τούμα Νόγκο θεωρούσε τον εαυτό του υπεύθυνο που ο Άγγλος και η Αιγύπτια είχαν γλιτώσει και διαισθανόταν τον κίνδυνο στη συμπεριφορά του φον Σίλερ απέναντί του. Δεν είχε καμιά αυταπάτη για το ποιες θα ήταν οι συνέπειες αν αποτύγχανε ξανά. Στο σύντομο διάστημα που είχε γνωρίσει το Γερμανό, είχε καταλήξει να τον φοβάται όπως δεν είχε φοβηθεί ποτέ ούτε το Θεό ούτε το Διάβολο στα χρόνια της ιεροσύνης του. Και ήξερε πως η επιδρομή στο μοναστή-

ρι ήταν η ευκαιρία του να αποκατασταθεί στη συνείδηση του ισχυρού κι επικίνδυνου ξένου.

Το Τζετ Ράιντजर ήταν σε ετοιμότητα, με τη μηχανή αναμμένη και την έλικα να περιστρέφεται αργά. Όμως δε θα μπορούσε να μεταφέρει όλους αυτούς τους βαριά οπλισμένους άντρες μονομιάς. Θα χρειαζόταν τέσσερις διαδρομές ώσπου να συγκεντρωθούν όλοι στο σημείο εκκίνησης, κάπου στο φαράγγι. Ο Νόγκο έφυγε με την πρώτη πτήση, παίρνοντας μαζί και τον Ναχούτ Γκιουντάμπι. Το ελικόπτερο τους άφησε περίπου τρία χιλιόμετρα μακριά από το μοναστήρι, σ' ένα μικρό ξέφωτο στην όχθη του Νταντέρα, το ίδιο που είχαν χρησιμοποιήσει σαν βάση και για τη νυχτερινή επιδρομή στον καταυλισμό.

Το ξέφωτο αυτό απείχε αρκετά από το μοναστήρι ώστε να μην υπάρχει κίνδυνος να ξεσηκωθούν οι καλόγεροι από το θόρυβο. Ακόμη κι αν άκουγαν το ελικόπτερο όμως, ο Νόγκο υπέθετε ότι θα είχαν ήδη συνηθίσει την παρουσία του στο φαράγγι και δε θα το θεωρούσαν απειλή γι' αυτούς και το μοναστήρι τους.

Οι άντρες περίμεναν στο σκοτάδι, με διαταγές να μη μιλήσουν και να μην ανάψουν ούτε ένα τσιγάρο, μέχρι να μεταφέρει το ελικόπτερο τους υπόλοιπους. Όταν συγκεντρώθηκαν όλοι, ο Νόγκο τους παρέταξε σε φάλαγγα κατ' άνδρα και τους οδήγησε στο μονοπάτι της όχθης. Ήταν όλοι τους εκπαιδευμένοι καταδρομείς, σε άριστη φυσική κατάσταση και κινούνταν γρήγορα κι αποτελεσματικά μέσα στο σκοτάδι. Μόνο ο Ναχούτ είχε πρόβλημα· μετά από μισό χιλιόμετρο πορείας άρχισε να μουρμουρίζει και να ξεφυσάει, προσπαθώντας να εκβιάσει μια στάση. Ο Νόγκο χαμογέλασε μοχθηρά και συνέχισε απτόητος το βήμα του.

Είχε κανονίσει να συμπέσει η άφιξή τους στο μοναστήρι με την ώρα του όρθρου, τον ερχομό της αυγής. Έφτασαν στα πέτρινα σκαλοπάτια του γκρεμού και συνέχισαν να κατεβαίνουν τρέχοντας, με τα όπλα κρεμασμένα στον ώμο ώστε να μην κροταλίζουν. Οι αρβύλες τους με τις χοντρές, λαστιχένιες σόλες έκαναν ελάχιστο θόρυβο όταν διέσχισαν το πλακόστρωτο της έρημης ταράτσας μέχρι την είσοδο του ναού στο εσωτερικό της σπηλιάς.

Από το εσωτερικό αντηχούσαν οι μονότονες ψαλμωδίες και τα μουρμουρητά των προσευχών, που τα διέκοπτε σε κανονικά διαστήματα η ψιλή, τρεμάμενη φωνή του ηγουμένου που έκανε τη θεία λειτουργία. Ο συνταγματάρχης Νόγκο σταμάτησε έξω από την είσοδο και οι άντρες του παρα-

τάχθηκαν σε διπλή σειρά πίσω του. Δεν τους έδωσε καμιά διαταγή, γιατί οι εντολές που είχαν πάρει το πρωί κάλυπταν όλο το φάσμα της επιδρομής στο μοναστήρι. Ο Νόγκο κοίταξε απλώς την παραταγμένη διμοιρία κι έγεννε στον υπασπιστή του.

Ο πρόναος ήταν άδειος κι όλοι οι μοναχοί είχαν συγκεντρωθεί στον κυρίως ναό, το *κιντίστ*. Ο Νόγκο διέσχισε αθόρυβα το μισοσκοτεινό χώρο και η διμοιρία τον ακολούθησε κατά πόδας. Ύστερα ανέβηκε τα λιγοστά πέτρινα σκαλιά ως τη μεγάλη διπλή πύλη του *κιντίστ* που ήταν ανοιχτή. Μόλις μπήκε, η διπλή σειρά των αντρών χωρίστηκε στα δύο και οι άντρες αναπτύχθηκαν κατά μήκος των τοίχων δεξιά κι αριστερά από την πύλη, σημαδεύοντας τους συγκεντρωμένους μοναχούς με εφ' όπλου λόγχη.

Όλα έγιναν τόσο γοργά κι αθόρυβα που κύλησαν αρκετά δευτερόλεπτα μέχρι ν' αρχίσουν οι μοναχοί να διαισθάνονται σιγά σιγά την ξένη παρουσία στο χώρο τους. Οι ψαλμωδίες έσβησαν αργά και δεκάδες μαύρα πρόσωπα άρχισαν να στρέφονται ανήσυχια προς το μέρος των οπλισμένων στρατιωτών που τα σημάδευαν από πίσω. Μόνο ο Τζαλί Ορά, ο γηραλέος ηγούμενος, δεν είχε αντιληφθεί τίποτα. Απόλυτα απορροφημένος από τα λατρευτικά του καθήκοντα, παρέμεινε γονατιστός μπροστά στην πύλη του *ακντάς*, του ιερού αδύτου, και η τρεμάμενη φωνή του ήταν ο μοναδικός ήχος που ακουγόταν σ' ολόκληρο το μοναστήρι.

Μέσα σ' αυτή την έντρομη σιωπή, ο συνταγματάρχης Νόγκο διέσχισε με γοργά στρατιωτικά βήματα το *κιντίστ*, κλοτσώντας στο διάβα του όσους γονατισμένους μοναχούς βρέθηκαν στο δρόμο του. Έφτασε πίσω από τον Τζαλί Ορά, άρπαξε το γέρο ηγούμενο από το σκελετωμένο ώμο του και τον πέταξε βίαια στο πέτρινο δάπεδο. Η φανταχτερή μίτρα τινάχτηκε από το ασπρομάλλικο κεφάλι και κατρακύλησε με θόρυβο πάνω στις πλάκες.

Ο Νόγκο τον άφησε να κείτεται εκεί που είχε πέσει, στράφηκε κι απευθύνθηκε στους ασπροντυμένους μοναχούς, μιλώντας τους στα αμχαρικά:

«Βρίσκομαι εδώ για να ερευνήσω την εκκλησία και όλους τους χώρους του μοναστηριού, με την υποψία ότι προσφέρουν καταφύγιο σε αντάρτες και συμμορίτες επικίνδυνους για το καθεστώς». Έκανε μια μικρή παύση και περιέφερε απειλητικά το βλέμμα του στο πλήθος των έντρομων μοναχών. «Σας προειδοποιώ ότι κάθε απόπειρα να εμποδίστούν οι άντρες μου να εκτελέσουν το καθήκον τους θα θε-

ωρηθεί πράξη προδοσίας και υπόθαλψης εγκληματιών και θα αντιμετωπιστεί με βία».

Ο Τζαλί Ορά σύρθηκε με τα γόνατα ως το κοντινό κεντημένο λάβαρο που κρεμόταν από τον τοίχο, πιάστηκε και σηκώθηκε αργά. Κρατώντας πάντα για στήριγμα την κεντητή εικόνα της Παναγίας με το Θείο Βρέφος, προσπάθησε να ορθώσει με κόπο το ανάστημά του.

«Ο χώρος αυτός είναι ιερός», φώναξε με εκπληκτικά σταθερή και καθάρια φωνή. «Κι εμείς έχουμε αφιερώσει τους εαυτούς μας στη λατρεία του αληθινού Θεού, εις το όνομα του Πατρός, του Υιού και του Αγίου Πνεύματος!»

«Σκασμός!» ούρλιαξε ο Νόγκο. Άνοιξε το καπάκι της δερμάτινης θήκης που ήταν στερεωμένη στο δεξί γοφό του κι έφερε απειλητικά το χέρι του στη λαβή του Τοκάρεφ.

Ο Τζαλί Ορά αγνόησε την απειλή του περιστρόφου. «Είμαστε υπηρέτες στον Οίκο του Θεού. Δεν κρύβονται *σουφτα* εδώ. Δεν υπάρχει κανένας παράνομος ανάμεσά μας. Στο όνομα του Μεγαλοδύναμου Θεού, σας καλώ να φύγετε, να μας αφήσετε στις προσευχές μας και να μη βεβηλώσετε...»

Ο Νόγκο τράβηξε το πιστόλι και με την ίδια κίνηση κοπάνησε με δύναμη την κάννη στο πρόσωπο του ηγούμενου. Ο Τζαλί Ορά άνοιξε διάπλατα το στόμα του και το αίμα ξεπήδησε ποτάμι από τα σκισμένα του χείλη, μουσκεύοντας τα κουρελιασμένα βελούδινα άμφια. Ένα μαζικό μουρμουρητό τρόμου ξεπήδησε από το πλήθος των γονατισμένων μοναχών.

Πιασμένος από το λάβαρο της Παναγίας, ο Τζαλί Ορά κατάφερε να κρατηθεί όρθιος, αλλά ταλαντευόταν επικίνδυνα πάνω στα γέρικα λιγνά πόδια του, έτοιμος να σωριαστεί. Άνοιξε πάλι τα πληγωμένα χείλη του σε μια προσπάθεια να διαμαρτυρηθεί, αλλά το μόνο που βγήκε ήταν ένα στριγκό κρώξιμο, σαν κραυγή λαβωμένης κουρούνας. Το αίμα του κυλούσε με χοντρές σταλαγματιές πάνω στο στήθος του.

Ο Νόγκο γέλασε και τον κλότσησε δυνατά στα πόδια. Ο Τζαλί Ορά σωριάστηκε σαν αχυρένια κούκλα κι αυτή τη φορά έμεινε πεσμένος με το πρόσωπο στις πλάκες, βογκώντας και στριγκλίζοντας πάνω στο αίμα και τα σάλια του.

«Πού είναι τώρα ο Θεός σου, γριά μαϊμού; Τσίριξε όσο θέλεις, δεν πρόκειται να σ' ακούσει», είπε ο Νόγκο γελώντας σκληρά.

Με το πιστόλι έκανε νόημα στον υπασπιστή του που στεκόταν στο βάθος της αίθουσας. Άφησαν έξι άντρες να καλύ-

πτουν τους μοναχούς με τα τουφέκια τους, τέσσερις στην πύλη κι από ένα σε κάθε πλαϊνό τοίχο. Οι άλλοι σχημάτισαν ομάδα κι ακολούθησαν τον αρχηγό τους στο *μακντάς*.

Η δίφυλλη ξύλινη πόρτα ήταν κλειδωμένη. Ο Νόγκο τράνταξε ανυπόμονα την παλιά κλειδαριά. «Άνοιξέ τη, γριά κουρούνα!» φώναξε στον Τζαλί Ορά που ήταν ακόμα κουβαριασμένος στις πλάκες και στρίγκλιζε.

«Αυτός είναι εντελώς ξεμωραμένος», είπε ο υπασπιστής κουνώντας το κεφάλι του. «Δεν πρόκειται ν' ακούσει καμιά διαταγή, συνταγματάρχα».

«Τότε, σπάστε τη», διέταξε ο Νόγκο. «Ή, μάλλον, όχι. Πυροβολήστε πρώτα την κλειδαριά. Το ξύλο είναι σχεδόν σάπιο».

Ο υπασπιστής πλησίασε την πόρτα κι έκανε νόημα στους στρατιώτες να παραμερίσουν. Ύστερα έστρεψε την κάννη του ΑΚ-47 στην κλειδαριά κι έριξε κάμποσες απανωτές βολές.

Σκόνη και θραύσματα τινάχτηκαν ολόγυρα και οι πλάκες γέμισαν από τις σκλήθρες του μισοσαπισμένου κόκκινου ξύλου. Ο αντίλαλος από τους πυροβολισμούς και τις σφαίρες που σφύριζαν ήταν εκκωφαντικός και οι μοναχοί ούρλιαζαν φράζοντας τ' αυτιά ή τα μάτια τους με τα χέρια, γονατισμένοι όπως ήταν στο πάτωμα. Ο υπασπιστής έκανε δυο βήματα, οπισθοχωρώντας από την πόρτα. Η μαύρη σιδερένια κλειδαριά κρεμόταν λοξά πάνω στο ελάχιστο ξύλο που είχε απομείνει να τη στηρίζει.

«Τώρα σπάστε τη!» διέταξε ο Νόγκο και πέντε στρατιώτες όρμησαν ομαδικά και ρίχτηκαν πάνω στην πόρτα με τον ώμο τους. Ακούστηκε ένα δυνατό, παρατεταμένο τρίξιμο και τα ουρλιαχτά των μοναχών διπλασιάστηκαν. Πολλοί σκέπασαν τα κεφάλια τους με τα *σάμα* για να μη γίνουν μάρτυρες της τρομερής ιεροσυλίας. Άλλοι θρηνούσαν με ολολυγμούς κι έγδερναν με τα νύχια τους τα μάγουλά τους.

«Ξανά!» βροντοφώναξε ο Νόγκο και οι στρατιώτες του επανέλαβαν την απόπειρα. Η κλειδαριά τινάχτηκε από τα δεσίματά της και με το σπρώξιμο των στρατιωτών, η δίφυλλη πόρτα άνοιξε διάπλατα, αποκαλύπτοντας το μισοσκοτεινό εσωτερικό του *μακντάς*. Ο χώρος φωτιζόταν μόνο από δυο καπνισμένες λάμπες πετρελαίου.

Ξαφνικά, ακόμη κι αυτοί οι στρατιώτες, που δεν ήταν χριστιανοί, δίστασαν να περάσουν το κατώφλι του ιερού χώρου. Στέκονταν όλοι διστακτικοί απέξω, ακόμη κι ο Νόγκο, που με τόση επιμονή είχε δηλώσει άθεος.

«Ναχούτ!» Ο Αιθίοπας συνταγματάρχης κοίταξε πάνω από τον ώμο του τον Αιγύπτιο που στεκόταν ζαρωμένος σε μια γωνιά, χλομός και κάθιδρος. «Από δω κι εμπρός είναι δική σου δουλειά. Ο *χερ φον Σίλερ* είπε να ψάξεις να βρεις τα πράγματα που θέλει. Έλα εδώ».

Μόλις πλησίασε ο Ναχούτ, ο Νόγκο τον άρπαξε από το μπράτσο και τον έσπρωξε δυνατά από το άνοιγμα της πύλης. «Μπες μέσα, πιστέ του Προφήτη. Η τριαδική θεότητα των χριστιανών δεν μπορεί να σε βλάψει».

Ο ίδιος ο Νόγκο μπήκε στο *μακντάς* μετά τον Ναχούτ και περιέφερε το φως του φακού του στο μικρό, χαμηλοτάβανο χώρο. Η φωτεινή δέσμη πέρασε πάνω από τις σειρές με τ' αναθήματα κι έκανε να λάμπουν τα γυαλιά, οι πολύτιμες πέτρες, ο μπρούντζος, ο χρυσός και το ασήμι. Στάθηκε έπειτα στην κέδρινη Αγία Τράπεζα, φωτίζοντας την ψηλή κορόνα των Επιφανίων, το δυσκοπότερο και το μεγάλο ασημένιο κοπτικό σταυρό.

«Πίσω από το βωμό!» φώναξε γεμάτος έξαψη ο Ναχούτ. «Η καγκελόφραχτη πύλη! Εκεί τραβήχτηκαν οι φωτογραφίες».

Αποσπάστηκε από την ομάδα που στεκόταν στην πόρτα κι έτρεξε μόνος του στο βάθος του ιερού. Εκεί, αρπάχτηκε από τα σταυρωτά ξύλινα κάγκελα που σχημάτιζαν το πλέγμα της πύλης και κόλλησε το πρόσωπό του σ' ένα από τα τετράγωνα κενά, σαν φυλακισμένος ισοβίτης που λαχταράει για μια ματιά στον έξω κόσμο.

«Αυτός είναι ο τάφος. Φέρτε το φακό!» Η φωνή του ήταν στριγκή, με μια νότα υστερίας.

Ο Νόγκο έτρεξε κοντά, περνώντας δίπλα από την πέτρα της *ταμπότ* που ήταν καλυμμένη με το βαρύ δαμασκηνό ύφασμα, και φώτισε με το φακό του πίσω από το καφασωτό της πύλης.

«Ευλογημένο το όνομα του Προφήτη». Η φωνή του Ναχούτ έγινε εκστατικός ψίθυρος. «Αυτές είναι τοιχογραφίες του αρχαίου συγγραφέα. Είναι δουλειά του σκλάβου Τάιτα!» Όπως η Ρόγιαν, έτσι κι αυτός είχε αναγνωρίσει με την πρώτη ματιά το χέρι και το προσωπικό ύφος του αρχαίου καλλιτέχνη. Ο χρωστήρας του Τάιτα ήταν χαρακτηριστικός και το ταλέντο του είχε εκμηδενίσει το χρόνο. «Ανοίξτε την πύλη!» Ο Ναχούτ ύψωσε ξανά τη φωνή του, αυτή τη φορά διατάζοντας ανυπόμονα.

«Άντρες, εδώ!» ανταποκρίθηκε αμέσως ο Νόγκο και οι στρατιώτες μαζεύτηκαν μπροστά στην παμπάλαιη πόρτα και προσπάθησαν να την ξεκολλήσουν από το τοίχωμα τραβώ-

ντας με όλη τη δύναμή τους. Αμέσως έγινε φανερό ότι ήταν μια προσπάθεια μάταιη κι ο Νόγκο τους σταμάτησε.

«Ψάξτε στους χώρους των μοναχών!» διέταξε τον υπασπιστή του. «Βρείτε μου εργαλεία, λοστούς, οτιδήποτε!»

Ο νεαρός αξιωματικός βγήκε από το ιερό παίρνοντας μαζί του τους περισσότερους από τους στρατιώτες. Ο Νόγκο παράτησε την καγκελόφραχτη πύλη για να ψάξει τον υπόλοιπο χώρο του μακντάς.

«Τη στήλη!» είπε άγρια. «Ο χερ φον Σίλερ θέλει πάνω απ' όλα τη στήλη». Περιέφερε τη φωτεινή δέσμη στο χώρο. «Από τη γωνία που τραβήχτηκαν οι φωτογραφίες...»

Ο Νόγκο σώπασε απότομα και φώτισε το δαμασκηνό πανί που κάλυπτε την πέτρα της ταμπότ, που στην κορυφή της ήταν η ιερή κιβωτός.

«Ναι», φώναξε ο Ναχούτ πάνω από τον ώμο του. «Αυτό είναι!»

Ο Τούμα Νόγκο έφτασε στην κιβωτό με μερικές δρασκειλιές κι άρπαξε το βελούδο που τη σκέπαζε. Το τράβηξε δυνατά. Η κιβωτός ήταν ένα απλό, σκαλιστό κιβώτιο από ξύλο ελιάς, λείο και γυαλιστερό, με την πατίνα που είχαν αφήσει πάνω του τα χέρια των ιερέων μετά από αιώνες χρήσης.

«Βλακώδεις προκαταλήψεις», μουρμούρισε περιφρονητικά ο Νόγκο κι αρπάζοντας την κιβωτό με τα δυο του χέρια, την εκσφενδόνισε στον απέναντι τοίχο. Το κιβώτιο έσπασε και το καπάκι του άνοιξε εντελώς. Μια στοιβα εγχάρακτες κυκλικές πλάκες από πηλό σκόρπισαν πάνω στις πλάκες του δαπέδου, αλλά ούτε ο Ναχούτ ούτε ο Νόγκο έδωσαν την παραμικρή σημασία στα ιερά αντικείμενα.

«Ξεσκέπασέ την», παρακίνησε ο Ναχούτ το συνταγματάρχη. «Τράβηξε το πανί».

Ο Νόγκο τράβηξε το δαμασκηνό ύφασμα, αλλά αυτό σκάλωσε στη γωνία της πέτρινης κολόνας που υπήρχε από κάτω. Ο Νόγκο το ξανατράβηξε, απότομα κι ανυπόμονα, και το παλιό, μισολιωμένο πανί σκίστηκε απ' άκρη σ' άκρη μ' ένα μαλακό, παραπονεμένο ήχο.

Η εγχάρακτη στήλη, η πέτρινη διαθήκη του Τάιτα, αποκαλύφθηκε μπροστά στα λαίμαργα μάτια των δύο αντρών. Ακόμη κι ο Νόγκο εντυπωσιάστηκε. Πισωπάτησε μηχανικά, κρατώντας στα χέρια του το κομμάτι από το σκισμένο ύφασμα.

«Είναι η στήλη της φωτογραφίας», ψιθύρισε. «Αυτή θέλει ο χερ φον Σίλερ. Είμαστε πλούσιοι!»

Τα λόγια του διέλυσαν τη μαγεία της στιγμής. Ο Ναχούτ έτρεξε μπροστά, έπεσε στα γόνατα μπροστά στην πέτρα και

την αγκάλιασε σφιχτά, σαν εραστής που είχε στερηθεί για πολύ καιρό το σώμα της αγαπημένης του. Κατάπληκτος ο Νόγκο είδε δάκρυα να τρέχουν στα μάγουλα του Αιγύπτιου. Ο ίδιος είχε εκτιμήσει τη στήλη μόνο σε σχέση με τα λεφτά που θα του εξασφάλιζε. Δε φανταζόταν ότι μπορούσε ποτέ άνθρωπος να λαχταράει έτσι ένα άψυχο αντικείμενο, ειδικά ένα τόσο άσχημο κι ασήμαντο πράγμα σαν αυτή την πέτρινη κολόνα.

Βρίσκονταν ακόμη στην ίδια στάση, ο Ναχούτ γονατιστός ν' αγκαλιάζει τη στήλη κι ο Νόγκο όρθιος δίπλα του να τον κοιτάζει με απορία, όταν επέστρεψε ο υπασπιστής. Κάπου είχαν βρει μια σκουριασμένη τσάπα με ξύλινη λαβή.

Ο ερχομός του κινητοποίησε αμέσως τους άλλους δυο. Ο Νόγκο άρχισε να δίνει διαταγές: «Εμπρός! Σπάστε την πόρτα!»

Παρ' όλο που η πόρτα ήταν παμπάλαιη και το ξύλο σαθρό, χρειάστηκαν οι προσπάθειες τριών στρατιωτών με τη σειρά μέχρι να ξηλωθεί το κάσωμα, που τα δοκάρια του ήταν σφηνωμένα στο βράχο.

Επιτέλους, η βαριά καφασωτή πύλη έγειρε μπροστά. Καθώς οι στρατιώτες πηδούσαν στο πλάι για να μην τους χτυπήσει, έπεσε μ' ένα δυνατό κρότο στο πέτρινο δάπεδο, ξεσηκώνοντας ένα σύννεφο κοκκινωπής σκόνης που θάμπωσε προς στιγμή το λιγοστό φως από τις λάμπες πετρελαίου.

Ο Ναχούτ ήταν ο πρώτος που μπήκε στον τάφο. Ορμησε μέσα στο πέπλο της σκόνης κι έπεσε για δεύτερη φορά στα γόνατα, μπροστά στην αρχαία, μισοσαπισμένη, ξύλινη σαρκοφάγο.

«Φέρτε το φως», διέταξε αυταρχικά. Ο Νόγκο πήγε κοντά του και φώτισε με το φακό του τη σαρκοφάγο.

Το ολόσωμο πορτραίτο του νεκρού ήταν ζωγραφισμένο και στις δυο πλαϊνές πλευρές, εκτός από το σκέπασμα. Ήταν φανερό ότι ο καλλιτέχνης ήταν ο ίδιος που είχε κάνει και τις τοιχογραφίες. Το πορτραίτο στο σκέπασμα της σαρκοφάγου ήταν σε πολύ καλή κατάσταση. Απεικόνιζε έναν άντρα στην ακμή της ηλικίας του, με δυνατό, περήφανο πρόσωπο, έναν εργάτη της γης ή στρατιώτη με ευθύ, ήρεμο βλέμμα. Ήταν ωραίος άντρας, με πυκνές ξανθωπές μπούκλες που ο ζωγράφος είχε αποτυπώσει με ιδιαίτερη προσοχή κι αγάπη. Η διάθεση του αρχαίου καλλιτέχνη να αποδώσει και να τονίσει τα προτερήματα του νεκρού ήταν ολοφάνερη.

Ο Ναχούτ σήκωσε το βλέμμα του από τη σαρκοφάγο στην επιγραφή που ήταν χαραγμένη στο τοίχωμα από πάνω. Τη διάβασε φωναχτά και ύστερα, με βουρκωμένα μάτια,

κοίταξε πάλι τη σαρκοφάγο και διάβασε την επιγραφή που ήταν ζωγραφισμένη κάτω από το πορτραίτο του ξανθού στρατιώτη.

«“Τάνους, Άρχοντας Χαράμπ”». Η φωνή του έσπασε από τη συγκίνηση και ξερόβηξε για να καθαρίσει το λαιμό του. «Ταιριάζει απόλυτα με την περιγραφή στον έβδομο πάπυρο. Βρήκαμε τη στήλη και τη σαρκοφάγο. Και τα δύο είναι ανεκτίμητης αξίας θησαυροί. Ο *χερ φον Σίλερ* θα ενθουσιαστεί».

«Μακάρι να είναι όπως τα λες», μουρμούρισε δύσπιστα ο Νόγκο. «Ο *χερ φον Σίλερ* είναι επικίνδυνος άνθρωπος».

«Τα κατάφερες περίφημα ως εδώ», τον διαβεβαίωσε ο Ναχούτ. «Το μόνο που μένει τώρα είναι να βγάλουμε τη σαρκοφάγο και τη στήλη από το μοναστήρι και να τις μεταφέρουμε ως το ελικόπτερο. Αν το καταφέρεις αυτό, θα γίνεις ένας πλούσιος άνθρωπος, πολύ πιο πλούσιος απ’ ό,τι έχεις φανταστεί ποτέ σου».

Το κίνητρο ήταν υπεραρκετό για τον Νόγκο. Επέβλεπε προσωπικά τους άντρες του, που αφαίρεσαν τις πλάκες του δαπέδου κι άρχισαν να σκάβουν γύρω από τη βάση της στήλης. Μετά από αρκετή και προσεκτική δουλειά, ελευθέρωσαν τα θεμέλια κι ανασήκωσαν την πέτρα από τη θέση όπου βρισκόταν για τέσσερις χιλιάδες χρόνια.

Μόνο όταν μετακινήθηκε η στήλη έγινε φανερό το πραγματικό βάρος της. Παρ’ ό,τι στενή, ζύγιζε γύρω στο μισό τόνο. Ο Ναχούτ πήγε πίσω στο *κιντίστ* και, αγνοώντας τις κραυγές και τις διαμαρτυρίες των μοναχών, κατέβασε τραβώντας καμιά δεκαριά από τα βαριά, υφαντά λάβαρα των τοίχων κι έβαλε τους στρατιώτες να τα μεταφέρουν στο *μακντάς*.

Τύλιξαν τη στήλη και τη σαρκοφάγο με τα χοντρά, πυκνοϋφασμένα μάλλινα λάβαρα. Ήταν γερά, μεγάλα κι έδιναν στους άντρες σίγουρα πιασίματα για να μπορέσουν να κάνουν τη μεταφορά. Δέκα γεροδεμένοι καταδρομείς μπόρεσαν να σηκώσουν και να κουβαλήσουν τη στήλη, ενώ για τη σαρκοφάγο τρεις ήταν αρκετοί. Οι υπόλοιποι επτά θα τους κάλυπταν με τα όπλα, αποτελώντας τη συνοδεία. Η βαρυφορτωμένη διμοιρία άρχισε την αργή πορεία της και βγήκε από την κατεστραμμένη πύλη του ιερού αδύτου στο χώρο του *κιντίστ*.

Αμέσως μόλις συνειδητοποίησαν οι συγκεντρωμένοι μοναχοί τι έπαιρναν μαζί τους οι στρατιώτες, ξέσπασαν σε κραυγές οργής, κατάρες και θρήνους. Η οχλοβοή ήταν τρομερή κι έκανε τον υπόγειο ναό να σείεται κυριολεκτικά.

«Σκασμός!» ούρλιαξε ο Νόγκο. «Σωπάστε! Κάντε αυτούς τους γελοίους να σωπάσουν! Παραμερίστε τους!»

Οι καταδρομείς όρμησαν πάνω στην ανθρώπινη μάζα, ανοίγοντας διάδρομο για να περάσουν οι κλεμμένοι θησαυροί, χτυπώντας με τους υποκόπανους των όπλων τους όσους πρόβαλλαν αντίσταση κι ουρλιάζοντάς τους να κάνουν στην άκρη για να περάσουν οι στρατιώτες με το βαρύ φορτίο τους. Η οχλοβοή έφτασε στα ουράνια καθώς οι μοναχοί παρέσυραν ο ένας τον άλλον με τις κραυγές και τους θρήνους τους, παραδομένοι οι περισσότεροι σε παραλήρημα θρησκευτικής οργής. Μερικοί σηκώθηκαν όρθιοι, προκαλώντας τους στρατιώτες που τους διέταζαν να μην κουνηθούν. Πύκνωναν συνεχώς, πλησιάζοντας όλο και πιο κοντά τους οπλισμένους άντρες, τραβολογώντας τους από τις στολές τους, ψάλλοντας κατάρες, θρηνώντας γοερά και δείχνοντας έως και φονικές διαθέσεις.

Ξαφνικά, μέσα σ' όλο αυτό το πανδαιμόνιο, εμφανίστηκε ξανά η φασματική μορφή του Τζαλί Ορά. Τα άμφια και τα γένια του ήταν λεκιασμένα από αίμα, το γερό του μάτι κατακόκκινο, σχεδόν εφιαλτικό πάνω στο σκελετωμένο πρόσωπό του. Από το ματωμένο στόμα του βρήκε μια στριγκή, μακρόσυρτη κραυγή που δεν είχε τίποτα το ανθρώπινο. Το πλήθος των μοναχών που είχε περικυκλώσει τους στρατιώτες άνοιξε στα δυο κι ο ηγούμενος όρμησε σαν ζωντανό σκιάχτρο πάνω στο συνταγματάρχη Νόγκο.

«Κάνε πίσω, τρελόγερε!» τον προειδοποίησε ο Νόγκο και πρότεινε το όπλο του για να τον σταματήσει.

Όμως ο Τζαλί Ορά είχε περάσει από ώρα τα σύνορα της λογικής. Δεν έκοψε καν το βήμα του, παρά έπεσε κατευθείαν πάνω στην ξιφολόγχη του όπλου, με το οποίο ο Νόγκο τον σημάδευε στο στήθος.

Η ατσάλινη λάμα διαπέρασε το λιπόσαρκο, γέρικο κορμί σαν να ήταν αχυρένιο. Η μύτη της πρόβαλε χαμηλά στην πλάτη του Τζαλί Ορά, τρυπώντας το βελούδινο μανδύα που μονομιάς σχεδόν μούσκεψε από το αίμα του. Καρφωμένος με την κοιλιά στην ξιφολόγχη, ο γερο-ηγούμενος συστρεφόταν και σπαρταρούσε, ενώ από τα χείλη του δεν έλεγε να πάψει να βγαίνει εκείνη η ανατριχιαστική άναρθρη κραυγή.

Ο Νόγκο προσπάθησε να ελευθερώσει την ξιφολόγχη, αλλά το ατσάλι είχε σκαλώσει για τα καλά στα σπλάχνα κι όταν την τράβηξε ακόμη πιο απότομα, ο Τζαλί Ορά τινάχτηκε απλώς σαν νευρόσπαστο, με τα λιγνά σαν καλάμια πόδια του να κλοτσάνε κωμικά τον αέρα.

Μόνο ένας τρόπος υπήρχε να τον ξεκολλήσει. Ο Νόγκο πάτησε τη σκανδάλη.

Το σώμα του Τζαλί Ορά έπνιξε τον κρότο του πυροβολισμού, που και πάλι αντήχησε τόσο δυνατά που έκανε να πάψει προς στιγμή ακόμη και η οχλοβοή των μοναχών. Η σφαίρα χτύπησε κατευθείαν κάτω από την τρύπα που είχε ανοίξει η ξιφολόγχη, πολτοποιώντας στην πορεία της τα σωθικά του γέρου. Η λεπίδα ξεκόλλησε και η ορμή του πυροβολισμού τίναξε το τρυπημένο σώμα προς τα πίσω, πέρα από την άκρη της ξιφολόγχης και πάνω στα χέρια των μοναχών που στριμώχνονταν τριγύρω.

Η αφύσικη, γεμάτη ένταση σιωπή κράτησε μερικές στιγμές ακόμη και ύστερα θρυμματίστηκε από μια θύελλα ολολυγμών και ουρλιαχτών οργής από τη μεριά των μοναχών. Ήταν σαν να τους κινούσε ένα μυαλό, ένα ένστικτο. Σαν κοπάδι λευκά όρνια ρίχτηκαν στους στρατιώτες που σχημάτιζαν μια μικρή ομάδα στο κέντρο τους, αποφασισμένοι να εκδικηθούν για το φόνο του ηγούμενου. Αδιαφορώντας για την ασφάλειά τους, προσπαθούσαν να γδάρουν τους στρατιώτες με τα νύχια τους, να τους βγάλουν τα μάτια. Αψηφούσαν τις κάννες των όπλων κι αρκετοί άρπαξαν τις ξιφολόγχες με γυμνά χέρια, πετσοκόβοντας τις παλάμες και τα δάχτυλά τους στο κοφτερό ατσάλι.

Για λίγο φάνηκε πως οι στρατιώτες θα συνθλίβονταν κάτω από τον όγκο και τη μανία του πλήθους, αλλά μετά, εκείνοι που κουβαλούσαν τη στήλη και τη σαρκοφάγο απίθωσαν κάτω το φορτίο τους και ξεκρέμασαν από τους ώμους τους τα όπλα.

Οι μοναχοί ήταν τόσο κοντά τους, που δεν είχαν χώρο να στρέψουν καταπάνω τους τα τουφέκια κι έτσι αναγκάστηκαν να τους χτυπήσουν με τις ξιφολόγχες για να δημιουργήσουν ένα άνοιγμα που θα τους επέτρεπε να κάνουν τη δουλειά τους. Δε χρειάστηκαν πολύ χώρο, γιατί το αυτόματο επαναληπτικό ΑΚ-47 είναι κοντόκαννο. Οι πρώτες ριπές, που χτύπησαν τους μοναχούς στο ύψος της κοιλιάς, σχεδόν εξεπαφής, τους θέρισαν κυριολεκτικά, δημιουργώντας ένα αρκετά μεγάλο κενό ανάμεσά τους. Κάθε σφαίρα έβρισκε το στόχο και η ριπή έριχνε κάτω μέχρι και τέσσερις ανθρώπους στη σειρά.

Τώρα πια όλοι οι στρατιώτες πυροβολούσαν με τα αυτόματα στο ύψος των γοφών, σαρώνοντας με κυκλικές κινήσεις το πλήθος. Με το που άδειαζε ο ένας γεμιστήρας, τον αντικαθιστούσαν αμέσως με άλλο, γεμάτο.

Ο Ναχούτ είχε ζαρώσει πίσω από την πεσμένη στήλη, χρησιμοποιώντας τη σαν οχυρό. Το πανδαιμόνιο των πυροβολισμών τον ξεκούφαινε και τον τρομοκρατούσε. Κοίταζε γύρω του αδυνατώντας να πιστέψει το θέαμα που αντίκριζαν τα μάτια του. Σε τόσο μικρή ακτίνα βολής, μια ριπή από σφαίρες των 22 χιλιοστών μπορεί να κόψει ένα χέρι ή πόδι σαν τσεκουριά και, αν βρει το θύμα στο στομάχι, να το ξεκοιλιάσει σαν ψάρι.

Ο Ναχούτ είδε έναν από τους μοναχούς να δέχεται μια ριπή στο κεφάλι. Το κρανίο του εξερράγη σαν σύννεφο από μυαλά και αίματα κι αυτός που τον είχε χτυπήσει γέλασε δυνατά και συνέχισε να πυροβολεί. Οι στρατιώτες είχαν μεθύσει από την τρέλα του θανάτου. Έμοιαζαν με αγέλη άγριων σκύλων που κατασπαράζει τη λεία της έτσι όπως πυροβολούσαν σαν μανιακοί, αδειάζοντας τους γεμιστήρες τον ένα μετά τον άλλον.

Οι μοναχοί που ήταν μπροστά τράπηκαν σε φυγή κι έπεσαν πάνω σ' αυτούς που ήταν πίσω τους. Σύντομα έγιναν όλοι ένα κουβάρι και ούρλιαζαν ξετρελαμένοι από τον πανικό, ώσπου τους βρήκαν οι ριπές κι άρχισαν να σωριάζονται σακατεμένοι, νεκροί ή ετοιμοθάνατοι. Το δάπεδο του ναού είχε γεμίσει από αιμόφυρτα κορμιά. Πάνω στον πανικό τους να ξεφύγουν, όσοι δεν είχαν χτυπηθεί ακόμη έτρεξαν προς την πύλη, πασχίζοντας να περάσουν όλοι μαζί, με αποτέλεσμα να φράξουν τη μοναδική τους έξοδο σωτηρίας. Και τότε οι στρατιώτες, που είχαν απομείνει μόνοι στο κέντρο του κιντίστ, έστρεψαν εναντίον τους τα αυτόματα και τους αποδεκάτισαν. Οι σφαίρες έπεφταν πάνω τους σαν πυκνό χαλάζι και τ' ασπροντυμένα κορμιά σωριάζονταν σαν στάχνα. Τώρα οι κραυγές ήταν ελάχιστες· οι μοναδικοί ήχοι που ακούγονταν ήταν αυτοί των όπλων.

Κύλησαν μερικά δευτερόλεπτα ώσπου να σωπάσουν τα όπλα και τότε άρχισαν ν' ακούγονται τα βογκητά και τα κλάματα των πληγωμένων. Ο αέρας είχε γεμίσει γαλαζωπούς καπνούς και μύριζε έντονα μπαρούτι. Ακόμη και οι στρατιώτες έπαψαν να γελάνε όταν κοίταξαν γύρω τους και συνειδητοποίησαν το μέγεθος της σφαγής. Η εκκλησία ήταν κυριολεκτικά στρωμένη με πτώματα, λευκοντυμένα μαύρα κορμιά με πελώριες ματωμένες κηλίδες στα μακριά, φαρδιά *σάμα* τους. Το αίμα ήταν τόσο πολύ που είχε καλύψει τις πέτρινες πλάκες σαν μαλακό χαλί, όπου πάνω του γυάλιζαν σαν αλλόκοτα πετράδια οι άδειοι κάλυκες.

«Παύσατε πυρ!» διέταξε, πολύ αργά πια, ο Νόγκο. «Επ' ώμου! Σηκώστε το φορτίο! Εμπρός!»

Η φωνή του διοικητή τους κινητοποίησε ξανά τους στρατιώτες. Κρέμασαν τα τουφέκια τους στον ώμο κι έσκυψαν για να σηκώσουν από το δάπεδο το βαρύ φορτίο τους, που ήταν τυλιγμένο στα μάλλινα υφαντά. Οι μπότες τους άφηναν ανατριχιαστικούς ήχους στις πλάκες που ήταν πλημμυρισμένες στο αίμα, καθώς προχωρούσαν με κόπο, πατώντας βαριά, σκοντάφτοντας και περνώντας πάνω από σώματα θανάσιμα πληγωμένα ή και νεκρά. Ανασαίνοντας από το στόμα, για να μην ανακατώνονται από τη δυσωδία των ανοιγμένων σπλάχνων, του αίματος και του μπαρουτιού, οι στρατιώτες διέσχισαν το *κιντίστ* κουβαλώντας τα πολύτιμα λάφυρα.

Όταν έφτασαν στην πύλη κι άρχισαν να κατεβαίνουν τα λίγα σκαλοπάτια προς τον έρημο πρόναο, ο Ναχούτ είδε να ζωγραφίζεται στα πρόσωπα ακόμη κι αυτών των σκληροτράχηλων πολεμιστών η ανακούφιση που έφευγαν απ' αυτό το ανθρώπινο σφαγείο. Για τον Ναχούτ ήταν παραπάνω απ' όσο μπορούσε ν' αντέξει. Ούτε στους χειρότερους εφιάλτες του είχε φανταστεί τέτοιες σκηνές.

Παραπατώντας σαν βαριά άρρωστος, σύρθηκε ως τον τοίχο κι αρπάχτηκε από ένα από τα μάλλινα υφαντά που είχαν απομείνει κρεμασμένα. Εκεί, διπλώθηκε στα δυο κι άδειασε τα σωθικά του. Όταν σταμάτησαν οι σπασμοί στο στομάχι του και μπόρεσε να σηκώσει το κεφάλι, είδε ότι είχε απομείνει μόνος στο *κιντίστ*, εκτός από ένα μοναχό που σερνόταν με την κοιλιά προς το μέρος του πάνω στις πλάκες. Μια σφαίρα τού είχε τσακίσει τη σπονδυλική στήλη και τα παραλυμένα πόδια του γλιστρούσαν ανεξέλεγκτα, αφήνοντας πίσω τους δυο παχιές, κυματιστές γραμμές αίματος.

Ο Ναχούτ πισωπάτησε ουρλιάζοντας και ύστερα έκανε μεταβολή κι έτρεξε σαν τρελός έξω από την εκκλησία κι από κει στο περιστύλιο του μοναστηριού, πάνω από το φράγγι του Νείλου, ακολουθώντας τους στρατιώτες που ανέβαζαν με κόπο το βαρύ φορτίο τους στα πέτρινα σκαλοπάτια του γκρεμού. Ήταν τόσο ξετρελαμένος από τον τρόμο, που δεν άκουσε καν το ελικόπτερο, παρά μόνο όταν αυτό βρέθηκε να αιωρείται στον αέρα πάνω από τα κεφάλια τους.

Ο Γκότχολντ φον Σίλερ περίμενε έξω από την πόρτα του τολ, με την Ούτα Κέμπερ να στέκεται ένα βήμα πίσω κι αριστερά του. Ο πιλότος είχε ειδοποιήσει τη βάση με το ραδιοασύρματο κι όλα ήταν έτοιμα για την παραλαβή του πολύτιμου φορτίου που μετέφερε.

Το ελικόπτερο σήκωσε ένα σύννεφο κίτρινης σκόνης από την κυκλική πίστα προσγείωσης καθώς κατέβηκε στη γη. Το φορτίο, καλυμμένο πάντα με τα μάλλινα υφαντά, ήταν αδύνατο να χωρέσει στην καμπίνα και είχε δεθεί εξωτερικά πάνω στα πέδιλα του ελικοπτέρου. Τη στιγμή που τα πέδιλα πάτησαν στο έδαφος κι ο πιλότος σταμάτησε τον κινητήρα και την έλικα, ο Τζέικ Χελμ έστειλε μια ομάδα δώδεκα αντρών να λύσουν τα σκοινιά και να τραβήξουν το φορτίο στο έδαφος. Ύστερα, η ίδια ομάδα εργατών μετέφερε τη στήλη ως το Τολ και την πέρασε από την πόρτα. Ο Χελμ πηγαινοερχόταν ελέγχοντας τη μεταφορά και μοιράζοντας συνεχώς κοφτές διαταγές.

Στην αίθουσα των συσκέψεων το τραπέζι είχε τραβηχτεί στην άκρη για να δημιουργηθεί χώρος στο κέντρο. Εκεί απίθωσαν με μεγάλη προσοχή τη στήλη οι εργάτες και λίγο αργότερα τη σαρκοφάγο του Τάνους, του Μεγάλου Λέοντος της Αιγύπτου.

Ο Χελμ έδωξε αμέσως τους εργάτες, κλείνοντας και κλειδώνοντας την πόρτα αφού βγήκε κι ο τελευταίος. Στο δωμάτιο έμειναν μόνο τέσσερα άτομα: ο Χελμ κι ο Ναχούτ δίπλα στη στήλη, έτοιμοι να την ξεσκεπάσουν, κι ο φον Σίλερ όρθιος μπροστά της, με την Ούτα πλάι του.

«Ν' αρχίσουμε;» ρώτησε ο Χελμ κοιτώντας το αφεντικό του σαν πιστό σκυλί.

«Προσεκτικά», τον προειδοποίησε ο φον Σίλερ. «Να μην καταστρέψεις τίποτε». Ήταν κατάχλομος και το μέτωπό του γυάλιζε από τον ιδρώτα. Η Ούτα τον πλησίασε προστατευτικά, αλλά δεν της έριξε ούτε μια ματιά. Το βλέμμα του έμεινε σταθερά στυλωμένο στο θησαυρό που κείτονταν μπροστά στα πόδια του.

Ο Χελμ άνοιξε το σουγιά του κι έκοψε τα κορδόνια που συγκρατούσαν τα υφαντά στη θέση τους. Ενώ τον παρακολουθούσε, η αναπνοή του φον Σίλερ έγινε βαριά και ηχηρή. Έβγαينه από το λαρύγγι του με δυσκολία, σαν να υπέφερε από άσθμα. «Ναι», ψιθύρισε βραχνά. «Έτσι πρέπει να γίνει».

Η Ούτα Κέμπερ παρατηρούσε το πρόσωπό του. Αυτό του συνέβαινε πάντα όταν αποκτούσε ένα καινούριο, σημαντικό κομμάτι για τη συλλογή του. Φαινόταν έτοιμος να πάθει καρδιακή προσβολή, αλλά η Ούτα ήξερε ότι όχι μόνο δεν κινδύνευε, αλλά είχε καρδιά βοδιού.

Ο Χελμ πλησίασε τη μια άκρη της στήλης και, με τη μύτη του σουγιά του, άνοιξε προσεκτικά μια μικρή σχισμή στο πανί. Έχωσε ύστερα τη λεπίδα στην τρύπα που είχε ανοίξει κι άρχισε να την κατεβάζει αργά προς τη βάση, όπως ανοίγει κανείς ένα φερμουάρ. Η λεπίδα έκοβε σαν ξυράφι και στο πέραςμά της το πανί άνοιγε στα δυο, αποκαλύπτοντας την πέτρα που η επιφάνειά της ήταν γεμάτη χαραγμένα ιερογλυφικά.

Ο ιδρώτας ανάβλυζε ποτάμι απ' όλους τους πόρους του σώματος του φον Σίλερ. Κυλούσε στο πρόσωπό του κι έσταζε από το πιγούνι του στο στήθος, λεκιάζοντας το χακί σακάκι του. Μόλις αντίκρισε τα ιερογλυφικά, από τα χείλη του βγήκε ένα πονεμένο βογκητό. Η Ούτα τον παρατηρούσε και η έξαψή της φούντωνε. Ήξερε τι ακολουθούσε πάντα όταν τον έπιανε αυτός ο συναισθηματικός παροξυσμός.

«Κοιτάξτε εδώ, χερ φον Σίλερ». Ο Ναχούτ γονάτισε δίπλα στη στήλη κι άγγιξε με το δάχτυλό του το χαραγμένο γεράκι με το σπασμένο φτερό. «Αυτή είναι η υπογραφή του Τάιτα».

«Είναι αυθεντική, λοιπόν;» Η φωνή του φον Σίλερ ακούστηκε σαν φωνή άρρωστου γέρου, βραχνή και σπασμένη.

«Είναι αυθεντική. Το εγγυώμαι με τη ζωή μου».

«Ίσως καταλήξουμε κι εκεί», τον προειδοποίησε ο φον Σίλερ. Τα μάτια του είχαν μια σκληρή, αφύσικη λάμψη, σαν θαμπά ζαφείρια.

«Η στήλη αυτή χαράχτηκε πριν από τέσσερις χιλιάδες χρόνια περίπου», επέμεινε με σιγουριά ο Ναχούτ. «Κι αυτή είναι η αυθεντική σφραγίδα του συγγραφέα». Άρχισε να μεταφράζει με άνεση τα ιερογλυφικά, λάμποντας ολόκληρος από μια σχεδόν μεταφυσική αγαλλίαση: «*“Ο Άνουβις, με το κεφάλι του τσακαλιού, ο θεός των νεκρών, κρατάει στις χούφτες του το αίμα και τα σπλάχνα, τα οστά και τους πνεύμονες και την καρδιά μου, που είναι τα ξεχωριστά μου όργανα. Τα κινεί σαν τις πέτρες στον πίνακα του μπάο. Τα μέλη μου είναι τα πiónια, το κεφάλι μου ο μεγάλος ταύρος του...”*»

«Αρκετά!» διέταξε ο φον Σίλερ. «Θα έχουμε χρόνο γι' αυτά αργότερα. Φύγετε τώρα. Αφήστε με μόνο. Μην επιτρέψετε πριν σας καλέσω».

Ο Ναχούτ τα έχασε και σηκώθηκε αβέβαια, μη ξέροντας τι να υποθέσει. Δεν περίμενε να τον διώξει τόσο απότομα ο φον Σίλερ τη στιγμή του θριάμβου του. Ο Χελμ του έγνεψε να τον ακολουθήσει και τράβηξαν γρήγορα και οι δυο τους προς την πόρτα.

«Χελμ», είπε βραχνά ο φον Σίλερ, «φρόντισε να μη μ' ενοχλήσει κανείς».

«Μάλιστα, χερ φον Σίλερ». Ο Τεξανός κοίταξε ερωτηματικά την Ούτα.

«Όχι», είπε ο φον Σίλερ. «Αυτή θα μέινει».

Οι δυο άντρες βγήκαν κι ο Χελμ έκλεισε την πόρτα πίσω του. Η Ούτα πήγε αμέσως και την κλείδωσε. Ύστερα στράφηκε προς τον φον Σίλερ, με τα χέρια πίσω από το κορμί της και την πλάτη πάνω στην πόρτα.

Το στήθος της πρόβαλλε στητό κάτω από τη λεπτή βαμβακερή μπλούζα, με τις ρώγες ορθωμένες, σαν να ήταν σμιλεμένο σε μάρμαρο.

«Το κοστούμι;» τον ρώτησε. «Θέλεις το κοστούμι;» Η φωνή της ήταν γεμάτη υπερένταση. Απολάμβανε αυτό το παιχνίδι όσο κι εκείνος.

«Ναι, το κοστούμι», ψιθύρισε ο φον Σίλερ.

Η Ούτα διέσχισε το δωμάτιο κι εξαφανίστηκε πίσω από την πόρτα που οδηγούσε στα προσωπικά του διαμερίσματα. Αμέσως μόλις βγήκε η γυναίκα, ο φον Σίλερ άρχισε να γδύνεται. Όταν έμεινε ολόγυμνος στο κέντρο του δωματίου, μάζεψε τα ρούχα του, τα πέταξε σωρό σε μια γωνιά και στάθηκε αντίκρυ στην πόρτα απ' όπου θα επέστρεφε η Ούτα.

Ξαφνικά, εκείνη εμφανίστηκε στο άνοιγμα και η μεταμόρφωσή της ήταν εκπληκτική. Φορούσε αρχαία αιγυπτιακή περούκα, με σφιχτοπλεγμένες μαύρες κοτσίδες και πάνω απ' αυτή τον *ουραίο*, το χρυσό διάδημα με το κεφάλι της κόμπρας. Η κορόνα ήταν αυθεντική, παλιά όσο η Ιστορία· ο φον Σίλερ είχε πληρώσει πέντε εκατομμύρια γερμανικά μάρκα για την απόκτησή της.

«Είμαι η ενσάρκωση της Αιγύπτιας βασίλισσας Λοστρίς», είπε με χαμηλή, χαδιάρικη φωνή η Ούτα. «Η ψυχή μου είναι αθάνατη. Το σώμα μου είναι άφθαρτο». Φορούσε χρυσά σανδάλια, που είχαν βρεθεί στον τάφο μιας πριγκίπισσας, και βραχιόλια, δαχτυλίδια και σκουλαρίκια από τον ίδιο τάφο. Όλα ήταν αυθεντικά βασιλικά κοσμήματα.

«Ναι», ψέλλισε ο φον Σίλερ. Το πρόσωπό του ήταν άσπρο σαν το πανί.

«Τίποτε δεν μπορεί να με καταστρέψει. Θα ζω αιώνια». Η φούστα της ήταν διάφανη, από πλισαρισμένο κίτρινο μετάξι, κεντημένη με χρυσοκλωστή.

«Αιώνια», επανέλαβε ξέπνοα ο φον Σίλερ.

Ήταν γυμνή από τη μέση κι επάνω. Τα στήθη της ήταν στητά, πλούσια κι άσπρα σαν το γάλα. Τα σκέπασε με τα χέρια της.

«Έμειναν νεανικά και ζωντανά για τέσσερις χιλιάδες χρόνια», του είπε με φωνή που θύμιζε το γουργούρισμα της γάτας. «Σου τα προσφέρω».

Έβγαλε τα λεπτεπίλεπτα χρυσά σανδάλια κι έκανε αργά δυο μικρά βήματα. Πιάνοντας απαλά την πτυχή της κίτρινης φούστας, την τράβηξε στο πλάι και την κράτησε ανοιχτή, αποκαλύπτοντας το κάτω μέρος του κορμιού της. Όλες οι κινήσεις της ήταν αργές και μελετημένα νωχελικές. Ήταν καλή ηθοποιός.

«Αυτή είναι η υπόσχεση της αιώνιας ζωής». Έφερε το χέρι της πάνω στις πυκνές, σγουρές τριχούλες της ήβης που είχαν το χρώμα του μελιού. «Σου την προσφέρω».

Ο φον Σίλερ βόγκηξε σιγανά και σφουγγίσε τον ιδρώτα που κυλούσε στα μάτια του και τον τύφλωνε.

Η γυναίκα άρχισε να λικνίζει τους γοφούς της, αργά, προκλητικά, με λαγνεία, σαν κόμπρα που χορεύει μπροστά στη φλογέρα του γητευτή. Άνοιξε τα πόδια κι έφερε τις παλάμες της ψηλά, στο εσωτερικό των μηρών. Με τ' ακροδάχτυλά της, άνοιξε τα ρόδινα χείλη του φύλου της.

«Αυτή είναι η πύλη της αιωνιότητας. Την ανοίγω να μπεις».

Ο φον Σίλερ βόγκηξε βραχνά. Όσο συχνά κι αν επαναλαμβανόταν αυτή η παράσταση, δεν είχε αποτύχει ποτέ. Κινήθηκε προς τη γυναίκα σαν υπονοβάτης. Το κορμί του ήταν αδύνατο, αφυδατωμένο και ζαρωμένο σαν χιλιόχρονης μούμιας. Οι τρίχες στο στήθος του ήταν κάτασπρες, το δέρμα στο στομάχι πλαδαρό και γεμάτο ζάρες, αλλά κάτω από την κοιλιά, το τρίχωμα της ήβης ήταν σκουροκάστανο και πυκνό όπως και τα μαλλιά του. Το πέος του ήταν τεράστιο, εντελώς δυσανάλογο με το γερασμένο, αδύνατο κορμί απ' όπου κρεμόταν. Καθώς τον πλησίαζε η γυναίκα, εκείνο το υπερμέγεθες όργανο ορθώθηκε και φούσκωσε με τρόπο αφύσικο. Και σαν να είχε δική του θέληση, το μαυριδερό, ρυτιδωμένο δέρμα τραβήχτηκε αποκαλύπτοντας ένα πελώριο σκουροκόκκινο κεφάλι.

«Στη στήλη», βρυχήθηκε ο φον Σίλερ. «Γρήγορα! Πάνω στην πέτρα!»

Η γυναίκα τού γύρισε την πλάτη, καβάλησε την πέτρινη κολόνα, γονάτισε και τον κοίταζε πάνω από τον ώμο της. Τα υψωμένα οπίσθιά της ήταν άσπρα και στρογγυλά σαν αβγά στρουθοκαμήλου.

Ο Χελμ και οι άντρες του δούλεψαν ως αργά τη νύχτα στις αποθήκες του Πήγασου για να ετοιμάσουν τα ξύλινα κιβώτια στα οποία θα συσκεύαζαν τη στήλη και τη σαρκοφάγο. Την επόμενη μέρα, με την αυγή, τα κιβώτια φορτώθηκαν σ' ένα από τα μεγάλα φορτηγά της εταιρείας, αφού τοποθετήθηκε ανάμεσά τους άφθονο ειδικό υλικό για την απορρόφηση των κραδασμών, και δέθηκαν στέρα σε ειδικά κατασκευασμένες βάσεις.

Με δική του πρωτοβουλία, ο Ναχούτ ταξίδεψε στην καρότσα του φορτηγού —που χρειαζόταν γύρω στις τριάντα ώρες για να καλύψει το δύσκολο και κοπιαστικό δρόμο ως την Αντίς Αμπέμπα. Το Φάλκον της εταιρείας Πήγασος περίμενε στην πίστα του αεροδρομίου, όταν το φορτηγό πέρασε από τις πύλες ασφαλείας και σταμάτησε δίπλα του.

Ο φον Σίλερ και η Ούτα Κέμπερ είχαν κάνει το ταξίδι με το ελικόπτερο της εταιρείας. Μαζί τους ήταν ο στρατηγός Ομπέιντ, που είχε έρθει να τους αποχαιρετήσει.

Μέχρι να φορτωθούν τα κιβώτια στο αεροπλάνο, ο Ομπέιντ πήγε να μιλήσει με τον τελωνειακό υπάλληλο που περίμενε λίγο πιο πέρα. Σφραγίστηκαν τα απαραίτητα χαρτιά, που χαρακτήριζαν τα δυο κιβώτια ως «Γεωλογικά Δείγματα Προς Εξαγωγή», κι ο υπάλληλος αποσύρθηκε διακριτικά.

«Έτοιμοι, χερ φον Σίλερ», φώναξε ο ένστολος πιλότος της εταιρείας Πήγασος.

Ο φον Σίλερ αντάλλαξε χειραψία με το στρατηγό Ομπέιντ και σκαρφάλωσε στη σκάλα επιβίβασης. Η Ούτα κι ο Ναχούτ Γκιουντάμπι τον ακολούθησαν. Ο Ναχούτ φαινόταν εξαντλημένος και είχε πελώριους μαύρους κύκλους κάτω από τα μάτια του. Το ταξίδι στην καρότσα ήταν μαρτυρικό, αλλά δεν ήθελε ν' αφήσει ούτε στιγμή από τα μάτια του τα ξύλινα κιβώτια.

Το Φάλκον υψώθηκε στο λαμπερό γαλάζιο ουρανό πάνω από τα βουνά και κατευθύνθηκε προς το Βορρά. Λίγα λεπτά αφότου έσβησε η φωτεινή ένδειξη για τις ζώνες ασφαλείας, η Ούτα Κέμπερ πρόβαλε το όμορφο κεφάλι της στην καμπίνα πλοήγησης. «Ο *χερ φον Σίλερ* επιθυμεί να μάθει την ώρα άφιξης».

«Θα προσγειωθούμε στη Φρανκφούρτη στις 21.00, ώρα Γερμανίας. Πείτε του ότι ειδοποίησα ήδη τα κεντρικά γραφεία, ώστε να μας περιμένει μεταφορικό μέσο στο αεροδρόμιο».

Το Φάλκον προσγειώθηκε λίγα λεπτά νωρίτερα από τις εννιά και τροχοδρόμησε ως το ιδιωτικό υπόστεγο. Εκεί περίμεναν δυο ανώτεροι τελωνειακοί υπάλληλοι, παλιοί γνωστοί και οι δυο του φον Σίλερ, που ήταν πάντα διαθέσιμοι όταν το Φάλκον μετέφερε κάποιο ειδικό φορτίο. Αφού ξέμπλεξαν με τις τελωνειακές διατυπώσεις, ανέβηκαν να πάρουν ένα σναπς με τον φον Σίλερ στο μικρό μπαρ του ιδιωτικού τζετ κι έριξαν διακριτικά στις τσέπες τους τους φακέλους που ήταν αφημένοι δίπλα στα ποτήρια τους.

Η διαδρομή προς τα βουνά τούς πήρε σχεδόν όλη τη νύχτα. Ο οδηγός του φον Σίλερ ακολουθούσε το μεγάλο φορτηγό της εταιρείας Πήγασος στον παγωμένο, ανηφορικό και γεμάτο στροφές δρόμο, φροντίζοντας να μη χάσει ούτε στιγμή από τα μάτια του το όχημα με το πολύτιμο φορτίο. Στις πέντε τα χαράματα πέρασαν την πέτρινη πύλη του πύργου, όπου το χιόνι έφτανε το μισό μέτρο στο πάρκο. Το μεσαιωνικό κάστρο με τις πολεμίστρες από μαύρο γρανίτη και τα γοτθικά παράθυρα ήταν σαν εικόνα βγαλμένη από βιβλίο του Μπραμ Στόκερ. Παρά την ακατάλληλη ώρα, ο μπάτλερ κι όλο το προσωπικό είχαν παραταχθεί στο κεντρικό χολ για να καλωσορίσουν τον οικοδεσπότη.

Ο *χερ Ρίπερ*, ο θησαυροφύλακας του φον Σίλερ, μαζί με τους πιο έμπιστους βοηθούς του περίμεναν επίσης, έτοιμοι να κατεβάσουν τα δυο μεγάλα ξύλινα κιβώτια στο θησαυροφυλάκιο. Από την καρότσα του φορτηγού τα φόρτωσαν στην κινητή πλατφόρμα μεταφορών, την οποία οδήγησαν στη συνέχεια μέσα στο ειδικά κατασκευασμένο ασανσέρ.

Ενώ αυτοί άνοιγαν τα κιβώτια, ο φον Σίλερ ανέβηκε στη σουίτα του, στο βορινό πύργο του κάστρου. Έκανε μάνιο και πήρε ένα ελαφρύ πρωινό που του ετοίμασε ο Κινέζος σεφ. Αφού έφαγε, πήγε στο υπνοδωμάτιο της γυναίκας του. Ήταν ακόμα πιο εξασθενημένη από την τελευταία φορά που την είχε επισκεφτεί. Τα μαλλιά της είχαν ασπρίσει εντελώς και το πρόσωπό της ήταν τραβηγμένο και χλομό σαν κέρινο.

Ο φον Σίλερ έδωξε τη νοσοκόμα και φίλησε τρυφερά τη γυναίκα του στο μέτωπο. Ήταν η μητέρα των δύο γιων του και, με το δικό του παράξενο τρόπο, την αγαπούσε ακόμη.

Έμεινε κοντά της μια ώρα και ύστερα πήγε στο δικό του υπνοδωμάτιο, όπου κοιμήθηκε άλλες τέσσερις. Στην ηλικία του δε χρειαζόταν περισσότερο ύπνο, όσο κουρασμένος κι αν ήταν. Ως το απόγευμα δούλεψε με την Ούτα και άλλους δυο υπαλλήλους του, μέχρι που ο θησαυροφύλακας τον κάλεσε από το ιντερκόμ για να τον ειδοποιήσει ότι ήταν έτοιμοι κάτω και τον περίμεναν.

Ο φον Σίλερ και η Ούτα κατέβηκαν μαζί, με το ασανσέρ, κι όταν άνοιξαν οι αυτόματες πόρτες αντίκρισαν τον Ναχούτ και τον χειρ Ρίπερ να τους περιμένουν στο διάδρομο. Με την πρώτη ματιά που τους έριξε ο φον Σίλερ, κατάλαβε ότι είχαν να του πουν συναρπαστικά νέα.

«Ολοκληρώθηκαν οι ακτινογραφίες;» τους ρώτησε καθώς διέσχιζαν όλοι μαζί τον υπόγειο διάδρομο που οδηγούσε στο θησαυροφυλάκιο.

«Οι τεχνικοί τελείωσαν», απάντησε ο χειρ Ρίπερ. «Έκαναν άριστη δουλειά. Οι πλάκες είναι τέλειες. Για, βούντερμπαρ!»

Μια κλινική είχε χτιστεί με κληροδότημα του φον Σίλερ και κάθε του αίτημα γινόταν δεκτό σαν βασιλικό διάταγμα. Ο διευθυντής της είχε στείλει στον πύργο την πιο σύγχρονη φορητή ακτινολογική μονάδα του, μαζί με δυο τεχνικούς που θα έκαναν τις ακτινογραφίες της μούμιας του άρχοντα Χαράμπ κι έναν ειδικευμένο ακτινολόγο που θα τις ερμήνευε.

Ο Ρίπερ έβαλε την πλαστική κάρτα του στην ειδική σχισμή της ατσάλινης πόρτας, που άνοιξε αυτόματα μ' ένα απλό υδραυλικό σφύριγμα. Όλοι στάθηκαν παράμερα για να περάσει πρώτος ο φον Σίλερ, που στάθηκε στο άνοιγμα της πόρτας κι επιθεώρησε το τεράστιο θησαυροφυλάκιο. Ήταν ένα θέαμα που δε βαριόταν ποτέ. Αντίθετα, η ευχαρίστησή του κάθε φορά που έμπαινε εκεί γινόταν όλο και μεγαλύτερη.

Οι τοίχοι περιβάλλονταν εξωτερικά από ατσάλι και μπετόν πάχους δύο μέτρων και η κλειστή αίθουσα φυλαγόταν με κάθε λογής υπερσύγχρονο ηλεκτρονικό σύστημα συναγερμού που μπορεί να βάλει ο νους του ανθρώπου. Τίποτε απ' όλα αυτά δε φαινόταν, όμως, όταν αντίκριζε κανείς τον κομψό, διακριτικά φωτισμένο εκθεσιακό χώρο. Τον είχε σχεδιάσει και διακοσμήσει ένας από τους διασημότερους Ευρωπαίους διακοσμητές εσωτερικών χώρων. Το βασικό χρώμα ήταν το μπλε. Κάθε κομμάτι της συλλογής ήταν τοποθετημένο σε ιδιαίτερη προθήκη κι αυτές, με τη σειρά

τους, ήταν σοφά στημένες, έτσι ώστε τα εκθέματα να αναδεικνύονται στο έπακρο.

Χρυσός και πολύτιμοι λίθοι λαμπύριζαν απαλά, φωλιασμένοι σε βελούδινα μαξιλαράκια, όλα στο ίδιο βαθύ, πλούσιο μπλε της νύχτας. Αριστοτεχνικά κρυμμένοι προβολείς φώτιζαν το αλάβαστρο, τις λειασμένες πέτρες, το φίλντισι και τον οψιδιανό και τα έκαναν να λάμπουν. Τα αγάλματα ήταν όλα θαυμάσια κι εκπροσωπούσαν το πάνθεον της αρχαίας Αιγύπτου: ο Θωθ, ο Άνουβις, η Χαπί, ο Σηθ και η λαμπρή τριάδα Όσιρις, Ίσις και Ώρος —ο γιος. Με τα ανεξιχνίαστα μάτια τους ατένιζαν το πέρασμα των χιλιετιών.

Σε μια προσωρινή βάση, σε περίοπτη θέση στο κέντρο, ήταν στημένο το τελευταίο απόκτημα αυτής της εξαιρετικής συλλογής, η πέτρινη στήλη του Τάιτα. Ο φον Σίλερ πήγε κοντά και χάιδεψε με την παλάμη του τη λεία επιφάνεια της χαραγμένης πέτρας, πριν περάσει στη συνεχόμενη αίθουσα.

Η σαρκοφάγος του Τάνους ήταν τοποθετημένη πάνω σε ξύλινους τρίποδες. Μια ακτινολόγος με λευκή ιατρική ρόμπα στεκόταν μπροστά στο φωτεινό πίνακα που πάνω του ήταν στερεωμένες οι ακτινογραφίες. Ο φον Σίλερ πήγε κατευθείαν εκεί και κοίταξε τις θαμπές φιγούρες που απεικόνιζαν οι πλάκες. Στο εσωτερικό του περιγράμματος της σαρκοφάγου διακρινόταν καθαρά μια ανθρώπινη φιγούρα, σε ύπτια στάση, με τα χέρια σταυρωμένα στο στήθος.

«Τι μπορείτε να μου πείτε γι' αυτό το σώμα;» ρώτησε την ακτινολόγο, χωρίς να την κοιτάξει.

«Άρρην», απάντησε ξερά η γιατρός. «Προχωρημένη μέση ηλικία. Πάνω από πενήντα και κάτω από εξήντα πέντε ετών την ημέρα του θανάτου. Μικρού αναστήματος». Όλοι όσοι άκουγαν δαγκώθηκαν και κοίταξαν ανήσυχοι τον φον Σίλερ. Εκείνος όμως δε φάνηκε να έχει προσβληθεί. «Λείπουν πέντε δόντια: ένας άνω κοπτήρας, ένας άνω προγόμφιος και τρεις τραπεζίτες. Εκτεταμένη τερηδόνα στα περισσότερα από τα υπάρχοντα δόντια. Ενδείξεις χρόνιας προσβολής από μυϊλάρζια*. Πιθανή πολιομυελίτιδα σε παιδική ηλικία. Αριστερό πόδι ελαφρά ατροφικό». Συνέχισε να αναφέρει τα ευρήματά της επί πέντε ολόκληρα λεπτά για να καταλήξει: «Πιθανή αιτία θανάτου, μόλυνση από βαρύ τραύμα στην άνω δεξιά πλευρά του θώρακα. Ακόντιο ή βέλος. Κρίνοντας από τη γωνία εισόδου, υποθέτω ότι η αιχμή του δόρατος ή του βέλους διαπέρασε το δεξιό πνεύμονα».

* Νηματώδης σκώληκας που παρασιτεί στο κυκλοφορικό σύστημα και προκαλεί αιματουρία. (Σ.τ.Μ.)

«Τίποτ' άλλο;» ρώτησε ο φον Σίλερ, όταν η γιατρός σταμάτησε να μιλάει.

Εκείνη δίστασε στιγμιαία, αλλά τελικά συνέχισε: «Χερ φον Σίλερ, θα θυμάστε ότι έχω εξετάσει κι άλλες μούμιες για σας. Στη συγκεκριμένη, οι τομές με τις οποίες αφαιρέθηκαν τα σπλάχνα φαίνονται να έχουν γίνει με ιδιαίτερη δεξιοτεχνία και προσοχή. Ο χειρουργός πρέπει να ήταν καλά εκπαιδευμένος».

«Ευχαριστώ». Ο φον Σίλερ στράφηκε στον Ναχούτ. «Έχεις να κάνεις κάποιο σχόλιο σ' αυτό το στάδιο;»

«Μόνο ότι η περιγραφή που μόλις ακούσαμε δεν ταιριάζει μ' εκείνη στους παπύρους του Τάιτα για τον Τάνους, τον άρχοντα Χαράμπ, την εποχή του θανάτου του».

«Από ποια άποψη;»

«Ο Τάνους ήταν ψηλός και πολύ νεότερος. Αρκεί να δούμε το πορτραίτο του στη σαρκοφάγο».

«Συνέχισε», τον παρακίνησε ο φον Σίλερ.

Ο Ναχούτ πλησίασε τον πίνακα με τις ακτινογραφίες κι έδειξε αρκετά σκουρόχρωμα, στερεά σχήματα, όλα με καθαρά περιγράμματα, που υπήρχαν πάνω στο σώμα της μούμιας.

«Κοσμήματα», είπε. «Φυλαχτά. Βραχιόλια. Αρκετά περιδέραια. Δαχτυλίδια. Αλλά το σημαντικότερο...» Ο Ναχούτ άγγιξε το σκοτεινό κύκλο στο μέτωπο του νεκρού. «...ο *ου-ραίος*. Η κορόνα. Το περίγραμμα του φιδιού διακρίνεται καθαρά στην ακτινογραφία».

«Και τι σημαίνει αυτό;» απόρησε ο φον Σίλερ.

«Ότι δεν ήταν το σώμα ενός κοινού θνητού ή, έστω, ενός ευγενούς. Τα κοσμήματα είναι πάρα πολλά. Και το σημαντικότερο είναι ο *ου-ραίος*. Η ιερή κόμπρα. Αυτή την κορόνα τη φορούσαν μόνο βασιλείς. Πιστεύω ότι αυτό που έχουμε εδώ είναι μια βασιλική μούμια».

«Αδύνατο», είπε ξερά ο φον Σίλερ. «Υπάρχει η επιγραφή στη σαρκοφάγο. Και η άλλη που ήταν χαραγμένη στην πέτρα. Είναι η μούμια ενός Αιγύπτιου στρατηγού».

«Με όλο το σεβασμό, *χερ* φον Σίλερ... υπάρχει μια πιθανή εξήγηση. Στο βιβλίο *Ο Θεός Ποταμός*, που γράφτηκε υποτίθεται με βάση τους παπύρους, αναφέρεται ότι ο σκλάβος Τάιτα άλλαξε τις δυο μούμιες, εκείνη του Φαραώ Μαμώς μ' εκείνη του φίλου του, του Τάνους».

Ο φον Σίλερ είχε σαστίσει. «Και για ποιο λόγο να έκανε κάτι τέτοιο;»

«Για λόγους ηθικούς και μεταφυσικούς. Ο Τάιτα πίστευε ότι ο φίλος του άξιζε περισσότερο να κατέχει και να χρησι-

μοποιήσει το θησαυρό του Φαραώ Μαμώς στον Κάτω Κόσμο. Ήταν το ύστατο δώρο του στον Τάνους».

«Το πιστεύεις αυτό;»

«Δεν το απορρίπτω. Υπάρχει ακόμα ένα στοιχείο που στηρίζει αυτή τη θεωρία. Από τις ακτινογραφίες είναι προφανές ότι η σαρκοφάγος είναι πολύ μεγάλη συγκριτικά με τη μούμια που περιέχει. Κατά τη γνώμη μου, πρέπει να είχε σχεδιαστεί για να χωρέσει έναν ψηλότερο και πιο εύσωμο άντρα. Μάλιστα, *χερ φον Σίλερ* πιστεύω ότι, κατά πάσα πιθανότητα, εδώ έχουμε μια βασιλική μούμια».

Ο φον Σίλερ είχε κιτρινίσει ενώ άκουγε τον Ναχούτ. Στο μέτωπό του εμφανίστηκαν χοντρές σταγόνες ιδρώτα, κι όταν μίλησε ξανά, η φωνή του ήταν βραχνή και τρεμάμενη.

«Μια βασιλική μούμια;»

«Κατά πάσα πιθανότητα», επανέλαβε ο Ναχούτ.

Ο φον Σίλερ πλησίασε αργά τη σφραγισμένη σαρκοφάγο μέχρι που στάθηκε από πάνω και βρέθηκε να κοιτάζει το πορτραίτο του νεκρού στο καπάκι της. «Ο χρυσός *ουραίος* του Φαραώ Μαμώς. Τα μοναδικά κοσμήματα ενός βασιλιά», ψιθύρισε. Το χέρι του έτρεμε όταν το ακούμπησε στη σαρκοφάγο. «Αν είναι έτσι, αυτό το εύρημα ξεπερνάει και τις πιο τολμηρές ελπίδες μας».

Ο φον Σίλερ πήρε βαθιά, τρεμάμενη αναπνοή.

«Θέλω ν' ανοίξεις τη σαρκοφάγο· να ξετυλίξεις τη μούμια του Φαραώ Μαμώς».

Ηταν μια δουλειά που απαιτούσε πολλή προσοχή, υπομονή και δεξιοτεχνία. Ο Ναχούτ την είχε ξανακάνει αρκετές φορές, αν και ποτέ για τη μούμια ενός Φαραώ.

Αρχικά έπρεπε να εντοπίσει, κάτω από το χρώμα, το περίγραμμα της ένωσης του καπακιού με το κάτω μισό της σαρκοφάγου. Αφού γινόταν αυτό, θ' άρχιζε να πελεκάει χιλιοστό προς χιλιοστό το παμπάλαιο βερνίκι και τις κόλλες που κρατούσαν το καπάκι στη θέση του. Έπρεπε να δουλεύει με εξαιρετική προσοχή για να περιορίσει όσο το δυνατό περισσότερο την καταστροφή· η εύθραυστη σαρκοφάγος αποτελούσε από μόνη της ανεκτίμητο θησαυρό. Η δουλειά αυτή του πήρε σχεδόν δυο μέρες.

Όταν ελευθερώθηκε το πάνω μισό της σαρκοφάγου και ήταν έτοιμο ν' ανασηκωθεί, ο Ναχούτ έστειλε μήνυμα στον φον Σίλερ, που βρισκόταν σε σύσκεψη με τους γιους του και τους άλλους διευθυντές των επιχειρήσεών του στη βιβλιοθήκη του πύργου. Ο φον Σίλερ είχε αρνηθεί να πάει στην πόλη γι' αυτή τη σύσκεψη· του ήταν αδύνατο ν' αποχωριστεί τα δυο πρόσφατα αποκτήματά του. Αμέσως μόλις πήρε την ειδοποίηση του Ναχούτ, μετέθεσε τη σύσκεψη για την επόμενη Δευτέρα κι έδωξε τους διευθυντές και τα παιδιά του χωρίς πολλές κουβέντες. Παρέλειψε να τους ξεπροβοδίσει, όπως συνήθως, ως τις λιμουζίνες τους και κατέβηκε γραμμή στο υπόγειο θησαυροφυλάκιο.

Πάνω από τη σαρκοφάγο, ο Ναχούτ κι ο Ρίπερ είχαν στήσει μια ελαφριά κινητή σκαλωσιά από την οποία κρέμονταν δυο τροχαλίες. Αμέσως μόλις μπήκε ο φον Σίλερ, ο Ρίπερ έδωξε όλους τους βοηθούς του. Μόνο αυτοί οι τρεις θα ήταν παρόντες στο άνοιγμα της σαρκοφάγου.

Ο Ρίπερ έφερε το ξύλινο βάθρο για ν' ανεβεί ο φον Σίλερ και το τοποθέτησε στο κεφάλι της σαρκοφάγου, έτσι ώστε να μπορέσει να δει το αφεντικό στο εσωτερικό της καθώς θα σηκωνόταν το καπάκι. Ο φον Σίλερ ανέβηκε στο πόστο του και τους έγνεψε να ξεκινήσουν. Με συντονισμένες κινήσεις, ο Ναχούτ κι ο Ρίπερ τράβηξαν τα αντίστοιχα σκοινιά στις τροχαλίες. Ακούστηκε ένα μικρό τρίξιμο, σαν να ξεκολλούσε βίαια κάτι, κι ο φον Σίλερ μόρφασε.

«Είναι τα απομεινάρια της ξεραμένης κόλλας που συγκρατούσε το καπάκι», τον καθησύχασε ο Ναχούτ.

«Συνεχίστε!» πρόσταξε ο φον Σίλερ κι εκείνοι σήκωσαν άλλα δέκα εκατοστά το καπάκι, που έμεινε να κρέμεται από τα σκοινιά πάνω από το υπόλοιπο μισό της σαρκοφάγου. Η σκαλωσιά ήταν στημένη πάνω σε βάση με ρόδες, που κύλησαν μαλακά πάνω στα πλακάκια του δαπέδου, απομακρύνοντας μαζί και το καπάκι.

Ο φον Σίλερ κοίταξε μέσα στην ανοιχτή σαρκοφάγο και στο πρόσωπό του ζωγραφίστηκε η κατάπληξη. Περίμενε να δει ένα φασκιωμένο ανθρώπινο κορμί να κείτεται γαλήνια στην καθιερωμένη νεκρική πόζα. Αντί γι' αυτό, το εσωτερικό της σαρκοφάγου ήταν παραγεμισμένο με χαλαρούς, κουβαριασμένους επιδέσμους που κάλυπταν εντελώς τη μούμια.

«Τι διάβολο...» αναφώνησε ταραγμένος ο φον Σίλερ. Άπλωσε το χέρι του να τραβήξει τα κιτρινισμένα από το χρόνο πανιά, αλλά ο Ναχούτ πρόλαβε και τον σταμάτησε.

«Όχι! Μην την αγγίζετε!» φώναξε κι αμέσως μετά πρόσθεσε σε έντονα απολογητικό τόνο: «Συγχωρήστε με, *χερ φον Σίλερ*, αλλά αυτό που βλέπουμε είναι εκπληκτικό. Ενισχύει τη θεωρία της αλλαγής των σωμάτων. Νομίζω πως πρέπει να το μελετήσουμε, πριν προχωρήσουμε στο ξετύλιγμα της μούμιας. Με την άδειά σας, φυσικά».

Ο φον Σίλερ δίστασε. Αδημονούσε να δει τι κρυβόταν κάτω απ' όλη αυτή την αρχαία κουρελαρία, αλλά αναγνώριζε ότι τέτοιου είδους χειρισμοί έπρεπε να γίνονται με μεγάλη υπομονή και προσοχή. Μια βιαστική κίνηση αρκούσε να προκαλέσει ανεπανόρθωτη καταστροφή. Όρθωσε το κορμί του και κατέβηκε από το ξύλινο βάθρο.

«Πολύ καλά», γρύλισε. Έβγαλε από την τσέπη του σκούρου μπλε σακακιού του ένα μαντίλι και σκούπισε τον ιδρώτα από το πρόσωπό του. «Είναι δυνατό;» ρώτησε βραχνά. «Μπορεί να είναι ο Φαραώ Μαμώς;»

Χώνοντας το μαντίλι στην τσέπη του παντελονιού του, διαπίστωσε ότι είχε μια οδυνηρή στύση. Με το χέρι στην τσέπη, μετατόπισε το όργανό του ώστε να μην τον ενοχλεί η ραφή του παντελονιού. «Βγάλε αυτούς τους σκόρπιους επιδέσμους», πρόσταξε τον Ναχούτ.

«Με την άδειά σας, *χερ φον Σίλερ*, πρώτα θα πρέπει να τραβήξουμε φωτογραφίες», πρότεινε διακριτικά ο Ρίπερ.

«Βεβαίως», συμφώνησε αμέσως ο φον Σίλερ. «Είμαστε αρχαιολόγοι· κάνουμε επιστημονική δουλειά, δεν είμαστε κοινοί ληστές. Τραβήξτε φωτογραφίες».

Δούλευαν αργά κι ο φον Σίλερ έβρισκε την καθυστέρηση βασανιστική. Είχε χάσει την αίσθηση του χρόνου κι όταν, σε κάποιο στάδιο, έβγαλε το σακάκι του και κοίταξε το ρολόι στον καρπό του, διαπίστωσε με έκπληξη ότι ήταν περασμένες εννιά το βράδυ. Έλυσε και τη γραβάτα του, την πέταξε στον πάγκο όπου βρισκόταν ήδη το σακάκι του και συνέχισε να παρακολουθεί τη δουλειά.

Σιγά σιγά, όσο λιγότευε η στερεοποιημένη μάζα των αρχαίων επιδέσμων, άρχισε να διακρίνεται το περίγραμμα ενός ανθρώπινου σώματος. Αλλά ήταν περασμένα μεσάνυχτα όταν ο Ναχούτ απομάκρυνε και το τελευταίο κουβαριασμένο κομμάτι πανιού από τη μούμια. Κάτω από τις στρώσεις των επιδέσμων που είχαν τοποθετήσει με δεξιοτεχνία και σχολαστικότητα οι αρχαίοι ταριχευτές, διακρινόταν αμυδρά η χαρακτηριστική λάμψη του χρυσού.

«Κανονικά θα έπρεπε να υπήρχαν αρκετά εξωτερικά φέρετρα», είπε ο Ναχούτ. «Λείπουν όλα, όπως και οι αντίστοιχες

νεκρικές μάσκες. Όλα αυτά πρέπει να βρίσκονται στην πραγματική βασιλική σαρκοφάγο του Μαμώς, η οποία προφανώς περιέχει τη μούμια του Τάνους, στο βασιλικό τάφο που ακόμα δεν έχει ανακαλυφθεί. Αυτό που βλέπουμε εδώ είναι μόνο το εσωτερικό περίβλημα της βασιλικής μούμιας».

Με τη μακριά λαβίδα, ο Ναχούτ έπιασε την πρώτη στρώση επιδέσμων κι άρχισε να την αφαιρεί τραβώντας προσεκτικά. Στο βάθρο του, ο φον Σίλερ γρύλισε ικανοποιημένος και μετακινήθηκε με νευρική νευρική.

«Το θωρακικό μετάλλιο της βασιλικής μούμιας του Μαμώς», ψιθύρισε ο Ναχούτ με δέος. Το πελώριο κόσμημα αστραποβολούσε κάτω από το δυνατό, λευκό φως· χρυσό, κάλυπτε ολόκληρο το στήθος της μούμιας και ήταν στολισμένο με μπλε λάπις λάζουλι και κόκκινους καρνεόλιους. Το κεντρικό μοτίβο ήταν ένα γεράκι σε πτήση, με τα φτερά του ορθάνοιχτα, που κρατούσε στα νύχια των ποδιών του το χρυσό καρτούς του βασιλιά. Το σχέδιο ήταν εκπληκτικό και η δουλειά του τεχνίτη εξαιρετική.

«Τώρα δε μένει καμιά αμφιβολία», είπε ψιθυριστά ο φον Σίλερ. «Το καρτούς αποδεικνύει την ταυτότητα της μούμιας».

Στη συνέχεια, ο Ναχούτ ξετύλιξε την επίδεση από τα χέρια του βασιλιά, που ήταν σταυρωμένα πάνω στο μεγάλο μετάλλιο. Τα δάχτυλα ήταν λεπτά και μακριά, το καθένα φορτωμένο με σειρές από υπέροχα χρυσά δαχτυλίδια. Τα σταυρωμένα, νεκρά χέρια κρατούσαν τη ράβδο και το σκήπτρο της βασιλείας.

Ο Ναχούτ αγαλλίασε μόλις τα είδε. «Τα σύμβολα της εξουσίας! Η μια απόδειξη μετά την άλλη ότι πρόκειται για τον Μαμώς τον Η', ηγέτη του Άνω και Κάτω Βασιλείου της αρχαίας Αιγύπτου».

Κινήθηκε προς το τυλιγμένο κεφάλι της μούμιας, αλλά ο φον Σίλερ τον σταμάτησε. «Αυτό άφησέ το τελευταίο!» διέταξε. «Δεν είμαι ακόμη έτοιμος ν' αντικρίσω το πρόσωπο ενός Φαραώ».

Έτσι, ο Ναχούτ κι ο Ρίπερ συνέχισαν τη δουλειά στα κάτω άκρα της μούμιας. Με κάθε καινούρια στρώση λινού που αφαιρούσαν, αποκάλυπταν σωρούς φυλαχτά που είχαν τοποθετήσει οι ταριχευτές ανάμεσα στους επιδέσμους για την προστασία του νεκρού. Ήταν άλλα χρυσά, άλλα κεραμικά, άλλα σκαλισμένα σε ημιπολύτιμους λίθους, σε υπέροχα χρώματα και σχήματα —πουλιά του ουρανού, ζώα της στεριάς και ψάρια το Νείλου. Φωτογράφιζαν το κάθε φυλαχτό

εκεί που το έβρισκαν, πριν το αφαιρέσουν και το τοποθετήσουν στις αριθμημένες θήκες των ειδικών δίσκων που υπήρχαν γι' αυτόν το σκοπό.

Τα πόδια του Φαραώ ήταν μικρά και ντελικάτα όπως και τα χέρια του και κάθε δάχτυλο στολιζόταν κι από ένα πολύτιμο δαχτυλίδι. Τώρα είχε απομείνει καλυμμένο μόνο το κεφάλι της μούμιας και οι δυο άντρες κοίταζαν ερωτηματικά τον φον Σίλερ. «Είναι πολύ αργά...» είπε διστακτικά ο Ρίπερ. «Αν θέλετε ν' αναπαυτείτε...»

«Συνεχίστε!» διέταξε κοφτά ο φον Σίλερ.

Σταδιακά, το πρόσωπο του βασιλιά άρχισε να βγαίνει στο φως, για πρώτη φορά μετά από τέσσερις χιλιάδες χρόνια περίπου. Τα μαλλιά του ήταν λεπτά, αραιά και κοκκινωπά ακόμη από τη χένα, την οποία χρησιμοποιούσε σε όλη του τη ζωή. Το δέρμα του είχε επιστρωθεί με αρωματικές ρητίνες και ήταν σκληρό και γυαλιστερό σαν κατεργασμένο κεχριμπάρι. Η μύτη ήταν λεπτή και γαμψή. Τα χείλη ήταν τεντωμένα σ' ένα αδιόρατο, σχεδόν ονειρικό χαμόγελο, που άφηνε να φαίνεται το κενό στα μπροστινά του δόντια.

Παχύ στρώμα ρητίνης κάλυπτε τις βλεφαρίδες, που έμοιαζαν υγρές, και πίσω από τα μισάνοιχτα βλέφαρα οι κόρες των ματιών γυάλιζαν σαν να είχαν δική τους ζωή. Μόνο όταν έσκυψε πολύ κοντά, ο φον Σίλερ διαπίστωσε ότι η λάμψη των ματιών του νεκρού βασιλιά ήταν απλή αντανάκλαση του φωτός στους λευκούς πορσελάνινους δίσκους που είχαν τοποθετήσει οι ταριχευτές στις άδειες οφθαλμικές κόγχες.

Στο μέτωπό του, ο νεκρός Φαραώ φορούσε τον *ουραιο*. Οι λεπτομέρειες στο ορθωμένο κεφάλι της κόμπρας ήταν εκπληκτικές. Ο χρυσός δεν είχε φθαρεί ούτε είχε θαμπώσει. Τα δόντια του ερπετού ήταν καμπύλα κι αιχμηρά και ανάμεσά τους πρόβαλλε μια λεπτότατη διχαλωτή γλώσσα. Τα μάτια ήταν φτιαγμένα από γυαλιστερό γαλάζιο γυαλί. Στη βάση της φουσκωμένης κουκούλας ήταν χαραγμένο το βασιλικό καρτούς του Μαμώς.

«Θέλω αυτή την κορόνα», είπε πνιχτά ο φον Σίλερ, σαν να δυσκολευόταν ν' αναπνεύσει. «Βγάλτε τη. Θέλω να την κρατήσω στα χέρια μου».

«Υπάρχει φόβος να καταστρέψουμε το κεφάλι της βασιλικής μούμιας αν επιχειρήσουμε να τη βγάλουμε», διαμαρτυρήθηκε ο Ναχούτ.

«Δε θέλω αντιρρήσεις! Κάντε ό,τι σας λέω!»

«Μάλιστα, χερ φον Σίλερ», υποχώρησε αμέσως ο Ναχούτ. «Θα πάρει χρόνο, όμως. Αν επιθυμείτε ν' αναπαυτείτε στο μεταξύ, θα σας ειδοποιήσουμε όταν η κορόνα θα έχει χαλαρώσει αρκετά και θα είναι έτοιμη να βγει».

Το χρυσό διάδημα ήταν κολλημένο στο δέρμα του μετώπου από τις ρητίνες. Για να το αφαιρέσει, ο Ναχούτ χρειάστηκε να σηκώσει πρώτα ολόκληρη τη μούμια από τη σαρκοφάγο και να την ακουμπήσει στο φορείο από ανοξειδωτο ατσάλι που υπήρχε στο εργαστήριο γι' αυτόν το σκοπό. Στη συνέχεια, έπρεπε να μαλακώσει και ν' απομακρύνει το στρώμα των ρητινών με ειδικά διαλυτικά. Η όλη διαδικασία πήρε αρκετές ώρες, αλλά ολοκληρώθηκε με επιτυχία.

Τοποθέτησαν το χρυσό *ουραίο* σ' ένα από τα βελούδινα μπλε μαξιλάρια, σαν να επρόκειτο για τελετή ενθρόνισης. Ύστερα χαμήλωσαν όλους τους προβολείς στην κεντρική αίθουσα κι άφησαν μόνο ένα σποτ να φωτίζει τη χρυσή κορόνα. Τότε, ανέβηκαν μαζί επάνω για να ειδοποιήσουν το αφεντικό.

Ο φον Σίλερ δεν άφησε τους δυο αρχαιολόγους να τον συνοδεύσουν όταν επέστρεψε στο υπόγειο να δει την κορόνα. Μαζί του ήταν μόνο η Ούτα Κέμπερ όταν άνοιξε η βαριά, αυτόματη πόρτα του θησαυροφυλακίου.

Το πρώτο πράγμα που τράβηξε την προσοχή του φον Σίλερ μόλις μπήκε ήταν το ολόχρυσο διάδημα που άστραφτε πάνω στη βελούδινη βάση του. Αμέσως άρχισε ν' ανασαίνει σαν ασθματικός. Άρπαξε το χέρι της Ούτα και το έσφιξε τόσο δυνατά, που έτριξαν οι κλειδώσεις της και η γυναίκα κλαψούρισε από πόνο. Αλλά ο πόνος ήταν κάτι που ερέθιζε την Ούτα. Ο φον Σίλερ δεν άντεχε να περιμένει άλλο. Έγδυσε τη γυναίκα, της φόρεσε στο κεφάλι τη χρυσή κορόνα και, ολόγυμνη όπως ήταν, την ξάπλωσε στην άδεια σαρκοφάγο.

«Είμαι η ελπίδα της αιώνιας ζωής», ψιθύρισε η Ούτα από το πανάρχαιο φέρετρο. «Είμαι η πόρτα για την αθανασία».

Δεν την άγγιξε. Γυμνός κι αυτός, στάθηκε πάνω από τη σαρκοφάγο, με το πελώριο, υπερφυσικό πέος του να προεξέχει επιβλητικά στη βάση της κοιλιάς του, σαν ανεξάρτητο μέλος που δεν υπάκουε στις εντολές του εγκεφάλου.

Η γυναίκα άρχισε να χαϊδεύει το ίδιο της το κορμί, νωχελικά και λάγνα, κατεβάζοντας όλο και χαμηλότερα τα χέρια της, ώσπου τα έφερε ανάμεσα στα σκέλια. «Είθε να ζεις αιώνια!» απήγγειλε με αργή, πομπώδη φωνή.

Τα θαυματουργά αποτελέσματα της κορόνας του Φαραώ Μαμώς αποδείχτηκαν πέρα από κάθε αμφιβολία. Τίποτε δεν είχε προκαλέσει ποτέ κάτι ανάλογο στον φον Σίλερ. Με το

που άκουσε τα λόγια της γυναίκας, το σκουροκόκκινο, τεράστιο κεφάλι του οργάνου του τινάχτηκε με δική του θέληση, εκτοξεύοντας υπόλευκες γυαλιστερές χάντρες σπέρματος πάνω στο λείο, λευκό στομάχι της γυναίκας.

Μέσα στην ανοιχτή σαρκοφάγο, το κορμί της Ούτα Κέμπερ άρχισε να σπαρταράει από τις δονήσεις του δικού της έντονου οργασμού.

Η Ρόγίαν είχε την αίσθηση ότι είχε λείψει χρόνια αντί για βδομάδες από την Αίγυπτο. Τώρα συνειδητοποιούσε πόσο είχε πεθυμήσει την αδιάκοπη κίνηση και την ανθρωποπλημύρα στους δρόμους, τις βαριές μυρωδιές των μπαχαρικών, τα αρώματα του παζαριού και τις θρηνητικές φωνές των μουεζίνηδων, που καλούσαν τους πιστούς για προσευχή από τις κορφές των μιναρέδων.

Το πρωί της πρώτης μέρας βγήκε από το διαμέρισμά της στην Γκίζα πριν ξημερώσει κι έκανε έναν περίπατο στις όχθες του Νείλου στηριγμένη στο μπαστούνι της, γιατί το γόνατό της πονούσε ακόμη και δεν μπορούσε να το πατήσει καλά. Εκεί, είδε την αυγή να χαράζει χρυσά μονοπάτια στα νερά του ποταμού και να βάζει φωτιά στα τριγωνικά πανιά, στις φελούκες.

Αυτός ο Νείλος ήταν διαφορετικός από κείνον που είχε γνωρίσει στην Αιθιοπία. Ήταν πολύ πιο φαρδύς, αργός και ήρεμος, και η βαριά μυρωδιά του της ήταν ευχάριστα οικεία. Αυτός ήταν ο ποταμός της πατρίδας της· όχι ο Αμπάι, αλλά ο πραγματικός Νείλος. Κοιτώντας τον, ένιωσε ακόμα πιο σίγουρη για την απόφαση που είχε πάρει. Οι αμφιβολίες της γι' αυτό που σκόπευε να κάνει εξαφανίστηκαν και η συνειδησή της ησύχασε. Καθώς απομακρυνόταν από το ποτάμι, ένιωθε απόλυτα δυνατή και σίγουρη για το σκοπό της.

Το ίδιο πρωί επισκέφτηκε την οικογένεια του Ντουρέντ. Έπρεπε ν' αποκαταστήσει τις σχέσεις της μαζί τους μετά την ξαφνική φυγή της και τη μακριά, ανεξήγητη απουσία της από το Κάιρο. Στην αρχή, ο κουνιάδος της ήταν ψυχρός και μωτρωμένος, αλλά μόλις η γυναίκα του αγκάλιασε κλαίγοντας τη Ρόγίαν και τα παιδιά του μαζεύτηκαν όλα γύρω από τα φουστάνια της και την τραβολογούσαν —πάντα ήταν η αγαπημένη τους θεία— μαλάκωσε κι αυτός και υποχώ-

ρησε, μέχρι που της πρότεινε κιόλας να την πάει στην όαση με το αυτοκίνητό του. Κι όταν η Ρόγιαν του εξήγησε ότι θα προτιμούσε να είναι μόνη στο νεκροταφείο, έφτασε να της δανείσει την πολύτιμη Σιτροέν του.

Δυο ώρες αργότερα, η Ρόγιαν στεκόταν όρθια μπροστά στον τάφο του Ντουρέντ. Η μυρωδιά της ερήμου γέμιζε τα ρουθούνια της κι ο ζεστός, ξερός αέρας τής ανακάτωνε τα μαλλιά. Ο Ντουρέντ είχε αγαπήσει την έρημο. Και τώρα θα έμενε για πάντα κοντά της. Η πέτρα του τάφου του ήταν απλή και παραδοσιακή: μόνο τ' όνομά του και οι δυο χρονολογίες κάτω από το λιτό σταυρό. Η Ρόγιαν γονάτισε στο χώμα και νοικοκύρεψε με αγάπη το μνήμα, αλλάζοντας τα μαρμαμένα λουλούδια με το φρέσκο μπουκέτο που είχε φέρει μαζί της από το Κάιρο.

Ύστερα κάθισε δίπλα του για πολλή ώρα. Δεν είχε προμελετήσει λόγια, απλά ξανάφερνε στο μυαλό της τόσες και τόσες ήσυχες κι ωραίες στιγμές που είχε ζήσει κοντά του. Θυμήθηκε την καλοσύνη του, την κατανόησή του, τη βαθιά, ήρεμη αγάπη του. Λυπόταν που δεν είχε μπορέσει να του την ανταποδώσει στο ίδιο μέτρο, αλλά ήξερε πως εκείνος το καταλάβαινε αυτό και το δεχόταν.

Ήλπιζε να καταλάβαινε επίσης και το γιατί είχε πάει εκεί σήμερα. Αυτή η επίσκεψη ήταν ο αποχωρισμός· είχε έρθει να του πει αντίο. Τον είχε θρηνήσει και, μόλο που πάντα θα τον θυμόταν και δε θα έπαυε να είναι ένα κομμάτι του εαυτού της, ήταν καιρός να συνεχίσει τη ζωή της. Και ήταν καιρός εκείνος να την αφήσει. Όταν έφυγε από το κοιμητήριο, απομακρύνθηκε αργά χωρίς να κοιτάξει ούτε μια φορά πίσω της.

Ακολούθησε τη μακριά διαδρομή, από το νότιο άκρο της λίμνης, για να μην αναγκαστεί να περάσει από την καμένη βίλα που θα της θύμιζε ξανά εκείνη τη νύχτα του τρόμου και το φριχτό θάνατο του Ντουρέντ. Όταν επέστρεψε στην πόλη, κόντευε να σκοτεινιάσει και οι συγγενείς ανακουφίστηκαν μόλις την είδαν. Ο κουνιάδος της έκανε τρεις φορές το γύρο της Σιτροέν, για να σιγουρευτεί ότι δεν είχε ξυστεί πουθενά το χρώμα, πριν πάρει τη Ρόγιαν μέσα στο σπίτι, όπου η γυναίκα και τα παιδιά του την περίμεναν στο γιορτινό τραπέζι που είχαν ετοιμάσει για τον ερχομό της.

Ο Αταλάν Αμπού Σιν, ο υπουργός τον οποίο είχε έρθει ειδικά να συναντήσει η Ρόγια, έλειπε σε επίσημο ταξίδι στο Παρίσι. Μια και είχε τρεις μέρες καιρό ως την επιστροφή του και ξέροντας ότι ο Ναχούτ Γκιουντάμπι δεν ήταν στο Κάιρο, αισθανόταν ασφαλής περνώντας τον περισσότερο απ' αυτόν το χρόνο στο μουσείο. Είχε πολλούς φίλους εκεί κι όλοι την υποδέχτηκαν με μεγάλη χαρά και προθυμία να την ενημερώσουν για τα όσα είχαν συμβεί στη διάρκεια της απουσίας της.

Τον υπόλοιπο χρόνο της τον περνούσε στο αναγνωστήριο του μουσείου, διαβάζοντας τα μικροφίλμ από τους παπύρους του Τάιτα, αναζητώντας στοιχεία που μπορεί να της είχαν διαφύγει στις προηγούμενες μελέτες της. Υπήρχε ένα μεγάλο κομμάτι στο δεύτερο πάπυρο το οποίο διάβασε πολύ προσεκτικά και κράτησε πολλές σημειώσεις. Τώρα που η πιθανότητα να βρεθεί ανέπαφος ο τάφος του Φαραώ Μαμώς είχε γίνει συγκεκριμένη προοπτική, το ενδιαφέρον της για τα περιεχόμενα του τάφου είχε πολλαπλασιαστεί.

Το κομμάτι του δεύτερου παπύρου στο οποίο επικέντρωσε την προσοχή της ήταν η περιγραφή του Τάιτα για την επίσκεψη του βασιλιά στα εργαστήρια της νεκρόπολης, όπου στρατιές ειδικευμένων μαστόρων κατασκεύαζαν και συγκέντρωναν το νεκρικό θησαυρό μέσα στα τείχη του μεγάλου ναού ο οποίος είχε χτιστεί ειδικά για την ταρίχευση του Φαραώ. Κατά τον Τάιτα, είχαν επισκεφτεί πρώτα το εργαστήριο των οπλοργών, με την τεράστια συλλογή του από σύνεργα για τον πόλεμο και το κυνήγι, και ύστερα το εργαστήριο των γλυπτών, ο Τάιτα περιέγραφε τα αγάλματα των θεών και τις γλυπτές αναπαραστάσεις, σε φυσικό μέγεθος, του βασιλιά σε όλα τα στάδια της ζωής του, αγάλματα που θα διακοσμούσαν τη μακριά σήραγγα που θα οδηγούσε από τη νεκρόπολη στον τάφο, στην Κοιλιάδα των Βασιλέων. Σ' αυτό το εργαστήριο οι τεχνίτες κατασκεύαζαν και την πελώρια, γρανιτένια σαρκοφάγο που θα έκλεινε τη μούμια του βασιλιά για να μείνει αθάνατη στους αιώνες. Όμως, σύμφωνα με τις περιγραφές του Τάιτα, στη συνέχεια, αυτό το τμήμα του θησαυρού είχε εγκαταλειφθεί στην Κοιλιάδα των Βασιλέων, όταν οι Αιγύπτιοι τράπηκαν σε φυγή, ανεβαίνοντας το Νείλο προς το νότο και τη χώρα που αποκαλούσαν τότε Κους, για να ξεφύγουν από τους Υζώς που είχαν κυριεύσει την Αίγυπτο.

Η Ρόγίαν διάβασε με μεγάλη προσοχή το κομμάτι που αναφερόταν στο εργαστήρι των χρυσοχόων και μια φράση της έκανε μεγάλη εντύπωση κι έμεινε χαραγμένη στο μυαλό της. Ήταν αυτή που είχε χρησιμοποιήσει ο Τάιτα για να περιγράψει την ολόχρυση νεκρική μάσκα του Φαραώ: *«Τέτοιο αριστούργημα δεν έχει ξαναβγεί από χέρια χρυσοχόων· όλες οι μέλλουσες γενιές θα μιλάνε μια μέρα με θαυμασμό γι' αυτό το έργο»*. Η Ρόγίαν σήκωσε τα μάτια της από το μικροφίλμ και κοίταξε ονειροπόλα το κενό. Να ήταν άραγε προφητικά αυτά τα λόγια; Μήπως θα ήταν αυτή η πρώτη που θ' αντίκριζε, μετά από τέσσερις χιλιάδες χρόνια, το θαυμαστό έργο για το οποίο θα μιλούσαν οι επόμενες γενιές; Μήπως θα άγγιζε αυτό το αριστούργημα των χρυσοχόων, θα το κρατούσε στα χέρια της και θα το χρησιμοποιούσε τελικά όπως της υπαγόρευε η συνείδησή της;

Διαβάζοντας τα κείμενα του Τάιτα, η Ρόγίαν αισθανόταν συμπόνια κι αλληλεγγύη για τους ανθρώπους εκείνων των καιρών. Στο κάτω κάτω, όσες χιλιάδες χρόνια κι αν είχαν περάσει, ήταν οι άνθρωποι του λαού της. Σαν Αιγύπτια κόπτις, ήταν καθαρή απόγονος των αρχαίων Αιγυπτίων. Και ίσως η επίγνωση αυτή να ήταν ο λόγος που από μικρή το είχε βάλει σκοπό ν' αφιερώσει τη ζωή της στη μελέτη αυτών των ανθρώπων της αρχαιότητας.

Όμως, δεν ήταν μόνο αυτά που είχε να σκεφτεί περιμένοντας τον Αταλάν Αμπού Σιν· ήταν και τα αισθήματά της για τον Νίκολας Κούνιντον-Χάρπερ. Μετά την επίσκεψή της στο μικρό κοιμητήριο στην όαση και τον αποχαιρετισμό στον Ντουρέντ, είχε αρχίσει να σκέφτεται επίμονα τον Νίκολας. Υπήρχαν πάρα πολλά πράγματα για τα οποία ήταν ακόμη αβέβαιη και οι επιλογές που είχε να κάνει ήταν πολύ δύσκολες. Θα ήταν αδύνατο να εκπληρώσει τα όνειρα και τις επιθυμίες της χωρίς να θυσιάσει άλλα, εξίσου απαιτητικά.

Όταν έφτασε επιτέλους η ώρα να συναντηθεί με τον Αταλάν, δεν της έκανε καρδιά να πάει. Χασομερούσε στο παζάρι, χαμένη στις σκέψεις της κι αγνοώντας εντελώς τους εμπόρους που της φώναζαν διαφημίζοντας τιςπραμάτειες τους σε σπασμένα αγγλικά. Από το χρώμα του δέρματος και τα ευρωπαϊκά ρούχα, την περνούσαν για τουρίστρια.

Δίστασε τόσο πολύ πριν κάνει το αποφασιστικό βήμα, που καθυστέρησε σχεδόν μια ολόκληρη ώρα στο ραντεβού της. Ευτυχώς, βρισκόταν στην Αίγυπτο κι ο Αταλάν ήταν Άραβας. Ο χρόνος γι' αυτόν δεν είχε την ίδια σημασία που θα είχε για έναν υπουργό στις χώρες της Δύσης.

Ο Αταλάν ήταν πρόσχαρος και ιπποτικός όπως πάντα. Της έσφιξε εγκάρδια το χέρι και τη δέχτηκε στο προσωπικό του γραφείο, όπου κυκλοφορούσε άνετα ντυμένος με άσπρη ντισιντάσα και τουρμπάνι. Αν βρίσκονταν στο Λονδίνο, θα τη φιλούσε σίγουρα στο μάγουλο, αλλά εδώ, στην Ανατολή, ένας άντρας δε φιλάει ποτέ μια γυναίκα αν δεν είναι σύζυγός του —και μόνο στο σπίτι.

Ο Αταλάν την οδήγησε στο σαλόνι του γραφείου του, όπου ο προσωπικός γραμματέας του τους σέρβιρε καφέ σε μικρά φλιτζανάκια κι έμεινε διακριτικά στο χώρο για να εξασφαλίσει την ευπρέπεια της συνάντησης. Μετά την αναπόφευκτη κουβεντούλα περί ανέμων και υδάτων, η Ρόγιν μπήκε με πλάγιο τρόπο στο θέμα της επίσκεψής της.

«Πέρασα πολλές ώρες στο μουσείο τις τελευταίες τρεις μέρες, μελετώντας στο αναγνωστήριο. Είδα όλους τους παλιούς φίλους και συναδέλφους κι άκουσα προς μεγάλη μου έκπληξη ότι ο Ναχούτ απέσυρε την υποψηφιότητά του για τη θέση του διευθυντή».

Ο Αταλάν αναστέναξε. «Ο ανιψιός μου γίνεται πολύ ξεροκέφαλος μερικές φορές. Η θέση ήταν δική του, αλλά την τελευταία στιγμή ήρθε και μου ανακοίνωσε ότι του είχαν προτείνει μια άλλη, στη Γερμανία. Προσπάθησα να τον μεταπείσω. Του είπα μέχρι κι ότι θα δυσκολευόταν να συνηθίσει το βόρειο κλίμα. Του τόνισα ότι υπάρχουν στη ζωή αξίες, όπως η πατρίδα και η οικογένεια, που κανένα χρηματικό ποσό δεν μπορεί να τις αντικαταστήσει. Δυστυχώς όμως...» Ο Αταλάν άνοιξε τα χέρια του, δηλώνοντας έτσι την αποτυχία του.

«Και ποιον διαλέξατε τελικά για τη θέση;» ρώτησε η Ρόγιν μ' ένα αθώο ύφος που δεν ξεγέλασε τον ηλικιωμένο πολιτικό.

«Ακόμη δεν έχει γίνει οριστική επιλογή. Τώρα που αποσύρθηκε ο Ναχούτ, κανένα όνομα δε μου έρχεται αυτόματα στο νου. Ίσως αναγκαστούμε να προκηρύξουμε διεθνή διαγωνισμό. Προσωπικά, πάντως, θα λυπηθώ πολύ αν πάρει τη θέση ένας ξένος, όσα κι αν είναι τα τυπικά προσόντα του».

«Εξοχότατε, θα μπορούσα να σας μιλήσω ιδιαιτέρως;» ρώτησε η Ρόγιν, ρίχνοντας ένα βλέμμα στο γραμματέα που στεκόταν δίπλα στην πόρτα σαν μαντρόσκυλο.

Ο Αταλάν δίστασε μόνο στιγμιαία. «Φυσικά», της απάντησε, κάνοντας νόημα στο γραμματέα ν' αποσυρθεί. Κι αφού εκείνος έφυγε κλείνοντας την πόρτα πίσω του, ο Αταλάν έσκυψε μπροστά στην πολυθρόνα του και χαμήλωσε

τον τόνο της φωνής του. «Λοιπόν, αγαπητή μου, τι θέλεις πραγματικά να συζητήσουμε;»

Η Ρόγριαν βγήκε από το γραφείο του υπουργού μια ώρα αργότερα. Τη συνόδευσε ο ίδιος μέχρι το ασανσέρ, έξω από τη σουίτα του ιδιαίτερου γραφείου του.

Όταν αντάλλαξαν χειραψία και είπαν αντίο, η φωνή του Αταλάν έσταζε μέλι. «Θα τα ξαναπούμε σύντομα· *ινσαλάχ*».

Όταν η πτήση από Αίγυπτο έφτασε στο Χίθροου, η Ρόγριαν βγήκε από τα κτίρια του αεροδρομίου και στήθηκε στην ουρά για ταξί. Η διαφορά θερμοκρασίας με το Κάιρο ήταν τουλάχιστον δεκαπέντε βαθμοί. Το τρένο που πήρε στη συνέχεια έφτασε στο Γιορκ ωρίς το απόγευμα. Ο καιρός ήταν κρύος και βροχερός. Από το σταθμό, η Ρόγριαν τηλεφώνησε στον αριθμό που της είχε δώσει ο Νίκολας.

«Κουτό κορίτσι», τη μάλωσε τρυφερά εκείνος. «Γιατί δε με ειδοποίησες ότι έφτανες; Θα είχα έρθει να σε πάρω από το αεροδρόμιο».

Όταν τον είδε τελικά να βγαίνει από το Ρέιντζ Ρόβερ και να έρχεται τρέχοντας προς το μέρος της, συνειδητοποίησε ξαφνικά πόσο πολύ της είχε λείψει και πόσο χαιρόταν που τον ξανάβλεπε. Ο παγερός άνεμος ανακάτωνε τα πυκνά, σγουρά μαλλιά του με τις γοητευτικές άσπρες πινελιές στους κροτάφους, που ήταν ολόιδια όπως τα θυμόταν. Προφανώς, ο Νίκολας δεν είχε επισκεφτεί τελικά τον κουρέα του.

«Πώς πάει το γόνάτο σου;» τη ρώτησε. «Μήπως χρειάζεσαι ακόμη μεταφορέα;»

«Είναι σχεδόν εντάξει. Πέταξα επιτέλους και το μπιστούνι». Η Ρόγριαν αισθάνθηκε μια τρελή επιθυμία να πέσει πάνω του και να τον αγκαλιάσει από το λαιμό, αλλά συγκρατήθηκε την τελευταία στιγμή, αποφεύγοντας να γίνει θέαμα, και του πρόσφερε απλώς το μάγουλό της να το φιλήσει. Μύριζε όμορφα —παλιωμένο δέρμα, κολόνια με πιπεράτο άρωμα και την καθαρή, ολοδική του αντρική μυρωδιά.

Ο Νίκολας καθυστέρησε για λίγο να βάλει μπρος τη μηχανή και βάλθηκε να παρατηρεί το πρόσωπό της στο φως της λάμπας του δρόμου που έμπαινε από το παράθυρο του αυτοκινήτου.

«Δείχνεις πολύ ευχαριστημένη από τον εαυτό σου, ωραία μου κυρία. Τι έχεις σκαρώσει;»

«Απλώς χαίρομαι να συναντάω παλιούς φίλους», απάντησε χαμογελώντας η Ρόγιαν. «Παραδέχομαι όμως ότι το Κάιρο ήταν ένα καλό τονωτικό».

«Δεν έχω ετοιμάσει δείπνο. Σκέφτηκα να σταματήσουμε σ' ένα παμπ. Τι θα 'λεγες για ένα καλό φιλέτο;»

«Θέλω να δω τη μητέρα μου, Νίκι. Αισθάνομαι τόσο ένοχη! Δεν ξέρω καν πώς πάει το πόδι της».

«Πέρασα εγώ και την είδα προχτές. Είναι μια χαρά. Και το καινούριο κουτάβι της είναι θαύμα. Το ονόμασε Τάιτα, το πιστεύεις;»

«Είσαι πολύ καλός άνθρωπος —εννοώ, που μπήκες στον κόπο να την επισκεφτείς...»

«Μ' αρέσει η μητέρα σου. Ανήκει στο παλιό, καλό είδος. Δε γίνονται πια έτσι οι γυναίκες στις μέρες μας. Τέλος πάντων, προτείνω να τσιμπήσουμε κάτι στο δρόμο, ν' αγοράσουμε κι ένα μπουκάλι ούισκι και να πάμε να τη δούμε».

Ήταν περασμένα μεσάνυχτα όταν έφυγαν από το εξοχικό της Τζορτζίνας. Η μητέρα της Ρόγιαν είχε τιμήσει με το παραπάνω το ούισκι που της είχε φέρει δώρο ο Νίκολας. Το γεγονός ότι είχε το ένα πόδι της στο γύψο ως το ύψος της λεκάνης δεν την είχε εμποδίσει να βγει ως την πόρτα της κουζίνας, απ' όπου τους ξεπροβόδισε κουνώντας τους το χέρι και κρατώντας με το άλλο το καινούριο της κουτάβι στην αγκαλιά της.

«Είσαι κακή επιρροή για τη μητέρα μου», είπε η Ρόγιαν στον Νίκολας.

«Εγώ ή αυτή για μένα;» διαμαρτυρήθηκε ο Νίκολας. «Μερικά από τ' ανέκδοτα που μας είπε θα έκαναν ακόμη και λιμενεργάτη να κοκκινίσει!»

«Έπρεπε να με είχες αφήσει να μείνω μαζί της».

«Τώρα έχει τον Τάιτα να της κρατάει συντροφιά. Άλλωστε, σε χρειάζομαι εγώ. Έχουμε πολλή δουλειά. Δε βλέπω την ώρα να σου δείξω τι κατάφερα όσο εσύ βολτάριζες στο Κάιρο».

Η οικονόμος του Κούντον Παρκ είχε ετοιμάσει για τη Ρόγιαν ένα δωμάτιο στο σπίτι που βρισκόταν στο δρομάκι πίσω από τον καθεδρικό ναό του Γιορκ. Καθώς ο Νίκολας ανέβαζε τις βαλίτσες της στην εσωτερική σκάλα, ένα βαρύ ροχαλητό ακουγόταν, που δυνάμωνε όσο πλησίαζαν στα υπνοδωμάτια του πάνω ορόφου. Η Ρόγιαν κοίταξε τον Νίκολας ερωτηματικά.

«Ο σκαπανέας Γουέμπ», της είπε. «Το καινούριο μέλος της ομάδας —ο μηχανικός μας. Θα τον γνωρίσεις αύριο και είμαι σίγουρος πως θα τον συμπαθήσεις. Είναι ψαράς».

«Είναι λόγος αυτός να τον συμπαθήσω;»

«Οι ψαράδες είναι οι καλύτεροι άνθρωποι».

«Εξαιρουμένων των παρόντων», τον πείραξε η Ρόγιαν. «Εσύ μένεις στο Κούνιντον Παρκ;»

«Προς το παρόν, δεν περνάω ούτε από μακριά». Ο Νίκολας κούνησε λυπημένα το κεφάλι του. «Δε θέλω να μαθευτεί ότι βρίσκομαι στην Αγγλία. Υπάρχουν κάποιοι κύριοι στην ασφαλιστική εταιρεία Λόιντς με τους οποίους δε θα ήθελα καθόλου να μιλήσω αυτό τον καιρό. Θα κοιμηθώ στη μικρή κρεβατοκάμαρα, στη σοφίτα. Φώναξε αν με χρειαστείς».

Όταν βρέθηκε μόνη, η Ρόγιαν περιεργάστηκε το κουκλίτικο υπνοδωμάτιο με το μικρό μπάνιο και το μεγάλο διπλό κρεβάτι, που έπιανε τον περισσότερο χώρο. Θυμήθηκε που της είπε ο Νίκολας να τον φωνάξει αν τον χρειαζόταν κι αμέσως μετά σήκωσε τα μάτια της στο ταβάνι, ακούγοντάς τον να πετάει το ένα από τα παπούτσια του στο πάτωμα ακριβώς από πάνω.

«Μη με βάζεις σε πειρασμό», ψιθύρισε. Ένιωθε ακόμα τη μυρωδιά του στα ρουθούνια της και ξαφνικά θυμήθηκε την αίσθηση του ζεστού, ιδρωμένου κορμιού του όταν την κουβαλούσε στην πλάτη του για να βγουν από το φαράγγι του Αμπάι. Ανάγκη και πόθος ήταν δυο πράγματα που η Ρόγιαν είχε πολλά χρόνια να αισθανθεί. Και τώρα είχαν αρχίσει να παίζουν σημαντικό ρόλο στη ζωή της.

«Αρκετά, κορίτσι μου», μάλωσε δυνατά τον εαυτό της και πήγε να ετοιμάσει το νερό για ένα μπάνιο.

Ο Νίκολας χτύπησε δυνατά την πόρτα της το επόμενο πρωί, καθώς κατέβαινε προς την κουζίνα, στο ισόγειο. «Ξύπνα, Ρόγιαν. Η ζωή σε περιμένει. Ο χρόνος κυλάει γρήγορα».

Ήταν ακόμα σκοτάδι πίσσα έξω και η Ρόγιαν γκρίνιαζε νυσταγμένα. «Τι ώρα είναι;» Εκείνος όμως είχε ήδη φύγει από την πόρτα της και τον άκουσε να σιγοσφυρίζει από το κάτω πάτωμα.

Η Ρόγίαν κοίταξε το ρολόι της κι αναστέναξε απελπισμένα. «Σφυρίζει στις έξι τα χαράματα, μετά από τόσο ούισκι που κατέβασε παρέα με τη μαμά χτες βράδυ. Αυτός δεν είναι άνθρωπος, είναι τέρας».

Είκοσι λεπτά αργότερα τον βρήκε στην κουζίνα, ντυμένο με μπλε ψαράδικο πουλόβερ, ξεθωριασμένο τζιν κι από πάνω μια μακριά ποδιά.

«Θα κόψεις ψωμί για τρεις, καλή μου;» τη ρώτησε δείχνοντάς της μια φραντζόλα δίπλα στην τοστιέρα. «Οι ομελέτες θα είναι έτοιμες σε πέντε λεπτά».

Η Ρόγίαν κοίταξε τον άλλο άντρα στο δωμάτιο. Ήταν μεσήλικος, γεροδεμένος, με φαρδιούς ώμους, με τα μανίκια του γυρισμένα πάνω από κάτι πελώριους μυς στα μπράτσα και με κεφάλι φαλακρό σαν μπάλα κανονιού.

«Καλημέρα», του είπε. «Είμαι η Ρόγίαν αλ Σίμα».

«Συγγνώμη». Ο Νίκολας κούνησε προς το μέρος του άντρα το χτυπητήρι των αβγών. «Από δω ο Ντάνι —Ντάνιελ Γουέμπ ή Σκαπανέας για τους φίλους».

Ο άντρας σηκώθηκε, με την κούπα του καφέ στο αριστερό του χέρι. «Χαίρω πολύ, δεσποινίς αλ Σίμα. Να σου βάλω έναν καφέ;» Το πάνω μέρος του κρανίου του ήταν γεμάτο φακίδες· τα μάτια του καταγάλανα.

«Δόκτωρ αλ Σίμα», τον διόρθωσε ο Νίκολας.

«Παρακαλώ, λέγε με Ρόγίαν», επενέβη βιαστικά η Ρόγίαν. «Ναι, θα ήθελα έναν καφέ».

Στη διάρκεια του φαγητού δεν ανέφεραν καθόλου ούτε την Αιθιοπία ούτε το γρίφο του Τάιτα και η Ρόγίαν απόλαυσε την ομελέτα της ακούγοντας τον Σκαπανέα να επιμένει με πάθος ότι ο σολομός ψαρεύεται καλύτερα μ' ένα συγκεκριμένο είδος αγκιστριού και τον Νίκολας να τον κοντράρει ανελέητα, αμφισβητώντας κάθε φράση του. Ήταν ολοφάνερο ότι είχαν πολύ στενή σχέση και η Ρόγίαν υπέθεσε ότι θα έπρεπε να συνηθίσει τα ιδιόρρυθμα πειράγματά τους.

Αμέσως μόλις τελείωσαν το πρωινό τους, ο Νίκολας πήρε την κανάτα του καφέ και σηκώθηκε. «Πάρτε τις κούπες σας κι ακολουθήστε με».

Κατέληξαν στο καθιστικό του ισογείου, που είχε θέα στο δρόμο. Πριν ανοίξει την πόρτα, ο Νίκολας στράφηκε και είπε στη Ρόγίαν: «Σου έχω μια έκπληξη. Οι άνθρωποί μου στο μουσείο δούλεψαν μέρα νύχτα για να το ετοιμάσουν πριν επιστρέψεις».

Ανοίξε την πόρτα με μια θεατρινίστικη κίνηση και μιμήθηκε τον ήχο της τρομπέτας. «Ταρά, ταρά!»

Πάνω στο κεντρικό τραπεζάκι ήταν στημένο το βαλσαμωμένο ντικ-ντικ, φτιαγμένο με την προβιά και το κρανίο που είχε φέρει κρυφά ο Νίκολας από την Αφρική. Ήταν τόσο ρεαλιστικό που έμοιαζε έτοιμο να πηδήξει από το τραπεζάκι και να γίνει καπνός καθώς το πλησίαζε.

«Ω Νίκι! Είναι υπέροχο!» Η Ρόγιαν έκανε το γύρο του τραπεζιού για να το θαυμάσει απ' όλες τις πλευρές.

«Κι εγώ το βρίσκω θαυμάσιο», είπε ο Νίκολας, «και χαίρομαι πολύ που σ' αρέσει». Χάιδεψε με καμάρι τη μαλακή γούνα του βαλσαμωμένου ζώου. «Αμέσως μόλις λύσουμε το γρίφο του Τάιτα, σκοπεύω να γράψω ένα κομμάτι για το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας —είναι αυτοί που αποκάλεσαν ψεύτη τον προπάππο μου. Θα αποκαταστήσω το όνομα της οικογένειας». Κάλυψε το ντικ-ντικ μ' ένα πανί για να μη σκονίζεται, το κατέβασε με προσοχή από το τραπεζάκι και το απίθωσε στο πάτωμα, σε μια γωνιά όπου δεν υπήρχε κίνδυνος να πάθει καμιά ζημιά κατά λάθος.

«Αυτή ήταν η πρώτη έκπληξη που σου είχα φυλαγμένη. Πάμε τώρα για τη μεγάλη». Της έδειξε έναν από τους καναπέδες. «Κάθισε. Δε θέλω να μου λιποθυμήσεις».

Η Ρόγιαν χαμογέλασε με τα παιδιαρίσματά του, αλλά πήγε υπάκουα στον καναπέ, όπου βολεύτηκε μαζεύοντας τα πόδια κάτω από το σώμα της. Ο Σκαπανέας Γουέμπ πήγε και κάθισε στην άκρη του ίδιου καναπέ, στητός και φανερά αμήχανος που την είχε τόσο κοντά του.

«Ας μιλήσουμε για το πώς θα κατεβούμε στο ρήγμα του ποταμού Νταντέρα», πρότεινε ο Νίκολας. «Ο Σκαπανέας κι εγώ δεν κουβεντιάζαμε για τίποτ' άλλο όλο τον καιρό που έλειπες».

«Γι' αυτό και για τα ψαρέματα, φαντάζομαι», είπε η Ρόγιαν, ρίχνοντας ένα βλέμμα στον Νίκολας, που πήρε αμέσως ένοχο ύφος.

«Και τα δυο έχουν σχέση με το νερό», δικαιολογήθηκε εκείνος κι αμέσως μετά σοβαρεύτηκε απότομα. «Θα θυμάσαι που συζητήσαμε την ιδέα να κατεβούμε στην πισίνα του Τάιτα με στολές κατάδυσης και σου εξήγησα τις δυσκολίες».

«Θυμάμαι», είπε η Ρόγιαν. «Είπες ότι η πίεση στην είσοδο της υποβρύχιας σήραγγας είναι πολύ μεγάλη κι ότι θα ήταν καλύτερα να βρούμε άλλο τρόπο να την προσεγγίσουμε».

«Σωστά». Ο Νίκολας της χάρισε ένα χαμόγελο όλο μυστήριο. «Λοιπόν, ο Σκαπανέας από δω κέρδισε ήδη με την αξία του την αστρονομική αμοιβή που του υποσχέθηκα —υποσχέθηκα, όχι πλήρωσα· το τονίζω. Βρήκε την εναλλακτική λύση».

Τώρα σοβαρεύτηκε και η Ρόγιαν. Κατέβασε τα πόδια της στο πάτωμα κι έσκυψε μπροστά, στηρίζοντας τους αγκώνες στα γόνατά της, γεμάτη περιέργεια.

«Ο Σκαπανέας έχει τόσο πολύ μυαλό που για να χωρέσει στο κεφάλι του του τίναξε έξω όλα τα μαλλιά από τη ρίζα», της είπε ο Νίκολας. «Εννοώ ότι η ιδέα του είναι ιδιοφυής. Παρ' όλο που είχαμε τη λύση μπροστά στα μάτια μας, ούτε εσύ ούτε εγώ τη σκεφτήκαμε».

«Νίκη, μην ξαναρχίζεις τα ίδια», τον προειδοποίησε βλοσυρά η Ρόγιαν.

Αυτός όμως αγνόησε την προειδοποίηση και συνέχισε να την κουρδίζει: «Θα σου δώσω ένα στοιχείο: μερικές φορές οι παλιοί τρόποι είναι οι πιο δοκιμασμένοι».

«Αφού είσαι τόσο έξυπνος πώς και δεν το...» άρχισε να λέει η Ρόγιαν, αλλά σταμάτησε ξαφνικά καθώς της ήρθε στο μυαλό η λύση. «Θέλεις να πεις, όπως το έκανε ο Τάιτα; Αυτό εννοείς όταν λες, “οι παλιοί τρόποι”; Ότι οι αρχαίοι δεν είχαν εξοπλισμό καταδύσεων;»

«Μα τους θεούς! Νομίζω ότι το βρήκε!»

«Ένα φράγμα». Η Ρόγιαν χτύπησε τα χέρια της ενθουσιασμένη. «Προτείνετε να ξαναφράξουμε το ποτάμι στο σημείο που είχε χτίσει ο Τάιτα το φράγμα του πριν από τέσσερις χιλιάδες χρόνια».

«Το 'πιασε!» είπε γελώντας ο Νίκολας. «Το κορίτσι μας είναι σαΐνι! Σκαπανέα, δείξ' της τα σχέδιά σου!»

Ο Σκαπανέας Γουέμπ δεν έκανε καμιά προσπάθεια να κρύψει την περηφάνια του όταν πήγε στον πίνακα που ήταν στημένος στον απέναντι τοίχο. Η Ρόγιαν τον είχε προσέξει μπαίνοντας στο δωμάτιο, χωρίς να δώσει ιδιαίτερη σημασία, μια και ήταν σκεπασμένος με πανί. Ο Σκαπανέας το τράβηξε, αποκαλύπτοντας μια σειρά από μεγεθυμένες έγχρωμες φωτογραφίες, καρφίτσωμένες στο φελλό.

Η Ρόγιαν τις αναγνώρισε με την πρώτη ματιά· ήταν αυτές που είχε τραβήξει ο Νίκολας στο υποθετικό σημείο όπου θα πρέπει να είχε χτιστεί κάποτε το φράγμα του Τάιτα, στον ποταμό Νταντέρα. Υπήρχαν επίσης άλλες δυο τρεις, από το λατομείο στο οποίο τους είχε οδηγήσει ο Ταμρέ. Οι τελευταίες ήταν γεμάτες νούμερα και γραμμές τραβηγμένες με χοντρό μαρκαδόρο.

«Ο ταγματάρχης μου έδωσε κατά προσέγγιση τις διαστάσεις της κοίτης στο συγκεκριμένο σημείο κι επίσης υπολόγισε το ύψος που θα πρέπει να έχει ο τοίχος για να προκαλέσουμε εκτροπή του ποταμού στην παλιά κοίτη. Εννοείται ό-

τι οι υπολογισμοί μου έχουν ένα περιθώριο λάθους, όμως, ακόμη κι αν αυτό είναι της τάξης του τριάντα τοις εκατό, πιστεύω ότι το έργο μπορεί να πραγματοποιηθεί με τα περιορισμένα μέσα που θα έχουμε στη διάθεσή μας».

«Αφού μπόρεσαν και το έκαναν οι αρχαίοι Αιγύπτιοι, για σένα θα είναι παιχνιδάκι, Σκαπανέα».

«Καλοσύνη σου που το λες, ταγματάρχα, αλλά δε θα το χαρακτηρίζα παιχνιδάκι».

Ο Σκαπανέας στράφηκε στο σχέδιο που ήταν καρφωμένο δίπλα στις φωτογραφίες και η Ρόγιαν πρόσεξε ότι επρόκειτο για μελέτη βασισμένη στις φωτογραφίες και στις εκτιμήσεις του Νίκολας.

«Υπάρχουν πολλοί τρόποι να κατασκευαστεί ένα φράγμα. Στην εποχή μας, οι περισσότεροι προϋποθέτουν την ύπαρξη ενισχυμένου μπετόν και βαρέων μηχανημάτων. Στη δική μας περίπτωση, τέτοιες ευκολίες δεν είναι διαθέσιμες».

«Θυμήσου τον Τάιτα», τον παρακίνησε ο Νίκολας. «Τα κατάφερε μια χαρά χωρίς μπουλντόζες!»

«Από την άλλη πλευρά, οι Αιγύπτιοι είχαν στη διάθεσή τους αναρίθμητους σκλάβους».

«Σκλάβους μπορώ να σου εξασφαλίσω», πετάχτηκε πάλι ο Νίκολας. «Με τη σύγχρονη έννοια του όρου, φυσικά. Αναρίθμητους όμως; Μάλλον όχι».

«Όσο περισσότερους εργάτες μού βρεις, τόσο πιο σύντομα θα εκτρέψουμε το ποτάμι. Συμφωνήσαμε ότι η δουλειά αυτή πρέπει να γίνει πριν αρχίσουν οι μεγάλες βροχές».

«Έχουμε στη διάθεσή μας δυο μήνες το πολύ». Ο Νίκολας σοβαρεύτηκε ξανά. «Όσο για εργατικό δυναμικό, θα βασιστώ στη βοήθεια της μοναστικής κοινότητας του Άγιου Φρουμέντιου. Είμαι σίγουρος ότι θα σκεφτώ κάποιο θρησκευτικό λόγο που θα τους πείσει να συμμετάσχουν με μεγάλο ζήλο στην κατασκευή του φράγματος. Ότι πιστεύουμε, για παράδειγμα, πως το Άγιο Δισκοπότηρο είναι κρυμμένο στην Αιθιοπία κι όχι στην Ιερουσαλήμ».

«Βρες μου τους εργάτες, να σου φτιάξω το φράγμα», είπε στρυφνά ο Σκαπανέας. «Όπως είπες και πριν, οι παλιές μέθοδοι είναι οι καλύτερες. Είναι σίγουρο ότι οι αρχαίοι χρησιμοποίησαν ένα σύστημα από κλωβούς και βοηθητικά φράγματα για να στήσουν τα θεμέλια του τελικού».

«Συγγνώμη», διέκοψε η Ρόγιαν. «Εγώ δεν είμαι μηχανικός. Τι είναι οι κλωβοί;»

«Εμένα να με συγχωρείς», είπε αδέξια ο Σκαπανέας. «Θα σου το δείξω στα σχέδια. Αυτό που μάλλον έκανε ο φίλος

μας ο Τάιτα ήταν να πλέξει τεράστια καλάθια από μπαμπού, τα οποία τοποθέτησε στο ποτάμι και τα γέμισε με κροκάλες. Κάτι αντίστοιχο μ' αυτά που εμείς, οι σύγχρονοι μηχανικοί, αποκαλούμε κλωβούς». Της έδειξε το σχέδιό του στον πίνακα. «Μετά απ' αυτό, ο Τάιτα μάλλον χρησιμοποίησε ξυλεία από τα γύρω δάση για να χτίσει κυκλικά τείχη μεταξύ των κλωβών —τα βοηθητικά φράγματα. Και αυτά θα πρέπει να τα γέμισε με πέτρες».

«Νομίζω ότι πιάνω τη γενική ιδέα», είπε επιφυλακτικά η Ρόγιαν, «αλλά δεν είναι απαραίτητο να καταλάβω όλες τις τεχνικές λεπτομέρειες της κατασκευής».

«Σωστά!» επιδοκίμασε με φανερή ανακούφιση ο Σκαπανέας. «Παρ' ότι ο ταγματάρχης με διαβεβαίωσε ότι υπάρχει άφθονη ξυλεία στην περιοχή, σκοπεύω να χρησιμοποιήσω ατσάλινο συρματόπλεγμα για την κατασκευή των κλωβών, τους οποίους οι εργάτες θα γεμίσουν με πέτρες από το ποτάμι».

«Συρματόπλεγμα;» απόρησε η Ρόγιαν. «Και πού θα βρεθεί το συρματόπλεγμα στο φαράγγι του Αμπάι;»

Ο Σκαπανέας πήγε ν' απαντήσει, αλλά τον πρόλαβε ο Νίκολας. «Θα έρθουμε και σ' αυτό αργότερα. Αφησέ τον να ολοκληρώσει μην του το χαλάς. Σκαπανέα, πες της για τις πέτρες του λατομείου. Θα ξετρελαθεί».

«Παρ' όλο που το φράγμα θα είναι προσωρινό, πρέπει να εξασφαλίσουμε ότι θα είναι αρκετά γερό ώστε να κρατήσει το ποτάμι όσο καιρό θα χρειαστεί η ομάδα μας να ερευνήσει την υποβρύχια σήραγγα που βρίσκεται στο βυθό της λεκάνης...»

«Εμείς τη λέμε πισίνα του Τάιτα», είπε ο Νίκολας κι ο Σκαπανέας συγκατένευσε.

«Πρέπει να εξασφαλίσουμε ότι δε θα σπάσει το φράγμα όσο θα βρίσκονται άνθρωποι εκεί κάτω. Φαντάζεστε τι θα γίνει, έτσι και συμβεί κάτι τέτοιο».

Ο Σκαπανέας έκανε μια μικρή παύση, αφήνοντάς τους ν' αναλογιστούν τις συνέπειες. Η Ρόγιαν ανατρίχιασε κι αγκάλιασε το κορμί της με τα χέρια της.

«Καθόλου ευχάριστο», είπε ο Νίκολας. «Επομένως, σκοπεύεις να χρησιμοποιήσεις τους ογκόλιθους;» ρώτησε, προτρέποντας τον Σκαπανέα να συνεχίσει.

«Ακριβώς. Μελέτησα τις φωτογραφίες που τράβηξες στο λατομείο και είδα ότι υπάρχουν πάνω από εκατόν πενήντα κομμάτια, τελειωμένα ή σχεδόν τελειωμένα. Υπολόγισα ότι αν τα χρησιμοποιήσουμε, σε συνδυασμό με τους κλωβούς και τα ξύλινα βοηθητικά φράγματα, θα έχουμε μια πολύ γερή θεμελίωση».

«Αυτοί οι γρανιτένιοι ογκόλιθοι πρέπει να ζυγίζουν από μισό τόνο ο καθένας», παρατήρησε η Ρόγιαν. «Πώς θα μεταφερθούν;» Και ύστερα, ενώ ο Σκαπανέας άνοιγε το στόμα του να της απαντήσει, πρόσθεσε βιαστικά: «Όχι, μη μου εξηγήσεις. Αφού εσύ λες ότι γίνεται, βασίζομαι στο λόγο σου».

«Γίνεται», τη διαβεβαίωσε ο Σκαπανέας.

«Ο Τάιτα το κατάφερε», είπε ο Νίκολας. «Θ' ακολουθήσουμε τις μεθόδους του. Αυτό θα έπρεπε να σ' ευχαριστεί. Στο κάτω κάτω, ο Τάιτα είναι συγγενής σου».

Η Ρόγιαν χαμογέλασε. «Έχεις δίκιο, τελικά. Πραγματικά μ' ευχαριστεί. Και τότε θα γίνουν όλα αυτά;»

«Γίνονται ήδη», απάντησε ο Νίκολας. «Ο Σκαπανέας κι εγώ παραγγείλαμε ήδη όλα τα υλικά και τα εφόδια που θα πάρουμε μαζί μας. Ακόμη και το συρματόπλεγμα για τα κλουβιά θα κοπεί στο μέγεθος που θέλουμε από μια μικρή βιομηχανία εδώ κοντά. Χάρη στην οικονομική ύφεση, τα μηχανήματά τους ήταν ελεύθερα».

«Πηγαίνω καθημερινά εκεί κι επιβλέπω την κοπή και τη συσκευασία», εξήγησε ο Σκαπανέας. «Το μισό φορτίο είναι ήδη πακεταρισμένο. Το υπόλοιπο θα είναι έτοιμο πριν από το Σαββατοκύριακο».

Ο Νίκολας ξαναπήρε το λόγο. «Ο Σκαπανέας φεύγει σήμερα το απόγευμα για να επιβλέψει τη φόρτωση. Εσύ κι εγώ έχουμε να φροντίσουμε μερικές ακόμη λεπτομέρειες της τελευταίας στιγμής και θα πάμε να τον συναντήσουμε στο τέλος της εβδομάδας. Θυμήσου ότι δεν περίμενα να γυρίσεις τόσο γρήγορα από το Κάιρο. Αν το ήξερα, θα είχα κανονίσει να πετάξουμε όλοι μαζί για τη Βαλέτα».

«Βαλέτα;» απόρησε η Ρόγιαν. «Στη Μάλτα; Νόμιζα πως θα πηγαίναμε στην Αιθιοπία».

«Στη Μάλτα έχει τη βάση του ο Τζάνι Μπάντενχορστ».

«Ο Τζάνι ποιος;»

«Μπάντενχορστ. Άφρικαιρ».

«Τώρα είναι που δεν καταλαβαίνω τίποτα».

«Η Άφρικαιρ είναι μια εταιρεία αερομεταφορών που διαθέτει μόνο ένα σκάφος, ένα Χέρκιουλες από τα παλιά της RAF που το πιλοτάρει ο Τζάνι κι ο γιος του, ο Φρεντ. Χρησιμοποιούν σαν βάση τους τη Μάλτα. Είναι μια μικρή, βολική, ουδέτερη χώρα, πολύ κοντά στη Μέση Ανατολή και στη Βόρεια Αφρική, όπου ο Τζάνι κι ο Φρεντ κάνουν τις περισσότερες από τις μεταφορές τους. Η κύρια δουλειά τους είναι η λαθραία εισαγωγή ποτών στις αραβικές χώρες, όπου το οινόπνευμα είναι απαγορευμένο. Ο Τζάνι είναι ο Αλ Καπόνε

της Μεσογείου. Αναλαμβάνει κι άλλες δουλειές όμως. Με τον Τζάνι είχαμε ταξιδέψει ο Ντουρέντ κι εγώ τότε στη Λιβύη, στα βουνά του Τιμπεστί. Αυτός θα μας μεταφέρει και τώρα στο φαράγγι του Αμπάι».

«Όχι πως θέλω να σου χαλάσω τη διασκέδαση, Νίκι, αλλά εσύ κι εγώ είμαστε ανεπιθύμητα πρόσωπα στην Αιθιοπία. Πώς ακριβώς νομίζεις ότι θα ξαναμπούμε στη χώρα;»

«Από την πίσω πόρτα», απάντησε χαμογελαστός ο Νίκολας. «Κι ο φίλος μου ο Μεκ Νιμούρ θα μας την κρατάει ανοιχτή ώσπου να μπούμε».

«Επικοινωνήσες μαζί του;»

«Με την Τισέι. Φαίνεται πως αυτή είναι τώρα ο βασικός σύνδεσμος του Μεκ με τον έξω κόσμο. Η Τισέι έχει τις σωστές γνωριμίες και τη δυνατότητα να πηγαινοέρχεται ελεύθερα στο Χαρτούμ ή στην Αντίς, ή σε μέρη όπου θα ήταν πολύ επικίνδυνο για τον ίδιο τον Μεκ να εμφανιστεί».

Η Ρόγιν εντυπωσιάστηκε πραγματικά. «Για δεσ, για δεσ! Εσύ δεν έχασες καθόλου τον καιρό σου αυτές τις μέρες!»

«Βλέπεις, δεν έχουμε όλοι την πολυτέλεια να πεταγόμαστε για διακοπές στο Κάιρο όποτε μας κάνει κέφι», είπε ξερά ο Νίκολας.

Η Ρόγιν προτίμησε ν' αγνοήσει το καρφί. «Μια τελευταία ερώτηση: Τι ξέρει ο Μεκ για το γρίφο του Τάιτα;»

«Όχι λεπτομέρειες. Κάτι υποψιάζεται, αλλά είμαι σίγουρος ότι μπορώ να του έχω εμπιστοσύνη». Ο Νίκολας δίστασε για μια στιγμή, αλλά τελικά το είπε: «Η Τισέι ήταν πολύ κουμπωμένη όταν της μίλησα στο τηλέφωνο, αλλά μου έδωσε να καταλάβω ότι έγινε κάποια αιματηρή επίθεση στο μοναστήρι του Αγίου Φρουμέντιου. Ο Τζαλί Ορά και καμιά πενηνταριά μοναχοί σκοτώθηκαν και τα σημαντικότερα ιερά κειμήλια του ναού έχουν κλαπεί».

«Ω Θεέ μου!» Η Ρόγιν ταραχτηκε φοβερά από την είδηση. «Ποιος μπορεί να έκανε τέτοιο πράγμα;»

«Οι ίδιοι άνθρωποι που δολοφόνησαν τον Ντουρέντ κι έκαναν τρεις απόπειρες εναντίον της δικής σου ζωής».

«Ο Πήγασος».

«Ο φον Σίλερ», πρόσθεσε ο Νίκολας.

«Τότε, φταίμε εμείς», ψιθύρισε αναστατωμένη η Ρόγιν. «Εμείς τους οδηγήσαμε στο μοναστήρι. Οι Πολαρόντ που έκλεψαν από την κατασκήνωσή μας τους αποκάλυψαν πού βρισκόταν η στήλη κι ο τάφος του Τάνους. Έχουμε βάψει τα χέρια μας με αίμα».

«Τρελάθηκες, Ρόγιαν; Δεν είναι δυνατό να αναλάβεις εσύ την ευθύνη για την παράνοια του φον Σίλερ. Και δεν πρόκειται να σ' αφήσω να το κάνεις». Ο τόνος του Νίκολας ήταν απότομος, σχεδόν άγριος.

«Εμείς το ξεκινήσαμε όλο αυτό».

«Δε συμφωνώ, αλλά είμαι σχεδόν βέβαιος ότι ο φον Σίλερ προκάλεσε τη σφαγή στο μακντάς του Άγιου Φρουμέντιου κι ότι η στήλη και η σαρκοφάγος του Τάνους αποτελούν πια μέρος της ιδιωτικής συλλογής του».

«Ω Νίκι, αισθάνομαι φοβερά ένοχη. Δεν είχα συνειδητοποιήσει ως τώρα τι κίνδυνο εκπροσωπούμε γι' αυτούς τους απλούς, αθώους χριστιανούς».

«Μήπως προτιμάς ν' ακυρώσουμε τα πάντα;» της πρότεινε κυνικά ο Νίκολας.

Η Ρόγιαν το σκέφτηκε για λίγο και τελικά έγνεψε αρνητικά. «Ίσως όταν επιστρέψουμε εκεί να μπορέσουμε να επανορθώσουμε κάπως, αποζημιώνοντας τους μοναχούς για τα χαμένα τους ιερά κειμήλια μ' αυτά που θα βρούμε στα βάθη της πισίνας του Τάιτα».

«Το ελπίζω», είπε με θέρμη ο Νίκολας. «Και το εύχομαι ειλικρινά».

Το γιγάντιο τετρακινητήριο Χέρκιουλες ήταν βαμμένο στο ακαθόριστο χρώμα της σκόνης και τα γράμματα στην άτρακτο που έδειχναν τον τύπο και το μοντέλο ήταν κοινότοπα και ξεθωριασμένα. Δεν υπήρχε πουθενά το σήμα της Άφρικαιρ και γενικά το σκάφος φαινόταν τόσο ταλαιπωρημένο και παλιό, που έπειθε με την πρώτη ματιά ότι είχε ηλικία σαράντα χρόνων και είχε πετάξει πάνω από πεντακόσιες χιλιάδες ώρες, πριν ακόμα πέσει στα χέρια του Τζάνι Μπάντενχορστ.

«Πετάει ακόμα αυτό το πράγμα;» ρώτησε η Ρόγιαν όταν το είδε να στέκεται έρημο κι εγκαταλειμμένο σε μια άκρη του αεροδρομίου της Βαλέτα. Η ογκώδης άτρακτος το έκανε να μοιάζει με θλιβερή, γερασμένη πόρνη που είχε βγει από την πιάτσα λόγω ανεπιθύμητης εγκυμοσύνης.

«Ο Τζάνι το κρατάει επίτηδες έτσι», τη διαβεβαίωσε ο Νίκολας. «Στα μέρη που πετάει, ένα καινούριο, υπερσύγχρονο σκάφος θα τραβούσε αμέσως την προσοχή».

· «Αν αυτός είναι ο στόχος του, τα καταφέρνει περίφημα».

«Και ο Τζάνι και ο Φρεντ είναι εξαιρετικοί μηχανικοί αεροσκαφών. Λειτουργικά, διατηρούν την Μπιγκ Ντόλι σε άριστη κατάσταση».

«Μπιγκ Ντόλι;»

«Ντόλι Πάρτον», εξήγησε ο Νίκολας. «Ο Τζάνι είναι φανατικός θαυμαστής της». Το ταξί τους άφησε μαζί με τις λιγοστές αποσκευές τους έξω από την πλαϊνή πόρτα του υποστεγού. Ο Νίκολας πλήρωσε τον οδηγό, ενώ η Ρόγιαν έχωσε τα χέρια στις τσέπες του άνοράκ της και χάζεψε γύρω, ανατριχιάζοντας στον κρύο, υγρό αέρα της Μεσογείου.

«Να κι ο Τζάνι!» Ο Νίκολας έδειξε ένα σωματώδη άντρα με καφετιά φόρμα μηχανικού που στεκόταν πάνω στη ράμπα φόρτωσης του Χέρκιουλες. Μόλις τους είδε, πήδηξε από τη ράμπα και ήρθε προς το μέρος τους.

«Πού είσαι, ρε φίλε; Είχα αρχίσει ν' απελπίζομαι!» φώναξε στον Νίκολας από μακριά. Έμοιαζε με παίκτη του ράγκμπι, πράγμα που ήταν όντως στα νιάτα του. Και η μικρή του αναπηρία, που τον ανάγκαζε να κουτσαίνει ελαφρά από το δεξί, ήταν συνέπεια παλιού τραυματισμού του στο γήπεδο.

«Αργήσαμε να ξεκινήσουμε από το Χίθροου λόγω απεργίας των Γάλλων ελεγκτών εναέριας κυκλοφορίας», εξήγησε ο Νίκολας και ύστερα του σύστησε τη Ρόγιαν.

«Ελάτε να σας γνωρίσω τη γραμματέα μου», τους κάλεσε ο Τζάνι. «Μπορεί να σας φτιάξει και καφέ».

Τους έμπασε από την κεντρική πόρτα στο πελώριο υποστεγο που φιλοξενούσε το αεροπλάνο του όταν δεν ήταν στον αέρα. Δίπλα στην κεντρική είσοδο υπήρχε ένα μικρό γραφειάκι, με την επιγραφή «Άφρικαιρ» στην πόρτα κι από κάτω το λογότυπο της εταιρείας, ένας φτερωτός διπλός πέλεκυς. Η Μάρα, η καινούρια γραμματέας του Τζάνι, ήταν μια Μαλτέζα κυρία, σχεδόν συνομήλική του. Ό,τι της έλειπε σε νιάτα και ομορφιά το αναπλήρωνε με το παραπάνω το πλούσιο στήθος της.

«Ο Τζάνι τις προτιμάει ώριμες και τροφαντές από τη μέση κι επάνω», ψιθύρισε ο Νίκολας στη Ρόγιαν.

Η Μάρα έφτιαξε καφέ για όλους κι ο Τζάνι άρχισε να εξηγεί στον Νίκολας το σχέδιο πτήσης.

«Είναι λιγάκι περίπλοκο», είπε απολογητικά. «Αναγκαστικά, θα πρέπει να κάνουμε μερικούς κύκλους. Ο Μουαμάρ Καντάφι δεν πίνει νερό στ' όνομά μου αυτό τον καιρό και θα προτιμούσα ν' αποφύγω εντελώς τον αέρα της φίλτατης χώρας του. Θα περάσουμε πάνω από την Αίγυπτο, χωρίς ό-

μως να σταματήσουμε». Έδειξε τη γραμμή πτήσης στο χάρτη που ήταν απλωμένος πάνω στο γραφείο του.

«Και πάνω από το Σουδάν υπάρχει κάποιο πρόβλημα —έχουν εμφύλιο». Έκλεισε το μάτι στον Νικόλας. «Όμως, οι Βόρειοι δε διαθέτουν τα πιο σύγχρονα ραντάρ του κόσμου. Τα περισσότερα είναι παρατημένη ρωσική σαβούρα. Η χώρα είναι τεράστια κι ο Φρεντ κι εγώ εντοπίσαμε τους αεροδιαδρόμους που δεν πιάνουν τα ραντάρ. Αρκεί να πετάμε μακριά από τις στρατιωτικές βάσεις των Σουδανών».

«Πόσες ώρες θα μας πάρει το ταξίδι;» ρώτησε ο Νικόλας.

Ο Τζάνι μούτρωσε. «Η Ντόλι δεν είναι υπερηχητικό και σου εξήγησα ήδη ότι δεν μπορούμε να κόψουμε δρόμο από πουθενά».

«Πόσες ώρες;» επέμεινε ο Νικόλας.

«Ο Φρεντ κι εγώ έχουμε φτιάξει ένα κουζινάκι και τέσσερις κουκέτες, οπότε θα βολευτείτε σαν στο σπίτι σας μέχρι να φτάσουμε», είπε ο Τζάνι. Σήκωσε την κούπα του, ήπιε λίγο καφέ, έξυσε το κεφάλι του και, τελικά, το ξεφούρνισε: «Δεκαπέντε ώρες».

«Θ' αντέξει τόσες ώρες η Ντόλι;»

«Έχει πρόσθετα ντεπόζιτα: εβδομήντα ένα τόνους καύσιμα. Ακόμη και με το φορτίο που έχεις, μπορούμε να φτάσουμε και να επιστρέψουμε χωρίς στάση για ανεφοδιασμό». Τον διέκοψε ο δυνατός θόρυβος από τις συρόμενες μεταλλικές πόρτες του υπόστεγου που άνοιξαν. Ο Τζάνι γύρισε στην περιστρεφόμενη πολυθρόνα του και είδε να μπαίνει ένα μεγάλο φορτηγό. «Θα είναι ο Φρεντ με τον Σκαπανέα», είπε. Αδειασε την κούπα του καφέ του με μια ρουφηξιά κι αγκάλιασε τη Μάρα. Εκείνη γέλασε τρανταχτά και τα στήθη της χοροπήδησαν.

Το φορτηγό πάركαρε στην πέρα άκρη του υπόστεγου, όπου ήταν ήδη στοιβαγμένα μια σειρά από κιβώτια, έτοιμα για φόρτωμα. Ο Φρεντ κατέβηκε από την καμπίνα του φορτηγού κι ο Τζάνι τον σύστησε στη Ρόγαν. Ήταν η νεότερη εκδοχή του πατέρα του: ψηλός, εύσωμος, ροδοκόκκινος, με ανοιχτό, πρόσχαρο πρόσωπο, έμοιαζε πιο πολύ με καουμποί παρά με επαγγελματία πιλότο.

Ο Σκαπανέας εμφανίστηκε από την άλλη μεριά του φορτηγού κι έσφιξε το χέρι του Νικόλας. «Αυτό ήταν το τελευταίο φορτίο. Είμαστε έτοιμοι ν' αρχίσουμε το φόρτωμα».

«Θέλω να έχω φύγει μέχρι τις τέσσερις το πρωί, το αργότερο», παρενέβη ο Τζάνι. «Για να φτάσω στο ραντεβού μας νωρίς το βραδάκι, που είναι η ιδανική ώρα». Έδειξε τις

στοίβες με τα κιβώτια. «Πρέπει να στρωθούμε στη δουλειά αν θέλουμε να κοιμηθούμε και λίγο απόψε. Εγώ πρότεινα να φωνάξω κάνα δυο φιλαράκια να μας δώσουν ένα χέρι, αλλά ο Σκαπανέας δε θέλησε ούτε να τ' ακούσει».

«Κι έκανε πολύ καλά», είπε ο Νίκολας. «Όσο λιγότεροι ανακατευτούν, τόσο το καλύτερο. Λοιπόν, αρχίζουμε;»

Τα κιβώτια είχαν ήδη τοποθετηθεί σε σχήμα πυραμίδας πάνω σε ατσάλινες πλατφόρμες, όπου είχαν δεθεί γερά με νάilon σκοινιά και καλυφθεί με ειδικό διχτυωτό για να μη μετακινούνται από τη θέση τους. Συνολικά, υπήρχαν τριάντα έξι τέτοιες πλατφόρμες. Αναπόσπαστο κομμάτι στην κορυφή της κάθε πυραμίδας ήταν το μεγάλο πάνινο δέμα που περιείχε το αλεξιπτωτο. Για να μεταφερθεί το τεράστιο αυτό φορτίο στην Αιθιοπία, έπρεπε να γίνουν δυο πτήσεις.

Η Ρόγιαν απαριθμούσε το περιεχόμενο της κάθε πλατφόρμας από το δακτυλογραφημένο κατάλογο κι ο Νίκολας έλεγγε την αντιστοιχία με το πραγματικό φορτίο. Μόνο όταν σιγουρεύτηκαν ότι ήταν όλα εντάξει ως την παραμικρή λεπτομέρεια, έκανε σινιάλο στον Φρεντ που χειριζόταν τον ανυψωτήρα. Ο Φρεντ έφερε τα δυο παράλληλα σκέλη του μηχανήματος στις αντίστοιχες υποδοχές της πλατφόρμας, σήκωσε το φορτίο από το έδαφος και οδήγησε το μηχάνημα έξω από το υπόστεγο και πάνω στη ράμπα του Χέρκιουλες.

Στο αμπάρι του τεράστιου αεροσκάφους, ο Τζάνι κι ο Σκαπανέας βοηθούσαν τον Φρεντ να τοποθετήσει την κάθε πλατφόρμα πάνω σε μια ειδική βάση με ρόδες και να τη στερεώσουν γερά με ιμάντες. Το τελευταίο μέρος του φορτίου που θα έφευγε με την πρώτη πτήση ήταν ένας μικρός φορτωτής. Ο Σκαπανέας είχε αγοράσει το όχημα μεταχειρισμένο, σε μια μάντρα του Γιορκ, αφού το πέρασε από εξο-νυχιστικό έλεγχο και το βρήκε «διαμάντι». Τώρα το οδήγησε ο ίδιος πάνω στη ράμπα και φρόντισε να το δέσει με ιδιαίτερη προσοχή στην κυλιόμενη βάση.

Ο φορτωτής εκπροσωπούσε το ένα τρίτο του συνολικού βάρους του φορτίου, αλλά ο Σκαπανέας το θεωρούσε απόλυτα απαραίτητο, προκειμένου να γίνουν τα αναχώματα για το φράγμα στον περιορισμένο χρόνο που του έδινε ο Νίκολας. Είχε υπολογίσει ότι χρειάζονταν πέντε αλεξιπτωτα για να μπορέσει να κατεβάσει ομαλά στη γη το φορτωτή, χωρίς κίνδυνο να χτυπηθεί. Τα καύσιμα που θα χρειάζονταν για να λειτουργήσει ήταν κι αυτά ένα πρόβλημα. Το μεγαλύτερο μέρος του φορτίου της δεύτερης πτήσης το αποτελούσαν

μεγάλα ντεπόζιτα με ντίζελ, ειδικά κατασκευασμένα ώστε ν' αντέξουν την πρόσκρουση της πτώσης με αλεξίπτωτο.

Ήταν περασμένα μεσάνυχτα όταν τέλειωσαν το φόρτωμα. Οι πλατφόρμες που απέμεναν θα έπρεπε να περιμένουν την επιστροφή της Μπιγκ Ντόλι για τη δεύτερη πτήση. Όσο για την ομάδα, ήταν ελεύθερη πια να ασχοληθεί με τον αποχαιρετιστήριο μπουφέ από σπεςιαλιτέ του νησιού που είχε στήσει η Μάρα στο μικρό γραφείο, στο υπόστεγο της Άφρικαιρ.

«Ναι, είναι και καλή μαγείρισσα», διαβεβαίωσε τους άλλους ο Τζάνι, περνώντας το χέρι του τρυφερά γύρω από το κρεατωμένο μπράτσο της Μάρας, καθώς εκείνη έσκυβε να ξαναγεμίσει το πιάτο του με τηγανητά καλαμαράκια.

«Καλές προσγειώσεις!» ευχήθηκε ο Νίκολας μ' ένα ποτήρι κόκκινο Κιάντι.

«Ποτέ πιωτό πριν από πτήση», απολογήθηκε ο Τζάνι, ανταποδίδοντας την πρόποση με Κόκα Κόλα.

Λίγο αργότερα, ξάπλωσαν με τα ρούχα τους στις κουκέτες του αεροπλάνου πίσω από την καμπίνα του κυβερνήτη για να κοιμηθούν μερικές ώρες, αλλά η Ρόγιαν νόμιζε πως είχαν περάσει μόνο λίγα λεπτά όταν την ξύπνησαν οι χαμηλές φωνές των δυο πιλότων που ολοκλήρωναν τους ελέγχους πριν την απογείωση και το βουητό των τεράστιων κινητήρων τούρμπο που έπαιρναν εμπρός. Ενώ ο Τζάνι μιλούσε με τον πύργο ελέγχου κι ο Φρεντ τροχοδρομούσε το σκάφος προς το διάδρομο απογείωσης, οι τρεις επιβάτες κατέβηκαν από τις κουκέτες και δέθηκαν με τις ζώνες ασφαλείας στα καθίσματα που υπήρχαν στην απέναντι πλευρά της ατράκτου. Λίγα λεπτά αργότερα, η Μπιγκ Ντόλι ανέβαινε στο νυχτερινό ουρανό αφήνοντας πίσω της τα φώτα του νησιού, που χάθηκαν σιγά σιγά σαν μακρινά άστρα. Τώρα υπήρχε μόνο νύχτα και θάλασσα από κάτω και γύρω τους σκοτεινός ουρανός. Στο χαμηλό φως που έριχναν οι λαμπίτσες της καμπίνας, η Ρόγιαν στράφηκε και χαμογέλασε στον Νίκολας. «Ερχόμαστε, Τάιτα!» είπε με φωνή πνιχτή από έξαψη. «Και είμαστε έτοιμοι για την τελική παρτίδα».

«Το μόνο καλό στο ότι αναγκαζόμαστε να μπούμε κρυφά στη χώρα είναι πως ο Πήγασος θ' αργήσει να πάρει είδηση ότι επιστρέψαμε στο φαράγγι του Αμπαύ», είπε ο Νίκολας.

«Μακάρι να 'χεις δίκιο, Νίκι. Αρκετά θα σπαζοκεφαλιάσουμε προσπαθώντας να λύσουμε το γρίφο του Τάιτα· δε χρειαζόμαστε και τον Πήγασο από πάνω να μας τρομοκρατεί».

Επιστρέφουν στην Αιθιοπία», είπε ο φον Σίλερ, σε τόνο απόλυτης βεβαιότητας.

«Πώς μπορούμε να είμαστε σίγουροι, *χερ* φον Σίλερ;» ρώτησε ο Ναχούτ.

Ο φον Σίλερ τον αγριοκοίταξε. Τον εκνεύριζε φοβερά αυτός ο Αιγύπτιος και είχε αρχίσει να μετανιώνει που τον προσέλαβε. Ο Ναχούτ είχε προχωρήσει ελάχιστα στην αποκρυπτογράφηση του μηνύματος που υποτίθεται ότι έκρυβε η στήλη την οποία είχαν αφαιρέσει από το μοναστήρι.

Η απλή μετάφραση του κειμένου είχε γίνει γρήγορα κι εύκολα. Ο φον Σίλερ ήταν πεισμένος ότι θα μπορούσε να την είχε κάνει και μόνος του, χωρίς τη βοήθεια του Ναχούτ, αν χρησιμοποιούσε τα βοηθήματα της βιβλιοθήκης του και δε βιαζόταν. Το κείμενο το αποτελούσαν κυρίως στίχοι από τους οποίους δεν έβγαινε νόημα και τυχαία αποσπάσματα από το *Βιβλίο των Νεκρών*. Η μια πλευρά της στήλης ήταν γεμάτη με πυκνές σειρές ιερογλυφικών, που δεν είχαν καμιά σχέση με τα κείμενα των άλλων τριών πλευρών.

Μόλο που ο Ναχούτ δεν το παραδεχόταν, ήταν φανερό ότι το βαθύτερο νόημα όλων αυτών του διέφευγε. Η υπομονή του φον Σίλερ είχε σχεδόν εξαντληθεί. Είχε βαρεθεί ν' ακούει τις δικαιολογίες του Αιγύπτιου και τις υποσχέσεις του, που ποτέ δεν εκπληρώνονταν. Τα πάντα σ' αυτόν είχαν αρχίσει να τον ενοχλούν —από τη μελιστάλαχτη φωνή και τους δουλικούς τρόπους του, ως τα θλιμμένα μάτια και το μελαψό δέρμα του. Αλλά περισσότερο απ' όλα τον εκνεύριζε αυτή η κακή συνήθειά του να αμφισβητεί τις δηλώσεις που έκανε αυτός, ο Γκότχολντ φον Σίλερ.

«Ο στρατηγός Ομπέιντ με ενημέρωσε για την ακριβή ημερομηνία πτήσης τους όταν έφυγαν από την Αντίς Αμπέμπα. Δεν ήταν δύσκολο να στείλω τους ανθρώπους μου να τους παρακολουθήσουν όταν έφτασαν στην Αγγλία. Ακολούθησαν τη γυναίκα στο Κάιρο...»

«Συγγνώμη που διακόπτω, *χερ* φον Σίλερ, αλλά γιατί δε φροντίσατε ν' απαλλαγείτε απ' αυτούς, αφού γνωρίζατε τις κινήσεις τους;»

«*Ντούμκοπφ!*» του φώναξε άγρια ο Γερμανός. «Γιατί είμαι σίγουρος πια, ηλίθιε, ότι αυτή θα με οδηγήσει πιο γρήγορα στον τάφο του Φαραώ απ' ό,τι εσύ».

«Μα εγώ σας έχω δώσει...»

«Δε μου έχεις δώσει τίποτ' άλλο από δικαιολογίες για να καλύψεις την αποτυχία σου. Χάρη σ' εσένα, η στήλη παραμένει αίνιγμα», είπε ο φον Σίλερ με απόλυτη περιφρόνηση.

«Είναι πολύ δύσκολο...»

«Και βέβαια είναι δύσκολο. Γι' αυτό και σου δίνω τόσα λεφτά. Αν ήταν εύκολο, θα το είχα κάνει μόνος μου. Κι αν η στήλη είναι όντως το κλειδί, ο χάρτης που οδηγεί στον τάφο του Φαραώ Μαμώζ, τότε ο αρχαίος συγγραφέας την έκανε επίτηδες δύσκολη».

«Αν μου δίνετε λίγο χρόνο ακόμη... Νομίζω ότι κοντεύω ν' ανακαλύψω το κλειδί για την αποκρυπτογράφηση...»

«Ο χρόνος σου τελείωσε. Δεν άκουσες τι σου είπα πριν; Ο Χάρπερ κατευθύνεται ήδη προς το φαράγγι του Αμπάι. Απογειώθηκαν σήμερα τα χαράματα από τη Μάλτα, με ναυλωμένο αεροσκάφος, βαριά φορτωμένο με εφόδια. Οι άντρες μου δεν μπόρεσαν να μάθουν το ακριβές περιεχόμενο του φορτίου, εκτός από το ότι περιλαμβάνει κι ένα βαρύ μηχανήμα ανύψωσης φορτίων. Αυτό, για μένα, μόνο ένα πράγμα μπορεί να σημαίνει: έχουν εντοπίσει τον τάφο και πηγαίνουν προετοιμασμένοι να τον ανασκάψουν».

«Θα μπορέσετε εύκολα ν' απαλλαγείτε απ' αυτούς αμέσως μόλις φτάσουν στο μοναστήρι», πρότεινε ο Ναχούτ. «Ο συνταγματάρχης Νόγκο θα τους...»

«Γιατί με αναγκάζεις να επαναλαμβάνω συνεχώς τα ίδια;» γρύλισε ο φον Σίλερ κι αρπάχτηκε με τα δυο του χέρια από το τραπέζι για να συγκρατήσει την οργή του. «Αυτοί είναι η μόνη μας ελπίδα να βρούμε τον τάφο του Μαμώζ. Το τελευταίο πράγμα που θα ήθελα είναι να τους συμβεί κάτι». Κάρφωσε τον Ναχούτ μ' ένα παγερό, απειλητικό βλέμμα, μέχρι που τον ανάγκασε να σκύψει το κεφάλι του. «Θα φύγεις αμέσως για την Αιθιοπία. Εκεί, ίσως μπορέσεις να κάνεις κάτι. Εδώ μου είσαι εντελώς άχρηστος».

Ο Ναχούτ δυσαρεστήθηκε πολύ, αλλά είχε τη σύνεση να μη φέρει ξανά αντιρρήσεις. Σιωπηλός και μουτρωμένος, άκουσε τον φον Σίλερ να του δίνει οδηγίες.

«Θα εγκατασταθείς στη βάση και θα κάνεις ό,τι σου λέει ο Χελμ. Θα παίρνεις διαταγές απ' αυτόν, θεωρώντας ότι τις παίρνεις από μένα. Κατάλαβες;»

«Μάλιστα, χερ φον Σίλερ», μουρμούρισε ο Ναχούτ.

«Δε θα παρεμποδίσεις με κανέναν τρόπο τις κινήσεις του Χάρπερ και της γυναίκας. Δεν πρέπει να μάθουν καν ότι βρίσκεσαι εκεί. Η γεωλογική ομάδα του Πήγασου θα συνεχίσει τις συνηθισμένες της δραστηριότητες».

«Και ποια θα είναι τα καθήκοντά μου;» θέλησε να μάθει ο Ναχούτ.

«Θα παίζεις το παιχνίδι της αναμονής. Θα είσαι εκεί, έτοιμος να επωφεληθείς από όποια ανακάλυψη κάνει ο Χάρπερ. Πρόσεξε μόνο μην τον στριμώξεις. Μην τον βάλεις σ' επιφυλακή, επιχειρώντας νυχτερινές πτήσεις με το ελικόπτερο ή παραμονεύοντας τον καταυλισμό του. Τέρμα οι επιδρομές. Πριν κάνεις οποιαδήποτε κίνηση, θα παίρνεις την έγκρισή μου».

«Αν είμαι τόσο περιορισμένος, πώς θα μπορέσω να καταλάβω πότε θ' ανακαλύψει κάτι ο Χάρπερ;»

«Ο συνταγματάρχης Νόγκο έχει ένα δικό του άνθρωπο στο μοναστήρι, έναν κατάσκοπο. Αυτός θα μας ενημερώνει για κάθε κίνηση του Χάρπερ».

«Κι εγώ τι θα κάνω; Ποια θα είναι η δουλειά μου;»

«Θα εκτιμάς τις πληροφορίες που θα σου φέρνει ο Νόγκο. Γνωρίζεις τις μεθόδους αρχαιολογικών ερευνών και θα μπορέσεις να κρίνεις τι προσπαθεί να κάνει ο Χάρπερ και κατά πόσο το πετυχαίνει ή όχι».

«Κατάλαβα», μурμουούρισε ο Ναχούτ.

«Αν ήταν δυνατό, θα επέστρεφα κι εγώ στο φαράγγι του Αμπάι», είπε ο φον Σίλερ. «Δυστυχώς, δε γίνεται. Μπορεί να πάρει καιρό, ολόκληρους μήνες, μέχρι να κάνει κάποια σημαντική πρόοδο ο Χάρπερ. Εσύ ειδικά ξέρεις ότι αυτά τα πράγματα παίρνουν πολύ καιρό».

«Ο Χάουαρντ Κάρτερ δούλεψε δέκα χρόνια στις Θήβες μέχρι ν' ανακαλύψει τον τάφο του Τουταγχαμών», επισήμανε ο Ναχούτ με μια νότα χαιρεκακίας.

«Ελπίζω ότι δε θα πάρει τόσο πολύ», είπε παγερά ο φον Σίλερ. «Κι αν πάρει, εσύ σίγουρα δε θα έχεις πια καμιά ανάμειξη στην έρευνα. Όσο για μένα, έχω μια σειρά από πολύ σημαντικές διαπραγματεύσεις εδώ στη Γερμανία, καθώς και την ετήσια γενική συνέλευση της εταιρείας, από την οποία δεν μπορώ να λείπω».

«Δηλαδή, δε θα ξανάρθετε καθόλου στην Αιθιοπία;» ρώτησε ο Ναχούτ, που η προοπτική να ξεφύγει οριστικά από την απεχθή παρουσία του φον Σίλερ τον είχε ενθουσιάσει.

«Θα έρθω όταν υπάρξει σοβαρός λόγος. Βασίζομαι σ' εσένα να κρίνεις το πότε θα είναι απαραίτητη η παρουσία μου».

«Και η στήλη; Θα πρέπει να κάνω...»

«Θα συνεχίσεις να δουλεύεις τη μετάφραση», τον διέκοψε ο φον Σίλερ, έχοντας προβλέψει τις αντιρρήσεις του.

«Θα πάρεις μαζί σου μια σειρά από αντίγραφα και θα δουλεύεις μ' αυτά. Θα περιμένω τακτικές αναφορές για τις προόδους σου. Θα με ενημερώνεις τουλάχιστον δυο φορές τη βδομάδα».

«Πότε θέλετε να φύγω;»

«Αμέσως. Σήμερα, αν είναι δυνατό. Συνεννοήσου με τη φροϊλάιν Κέμπερ. Θα κανονίσει αυτή το εισιτήριό σου».

Για πρώτη φορά στη διάρκεια αυτής της συνομιλίας, ο Ναχούτ Γκιουντάμπι φάνηκε ευχαριστημένος.

Η Μπιγκ Ντόλι πετούσε αργά και σταθερά, με κατεύθυνση νοτιοανατολική και δεν υπήρχε τίποτε να σπάσει τη μονοτονία της πτήσης. Έπαιρνε να χαράζει όταν πέρασαν την ακτή της Αφρικής, πάνω από ένα κομμάτι ερημικής παραλίας που ο Τζάνι είχε επιλέξει ακριβώς γι' αυτόν το λόγο. Τώρα πετούσαν πάνω από στεριά, αλλά η μονοτονία του τοπίου ήταν περίπου ίδια με της θάλασσας. Η έρημος εκτεινόταν απέραντη προς κάθε κατεύθυνση —μια άγρια, ακατοίκητη έκταση χωρίς κανένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό που να αιχμαλωτίζει το μάτι.

Πού και πού ακουγόταν ο Τζάνι από την καμπίνα του πιλότου να συνομιλεί με ελεγκτές εναέριας κυκλοφορίας από τον ασύρματο, αλλά εφόσον άκουγαν μόνο τη μια πλευρά του διαλόγου, δεν είχαν ιδέα για την εθνικότητα ή τη θέση του σταθμού εδάφους. Δυο τρεις φορές, ο Τζάνι μίλησε στα αραβικά και η Ρόγαν διαπίστωσε με έκπληξη ότι τα μιλούσε τέλεια. Ήταν ικανός μέχρι και να μιμηθεί πειστικά τις διαφορετικές διαλέκτους των λιβυκών ή των αιγυπτιακών αραβικών, ξεγελώντας ίσως τους συνομιλητές του καθώς διέσχιζε την έρημο.

Τις πρώτες δυο τρεις ώρες, ο Σκαπανέας είχε ριχτεί στη μελέτη των σχεδίων του για το φράγμα. Έπειτα, ανίκανος να προχωρήσει αν δεν έπαιρνε πρώτα τις ακριβείς μετρήσεις, κουλουριάστηκε στην κουκέτα του μ' ένα βιβλίο τσέπης στο χέρι. Ο δύστυχος συγγραφέας όμως δεν κατάφερε να κρατήσει για πολύ το ενδιαφέρον του Σκαπανέα. Το βιβλίο έπεσε ανοιχτό πάνω στο πρόσωπό του και οι σελίδες πετάριζαν με κάθε μακρύ, ηχηρό ροχαλητό.

Ο Νίκολας και η Ρόγίαν βολεύτηκαν σταυροπόδι πάνω στην κουκέτα της Ρόγίαν με το σκάκι ανάμεσά τους, μέχρι που τους θέρισε η πείνα και μεταφέρθηκαν στο αυτοσχέδιο κουζινάκι του σκάφους. Εκεί, η Ρόγίαν ανέλαβε, ως συνήθως, το άχαρο καθήκον να κόψει ψωμί και να φτιάξει καφέδες, ενώ ο Νίκολας ξανάκανε επίδειξη των μαγειρικών προσόντων του αραδιάζοντας μια ντουζίνα σάντουιτς Χάρπερ Σπέσιαλ. Μοιράστηκαν το φαγητό με τον Τζάνι και τον Φρεντ, κουρνιασμένοι στις κουκέτες, πίσω από την καμπίνα του πιλότου.

«Είμαστε ακόμα πάνω από την Αίγυπτο;» ρώτησε η Ρόγίαν.

Μπουκωμένος, ο Τζάνι της έδειξε πέρα από το αριστερό φτερό της Μπιγκ Ντόλι. «Πενήντα ναυτικά μίλια πιο κει είναι το Βάντι Άλφα. Εκεί σκοτώθηκε ο πατέρας μου, το 1943. Υπηρετούσε στην Έκτη Νοτιοαφρικανική Μεραρχία». Έκοψε άλλη μια τερατώδη μπουκιά από το σάντουιτς που κρατούσε στο χέρι του. «Δεν πρόλαβα να τον γνωρίσω. Ο Φρεντ κι εγώ κατεβήκαμε εκεί κάτω μια φορά. Προσπαθήσαμε να βρούμε τον τάφο του». Ανασήκωσε τους ώμους του, αφήνοντας να εννοηθούν τα υπόλοιπα. «Πολύ μεγάλη χώρα η Αίγυπτος. Γεμάτη τάφους. Πολύ λίγοι έχουν ονόματα».

Κανένας δε μίλησε για λίγο. Έτρωγαν βυθισμένοι ο καθένας στις σκέψεις του. Κι ο πατέρας του Νίκολας είχε πολεμήσει τον Ρόμελ στην Αίγυπτο. Είχε σταθεί πιο τυχερός από τον πατέρα του Τζάνι.

Ο Νίκολας έριξε μια κλεφτή ματιά στη Ρόγίαν. Κοίταζε αφηρημένα από το παράθυρο τη χώρα της και υπήρχε κάτι πολύ έντονο στην έκφρασή της που παραξένεψε τον Νίκολας και τον έκανε ν' αρχίσει να την παρατηρεί. Συνήθως την έβλεπε σαν Αγγλίδα, σαν βέρα Αγγλίδα, όπως τη μητέρα της. Και μόνο κάτι παράξενες στιγμές σαν κι αυτή συνειδητοποιούσε, σχεδόν οδυνηρά, την άλλη πλευρά της καταγωγής της.

Η Ρόγίαν δεν είχε πάρει είδηση ότι την κοίταζε· ήταν εντελώς απορροφημένη απ' αυτό που την απασχολούσε. Ο Νίκολας αναρωτήθηκε τι να ήταν και το συνέδεσε αναπόφευκτα με τη βιασύνη της να τρέξει πίσω στο Κάιρο, αμέσως μόλις είχαν γυρίσει από την Αιθιοπία. Τον κυρίεψε ένα δυσοίωνο προαίσθημα, μια ανεξήγητη ανησυχία. Άραγε ποιοι συναισθηματικοί δεσμοί, άγνωστοι σ' αυτόν, να επηρέαζαν τη συμπεριφορά της που εκείνος έπαιρνε σαν δεδομένη; Ξαφνικά συνειδητοποίησε ότι ήταν μαζί μόνο μερικές βδο-

μάδες κι ότι, παρά την έντονη φυσική έλξη που αισθανόταν, στην ουσία ήξερε ελάχιστα πράγματα γι' αυτή.

Ξαφνικά, η Ρόγιαν τινάχτηκε σαν να ξύπνησε και στράφηκε απότομα προς το μέρος του. Στον περιορισμένο χώρο, βρέθηκαν να κοιτάζονται στα μάτια, από μισό μέτρο απόστασης. Η εντύπωση ήταν στιγμιαία, αλλά ο Νίκολας δεν είχε καμιά αμφιβολία ότι αυτό που διέκρινε στο βλέμμα της ήταν ενοχή ή κάτι εξίσου σκοτεινό. Το δυσοίωνο προαίσθημα θέριαψε μέσα του.

Η Ρόγιαν απευθύνθηκε πάλι στον Τζάνι, σκύβοντας πάνω από την πλάτη του για να τον ρωτήσει: «Πότε θα δούμε το Νείλο;»

«Μετά τα σύνορα. Η σουδανική κυβέρνηση έχει στραμμένη όλη την προσοχή της στους επαναστάτες του μακρινού νότου. Υπάρχουν ολόκληρες εκτάσεις του ποταμού στο Βόρειο Σουδάν που είναι εντελώς έρημες. Αργότερα θα κατεβούμε πολύ χαμηλά, για να πετάξουμε κάτω από την ακτίνα των ραντάρ των σουδανικών βάσεων γύρω από το Χαρτούμ. Θα ξεγλιστρήσουμε περνώντας σ' ένα από τα κενά τους».

Ο Τζάνι σήκωσε τον αεροναυτικό χάρτη που είχε στα γόνατά του και με το δάχτυλό του της έδειξε τη διαδρομή που σκόπευαν ν' ακολουθήσουν. Ήταν σημειωμένη με μπλε στυλό. «Η Ντόλι έχει κάνει αυτόν το δρόμο τόσες πολλές φορές που θα μπορούσε να πετάξει και μόνη της, έτσι δεν είναι, κορίτσι μου;» είπε γελώντας ο Τζάνι και χτύπησε χαϊδευτικά το πηδάλιο. Δυο ώρες αργότερα, κι ενώ ο Νίκολας και η Ρόγιαν είχαν επιστρέψει στο σκάκι τους, ο Τζάνι τους μίλησε από τα μεγάφωνα: «Παιδιά, μην τρομάξετε. Θα κατεβούμε χαμηλά. Ελάτε μπροστά ν' απολαύσετε το θέαμα».

Δεμένοι με τις ζώνες τους στα πίσω καθίσματα της καμπίνας, απόλαυσαν μια επίδειξη χαμηλής πτήσης από τον Φρεντ. Το κατέβασμα έγινε τόσο απότομα που η Ρόγιαν αισθάνθηκε ότι ήταν έτοιμοι να καρφωθούν με τη μύτη στη γη κι ότι το στομάχι της είχε μείνει επάνω, στα τριάντα χιλιάδες πόδια ύψος από το έδαφος. Ο Φρεντ ευθυγράμμισε το σκάφος σε απόσταση μερικών μέτρων από την επιφάνεια του εδάφους, έτσι που ήταν σαν να ταξίδευαν με πολύ γρήγορο λεωφορείο κι όχι να πετούν.

«Σε εφτάμισι λεπτά θα περάσουμε πάνω από το Νείλο». Ο Τζάνι πάτησε το κουμπί στο χρονόμετρο που ήταν προσαρμοσμένο στον πίνακα των οργάνων, μπροστά του. «Κι αν εξακολουθώ να είμαι καλός κυβερνήτης, θα τον περάσουμε πάνω από ένα νησάκι που έχει σχήμα καρχαρία».

Καθώς ο δείκτης του χρονομέτρου πλησίαζε το σημείο μηδέν, φάνηκε μπροστά τους η λαμπερή, γαλάζια έκταση του ποταμού. Η Ρόγαν πρόλαβε να δει ένα καταπράσινο νησάκι με μερικές αχυροκαλύβες και καμιά δεκαριά ξύλινες πιρόγες στη στενή παραλία.

«Να που ο γέρος δεν έχασε ακόμα το στυλ του», σχολίασε ο Φρεντ.

«Κομμένα τα “γέρος”, νιάνιαρο. Έχω πολλούς άσους στο μανίκι μου ακόμα».

«Ρωτήστε και τη Μάρα». Ο Φρεντ χαμογέλασε τρυφερά στον πατέρα του καθώς έδινε στο σκάφος νοτιοδυτική πορεία, παίρνοντας τη στροφή με το φτερό τόσο κοντά στη γη, που τρόμαξε ένα κοπάδι καμήλες που έβοσκαν στην αραιή, θαμνώδη βλάστηση. Τα ζώα σκόρπισαν στην ξερή πεδιάδα, αφήνοντας πίσω τους πυκνά σύννεφα σκόνης.

«Τρεις ώρες πτήση ακόμα μέχρι το ραντεβού μας», είπε ο Τζάνι σηκώνοντας το κεφάλι από το χάρτη του. «Τέλεια! Θα προσγειωθούμε σαράντα λεπτά πριν από τη δύση του ήλιου. Δε θα μπορούσε να είναι καλύτερα».

«Πάω να φορέσω ρούχα πορείας», είπε η Ρόγαν κι αποσύρθηκε στην κεντρική καμπίνα, όπου τράβηξε το σάκο της από κάτω από την κουκέτα και χώθηκε στο μπάνιο. Όταν εμφανίστηκε, είκοσι λεπτά αργότερα, φορούσε μακρύ, χακί σορτς, βαμβακερό πουκάμισο και γερά, ορειβατικά μποτάκια με χοντρές κάλτσες.

«Είσαι μια χαρά», επιδοκίμασε ο Νίκολας. «Το γόνατό σου όμως; Πώς πάει;»

«Θα με βγάλει ασπροπρόσωπη», απάντησε προκλητικά η Ρόγαν.

«Εννοείς ότι θα μου στερήσεις και πάλι τη χαρά να σε κουβαλήσω στην πλάτη;»

Τα αιθιοπικά όρη εμφανίστηκαν τόσο διακριτικά στον ανατολικό ορίζοντα που η Ρόγαν δεν τα πρόσεξε καν, ως τη στιγμή που ο Νίκολας τη σκούνησε και της έδειξε τις αχνές, γαλαζωπές σιλουέτες πάνω στο ζωηρό γαλάζιο του αφρικανικού ουρανού.

«Κοντεύουμε», είπε και κοίταξε το ρολόι του. «Πάμε στην καμπίνα του πιλότου».

Κοιτώντας από το παρμπρίζ, δεν έβλεπαν τίποτε που να ξεχωρίζει στο τοπίο μπροστά τους —μόνο απέραντη καφετιά σαβάνα με αραιές συστάδες από ομπρελωτές ακακίες.

«Δέκα λεπτά ακόμη», ανήγγειλε ο Τζάνι. «Βλέπει κανείς τίποτε;»

Δεν πήρε απάντηση κι όλοι συνέχισαν να κοιτάνε μπροστά.
«Πέντε λεπτά».

«Εκεί!» Ο Νίκολας τέντωσε το χέρι του πάνω από τον ώμο του Τζάνι. «Πρέπει να είναι η κοίτη του Γαλάζιου Νείλου». Πυκνότερες συστάδες δέντρων σχημάτιζαν μια σκουρόχρωμη λωρίδα στην απόσταση. «Να και η καμινάδα του εγκαταλειμμένου ζαχαρόμυλου στην όχθη. Ο Μεκ Νιμούρ είπε ότι ο διάδρομος είναι γύρω στα πέντε χιλιόμετρα μετά το μύλο».

«Αν είναι, δεν υπάρχει στο χάρτη», μουρμούρισε ο Τζάνι. «Ένα λεπτό ακόμη για να φτάσουμε στις συντεταγμένες που μας έδωσαν».

Τα τελευταία δευτερόλεπτα κυλούσαν αργά στο χρονόμετρο.

«Ακόμα τίποτα στον...» Ο Φρεντ σώπασε απότομα, καθώς μια κόκκινη φωτοβολίδα τινάχτηκε ξαφνικά από το έδαφος και πέρασε ξυστά μπροστά στη μύτη της Μπιγκ Ντόλι. Όλοι στην καμπίνα χαμογέλασαν με ανακούφιση.

«Πέτυχες διάνα», είπε ο Νίκολας χτυπώντας επιδοκιμαστικά τον Τζάνι στον ώμο. «Ούτε εγώ δε θα τα κατάφερνα καλύτερα».

Ο Φρεντ ανέβασε το αεροπλάνο μερικές εκατοντάδες πόδια και πήρε στροφή εκατόν ογδόντα μοιρών. Τώρα υπήρχαν συνθηματικές φωτιές κάτω στην πεδιάδα —μία με μαύρο καπνό και η άλλη να στέλνει μια πυκνή άσπρη στήλη στον καθαρό ουρανό. Και μόνο όταν πλησίασαν γύρω στο ένα χιλιόμετρο διέκριναν μόλις και μετά βίας το χορταριασμένο διάδρομο στο έδαφος. Ο αεροδιάδρομος του Ροζέιρες είχε κατασκευαστεί πριν από είκοσι χρόνια, από κάποια εταιρεία που είχε επιχειρήσει να καλλιεργήσει ζαχαροκάλαμο στην περιοχή με άρδευση από το Γαλάζιο Νείλο. Όμως η αφρικανική γη είχε νικήσει και πάλι. Η εταιρεία είχε κλείσει εδώ και χρόνια, αφήνοντας μερικά σημάδια στην πεδιάδα σαν επιτάφιος πέτρες. Κι ο Μεκ Νιμούρ είχε διαλέξει αυτή την ερημική τοποθεσία για το ραντεβού τους.

«Ούτε ίχνος από επιτροπή υποδοχής», γκρίνιαξε ο Τζάνι. «Τι να κάνω τώρα;»

«Συνέχισε να πλησιάζεις», του αποκρίθηκε ο Νίκολας. «Θα μας ξαναδώσουν σινιάλο... Α, να το!» Μια μπάλα φωτιά ξεπήδησε από το θαμνότοπο στο τέρμα του εγκαταλειμμένου διαδρόμου και για πρώτη φορά διέκριναν ανθρώπινες σιλουέτες σ' όλη εκείνη την ερημιά. Οι άντρες είχαν μείνει κρυμμένοι ως την τελευταία στιγμή.

«Είναι ο Μεκ, σίγουρα! Προσγείώσέ το!»

Ενώ η Μπιγκ Ντόλι ολοκλήρωνε τημανούβρα της και εμφανιζόταν μπροστά τους το ανώμαλο, γεμάτο λακκούβες έδαφος του διαδρόμου, ένας άντρας ντυμένος με φόρμα παραλλαγής πετάχτηκε από την κρυψώνα του και με δυο ξύλα τούς έκανε σινιάλο να τροχοδρομήσουν στο κενό διάστημα ανάμεσα από δυο ψηλές ακακίες.

Ο Τζάνι έσβησε τις μηχανές και χαμογέλασε στους υπόλοιπους πάνω από τον ώμο του. «Λοιπόν, παιδιά, φαίνεται πως τα καταφέραμε κι αυτή τη φορά».

Ακόμη κι από το ύψος της καμπίνας πλοήγησης, ο Νίκολας αναγνώρισε χωρίς καμιά αμφιβολία την ηγετική φυσιογνωμία του Μεκ Νιμούρ και ταυτόχρονα πρόσεξε για πρώτη φορά ότι οι συστάδες των δέντρων ήταν καλυμμένες με δίχτυα παραλλαγής. Γι' αυτό δεν είχαν εντοπίσει ούτε ίχνος ανθρώπινης παρουσίας από τον αέρα. Αμέσως μόλις σταμάτησε η Μπιγκ Ντόλι και κατέβηκε η ράμπα, ο Μεκ Νιμούρ ανέβηκε στο σκάφος να τους προϋπαντήσει.

«Νίκολας!» Αγκαλιάστηκαν σφιχτά κι αφού ο Μεκ τον φίλησε ηχηρά και στα δυο μάγουλα, τον έστησε απέναντί του κρατώντας τον από τους ώμους για να τον παρατηρήσει καλύτερα. «Είχα δίκιο λοιπόν! Δεν κυνηγούσες μόνο ντικ-ντικ εδώ κάτω, ε; Ξανάρχισες τα παλιά σου κόλπα!»

«Πώς να ξεγελάσεις έναν παλιό, καλό φίλο;» είπε ο Νίκολας.

Ο Μεκ γέλασε δυνατά. «Εσύ πάντα το κατάφερνες εύκολα, αλλά χαίρομαι που θα το γλεντήσουμε παρέα αυτή τη φορά. Η ζωή έχει γίνει πολύ βαρετή τώρα τελευταία».

«Εμένα μου λες!» Ο Νίκολας του έδωσε μια φιλική γροθιά στον ώμο.

Μια λεπτή φιγούρα που βάδιζε με χάρη γαζέλας ανέβαινε τη ράμπα πίσω του. Ο Νίκολας τρόμαξε ν' αναγνωρίσει την Τισέι με την πράσινη στρατιωτική φόρμα, τις αρβύλες και το πάνινο καπέλο που την έκαναν να μοιάζει με αγόρι.

«Νίκολας! Ρόγιαν! Καλώς ήρθατε ξανά!» φώναξε όλο χαρά η Τισέι. Οι δυο γυναίκες αγκαλιάστηκαν με τον ίδιο ενθουσιασμό που είχαν αγκαλιαστεί πριν οι άντρες.

«Άντε, παιδιά, συντομεύετε, δεν είμαστε στο Γούντστοκ», γκρίνιαζε ο Τζάνι από το εσωτερικό του σκάφους. «Εγώ πρέπει να ξαναφύγω για τη Μάλτα και θέλω να ξεκινήσω πριν σκοτεινιάσει».

Αμέσως ο Μεκ ανέλαβε το ξεφόρτωμα. Οι άντρες του ανέβηκαν όλοι στο σκάφος και κατέβασαν τις πλατφόρμες με τα κιβώτια, μανουβράροντας τις κυλιόμενες βάσεις τους ως τη ράμπα. Ο Σκαπανέας έβαλε μπρος το φορτωτή του κι έσπρωξε όλο το φορτίο στη ράμπα κι από κει στο έδαφος, κάτω από τις ακακίες και το δίχτυ παραλλαγής. Με τόσα χέρια διαθέσιμα, η δουλειά τελείωσε γρήγορα και η Μπιγκ Ντόλι ήταν άδεια κι έτοιμη να σηκωθεί ξανά στον ουρανό, την ώρα που ο ήλιος ακούμπησε στη γραμμή του ορίζοντα και η πλάση λούστηκε στα βαθυκόκκινα χρώματα του σύνομου αφρικανικού δειλινού.

Ο Τζάνι κι ο Νίκολας έκαναν μια τελευταία, γρήγορη κουβέντα στην καμπίνα του πιλότου, ενώ ο Φρεντ ολοκλήρωνε τους ελέγχους για την απογείωση.

«Σε τέσσερις μέρες από σήμερα», συμφώνησε ο Τζάνι και οι δυο άντρες έσφιζαν τα χέρια.

«Νίκολας! Άφησε τον άνθρωπο να φύγει!» ακούστηκε η βροντερή φωνή του Μεκ από κάτω. «Πρέπει να έχουμε περάσει τα σύνορα πριν από την αυγή».

Στάθηκαν και παρακολούθησαν την Μπιγκ Ντόλι, που τροχοδρόμησε ως το τέρμα του διαδρόμου κι έκανε επιτόπου στροφή. Το μουγκρητό των κινητήρων έγινε εκκωφαντικό καθώς το αεροπλάνο επέστρεψε με μεγάλη ταχύτητα μέσα σε τεράστιους στροβίλους σκόνης, για να βρεθεί ξαφνικά στον αέρα, πάνω από τα κεφάλια τους. Πετώντας χωρίς φώτα πλοήγησης, το μεγάλο σκάφος απομακρύνθηκε σαν γιγάντια νυχτερίδα στον ουρανό που σκοτείνιαζε γοργά κι εξαφανίστηκε σχεδόν αμέσως από τα μάτια τους.

«Έλα εδώ», είπε ο Νίκολας στη Ρόγιαν και την έβαλε να καθίσει κάτω από μια ακακία. «Δε θέλω να μας ξανακάνει κόλπα αυτό το γόνατο». Της ανέβασε το σορτς ως τη μέση του μηρού κι έδωσε το γόνατό της με ελαστικό επίδεσμο, πασχίζοντας να μην αφήσει να φανεί πόσο ευχάριστη του ήταν αυτή η δουλειά. Με χαρά διαπίστωσε ότι το πρήξιμο είχε υποχωρήσει εντελώς και η μελανιά ίσα που φαινόταν.

Το δέρμα ήταν λείο σαν βελούδο και η σάρκα της ζεστή και σφιχτή, σωστή απόλαυση στην αφή. Ο Νίκολας σήκωσε τα μάτια του στο πρόσωπό της κι από την έκφρασή της κατάλαβε ότι το απολάμβανε κι εκείνη όσο κι αυτός. Όταν οι

ματιές τους συναντήθηκαν, η Ρόγίαν κοκκίνισε ελαφρά και βιάστηκε να σηκωθεί και να στρώσει το σορτς της.

«Η Τισέι κι εγώ έχουμε πάρα πολλά να πούμε», μур-μούρισε κι έτρεξε να βρει τη φίλη της.

Ενώ οι δυο γυναίκες απομακρύνονταν για να πουν τα δικά τους, ο Μεκ πλησίασε τον Νίκολας. «Θ' αφήσω μια μάχιμη διμοιρία εδώ να φυλάει τα πράγματα. Θα μας συνοδέψει μόνο ένα μικρό απόσπασμα ως τα σύνορα. Δεν περιμένω φασαρίες. Αυτή την εποχή, οι εχθρικές δραστηριότητες είναι ελάχιστες στην περιοχή. Στο νότο γίνονται πολλές μάχες, αλλά εδώ είμαστε σχετικά ασφαλείς. Γι' αυτό διάλεξα αυτό το σημείο σαν τόπο συνάντησης».

«Πόσο μακριά είναι τα σύνορα της Αιθιοπίας;» ρώτησε ο Νίκολας.

«Πέντε ώρες πορεία. Θα είμαστε στα σύνορα πριν βγει το φεγγάρι. Οι άντρες μου θα μας περιμένουν στην είσοδο του φαραγγιού του Αμπάι. Το ραντεβού μας είναι μια ώρα πριν την αυγή».

«Κι από κει ως το μοναστήρι;»

«Άλλες δυο μέρες πορεία», απάντησε ο Μεκ. «Θα φτάσουμε πάνω στην ώρα για να μαζέψουμε αυτά που θα μας πετάξει από τον αέρα ο χοντρός φίλος σου με το χοντρό αεροπλάνο».

Ο Μεκ στράφηκε κι έδωσε τις τελευταίες διαταγές στο διοικητή της διμοιρίας που θα έμενε στο Ροζέιρες να φυλάει τα πράγματα. Ύστερα συγκρότησε ένα απόσπασμα έξι αντρών, που θα ήταν η συνοδεία τους ως τα σύνορα. Όλοι μοιράστηκαν τις αποσκευές που υπήρχαν για κουβάλημα. Το σημαντικότερο αντικείμενο ήταν ο φορητός ραδιοασύρματος, ένα υπερσύγχρονο, ελαφρύ στρατιωτικό μοντέλο που ο Νίκολας ανέλαβε να το μεταφέρει ο ίδιος.

«Οι βαλίτσες σας είναι δύσκολο να κουβαληθούν», είπε ο Μεκ στον Νίκολας και στη Ρόγίαν. Έτσι έβγαλαν όλα τους τα πράγματα και τα συμπίεσαν σε δυο πάνινα σακίδια ώμου που τους έδωσε ο Μεκ. Δυο από τους στρατιώτες του φορτώθηκαν από ένα σακίδιο στην πλάτη τους κι εξαφανίστηκαν στο σκοτάδι.

«Μη μου πεις πως ο φίλος σου θα κουβαλήσει αυτό το πράγμα!» Ο Μεκ κοίταξε κατάπληκτος τα ογκώδη σκέλη του θεοδόλιχου* που είχε βγάλει ο Σκαπανέας από τις πλατφόρμες με τα εφόδια.

* Φορητό γεωδαιτικό όργανο για τη μέτρηση γωνιών κειμένων σε οριζόντιο ή κατακόρυφο επίπεδο. (Σ.τ.Μ.)

Ο Σκαπανέας δε μιλούσε αραβικά, οπότε ανέλαβε ο Νίκολας να μεταφράσει. «Λέει ότι είναι πολύ ευαίσθητο όργανο και δεν πρέπει να πέσει με αλεξίπτωτο. Αν καταστραφεί, δε θα μπορέσει να κάνει τη δουλειά για την οποία τον πληρώνω».

«Και ποιος θα το μεταφέρει;» ρώτησε άγρια ο Μεκ. «Οι άντρες μου θα στασιάσουν έτσι και τους υποχρεώσω».

«Πες στον γκρινιάρη πως δεν τους έχω ανάγκη και θα το κουβαλήσω μόνος μου», απάντησε ο Σκαπανέας με ύφος θιγμένης αξιοπρέπειας. «Λες και θ' άφηνα εγώ αυτούς τους ατζαμήδες να τ' ακουμπήσουν!» Σήκωσε τον μπόγο, τον φόρτωσε στον ώμο του και ξεκίνησε, απαξιώντας να ρίξει έστω κι ένα βλέμμα στους άλλους.

Ο Μεκ έδωσε στην εμπροσθοφυλακή ένα προβάδισμα πέντε λεπτών και ύστερα έγενεψε στους υπόλοιπους. «Τώρα μπορούμε να ξεκινήσουμε».

Τριάντα λεπτά μετά την απογείωση της Μπιγκ Ντόλι, άφησαν πίσω τους τον αεροδιάδρομο κι άρχισαν τη νυχτερινή πορεία ανατολικά. Ο Μεκ έδωσε γρήγορο ρυθμό πορείας. Αυτός κι ο Νίκολας θα πρέπει να έχουν μάτια γάτας, σκεφτόταν η Ρόγιαν που βάδιζε πίσω τους. Η ίδια θα είχε χτυπήσει άσχημα πάνω σε κάτι μαύρα βράχια, που δεν ξεχώριζαν καθόλου στο σκοτάδι, αν δεν την προειδοποιούσε ψιθυριστά ο ένας από τους δυο. Κι όταν καμιά φορά σκόνταφτε, ο Νίκολας τινάζόταν πάντα προς τα πίσω και την έπιανε έγκαιρα.

Βάδιζαν σιωπηλά, με σταθερό ρυθμό κι απόλυτη πειθαρχία. Μόνο στις στάσεις για ξεκούραση, που έκαναν ανά ώρα, ο Νίκολας κι ο Μεκ κάθονταν δίπλα δίπλα και μιλούσαν χαμηλόφωνα. Από τις σκόρπιες κουβέντες που έπιανε τ' αντί της, η Ρόγιαν κατάλαβε ότι ο Νίκολας εξηγούσε στον Μεκ τον πραγματικό λόγο της επιστροφής τους στο φαράγγι του Αμπάι. Ξεχώρισε αρκετές φορές τις λέξεις «Μαμώς» και «Τάιτα» και ύστερα τη βαθιά φωνή του Μεκ που έκανε απανωτές ερωτήσεις, ώσπου να δώσει το σύνθημα να ξεκινήσουν και πάλι.

Μετά από κάποιο διάστημα, η Ρόγιαν έχασε την αίσθηση της απόστασης που είχαν διανύσει και μόνο οι στάσεις για ανάπαυση της έδιναν μια ιδέα για το χρόνο. Η κούραση άρχισε να την καταβάλλει και, παρά τις καυχησιές της στην αρχή, το γόνατό της πονούσε ενοχλητικά. Πού και πού, μέσα στο σκοτάδι ένιωθε το χέρι του Νίκολας να την πιάνει από το μπράτσο και να την οδηγεί σε κάποια κακοτοπιά. Άλλες φορές, σταματούσαν απότομα στο άκουσμα μιας ψιθυριστής προειδοποίησης από τους προπορευόμενους. Τότε, πε-

ρίμεναν ακίνητοι στα σκοτεινά, με τα νεύρα τεντωμένα, ώσπου ένας καινούριος ψίθυρος τους ειδοποιούσε ότι μπορούσαν να συνεχίσουν. Κάποια στιγμή, η Ρόγιαν ένιωσε την υγρή μυρωδιά νερού και λάσπης στο ζεστό, σκοτεινό αέρα, σημάδι ότι πλησίαζαν το Νείλο. Χωρίς κανείς να έχει πει λέξη, διαισθάνθηκε την ένταση και τη νευρικότητα αυτών που βάδιζαν μπροστά της από τον τρόπο που κινούνταν ή που κρατούσαν τα όπλα τους.

«Διασχίζουμε τα σύνορα», άκουσε τη φωνή του Νίκολας να της ψιθυρίζει στ' αυτί. Η ένταση ήταν μεταδοτική. Ξέχασε μονομιάς την κούραση και το πονεμένο της γόνατο κι ένωθε μόνο τους δυνατούς χτύπους της καρδιάς της.

Αυτή τη φορά δεν έκαναν την καθιερωμένη στάση, αλλά συνέχισαν για καμιά ώρα ακόμη, μέχρι που η Ρόγιαν ένιωσε ξανά τη διάθεση των αντρών ν' αλλάξει. Κάποιος γέλασε σιγανά και τα βήματα όλων έγιναν πιο ανάλαφρα κι απείθαρχα καθώς συνέχιζαν την πορεία τους προς την ανατολή, όπου φαινόταν ένα θαμπό αντιφέγγισμα στο κέντρο του ορίζοντα. Ξαφνικά, το φεγγάρι πρόβαλε πάνω από τις μακρινές, μαύρες σιλουέτες των βουνών.

«Όλα εντάξει. Περάσαμε», είπε ο Νίκολας με την κανονική του φωνή. «Καλώς ήρθαμε στην Αιθιοπία. Πώς αισθάνεσαι;»

«Μια χαρά».

«Κι εγώ κουράστηκα». Στο φως του φεγγαριού τον είδε να της χαμογελάει. «Σε λίγο θα κατασκηνώσουμε για να ξεκουραστούμε· όχι πολύ μακριά από δω».

Της έλεγε ψέματα φυσικά. Η πορεία συνεχίστηκε στον ίδιο εξοντωτικό ρυθμό, μέχρι που η Ρόγιαν κόντεψε να βάλει τα κλάματα από την κούραση και την απελπισία. Ξαφνικά όμως, άκουσε πάλι το ποτάμι —το πλούσιο, βαθύ κελάρυσμα του Νείλου. Είχε πάρει να χαράζει. Κάπου μπροστά, άκουσε τον Μεκ Νιμούρ να μιλάει με τους άντρες που τους περίμεναν κι έπειτα ο Νίκολας την τράβηξε έξω από το μονοπάτι και την έβαλε να καθίσει, ενώ αυτός γονάτισε μπροστά της και της έλυσε τα μποτάκια.

«Τα κατάφερες πολύ καλά. Είμαι περήφανος για σένα», της είπε καθώς της έβγαζε τις κάλτσες για να δει μήπως είχαν κάνει φουσκάλες οι πατούσες της. Ύστερα έλυσε τον επίδεσμο από το γόνατό της. Ήταν ελαφρά πρησμένο κι άρχισε αμέσως να της κάνει μασάζ με έμπειρες, τρυφερές κινήσεις.

Η Ρόγιαν αναστέναξε. «Μη σταματάς. Είναι πολύ ωραία».

«Θα σου δώσω ένα χάπι για να προλάβουμε τυχόν φλεγμονή». Ο Νίκολας έβγαλε τα χάπια από το σακίδιό του καθώς και το πουπουλένιο τζάκετ του, που της το έστρωσε να ξαπλώσει. «Συγγνώμη. Ο υπνόσακος είναι στα δέματα που έμειναν πίσω. Θα ταλαιπωρηθούμε λιγάκι ώσπου να μας ρίξει ο Τζάνι τα εφόδια». Της έδωσε το παγούρι με το νερό για να καταπιεί το χάπι και τη βοήθησε να ξαπλώσει.

Η Ρόγιαν δεν πρόλαβε να γείρει το κεφάλι της και την πήρε ο ύπνος. Το επόμενο πράγμα που ένιωσε ήταν το χέρι του Νίκολας να τη σκουντάει μαλακά να ξυπνήσει και τη μυρωδιά αχνιστού τσαγιού. Ήταν αργά το απόγευμα. Η Ρόγιαν ανακάθισε και πήρε την κούπα που της πρόσφερε ο Νίκολας. Εκείνος κάθισε δίπλα της να πιει το δικό του τσάι, φυσώντας ηχηρά τον ατμό πριν από κάθε γουλιά.

«Πρέπει να σου πω ότι ο Μεκ είναι εντελώς μέσα στο κόλπο. Συμφωνεί και θέλει ολόψυχα να μας βοηθήσει».

«Τι ακριβώς του είπες;»

«Αρκετά ώστε να κεντρίσω το ενδιαφέρον του», απάντησε ο Νίκολας μ' ένα αυτάρεσκο χαμόγελο. «Η θεωρία των σταδιακών αποκαλύψεων: ποτέ μη φανερώνεις όλα τα χαρτιά σου από την αρχή· να τα βγάζεις ένα ένα τη φορά. Ο Μεκ ξέρει τώρα τι ψάχνουμε να βρούμε κι ότι θα στήσουμε ένα φράγμα στο ποτάμι».

«Κι όλοι αυτοί που θα δουλέψουν στο φράγμα;»

«Οι μοναχοί του Αγίου Φρουμέντιου θα κάνουν ό,τι τους πει. Ο Μεκ είναι γι' αυτούς ήρωας και μεγάλος πατριώτης».

«Τι του έταξες γι' αντάλλαγμα;»

«Δε φτάσαμε ακόμα ως εκεί», αποκρίθηκε Νίκολας. «Του είπα ότι δεν ξέρω τι θα βρούμε. Αυτός γέλασε και μου απάντησε ότι μ' εμπιστεύεται».

«Ο αφελής», μουρμούρισε η Ρόγιαν.

«Είναι το μόνο που δε θα έλεγα για τον Μεκ Νιμούρ», διαφώνησε ο Νίκολας. «Πιστεύω πως όταν έρθει η ώρα, θα μας πει ξεκάθαρα ποια είναι η τιμή για τη συνεργασία του». Καθώς μιλούσε, ύψωσε το βλέμμα του. «Έλα, Μεκ, για σένα κουβεντιάζουμε».

Ο Μεκ πήγε κοντά τους και κάθισε κατάχαμα, δίπλα στον Νίκολας. «Και τι λέγατε για μένα;»

«Η Ρόγιαν λέει ότι είσαι ένα κάθαρμα, που την ανάγκασες σε ολονύχτια στρατιωτική πορεία».

«Μου φαίνεται πως σε κακομαθαίνει ο Νίκολας», είπε ο Μεκ στη Ρόγιαν. «Τον έβλεπα που σε κανάκευε συνέχεια σ' όλο το δρόμο». Γέλασε σιγανά. «Οι γυναίκες θέλουν ζορι-

σμα. Μόνο έτσι στρώνουν, με το άγριο». Γέλασε πάλι κι έπειτα σοβαρεύτηκε. «Συγγνώμη, Ρόγιαν. Τα σύνορα είναι δύσκολη περιοχή. Τώρα που μπήκαμε στην πατρίδα, θα διαπιστώσεις ότι δεν είμαι και τόσο τέρας όσο φαίνομαι».

«Σου χρωστάμε ευγνωμοσύνη για όσα κάνεις για μας, Μεκ».

«Ο Νίκολας είναι παλιός μου φίλος κι ελπίζω ότι εσύ είσαι μια καινούρια φίλη».

«Έχω ταραχτεί φοβερά, Μεκ, με όσα μου είπε η Τισέι για τους σκοτωμούς στο μοναστήρι».

Ο Μεκ συνοφρυώθηκε κι άρχισε να τραβάει τα γένια του από εκνευρισμό και οργή. «Ο Νόγκο και οι φονιάδες του. Απ' αυτό καταλαβαίνεις τι είδους ανθρώπους πολεμάμε. Γλιτώσαμε από την τυραννία του Μεγκίστου και πέσαμε σε καινούριους τυράννους».

«Τι έγινε, Μεκ;»

Με λακωνικές φράσεις που ξεχείλιζαν από μίσος και οργή για τους υπαίτιους, ο Μεκ περιέγραψε τη σφαγή και την κλοπή των ιερών θησαυρών του μοναστηριού. «Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ήταν ο Νόγκο. Όσοι μοναχοί επέζησαν, αυτόν κατονομάζουν. Τον ξέρουν καλά».

Ο θυμός του ήταν τόσο μεγάλος που ξαφνικά δεν τον χωρούσε πια ο τόπος. Σηκώθηκε απότομα κι άρχισε να βηματίζει. «Το μοναστήρι σημαίνει πολλά για το λαό του Γκότζαμ. Κι εγώ εκεί έχω βαπτιστεί, από τον ίδιο τον Τζαλί Ορά. Ο φόνος του ηγούμενου και η βεβήλωση του ναού είναι τρομερά εγκλήματα κι ασυγχώρητα». Άρπαξε το καπέλο του από κάτω και το έχωσε στο κεφάλι του φουρκισμένος. «Ωρα να ξεκινήσουμε πάλι. Αρχίζει η ανηφόρα κι ο δρόμος είναι κουραστικός και δύσκολος».

Τώρα που είχαν περάσει τα σύνορα, δε φοβόνταν να κινηθούν με το φως της ημέρας. Η πορεία της δεύτερης μέρας τους έμπασε κατευθείαν στα βάθη της χαράδρας. Δεν υπήρχαν λόφοι στους πρόποδες της οροσειράς· ήταν σαν να πέρασαν τις πύλες ενός τεράστιου κάστρου. Δεξιά κι αριστερά τους, σε ύψος που ξεπερνούσε τα χίλια μέτρα, ορθώνονταν οι απότομες πλαγιές της μεγάλης κεντρικής οροσειράς, που ανάμεσά τους κλωθογύριζε σαν φίδι ο ποταμός,

πηδώντας από αμέτρητους καταρράχτες και απότομες νερο-συρμές. Το μεσημέρι, ο Μεκ διέταξε στάση για ανάπαυση σε μια μικρή λαγκαδιά κοντά στο ποτάμι. Ακριβώς από κάτω υπήρχε μια μικρή παραλία, προφυλαγμένη από πελώριους βράχους που πρέπει να είχαν κυλήσει κάποτε από το βουνό που ορθωνόταν σαν πέτρινος γίγαντας πάνω από την κοίτη του ποταμού.

Οι πέντε της συντροφιάς κάθισαν λίγο απόμερα ο ένας από τον άλλο. Ο Σκαπανέας κρατούσε ακόμη μούτρα στον Μεκ εξαιτίας του θεοδόλιχου και ήταν αμίλητος και κλεισμένος στον εαυτό του. Απίθωσε το βαρύ όργανο σε περιβλεπτή θέση και κάθισε δίπλα του σαν να επρόκειτο για το μοναδικό του φίλο και σύμμαχο. Ο Μεκ και η Τισέι ήταν παράξενα μελαγχολικοί και συλλογισμένοι, μέχρι που η Τισέι έπιασε ξαφνικά το χέρι του Μεκ και είπε δυνατά: «Θέλω να τους το πω».

Ο Νίκολας και η Ρόγιαν σώπαιναν παραξενεμένοι κι ο Μεκ έμεινε μερικές στιγμές ακίνητος, με το βλέμμα στυλωμένο στο ποτάμι πριν απαντήσει. «Γιατί όχι;» είπε τελικά, ανασηκώνοντας τους ώμους του.

«Πρέπει να μάθουν την αλήθεια», επέμεινε η Τισέι. «Τον είχαν γνωρίσει. Θα καταλάβουν».

«Θέλεις να τους τα πω εγώ;» πρότεινε ο Μεκ, πιάνοντας τρυφερά το χέρι της.

«Ναι», συγκατένευσε η Τισέι. «Θα είναι καλύτερα έτσι».

Ο Μεκ έμεινε αμίλητος για λίγο, ψάχνοντας ίσως τα κατάλληλα λόγια, και ύστερα άρχισε να μιλάει με τη βαθιά, βροντερή φωνή του χωρίς να κοιτάζει τους άλλους, αλλά την Τισέι, σαν ν' απευθυνόταν σ' αυτή. «Από την πρώτη στιγμή που αντίκρισα αυτή τη γυναίκα, ήξερα ότι την είχε στείλει ο Θεός στο δρόμο μου».

Η Τισέι στριμώχτηκε στο πλευρό του.

«Η Τισέι κι εγώ ορκιστήκαμε μπροστά στο Θεό, τη νύχτα του Τιμκάτ, και του ζητήσαμε να μας συγχωρήσει. Ύστερα, την έκανα γυναίκα μου και την πήρα μαζί μου».

Η Τισέι έγειρε τρυφερά το κεφάλι της στον ώμο του Μεκ Νιμούρ.

«Ο Ρώσος μας ακολούθησε. Μας βρήκε ακριβώς εδώ, σ' αυτό το σημείο. Προσπάθησε να μας σκοτώσει και τους δυο». Ο Μεκ έκανε μια μικρή παύση. «Παλέψαμε», συνέχισε. «Κι όταν πέθανε, άφησα το κουφάρι του να το πάρει το ποτάμι».

«Ξέραμε ότι είναι νεκρός», είπε ήρεμα η Ρόγιαν. «Μάθαμε από ανθρώπους της πρεσβείας ότι η αστυνομία βρήκε το πτώμα του κοντά στα σουδανικά σύνορα. Δεν ξέραμε μόνο πώς έγινε».

Για λίγη ώρα δε μίλησε κανείς και ύστερα έσπασε τη σιωπή ο Νίκολας. «Πολύ θα ήθελα να ήμουν εδώ να σας έβλεπα. Πρέπει να ήταν διαβολεμένη πάλη», είπε κουνώντας το κεφάλι του με δέος.

«Ο Ρώσος ήταν γερός αντίπαλος. Χαίρομαι που δε θα χρειαστεί να τον πολεμήσω ξανά», παραδέχτηκε ο Μεκ και σηκώθηκε. «Αν ξεκινήσουμε τώρα, θα φτάσουμε στο μοναστήρι πριν σκοτεινιάσει».

Ο Μάι Μετεμά, ο καινούριος ηγούμενος του Άγιου Φρουμέντιου, τους υποδέχτηκε στο περιστύλιο του ναού, την πλακόστρωτη ταράτσα που έβλεπε από ψηλά το ποτάμι. Ήταν ελάχιστα νεότερος από τον Τζαλί Ορά, ψηλός, ευθυτενής, με ασημένιο κεφάλι και, για την υποδοχή ενός τόσο διακεκριμένου επισκέπτη σαν τον Μεκ Νιμούρ, είχε φορέσει την επίσημη γαλάζια μίτρα του.

Αφού οι φιλοξενούμενοι πλύθηκαν κι αναπαύτηκαν για μια ώρα στα κελιά που τους παραχώρησε το μοναστήρι, ήρθαν οι μοναχοί, τους πήραν και τους οδήγησαν στο γιορτινό τραπέζι που είχε στηθεί προς τιμήν τους. Κι όταν τα φλασκιά του τεζ άδειασαν για τρίτη φορά και η ατμόσφαιρα έγινε οικεία και άνετη, ο Μεκ πλεύρισε τον ηγούμενο κι άρχισε να του μιλάει ψιθυριστά.

«Θυμάσαι την ιστορία του Άγιου Φρουμέντιου —πώς ο Θεός τον έριξε στη δική μας ακτή από την τρικυμισμένη θάλασσα, για να μας μεταφέρει την αληθινή πίστη;»

Τα γέρικα μάτια του ηγουμένου γέμισαν δάκρυα. «Το ιερό σώμα του ήταν θαμμένο εδώ, στο δικό μας μακντάς. Οι βάρβαροι ήρθαν και μας το έκλεψαν. Τώρα είμαστε παιδιά χωρίς πατέρα. Ο λόγος που χτίστηκε αυτός ο ναός και το μοναστήρι έπαψε να υπάρχει. Δε θα έρχονται πια προσκυνητές απ' όλη τη χώρα να προσευχηθούν στο άγιο λείψανό του. Η Εκκλησία θα μας ξεχάσει. Το μοναστήρι μας θ' αργοπεθαίνει σιγά σιγά και οι μοναχοί του θα σκορπίσουν σαν ξερά φύλλα στον άνεμο».

«Όταν ο Άγιος Φρουμέντιος έφτασε στην Αιθιοπία δεν ήταν μόνος», του υπενθύμισε ο Μεκ, με χαμηλή, καθησυχαστική φωνή. «Ήταν μαζί του κι άλλος ένας άγιος, χριστιανός, από τη Μεγάλη Εκκλησία του Βυζαντίου».

«Ο Άγιος Αιδέσιος». Ο ηγούμενος έπιασε το φλασκί με το τεζ για να πνίξει τη θλίψη του.

«Ο Άγιος Αιδέσιος», συμφώνησε ο Μεκ. «Πέθανε πριν από τον Άγιο Φρουμέντιο, αλλά δεν ήταν λιγότερο άξιος από τον αδελφό του».

«Ο Άγιος Αιδέσιος ήταν ένας μεγάλος και άξιος άντρας, που αξίζει το σεβασμό και τη λατρεία μας». Ο ηγούμενος ήπιε μια γερή γουλιά από το φλασκί.

«Θαυμαστά και μυστήρια τα έργα του Θεού», είπε ο Μεκ Νιμούρ, κουνώντας το κεφάλι του με σεβασμό και δέος.

«Κι εμείς πολύ μικροί κι ασήμαντοι για να τα κατανοήσουμε», συμφώνησε ο ηγούμενος.

«Αλλά ο Θεός είναι πολυεύσπλαχνος και ελεήμων», πρόσθεσε ο Μεκ.

«Μεγάλη η χάρη Του», μουρμούρισε ο ηγούμενος κι ένα δάκρυ κύλησε στο μάγουλό του.

«Το άγιο μοναστήρι σας υπέστη μια τρομερή απώλεια. Το ιερό λείψανο του Αγίου Φρουμέντιου κλάπηκε, αλίμονο, και δεν πρόκειται να ξαναβρεθεί ποτέ. Αν όμως ο ελεήμων Θεός σάς έστελνε ένα άλλο; Αν σας έστελνε το σεπτό σώμα του Αγίου Αιδέσιου;»

Ο ηγούμενος σήκωσε τα μάτια και κοίταξε τον Μεκ μέσ' από τα δάκρυά του. Η έκφρασή του ήταν καθαρά υπολογιστική. «Αυτό θα ήταν μέγα θαύμα!»

Ο Μεκ Νιμούρ πέρασε το χέρι του γύρω από τους ώμους του ηγουμένου κι άρχισε να του μιλάει ψιθυριστά στ' αυτί. Κι ο Μάι Μετεμά σταμάτησε να κλαίει και κρεμάστηκε από τα χείλη του.

Σας εξασφάλισα εργάτες», είπε ο Μεκ στον Νικόλας όταν ξεκίνησαν πάλι να ανηφορίζουν την κοιλάδα το επόμενο πρωί. «Ο Μάι Μετεμά υποσχέθηκε να μας στείλει εκατό άντρες μεθαύριο κι άλλους πεντακόσιους μέσα στην ερχόμενη βδομάδα. Δίνει άφεση αμαρτιών σε όλους όσοι προσφέρονται να δουλέψουν εθελοντικά στο φράγμα. Θα

γλιτώσουν σίγουρα από το πυρ της κολάσεως, έτσι και πάρουν μέρος στην ιερή ανασκαφή για την ανεύρεση του ιερού λειψάνου του Άγιου Αιδέσιου». Οι δυο γυναίκες κοκάλωσαν και κοίταζαν τον Μεκ με το στόμα ανοιχτό.

«Τι του έταξες του καημένου του γέρου;» ρώτησε αυστηρά η Τισέι.

«Ένα λείψανο στη θέση αυτού που έκλεψε ο Νόγκο από την εκκλησία. Αν βρούμε τον τάφο, η αμοιβή του μοναστηριού θα είναι η μούμια του Φαραώ Μαμώς».

«Αυτό είναι ατιμία», ξέσπασε η Ρόγיא. «Εξασφαλίζουμε τη βοήθειά τους με απάτη».

«Δεν είναι απάτη», την αντέκρουσε ο Μεκ. «Το λείψανο που έχασαν δεν είχε καμιά σχέση με τον Άγιο Φρουμέντιο κι όμως, εκατοντάδες χρόνια τώρα, εξυπηρετεί το σκοπό του: κρατάει ακμαία την κοινότητα του μοναστηριού και συγκεντρώνει τους χριστιανούς από κάθε γωνιά της χώρας. Τώρα που χάθηκε, απειλείται η ίδια η ύπαρξη του μοναστηριού».

«Κι εσύ τους βάζεις σε πειρασμό με ψεύτικες υποσχέσεις!»

«Το σώμα του Μαμώς είναι αυθεντικό όσο κι αυτό που έχασαν. Τι πειράζει αν είναι το λείψανο ενός αρχαίου Αιγύπτιου αντί ενός παλιού χριστιανού, εφόσον εξυπηρετεί το σκοπό του και θα βοηθήσει να κρατηθεί ακμαίο το μοναστήρι για άλλα πεντακόσια χρόνια;»

«Νομίζω ότι ο Μεκ μιλάει λογικά», παρενέβη ο Νίκολας.

«Κι από τότε εσύ έγινες ειδικός στα περί χριστιανισμού; Εσύ δηλώνεις άθεος!» Η Ρόγיא είχε θυμώσει για τα καλά τώρα κι ο Νίκολας σήκωσε τα χέρια μπροστά στο πρόσωπό του, σαν για ν' αποκρούσει ένα χτύπημα που περίμενε.

«Έχεις δίκιο. Τι λόγος μου πέφτει εμένα; Μείνε εσύ να τσακωθείς με τον Μεκ ώσπου να βγάλετε άκρη κι εγώ πάω να κουβεντιάσω με τον Σκαπανέα για το φράγμα». Ο Νίκολας τους παράτησε, προχώρησε μπροστά κι άρχισε να βαδίζει δίπλα στο μηχανικό του.

Κάθε τόσο άκουγε φωνές να υψώνονται πίσω του και χαμογελούσε εκδικητικά. Τον ήξερε καλά τον Μεκ, αλλά τώρα είχε αρχίσει να γνωρίζει καλύτερα και τη Ρόγיא. Ήταν περήργος να δει ποιος θα κέρδιζε τελικά.

Εφτασαν στην αρχή του ρήγματος νωρίς το απόγευμα και, ενώ ο Μεκ έψαχνε κατάλληλη τοποθεσία για να κατασκηνώσουν, ο Νίκολας πήγε αμέσως τον Σκαπανέα στη στενωσιά του ποταμού, ακριβώς πάνω από εκεί που έκανε τη βουτιά στον καταρράκτη. Ο Σκαπανέας έστησε το θεοδόλιχο κι ο Νίκολας πήρε τη σταδία, το κοντάρι με τις διαβαθμίσεις. Με αυταρχικά νοήματα και χειρονομίες, ο Σκαπανέας τον έστελνε να σκαρφαλώνει πάνω κάτω στον γκρεμό. Ο ίδιος κοιτούσε μέσα από τον τηλεφακό του θεοδόλιχου, ενώ ο Νίκολας ισορροπούσε επικίνδυνα στα βράχια, προσπαθώντας να κρατάει όσο το δυνατό πιο κάθετη τη σταδία για να διαβάσει ο Σκαπανέας τις ενδείξεις.

«Εντάξει!» του φώναξε ο Σκαπανέας μετά από καμιά εικοσαριά μετρήσεις. «Τώρα θέλω να πας στην απέναντι πλευρά».

«Ωραία!» του φώναξε φουρκισμένος ο Νίκολας. «Πώς ακριβώς θέλεις να πάω; Πετώντας ή κολυμπώντας;»

Ο Νίκολας περπάτησε τα πέντε χιλιόμετρα ως το πέραςμα —εκεί που το μονοπάτι διέσχιζε τον Νταντέρα— βγήκε στην αντικρινή όχθη και ξανάκανε την ίδια απόσταση, κατηγορίζοντας μέσα από την πυκνή παραποτάμια βλάστηση ως απέναντι από το σημείο της πλαγιάς όπου ο Σκαπανέας την είχε αράξει σ' έναν ίσκιο και κάπνιζε.

«Μη σκοτώνεσαι στη δουλειά!» του φώναξε ο Νίκολας από απέναντι, χωρίς κακία.

Κόντευε να βραδιάσει όταν ο Σκαπανέας πήρε όλες τις μετρήσεις που ήθελε, αλλά ο Νίκολας έπρεπε να κάνει πάλι πίσω τη διαδρομή ως το πέραςμα και τον καταυλισμό. Το τελευταίο χιλιόμετρο πορείας το διέσχισε στα σκοτεινά, με μόνο οδηγό το τρεμοφέγγισμα από τις φωτιές της κατασκήνωσης. Έφτασε κατάκοπος στον καταυλισμό, πέταξε το κοντάρι στο χώμα και σωριάστηκε δίπλα του.

«Καλά θα κάνεις να μου πεις ότι άξιζε τον κόπο», γρύλισε στον Σκαπανέα, που δε σήκωσε καν τα μάτια από το λογαριθμικό κανόνα. Δούλεψε τα αναθεωρημένα σχέδια κάτω από το δυνατό λευκό φως μιας λάμπας βουτανίου.

«Δεν έπεσες και πολύ έξω στους υπολογισμούς σου», είπε στον Νίκολας. «Το ποτάμι έχει πλάτος τριάντα εφτά μέτρα και κάτι στη στενωσιά πριν από τον καταρράκτη».

«Αυτό που μ' ενδιαφέρει εμένα είναι αν μπορείς να στήσεις εκεί ένα φράγμα».

Ο Σκαπανέας χαμογέλασε αυτάρεσκα. «Δώσε μου ακριβείς μετρήσεις και σου φράζω εγώ ολόκληρο το Νείλο».

Αφού δείπνησαν —πάλι με ξηρά τροφή— η Ρόγιν κοίταξε τον Νικόλας πάνω από τη φωτιά και μόλις συνάντησε το βλέμμα του του έγνεψε κλίνοντας ελαφρά το κεφάλι της. Έπειτα σηκώθηκε κι απομακρύνθηκε από τη φωτιά σαν να έκανε έναν περίπατο να ξεμουδιάσει, κοιτώντας κάνα δυο φορές πίσω της για να σιγουρευτεί ότι ο Νικόλας είχε καταλάβει και θα την ακολουθούσε. Εκείνος εμφανίστηκε κάποια στιγμή, φωτίζοντας το δρόμο με το φακό του. Προχώρησαν μαζί ως την τοποθεσία που θα κατασκευαζόταν το φράγμα κι εκεί διάλεξαν ένα χαμηλό βράχο, απ' όπου έβλεπαν το ποτάμι από ψηλά, και κάθισαν.

Ο Νικόλας έσβησε το φακό κι έμειναν για λίγο αμίλητοι, ώσπου να συνηθίσουν τα μάτια τους στο φως των αστεριών. «Υπήρχαν φορές που νόμιζα πως δε θα ξαναρχόμαστε ποτέ εδώ», είπε ψιθυριστά η Ρόγιν. «Πως ήταν όλα ένα όνειρο, πως δεν υπήρξε ποτέ η πισίνα του Τάιτα».

«Και ίσως να παραμείνει όνειρο, χωρίς τη βοήθεια των καλόγερων του μοναστηριού», αποκρίθηκε ο Νικόλας, υποβάλλοντας πλάγια το ερώτημα που τον έκαιγε.

Η Ρόγιν γέλασε σιγανά. «Κερδίσατε εσύ κι ο Μεκ», του απάντησε. «Είναι ανάγκη να δεχτούμε τη βοήθειά τους. Τα επιχειρήματα του Μεκ ήταν πολύ πειστικά».

«Συμφωνείς, λοιπόν, ότι η ανταμοιβή τους θα είναι η μούμια του Μαμώς;»

«Συμφώνησα να πάρουν όποια μούμια ανακαλύψουμε, αν ανακαλύψουμε», τον διόρθωσε η Ρόγιν. «Απ' ό,τι ξέρουμε, η πραγματική μούμια του Μαμώς μπορεί να είναι αυτή που έκλεψε ο Νόγκο».

Εντελώς φυσικά, ο Νικόλας την αγκάλιασε από τους ώμους και ύστερα από λίγο η Ρόγιν χαλάρωσε κι έγειρε πάνω του.

«Ω Νίκι! Είμαι ενθουσιασμένη και φοβάμαι μαζί. Φοβάμαι μήπως διαψευστούν όλες μας οι ελπίδες και με συναρπάξει η ιδέα ότι μπορεί να βρήκαμε το κλειδί για το παιχνίδι

του Τάιτα». Έστρεψε το πρόσωπό της προς το μέρος του κι ο Νίκολας ένωσε την ανάσα της πάνω στα χείλη του.

Τη φίλησε τότε γλυκά και τρυφερά. Ύστερα τραβήχτηκε, με τη γεύση και τη ζεστασιά των χειλιών της φρέσκια πάνω στα χείλη του, και κοίταξε το πρόσωπό της στο φως των αστεριών. Η Ρόγιαν δεν έκανε καμιά απόπειρα να τραβηχτεί. Αντίθετα, έγειρε προς το μέρος του και τον φίλησε με δική της πρωτοβουλία. Το φιλί της ήταν άτολμο, σχεδόν αδερφικό, με τα χείλη κλειστά. Ο Νίκολας έφερε το ένα χέρι του στην πλάτη της και πλέκοντας τα δάχτυλά του στα σγουρά της μαλλιά έγειρε μαλακά το κεφάλι της προς τα πίσω. Χωρίς να βιάζεται, άνοιξε το στόμα του πάνω από το δικό της κι εκείνη αντιστάθηκε αδύναμα, μουρμουρίζοντας πίσω από τα κλειστά της χείλη.

Αργά, αισθησιακά, συνέχισε να τη φιλάει, ώσπου οι μικρές διαμαρτυρίες της έσβησαν, δίνοντας τη θέση τους σε γλυκούς, σιγανούς στεναγμούς, και τα χέρια της ανηφόρισαν αργά για να τον αγκαλιάσουν. Τα δάχτυλά της, ευέλικτα και δυνατά, έσφιγγαν με λαχτάρα την πλάτη του, τα χείλη της άνοιξαν κάτω από τα δικά του, αφήνοντας τη γλώσσα του να γευτεί όλη τη γλύκα του φιλιού της.

Ο Νίκολας γλίστρησε το ένα χέρι του ανάμεσα στα κορμιά τους και ξεκούμπωσε τα κουμπιά του πουκαμίσου της ως τη ζώνη κι εκείνη έγειρε ελαφρά μέσα στην αγκαλιά του για να τον διευκολύνει. Ήταν γυμνή κάτω από το λεπτό, βαμβακερό ύφασμα. Τα στήθη της, μικρά και σφιχτά σαν κοριτσίστικα, χωρούσαν μέσα στην παλάμη του.

Ο Νίκολας αποτραβήχτηκε λιγάκι και κατέβασε το κεφάλι του στον κόρφο της. Μ' ένα σιγανό βογκητό, η Ρόγιαν έφερε το ένα χέρι της στα μαλλιά του, παρακινώντας τον να συνεχίσει. Κι όταν τα χείλη του έκλεισαν λαίμαργα γύρω από την ορθωμένη ρώγα, από τα δικά της χείλη βγήκε ένα πνιχτό επιφώνημα ηδονής κι έμπηξε ασυναίσθητα τα νύχια του άλλου χεριού της στην πλάτη του, σαν γάτα που ανταποκρίνεται στο χάδι. Το κορμί της έτρεμε στην αγκαλιά του, αλλά έπειτα από λίγο η Ρόγιαν τραβήχτηκε απότομα, απομακρύνοντας τα χείλη της απ' τα δικά του. Για μια στιγμή, ο Νίκολας νόμισε ότι τον έδιωχνε, αλλά αμέσως μετά εκείνη στράφηκε έτσι που έφερε το άλλο της στήθος πάνω στο στόμα του, αποζητώντας το ίδιο ηδονικό χάδι.

Οι κινήσεις της γίνονταν όλο και πιο τολμηρές, σε πλήρη αρμονία με την κλιμάκωση του δικού του πόθου. Μετά από λίγο, ο Νίκολας δεν μπορούσε πλέον να κρατηθεί άλλο. Ο-

ταν όμως το χέρι του γλίστρησε αργά κάτω από το φαρδύ σορτς της, η Ρόγιαν ξέφυγε από την αγκαλιά του με μια σβέλτη, απότομη κίνηση και σηκώθηκε όρθια. Απομακρύνθηκε κάνα δυο βήματα κι άρχισε να κουμπώνει το πουκάμισό της με χέρια που έτρεμαν.

«Με συγχωρείς, Νίκι. Δεν είναι ότι δε θέλω... Ένας Θεός ξέρει πόσο το θέλω, αλλά...» Κούνησε ζωηρά το κεφάλι της και πήρε μια βαθιά, τρεμουλιαστή ανάσα. «...όχι ακόμα. Συγχώρησέ με, Νίκι, σε παρακαλώ. Βρίσκομαι ανάμεσα σε δυο κόσμους. Ο μισός μου εαυτός θέλει κι ο άλλος μισός δε μου επιτρέπει...»

Ο Νίκολας σηκώθηκε και της έδωσε ένα ανάλαφρο φιλί στα χείλη. «Δε βιάζομαι. Το καλό πράγμα αργεί να γίνει», είπε μ' ένα μικρό χαμόγελο. «Έλα τώρα, δώσ' μου το χέρι σου να γυρίσουμε πίσω».

Το επόμενο πρωί, πριν ακόμα φωτίσει η μέρα, κατέφθα-
σε η πρώτη στρατιά μοναχών που τους είχε τάξει ο Μάι Μετεμά. Οι ψαλμωδίες τους ξύπνησαν τους ενοίκους του καταυλισμού στην κοιλάδα κι όλοι βγήκαν νυσταγμένοι από τα πρόχειρα υπόστεγα που είχαν στήσει με κλαδιά πάνω στα βράχια, για να καλωσορίσουν τη μεραρχία των καλόγερων.

«Θεός φυλάξου», είπε ο Νίκολας μ' ένα πελώριο χασμουρητό. «Φοβάμαι πως ξεκινήσαμε μια νέα σταυροφορία. Πρέπει να έφυγαν από το μοναστήρι μέσα στην άγρια νύχτα για να φτάσουν εδώ τέτοια ώρα». Πήγε να βρει την Τισέι και μόλις την είδε της ανακοίνωσε: «Απ' αυτή τη στιγμή διορίζεσαι επίσημη διερμηνέας. Ο Σκαπανέας δε μιλάει ούτε λέξη αμχαρικά ή αραβικά. Μείνε κοντά του».

Αμέσως μόλις φώτισε αρκετά, ο Μεκ κι ο Νίκολας ξεκίνησαν να κάνουν αναγνώριση εδάφους για τη ρίψη των εφοδίων. Ως το μεσημέρι είχαν συμφωνήσει ότι υπήρχε μόνο μια δυνατότητα: θα χρησιμοποιούσαν την ίδια την κοιλάδα. Συγκριτικά με τις απόκρημνες πλαγιές που τους περιστοίχιζαν, το έδαφός της ήταν αρκετά επίπεδο και χωρίς επικίνδυνες προεξοχές. Ήταν αναγκαίο να γίνει η ρίψη όσο το δυνατό κοντύτερα στον τόπο κατασκευής του φράγματος, γιατί κάθε πρόσθετο μέτρο γης που θα χρειαζόταν να κουβαλη-

θούν τα εφόδια σήμαινε τρομερή σπατάλη σε χρόνο κι εργατική δύναμη.

«Ο χρόνος είναι ο σημαντικότερος παράγοντας», τόνισε ο Νίκολας στον Μεκ. Ήταν το επόμενο πρωί και στέκονταν οι δυο τους στην επιλεγμένη ζώνη ρίψης, κοιτώντας κάθε τόσο τον ουρανό. «Κάθε μέρα μετράει από τώρα, ώσπου ν' αρχίσουν οι δυνατές βροχές».

«Ας παρακαλάμε το Θεό ν' αργήσει φέτος να βρέξει», είπε ο Μεκ.

Σηματοδότησαν την περιοχή της ρίψης, ενάμιση χιλιόμετρο από το ποτάμι, στο φαρδύτερο κομμάτι της κοιλάδας, όπου η προσέγγιση ήταν σχετικά εύκολη από ένα άνοιγμα στους λόφους. Ο Τζάνι θα έπρεπε να πετάξει χαμηλά και σε απόλυτη ευθεία για πέντε μίλια, με την καταπακτή της ατράκτου ανοιχτή.

Ο Μεκ κοίταξε ανήσυχος τις απότομες, βραχώδεις πλαγιές που τους περιέβαλλαν. «Θα μπορέσει να πετάξει εδώ ο χοντρός φίλος σου;»

«Αυτός πετάει καλύτερα κι από πουλί», τον διαβεβαίωσε ο Νίκολας.

Κατηφόρισαν την κοιλάδα, ελέγχοντας ξανά τα σημεία όπου είχαν τοποθετηθεί οι σηματοδότες και τα φωτεινά σήματα. Οι σηματοδότες ήταν μεγάλες ασβεστωμένες πέτρες, τοποθετημένες σε σχήμα σταυρού στο κέντρο της κοιλάδας, που θα ήταν έντονα ορατές από τονέρα. Ο Σκαπανέας ήταν ψηλά, στην αρχή της κοιλάδας. Έβλεπαν τη σιλουέτα του να διαγράφεται με φόντο τον ουρανό, καθώς πηγαινοερχόταν στήνοντας τα καπνογόνα που θα ήταν το σήμα εδάφους για την αρχή της ρίψης.

Όταν ο Νίκολας στράφηκε και κοίταξε προς την αντίθετη ακριβώς κατεύθυνση, είδε τις δυο γυναίκες καθισμένες σ' ένα βραχάκι στην πέρα άκρη της κοιλάδας. Ο Σκαπανέας τις είχε βοηθήσει να στήσουν τα δικά τους καπνογόνα, που όριζαν το τέρμα του πεδίου ρίψης και θα έδιναν στον Τζάνι το σήμα να ανυψωθεί για να βγει από την κοιλάδα.

Ο Νίκολας έστρεψε πάλι την προσοχή του στους άντρες του Μεκ που έστηναν τους σταυρούς από ασβεστωμένες πέτρες. Όταν όλα ήταν πια στη θέση τους, ο Μεκ έδωσε διαταγή να εκκενώσουν την περιοχή. Ύστερα φορτώθηκαν το ραδιοασύρματο κι ανηφόρισαν προς την κορυφή της κοιλάδας όπου βρισκόταν ήδη ο Σκαπανέας. Ο Μεκ βοήθησε τον Νίκολας να στήσει τον ασύρματο και να τον ρυθμίσει στο κατάλληλο μήκος κύματος.

Ο Νίκολας πάτησε το κουμπί στο φορητό μικρόφωνο. «Μπιγκ Ντόλι; Έλα, Μπιγκ Ντόλι!» Αλλά πήρε γι' απάντησή μόνο παράσιτα.

«Μάλλον καθυστέρησαν», είπε ο Νίκολας προσπαθώντας να κρύψει την ανησυχία του. «Ο Τζάνι έρχεται κατευθείαν από τη Μάλτα σ' αυτή την πτήση. Μετά την πρώτη ρίψη θα επιστρέψει στη βάση σας στο Ροζέιρες για να πάρει το δεύτερο φορτίο. Με λίγη τύχη, ως αύριο το μεσημέρι θα έχουμε πάρει όλα τα πράγματα».

«Αν εμφανιστεί τελικά ο χοντρός», παρατήρησε ο Μεκ.

«Ο Τζάνι είναι επαγγελματίας», μουρμούρισε ο Νίκολας. «Θα έρθει». Ξανάφερε το μικρόφωνο στα χείλη του. «Μπιγκ Ντόλι; Μ' ακούς; Όβερ».

Κάθε δέκα λεπτά καλούσε με τον ασύρματο και του απαντούσε η σιωπή. Και κάθε φορά έβλεπε με τα μάτια της φαντασίας του τα σουδανικά μαχητικά να σχίζουν τον ουρανό και το γέρικο Χέρκιουλες να βουτάει με τη μύτη στη γη, τυλιγμένο στις φλόγες.

«Έλα, Μπιγκ Ντόλι!» κάλεσε παρακλητικά κι επιτέλους ακούστηκε μια στριγκή, αλλοιωμένη από τα παράσιτα φωνή.

«Φαραώ; Εδώ Μπιγκ Ντόλι. Χρόνος άφιξης σαράντα πέντε λεπτά. Αναμείνατε». Ο Τζάνι, παλιά караβάνα στο λαθρεμπόριο, απέφυγε να δώσει οποιοδήποτε στίγμα.

«Μπιγκ Ντόλι; Σαράντα πέντε ελήφθη. Φαραώ αναμένει». Ο Νίκολας χαμογέλασε στον Μεκ. «Τελικά, η δουλειά θα γίνει, απ' ό,τι φαίνεται».

Ο Μεκ το άκουσε πρώτος· το αυτί του ήταν εξασκημένο απ' τον πόλεμο. Σ' αυτή τη χώρα, αν ήθελες να ζήσεις, έπρεπε να μάθεις ν' ακούς τ' αεροπλάνα πολύ πριν φανούν. Ο Νίκολας, που δεν ήταν εκπαιδευμένος, έπιασε το μακρινό μουγκρητό των κινητήρων πέντε λεπτά αργότερα. Ο ήχος αντιλαλούσε αλλόκοτα στο φαράγγι και ήταν αδύνατο να εντοπίσει την κατεύθυνσή του, αλλά είχε συνεχώς το βλέμμα του στραμμένο δυτικά.

«Να τη!» Τώρα ο Νίκολας ησύχασε εντελώς έχοντας εντοπίσει τη μικρή κουκκίδα τόσο χαμηλά στον ουρανό, που σχεδόν άγγιζε την γκρίζα σειρά των γκρεμών. Σήκωσε το χέρι του κι έδωσε σήμα στον Σκαπανέα.

Ο Σκαπανέας έτρεξε εκεί που είχε στήσει τα καπνογόνα και σκάλισε κάτι. Όταν απομακρύνθηκε ξανά, μια πυκνή στήλη σκουροκίτρινου καπνού υψώθηκε προς τον ουρανό, με την κλίση που της έδινε η ελαφριά αύρα. Ο καπνός θα έ-

δινε στον Τζάνι την κατεύθυνση και τη δύναμη του ανέμου, καθώς και την ακριβή θέση της αρχής του πεδίου ρίψης.

Ο Νίκολας σήκωσε τα κιάλια του και κοίταξε προς την αντίθετη πλευρά της στενής κοιλάδας. Είδε τη Ρόγίαν και την Τισέι σκυμμένες πάνω από τα δικά τους καπνογόνα. Και ύστερα δυο ζωηρές κόκκινες στήλες καπνού ξεπήδησαν από κείνη την κατεύθυνση και οι δυο γυναίκες έτρεξαν πίσω στις θέσεις τους, παρακολουθώντας τον ουρανό.

Ο Νίκολας μίλησε στο μικρόφωνο του ασυρμάτου. «Μπιγκ Ντόλι. Σήματα σε λειτουργία. Τα βλέπεις;»

«Ελήφθη. Τα βλέπω. Όβερ», επιβεβαίωσε η φωνή του Τζάνι με τη βαριά νοτιοαφρικάνικη προφορά.

Όλοι παρακολουθούσαν το αεροπλάνο να μεγαλώνει όσο ζύγωνε, μέχρι που σκέπασε τον ουρανό και τότε έπεσαν τα πτερύγια στα φτερά του κι άνοιξε η καταπακτή στην κοιλιά της ατράκτου. Η Μπιγκ Ντόλι έκοψε τόσο δραματικά την ταχύτητά της που έμοιαζε να αιωρείται πάνω από τη ρεματιά, κρεμασμένη με αόρατες κλωστές από το λαμπερό αφρικανικό ήλιο. Αργά, πολύ αργά, ευθυγραμμίστηκε με τα σήματα του καπνού, κατεβαίνοντας όλο και πιο χαμηλά και πετώντας ίσια καταπάνω τους.

Μ' ένα φοβερό μουνκρητό των μηχανών, πέρασε τόσο κοντά πάνω από τα κεφάλια τους που όλοι έσκυψαν αυθόρμητα για να προφυλαχτούν. Ο Νίκολας πρόλαβε να δει φευγαλέα τον Τζάνι, στην καμπίνα του πιλότου, να κοιτάζει προς τα κάτω μ' ένα πλατύ χαμόγελο στο παχύ του πρόσωπο και να σηκώνει το χέρι μια στιγμή πριν περάσει κι εξαφανιστεί από τα μάτια του.

Ο Νίκολας όρθωσε το κορμί του και παρακολούθησε την Μπιγκ Ντόλι στη μεγαλόπρεπη βουτιά της στο κέντρο της κοιλάδας. Η πρώτη πλατφόρμα έπεσε από την άτρακτο κατακόρυφα προς τη γη και ύστερα άνοιξε το αλεξίπτωτο. Η πτώση του φορτίου ανακόπηκε απότομα. Αμέσως μετά συνέχισε να πέφτει, πιο αργά, κυματιστά, μέχρι που χτύπησε το έδαφος, ξεσηκώνοντας ένα σύννεφο κίτρινης σκόνης, μ' έναν κρότο που αντילάλησε ως την κορυφή της πλαγιάς. Στο μεταξύ, άλλες δυο πλατφόρμες έπεσαν από την άτρακτο, ακολουθώντας την ίδια πορεία με την πρώτη.

Οι κινητήρες της Μπιγκ Ντόλι βρυχήθηκαν σαν προϊστορικά θηρία και η μύτη της σηκώθηκε προς τον ουρανό καθώς ανέκτησε ταχύτητα και ύψος, περνώντας πάνω από τις στήλες του κόκκινου καπνού κι έξω από τη θανάσιμη παγίδα της κοιλάδας. Αφού έκανε μια μεγάλη, ανοιχτή στροφή,

επέστρεψε από τα δυτικά, ευθυγραμμίστηκε για τη δεύτερη ρίψη κι επανέλαβε την ίδια ριψοκίνδυνη διαδικασία, για να ξαναβγεί από την πέρα άκρη της κοιλάδας, περνώντας ξυστά από τις βραχώδεις κορυφές που απειλούσαν να τη συντρίψουν με το παραμικρό λάθος στον υπολογισμό του ύψους πτήσης.

Έξι φορές επανάλαβε ο Τζάνι την επικίνδυνη μανούβρα, ρίχνοντας τρεις πλατφόρμες τη φορά. Τα πελώρια, τετράγωνα δέματα έμειναν πεσμένα κατά μήκος της κοιλάδας, σκεπασμένα από τα άσπρα αλεξίπτωτα.

Μόλις ο Τζάνι ανέκτησε ύψος, μετά την τελευταία ρίψη, μίλησε στον Νίκολας από τον ασύρματο. «Μη χαθούμε, Φαραώ. Θα επιστρέψω». Και ύστερα η Μπιγκ Ντόλι έκλεισε την καταπακτή της ατράκτου, σαν γριά κυρία που μαζεύει τα φουστάνια της, και χάθηκε κατά τη δύση.

Ο Νίκολας κι ο Μεκ έτρεξαν κάτω στην κοιλάδα, όπου οι μοναχοί είχαν μαζευτεί γύρω από τα φορτία, φλυαρώνοντας και χαχανίζοντας σαν μικρά παιδιά μπροστά στο περίεργο γι' αυτούς θέαμα. Οι δυο άντρες τους έβαλαν γρήγορα σε τάξη, χωρίζοντάς τους σε ομάδες και καθοδηγώντας τους να λύσουν τα φορτία και ν' αρχίσουν να μεταφέρουν τα κιβώτια που τα αποτελούσαν.

Ο Νίκολας κι ο Σκαπανέας είχαν φροντίσει να πέσουν οι πλατφόρμες με συγκεκριμένη σειρά, ανάλογη με το φορτίο της καθεμιάς. Η πρώτη περιείχε πακέτα ξηράς τροφής και κονσέρβες, όλο τον εξοπλισμό για υπαίθρια κατασκήνωση, μαζί με κάποιες μικροπολυτέλειες που είχε επιτρέψει ο Νίκολας, όπως δίχτυα για τα κουνούπια και μια μικρή κάσα με μπουκάλες ούισκι. Προς μεγάλη του ευχαρίστηση διαπίστωσε ότι η πολύτιμη κάσα είχε προσγειωθεί σώα και αβλαβής· δεν είχε σπάσει ούτε ένα μπουκάλι από την πτώση.

Ο Σκαπανέας ανέλαβε το ξεφόρτωμα των δομικών υλικών και του εξοπλισμού. Με τη βοήθεια της Τισέι, που μετέφραζε τις οδηγίες του, οι εργάτες, άλλοτε σπρώχνοντας κι άλλοτε τραβώντας, μετέφεραν τα κιβώτια στο αρχαίο λατομείο, όπου θα στήνονταν και θα έμεναν αποθηκευμένα μέχρι να χρειαστούν. Όταν σκοτεινίασε, πάνω από τις μισές πλατφόρμες βρίσκονταν ακόμα κλειστές, εκεί που είχαν πέσει. Ο Μεκ άφησε δυο ένοπλους φρουρούς να τις φυλάνε για τη νύχτα και οι υπόλοιποι ανηφόρισαν κουρασμένοι την κοιλάδα προς τον καταυλισμό τους.

Εκείνη τη νύχτα, μ' ένα ποτηράκι ούισκι να του ζεσταίνει ευχάριστα το αίμα, ένα κανονικό γεύμα στο στομάχι του,

ένα δίχτυ για τα κουνούπια πάνω από το κεφάλι κι ένα παχύ στρωματάκι από αφρολέξ κάτω από το κορμί του, ο Νίκολας αποκοιμήθηκε μ' ένα χαμόγελο ευτυχίας στα χείλη. Είχαν κάνει καλή αρχή.

Οι δυνατές φωνές των μοναχών που έψαλλαν τον όρθρο τον ξύπνησαν λίγο πριν να χαράξει η καινούρια αυγή. «Το μόνο σίγουρο είναι ότι δε θα μας λείψουν τα ξυπνητήρια», γρύλισε νυσταγμένα και κατέβηκε παραπατώντας ως το ποτάμι να πλυθεί και να ξυριστεί.

Το φως του πρωινού ήλιου χρύσιζε στις κορυφές των βράχων της πλαγιάς όταν ο Νίκολας κι ο Μεκ στήθηκαν πάλι στα υψώματα, παρατηρώντας το δυτικό ορίζοντα. Σύμφωνα με το πρόγραμμα, ο Τζάνι θα διανυκτέρευε στο Ροζέιρες, όπου οι άντρες του Μεκ θα τον βοηθούσαν ν' ανεβάσει στο σκάφος το υπόλοιπο φορτίο που είχαν αφήσει εκεί στην πρώτη πτήση τους από τη Μάλτα. Αυτό ήταν ίσως το πιο τρωτό στάδιο της όλης επιχείρησης. Παρ' ότι ο Μεκ τους είχε διαβεβαιώσει ότι η στρατιωτική παρουσία ήταν ελάχιστη στην περιοχή, αρκούσε έστω και μια σουδανική κυβερνητική περίπολος να περάσει τυχαία, όσο η Μπιγκ Ντόλι θα βρισκόταν στο έδαφος, για να τιναχτούν τα πάντα στον αέρα. Γι' αυτό η καρδιά τους πήγε στη θέση της μόνο όταν άκουσαν το γνώριμο πια βουητό του τετρακινητήριου Χέρκιουλες ν' αντηχεί στους γκρεμούς της χαράδρας.

Η Μπιγκ Ντόλι ευθυγραμμίστηκε για το πρώτο πέρασμα μέσ' από την κοιλάδα και καθώς πετούσε πάνω από τους σταυρούς με τον ασβέστη, από τα σωθικά της ξεπήδησε ο κίτρινος φορτωτής. Ο Νίκολας κράτησε ασυναίσθητα την ανάσα του, κοιτώντας το μηχανήμα να κάνει βουτιά προς τη γη και να τραντάζεται στον αέρα δεμένο στα λουριά των αλεξιπτωτών, που άνοιξαν φρενάροντας απότομα την κατακόρυφη πτώση. Η πορεία του στη συνέχεια ήταν κάθε άλλο παρά ομαλή. Ταλαντευόταν δυνατά στον αέρα, με τα νάιλον σκοινιά να αντιδρούν σαν ελατήρια στο βάρος του, μέχρι που έσκασε στο έδαφος μ' έναν τρομερό κρότο, ξεσηκώνοντας σύννεφο τη σκόνη, αλλά και τις κραυγές των μοναχών που το παρακολουθούσαν με κατάπληξη και φόβο.

Ο Σκαπανέας, που στεκόταν δίπλα στον Νίκολας, είχε σκεπάσει τα μάτια του με τις παλάμες και μούγκριζε σαν πληγωμένο λιοντάρι. Τα άνοιξε μόνο όταν πήρε να καταλαγιάζει λίγο η σκόνη. «Σκατά!» γρύλισε μέσ' από τα δόντια του.

«Αυτό ήταν διαταγή ή απλή επιθυμία;» ρώτησε ο Νίκολας, αλλά κατά βάθος δεν είχε καμιά διάθεση για καλαμπούρια.

Αφού έγινε και η τελευταία ρίψη και το αεροπλάνο ξαναπήρε ύψος αφήνοντας πίσω την κοιλάδα, ο Νίκολας κάλεσε τον Τζάνι στον ασύρματο.

«Χίλια ευχαριστώ, Μπιγκ Ντόλι. Καλή επιστροφή».

«*Ινσαλάχ!*» απάντησε ο Τζάνι.

«Θα σε ειδοποιήσω για το γυρισμό».

«Θα περιμένω». Η Μπιγκ Ντόλι απομακρυνόταν στον ουρανό. «Καλά ξεμπερδέματα».

«Λοιπόν...» Ο Νίκολας χτύπησε στην πλάτη τον Σκαπανέα, σαν για να του δώσει κουράγιο. «Πάμε τώρα να δούμε αν έχεις ακόμα το μηχανήμα».

Το μεγάλο κίτρινο μηχανήμα ήταν πεσμένο με το πλευρό κι αιμορραγούσε λάδια, σαν δεινόσαυρος χτυπημένος στην καρδιά.

«Εσύ τράβα να κάνεις τη δουλειά σου», είπε στρυφνά ο Σκαπανέας στον Νίκολας. «Στείλε μου μόνο καμιά δεκαριά μαύρους να με βοηθήσουν». Ήταν τόσο λυπημένος, θαρρείς και στεκόταν μπροστά στο νεκρικό κρεβάτι της αγαπημένης του.

Ο Σκαπανέας δεν εμφανίστηκε στο δείπνο και η Τισέι του έστειλε μια γαβάθα *γουνάτ* και μερικές πίτες *ιντζέρα* να φάει εκεί που δούλευε. Ο Νίκολας σκέφτηκε να κατεβεί ως την κοιλάδα να τον βοηθήσει να επισκευάσουν το χτυπημένο φορτωτή, αλλά το ξανασκέφτηκε κι εγκατέλειψε την ιδέα. Ήξερε από πικρή πείρα ότι ο Σκαπανέας δεν ήθελε να τον ενοχλεί κανείς σε ορισμένες περιπτώσεις, και η συγκεκριμένη ήταν μια απ' αυτές, δυστυχώς.

Τις μικρές ώρες της νύχτας, ο καταυλισμός φωτίστηκε ξαφνικά από δυνατούς προβολείς και οι πλαγιές αντιλάλησαν από το μουγκρητό μιας δυνατής ντιζελομηχανής. Πασαλειμμένος με γράσο ακόμα και στη φαλάκρα του, πτώμα από την κούραση, αλλά με ύφος θριαμβευτή, ο Σκαπανέας οδήγησε το κίτρινο όχημα στο κέντρο της κατασκήνωσης και τους ξεσήκωσε όλους φωνάζοντας δυνατά από την καμπίνα του οδηγού:

«Σηκωθείτε, παλικάρια! Φορέστε τα καπέλα σας και πάμε για δουλειά. Θα χτίσουμε ένα φράγμα!»

Τους πήρε άλλες δυο μέρες να ξεφορτώσουν τις πλατφόρμες στην κοιλάδα και να κουβαλήσουν τα κιβώτια στο αρχαίο λατομείο. Εκεί τα στοίβαξαν σύμφωνα με τη λίστα προτεραιότητας που είχαν συντάξει ο Νίκολας με τον Σκαπανέα από την Αγγλία. Ήταν βασικό να ξέρουν πού ακριβώς βρισκόταν το καθετί και να μπορούν να το πάρουν όποτε χρειαζόταν. Στο μεταξύ, ο Σκαπανέας είχε αρχίσει την προκαταρκτική δουλειά στο φράγμα, μαρκάροντας τα σημεία θεμελίωσης με αριθμημένους πασσάλους που κάρφωνε στις όχθες του ποταμού και παίρνοντας τις τελικές μετρήσεις με την πεννηντάμετρη τοπογραφική κορδέλα.

Σ' αυτό το στάδιο, ο Νίκολας είχε την ευκαιρία να αξιολογήσει τις ικανότητες των μοναχών και να τους γνωρίσει προσωπικά. Ξεχώρισε εύκολα τους έξυπνους, τους πρόθυμους κι αυτούς που είχαν τη φυσική τάση να ηγούνται. Μπόρεσε επίσης να ξεχωρίσει ποιοι μιλούσαν αραβικά και ποιοι λίγα αγγλικά. Ο πιο αξιόλογος ήταν ένας σχετικά νεαρός μοναχός, ονόματι Χανσίτ Σερίφ, τον οποίο ο Νίκολας διόρισε προσωπικό βοηθό του και διερμηνέα.

Αφού τακτοποιήθηκαν όλοι στον καταυλισμό κι ο Νίκολας απέκτησε κάποια οικειότητα με τους μοναχούς-εργάτες, ο Μεκ Νιμούρ τον πήρε παράμερα για να του μιλήσει ιδιαιτέρως.

«Από δω κι εμπρός, η δική μου δουλειά θα είναι η ασφάλειά σας. Πρέπει να είμαστε πάντα έτοιμοι να εμποδίσουμε μια επιδρομή σαν εκείνη στον καταυλισμό σας ή σαν τη σφαγή στο μοναστήρι. Ο Νόγκο και οι φονιάδες του τριγυρίζουν ακόμη στην περιοχή. Δε θ' αργήσουν να μάθουν ότι γυρίσατε ξανά στο φαράγγι. Όταν θα έρθει ο Νόγκο, θα είμαι έτοιμος και θα τον περιμένω».

«Τα καταφέρνεις καλύτερα με το Καλάσνικοφ απ' ό,τι με το φτυάρι», συμφώνησε ο Νίκολας. «Μόνο να μου αφήσεις την Τισέι. Τη χρειάζομαι».

«Κι εγώ το ίδιο». Ο Μεκ χαμογέλασε και κούνησε θλιμμένα το κεφάλι του. «Τώρα καταλαβαίνω το πόσο. Να μου την προσέχεις, φίλε. Θα έρχομαι κάθε βράδυ να τη βλέπω».

Ο Μεκ αποσύρθηκε με τους άντρες του στη γύρω περιοχή κι έφτιαξε οχυρωματικές θέσεις σε στρατηγικά σημεία του μονοπατιού και γύρω από τον καταυλισμό. Καμιά φορά, ενόσω δούλευε, ο Νίκολας τύχαινε να κοιτάζει προς τις πλαγιές και να διακρίνει κάποιον από τους σκοπούς που είχε

στήσει ο Μεκ στα γύρω υψώματα. Ήταν καθησυχαστικό να ξέρει πως βρίσκονταν εκεί.

Όπως είχε πει, ο Μεκ επέστρεφε στον καταυλισμό τα περισσότερα βράδια. Συχνά, τις νύχτες, ο Νίκολας άκουγε το βαθύ, βροντερό γέλιο του να σιγοντάρει το γλυκό, κελαρυστό γέλιο της Τισέι στο χορταρένιο κατάλυμα που μοιράζονταν οι δυο τους. Τότε έμενε ξάγρυπνος και σκεφτόταν τη Ρόγιαν, που πλάγιαζε σχεδόν δίπλα του, αλλά τόσο πολύ μακριά του.

Την πέμπτη μέρα κατέφθασε η δεύτερη φουρνιά, οι υπόλοιποι εργάτες που είχε υποσχεθεί να τους εξασφαλίσει ο Μάι Μετεμά. Ο Νίκολας δεν πίστευε στα μάτια του. Αυτό ήταν από τ' άγραφα στην Αφρική. Ουδέποτε είχε γίνει κάτι πριν από την κανονισμένη ώρα του. Αναρωτήθηκε τι να είχε τάξει ο Μεκ στον ηγούμενο και ύστερα αποφάσισε ότι προτιμούσε να μην ξέρει, αφού ο σκοπός είχε επιτευχθεί και η δουλειά μπορούσε ν' αρχίσει.

Οι καινούριοι δεν ήταν μοναχοί —ο Άγιος Φρουμέντιος είχε ήδη δώσει τα πάντα για το ιερό έργο— αλλά χωρικοί από το οροπέδιο πάνω από το φαράγγι. Ο Μάι Μετεμά τους είχε δελεάσει με υποσχέσεις για τον παράδεισο κι απειλές για το αιώνιο πυρ, σε περίπτωση που δε θα συνεργάζονταν.

Ο Νίκολας κι ο Σκαπανέας τους χώρισαν σε ομάδες των τριάντα κι έβαλαν επιστάτες στην καθεμιά τούς μοναχούς που είχαν επιλέξει τις προηγούμενες μέρες. Φρόντισαν να τους κατατάξουν ανάλογα με τα σωματικά προσόντα και τη φυσική τους δύναμη, έτσι ώστε οι πιο γεροί και δουλευταράδες ν' αποτελέσουν την κύρια εργατική δύναμη για την κατασκευή, ενώ οι πιο μικροκαμωμένοι κι ασθενικοί να χρησιμοποιούνται σε πόστα που δε θα ήταν απαραίτητη η μυϊκή δύναμη.

Ο Νίκολας βρήκε από ένα όνομα στην κάθε ομάδα —οι Βούβαλοι, τα Λιοντάρια, οι Πελέκεις και πάει λέγοντας. Η εφευρετικότητά του δεινοπάθησε λιγάκι, αλλά ήθελε να τους εμπνεύσει αίσθημα περηφάνιας και, για προσωπικό του όφελος, να ενθαρρύνει τον ανταγωνισμό ανάμεσα στις διάφορες ομάδες. Τους παρέταξε όλους στο λατομείο, με τον επιστάτη της κάθε ομάδας ένα βήμα μπροστά από τους υπό-

λοιπους και χρησιμοποιώντας σαν βάθρο έναν ογκόλιθο και την Τισέι για διερμηνέα, τους έβγαλε ένα θερμό, εγκάρδιο λόγο, στο τέλος του οποίου τους ανακοίνωσε ότι θα πληρώνονταν με ασημένια δολάρια Μαρία Θηρεσία. Το ημερομίσθιο που τους όρισε ήταν τριπλάσιο από το κανονικό.

Μέχρι εκείνη τη στιγμή, το τσούρμο τον άκουγε με βαριεστημένο ύφος, αλλά ξαφνικά έγινε μια εκπληκτική μεταμόρφωση. Κανένας τους δεν περίμενε να πληρωθεί για τη δουλειά και οι περισσότεροι υπολόγιζαν ήδη να την κοπανήσουν το συντομότερο δυνατό και να γυρίσουν στα σπίτια τους. Τώρα ο Νίκολας δεν τους υποσχόταν απλώς λεφτά, αλλά ασημένια δολάρια. Στην Αιθιοπία, τα τελευταία διακόσια χρόνια, το δολάριο Μαρία Θηρεσία θεωρείται το μόνο αξιόπιστο νόμισμα. Αυτός είναι ο λόγος που οι Θηρεσίες εξακολουθούν να κόβονται με τη χρονολογία 1780 και το πορτραίτο της αυτοκράτειρας με το διπλοσάγονο και το πληθωρικό μπούστο. Ένα απ' αυτά τα νομίσματα άξιζε περισσότερο από ένα σάκο πληθωριστικά χαρτονομίσματα, απ' αυτά που τύπωνε με τους τόνους το καθεστώς της Αντίς. Για να πληρώσει τους εργάτες, ο Νίκολας είχε φορτώσει ένα ολόκληρο κασόνι με ασημένια δολάρια στην πρώτη από τις πλατφόρμες που πέταξε ο Τζάνι στην κοιλάδα.

Ουράνια χαμόγελα άνθισαν στα εβένινα πρόσωπα αποκαλύπτοντας αστραφτερά, άσπρα δόντια. Κάποιος πήρε να τραγουδάει κι όλοι ακολούθησαν χτυπώντας ρυθμικά τα πόδια τους στη γη, χορεύοντας κι επευφημώντας τον Νίκολας στη γλώσσα τους, καθώς αποχωρούσαν σε σειρά για να παραλάβουν τα εργαλεία τους. Με φτυάρια και τσάπες στον ώμο, κατηφόρισαν την πλαγιά σε μια μεγάλη ουρά που έφτανε ως τη θέση του φράγματος, πάντα τραγουδώντας και κρατώντας το ρυθμό με τα πόδια τους.

«Ο Άγιος Νίκολας», είπε γελώντας η Τισέι. «Τώρα θα σε γιορτάζουν κάθε χρόνο. Δεν πρόκειται να σε ξεχάσουν ποτέ».

«Ίσως σου χτίσουν και ναό κι αναπτυχθεί καινούριο μοναστήρι στ' όνομά σου», πρόσθεσε η Ρόγιαν.

Ο Νίκολας γέλασε. «Αυτό που δεν ξέρουν είναι πόσο θα ιδρώσουν για ν' αποκτήσουν το καθένα απ' αυτά τα δολάρια».

Από κει και ύστερα, η δουλειά ξεκινούσε με το πρώτο φως της μέρας και σταματούσε μόνο όταν ήταν πολύ σκοτεινά πια για να συνεχιστεί. Οι εργάτες επέστρεφαν κάθε βράδυ στα πρόχειρα καταλύματά τους με το φως των πυρσών, τόσο κουρασμένοι που δεν είχαν κουράγιο ούτε να τραγουδήσουν. Ο Νίκολας είχε κάνει συμφωνία με τους φυλάρχους των χωριών

του οροπεδίου να του παραδίδουν καθημερινά ένα μεγάλο ζώο για σφάξιμο. Κάθε πρωί, οι γυναίκες κατέβαιναν το μονοπάτι, οδηγώντας μπροστά τους το σφάγιο και ισορροπώντας πελώρια κιούπια με τεζ στα κεφάλια τους.

Στις μέρες που ακολούθησαν, δεν υπήρξε ούτε μια αποστασία από το εργοτάξιο του Νίκολας.

Κουρνιασμένος στο ψηλό κάθισμα, στο τιμόνι του φορτωτή, ο Σκαπανέας σήκωσε τον πρώτο κλωβό με τους υδραυλικούς βραχίονες του μηχανήματος. Το γεμάτο πέτρες συρμάτινο δέμα ζύγιζε κάμποσους τόνους και στο εργοτάξιο σταμάτησε κάθε δραστηριότητα, καθώς όλοι οι εργάτες μαζεύτηκαν στις όχθες για να παρακολουθήσουν το θέαμα. Ένα ομαδικό μουρμουρητό κατάπληξης βγήκε απ' όλα τα στόματα όταν ο Σκαπανέας κατέβασε το βαρύ μηχανήμα στην απότομη όχθη και, με τον κλωβό σηκωμένο ψηλά, οδήγησε το κίτρινο όχημα μέσα στο νερό. Το ρεύμα του ποταμού αντέδρασε στην εισβολή, χτυπώντας με όλη την ορμή του τους τεράστιους πίσω τροχούς, αλλά ο Σκαπανέας προχώρησε βαθύτερα στην κοίτη.

Τα πλήθη που συνωστιζόνταν στην όχθη έπιασαν το τραγούδι, χτυπώντας ρυθμικά τα χέρια τους για να τον εμψυχώσουν. Το νερό ανέβηκε ως τη μηχανή και σύννεφα ατμού ξεσηκώθηκαν σφυρίζοντας από την καυτή ατσάλινη επιφάνεια του κάρτερ. Ο Σκαπανέας έβαλε το χειρόφρενο, κατέβασε τον κλωβό, τον πέταξε στο νερό και ξαναβγήκε στην όχθη με την όπισθεν. Οι εργάτες χειροκροτούσαν ενθουσιασμένοι, μόλο που ο πρώτος κλωβός εξαφανίστηκε κάτω από το νερό κι απέμεινε μόνο μια δίνη στην επιφάνεια να σηματοδοτεί για λίγο τη θέση του. Άλλος ένας έτοιμος κλωβός περιμένε στην όχθη. Ο φορτωτής πλησίασε, κατέβηκαν ξανά οι μεταλλικοί βραχίονες και το συρμάτινο δέμα σηκώθηκε στον αέρα σαν βρέφος σε μητρική αγκαλιά.

Ο Νίκολας φώναζε στους επιστάτες να μαζέψουν τις ομάδες τους και να ξαναπιάσουν δουλειά. Σε δυο μακριές σειρές με αντίθετη φορά, σαν τα μυρμήγκια, οι εργάτες ανεβοκατέβαιναν την πλαγιά, γυμνοί εκτός από ένα πρωτόγονο ρούχο γύρω από τα λαγόνια τους, με τα εβένινα κορμιά τους να γυαλίζουν από τον ιδρώτα. Ο καθένας κουβαλούσε στο

κεφάλι του από ένα μεγάλο καλάθι γεμάτο πέτρες που το άδειαζε στο ανοιχτό στόμα ενός κλωβού. Αμέσως μετά επέστρεφε στο λατομείο με το καλάθι του άδειο για να το γεμίσει ξανά. Μόλις γέμιζε ένας κλωβός, η ομάδα που ήταν εκεί εφάρμοζε το συρμάτινο σκέπασμα και το έδενε στη θέση του με χοντρό ατσαλόσυρμα των οχτώ χιλιοστών.

«Είκοσι δολάρια πριμ σε όποια ομάδα γεμίσει τους περισσότερους κλωβούς σήμερα!» βροντοφώναξε ο Νίκολας. Οι εργάτες υποδέχτηκαν το τάξιμο με αλαλαγμούς χαράς και διπλασίασαν τις προσπάθειές τους. Αλλά και πάλι δεν μπορούσαν να προλάβουν τον Σκαπανέα και το φορτωτή του. Ο μηχανικός δούλευε τώρα από τα ρηχά, κοντά στην όχθη, τοποθετώντας με αξιοθαύμαστη ακρίβεια τον έναν κλωβό πάνω από τον προηγούμενο, με την τεχνική που χτίζεται ένας τουβλότοιχος, δημιουργώντας έναν υποβρύχιο συμπαγή τοίχο.

Στην αρχή η πρόοδος της δουλειάς δεν ήταν φανερή, αλλά όταν δημιουργήθηκε ένας ακλόνητος ύφαλος κάτω από την επιφάνεια, το ποτάμι άρχισε ν' αντιδρά όλο και πιο βίαια. Ο ήχος του, από δυνατό κελάρυσμα, άλλαξε σε υπόκωφο μουγκρητό καθώς τα νερά ορμούσαν πάνω από τον υποβρύχιο τοίχο του Σκαπανέα.

Σταδιακά, η κορυφή του τοίχου των κλωβών πρόβαλε πάνω από την επιφάνεια του νερού και η ροή του ποταμού περιορίστηκε στα δύο τρίτα της αρχικής κοίτης. Το ρεύμα αγρίεψε. Ορμούσε στο στενό άνοιγμα σαν οργισμένος χειμαρρος κι εκεί που αναγκάζοταν να οπισθοχωρήσει μπροστά στο ανυπέρβλητο εμπόδιο του τοίχου επιχειρούσε να σκαρφαλώσει στις ψηλές όχθες. Θυμωμένο το ποτάμι προσπαθούσε να εισχωρήσει στα θεμέλια του φράγματος, αναζητώντας τα αδύνατα σημεία, και η πρόοδος της κατασκευής μειωνόταν όσο ψηλότερα ανέβαινε η στάθμη του νερού.

Πιο πάνω στη χαράδρα, στα παραποτάμια δάση που πλαισίωναν τις όχθες, τα τσεκούρια κόντευαν να πάρουν φωτιά κι ο Νίκολας μόρφαιζε κι έκλεινε τα μάτια κάθε φορά που ένα πανύψηλο δέντρο σωριαζόταν στη γη βογκώντας και στενάζοντας σαν λαβωμένος γίγαντας.

«Θέλεις το αναθεματισμένο το φράγμα σου ή τα ωραία σου δεντράκια; Αποφάσισε επιτέλους!» τον αποπήρε ο Σκαπανέας όταν ο Νίκολας άρχισε γι' άλλη μια φορά να μουρμουρίζει για το κατά πόσο ήταν σκόπιμο να καταστρέφουν αιωνόβια δέντρα. Ο Νίκολας απομακρύνθηκε χωρίς να του απαντήσει.

Η ατέλειωτη, εξαντλητική δουλειά είχε αρχίσει να τους κουράζει όλους. Τα νεύρα είχαν τεντωθεί σε οριακό σημείο

κι όλοι ήταν έτοιμοι ν' αρπαχτούν με το παραμικρό. Είχαν ήδη ξεσπάσει κάμποσοι άγριοι καβγάδες ανάμεσα στους εργάτες κι ο Νίκολας είχε αναγκαστεί να κάνει βουτιά κάτω από φονικούς κασμάδες και υψωμένα φτυάρια, προκειμένου να σταματήσει τους εργάτες πριν αλληλοσκοτωθούν.

Αργά αλλά σταθερά, συνέχιζαν να «στριμώνουν» το ποτάμι. Μια πέτρινη προβλήτα ξεφύτρωνε τώρα από την όχθη και ήταν καιρός να μεταφέρουν το εργοτάξιο απέναντι, για να επαναλάβουν την ίδια δουλειά στην αντίθετη πλευρά. Χρειάστηκε η συνδυασμένη προσπάθεια όλων των ομάδων για ν' ανοιχτεί ένας δρόμος κατά μήκος της απότομης ανηφορικής όχθης ως πάνω στο πέραςμα. Εκεί έσπρωξαν το φορτωτή στο νερό και, με εκατό άντρες στα σκοινιά κι από δέκα να σπρώχνουν τους πίσω τροχούς κάθετα στο αφρισμένο ρεύμα, κατάφεραν να τον τραβήξουν απέναντι.

Ύστερα έπρεπε ν' ανοίξουν καινούριο δρόμο, για να μπόρσει να φτάσει ξανά το βαρύ όχημα στην τοποθεσία του φράγματος, κατεβαίνοντας αυτή τη φορά την αντίπερα όχθη. Έκοψαν δέντρα που τους εμπόδιζαν και ξερίζωσαν ολόκληρα βράχια για να περάσει το βαρύ μηχανήμα. Μόλις θα το κατέβαζαν στο σημείο που ήθελαν, θα άρχιζαν πάλι να γεμίζουν κλωβούς και να τους στοιβάζουν στο νερό.

Σιγά σιγά, λίγα μέτρα κάθε μέρα, οι δυο αντικριστοί τοίχοι ζύγωναν ο ένας τον άλλο. Όσο στένενε το άνοιγμα ανάμεσά τους, τόσο ανέβαινε η στάθμη του νερού, τόσο πιο ορμητικό γινόταν το ρεύμα και τόσο πιο δύσκολη η δουλειά.

Στο μεταξύ, γύρω στα διακόσια μέτρα πάνω από το φράγμα, οι Σκορπιοί και τα Γεράκια δούλευαν πυρετωδώς. Αυτές οι δυο ομάδες κατασκεύαζαν μια πελώρια σχεδία με τους κορμούς των δέντρων που είχαν κόψει. Τα ξύλα δένονταν σφιχτά μεταξύ τους σε διάταξη καφασωτού. Πάνω σ' αυτή τη σχεδία τοποθετήθηκαν τεράστια φύλλα από PVC που την αδιαβροχοποιούσαν. Ένα δεύτερο πανομοιότυπο καφασωτό έπεσε πάνω στο πλαστικό, σχηματίζοντας ένα γιγάντιο σάντουιτς. Όλ' αυτά δέθηκαν με χοντρό ατσαλόσυρμα, ώστε ν' αποτελούν μια πελώρια, συμπαγή πλατφόρμα. Τέλος, στη μια πλευρά αυτής της πλατφόρμας δέθηκαν ογκόλιθοι, που θα λειτουργούσαν σαν βαρίδια.

Ο Σκαπανέας είχε υπολογίσει το βάρος ώστε η πλατφόρμα να μπορεί να πλέει με το ρεύμα, σχεδόν κάθετα στην επιφά-

νεια του νερού, με τη μια πλευρά της να σέρνεται αργά στο βυθό και την άλλη να προβάλλει ελεύθερη πάνω από το νερό. Οι διαστάσεις της πλατφόρμας ήταν τέτοιες που να υπερκαλύπτουν το άνοιγμα ανάμεσα στα δυο τείχη του φράγματος. Κι ενώ συνεχιζόταν η κατασκευή της πλατφόρμας και του τείχους, άλλες ομάδες συνέχιζαν να γεμίζουν κλωβούς, που ο Σκαπανέας αποθήκευε στις όχθες, κάτω από το φράγμα.

Άλλες τρεις ομάδες, οι Ελέφαντες, οι Βούβαλοι και οι Ρινόκεροι, που τις αποτελούσαν οι πιο σωματώδεις και ρωμαλέοι εργάτες, δούλευαν στην είσοδο της κοιλάδας κοντά στο πέρασμα. Άνοιγαν ένα φαρδύ και βαθύ χαντάκι μέσα από το οποίο θα γινόταν η εκτροπή του ποταμού προς την κοιλάδα.

«Ο φοβερός μηχανικός σου, ο Τάιτα, δεν το σκέφτηκε αυτό το κολπάκι», περηφανεύτηκε ο Σκαπανέας στη Ρόγιν, κάποια στιγμή που στέκονταν οι δυο τους και παρακολουθούσαν τα έργα στο κανάλι. «Αυτό σημαίνει πως αρκεί να σηκώσουμε τη στάθμη άλλα δυο μέτρα για να μπει το ποτάμι στο αυλάκι που ανοίγουμε και να πλημμυρίσει την κοιλάδα. Χωρίς αυτό, θα έπρεπε ν' ανεβάσουμε το νερό γύρω στα έξι μέτρα για να πετύχουμε την εκτροπή».

«Το ύψος της στάθμης μπορεί να ήταν διαφορετικό πριν από τέσσερις χιλιάδες χρόνια», τον αντέκρουσε η Ρόγιν, που αισθάνθηκε αυθόρμητα την ανάγκη να υπερασπιστεί τον αρχαίο πρόγονό της. «Ή μπορεί ν' άνοιξαν κι αυτοί ένα κανάλι και να έχουν σβηστεί τα ίχνη του».

«Αποκλείεται», γρύλισε ο Σκαπανέας. «Απλώς δεν το σκέφτηκε, ο αχώνευτος!» Είχε φουσκώσει σαν διάνος από αυταρέσκεια και περηφάνια. «Ένα-μηδέν εναντίον του κυρίου Τάιτα —μέχρι στιγμής».

Η Ρόγιν χαμογέλασε μόνη της. Ακόμα κι ο πρακτικός και προσγειωμένος Σκαπανέας αντιμετώπιζε την υπόθεση σαν προσωπική πρόκληση που προερχόταν από τα βάθη των αιώνων. Ακόμα κι αυτός είχε μπλεχτεί στο παιχνίδι του Τάιτα.

Καμιά απειλή και καμιά υπόσχεση δεν ήταν ικανή να πείσει τους μοναχούς να δουλέψουν Κυριακή. Κάθε Σάββατο βράδυ σταματούσαν τη δουλειά μια ώρα νωρίτερα κι έπαιρναν το μονοπάτι προς το μοναστήρι, ώστε να είναι στην ώρα τους για τη Θεία Κοινωνία την επομένη. Ο Νίκο-

λας, μόλο που γκρίνιαζε και δυσανασχετούσε γι' αυτή τη συμπεριφορά, κατά βάθος αισθανόταν την ίδια ανακούφιση μ' αυτούς που του δινόταν μια ευκαιρία να ξεκουραστεί. Όλοι ήταν εξαντλημένοι από την πολλή δουλειά κι επιπλέον, για μια νύχτα τουλάχιστον, δε θα είχαν τις ψαλμωδίες να τους ξυπνάνε από τις τέσσερις τα χαράματα.

Έτσι, το Σάββατο το βράδυ, όλοι ορκίστηκαν πως θα κοιμόνταν ως αργά την επομένη. Μόνο που, από τη δύναμη της συνήθειας, ο Νίκολας ξύπνησε την ίδια καταραμένη ώρα και ήταν αδύνατο να ξανακοιμηθεί. Ούτε στο κρεβάτι άντεχε να μείνει, οπότε κατέβηκε στο ποτάμι για την πρωινή τουαλέτα του. Επιστρέφοντας, βρήκε τη Ρόγιν ξύπνια και ντυμένη μπροστά στην αναμμένη φωτιά.

«Καφέ;» Η Ρόγιν πήρε την καφετιέρα από τη φωτιά και του γέμισε μια κούπα. «Δεν κοιμήθηκα καλά απόψε», του εκμυστηρεύτηκε. «Εβλεπα συνεχώς κάτι ανόητα όνειρα. Βρισκόμουν, λέει, μέσα στον τάφο του Μαμώς, χαμένη σ' ένα λαβύρινθο από διαδρόμους και περάσματα. Έψαχνα το νεκροθάλαμο, ανοίγοντας πόρτες, αλλά στις αίθουσες που έμπαινα έβρισκα μόνο ανθρώπους. Σ' ένα από τα δωμάτια δούλευε ο Ντουρέντ, που σήκωσε το κεφάλι απ' τα χαρτιά του και μου είπε: “Μην ξεχνάς τον κανόνα των τεσσάρων ταύρων. Ξεκίνα από την αρχή”. Ήταν σαν ολοζώντανος. Ήθελα να πάω κοντά του, αλλά η πόρτα έκλεισε μπροστά μου και ήξερα πως δε θα τον ξανάβλεπα ποτέ». Τα μάτια της βούρκωσαν κι έκανε μια παύση για να μπορέσει να συγκρατήσει τα δάκρυά της.

Ο Νίκολας προσπάθησε να την αποσπάσει από την οδυνηρή ανάμνηση. «Ποιοι ήταν στα άλλα δωμάτια;»

«Στο επόμενο ήταν ο Ναχούτ Γκιουντάμπι. Γέλασε περιφρονητικά και μου είπε: “Το τσακάλι κυνηγάει τον ήλιο”. Και ύστερα έγινε ο Άνουβις, ο θεός των νεκρών με κεφάλι τσακαλιού, κι άρχισε ν' αλυχτάει και να γυμνώνει τα δόντια του. Τρομοκρατήθηκα και το 'βαλα στα πόδια».

Η Ρόγιν ήπια μια γουλιά καφέ πριν συνεχίσει. «Ήταν όλα κουταμάρες κι αποκυήματα της φαντασίας μου. Τέλος πάντων, στο επόμενο δωμάτιο ήταν ο φον Σίλερ, που υψώθηκε στον αέρα πλαταγίζοντας κάτι πελώρια φτερά και μου είπε: “Το όρνιο υψώνεται και η πέτρα πέφτει”. Τον μισούσα τόσο πολύ που ήθελα να τον χτυπήσω, αλλά χάθηκε ξαφνικά σαν να τον κατάπιε η γη».

«Και ύστερα ξύπνησες;» είπε ο Νίκολας.

«Όχι. Μπήκα και σ' άλλο ένα δωμάτιο».

«Ποιος ήταν εκεί;»

Η Ρόγαν χαμήλωσε τα μάτια. «Εσύ», είπε ψιθυριστά.

«Εγώ; Και τι σου είπα;» Ο Νίκολας χαμογελούσε.

«Δε μίλησες καθόλου», ψιθύρισε η Ρόγαν και την επόμενη στιγμή τα μάγουλά της φούντωσαν κι απέστρεψε το βλέμμα της, κεντρίζοντας ακόμα περισσότερο την περιέργεια του Νίκολας.

«Τι έκανα, λοιπόν;» τη ρώτησε, χαμογελώντας πάντα.

«Τίποτα. Δηλαδή, δεν μπορώ να σου πω...» Το όνειρο επέστρεψε ολοζώντανο στη μνήμη της· η κάθε σκανδαλιστική λεπτομέρεια του κορμιού του, η μυρωδιά, ακόμα και η αφή του. Η Ρόγαν ζόρισε τον εαυτό της να μην το σκέφτεται. Ένιωθε ευάλωτη, όπως και στ' όνειρό της.

«Πες μου τι έκανα», επέμεινε ο Νίκολας.

«Όχι!» Η Ρόγαν σηκώθηκε απότομα, συγχυσμένη, με τα μάγουλα κατακόκκινα, πασχίζοντας ακόμα να διώξει από το μυαλό της τον πειρασμό.

Για πρώτη φορά στη ζωή της είχε ονειρευτεί με τέτοιο τρόπο έναν άντρα· για πρώτη φορά είχε φτάσει σε οργασμό με μια ερωτική φαντασίωση. Και ήταν κάτι που δε θα τολμούσε να του το ομολογήσει ποτέ.

Ξεφούρνισε το πρώτο πράγμα που της κατέβηκε στο μυαλό. «Έχουμε μπροστά μας μια ολόκληρη μέρα χωρίς δουλειά...»

«Το αντίθετο», είπε ο Νίκολας και σηκώθηκε κι αυτός. «Είναι ευκαιρία να φροντίσουμε το πώς θα φύγουμε από δω. Όταν φτάσει η ώρα, φοβάμαι πως όχι μόνο δε θα έχουμε καιρό, αλλά θα το σκάσουμε τρέχοντας».

«Να έρθω μαζί σου;» τον ρώτησε η Ρόγαν. «Δεν έχω τι άλλο να κάνω».

Δυο ομάδες, οι Ελέφαντες και οι Βούβαλοι, χωρίς τους επιστάτες τους όμως, περίμεναν τον Νίκολας στο λατομείο. Ήταν εξήντα από τους πιο δυνατούς εργάτες που διέθεταν. Ο Νίκολας έλυσε τα δέματα που περιείχαν τις βάρκες, ξεφούσκωτες, διπλωμένες έτσι που να σχηματίζουν ένα μεγάλο πακέτο, με τα δυο κουπιά στερεωμένα σε ειδικές θήκες στα πλάγια. Αυτά τα φουσκωτά σκάφη ήταν ειδικά σχεδιασμένα για τον

κατάπλου ορμητικών ποταμών. Είχαν χωρητικότητα δεκαέξι ατόμων και σήκωναν φορτίο μέχρι έναν τόνο.

Ο Νίκολας έδειξε στους εργάτες πώς να δέσουν με ιμάντες τα βαριά πακέτα στα μακριά κοντάρια που είχαν κοπεί ειδικά για τη μεταφορά τους. Δέκα άντρες, πέντε από την κάθε άκρη του κονταριού, μοιράζονταν το βάρος του πακέτου που κρεμόταν στη μέση. Πήραν το μονοπάτι για το μοναστήρι κατηφορίζοντας σε ρυθμό τροχάδην κι όταν η μια ομάδα των δέκα κουραζόταν, ήταν έτοιμη η επόμενη να την αντικαταστήσει. Έκαναν την αλλαγή σαν σκυταλοδρόμοι, χωρίς να σταματήσουν, περνώντας οι καινούριοι τον ώμο τους κάτω από το κοντάρι κι αποχωρώντας οι προηγούμενοι που είχαν κουραστεί.

Ο Νίκολας κουβαλούσε τον ασύρματο μέσα στην αδιάβροχη θήκη του από φάιμπεργκλας. Δε θα εμπιστευόταν ποτέ τους βαστάζους να τον μεταφέρουν. Αυτός και η Ρόγιαν ακολουθούσαν στην ουρά του караβανιού των βαστάζων, που έδιναν το ρυθμό πορείας με το γοργό, αφρικανικό τραγούδι τους.

Ο Μάι Μετεμά τους περίμενε στην περίστυλη ταράτσα, έξω από το ναό του Άγιου Φρουμέντιου. Από κει κατέβηκαν τα σκαλοπάτια, που ήταν λαξεμένα στην όψη του γκρεμού κι έφταναν ως εξήντα μέτρα κάτω, στην άκρη του νερού. Εκεί ο βράχος σχημάτιζε μια στενή φυσική μαρκίζα, όπου σταγόνες νερού απ' το μεγάλο καταρράχτη έπεφταν σαν αδιάκοπη ψιλή βροχούλα. Μετά τη ζέστη και το εκτυφλωτικό φως ψηλά, εκεί, στο βυθό του φαραγγιού, το διάχυτο, απαλό φως και η δροσιά του νερού ήταν σωστή ευλογία. Τα μαύρα βράχια έσταζαν από παντού νερά και η μαρκίζα όπου στάθηκαν ήταν υγρή και γλιστερή κάτω από τα πόδια τους.

Η Ρόγιαν κοίταξε το ποτάμι κι ανατρίχιασε άθελά της. Κάτω από το μεγάλο καταρράχτη τ' αφρισμένα νερά σχημάτιζαν μια φοβερή δίνη, πριν ορμήσουν ξανά στην πέτρινη κοίτη του φαραγγιού για να συνεχίσουν το μακρύ, οργισμένο ταξίδι τους προς το βορρά, το Νείλο και την Αίγυπτο.

«Αν ήξερα ότι θα ήταν αυτός ο δρόμος της επιστροφής μας...» άρχισε κοιτώντας δύσπιστα το ποτάμι.

«Αν προτιμάς να γυρίσεις με τα πόδια, εμένα δε με πειράζει», της απάντησε ο Νίκολας. «Με λίγη τύχη, θα έχουμε μπόλικο έξτρα φορτίο να κουβαλήσουμε. Το ποτάμι είναι ο μόνος λογικός δρόμος φυγής».

«Λογικός σίγουρα είναι· δελεαστικό δεν τον βρίσκω καθόλου», μουρμούρισε η Ρόγιαν. «Τι ταχύτητα έχει το ρεύμα;»

«Οχτώ με εννιά κόμβους το πολύ», απάντησε αδιάφορα ο Νίκολας. «Αλλά αυτό δεν είναι τίποτα· τα νερά είναι ρηχά. Πού να δεις τι γίνεται όταν αρχίζει να βρέχει για τα καλά στα βουνά. Τότε, μάλιστα! Κατεβαίνει νερό. Μην ανησυχείς, θα το διασκεδάσουμε. Υπάρχουν άνθρωποι που θα πλήρωναν ένα σωρό λεφτά για μια ευκαιρία να κατεβούν ένα τέτοιο ποτάμι. Θα ενθουσιαστείς, να μου το θυμάσαι».

«Ευχαριστώ πολύ», είπε ξερά η Ρόγαν. «Δε βλέπω την ώρα».

Καμιά δεκαπενταριά μέτρα πάνω από τη μαρκίζα, εκεί που δεν έφταναν ποτέ τα νερά όταν φούσκωνε το ποτάμι, υπήρχε ένα μικρό σπήλαιο —ο ναϊσκος των Επιφανίων. Οι μοναχοί είχαν σκάψει πάνω στο βράχο ένα έβρασμα, που κατέληγε σ' έναν ευρύχωρο θάλαμο που τον φώτιζαν αναμμένα κεριά και φιλοξενούσε ένα ξύλινο άγαλμα της Παρθένου Μαρίας με το Θείο Βρέφος στην αγκαλιά σε φυσικό μέγεθος. Ο Μάι Μετεμά τους είχε δώσει την άδεια να αποθηκεύσουν τις βάρκες στο ναϊσκο και τις στοίβαξαν σε μια γωνιά, μπροστά στον πέτρινο τοίχο. Αφού έφυγαν οι βαστάζοι, ο Νίκολας έδειξε στη Ρόγαν τα κορδόνια που όταν τα τραβούσες ξετυλιγόταν αυτόματα το κάθε πακέτο και τις φιάλες με το διοξειδίο του άνθρακα που φούσκωναν τις βάρκες μέσα σε λίγα λεπτά. Ύστερα τύλιξε τον ασύρματο και το μικρό σακίδιό του μ' ένα μουσαμά και τακτοποίησε το δέμα πάνω στις βάρκες, σ' ένα σημείο απ' όπου μπορούσε να το πάρει γρήγορα σε περίπτωση επείγουσας ανάγκης.

«Εσύ δε θα έρθεις σ' αυτή την απίθανη κούρσα στο ποτάμι;» τον ρώτησε ανήσυχη η Ρόγαν. «Δε φαντάζομαι να με στείλεις μόνη μου».

«Είναι καλό να ξέρεις πώς λειτουργούν», της εξήγησε ο Νίκολας. «Αν τύχει και είμαστε άσχημα στριμωγμένοι όταν θα προσπαθούμε να φύγουμε, θα χρειαστώ οπωσδήποτε τη βοήθειά σου για ν' ανοίξουμε τις βάρκες και να τις ρίξουμε στο ποτάμι».

Όταν επέστρεψαν ψηλά, στο λαμπερό φως και στη ζέστη, η αβεβαιότητα της Ρόγαν εξαφανίστηκε. «Δεν είναι ούτε μεσημέρι ακόμα κι έχουμε όλη τη μέρα ελεύθερη. Πάμε ως την πισίνα του Τάιτα», πρότεινε στον Νίκολας κι εκείνος συμφώνησε πρόθυμα.

Ακόμα και στο σύντομο διάστημα της απουσίας τους, το μονοπάτι που τους είχε πρωτοδείξει ο Ταμρέ μέσ' από τη λαγκαδιά κόντευε να κλείσει σε αρκετά σημεία από τα κλα-

διά των χαμηλών θάμνων. Ο Νίκολας χρησιμοποίησε αρκετές φορές το μαχαίρι του για ν' ανοίξει το δρόμο κι άλλες φορές χρειάστηκε να περνάνε σκυφτοί κάτω από τα αγκαθωτά κλαδιά. Ήταν νωρίς το απόγευμα όταν πάτησαν την κορυφογραμμή των βράχων και στάθηκαν γι' άλλη μια φορά στην άκρη του γκρεμού, πάνω από την πισίνα του Τάιτα.

«Φαίνεται πως είμαστε οι τελευταίοι που ήρθαμε ως εδώ», είπε ο Νίκολας με φανερή ανακούφιση. «Δε βλέπω πουθενά ίχνη από άλλους επισκέπτες».

«Περίμενες να δεις;»

«Ποτέ δεν ξέρεις. Ο φον Σίλερ είναι τρομερός αντίπαλος κι έχει και τους ανάλογους συνεργάτες. Ο Χελμ είναι αυτός που μ' ανησυχεί περισσότερο και είχα το κακό προαίσθημα ότι θα ερχόταν εδώ να ψαχουλέψει. Θα κάνω μια έρευνα να σιγουρευτώ».

Ο Νίκολας χτένισε σχολαστικά όλη τη γύρω περιοχή, αναζητώντας ίχνη πρόσφατης ανθρώπινης παρουσίας. Τελικά επέστρεψε εκεί που καθόταν η Ρόγιαν, στο χείλος της αβύσσου, και κάθισε δίπλα της.

«Τίποτα», της ανακοίνωσε. «Εξακολουθούμε να έχουμε το προβάδισμα».

«Μόλις εκτρέψει ο Σκαπανέας το ποτάμι, όλη η δουλειά θα μεταφερθεί εδώ, έτσι δεν είναι;» ρώτησε η Ρόγιαν.

«Ναι, αλλά πριν ακόμα κλείσει ο Σκαπανέας το φράγμα, θέλω να στήσω εδώ έναν πρόχειρο καταυλισμό και να μεταφέρω από το λατομείο όλα τα εργαλεία και τα υλικά που θα χρειαζόμαστε για την εξερεύνηση της υποβρύχιας σήραγγας».

«Αλήθεια, πώς θα κατεβούμε στην πισίνα; Περιπατώντας στην κοίτη του ποταμού που θα έχει στερέψει;»

«Η άδεια κοίτη θα μπορούσε να μας χρησιμεύσει σαν δρόμος που είτε θα τον κατεβούμε μετά το φράγμα ή θα τον ανεβούμε σκαρφαλώνοντας και περνώντας μέσ' από το ρόδινο γκρεμό πάνω από το μοναστήρι».

«Μόνο που εσύ δε σκοπεύεις να κινηθείς μ' αυτό τον τρόπο, σωστά;» μάντεψε η Ρόγιαν.

«Ακόμη και χωρίς νερό, η κοίτη του ποταμού θα είναι ένας μακρύς και πολύ κουραστικός δρόμος. Το σημείο που βρισκόμαστε απέχει γύρω στα πέντε χιλιόμετρα κι από τις δυο άκρες του ρήγματος και η διαδρομή είναι σκέτη κόλαση. Ξέρω τι σου λέω». Ο Νίκολας χαμογέλασε μελαγχολικά. «Τον έκανα το δρόμο μέσα στο ποτάμι και δεν έχω την παραμικρή διάθεση να τον ξανακάνω με τα πόδια. Θυμάμαι

τουλάχιστον πέντε απότομες κατεβασιές όπου χτυπιόμουν σαν μπαλάκι πάνω στα βράχια».

«Έχεις καμιά καλύτερη ιδέα, λοιπόν;»

«Δεν είναι δική μου ιδέα», αποκρίθηκε ο Νίκολας. «Είναι του Τάιτα».

Η Ρόγιαν κοίταξε πάνω από το χείλος. «Εννοείς, να στήσεις σκαλωσιά στον γκρεμό, όπως είχαν κάνει κι εκείνοι;»

«Αφού ο Τάιτα διάλεξε αυτή τη λύση, εγώ συμφωνώ μαζί του. Προφανώς, ο φιλαράκος έριξε μια ματιά στην εναλλακτική λύση να χρησιμοποιήσει την κοίτη σαν πρόσβαση και κατέληξε ασυζητητί στη σκαλωσιά».

«Και πότε θ' αρχίσεις να τη στήνεις;»

«Μια από τις ομάδες κόβει από προχτές μπαμπού, πιο πάνω στο φαράγγι. Από αύριο θ' αρχίσουμε να τα κουβαλάμε εδώ και να τα στοιβάζουμε. Δεν πρέπει να χάσουμε ούτε μέρα. Αμέσως μόλις κλείσει το φράγμα, θα είμαστε έτοιμοι να κατεβούμε στην πισίνα».

Σαν επιβεβαίωση ή σαν κακός οиωνός, ακούστηκε ο μακρινός, υπόκωφος αντίλαλος του κεραυνού κι αυτόματα ύψωσαν και οι δυο τα κεφάλια τους, κοιτώντας με τρόπο τις πανύψηλες κορφές της χαράδρας. Κάπου μακριά, πάνω από το οροπέδιο, μαζεύονταν τα μεγάλα μπαμπακένια σύννεφα που θα έφερναν τις τρομερές καταιγίδες.

Ο Νίκολας έριξε μια ματιά στο ρολόι του και σηκώθηκε. «Ωρα να ξεκινήσουμε για να γυρίσουμε στον καταυλισμό πριν μας βρει το σκοτάδι».

Της έδωσε το χέρι του να σηκωθεί. Η Ρόγιαν τίναξε τη σκόνη από το παντελόνι της και ύστερα έκανε ένα βήμα ακόμη προς το χείλος του ρήγματος.

«Ξύπνα, Τάιτα», φώναξε κάτω στα σκιερά βάθη. «Κοιτεύουμε να σε φτάσουμε».

«Μην τον προκαλείς». Ο Νίκολας την έπιασε από το μπράτσο και την τράβηξε μαλακά. «Αρκετά μας έχει ταλαιπωρήσει ήδη ο γερο-διεστραμμένος».

Στις όχθες του Νταντέρα, σε αρκετή απόσταση από το φράγμα, είχαν απομείνει κάμποσοι κορμοί από τα κομμένα δέντρα. Σ' αυτούς έδεσε ο Σκαπανέας τα συρματόσκοινα που κατόπιν τέντωσε πάνω από το ποτάμι. Ανάμεσα στα συρματόσκοινα έστησε ένα περίπλοκο σύστημα από τροχαλίες. Το κεντρικό συρματόσκοινο επέστρεφε στην όχθη από την οποία ξεκινούσε και ήταν δεμένο στο φορτωτή. Άλλα δυο συρματόσκοινα ρίχτηκαν από ένα στην κάθε όχθη, όπου οι Ελέφαντες και οι Βούβαλοι ήταν έτοιμοι να τα τραβήξουν. Τη μια ομάδα διηύθυνε ο Νίκολας και την άλλη ο Μεκ Νιμούρ, που είχε έρθει από τους λόφους ειδικά για να δώσει ένα χέρι βοήθειας σ' αυτό το κρίσιμο στάδιο της κατασκευής.

Η πελώρια ξύλινη πλατφόρμα ήταν πλαγιασμένη στη μια όχθη, μισοβυθισμένη ήδη στο νερό. Το τεράστιο βάρος των ογκόλιθων δυσκόλευε διπλά το χειρισμό αυτής της άκαμπτης κατασκευής και θα χρειάζονταν οι συντονισμένες προσπάθειες όλων για να μπορέσουν να τη μανουβράρουν μέσα στο ποτάμι. Ο Σκαπανέας έκανε έναν τελευταίο γενικό έλεγχο και ύστερα κοίταξε προς τα κάτω, το μισοχτισμένο φράγμα. Το άνοιγμα ανάμεσα από τους δυο τοίχους των κλωβών είχε πλάτος έξι μέτρα κι από κει κυλούσε όλος ο όγκος του νερού.

«Το μόνο που δεν πρέπει να συμβεί είναι να μας ξεφύγει αυτή η διαβολεμένη τάπα και να σκάσει πάνω στον αναθεματισμένο τοίχο», είπε ο Σκαπανέας στον Νίκολας και στον Μεκ. «Θα χάσουμε ένα μεγάλο κομμάτι απ' ό,τι κάναμε ως τώρα. Θέλω να μου την κατεβάσετε ήρεμα κι ωραία ώσπου να καθίσει στο άνοιγμα και να το βουλώσει. Καμιά απορία; Είναι η τελευταία σας ευκαιρία να ρωτήσετε. Τα σινιάλα τα ξέρετε, να μην τα ξαναλέμε».

Ο Σκαπανέας τράβηξε μια τελευταία ρουφηξιά από το τσιγάρο του και το πέταξε στο ποτάμι. Και ύστερα, με εντελώς πένθιμο ύφος, έδωσε το σύνθημα: «Εμπρός, λεβέντες! Όποιος πέσει τελευταίος στο νερό είναι αδερφή».

Συγκριτικά με τους εργάτες που φορούσαν μόνο το υποτυώδες εσώρουχό τους, ο Νίκολας κι ο Μεκ με τα σορτς τους ήταν υπερβολικά ντυμένοι. Με το που δόθηκε το σύνθημα, όρμησαν όλοι στο ποτάμι και πήραν τις προκαθορισμένες θέσεις τους στα συρματόσκοινα.

Πριν τους ακολουθήσει, ο Νίκολας έριξε μια τελευταία ματιά γύρω. Το πρωί, η Ρόγαν του είχε ζητήσει, πολύ αθώα,

να της δανείσει τα κιάλια του. Τώρα καταλάβαινε το γιατί. Αυτή και η Τισέι είχαν στηθεί σ' ένα βραχάκι, ψηλά στην πλαγιά, και παρακολουθούσαν τη μοιραία επιχείρηση.

Ο Νίκολας έστρεψε το βλέμμα του από την κορυφή της πλαγιάς στις σειρές των μισόγυμνων αντρών, στραβομουτσούνιασε και μουρμούρισε μέσ' από τα δόντια του: «Ελπίζω τουλάχιστον να μην κάνουν συγκρίσεις οι κυρίες».

Ο Σκαπανέας σκαρφάλωσε στο φορτωτή κι έβαλε μπρος τη μηχανή, που έβγαλε ένα σύννεφο από καυσαέριο. Αμέσως μετά σήκωσε ψηλά το χέρι του με τη γροθιά σφιγμένη κι ο Νίκολας μετέφερε τη διαταγή στην ομάδα του. «Κρατάτε κόντρα!»

Ο επιστάτης μετέφρασε στα αμχαρικά και οι άντρες κράτησαν κόντρα στο συρματόσκοινο μ' όλη τους τη δύναμη. Ο Σκαπανέας έβαλε το φορτωτή στη χαμηλότερη ταχύτητα και ξεκίνησε. Τα συρματόσκοινα τεντώθηκαν απότομα, οι τροχαλίες στρίγκλισαν και η πελώρια, δυσκίνητη πλατφόρμα γλίστρησε αργά από την όχθη μέσα στην κοίτη του ποταμού. Η βαριά πλευρά της βούλιαξε αμέσως και οι ογκόλιθοι χτύπησαν με δυνατά τραντάγματα το βυθό, ενώ η ελαφριά πλευρά τινάχτηκε έξω από την επιφάνεια του νερού. Αργά και προσεκτικά, συνέχισαν να τραβάνε την πλατφόρμα προς τη μέση της κοίτης, μέχρι που βρέθηκε να πλέει κάθετα στο ποτάμι.

Το ρεύμα την άρπαξε αμέσως κι άρχισε να τη σπρώχνει προς τους δυο πέτρινους τοίχους. Η ορμή του ήταν τρομακτική. Ο φορτωτής μούγκρισε καθώς ο Σκαπανέας έβαλε καρφωτά την όπισθεν για να ενισχύσει τα συρματόσκοινα. Οι δυο ομάδες κοντράρισαν μ' όλη τους τη δύναμη και κάμποσοι από τους άντρες παρασύρθηκαν στο νερό ως το λαιμό καθώς τραβούσαν τα συρματόσκοινα.

Μόλις σταθεροποιήθηκε η πλατφόρμα κόντρα στο ρεύμα, την άφησαν να κυλάει σε πιο αργό, ελεγχόμενο ρυθμό προς το άνοιγμα κάτω στο φράγμα. Όταν κάποια στιγμή λοξοδρόμησε προς τη μια όχθη, ο Σκαπανέας σήκωσε το δεξί του χέρι και το κούνησε περιστροφικά. Αμέσως, η ομάδα του Μεκ από απέναντι χαλάρωσε το συρματόσκοινο και η ομάδα του Νίκολας το μάζεψε από την από δω πλευρά. Για άλλη μια φορά, η πλατφόρμα ευθυγραμμίστηκε με το άνοιγμα.

«Κλείστε την τρύπα!» βροντοφώναξε ο Σκαπανέας και ήταν πλέον αδύνατο ν' αντισταθούν στο ρεύμα. Οι δυο ομάδες παρασύρθηκαν στο ποτάμι και οι πρώτοι στη σειρά βρέθηκαν κάτω από το νερό, έχασαν τα συρματόσκοινα από τα χέρια τους και βγήκαν στην επιφάνεια κολυμπώντας. Όμως, όσοι

είχαν καταφέρει να διατηρήσουν πάτημα στο βυθό, μπόρεσαν ν' ανακόψουν τη φόρα της πλατφόρμας, όσο χρειάστηκε για να μη συντριβεί ανεξέλεγκτη πάνω στο φράγμα. Δευτερόλεπτα αργότερα, η πελώρια ξύλινη κατασκευή εφάρμοσε σταθερά στο άνοιγμα, σαν τάπα στο σιφόνι μιας γιγάντιας μπανιέρας, και την ίδια στιγμή το ποτάμι σταμάτησε.

Ενώ οι άντρες έβγαιναν κακήν κακώς από το νερό μετά την τόση ταλαιπωρία, ο Σκαπανέας έλυσε τα συρματόσκοινα από τον κοτσαδόρο και κατηφόρισε την όχθη με όση ταχύτητα μπορούσε ν' αναπτύξει ο φορτωτής του. Καθώς περνούσε δίπλα του, ο Νίκολας πιάστηκε από τη χειρολαβή της καμπίνας και μ' ένα σάλτο ανέβηκε στο σκαλοπάτι, δίπλα στο κάθισμα του Σκαπανέα.

«Πρέπει να στήσω αντερείσματα, πριν διαλυθεί η πλατφόρμα από την πίεση», ούρλιαξε ο Σκαπανέας.

Από τη θέση που βρισκόταν, σκαρφαλωμένος στο ψηλό όχημα, ο Νίκολας είχε την ευκαιρία να δει και ν' αξιολογήσει τ' αποτελέσματα. Το φράγμα ίσα που κρατούσε. Δεκάδες μικροί πίδακες ξεπετάγονταν από τα κενά που υπήρχαν ανάμεσα στους κλωβούς και στην πλατφόρμα. Η πίεση του νερού στα φύλλα του PVC της πλατφόρμας ήταν τρομακτική. Δεχόταν το σύνολο της ορμής του ποταμού και είχε καμπυλώσει σαν καστρόπορτα που δέχεται επίθεση με πολιορκητικό κριό.

Ο Σκαπανέας σήκωσε με το φορτωτή έναν από τους κλωβούς που ήταν στοιβαγμένοι στην όχθη και τον έφερε στην κοίτη του ποταμού κάτω από το φράγμα. Η ροή του ποταμού είχε περιοριστεί εντυπωσιακά και το νερό έφτανε μόλις ως τα γόνατα. Συνέχιζαν όμως να το τροφοδοτούν οι πολυάριθμοι πίδακες που ξεπηδούσαν από τα κενά στους δυο τοίχους. Ο Σκαπανέας έφερε το φορτωτή κοντά στην πλατφόρμα και τοποθέτησε τον κλωβό στη βάση της. Ήταν σαν να δούλευαν κάτω από ντους. Μέσα σε δευτερόλεπτα, τα σιντριβάνια του νερού τούς είχαν κάνει μούσκεμα. Χωρίς να χάσει καιρό, ο Σκαπανέας έβαλε όπισθεν, επέστρεψε στην όχθη και σήκωσε δεύτερο κλωβό. Αργά αλλά σταθερά, άρχισε να δημιουργεί ένα αντέρεισμα στην πλατφόρμα, τοποθετώντας τους κλωβούς σε πυραμιδοειδή διάταξη, ώστε να είναι το αντέρεισμα γερό όσο και οι πλαϊνοί τοίχοι.

Ο Νίκολας πήδησε από το φορτωτή, αφήνοντας πίσω τον Σκαπανέα να συνεχίσει τη δουλειά του, κι έτρεξε στο αυλάκι που είχαν σκάψει οι εργάτες στην είσοδο της κοιλάδας. Οι περισσότεροι είχαν ήδη μαζευτεί στις όχθες αυτού του καναλιού. Ο Νίκολας ξεχώρισε τη Ρόγιν και την Τισέι στις

πρώτες σειρές και πήγε κοντά τους, ανοίγοντας δρόμο ανάμεσα στο συγκεντρωμένο πλήθος.

Η Ρόγιν τον άρπαξε από το μπράτσο. «Δουλεύει, Νίκι! Το φράγμα κράτησε!»

Από το σημείο όπου στέκονταν έβλεπαν τη στάθμη του παγιδευμένου ποταμού ν' ανεβαίνει στο τείχος που σχημάτιζαν η πλατφόρμα και οι κλωβοί. Κι ενώ οι εργάτες παρακινούσαν το ποτάμι με γέλια και φωνές, το νερό άρχισε να γλείφει το στόμιο του καναλιού.

Καμιά πενηνταριά άντρες άρπαξαν φτυάρια και κασμάδες και πήδηξαν στο κανάλι. Η σκόνη σηκώθηκε σύννεφο καθώς φτυάριζαν πυρετωδώς το χώμα στο πλάι, για να διευκολύνουν το νερό να εισχωρήσει στο στόμιο, ενώ όσοι στέκονταν στις όχθες τούς ενθάρρυναν με δυνατές φωνές και τραγούδια. Γρήγορα, ένα λεπτό ρυάκι κύλησε μέσα στο κανάλι και οι εργάτες με τα φτυάρια έτρεξαν μπροστά, ανοίγοντας δρόμο στο νερό, παραμερίζοντας κάθε πέτρα ή σωρό από χώμα που δημιουργούσε εμπόδιο.

Το νερό έφτασε στην αρχή της κοιλάδας, εκεί όπου το έδαφος άρχιζε να γίνεται κατηφορικό. Το λεπτό ρυάκι βρήκε μόνο του το δρόμο κι έγινε χείμαρρος. Με τη δύναμη που απέκτησε το ρεύμα, όρμησε στο κανάλι, τραβώντας πίσω του ολόκληρο τον τεράστιο υδάτινο όγκο του ποταμού.

Οι εργάτες που βρίσκονταν μέσα στο αυλάκι ούρλιαξαν από τρόμο βλέποντας το τεράστιο ρεύμα να έρχεται καταπάνω τους κι άρχισαν να σκαρφαλώνουν σαν τρελοί στις όχθες για να μην τους προλάβει. Μερικοί δεν τα κατάφεραν. Το ρεύμα τούς παρέσυρε σαν ξερόκλαδα κι αγωνίζονταν ν' αρπαχτούν από τα τοιχώματα, ουρλιάζοντας μ' όλη τη δύναμη της φωνής τους. Οι σύντροφοί τους από τις όχθες τούς πέταξαν σκοινιά και κατάφεραν να τους τραβήξουν επάνω, μουσκεμένους, έντρομους και γεμάτους λάσπες ως το κεφάλι.

Τώρα το ποτάμι βρυχιόταν στο κανάλι και κάλπαζε στην κοιλάδα, ανακαλύπτοντας ξανά την αρχαία κοίτη που είχε να διαβεί χιλιάδες χρόνια. Για μια ώρα περίπου, όλοι στέκονταν και χάζευαν σαν μαγεμένοι τα νερά, υποχωρώντας συνεχώς, βήμα το βήμα, καθώς το ποτάμι φάρδαινε την κοίτη του καταπίνοντας το χώμα κάτω από τα πόδια τους.

Τελικά, ο Νίκολας δραστηριοποιήθηκε ξανά κι επέστρεψε κοντά στον Σκαпанέα, που εξακολουθούσε να χτίζει το αντέρεισμα. Στο διάστημα της απουσίας του, είχε σηκώσει ένα επικλινές τοιχίο κόντρα στη στεγνή πλευρά της πλατφόρμας με τέσσερις σειρές κλωβών στη βάση, που στένευε

σταδιακά σε μία προς την κορυφή. Το φράγμα ήταν ασφαλές προς το παρόν και η εκτροπή του ποταμού, μέσω του καναλιού, προς την κοιλάδα είχε μειώσει κατά πολύ την πίεση που δεχόταν.

«Λες να κρατήσει ως το τέλος;» ρώτησε η Ρόγιαν, κοιτώντας επιφυλακτικά το φράγμα.

«Ελπίζω πως ναι —μέχρι ν' αρχίσουν οι βροχές». Ο Νίκολας την τράβηξε να φύγουν. «Ας μη χάνουμε άλλο χρόνο εδώ. Πρέπει ν' αρχίσουμε δουλειά στην πισίνα του Τάιτα».

Ακολούθησαν την όχθη του καινούριου ποταμού που είχαν δημιουργήσει κατά μήκος της μακρόστενης κοιλάδας. Σε μερικά σημεία αναγκάστηκαν ν' ανεβούν στην πλαγιά για να προχωρήσουν, γιατί τα νερά είχαν σκεπάσει το παλιό μονοπάτι. Κάποτε έφτασαν στο σημείο όπου χυνόταν το ρυάκι που είχε την πηγή του στη σπηλιά με τις πεταλούδες που είχαν εξερευνήσει με τον Ταμρέ. Στάθηκαν στην όχθη και κοιτάχτηκαν στα μάτια χωρίς να πουν λέξη. Το ρυάκι είχε στερέψει.

Χωρίς να χάσουν καιρό, σκαρφάλωσαν στην πλαγιά, ακολουθώντας τη νωπή ακόμα κοίτη του ρυακιού, και με τα πολλά έφτασαν στην πηγή. Η είσοδος της σπηλιάς ήταν ακόμη πνιγμένη στις φτέρες και στα βρύα, αλλά σκοτεινή, σιωπηλή και άδεια χωρίς τον ήχο από κελάρυσμα νερού.

«Η πηγή στέρεψε!» ψιθύρισε εκστατικά η Ρόγιαν. «Τη στέρεψε το φράγμα. Αυτό αποδεικνύει ότι το νερό ερχόταν από την πισίνα του Τάιτα. Τώρα που εκτρέψαμε το ποτάμι, σταμάτησε η ροή». Τα μάτια της έλαμπαν από ενθουσιασμό κι αδημονία. «Ελα! Δεν έχουμε τίποτα να κάνουμε εδώ. Πάμε στην πισίνα του Τάιτα!»

Ο Νίκολας ήταν ο πρώτος που κατέβηκε στο ρήγμα. Αυτή τη φορά με κανονικό κάθισμα ασφαλείας και με σύστημα τροχαλίας που λειτουργούσε από το χείλος του γκρεμού. Καθώς ταλαντευόταν στον αέρα κατεβαίνοντας, το

κάθισμα άγγιξε το βράχο, με αποτέλεσμα να στριμωχτεί ο δεξιός του αντίχειρας ανάμεσα στο ξύλο και στην πέτρα. Φώναξε από τον πόνο κι όταν κατάφερε να τον ελευθερώσει, είδε ότι είχε γδαρθεί άσχημα και μάτωνε. Πονούσε πολύ, αλλά δεν ήταν τίποτε σοβαρό, οπότε κράτησε το δάχτυλο στο στόμα του μέχρι να σταματήσει το αίμα και ύστερα το ξέχασε. Δεν είχε ούτε το χρόνο ούτε τα μέσα να φροντίσει το τραύμα.

Είχε περάσει πια την προεξοχή του βράχου και το αβυσσαλέο ρήγμα ανοιγόταν κάτω από τα πόδια του, σκοτεινό και τρομακτικό. Η ματιά του καρφώθηκε στον κύκλο με το χαραγμένο σύμβολο πάνω στο βράχο, ανάμεσα στις δυο παράλληλες σειρές με τις τετραγωνισμένες κόγχες. Τώρα που ήξερε τι ν' αναζητήσει, ξεχώρισε εύκολα το περίγραμμα του γερακιού με το σπασμένο φτερό. Αυτό του έφτιαξε το κέφι και τον ενθάρρυνε. Ήταν φορές που είχε σκεφτεί κι αυτός, όπως και η Ρόγιαν, ότι τα είχαν φτιάξει όλα αυτά με τη φαντασία τους, αλλά το καρτούς του Τάιτα ήταν εκεί, σαν υπογραφή και υπόσχεση.

Κοίταξε κάτω από τα πόδια του προς το βυθό του ρήγματος και είδε αμέσως ότι ο καταρράχτης πάνω από την υδάτινη λεκάνη είχε μετατραπεί σ' ένα λεπτό ρυάκι νερού. Το λιγοστό νερό που κατέβαινε προερχόταν από τα μικρά κενά στο φράγμα κι από την αποστράγγιση του εδάφους της άδειας κοίτης.

Η στάθμη της μεγάλης λεκάνης είχε κατεβεί εντυπωσιακά. Ο Νίκολας διέκρινε καθαρά το σημάδι του νερού, σαν μια γραμμή κάτω από την οποία ο βράχος ήταν υγρός και πολύ πιο σκούρος. Δεκαπέντε μέτρα βράχου που βρίσκονταν κάτω από το νερό ήταν τώρα εκτεθειμένα, καθώς κι άλλα οχτώ ζευγάρια κόγχες. Εκεί που κάποτε είχε αναγκαστεί να βουτήξει στα βαθιά για να τις μετρήσει, τώρα τις έβλεπε όλες έξω από το νερό.

Ωστόσο, η λεκάνη δεν είχε αδειάσει εντελώς. Ο βυθός της είχε σχήμα πιάτου και η κεντρική περιοχή βρισκόταν χαμηλότερα από το σημείο εξόδου του νερού, οπότε ήταν αδύνατο ν' αδειάσει μόνο με τη δύναμη της βαρύτητας. Τα νερά που είχαν παγιδευτεί στο κέντρο σχημάτιζαν μια μικρή σκοτεινή λίμνη που την περιέβαλλε μια φαρδιά λωρίδα στεγνού βυθού. Πάνω σ' αυτή τη λωρίδα κατέβηκε ο Νίκολας, πάτησε κι ελευθερώθηκε από το κάθισμα. Του φάνηκε περίεργο να στέκεται σε στέρεο βράχο, εκεί που την προηγού-

μενη φορά είχε παλέψει για να σώσει τη ζωή του από το τρομερό ρεύμα που τον ρουφούσε προς τη σήραγγα.

Κοίταξε ψηλά, εκεί που οι ακτίνες του ήλιου τρύπωναν από το στενό λαιμό του ρήγματος. Ο κρύος, υγρός αέρας στα γυμνά του μπράτσα τον έκανε ν' ανατριχιάσει και το στομάχι του σφίχτηκε ξαφνικά από μια αλλόκοτη, δυσάρεστη αίσθηση. Ένωσε σαν να βρισκόταν βαθιά στο πηγάδι ενός ορυχείου. Τράβηξε το σκοινί για ν' ανεβάσουν ξανά το κάθισμα ψηλά και ύστερα κατευθύνθηκε προς τις κόγχες στο βράχο, βαδίζοντας αργά και προσεκτικά πάνω στη λωρίδα του αποστραγγισμένου βυθού.

Τώρα διέκρινε το στόμιο που παραλίγο να τον είχε ρουφήξει στα βάθη του σκοτεινού και γλιστερού λαιμού του. Ήταν σχεδόν ολόκληρο βυθισμένο στο νερό, σ' ένα βαθούλωμα της λεκάνης που ο βυθός είχε κλίση προς το βράχο. Αυτό που πρόβαλλε από το νερό ήταν η καμπύλη κορυφή μιας ακανόνιστης τρύπας, στα πόδια των δυο παράλληλων γραμμών που σχημάτιζαν οι κόγχες πάνω στο βράχο. Το υπόλοιπο ήταν κάτω από το νερό.

Η στεγνή μαρκίζα όπου πατούσε ο Νίκολας όλο και στένευε όσο προχωρούσε προς το άνοιγμα, μέχρι που αναγκάστηκε να περπατάει πλάγια, με την πλάτη του κολλημένη στο βράχο. Τελικά, έφτασε σ' ένα σημείο που δεν μπορούσε να πάει παρακάτω χωρίς να βρέξει τα πόδια του. Δεν είχε τρόπο να υπολογίσει το βάθος του νερού, που ήταν σκοτεινό, θολό κι απωθητικό στην όψη.

Αποφεύγοντας να μπει στο νερό, κάθισε ανακούρκουδα στο κομμάτι του στεγνού βράχου και τεντώθηκε όσο γινόταν χωρίς να χάσει την ισορροπία του. Πιασμένος από το βράχο με το ένα χέρι για να κρατιέται, έχωσε το άλλο κάτω από το νερό, προς το άνοιγμα.

Το χέιλος της τρύπας ήταν λείο στην αφή, όπως το θυμόταν, και του άφησε ξανά την εντύπωση ότι ήταν πολύ ομαλό και προσεκτικά κομμένο. Τράβηξε το χέρι του για να διπλώσει όσο μπορούσε ψηλότερα το μανίκι του πουκαμίσου του και πρόσεξε ότι ο αντίχειράς του είχε ματώσει ξανά. Τον αγνόησε κι έχωσε πάλι το χέρι του στο νερό, σκύβοντας ακόμα περισσότερο από πριν, για να ανιχνεύσει την περιφέρεια της τρύπας. Ψηλαφώντας, αισθάνθηκε κάτι σαν χώρισμα, που θα μπορούσε να είναι η γραμμή της ένωσης δυο ογκόλιθων τοιχοποιίας, και τεντώθηκε λίγο ακόμα προσπαθώντας να το ακολουθήσει.

Ξαφνικά, κάτι ζωντανό, γρήγορο και ογκώδες σπαρτάρισε μέσα στο νερό, ακριβώς μπροστά στο πρόσωπό του. Αντιδρώντας αντανάκλαστικά, ο Νίκολας τράβηξε απότομα το χέρι του έξω. Το πλάσμα ακολούθησε το χέρι του στην επιφάνεια, σκίζοντας τη γυμνή σάρκα του με κάτι μακριά, λεπτά δόντια, σουβλερά σαν βελόνες, κι ο Νίκολας είδε φευγαλέα ένα κεφάλι, μαύρο κι αποκρουστικό σαν του παρακούντα. Ταυτόχρονα, κατάλαβε από ένστικτο ότι ήταν η μυρωδιά του αίματος αυτό που είχε προσελκύσει το σαρκόβоро πλάσμα.

Πετάχτηκε όρθιος κι άρχισε να υποχωρεί με πλάγια βήματα πάνω στο στενό πέραςμα, κρατώντας το πληγωμένο μπράτσο του. Μόνο ένα από τα δόντια τον είχε αγγίξει, αλλά είχε σκίσει το δέρμα του σαν ξυράφι —μια ρηχή, μακριά πληγή στη ράχη του μπράτσου απ' όπου κυλούσε άφθονο το αίμα, στάζοντας στο βράχο και στο νερό μπροστά στα πόδια του.

Αμέσως, μια φοβερή αναταραχή έγινε στο νερό. Σκοτεινές φιδίσιες σιλουέτες συστρέφονταν φρενιασμένα και τινάζονταν προς την επιφάνεια. Ο Νίκολας, με την πλάτη κολλημένη στο βράχο, παρακολουθούσε με τρόμο κι αποστροφή τα υδρόβια αυτά πλάσματα που έμοιαζαν με φίδια —μαύρα, γυαλιστερά και χοντρά ίσαμε το μπράτσο του.

Σμέρνες! συνειδητοποίησε έντρομος. Γιγάντιες τροπικές σμέρνες!

Φυσικά, τις είχε τραβήξει το αίμα. Η δραματική πτώση της στάθμης του νερού τις είχε παγιδέψει στα υπολείμματα της λίμνης και ήταν τόσο πολλές, που σίγουρα θα είχαν ήδη καταβροχθίσει όσα ψάρια είχαν την ατυχία να παγιδευτούν μαζί τους. Τώρα ήταν κυριολεκτικά λιμασμένες. Και ήταν σχεδόν βέβαιο ότι όσες λιμούλες νερού είχαν απομείνει στην παλιά κοίτη, μέσα στο ρήγμα, ήταν γεμάτες απ' αυτά τα τέρατα. Ευτυχώς γι' αυτόν που την προηγούμενη φορά που είχε βουτήξει δεν είχε καμιά ανοιχτή πληγή. Θα τον είχαν καταβροχθίσει ζωντανό.

Ο Νίκολας υποχώρησε στο φαρδύτερο κομμάτι του βράχου, έλυσε το βαμβακερό μαντίλι που είχε δεμένο στο λαιμό του κι έδεσε την πληγή στο μπράτσο του. Οι σμέρνες ήταν θανάσιμο εμπόδιο στην προσπάθειά τους να εξερευνήσουν το άνοιγμα. Όμως, είχε αρχίσει ήδη να σκέφτεται με ποιο τρόπο θα μπορούσε να τις εξολοθρεύσει, ώστε να συνεχίσουν το έργο τους.

Η αναταραχή στη λίμνη κόπασε σιγά σιγά και η επιφάνεια του νερού ξανάγινε ήρεμη κι ακύμαντη. Ο Νίκολας

κοίταξε ψηλά και είδε τις λεπτές, καλλίγραμμες γάμπες της Ρόγιαν να προβάλλουν από το εναέριο κάθισμα που κατέβαινε προς το μέρος του.

«Βρήκες τίποτα;» του φώναξε η Ρόγιαν από ψηλά. «Υπάρχει σήραγγα τελικά ή...» Η φωνή της κόπηκε απότομα, καθώς πρόσεξε το αίμα στα ρούχα του και το μπράτσο του που ήταν δεμένο με το μαντίλι. «Θεέ μου! Τι έπαθες;» φώναξε αναστατωμένη. «Είσαι χτυπημένος. Είναι σοβαρό;» Τα πόδια της άγγιξαν το βράχο λίγο μακρύτερα από κει όπου στεκόταν ο Νίκολας κι αμέσως πήδηξε από το κάθισμα, έτρεξε κοντά του κι έπιασε το χέρι του να εξετάσει την πληγή. «Πώς το έπαθες αυτό;»

«Δεν είναι τόσο σοβαρό όσο δείχνει», την καθησύχασε ο Νίκολας. «Πολύ αίμα, αλλά το τραύμα είναι επιφανειακό».

«Πώς το έπαθες;» επέμεινε η Ρόγιαν.

Αντί γι' απάντηση, ο Νίκολας έσκισε μια άκρη από το μουσκεμένο στο αίμα μαντίλι του, την έκανε μπαλάκι και την πέταξε στη λίμνη. «Κοίτα!» της είπε μόνο.

Η Ρόγιαν άφησε ένα ουρλιαχτό τρόμου καθώς τα νερά γέμισαν ξαφνικά από τις απαίσιες φιδίσιες σιλουέτες. Ένα από τα σαρκοβόρα πλάσματα τινάχτηκε φτάνοντας ως τα μισά του βράχου πριν ξαναγλιστρήσει στο νερό, αφήνοντας πίσω του μια σιχαμερή γραμμή από γυαλιστερή βλέννα πάνω στη μαύρη πέτρα.

«Ο Τάιτα έστειλε τα μαντρόσκυλά του να μας υποδεχτούν», σχολίασε ο Νίκολας. «Πρέπει οπωσδήποτε ν' ασχοληθούμε μ' αυτά τα γλυκύτατα ζωάκια πριν επιχειρήσουμε να εξερευνήσουμε το υποβρύχιο τούνελ».

Η καλαμένια σκαλωσιά που έστησαν ο Νίκολας και ο Σκαπανέας στον γκρεμό στηριζόταν στις κόγχες που είχαν σκαφτεί στο βράχο για τον ίδιο σκοπό, πριν από τέσσερις χιλιάδες χρόνια περίπου. Ο Τάιτα μάλλον είχε δέσει τους κορμούς των μπαμπού με λιάνες από τα δέντρα, αλλά ο Σκαπανέας προτίμησε, με το δίκιο του, το χοντρό ατσάλινο σύρμα και η κατασκευή έγινε αρκετά γερή και στέρεη ώστε να σηκώνει το βάρος πολλών αντρών ταυτόχρονα. Η ομάδα των Βουβάλων σχημάτισε ανθρώπινη αλυσίδα που περνού-

σε όλα τα υλικά και τα εργαλεία, χέρι με χέρι, στη σκαλωσιά ως κάτω στο βυθό.

Το πρώτο που κατέβασαν ήταν μια φορητή γεννήτρια τύπου Χόντα EM500. Ο Σκαπανέας τη συνέδεσε αμέσως με τα φώτα που είχε στερεώσει κατά μήκος του βράχου, γύρω από την πισίνα του Τάιτα. Η μικρή πετρελαιομηχανή δούλευε ομαλά, χωρίς πολύ θόρυβο, αλλά η ισχύς που παρήγαγε ήταν εντυπωσιακή. Οι προβολείς έδωξαν τις σκιές ακόμη κι από τις πιο σκοτεινές γωνιές του σπηλαίου και φωτίσαν την κυκλική λεκάνη του βυθού σαν σκηνή θεάτρου.

Η διάθεσή τους άλλαξε ως διά μαγείας. Όλοι έγιναν πιο κεφάτοι και σίγουροι για τις κινήσεις τους. Καθώς η Ρόγιαν κατέβαινε τη σκαλωσιά για να πάει κοντά στον Νίκο και στον Σκαπανέα, άκουγε τους εργάτες να γελάνε και ν' ανταλλάσσουν κουβέντες και πειράγματα.

«Τώρα που σιγουρευτήκαμε ότι δουλεύουν τα φώτα, σβήστε τα!» διέταξε ο Νίκος.

«Γιατί; Είναι πολύ σκοτεινά και μελαγχολικά εδώ κάτω χωρίς φως», διαμαρτυρήθηκε η Ρόγιαν.

«Οικονομία στα καύσιμα», της εξήγησε ο Νίκος. «Δεν υπάρχει βενζινάδικο εδώ κοντά κι έχουμε διακόσια λίτρα απόθεμα όλα κι όλα. Μόλο που η μικρή μας Χόντα δεν καίει πολύ, πρέπει να είμαστε προσεκτικοί με το πετρέλαιο. Δεν ξέρουμε για πόσο καιρό θα χρειαστούμε φως μέσα στο τούνελ».

Η Ρόγιαν ανασήκωσε τους ώμους της, αλλά όταν ο Σκαπανέας έσβησε τη γεννήτρια κι όλα ξανάγιναν σκοτεινά και μελαγχολικά, κοίταξε τα μαύρα νερά και μόρφασε.

«Και με τα ζωάκια που κυκλοφορούν εδώ μέσα τι θα κάνουμε;» ρώτησε, στρέφοντας το βλέμμα της στο μπράτσο του Νίκου.

«Ο Σκαπανέας κι εγώ έχουμε ένα σχέδιο».

Η Ρόγιαν στάθηκε παράμερα και παρακολουθούσε τις προετοιμασίες. Οι εργάτες κατέβασαν καμιά δεκαριά άδειους κλωβούς και τους τοποθέτησαν στην άκρη της λεκάνης. Εκεί τους γέμισαν με πέτρες που μάζεψαν από την άδεια κοίτη του ποταμού, χωρίς όμως να τους παραφορτώσουν, γιατί θα ήταν αδύνατο να τους χειριστούν αν γίνονταν πολύ βαριοί. Εκεί κάτω δεν είχαν το φορτωτή να τους κουβαλήσει κι έπρεπε να βασιστούν στην ξεπερασμένη τεχνολογία της απλής μυϊκής δύναμης. Τα λιγοστά φύλλα PVC που είχαν περισσέψει ίσα που έφτασαν για να τυλίξουν εξωτερικά τους κλωβούς, για να τους αδιαβροχοποιήσουν.

«Και με τις σμέρνες τι θα κάνεις;» επέμεινε η Ρόγιαν, που την είχαν κατατρομάξει αυτά τα σαρκοβόρα ερπετά του νερού. «Δεν μπορείς να στείλεις τους άντρες στο νερό όσο είναι αυτές εκεί μέσα».

«Κοίτα να μαθαίνεις», της απάντησε ο Νίκολας μ' ένα μυστηριώδες χαμόγελο. «Θα τα περιποιηθώ ιδιαιτέρως τα αγαπημένα σου ζωάκια, όταν έρθει η ώρα».

Όταν τελείωσαν οι προετοιμασίες, ο Νίκολας τους έδωσε όλους, δίνοντας εντολή ν' ανεβούν ψηλά στη σκαλωσιά και να περιμένουν. Στην άκρη της λίμνης έμεινε μόνο αυτός. Στον ώμο του είχε κρεμασμένη μια τσάντα με χειροβομβίδες, που είχε πάρει από τον Μεκ Νιμούρ μετά από κάμποσα παρακάλια.

Έβγαλε δυο από τη σακούλα, κράτησε από μια σε κάθε χέρι και στάθηκε για μια στιγμή διστακτικός. «Εφτά δευτερόλεπτα», θύμιζε στον εαυτό του. «Το μαγικό κατσαριδοκτόνο Κούνιντον-Χάρπερ θα δράσει σε εφτά δευτερόλεπτα».

Τράβηξε τις περόνες και πέταξε τις χειροβομβίδες στη μέση της λίμνης. Αμέσως μετά έτρεξε να χωθεί στην πιο μακρινή γωνιά της λεκάνης. Γονάτισε με το πρόσωπο στο βράχο και βούλωσε τ' αυτιά του με τις παλάμες.

Με τα μάτια σφαλισμένα και κρατώντας την ανάσα του, περίμενε την έκρηξη. Ο πέτρινος βυθός τραντάχτηκε κάτω από τα πόδια του και τα ωστικά κύματα των δυο απανωτών εκρήξεων τον χτύπησαν σαν γιγάντιες γροθιές. Ο κρότος ήταν τρομακτικά δυνατός στον κλειστό χώρο που λειτουργούσε σαν ηχείο. Δυο στήλες νερού τινάχτηκαν ψηλά στον αέρα, χτύπησαν το βράχο κι έπεσαν σαν πυκνή βροχή στο κεφάλι του, μουσκεύοντάς τον.

Όταν κόπασε ο αντίλαλος, ο Νίκολας σηκώθηκε δειλά δειλά. Η ακοή του δεν είχε επηρεαστεί ούτε είχε υποστεί καμιά άλλη βλάβη εκτός από το κατάβρεγμα. Στα νερά της λίμνης η αναταραχή ήταν τρομερή. Δεκάδες σμέρνες σπαρταρούσαν, συστρέφονταν ή επέπλεαν ψόφιες, με τις άσπρες κοιλιές τους προς τα πάνω, άλλες πετσοκομμένες, άλλες τρελαμένες από την έκρηξη. Ξέροντας πόσο ανθεκτικά είναι αυτά τα τέρατα, ο Νίκολας υπέθεσε ότι αρκετές θα επιζούσαν και θα γιατρεύονταν, αλλά προς το παρόν είχαν εξουδετερωθεί.

Έκανε τα χέρια του χωνί και φώναξε προς τα πάνω: «Όλα εντάξει, Σκαπανέα! Στείλ' τους κάτω!»

Οι εργάτες κατέβηκαν μπουλούκι από τη σκαλωσιά και μαζεύτηκαν στη στενή όχθη της λίμνης, κατάπληκτοι από το

θέαμα. Ύστερα, οι περισσότεροι έσκυψαν στο νερό κι άρχισαν να ψαρεύουν τις σκοτωμένες σμέρνες.

«Τις τρώτε;» ρώτησε ο Νίκολας έναν από τους μοναχούς.

«Πολύ καλό!» αποκρίθηκε εκείνος σε σπαστά αγγλικά, τρίβοντας το στομάχι του για να γίνει σαφέστερος.

Μ' ένα καλάμι μπαμπού, ο Νίκολας μέτρησε το βάθος του νερού που έκλεινε την είσοδο της σήραγγας. Ήταν πάνω από το ύψος ενός κανονικού άντρα, επομένως δεν μπορούσαν να δουλέψουν πατώντας στο βυθό. Έριξαν τους κλωβούς, κυλώντας τους από την όχθη, κι όταν απέκτησαν κάποιο πάτημα, συνέχισαν να τους στήνουν και να τους γεμίζουν μέσα στο νερό. Τους πήρε δυο μέρες να ολοκληρώσουν τη δουλειά, αλλά τελικά έχτισαν ένα μικρό φράγμα σε σχήμα μισοφέγγαρου μπροστά στην είσοδο της υποβρύχιας σήραγγας, αποκόβοντάς την από τον κύριο όγκο του νερού της λίμνης.

Με δερμάτινα ασκιά και με τα πηλίνα φλασκιά του τεζ, άρχισαν ν' αδειάζουν τα νερά από το εσωτερικό του μικρού φράγματος, πετώντας τα πάνω από τον τοίχο των κλωβών, στη λίμνη πίσω. Ο Νίκολας και η Ρόγιαν παρακολουθούσαν βουβοί και με δέος τη στάθμη του νερού να κατεβαίνει και ν' αποκαλύπτεται σταδιακά το μεγάλο άνοιγμα στο βράχο.

Σύντομα διαπίστωσαν ότι ήταν παραλληλόγραμμο, με φάρδος γύρω στα τρία μέτρα και ύψος περίπου δύο. Οι πλευρές και η οροφή είχαν φαγωθεί από τη συνεχή ροή του νερού, αλλά όσο κατέβαινε η στάθμη άρχισαν να προβάλλουν τ' απομεινάρια των μικρών ογκόλιθων που κάποτε πρέπει να ήταν ο χτισμένος τοίχος που έφραζε την είσοδο. Οι τέσσερις τελευταίες σειρές βρίσκονταν ακόμα στη βάση, εκεί που τις είχαν χτίσει οι αρχαίοι μάστορες, αλλά οι υπόλοιπες πέτρες είχαν παρασυρθεί από χιλιάδες πλημμύρες στο εσωτερικό της σήραγγας, φράζοντάς τη στο μεγαλύτερο μέρος της.

Μη μπορώντας να συγκρατηθεί άλλο, ο Νίκολας κατέβηκε στο φράγμα. Δεν είχε αδειάσει ακόμα εντελώς και το νερό τού έφτανε ως τα γόνατα καθώς σκαρφάλωσε προς το άνοιγμα και προσπάθησε να τραβήξει με τα χέρια του μερικές από τις μεγάλες πέτρες που το έφραζαν.

«Είναι σίγουρα ένας διάδρομος», φώναξε στη Ρόγιαν, που δεν άντεξε κι εκείνη να περιμένει άλλο και κατέβηκε τσαλαβουτώντας στα νερά για να πάει κοντά του.

«Είναι φραγμένο!» είπε απογοητευμένη μόλις έφτασε στην είσοδο. «Λες να το έκανε επίτηδες ο Τάιτα;»

«Δεν αποκλείεται», είπε ο Νίκολας. «Πολλές απ' αυτές τις κροκάλες και τα σκουπίδια τα έχει κουβαλήσει το ποτάμι, αλλά μπορεί ο Τάιτα να γέμιζε με πέτρες το διάδρομο καθώς υποχωρούσε προς την έξοδο».

«Θα χρειαστεί τρομερή δουλειά μόνο για να καθαρίσουμε τη σήραγγα και να δούμε πού βγάζει». Η Ρόγιαν είχε χάσει όλο τον αρχικό ενθουσιασμό της.

«Δυστυχώς, ναι», συμφώνησε ο Νίκολας. «Θα πρέπει να τραβήξουμε όλα αυτά τα μπάζα με τα χέρια». Σκαρφάλωσε έξω από το νερό κι έσκυψε να δώσει το χέρι του στη Ρόγιαν για να τη βοηθήσει ν' ανεβεί στην όχθη. «Πάλι καλά που έχουμε τους προβολείς», πρόσθεσε. «Θα βάλω τους εργάτες να δουλεύουν με βάρδιες νύχτα μέρα για να κάνουμε πιο γρήγορα».

Εφτιαξαν φράγμα στον Νταντέρα», είπε ο Ναχούτ Γκιουντάμπι κι ο Γκότχολντ φον Σίλερ τον κοίταζε κατάπληκτος.

«Φράγμα στο ποτάμι; Είσαι σίγουρος;»

«Μάλιστα, *χερ φον Σίλερ*. Πήραμε αναφορά από τον άνθρωπό μας που δουλεύει στα συνεργεία του Χάρπερ. Έχει πάνω από τριακόσιους εργάτες στο φαράγγι. Και δεν είναι μόνο αυτό. Κατέβασε με αλεξίπτωτα τεράστιες ποσότητες υλικού και εφοδίων. Είναι σαν στρατιωτική επιχείρηση. Ο άνθρωπός μας μου είπε ότι έχουν μέχρι κι έναν εκσκαφέα ή φορτωτή, κάποιο βαρύ μηχάνημα τέλος πάντων, με το οποίο δουλεύουν».

Ο φον Σίλερ κοίταξε τον Χελμ στην απέναντι πλευρά του τραπεζιού, περιμένοντας τη δική του επιβεβαίωση. Ο Χελμ έγνεψε καταφατικά. «Είναι αλήθεια, *χερ φον Σίλερ*. Ο Χάρπερ πρέπει να έχει ξοδέψει τεράστια ποσά γι' αυτή την επιχείρηση. Μόνο οι αερομεταφορές θα του κόστισαν πενήντα εκατομμύρια».

Ο φον Σίλερ ένωσε τα πρώτα τσιμπίματα πάθους από τη στιγμή που έλαβε το επείγον μήνυμα που τον καλούσε να έρθει από τη Φρανκφούρτη. Είχε πετάξει κατευθείαν στην Αντίς Αμπέμπα, όπου τον περίμενε το ελικόπτερο για να τον μεταφέρει στη βάση του Πήγασου, στο οροπέδιο πάνω από το φαράγγι του Αμπάι.

Αν ήταν αλήθεια όλα αυτά —και δεν αμφέβαλλε για το λόγο του Χελμ—, τότε ο Χάρπερ ασχολιόταν με κάτι πάρα

πολύ σημαντικό. Δεν ήταν εύκολη δουλειά να φράξει κανείς ολόκληρο ποτάμι σε μια περιοχή τόσο άγρια και με τόσο πρωτόγονα μέσα στη διάθεσή του. Ούτε ήταν κάτι που θα αποφάσιζε κανείς να κάνει χωρίς την προοπτική πολύ σημαντικού κέρδους. Θαύμασε, άθελά του, τον Άγγλο για την αποφασιστικότητα του αλλά και για το επίτευγμά του.

«Δείξε μου πού ακριβώς έχτισε το φράγμα», διέταξε τον Χελμ κι εκείνος έκανε υπάκουα το γύρο του τραπεζιού για να πάει κοντά του.

Πάνω στη δορυφορική φωτογραφία που είχε προστά του ο φον Σίλερ, ο Χελμ έκανε έναν κύκλο με κόκκινο μαρκαδόρο στο σημείο που υπήρχε τώρα το φράγμα. Το μελέτησαν και οι δυο για λίγο και ύστερα ο φον Σίλερ ζήτησε τη γνώμη του συνεργάτη του. «Τι συμπεραίνεις εσύ, Χελμ;»

Ο σωματώδης Τεξανός κούνησε το κεφάλι του. «Μόνο υποθέσεις μπορώ να κάνω».

«Κάν' τες, λοιπόν!» τον πρόσταξε ο φον Σίλερ, αλλά ο Χελμ δίσταζε και πάλι.

«Εμπρός, λέγε!»

«Μπορεί να ήθελε να στείλει το νερό αλλού για να καθαρίσει μια περιοχή, να ξεπλύνει κάποιο κοίτασμα χρυσού, ίσως, ή αρχαία αντικείμενα θαμμένα στη γη· ή να διαβρώσει έναν ολόκληρο χωμάτινο λόφο που μπορεί να κρύβει την είσοδο του τάφου...»

«Παρατραβηγμένο!» τον διέκοψε ο φον Σίλερ. «Πολύ κοπιαστικός κι αναποτελεσματικός τρόπος ανασκαφής».

«Συμφωνώ κι εγώ ότι είναι παρατραβηγμένο», πετάχτηκε ο Ναχούτ Γκιουντάμπι, αλλά κανείς δεν του έδωσε σημασία.

«Δε σκέφτηκες τίποτ' άλλο;» ρώτησε ο φον Σίλερ τον Χελμ.

«Ο μόνος άλλος λόγος που θα σταματούσαν ένα ποτάμι είναι για ν' αποκαλύψουν κάτι που κρύβεται στην κοίτη του, κάτι που το σκεπάζει το νερό».

«Αυτό μοιάζει λογικότερο», είπε ο φον Σίλερ κι έστρεψε πάλι την προσοχή του στη φωτογραφία. «Τι υπάρχει μετά το φράγμα;»

«Το ποτάμι μπαίνει σε μια πολύ στενή και βαθιά χαράδρα, ένα ρήγμα στο βράχο που στο βάθος του κυλάει το νερό». Ο Χελμ ακούμπησε το δάχτυλό του στο σημείο. «Εδώ ακριβώς κάτω από το φράγμα. Η χαράδρα αυτή έχει μήκος γύρω στα δώδεκα χιλιόμετρα και τελειώνει λίγο πάνω από το μοναστήρι, όπου το ποτάμι ξεπηδάει από τα βράχια μ' ένα μεγάλο καταρράχτη. Έχω πετάξει με το ελικόπτερο πάνω

από την περιοχή και μοιάζει εντελώς απρόσιτη, αλλά...» Σταμάτησε απότομα και δαγκώθηκε.

«Αλλά... τι; Λέγε!»

«Μια φορά που πετούσαμε εκεί γύρω, είδαμε τον Χάρπερ με τη γυναίκα στην κορυφή του γκρεμού, πάνω από το ρήγμα». Έδειξε πάλι με το δάχτυλό του στη φωτογραφία. «Εδώ, σ' αυτό ακριβώς το σημείο».

Ο φον Σίλερ έσκυψε πάνω από τη φωτογραφία για να τη μελετήσει καλύτερα. «Και τι έκαναν εκεί;» ρώτησε χωρίς να σηκώσει το κεφάλι του.

«Τίποτα. Απλώς κάθονταν στην κορυφή του γκρεμού».

«Σας είχαν αντιληφθεί, όμως, έτσι δεν είναι;»

«Φυσικά. Πετούσαμε με το ελικόπτερο. Μας άκουσαν που πλησιάζαμε και μας κοίταζαν. Ο Χάρπερ, μάλιστα, μας κούνησε και το χέρι».

«Οπότε, θα είχαν σταματήσει οτιδήποτε έκαναν μόλις άκουσαν το ελικόπτερο να πλησιάζει», συμπέρανε ο φον Σίλερ. Μετά απ' αυτό έμεινε αμίλητος και συλλογισμένος για τόσο πολλή ώρα, που οι άλλοι δυο άντρες άρχισαν ν' ανταλλάσσουν ανήσυχα βλέμματα. Όταν ξαναμίλησε, το έκανε τόσο ξαφνικά, που ο Ναχούτ τινάχτηκε αλαφιασμένος.

«Ο Χάρπερ έχει κάποιο λόγο να πιστεύει ότι ο τάφος βρίσκεται στο φαράγγι κάτω από το φράγμα. Πότε και πώς έρχεστε σ' επαφή με τον κατάσκοπο που δουλεύει για τον Άγγλο;»

«Ο Χάρπερ ανεφοδιάζεται με τρόφιμα από τα χωριά του οροπεδίου», απάντησε ο Χελμ. «Οι γυναίκες κατεβάζουν ζώα για σφάξιμο και μεγάλα δοχεία με τεζ. Ο άνθρωπός μας στέλνει τις αναφορές του με κάποιες γυναίκες, όταν επιστρέφουν».

«Αρκετά!» Ο φον Σίλερ τον έκανε να σωπάσει μ' ένα αυταρχικό νεύμα. «Δε σου ζήτησα να μου πεις την ιστορία της ζωής του. Αυτό που μ' ενδιαφέρει να μάθω είναι αν ο Χάρπερ δουλεύει τώρα στο φαράγγι κάτω από το φράγμα. Πότε θα το ξέρουμε;»

«Μεθαύριο, το αργότερο», υποσχέθηκε ο Χελμ.

Ο φον Σίλερ στράφηκε προς το συνταγματάρχη Νόγκο, στην άλλη άκρη του τραπεζιού. Ως εκείνη τη στιγμή ο στρατιωτικός δεν είχε μιλήσει καθόλου, αλλά παρακολουθούσε τους άλλους κι άκουγε προσεκτικά.

«Πόσους άντρες έχεις στην περιοχή;»

«Τρεις λόχους —πάνω από τριακόσιους άντρες. Όλοι άριστα εκπαιδευμένοι. Έμπειροι από μάχες οι περισσότεροι».

«Πού τους έχεις τοποθετήσει; Δείξε μου».

Ο συνταγματάρχης σηκώθηκε και πήγε μπροστά στο χάρτη. «Ένας λόχος εδώ, άλλος ένας στο Ντέμπρα Μαριάμ, το κοντινότερο χωριό, κι ο τρίτος στα ριζά του γκρεμού, σε πλήρη ετοιμότητα για επίθεση στον καταυλισμό του Χάρπερ».

«Πιστεύω πως η επίθεση πρέπει να γίνει τώρα. Να τους χτυπήσουμε πριν προλάβουν ν' ανοίξουν τον τάφο και...» παρενέβη και πάλι ο Ναχούτ.

«Βούλωσ' το!» του πέταξε ο φον Σίλερ, χωρίς να τον κοιτάξει. «Θα ζητήσω τη γνώμη σου μόνο αν τη χρειαστώ».

Μελέτησε λίγο ακόμα το χάρτη πριν κάνει την επόμενη ερώτηση στον Νόγκο. «Πόσους άντρες διαθέτει αυτός ο αντάρτης πώς-τον-λένε, αυτός που έχει συμμαχήσει με τον Χάρπερ;»

«Ο Μεκ Νιμούρ δεν είναι αντάρτης. Είναι λήσταρχος, τρομοκράτης *σούφτα*, προδότης», διευκρίνισε με πάθος ο Νόγκο.

«Η ελευθερία του ενός είναι η τρομοκρατία του άλλου», σχολίασε παγερά ο φον Σίλερ. «Σε ρώτησα πόσους άντρες έχει».

«Όχι πολλούς. Λιγότερους από εκατό. Ίσως καμιά πενηνταριά μόνο. Τους έχει βάλει όλους να φυλάνε το φράγμα και τον καταυλισμό του Χάρπερ».

Ο φον Σίλερ κούνησε το κεφάλι του σκεπτικός. «Πώς γύρισε ο Χάρπερ στην Αιθιοπία άραγε; Ξέρω ότι πέταξε από τη Μάλτα, αλλά είναι αδύνατο να προσγειώθηκε το αεροπλάνο του στο φαράγγι».

Κατέβηκε από το βάθρο του μ' ένα πηδηχτό βήμα και πήγε στο παραθυράκι του τολ απ' όπου είχε πανοραμική θέα του τοπίου. Εκεί έμεινε κάμποση ώρα ακίνητος, να χαζεύει το πανόραμα της χαράδρας, μια απέραντη έκταση από γκρεμούς, βαθιές ρεματιές, βραχώδεις λόφους και άγονα, επίπεδα οροπέδια που έσβηναν σαν γαλαζωπά σχήματα στην απόσταση.

«Πώς ξαναμπήκε στη χώρα χωρίς να τον εντοπίσουν οι Αρχές; Έπεσε με αλεξίπτωτο, έτσι όπως κατέβασε και τα εφόδια;»

«Όχι», απάντησε ο Νόγκο. «Ο πληροφοριοδότης μου αναφέρει ότι ο Χάρπερ ανέβηκε το φαράγγι με τον Μεκ Νιμούρ και τους συμμορίτες του λίγες μέρες πριν πέσουν τα εφόδια».

«Από πού ήρθαν;» συνέχισε το συλλογισμό του ο φον Σίλερ. «Πού βρίσκεται το κοντινότερο σημείο όπου θα μπορούσε να έχει προσγειωθεί το αεροπλάνο;»

«Αφού ήρθαν με τον Μεκ Νιμούρ, τότε ήρθαν σίγουρα από το Σουδάν. Εκεί έχει τη βάση του ο τρομοκράτης. Κο-

ντά στα σύνορα υπάρχουν αρκετοί εγκαταλειμμένοι διάδρομοι. Ο πόλεμος, βλέπετε». Ο Νόγκο ανασήκωσε τους ώμους του. «Κρατάει είκοσι χρόνια τώρα κι ο στρατός μετακινείται συνεχώς...»

«Από το Σουδάν, ε;» Ο φον Σίλερ ακολούθησε με το δάχτυλό του τη συννοριακή γραμμή στο χάρτη. «Οπότε ανέβηκαν το ποτάμι από την όχθη».

«Είναι σχεδόν σίγουρο», συμφώνησε ο Νόγκο.

«Άρα είναι εξίσου σίγουρο ότι ο Χάρπερ θα επιχειρήσει να φύγει από τον ίδιο δρόμο. Θέλω να μετακινήσεις το λόχο από το Ντέμπρα Μαριάμ και να μοιράσεις τους άντρες εδώ κι εδώ, στις όχθες του ποταμού, κάτω από το μοναστήρι. Πρέπει να είναι σε ετοιμότητα να εμποδίσουν τον Χάρπερ να φτάσει στα σουδανικά σύνορα, αν σχεδιάζει να διαφύγει από κει».

«Μάλιστα. Κατάλαβα· πολύ καλή στρατηγική». Τα μάτια του Νόγκο έλαμψαν πίσω από τα γυαλιά του.

«Θέλω επίσης να μεταφέρεις όλους τους υπόλοιπους άντρες σου στα ριζά του γκρεμού. Θα τους πεις να αποφύγουν οποιαδήποτε επαφή με τους άντρες του Μεκ Νιμούρ, αλλά να είναι σε θέση να κινηθούν γρήγορα ώστε να καταλάβουν το φράγμα και τη χαράδρα κάτω απ' αυτό αμέσως μόλις σου δώσω εντολή».

«Πότε θα γίνει αυτό;» ρώτησε ο Νόγκο.

«Θα συνεχίσουμε να τους παρακολουθούμε. Αν ο Χάρπερ ανακαλύψει κάτι, θ' αρχίσει να βγάζει αντικείμενα. Τα περισσότερα θα είναι πολύ ογκώδη για να μπορέσει να τα κρύψει. Ο πληροφοριοδότης σου θα τα δει και θα μας ενημερώσει. Τότε θα επιτεθούμε».

«Θα έπρεπε να επιτεθούμε τώρα, *χερ φον Σίλερ*», πρότεινε ξανά ο Ναχούτ. «Πριν προλάβουν ν' ανοίξουν τον τάφο».

«Μη γίνεσαι ηλίθιος», τον αποπύρσε ο φον Σίλερ. «Αν χτυπήσουμε πρόωρα, ίσως διαπιστώσουμε ότι έχει μόνο μια γενική ιδέα και δεν έχει ανακαλύψει ακόμη ούτε την είσοδο».

«Θα μπορούσαμε να τον αναγκάσουμε...»

«Αν έμαθα κάτι στη ζωή μου, είναι ότι δεν μπορείς ν' αναγκάσεις ανθρώπους σαν τον Χάρπερ. Υπάρχει μια κατηγορία Άγγλων —τους θυμάμαι από τον πόλεμο...» Ο φον Σίλερ άφησε τη φράση του μισή. «Είναι δύσκολοι άνθρωποι. Όχι, δεν πρέπει να βιαστούμε. Θα έχουμε χρόνο να δράσουμε αφού κάνει ο Χάρπερ την ανακάλυψη». Στο βλοσυρό πρόσωπό του σχηματίστηκε ένα μικρό, παγερό χαμόγελο. «Το παιχνίδι της αναμονής. Αυτό θα παίξουμε τώρα».

Τα χαλάσματα που γέμιζαν τη σήραγγα δεν ήταν τόσο πυκνά ώστε να εμποδίζουν τη ροή του νερού ανάμεσά τους. Αν συνέβαινε αυτό, το ρεύμα δε θα είχε ρουφήξει τον Νίκολας προς την είσοδο, τότε που είχε βουτήξει για πρώτη φορά στη λίμνη. Υπήρχαν αρκετά κενά, εκεί που οι μεγάλες πέτρες ήταν πεσμένες λοξά ή που κάποιο κούτσουρο, φερμένο από το ποτάμι, είχε φρακάρει κάθετα στα τοιχώματα. Μέσα απ' αυτά τα ανοίγματα, το νερό έβρισκε το δρόμο του και κυλούσε σχεδόν ανεμπόδιστο προς την καρδιά του βράχου.

Παρ' όλα αυτά, οι ποταμίσιες πέτρες, τα ξύλα και τα χαλάσματα στοιβάζονταν εκεί μέσα αιώνες τώρα και οι εργάτες ξεθεώθηκαν στη δουλειά προκειμένου να τα ξεκολλήσουν και να τα απομακρύνουν. Την επιχείρηση δυσκόλευε ακόμα περισσότερο η στενότητα του χώρου. Μόνο τέσσερις άντρες χωρούσαν να δουλέψουν ταυτόχρονα μέσα στη σήραγγα. Οι υπόλοιποι έκαναν ουρά πίσω τους για να παίρνουν τα υλικά και να τα βγάζουν έξω από χέρι σε χέρι.

Ο Νίκολας άλλαζε βάρδιες ανά ώρα. Είχε άφθονη εργατική δύναμη στη διάθεσή του και με τις συχνές αλλαγές, οι καινούριοι ήταν πάντα φρέσκοι, ξεκούραστοι και πρόθυμοι να κερδίσουν τα πριμ που τους έταζε ανάλογα με την πρόοδο της δουλειάς. Με κάθε αλλαγή βάρδιας, ο Νίκολας χωνόταν στη σήραγγα, με την κορδέλα του Σκαπανέα στο χέρι, για να μετρήσει πόσο είχαν προχωρήσει σε βάθος.

«Τριάντα δύο μέτρα! Μπράβο στους Βουβάλους», είπε στον Χανσίτ Σερίφ, τον επιστάτη της ομάδας, και ύστερα κοίταξε το λεπτό ρυάκι του νερού που κυλούσε κάτω από τα πόδια του. Ο πυθμένας της σήραγγας είχε μια ελαφριά, σταθερή κατηφορική κλίση. Ο Νίκολας στράφηκε και κοίταξε πίσω, προς τη μεριά της λίμνης. Στο φως των προβολέων διαγραφόταν ξεκάθαρα το ορθογώνιο σχήμα της εισόδου. Ήταν σίγουρος πια ότι αυτή η σήραγγα είχε σχεδιαστεί από μηχανικό.

Έστρεψε πάλι την προσοχή του στο νερό που κυλούσε προς το βάθος και προσπάθησε να υπολογίσει πόσο είχαν κατεβεί σε σχέση με την αρχική στάθμη του ποταμού. «Γύρω στα είκοσι πέντε μέτρα», μονολόγησε. «Γι' αυτό κόντεψε να με συνθλίψει η πίεση όταν με...» Σώπασε απότομα καθώς το μάτι του έπεσε σ' ένα αντικείμενο με ασυνήθιστο σχήμα, μισοθαμμένο στη λάσπη. Έσκυψε αμέσως και το ελευθέρωσε. Ύστερα το πήγε κοντά σ' έναν από τους προβολείς για να το

δει καλύτερα. Όπως καθάριζε τη λάσπη τρίβοντας την επιφάνεια με τον αντίχειρα, άρχισε να χαμογελάει.

Τσαλαβουτώντας στα νερά, όρμησε προς την έξοδο τρέχοντας και φωνάζοντας τη Ρόγίαν. Με το που βγήκε σείοντας θριαμβευτικά το αντικείμενο πάνω από το κεφάλι του, την είδε καθισμένη πάνω στους κλωβούς. «Κοίτα εδώ. Τι σου λέει αυτό;» τη ρώτησε.

Η Ρόγίαν έσκυψε και του το άρπαξε από το χέρι. «Χριστέ μου!» τσίριξε. «Πού το βρήκες αυτό, Νίκι;»

«Χωμένο στη λάσπη, εκεί που είχε πρωτοπέσει πριν από χιλιάδες χρόνια. Εκεί που έπεσε προφανώς από κάποιον εργάτη του Τάιτα, που ίσως κρυφόπινε πίσω από την πλάτη του επιστάτη».

Η Ρόγίαν σήκωσε το θραύσμα του αρχαίου αγγείου στο φως. «Έχεις δίκιο, Νίκι. Είναι κομμάτι από στάμνα κρασιού. Να η καμπύλη του λαιμού, να και το χείλος. Κι αν υπήρχε έστω και μια αμφιβολία, που δεν υπάρχει, η μαύρη γραμμή στο χείλος χρονολογεί το είδος της επεξεργασίας του πηλού στην εποχή που μας ενδιαφέρει: όχι παλιότερα από το 2000 π.Χ.»

Με το κομμάτι του αρχαίου αγγείου στο χέρι της, πήδηξε μέσα στη λάσπη κι αγκάλιασε ενθουσιασμένη τον Νικόλας από το λαιμό.

«Κι άλλη απόδειξη, Νίκι. Βαδίζουμε πάνω στα ίχνη του Τάιτα. Δεν μπορείς να τους βάλεις να καθαρίσουν πιο γρήγορα; Τον φτάσαμε το παλιοκατεργάρι!»

Στα μισά της επόμενης βάρδιας, από το εσωτερικό της σήραγγας ακούστηκαν φωνές ενθουσιασμού κι ο Νικόλας έτρεξε κατευθείαν κάτω.

«Τι έγινε, Χανσίτ;» ρώτησε τον επιστάτη. «Γιατί φωνάζετε;»

Ο Χανσίτ χαμογελούσε και τ' άσπρα δόντια του άστραφταν πάνω στο μαύρο, λασπωμένο πρόσωπό του. «Βρήκαμε άνοιγμα, εφέντι».

Ο Νικόλας έτρεξε ανοίγοντας δρόμο ανάμεσα στους εργάτες. Είχαν ανασηκώσει ένα μεγάλο ογκόλιθο από το σωρό με τα χαλάσματα και πίσω του υπήρχε κενό. Ο Νικόλας έριξε το φως του φακού του προς τα εκεί, αλλά διέκρινε ελάχιστα πράγματα εκτός από ένα μεγάλο, σκοτεινό χώρο.

Έκανε μερικά βήματα πίσω και χτύπησε τον επιστάτη στον ώμο. «Μπράβο, Χανσίτ. Ένα δολάριο πριμ σε κάθε εργάτη της ομάδας. Αλλά μη σταματάτε! Βάλ' τους να καθαρίσουν όλο το πέρασμα».

Δεν ήταν τόσο εύκολο. Άλλαξαν ακόμα δυο βάρδιες μέχρι ν' αδειάσει εντελώς η σήραγγα από τις πέτρες και τα σπασμένα βράχια. Και τότε ο Νίκολας με τη Ρόγιναν στάθηκαν στο κατώφλι του υπόγειου σπηλαιού όπου φαινόταν να καταλήγει η σήραγγα.

«Τι να συνέβη εδώ; Τι να το προκάλεσε αυτό;» Η φωνή της Ρόγιναν ήταν γεμάτη απορία, καθώς το βλέμμα της ακολουθούσε τη φωτεινή δέσμη του φακού.

«Πρέπει να έγινε κάποια κατάρρευση. Προφανώς υπήρχαν κάποιες περιοχές μαλακών πετρωμάτων στο γεωλογικό στρώμα τα οποία αποσάθρωσε το νερό, με αποτέλεσμα να καταρρεύσει μεγάλο μέρος της οροφής της σήραγγας, αλλά κυρίως το δάπεδο».

Ο Νίκολας έριξε το φως μπροστά και κάτω. Ο βράχος είχε εξαφανιστεί και στη θέση του υπήρχε μια τεράστια, βαθιά τρύπα. Κάνα δυο μέτρα μπροστά από το σημείο που στέκονταν, η τρύπα ήταν γεμάτη με νερό και σχημάτιζε μια μεγάλη, σχεδόν κυκλική λίμνη με κάθετα τοιχώματα. Πάνω από τα κεφάλια τους, η πεσμένη οροφή σχημάτιζε έναν τεράστιο θόλο με ανώμαλη επιφάνεια και η αντίπερα άκρη της λίμνης χανόταν στο σκοτάδι, γύρω στα είκοσι μέτρα μακριά τους.

Δεν υπήρχε τρόπος να ξεπεράσουν αυτό το εμπόδιο χωρίς να μπουν στο νερό. Ο Νίκολας φώναξε στον Χανσίτ να του φέρει ένα από τα μακριά καλάμια μπαμπού που είχαν χρησιμοποιήσει για να φτιάξουν τη σκαλωσιά. Το καλάμι ήταν έξι μέτρα μακρύ και χρειάστηκε να κάνουν διάφορες μανούβρες για να το στρίψουν και να το κατεβάσουν στο πελώριο πηγάδι. Ο Νίκολας αναζήτησε το βυθό μετακινώντας το καλάμι και κατεβάζοντάς το όσο πιο βαθιά μπορούσε να φτάσει.

«Δε βρίσκω πάτο», είπε τελικά στη Ρόγιναν. «Ξέρεις τι πιστεύω;» Μάζεψε το καλάμι και το ξανάδωσε στον Χανσίτ.

«Πες μου», τον παρακίνησε η Ρόγιναν.

«Πιστεύω ότι αυτό είναι το φυσικό ρήγμα στο βράχο που οδηγεί το νερό στην πίσω πλευρά της πλαγιάς, όπου εμφανίζεται ξανά από τη σπηλιά με τις πεταλούδες. Το ποτάμι έχει χαράξει το δικό του μονοπάτι».

«Τότε, γιατί δεν άδειασε κι αυτό, αφού η πηγή έχει στερέψει;» τον ρώτησε η Ρόγιναν, κοιτώντας δύσπιστα το πηγάδι.

«Προφανώς, το κομμάτι αυτό βρίσκεται χαμηλότερα από το υψομετρικό επίπεδο της πηγής, που, με τη σειρά της, εί-

ναι χαμηλότερα από την είσοδο της σήραγγας. Το νερό παγιδεύτηκε όπως στη λεκάνη ενός νιπτήρα».

Ο Νίκολας φώτισε την επιφάνεια με το φακό και η Ρόγιναν άφησε μια τρομαγμένη κραυγή καθώς μια από τις γιγάντιες σμέρνες πετάχτηκε στην επιφάνεια, έχοντας μαγνητιστεί από το φως.

«Σιχαμένα πλάσματα!» Η Ρόγιναν ανατρίχιασε και τραβήχτηκε προς τα πίσω. «Έχουν γεμίσει το ποτάμι».

Η μακριά, μαύρη σιλουέτα έκανε αργά το γύρο του μεγάλου πηγαδιού και ύστερα εξαφανίστηκε στα βάθη απ' όπου είχε ανεβεί.

«Αν είναι όπως τα λες κι έχει καταρρεύσει ένα μέρος της σήραγγας του Τάιτα, τότε ο διάδρομος θα πρέπει να συνεχίζεται απέναντι». Η Ρόγιναν έδειξε με το δάχτυλό της προς την άλλη μεριά του πηγαδιού κι ο Νίκολας έστρεψε αμέσως το φακό προς την ίδια κατεύθυνση.

«Να το, Νίκι! Εκεί!»

Το σκοτεινό ορθογώνιο άνοιγμα φάνηκε καθαρά στην απέναντι όχθη.

«Και τώρα; Πώς φτάνουμε εκεί;» αναρωτήθηκε η Ρόγιναν απαρηγόρητη.

«Η απάντηση είναι: Όχι και τόσο εύκολα. Να πάρει και να σηκώσει!» βλαστήμησε ο Νίκολας. «Θα φάμε άλλες δυο μέρες. Πρέπει να στήσουμε κάποια γέφυρα».

«Τι είδους γέφυρα;»

«Φώναξέ μου τον Σκαπανέα. Είναι η ειδικότητά του».

Ο Σκαπανέας στάθηκε στο χείλος του πηγαδιού και κοίταξε απέναντι, βλοσυρός και συνοφρυωμένος. «Πλωτή γέφυρα», γνωμάτευσε τελικά. «Πόσες φουσκωτές βάρκες έχεις στην κρυψώνα;»

«Ξέχνα το, Σκαπανέα!» Ο Νίκολας κούνησε ζωηρά το κεφάλι του. «Δεν πρόκειται ν' ακουμπήσεις τα βρομόχερά σου στις βάρκες μου».

«Όπως επιθυμείς». Ο Σκαπανέας άνοιξε τα χέρια του, δηλώνοντας παραίτηση από την ιδέα. «Θα ήταν ο πιο εύκολος και γρήγορος τρόπος. Τέλος πάντων, αν ρίξουμε μια σχεδία στη μέση κι από πάνω στηρίζουμε ένα ξύλινο πέρασμα... Χρειάζομαι κάτι πολύ ελαφρύ...»

«Μπαομπάμπ», αναφώνησε ο Νίκολας κροταλίζοντας τα δάχτυλά του. «Είναι ό,τι πρέπει γι' αυτή τη δουλειά. Το ξερό μπαομπάμπ είναι ελαφρύ σαν φελλός. Θα στέκεται στην επιφάνεια καλύτερα κι από τις βάρκες μου».

«Υπάρχουν μπόλικά μπαομπάμπ στους λόφους», συμφώνησε ο Σκαπανέας. «Κάθε δεύτερο δέντρο σ' αυτή την αναθεματισμένη ρεματιά είναι μπαομπάμπ».

Γύρω στα πεντακόσια μέτρα πάνω από το χείλος του φα-
ραγγιού φύτεωνε ένα πελώριο δείγμα του είδους Αδαν-
σονία η παλαμοειδής. Ο λείος κορμός του έφερνε στο νου
το δέρμα ενός γιγάντιου ερπετού της εποχής των δεινοσαύ-
ρων. Η περιφέρειά του ήταν τεράστια —είκοσι άντρες με τα
χέρια τεντωμένα δε θα έφταναν να το αγκαλιάσουν. Τα ψη-
λότερα κλαδιά του ήταν γυμνά και στρεβλωμένα κι έμοιαζε
σαν να ήταν νεκρό εδώ κι εκατοντάδες χρόνια. Μόνο οι με-
γάλοι καρποί με το χνουδωτό κέλυφος πιστοποιούσαν ότι το
δέντρο ζούσε· κρέμονταν σε μεγάλες ποσότητες από τα ψη-
λά κλαδιά και οι περισσότεροι είχαν σκάσει, σκορπίζοντας
τα μαύρα σπόρια τους.

«Οι Ζουλού λένε ότι το *Νκούλου Κούλου*, το Μεγάλο
Πνεύμα, φύτεψε το μπαομπάμπ ανάποδα, με τις ρίζες στον
αέρα, για να το τιμωρήσει», είπε ο Νίκολας στη Ρόγιν κα-
θώς χάζευαν το γιγάντιο δέντρο.

«Γιατί να το τιμωρήσει; Τι κακό είχε κάνει το καημένο
το μπαομπάμπ;»

«Καυχιόταν ότι είναι το μεγαλύτερο και ψηλότερο δέ-
ντρο του δάσους κι έτσι το *Νκούλου Κούλου* αποφάσισε να
του δώσει ένα μικρό μάθημα μετριοφροσύνης».

Ένα από τα πελώρια κλαδιά είχε σπάσει από το ίδιο του
το βάρος και ήταν πεσμένο στο βραχώδες έδαφος, λίγο μα-
κρύτερα. Το ξύλο του ήταν άσπρο και σπογγώδες, ελαφρύ
σαν φελλός. Υπό την καθοδήγηση του Νίκολας, οι εργάτες
το έκοψαν σε κομμάτια που μπορούσαν να μεταφερθούν. Κι
αφού τα κουβάλησαν ως κάτω στη σήραγγα, εκεί που άρχιζε
το πηγάδι, ο Σκαπανέας ένωσε τα μακριά κούτσουρα μεταξύ
τους και τα έριξε στο νερό, δημιουργώντας έτσι μια βάση.
Σταθεροποίησε τη σχεδιά στο κέντρο δένοντάς τη στο βρά-
χο κι από τις δυο πλευρές και ύστερα ακούμπησε πάνω της
ένα στενόμακρο πέραςμα, φτιαγμένο από καλάμια μπα-
μπού. Η σχεδιά των μπαομπάμπ στεκόταν στην επιφάνεια
του νερού και παρ' όλο που κουνιόταν και χοροπηδούσε,

μπορούσε να σηκώσει το βάρος μέχρι και δώδεκα ανθρώπων ταυτόχρονα.

Ο Νίκολας ήταν ο πρώτος που πέρασε στην απέναντι μεριά του πηγαδιού. Σκαρφάλωσε στο χείλος και βρέθηκε σχεδόν μπροστά στο ορθογώνιο άνοιγμα που ήταν η συνέχεια της σήραγγας. Η Ρόγίαν τον ακολούθησε από κοντά.

Στάθηκαν οι δυο τους στην είσοδο της σήραγγας κι αμέσως μόλις ο Νίκολας φώτισε με το φακό του τα τοιχώματα, διαπίστωσαν ότι η φύση της κατασκευής ήταν αλλιώτικη. Αυτή η περιοχή δεν είχε υποστεί τόσο έντονη διάβρωση, γιατί η ορμή του νερού ήταν αισθητά μειωμένη, αφού η μεγαλύτερη ποσότητα διοχετευόταν στο πηγάδι, που λειτουργούσε σαν αποχετευτικός αγωγός. Οι διαστάσεις ήταν οι ίδιες, τρία επί δύο, αλλά το ορθογώνιο σχήμα της σήραγγας ήταν πιο κανονικό και μόνο που τα τοιχώματα και η οροφή ήταν μάλλον χοντροκομμένα, σαν τοιχώματα ορυχείου, τα σημάδια των εργαλείων που τους είχαν δώσει σχήμα διακρίνονταν ακόμη πάνω στην πέτρα.

Κι αυτό το κομμάτι της σήραγγας ήταν γεμάτο με νερό πριν κατασκευάσουν το φράγμα, γιατί βρισκόταν χαμηλότερα από τη φυσιολογική στάθμη του ποταμού. Το δάπεδο ήταν υγρό και καλυμμένο με γλίνα που δεν είχε προλάβει ακόμη να ξεραθεί. Η οροφή και τα τοιχώματα έσταζαν νερά κι ο υγρός, κρύος αέρας μύριζε λάσπη και μούχλα.

Περίμεναν τον Σκαπανέα να στερεώσει το καλώδιο για τα φώτα κατά μήκος της σήραγγας. Μόλις εκείνος προσάρμοσε τις λάμπες και τις άναψε, διαπίστωσαν ότι ο διάδρομος μπροστά τους ανηφόριζε με κλίση γύρω στις είκοσι μοίρες.

«Κοίτα τι σκάρωσε ο γερο-διάβολος, ο Τάιτα», είπε με θαυμασμό ο Νίκολας. «Μας έχωσε πρώτα κάτω από το επίπεδο του νερού, ώστε να πλημμυρίσει τη σήραγγα σε τέτοια απόσταση και βάθος που θα ήταν αδύνατο να την περάσει κανείς με βουτιά, και τώρα μας ανεβάζει ξανά».

Ξεκίνησαν αργά και προσεκτικά στη γλιστερή, ανηφορική σήραγγα, ενώ ο Νίκολας μετρούσε τα βήματά τους.

«Εκατόν οχτώ, εκατόν εννιά, εκατόν δέκα...» Εκεί ήταν όταν έφτασαν ξαφνικά στο επίπεδο που είχε ο ποταμός όταν τα νερά του ήταν χαμηλά. Η στάθμη διακρινόταν καθαρά στη στεγνή γραμμή στα τοιχώματα. Το δάπεδο άρχισε επίσης να γίνεται λιγότερο γλιστερό όσο προχωρούσαν. Πενήντα μέτρα παρακάτω πέρασαν και το σημάδι της φουσκονερίας του ποταμού, που ήταν επίσης ευδιάκριτο στα τοιχώματα και στο δάπεδο. Πέρα απ' αυτή τη γραμμή ο διάδρομος

δεν είχε βραχεί ποτέ και οι τοίχοι του ήταν έτσι όπως τους είχαν αφήσει οι Αιγύπτιοι σκλάβοι πριν από τέσσερις χιλιάδες χρόνια. Τα σημάδια από τα μπρούντζινα σκαρπέλα ήταν τόσο ευδιάκριτα σαν να είχαν γίνει μερικές μέρες πριν.

Δέκα βήματα πάνω από το ψηλότερο σημείο όπου είχαν φτάσει ποτέ τα νερά του ποταμού, βρέθηκαν μπροστά σ' ένα πέτρινο κεφαλόσκαλο. Εδώ το δάπεδο ήταν εντελώς επίπεδο και ο διάδρομος έκανε απότομη στροφή.

«Ας σταθούμε μια στιγμή να εκτιμήσουμε αυτό το θαύμα της μηχανικής». Ο Νίκολας έπιασε το μπράτσο της Ρόγιαν και της έδειξε τη σήραγγα που είχαν αφήσει πίσω τους. «Ο Τάιτα έχτισε αυτό το πλατύσκαλο, όπου στεκόμαστε τώρα, ακριβώς πάνω από την ψηλότερη γραμμή της παλίρροιας. Πώς το υπολόγισε με τόση ακρίβεια; Δεν είχε στη διάθεσή του ούτε χωροβάτη ούτε καν ένα μέτρο της προκοπής. Πώς το κατάφερε; Πρόκειται για θαύμα!»

«Στους παπύρους του δεν πάνε να επαναλαμβάνει ότι είναι ιδιοφυΐα», απάντησε η Ρόγιαν. «Υποθέτω πως ήρθε η ώρα να το πιστέψουμε. Πάμε τώρα». Ελευθέρωσε το χέρι της. «Θέλω να δω τι υπάρχει πίσω απ' αυτή τη γωνία».

Έκαναν τη στροφή των εκατόν ογδόντα μοιρών βαδίζοντας δίπλα δίπλα. Ο Νίκολας κρατούσε ψηλά το μικρό προβολέα, αφήνοντας το καλώδιο να σέρνεται πίσω του. Καθώς φώτισε το δρόμο μπροστά τους, η Ρόγιαν άφησε μια φωνή κι άρπαξε το χέρι του. Αυτό που αντίκρισαν τους έκανε να κοκαλώσουν από έκπληξη.

Ο Τάιτα είχε σχεδιάσει τη συγκεκριμένη στροφή της ανηφορικής σήραγγας ακριβώς για να δώσει έμφαση στη διαφορετικότητα των δύο περιοχών. Το κατώτερο τμήμα, αυτό που τους είχε φέρει ως εκεί, ήταν μάλλον χοντροκομμένο σαν κατασκευή, με τοιχώματα τραχιά, χωρίς επίχρυσμα, κι οροφή ανώμαλη και γεμάτη ρωγμές. Ο Τάιτα είχε υπολογίσει τα επίπεδα με τόση ακρίβεια που ήταν σίγουρος ότι το κατώτερο τμήμα της σήραγγας θα διαβρωνόταν από το νερό. Οπότε, δεν έκανε καμιά προσπάθεια να το καλλωπίσει.

Αυτό που αντίκριζαν τώρα ήταν ένας φαρδύς, κλιμακωτός διάδρομος. Η ανοδική κλίση του ήταν τέτοια που το τελευταίο σκαλοπάτι δε φαινόταν από το σημείο που στέκονταν. Το κάθε σκαλί είχε φάρδος όσο και ο διάδρομος και ύψος μια παλάμη και κάτι. Η οριζόντια επιφάνειά του ήταν στρωμένη με πλάκες διάστικτου γρανίτη, λειασμένες και ταιριασμένες με τέτοια ακρίβεια που οι ενώσεις ήταν σχεδόν αόρατες. Η οροφή ήταν διπλάσια σε ύψος από εκείνη

της προηγούμενης σήραγγας, διαμορφωμένη σε τέλειο θόλο σε όλο το μήκος της. Τα τοιχώματα και η θολωτή οροφή ήταν ντυμένα με πλάκες ρόδινου γρανίτη, ταιριασμένες η μια δίπλα στην άλλη με εκπληκτική ακρίβεια και συμμετρία. Το σύνολο ήταν ένα αριστούργημα της τοιχοποιίας, που η απλότητά του και η έλλειψη κάθε διακοσμητικού στοιχείου το έκανε ακόμη πιο επιβλητικό.

Η Ρόγίαν τράβηξε μαλακά το χέρι του Νίκολας κι ανέβηκαν μαζί το πρώτο σκαλοπάτι. Το κάλυπτε παχύ στρώμα σκόνης, που ήταν λεπτή και άσπρη σαν πούδρα. Σε κάθε βήμα σηκωνόταν σαν σύννεφο γύρω από τα πόδια τους και στροβιλιζόταν στον αέρα, θαμπώνοντας το δυνατό, σκληρό φως της λάμπας που ο Νίκολας κρατούσε σηκωμένη ψηλά πάνω από το κεφάλι του.

Σιγά σιγά, όσο ανέβαιναν, άρχιζε να φαίνεται η κορυφή του κλιμακωτού διαδρόμου. Η Ρόγίαν έσφιξε δυνατά το χέρι του Νίκολας μόλις είδε αυτό που υπήρχε μπροστά τους. Τα σκαλοπάτια σταματούσαν σ' άλλο ένα επίπεδο πλατύσκαλο που η απέναντι πλευρά του ήταν ολόκληρη μια ορθογώνια πόρτα. Ανέβηκαν ως εκεί και στάθηκαν μπροστά στην πόρτα που τους έφραζε το δρόμο. Κανείς από τους δυο δε βρήκε τα λόγια να εκφράσει εκείνη την εκπληκτική στιγμή: στάθηκαν αμίλητοι για ένα διάστημα που έμοιαζε με αιωνιότητα, κρατώντας σφιχτά ο ένας το χέρι του άλλου.

Τελικά, ο Νίκολας τράβηξε το βλέμμα του από την πόρτα και κοίταξε τη Ρόγίαν. Είδε τα συναισθήματά του να καθρεφτίζονται στο πρόσωπό της, τα μάτια της να λάμπουν από μια παράξενη εσωτερική φλόγα. Δεν υπήρχε άλλος άνθρωπος στον κόσμο με τον οποίο θα μπορούσε να μοιραστεί το πάθος εκείνης της μοναδικής στιγμής. Ο Νίκολας ευχήθηκε να μην τέλειωνε ποτέ.

Η Ρόγίαν έστρεψε αργά το κεφάλι της προς το μέρος του. Τώρα κοιτάζονταν βαθιά στα μάτια, αμίλητοι κι απόλυτα σοβαροί. Το ένιωθαν και οι δυο ότι αυτή ήταν μια καμπή της ζωής τους, κάτι που δε θα επαναλαμβανόταν ποτέ. Η Ρόγίαν κράτησε ακόμα πιο σφιχτά το χέρι του κι έστρεψε πάλι το βλέμμα της στην πόρτα. Ήταν σοβατισμένη με άσπρο ποταμίσιο πηλό που με τα χρόνια είχε πάρει την απόχρωση του ελεφαντόδοντου. Δεν υπήρχε ούτε μια ρωγμή στην επίπεδη επιφάνεια, που ήταν λεία κι απαλή σαν δέρμα μικρού παιδιού.

Τα μάτια τους στάθηκαν στις δυο ανάγλυφες σφραγίδες, στο κέντρο της φιλντισένιας επιφάνειας. Η πρώτη είχε το σχήμα του βασιλικού εμβλήματος, μια ορθογώνια θηλιά με

το σκαραβαίο στην κορυφή της, το κερασφόρο σκαθάρι που συμβόλιζε το μέγα κύκλο της αιωνιότητας.

Τα χείλη της Ρόγιαν σχημάτιζαν τις λέξεις καθώς διάβαζε τα ιερογλυφικά, αλλά από το στόμα της δεν έβγαине ήχος: *«Ο Παντοδύναμος. Ο Θεϊκός. Ηγέτης του Άνω και Κάτω Βασιλείου της Αιγύπτου. Φίλος του Ωρου. Αγαπημένος του Οσίριδος και της Ίσιδος. Μαμώς, είτε να ζει αιώνια!»*

Κάτω απ' αυτή την υπέροχη βασιλική σφραγίδα υπήρχε μια μικρότερη, απλούστερη στο σχεδιασμό, που είχε το σχήμα ενός γερακιού που το σπασμένο φτερό του έπεφτε πάνω στο στήθος του και την επιγραφή: *«Εγώ, ο Τάιτα, υπάκουσα στην προσταγή σου, θεϊκέ Φαραώ»*. Και κάτω από τη σφραγίδα με το γεράκι, υπήρχε μια στήλη ιερογλυφικών που έστελνε την αυστηρή προειδοποίηση: *«Ξένε! Οι θεοί παρακολουθούν. Μην ενοχλήσεις το βασιλιά στην αιώνια ανάπαυσή του!»*

Το σπάσιμο των σφραγίδων της εισόδου ήταν μια πράξη πολύ σοβαρή και, παρά το γεγονός ότι τους πίεζε τρομερά ο χρόνος, κανείς από τους δυο δεν ήταν διατεθειμένος να πάρει το ζήτημα ανάλαφρα. Ήθελαν να κάνουν κάθε δυνατή προσπάθεια να κρατήσουν ντοκουμέντα της κάθε ανακάλυψης που έκαναν και να προκαλέσουν όσο το δυνατό λιγότερη καταστροφή.

Ξόδεψαν ένα ολόκληρο πρωινό από τις πολύτιμες μέρες που τους απέμεναν, στην προετοιμασία για την είσοδό τους στον τάφο. Φυσικά, το πρώτο μέλημα του Νίκολας ήταν η ασφάλεια του αρχαιολογικού χώρου. Ζήτησε από τον Μεκ Νιμούρ να τοποθετήσει ένα απόσπασμα στην είσοδο της σήραγγας, πριν από το πηγάδι, αποκλείοντας την πρόσβαση από κει και πέρα. Μόνο ο Νίκολας, η Ρόγιαν, ο Σκαπανέας, ο Μεκ, η Τισέι και τέσσερις μοναχοί τους οποίους είχε επιλέξει προσωπικά ο Νίκολας πέρασαν την πλωτή γέφυρα.

Ο Χανσίτ Σερίφ είχε αποδείξει πολλές φορές την αξία του στη διάρκεια των εργασιών στο φράγμα και στον καθαρισμό της σήραγγας. Έξυπνος, πρόθυμος και σωματικά δυνατός, είχε γίνει πια ο προσωπικός βοηθός του Νίκολας. Αυτός μετέφερε τον τρίποδα και το φωτογραφικό εξοπλισμό για να καταγράψει ο Νίκολας σε έγχρωμο φιλμ τον κλιμακωτό διάδρομο και τη σφραγισμένη είσοδο. Και μόνο όταν

τελείωσε η φωτογράφιση επέτρεψε ο Νίκολας στον Χανσίτ και στους άλλους τρεις μοναχούς να φέρουν τα απαραίτητα εργαλεία για το σπάσιμο της πόρτας.

Ο Σκαπανέας μετέφερε την ηλεκτρογεννήτρια μέχρι το πηγάδι, για να μειωθεί η πτώση τάσης λόγω μεγάλης διαδρομής του ρεύματος στα καλώδια. Στη συνέχεια έστησε δυο προβολείς στο κεφαλόσκαλο και τους κατηύθυνε προς τη λευκή, σοβατισμένη επιφάνεια με τις δυο ανάγλυφες σφραγίδες.

Όταν συγκεντρώθηκαν στο κεφαλόσκαλο, ήταν όλοι αμίλητοι και σοβαροί. Όσο παλιός κι αν ήταν ο τάφος, δεν έπαυε ν' αποτελεί ιεροσυλία η παραβίασή του. Η Ρόγιαν είχε μεταφράσει στον Σκαπανέα, στην Τισέι και στον Μεκ την προειδοποίηση πάνω στη σφραγισμένη είσοδο και κανείς από τους τρεις δεν την είχε πάρει ανάλαφρα.

Ο Νίκολας σχεδίασε το τετράγωνο άνοιγμα που σκόπευε να κόψει πάνω στη σοβατισμένη επιφάνεια. Αφαιρώντας αυτό το κομμάτι, θα χωρούσαν άνετα να περάσουν και, επιπλέον, ήταν το τμήμα του τοίχου που περιείχε τις δυο σφραγίδες. Ο Νίκολας σκόπευε να το βγάλει μονοκόμματο και να τις αποσπάσει ατόφιε. Με τα μάτια της φαντασίας του έβλεπε ήδη το κομμάτι εκτεθειμένο σε περίοπτη θέση στο μουσείο του, στο Κούνιντον Παρκ.

Ξεκίνησε από την πάνω δεξιά γωνία. Πρώτα χρησιμοποίησε ένα μακρύ, αιχμηρό σουβλί σαν καθετήρα. Πιέζοντας δυνατά και στρίβοντας, έσπρωξε τη βελόνα πίσω από το στρώμα του ξεραμένου πηλού, σε μια προσπάθεια να καταλάβει τι είδους υλικό υπήρχε πίσω από την επιφάνεια. Σύμφωνα διαπίστωσε ότι ο σοβάς είχε στρωθεί πάνω σε μια πυκνή καλαμωτή.

«Αυτό μας διευκολύνει πολύ», είπε στη Ρόγιαν. «Το πλέγμα θα εμποδίσει τον πηλό να ραγίσει ή να σπάσει σε σημείο που δε θα θέλαμε».

Συνέχιζε να μπήγει το σουβλί όλο και βαθύτερα, ώσπου ξαφνικά έπαψε να συναντάει αντίσταση και η μύτη του πέρασε στην πίσω πλευρά.

«Δεκαπέντε εκατοστά», είπε ο Νίκολας μετρώντας το πάχος του τοίχου από το μήκος της βελόνας που τον είχε διαπεράσει. «Ο Τάιτα δεν τσιγκουνεύεται ποτέ. Πολλή δουλειά!»

Πάντα με τη βελόνα, ο Νίκολας τρύπησε και τις τέσσερις γωνίες του κομματιού που ήθελε να αφαιρέσει. Ύστερα αποτραβήχτηκε κι έκανε νόημα στον Χανσίτ να τις φαρδύνει, χρησιμοποιώντας ένα χειροκίνητο τρυπάνι δέκα εκατοστών.

Το τρυπάνι ήταν σαν αυτά που έχουν οι ψαράδες για να κόβουν τον πάγο στις λίμνες, το χειμώνα.

Αμέσως μόλις το τρυπάνι διαπέρασε τον τοίχο, ο Νίκολας έκανε πέρα τον Χανσίτ και κόλλησε το πρόσωπό του στην τρύπα, που είχε διάμετρο δέκα εκατοστά. Δεν έβλεπε τίποτα πίσω από το άνοιγμα, αλλά πήρε μια ανάσα. Ο παμπάλαιος αέρας ήταν στυφός, παγερός και άψυχος· η μυρωδιά των περασμένων αιώνων.

«Τι βλέπεις;» τον ρώτησε η Ρόγιαν, τραβώντας τον από τον αγκώνα.

«Το φως! Δώστε μου το φως!» φώναξε ο Νίκολας κι όταν ο Σκαπανέας τού έφερε τη λάμπα, την κράτησε πάνω στο κυκλικό άνοιγμα.

«Πες μου!» Η Ρόγιαν χοροπηδούσε κυριολεκτικά δίπλα του από την ανυπομονησία της. «Τι βλέπεις τώρα;»

«Χρώματα!» ψιθύρισε ο Νίκολας. «Υπέροχα, ολοζώντανα χρώματα!» Έκανε πίσω, την έπιασε από τη μέση και τη σήκωσε ώστε να φτάσει να δει από το άνοιγμα.

«Τι όμορφα!» φώναξε η Ρόγιαν. «Τι όμορφα που είναι, Θεέ μου!»

Ο Σκαπανέας συνέδεσε στο ρεύμα το μεγάλο ανεμιστήρα που θα βοηθούσε να κυκλοφορεί ο αέρας στο τούνελ, ενώ ο Νίκολας ετοιμάζε το αλυσοπρίονο. Όταν ετοιμάστηκαν, ο Νίκολας έδωσε στη Ρόγιαν ένα ζευγάρι γυαλιά για τη σκόνη και μια μάσκα και τη βοήθησε να τα φορέσει. Ύστερα την ανάγκασε να βάλει κι ένα ζευγάρι ωτασπίδες.

Πριν βάλει μπρος το αλυσοπρίονο, έστειλε όλους τους άλλους πίσω, στο τμήμα της σήραγγας πάνω από το πηγάδι. Στον περιορισμένο χώρο, θα ήταν αδύνατο ν' αντέξουν τη σκόνη, τις εξατμίσεις και τον τρομερό θόρυβο του πετρελαιοκίνητου μηχανήματος, αλλά πέρα απ' αυτό, ο Νίκολας ήθελε να είναι κοντά του μόνο η Ρόγιαν τη στιγμή που θ' άνοιγε την είσοδο του τάφου.

Όταν έμειναν οι δυο τους, ο Νίκολας ρύθμισε τον ανεμιστήρα στη μεγαλύτερη ταχύτητα, φόρεσε τα γυαλιά, τη μάσκα και τις ωτασπίδες του και τράβηξε το κορδόνι που έβαζε μπρος το μοτέρ του αλυσοπρίονου. Το μηχάνημα ξεκίνησε, ξερνώντας τουλίπες μαύρου καπνού.

Ο Νίκολας πήρε στάση με τα πόδια ανοιχτά και πίεσε την περιστρεφόμενη κόψη στο κάτω μέρος της τρύπας που είχαν ανοίξει προηγουμένως. Το μέταλλο διαπέρασε το σοβά και την καλαμωτή βάση του έτσι όπως κόβει το μαχαίρι την παχιά γαρνιτούρα μιας γαμήλιας τούρτας. Αργά και προσεκτικά, ο Νίκολας ακολούθησε την κάθετη γραμμή που είχε χαράξει.

Πυκνά σύννεφα άσπρης σκόνης γέμισαν τον αέρα. Μέσα σε δευτερόλεπτα, η ορατότητά τους περιορίστηκε στο μισό μέτρο ή και λιγότερο. Ο Νίκολας συνέχισε να κόβει σταθερά, πρώτα τη δεξιά πλευρά προς τα κάτω, μετά τη βάση και ύστερα προς τα πάνω, την αριστερή πλευρά. Τέλος, έκανε την τελευταία τομή στην κορυφή κι όταν το μεγάλο, τετράγωνο κομμάτι άρχισε να υποχωρεί προς τα έξω από την πίεση του βάρους του, έσβησε το μηχάνημα και το άφησε στην άκρη.

Η Ρόγιαν έσπευσε να τον βοηθήσει να κρατήσουν μαζί το κομμάτι για να το εμποδίσουν να πέσει στο κεφαλόσκαλο και να σπάσει σε χίλια κομμάτια. Το τράβηξαν προσεκτικά από το πλαίσιό του και, με τις δυο σφραγίδες άθικτες, το απίθωσαν μαλακά στο δάπεδο, κόντρα στο τοίχωμα του διαδρόμου.

Η καταπακτή που είχαν ανοίξει πρόβαλε σαν τετράγωνη μαύρη τρύπα πάνω στον άσπρο πηλό. Ο Νίκολας ρύθμισε τον προβολέα ώστε να πέφτει η δέσμη στο άνοιγμα, αλλά η σκόνη ήταν τόσο πυκνή που δεν μπορούσε να ξεχωρίσει τίποτε. Καβάλησε το περβάζι και πέρασε μέσα από το άνοιγμα, στην πίσω πλευρά της εισόδου. Τα πάντα ήταν θολά, κρυμμένα από το σύννεφο της σκόνης που το φως δεν κατάφερε να διαπεράσει.

Ο Νίκολας δε δοκίμασε να προχωρήσει παραμέσα. Γύρισε στο άνοιγμα και βοήθησε τη Ρόγιαν να καβαλήσει το περβάζι. Της αναγνώριζε το δικαίωμα να μοιραστεί μαζί του κάθε στιγμή αυτής της σπουδαίας ανακάλυψης. Στάθηκαν δίπλα δίπλα, μετά την είσοδο, και περίμεναν να καθαρίσει ο ανεμιστήρας τον αέρα. Η σκόνη άρχισε να σκορπίζει και το πρώτο πράγμα που μπόρεσαν να δουν καθαρά ήταν το δάπεδο.

Εδώ η πέτρα είχε αντικατασταθεί από πλάκες κιτρινωπού όνυχα, λειασμένες και ταιριασμένες με τόση μαεστρία που δε διακρίνονταν καθόλου οι αρμοί. Ήταν σαν ένα ενιαίο φύλλο από υπέροχο ημιδιαφανές γυαλί, που την επιφάνειά του θάμπωνε το λεπτό στρώμα της ψιλής, ασπριδερής σκόνης. Εκεί που τα πόδια τους είχαν τρυπήσει το πέπλο της

σκόνης, αφήνοντας ξεκάθαρα αποτυπώματα, ο λειασμένος όνυχας γυάλιζε, αντανακλώντας το φως του προβολέα.

Ύστερα η καταχνιά της σκόνης που τους περιτριγύριζε άρχισε ν' αραιώνει και σιγά σιγά, σαν μέσα σε όνειρο, μια πανδαισία χρωμάτων και μορφών αναδύθηκε μέσ' από τη θολούρα. Η Ρόγίαν τράβηξε την προστατευτική μάσκα από το πρόσωπό της και την άφησε να πέσει κάτω. Το ίδιο έκανε κι ο Νίκολας. Ανάσαναν το στάσιμο αέρα. Για τέσσερις χιλιάδες χρόνια περίπου δεν είχε εισχωρήσει εκεί ούτε μια πνοή από τον έξω κόσμο και η ατμόσφαιρα είχε τη μυρωδιά της πανάρχαιας ζωής: οσμή από σαπισμένους λινούς επιδέσμους, ρετσίνι και ξερό ξύλο.

Τώρα η σκόνη είχε διαλυθεί εντελώς και μπροστά τους ανοιγόταν ένας ευθύς διάδρομος, που το βάθος του ήταν κρυμμένο στη σκιά. Ο Νίκολας επέστρεψε στο άνοιγμα της σφραγισμένης εισόδου, έπιασε τον προβολέα μαζί με την τρίποδη βάση του και τον έστησε στο εσωτερικό, έτσι που να φωτίζει το διάδρομο σε όλο του το μήκος.

Άρχισαν να προχωρούν. Μορφές αρχαίων θεών τους παρακολουθούσαν με πελώρια, αυστηρά μάτια, τους κύκλωναν από τις επιφάνειες των τοίχων, αιωρούνταν στη θολωτή οροφή πάνω από τα κεφάλια τους. Ο Νίκολας και η Ρόγίαν περνούσαν αργά ανάμεσα στη στρατιά των αρχαίων φυλάκων, σαν εισβολείς σ' ένα μυστηριώδη κόσμο. Ο ήχος των βημάτων τους αντηχούσε μουντός και υπόκωφος πάνω στο λείο δάπεδο και τα μόρια της σκόνης που αιωρούνταν ακόμη στον αέρα διαθλούσαν το φως δημιουργώντας ένα διάφανο, λαμπερό πέπλο ονειρικής ομίχλης.

Στήλες με ιερογλυφικά κάλυπταν τα διαστήματα ανάμεσα στις ζωγραφισμένες μορφές, στα τοιχώματα και στην οροφή. Υπήρχαν μακρά αποσπάσματα από τις μυστικιστικές γραφές, από το *Βιβλίο των Αναπνοών*, το *Βιβλίο των Πυλώνων* και το *Βιβλίο της Σοφίας*. Άλλες στήλες ιερογλυφικών εξιστορούσαν τη ζωή του Φαραώ Μαμώς επί γης κι εξυμνούσαν εκείνες τις αρετές του που έκαναν τους θεούς να τον αγαπούν.

Προχωρώντας στο μακρύ διάδρομο, έφτασαν στον πρώτο από τους οχτώ βωμούς που ήταν σμιλεμένοι στο τοίχωμα. Ήταν ο βωμός του Οσίριδος, ένας κυκλικός θάλαμος γεμάτος απεικονίσεις του θεού και ιερογλυφικά που εκθειάζαν τις αρετές του. Σε μια κόγχη του θολωτού τοίχου υπήρχε ένα αγαλματίδιο του Οσίριδος, με το χαρακτηριστικό ψηλό κάλυμμα της κεφαλής, το στολισμένο με φτερά. Τα μάτια

του, από ορυκτό κρύσταλλο και όνυχα, ήταν τόσο σκληρά κι αυστηρά που η Ρόγίαν ανατρίχιασε αντικρίζοντάς τα. Ο Νίκολας άπλωσε το χέρι του κι άγγιξε το πόδι του θεού.

Είπε μόνο μια λέξη: «Χρυσάφι!»

Ύστερα σήκωσε το βλέμμα του στην πελώρια τοιχογραφία που κάλυπτε το τοίχωμα και τη μισή οροφή πίσω από την κόγχη με το άγαλμα του θεού. Ήταν άλλη μια αναπαράσταση του πατρός Οσίριδος, θεού του Κάτω Κόσμου, με το πράσινο πρόσωπο και το ψεύτικο γένι, με τα χέρια του σταυρωμένα στο στήθος να κρατάνε τη ράβδο και το σκήπτρο της βασιλείας, με το ψηλό καπέλο με τα φτερά και την κορόνα του *ουραίου* με το ορθωμένο κεφάλι της κόμπρας γύρω από το μέτωπό του. Τον κοίταξαν με δέος και μια μικρή δόση υπερφυσικού τρόμου. Στο θαμπό από τη σκόνη φως, η πελώρια μορφή έμοιαζε να σαλεύει σαν να επρόκειτο να ζωντανέψει μπροστά στα μάτια τους.

Δεν έμειναν πολύ στον πρώτο βωμό, γιατί ο φαρδύς διάδρομος συνεχιζόταν μπροστά τους, ευθύς σαν βέλος που κατευθύνεται ίσια στο κέντρο του στόχου του. Τον ακολούθησαν. Ο επόμενος βωμός, ο δεύτερος κυκλικός θάλαμος που άνοιγε στο τοίχωμα, ήταν αφιερωμένος στη θεά. Μέσα στην κόγχη, άστραφτε η ολόχρυση φιγούρα της Ίσιδος, καθισμένη στο θρόνο που ήταν το σύμβολό της. Το βρέφος Ώρος θήλαζε από το στήθος της. Τα μάτια της ήταν από φίλντισι και γαλάζιο λάπις λάζουλι.

Η τοιχογραφία που αναπαριστούσε τη μορφή της κάλυπτε το τοίχωμα γύρω από την κόγχη. Ήταν ξανά εκεί, η αιώνια μητέρα με τα πελώρια μάτια, ζωγραφισμένα με κολ, μαύρα σαν τη νύχτα, και στο κεφάλι της φορούσε την κορόνα του ήλιου. Ολόγυρά της, στήλες ιερογλυφικών σκέπαζαν τον τοίχο, απαριθμώντας τα εκατό διαφορετικά ονόματα της θεάς. Ανάμεσά τους ήταν τα Αστ, Νετ και Μπαστ. Η θεά λεγόταν επίσης Πταχ, Σεκέρ, Μερσεκέρτ και Ρενούτ. Το καθένα από τα ονόματα ήταν μια λέξη δύναμης, γιατί η αγιότητα και η καλοσυνάτη αύρα της θεάς είχαν αντέξει στο χρόνο, όταν οι περισσότεροι από τους παλιούς θεούς είχαν περάσει στη λήθη, από έλλειψη πιστών που να επαναλαμβάνουν τα ιερά ονόματα και να κρατούν ζωντανή τη θεική δύναμή τους.

Στα χρόνια του Βυζαντίου κι αργότερα, της χριστιανικής Αιγύπτου, ο λαός είχε μεταφέρει όλες τις αρετές και τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της αρχαίας θεάς στην Παρθένο Μαρία. Η μητρική μορφή που θήλαζε τον Ώρο αποδόθηκε

με την εικόνα της Παναγίας και του Θείου Βρέφους. Και η Ρόγϊαν αναγνώρισε αυθόρμητα και τις δυο θεότητες σαν ι-σάξιες κι αναπόσπαστες. Η διπλή καταγωγή της έσμιζε σ' έ-να πρόσωπο την Ίσιδα και την Παναγία, ανακατεύοντας την αίρεση με την αληθινή πίστη και προκαλώντας της αντι-κρουόμενα συναισθήματα ενοχής και θρησκευτικής συγκί-νησης ταυτόχρονα.

Στον επόμενο βωμό υπήρχε το χρυσό αγαλματίδιο του Ω-ρου, του θεού με το κεφάλι γερακιού, του τελευταίου της ιερής τριάδας. Στο δεξί του χέρι κρατούσε το πολεμικό τόξο και στο αριστερό το *ανκχ*, γιατί αυτός ήταν που μοίραζε τη ζωή και το θάνατο. Τα μάτια του ήταν δυο κόκκινοι καρνεόλιοι.

Γύρω από την κόγχη υπήρχαν οι αναπαραστάσεις της θε-ότητας σε όλες τις μορφές της: ο Ωρος βρέφος, να θηλάζει από το στήθος της Ίσιδος· ο Ωρος στη θεϊκή του νεότητα, ωραίος, περήφανος κι ευθυτενής, με το ένα δάχτυλο ν' αγγί-ζει το πιγούνι του, στην τελετουργική ιερή χειρονομία, με κοντή, στενή φούστα πάνω στους μυώδεις μηρούς που άνοι-γαν εκτελώντας το χαρακτηριστικό, στυλιζαρισμένο διασκε-λισμό. Και μετά ο Ωρος άντρας-θεός, με κεφάλι γερακιού, τότε με σώμα λέοντος, τότε με σώμα νεαρού πολεμιστή, φορώντας τη μεγάλη κορόνα του Βορρά και του Νότου, ε-νωμένων. Κάτω από τα σανταλοφορεμένα πόδια υπήρχε η ε-πιγραφή: *«Ο Μέγας Θεός και Άρχοντας του Ουρανού, ο α-ναμφίβολα ισχυρός, ο Παντοδύναμος μεταξύ των θεών, που η ισχύς του κατατρόπωσε τους εχθρούς του θεϊκού πατρός του, Οσίριδος»*.

Στον τέταρτο βωμό ήταν ο Σηθ, ο διαβολικά ύπουλος, ο θεός της βίας, της αναταραχής και της διχόνοιας. Το σώμα του ήταν ολόχρυσο, με το εβένινο κεφάλι μιας ύαινας.

Στον πέμπτο βωμό ήταν ο θεός των νεκρών και των κοι-μητηρίων, ο Άνουβις, με το κεφάλι του τσακαλιού. Ήταν αυτός που επιστατούσε στις ταριχεύσεις και ζύγιζε τις καρ-διές στη μεγάλη πλάστιγγα των θεών. Αν οι δίσκοι ισορρο-πούσαν, ο νεκρός κρινόταν άξιος και περνούσε τον πυλώνα. Αν έκλινε η πλάστιγγα προς το μέρος της καρδιάς του, ο Ά-νουβις πετούσε την καρδιά στον κροκόδειλο να την κατα-σπαράξει.

Ο έκτος βωμός ήταν αφιερωμένος στο θεό των γραμμά-των, τον Θωθ. Το χρυσό άγαλμά του είχε το κεφάλι της ιε-ρής Ίσιδος και στο χέρι του κρατούσε τη γραφίδα. Στον έ-βδομο βωμό ήταν η ιερή αγελάδα, η Αθώρ, με το καλοσυνά-το, ανθρώπινο πρόσωπο, τα κέρατα σε σχήμα λύρας, τα μι-

κρά αυτιά αγελάδας και το παχύ σώμα του αγαθού τετράποδου. Ο όγδοος βωμός ήταν ο μεγαλύτερος και λαμπρότερος, γιατί ήταν αφιερωμένος στον Άμμωνα-Ρα, δημιουργό και πατέρα του σύμπαντος. Ο Ρα ήταν ο ήλιος, ένας πελώριος δίσκος από ατόφιο χρυσάφι με δέκα ολόχρυσες κωνικές ακτίνες.

Ο Νίκολας στάθηκε εκεί και κοίταξε πίσω του, το μακρύ διάδρομο που είχαν διασχίσει. Τα οχτώ ιερά αγαλματίδια αποτελούσαν ένα θησαυρό ισάξιο με όλα όσα είχαν ανακαλύψει στον τάφο του Τουταγχαμών ο Χάουαρντ Κάρτερ κι ο λόρδος Κάρναρβον. Αισθάνθηκε για μια στιγμή φτηνός και τιποτένιος που αναλογιζόταν την οικονομική αξία των αγαλμάτων, αλλά η αλήθεια ήταν ότι έστω κι ένα απ' αυτά τα αριστουργήματα της αρχαίας τέχνης θα του αρκούσε για να ξεπληρώσει όλα τα χρέη του. Παραμέρισε όμως αυτές τις σκέψεις και στράφηκε πάλι μπροστά, αντικρίζοντας το μεγάλο ανοιχτό θάλαμο στο τέρμα της στοάς.

«Ο νεκρικός θάλαμος», ψιθύρισε με δέος η Ρόγιαν. «Ο τάφος του Φαραώ».

Καθώς βάδιζαν προς τα εκεί, οι σκιές αποτραβιόνταν γοργά, λες και το φάντασμα του νεκρού βασιλιά έτρεχε να κρυφτεί ξανά στον τόπο της τελικής του ανάπαυσης. Τώρα μπορούσαν να δουν το εσωτερικό του τάφου. Οι τοίχοι ήταν κι εδώ γεμάτοι ζωηρόχρωμες απεικονίσεις και θαυμάσια διατηρημένα ιερογλυφικά. Μόλο που είχαν ήδη δει τόσες πολλές μορφές, τα μάτια τους δε χόρταιναν ν' απολαμβάνουν το θέαμα.

Μια πελώρια, επιμήκης μορφή κάλυπτε ολόκληρο το τοίχωμα και μέρος της θολωτής οροφής απέναντι από την είσοδο. Ήταν το αέρινο, ελικοειδές σώμα της θεάς Νετ που γεννούσε τον ήλιο. Οι χρυσές ακτίνες ξεπηδούσαν από την ανοιχτή μήτρα της θεάς κι απλώνονταν προς τη σαρκοφάγο του Φαραώ, μεταγγίζοντας νέα ζωή στο νεκρό βασιλιά.

Η βασιλική σαρκοφάγος, στημένη στο κέντρο του νεκροθαλάμου, ήταν ένα ογκωδέστατο φέρετρο, κομμένο από μια συμπαγή πλάκα γρανίτη. Πόσοι σκλάβοι να είχαν άραγε δουλέψει για να μεταφερθεί αυτός ο τεράστιος πέτρινος όγκος μέσ' από τα υπόγεια περάσματα; αναρωτήθηκε ο Νίκολας. Φαντάστηκε τα ιδρωμένα σώματα να γυαλίζουν κάτω από το φως των αρχαίων πυρσών και το στρίγκλισμα των κυλινδρικών δρομέων κάτω από την πλατφόρμα που σήκωνε το τεράστιο βάρος της γρανιτένιας σαρκοφάγου.

Όταν πλησίασε όμως και κοίταξε στο εσωτερικό της, η καρδιά του βούλιαξε. Η σαρκοφάγος ήταν άδεια. Το καπάκι είχε αφαιρεθεί από τη θέση του και είχε πεταχτεί στο πλάι με τόση βιαιότητα, που η πελώρια γρανιτένια πλάκα είχε σπάσει σε δυο κομμάτια, που βρίσκονταν πεσμένα δίπλα στη βάση της σαρκοφάγου.

Ο Νίκολας και η Ρόγιαν πλησίασαν αργά, με την πικρή γεύση της απογοήτευσης στο στόμα. Έφτασαν δίπλα στη σαρκοφάγο και κοίταξαν το εσωτερικό της. Περιείχε μόνο τα συντρίμια των τεσσάρων κανωπικών αγγείων. Τα δοχεία αυτά ήταν βάζα από αλάβαστρο, ειδικά κατασκευασμένα για να φιλοξενήσουν τα ζωτικά όργανα του σώματος του νεκρού. Τα σπασμένα κουμπώματά τους ήταν γλυπτά κεφάλια θεοτήτων και μυθικών πλασμάτων του άλλου κόσμου.

«Είναι άδεια!» ψιθύρισε σαστισμένη η Ρόγιαν. «Η μούμια του βασιλιά δεν είναι εδώ».

Τις δυο επόμενες μέρες, ενώ φωτογράφιζαν τις τοιχογραφίες και επέβλεπαν τη συσκευασία των οχτώ χρυσών αγγαλμάτων της ταφικής στοάς, ο Νίκολας και η Ρόγιαν δεν έπαψαν να συζητούν και να διαφωνούν σχετικά με την εξαφάνιση της βασιλικής μούμιας από τη γρανιτένια σαρκοφάγο.

«Οι σφραγίδες στην είσοδο της νεκρικής στοάς ήταν ανέπαφες», τόνισε η Ρόγιαν, για πολλοστή φορά.

«Προφανώς, υπάρχει κάποια εξήγηση», της απάντησε ο Νίκολας. «Ίσως ο ίδιος ο Τάιτα να μετέφερε το θησαυρό και το σώμα του βασιλιά. Στον έβδομο πάμπυρο εκφράζει με σαφήνεια τη δυσaréσκειά του που θα πάει χαμένος ένας τέτοιος αμύθητος θησαυρός και υπαινίσσεται ότι θα ήταν προτιμότερο να ξοδευτεί για την προστασία και την ευημερία του έθνους».

«Όχι, είναι παράλογο», διαφώνησε η Ρόγιαν. «Να μπει σε τόσο κόπο, να εκτρέψει το ποτάμι κατασκευάζοντας φράγμα, να σκάψει το βράχο στο βυθό της χαράδρας, να χτίσει αυτό τον περίτεχνο τάφο, ένα θαύμα της μηχανικής, όπως είπες, και τελικά να καταστρέψει τη μούμια του βασιλιά; Αποκλείεται. Ο Τάιτα πάντα ήταν λογικός. Και σεβόταν με τον τρόπο του τους θεούς της Αιγύπτου. Το φανερώνουν όλα τα γραπτά του. Δε θα τολμούσε ποτέ ν' αψηφήσει τις θρησκευτικές παραδόσεις στις οποίες πίστευε ειλικρινά.

Κάτι δε μου πάει σε τούτο τον τάφο —η σφραγισμένη είσοδος, η μυστηριώδης, σχεδόν σκηνοθετημένη εξαφάνιση της μούμιας, ακόμη και οι τοιχογραφίες και οι επιγραφές...»

«Όσον αφορά τη μούμια, συμφωνώ, αλλά τι περίεργο βρίσκεις στη διακόσμηση;» ρώτησε ο Νίκολας.

«Οι ίδιες οι εικόνες, πρώτα απ' όλα». Η Ρόγιαν έδειξε την τοιχογραφία της Ίσιδος με τον Ώρο στην αγκαλιά. «Είναι υπέροχες, έργο ικανού κλασικού καλλιτέχνη, αλλά κοινότοπες και στυλιζαρισμένες ως προς τη φόρμα και την επιλογή των χρωμάτων. Οι μορφές είναι στημένες, άκαμπτες, τους λείπει η χάρη. Τους λείπει εκείνη η αδιόρατη πινελιά της μεγαλοφυΐας που υπήρχε σε αφθονία στον τάφο της βασίλισσας Λοστρίς, όπου βρέθηκαν τα δέκα αλαβάστρινα βάζα με τους παπύρους του Τάιτα».

Ο Νίκολας περιεργάστηκε σκεπτικός τις τοιχογραφίες. «Καταλαβαίνω τι εννοείς», είπε τελικά. «Ακόμα κι εκείνες στον τάφο του Τάνους ήταν πιο ζωντανές, πιο λεπτοδουλεμένες».

«Ακριβώς!» είπε με πάθος η Ρόγιαν. «Εκείνες ήταν από το χέρι του ίδιου του Τάιτα. Αυτές εδώ όχι. Τις έχει ζωγραφίσει κάποιος μαθητής του».

«Και στις επιγραφές τι περίεργο βρίσκεις;»

«Είδες εσύ ποτέ τάφο που να μην υπάρχουν στους τοίχους αποσπάσματα από το *Βιβλίο των Νεκρών* ούτε αναπαράσταση του ταξιδιού του νεκρού μέσα από τους εφτά πυλώνες προς τον παράδεισο;»

Ο Νίκολας την κοίταξε κατάπληκτος· αυτό δεν το είχε σκεφτεί καν. Χωρίς ν' απαντήσει, την άφησε κι επέστρεψε πίσω στη στοά, για να επιβλέψει δήθεν τη συσκευασία των αγαλμάτων, αλλά στην πραγματικότητα για να δώσει στον εαυτό του μια ευκαιρία να σκεφτεί αυτό που του είχε πει η Ρόγιαν.

Πριν φύγει από την Αγγλία, ο Νίκολας είχε κανονίσει να πακεταριστούν τα πιο ευαίσθητα κι εύθραυστα από τα υλικά που θα έπεφταν με αλεξίπτωτο στο φαράγγι σε μεταλλικά κιβώτια πυρομαχικών. Όλα αυτά τα κιβώτια έκλειναν αεροστεγώς και ήταν απολύτως αδιάβροχα. Το περιεχόμενό τους είχε τοποθετηθεί τυλιγμένο με ειδικού τύπου αφρολέξ, που το προστάτευε από τις κρούσεις και τα τραντάγματα. Φεύγοντας από την Αιθιοπία, θα άφηνε όλο αυτό τα υλικά πίσω του, αλλά τα κιβώτια, μαζί με το υλικό συσκευασίας, είχαν φυλαχτεί προσεκτικά για να χρησιμοποιηθούν ξανά για τη μεταφορά του θησαυρού που πίστευε ότι θα ανακάλυπταν.

Ενώ τα έξι από τα ιερά αγαλματίδια χωρούσαν άνετα στα μεταλλικά κιβώτια, εκείνα της Αθώρ, της αγελάδας, και του σατανικού Σηθ ήταν πολύ μεγάλα. Όμως, ο Νίκολας διαπίστωσε ότι τα δυο ογκώδη αγάλματα αποτελούνταν από δυο τουλάχιστον χωριστά τμήματα. Τα κεφάλια μπορούσαν ν' αποσπαστούν, ενώ τα τέσσερα πόδια της αγελάδας Αθώρ είχαν προσαρμοστεί στο κυρίως σώμα με ξύλινες καβίλιες που είχαν σαπίσει. Διαλυμένα σε επί μέρους κομμάτια, ακόμη κι αυτά τα δυο μεγαλύτερα αγάλματα χωρούσαν στα κιβώτια.

Ο Νίκολας παρακολούθησε τον Χανσίτ να συσκευάζει το αγριωπό, εβένινο κεφάλι του Σηθ και να το τοποθετεί σ' ένα από τα κιβώτια. Έπειτα γύρισε κοντά στη Ρόγαν, που μελετούσε τα ιερογλυφικά στον τοίχο πάνω από την άδεια σαρκοφάγο.

«Πολύ καλά. Συμφωνώ. Έχεις δίκιο για τα αποσπάσματα από το *Βιβλίο των Νεκρών*· είναι περίεργο. Όμως, τι άλλο μπορούμε να κάνουμε παρά να το δεχτούμε σαν μυστήριο που δεν μπορούμε να εξιχνιάσουμε;»

«Υπάρχει και κάτι άλλο εδώ, Νίκι. Δε μου το βγάζεις απ' το μυαλό. Δεν είναι αυτός ο θάλαμος όλο κι όλο. Κάτι μας διαφεύγει».

«Τολμώ εγώ, ένας απλός αρσενικός, ν' αμφισβητήσω το γυναικείο ένστικτο;»

«Σταμάτα τις εξυπνάδες», τον αποπήρε η Ρόγαν. «Πόσο καιρό έχω στη διάθεσή μου να μελετήσω τα ιερογλυφικά στη στήλη;»

«Μια ή δυο βδομάδες το πολύ. Πρέπει να ορίσω το ραντεβού με τον Τζάνι και να είμαστε οπωσδήποτε στο Ροζέιρες όταν θα έρθει να μας παραλάβει. Αυτή είναι μια ημερομηνία ορόσημο».

«Θεέ μου! Πίστευα ότι το είχες ήδη φροντίσει αυτό. Πώς θα επικοινωνήσεις με τον Τζάνι από δω;»

Ο Νίκολας χαμογέλασε. «Πολύ απλά. Υπάρχει τηλέφωνο για το κοινό στο ταχυδρομείο του Ντέμπρα Μαριάμ. Η Τισέι μπορεί να κινείται ελεύθερα σ' όλη την επαρχία του Γκότζαμ. Θ' ανεβεί ως το οροπέδιο με μια συνοδεία μοναχών και θα τηλεφωνήσει στον Τζέφρι Τέναντ, στη βρετανική πρεσβεία στην Αντίς Αμπέμπα. Έχω ήδη κανονίσει με τον Τζέφρι να μεταφέρει το μήνυμα στον Τζάνι, στη Μάλτα».

«Θα δεχτεί η Τισέι να πάει;»

Ο Νίκολας έγνεψε καταφατικά. «Θα φύγει αύριο για το Ντέμπρα Μαριάμ. Ο Τζάνι πρέπει να ειδοποιηθεί όσο το δυνατό νωρίτερα, για να είναι προετοιμασμένος. Θα χρειαστεί

μεγάλη ακρίβεια στον υπολογισμό του χρόνου για να μπορέσουμε να φτάσουμε ταυτόχρονα στο Ροζέιρες. Έτσι και φτάσει πρώτη η μια πλευρά κι αναγκαστεί να περιμένει την άλλη, θα μπλέξουμε σε μεγάλες φασαρίες».

Να πει στον Τζάνι να είναι εκεί την αυγή της Πρωταπριλιάς». Αυτό ήταν το μήνυμα που έδωσε ο Νίκολας στην Τισέι. «Εύκολη ημερομηνία να τη θυμάται κανείς».

Ξεπροβόδισαν την Τισέι και τους τέσσερις μοναχούς ως το μονοπάτι και η Ρόγιαν ρώτησε χαμηλόφωνα τον Μεκ Νιμούρ: «Δεν ανησυχείς που φεύγει;»

«Η Τισέι είναι πολύ ικανή. Τη γνωρίζουν και τη συμπαθούν σ' όλο το Γκότζαμ. Είναι ασφαλής όσο θα ήταν ο καθένας μας σε μια τόσο επικίνδυνη περιοχή». Ο Μεκ παρακολουθούσε τη λεπτή σιλουέτα της Τισέι με το άσπρο σάμα να μικραίνει και να χάνεται στην απόσταση. «Μακάρι να μπορούσα να πάω μαζί της...» μουρμούρισε.

Ξαφνικά η Ρόγιαν τινάχτηκε κι άφησε μια φωνή. «Ξέχασα να της πω κάτι που ήθελα», εξήγησε βιαστικά και, αφήνοντας τον Μεκ και τον Νίκολας, έτρεξε πίσω από την Τισέι φωνάζοντας δυνατά τ' όνομά της: «Τισέι! Περίμενε! Τισέι!»

Η Τισέι την άκουσε, σταμάτησε και περίμενε να φτάσει κοντά της η Ρόγιαν. Όταν οι δυο γυναίκες συναντήθηκαν κι άρχισαν να μιλάνε, ο Νίκολας έστρεψε το βλέμμα του προς τη μακρινή σιλουέτα του κατακόρυφου γκρεμού. Προς μεγάλη του απογοήτευση κι ανησυχία, είδε ότι τα μεγάλα, μπαμπακένια σύννεφα στις κορφές των βουνών ήταν πολύ πιο σκούρα και πυκνά απ' ό,τι λίγες μέρες νωρίτερα. Οι βροχές θ' άρχιζαν σύντομα. Αναρωτήθηκε αν διέθεταν πράγματι όσο χρόνο ήλπιζε, πριν φουσκώσει το ποτάμι κι απειλήσει το φράγμα, αναγκάζοντάς τους να φύγουν άρον άρον από το φαράγγι.

Έστρεψε πάλι το βλέμμα του στο μονοπάτι, ακριβώς τη στιγμή που η Ρόγιαν έδινε κάτι στην Τισέι, η οποία έγνεψε καταφατικά και το έχωσε στην τσέπη του παντελονιού της. Ύστερα, οι δυο γυναίκες αγκαλιάστηκαν θερμά και η Τισέι ξαναπήρε το δρόμο της. Η Ρόγιαν έμεινε πάνω στο μονοπάτι και την παρακολουθούσε ώσπου την έκρυψε η πρώτη στρο-

φή. Τότε έκανε μεταβολή κι επέστρεψε αργά εκεί που περι-
μενε ο Νίκολας.

«Τι την ήθελες;» τη ρώτησε γεμάτος περιέργεια.

Η Ρόγίαν χαμογέλασε πονηρά. «Γυναικεία μυστικά. Δεν είναι ανάγκη να τα ξέρετε όλα εσείς οι άντρες». Βλέποντας όμως τον Νίκολας να σηκώνει τα φρύδια του με δυσπιστία, βιάστηκε να προσθέσει: «Η Τισέι θα ζητήσει από τον Τζέφρι να τηλεφωνήσει στη μητέρα μου ότι είμαι καλά. Δε θέλω ν' ανησυχεί για μένα».

Καθώς κατέβαιναν τη σκαλωσιά, ο Νίκολας σκέφτηκε πόσο μεγάλη σύμπτωση ήταν το γεγονός ότι η Ρόγίαν έτυχε να έχει έτοιμο, γραμμένο σε χαρτί, το νούμερο της μητέρας της στην Αγγλία για να το δώσει στην Τισέι. Τότε, του μπήκαν ψύλλοι στ' αυτιά. Δεν τον έπειθε απόλυτα αυτή η ξαφνική επιθυμία της Ρόγίαν να καθησυχάσει τη μητέρα της. Αναρωτιέμαι τι να σκαρώνει, σκέφτηκε. Θα προσπαθήσω να ψαρέψω την Τισέι όταν επιστρέψει.

Η Ρόγίαν θα προτιμούσε να κατασκηνώσει μέσα στο νεκρικό θάλαμο για να είναι κοντά στα ιερογλυφικά που μελετούσε, αλλά ο Νίκολας επέμεινε να κοιμούνται στο υπαιθρο.

«Ο μουχλιασμένος αέρας στο εσωτερικό του τάφου είναι σίγουρα βλαβερός», της είπε ο Νίκολας. «Η νόσος των σπηλαίων είναι υπαρκτός κίνδυνος σ' αυτούς τους κλειστούς, υπόγειους χώρους. Λένε ότι σκότωσε αρκετούς από τους άντρες του Χάουαρντ Κάρτερ που δούλευαν στον τάφο του Τουταγχαμών».

«Οι μύκητες που προκαλούν τη νόσο των σπηλαίων αναπτύσσονται στους σωρούς από τις αποκρίσεις των νυχτερίδων», διευκρίνισε η Ρόγίαν. «Δεν υπάρχει ούτε μια νυχτερίδα στον τάφο του Μαμώς. Ο Τάιτα τον είχε σφραγίσει ερμητικά».

«Κάνε μου το χατίρι», την παρακάλεσε ο Νίκολας. «Δε γίνεται να μένεις εκεί μέρα νύχτα. Θέλω, τουλάχιστον, να βγαίνεις για μερικές ώρες καθημερινά απ' αυτό τον τάφο».

Η Ρόγίαν ανασήκωσε του ώμους της. «Εντάξει, θα σου την κάνω τη χάρη», συμφώνησε, αλλά μόλις έφτασαν στον πάτο της σκαλωσιάς τράβηξε γραμμή στο φράγμα κι από κει, μέσα στη σήραγγα.

Το κεφαλόσκαλο έξω από τη σφραγισμένη είσοδο το είχαν μετατρέψει σε προσωρινό εργαστήριο. Η Ρόγίαν είχε απλώσει τα χαρτιά, τις φωτογραφίες και τα βιβλία της πάνω σ' ένα χοντροκομμένο τραπέζι που είχε κατασκευάσει ο Χανσίτ. Ο Σκαπανέας είχε στερεώσει έναν από τους μικρούς προβολείς του στον τοίχο πάνω από το πρόχειρο γραφείο,

για να έχει η Ρόγίαν αρκετό φως να δουλεύει. Στον απέναντι τοίχο είχαν στοιβάξει τα κιβώτια που περιείχαν τα οχτώ πολύτιμα αγάλματα και οι άντρες του Μεκ εξακολουθούσαν να φρουρούν το πέρασμα μπροστά στο πηγάδι όλο το εικοσιτετράωρο.

Ενώ ο Νίκολας ολοκλήρωνε τη φωτογραφική καταγραφή των ευρημάτων, η Ρόγίαν έμενε καθισμένη στο τραπέζι της και πονοκεφάλιαζε ώρες ατέλειωτες με τα ιερογλυφικά, κρατώντας αμέτρητες σημειώσεις. Πού και πού πεταγόταν επάνω, περνούσε από το άνοιγμα της σφραγισμένης εισόδου κι έτρεχε στη νεκρική στοά να μελετήσει κάποια λεπτομέρεια στις τοιχογραφίες.

Όποτε συνέβαινε αυτό, ο Νίκολας παρατούσε τον τρίποδα και τη φωτογραφική του μηχανή και στεκόταν και τη χάζευε με τρυφερότητα και λαχτάρα. Ήταν τόσο απορροφημένη, που αγνοούσε εντελώς την παρουσία του, όπως κι οτιδήποτε άλλο γύρω της. Ο Νίκολας δεν την είχε ξαναδεί ποτέ σε τέτοια κατάσταση και τον είχε εντυπωσιάσει φοβερά το πάθος και η αυτοσυγκέντρωσή της.

Όταν πέρασαν δεκαπέντε ολόκληρες ώρες χωρίς η Ρόγίαν να έχει κάνει ούτε ένα διάλειμμα, πήγε στο γραφείο της, τη σήκωσε με το ζόρι και, αγνοώντας τις διαμαρτυρίες της, την τράβηξε έξω από τη σήραγγα, στην πρόχειρη κατασκήνωση στο βυθό της λίμνης όπου τους περίμενε ένα ζεστό γεύμα. Αφού έφαγαν, την οδήγησε σε μια άκρη και την πίεσε να ξαπλώσει στο φουσκωτό στρώμα που της είχε ετοιμάσει.

«Θα κοιμηθείς τώρα, Ρόγίαν», της δήλωσε σε τόνο που δε σήκωνε αντίρρηση.

Τον ξύπνησαν τα αλαφροπατήματά της, καθώς προσπαθούσε να ξεγλιστρήσει αθέατη προς το μικρό φράγμα και την είσοδο της σήραγγας. Ο Νίκολας κοίταξε το ρολόι του κι αναστέναξε απελπισμένα διαπιστώνοντας ότι είχαν περάσει μόνο τέσσερις ώρες από τη στιγμή που την είχε βάλει με το ζόρι για ύπνο. Σηκώθηκε από το στρώμα του, ξυρίστηκε στα γρήγορα, κατέβασε δυο πίτες ξεροψημένου *ιντζέρα* και μια κούπα τσάι και την ακολούθησε στο εσωτερικό του τάφου.

Τη βρήκε να στέκεται στη νεκρική στοά, μπροστά στην άδεια κόγχη του βωμού όπου βρισκόταν κάποτε το άγαλμα του Οσίριδος. Ήταν τόσο απορροφημένη, που δεν τον άκουσε καν να πλησιάζει και τινάχτηκε αλαφιασμένη, αφήνοντας μια κραυγή όταν την άγγιξε στον ώμο.

«Με τρόμαξες», τον μάλωσε.

«Τι κοιτούσες με τόση προσήλωση;» θέλησε να μάθει ο Νίκολας. «Τι ανακάλυψες;»

«Τίποτα», αρνήθηκε βιαστικά η Ρόγιαν και ύστερα, σαν να το μετάνιωσε, πρόσθεσε: «Είναι απλώς μια ιδέα».

«Έλα, πες την. Τι σκάρωσε πάλι το μυαλουδάκι σου;»

«Είναι πιο εύκολο να σου δείξω». Τον οδήγησε πίσω στο τραπέζι της και τακτοποίησε τις σημειώσεις της πριν αρχίσει να του εξηγεί.

«Αυτό που έκανα τις τελευταίες μέρες ήταν κυρίως ταξινόμηση. Ξεδιάλεξα από τη στήλη του Τάιτα όλα τα αποσπάσματα που αναγνώρισα από τα κλασικά ιερά βιβλία, το *Βιβλίο των Αναπνοών*, το *Βιβλίο των Πυλώνων* και το *Βιβλίο του Θωθ*. Αυτά τα έβαλα στην άκρη». Του έδειξε δεκαπέντε πυκνογραμμένες σελίδες σημειώσεων. «Όλο αυτό είναι υλικό που δεν αποτελεί αυθεντικό συγγραφικό έργο του Τάιτα. Προς το παρόν, το θεωρώ άχρηστο».

Παραμέρισε το πρώτο σημειωματάριο κι έπιασε στα χέρια της το δεύτερο. «Όλα αυτά προέρχονται από την τέταρτη όψη της στήλης. Δεν είναι σύμβολα που αναγνωρίζω, αλλά μοιάζουν να είναι ένας μακρύς κατάλογος από αριθμούς και φιγούρες. Ένα είδος κώδικα, ίσως; Δεν είμαι σίγουρη, αλλά έχω κάποιες ιδέες που θα σου τις αναπτύξω αργότερα.

»Και τώρα αυτό». Του έδειξε το τρίτο σημειωματάριο. «Είναι όλο καινούριο υλικό, που δε θυμάμαι να έχω διαβάσει ποτέ στα αρχαία κλασικά κείμενα. Τα περισσότερα, αν όχι όλα, πρέπει να είναι πρωτότυπα γραφτά του Τάιτα. Κι αν έχει αφήσει κάποια στοιχεία που να οδηγούν στη λύση του μυστηρίου του τάφου, πρέπει να βρίσκονται σ' αυτά τα κείμενα».

Ο Νίκολας χαμογέλασε. «Όπως εκείνη η θαυμάσια περιγραφή των ανατομικών λεπτομερειών της θεάς. Σ' αυτά να φέρεσαι;»

«Δεν περίμενα να θυμηθείς και τίποτ' άλλο», μουρμούρισε η Ρόγιαν, χωρίς να σηκώσει το βλέμμα από τα χαρτιά της. «Δες αυτό το απόσπασμα, από την αρχή της τρίτης όψης της στήλης, που ο Τάιτα της έχει δώσει τον τίτλο "*Φθινόπωρο*". Ήταν το πρώτο που μου κίνησε την περιέργεια».

Ο Νίκολας έσκυψε και διάβασε φωναχτά το κομμάτι: «"*Ο μεγάλος θεός Όσιρις κάνει την αρχική κίνηση σύμφωνα με τον κανόνα των τεσσάρων ταύρων. Στον πρώτο πυλώνα, στέκεται μάρτυρας και φρουρός στον αμετάβλητο κανόνα του πίνακα*"». Σήκωσε τα μάτια του από το τετράδιο και κοίταξε τη Ρόγιαν. «Πρέπει να αναφέρεται στο μπάο, στο παιχνίδι που λάτρευε κι έπαιζε με πάθος ο γεροκατεργάρης».

«Σωστά». Η Ρόγίαν δίσταζε και ήταν σε φανερή αμηχανία. «Θυμάσαι που σου είχα διηγηθεί ένα όνειρο που είδα, όπου συνάντησα τον Ντουρέντ σ' έναν από τους θαλάμους κάποιου τάφου;»

Ο Νίκολας γέλασε με την αμηχανία της και δεν έχασε την ευκαιρία να την πειράξει. «Το θυμάμαι. Κάτι σου είπε για τον κανόνα των τεσσάρων ταύρων. Αποφάσισες να καταφύγεις στον ονειροκρίτη σαν έσχατη λύση;»

Η Ρόγίαν νευρίασε με τη στάση του. «Αυτό που προσπαθώ να σου πω είναι ότι το υποσυνείδητό μου ερμήνευσε το κομμάτι και μου έδωσε την απάντηση μέσω ενός ονείρου, τοποθετώντας τη στα χείλη του Ντουρέντ. Συμβαίνει συχνά. Δεν μπορείς να σοβαρευτείς έστω και για μια φορά;»

«Συγγνώμη», είπε μετανιωμένος ο Νίκολας. «Θύμισέ μου τι σου είχε πει ο Ντουρέντ».

«Στο όνειρο, μου είπε: “*Θυμήσου τον κανόνα των τεσσάρων ταύρων. Ξεκίνα από την αρχή*”».

«Δεν είμαι ειδικός στο μπάο. Τι εννοούσε;»

«Οι κανόνες και οι τακτικές αυτού του παιχνιδιού έχουν χαθεί στο πέρασμα των αιώνων. Όπως ξέρεις όμως, έχουν βρεθεί μπάο ανάμεσα στα κτερίσματα τάφων της ενδέκατης και δέκατης έβδομης δυναστείας και μπορούμε να υποθέσουμε ότι είναι ο πρόγονος του σκακιού». Η Ρόγίαν άρχισε να σκισάρει σε μια από τις λευκές πίσω σελίδες του σημειωματάριού της.

«Ο ξύλινος πίνακας είχε τη διάταξη της σκακιέρας, οχτώ τετράγωνα φάρδος κι οχτώ μήκος. Κάπως έτσι». Τον ζωγράφησε, με γρήγορες σταθερές μολυβιές. «Τα πiónια ήταν χρωματιστές πέτρες που εκτελούσαν υποχρεωτικές κινήσεις. Δε θα μπω σε λεπτομέρειες, αλλά το πρωτόκολλο των τεσσάρων ταύρων είναι μια συγκεκριμένη αρχική κίνηση που την προτιμούσαν οι πολύ δυνατοί παίκτες, του επιπέδου του Τάιτα. Η τακτική είναι να θυσιαστούν ορισμένα κομμάτια, με στόχο να συγκεντρωθούν όλα τα δυνατά πiónια στην πρώτη γραμμή, απ' όπου μπορούν να κυριαρχήσουν στις πολύ σημαντικές κεντρικές σειρές του πίνακα».

«Δεν ξέρω πού ακριβώς το πάμε, αλλά συνέχισε· σ' ακούω με προσοχή», είπε ο Νίκολας προσπαθώντας να μη δείξει ότι δεν καταλάβαινε τίποτε.

«Η πρώτη θέση του παιχνιδιού». Η Ρόγίαν την έδειξε στο σκίτσο της, σαν να καθοδηγούσε ένα κουτό παιδί. «Η αρχή. Ο Ντουρέντ είπε: “*Ξεκίνα από την αρχή*”. Κι ο Τάιτα λέει: “*Ο μεγάλος θεός Όσιρις κάνει την πρώτη κίνηση*”».

«Λυπάμαι, αλλά δεν μπορώ να σε παρακολουθήσω», είπε ο Νίκολας.

Η Ρόγιαν τον έπιασε από το χέρι. «Έλα μαζί μου». Παίρνοντας και τα σημειωματάρια, τον οδήγησε ξανά μπροστά στο βωμό του Όσιρι, εκεί που την είχε βρει να στέκεται. «Η πρώτη κίνηση, Νίκι· η αρχή του παιχνιδιού».

Στράφηκε προς το βάθος της στοάς. «Βρισκόμαστε στον πρώτο βωμό. Πόσοι είναι όλοι;»

«Τρεις για την ιερή τριάδα, ο Σηθ, ο Θωθ, ο Άνουβις, η Αθώρ και ο Ρα», μέτρησε ο Νίκολας. «Σύνολο οχτώ».

«Μπράβο!» γέλασε η Ρόγιαν. «Το παιδί ξέρει να μετράει! Πόσα τετράγωνα είπαμε ότι έχει ο πίνακας του μπάο;»

«Οχτώ σε πλάτος κι οχτώ σε μή...» Ο Νίκολας σώπασε και την κοίταξε εμβρόντητος. «Μη μου πεις ότι σκέφτηκες...»

Αντί να του απαντήσει, η Ρόγιαν άνοιξε το σημειωματάριό της. «Όλα αυτά τα νούμερα και τα αφηρημένα σύμβολα —βλέπεις; Δε συνθέτουν κατανοητές λέξεις. Δε σχετίζονται μεταξύ τους με κανέναν τρόπο, εκτός του ότι κανένα από τα νούμερα στον κατάλογο δεν είναι μεγαλύτερο του οχτώ».

«Νόμιζα πως είχα αρχίσει να σε κατανοώ, αλλά με μπερδεψες πάλι».

«Αν επιχειρήσει κάποιος να διαβάσει τη σημειογραφία μιας παρτίδας σκακιού μετά από τέσσερις χιλιάδες χρόνια, τι θα δει;» τον ρώτησε η Ρόγιαν. «Δε θα είναι ένα κατεβατό από νούμερα κι αφηρημένα σύμβολα; Τελικά είσαι βραδύστροφος, ε; Αισθάνομαι σαν να βγάζω δόντι με τανάλια».

Το πρόσωπο του Νίκολας φωτίστηκε ξαφνικά. «Κύριε των Δυνάμεων! Τι έξυπνη που είναι αυτή η γυναίκα! Πιστεύεις πως ο Τάιτα μας προκαλεί σε μια παρτίδα μπάο».

«Κι αυτό είναι το σημείο εκκίνησης, ο πρώτος πυλώνας». Έδειξε το βωμό μπροστά τους. «Εδώ κάνει ο μεγάλος θεός Όσιρις την αρχική κίνηση. Από δω πρέπει να ξεκινήσουμε για να παίξουμε την παρτίδα του μπάο. Κι αυτή η κίνηση θα μετρήσει σαν πρώτη».

Για λίγη ώρα κοίταζαν και οι δυο τα θολωτά τοιχώματα του βωμού, αναζητώντας κάποιο σημάδι που ίσως τους είχε διαφύγει. Ύστερα ο Νίκολας έσπασε τη σιωπή. «Διακινδυνεύοντας να με χαρακτηρίσεις καθυστερημένο και να μου βγάλεις τα δόντια με την τανάλια, να κάνω μια ερώτηση; Πώς διάβολο θα παίξουμε ένα παιχνίδι του οποίου αγνοούμε τους κανόνες;»

Ο συνταγματάρχης Νόγκο ακτινοβολούσε αυταρέσκεια κι αυτοπεποίθηση, όταν μπήκε καμαρωτός στην αίθουσα των συσκέψεων, όπου τον είχε καλέσει να παρουσιαστεί ο φον Σίλερ. Μαζί του μπήκε κι ο Ναχούτ Γκιουντάμπι, αποφασισμένος να μην αφήσει να τον αποκλείσουν από τις εξελίξεις. Πάσχιζε κι αυτός να δείχνει σημαντικός και σίγουρος για τον εαυτό του, αν και κατά βάθος ένιωθε τρομερά ανασφαλής και υποχρεωμένος να αποδείξει τη χρησιμότητά του στο αφεντικό του για να σιγουρέψει τη θέση του.

Ο φον Σίλερ υπαγόρευε ένα γράμμα στην Ούτα Κέμπερ, αλλά μόλις είδε τους δυο άντρες να μπαίνουν σηκώθηκε βιαστικά κι ανέβηκε στο ξύλινο βάθρο του, στην κορυφή του τραπεζιού.

«Μου είχες υποσχεθεί μια αναφορά για χτες», κατηγόρησε τον Νόγκο, αγνοώντας εντελώς τον Ναχούτ. «Ακόμα δεν έμαθες τίποτε από τον πληροφοριοδότη σου στο φαράγγι;»

«Ζητώ συγγνώμη για την αργοπορία, χερ φον Σίλερ». Ο Νόγκο ξεφούσκωσε σαν μπαλόνι κι έγινε αμήχανος κι απολογητικός. Τον τρώμαζε αυτός ο Γερμανός. «Οι γυναίκες επέστρεψαν μια μέρα αργότερα από τον καταυλισμό του Χάρπερ. Είναι πολύ αναξιόπιστες αυτές οι χωρικές. Ο χρόνος δε σημαίνει τίποτε γι' αυτές».

«Ναι, ξέρω», τον έκοψε ανυπόμονα ο φον Σίλερ. «Γνωρίζω καλά τα ελαττώματα της μαύρης φυλής, στην οποία ανήκεις κι εσύ, Νόγκο, μην το ξεχνάς... Πες μου, όμως, τι νέα έχεις;»

«Ο Χάρπερ τελείωσε τη δουλειά στο φράγμα πριν από αρκετές μέρες και μετέφερε αμέσως τον καταυλισμό παρακάτω, στους λόφους πάνω από το ρήγμα των βράχων. Ύστερα έφτιαξε μια σκαλωσιά από μπαμπού και κατέβηκε στον πάτο της χαράδρας. Ο κατάσκοπός μου λέει ότι τους έβαλε να καθαρίσουν μια τρύπα, στο βυθό μιας λίμνης που άδειαζε όταν...»

«Τρύπα; Τι είδους τρύπα;» Ο φον Σίλερ έχασε ξαφνικά το χρώμα του κι άρχισε να ιδρώνει έντονα.

Ο Νόγκο τα χρειάστηκε. «Μήπως δεν αισθάνεστε καλά, χερ φον Σίλερ;» Ο Γερμανός φαινόταν πολύ άρρωστος, σαν να ήταν έτοιμος να λιποθυμήσει.

«Είμαι μια χαρά», του φώναξε άγρια ο φον Σίλερ. «Σε ρώτησα τι τρύπα ήταν αυτή. Περίγραψέ την».

«Η γυναίκα που μου μετέφερε το μήνυμα είναι μια κουτή χωριάτισσα», απάντησε φοβισμένα ο Νόγκο. «Μου είπε μόνο ότι, μόλις σταμάτησε το ποτάμι και τραβήχτηκαν τα νερά, φάνηκε μια τρύπα στον πάτο, στα ριζά του βράχου, που ήταν γεμάτη χαλάσματα και βάλθηκαν να την καθαρίζουν».

«Μια σήραγγα!» πετάχτηκε ο Ναχούτ, που δεν μπόρεσε να κρατηθεί άλλο. «Πρέπει να είναι η σήραγγα εισόδου του τάφου».

«Σιωπή!» ούρλιαξε ο φον Σίλερ. «Δεν έχεις αποδείξεις να στηρίξεις ένα τέτοιο συμπέρασμα. Άφησε τον Νόγκο να τελειώσει». Απευθύνθηκε πάλι στο συνταγματάρχη. «Συνέχισε. Πες μου τα υπόλοιπα!»

«Η γυναίκα λέει ότι υπάρχει μια σπηλιά στο βάθος αυτής της τρύπας. Σαν υπόγειος ναός, με εικόνες στους τοίχους...»

«Εικόνες; Τι εικόνες;»

«Η γυναίκα είπε ότι είναι εικόνες αγίων». Ο Νόγκο έκανε μια χειρονομία αποδοκimasίας. «Η γυναίκα αυτή είναι αμόρφωτη, κουτή...»

«Χριστιανών αγίων;» ρώτησε ο φον Σίλερ.

Ο Ναχούτ παρενέβη ξανά. «Αποκλείεται, *χερ φον Σίλερ*. Σας λέω ότι ο Χάρπερ ανακάλυψε τον τάφο του Μαμώς. Πρέπει να δράσουμε γρήγορα».

«Σε προειδοποιώ για τελευταία φορά, ανόητε», του απάντησε απότομα ο φον Σίλερ. «Βούλωσ' το!»

Στράφηκε πάλι στον Νόγκο. «Υπήρχε τίποτ' άλλο στη σπηλιά; Πες μου όλα όσα σου μετέφερε η γυναίκα».

«Εικόνες κι αγάλματα αγίων». Ο Νόγκο άνοιξε τα χέρια του. «Λυπάμαι, *χερ φον Σίλερ*, αλλά μόνο αυτά μου είπε. Ξέρω ότι είναι κουταμάρες, αλλά τι φταίω εγώ; Έτσι μου είπε».

«Εγώ θα κρίνω αν είναι κουταμάρες ή όχι. Τι τα έκαναν αυτά τα αγάλματα;»

«Ο Χάρπερ τα έβαλε σε κιβώτια».

«Τα έβγαλε από την τρύπα;»

«Δεν ξέρω, *χερ φον Σίλερ*. Η γυναίκα δε μου είπε».

Ο φον Σίλερ κατέβηκε από το βάθρο του κι άρχισε να βηματίζει νευρικά πάνω κάτω, γρυλίζοντας και μονολογώντας αφηρημένα.

«*Χερ φον Σίλερ...*» άρχισε να λέει ο Ναχούτ, αλλά ο Γερμανός τον σταμάτησε μ' ένα νεύμα. Τελικά, στάθηκε μπροστά στον Νόγκο και τον κάρφωσε μ' ένα αυστηρό βλέμμα.

«Μήπως βρήκαν καμιά μούμια, κάποιο σώμα αγίου στη σπηλιά;»

«Δεν ξέρω, *χερ φον Σίλερ*. Η γυναίκα δε μου είπε».

«Πού είναι τώρα αυτή η γυναίκα;» Ο φον Σίλερ ήταν τόσο εκνευρισμένος, που άρπαξε τον Νόγκο από τα πέτα του στρατιωτικού σακακιού του και τεντώθηκε στις μύτες των ποδιών του για να έρθει πρόσωπο με πρόσωπο μαζί του. «Πού είναι; Την έδιωξες;» Σταγόνες σάλιου πετάγονταν στο πρόσωπο του Νόγκο, ο οποίος ανοιγόκλεισε νευρικά τα μάτια του και προσπάθησε να ξεφύγει. Αλλά ο φον Σίλερ τον κρατούσε πολύ γερά.

«Όχι, κύριε. Είναι ακόμα εδώ, απέξω. Δεν ήθελα να τη φέρω σ' εσάς...»

«Ανόητε! Όλες οι πληροφορίες σου είναι από δεύτερο χέρι. Φέρ' την εδώ αμέσως. Θα της κάνω εγώ τις ερωτήσεις». Τίναξε πέρα τον Νόγκο με μια δυνατή σπρωξιά. «Πήγαινε να τη φέρεις!»

Ο Νόγκο επέστρεψε λίγα λεπτά αργότερα, σέρνοντας μια γυναίκα από το μπράτσο. Ήταν νεαρή και, παρά τα γαλάζια τατουάζ στα μάγουλα και στο πιγούνι της, εντυπωσιακά όμορφη. Φορούσε το μακρύ μαύρο ρούχο που δήλωνε ότι ήταν παντρεμένη και κουβαλούσε ένα μωρό στηριγμένο στο γοφό της.

Αμέσως μόλις την άφησε ο Νόγκο, έπεσε στο πάτωμα κι άρχισε να κλαψουρίζει τρομοκρατημένη. Το παιδάκι της έβαλε κι αυτό τα κλάματα για συμπαράσταση. Τα ρουθούνια του ήταν γεμάτα ξεραμένες μύξες. Με χέρια που έτρεμαν, η γυναίκα άνοιξε το ρούχο της, έβγαλε το ένα από τα φουσκωμένα της στήθη κι έχωσε τη ρώγα στο στόμα του μωρού. Παιδί και μητέρα σώπασαν, κοιτώντας τον φον Σίλερ με μεγάλα, τρομαγμένα μάτια.

«Ρώτησέ την αν υπήρχε σώμα ή φέρετρο αγίου στη σπηλιά», διέταξε ο φον Σίλερ τον Νόγκο, κοιτώντας τη γυναίκα με αποστροφή.

Ο Νόγκο της έκανε μερικές ερωτήσεις και ύστερα έγνεψε αρνητικά. «Δεν ξέρει τίποτα για σώμα αγίου. Είναι πολύ κουτή. Δεν καταλαβαίνει καλά».

«Ρώτησέ τη για τα αγάλματα των αγίων. Τι τα έκανε ο Χάρπερ; Πού τα έχει τώρα; Τα έβγαλε από την τρύπα;»

Μετά από άλλη μια μακριά συνομιλία, ο Νόγκο κούνησε πάλι το κεφάλι του αρνητικά. «Όχι. Λέει ότι τα αγάλματα βρίσκονται ακόμα εκεί μέσα. Ο λευκός τα έχει βάλει σε κιβώτια που τα φυλάνε οι στρατιώτες».

«Στρατιώτες; Τι στρατιώτες;»

«Οι στρατιώτες του Μεκ Νιμούρ, του αρχηγού των σούφτα που σας έλεγα. Είναι σύμμαχος του Χάρπερ».

«Πόσα κιβώτια είναι;» Πάνω στην ανυπομονησία του, ο φον Σίλερ πλησίασε τη γυναίκα και τη σκούνησε με τη μύτη του παπουτσιού του. «Πόσα είναι τα αγάλματα;»

Η γυναίκα έσκουξε και τραβήχτηκε τρομαγμένη. Ταυτόχρονα τραβήχτηκε κι ο φον Σίλερ, μ' ένα μορφασμό αηδίας.

«Γκοτ ιμ Χίμελ!» Τράβηξε από το τσεπάκι του ένα διπλωμένο μαντίλι και το έφερε μπροστά στο στόμα και τη μύτη του. «Βρομάει σαν ζώο. Ρώτησέ την πόσα είναι τα κιβώτια».

«Όχι πολλά», μετέφρασε ο Νόγκο. «Ίσως πέντε. Όχι περισσότερα από δέκα. Δεν είναι σίγουρη».

«Πόσο μεγάλα είναι;»

Όταν ο Νόγκο μετέφρασε την ερώτηση, η γυναίκα έδειξε το μήκος του χεριού της.

Η απογοήτευση του φον Σίλερ ζωγραφίστηκε καθαρά στο πρόσωπό του. «Λίγα κομμάτια κι ασήμαντα». Τους γύρισε την πλάτη και πήγε μπροστά στο παραθυράκι που έβλεπε προς το Νότο, πάνω από το χείλος του γκρεμού, τους αγριότοπους της τεράστιας χαράδρας. «Αν είναι σωστά όσα μας λέει αυτό το πλάσμα, τότε ο Χάρπερ δεν έχει ανακαλύψει ακόμα το θησαυρό του Μαμώς. Θα έπρεπε να υπήρχαν περισσότερα, πολύ περισσότερα».

Ο Νόγκο μιλούσε πάλι με τη γυναίκα στη γλώσσα της. Όταν σταμάτησαν, απευθύνθηκε στον φον Σίλερ: «Λέει πως ένα άτομο από την παρέα του Χάρπερ ανέβηκε στο Ντέμπρα Μαριάμ».

Ο φον Σίλερ στράφηκε απότομα από το παράθυρο. «Από την παρέα του Χάρπερ; Ποιος; Τον ξέρει;»

«Μια γυναίκα. Ντόπια. Η φιλενάδα του Μεκ Νιμούρ. Η *βοϊζίρο* Τισέι. Την ξέρω. Ήταν παντρεμένη με το Ρώσο κυνηγό, πριν γίνει η πόρνη του *σούφτα*».

Ο φον Σίλερ διέσχισε το δωμάτιο με μερικές δρασκελιές και στάθηκε ξανά πάνω από τη γυναίκα. Την άρπαξε από το ρούχο και την τράνταξε τόσο δυνατά, που το μωρό ξέφυγε από την αγκαλιά της κι έπεσε τσιρίζοντας στο πάτωμα.

«Ρώτησέ την πού βρίσκεται τώρα αυτή η γυναίκα», διέταξε τον Νόγκο.

Η νεαρή μητέρα ελευθερώθηκε από το χέρι του φον Σίλερ και σύρθηκε στο πάτωμα, προσπαθώντας να πιάσει το τρομοκρατημένο παιδάκι και να το παρηγορήσει. Ο Νόγκο την άδραξε από το μπράτσο και τη χαστούκισε δυνατά για να την αναγκάσει να υπακούσει. Η γυναίκα έσφιξε το μωρό

στο στήθος της, σκεπάζοντας το κορμί του με τα δυο της χέρια, και ψέλλισε μια απάντηση.

«Δεν ξέρει», είπε ο Νόγκο στον φον Σίλερ. «Νομίζει όμως ότι βρίσκεται ακόμα στο χωριό, στο Ντέμπρα Μαριάμ».

«Πάρε αυτό το βρομοθήλυκο από δω!» βρυχήθηκε ο φον Σίλερ κι ο Νόγκο τσακίστηκε να εκτελέσει την εντολή.

«Τι άλλο ξέρεις για τη φιλενάδα του Μεκ Νιμούρ;» τον ρώτησε σε πολύ πιο ήπιο τόνο ο φον Σίλερ, όταν ο Νόγκο επέστρεψε.

«Κατάγεται από μια αριστοκρατική οικογένεια της Αντίς Αμπέμπα. Έχουν συγγένεια αίματος με τον Ρας Ταφαρί Μακόνεν, τον παλιό αυτοκράτορα Χαϊλέ Σελασιέ».

«Αφού είναι η γυναίκα του Μεκ Νιμούρ κι έρχεται κατευθείαν από τον καταυλισμό του Χάρπερ, θα είναι σε θέση ν' απαντήσει σε όλες τις απορίες μας».

«Μάλιστα, χερ φον Σίλερ. Αλλά ίσως δε θα θελήσει να το κάνει».

«Τη θέλω», δήλωσε ο φον Σίλερ. «Να μου τη φέρεις εδώ. Θα της μιλήσει ο Χελμ. Είμαι βέβαιος ότι θα την πείσει να φερθεί λογικά».

«Η *βοϊζίρο* Τισέι είναι σημαντικό πρόσωπο. Η οικογένειά της έχει μεγάλη επιρροή». Ο Νόγκο το σκέφτηκε για λίγο. «Από την άλλη πλευρά, έχει συμμαχήσει μ' έναν πασίγνωστο προδότη και ληστή. Αυτή η δικαιολογία αρκεί για να τη συλλάβω. Θα στείλω αμέσως ένα απόσπασμα από τους πιο έμπιστους άντρες μου να τη βρουν και να τη φέρουν εδώ». Δίστασε για μια στιγμή. «Χερ φον Σίλερ... αν η γυναίκα αυτή περάσει από σκληρή ανάκριση, θα ήταν προτιμότερο να μην επιστρέψει στους φίλους της στην Αντίς. Θα μας δημιουργήσουν προβλήματα. Ακόμη και σ' εσάς, χερ φον Σίλερ».

«Τι προτείνεις, Νόγκο;»

«Αφού απαντήσει στις ερωτήσεις μας, θα πρέπει να της συμβεί ένα μικρό ατύχημα», απάντησε ο συνταγματάρχης.

«Κάνε ό,τι κρίνεις αναγκαίο», συμφώνησε ο φον Σίλερ. «Τις λεπτομέρειες τις αφήνω σ' εσένα. Αλλά, αν είναι να την ξεφορτωθείς, φρόντισε να το κάνεις σωστά και παστρικά. Αρκετές αδεξιότητες έγιναν ως τώρα». Λέγοντας αυτά τα λόγια, κοίταξε τον Ναχούτ Γκιουντάμπι, που χαμήλωσε το βλέμμα του και κοκκίνισε από οργή και ταπείνωση.

Εφαγαν σχεδόν δυο ολόκληρες μέρες στην ταφική στοά, μπροστά στο βωμό του Οσίριδος. Κανένας αρχαίος πιστός δεν είχε μελετήσει ποτέ αυτά τα κείμενα τόσο εξονυχιστικά ούτε είχε προσηλωθεί με τόσο πάθος σε κάθε λεπτομέρεια της τοιχογραφίας, όσο ο Νίκολας και η Ρόγιαν.

Με τη σειρά, στέκονταν και διάβαζαν μεγαλόφωνα τα αποσπάσματα από το κείμενο της στήλης που είχε ξεδιαλέξει η Ρόγιαν, επαναλαμβάνοντάς τα τόσες πολλές φορές που τα είχαν μάθει πλέον απέξω. Ενώ ο ένας διάβαζε, ο άλλος συγκέντρωνε όλη την προσοχή του στην τοιχογραφία, προσπαθώντας να διακρίνει κάποιο συνδετικό κρίκο.

«Ο έρωτάς μου είναι φλασκό με κρύο νερό στην έρημο. Ο έρωτάς μου είναι σημαία που ξεδιπλώνεται στον άνεμο. Ο έρωτάς μου είναι το πρώτο κλάμα του νεογέννητου παιδιού».

Η Ρόγιαν σήκωσε το βλέμμα της από κει που ήταν γονατισμένη μπροστά στην άδεια κόγχη του αγάλματος. «Δεν είναι πολύ γλυκός ο Τάιτα μερικές φορές; Πολύ ρομαντικός;»

«Για το Θεό, συγκεντρώσου! Δεν είναι ώρα για ποιητική ανάλυση. Έχουμε πιο σοβαρή δουλειά να κάνουμε».

«Βάρβαρε!» μουρμούρισε η Ρόγιαν και στράφηκε πάλι προς τον τοίχο.

«Δοκίμασε ξανά αυτό», της πρότεινε ο Νίκολας και διάβασε δυνατά: *«Είμαστε ένα σύνολο χιλιάδων δεσμών: μητέρας και παιδιού, φίλου με φίλο, δασκάλου με μαθητή, άντρα με γυναίκα, σώματος με σώμα».*

«Είναι η τρίτη φορά που διαλέγεις αυτό το κομμάτι σήμερα το πρωί. Τι έχει και σ' αρέσει τόσο πολύ;» Η Ρόγιαν απέφυγε να τον κοιτάξει, αλλά ο υπαινιγμός της ήταν σαφής.

«Συγγνώμη. Νόμιζα πως θα το έβρισκες κι αυτό ρομαντικό, όπως το προηγούμενο», είπε μουντωμένος ο Νίκολας. «Ας δοκιμάσουμε ένα άλλο: *“Αγάπησα και υπέφερα. Άντεξα τον άνεμο και την καταιγίδα. Το βέλος τρύπησε το κορμί μου, αλλά δε με σκότωσε. Αποστράφηκα τον ψεύτικο δρόμο που άνοιγε μπροστά μου. Ανέβηκα την κρυμμένη σκάλα που βγάζει στο θρόνο των θεών”.*»

Η Ρόγιαν έκανε στροφή πάνω στις φτέρνες της και κοίταξε τη φαρδιά ταφική στοά μπροστά της. «Ίσως εδώ να υπάρχει κάτι. *“Ο ψεύτικος δρόμος μπροστά μου. Η κρυμμένη σκάλα”.*»

«Σαν να το τραβάμε από τα μαλλιά, δε νομίζεις;»

Η Ρόγίαν σηκώθηκε όρθια και παραμέρισε τα τσουλούφια που κολλούσαν στο ιδρωμένο μέτωπό της. «Ω Νίκι! Είναι σκέτη απελπισία. Δεν ξέρουμε καν από πού ν' αρχίσουμε».

«Κουράγιο, κορίτσι μου», είπε ο Νίκολας με προσποιητή ευθυμία. «Θ' αρχίσουμε από την αρχή, όπως μας λέει ο φίλος σου ο Τάιτα. Ας πιάσουμε πάλι το πρώτο κομμάτι». Έφερε το ένα χέρι στην καρδιά του, τέντωσε το άλλο με το σημειωματάριο μπροστά κι άρχισε ν' απαγγέλλει με στόμφο, σαν ηθοποιός της βικτοριανής σχολής: «*“Στα δυνατά φτερά του υψώνεται ο γύπας για να υποδεχτεί τον ήλιο...”*»

Η Ρόγίαν γέλασε μελαγχολικά με τα καμώματα του Νίκολας και ύστερα το βλέμμα της ξεστράτισε προς τον τοίχο, πάνω και πίσω από το πρόσωπό του. Ξαφνικά, γούρλωσε τα μάτια της και κοκάλωσε.

«Ο γύπας!» είπε ξέπνοα δείχνοντας τον τοίχο πίσω από το κεφάλι του Νίκολας.

Ο Νίκολας στράφηκε σαν σβούρα για να κοιτάξει προς την κατεύθυνση που του έδειχνε.

Ο γύπας ήταν όντως εκεί, τον είχε δει τόσες και τόσες φορές· η υπέροχη ζωγραφιά του πουλιού με τα άγρια, διαπεραστικά μάτια και το γαμψό, κίτρινο ράμφος. Η ζωγραφιά ξεκινούσε από το δάπεδο κι έφτανε ως πάνω από το κεφάλι του και τα ανοιγμένα φτερά έπιαναν το μισό τοίχο. Την κοίταζαν και οι δυο σαν μαγεμένοι κι έπειτα η Ρόγίαν σήκωσε τα μάτια της προς τη θολωτή οροφή πάνω από τα κεφάλια τους.

«Ο ήλιος!» ψιθύρισε, αγγίζοντας το μπράτσο του Νίκολας για να τον κάνει να κοιτάξει κι αυτός ψηλά.

Στο κέντρο της οροφής ήταν ζωγραφισμένος ο χρυσός δίσκος του Ρα. Το πλούσιο, ζεστό κίτρινο απάλυνε τις σκιές και οι ακτίνες ξεπηδούσαν από το δίσκο προς όλες τις κατευθύνσεις. Όμως, μια απ' αυτές κατέβαινε πολύ χαμηλότερα, ακολουθώντας την καμπύλη του τοίχου για να τυλίξει τη ζωγραφιά του γύπα με το λαμπερό κίτρινο φως της.

«*“Ο γύπας υψώνεται για να υποδεχτεί τον ήλιο”*», επανέλαβε η Ρόγίαν. «Άραγε, το εννοεί κυριολεκτικά ο Τάιτα;»

Ο Νίκολας πλησίασε στον τοίχο και ψηλάφησε την επιφάνεια της ζωγραφιάς, περνώντας τις παλάμες του πάνω στα φτερά, στον κορμό κι ως κάτω στα τρομερά, γαμψά νύχια. Κάτω από τα χρώματα, το επίχρυσμα ήταν απόλυτα λείο, χωρίς καμιά ανωμαλία ή προεξοχή στην επιφάνειά του.

«Το κεφάλι, Νίκι. Κοίταξε το κεφάλι του!» Η Ρόγίαν πήδησε επιτόπου, προσπαθώντας να το αγγίξει, αλλά τα δάχτυ-

λά της δεν έφταναν τόσο ψηλά. Στράφηκε στον Νικόλας με μια νότα απελπισίας στη φωνή της. «Κάν' το εσύ —είσαι πολύ ψηλότερος από μένα!»

Μόνο τότε πρόσεξε ο Νικόλας την αμυδρή σκιά που δημιουργούσε η μια πλευρά του κεφαλιού του γύπα, έτσι όπως έπεφτε πλάγια πάνω του το φως του προβολέα. Κι όταν ακούμπησε το χέρι του, διαπίστωσε ότι το κεφάλι ήταν ανάγλυφο, προεξείχε ελάχιστα χιλιοστά από την υπόλοιπη επιφάνεια του τοίχου. Ψηλάφησε ολόκληρο το κεφάλι. Το ράμφος ήταν κι αυτό μέρος του αναγλύφου.

«Πιάνεις κανέναν αρμό;» τον ρώτησε η Ρόγιν.

«Όχι. Είναι εντελώς λείο. Παρ' ότι ανάγλυφο, φαίνεται να είναι ενιαίο με τον υπόλοιπο τοίχο».

«“Ο γύπας υψώνεται να υποδεχτεί τον ήλιο”», επέμεινε η Ρόγιν. «Δε διακρίνεις κανένα κινητό κομμάτι; Προσπάθησε να σπρώξεις το κεφάλι προς τη ζωγραφιά του ήλιου».

Ο Νικόλας έβαλε την παλάμη του κάτω από το ανάγλυφο κεφάλι κι έσπρωξε δυνατά προς τα πάνω. «Τίποτα!» γρύλισε.

«Έχουν περάσει τέσσερις χιλιάδες χρόνια, Νίκι». Η Ρόγιν χοροπηδούσε από το ένα πόδι στο άλλο, φουρκισμένη. «Να πάρει η ευχή, Νίκι, σπρώξε! Αν υπάρχει κινητό τμήμα, θα έχει φρακάρει από τα χρόνια. Βάλε δύναμη! Σπρώξε κι άλλο!»

Ο Νικόλας πήρε πιο βολική θέση κι έβαλε και τις δυο παλάμες του κάτω από την προεξοχή του κεφαλιού. Πήρε βαθιά ανάσα, ετοιμάστηκε κι έσπρωξε με όλη του τη δύναμη. Οι φλέβες στο λαιμό του φούσκωσαν από την προσπάθεια και το πρόσωπό του κοκκίνισε σαν ντομάτα.

«Κι άλλο!» τον παρακινούσε η Ρόγιν, αλλά στο τέλος ο Νικόλας άφησε τα χέρια του να πέσουν και ξεφύσηξε αποκαμωμένος.

«Τίποτα». Η φωνή του ήταν βραχνή από την κούραση. «Είναι συμπαγές. Δεν κουνιέται».

«Σήκωσέ με. Θέλω να το δω από κοντά».

«Μετά χαράς. Ευκαιρία έψαχνα...» Αγνοώντας το προειδοποιητικό βλέμμα της, ο Νικόλας στάθηκε πίσω της, την έπιασε γερά από τη μέση και τη σήκωσε μέχρι που η Ρόγιν έφτασε το κεφάλι του πουλιού.

Η Ρόγιν το ψηλάφησε στα γρήγορα κι άφησε μια μικρή κραυγή χαράς. «Νίκι! Έκανες κάποια αρχή! Ο σοβάς έχει μικρές ρωγμές παντού γύρω από το κεφάλι. Τις ψηλαφώ. Σήκωσέ με ψηλότερα!»

Ο Νικόλας βόγκησε από την προσπάθεια, αλλά κατάφερε να τη σηκώσει άλλους είκοσι πόντους.

«Σίγουρα!» φώναξε η Ρόγαν. «Κάτι κουνήθηκε. Βλέπω και μια μακριά ρωγμή, λεπτή σαν τρίχα, πάνω από το κεφάλι. Δες και μόνος σου!»

Ο Νίκολας την κατέβασε στο έδαφος και κουβάλησε ένα από τα άδεια μεταλλικά κιβώτια συσκευασίας που ήταν στοιβαγμένα στο κεφαλόσκαλο έξω από τη στοά. Το τοποθέτησε κάτω από τη ζωγραφιά του γύπα κι ανέβηκε πάνω του. Τώρα βρισκόταν στο ύψος του ράμφους.

Η έκφρασή του άλλαξε μονομιάς. Έχωσε βιαστικά το χέρι στην τσέπη του, έβγαλε τον ελβετικό σουγιά, διάλεξε το μαχαίράκι και, με τη μύτη του, σκάλισε προσεκτικά το περίγραμμα του ανάγλυφου κεφαλιού. Ψήγματα χρωματιστού επιχρίσματος άρχισαν να πέφτουν στο δάπεδο. «Φαίνεται πως το κεφάλι είναι εμβόλιμο κομμάτι», παραδέχτηκε.

«Κοίταξε ψηλότερα, πάνω από το κεφάλι, κατά μήκος της ηλιαχτίδας. Δε βλέπεις μια κάθετη ρωγμή στο σοβά;»

«Καλά λες», απάντησε ο Νίκολας. «Αν όμως προσπαθήσω να τη φαρδύνω, μπορεί να καταστρέψω την τοιχογραφία. Τι να κάνω;»

Η Ρόγαν δίστασε μόνο μια στιγμή. «Ο τάφος θα πλημμυρίσει ξανά όταν φουσκώσει το ποτάμι, οπότε θα τα χάσουμε όλα αυτά έτσι κι αλλιώς. Αξίζει να δοκιμάσουμε. Σκάψε, Νίκι!»

Ο Νίκολας πίεσε τη μύτη του σουγιά στη λεπτή ρωγμή κι άρχισε να τη στρίβει δεξιά αριστερά. Ένα κομμάτι σοβά, στο μέγεθος της παλάμης του, ξεκόλλησε από τον τοίχο κι έπεσε στο δάπεδο, όπου θρυμματίστηκε πάνω στις λείες πλάκες από όνυχα.

Κοίταξε στο κενό που είχε αφήσει ο πεσμένος σοβάς. «Υπάρχει κάτι σαν σχισμή ή πατούρα στον τοίχο», είπε στη Ρόγαν. «Θα το καθαρίσω να δω μέχρι πού φτάνει». Συνέχισε να σκαλίζει προσεκτικά την κοιλότητα που είχε ανοίξει, ρίχνοντας κι άλλους σοβάδες στο πάτωμα.

Η Ρόγαν φταρνίστηκε από την πολλή σκόνη, αλλά δεν έκανε πίσω. Χρωματιστά ψήγματα είχαν σταθεί στα μαλλιά της σαν κομφετί.

«Ναι», είπε τελικά ο Νίκολας. Υπάρχει μια κατακόρυφη αυλακιά που διατρέχει τον τοίχο προς την κατεύθυνση της ηλιαχτίδας».

«Αφαίρεσε το επίχρισμα από την περιφέρεια του κεφαλιού», τον καθοδήγησε η Ρόγαν κι ο Νίκολας σκούπισε τη λάμα του σουγιά στο παντελόνι του κι επιτέθηκε ξανά στον τοίχο.

«Έτοιμο», είπε τελικά. «Φαίνεται πως το κεφάλι του γύπα θα κυλήσει πάνω στην αυλακιά. Τέλος πάντων, θα δοκιμάσω. Κάνε πίσω, για να έχω άνεση».

Ο Νίκολας έβαλε πάλι τις παλάμες του κάτω από το κεφάλι του γύπα κι έσπρωξε δυνατά προς τα πάνω. Η Ρόγιαν είχε σφίξει τις γροθιές της και μόρφαζε ασυναίσθητα, συμμετέχοντας στην προσπάθεια.

Ακούστηκε ένα υπόκωφο τρίζιμο και το κεφάλι άρχισε ν' ανεβαίνει με απότομα τραντάγματα την αυλακιά. Μόλις έφτασε στο τέρμα, ο Νίκολας πήδηξε από το κιβώτιο και στάθηκε δίπλα στη Ρόγιαν. Γεμάτοι αδημονία κοίταζαν το αποκομμένο κεφάλι, που είχε παραμορφωθεί από το σπασμένο επίχρισμα.

Μετά από μια μακριά αναμονή γεμάτη ένταση, η Ρόγιαν αναστέναξε βαριά. «Τίποτε!» είπε με θυμό. «Δεν άλλαξε τίποτε».

«Το υπόλοιπο απόσπασμα», της θύμισε ο Νίκολας. «Λέει κι άλλα, εκτός από το γύπα και τον ήλιο».

«Έχεις δίκιο». Η Ρόγιαν κοίταζε με λαχτάρα το υπόλοιπο τμήμα της τοιχογραφίας. «*“Το τσακάλι ουρλιάζει και γυρίζει γύρω από την ουρά του”*».

Με χέρι που έτρεμε από τη συγκίνηση, έδειξε τη μικροσκοπική, ασήμαντη φιγούρα του Άνουβι, του θεού των νεκρών με κεφάλι τσακαλιού, που ήταν ζωγραφισμένη στον τοίχο, απέναντι από το γύπα που είχαν αποκεφαλίσει. Βρισκόταν στα πόδια της πανύψηλης ζωγραφιάς του Οσίριδος και ήταν ελάχιστα μεγαλύτερη από το φορτωμένο δαχτυλίδι με μεγάλο δάχτυλο του ποδιού του.

Η Ρόγιαν έτρεξε στον τοίχο και τη στιγμή που άγγιξε τη ζωγραφιά του Άνουβι, διαπίστωσε ότι ήταν κι αυτή ανάγλυφη. Βάζοντας όλη τη δύναμή της, πίεσε τη μικροσκοπική φιγούρα, προσπαθώντας να τη στρίψει πρώτα προς τη μια μεριά και ύστερα προς την άλλη.

«*“Το τσακάλι γυρίζει γύρω από την ουρά του”*», μουρμούριζε ασθμαίνοντας καθώς πάσχιζε να το μετακινήσει. «Πρέπει να στρίψει!»

«Άφησε εμένα να δοκιμάσω». Ο Νίκολας την απομάκρυνε μαλακά από τον τοίχο και γονάτισε μπροστά στη ζωγραφιά του θεού με το κεφάλι τσακαλιού. Κι αυτή τη φορά χρησιμοποίησε το μαχαιράκι του σουγιά για να καθαρίσει το περίγραμμα του ανάγλυφου τμήματος, αφαιρώντας το επίχρισμα.

«Φαίνεται να είναι σκαλισμένο σε κάποιο είδος σκληρού ξύλου, που στη συνέχεια τοποθετήθηκε και σοβατίστηκε μαζί

με τον υπόλοιπο τοίχο», είπε στη Ρόγίαν σκαλίζοντας το υλικό της φιγούρας του θεού με τη μύτη του μαχαιριού του.

Αφού το καθάρισε καλά από τους σοβάδες, προσπάθησε να το στρίψει προς τα δεξιά, αλλά συνάντησε τέτοια αντίσταση, που βόγκησε από την προσπάθεια. «Αδύνατο!» είπε τελικά κι εγκατέλειψε.

«Δεν είχαν ρολόγια οι αρχαίοι Αιγύπτιοι να καθορίζουν τη σωστή φορά όπως την ορίζουμε εμείς», του φώναξε φουρκισμένη η Ρόγίαν. «Δοκίμασε να το στρίψεις προς την άλλη μεριά!»

Όταν ο Νίκολας έστριψε αντίθετα στη φορά των δεικτών του ρολογιού, κάτι έτριξε βαριά πίσω από τον τοίχο. Η μικροσκοπική φιγούρα περιστράφηκε αργά κάτω από τις παλάμες του, ώσπου το κεφάλι του τσακαλιού βρέθηκε ν' αντικρίζει το δάπεδο.

Έκαναν πίσω και οι δυο, κοιτώντας με αγωνία τον τοίχο, αλλά μετά από άλλη μια μακριά, γεμάτη ένταση αναμονή, ακόμη κι ο Νίκολας απογοητεύτηκε.

«Δεν ξέρω τι ακριβώς περιμένουμε, αλλά ό,τι κι αν είναι, δε συμβαίνει», μουρμούρισε σκυθρωπά.

«Λέει κι άλλα το κομμάτι», είπε η Ρόγίαν. «*“Το ποτάμι κυλάει προς τη γη. Φυλαχτείτε, ιερόσυλοι, γιατί η οργή των θεών θα πέσει πάνω στα κεφάλια σας!”*»

«Ποτάμι;» έκανε ο Νίκολας. «Όπως θα έλεγε κι ο αγαπητός Σκαπανέας, δε βλέπω κανένα αναθεματισμένο ποτάμι».

Η Ρόγίαν δε χαμογέλασε καν με την αστεία μίμηση της λονδρέζικης προφοράς. Έψαχνε με το βλέμμα τις ζωγραφιές και τα ιερογλυφικά που κάλυπταν τον τοίχο. Ξαφνικά το είδε.

«Η Χαπί!» τσίριξε. «Η θεά του Νείλου, ο Θεός Ποταμός! Το ποτάμι!»

Από ψηλά στον τοίχο, στο ίδιο επίπεδο με το κεφάλι του Οσίριδος, τους αντίκριζε η θεότητα του ποταμού. Η Χαπί ήταν ερμαφρόδιτη θεότητα. Απεικονιζόταν με γυναικείο στήθος κι αντρικά γεννητικά όργανα, που πρόβαλλαν επιβλητικά κάτω από την πλαδαρή κοιλιά της. Είχε κεφάλι ιπποπόταμου και στο ορθάνοιχτο στόμα της φαίνονταν οι τρομεροί, τετράγωνοι κοπτήρες.

Στήνοντας τρία μεταλλικά κιβώτια το ένα πάνω στο άλλο, ο Νίκολας κατάφερε να φτάσει τη ζωγραφιά της Χαπί. Με το που την άγγιξε, φώναξε δυνατά: «Είναι κι αυτή ανάγλυφη!»

«*“Το ποτάμι κυλάει προς τη γη”*», του θύμισε η Ρόγίαν. «Πρέπει να κινηθεί προς τα κάτω. Δοκίμασε, Νίκι, γρήγορα!»

«Περίμενε να καθαρίσω πρώτα το επίχρισμα», διαμαρτυρήθηκε ο Νίκολας κι επανέλαβε τη διαδικασία με το μαχαίράκι του σουγιά, ελευθερώνοντας το περίγραμμα της φιγούρας. Ύστερα σκάλισε το σοβά κάτω από τη ζωγραφιά κι ανακάλυψε άλλη μια κάθετη αυλακιά στον τοίχο, που κατευθυνόταν προς τα κάτω.

«Ετοιμος να σπρώξω», είπε στη Ρόγιναν. Δίπλωσε το σουγιά και τον έβαλε στην τσέπη του. «Κράτα την ανάσα σου και κάνε μια προσευχή για μένα».

Έφερε τα δυο του χέρια πάνω στη φιγούρα της θεάς κι άρχισε να τραβάει με δύναμη προς τα κάτω. Πιέζοντας και τραβώντας όλο και πιο δυνατά, έφτασε σχεδόν να κρέμεται με όλο του το βάρος. Δε σάλεψε τίποτε.

«Δε δουλεύει», γρύλισε κι ετοιμάστηκε να κατεβεί.

«Στάσου!» του φώναξε η Ρόγιναν. «Έρχομαι να σε βοηθήσω».

Σκαρφάλωσε στα κιβώτια δίπλα του κι έβαλε τα δυο της χέρια στο λαιμό του. «Τράβα!» τον πρόσταξε.

«Κάθε πρόσθετο βάρος βοηθάει, υποθέτω», είπε δύσπιστα ο Νίκολας, ενώ η Ρόγιναν μάζεψε τα πόδια της και κρεμάστηκε ολόκληρη από το λαιμό του.

«Κουνιέται!» φώναξε ο Νίκολας. Ξαφνικά, η φιγούρα της Χαπί υποχώρησε κάτω από τις παλάμες του μ' ένα δυνατό τριγμό και κύλησε μέσα στην αυλακιά του τοίχου ως το τέρμα.

Ο Νίκολας έχασε απότομα την επαφή του με τη φιγούρα, καθώς αυτή ελευθερώθηκε και κύλησε προς τα κάτω. Στην προσπάθειά του να ισορροπήσει με τη Ρόγιναν κρεμασμένη από το λαιμό του, παραπάτησε, τα κιβώτια όπου πατούσε γκρεμίστηκαν και μαζί τους κι αυτός με τη Ρόγιναν. Βρέθηκαν κουβάρι στο πάτωμα, ο Νίκολας ανάσκελα και η Ρόγιναν από πάνω του. Αφού ξέμπλεξαν χέρια και πόδια, ο Νίκολας σηκώθηκε και τράβηξε όρθια και τη Ρόγιναν.

«Τι έγινε;» τον ρώτησε αλαφιασμένη, κοιτώντας με αγωνία την κατεστραμμένη ζωγραφιά της Χαπί και τους γύρω τοίχους.

«Τίποτα», είπε ο Νίκολας. «Απολύτως τίποτα».

«Ίσως υπάρχει κι άλλο...» πήγε να πει η Ρόγιναν, αλλά την έκοψε ένας παράξενος ήχος που ακούστηκε από την οροφή. Κοίταξαν και οι δυο ψηλά, ξαφνιασμένοι, και τους κυρίεψε φόβος και ταραχή. Κάποιο τρομακτικό βάρος μετακινιόταν αθέατο πάνω από το ζωγραφισμένο θόλο.

«Τι είν' αυτό;» ψέλλισε η Ρόγيان. «Κάτι κουνιέται εκεί πάνω. Ακούγεται σαν ζωντανό».

Ήταν σαν να αργοσάλευε ένας γίγαντας που, ξυπνώντας μετά από νάρκη τεσσάρων χιλιάδων χρόνων, τεντώθηκε και προσπαθούσε ν' ανακαθίσει στο αόρατο στρώμα του.

«Λες να είναι...» Η Ρόγيان δεν τόλμησε ν' αποσώσει τη φράση της, γιατί την κατέλαβε ξαφνικά ένας υπερφυσικός τρόμος που της έκοψε τη λαλιά. Με τη φαντασία της είδε το μεγάλο Αιγύπτιο θεό να σαλεύει στη μυστική σπηλιά του πίσω από το βράχο, ν' ανοίγει εκείνα τα τρομερά, σχιστά μάτια και να προβάλλει από κάποια γωνιά το κεφάλι του να δει ποιος τόλμησε να τον ενοχλήσει στον αιώνιο ύπνο του.

Και τότε ακούστηκε ένας άλλος ήχος, ένα κατρακύλισμα, ένα μπουμπουνητό, θαρρείς κι ο βραχίονας μιας τεράστιας ζυγαριάς έγερνε αργά προς τη μια πλευρά, καθώς άλλαζε δραματικά η ισορροπία του συστήματος. Μαλακά στην αρχή και ύστερα όλο και πιο γρήγορα, η κίνηση αποκτούσε ορμή, σαν χιονοστιβάδα που αρχίζει να κυλάει σε πλαγιά. Και τελικά, ήρθε ένας τρομερός κρότος, σαν κανονιά.

Στην ψηλή οροφή σχηματίστηκε μια ρωγμή, που διέτρεχε όλη τη στοά κατά μήκος. Σκόνη τινάχτηκε από το ακανόνιστο άνοιγμα και ύστερα, σαν σε επιάλτη, η οροφή άρχισε να βουλιάζει πάνω από το σημείο όπου στέκονταν ο Νίκολας και η Ρόγيان. Είχαν παραλύσει και οι δυο από τρόπο κι έμεναν κοκαλωμένοι, ανίκανοι να τραβήξουν το βλέμμα τους από το ζωγραφιστό θόλο που κατέρρεε αργά κι αναπότρεπτα πάνω τους. Έπειτα, ένα κομμάτι σοβά χτύπησε τον Νίκολας στο πρόσωπο, γδέρνοντας άσχημα το δεξί του μάγουλο και κάνοντάς τον να τιναχτεί παραπατώντας προς τον κοντινό τοίχο. Το σοκ κι ο πόνος ήταν αρκετά για να τον συνεισφέρουν.

«Η προειδοποίηση! Η οργή των θεών!» Πετάχτηκε κι άρπαξε τη Ρόγيان από το μπράτσο. «Τρέξε!» της φώναξε τραβώντας τη μαζί του. «Ο Τάιτα έχει παγιδέψει την οροφή!»

Άρχισαν να τρέχουν προς το άνοιγμα της σφραγισμένης εισόδου. Μεγάλα κομμάτια από το ζωγραφισμένο επίχρυσμα μαζί με πέτρες και χώματα έπεφταν σαν βροχή στο δάπεδο. Η σκόνη τους τύφλωσε. Το υπόκωφο βουητό που άκουγαν από ψηλά έγινε εκκωφαντικός κρότος, καθώς η οροφή κατέρρεε σταδιακά. Δεν τόλμησαν να κοιτάζουν πίσω τους, τον κεραυνό που τους ακολουθούσε βομβαρδίζοντας με πέτρες τη στοά κι απειλώντας να τους προλάβει και να τους θάψει στα χαλάσματα πριν φτάσουν στην έξοδο.

Μια πέτρα, μεγάλη όσο το κεφάλι της, χτύπησε ξυστά τη Ρόγίαν στον αριστερό ώμο και τα πόδια της λύγισαν από το χτύπημα. Έτσι και δεν την άρπαζε ο Νίκολας από τη μέση για να την κρατήσει όρθια και να συνεχίσουν το τρέξιμο, θα είχε σωριαστεί και θα ήταν καταδικασμένη. Η σκόνη ήταν τόσο πυκνή, που μόλις και μετά βίας διέκριναν το τετράγωνο άνοιγμα στο βάθος, τη μοναδική έξοδο σωτηρίας.

«Μη σταματάς! Τρέξε!» της φώναξε ο Νίκολας. «Κοινοτεύουμε». Την ίδια στιγμή, κάποια πέτρα χτύπησε τον τρίποδα που ήταν στημένος ο προβολέας. Η λάμπα έγινε κομμάτια και η στοά βυθίστηκε στο σκοτάδι.

Η πρώτη ενστικτώδης αντίδραση του Νίκολας, πριν συνηθίσουν τα μάτια του στο λιγοστό, θαμπό φως που ερχόταν απέξω, ήταν να σταματήσει εκεί που βρισκόταν για να προσανατολιστεί. Μόνο που γύρω του οι πέτρες και τα χρώματα συνέχιζαν να πέφτουν και ήξερε πως ακόμη και μια στιγμή καθυστέρησης θα μπορούσε να αποβεί μοιραία. Έτσι, συνέχισε να τρέχει στα τυφλά, σέρνοντας και τη Ρόγίαν μαζί του, κι έπεσε πάνω στον τοίχο της εξόδου μ' όλη του τη φόρα. Η σύγκρουση του έφερε δάκρυα στα μάτια κι έκανε τ' αυτιά του να βουίζουν. Τώρα όμως έβλεπε το άνοιγμα στα δεξιά του, σαν αχνό φωτεινό τετράγωνο μέσα στη σκόνη.

Καθώς πισωπατούσε, άρπαξε πάλι τη Ρόγίαν από τη μέση και περνώντας το άλλο του χέρι κάτω από τα γόνατά της, τη σήκωσε αγκαλιά και την πέταξε από το άνοιγμα. Μέσα στο χαλασμό, άκουσε την κραυγή της όταν εκείνη χτύπησε στις πλάκες του κεφαλόσκαλου και τότε μια πέτρα χτύπησε τον ίδιο στην πλάτη και τον έριξε στα γόνατα. Ένωθε τον εαυτό του να παραπαίει στο χείλος της λιποθυμίας, αλλά σύρθηκε με τα τέσσερα προς το φως, ώσπου κατάφερε να γραπωθεί από το περβάζι του ανοίγματος. Έχοντας ένα σταθερό σημείο να πιαστεί, μπόρεσε να το καβαλήσει κακώς και να πέσει από την άλλη πλευρά, λίγες στιγμές πριν η οροφή καταρρεύσει ολοκληρωτικά, σε όλο το μήκος της στοάς, μ' έναν τρομερό πάταγο.

Πάνω στο κεφαλόσκαλο, η Ρόγίαν σηκώθηκε στα τέσσερα και πήγε κοντά του μπουσουλώντας. «Είσαι καλά;» τον ρώτησε γεμάτη αγωνία. Αίμα κυλούσε στο μάγουλό της από ένα χτύπημα ψηλά στο μέτωπο, πάνω από το δεξί της φρύδι. Άνοιγε ένα σκουρόχρωμο, γυαλιστερό ρυάκι στην άσπρη κρούστα της σκόνης που σκέπαζε το δέρμα της.

Ο Νίκολας δεν της απάντησε. Πιάστηκε από τον τοίχο, σηκώθηκε όρθιος και την τράβηξε κοντά του. «Πάμε να φύ-

γουμε», είπε με κόπο. Την ίδια στιγμή, ένα πυκνό σύννεφο σκόνης ξεχύθηκε από το άνοιγμα και τους τύλιξε, πνίγοντάς τους και θαμπώνοντας ακόμα περισσότερο το φως από τις λάμπες.

«Κινδυνεύουμε εδώ». Ο Νίκολας έσυρε τη Ρόγιν μακριά από το άνοιγμα. «Μπορεί να βουλιάξει όλο». Η φωνή του ήταν βραχνή, σπασμένη, γιατί η σκόνη τού έκλεινε το λαιμό.

Σύρθηκαν ως την αρχή της σκάλας κι άρχισαν να κατεβαίνουν, πιασμένοι από το τοίχωμα για σταθερότητα, υποβαστάζοντας ο ένας τον άλλον, γλιστρώντας και σκοντάφτοντας συνεχώς στο τμήμα της σήραγγας που σκεπαζόταν παλιά από τα νερά. Μέσα από την καταχνιά της σκόνης, διέκριναν μπροστά τους τη γνώριμη, μεγάλωσωμη σιλουέτα του Σκαπανέα.

«Τι διάβολο έγινε εδώ μέσα;» φώναξε ανακουφισμένος μόλις τους είδε.

«Έλα να μου δώσεις ένα χεράκι», του αποκρίθηκε ο Νίκολας.

Χωρίς να χάσει καιρό, ο Σκαπανέας σήκωσε αγκαλιά τη Ρόγιν κι όλοι μαζί έτρεξαν στην κατηφορική σήραγγα, σταματώντας να πάρουν ανάσα μόνο όταν έφτασαν στην πλωτή γέφυρα πάνω από το πηγάδι.

Το ταχυδρομείο του Ντέμπρα Μαριάμ ήταν ένα μικρό κτίριο στο χωματόδρομο πίσω από την εκκλησία. Οι τοίχοι ήταν από γυμνό τούβλο και η λαμαρινένια στέγη αντανakλούσε το δυνατό ήλιο του οροπεδίου σαν καθρέφτης. Το τηλέφωνο για το κοινό θα έπρεπε να βρισκόταν στο θάλαμο, έξω από την κεντρική είσοδο. Όμως η συσκευή είχε από καιρό εξαφανιστεί —κλαπεί, καταστραφεί ή, το πιθανότερο, κατασχεθεί από το στρατό για να μη χρησιμοποιείται από αντάρτες και πολιτικούς αντιπάλους του καθεστώτος.

Η Τισέι, που το περίμενε αυτό, δεν έριξε ούτε μια ματιά στον τηλεφωνικό θάλαμο, παρά μπήκε κατευθείαν στη μικρή αίθουσα που αποτελούσε το κεντρικό ταχυδρομείο της περιοχής. Ήταν γεμάτο από ένα πλήθος χωρικών που περίμεναν στην ουρά να εξυπηρετηθούν, με το πάσο τους, από τον ηλικιωμένο ταχυδρομικό υπάλληλο, το μοναδικό πίσω

από το σαραβαλιασμένο γκισέ. Αρκετοί από τους πελάτες είχαν στρώσει κάποιο ρούχο τους στο πάτωμα και είχαν βολευτεί εκεί, κουβεντιάζοντας και καπνίζοντας ώσπου να έρθει η σειρά τους. Ένα σωρό πιτσιρίκια χαλούσαν τον κόσμο με τα τρεχαλητά και τα παιχνίδια τους.

Οι περισσότεροι από το πλήθος αναγνώρισαν την Τισέι από την πρώτη στιγμή που μπήκε. Ακόμη κι αυτοί που ήταν στημένοι εκεί από το πρωί, τη χαιρέτησαν με σεβασμό και παραμέρισαν για να την αφήσουν να μπει πρώτη στην ουρά. Παρά τις δυο δεκαετίες σοσιαλισμού αφρικανικού τύπου, οι παλιές συνήθειες ήταν βαθιά ριζωμένες στην παράδοση των κατοίκων της υπαίθρου. Γι' αυτούς, η Τισέι ήταν μια αριστοκράτισσα και είχε δικαίωμα προνομιακής μεταχείρισης.

«Ευχαριστώ, φίλοι μου». Η Τισέι χαμογέλασε ευγενικά στον κόσμο και κούνησε το κεφάλι της αρνητικά. «Θα περιμένω τη σειρά μου».

Η άρνησή της τους έφερε σε μεγάλη αμηχανία κι όταν ο γέρος υπάλληλος τεντώθηκε πάνω από τον πάγκο του, επιμένοντας κι αυτός να την εξυπηρετήσει αμέσως, μια γριά άρπαξε την Τισέι από το μπράτσο και την έσπρωξε με το ζόρι στην αρχή της ουράς.

«Με τις ευλογίες του Ιησού και των αγίων, *βοϊζίρο* Τισέι». Ο ταχυδρομικός υπάλληλος ένωσε τις παλάμες του κάτω από το πιγούνι σε σεβάσμιο χαιρετισμό. «Καλώς όρισες και πάλι στο Ντέμπρα Μαριάμ. Τι επιθυμεί η ευγένειά σου;»

Σύσσωμη η πελατεία του ταχυδρομείου μαζεύτηκε γύρω απ' την Τισέι για να πληροφορηθεί κάθε λεπτομέρεια της συναλλαγής που επρόκειτο να γίνει.

«Θέλω να κάνω ένα τηλεφώνημα στην Αντίς», είπε η Τισέι στον υπάλληλο, ξεσηκώνοντας ένα μουρμουρητό θαυμασμού από το πλήθος. Ήταν πράγματι μια πολύ ασυνήθιστη και σπουδαία συναλλαγή.

«Θα πάμε αμέσως στο τηλεφωνείο», δήλωσε με επισημότητα ο υπάλληλος και φόρεσε το γαλάζιο υπηρεσιακό καπέλο του για την περίπτωση. Έκανε το γύρο του πάγκου, φωνάζοντας και παραμερίζοντας τους υπόλοιπους πελάτες για ν' ανοίξει δρόμο στη *βοϊζίρο* Τισέι. Ύστερα την οδήγησε στο πίσω δωμάτιο του κτιρίου, όπου το τηλεφωνείο καταλάμβανε ένα χώρο με διαστάσεις μικρής τουαλέτας.

Η Τισέι, ο ταχυδρομικός κι όσοι από τους πελάτες βρήκαν χώρο να σταθούν στριμώχτηκαν στο θάλαμο. Ο τηλεφωνητής φούσκωσε από περηφάνια για την τιμή που του έκανε μια τόσο σπουδαία κυρία να ζητήσει τις υπηρεσίες του

και φώναζε στο ακουστικό του σαν λοχίας που δίνει διαταγές σε νεοσύλλεκτους.

«Σε λίγο!» είπε στην Τισέι μ' ένα αστραφτερό χαμόγελο. «Μόνο μια μικρή καθυστέρηση. Μετά θα μιλήσετε με τη βρετανική πρεσβεία στην Αντίς».

Η Τισέι, που ήξερε καλά τι σημαίνει «μικρή καθυστέρηση» στην Αφρική, αποσύρθηκε στην μπροστινή βεράντα του ταχυδρομείου και παρήγγειλε φαγητό και τεζ από το μαγαζί του χωριού. Κέρασε τους μοναχούς που την είχαν συνοδεύσει, αλλά και τους μισούς κατοίκους του Ντέμπρα Μαριάμ, που έφαγαν και ήπιαν στην υγεία της όσο εκείνη περίμενε να περάσει η τηλεφωνική κλήση από καμιά δεκαριά απαρχαιωμένα τηλεφωνεία της περιοχής για να επιτευχθεί η σύνδεση με την πρωτεύουσα. Τελικά, μια ώρα αργότερα, ο ταχυδρομικός υπάλληλος βγήκε σαν σίφουνας στη βεράντα και της ανακοίνωσε με μεγάλη περηφάνια ότι είχαν πιάσει γραμμή κι ότι μπορούσε να μιλήσει στον αριθμό που είχε ζητήσει να καλέσουν.

Η Τισέι, οι καλόγεροι και καμιά πενηνταριά χωρικοί ακολούθησαν τον ταχυδρομικό υπάλληλο στο τηλεφωνείο και προσπάθησαν να στριμωχτούν μέσα στο θάλαμο. Όσοι δε χώρεσαν, περίμεναν κολλημένοι στην πόρτα σαν μελίσσι σε τσαμπί.

«Τζέφρι Τέναντ. Ποιος είναι, παρακαλώ;» Η αριστοκρατική αγγλική προφορά αλλοιωνόταν από την απόσταση και τα παράσιτα της γραμμής.

«Κύριε Τέναντ, είμαι η *βοϊζίρο* Τισέι».

«Α! Περίμενα τηλεφώνημά σας». Η φωνή του Τζέφρι έγινε ανάλαφρη κι ευχάριστη όταν κατάλαβε ότι συνομιλούσε με μια όμορφη γυναίκα. «Πώς είστε, αγαπητή μου;»

Η Τισέι του μετέφερε το μήνυμα του Νίκολας.

«Πείτε στον Νίκι να μείνει ήσυχος», τη διαβεβαίωσε ο Τζέφρι και η συνομιλία τους τελείωσε.

Η Τισέι στράφηκε στον υπάλληλο. «Θα ήθελα να κάνω και δεύτερο τηλεφώνημα στην Αντίς —στην πρεσβεία της Αιγύπτου».

Το πλήθος αντέδρασε πάλι με μουρμουρητά ενθουσιασμού, διαπιστώνοντας ότι η διασκέδαση δεν είχε τελειώσει ακόμη. Όλοι επέστρεψαν στη βεράντα για περισσότερο τεζ και κουβεντούλα.

Η δεύτερη κλήση πήρε πολύ περισσότερη ώρα και ήταν περασμένες πέντε όταν η Τισέι κατάφερε επιτέλους να μιλήσει με το μορφωτικό ακόλουθο της αιγυπτιακής πρεσβείας.

Αν δεν είχε τύχει να τον γνωρίσει κάποτε σ' ένα από τα κοκτέιλ των διπλωματικών κύκλων της Αντίς και να τον εντυπωσιάσει πολύ σαν γυναίκα, ο ακόλουθος δε θα καταδεχόταν ν' απαντήσει στο τωρινό τηλεφώνημά της.

«Είστε πολύ τυχερή που με προλάβετε τόσο αργά», της είπε. «Συνήθως κλείνουμε στις τέσσερις, αλλά αυτή τη στιγμή γίνεται μια σύσκεψη του Οργανισμού Αφρικανικής Ενότητας και βρίσκομαι ακόμη στο γραφείο. Τέλος πάντων, σε τι μπορώ να σας φανώ χρήσιμος, *βοϊζίρο* Τισέι;»

Αμέσως μόλις του ανέφερε το όνομα και το αξίωμα του προσώπου στο Κάιρο στο οποίο απευθυνόταν το μήνυμα της Ρόγιαν, η συγκαταβατική και κάπως αλαζονική συμπεριφορά του άλλαξε ριζικά κι ο ακόλουθος έγινε φιλικότατος και πρόθυμος να εξυπηρετήσει. Σημείωσε όλα όσα του είπε η Τισέι και της ζήτησε να επαναλάβει το μήνυμα, συλλαβίζοντας επακριβώς τα ονόματα και τους τίτλους. Τελικά, της διάβασε αυτά που είχε γράψει για να τα επιβεβαιώσει.

Στο τέλος αυτής της μακράς συνομιλίας, ο ακόλουθος άλλαξε πάλι ύφος και είπε σε γλυκερό, συνωμοτικό τόνο: «Με λύπησε βαθιά η είδηση του θανάτου του συζύγου σας, *βοϊζίρο* Τισέι. Γνώριζα κι εκτιμούσα το συνταγματάρχη Μπραζίλοφ. Ίσως, όταν επιστρέψετε στην Αντίς, θα μου κάνατε την τιμή να δειπνήσουμε μαζί ένα βράδυ να τα πούμε;»

«Πολύ ευγενικό εκ μέρους σας», του απάντησε η Τισέι σε μελιστάλαχτο τόνο. «Θα χαρώ να συναντήσω ξανά την τόσο συμπαθητική σύζυγό σας. Χαίρετε». Και του έκλεισε το τηλέφωνο, αφήνοντάς τον να μασάει σαστισμένους τα λόγια του.

Όταν η Τισέι βγήκε ξανά στη βεράντα, ο ήλιος είχε ήδη χαμηλώσει πίσω από τα βαριά σύννεφα και στον αέρα πλανιόταν η μυρωδιά της βροχής. Ήταν πολύ αργά για να πάρει το δρόμο του γυρισμού από το μονοπάτι κι ένιωσε μεγάλη ανακούφιση όταν ο αρχηγός του χωριού έστειλε μια από τις κόρες του να την καλέσει να περάσει τη νύχτα στο σπίτι του.

Το σπίτι του αρχηγού ήταν το καλύτερο του Ντέμπρα Μαριάμ, όχι ένα κυκλικό *τουκούλ* όπως τα υπόλοιπα, αλλά κανονικό τετράγωνο σπίτι, με τούβλινους τοίχους και στέγη από λαμαρίνα. Η γυναίκα και οι κόρες του είχαν στήσει γιορτινό τραπέζι προς τιμήν της Τισέι και είχαν καλέσει τους προεστούς του χωριού και τους δυο ιερείς της εκκλησίας. Με όλ' αυτά, κόντευαν μεσάνυχτα όταν η Τισέι κατάφερε να ξεγλιστρήσει και ν' αποσυρθεί στο δωμάτιο που της είχαν ετοιμάσει, το καλύτερο του σπιτιού, που το είχαν αδειάσει από τους ενοίκους του ειδικά για χάρη της.

Λίγο πριν την πάρει ο ύπνος, άκουσε τις πρώτες χοντρές ψιχάλες να χτυπάνε στην κυματιστή λαμαρίνα που στέγαζε όλο το σπίτι. Ο ήχος ήταν ευχάριστος και τη νανούριζε, αλλά ύστερα σκέφτηκε το φράγμα κάτω στο φαράγγι κι ευχήθηκε να ήταν μόνο μια περαστική μπόρα κι όχι η αρχή των μεγάλων βροχών που πλημμύριζαν το ποτάμι.

Πολύ αργότερα, όταν τινάχτηκε ξαφνικά από τον ύπνο της, η βροχή είχε σταματήσει. Έξω από το ανοιχτό παράθυρο η νύχτα ήταν ήρεμη και σιωπηλή, εκτός από ένα αδέσποτο σκυλί που αλυχτούσε κάπου μακριά. Αναρωτήθηκε τι να την είχε ξυπνήσει. Την κυρίευσε ένα δυσοίωνα προαίσθημα, ο φόβος του επικείμενου κινδύνου, κατάλοιπο των ημερών του Μεγκίστου, όταν ο κάθε θόρυβος τη νύχτα μπορεί να σήμαινε επιδρομή της μυστικής αστυνομίας. Ήταν τόσο έντονο το προαίσθημά της, που δεν μπορούσε πια να κοιμηθεί. Κατέβηκε νυχοπατώντας από το κρεβάτι της κι άρχισε να ντύνεται στα σκοτεινά. Είχε αποφασίσει να σηκώσει τους μοναχούς και να πάρουν το μονοπάτι του γκρεμού πριν ξημερώσει. Μόνο όταν θα βρισκόταν ξανά στο πλευρό του Μεκ Νιμούρ θα ένιωθε απόλυτα ασφαλής.

Είχε μόλις φορέσει το παντελόνι της κι έψαχνε τα σανδάλια της κάτω απ' το κρεβάτι, όταν άκουσε το μακρινό ήχο μηχανής φορτηγού. Πήγε στο παράθυρο κι αφουγκράστηκε. Ο αέρας ήταν ψυχρός από τη βροχή κι αισθανόταν το κρύο χάδι του στα χέρια και στο στήθος της.

Το φορτηγό ακουγόταν σαν να πλησίαζε προς το χωριό από τη μεριά του Νότου, από το δρόμο που ανέβαινε δίπλα στο ποτάμι. Πλησίαζε γρήγορα και η ανησυχία της Τισέι θέριψε. Οι χωρικοί είχαν πιάσει κουβέντα με τους μοναχούς και τώρα πια θα ήξερε όλο το χωριό ότι ήταν γυναίκα του Μεκ Νιμούρ. Ο Μεκ ήταν αντάρτης, καταζητούμενος. Ξαφνικά, αισθάνθηκε εντελώς απροστάτευτη και μόνη.

Πέρασε βιαστικά το άσπρο *σάμα* πάνω από το κεφάλι της και φόρεσε τα σανδάλια. Καθώς γλιστρούσε αθόρυβα έξω από το δωμάτιο, άκουσε το ροχαλητό του αρχηγού από το μπροστινό δωμάτιο, όπου είχε μετακομίσει μαζί με τη γυναίκα του για να της παραχωρήσουν την κρεβατοκάμαρά τους. Η Τισέι πήρε το διαδρομάκι που έβγαζε στην κουζίνα. Η φωτιά είχε σβήσει, αλλά ξεχώριζε τις σιλουέτες των μοναχών που κοιμόνταν κουλουριασμένοι στο χωμάτινο πάτωμα. Γονάτισε δίπλα στον πρώτο στη σειρά και τον ταρακούνησε, αλλά αυτός μάλλον τα είχε τσούξει στο γιορτινό δείπνο, γιατί δεν έλεγε να ξυπνήσει με τίποτα.

Ο ήχος του φορτηγού όλο και δυνάμωνε και η ανησυχία της Τισέι άγγιξε τα όρια του πανικού. Συνειδητοποιώντας ότι οι μοναχοί, ακόμα και ξύπνιοι, θα τη βοηθούσαν ελάχιστα σε περίπτωση κινδύνου, σηκώθηκε και τράβηξε προς την πίσω πόρτα.

Το φορτηγό είχε φτάσει πια στο δρόμο έξω από το σπίτι. Οι προβολείς του έλυσαν τα μπροστινά παράθυρα και η Τισέι είδε το φως ν' αστράφτει στιγμιαία στο διάδρομο. Την επόμενη στιγμή, ο θόρυβος της μηχανής έπεσε στο ρελαντί, καθώς ο οδηγός άφησε το γκάζι, και ταυτόχρονα ακούστηκε το χαρακτηριστικό στρίγκλισμα των φρένων και το τρίξιμο των τροχών στο χωμάτινο δρόμο. Αμέσως μετά ακολούθησαν αντρικές φωνές και ποδοβολητά, βαριά πατήματα αντρών που πηδούσαν από καρότσα.

Η Τισέι κοκάλωσε από τον τρόπο στη μέση της κουζίνας, με το κεφάλι γεμμένο στο πλάι για ν' αφουγκράζεται. Ξαφνικά, η μπροστινή πόρτα του σπιτιού τραντάχτηκε από δυνατά χτυπήματα που τα συνόδευαν οι ανατριχιαστικά γνώριμες διαταγές: «Ανοίξτε! Αστυνομία! Ανοίξτε αμέσως την πόρτα! Μη βγει κανείς από το σπίτι!»

Η Τισέι έτρεξε προς την πίσω πόρτα, αλλά μέσα στο σκοτάδι και τον πανικό της σκόνταψε σ' ένα σοφρά γεμάτο άπλυτα πιατικά από το δείπνο. Από το τράνταγμα, στοίβες από πήλινες γαβάθες και φλασκιά του τεζ έπεσαν στο πάτωμα κι έγιναν θρύψαλα. Αμέσως οι άλλοι απέξω έπεσαν πάνω στην πόρτα και την ξεκόλλησαν από τους μεντεσέδες της. Όρμησαν στο σπίτι με άγριες φωνές κι αναμμένους φακούς, σπάζοντας έπιπλα και κλοτσώντας ξαπλωμένα κορμιά. Ακολούθησαν οι έντρομες διαμαρτυρίες του αρχηγού και οι κραυγές της φαμίλιας του, που πνίγηκαν προς στιγμή από βαριά χτυπήματα με κλομπ και κοντάκια τουφεκίων, για να γίνουν αμέσως μετά ουρλιαχτά τρόμου και πόνου.

Η Τισέι είχε φτάσει στην πίσω πόρτα και πάλευε να την ανοίξει. Οι ήχοι από το μπροστινό δωμάτιο έκαναν τα χέρια της να τρέμουν καθώς ψαχούλευε το σύρτη. Στο μεταξύ άκουγε άλλα βήματα απέξω, τα τρεχαλητά στην αυλή αυτών που πήγαιναν να περικυκλώσουν το σπίτι. Επιτέλους, κατάφερε ν' ανοίξει την πόρτα. Ήταν σκοτεινά και ο χώρος τής ήταν άγνωστος, έτσι δεν ήξερε κατά πού να τραβήξει. Μέσα στο σαματά, ξεχώρισε τον ήχο του ποταμού κι έτρεξε προς εκείνη την κατεύθυνση.

Μόνο να φτάσω στην όχθη, σκέφτηκε διασχίζοντας την αυλή.

Τότε, την τύφλωσε το φως ενός φακού που έπεσε στο πρόσωπό της κι ακούστηκε μια άγρια αντρική φωνή: «Να τη!»

Αν είχε έστω και την παραμικρή αμφιβολία ότι αναζητούσαν εκείνη, τώρα επιβεβαιώθηκε. Ξετρελαμένη από τον τρόπο, έτρεξε να ξεφύγει από το φως. Οι άλλοι ρίχτηκαν στο κατόπι της σαν κοπάδι κυνηγόσκυλα. Έφτασε στην όχθη του ποταμού και πήρε τον κατήφορο, βάζοντας φτερά στα πόδια της. Πίσω της εκτυρσοκρότησε ένα περίστροφο και η σφαίρα πέρασε σφυρίζοντας σε απόσταση αναπνοής από τ' αυτή της.

«Μην πυροβολείτε, ηλίθιοι!» ούρλιαξε μια φωνή. «Τη θέλουμε για ανάκριση».

Στο φως των φακών, το άσπρο *σάμα* της Τισέι άστραφτε για μια στιγμή κι εξαφανιζόταν, σαν νυχτοπεταλούδα που πεταρίζει γύρω από μια λάμπα.

«Πιάστε τη!» φώναζε ο επικεφαλής. «Μην την αφήσετε να ξεφύγει!»

Αλλά η Τισέι ήταν γρήγορη σαν γαζέλα και τα μακριά πόδια της με τα ελαφριά σανδάλια θαρρείς και δεν άγγιζαν καν το έδαφος, εκεί που οι οπλισμένοι διώκτες της πατούσαν βαριά, πασχίζοντας ν' ακολουθήσουν τα ίχνη της. Η καρδιά της πετάρισε από χαρά κι ελπίδα όταν κατάλαβε ότι κέρδιζε συνεχώς έδαφος.

Οι ήχοι της καταδίωξης όλο και μάκραιναν και τους είχε αφήσει τόσο πίσω, που δεν την έφτανε πια το φως των φακών τους, όταν έπεσε πάνω στο φράχτη. Τρεις σειρές σκουριασμένο, αγκαθωτό συρματοπλέγμα μαστίγωσαν το κορμί της από το ύψος της κοιλιάς και κάτω. Της κόπηκε η ανάσα. Οι μυτερές άκρες διαπέρασαν τα ρούχα και μπήχτηκαν στη σάρκα της κι έμεινε σκαλωμένη πάνω στο φράχτη σαν ψάρι πιασμένο στο αγκίστρι. Δυνατά, βίαια χέρια την άρπαξαν από πίσω. Η Τισέι ούρλιαξε από τον πόνο και την απελπισία. Ο στρατιώτης που την τράβηξε από το φράχτη τής έστριψε βίαια το χέρι πίσω από την πλάτη, αναγκάζοντάς τη να γονατίσει, και γέλασε με σαδιστική ικανοποίηση για τον πόνο που της προκαλούσε.

Ο επικεφαλής κατέφθασε ασθμαίνοντας. Ήταν υπέρβαρος και, παρά τη νυχτερινή ψύχρα, είχε μουσκέψει στον ιδρώτα. Το παχύ πρόσωπό του γυάλιζε στο φως των φακών.

«Μην την κακομεταχειρίζεσαι, βλάκα», είπε άγρια στο στρατιώτη. «Δεν είναι εγκληματίας· είναι μια κυρία. Οδηγήστε τη στο φορτηγό. Με το μαλακό!»

Δυο στρατιώτες έβαλαν στη μέση την Τισέι και την πήγαν σχεδόν σηκωτή ως το φορτηγό, όπου την πέταξαν στην καμπίνα, δίπλα στον ένστολο οδηγό. Ο χοντρός αξιωματικός σκαρφάλωσε κι αυτός με κόπο στην καμπίνα και η Τισέι βρέθηκε να κάθεται στριμωγμένη ανάμεσα στους δυο άντρες. Οι στρατιώτες ανέβηκαν γρήγορα στην καρότσα κι ο οδηγός έβαλε μπρος κι έλυσε το χειρόφρενο.

Η Τισέι έκλαιγε με πνιχτά αναφιλητά κι ο αξιωματικός την παρατηρούσε κρυφά, με την άκρη του ματιού του. Στο λιγοστό φως της καμπίνας, η Τισέι διέκρινε ότι η έκφρασή του ήταν γεμάτη συμπάθεια, σχεδόν καλοσυνάτη, κάτι που ερχόταν σε πλήρη αντίθεση με τις πράξεις του.

«Πού με πάτε;» τον ρώτησε χαμηλόφωνα, πνίγοντας τους λυγμούς της. «Τι έκανα; Γιατί με πιάσατε;»

«Έχω διαταγή να σε πάω στο συνταγματάρχη Νόγκο, το στρατιωτικό διοικητή της περιοχής, για να σε ανακρίνει σχετικά με τις δραστηριότητες των *σούφτα* στο Γκότζαμ», της απάντησε ο αξιωματικός. Στο μεταξύ είχαν ξεκινήσει και το φορτηγό κατηφόριζε με τραντάγματα και απότομες στροφές τον ανώμαλο χωματόδρομο.

Για αρκετή ώρα δε μίλησε κανείς και ύστερα ο αξιωματικός είπε χαμηλόφωνα, στα αγγλικά: «Ο οδηγός μιλάει μόνο αμχαρικά. Ήθελα να σου πω ότι γνώριζα τον *άλτο* Ζεμέν, τον πατέρα σου. Ήταν καλός άνθρωπος. Λυπάμαι γι' αυτό που συμβαίνει απόψε, αλλά εγώ είμαι απλός υπολοχαγός· εκτελώ διαταγές».

«Καταλαβαίνω ότι δε φταίτε εσείς», μουρμούρισε η Τισέι.

«Με λένε Χαμίντ. Αν μπορέσω, θα σε βοηθήσω. Για χάρη του *άλτο* Ζεμέν».

«Ευχαριστώ, υπολοχαγέ Χαμίντ. Τώρα έχω ανάγκη από φίλους».

Ενώ περίμεναν να καταλαγιάσει η σκόνη από την κατάρρευση της οροφής και να πέσουν ή να σταθεροποιηθούν όσες χαλαρές πέτρες υπήρχαν ακόμη, ο Νίκολας φρόντισε τα ελαφρά τραύματα της Ρόγιαν. Το κόψιμο στο μέτωπό της ήταν επιφανειακό, όχι πολύ βαθύτερο από γρατσουνιά, και δε χρειαζόταν ράμματα. Ο Νίκολας απολύμανε το τραύμα και το κάλυψε με αυτοκόλλητο επίδεσμο. Ο ώμος

της όμως, εκεί που την είχε πάρει ξυστά η πέτρα, ήταν άσχημα χτυπημένος. Ο Νίκολας έτριψε τη μολωπισμένη περιοχή με ειδική αλοιφή.

Με τα δικά του τραύματα δεν ασχολήθηκε τόσο σχολαστικά. Μια ώρα μετά την κατακρήμνιση ήταν έτοιμος να επιστρέψει στη σήραγγα. Είπε στη Ρόγιν και στον Σκαπανέα να μείνουν στο διάδρομο, μετά το πηγάδι, κι αυτός προχώρησε μόνος του προς το κεφαλόσκαλο, πριν από τη σφραγισμένη στοά. Μαζί του είχε ένα καλάμι μπαμπού κι ένα μικρό προβολέα, συνδεδεμένο με τη γεννήτρια.

Βάδιζε με μεγάλη προσοχή, δοκιμάζοντας την οροφή με το καλάμι πριν κάνει το επόμενο βήμα. Φτάνοντας στο κεφαλόσκαλο, είδε αμέσως ότι οι πέτρες που είχαν πέσει από την οροφή της στοάς είχαν γκρεμίσει το υπόλοιπο τμήμα της εισόδου που έφραζε αρχικά τον τάφο. Τα μεταλλικά κιβώτια, οχτώ από τα οποία περιείχαν τα αγαλματίδια των βωμών, είχαν αναποδογυριστεί και μερικά ήταν μισοθαμμένα στα χαλάσματα. Ο Νίκολας τα μάζεψε και τα άνοιξε ένα ένα για να ελέγξει το περιεχόμενό τους. Προς μεγάλη του ανακούφιση, διαπίστωσε ότι είχαν αντέξει την ταλαιπωρία και κανένα από τα πολύτιμα αγάλματα δεν είχε πάθει το παραμικρό. Από ένα τη φορά, τα κουβάλησε όλα ως κάτω στο διάδρομο και τα εμπιστεύτηκε στη φροντίδα του Σκαπανέα.

Όταν τελείωσε και θέλησε να επιστρέψει στο κεφαλόσκαλο του τάφου, η Ρόγιν επέμεινε να πάει μαζί του. Ούτε οι πιο τρομακτικές προειδοποιήσεις του Νίκολας για βράχια έτοιμα να πέσουν στο κεφάλι του δε στάθηκαν ικανές να τη μεταπείσουν. Αλλά η απογοήτευσή της όταν αντίκρισε την καταστροφή στη στοά ήταν συντριπτική.

«Καταστράφηκαν όλα», είπε, έτοιμη να βάλει τα κλάματα. «Τόσες υπέροχες τοιχογραφίες! Δε νομίζω ότι ο Τάιτα θα ήθελε να συμβεί αυτό».

«Ναι», συμφώνησε μελαγχολικά ο Νίκολας. «Ο στόχος του ήταν να μας δώσει απλώς μια σπρωξιά στο μεγάλο δρόμο με τους εφτά πυλώνες που οδηγεί στα λιβάδια του παραδείσου. Και λίγο έλειψε να το καταφέρει, πανάθεμά τον!»

«Θα χρειαστεί πάρα πολλή δουλειά ώσπου να καθαριστούν όλα αυτά τα μπάζα», είπε η Ρόγιν.

Ο Νίκολας στράφηκε και την κοίταξε εμβρόντητος. «Τι είπες; Δεν πρόκειται να καθαριστεί τίποτα! Σώσαμε τα αγάλματα· μας φτάνουν και μας περισσεύουν. Ώρα να τα μαζεύουμε και να του δίνουμε από δω μέσα».

«Να φύγουμε τώρα; Τρελάθηκες;» του φώναξε η Ρόγαν. «Έχεις παλαβώσει τελείως;»

«Με τα αγάλματα θα βγάλουμε τουλάχιστον τα έξοδά μας και θ' απομείνει και κάτι να μοιραστούμε, όπως τα είχαμε συμφωνήσει», της εξήγησε ήρεμα ο Νίκολας.

«Σκέφτεσαι να τα εγκαταλείψεις τώρα που βρισκόμαστε πια τόσο κοντά;» Η Ρόγαν ήταν τόσο αναστατωμένη που σχεδόν τσίριζε.

«Όλη η στοά καταστράφηκε...» επιχείρησε να την καλοπιάνει ο Νίκολας, σε πολύ ήπιο τόνο, αλλά αυτή χτύπησε φουρκισμένη το πόδι της στο πάτωμα κι έβαλε πάλι τις φωνές.

«Ο τάφος είναι εδώ. Να πάρει και να σηκώσει, Νίκι! Ο Τάιτα δε θα τα έκανε όλα αυτά, αν δεν ήταν. Έχουμε πλησιάσει πολύ —γι' αυτό μας έστειλε την προειδοποίηση! Δεν καταλαβαίνεις; Τον ταραξάμε για τα καλά τώρα. Δε γίνεται να κάνουμε πίσω, τώρα που φτάσαμε σχεδόν στο τέρμα!»

«Ρόγαν, λογικέψου!»

Αλλά η Ρόγαν δεν άκουγε τίποτε. «Όχι! Εσύ να λογικευτείς! Να βάλεις αμέσως να καθαρίσουν τη στοά. Ξέρω ότι η είσοδος είναι πια ανοιχτή. Το μόνο που χρειάζεται είναι ν' απομακρύνουμε τα μπάζα. Είμαι σίγουρη ότι θα βρούμε την είσοδο του πραγματικού τάφου πίσω από τα χαλάσματα που ο Τάιτα φρόντισε να ρίξει επίτηδες στο δρόμο μας».

«Εγώ είμαι σίγουρος ότι από το χτύπημα στο κεφάλι σου λασκάρισε κάποια βίδα!» Ο Νίκολας σήκωσε τα χέρια του ψηλά, δηλώνοντας παραίτηση. «Τι νόημα έχει να τσακωνόμαστε με μια παλαβή; Εντάξει, θ' απομακρύνουμε κάμποσα χαλάσματα, όσα χρειάζεται για να πειστείς ότι δεν υπάρχει τίποτε από πίσω».

«Το μεγάλο μας πρόβλημα θα είναι η σκόνη», είπε ο Σκαπανέας όταν του ανακοίνωσαν τι σκόπευαν να κάνουν. «Φανταστείτε τι θα γίνει καθώς θα ξεσηκώνουμε όλο αυτόν το σωρό. Ο ανεμιστήρας δε θα μπορέσει να κάνει τίποτα».

«Σωστά», συμφώνησε ο Νίκολας. «Θα χρειαστεί να καταβρέξουμε. Δυο σειρές άντρες από δω ως το πηγάδι. Η μια θα περνάει κουβάδες νερό χέρι με χέρι και η άλλη τα μπάζα που θα βγάζουμε».

Ο Σκαπανέας δάγκωσε τα χείλη του σκεφτικός. «Είναι πολλή δουλειά».

«Το ήξερες από την αρχή ότι σε ήθελα για τα δύσκολα», του θύμισε ο Νίκολας. «Μην αρχίζεις την γκρίνια τώρα».

Οι μοναχοί, πεισμένοι ακόμα ότι εκτελούσαν έργο Θεού, δέχτηκαν πρόθυμα την καινούρια αγγαρεία. Τραγουδούσαν

ενώ περνούσαν τους κουβάδες με το νερό από τη μια κατεύθυνση και τους επέστρεφαν γεμάτους πέτρες και χώματα από την άλλη. Ο Νίκολας δούλευε μέσα στη στοά με την ομάδα των Βουβάλων, που επιστάτης της ήταν ο Χανσίτ. Η δουλειά ήταν σκληρή, βρόμικη και πολύ επικίνδυνη και κάθιε σωρός από χαλάσματα έπρεπε να βραχεί πρώτα με νερό, πριν αρχίσουν οι άντρες να τραβάνε τις πέτρες και να τις περνάνε στην ανθρώπινη αλυσίδα που τις μετέφερε ως έξω. Σύντομα η κλιμακωτή σήραγγα γέμισε λασπόνερα και οι πλάκες έγιναν γλιστερές κι επικίνδυνες. Οι σωροί από πεσμένες πέτρες ήταν τρομερά ασταθείς και υπήρχε πάντα ο κίνδυνος να υποχωρήσει κάποιο τμήμα της οροφής που βρισκόταν σε ασταθή ισορροπία.

Με τόσους πολλούς ανθρώπους να κινούνται στον περιορισμένο χώρο της στοάς και της κλιμακωτής σήραγγας, ο ανεμιστήρας δεν προλάβαινε ν' ανανεώσει τον αέρα, που σύντομα έγινε αποπνικτικά ζεστός και βαρύς από τη μυρωδιά των ανθρώπινων σωμάτων. Οι άντρες δούλευαν σχεδόν γυμνοί, μόνο μ' ένα πρωτόγονο εσώρουχο τυλιγμένο γύρω από τα λαγόνια τους, και τα κορμιά τους γυάλιζαν από τον ιδρώτα. Κατέβαζαν τα χαλάσματα ως τη σήραγγα και τα πετούσαν μέσα στο πηγάδι. Ακόμη κι αυτή η μεγάλη ποσότητα υλικών δεν επηρέασε καθόλου τη στάθμη του νερού. Το πηγάδι κατάπινε τα πάντα στα βάθη του, χωρίς ν' απομένει ούτε ίχνος.

Στην πρώτη αλλαγή βάρδιας, ο Νίκολας, που δεν άντεχε άλλο την αποπνικτική ατμόσφαιρα στο εσωτερικό της στοάς, βγήκε ως έξω να πάρει λίγο καθαρό αέρα. Μόλις σκαρφάλωσε το προστατευτικό φράγμα για να βγει στο στεγνό βυθό της πισίνας, βρήκε μπροστά του τον Μεκ Νιμούρ, φανερά ανήσυχο κι αναστατωμένο.

«Νίκολας! Δε γύρισε ακόμα η Τισέι από το Ντέμπρα Μαριάμ; Έπρεπε να είναι ήδη εδώ».

«Δεν την είδα καθόλου, Μεκ. Νόμιζα πως ήταν μαζί σου».

Ο Μεκ έγνεψε αρνητικά. «Ήθελα να σιγουρευτώ ότι δεν επέστρεψε πριν στείλω μια περίπολο να την αναζητήσει».

Ο Νίκολας ένωσε ένα τσίμπημα ενοχής. «Με συγχωρείς, Μεκ. Δε φαντάστηκα ότι θα ήταν επικίνδυνο να τη στείλω επάνω στο χωριό».

«Αν είχα κρίνει ότι ήταν επικίνδυνο, δε θα την άφηνα εγώ να πάει», συμφώνησε ο Μεκ. «Θα στείλω τους άντρες μου να τη βρουν».

Η εξαφάνιση της Τισέι ήταν ακόμη ένας πονοκέφαλος για τον Νίκοιλας. Η σκέψη έμενε στο βάθος του μυαλού του και τον τριβέλιζε καθώς κυλούσαν οι ώρες και οι εργασίες στη γαλαρία προχωρούσαν με τρομερά αργό ρυθμό σε σχέση με το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα.

Η Ρόγίαν έμενε συνεχώς στη στοά, όπως κι ο Νίκοιλας, και είχαν βουτηχτεί και οι δυο τους στη λάσπη και στον ιδρώτα, όπως οι εργάτες. Η Ρόγίαν πενθούσε, κυριολεκτικά, κάθε κομμάτι τοιχογραφίας που ανακάλυπτε μέσα στα χαλάσματα. Ορμούσε στις πέτρες, πριν τις πάρουν οι εργάτες να τις πετάξουν στο πηγάδι, και προσπαθούσε να σώσει όποιο κομμάτι σοβά είχε πάνω του κάποιο αναγνωρίσιμο τμήμα της αρχικής εικόνας. Κατάφερε να διασώσει ένα με το κεφάλι της Ίσιδος κι ολόκληρη σχεδόν τη φιγούρα του Θωθ, του θεού των γραμμάτων. Δυστυχώς όμως, το σύνολο σχεδόν είχε καταστραφεί σε σημείο που να είναι αδύνατη η αποκατάστασή του, οπότε κατέληγε στο πηγάδι με τα υπόλοιπα.

Μέσα στη στοά έχασαν κάθε αίσθηση του χρόνου, ώσπου δεν μπορούσαν πια να ξεχωρίσουν τη μέρα από τη νύχτα. Πάντα ξαφνιάζονταν όταν, βγαίνοντας έξω στην πισίνα του Τάιτα, έβλεπαν αστέρια στον ουρανό ή τους τύφλωνε το φως της μέρας. Έτρωγαν και κοιμόνταν μόνο όταν το απαιτούσε ο οργανισμός τους κι όχι σύμφωνα με τη ροή του χρόνου.

Καθώς ξανάμπαιναν στον τάφο, μετά από μερικές ώρες ύπνου στο στεγνό βράχο δίπλα στην πισίνα, τη στιγμή που διέσχιζαν την πλωτή γέφυρα πάνω από το πηγάδι, μια δυνατή κραυγή αντילάλησε ξαφνικά σ' όλη τη σήραγγα. Ακολούθησε ένα πανδαιμόνιο από φωνές απορίας, ερωτήσεις, απαντήσεις και αλαλαγμούς χαράς από τη μεριά εκείνων που δούλευαν μέσα στην ταφική στοά.

«Κάτι βρήκε ο Χανσίτ!» φώναξε η Ρόγίαν. «Σου το 'λεγα εγώ, Νίκι, ότι δεν έπρεπε να φύγουμε...» Άρχισε να τρέχει κι ο Νίκοιλας την ακολουθούσε.

Φτάνοντας στο κεφαλόσκαλο μπροστά στην είσοδο της στοάς, το βρήκαν γεμάτο από μισόγυμνους εργάτες που μιλούσαν όλοι μαζί, χειρονομώντας σαν παλαβοί. Ο Νίκοιλας άνοιξε δρόμο ανάμεσά τους και η Ρόγίαν τον ακολουθούσε από κοντά. Με το που μπήκαν στη στοά, διαπίστωσαν ότι τις ώρες που αυτοί έλειπαν, η ομάδα του Χανσίτ είχε απομακρύνει τα χαλάσματα ως την περιοχή που ήταν άλλοτε ο βωμός του Οσίριδος. Η οροφή πάνω από τα κεφάλια τους έχασκε ανοιχτή και μισογκρεμισμένη και στο σωρό των χαλασμάτων πάνω στις κατεστραμμένες πλάκες του όνυχας, ο Νί-

κολας διέκρινε τ' απομεινάρια του μηχανισμού τον οποίο είχε τοποθετήσει ο Τάιτα πριν από τέσσερις χιλιάδες χρόνια περίπου και τον οποίο είχαν ενεργοποιήσει αυτοί, προκαλώντας την κατακρήμνιση της οροφής. Το βασικό εξάρτημα αυτού του μηχανισμού ήταν ένας τεράστιος πέτρινος τροχός, που θύμιζε μυλόπετρα και πρέπει να ζύγιζε τόνους. Ο Νίκολας στάθηκε να ρίξει μια ματιά.

«Διαβάζοντας το βιβλίο *Ο Θεός Ποταμός*, διαπιστώνει κανείς ότι ο Τάιτα είχε παθιαστεί με τον τροχό», είπε στη Ρόγιν. «Ρόδες αρμάτων, ρόδες νερού κι αυτός εδώ, τώρα, πρέπει να ήταν ο τροχός της παγίδας του. Όταν μετακινήσαμε τους μοχλούς, θα πρέπει να τραβήξαμε τις σφήνες που συγκρατούσαν αυτό το τερατούργημα. Από τη στιγμή που ελευθερώθηκε, άρχισε να κυλάει γκρεμίζοντας όλες τις πέτρες-κλειδιά που ήταν τοποθετημένες κατά μήκος της οροφής από την πάνω πλευρά κι έτσι...»

«Όχι τώρα, Νίκι!» Η Ρόγιν κόντευε να σκάσει από ανυπομονησία. «Μου δίνεις μαθήματα μηχανικής αργότερα. Δεν ήταν η παγίδα του Τάιτα αυτό που ενθουσίασε τον Χανσίτ· κάτι άλλο έχει ανακαλύψει. Πάμε!»

Ο Νίκολας άνοιξε πάλι δρόμο σνάμεσα στο μπουλούκι των εργατών μέχρι που ξεχώρισε την ψηλή σιλουέτα του επιστάτη. «Χανσίτ!» του φώναξε πάνω από τα κεφάλια των άλλων. «Τι βρήκες;»

«Εδώ, *εφέντι*», αποκρίθηκε ο επιστάτης. «Έλα γρήγορα».

Ο Νίκολας παραμέρισε τους εργάτες κι έφτασε δίπλα στον Χανσίτ, ως το σημείο που είχαν καθαριστεί τα χαλάσματα στο εσωτερικό του θολωτού βωμού.

«Εκεί!» είπε με καμάρι ο Χανσίτ, δείχνοντας με το δάχτυλό του.

Ο Νίκολας γονάτισε στο ένα πόδι μπροστά στα χαλάσματα της κόγχης που φιλοξενούσε κάποτε το άγαλμα του Οσίριδος. Χρωματιστοί σοβάδες κρέμονταν ακόμη από τον γκρεμισμένο τοίχο και, στο σημείο που του έδειχνε ο Χανσίτ, πίσω από τους σοβάδες υπήρχε κενό. Ο Νίκολας κόλλησε το πρόσωπό του στην τρύπα και κοίταξε. Αυτό που διέκρινε ήταν ένα τεράστιο άνοιγμα στο πλευρικό τοίχωμα της στοάς. Ήταν το στόμιο μιας άλλης σήραγγας, κάθετης στη στοά, που την έκρυβε ως τότε η τεράστια ζωγραφιά του Οσίριδος.

Καθώς κοιτούσε με δέος στη σκοτεινή τρύπα, ένιωσε το χέρι της Ρόγιν ν' ακουμπάει στον ώμο του και την ανάσα της να του χαϊδεύει το μάγουλο. «Αυτό είναι, Νίκι. Η είσο-

δος στον αληθινό τάφο του Μαμώς. Η στοά ήταν μπλόφα· μια παραπλάνηση του Τάιτα. Από δω θα φτάσουμε στον κανονικό τάφο».

«Χανσίτ!» φώναξε ο Νίκολας, με φωνή βραχνή από συγκίνηση. «Βάλε αμέσως τους άντρες να καθαρίσουν αυτό το άνοιγμα».

Καθώς οι εργάτες παραμέριζαν τις πέτρες κι αφαιρούσαν τα κομμάτια του επιχρίσματος, ο Νίκολας και η Ρόγιαν στέκονταν από πάνω τους, παρακολουθώντας το άνοιγμα να μεγαλώνει λεπτό προς λεπτό. Αποδείχτηκε ότι ήταν παραλληλόγραμμο, στις ίδιες διαστάσεις με τον κλιμακωτό διάδρομο που ανέβαινε από το πηγάδι: τρία μέτρα φάρδος επί δύο ύψος. Το πλαίσιο ήταν φτιαγμένο από πελεκητή πέτρα. Κι όταν ο Νίκολας έριξε το φως του φακού του στο εσωτερικό, είδε σκαλοπάτια ν' ανηφορίζουν, δυο μέτρα περίπου μπροστά του.

Μετέφεραν καλώδια και φώτα μέσα στην καινούρια γαλαρία, έστησαν μια δυνατή λάμπα στην είσοδο κι ο Νίκολας πήρε στο χέρι του μια δεύτερη, με μια μεγάλη κουλούρα καλώδιο. Με το που έκανε το πρώτο βήμα, η Ρόγιαν βρέθηκε δίπλα του.

«Έρχομαι μαζί σου», του δήλωσε ορθά κοφτά.

«Κατά πάσα πιθανότητα, η γαλαρία είναι παγιδευμένη», την προειδοποίησε ο Νίκολας. «Ο Τάιτα μας την έχει στημένη στην πρώτη γωνία».

«Μη χάνεις τα λόγια σου, δε με φοβίζεις. Έρχομαι, πάει και τελείωσε!»

Άρχισαν ν' ανεβαίνουν αργά, σταματώντας κάθε τόσο για να ελέγχουν τους τοίχους και το δρόμο μπροστά τους. Είκοσι σκαλοπάτια ψηλότερα, έφτασαν σε πλατύσκαλο. Εκεί αντίκρισαν δυο ανοιχτές πύλες, μία από κάθε πλευρά, ενώ μπροστά τους τα σκαλοπάτια συνεχίζονταν μετά το πλατύσκαλο.

«Πού πάμε τώρα;» ρώτησε ο Νίκολας.

«Συνέχισε ν' ανεβαίνεις», τον προέτρεψε η Ρόγιαν. «Θα εξερευνήσουμε αυτές τις εισόδους αργότερα».

Συνέχισαν ν' ανεβαίνουν αργά και προσεκτικά. Μετά από άλλα είκοσι σκαλοπάτια έφτασαν πάλι σε πλατύσκαλο, πανομοιότυπο με το προηγούμενο, με δυο πύλες στα πλάγια και τα σκαλοπάτια να συνεχίζονται στην απέναντι πλευρά.

«Συνέχισε», είπε η Ρόγιαν, προλαβαίνοντας την ερώτηση του Νίκολας.

Είκοσι σκαλοπάτια πιο πάνω, υπήρχε κι άλλο πλατύσκαλο, με τη γνώριμη πια διάταξη, δυο πύλες στα πλάγια και σκάλα απέναντι.

«Δεν έχει νόημα», διαμαρτυρήθηκε ο Νίκολας, αλλά η Ρόγίαν τον έσπρωξε από πίσω.

«Πρέπει να συνεχίσουμε ν' ανεβαίνουμε».

Ο Νίκολας δε διαμαρτυρήθηκε. Πέρασαν κι άλλο πλατύσκαλο, ύστερα κι άλλο, κι άλλο, που το καθένα τους ήταν ολόιδιο με τα προηγούμενα.

«Επιτέλους!» αναφώνησε ο Νίκολας όταν έφτασαν στην κορυφή της σκάλας, με τις αναμενόμενες δυο πύλες δεξιά κι αριστερά, αλλά με τοίχο απέναντι. «Δεν πάει παραπάνω».

«Πόσες σειρές σκαλοπατιών ήταν συνολικά;» τον ρώτησε η Ρόγίαν. «Πόσα πλατύσκαλα;»

«Οχτώ».

«Μπράβο! Οχτώ. Δε σου είναι πια πολύ οικείος αυτός ο αριθμός;»

Ο Νίκολας στράφηκε απότομα και την κοίταξε στο φως της λάμπας. «Εννοείς...»

«Εννοώ τους οχτώ βωμούς στη μεγάλη στοά, τούτες τις οχτώ σειρές σκαλοπάτια και τα οχτώ τετράγωνα στον πίνακα του μπάο».

Έμειναν για λίγο βουβοί κι αναποφάσιστοι στο τελευταίο πλατύσκαλο, κοιτώντας αβέβαια γύρω τους.

«Εντάξει», είπε τελικά ο Νίκολας, «αφού είσαι τόσο αναθεματισμένα έξυπνη, πες μου, πού πάμε τώρα;»

«Α-μπε-μπα-μπλομ», απάντησε η Ρόγίαν. «Ας δοκιμάσουμε τη δεξιά πύλη».

Ακολούθησαν τη γαλαρία που ανοιγόταν στα δεξιά του πλατύσκαλου και σύντομα έφτασαν σε μια διασταύρωση σχήματος T —μπροστά τοίχος, δεξιά κι αριστερά άλλες γαλαρίες.

«Ας πάρουμε πάλι τη δεξιά», πρότεινε η Ρόγίαν. Αυτό έκαναν, αλλά μόλις έφτασαν στην επόμενη διασταύρωση σχήματος T, ο Νίκολας σταμάτησε και στράφηκε, φράζοντας το δρόμο στη Ρόγίαν.

«Έχεις καταλάβει τι συμβαίνει, έτσι δεν είναι;» τη ρώτησε. «Πέσαμε στην επόμενη παγίδα. Ο Τάιτα μας οδήγησε σ' ένα λαβύρινθο στα έγκατα του βουνού. Έτσι και δεν είχαμε το καλώδιο της λάμπας να σέρνεται πίσω μας, θα είχαμε ήδη χαθεί».

Η Ρόγίαν κοίταξε πίσω της, τη γαλαρία απ' όπου είχαν έρθει και ύστερα τους δυο διαδρόμους που ανοίγονταν δεξιά κι αριστερά τους. Το χαμόγελό της ήταν γεμάτο ικανοποίηση.

«Όταν το κατασκεύασε αυτό ο Τάιτα, δεν είχε προβλέψει τον αιώνα του ηλεκτρισμού», συνέχισε ο Νίκολας. «Υπέθετε ότι ο κάθε επίδοξος τυμβωρύχος θα διέθετε τα μέσα εκείνης της εποχής. Φαντάσου να βρεθείς εδώ μέσα, χωρίς καλώδιο ή έστω σκοινί να το ακολουθήσεις για να γυρίσεις πίσω. Φαντάσου να έχεις μόνο ένα λυχνάρι για φως. Φαντάσου πώς θα ήταν όταν θα σωνόταν το λάδι και θα βρισκόσουν κάπου εδώ, χαμένους στο απόλυτο σκοτάδι».

Η Ρόγιαν ανατρίχιασε κι έπιασε το χέρι του. «Φοβάμαι!» ψιθύρισε.

«Ο Τάιτα σκληραίνει το παιχνίδι», είπε ήρεμα ο Νίκολας. «Πάνω που είχα ξαναρχίσει να τον συμπαθώ. Κρίμα».

Η Ρόγιαν ανατρίχιασε πάλι. «Ας γυρίσουμε πίσω», πρότεινε. «Δεν έπρεπε να ορμήσουμε έτσι εδώ μέσα. Πρέπει να γυρίσουμε πίσω να το μελετήσουμε. Είμαστε εντελώς απροετοίμαστοι. Κι έχω την αίσθηση ότι κινδυνεύουμε —ότι κινδυνεύουμε σοβαρά, όπως και τότε, στη στοά».

Πήραν το δρόμο της επιστροφής μέσα από τους διαδρόμους, τις διασταυρώσεις και τις σκάλες, ακολουθώντας το ηλεκτρικό καλώδιο. Ο πειρασμός ν' αρχίσουν να τρέχουν γινόταν όλο και μεγαλύτερος σε κάθε βήμα. Η Ρόγιαν έπιασε το χέρι του Νίκολας και το κράτησε σφιχτά. Είχαν και οι δυο την παράλογη αίσθηση ότι κάποιο πανέξυπνο και μοχθηρό ον караδοκούσε κάπου εκεί μέσα, παρακολουθώντας τους από τα σκοτάδια που άφηναν πίσω τους και περιμένοντας την κατάλληλη ευκαιρία να χτυπήσει.

Το στρατιωτικό φορτηγό που μετέφερε την Τισέι διέσχισε το χωριουδάκι του Ντέμπρα Μαριάμ κι έστριψε στο χωματόδρομο που ακολουθούσε την όχθη του Νταντέρα, προς το μονοπάτι του γκρεμού που κατέβαζε στο φαράγγι του Αμπάι.

«Δεν είναι αυτός ο δρόμος για το στρατόπεδο», είπε η Τισέι στον υπολογαγό Χαμίντ.

Ο αξιωματικός μετακινήθηκε νευρικά στη θέση του. «Ο συνταγματάρχης Νόγκο δε βρίσκεται στο στρατόπεδο. Έχω διαταγή να σε πάω σε κάποιο άλλο μέρος».

«Μόνο ένα άλλο μέρος υπάρχει προς αυτή την κατεύθυνση», είπε η Τισέι. «Η βάση της ξένης μεταλλευτικής εταιρείας Πήγασος».

«Ο συνταγματάρχης Νόγκο τη χρησιμοποιεί ως ορμητήριο για τις επιδρομές του εναντίων των *σούφτα* στο φαράγγι», εξήγησε ο Χαμίντ. «Έχω εντολή να σε πάω εκεί».

Κανείς τους δε μίλησε ξανά στη διάρκεια της μακριάς και δύσκολης διαδρομής. Κόντευε μεσημέρι όταν έφτασαν στον γκρεμό κι έστριψαν στη διακλάδωση που τους έβγαλε στη βάση του Πήγασου. Οι φρουροί στην πύλη, που ήταν ντυμένοι με φόρμες παραλλαγής, αναγνώρισαν τον Χαμίντ και τον χαιρέτησαν στρατιωτικά. Το φορτηγό πέρασε την πύλη και σταμάτησε μπροστά σ' ένα από τα μακρόστενα τολ της βάσης.

«Παρακαλώ, ελάτε μαζί μου, *βοϊζίρο* Τισέι». Ο υπολοχαγός Χαμίντ ήταν αμήχανος, σχεδόν ταραγμένος κι απέφευγε συστηματικά να την κοιτάξει στα μάτια, καθώς τη βοηθούσε να κατεβεί από το φορτηγό. Την οδήγησε στην πόρτα του τολ, άνοιξε και παραμέρισε ευγενικά για να την αφήσει να περάσει πρώτη.

Η Τισέι επιθεώρησε το χώρο και κατάλαβε με την πρώτη ματιά ότι βρισκόταν στα γραφεία διοίκησης της μεταλλευτικής εταιρείας. Ένα μεγάλο τραπέζι συνεδριάσεων γέμιζε το χώρο σ' όλο σχεδόν το μήκος του και στους δυο πλαϊνούς τοίχους υπήρχαν μεταλλικές αρχειοθήκες, καθώς και δυο γραφεία. Ένας μεγάλος χάρτης της περιοχής και αρκετά τεχνικά διαγράμματα αποτελούσαν τη μοναδική διακόσμηση. Στο τραπέζι ήταν καθισμένοι δυο άντρες που η Τισέι αναγνώρισε με την πρώτη ματιά.

Ο συνταγματάρχης Νόγκο σήκωσε το κεφάλι του. Πίσω από τα μυωπικά γυαλιά με το συρμάτινο σκελετό, τα μάτια του ήταν ψυχρά κι αδιαπέραστα. Όπως πάντα, ήταν άψογα ντυμένος, με τη στρατιωτική στολή του, αλλά με το κεφάλι γυμνό. Το καφέ μπερέ του ήταν αφημένο πάνω στο τραπέζι, μπροστά του. Ο Τζέικ Χελμ ακουμπούσε στη ράχη της καρέκλας του και είχε τα χέρια του σταυρωμένα στο στήθος. Τα κοντοκουρεμένα μαλλιά του τον έκαναν να μοιάζει με νεαρό αγόρι. Και μόνο όταν τον κοίταξε καλύτερα, η Τισέι είδε τις πυκνές μικρές ρυτίδες γύρω από τα μάτια του και το γερασμένο από τον ήλιο δέρμα. Ο Χελμ φορούσε πουκάμισο ανοιχτό στο λαιμό και μπλουτζίν τόσο ξεβαμμένο που έμοιαζε σχεδόν άσπρο. Η αγκράφα της ζώνης του ήταν ένα ινδιάνικο σύμβολο σκαλισμένο σε ασήμι. Τα μανίκια του πουκαμίσου του ήταν γυρισμένα ψηλά πάνω από τους αγκώνες κι άφηναν να φαίνονται οι τεράστιοι μύες στα μπράτσα

του. Μασουλούσε την άκρη ενός ολλανδέζικου πούρου που η μυρωδιά του ήταν βαριά και φτηνή.

«Πολύ καλά, υπολογαγέ», είπε ο Νόγκο στον Χαμίντ στα αμχαρικά. «Περίμενε έξω. Θα σε καλέσω όταν σε χρειαστώ».

Αμέσως μόλις βγήκε ο Χαμίντ, η Τισέι απευθύνθηκε στον Νόγκο. «Μπορώ να μάθω γιατί με συλλάβατε, συνταγματάρχα;»

Και οι δυο άντρες αγνόησαν την ερώτησή της. Απλώς την κοίταζαν ανέκφραστα.

«Απαιτώ να μάθω ποιος είναι ο λόγος που με μεταχειρίζεστε έτσι», επέμεινε η Τισέι.

«Έχεις προσχωρήσει σε μια πασίγνωστη συμμορία τρομοκρατών», της είπε ήρεμα ο Νόγκο. «Οι πράξεις σου σε χαρακτηρίζουν σαν έναν απ' αυτούς τους *σούφτα*».

«Αυτό δεν είναι αλήθεια».

«Παραβιάσατε χώρο που έχει παραχωρηθεί σε ιδιωτική μεταλλευτική εταιρεία», είπε ο Χελμ. «Εσύ και οι συνεργάτες σου εκτελείτε έργα εκσκαφών σε περιοχή που ανήκει στη συγκεκριμένη εταιρεία».

«Δεν έγινε καμιά εκσκαφή», διαμαρτυρήθηκε η Τισέι.

«Εμείς έχουμε άλλες πληροφορίες. Υπάρχουν μαρτυρίες ότι κατασκευάσατε ένα φράγμα στον Νταντέρα και...»

«Εγώ δεν έχω καμιά σχέση μ' αυτό».

«Επομένως, δεν αρνείσαι ότι υπάρχει φράγμα».

«Εγώ δεν έχω καμιά σχέση», επανέλαβε η Τισέι. «Δεν είμαι μέλος τρομοκρατικής ομάδας ούτε συμμετείχα στην κατασκευή κανενός έργου».

Έγινε σιωπή. Ο Νόγκο σημείωσε κάτι στο μπλοκάκι που είχε προστά του. Ο Χελμ σηκώθηκε και πήγε αργά ως το παράθυρο που βρισκόταν στα δεξιά της Τισέι. Η σιωπή τραβούσε σε μακρος, ώσπου έγινε αφόρητη. Μόλο που η Τισέι ήξερε ότι ήταν μέρος της τακτικής τους για να της σπάσουν τα νεύρα, δεν άντεξε άλλο και τη διέκοψε πρώτη.

«Ταξίδεψα σχεδόν όλη νύχτα με στρατιωτικό φορτηγό», είπε. «Είμαι κουρασμένη κι έχω ανάγκη να πάω στην τουαλέτα».

«Αν η ανάγκη σου είναι πολύ επείγουσα, μπορείς να την κάνεις επιτόπου. Ούτε εγώ ούτε ο κύριος Χελμ πρόκειται να προσβληθούμε», είπε ο Νόγκο χαχανίζοντας σαν ηλίθιος, χωρίς να σηκώσει το βλέμμα από το μπλοκάκι του.

Η Τισέι κοίταξε πάνω από τον ώμο της, προς την πόρτα απ' όπου είχε μπει, κι αμέσως ο Χελμ πήγε ως εκεί, κλείδωσε, έβγαλε το κλειδί και το έχωσε στην τσέπη του. Η Τισέι ήξερε ότι δεν έπρεπε να δείξει ίχνος αδυναμίας ή φόβου.

Παρ' όλο που μέσα της έτρεμε, υιοθέτησε ύφος απόλυτης αυτοπεποίθησης και, χωρίς να πει κουβέντα, πήγε στην κοντινότερη καρέκλα, την τράβηξε έξω από το τραπέζι και κάθισε με σιγουριά και άνεση.

Ο Νόγκο σήκωσε το βλέμμα από το μπλοκάκι του κι έσμιξε τα φρύδια. Δεν περίμενε τέτοια αντίδραση.

«Γνωρίζεις τον τρομοκράτη λήσταρχο Μεκ Νιμούρ», την κατηγορήσε ξαφνικά.

«Όχι», του αποκρίθηκε παγερά η Τισέι. «Γνωρίζω τον πατριώτη και δημοκράτη ηγέτη Μεκ Νιμούρ. Δεν ξέρω κανένα λήσταρχο μ' αυτό το όνομα».

«Είσαι ερωμένη του. Είσαι μια κοινή πόρνη. Τι άλλο θα έλεγες;»

Η Τισέι απέστρεψε το βλέμμα της με περιφρόνηση, απαξιώνοντας να του απαντήσει.

Ο Νόγκο σκύλιασε. Η στάση της τον είχε ήδη εξοργίσει και ήταν ανίκανος να συγκρατήσει το θυμό του. «Πού βρίσκεται ο Μεκ Νιμούρ;» ρώτησε, σχεδόν τσιρίζοντας. «Πόσους άντρες έχει μαζί του; Λέγε!»

Η Τισέι αγνόησε τις ερωτήσεις κι ο Νόγκο αγρίεψε ακόμα περισσότερο. «Αν δε συνεργαστείς με το καλό, ξέρω κι άλλους τρόπους για να σε κάνω να μιλήσεις», την απείλησε.

Η Τισέι στράφηκε στην καρέκλα της, έτσι που βρέθηκε ν' αντικρίζει το παράθυρο. Στη μακριά σιωπή που ακολούθησε, ο Τζέικ Χελμ διέσχισε το δωμάτιο και βγήκε από την πόρτα που βρισκόταν πίσω από τον Νόγκο κι οδηγούσε στους υπόλοιπους χώρους του τολ, κλείνοντάς την πίσω του. Οι τοίχοι ήταν λεπτοί, φτιαγμένοι από κόντρα πλακέ και η Τισέι άκουγε μουρμουρητά από το διπλανό δωμάτιο. Δεν ξεχώριζε τις λέξεις, αλλά ο ρυθμός ομιλίας δε θύμιζε ούτε αγγλικά ούτε αμχαρικά. Αυτοί που μιλούσαν εκεί μέσα χρησιμοποιούσαν κάποια άλλη γλώσσα. Η Τισέι συμπέρανε ότι ο Χελμ έπαιρνε εντολές από κάποιον ανώτερό του, ο οποίος δεν ήθελε να εμφανιστεί, ίσως για να μην της δώσει τη δυνατότητα να τον αναγνωρίσει αργότερα.

Μετά από μερικά λεπτά ο Χελμ επέστρεψε στο δωμάτιο, κλείνοντας ξανά την πόρτα πίσω του χωρίς να την κλειδώσει. Έκανε ένα νόημα στον Νόγκο, που σηκώθηκε αμέσως. Οι δυο άντρες πλησίασαν την Τισέι και στάθηκαν όρθιοι μπροστά της.

«Νομίζω πως θα ήταν καλύτερα για όλους μας να τελειώνουμε όσο το δυνατό πιο γρήγορα», είπε ήρεμα ο Χελμ.

«Ύστερα εσύ θα είσαι ελεύθερη να πας στην τουαλέτα κι εγώ να πάρω το πρωινό μου».

Η Τισέι τέντωσε το πιγούνι της, τον κοίταξε προκλητικά και δεν απάντησε.

«Ο συνταγματάρχης Νόγκο προσπάθησε να φανεί λογικός. Τον δεσμεύει άλλωστε το αξίωμά του. Ευτυχώς, εγώ δεν έχω τέτοιους περιορισμούς. Θα σου κάνω τις ίδιες ερωτήσεις, αλλά αυτή τη φορά θα πάρω απάντηση».

Έβγαλε από το στόμα του το πούρο κι εξέτασε τη σβησμένη καύτρα. Ύστερα πέταξε τη γόπα σε μια γωνιά του δωματίου κι έβγαλε από την τσέπη του ένα πλακέ, τενεκεδένιο κουτί. Απ' αυτό διάλεξε ένα καινούριο λεπτό και μακρύ πούρο, που το άναψε προσεκτικά κρατώντας το σπέρτο μέχρι να πιάσει ομοιόμορφα η άκρη. Με το πρόσωπό του τυλιγμένο σ' ένα πυκνό, δύσσομο σύννεφο καπνού, κούνησε δυνατά το σπέρτο για να το σβήσει κι έκανε την πρώτη ερώτηση.

«Πού είναι ο Μεκ Νιμούρ;»

Η Τισέι ανασήκωσε τους ώμους και στύλωσε το βλέμμα της έξω από το παράθυρο.

Εντελώς αιφνιδιαστικά, χωρίς καμιά κίνηση που να προμηνύει τις προθέσεις του, ο Χελμ τη χαστούκισε δυνατά στο πρόσωπο. Ήταν τόσο απότομο και δυνατό το χτύπημα, που της τίναξε το κεφάλι προς την αντίθετη πλευρά. Και πριν προλάβει η Τισέι να συνέλθει, ο Χελμ ξανασήκωσε το χέρι του και τη χτύπησε στο πιγούνι, με τη γροθιά του αυτή τη φορά. Το κεφάλι της Τισέι τινάχτηκε προς τα πίσω και η ίδια έπεσε από την καρέκλα στο πάτωμα.

Ο Νόγκο έσκυψε από πάνω της, της άρπαξε τα χέρια και τα έστριψε πίσω από την πλάτη της. Κρατώντας τη μ' αυτό τον τρόπο, τη σήκωσε και την ανάγκασε να καθίσει ξανά στην καρέκλα. Αυτός έμεινε όρθιος πίσω της, ακινητοποιώντας τη με τη λαβή του, σφίγγοντας τόσο δυνατά τα χέρια της, που η Τισέι μόρφασε από πόνο.

«Δεν έχω άλλο καιρό για χάσιμο», είπε ήρεμα ο Χελμ. Έβγαλε το πούρο από το στόμα του για να εξετάσει την καύτρα. «Ας ξαναρχίσουμε. Πού είναι ο Μεκ Νιμούρ;»

Το αριστερό αυτί της Τισέι βούιζε τόσο έντονα από το χαστούκι που πίστεψε ότι της είχε σπάσει το τύμπανο. Από τη γροθιά στο πιγούνι είχε δαγκώσει το μάγουλό της και τώρα το στόμα της γέμιζε αργά με αίμα.

«Πού είναι ο Μεκ Νιμούρ;» επανέλαβε ο Χελμ, σκύβοντας προς το μέρος της. «Γιατί έχτισαν αυτό το φράγμα στον Νταντέρα οι φίλοι σου;»

Η Τισεί μάζεψε όσο αίμα και σάλιο είχε στο στόμα της και τον έφτυσε δυνατά στο πρόσωπο.

Ο Χελμ τινάχτηκε πίσω αηδισμένος, σφουγγίζοντας τα μάτια του με την παλάμη.

«Κράτα τη γερά!» είπε στον Νόγκο κι άρπαξε το ύφασμα της βαμβακερής μπλούζας της. Μ' ένα απότομο τράβηγμα το έσκισε ως τη μέση. Ο Νόγκο χασκογέλασε και τέντωσε το λαιμό του πάνω από τον ώμο της Τισεί για να χαζέψει τα γυμνά στήθη της. Χασκογέλασε ξανά όταν ο Χελμ χούφτωσε το ένα και το έσφιξε με την πελώρια, ροζιασμένη παλάμη του, έτσι που η ρώγα πετάχτηκε ανάμεσα από το δείκτη και τον αντίχειρά του. Ήταν σκληρή και σκουροκόκκινη, στο χρώμα του ώριμου μούρου.

Κρατώντας την έτσι, έμπηξε τα νύχια του στην τρυφερή σάρκα, πιέζοντας όλο και πιο δυνατά, ώσπου σταγόνες αίματος άρχισαν να σταλάζουν πάνω στα δάχτυλά του. Με το ελεύθερο χέρι, έβγαλε από το στόμα του το πούρο, το κράτησε μπροστά στα χείλη του και φύσηξε μαλακά την καύτρα μέχρι που πυρώθηκε καλά.

«Πού είναι ο Μεκ Νιμούρ;» ξαναρώτησε, κατεβάζοντας αργά το αναμμένο πούρο προς το στήθος της Τισεί. «Τι κάνουν οι φίλοι σου στον Νταντέρα;»

Η Τισεί είχε στυλώσει το έντρομο βλέμμα της στην καύτρα που πλησίαζε. Δοκίμασε να τραβηχτεί, να την αποφύγει, αλλά ο Νόγκο την κρατούσε καθηλωμένη στην καρέκλα. Ούρλιαξε μια φορά, ένα μακρόσυρτο ουρλιαχτό φρίκης και πόνου, όταν η πυρωμένη άκρη του πούρου άγγιξε τη ρώγα και το τρυφερό δέρμα άρχισε να τσουρουφλίζεται.

Χειμώνας», είπε η Ρόγαν, απλώνοντας μια μεγεθυσμένη φωτογραφία της τέταρτης πλευράς της στήλης κάτω από το δυνατό φως του μικρού προβολέα. «Αυτή είναι η πλευρά που περιέχει τις συντομογραφίες του Τάιτα, που υποθέτω ότι συμβολίζουν κινήσεις μιας παρτίδας μπάο. Δεν τις καταλαβαίνω όλες, αλλά με τη μέθοδο της απαλοιφής, κατέληξα στα εξής: Το πρώτο σύμβολο δηλώνει τη μια από τις τέσσερις πλευρές ή, όπως τις ορίζει ο Τάιτα, τα κάστρα του μπάο».

Έδειξε στον Νικόλας τις σελίδες όπου είχε κάνει τους υπολογισμούς της.

«Εδώ. Ο καθιστός μπαμπούνος είναι το βορινό κάστρο, η μέλισσα το νότιο, το πουλί το δυτικό κι ο σκορπιός το ανατολικό». Του έδειξε κατόπιν τα ίδια σύμβολα στη μεγεθυσμένη φωτογραφία της στήλης. «Το δεύτερο και τρίτο σύμβολο δηλώνουν αριθμούς. Πιστεύω ότι υποδεικνύουν τη σειρά και τη θέση. Μ' αυτά τα τρία σύμβολα μπορούμε ν' ακολουθήσουμε τις κινήσεις που εκτελούν οι φανταστικές κόκκινες πέτρες του, τα πiónια που έχουν τη μεγαλύτερη αξία στο παιχνίδι του μπάο».

«Και με τους στίχους που υπάρχουν ανάμεσα στις ομάδες των συμβόλων τι γίνεται;» ρώτησε ο Νικόλας. «Όπως αυτόν εδώ, για το βόρειο άνεμο και την παλίρροια;»

«Δεν είμαι σίγουρη. Ίσως είναι παραπλανητικές ενδείξεις, αν έχω ψυχολογήσει σωστά τον Τάιτα. Είναι αποφασισμένος να μας κάνει τη ζωή δύσκολη. Μπορεί να μη σημαίνουν τίποτε απολύτως, αλλά η μόνη ελπίδα μας είναι να τους ερμηνεύσουμε ενώ θα προσπαθούμε να εκτελέσουμε τις κινήσεις που μας υποδεικνύουν τα σύμβολα».

Ο Νικόλας μελέτησε για λίγο τις σημειώσεις της Ρόγιαν και χαμογέλασε μελαγχολικά. «Σκέψου μόνο πόσο ελάχιστη ήταν η πιθανότητα να ερμηνεύσει κάποιος κάποτε τις ενδείξεις που άφησε ο Τάιτα. Πρώτη απαραίτητη προϋπόθεση για να έχει ο ερευνητής κάποια πιθανότητα να ανακαλύψει το κλειδί για τον τάφο του Φαραώ ήταν να αποκτήσει πρόσβαση και στα δύο χρονικά, δηλαδή στον έβδομο πάπυρο και στη στήλη του τάφου του Τάνους».

Η Ρόγιαν γέλασε· ένα γέλιο βαθύ, αυθόρμητο, που ξεχείλιζε ικανοποίηση. «Ναι, πρέπει να πίστευε ότι ήταν απόλυτα ασφαλής. Τώρα θα δούμε πόσο έξυπνος είσαι, κύριε Τάιτα».

Αμέσως μετά, σοβαρεύτηκε απότομα κι αντίκρισε την πέτρινη σκάλα που οδηγούσε στο λαβύρινθο με ψυχρό, επαγγελματικό ύφος. «Αρχικά πρέπει να δούμε αν οι υπολογισμοί μου και η θεωρία μου ισχύουν στο αρχιτεκτονικό κατασκεύασμα του Τάιτα. Από πού ν' αρχίσουμε όμως;»

«Από την αρχή», πρότεινε ο Νικόλας. «Ο θεός κάνει την πρώτη κίνηση —αυτό μας είπε ο Τάιτα. Αν ξεκινήσουμε από δω, από το βωμό του Οσίριδος που είναι η βάση της σκάλας, ίσως αντιληφθούμε τη διάταξη αυτής της φανταστικής σκακιέρας του μπάο, όπου πρέπει να κινηθούμε».

«Την ίδια ιδέα είχα κι εγώ», συμφώνησε αμέσως η Ρόγιαν. «Ας θεωρήσουμε ότι αυτό είναι το βορινό κάστρο της

σκακίερας του Τάιτα κι ας εφαρμόσουμε από δω τον κανόνα των τεσσάρων ταύρων».

Ήταν αργό, περίπλοκο και φοβερά κοπιαστικό. Στην ουσία προσπαθούσαν να διεισδύσουν στο μυαλό του αρχαίου συγγραφέα, διερευνώντας τους διαδρόμους του λαβυρίνθου που είχε κατασκευάσει πριν από τέσσερις χιλιάδες χρόνια. Αυτή τη φορά μπήκαν πολύ πιο προετοιμασμένοι κι επιφυλακτικοί. Ο Νίκολας είχε γεμίσει τις τσέπες του με κομμάτια από άσπρη άργιλο του ποταμού, που τα χρησιμοποιούσε σαν κιμωλίες. Σε κάθε διασταύρωση και κάθε παρακλάδι των διαδρόμων που ακολουθούσαν, έγραφε πάνω στο πέτρινο τοίχωμα τα αντίστοιχα σύμβολα από τη στήλη, καθώς κι ένα ξεχωριστό σημάδι που δε θα τους βοηθούσε απλώς να ξαναβγούν από το λαβύρινθο, αλλά αντιστοιχούσε και στο μοντέλο που σχεδίαζε η Ρόγιαν στο τετράδιό της.

Γρήγορα διαπίστωσαν πως η αρχική τους υπόθεση, ότι ο βωμός του Οσίριδος αντιστοιχούσε στο βορινό κάστρο της σκακίερας, φαινόταν να είναι σωστή, οπότε βιάστηκαν να πιστέψουν πως είχαν βρει το κλειδί και πως θα ήταν σχετικά εύκολο ν' ακολουθήσουν τις κινήσεις που θα οδηγούσαν την παρτίδα στο τέλος. Σύντομα, όμως, οι ελπίδες τους έκαναν φτερά, καθώς συνειδητοποίησαν ότι ο Τάιτα δε σκεφτόταν με βάση τις δυο διαστάσεις μιας συμβατικής σκακίερας, αλλά είχε προσθέσει και τρίτο άγνωστο παράγοντα στην εξίσωση.

Ο κλιμακωτός διάδρομος που ξεκινούσε από το βωμό του Οσίριδος δεν ήταν ο μόνος συνδετικός κρίκος ανάμεσα στις οχτώ σειρές σκαλοπατιών. Η κάθε πλευρική σήραγγα που ξεκινούσε απ' αυτόν είχε ανεπαίσθητη ανοδική ή καθοδική κλίση. Όσο εισχωρούσαν στους δαιδαλώδεις διαδρόμους, δεν είχαν καν αντιληφθεί το γεγονός ότι άλλαζαν επίπεδα. Μέχρι που, ξαφνικά, κατέληξαν και πάλι στον κεντρικό κλιμακωτό διάδρομο, αλλά στο επόμενο πλατύσκαλο απ' αυτό απ' όπου είχαν αρχικά εισχωρήσει στο λαβύρινθο.

Στάθηκαν εκεί και κοιτάχτηκαν με τρόπο και κατάπληξη.

Πρώτη μίλησε η Ρόγιαν. «Δεν είχα καν την αίσθηση ότι ανηφορίζαμε», ψιθύρισε. «Το πράγμα είναι πολύ πιο περίπλοκο απ' όσο το υπολόγιζα».

«Ο λαβύρινθος πρέπει να μοιάζει στην κατασκευή με το πυρηνικό μοντέλο ενός περίπλοκου ατόμου άνθρακα», συμφώνησε ο Νίκολας με φωνή γεμάτη δέος. «Και τα οχτώ επίπεδα αλληλοσυνδέονται. Ειλικρινά σου μιλάω, έχω τρομοκρατηθεί».

«Τώρα αρχίζω να υποψιάζομαι τι μπορεί να σημαίνουν εκείνα τα άσχετα σύμβολα», μουρμούρισε η Ρόγιαν. «Καθο-

ρίζουν τα επίπεδα. Θα πρέπει να το υπολογίσουμε όλο από την αρχή».

«Τρισδιάστατο μπάο, παιγμένο με αινιγματικούς κανόνες. Τι πιθανότητες έχουμε να νικήσουμε τον αντίπαλο;» Ο Νίκολας κούνησε θλιμμένα το κεφάλι του. «Χρειαζόμαστε κομπιούτερ. Τελικά, ο Τάιτα είχε κάθε λόγο να παινεύεται. Ο γερο-ξίπασμένος ήταν πράγματι μαθηματική ιδιοφυΐα». Φώτισε με τη λάμπα το διάδρομο απ' όπου είχαν έρθει. «Ακόμη και ξέροντας ότι κατηφορίζει, είναι αδύνατο να δει κανείς την κλίση του δαπέδου. Και να φανταστείς ότι τα σχεδίασε και τα εκτέλεσε όλα αυτά χωρίς χάρακα κι αλφάδι στο τσεπάκι του. Αυτός ο λαβύρινθος είναι ένα θαύμα της μηχανικής!»

«Θα έχεις καιρό, αργότερα, να ιδρύσεις το σύλλογο θαυμαστών του Τάιτα», είπε η Ρόγιαν. «Προς το παρόν, πρέπει να επαναπροσδιορίσουμε όλα αυτά τα σύμβολα και τους αριθμούς».

«Θα μεταφέρω το τραπέζι και τα φώτα εδώ, στο κεντρικό πλατύσκαλο του βασικού διαδρόμου», πρότεινε ο Νίκολας. «Νομίζω ότι θα ήταν προτιμότερο να δουλέψουμε από το κέντρο της φανταστικής σκακιάρας. Ίσως αυτό μας βοηθήσει να σχηματίσουμε την εικόνα στο νου μας. Γιατί τώρα, εμένα τουλάχιστον, μ' έχει μπερδέψει εντελώς ο Τάιτα».

Ομόνος ήχος στο δωμάτιο ήταν το σιγανό αναφιλητό της γυναίκας που βρισκόταν πεσμένη στο πάτωμα, πάνω σε μια λίμνη από αίμα και ούρα.

Ο Τούμα Νόγκο κάθισε στο μακρύ τραπέζι συνεδριάσεων κι άναψε τσιγάρο. Τα χέρια του έτρεμαν ελαφρά και είχε όψη ανθρώπου που δεν αισθάνεται καλά. Ήταν στρατιώτης και είχε ζήσει τα χρόνια της τρομοκρατίας του καθεστώτος Μεγκίστου. Ήταν σκληρός άντρας, μαθημένος στη βία και στις ωμότητες, αλλά το θέαμα που είχε μόλις παρακολουθήσει τον τάραξε. Τώρα καταλάβαινε γιατί ο φον Σίλερ βασιζόταν τόσο πολύ στον Χελμ. Ο Τεξανός είχε ελάχιστα ανθρώπινα στοιχεία μέσα του.

Στην άλλη άκρη τουωματίου, ο Τζέικ Χελμ έπλενε τα χέρια του σ' ένα μικρό νιπτήρα. Τα σκούπισε σχολαστικά κι έπειτα καθάρισε τις κηλίδες του αίματος από τα ρούχα του

με τη βρεγμένη πετσέτα. Τέλος, επέστρεψε και στάθηκε όρθιος πάνω από την Τισέι.

«Δε νομίζω ότι έχει να μας πει τίποτε άλλο», είπε παγερά. «Πιστεύω ότι δεν έκρυψε τίποτα».

Ο Νόγκο έριξε μια ματιά στη γυναίκα και είδε τις ωχρές πληγές που γέμιζαν το στήθος και το πρόσωπό της, σαν κακοφορμισμένες φλύκταινες κάποιας φριχτής μολυσματικής αρρώστιας. Τα μάτια της ήταν κλειστά και οι βλεφαρίδες της καμένες. Είχε αντέξει καλά. Και μόνο όταν ο Χελμ άγγιξε με την καύτρα του πούρου του τα βλέφαρά της έσπασε τελικά και του απάντησε σ' όλες τις ερωτήσεις που της έκανε.

Ο Νόγκο ένιωθε αναγούλα στη θέα της γυναίκας. Ευτυχώς που δεν είχε χρειαστεί τελικά να της κρατήσει ανοιχτά τα βλέφαρα, όπως τον πρόσταξε ο Χελμ, και να τον δει να κολλάει την καύτρα κατευθείαν στους βολβούς των ματιών της.

«Να την προσέχεις», του είπε ο Χελμ, ενώ κατέβαζε τα μανίκια του πουκαμίσου του. «Είναι σκληρό καρύδι. Μη διακινδυνεύσεις να σου ξεφύγει».

Ο Χελμ πέρασε δίπλα από τον Νόγκο και βγήκε από την εσωτερική πόρτα στο πίσω μέρος του δωματίου, αφήνοντάς την ανοιχτή. Ο Νόγκο άκουγε ομιλίες χωρίς να καταλαβαίνει λέξη, γιατί η συνομιλία γινόταν στα γερμανικά. Κατάλαβε όμως γιατί ο φον Σίλερ είχε προτιμήσει να μην είναι παρών στην ανάκριση. Προφανώς, ήξερε πώς δούλευε ο Χελμ.

Ο Τεξανός επέστρεψε στο δωμάτιο κι έγενεψε στον Νόγκο. «Όλα καλά. Τελειώσαμε μ' αυτή. Ξέρεις τι πρέπει να κάνεις».

Ο Νόγκο σηκώθηκε κι έφερε νευρικά το χέρι στη λαβή του περιστρόφου που κρεμόταν από τη θήκη στη μέση του. «Τώρα; Εδώ μέσα;» ρώτησε.

«Μη γίνεσαι ηλίθιος», τον αποπήρε ο Χελμ. «Πήγαινε την κάπου μακριά, πολύ μακριά. Και βάλε κάποιον να καθαρίσει αυτές τις βρομιές από το πάτωμα». Και μ' αυτές τις εντολές, έκανε μεταβολή κι επέστρεψε κοντά στο αφεντικό του.

Ο Νόγκο όρθωσε το ανάστημά του και πήγε ως την άλλη πόρτα, την εξωτερική, φροντίζοντας να μην περάσει κοντά από την Τισέι και πατήσει τα αίματα.

«Υπολοχαγέ Χαμίντ!» φώναξε από το άνοιγμα.

Ο Χαμίντ κι ο Νόγκο σήκωσαν την Τισέι από το πάτωμα. Δε μίλησε κανείς και ήταν και οι δυο τους ταραγμένοι, σχεδόν φοβισμένοι, καθώς τη βοηθούσαν να φορέσει τα σκισμένα και ματωμένα ρούχα της. Ο Χαμίντ απέφευγε συστηματικά να κοιτάξει το γυμνό κορμί της γυναίκας και τις α-

παίσιες πληγές που σημάδευαν το λείο, μαύρο δέρμα της. Έριξε το *σάμα* πάνω στους ώμους της, την τύλιξε και την οδήγησε προς την έξοδο. Όταν η Τισέι παραπάτησε κάποια στιγμή, την κράτησε να μην πέσει, βάζοντας το χέρι του κάτω από τον αγκώνα της για στήριγμα. Χωρίς να τη βιάζει, γιατί η Τισέι βάδιζε σαν βαριά άρρωστη γριά γυναίκα, την οδήγησε υπομονετικά ως το στρατιωτικό φορτηγό και την έβαλε να καθίσει μπροστά. Η Τισέι κάθισε στη θέση του συνοδηγού, κρύβοντας το παραμορφωμένο από τα καψίματα πρόσωπό της με τις παλάμες της.

Ο Νόγκο έκανε νόημα με το κεφάλι στον Χαμίντ να πάει κοντά του και τον πήρε παράμερα για να του μιλήσει. Όταν άρχισε να του ψιθυρίζει τις διαταγές, στο πρόσωπο του Χαμίντ ζωγραφίστηκε κατάπληξη ανάμεικτη με τρόμο. Κι όταν επιχείρησε να διαμαρτυρηθεί, ο Νόγκο τον κατσάδιασε άγρια. Ο Χαμίντ δάγκωσε τα χείλη του, έσκυψε το κεφάλι και σώπασε.

«Μην το ξεχάσεις!» επανέλαβε ο Νόγκο. «Μακριά από το χωριό. Να σιγουρευτείς ότι δε θα υπάρχουν μάρτυρες. Θα περιμένω αναφορά αμέσως μόλις επιστρέψεις».

Ο Χαμίντ όρθωσε το κορμί του, χαιρέτησε στρατιωτικά κι επέστρεψε στο φορτηγό, όπου κάθισε πάλι μπροστά, δίπλα στην Τισέι. Έδωσε μια ξερή εντολή στον οδηγό κι εκείνος ξεκίνησε αμέσως, ακολουθώντας το χωματόδρομο που έβγαζε στη διακλάδωση προς το Ντέμπρα Μαριάμ.

Το μυαλό της Τισέι ήταν τόσο θολωμένο από τον πόνο και την ταλαιπωρία, που είχε χάσει την αίσθηση του χρόνου. Σχεδόν μισοαναίσθητη, κλυδωνιζόταν με κάθε απότομο τίναγμα του φορτηγού στον ανώμαλο δρόμο και το κεφάλι της κρεμόταν στο στήθος της σαν άψυχο. Τα βλέφαρά της ήταν τόσο πρησμένα, που χρειαζόταν τεράστια προσπάθεια ν' ανοίξει τα μάτια της, κι όταν το έκανε, δεν έβλεπε σχεδόν τίποτε και πίστεψε για μια στιγμή ότι είχε τυφλωθεί. Ύστερα όμως κατάλαβε ότι είχε βασιλέψει ο ήλιος και είχε πέσει το σκοτάδι. Πρέπει να είχε περάσει ολόκληρη τη μέρα σ' εκείνο το δωμάτιο, με τον Νόγκο και τον Χελμ.

Συνειδητοποιώντας ότι έβλεπε, αισθάνθηκε μια μικρή ανακούφιση. Δεν είχε χάσει τουλάχιστον την όρασή της. Προσπάθησε να κοιτάξει από το παρμπρίζ και είδε ότι ο δρόμος που φώτιζαν οι προβολείς του φορτηγού τής ήταν άγνωστος.

«Πού με πάτε;» μουρμούρισε. «Δεν είναι αυτός ο δρόμος για το χωριό».

Ο υπολογαγός Χαμίντ έμεινε ανέκφραστος, με τους ώμους σκυφτούς, και δεν της έδωσε καμιά απάντηση. Σύντομα η Τισέι εγκατέλειψε κάθε προσπάθεια, έχοντας αποκάμει ξανά από τον πόνο και την εξάντληση.

Συνήλθε μ' ένα οδυνηρό τράνταγμα, όταν το φορτηγό σταμάτησε απότομα κι ο οδηγός του έσβησε τη μηχανή. Δυο χέρια την έσυραν βίαια έξω από την καμπίνα και την έβαλαν να σταθεί μέσα στη φωτεινή δέσμη των προβολέων. Εκεί, κάποιος της τράβηξε τα χέρια πίσω και τα έδεσε σφιχτά μ' ένα δερμάτινο λουρί.

«Με πονάς», κλαψούρισε η Τισέι. «Είναι πολύ σφιχτό· με κόβει στους καρπούς». Είχε εξαντλήσει όλα τα αποθέματα δύναμης κι αντοχής που διέθετε και δεν είχε πια κουράγιο ν' αντισταθεί σε τίποτε.

Ένας στρατιώτης την έπιασε από τα δεμένα χέρια της και την έσπρωξε μπροστά στο δρόμο. Ακολούθησαν άλλοι δυο, που κρατούσαν φτυάρια. Είχε φεγγάρι και η Τισέι διέκρινε ένα μικρό δασάκι από ευκαλύπτους, καμιά εκατοστή μέτρα έξω από το δρόμο. Την οδηγούσαν κατά κει. Μόλις έφτασαν, ο στρατιώτης την πέταξε κάτω από έναν ευκάλυπτο με μια σπρωξιά κι εκείνος που της είχε δέσει τα χέρια στάθηκε από πάνω της σημαδεύοντάς τη με το όπλο του, που το κρατούσε χαλαρά με το ένα χέρι, χρησιμοποιώντας το άλλο για να καπνίσει. Οι στρατιώτες έδειχναν να την αγνοούν εντελώς. Κουβέντιαζαν για το Παναφρικανικό Πρωτάθλημα Ποδοσφαίρου και για τις πιθανότητες που είχε η Εθνική Αιθιοπίας να φτάσει στον τελικό.

Μόνο αφού πέρασε κάμποση ώρα, το θολωμένο μυαλό της Τισέι άρχισε να συνειδητοποιεί ότι οι στρατιώτες έσκαβαν έναν τάφο γι' αυτή. Το σάλιο στέγγωσε στο πληγωμένο στόμα της και κοίταξε απελπισμένα γύρω, αναζητώντας τον υπολογαγό Χαμίντ. Εκείνος όμως είχε μείνει στο φορτηγό.

«Σας παρακαλώ...» κλαψούρισε απευθυνόμενη στο φρουρό της.

«Σκασμός!» της φώναξε αντί γι' απάντηση ο στρατιώτης και την κλότσησε δυνατά στο στομάχι.

Η Τισέι έμεινε διπλωμένη στα δυο από τον πόνο και δεν επιχείρησε να μιλήσει ξανά. Είχε καταλάβει πλέον ότι ήταν μάταιο. Την κυρίευσε μια αίσθηση απόλυτης απόγνωσης κι αφέθηκε να κλαίει σιγανά κι απελπισμένα στο σκοτάδι.

Όταν ξανασήκωσε το βλέμμα της, είδε ανάμεσα από τα πρησμένα της βλέφαρα ότι ο λάκκος ήταν ήδη τόσο βαθύς, ώστε οι στρατιώτες που συνέχιζαν να σκάβουν δε φαίνονταν

πια στο εσωτερικό του. Μεγάλες φτυαριές χώμα τινάζονταν πάνω από το χείλος και σκόρπιζαν στο βουναλάκι που είχε σχηματιστεί από τη μια πλευρά του λάκκου. Αυτός που τη φρουρούσε άφησε για λίγο το πόστο του και πήγε να ελέγξει το λάκκο. Κοίταξε από ψηλά και γρύλισε ικανοποιημένος.

«Εντάξει. Καλά είναι τόσο. Φωνάξτε τον υπολοχαγό».

Οι δυο στρατιώτες βγήκαν από το λάκκο, μάζεψαν τα φτυάρια και τα όπλα τους κι απομακρύνθηκαν με σερνάμενα βήματα στο σκοτάδι, φλυαρώντας μεταξύ τους καθώς κατευθύνονταν προς τα εκεί που ήταν σταματημένο το φορτηγό.

Η Τισέι έμεινε πίσω με το φρουρό της. Έτρεμε σύγκορμη από το κρύο και τον τρόμο, ενώ ο στρατιώτης είχε καθίσει ανακούρκουδα στο χείλος του λάκκου και κάπνιζε αμέριμνος το τσιγάρο του. Σκέφτηκε πως, αν κατάφερνε να σηκωθεί όρθια, θα μπορούσε ίσως να τον ρίξει μέσα στο λάκκο με μια κλοτσιά και να επιχειρήσει να το σκάσει τρέχοντας μέσα στο δασάκι. Όταν δοκίμασε όμως ν' ανασηκωθεί, διαπίστωσε ότι οι κινήσεις της ήταν αργές και άκαμπτες κι ότι τα χέρια της είχαν μουδιάσει τόσο πολύ από το δέσιμο που δεν τα ένιωθε πια. Πίεσε ωστόσο τον εαυτό της να συνεχίσει την προσπάθεια, αλλά τότε άκουσε τα βαριά βήματα του υπολοχαγού Χαμίντ που ερχόταν απ' το φορτηγό και ξανάπεσε στο χώμα αποκαμωμένη.

Ο Χαμίντ κρατούσε φακό. Έριξε τη δέσμη του φωτός στο φρεσκοσκαμμένο λάκκο.

«Καλώς», είπε με δυνατή φωνή. «Είναι αρκετά βαθύς».

Ύστερα έσβησε το φακό κι απευθύνθηκε στο στρατιώτη που είχε μείνει να φρουρεί την Τισέι. «Δε θέλω μάρτυρες. Πήγαινε πίσω στο φορτηγό. Μόλις ακούσετε τους δυο πυροβολισμούς, ελάτε πίσω με τους άλλους να σκεπάσετε το λάκκο».

Ο στρατιώτης κρέμασε το αυτόματο στον ώμο του κι εξαφανίστηκε πίσω από τα δέντρα. Ο Χαμίντ περίμενε μέχρι ν' απομακρυνθεί αρκετά ο άντρας ώστε να μην ακούει και τότε πήγε κοντά στην Τισέι, τη σήκωσε όρθια και την έσυρε ως την άκρη του λάκκου. Εκεί άρχισε να πασπατεύει βιαστικά τα ρούχα της. Η Τισέι προσπάθησε ν' αντισταθεί, αλλά ήταν αδύνατο με τα χέρια της δεμένα πίσω.

«Θέλω το σώμα σου». Ο Χαμίντ τράβηξε το μακρύ, άσπρο υφαντό σάλι από τους ώμους της και, κρατώντας το στα χέρια του, πήδηξε μέσα στο λάκκο.

Η Τισέι τον άκουσε να κινείται εκεί κάτω και ύστερα τη φωνή του να λέει σιγανά: «Πρέπει να φαίνεται κάτι... ένα σώμα...»

Αμέσως μετά, ο Χαμίντ σκαρφάλωσε έξω από το λάκκο και στάθηκε πίσω από την Τισέι, κοντανασαίνοντας από την προσπάθεια. Η Τισέι ένιωσε ένα ψυχρό, μεταλλικό άγγιγμα στο εσωτερικό των καρπών της και ύστερα το δερμάτινο λουρί που τους κρατούσε δεμένους χαλάρωσε απότομα. Άφησε ένα πνιχτό επιφώνημα πόνου καθώς το αίμα κύλησε ορμητικά στα μουδιασμένα χέρια της.

«Τι κάνεις;» ψέλλισε σαστισμένη. Κοίταξε μέσα στο λάκκο και είδε το *σάμα* της τοποθετημένο στον πάτο έτσι που να μοιάζει με ξαπλωμένο σώμα. «Θα με...»

«Μη μιλήσεις. Σε παρακαλώ, μην πεις λέξη», της ζήτησε ο Χαμίντ, καθώς την έπιασε μαλακά από τον ώμο και την οδήγησε προς το δασάκι πίσω τους.

«Πέσε κάτω». Την έσπρωξε προς το έδαφος, όπου την έβαλε να ξαπλώσει μπρούμυτα, με τα πόδια της τεντωμένα. Ύστερα άρχισε να τη σκεπάζει με πεσμένα φύλλα και ξερόκλαδα.

«Μείνε εδώ! Μη σαλέψεις! Μη δοκιμάσεις να το σκάσεις. Μείνε ακίνητη, χωρίς να βγάλεις άχνα, ώσπου να φύγουμε!»

Φώτισε στιγμιαία με το φακό του το σωρό, για να σιγουρευτεί ότι ήταν καλά κρυμμένη κάτω από τα φύλλα, κι έπειτα την άφησε κι επέστρεψε τρέχοντας στο λάκκο, τραβώντας το πιστόλι του καθ' οδόν. Δυο πυροβολισμοί θρυμμάτισαν τη σιγαλιά της νύχτας, με διαφορά μερικών δευτερολέπτων ο πρώτος από το δεύτερο. Η καρδιά της Τισέι πήγαινε να σπάσει από τον τρόπο και την αγωνία.

Έπειτα άκουσε τον Χαμίντ να φωνάζει: «Άντρες! Ελάτε να τελειώνουμε!»

Οι στρατιώτες επέστρεψαν στο δασάκι κι άρχισαν ν' ακούγονται οι χαρακτηριστικοί ήχοι από φτυαριές κι ο γδούπος από τα χώματα που έπεφταν στο λάκκο.

«Δε βλέπω τι κάνω, κύριε υπολοχαγέ», παραπονέθηκε μια φωνή. «Πού είναι ο φακός;»

«Δε χρειάζεστε φως για να γεμίσετε μια τρύπα», απάντησε σε άγριο τόνο ο Χαμίντ. «Κάντε γρήγορα! Πατικώστε το χώμα να στρώσει. Δε θέλω να δείχνει φρεσκοσκαμμένο».

Η Τισέι έμενε ακίνητη, πασχίζοντας να συγκρατήσει τα ανεξέλεγκτα ρίγη που τράνταζαν το κορμί της. Κάποτε έπαψαν οι φτυαριές κι ακολούθησαν δυνατά πατήματα και τελικά η φωνή του Χαμίντ να δίνει καινούριες διαταγές: «Αρκεί. Ρίξτε μερικά φύλλα από πάνω. Εντάξει. Προσέξτε μην ξεχάσετε τίποτε. Έτοιμοι; Πίσω στο φορτηγό!»

Τα βήματα και οι φωνές άρχισαν να ξεμακραίνουν, ώσπου έσβησαν εντελώς. Από μακριά ακούστηκε ο θόρυβος της μηχανής που πήρε μπρος. Οι προβολείς φώτισαν για μερικές στιγμές τα δέντρα, καθώς το φορτηγό έκανε όπισθεν για να γυρίσει προς την κατεύθυνση απ' όπου είχε έρθει.

Πολλή ώρα αφότου είχε πάψει ν' ακούγεται ο ήχος του αυτοκινήτου, η Τισέι εξακολουθούσε να μένει ασάλευτη, σκεπασμένη με τα ξερά φύλλα. Έτρεμε ακόμη από το κρύο και την τρομερή υπερένταση κι έκλαιγε βουβά από τον πόνο, την εξάντληση αλλά και την απέραντη ανακούφιση. Κάποτε, βρήκε τη δύναμη ν' ανασηκωθεί αργά και να συρθεί με τα τέσσερα ως τον κορμό του κοντινότερου δέντρου. Χρησιμοποιώντας τον σαν στήριγμα, σηκώθηκε, τον αγκάλιασε κι έμεινε εκεί, τρέμοντας και πασχίζοντας να κρατηθεί στα πόδια της.

Και τότε άρχισαν να τη βασανίζουν οι ενοχές. Πρόδωσα τον Μεκ, σκέφτηκε απελπισμένα. Τα είπα όλα στους εχθρούς του. Πρέπει να τον προειδοποιήσω. Πρέπει να γυρίσω πίσω να τον προειδοποιήσω.

Με υπεράνθρωπη προσπάθεια, τραβήχτηκε από τον κορμό του ευκαλύπτου και τράβηξε με σερνάμενα βήματα προς το μονοπάτι.

Ο μόνος τρόπος για να βεβαιωθούν ότι είχαν ερμηνεύσει σωστά τα κωδικά σύμβολα του Τάιτα ήταν να κάνουν τις κινήσεις που περιέγραφε. Έτσι, προχωρούσαν αργά και προσεκτικά στους διαδρόμους του λαβυρίνθου, σημειώνοντας την κάθε επόμενη κίνηση στον τοίχο με την άσπρη κιμωλία.

Στην όψη της στήλης που είχε την επικεφαλίδα «Χειμώνας» περιγράφονταν δεκαοχτώ κινήσεις. Χρησιμοποιώντας την αρχική εκδοχή της Ρόγιαν για την ερμηνεία των συμβόλων, κατάφεραν να προχωρήσουν ως τη δωδέκατη κίνηση. Εκεί κατέληξαν σε αδιέξοδο, αντιμέτωποι μ' έναν πέτρινο τοίχο κι ανίκανοι να προχωρήσουν στην επόμενη με βάση τα σύμβολα που τους έδινε ο Τάιτα.

«Ανάθεμα!» Ο Νίκολας έριξε μια κλοτσιά στον τοίχο κι όταν αυτό δεν έφερε αποτέλεσμα, πέταξε φουρκισμένος και την κιμωλία στην τυφλή, πέτρινη επιφάνεια. «Αν τον είχα

στα χέρια μου τώρα το γερο-διάβολο, το τελευταίο πράγμα που θα τον πείραζε θα ήταν ο ευνουχισμός του».

«Συγγνώμη». Η Ρόγίαν παραμέρισε τα μαλλιά από το μέτωπό της. «Νόμιζα πως τα είχα ερμηνεύσει σωστά. Το λάθος πρέπει να είναι στις φιγούρες της δεύτερης στήλης. Μάλλον πρέπει να τις αντιστρέψουμε».

«Δηλαδή, ξεκινάμε από την αρχή», γρύλισε ο Νίκολας.

«Δυστυχώς».

«Και πώς θα ξέρουμε αν το κάνουμε σωστά;»

«Αν, εκτελώντας τις κινήσεις που περιγράφονται, καταλήξουμε σ' έναν από τους νικητήριοις συνδυασμούς του μπάο —το αντίστοιχο του ματ στο σκάκι— στη δέκατη όγδοη κίνηση ακριβώς. Μετά απ' αυτή, δε θα υπάρχει άλλη λογική κίνηση, οπότε θα μπορούμε να συμπεράνουμε ότι το παίζαμε σωστά».

«Και τι θα βρούμε όταν φτάσουμε στη θέση που λες;»

«Θα σου πω όταν φτάσουμε εκεί», απάντησε η Ρόγίαν μ' ένα γλυκό χαμόγελο. «Κουράγιο, Νίκι! Τώρα αρχίζουν τα δύσκολα».

Η Ρόγίαν αντέστρεψε τη σημασία της δεύτερης και τρίτης φιγούρας στις ομάδες των συμβόλων που περιέγραφαν την παρτίδα, θεωρώντας τώρα ότι το δεύτερο σύμβολο δήλωνε τη θέση και το τρίτο τη σειρά. Αυτή τη φορά έκαναν μόνο πέντε κινήσεις πριν καταλήξουν ξανά σε αδιέξοδο.

«Ίσως είναι λάθος το συμπέρασμα ότι το τρίτο σύμβολο δηλώνει τη μεταβολή του επιπέδου», πρότεινε ο Νίκολας. «Ας το πιάσουμε από την αρχή, δίνοντας αυτή την ιδιότητα στο δεύτερο».

«Νίκι, καταλαβαίνεις πόσοι είναι οι πιθανοί συνδυασμοί με τρεις μεταβλητές;» Η Ρόγίαν είχε αρχίσει να απελπίζεται. «Ο Τάιτα θεωρούσε δεδομένη τη γνώση του μπάο κι εμείς έχουμε απλώς μια αμυδρή ιδέα για το πώς παιζόταν. Είναι σαν να προσπαθεί ένας μεγάλος σκακιστής να εξηγήσει σ' έναν αρχάριο τη στρατηγική μιας περίπλοκης παρτίδας».

«Στα ρώσικα!» συμπλήρωσε ο Νίκολας μ' ένα χαμόγελο. «Όπως έχουν τα πράγματα, η βιασύνη δε μας βγάζει πουθενά. Πρέπει να υπάρχει κάποιος άλλος τρόπος να το προσεγγίσουμε. Δε δοκιμάζουμε ξανά να ερμηνεύσουμε τους στίχους που παρεμβάλλει ο Τάιτα ανάμεσα στις ομάδες των συμβόλων;»

«Εντάξει. Εγώ θα διαβάζω κι εσύ θ' ακούς», συμφώνησε η Ρόγίαν κι έσκυψε πάλι στις σημειώσεις της. «Το πρόβλημα είναι ότι ακόμη και μια μικρή παραλλαγή στη μετάφρα-

ση μπορεί ν' αλλάξει εντελώς το γενικό νόημα, αν πρόκειται για γρίφο. Ο Τάιτα λάτρευε τα λογοπαίγνια κι αρκεί μια διφορούμενη λέξη για να χάσουμε την ουσία».

«Δε χάνουμε όμως τίποτε να δοκιμάσουμε», την ενθάρρυνε ο Νίκολας. «Μην ξεχνάς πως ακόμη κι ο Τάιτα δεν είχε παίξει ποτέ μπάο σε τρισδιάστατη σκακιέρα. Αν άφησε κάποιο κλειδί, θα είναι στην αρχή. Ξεκίνα από τις δυο πρώτες ομάδες συμβόλων και διάβασε τους στίχους που υπάρχουν ανάμεσα».

«Ας το δοκιμάσουμε», συμφώνησε η Ρόγιν. «Το πρώτο σύμβολο είναι η μέλισσα, ακολουθούν οι αριθμοί πέντε και επτά και μετά το σείστρο».

Ο Νίκολας χαμογέλασε. «Παρακάτω. Αυτά τα άκουσα τόσες φορές που τα έχω ήδη μάθει απέξω».

«Το πρώτο κείμενο», άρχισε η Ρόγιν, ακολουθώντας με το δάχτυλό της τη σειρά των ιερογλυφικών. «“Ό,τι μπορεί να πάρει ένα όνομα μπορεί να γίνει γνωστό. Ό,τι δεν μπορεί να ονομαστεί μπορούμε μόνο να το αισθανθούμε. Πλέω με το κύμα πίσω μου και τον αέρα στο πρόσωπό μου. Ω αγαπημένη, τ' όνομά σου είναι μέλι πάνω στα χείλη μου”».

«Αυτό ήταν όλο;» ρώτησε ο Νίκολας.

«Ναι· κι ακολουθεί η επόμενη ομάδα συμβόλων. Ο σκορπιός, οι αριθμοί δύο και τρία και πάλι το σείστρο».

«Σιγά σιγά! Ας τα πιάσουμε ένα ένα με τη σειρά. Τι μπορούμε να βγάλουμε από το “πλέω” ή το “αγαπημένη”;»

Έτσι, άρχισαν να σπαζοκεφαλιάζουν με τα κείμενα, μέχρι που θόλωσε το μυαλό τους κι έχασαν εντελώς την αίσθηση του χρόνου. Τους ξανάφερε στην πραγματικότητα η δυνατή φωνή του Σκαπανέα, που αντήχησε στον κεντρικό διάδρομο. Ο Νίκολας σηκώθηκε από το τραπέζακι, τεντώθηκε να ξεμουδιάσει και κοίταξε το ρολόι του.

«Οχτώ και τέταρτο. Αλλά δεν ξέρω αν είναι πρωί ή βράδυ».

Αμέσως μετά, γούρλωσε τα μάτια αντικρίζοντας τον Σκαπανέα που ανέβαινε τα σκαλοπάτια. Το πουκάμισό του ήταν μούσκεμα και η φαλάκρα του γυάλιζε από το νερό.

«Τι έπαθες;» τον ρώτησε έκπληκτος. «Έπεσες στο πηγάδι όπως ερχόσουν;»

Ο Σκαπανέας σκούπισε το πρόσωπό του με την παλάμη. «Δε σας ειδοποίησε κανένας; Έξω ρίχνει καρεκλοπόδαρα!»

Ο Νίκολας και η Ρόγιν απέμειναν να τον κοιτάζουν έντρομοι, μ' ανοιχτό το στόμα.

«Τόσο νωρίς;» ψιθύρισε η Ρόγιν. «Κανονικά, οι βροχές θα έπρεπε ν' αρχίσουν πολύ αργότερα».

Ο Σκαπανέας ανασήκωσε τους ώμους του. «Κάποιος θα ξέχασε να το πει στους μετεωρολόγους».

«Βρέχει για τα καλά, δηλαδή;» ρώτησε ο Νίκολας. «Τι γίνεται με το ποτάμι; Ανέβηκε καθόλου η στάθμη;»

«Αυτό ήρθα να σας πω. Θα πάω επάνω στο φράγμα. Θα πάρω μαζί μου και τους Βουβάλους. Θέλω να είμαι εκεί να το ελέγχω. Έτσι κι αρχίσει να γίνεται ανασφαλές, θα στείλω αμέσως κάποιον να σας ειδοποιήσει. Μόλις συμβεί αυτό, μην καθίσετε να το συζητήσετε· βγείτε από δω μέσα όσο πιο γρήγορα μπορείτε. Θα σημαίνει ότι περιμένω να σπάσει το φράγμα από στιγμή σε στιγμή».

«Μην πάρεις τον Χανσίτ», του είπε ο Νίκολας. «Τον χρειάζομαι εδώ». Όταν έφυγε ο Σκαπανέας παίρνοντας μαζί του τους περισσότερους από τους εργάτες της σήραγγας, ο Νίκολας και η Ρόγιαν κοιτάχτηκαν ανήσυχα.

«Ο χρόνος μας τελειώνει γρήγορα κι ο Τάιτα έχει ακόμα το πάνω χέρι στην παρτίδα», είπε ο Νίκολας. «Για ένα πράγμα σε προειδοποιώ: όταν αρχίσει να φουσκώνει το ποτάμι...»

Η Ρόγιαν δεν τον άφησε να τελειώσει. «Το ποτάμι!» φώναξε ξαφνικά. «Όχι η θάλασσα! Έκανα λάθος στη μετάφραση. Διάβασα, “κύμα”, συμπεραίνοντας ότι ο Τάιτα αναφέρεται στη θάλασσα, ενώ έπρεπε να διαβάσω, “ρεύμα”. Οι αρχαίοι Αιγύπτιοι είχαν την ίδια λέξη και για τα δυο».

Έσκυψαν πάλι στις σημειώσεις. «“Το ρεύμα πίσω μου κι ο αέρας στο πρόσωπό μου”», διάβασε ο Νίκολας, αλλάζοντας τη λέξη.

«Ο Νείλος!» είπε θριαμβευτικά η Ρόγιαν. «Ο κυρίαρχος άνεμος είναι πάντα από το βορρά και το ρεύμα του ποταμού από το νότο! Ο Τάιτα αντίκριζε το βορρά· το βορινό κάστρο της σκακιέρας».

«Θεωρήσαμε ότι το σύμβολο του βορρά είναι ο μπαμπουίνος», τηςθύμισε ο Νίκολας.

«Όχι! Έκανα λάθος. “Ω αγαπημένη, τ’ όνομά σου είναι μέλι πάνω στα χείλη μου”. Μέλι! Η μέλισσα! Πρέπει ν’ αντιστρέψουμε τα σύμβολα του Βορρά και του Νότου».

«Τι γίνεται με την ανατολή και τη δύση; Τα έχουμε ερμηνεύσει σωστά;» Ο Νίκολας ανέτρεξε στα ιερογλυφικά με ανανεωμένο ενθουσιασμό. «“Οι αμαρτίες μου είναι κόκκινες σαν την πορφύρα. Με δένουν σαν χάλκινες αλυσίδες. Τρυπάνε την καρδιά μου σαν φαρμακερό αγκάθι. Στρέφω το βλέμμα μου στο άστρο του δειλινού”. Δε βλέπω καμιά...»

«Το “αγκάθι” είναι λάθος», αναφώνησε η Ρόγιαν. «Το σωστό είναι “κεντρί”. Ο σκορπιός! Το άστρο του δειλινού.

Ο αποσπερίτης που βγαίνει πάντα στη δύση. Ο σκορπιός συμβολίζει το δυτικό κάστρο κι όχι το ανατολικό! Βλέπαμε τη σκακιέρα αντίστροφα!» Η Ρόγιν αρχισε να χοροπηδάει από τη χαρά της. «Ας δοκιμάσουμε να το παίξουμε έτσι!»

«Δεν έχουμε καθορίσει ακόμη τα επίπεδα», διαφώνησε ο Νίκολας. «Είναι το σείστρο ή τα τρία ξίφη το πάνω επίπεδο;»

«Τώρα που σιγουρέψαμε τα τέσσερα κάστρα, έχουμε μόνο μια μεταβλητή. Ή κάνουμε λάθος ή όχι. Θα παίξουμε θεωρώντας το σείστρο σαν το επάνω επίπεδο κι αν αποτύχουμε, θα το ξαναπαίξουμε ανάποδα».

Τώρα ήταν πολύ πιο εύκολο. Είχαν εξοικειωθεί πια αρκετά με το λαβύρινθο, που είχε πάψει να τους τρομάζει. Σε κάθε γωνιά έβρισκαν τα μεγάλα σημάδια που είχε χαράξει ο Νίκολας με την κιμωλία και προχωρούσαν γρήγορα στις περιπλοκές διακλαδώσεις και στους πλάγιους διαδρόμους. Κι όσο προχωρούσαν, εκτελώντας τις κινήσεις χωρίς να καταλήγουν σε λογικό αδιέξοδο, τόσο φούντωνε η έξαψή τους.

«Η δέκατη όγδοη κίνηση», είπε η Ρόγιν με φωνή που έτρεμε από συγκίνηση. «Κάνε το σταυρό σου. Αν βγούμε σε μια από τις ελεύθερες σειρές που απειλούν το νότιο κάστρο του αντίπαλου, θα έχουμε βρεθεί στη μοναδική θέση απ' όπου μπορούμε να κάνουμε ματ». Πήρε βαθιά αναπνοή και διάβασε δυνατά τα σύμβολα: «Το πουλί. Οι αριθμοί τρία και πέντε. Και τα τρία ξίφη, που συμβολίζουν το κάτω επίπεδο».

Ακολούθησαν τη διαδρομή, περνώντας τις πέντε διακλαδώσεις προς το κάτω επίπεδο του λαβυρίνθου και τσεκάροντας τη θέση τους από τα σημάδια της κιμωλίας σε κάθε καινούρια στροφή.

«Αυτό ήταν!» είπε ο Νίκολας. Στάθηκαν δίπλα δίπλα και κοίταξαν γύρω τους με απορία και περιέργεια.

«Δεν έχει τίποτα ξεχωριστό αυτό το σημείο», είπε η Ρόγιν, φανερά απογοητευμένη. «Έχουμε ξαναπεράσει από δω μέχρι και πενήντα φορές. Είναι εντελώς όμοιο με όλες τις άλλες διακλαδώσεις».

«Αυτό ακριβώς ήθελε να πετύχει ο Τάιτα. Τι διάβολο; Περίμενες να το έχει σημαδέψει μ' ένα πελώριο Χ που να ξεχωρίζει με την πρώτη ματιά;»

«Και τώρα τι κάνουμε;» αναρωτήθηκε η Ρόγιν, που η εφευρετικότητά της έμοιαζε να έχει στερέψει.

«Διάβασε τους τελευταίους στίχους μετά τη δέκατη όγδοη κίνηση».

Η Ρόγιν σήκωσε το τετράδιο που κρατούσε στο χέρι της. «“Από την ιερή, μαύρη γη της λατρευτής μας Αιγύπτου

βγαίνει η πλούσια σοδειά. Κεντρίζω τα πλευρά του ζώου μου και το υνί σκάβει το φρέσκο χώμα. Φυτεύω το σπόρο και τρυγάω τα ώριμα σταφύλια και τις ρόκες του καλαμποκιού. Στον καιρό του, πίνω το κρασί και τρώω το καρβέλι. Ακολουθώ το ρυθμό των εποχών και καλλιεργώ τη γη”».

Η Ρόγίαν σήκωσε το κεφάλι από το τετράδιο και κοίταξε τον Νικόλας. «Το ρυθμό των εποχών; Μήπως εννοεί τις τέσσερις όψεις της στήλης; Και η γη;» Κοίταξε τις μεγάλες πέτρινες πλάκες όπου πατούσε. «Η υπόσχεση της πλούσιας σοδειάς από το σκάψιμο της γης; Κάτω από τα πόδια μας, δηλαδή;»

Ο Νικόλας πάτησε δυνατά πάνω στις πλάκες, αλλά ο ήχος ήταν μουντός και σταθερός σε όλα τα σημεία. «Μόνο ένας τρόπος υπάρχει να το διαπιστώσουμε». Ύψωσε τη φωνή του, που αντιλάλησε σαν απόκοσμη ηχώ στους δαιδαλώδεις διαδρόμους. «Χανσίτ! Έλα εδώ κάτω!»

Ο Σκαπανέας ήταν καθισμένος στο ψηλό κάθισμα του κίτρινου φορτωτή και μούσκευε στη βροχή, στολίζοντας την ομάδα των Βουβάλων με κάθε λογής βρισιές και κοσμητικά επίθετα, με τη σιγουριά ότι δεν καταλάβαιναν λέξη από τη γλώσσα του. Η βροχή ερχόταν κατά κύματα από τα ψηλά βουνά. Δεν ήταν ακόμη η κατακλυσμιαία νεροποντή που χαρακτηρίζει την εποχή των βροχών σ’ αυτά τα υψίπεδα, αλλά αρκούσε για να φουσκώνει αργά και σταθερά το ποτάμι, που είχε γίνει θολό και γκρίζο από τη λάσπη και τα ιζήματα που κατέβαζε.

Ο Σκαπανέας ήξερε ότι δεν είχε αρχίσει ακόμη η φουσκονεριά. Οι κεραυνοί που βρυχιόνταν στις βουνοκορφές ήταν απλώς το πρελούδιο των βιβλικών καταιγίδων που θα ξεσπούσαν σύντομα. Μόλο που τα νερά του ποταμού έγλειφαν ήδη την πρώτη σειρά του τείχους των κλωβών και ορμούσαν αγριεμένα στο κανάλι που τα διοχέτευε στη διπλανή ρεματιά, το φράγμα κρατούσε ακόμη καλά.

Οι Βούβαλοι κουβαλούσαν κοφίνια γεμάτα κροκάλες και χρησιμοποιούσαν τα τελευταία κομμάτια του ατσάλινου πλέγματος από τα αποθέματα του λατομείου. Με το που γέμιζαν έναν κλωβό κι ασφάλιζαν τα δεσίματα στρίβοντας το ατσαλόσυρμα, ο Σκαπανέας τον έπαιρνε με το φορτωτή και

κατέβαινε την όχθη του Νταντέρα. Αφού ενίσχυσε όλα τα αδύνατα σημεία του φράγματος που παρουσίαζαν μικροδιαρροές, ψήλωσε ολόκληρο το τείχος των κλωβών κατά μία σειρά. Ήξερε τι θα συνέβαινε μόλις ξεπερνούσε η στάθμη του νερού το ύψος του φράγματος. Τίποτε δε θα ήταν πια ικανό να συγκρατήσει το ποτάμι. Θα παρέσερνε τους κλωβούς σαν να ήταν ξερόκλαδα κι αρκούσε έστω κι ένα σοβαρό ρήγμα στο τείχος του φράγματος, για να καταρρεύσει και να διαλυθεί ολόκληρο το οικοδόμημα μέσα σε δευτερόλεπτα.

Ο Σκαπανέας ήξερε επίσης ότι δε θα καθόταν εκεί να περιμένει το πρώτο ρήγμα για να ειδοποιήσει αυτούς που βρίσκονταν κάτω στη σήραγγα της πισίνας του Τάιτα. Το ποτάμι θα ξεπερνούσε σε ταχύτητα ακόμη και τον πιο γρήγορο αγγελιοφόρο και θα ήταν ήδη πολύ αργά για τους άλλους αν άρχιζε να καταρρέει το φράγμα. Το πότε θα το έκανε ήταν καθαρά ζήτημα κρίσης. Το ένστικτό του του υπαγόρευε να δώσει τώρα την εντολή —το νερό ήθελε μόλις είκοσι πέντε πόντους, το πολύ, για να φτάσει στην κορυφή του τείχους των κλωβών.

Όμως, ο Σκαπανέας ήξερε ακόμη ότι ο Νίκολας θα γινόταν θηρίο αν τον ανάγκαζε να εγκαταλείψει πρόωρα την ανασκαφή και πήγαιναν όλοι οι κόποι του χαμένοι. Τα πράγματα που είχε ρισκάρει ο Νίκολας και τα έξοδα που είχε κάνει ως αυτό το στάδιο ήταν κολοσσιαία. Πριν φύγουν από την Αγγλία, του είχε αναφέρει ακροθιγώς τα μεγάλα οικονομικά προβλήματα που αντιμετώπιζε. Όσο κι αν ο Σκαπανέας δεν μπορούσε να καταλάβει απόλυτα τις επιπλοκές που συνεπάγεται το να είναι κάποιος μεγαλομέτοχος στην ασφαλιστική εταιρεία Λόιντς, η δημοσιότητα που είχε πάρει το πρόσφατο πρόβλημά της στον αγγλικό Τύπο ήταν τόσο μεγάλη, που υποψιαζόταν πως, αν αποτύγχανε η τωρινή περιπέτεια, το επόμενο ταξίδι του Νίκολας θα ήταν στις αίθουσες των δικαστηρίων, για χρεοκοπία —κι ο Νίκολας ήταν φίλος του.

Το μπουρίνι κόπασε ξαφνικά κι ένας λαμπρός, εκτυφλωτικός ήλιος πρόβαλε ανάμεσα στα χαμηλά, γκρίζα σύννεφα. Το ποτάμι συνέχιζε φυσικά να κατεβαίνει θολό, με την ίδια ορμή, αλλά η στάθμη του είχε σταθεροποιηθεί σε σχέση με το φράγμα.

«Θα περιμένω άλλη μια ώρα», αποφάσισε ο Σκαπανέας. Άλλαξε ταχύτητα στο φορτωτή και κατέβηκε προς την όχθη για να τοποθετήσει ακόμα έναν κλωβό σε κάποιο αδύνατο σημείο του τείχους.

Ο Νίκολας δούλευε μαζί με τους εργάτες της ομάδας του Χανσίτ, που προσπαθούσαν να ξηλώσουν τις πλάκες του δαπέδου στη διακλάδωση που βρισκόταν στο χαμηλότερο επίπεδο του λαβυρίνθου. Οι αρμοί ήταν τόσο λεπτοί, που δυσκολεύονταν τρομερά να χωρίσουν τις πλάκες ακόμα και με λιστούς. Προκειμένου να κερδίσουν χρόνο, ο Νίκολας κατέφυγε στην ανορθόδοξη τεχνική της καταστροφικής ανασκαφής. Έβαλε τέσσερις από τους πιο δυνατούς εργάτες να κοπανήσουν τις πλάκες με αυτοσχέδιες βαριές —μεγάλες πέτρες από σιδερίτη, δεμένες σε χοντρά ξύλα— ώστε να σπάσουν μια δυο, για να μπορέσουν να τις ξεκολλήσουν από το έδαφος.

Ο αρχικός ενθουσιασμός και η καλή διάθεση των εργατών είχαν δώσει τη θέση τους στη φανερή δυσφορία. Μέρους τώρα δούλευαν στο ασφυκτικό αυτό περιβάλλον κι επιπλέον είχαν αρχίσει να διαισθάνονται το θανάσιμο κίνδυνο του ποταμού, που απειλούσε να σπάσει το φράγμα και να τους θάψει ζωντανούς στον υπόγειο λαβύρινθο. Κανείς δε γελούσε πια· ήταν όλοι βλοσυροί και σπάνια αντάλλασσαν κουβέντες μεταξύ τους. Αλλά ακόμα πιο ανησυχητικό ήταν το γεγονός ότι με την αλλαγή της βάρδιας ο Χανσίτ ανέφερε στον Νίκολας τις πρώτες λιποταξίες. Δεκάξι άντρες έλειπαν από το πόστο τους. Στη διάρκεια της νύχτας, είχαν τυλίξει αθόρυβα τις κουβέρτες τους, είχαν σουφρώσει ό,τι εργαλεία βρήκαν σκόρπια στο εργοτάξιο και το είχαν σκάσει στα σκοτεινά.

Ο Νίκολας ήξερε ότι ήταν μάταιο να στείλει ομάδες να τους καταδιώξουν. Κατ' αρχήν, θα βρίσκονταν ήδη στα μισά του μονοπατιού στον γκρεμό και ήταν σχεδόν αδύνατο να τους προφτάσουν. Επιπλέον, εδώ ήταν Αφρική κι ο Νίκολας ήταν σίγουρος ότι, αφού είχε κάνει την εμφάνισή του, το μικρόβιο της φυγής θα εξαπλωνόταν με ταχύτατους ρυθμούς.

Αντί λοιπόν να τους απειλήσει, προσπαθούσε να τους φτιάξει το κέφι και να τους εμψυχώσει με χωρατά, δούλευε στο πλευρό τους ιδροκοπώντας όσο κι αυτοί κι έκανε ό,τι περνούσε από το χέρι του για να τους κάνει να φιλοτιμηθούν κρύβοντας την ανησυχία του. Ήξερε ωστόσο πως, αν δεν έκαναν κάποια καινούρια, εντυπωσιακή ανακάλυψη που να τους τονώσει το ηθικό και να εξάψει τις προσδοκίες τους, αύριο ίσως να ξυπνούσαν και να μην έβρισκαν κοντά τους κανέναν —ούτε καν τον πιστό Χανσίτ.

Είχαν αρχίσει να ξηλώνουν τις πλάκες από τη γωνία της διακλάδωσης και συνέχισαν το ξήλωμα και προς τις δυο πλευρές. Με κάθε καινούρια πλάκα που έσπαζαν αποκαλύπτοντας από κάτω γυμνό, συμπαγή βράχο, οι ελπίδες του Νίκολας βούλιαζαν κατακόρυφα προς το βυθό της απελπισίας.

«Δε φαίνεται να υπάρχει τίποτε», μουρμούρισε στη Ρόγίαν, όταν έκανε ένα μικρό διάλειμμα για να πιει νερό.

Η Ρόγίαν ήταν κι αυτή κακόκεφη καθώς του έριχνε νερό από μια μικρή πήλινη στάμνα, για να πλύνει τον ιδρώτα και τις βρομιές από το πρόσωπό του.

«Ίσως έκανα λάθος στα σύμβολα των επιπέδων», είπε καταπτοημένη. «Είναι το είδος του κόλπου που θα σκάρωνε ο Τάιτα —να έχει φτιάξει δυο συνδυασμούς που να καταλήγουν σε λογικό αποτέλεσμα και μόνο ο ένας να είναι ο σωστός». Δίστασε για μια στιγμή, μη ξέροντας τι να κάνει. «Αν δοκίμαζα να παίξω την άλλη πιθανή διαδρομή, αντιστρέφοντας τα σύμβολα των επιπέδων, λες να...»

Δεν πρόλαβε ν' αποσώσει τη φράση της γιατί τη διέκοψε η κραυγή του Χανσίτ. «Χριστός και Παναγιά! *Εφέντη*, τρέξε!»

Έτρεξαν μαζί. Πάνω στη βιασύνη της, η Ρόγίαν πέταξε την πήλινη στάμνα, που έγινε κομμάτια στα πόδια της. Αδιαφορώντας για όλα, έτρεξε εκεί που στεκόταν ο Χανσίτ, έτοιμος να καταφέρει καινούριο χτύπημα στις πλάκες.

«Τι...» Η Ρόγίαν σώπασε απότομα βλέποντας ότι κάτω από τις πλάκες ο Χανσίτ είχε αποκαλύψει άλλη μια στρώση ευθυγραμμισμένης, τεχνητής πλακόστρωσης. Οι καινούριες πλάκες κάλυπταν το δάπεδο του ενός διαδρόμου σε όλο του το πλάτος, φτάνοντας από τοίχο σε τοίχο, κι εφάρμοζαν στο πέτρωμα με εκπληκτική ακρίβεια. Η επιφάνειά τους ήταν απόλυτα ομαλή, χωρίς κανένα σημάδι.

«Τι να είναι αυτό, Νίκι;» ρώτησε τελικά η Ρόγίαν.

«Η διπλή πλακόστρωση ή κάλυψη κάποιας στοάς κάτω από το δάπεδο», της απάντησε βιαστικά ο Νίκολας. «Θα το μάθουμε μόλις σηκώσουμε την πρώτη».

Τα πέτρινα περβάζια ήταν πολύ φαρδιά και βαριά για να μπορέσουν να σπάσουν με τα πρωτόγονα εργαλεία που διέθεταν, μόλο που ο Χανσίτ έκανε ό,τι μπορούσε. Τελικά, αναγκάστηκαν να σκάψουν το βράχο γύρω από την πρώτη πλάκα της σειράς για να μπορέσουν να την αφαιρέσουν και χρειάστηκαν πέντε άντρες μαζί να τη σηκώσουν από τη θέση της.

«Υπάρχει κενό από κάτω», φώναξε η Ρόγίαν, που έπεσε στα γόνατα για να μπορέσει να κοιτάξει στο βάθος του χώρου που καταλάμβανε η μεγάλη πέτρα. «Μοιάζει με πηγάδι».

Έχοντας ξηλώσει την πρώτη πέτρα, ήταν σχετικά εύκολο να αφαιρέσουν και τις υπόλοιπες που κάλυπταν το τετράγωνο άνοιγμα. Όταν τις έβγαλαν όλες, ο Νίκολας φώτισε με το φακό του το σκοτεινό πηγάδι που αποκαλύφθηκε. Το άνοιγμα έφτανε από τοίχο σε τοίχο και το ύψος ήταν αρκετό ώστε να χωράει ακόμη κι ο Νίκολας να σταθεί όρθιος στα σκαλοπάτια που ξεκινούσαν από το δάπεδο και κατηφόριζαν με κλίση σαράντα πέντε μοιρών.

«Κι άλλη σκάλα», φώναξε ενθουσιασμένος ο Νίκολας. «Αυτή σίγουρα θα είναι η τελευταία. Ακόμη κι ο Τάιτα θα έχει εξαντλήσει πια τις παραπλανητικές διόδους».

Οι εργάτες είχαν μαζευτεί τσούρμο γύρω από την τρύπα, όλο χαρά και περιέργεια. Η κακοκεφιά τους είχε εξαφανιστεί μπροστά στην καινούρια ανακάλυψη και στην προοπτική να κερδίσουν ακόμα περισσότερα ασημένια δολάρια απ' όσα είχαν ήδη πάρει σαν πριμ.

«Κατεβαίνουμε;» πρότεινε η Ρόγιαν. «Ξέρω ότι κανονικά θα έπρεπε να ελέγξουμε μήπως υπάρχει παγίδα, αλλά δεν έχουμε χρόνο, Νίκι».

«Έχεις δίκιο, όπως πάντα. Έφτασε η στιγμή που πρέπει να τα παίξουμε όλα για όλα».

«Στα κομμάτια η προσοχή». Η Ρόγιαν έπιασε το χέρι του γελώντας. «Πάμε!»

Κατέβαιναν μαζί, σκαλί το σκαλί, κρατώντας ψηλά τη λάμπα που διέλυε τα σκοτάδια μπροστά τους.

«Υπάρχει μια αίθουσα στον πάτο», φώναξε ξαφνικά η Ρόγιαν.

«Μοιάζει με κελάρι. Τι είναι όλα αυτά τα αντικείμενα; Πρέπει να είναι εκατοντάδες. Είναι άραγε φέρετρα, σαρκοφάγοι;» Οι σκούρες σιλουέτες είχαν σχεδόν το ύψος του ανθρώπου και ήταν στημένες η μια δίπλα στην άλλη, σε αλληπάλληλες σειρές στους δυο αντικριστούς τοίχους της τετράγωνης αίθουσας.

«Όχι. Νομίζω ότι αυτά στη δεξιά πλευρά είναι καλάθια με καλαμπόκι», είπε η Ρόγιαν, αναγνωρίζοντας το σχήμα τους. «Τα άλλα απέναντι μοιάζουν με αμφορείς κρασιού. Προφανώς είναι κάποιο είδος νεκρικών προσφορών».

«Αν αυτή η αίθουσα είναι μια από τις αποθήκες του νεκροθαλάμου, σημαίνει ότι βρισκόμαστε πολύ κοντά», είπε ο Νίκολας με φωνή που παλλόταν από έξαψη.

«Ναι!» φώναξε η Ρόγιαν. «Κοίτα εκεί! Υπάρχει άλλη μια πόρτα στον απέναντι τοίχο αυτής της αποθήκης. Ρίξε το φως να δούμε!»

Η φωτεινή δέσμη έλουσε το ορθογώνιο άνοιγμα που υπήρχε στον αντικρινό τοίχο της χαμηλοτάβανης αίθουσας. Ήταν σαν να τους έγνεφε, προκαλώντας τους να μπουν, και κατέβηκαν σχεδόν τρέχοντας τα υπόλοιπα σκαλοπάτια προς την αίθουσα με τα ψηλά καλάθια και τους πήλινους αμφορείς. Αλλά με το που πάτησαν στο επίπεδο δάπεδο της χαμηλής αποθήκης, ήταν σαν να έπεσαν πάνω σ' ένα αόρατο εμπόδιο που τους έκανε να οπισθοχωρήσουν παραπατώντας.

«Θεέ μου!» Ο Νίκολας έπιασε το λαιμό του και η φωνή του ακούστηκε τρομερά αλλοιωμένη, σαν να πνιγόταν. «Πίσω! Πάμε πίσω!»

Τα γόνατα της Ρόγιαν λύγισαν κι άρχισε να σωριάζεται, καθώς αγωνιζόταν μάταια να πάρει αναπνοή.

«Νίκι! Βοήθεια!» Ασφυκτιούσε σαν ψάρι στη στεριά. Τα μέλη της έγιναν βαριά σαν μολύβι, τα μάτια της θόλωσαν και δεν έβλεπε πια καθαρά. Δεν είχε ούτε τη δύναμη να σταθεί όρθια.

Ο Νίκολας έσκυψε και προσπάθησε να τη σηκώσει, αλλά ένιωθε τρομερά αδύναμος κι ο ίδιος. Αισθάνθηκε τα πόδια του να λυγίζουν, σαν να μην άντεχαν πια να σηκώσουν ούτε καν το δικό του βάρος.

Τέσσερα λεπτά, σκέφτηκε έντρομος, ενώ πνιγόταν. Αυτός είναι ο χρόνος που μας απομένει μέχρι να νεκρωθεί ο εγκέφαλος από έλλειψη οξυγόνου. Πρέπει να πάρουμε αέρα.

Σκυμμένος πίσω από τη Ρόγιαν, πέρασε τα χέρια του κάτω από τις μασχάλες της και τα έμπλεξε μπροστά, κάτω από το στήθος της. Δοκίμασε πάλι να τη σηκώσει, αλλά οι δυνάμεις του τον είχαν εγκαταλείψει. Άρχισε τότε να βαδίζει ανάποδα, προς τα σκαλοπάτια απ' όπου είχαν κατεβεί με τόση απερίσκεψία. Κάθε βήμα ήταν μια τεράστια προσπάθεια. Η Ρόγιαν είχε ήδη χάσει τις αισθήσεις της· αισθανόταν το σώμα της σαν ασήκωτο, νεκρό βάρος πάνω στα χέρια του. Τα πόδια της σέρνονταν άψυχα πάνω στις πλάκες του δαπέδου καθώς την τραβούσε.

Η φτέρνα του χτύπησε απότομα στο πρώτο σκαλοπάτι και λίγο έλειψε να παραπατήσει και να πέσει ανάσκελα. Κατάφερε όμως να κρατήσει την ισορροπία του κι άρχισε ν' ανεβαίνει ανάποδα τα σκαλιά, τραβώντας μαζί του τη Ρόγιαν. Ήθελε να φωνάξει τον Χανσίτ για βοήθεια, αλλά στα πνευμόνια του δεν υπήρχε καθόλου αέρας και ήταν αδύνατο να βγει φωνή από τα χείλη του.

Αν σου πέσει τώρα, είναι οριστικά χαμένη, είπε στον εαυτό του και συνέχισε την υπεράνθρωπη προσπάθεια, ανε-

βαίνοντας άλλα πέντε σκαλοπάτια, ρουφώντας αέρα σαν τρελός χωρίς να παίρνει ούτε σταγόνα από το πολύτιμο οξυγόνο που θα τον έσωζε. Η δύναμή του στέρεψε οριστικά κι όλα θόλωσαν μπροστά του. Πέθαινε από ασφυξία.

Θεέ μου, κάνε ν' ανασάνω, ικέτευε βουβά. Κάνε ν' ανασάνω, Σε παρακαλώ.

Σαν να έγινε ένα θαύμα και να εισακούστηκε η προσευχή του, ένωσε το ευλογημένο οξυγόνο να ορμάει στο λαρύγγι του και να γεμίζει τα πνευμόνια του. Αμέσως οι δυνάμεις του επανήλθαν, κυλώντας μαζί με το αίμα στις φλέβες του. Έσφιξε τα χέρια του γύρω από το κορμί της Ρόγιαν, τη σήκωσε αγκαλιά κι ανέβηκε τρεκλίζοντας τα υπόλοιπα σκαλοπάτια για να σωριαστεί τελικά μαζί της έξω από το στόμιο του πηγαδιού, πάνω στις πλάκες της σήραγγας και μπροστά στα πόδια του Χανσίτ.

«Τι έγινε, εφέντι; Τι έπαθες; Τι έχει η κυρά;»

Ο Νίκολας δεν είχε ούτε τη δύναμη ούτε το περιθώριο να του εξηγήσει. Ξάπλωσε τη Ρόγιαν σε ύπτια θέση, για να της κάνει τεχνητή αναπνοή, κι άρχισε να της δίνει ελαφρά χαστούκια στα μάγουλα.

«Ξύπνα! Σύνελθε!» την παρακαλούσε. «Μίλησέ μου! Ξύπνα!»

Μη παίρνοντας καμιά απάντηση, γονάτισε δίπλα της, σκέπασε το στόμα της με το δικό του και φύσηξε δυνατά στο λαιμό της, ώσπου είδε με την άκρη του ματιού του το στήθος της να φουσκώνει.

Τραβήχτηκε για να μετρήσει ως το τρία. «Σε παρακαλώ, αγάπη μου, ανάσανε! Σε παρακαλώ!» Το πρόσωπό της ήταν σαν κέρινο, ούτε ίχνος από αίμα στα μάγουλά της.

Ξανάπνεσε πάνω της, κόλλησε πάλι το στόμα του στο δικό της και φύσηξε αέρα στα πνευμόνια της. Αυτή τη φορά ένωσε το αναίσθητο κορμί να σαλεύει κάτω από το στήθος του.

«Αυτό είναι, αγάπη μου. Ανάσανε!» την παρακίνησε. «Έτσι μπράβο! Ανάσανε! Ανάσανε για μένα!»

Με την επόμενη ανάσα που πήρε, η Ρόγιαν τον έσπρωξε πέρα κι ανακάθισε νυσταγμένα, κοιτώντας με απορία τα ανήσυχα μαύρα πρόσωπα που την περικύκλωναν. Ξεχώρισε ανάμεσά τους το λευκό πρόσωπο του Νίκολας και το βλέμμα της καθάρισε.

«Νίκι; Τι έγινε;»

«Δεν ξέρω, αλλά ό,τι κι αν ήταν λίγο έλειψε να μας σκοτώσει και τους δυο. Πώς αισθάνεσαι τώρα;»

«Ήταν σαν να με είχε αρπάξει κάποιο αόρατο χέρι από το λαιμό και να με στραγγάλιζε. Δεν μπορούσα ν' αναπνεύσω. Λιποθύμησα».

«Μάλλον υπάρχει κάποιο αέριο που έχει γεμίσει όλο το κάτω τμήμα της σκάλας και την αίθουσα. Έμεινες χωρίς οξυγόνο κάτι λιγότερο από δύο λεπτά», την καθησύχασε. «Χρειάζονται πάνω από τρία για να υποστεί ανεπανόρθωτες βλάβες ο εγκέφαλος».

«Έχω τρομερό πονοκέφαλο», παραπονέθηκε η Ρόγαν τρίβοντας το μέτωπό της. «Σε άκουσα που μου μιλούσες. Με είπες, “αγάπη μου”». Χαμήλωσε τα μάτια της ντροπαλά.

«Θα μου ξέφυγε», της απάντησε ο Νίκολας. Τη βοήθησε να σηκωθεί όρθια και την κράτησε λίγες στιγμές στην αγκαλιά του, σαν κάτι φοβερά πολύτιμο που κινδύνεψε να το χάσει.

«Σ' ευχαριστώ και πάλι, Νίκι. Σου χρωστάω ήδη τόσα πολλά, που δε θα μπορέσω ποτέ να σου τα ξεπληρώσω».

«Είμαι σίγουρος ότι θα βρούμε κάποιο τρόπο».

Η Ρόγαν συνειδητοποίησε ξαφνικά ότι τους κοίταζαν όλοι οι εργάτες και βιάστηκε να τραβηχτεί από την αγκαλιά του. «Τι είδους αέριο ήταν αυτό; Και πώς μαζεύτηκε εκεί κάτω; Λες να είναι άλλη μια από τις παγίδες του Τάιτα;»

«Κάποιο από τα αέρια της αποσύνθεσης, σίγουρα», ήταν η γνώμη του Νίκολας. «Εφόσον παγιδεύτηκε στο κατώτερο τμήμα της στοάς, σημαίνει ότι είναι βαρύτερο από τον ατμοσφαιρικό αέρα. Υποθέτω ότι είναι διοξείδιο του άνθρακα, αλλά μπορεί να είναι και μεθάνιο. Νομίζω ότι και το μεθάνιο είναι βαρύτερο από τον αέρα, έτσι δεν είναι;»

Το χρώμα είχε επιστρέψει στο πρόσωπο της Ρόγαν κι ανακτούσε γρήγορα τις δυνάμεις της. «Πιστεύεις ότι το έκανε σκόπιμα ο Τάιτα;»

«Δεν ξέρω, αλλά όλ' αυτά τα καλάθια και οι αμφορείς μου φαίνονται πολύ ύποπτα. Θα σου απαντήσω με βεβαιότητα μόλις εξετάσω το περιεχόμενό τους». Άγγιξε τρυφερά το μάγουλό της. «Πώς αισθάνεσαι; Σου πέρασε καθόλου ο πονοκέφαλος;»

«Είμαι καλύτερα. Τι κάνουμε τώρα;»

«Θα καθαρίσουμε το πέρασμα από το δηλητηριώδες αέριο όσο πιο γρήγορα γίνεται», απάντησε ο Νίκολας.

Από το σακίδιό του με τα εφόδια πρώτης ανάγκης έβγαλε ένα μικρό κερί, το άναψε και κρατώντας το με το δεξί του χέρι χαμηλά προς το πάτωμα, άρχισε να κατεβαίνει ένα ένα τα σκαλοπάτια. Η φλόγα έκαιγε ζωηρά, παίζοντας με το ρεύμα του αέρα που δημιουργούσε η καθοδική κίνηση του

Νίκολας, όταν ξαφνικά, στο έκτο σκαλοπάτι πριν το τέλος, έγινε κίτρινη κι έσβησε απότομα.

Ο Νίκολας σημάδεψε τη στάθμη του αερίου στον τοίχο με την άσπρη κιμωλία και φώναξε στη Ρόγιν, που στεκόταν στο άνοιγμα, στην κορυφή της σκάλας: «Μεθάνιο, πάντως, δεν είναι! Είμαι ακόμα σώος. Πρέπει να είναι διοξειδίο».

«Πολύ αξιόπιστο τεστ!» αποκρίθηκε γελώντας η Ρόγιν. «Αν γίνει έκρηξη, είναι μεθάνιο».

«Χανσίτ! Πήγαινε φέρε τον ανεμιστήρα!» φώναξε ο Νίκολας στο μεγαλόσωμο μοναχό.

Λίγο αργότερα, κρατώντας την ανάσα του σαν να έκανε βουτιά κάτω από το νερό, ο Νίκολας μετέφερε τον ανεμιστήρα ως κάτω, τον τοποθέτησε στο πάτωμα του θαλάμου, ρύθμισε το διακόπτη στη μεγαλύτερη κλίμακα και γύρισε πάνω ανεβαίνοντας δυο δυο τα σκαλιά. Ξαναπήρε αναπνοή μόνο όταν το κεφάλι του βρέθηκε πάνω από το σημάδι της κιμωλίας στον τοίχο.

«Πόση ώρα θα χρειαστεί για να καθαρίσει ο αέρας;» ρώτησε ανήσυχη η Ρόγιν κοιτώντας το ρολόι της.

«Δεν ξέρω. Θα κάνω έλεγχο με το κερί κάθε δεκαπέντε λεπτά».

Τελικά, πέρασε μια ολόκληρη ώρα μέχρι να διασκορπιστεί αρκετά το αέριο ώστε να μπορέσουν να κατεβούν στο θάλαμο αναπνέοντας με σχετική ασφάλεια. Ο Νίκολας διέταξε τότε τον Χανσίτ να φέρει ένα μικρό δεμάτι ξύλα και ν' ανάψει φωτιά στο κέντρο της αίθουσας, για να ζεσταθεί ο αέρας και να κυκλοφορήσει πιο γρήγορα.

Ενώ ο Χανσίτ ετοίμαζε τη φωτιά, ο Νίκολας και η Ρόγιν εξέτασαν ένα από τα καλάθια που ήταν στημένα στη σειρά, μπροστά στον τοίχο.

«Ο παλιοκατεργάρης, ο παμπόνηρος!» μουρμούρισε ο Νίκολας, μισοθυμωμένος, μισογελώντας. «Μοιάζει με μείγμα από χορτάρι, κοπριά και ξερά φύλλα —φουσκί για λίπασμα».

Πέρασαν στον απέναντι τοίχο, έγειραν έναν από τους δεκάδες πήλινους αμφορείς που ήταν στημένοι εκεί κι εξέτασαν τη σκόνη που χύθηκε από το εσωτερικό του. Ο Νίκολας έπιασε μια χούφτα, τη μύρισε συνοφρυωμένος και ύστερα την έτριψε με τον αντίχειρα.

«Κοπανισμένος ασβεστόλιθος!» μουρμούρισε. «Παρ' όλο που έχει πια ξεραθεί κι έχει χάσει κάθε ίχνος μυρωδιάς, είμαι σίγουρος ότι ο Τάιτα τον είχε ποτίσει με κάποιο οξύ. Ξίδι, ίσως, ή ακόμη και ούρα θα αρκούσαν. Καθώς διαβρώνει τον ασβεστόλιθο, παράγει διοξειδίο του άνθρακα».

«Επομένως, ήταν άλλη μια στημένη παγίδα», συμπέρανε η Ρόγαν.

«Πριν από τέσσερις χιλιάδες χρόνια, ο Τάιτα είχε κατανοήσει τη διαδικασία της αποσύνθεσης. Ήξερε τι είδους αέρια θα παρήγαν αυτά τα μείγματα. Ανάμεσα σ' όλα τα επιτεύγματά του, για τα οποία τόσο πολύ κομπάζει κι αυτοθαυμάζεται, πρέπει να ήταν και ικανός χημικός». Ο Νίκολας δεν έκρυβε το θαυμασμό του.

«Επιπλέον, ήξερε ότι στον ερμητικά κλειστό αυτό χώρο τα βαριά, αδρανή αέρια θα έμεναν για πάντα στο χαμηλότερο επίπεδο, δηλαδή στο θάλαμο», πρόσθεσε η Ρόγαν. «Πιστεύω ότι αυτή η σήραγγα έχει σχήμα γλάστρας. Πάω στοίχημα ότι εκεί απέναντι υπάρχει μια σκάλα που ανεβαίνει ξανά...» Έδειξε το μυστηριώδες ορθογώνιο άνοιγμα που είχαν διακρίνει όταν κατέβαιναν. «Τα πρώτα σκαλοπάτια φαίνονται ήδη από δω που στεκόμαστε».

«Θα μάθουμε πολύ σύντομα αν έχεις δίκιο», είπε ο Νίκολας, «γιατί εκεί ακριβώς θα πάμε τώρα: στην απέναντι σκάλα».

Ο Σκαπανέας είχε στήσει σωρούς από πέτρες στην άκρη του νερού για να ελέγχει τη στάθμη του. Στεκόταν και τις παρακολουθούσε με την ίδια προσήλωση που παρακολουθεί ένας χρηματιστής τον πίνακα τιμών.

Είχαν περάσει έξι ώρες αφότου σταμάτησε η μπόρα. Ο καυτός, λαμπερός ήλιος είχε διαλύσει τα σύννεφα πάνω από το φαράγγι, αλλά ο βορινός ορίζοντας ήταν ακόμα σκοτεινός και γκρίζος. Πελώρια σύννεφα υψώνονταν προς τον ουρανό, τρομακτικά σαν γίγαντες που σκέπαζαν τα βουνά από κάτω τους. Η νεροποντή θα μπορούσε να ξαναρχίσει οποιαδήποτε στιγμή. Μόλις θα συνέβαινε αυτό, ο Σκαπανέας ανθρωπιόταν σε πόση ώρα θ' άρχιζαν να φουσκώνουν τα νερά στο φαράγγι του Αμπάι.

Ο Σκαπανέας κατέβηκε από το φορτωτή και πήγε στην όχθη να ελέγξει τα σημάδια. Η στάθμη του νερού είχε κατεβεί γύρω στα τριάντα εκατοστά την τελευταία ώρα. Δεν άφησε να τον παρασύρει η αισιοδοξία. Δεν έπρεπε να ξεχνάει ότι είχαν χρειαστεί μόλις δεκαπέντε λεπτά για να φουσκώσει το ποτάμι άλλο τόσο.

Είχε κάνει ό,τι περνούσε από το χέρι του για να καθυστερήσει αυτή τη στιγμή. Είχε ανεβάσει το ύψος του φράγματος πάνω από ένα μέτρο και είχε σηκώσει ακόμη ένα αντέρεισμα πίσω από το τείχος για να το ενισχύσει. Το μόνο που έμενε να κάνει πια ήταν να περιμένει.

Σκαρφάλωσε ξανά στην όχθη, έγερνε κουρασμένα πάνω στο φορτωτή του και κοίταζε τους Βουβάλους που κείτονταν αποκαμωμένοι στο έδαφος, σαν νεκροί στρατιώτες μετά από φονική μάχη. Είχαν δουλέψει πολύ σκληρά για να συγκρατήσουν το ποτάμι και είχαν εξαντληθεί. Δε θα μπορούσε να βασιστεί σ' αυτούς για μια ακόμη προσπάθεια. Την επόμενη φορά που θα φούσκωναν τα νερά, θα εγκατέλειπαν το πεδίο χωρίς να δώσουν μάχη.

Ξαφνικά, είδε κάποιους από τους άντρες ν' ανακάθονται, στρέφοντας τα κεφάλια τους προς την κατεβασιά του ποταμού. Ο αέρας έφερνε τις φωνές τους ως το μέρος του. Κάτι συνέβαινε, κάτι τους είχε τραβήξει την προσοχή. Ο Σκαπανέας ανέβηκε στο φορτωτή κι έβαλε το χέρι αντήλιο. Διέκρινε τη γνώριμη, επιβλητική φιγούρα του Μεκ Νιμούρ, που κατηφόριζε από τη μεριά του γκρεμού με το γοργό, αποφασιστικό βήμα του. Τον συνόδευαν δυο από τους άντρες του.

Ο Μεκ χαιρέτησε τον Σκαπανέα από μακριά. «Κρατάει το φράγμα σου;» του φώναξε στα αραβικά, που ο Σκαπανέας δεν καταλάβαινε. «Σε λίγο θα βρέξει στα βουνά. Δε θ' αντέξει για πολύ ακόμα». Συνόδευε όμως τα λόγια του με χαρακτηριστικές χειρονομίες προς τα βουνά, τον ουρανό και το φράγμα, που το νόημά τους ήταν απόλυτα κατανοητό.

Ο Σκαπανέας πήδηξε από το μηχανήμα για να υποδεχτεί τον Μεκ κι αντάλλαξαν εγκάρδια χειραψία. Αναγνώριζαν ο ένας στον άλλο ικανότητες που εκτιμούσαν και σέβονταν, όπως τον επαγγελματισμό και τη δύναμη.

Ο Μεκ άρπαξε από το μπράτσο το σύντροφό του που μιλούσε αγγλικά κι ο άντρας ανέλαβε αμέσως ρόλο διερμηνέα.

«Δεν είναι μόνο ο καιρός που μ' ανησυχεί», εμπιστεύτηκε ο Μεκ στον Σκαπανέα. «Έχω πληροφορίες ότι οι κυβερνητικές δυνάμεις μετακινούνται σε στρατηγικές θέσεις για να μας επιτεθούν. Οι ανιχνευτές μου λένε ότι έρχεται κατά δω ένα ολόκληρο τάγμα από τη μεριά του Ντέμπρα Μαριάμ κι άλλο ένα ανεβαίνει το φαράγγι του Αμπάι προς το μοναστήρι».

«Σχηματίζουν κλοιό», είπε ο Σκαπανέας.

Ο Μεκ άκουσε τη μετάφραση και συγκατένευσε συνοφρυωμένος. «Υπερέχουν πολύ αριθμητικά και δεν ξέρω για

πόσο θα μπορέσω να τους κρατήσω όταν επιτεθούν. Οι δικοί μου άντρες είναι αντάρτες. Ο ρόλος τους δεν είναι να δίνουν μάχες σε καθορισμένες θέσεις. Εμείς κάνουμε ανταρτοπόλεμο: χτυπάμε και τρέχουμε. Ήρθα να σας προειδοποιήσω να είστε έτοιμοι ν' αποχωρήσετε αμέσως μόλις πάρετε σήμα».

«Μην ανησυχείς τόσο πολύ για μένα», απάντησε ο Σκαπανέας. «Όταν χρειαστεί, ξέρω να γίνομαι λαγός. Δες τι θα κάνεις με τον Νικόλας και τη Ρόγιν, που είναι χωμένοι στο αναθεματισμένο λαγούμι τους».

«Σ' αυτούς πηγαίνω τώρα», είπε ο Μεκ, «αλλά ήθελα να κανονίσουμε από πριν ένα σημείο συγκέντρωσης. Αν χαθούμε στη διάρκεια της μάχης, να ξέρεις ότι ο Νικόλας έχει κρύψει τις βάρκες στο μοναστήρι. Εκεί θα μαζευτούμε όλοι».

«Εντάξει, Μεκ...» Ο Σκαπανέας άφησε στη μέση τη φράση του και κοίταξαν και οι τρεις προς τα πάνω, στο μονοπάτι, όπου επικρατούσε καινούρια αναστάτωση ανάμεσα στους εργάτες που ξεκουράζονταν στην όχθη. «Τι συμβαίνει;»

Ο Μεκ μισόκλεισε τα μάτια του. «Ερχεται μια από τις περιπόλους μου. Μάλλον έχουμε εξελίξεις». Σταμάτησε να μιλάει, γιατί θυμήθηκε ότι ο Σκαπανέας δεν καταλάβαινε αραβικά και η έκφρασή του άλλαξε δραματικά με το που αναγνώρισε τη λεπτή σιλουέτα που μετέφεραν οι άντρες της περιπόλου σ' ένα αυτοσχέδιο φορείο φτιαγμένο από κλαδιά και ξύλα.

Η Τισέι είδε τον Μεκ που ερχόταν τρέχοντας κι ανακάθισε με κόπο πάνω στο φορείο. Οι άντρες την κατέβασαν στο έδαφος κι ο Μεκ γονάτισε δίπλα στο φορείο και την πήρε στην αγκαλιά του. Έμειναν έτσι, βουβοί κι ακίνητοι, για κάμποση ώρα και ύστερα ο Μεκ έπιασε μαλακά το πρόσωπό της στις παλάμες του κι εξέτασε τα χτυπήματα και τις πληγές. Μερικά από τα καψίματα είχαν μολυνθεί και τα βλέφαρά της ήταν τόσο πρησμένα, που τα μάτια της είχαν γίνει δυο λεπτές σχισμές.

«Ποιος σου το έκανε αυτό;» τη ρώτησε σιγανά.

Από τα ματωμένα χείλη της Τισέι άρχισαν να βγαίνουν σπασμένα λόγια, σαν λυγμοί. «Αυτοί... με ανάγκασαν... να...»

«Όχι! Μη μιλάς», της είπε βιαστικά ο Μεκ, βλέποντας το σκισμένο κάτω χέιλι της να ματώνει ξανά από την προσπάθεια που έκανε ν' αρθρώσει τις λέξεις.

«Πρέπει», επέμεινε η Τισέι, με φωνή που ήταν ελάχιστα πιο δυνατή από ψίθυρο. «Εσπασα. Τους τα είπα όλα... Πόσους άντρες έχεις; τι κάνετε εσύ κι ο Νικόλας στο ρήγμα—όλα. Σε πρόδωσα, Μεκ. Συγγνώμη».

«Ποιος ήταν; Ποιος σου το έκανε αυτό;»

«Ο Νόγκο κι ο Αμερικανός, ο Χελμ», απάντησε η Τισέι —κι ο Μεκ την πήρε ξανά στην αγκαλιά του. Κι ενώ την κρατούσε γλυκά και στοργικά, σαν πατέρα, το βλέμμα του είχε κάτι το τρομακτικό.

Ηαίθουσα στο κάτω μέρος της κλιμακωτής στοάς καθαίρισε επιτέλους από το αέριο. Η φωτιά του Χανσίτ έκαιγε σταθερά κι ο ζεστός αέρας που υψωνόταν παρέσερνε τους δηλητηριώδεις ατμούς και τους διασκορπίζει στα ψηλότερα επίπεδα του λαβυρίνθου, όπου ανακατεύονταν με πιο καθαρό αέρα, πλούσιο σε οξυγόνο κι έχαναν την τοξικότητά τους. Στο μεταξύ, η Ρόγιν είχε ξεπεράσει εντελώς τα συμπτώματα της δηλητηρίασης από το διοξείδιο, αλλά είχε χάσει αρκετή από την αυτοπεποίθησή της. Έτσι, άφησε τον Νικόλας να πηγαίνει μπροστά όταν άρχισαν ν' ανεβαίνουν τα σκαλοπάτια στην απέναντι πλευρά της αίθουσας.

«Είναι μια τέλεια παγίδα αερίων», παρατήρησε ο Νικόλας, ενώ ανέβαιναν με μεγάλη προσοχή. «Ο Τάιτα ήξερε πολύ καλά τι έκανε όταν έχτιζε αυτή την περιοχή της σήραγγας».

«Ακόμη κι αυτός όμως, θα περίμενε ότι κάθε τυμβωρύχος της εποχής του θα είχε πια χαθεί σε μια από τις διαβολικές παγίδες του τώρα πια», σχολίασε η Ρόγιν.

«Προσπαθείς να με πείσεις ότι αυτή ήταν η τελευταία γραμμή άμυνας του Τάιτα; Ότι δεν υπάρχουν άλλες θανάσιμες παγίδες μπροστά μας;» ρώτησε ο Νικόλας, που βρισκόταν κάνα δυο σκαλοπάτια ψηλότερα.

«Όχι. Τον εαυτό μου προσπαθώ να πείσω, αλλά δε νομίζω ότι το καταφέρνω. Απλώς, έχω τρομάξει τόσο πολύ, που περιμένω να μας συμβεί το χειρότερο ανά πάσα στιγμή. Είτε να καταρρεύσει η οροφή στα κεφάλια μας ή ν' ανοίξει ξαφνικά το πάτωμα και να καταποντιστούμε στην άβυσσο».

Είχαν κατεβεί σαράντα σκαλοπάτια για να φτάσουν στην αίθουσα με το αέριο και η κλιμακωτή σήραγγα την οποία ανέβαιναν τώρα ήταν ο καθρέφτης της προηγούμενης. Όταν τα κεφάλια τους βγήκαν από το άνοιγμα στην απέναντι πύλη άκρη κι αφού άπτησαν και το τεσσαρακοστό σκαλοπάτι, ο Νικόλας έριξε το φως του φακού του στην ευρύχωρη, επίπεδη στοά που ανοιγόταν μπροστά τους και τότε θαμπώθη-

καν από μια έκρηξη λαμπερών χρωμάτων και σχημάτων. Οι ζωγραφιές κάλυπταν εξ ολοκλήρου τα τοιχώματα και την οροφή της στοάς, αμέτρητες σε αριθμό, εκπληκτικές σε σύλληψη και εκτέλεση.

«Τάιτα!» αναφώνησε η Ρόγιν με φωνή που παλλόταν από συγκίνηση. «Αυτά είναι δικά του έργα. Δεν υπάρχει άλλος καλλιτέχνης σαν κι αυτόν. Αποκλείεται να κάνω λάθος. Θ' αναγνώριζα το χέρι του οπουδήποτε, με την πρώτη ματιά».

Είχαν σταθεί στο κεφαλόσκαλο και κοίταζαν γύρω τους μαγεμένοι. Σε σύγκριση μ' αυτές τις τοιχογραφίες, οι άλλες, που είχαν βρει στη στοά με τους βωμούς των οχτώ θεοτήτων, φάνταζαν απλοϊκές κι αδέξιες, φανταχτερές απομιμήσεις, πράγμα που ήταν άλλωστε. Τούτο όμως ήταν το έργο ενός μεγάλου αρχαίου ζωγράφου, μιας διαχρονικής μεγαλοφυΐας, που η τέχνη της μάγευε το θεατή το ίδιο εύκολα όπως και πριν από τέσσερις χιλιετίες.

Σαν μέσα σε όνειρο, άρχισαν να βαδίζουν αργά στη μεγαλόπρεπη στοά. Δεξιά κι αριστερά τους, σε κανονικά διαστήματα, υπήρχαν ανοίγματα που οδηγούσαν σε μικρούς θαλάμους, σαν τα μικρομάγαζα στα παζάρια της Ανατολής. Η είσοδος του κάθε διαμερίσματος πλαισιωνόταν από δυο ψηλές, πέτρινες κολόνες που έφταναν ως την οροφή. Και η κάθε κολόνα ήταν το γλυπτό ενός από τους θεούς του αρχαίου αιγυπτιακού πανθέου κι όλα τα αγάλματα μαζί στήριζαν την πανύψηλη, θολωτή οροφή της στοάς.

Όταν έφτασαν στο ύψος των δυο πρώτων αντικριστών θαλάμων, ο Νίκολας σταμάτησε κι έσφιξε το μπράτσο της Ρόγιν.

«Τα διαμερίσματα του θησαυρού του Φαραώ», είπε ψιθυριστά.

Οι θάλαμοι ήταν γεμάτοι από το πάτωμα ως το ταβάνι με αντικείμενα εκπληκτικής ομορφιάς.

«Το διαμέρισμα των επίπλων», ψιθύρισε με δέος η Ρόγιν, κοιτώντας από το άνοιγμα τις σκαλιστές καρέκλες, τα скаμνιά, τα κρεβάτια και τα ντιβάνια. Πέρασε το άνοιγμα κι άγγιξε ένα βασιλικό θρόνο. Τα μπράτσα ήταν δυο ερπετά από μπρούντζο και λάπις λάζουλι. Τα πόδια ήταν πατούσες λιονταριού, με νύχια από χρυσάφι. Στο κάθισμα και στη ράχη ήταν σκαλισμένες σκηνές από κυνήγι και δυο ψηλά φτερά από ατόφιο χρυσάφι στόλιζαν την κορυφή.

Τακτικά στοιβαγμένα πίσω από το θρόνο, υπήρχαν δεκάδες άλλα έπιπλα. Είδαν ένα ντιβάνι που τις πλευρές του προστάτευαν δαντελωτά, σκαλιστά παραβάν από έβενο και

φίλντισι λεπτοδουλεμένο σαν κέντημα. Τα περισσότερα, όμως, είχαν διαλυθεί από το χρόνο και τη φθορά, έτσι που ήταν δύσκολο να μαντέψουν τι είδους έπιπλα αποτελούσαν κάποτε. Έλαμπαν σαν σωρός από πολύτιμα μέταλλα και σπάνια υλικά που θάμπωναν το νου με την αφθονία και την ομορφιά τους. Η Ρόγιαν κουνούσε το κεφάλι της μαγεμένη, σαν να μην μπορούσε να πιστέψει στα ίδια της τα μάτια.

Ο Νίκολας την έπιασε από το χέρι και προχώρησαν. Στα τμήματα των τοίχων ανάμεσα στις διαδοχικές εισόδους των διαμερισμάτων εικονίζονταν σκηνές από το *Βιβλίο των Νεκρών* και το ταξίδι του Φαραώ μέσ' από τους εφτά πυλώνες —οι κίνδυνοι, οι δοκιμασίες, οι δαίμονες και τα τέρατα που απειλούσαν το δρόμο του στον άλλο κόσμο.

«Να οι ζωγραφίες που έλειπαν από τον ψεύτικο νεκροθάλαμο της στοάς με τους οχτώ βωμούς», είπε η Ρόγιαν. «Κοίταξε το πρόσωπο του βασιλιά. Φαίνεται ότι ήταν υπαρκτό πρόσωπο. Αυτά, ναι, είναι αληθινά βασιλικά πορτραίτα».

Η τοιχογραφία δίπλα τους απεικόνιζε το μεγάλο θεό Όσιρι, να οδηγεί τον Φαραώ κρατώντας τον από το χέρι και να τον προστατεύει από τα τέρατα που караδοκούσαν στις άκρες του δρόμου, περιμένοντας την ευκαιρία να τον καταβροχθίσουν. Η ζωγραφιά έδειχνε το βασιλιά έτσι όπως πρέπει να ήταν στην πραγματικότητα, σαν έναν άντρα με καλοσυνάτο, αλλά μάλλον κοινό κι αδύναμο πρόσωπο.

«Κοίταξε τις μορφές», είπε με θαυμασμό ο Νίκολας. «Δεν είναι οι συνηθισμένες άκαμπτες φιγούρες που εικονίζονται πάντα σε προφίλ, με το δεξί πόδι μπροστά. Εδώ έχουμε αληθινούς ανθρώπους. Οι ανατομικές αναλογίες είναι απόλυτα σωστές. Ο καλλιτέχνης είχε πλήρη αντίληψη της προοπτικής και είχε μελετήσει πολύ καλά το ανθρώπινο σώμα».

Έφτασαν στο επόμενο ζευγάρι θαλάμων και στάθηκαν να ρίξουν μια ματιά από την είσοδο στο εσωτερικό τους.

«Όπλα», είπε ο Νίκολας. «Κοίταξε εκείνο το άρμα!»

Η καρότσα του άρματος ήταν ντυμένη με φύλλο χρυσού που η λαμπρότητά του θάμπωνε το μάτι. Τα χάμουρα και τα χαλινάρια φάνταζαν τόσο καινούρια που ήταν σαν να περίμεναν τον ηνίοχο να οδηγήσει το άρμα στη μάχη. Οι δερμάτινες φαρέτρες που ήταν προσαρμοσμένες στις πλευρές της καρότσας, πάνω από τους ψηλούς, ακτινωτούς τροχούς, ήταν γεμάτες βέλη και ακόντια. Σε κάθε πλευρά, πάνω στη χρυσή επένδυση ήταν χαραγμένο το έμβλημα του Φαραώ Μαμώς.

Δίπλα σ' αυτό το εξαιρετικό άρμα ήταν στοιβαγμένα πολεμικά τόξα, φτιαγμένα από λεπτό σύρμα ηλέκτρου, από

χρυσό κι από μπρούντζο. Υπήρχαν δεκάδες στιλέτα με λαβές από ασήμι και φίλντισι και σπαθιά με μακριές, μπρούντζινες λάμες· δεκάδες ακόντια και βέλη· στοίβες από περίτεχνες ασπίδες, που τις όψεις τους στόλιζαν πολεμικές σκηνές και είχαν όλες χαραγμένο το βασιλικό όνομα. Κράνη και θώρακες από δέρμα κροκοδείλου, στολές και διακριτικά όλων των ταγμάτων του αιγυπτιακού στρατού έντυναν ξύλινα αγάλματα του Μαμώς σε φυσικό μέγεθος, που ήταν παραταγμένα κατά μήκος των τοίχων του θαλάμου.

Ο Νίκολας και η Ρόγαν συνέχισαν να βαδίζουν στη νεκρική στοά, προσπερνώντας καινούριες τοιχογραφίες που αναπαριστούσαν σκηνές από τη ζωή και το θάνατο του βασιλιά. Είδαν τον Μαμώς να παίζει με τις κόρες του και να κανακεύει το νεαρό γιο του. Τον είδαν να ψαρεύει, να κυνηγάει με το εκπαιδευμένο γεράκι του, να ερωτοτροπεί με τις σύζυγους και τις παλλακίδες του, τον είδαν σε σύσκεψη με τους υπουργούς και τους νομάρχες του και σε γιορτινό τραπέζι με τους ιερείς του ναού.

«Τι εκπληκτικό χρονικό της ζωής στην αρχαία Αίγυπτο!» είπε ξέπνοα η Ρόγαν. «Δεν έχει ξαναγίνει τέτοια ανακάλυψη στα χρονικά της αρχαιολογίας!»

Τα πρόσωπα στις τοιχογραφίες είχαν ζωγραφιστεί εκ του φυσικού. Ήταν υπαρκτοί άνθρωποι, με σάρκα και οστά, άντρες και γυναίκες που είχαν ζήσει εκείνη την εποχή. Ο καλλιτέχνης είχε αποτυπώσει με θαυμαστή ζωντάνια, χιούμορ κι αγάπη για τον άνθρωπο, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τις εκφράσεις του καθενός.

«Αυτός πρέπει να είναι ο ίδιος ο Τάιτα», είπε η Ρόγαν δείχνοντας την αυτοπροσωπογραφία του ευνούχου σε μια από τις κεντρικές ανάγλυφες τοιχογραφίες. «Αναρωτιέμαι αν χρησιμοποίησε τη φαντασία του ή αν είχε πράγματι τόσο ευγενική και όμορφη φυσιογνωμία».

Στάθηκαν να θαυμάσουν το πρόσωπο του Τάιτα, του αντίπαλού τους, με τα ζωηρά, πανέξυπνα μάτια. Ήταν τέτοια η επιδεξιότητα του καλλιτέχνη που το πρόσωπο έμοιαζε να τους αντικρίζει σαν ζωντανό, μ' ένα μικρό αινιγματικό χαμόγελο στα ζωγραφιστά του χείλη. Όντας καλυμμένη με παχιά επίστρωση βερνικιού, η τοιχογραφία ήταν τέλεια διατηρημένη, σαν να είχε γίνει την προηγούμενη μέρα. Τα χείλη του Τάιτα φάνταζαν υγρά και τα μάτια του γυάλιζαν σαν να τα φωτίζε μια μυστηριώδης εσωτερική λάμψη.

«Είναι γαλανομάτης!» είπε με έκπληξη η Ρόγαν. «Και τα μαλλιά του, μόλο που είναι κόκκινα από τη χένα, πρέπει να ήταν ξανθά».

«Δεν είναι περίεργο που, ενώ έζησε τόσες χιλιάδες χρόνια πριν, λίγο έλειψε να μας σκοτώσει τώρα;» μουρμούρισε ο Νίκολας.

«Σε ποια χώρα να είχε γεννηθεί άραγε;» συνέχισε το μονόλογό της η Ρόγαν. «Δε μας το λέει στους παπύρους του. Να ήταν από την Ελλάδα μήπως, ή από την Ιταλία; Να καταγόταν από κάποια πρωτόγονη γερμανική φυλή ή μήπως από τους Βίκινγκς; Δε θα το μάθουμε ποτέ, γιατί κι ο ίδιος δε γνώριζε την καταγωγή του».

«Να τος πάλι στην επόμενη σκηνή», είπε ο Νίκολας δείχνοντας την επόμενη τοιχογραφία, όπου το γνώριμο πλέον πρόσωπο του ευνούχου εμφανιζόταν μέσα στο πλήθος του λαού που γονάτιζε μπροστά στο θρόνο του Φαραώ και της βασίλισσας. «Προφανώς του άρεσε να εμφανίζεται κι ο ίδιος στα έργα του, όπως ο Χίτσκοκ».

Συνέχισαν προσπερνώντας διαμερίσματα γεμάτα σκεύη, αγγεία και πιάτα από αλάβαστρο και μπρούντζο, ντυμένα με φύλλα από χρυσό κι ασήμι. Είδαν καθρέφτες από γυαλισμένο μπρούντζο και τόπια ολόκληρα από λεπτοδουλεμένα υφαντά, λινά και μάλλινα, που είχαν από αιώνες σαπίσει, σε μαυρισμένους, άμορφους σωρούς. Στα τμήματα των τοίχων που χώριζαν αυτά τα διαμερίσματα είδαν την αναπαράσταση της μάχης με τους Υξώς, στην οποία ο Φαραώ είχε πληγωθεί θανάσιμα και εικονιζόταν με το φονικό βέλος καρφωμένο στο στήθος του. Και στο επόμενο τμήμα, είδαν το χειρουργό Τάιτα, σκυμμένο πάνω από το σώμα του βασιλιά, με τα ιατρικά του σύνεργα στο χέρι, να αφαιρεί την αιχμή του σπασμένου βέλους από την πληγή.

Ύστερα πέρασαν μπροστά από διαμερίσματα γεμάτα με δεκάδες κέδρινα κασελάκια. Σε όλ' αυτά τα κιβώτια ήταν ζωγραφισμένη η φαραωνική σφραγίδα με το όνομα του Μамώς, καθώς και σκηνές που παριστούσαν το βασιλιά να καλωπίζεται: να σχηματίζει το περίγραμμα των ματιών του με κολ, να βάφει το πρόσωπό του με λευκό αντιμόνιο και κατακόκκινο ρουζ, να τον ξυρίζουν οι κουρείς του ή να τον ντύνουν οι υπηρέτες του.

«Κάποια απ' αυτά τα κασελάκια θα περιέχουν τα βασιλικά κοσμήματα», είπε η Ρόγαν, «και στα υπόλοιπα θα είναι οι διάφορες στολές του Φαραώ. Πρέπει να υπάρχουν κο-

στούμια για κάθε περίπτωση της μετά θάνατο ζωής του. Δε βλέπω την ώρα να τ' ανοίξουμε και να τα εξετάσουμε».

Το επόμενο ζευγάρι τοιχογραφιών έδειχνε το γάμο του βασιλιά με τη νεαρή παρθένα, την κυρά του Τάιτα. Το πρόσωπο της βασίλισσας Λοστρίς είχε αποδοθεί με υπέροχες λεπτομέρειες. Ο καλλιτέχνης καμάρωνε για την ομορφιά του μοντέλου του και υπερέβαλλε στην απόδοσή της, με αποτέλεσμα ένα πορτραίτο ταυτόσημο της θηλυκής τελειότητας.

«Πόσο την αγαπούσε ο Τάιτα!» μουρμούρισε η Ρόγιν με μια νότα ζήλιας στη φωνή της. «Φαίνεται στην κάθε πινελιά».

Ο Νίκολας χαμογέλασε και την αγκάλιασε από τους ώμους.

Στους επόμενους δυο θαλάμους υπήρχαν εκατοντάδες άλλα κασελάκια, που στα καπάκια τους ήταν ζωγραφισμένες μινιατούρες του βασιλιά μ' όλα του τα κοσμήματα: τα δάχτυλα των χεριών και των ποδιών του ήταν γεμάτα δαχτυλίδια, το στήθος του με μετάλλια, ενώ σειρές από χρυσά βραχιόλια κάλυπταν τα μπράτσα και τους καρπούς του. Σ' ένα απ' αυτά τα πορτραίτα, ο βασιλιάς εικονιζόταν με τη διπλή κορόνα των δύο βασιλείων της αρχαίας Αιγύπτου, την κόκκινη με το κεφάλι του γερακιού και τη λευκή με το κεφάλι της κόμπρας. Σε άλλη ζωγραφιά, ο Φαραώ φορούσε την πολεμική κορόνα, τη γαλάζια, και σε μια τρίτη την κορόνα Νεμές, με τα πτερύγια από χρυσό και λάπις λάζουλι που κάλυπταν τα αυτιά του.

«Αν κάθε κασελάκι περιέχει τους θησαυρούς που εικονίζονται στο καπάκι του...» Ο Νίκολας αδυνατούσε να ολοκληρώσει το συλλογισμό του. Η ποσότητα του πλούτου ήταν πραγματικά ανυπολόγιστη και η φαντασία ωχριούσε μπροστά στην πραγματικότητα.

«Θυμάσαι τι έγραφε ο Τάιτα στους παπύρους του;» είπε η Ρόγιν. «*“Ποτέ άλλοτε δεν έχει συγκεντρωθεί τέτοιος θησαυρός σ' ένα και μόνο μέρος”*. Φαίνεται πως είναι όλα εδώ, όλα τα κοσμήματα, όλα τα πολύτιμα αντικείμενα· ολόκληρος ο νεκρικός θησαυρός του Φαραώ Μαμώς ανέπαφος».

Μετά τα διαμερίσματα του θησαυρού, υπήρχε άλλη μια εσοχή, γεμάτη ως πάνω με ράφια που φιλοξενούσαν τα *ου-σαμπτί*, κούκλες φτιαγμένες από πράσινη πορσελάνη ή ξύλο κέδρου. Υπήρχε ολόκληρη στρατιά από μικροσκοπικές φιγούρες, άντρες και γυναίκες κάθε επαγγέλματος και κάθε τέχνης. Υπήρχαν ιερείς, γραφείς, νομικοί και θεραπευτές, κηπουροί κι αγρότες, αρτοποιοί, οινοχόοι και υπηρέτες κάθε λογής, χορευτρίες, ράφτρες, πλύστρες και υφάντρες, στρατιώτες, κουρείς, βαρκάρηδες κι εργάτες κάθε ειδικότητας. Ο

καθένας κρατούσε τα εργαλεία και τα σύνεργα της τέχνης του. Θα συνόδευαν το βασιλιά στον άλλο κόσμο, όπου θα δούλευαν γι' αυτόν και θα έσπευδαν αυτοί στη θέση του, αν ποτέ κάποιος από τους άλλους θεούς τον καλούσε να του προσφέρει οποιαδήποτε υπηρεσία.

Τέλος, ο Νίκολας και η Ρόγιαν έφτασαν στο τέρμα αυτής της μυθικής, ονειρικής στοάς, όπου τους έφραζε το δρόμο μια σειρά από ψηλά παραπετάσματα, μακρόστενα τελάρα όπου κάποτε ήταν τεντωμένο φινό λινό ύφασμα, αλλά που τώρα είχε σαπίσει και κρεμόταν σαν γκριζωπό, κουρελιασμένο δίχτυ αράχνης. Αλλά τ' αστέρια και οι λεπτές ροζέτες από φύλλο χρυσού που διακοσμούσαν κάποτε αυτές τις κουρτίνες κρέμονταν ακόμη από τα κουρέλια, σαν χρυσόψαρα στο βρόμικο δίχτυ ενός ψαρά. Και πίσω απ' αυτό το μισοδιάφανο πλέγμα διακρινόταν το περίγραμμα άλλης μιας ανοιχτής εισόδου.

«Αυτή πρέπει να είναι η πύλη του νεκρικού θαλάμου», είπε ψιθυριστά η Ρόγιαν. «Μόνο ένα σαπισμένο πέπλο μας χωρίζει πια από το νεκρό βασιλιά».

Σταμάτησαν διστακτικοί στο κατώφλι, κυριευμένοι και οι δυο από μια παράξενη απροθυμία να κάνουν το τελικό, οριστικό βήμα.

Σαν παλιός πολεμιστής που ήταν, ο Μεκ Νιμούρ είχε δει και είχε περιποιηθεί δεκάδες τραυματίες. Η μικρή αντάρτικη ομάδα του δε διέθετε γιατρό, ούτε καν νοσοκόμο. Ο Μεκ χειριζόταν ο ίδιος τα περισσότερα από τα περιστατικά μετά τις μάχες και είχε πάντα μαζί του ένα κιβώτιο με ιατρικά είδη πρώτης ανάγκης.

Είπε στους άντρες του να μεταφέρουν την Τισέι σε μια από τις αχυροκαλύβες που είχαν στήσει οι εργάτες δίπλα στο παλιό λατομείο κι εκεί, μακριά από τα ξένα βλέμματα, την έγδυσε και περιποιήθηκε τις πληγές της. Απολύμανε τα καψίματα και τις εκδορές με αντισηπτικό και κάλυψε τις χειρότερες απ' αυτές με καθαρές, αποστειρωμένες γάζες. Ύστερα, την έβαλε να γυρίσει μπρούμυτα και της έκανε μια ένεση με αντιβιοτικό ευρέως φάσματος.

Η Τισέι μόρφασε όταν την τρύπησε η βελόνα κι ο Μεκ βιάστηκε ν' απολογηθεί: «Με συγχωρείς, γλυκιά μου, δεν είμαι καλός γιατρός».

«Δε θα ήθελα κανέναν άλλο. Ω Μεκ, πίστεψα ότι δε θα σε ξανάβλεπα ποτέ κι αυτό ήταν που με φόβιζε περισσότερο κι από το θάνατο».

Ο Μεκ τη βοήθησε να ντυθεί με καθαρά ρούχα από το σακίδιό του —πουκάμισο και στρατιωτικό παντελόνι που της έρχονταν πολύ φαρδιά. Της γύρισε ύστερα τα μανίκια με τρυφερές, προσεκτικές κινήσεις, σαν εραστής κι όχι σαν στρατιώτης.

«Είμαι πολύ άσχημη», μουρμούρισε παραπονεμένα η Τισέι.

«Για μένα θα είσαι πάντα όμορφη», της είπε ο Μεκ. Χάιδεψε τρυφερά το μάγουλό της, προσέχοντας να μην αγγίξει τις ανοιχτές πληγές.

Εκείνη τη στιγμή ακούστηκε το τουφεκίδι. Ερχόταν από πολύ μακριά, από την κατεύθυνση του βορρά.

Ο Μεκ πετάχτηκε πάνω αμέσως. «Άρχισε. Ο Νόγκο επιτέθηκε τελικά».

«Εγώ φταίω για όλα. Εγώ του είπα...»

«Όχι», αντέδρασε έντονα ο Μεκ. «Δε φταις εσύ. Έκανες αυτό που έπρεπε. Αν δε μιλούσες, θα σε είχαν βασανίσει ακόμα χειρότερα. Άλλωστε, ο Νόγκο θα μας έκανε επίθεση αργά ή γρήγορα, ακόμη κι αν δεν του έλεγες τίποτα».

Ο Μεκ έπιασε την εξάρτυσή του και την έδεσε γύρω από τη μέση του. Από μακριά ακούστηκε μια έκρηξη βλήματος όλμου. «Πρέπει να φύγω», είπε.

«Το ξέρω. Μη νοιάζεσαι για μένα».

«Πάντα θα νοιάζομαι για σένα, Τισέι. Οι άντρες μου θα σε μεταφέρουν στο μοναστήρι. Εκεί είναι το σημείο συγκέντρωσης. Να με περιμένεις. Δεν ελπίζω ότι θα καταφέρω να κρατήσω για πολύ τον Νόγκο. Είναι πολύ ισχυρός. Θα έρθω να σε βρω σύντομα».

«Σ' αγαπώ», ψιθύρισε η Τισέι. «Θα σε περιμένω για πάντα».

«Είσαι η γυναίκα μου», της είπε ο Μεκ με τη βαθιά, δυνατή φωνή του και ύστερα έσκυψε, πέρασε από το άνοιγμα της καλύβας και χάθηκε.

Μόλις άγγιξε ο Νίκολας το τελάρo, τμήματα του σαπισμένου υφασμάτινου πέπλου αποκολλήθηκαν κι έπεσαν αργά πάνω στις πλάκες του δαπέδου της στοάς. Οι χρυσές ροζέτες κουδούνισαν χτυπώντας στην πέτρα. Τώρα είχε

δημιουργηθεί ένα άνοιγμα, αρκετό για να χωράνε να περάσουν. Πέρασαν και βρέθηκαν μπροστά στην εσωτερική πύλη, που τη φρουρούσε ένα πελώριο άγαλμα του Οσίριδος. Ο θεός είχε τα χέρια του σταυρωμένα στο στήθος, κρατώντας στο αριστερό την ποιμενική ράβδο και στο δεξί το σκήπτρο, τα σύμβολα της βασιλείας στην αρχαία Αίγυπτο. Απέναντί του στεκόταν η Ίσις, η σύζυγός του, με το διάδημα της σελήνης και τα κέρατα στο κεφάλι της. Τα πέτρινα μάτια τους ατένιζαν σταθερά την αιωνιότητα και οι εκφράσεις στα θεϊκά πρόσωπα ήταν περήφανες και γαλήνιες. Ο Νίκολας και η Ρόγιαν πέρασαν ανάμεσα από τα δυο γιγάντια αγάλματα και βρέθηκαν οριστικά πια στο νεκρικό θάλαμο του Φαραώ Μαμώς.

Η οροφή του τάφου ήταν θολωτή και οι τοιχογραφίες εδώ είχαν άλλο χαρακτήρα, κλασικό κι επίσημο. Τα χρώματα ήταν λιγότερο ζωηρά, οι σκηνές πιο λιτές και στατικές. Ο ίδιος ο νεκροθάλαμος ήταν μικρότερος απ' ό,τι περίμενε η Ρόγιαν· ίσα που χωρούσε την πελώρια γρανιτένια σαρκοφάγο με τη μούμια του θεϊκού βασιλιά.

Η σαρκοφάγος έφτανε σε ύψος ως το στήθος του Νίκολας. Τα πλευρικά της τοιχώματα διακοσμούσαν εγχάρακτες σκηνές με τον Φαραώ ανάμεσα στους άλλους θεούς. Το γρανιτένιο καπάκι είχε σμιλευτεί σαν ομοίωμα του σώματος του Φαραώ σε ύπτια θέση. Με την πρώτη ματιά είδαν ότι βρισκόταν στην αρχική του θέση κι ότι οι πήλινες σφραγίδες με τις οποίες το είχαν κλείσει οι ιερείς του Οσίριδος ήταν ανέπαφες. Ο τάφος δεν είχε παραβιαστεί ποτέ. Η μούμια αναπαυόταν ανενόχλητη στον αιώνιο ύπνο της για σχεδόν τέσσερις χιλιάδες χρόνια.

Όμως, δεν ήταν μόνο αυτό που τους γέμισε δέος και κατάπληξη· ήταν τα δυο άλλα αντικείμενα που υπήρχαν μέσα στον ταφικό θάλαμο, ασυνήθιστα από κάθε άποψη. Πάνω στο καπάκι της σαρκοφάγου βρισκόταν ένα εξαίσιο πολεμικό τόξο. Είχε μήκος χορδής ίσο σχεδόν με το ύψος του Νίκολας και η λαβή του ήταν ολόκληρη τυλιγμένη με λεπτότατο σύρμα ηλεκτρου, εκείνο το μείγμα χρυσού και αργύρου που η χημική του φόρμουλα έχει χαθεί στα βάθη της αρχαιότητας.

Το δεύτερο αντικείμενο, που ήταν κι αυτό εντελώς εκτός τόπου σ' ένα βασιλικό τάφο, βρισκόταν στα πόδια της σαρκοφάγου: μια μικρή, ξύλινη ανθρώπινη φιγούρα, μια από τις κούκλες *ουσαμπτί*. Η εξαιρετική ικανότητα του γλύπτη γινόταν φανερή με την πρώτη ματιά και τα χαρακτηριστικά της κούκλας ήταν ήδη γνώριμα στη Ρόγιαν και στον Νίκολας.

Το ίδιο πρόσωπο είχαν αντικρίσει μόλις λίγα λεπτά πριν, ζωγραφισμένο στους τοίχους της νεκρικής στοάς.

Ήταν σαν ν' αντηχούσαν εκείνη τη στιγμή στ' αυτιά τους τα λόγια του Τάιτα από τους παπύρους:

Έδιωξα πρώτα όλους τους εργάτες και στάθηκα ευλαβικά μπροστά στην πέτρινη σαρκοφάγο. Θα ήμουν ο τελευταίος που θα έβγαινε από το νεκροθάλαμο πριν χτιστεί και σφραγιστεί η πόρτα του τάφου.

Όταν σιγουρεύτηκα ότι ήμουν μόνος, ξετύλιξα το δέμα. Από το εσωτερικό του έβγαλα το μεγάλο τόξο, τη Λανάτα. Ο Τάνους του είχε δώσει το όνομα της κυράς μου κι εγώ το είχα φτιάξει με τα χέρια μου για χάρη του. Ήταν το τελευταίο δώρο για κείνον από μας τους δυο. Άφησα το τόξο πάνω στη σαρκοφάγο.

Το δέμα μου περιείχε κι άλλο ένα πραγματάκι: ένα ξύλινο ουσαμπτί, που το είχα σκαλίσει μόνος μου. Αυτό το άφησα στα πόδια της σαρκοφάγου. Όταν το σκάλιζα, είχα στήσει απέναντί μου τρεις καθρέφτες από χαλκό, για να μπορώ να μελετώ τα χαρακτηριστικά μου από τρεις διαφορετικές γωνίες και να τα αναπαραστήσω πιστά. Το αγαλματάκι αυτό ήταν ένας μικροσκοπικός Τάιτα.

Στη βάση του είχα γράψει τα εξής:

Η Ρόγιαν γονάτισε στα πόδια της πέτρινης σαρκοφάγου και πήρε στα χέρια της το ουσαμπτί. Κρατώντας το με σεβασμό κι αγάπη, το γύρισε ανάποδα και διάβασε τα ιερογλυφικά που ήταν σκαλισμένα στη βάση του.

Ο Νίκολας γονάτισε δίπλα της. «Διάβασέ μου», της ζήτησε και η Ρόγιαν μετέφρασε με χαμηλή, αργή φωνή: «“Ονομάζομαι Τάιτα. Είμαι γιατρός και ποιητής. Είμαι αρχιτέκτονας και φιλόσοφος. Είμαι φίλος σου. Θα σου είμαι πάντα πιστός”».

«Ωστε ήταν όλα αλήθεια», ψιθύρισε ο Νίκολας.

Η Ρόγιαν απίθωσε το ουσαμπτί ακριβώς στην ίδια θέση απ' όπου το είχε σηκώσει και, γονατισμένη πάντα, στράφηκε και κοίταξε τον Νίκολας.

«Δεν έχω ξαναζήσει στιγμή σαν κι αυτή», ψιθύρισε. «Δε θέλω να τελειώσει ποτέ».

«Δε θα τελειώσει ποτέ, αγάπη μου», της απάντησε ο Νίκολας. «Εσύ κι εγώ μόλις τώρα αρχίσαμε».

Ο Μεκ Νιμούρ τους έβλεπε που έρχονταν, περιζώνοντας τους πρόποδες της λοφοπλαγιάς. Χρειαζόταν το εκπαιδευμένο μάτι ενός αντάρτη, για να τους εντοπίσει καθώς έτρεχαν σκυφτοί μέσα στην πυκνή, θαμνώδη βλάστηση. Παρατηρώντας τους και κάνοντας τις εκτιμήσεις του, ο Μεκ ένωθε όλο και πιο ανήσυχος. Ήταν δοκιμασμένοι στρατιώτες, χρόνια ψημένοι στον πόλεμο. Κάποτε είχε πολεμήσει μαζί τους ενάντια στον τύραννο Μεγκίστου και ίσως πολλούς απ' αυτούς να τους είχε εκπαιδεύσει προσωπικά. Τώρα έρχονταν εναντίον του. Σ' αυτή την ταλαιπωρημένη ήπειρο, ο κύκλος του πολέμου και της βίας ήταν ατέλειωτος και τον τροφοδοτούσαν εξίσου οι πανάρχαιες φυλετικές έχθρες όσο και η απληστία και η διαφθορά των σύγχρονων πολιτικών με τις παρωχημένες ιδεολογίες τους.

Δεν ήταν όμως η κατάλληλη στιγμή για τέτοιου είδους προβληματισμούς, γι' αυτό ο Μεκ επικέντρωσε την προσοχή του στην τακτική του εχθρού που είχε ν' αντιμετωπίσει. Οι στρατιώτες του Νόγκο ήταν καλοί. Το έβλεπε από τον τρόπο με τον οποίο κινούνταν μέσα στους θάμνους. Και στον καθέναν απ' αυτούς που θα κατάφερναν να σκοτώσουν αντιστοιχούσαν τουλάχιστον άλλοι δέκα, που παρέμεναν καλά κρυμμένοι.

Κουράγιο, σκέφτηκε κι έριξε μια ματιά στη δική του, μικρή δύναμη. Δεκάξι άντρες, ταμπουρωμένοι πίσω από τα βράχια, το μόνο που μπορούσαν να ελπίζουν ήταν να καταφέρουν ένα ισχυρό πλήγμα στον αντίπαλο αρχικά, όταν θα είχαν ακόμη το πλεονέκτημα του αιφνιδιασμού. Αμέσως μετά έπρεπε να επιχειρήσουν τακτική υποχώρηση, πριν αρχίσει ο Νόγκο να βομβαρδίζει με όλμους τα υψώματα όπου κρύβονταν.

Ο Μεκ κοίταξε ψηλά κι αναρωτήθηκε αν ο Νόγκο θα εξαπέλυε και αεροπορική επιδρομή. Τα σοβιετικά Τουπόλεφ χρειάζονταν μόλις τριάντα πέντε λεπτά να φτάσουν στο φάραγγι από την αεροπορική βάση της Αντίς. Ο Μεκ θυμόταν καλά τη μυρωδιά των ναπάλμ στον υγρό, ζεστό αέρα, καθώς και το τρομερό πύρινο σύννεφο που ξεδιπλωνόταν, σαρώνοντας και κατακαίοντας τη γη στο πέρασμά του. Ήταν το μόνο πράγμα που μπορούσε πραγματικά να φοβίσει τους άντρες του. Μόνο που αυτή τη φορά δε θα γινόταν αεροπορική επιδρομή —ο Μεκ ήταν σίγουρος. Ο Νόγκο και το αφεντικό του, ο Γερμανός, ήθελαν τα λάφυρα από τον τάφο που

είχε ανακαλύψει ο Νίκολας Κούντον-Χάρπερ μόνο για τον εαυτό τους. Δεν ήταν διατεθειμένοι να τα μοιραστούν με τα χοντρογούρουνα τους πολιτικούς στην Αντίς. Δε θα ήθελαν να τραβήξουν την προσοχή κανενός από την κυβέρνηση σ' αυτή τη μικρή, ιδιωτική τους εκστρατεία στο φαράγγι του Αμπάι.

Ο Μεκ κοίταξε πάλι προς την πλαγιά. Ο εχθρός προωθούσε έξυπνα τις δυνάμεις του στην περιφέρεια του λόφου, ώστε να κόψει κι από τις δυο κατευθύνσεις το μονοπάτι κατά μήκος της όχθης του Νταντέρα. Σύντομα θα έστελναν επάνω μια περίπολο για να καλύψουν τα πλευρά τους, πριν συγκεντρωθούν μαζικά. Ναι. Να τους κιόλας. Οχτώ... όχι, δέκα άντρες που ξέκοψαν από την τροχιά της πορείας κι ανηφόριζαν σκυφτοί και προσεκτικοί την πλαγιά, ακριβώς κάτω από τα πόδια του.

«Θα τους ρίξουμε μόλις πλησιάσουν», αποφάσισε ο Μεκ. «Μακάρι να τους τρώγαμε όλους, αλλά δε γίνεται. Με τέσσερις πέντε θα είμαι ικανοποιημένος και είναι καλό να μένουν και κάνα δυο τραυματίες πεσμένοι στην πλαγιά». Χαμογέλασε σκληρά. «Ένας χτυπημένος με σφαίρα στο στομάχι που ουρλιάζει είναι ό,τι χρειάζεται για να κάνουν κράτει στα πυρά οι σύντροφοί του».

Κοίταξε απέναντί του, πίσω από τους βράχους. Το ελαφρύ πολυβόλο RPD ήταν στημένο στην ιδανική θέση για να τους γαζώσει όπως θ' ανέβαιναν. Ο Σαλίμ που το χειριζόταν ήταν μάστορας στο συγκεκριμένο όπλο. Ίσως τελικά να κατάφερναν να ρίξουν περισσότερους από πέντε.

Θα δούμε, σκέφτηκε ο Μεκ. Μόνο που πρέπει να χτυπήσω την κατάλληλη στιγμή.

Κοιτώντας κάτω, την πλαγιά, είδε ότι υπήρχε ένα κενό στη σειρά των βράχων.

Δε θα διακινδυνεύσουν να εκτεθούν διασχίζοντας την ανοιχτωσιά, έκρινε ο Μεκ. Μάλλον θα μαζευτούν για να περάσουν ομαδικά το άνοιγμα. Αυτή θα είναι η στιγμή.

Κοίταξε πάλι απέναντι, το RPD. Ο Σαλίμ τον παρακολουθούσε, περίμενε το σινιάλο του. Ο Μεκ στράφηκε πάλι προς την πλαγιά.

Το καμουφλάζ των στρατιωτών του Νόγκο ήταν τέλειο κι έδενε απόλυτα με το περιβάλλον. Είχαν τυλίξει τις κάννες των όπλων τους με πανιά και κομμάτια από δίχτυ παραλλαγής, ώστε να μην αντανακλούν τις ακτίδες του ήλιου. Μέσα στους θάμνους, ήταν σχεδόν αόρατοι· τους πρόδιναν μόνο οι κινήσεις τους και το χρώμα του δέρματος. Τώρα βρίσκονταν

τόσο κοντά που ο Μεκ διέκρινε τ' ασπράδια των ματιών τους. Ακόμη όμως δεν είχε εντοπίσει το πολυβόλο τους. Αυτό έπρεπε να το εξουδετερώσει με την πρώτη ριζιά.

Επιτέλους το είδε. Το κρατούσε ένας στρατιώτης που κινιόταν στη δεξιά πλευρά της ομάδας. Παραλίγο να είχε περάσει απαρατήρητος.

Ο άντρας ήταν κοντός και σωματώδης, με φαρδύ στήθος και πολύ μακριά χέρια, σαν πίθηκος, και κουβαλούσε το πολυβόλο με άνεση, κρατώντας το στο γοφό του. Ήταν ένα RPD των 7,62 χιλιοστών, σοβιετικής κατασκευής. Το μπρούντζινο περίβλημα από τους κάλυκες των δεσμίδων που είχε ριγμένες στους πιθηκίσιους ώμους του ο στρατιώτης ήταν αυτό που τον πρόδωσε.

Ο Μεκ χαμήλωσε και πήρε θέση πίσω από το βραχάκι που τον κάλυπτε. Ενεργοποίησε την ασφάλεια του όπλου του στη θέση για τρεις απανωτές βολές κι ακούμπησε το μάγουλό του στο ξύλινο κοντάκι. Ο πολυβολητής που συνέχιζε ν' ανεβαίνει την πλαγιά βρισκόταν τώρα γύρω στα πενήντα μέτρα μακριά του. Ο Μεκ έριξε μια ματιά προς τα δεξιά, για να σιγουρευτεί ότι οι άλλοι προχωρούσαν προς το άνοιγμα των βράχων όπου ο Σαλίμ θα τους σάρωνε με μια ριπή. Ύστερα έστρεψε το στόχαστρο προς το στομάχι του πολυβολητή με το RPD και βάζοντας σημάδι την αγκράφα της ζώνης πάτησε τη σκανδάλη.

Το όπλο κλότσησε βίαια στα χέρια του Μεκ και η τριπλή εκπυρσοκρότηση έκανε τ' αυτιά του να πονέσουν, αλλά είδε τις σφαίρες του να γαζώνουν το κορμί του στρατιώτη. Η πρώτη χτύπησε στην κοιλιά, η δεύτερη στο διάφραγμα και η τρίτη καρφώθηκε στη βάση του λαιμού. Ο άντρας, αφού έφερε στροφή γύρω από τον εαυτό του με σπασμωδικές κινήσεις και τα χέρια ψηλά σαν νευρόσπαστο, σωριάστηκε τελικά στο έδαφος και χάθηκε πίσω από τους θάμνους.

Όλοι οι άντρες του Μεκ πυροβολούσαν. Αναρωτήθηκε πόσους να είχε φάει ο Σαλίμ με την πρώτη ριπή, γιατί δεν μπορούσε πια να δει τίποτε. Ο καπνός των όπλων θόλωνε τον αέρα σαν γαλαζωπή ομίχλη κι όλη η πλαγιά έτρεμε κι αντηχούσε από τους εκκωφαντικούς κρότους των πυρών που διασταυρώνονταν ασταμάτητα.

Ξαφνικά, πάνω απ' το πανδαιμόνιο της μάχης και τις σφαίρες που εξοστρακίζονταν με απαίσια σφυρίγματα πάνω στα βράχια, ένας από τους στρατιώτες του εχθρού άρχισε να ουρλιάζει.

«Χτυπήθηκα. Στ' όνομα του Αλλάχ, βοηθήστε με!» Οι κραυγές του αντήχησαν ανατριχιαστικές σ' όλη την πλαγιά και τα εχθρικά πυρά μειώθηκαν αισθητά σχεδόν αμέσως. Ο Μεκ πέρασε καινούριο γεμιστήρα στο όπλο του.

«Τραγούδα, πουλάκι μου, τραγούδα!» μουρμούρισε με σφιγμένα δόντια.

Χρειάστηκε να ενώσουν τις δυνάμεις τους ο Νίκολας, ο Χανσίτ κι άλλοι οχτώ άντρες για να μπορέσουν να σηκώσουν το καπάκι της πέτρινης σαρκοφάγου. Παραπατώντας από το βάρος, κατάφεραν να το απιθώσουν προσεκτικά πάνω στο τοίχωμα του νεκροθαλάμου. Έπειτα, ο Νίκολας και η Ρόγιαν στάθηκαν μπροστά στη σαρκοφάγο και κοίταζαν στο εσωτερικό της.

Μέσα στο πέτρινο κοίλωμα εφάρμοζε με θαυμαστή ακρίβεια ένα πελώριο ξύλινο φέρετρο, που το καπάκι του και πάλι είχε τη μορφή του σώματος του Φαραώ. Ο βασιλιάς εικονιζόταν σε νεκρική πόζα, με τα χέρια σταυρωμένα στο στήθος, κρατώντας τη ράβδο και το σκήπτρο. Το φέρετρο ήταν επιχρυσωμένο και στολισμένο με ημιπολύτιμους λίθους.

Έβγαλαν από τη σαρκοφάγο το ξύλινο φέρετρο, που ήταν πολύ ελαφρύτερο από το γρανιτένιο καπάκι. Ο Νίκολας έσπασε τις χρυσές σφραγίδες που είχαν τοποθετήσει οι ιερείς και το παχύ στρώμα της ρητίνης που κρατούσε κολλημένο το ξύλινο καπάκι στη θέση του. Στο εσωτερικό του βρήκαν άλλο ένα φέρετρο κι όταν το άνοιξαν κι αυτό, αποκαλύφθηκε ακόμη ένα. Ήταν σαν τις ρωσικές κούκλες, που μπαίνουν η μια μέσα στην άλλη και κάθε καινούρια που αποκαλύπτεται είναι λίγο μικρότερη από την προηγούμενη, που την περιέχει.

Συνολικά υπήρχαν εφτά φέρετρα, όλο και πιο περίτεχνα και πιο πλούσια στολισμένο το επόμενο από το προηγούμενο. Το έβδομο ήταν λίγο μεγαλύτερο από το σώμα ενός κανονικού άντρα και ήταν φτιαγμένο από ατόφιο χρυσάφι. Το λαμπερό μέταλλο αντανακλούσε το φως σαν καθρέφτης, ρίχνοντας φωτεινά τόξα κι αστραφτερές αναλαμπές σε κάθε γωνιά του θαλάμου.

Όταν άνοιξαν τελικά και το έβδομο φέρετρο, το πρώτο πράγμα που είδαν ήταν μια στρώση από λουλούδια, ξερά κι αφυδατωμένα όλα, στο χρώμα της σέπιας. Το άρωμά τους

είχε εξατμιστεί εδώ και χιλιάδες χρόνια και η μόνη μυρωδιά που αναδύοταν από το χρυσό φέρετρο ήταν αυτή των αιώνων. Τα πέταλα των λουλουδιών ήταν τόσο ξερά που θρυμματίζονταν με το πρώτο άγγιγμα. Κάτω από τα λουλούδια διέκριναν μια στρώση από λινούς επιδέσμους· κάποτε πρέπει να ήταν κατάλευκοι, αλλά τώρα ήταν γεμάτοι κηλίδες από τους χυμούς των λουλουδιών και καφεκίτρινοι από το χρόνο. Και κάτω από τις μαλακές πτυχές τους, είδαν για μια ακόμη φορά τη λάμψη του χρυσού.

Στημένοι δεξιά κι αριστερά από το φέρετρο, ο Νίκολας και η Ρόγαν άρχισαν ν' αφαιρούν προσεκτικά τις ημιδιαφανείς, λινές γάζες που έτριζαν σαν χαρτί κάτω από τα δάχτυλά τους. Όταν τις απομάκρυναν κι αποκαλύφθηκε η ολόχρυση νεκρική μάσκα του Φαραώ Μαμώς, από τα χείλη και των δυο βγήκαν πνιχτά επιφωνήματα θαυμασμού. Η μάσκα ήταν ελάχιστα μεγαλύτερη από το πρόσωπο του νεκρού και ήταν το τέλειο ομοίωμά του. Τα χαρακτηριστικά του Φαραώ είχαν αποτυπωθεί αιώνια σ' αυτό το μοναδικό έργο τέχνης. Απέμειναν να κοιτάζουν βουβοί τα μάτια από οψιδιανό και ορυκτό κρύσταλλο κι ο Φαραώ τούς ατένιζε κι αυτός θλιμμένα, σχεδόν σαν να τους κατηγορούσε που τάραζαν τη γαλήνη του.

Πέρασε αρκετή ώρα ώσπου να βρει κάποιος από τους δυο το κουράγιο και τη θέληση να σηκώσει τη μάσκα από το κεφάλι της μούμιας. Όταν το έκαναν τελικά, βρήκαν άλλη μια απόδειξη ότι το σώμα του βασιλιά είχε αλλαχτεί μ' εκείνο του στρατηγού του, του άρχοντα Τάνους. Η μούμια που είχαν μπροστά τους ήταν φανερά πολύ μεγαλύτεσμη για τις διαστάσεις του φερέτρου που την περιείχε. Ήταν ελάχιστα τυλιγμένη, για να λιγοστεύει ο όγκος της, και στριμωγμένη κυριολεκτικά στο εσωτερικό.

«Μια βασιλική μούμια θα έφερε δεκάδες φυλαχτά και κοσμήματα ανάμεσα στις στρώσεις των επιδέσμων», είπε ψιθυριστά η Ρόγαν. «Αυτή είναι η λιτά στολισμένη σορός ενός ευγενούς κι όχι του βασιλιά».

Ο Νίκολας απομάκρυνε με προσοχή τη μονή στρώση της λινής γάζας που κάλυπτε το κεφάλι κι αποκαλύφθηκε μια χοντρή πλεξούδα.

«Στα πορτραίτα του Φαραώ Μαμώς στις τοιχογραφίες φαίνεται ότι ο βασιλιάς έβαφε τα μαλλιά του με χένα», είπε χαμηλόφωνα. «Κοίταξε εδώ».

Η κοτσίδα είχε το χρώμα του ξερού χόρτου της αφρικανικής σαβάνας, χρυσό κι ασημένιο.

«Τώρα πια δεν υπάρχει αμφιβολία. Αυτό είναι το σώμα του Τάνους, του φίλου του Τάιτα κι αγαπημένου της βασίλισσας».

«Ναι», συμφώνησε η Ρόγαν, με μάτια βουρκωμένα από συγκίνηση. «Αυτός ήταν ο πραγματικός πατέρας του γιου της Λοστρίς, που αργότερα βασίλεψε σαν Φαραώ Μαμώς και ήταν ο πρώτος μιας νέας μεγάλης δυναστείας βασιλιάδων. Αυτός είναι ο άντρας που το αίμα του κυλάει στις φλέβες της ιστορίας της Αιγύπτου».

«Με τον τρόπο του, ήταν μεγάλος όσο κάθε Φαραώ», είπε ψιθυριστά ο Νίκολας.

Αυτή που επανήλθε πρώτη στην πραγματικότητα ήταν η Ρόγαν. «Το ποτάμι!» αναφώνησε ξαφνικά, με μια νότα πανικού στη φωνή της. «Δεν πρέπει να τ' αφήσουμε όλ' αυτά να ξαναχαθούν όταν θα πλημμυρίσει το ρήγμα».

«Ούτε μπορούμε να ελπίζουμε ότι θα τα σώσουμε όλα», της απάντησε ο Νίκολας. «Είναι πάρα πολλά κι ο χρόνος μας εδώ είναι τρομερά περιορισμένος. Ας διαλέξουμε λοιπόν τα καλύτερα και τα πιο σημαντικά κομμάτια για να τα συσκευάσουμε στα μεταλλικά κιβώτια. Ένας Θεός ξέρει αν προλαβαίνουμε να κάνουμε έστω κι αυτό».

Έτσι, άρχισαν να δουλεύουν με πυρετώδη βιασύνη στο ελάχιστο διάστημα που τους απέμενε. Δε σκέφτηκαν καν να σώσουν τα αγάλματα και τις τοιχογραφίες, τα έπιπλα και τα όπλα, τα σκεύη, τα αγγεία ή τις βασιλικές ενδυμασίες. Το χρυσό άρμα θα έμενε εκεί που βρισκόταν επί τέσσερις χιλιάδες χρόνια.

Έβγαλαν τη χρυσή νεκρική μάσκα από το κεφάλι του Τάνους, αφήνοντας ανέπαφη τη μούμια στο εσωτερικό του χρυσού φερέτρου. Ο Νίκολας έστειλε να φωνάξουν τον Μάι Μετεμά και μια ώρα αργότερα ο γέρος ηγούμενος κατέφθασε με συνοδεία είκοσι μοναχών για να παραλάβει το ιερό λείψανο του αρχαίου αγίου που του είχαν υποσχεθεί ως ανταμοιβή για τη βοήθειά του. Με βαθιά και ειλικρινή ευλάβεια, ψάλλοντας χαμηλόφωνα ευχαριστήριους ύμνους, οι καλόγεροι παρέλαβαν το φέρετρο του Τάνους για να το μεταφέρουν στην καινούρια θέση του, στο *μακντάς* της μονής.

«Ο αρχαίος ήρωας θα τιμηθεί τουλάχιστον όπως του αξίζει», είπε η Ρόγαν. Έπειτα κοίταξε γύρω της, στο νεκρικό

θάλαμο. «Δεν μπορούμε να τ' αφήσουμε έτσι», είπε δείχνοντας τα ανοιγμένα φέρετρα. «Φαίνεται σαν να μπήκαν εδώ μέσα τυμβωρύχοι».

«Αυτό ακριβώς είμαστε —τυμβωρύχοι», της αποκρίθηκε χαμογελώντας ο Νίκολας.

«Όχι!» διαμαρτυρήθηκε με θυμό η Ρόγιν. «Είμαστε αρχαιολόγοι και θα φερθούμε σαν αρχαιολόγοι, όχι σαν κοινοί κλέφτες!»

Έτσι, τοποθέτησαν ξανά τα εναπομείναντα έξι φέρετρα το ένα μέσα στο άλλο κι όλα μαζί στην πέτρινη σαρκοφάγο, που τη σκέπασαν ξανά με το καπάκι της. Μόνο τότε ησύχασε η Ρόγιν κι έδωσε την άδεια ν' αρχίσουν την επιλογή και τη συσκευασία των θησαυρών που θα έπαιρναν μαζί τους.

Η νεκρική μάσκα ήταν αναμφίβολα το σημαντικότερο από τα ευρήματα ολόκληρου του ταφικού θησαυρού και χώρεσε μια χαρά σ' ένα από τα κιβώτια των πυρομαχικών, μαζί με το ξύλινο *ουσαμπτί* του Τάιτα. Αφού γέμισαν τα κενά με ειδικό υλικό για προστασία από τους κραδασμούς κι έκλεισαν το κιβώτιο, η Ρόγιν έγραψε στο πάνω μέρος, με αδιάβροχη κηρομπογιά: «Μάσκα & Τάιτα».

Η επιλογή τους αναγκαστικά ήταν βιαστική και επιπόλαιη. Δεν προλάβαιναν ν' ανοίξουν όλα τα κέδρινα κασελάκια που σχημάτιζαν ψηλές στοίβες στις εσοχές των τοίχων της μεγάλης στοάς. Τα ίδια τα επιχρυσωμένα κασελάκια με τις υπέροχες ζωγραφιές ήταν κομμάτια ανεκτίμητης αξίας που όφειλαν να τα σεβαστούν κι όχι να τα σπάσουν, προσπαθώντας να δουν το περιεχόμενό τους. Έτσι, αποφάσισαν να κάνουν την επιλογή με βάση τις ζωγραφιές στο καπάκι του καθενός απ' αυτά και σύντομα διαπίστωσαν ότι ήταν όντως μια ακριβέστατη μέθοδος περιγραφής και κατάταξης των περιεχομένων. Στο κασελάκι που ο Φαραώ εικονιζόταν με τη γαλάζια, πολεμική κορόνα, υπήρχε πράγματι η κορόνα, τοποθετημένη πάνω σε επίχρυσο δερμάτινο μαξιλάρι στο εσωτερικό του.

Ακόμη και στο σύντομο διάστημα που τους απέμενε, σχεδόν κορέστηκαν από την πληθώρα των ανεκτίμητων ευρημάτων που αποκαλύπτονταν συνεχώς μπροστά στα μάτια τους, καθώς άνοιγαν τα ξύλινα κασελάκια. Εκτός από τη γαλάζια, βρήκαν και τη διπλή, λευκή και κόκκινη κορόνα των δύο βασιλείων, καθώς και την εκπληκτική κορόνα Νεμέζ, σε άριστη κατάσταση και τις τρεις, λες και τις είχε βγάλει ο αρχαίος Φαραώ από το κεφάλι του την προηγούμενη μέρα.

Άλλο ένα βασικό κριτήριο για την επιλογή τους ήταν να είναι τα αντικείμενα αρκετά μικρά ώστε να χωράνε στα κιβώτια των πυρομαχικών. Αν κάτι ήταν πολύ ογκώδες ή πολύ μακρύ, ήταν αναγκασμένοι να το αφήσουν, ανεξάρτητα από την αξία του ή την αρχαιολογική του σπουδαιότητα. Ευτυχώς, κάμποσα από τα κέδρινα κασελάκια ήταν αρκετά μικρά ώστε να χωράνε ολόκληρα στα μεταλλικά κιβώτια κι έτσι σώζονταν κι αυτά μαζί με τα περιεχόμενά τους. Τα μεγαλύτερα αντικείμενα όμως, όπως τα χρυσά θωρακικά μετάλλια, έπρεπε να βγουν από τα κασελάκια τους.

Γέμιζαν τα κιβώτια το ένα μετά το άλλο και οι εργάτες τα μετέφεραν αμέσως και τα στοιβαζαν στο πλατύσκαλο, έξω από τη σφραγισμένη πόρτα της στοάς με τους οχτώ βωμούς, ώστε να είναι έτοιμα για την τελική μεταφορά. Μαζί με τα κιβώτια που περιείχαν τα οχτώ αγαλματίδια των θεών από τους βωμούς της στοάς, είχαν σφραγίσει και καταγράψει σαράντα οχτώ κιβώτια όταν άκουσαν τη γνώριμη φωνή του Σκαπανέα, με τη χαρακτηριστική προφορά, να έρχεται από τη σκάλα.

«Ταγματάρχα! Πού διάβολο είσαι; Βγες επιτέλους απ' αυτό το λαγούμι του κερατά! Γρήγορα! Πάρε τα πόδια σου και μη χασομεράς άλλο! Το ποτάμι θα σπάσει το φράγμα από στιγμή σε στιγμή!»

Βαριοπατώντας και βρίζοντας συνεχώς, ο Σκαπανέας εμφανίστηκε στην αρχή της στοάς. Ακόμη κι αυτός όμως βουβάθηκε κι έμεινε έκθαμβος μπροστά στην εκπληκτική ωραιότητα και τους θησαυρούς της νεκρικής στοάς του Φαραώ Μαμώς, που αντίκριζε για πρώτη φορά. Χρειάστηκε να περάσουν κάμποσα δευτερόλεπτα μέχρι να συνέλθει από το σοκ και να ξαναβρεί τον κυνικό και πεζό εαυτό του.

«Το εννοώ, ταγματάρχη. Είναι ζήτημα λεπτών, όχι ωρών», είπε στον Νικόλας. «Το αναθεματισμένο φράγμα είναι έτοιμο να υποχωρήσει. Κι εκτός απ' αυτό, ο Μεκ δίνει μάχη στους λόφους πάνω από το ρήγμα. Το τουφεκίδι ακούγεται κι από την πισίνα του Τάιτα. Εσύ και η Ρόγιαν πρέπει να βγείτε αμέσως από δω. Δεν αστειεύομαι!»

«Εντάξει, Σκαπανέα, φεύγουμε. Γύρνα πίσω στην πρώτη στοά. Είδες τα κιβώτια που είναι στοιβαγμένα απέξω;» Ο Σκαπανέας έγνεψε καταφατικά κι ο Νικόλας συνέχισε να του δίνει οδηγίες: «Βάλε τους εργάτες να τα μεταφέρουν ως έξω. Να τα κατεβάσουν στο μοναστήρι. Θέλω να επιβλέψεις αυτή τη δουλειά. Εγώ θα σ' ακολουθήσω στο μονοπάτι με τους υπόλοιπους».

«Μη χασομεράς άλλο, ταγματάρχη. Η ζωή σου αξίζει πολύ περισσότερο από ένα σωρό αρχαία σαβούρα σαν κι αυτή. Ξεκίνα αμέσως».

«Κάνε αυτό που σου λέω, Σκαπανέα. Και πρόσεξε μη σ' ακούσει η Ρόγιναν να τα αποκαλείς "αρχαία σαβούρα", γιατί θα έχεις κακά ξεμπερδέματα».

Ο Σκαπανέας ανασήκωσε τους ώμους του. «Εγώ πάντως, σε προειδοποίησα». Και μ' αυτό έκανε μεταβολή κι άρχισε να κατεβαίνει τη σκάλα.

«Ξέρεις πού είναι κρυμμένες οι βάρκες», φώναξε ο Νίκολας ξοπίσω του. «Αν φτάσεις πρώτος, φούσκωσέ τες και δέσε πάνω τα κιβώτια. Ερχόμαστε αμέσως!»

Με το που έφυγε ο Σκαπανέας, ο Νίκολας έτρεξε στο βάθος της στοάς, όπου η Ρόγιναν συνέχιζε την έρευνα του θησαυρού.

«Ως εδώ ήταν!» της φώναξε. «Ο χρόνος μας τελείωσε. Πάμε να φύγουμε».

«Μα, Νίκι, δε γίνεται ν' αφήσουμε όλα αυτά...»

«Πάμε!» Ο Νίκολας την άρπαξε από το μπράτσο. «Φεύγουμε αυτή τη στιγμή. Εκτός αν θέλεις να μείνεις στον τάφο του Τάνους για πάντα».

«Μια στιγμή να δω κι εκείνο το...»

«Όχι, θεοπάλαβη γυναίκα! Φεύγουμε τώρα! Το φράγμα θα πέσει από στιγμή σε στιγμή».

Μ' ένα απότομο τράβηγμα, η Ρόγιναν ελευθέρωσε το χέρι της, άρπαξε δυο χούφτες κοσμήματα από το ανοιχτό κασελάκι μπροστά στα πόδια της κι άρχισε να τα χώνει στις τσέπες του παντελονιού της, μουρμουρίζοντας: «Δεν μπορώ να τ' αφήσω όλα αυτά...»

Ο Νίκολας την άρπαξε από τη μέση, τη σήκωσε και τη φόρτωσε στον ώμο του σαν σφάγιο. «Σου είπα, πάμε —και το εννοώ», σφύριξε μέσ' από τα δόντια του κι άρχισε να τρέχει.

«Νίκι! Άφησέ με κάτω αμέσως!» Η Ρόγιναν κλοτσούσε με θυμό τον αέρα, αλλά εκείνος την αγνόησε και συνέχισε να τρέχει μέχρι που έφτασε στην αίθουσα με τους αμφορείς, στην αρχή της σκάλας.

Ο Χανσίτ και οι άντρες του ανέβαζαν τα τελευταία κιβώτια από τη σκάλα στην απέναντι πλευρά της αίθουσας. Ισορροπώντας από ένα ο καθένας στο κεφάλι του, ανέβαιναν με γρηγοράδα και άνεση τα σκαλιά.

Ο Νίκολας άφησε επιτέλους κάτω τη Ρόγιναν. «Θα φερθείς λογικά ή θα σε ξαναπάρω σηκωτή; Δεν παίζουμε, Ρό-

γίαν· ο κίνδυνος είναι θανάσιμος. Άκουσες τι σου είπα; Θανάσιμος —έτσι και παγιδευτούμε εδώ κάτω».

«Το ξέρω». Η Ρόγίαν έδειχνε πραγματικά μεταμελημένη. «Απλώς δεν άντεχα να τ' αφήσω...»

«Άρκετά. Πάμε να φύγουμε». Ο Νίκολας άρπαξε το χέρι της κι άρχισε να τρέχει τραβώντας την ξοπίσω του. Μετά τα πρώτα βήματα όμως, η Ρόγίαν ελευθέρωσε το χέρι της και το έβαλε στα πόδια για τα καλά, ξεπερνώντας ακόμη και τον Νίκολας και φτάνοντας πρώτη στην κορυφή της σκάλας.

Παρά το φορτίο τους, οι εργάτες προχωρούσαν με πολύ γρήγορο ρυθμό. Ακολουθώντας την ουρά της ομάδας που έτρεχε μπροστά, με σίγουρο οδηγό τα σημάδια της κιμωλίας σε κάθε γωνία, ο Νίκολας και η Ρόγίαν διέσχισαν τους δαιδάλους του λαβυρίνθου, χωρίς να κάνουν ούτε σε μια διασταύρωση λάθος, και βγήκαν στην κεντρική κλιμακωτή γαλαρία που κατέληγε στην γκρεμισμένη στοά των βωμών. Ο Σκαπανέας τους περίμενε στο πλατύσκαλο πίσω από τα συντρίμια της σφραγισμένης εισόδου και γρύλισε με ανακούφιση όταν τους διέκρινε ανάμεσα στους εργάτες με τα κιβώτια.

Ο Νίκολας, μόλις τον είδε, του έβαλε τις φωνές: «Δε σου είπα να φύγεις μπροστά και να ετοιμάσεις τις βάρκες;»

«Ήθελα να σιγουρευτώ ότι δε θα κάνετε καμιά βλακεία», αποκρίθηκε μουντρωμένος ο Σκαπανέας. «Ότι δε θα χασομερήσετε άλλο σ' εκείνο το λαγούμι».

«Σ' ευχαριστώ, φίλε». Ο Νίκολας του έριξε μια φιλική γροθιά στον ώμο κι άρχισαν όλοι να τρέχουν στην κατηφορική σήραγγα κι από κει στην πλωτή γέφυρα πάνω από το πηγάδι.

«Πού είναι ο Μεκ;» ρώτησε λαχανιαστά ο Νίκολας τον Σκαπανέα που έτρεχε μπροστά του. «Είδες καθόλου την Τισεί;»

«Η Τισεί γύρισε. Της συνέβη κάτι πολύ κακό. Έχει τα χάλια της. Είναι βαριά χτυπημένη».

Ο Νίκολας κατατρόμαξε. «Τι έπαθε; Πού βρίσκεται τώρα;»

«Φαίνεται πως την έσπασαν στο ξύλο οι γορίλες του φον Σίλερ. Οι άντρες του Μεκ την κουβαλάνε με φορείο στο μοναστήρι. Θα μας περιμένουν στις βάρκες».

«Θεέ μου, εντυχώς που γλίτωσε!» μουρμούρισε ο Νίκολας. «Κι ο Μεκ; Πού είναι;»

«Προσπαθεί να κρατήσει τον Νόγκο όσο μπορεί. Από το πρωί ακούγεται τουφεκίδι κι εκρήξεις όλμων. Κανονίσαμε να υποχωρεί σταδιακά και να μας συναντήσει στις βάρκες».

Διέσχισαν τα τελευταία μέτρα της υπόγειας σήραγγας χωμένοι ως τα γόνατα στα λάσπόνερα και τελικά σκαρφάλωσαν το τείχος του βοηθητικού φράγματος και πάτησαν στη φαρδιά πέτρινη μαρκίζα γύρω από την πισίνα του Τάιτα. Ο Νίκολας κοίταξε προς τα πάνω και είδε τους εργάτες του Χανσίτ να σκαρφαλώνουν στη σκαλωσιά, κουβαλώντας από ένα κιβώτιο ο καθένας τους.

Την επόμενη στιγμή, άκουσε κάποιον ήχο που αναγνώρισε αμέσως. Αφουγκράστηκε μερικά δευτερόλεπτα κι έσμιξε τα φρύδια του. «Τουφεκίδι!» είπε στη Ρόγιαν. «Ο Μεκ κρατάει άμυνα, αλλά είναι πολύ κοντά».

«Η τσάντα μου!» Η Ρόγιαν έκανε να τρέξει προς το αχυρένιο στέγαστρο, στην πέρα άκρη της μαρκίζας. «Πρέπει να πάρω τα πράγματά μου!»

Ο Νίκολας την άρπαξε από το μπράτσο και την τράβηξε προς τη βάση της σκαλωσιάς. «Δε θα χρειαστείς ούτε μείκαπ ούτε πιτζάμες και το διαβατήριό σου το έχω εγώ. Το μόνο πραγματικά αναγκαίο είναι να απομακρυνθούμε όσο το δυνατό περισσότερο από το συνταγματάρχη Νόγκο».

Σκαρφάλωσαν την καλαμένα σκαλωσιά κι όταν έφτασαν στην κορυφή του τεράστιου βράχου, η Ρόγιαν διαπίστωσε με έκπληξη ότι ενώ η γη ήταν ακόμα υγρή από την πρόσφατη νεροποντή, ο ήλιος έκαιγε σ' έναν εκτυφλωτικά λαμπρό ουρανό. Μέσα στις κρύες, σκοτεινές στοές του υπόγειου τάφου είχε χάσει εντελώς την αίσθηση του χρόνου. Σήκωσε ψηλά το πρόσωπό της, ρουφώντας άπληστα το φως και τη ζέστη του ήλιου στα λίγα λεπτά που στάθηκαν για να ελέγξει ο Νίκολας τους εργάτες και να σιγουρευτεί ότι δεν είχε μείνει κανένας πίσω.

Ο Σκαπανέας μπήκε επικεφαλής της μακριάς φάλαγγας που πήρε το στενό μονοπάτι ανάμεσα στους θάμνους της πλαγιάς. Πίσω του έρχονταν οι εργάτες ένας ένας, κουβαλώντας τα κιβώτια στο κεφάλι τους, και στο τέλος της ουράς περπατούσαν η Ρόγιαν με τον Νίκολας. Οι πυροβολισμοί ακούγονταν τρομακτικά κοντά όσο ανηφόριζαν. Οι ριπές των αυτομάτων και οι εκρήξεις έδιναν φτερά στα πόδια των βαστάζων, που σχεδόν έτρεχαν μέσα στη λαγκαδιά, αγωνιώντας να φτάσουν στη διασταύρωση με το κεντρικό μονοπάτι πριν τους αποκόψουν οι δυνάμεις του Νόγκο το δρόμο προς το μοναστήρι.

Πριν φτάσουν στη συμβολή των μονοπατιών, έπεσαν πάνω σε μια ομάδα τεσσάρων αντρών που κουβαλούσαν ένα φορείο και κατευθύνονταν κι αυτοί προς το μοναστήρι. Αρχι-

κά, ο Νίκολας νόμισε ότι μετέφεραν κάποιον τραυματία, έναν από τους αντάρτες του Μεκ που είχε χτυπηθεί στη μάχη. Αλλά ακόμη κι όταν έφτασε κοντά, του πήρε μερικές στιγμές ώσπου ν' αναγνωρίσει το πρησμένο και παραμορφωμένο από τις γροθιές και τα κανίματα πρόσωπο της Τισέι.

«Τισέι!» φώναξε ταραγμένος κι έσκυψε πάνω της. «Ποιος σε χτύπησε;»

Εκείνη τον κοίταξε με τα μεγάλα μαύρα μάτια της σαν πληγωμένο, πονεμένο παιδάκι και με δυσκολία τού διηγήθηκε την περιπέτειά της.

«Ο Χελμ!» είπε με σφιγμένα δόντια ο Νίκολας. «Ας το πιάσω στα χέρια μου το κάθαρμο και θα δει!»

Εκείνη τη στιγμή έφτασε κοντά τους και η Ρόγιαν, που άφησε μια πνιχτή κραυγή μόλις αντίκρισε το πρόσωπο της Τισέι. Αμέσως μετά ανέλαβε να μείνει στο πλευρό της να τη φροντίζει.

Ο Νίκολας μίλησε σ' έναν από τους τραυματιοφορείς που έτυχε να τον γνωρίζει με το όνομά του. «Τι γίνεται εκεί κάτω, Μεζρά;»

«Ο Νόγκο προωθεί τις δυνάμεις του από την ανατολική πλευρά της χαράδρας. Είμαστε αναγκασμένοι να υποχωρούμε συνεχώς. Εμείς δεν κάνουμε τέτοιο πόλεμο».

«Ναι», συμφώνησε ξερά ο Νίκολας. «Οι αντάρτες πρέπει να μετακινούνται συνέχεια. Πού είναι ο Μεκ Νιμούρ;»

«Έχει υποχωρήσει στην ανατολική πλαγιά πάνω από το ρήγμα». Τη στιγμή που έλεγε αυτά τα λόγια ο Μεζρά, ξέσπασε καινούριο τουφεκίδι. «Αυτός είναι!», είπε ο Μεζρά κουνώντας ζωηρά το κεφάλι του. «Ο Νόγκο τον έχει στριμώξει για τα καλά».

«Τι διαταγές έχεις;»

«Να πάω τη *βοϊζίρο* Τισέι στις βάρκες και να περιμένουμε εκεί τον Μεκ Νιμούρ».

«Ωραία!» είπε ο Νίκολας. «Ερχόμαστε μαζί σας».

Το Τζετ Ρέιντζερ πετούσε χαμηλά, αποφεύγοντας συστηματικά τις κορυφογραμμές. Ο Χελμ ήξερε ότι οι *σούφτα* του Μεκ Νιμούρ ήταν οπλισμένοι με ρουκετοβόλα RPG. Στα χέρια καλά εκπαιδευμένων αντρών, αυτά τα όπλα είναι θανάσιμη απειλή για ένα μικρό σκάφος σαν το Τζετ Ρέι-

ντζερ. Η μόνη άμυνα του πιλότου ήταν να χρησιμοποιεί σαν κάλυψη τη γεωγραφία του τοπίου, αποφεύγοντας να δώσει καθαρό στόχο στις ρουκέτες.

Μόλο που τα βαριά σύννεφα της καταιγίδας γλιστρούσαν προς τον ουρανό πάνω από τη χαράδρα του Αμπάι, το ελικόπτερο πετούσε σε μεγάλη απόσταση από κάτω τους. Αλλά οι ξαφνικές ριπές του ανέμου τράνταζαν την άτρακτο και, κατά διαστήματα, χοντρές σταγόνες βροχής βομβάρδιζαν το παρμπρίζ. Ο πιλότος είχε συγκεντρώσει όλη την προσοχή του στην επικίνδυνη χαμηλή πτήση που επιχειρούσε μ' αυτές τις δύσκολες συνθήκες. Ο Χελμ καθόταν στο δεξί κάθισμα της καμπίνας, δίπλα στον πιλότο. Στις δυο πίσω θέσεις των επιβατών κάθονταν ο φον Σίλερ κι ο Ναχούτ Γκιουντάμπι, που με φανερή νευρική κατάσταση κοίταζαν από τα τζάμια τις δασωμένες πλαγιές να περνάνε με ταχύτητα τόσο κοντά τους, που αν άπλωναν το χέρι τους θα άγγιζαν τα δέντρα.

Κάθε λίγα λεπτά, ο ασύρματος ζωντάνευε κι ανάμεσα στα στατικά παράσιτα ακούγονταν οι λακωνικές αναφορές των αντρών του Νόγκο. Ο πιλότος μετέφραζε τα μηνύματα, γυρνώντας πάνω στο κάθισμά του για ν' απευθυνθεί προσωπικά στον φον Σίλερ. «Γίνεται σκληρή μάχη στα υψώματα, στην αρχή του ρήγματος, αλλά οι *σουόφτα* υποχωρούν συνεχώς. Ο Νόγκο χειρίζεται καλά τις δυνάμεις του. Μόλις πριν λίγο απομάκρυναν μια ισχυρή δύναμη από τη λοφοπλαγιά στ' ανατολικά μας», εξήγησε δείχνοντας προς την αριστερή πλευρά. «Και τώρα χτυπάνε με όλμους τους *σουόφτα* καθώς υποχωρούν».

«Έφτασαν στο ύψος της ανασκαφής που έκανε ο Κουίντον-Χάρπερ στο ρήγμα;»

«Δεν είναι σαφές». Ο πιλότος άκουσε το καινούριο μήνυμα που μετέδιδε ο ασύρματος στα αραβικά. «Νομίζω ότι είναι ο ίδιος ο Νόγκο που μιλάει».

«Κάλεσέ τον!» διέταξε ο φον Σίλερ τον Χελμ. «Ρώτησέ τον αν κατέλαβαν το χώρο της ανασκαφής».

Ο Χελμ τέντωσε το χέρι του κι έπιασε το μικρόφωνο του ασυρμάτου από τα κοντρόλ. «Ροδοπέταλο, εδώ Βίσμαρκ! Με λαμβάνεις;»

Ακολούθησε μια παύση γεμάτη στατικά παράσιτα κι έπειτα η φωνή του Νόγκο, στα αγγλικά. «Σ' ακούω, Βίσμαρκ!»

«Επετεύχθη ο πρωτεύων στόχος; Όβερ».

«Απάντηση θετική, Βίσμαρκ. Όλα εντάξει. Πεδίο ελεύθερο. Στέλνω ομάδα κάτω για περιφρούρηση».

Ο Χελμ στράφηκε στο κάθισμά του για να μιλήσει με τον φον Σίλερ. «Ο Νόγκο έχει ήδη κατεβάσει τους άντρες του στο ρήγμα. Μπορούμε να κατεβούμε».

«Πες του να δώσει διαταγή να μην μπει κανένας από τους στρατιώτες του στην ανασκαφή πριν φτάσουμε», πρόσταξε αυστηρά ο φον Σίλερ, αλλά η έκφρασή του ήταν θριαμβευτική. «Πρέπει να μπω εγώ πρώτος εκεί. Δώσ' τους το να το καταλάβουν».

Ενώ ο Χελμ μετέφερε τις εντολές του αφεντικού του στον Νόγκο, ο φον Σίλερ χτύπησε ελαφρά τον πιλότο στον ώμο για να τραβήξει την προσοχή του. «Πόση ώρα θέλουμε ως το στόχο;»

«Πέντε λεπτά, χερ φον Σίλερ».

«Κάνε έναν κύκλο πάνω από την τοποθεσία όταν φτάσουμε. Μην προσγειωθείς πριν σιγουρευτούμε ότι ο Νόγκο ελέγχει απόλυτα το πεδίο».

Ο πιλότος τράβηξε το λεβιέ κι ο ήχος του κινητήρα άλλαξε εντυπωσιακά. Το ελικόπτερο έκοψε ταχύτητα και μετεωρίστηκε χαμηλά πάνω από το φαράγγι, ενώ ο πιλότος έδειχνε κάτι με το δάχτυλό του.

«Τι είναι;» ρώτησε ο φον Σίλερ κοιτώντας προς τα κάτω. «Τι βλέπεις;»

«Το φράγμα», απάντησε ο Χελμ. «Το φράγμα του Κουίντον-Χάρπερ. Έχει κάνει ένα σωρό δουλειά εκεί κάτω».

Ο όγκος του παγιδευμένου νερού αντανakλούσε το μουντό, θυμωμένο γκρίζο του συννεφιασμένου ουρανού. Το ποτάμι φαινόταν φουσκωμένο και θολό από τις κατεβασιές που είχαν προκαλέσει οι πρόσφατες καταιγίδες στα βουνά. Στο τεχνητό κανάλι το νερό ορμούσε αφρισμένο, για να συνεχίσει το δρόμο του από την καινούρια κοίτη, στη διπλανή ρεματιά.

«Ερημο!» είπε ο Χελμ. «Οι άντρες του Χάρπερ το έχουν εγκαταλείψει».

«Τι είναι αυτό το κίτρινο πράγμα στην όχθη;» ρώτησε ο φον Σίλερ.

«Ο φορτωτής. Θυμάστε που το ανέφερε ο πληροφοριοδότης μου;»

«Μη χάνουμε χρόνο», είπε ο φον Σίλερ. «Δεν έχει τίποτε να δούμε εδώ. Πάμε!»

Ο Χελμ χτύπησε τον πιλότο στον ώμο και του έκανε νόημα να κατεβεί προς το ρήγμα.

Ο Σκαπανέας τους περίμενε στη διακλάδωση, εκεί όπου το ποτάμι, ορμώντας από το τεχνητό κανάλι στη ρεματιά, είχε σκεπάσει ένα μεγάλο κομμάτι του αρχικού μονοπατιού. Οι βαστάζοι, που σχημάτιζαν μια μακριά γραμμή κατά μήκος της ρεματιάς, ισορροπώντας από ένα μεταλλικό κιβώτιο στο κεφάλι του ο καθένας, άνοιγαν καινούριο δρόμο, ανεβαίνοντας ψηλότερα στην πλαγιά, πάνω από τη νέα κοίτη του ποταμού.

Το φορείο με την Τισέι ήταν κοντά στην ουρά της πορείας. Δεξιά κι αριστερά του βάδιζαν η Ρόγιαν κι ο Νίκολας, για να το στηρίζουν στα δύσκολα σημεία του δρόμου ώστε να μην ταλαιπωρείται η Τισέι.

«Πού είναι ο Χανσίτ;» φώναξε ξαφνικά ο Νίκολας στον Σκαπανέα. Σκίασε τα μάτια του με την παλάμη και προσπάθησε να ξεχωρίσει το κεφάλι του ψηλού μοναχού στο μακρύ караβάνι που πήγαινε μπροστά.

«Νόμιζα ότι ήταν μαζί σου», αποκρίθηκε ο Σκαπανέας. «Δεν τον ξαναείδα αφότου βγήκαμε από το ρήγμα».

Ο Νίκολας στράφηκε και κοίταξε πίσω, το δρόμο που είχαν διανύσει μέσα στους θάμνους της λαγκαδιάς. «Πανάθεμά τον!» γρύλισε. «Δεν έχουμε καιρό να τον ψάξουμε. Θα πρέπει να βρει μόνος του το δρόμο για το μοναστήρι».

Εκείνη τη στιγμή ακούστηκε ο απόμακρος, αλλά απόλυτα γνώριμος ήχος της έλικας στο ζεστό, υγρό αέρα, κάτω από την πυκνή, χαμηλή μάζα των σύννεφων.

«Το ελικόπτερο του Πήγασου! Απ' ό,τι ακούγεται, ο φον Σίλερ τραβάει κατευθείαν προς την πισίνα του Τάιτα. Προφανώς, ήξεραν τι ακριβώς κάναμε και σε ποιο σημείο, όλο αυτό το διάστημα», είπε με πίκρα ο Νίκολας. «Δεν έχασαν τον καιρό τους. Όρμησαν σαν τα όρνια στο πτώμα».

Η Ρόγιαν κοίταξε κι εκείνη προς την πηγή του ήχου, προσπαθώντας να διακρίνει το ελικόπτερο ανάμεσα στα πυκνά σύννεφα. Το πρόσωπό της ήταν αναποκοκκινισμένο από το τρέξιμο και σγουρά τσουλούφια κολλούσαν στα ιδρωμένα μάγουλά της. «Αν αυτά τα γουρούνια καταφέρουν να φτάσουν στον τάφο, θα είναι τρομερή ιεροσυλία», είπε με φωνή γεμάτη οργή.

Ξαφνικά, ο Νίκολας άπλωσε το χέρι του πάνω από το φορείο κι έσφιξε στιγμιαία το μπράτσο της. «Έχεις δίκιο. Πήγαινε στο μοναστήρι με την Τισέι. Θα σας βρω εκεί αργότερα». Και πριν προλάβει η Ρόγιαν να τον ρωτήσει κάτι ή

να του φέρει αντίρρηση, έτρεξε προς τα εκεί που ήταν ο Σκαπανέας.

«Σου αφήνω τις δυο γυναίκες, Σκαπανέα. Να τις προσέχεις».

«Πού πας, Νίκι;» Η Ρόγαν, που είχε τρέξει ξοπίσω του, άκουσε τι είπε στον Σκαπανέα. «Τι πας να κάνεις;»

«Έχω μια δουλίτσα. Δε θ' αργήσω».

«Δε φαντάζομαι να γυρίσεις εκεί πίσω;» Η Ρόγαν τον κοίταζε έντρομη. «Θα σε σκοτώσουν! Είδες τι έκαναν στην Τισέι...»

«Μην ταράζεσαι, αγάπη μου», είπε γελώντας ο Νίκολας και πριν προλάβει η Ρόγαν να καταλάβει το σκοπό του, έσκυψε και τη φίλησε στα χείλη. Κι ενώ εκείνη στεκόταν ακίνητη, σαστισμένη κι αμήχανη από το φέρσιμό του μπροστά σε τόσους άντρες, την έκανε πέρα, στράφηκε προς τα πίσω κι άρχισε ν' ανηφορίζει τη ρεματιά με μεγάλες, γρήγορες δρασκειλές. «Να προσέχεις την Τισέι», τον άκουσε να φωνάζει. «Θα σας βρω στις βάρκες». Απομακρυνόταν τόσο γρήγορα που δεν είχε πια καμιά ευκαιρία να τον εμποδίσει.

«Νίκι!» ούρλιαξε απελπισμένη, αλλά εκείνος έκανε πως δεν την άκουσε και συνέχισε να τρέχει, ανηφορίζοντας την όχθη του καινούριου ποταμού προς το κανάλι και το φράγμα.

Το ελικόπτερο ακολουθούσε την κοίτη του ποταμού κάτω από το φράγμα. Κατά διαστήματα μπορούσαν να διακρίνουν τον πυθμένα μέσ' από το άνοιγμα των ψηλών, κατακόρυφων βράχων. Το νερό ήταν ελάχιστο και περιοριζόταν σε μικρές, στάσιμες λιμνούλες.

«Να τοι!» φώναξε ο Χελμ δείχνοντας ίσια μπροστά. Στο χείλος του γκρεμού πάνω από το ρήγμα, διακρινόταν μια μικρή ομάδα αντρών.

«Να σιγουρευτούμε πρώτα ότι δεν είναι σούφτα», είπε ο φον Σίλερ με μια ευδιάκριτη νότα φόβου στην αυταρχική φωνή του.

«Όχι!» τον διαβεβαίωσε ζωηρά ο Χελμ. «Αναγνωρίζω τον Νόγκο. Κι αυτός ο ψηλός με το άσπρο σάμα δίπλα του είναι ο Χανσίτ Σερίφ, ο πληροφοριοδότης μας». Φώναζε για να τον ακούει ο πιλότος πάνω από το δυνατό θόρυβο της

μηχανής. «Ετοιμάσου για προσγείωση. Εκεί! Ο Νόγκο σου κάνει σινιάλο!»

Μόλις τα πέδιλα του ελικοπτέρου άγγιξαν το έδαφος, ο Νόγκο κι ο Χανσίτ έτρεξαν μπροστά. Οι δυο τους βοήθησαν τον φον Σίλερ να κατεβεί από την καμπίνα και τον οδήγησαν, σκυφτό, μακριά από την αναταραχή που δημιουργούσε η περιστρεφόμενη έλικα στον αέρα.

«Οι άντρες μου ελέγχουν πλήρως την περιοχή», τον διαβεβαίωσε ο Νόγκο. «Διώξαμε τους *σούφτα* προς τη διπλανή ρεματιά και το ποτάμι. Αυτός εδώ είναι ο Χανσίτ Σερίφ, που δούλευε δίπλα στον Χάρπερ μέχρι την τελευταία στιγμή. Ξέρει τις υπόγειες στοές του τάφου σαν την τσέπη του».

«Μιλάει αγγλικά;» ρώτησε ο φον Σίλερ, κοιτώντας όλο αδημονία τον πανύψηλο μαύρο μοναχό.

«Μιλάω λίγα», απάντησε ο ίδιος ο Χανσίτ.

Ο φον Σίλερ του χάρισε ένα πλατύ, λαμπερό χαμόγελο. «Δείξε μου το δρόμο. Θα σε ακολουθώ». Στράφηκε προς τα δεξιά του. «Έλα, Γκιουντάμπι. Ωρα να κάνεις λίγη δουλειά για να δικαιολογήσεις τα λεφτά που σου δίνω».

Ο Χανσίτ τους οδήγησε γρήγορα ως την κορυφή της σκαλωσιάς, όπου ο φον Σίλερ στάθηκε και κοίταξε νευρικά κάτω, τα σκιερά βάθη του τρομερού ρήγματος. Οι κορμοί των μπαμπού φάνταζαν λιγνοί και εύθραυστοι, το ύψος του κατακόρυφου γκρεμού αβυσσαλέο. Ο φον Σίλερ ήταν έτοιμος να φέρει αντίρρηση, όταν άκουσε τον Ναχούτ Γκιουντάμπι να μουρμουρίζει πίσω του: «Δε φαντάζομαι να περιμένει ότι θα κατεβούμε εκεί κάτω;»

Ο τρόμος του Αιγύπτιου ήταν η ενθάρρυνση που χρειαζόταν ο φον Σίλερ. Μετέτρεψε αμέσως το φόβο του σε θυμό κι άρχισε να διατάζει: «Είναι η μοναδική πρόσβαση στον τάφο, ανόητε! Εμπρός, ακολούθησε τον καλόγερο! Εγώ θα έρχομαι πίσω σου». Και βλέποντάς τον να διστάζει, άπλωσε το χέρι του και τον έσπρωξε από την πλάτη. «Τελείωνε! Μας καθυστερείς».

Ο Ναχούτ πιάστηκε απρόθυμα από τη σκαλωσιά κι άρχισε να κατεβαίνει. Ο φον Σίλερ τον ακολούθησε. Ολόκληρο το πλέγμα των καλαμιών έτρεμε και κουνιόταν σε κάθε τους βήμα και το τεράστιο ύψος τούς προκαλούσε ίλιγγο, αλλά κατάφεραν τελικά να πατήσουν σώοι στην πέτρινη μαρκίζα γύρω από την πισίνα του Τάιτα. Εκεί, στάθηκαν όλοι μαζί, κοιτώντας γύρω τους με θαυμασμό και δέος.

«Πού είναι η σήραγγα;» ρώτησε ο φον Σίλερ, μόλις ξαναβρήκε η αναπνοή του τον κανονικό της ρυθμό.

Ο Χανσίτ τους έγνεψε να τον ακολουθήσουν ως τον τοίχο των κλωβών που σχημάτιζε το ημικυκλικό φράγμα μπροστά στην είσοδο του τούνελ.

Εκεί, ο φον Σίλερ σταμάτησε κι απευθύνθηκε στον Χελμ και στον Νόγκο. «Θέλω να μείνετε εδώ φρουροί. Εγώ θα μπω στον τάφο με τον Γκιουντάμπι και το μοναχό. Θα τον στείλω να σας φωνάξει αν σας χρειαστώ».

«Θα ήμουν πιο ήσυχος αν ερχόμουν μαζί σας για να σας προσέχω, *χερ φον Σίλερ*», είπε ο Χελμ.

Ο φον Σίλερ του το ξέκοψε μ' ένα άγριο βλέμμα. «Θα κάνεις ό,τι σου είπα!» Και με τη βοήθεια του Χανσίτ, κατέβηκε το ανώμαλο τείχος του μικρού φράγματος και βρέθηκε ως τα γόνατα στο νερό, μπροστά στην είσοδο της σήραγγας. Ο Ναχούτ Γκιουντάμπι ακολούθησε αμίλητος.

«Αυτό το φως από πού προέρχεται;» ρώτησε παραξενεμένος ο φον Σίλερ.

«Υπάρχει ένα μηχανήμα που το βγάζει», του εξήγησε ο Χανσίτ και την ίδια στιγμή άρχισε ν' ακούγεται από κάπου μπροστά τους το σιγανό βουητό της ηλεκτρογεννήτριας. Κανείς τους δεν ξαναμίλησε, ώσπου έφτασαν στην πλωτή γέφυρα πάνω από τα μαύρα νερά του πελώριου πηγαδιού.

«Πολύ πρωτόγονη τοιχοποιία», μουρμούρισε ο Ναχούτ, δίνοντας διέξοδο στο φόβο του μέσ' από το επαγγελματικό ενδιαφέρον. «Δε μου θυμίζει καθόλου αιγυπτιακό τάφο. Τσως παραπλανηθήκαμε. Προφανώς, είναι κάποια αρχαία αιθιοπική κατακόμβη».

«Βγάζεις πρώιμα συμπεράσματα», τον επέπληξε ο φον Σίλερ. «Περίμενε να δούμε πού θα μας οδηγήσει αυτός ο άνθρωπος».

Ο φον Σίλερ πιάστηκε από τον ώμο του Χανσίτ για να διασχίσει την πλωτή γέφυρα των μπαομπάμπ που χόρευε κυριολεκτικά στην επιφάνεια του νερού. Φτάνοντας απέναντι, σκαρφάλωσε με φανερή ανακούφιση στο σταθερό έδαφος. Και ύστερα, άρχισαν να βαδίζουν στο ανηφορικό τμήμα της σήραγγας, που τους ανέβασε πάνω από τη στάθμη της πλημμύρας.

Αμέσως μόλις άλλαξε η μορφή της τοιχοποιίας και φάνηκαν οι τακτικά τοποθετημένες ορθογώνιες πλάκες με τους λεπτούς αρμούς, ο Ναχούτ αισθάνθηκε υποχρεωμένος να κάνει καινούριο σχόλιο. «Α! Στην αρχή απογοητεύτηκα. Νόμισα ότι είχαμε πέσει θύματα παραπλάνησης, αλλά τώρα φαίνεται καθαρά η αιγυπτιακή επιρροή».

Έφτασαν στο μεγάλο πλατύσκαλο έξω από την γκρεμισμένη στοά, όπου ήταν στημένη η μικρή γεννήτρια. Ο φον Σίλερ κι ο Ναχούτ κοντανάσαιναν από την προσπάθεια κι έτρεμαν και οι δυο από συγκίνηση.

«Δείχνει όλο και πιο ενδιαφέρον. Μπορεί κάλλιστα να είναι ένας βασιλικός τάφος», είπε μ' ενθουσιασμό ο Ναχούτ. Ο φον Σίλερ του έδειξε το κομμάτι του τοίχου με τις δυο σφραγίδες που βρισκόταν ακόμη ακουμπισμένο στον πλαϊνό τοίχο, εκεί που το είχαν εγκαταλείψει ο Νίκολας και η Ρόγιαν. Ο Ναχούτ έπεσε στα γόνατα για να εξετάσει από κοντά τα ιερογλυφικά.

«Το βασιλικό έμβλημα με το όνομα του Μαμώς και η σφραγίδα του γραφέα Τάιτα!» φώναξε κοιτώντας τον φον Σίλερ με μάτια που έλαμπαν. «Τώρα πια δεν υπάρχει αμφιβολία. Σας οδήγησα στον τάφο, όπως σας είχα υποσχεθεί».

Ο φον Σίλερ τον κοίταξε για μια στιγμή κατάπληκτος, άφωνος μπροστά σε τόση αλαζονεία. Έπειτα ρουθούνησε περιφρονητικά, απαξιώνοντας να του απαντήσει και κοίταξε στο εσωτερικό της σπασμένης εισόδου από το άνοιγμα.

Μόλις αντίκρισε την γκρεμισμένη στοά, τραβήχτηκε έντρομος. «Ερείπια!» αναφώνησε με θυμό. «Ο τάφος καταστράφηκε!»

«Όχι, όχι», τον καθησύχασε ο Χανσίτ. «Ελάτε από δω. Υπάρχει κι άλλο τούνελ, κρυφό».

Καθώς περνούσαν ανάμεσα στα χαλάσματα της στοάς, ο Χανσίτ τους εξηγούσε σε σπαστά αγγλικά πώς είχε καταρρεύσει όλη η οροφή και πώς αυτός, ο Χανσίτ, είχε ανακαλύψει μέσα στα ερείπια την πραγματική είσοδο.

Ο Ναχούτ σταματούσε κάθε δυο βήματα να εξετάσει και να σχολιάσει με θαυμασμό τα λιγοστά απομεινάρια της τοιχογραφίας που είχαν μείνει ανέπαφα από την κατάρρευση της οροφής. «Υπέροχο! Πρέπει να ήταν εκπληκτικό πριν καταστραφεί! Κλασική τεχνοτροπία, άριστης ποιότητας...»

«Υπάρχουν κι άλλα να δείτε. Πολύ περισσότερα», τους υποσχέθηκε ο Χανσίτ.

Ο φον Σίλερ αγριοκοίταξε τον Ναχούτ, που αναγκάστηκε να παρατήρει την έρευνά του στις κατεστραμμένες περιοχές. Ακολούθησαν τον Χανσίτ, που τους οδήγησε στην κεντρική κλιμακωτή γαλαρία του λαβυρίνθου του μπάο και στη συνέχεια, μέσα από δαιδαλώδεις διαδρόμους και περάσματα, στο χαμηλότερο πλατύσκαλο του κάτω επιπέδου.

«Πώς κατάφεραν να βρουν το δρόμο τους εδώ μέσα ο Χάρπερ κι εκείνη η γυναίκα;» αναρωτήθηκε με θαυμασμό ο φον Σίλερ. «Είναι σωστό λαγούμι».

«Κι άλλη κρυφή σκάλα!» Ο Ναχούτ είχε χαζέψει κυριολεκτικά και τραύλιζε από έξαψη, καθώς κατέβαιναν προς το θάλαμο-παγίδα με τις σειρές των αμφορέων, για να ξαναρχίσουν ν' ανεβαίνουν, μόλις έφτασαν απέναντι, την τελευταία κλιμακωτή σήραγγα, που κατέληγε στην είσοδο της μεγαλόπρεπης νεκρικής στοάς.

Ο φον Σίλερ κι ο Ναχούτ έμειναν έκθαμβοι μπροστά στις εξαισίες τοιχογραφίες και στα μεγαλειώδη αγάλματα των θεών κατά μήκος και των δύο τοίχων της στοάς. Στάθηκαν δίπλα δίπλα, ανίκανοι να σαλέψουν από τη συγκίνηση και κοίταζαν γύρω τους γεμάτοι δέος.

«Ποτέ δεν ήλπιζα κάτι τέτοιο», ψιθύρισε ο φον Σίλερ. «Ξεπερνάει ακόμη και τις πιο τολμηρές προσδοκίες μου».

«Τα δωματιάκια στα πλάγια είναι γεμάτα θησαυρούς», τους υπέδειξε ο Χανσίτ. «Υπάρχουν πράγματα που δεν τα έχετε ονειρευτεί ποτέ. Ο Χάρπερ μπόρεσε να πάρει πολύ λίγα μαζί του —μόνο μερικά κιβώτια. Άφησε πίσω σωρούς από πράγματα, στοίβες από κασέλες».

«Πού είναι η σαρκοφάγος; Πού είναι το φέρετρο με τη μούμια του βασιλιά;» ρώτησε ξέπνοα ο φον Σίλερ.

«Ο Χάρπερ έδωσε το λείψανο, μαζί με το χρυσό φέρετρο, στον ηγούμενο», απάντησε ο Χανσίτ. «Το κατέβασαν ήδη στο μοναστήρι».

«Θα πάει να μας το ξαναφέρει ο Νόγκο», είπε ο Ναχούτ. «Μη σας απασχολεί αυτό, *χερ* φον Σίλερ».

Τα λόγια του διέλυσαν αυτομάτως τη μαγεία και οι δυο άντρες άρχισαν να βαδίζουν στη στοά, αργά στην αρχή και ύστερα τρέχοντας. Ο φον Σίλερ όρμησε σ' ένα από τα πλευρικά δωματιάκια, χασκογελώντας σαν πιτσιρίκι που παίρνει τα χριστουγεννιάτικα δώρα του μόλις αντίκρισε τους σωρευμένους θησαυρούς. «Απίστευτο! Φανταστικό!»

Τράβηξε από την κοντινότερη στοίβα ένα από τα μικρά, κέδρινα κασελάκια και με τρεμάμενα χέρια άνοιξε βίαια το καπάκι, σπάζοντας τις σφραγίδες. Όταν είδε το περιεχόμενο, του κόπηκε η μιλιά. Έπεσε στα γόνατα, αγκάλιασε με τα δυο του χέρια το κασελάκι κι άρχισε να κλαίει σιγανά, συγκλονισμένος από συναισθήματα τόσο έντονα που ήταν αδύνατο να τα εκφράσει με άλλο τρόπο.

Ο Νίκολας στηρίχτηκε στο γεγονός ότι οι άντρες του Νόγκο θα κατέβαιναν παράλληλα με το χείλος του ρήγματος για να φτάσουν στο ύψος της πισίνας του Τάιτα κι ότι ο δρόμος του προς το φράγμα από την καινούρια κοίτη του ποταμού θα ήταν ελεύθερος. Έτρεχε χωρίς να παίρνει καμιά προφύλαξη, εκτός από το ότι σταματούσε κάθε τόσο ν' αφουγκραστεί και να κοιτάξει το δρόμο μπροστά του. Ο χρόνος του ήταν τρομερά περιορισμένος. Έτσι κι αργούσε, οι υπόλοιποι δε θα έμεναν να τον περιμένουν στις βάρκες, διακινδυνεύοντας τις ζωές τους για να κάνει αυτός το καπρίτσιο του.

Δυο φορές άκουσε μακρινούς πυροβολισμούς από την κατεύθυνση του ρήγματος, χαμηλά προς την πισίνα του Τάιτα. Τελικά, το ρίσκο που πήρε τον δικαίωσε κι έφτασε ανενόχλητος στο φράγμα, χωρίς να πέσει πάνω στους στρατιώτες του Νόγκο. Δεν ήθελε όμως να προκαλέσει κι άλλο την τύχη του. Πριν βγει στην ανοιχτωσιά της κοίτης, μπροστά στο φράγμα, σκαρφάλωσε ως πάνω στην πλαγιά για να επιθεωρήσει από ψηλά την περιοχή. Η κίνηση αυτή του έδωσε την ευκαιρία να πάρει μια ανάσα από το τρέξιμο και να σιγουρευτεί ότι ο Νόγκο δεν είχε αφήσει φρουρούς στο φράγμα.

Είδε ότι ο φορτωτής βρισκόταν ακόμη στην όχθη, εκεί που τον είχε αφήσει ο Σκαπανέας. Βεβαιώθηκε επίσης ότι δεν υπήρχε πουθενά ούτε ένας οπλισμένος στρατιώτης του αιθιοπικού στρατού. Τότε ξεφύσηξε με ανακούφιση και σφούγγισε τον ιδρώτα από το μέτωπό του με το μανίκι του πουκαμίσου του.

Ακόμη και με γυμνό μάτι, μπορούσε να δει ότι το νερό έγλειφε την κορυφή του φράγματος και γλιστρούσε από τα μικρά κενά που υπήρχαν στο τείχος των κλωβών. Παρ' όλα αυτά, το φράγμα έδειχνε να κρατάει καλά και θα χρειαζόταν να φουσκώσει καμιά εικοσαριά πόντους ακόμη το ποτάμι για να το ανατρέψει.

Μπράβο, Σκαπανέα, σκέφτηκε χαμογελώντας. Έκανες εξαιρετική δουλειά.

Ύστερα έστρεψε το βλέμμα του προς τους γκρεμούς της μεγάλης χαράδρας. Οι κορυφές τους ήταν κρυμμένες πίσω από τα χαμηλά, μολυβένια σύννεφα που σκέπαζαν το βορινό ορίζοντα. Ενώ κοίταζε, μια δυνατή ριπή ανέμου τον χτύπησε στο πρόσωπο. Ήταν παγερή κι έφερνε τη μυρωδιά της βροχής. Δε χρειαζόταν άλλη προτροπή. Αρχισε να κατεβαί-

νει την απότομη πλαγιά, κουτρουβαλώντας και πέφτοντας συνεχώς πάνω στη βιασύνη του. Πριν φτάσει στην όχθη τον πρόλαβε η βροχή. Χοντρές, κρύες σταγόνες αγκύλωναν σαν βελόνες το πρόσωπό του και μέσα σε δευτερόλεπτα τα ρούχα του μούσκεψαν και κόλλησαν στο κορμί του.

Έφτασε στο φορτωτή και σκαρφάλωσε γρήγορα στο ψηλό κάθισμα του οδηγού. Ακολούθησαν μερικές στιγμές παινικού όταν σκέφτηκε ότι ο Σκαπανέας μπορεί να είχε πάρει το κλειδί από τη συνηθισμένη κρυψώνα του, κάτω από το κάθισμα. Ψαχούλεψε σαν τρελός κι όταν το βρήκε επιτέλους, άφησε ένα δυνατό στεναγμό ανακούφισης.

«Για μια στιγμή, Σκαπανέα, ήσουν ξεγραμμένος», μουρμούρισε. «Θα σου είχα στρίψει το λαρύγγι έτσι και το είχες πάρει».

Έβαλε το κλειδί στη μίζα, το γύρισε στη θέση της απαραίτητης προθέρμανσης του κινητήρα και περίμενε να γίνει πράσινο το κόκκινο φωτάκι που άναψε στην κονσόλα των οργάνων.

«Έλα! Έλα!» μουρμούριζε ανυπόμονα. Εκείνα τα λιγοστά δευτερόλεπτα καθυστέρησης του φάνηκαν ολόκληρη ζωή. Επιτέλους, το φωτάκι έγινε πράσινο κι ο Νίκολας έβαλε μπρος το φορτωτή.

Η μηχανή άρπαξε με την πρώτη. «Να μου ζήσεις, Σκαπανέα!» ξέσπασε ο Νίκολας. «Όλα συγχωρεμένα όσα έχεις κάνει».

Άφησε κάποιο χρόνο στη μηχανή να ζεσταθεί καλά κι ενώ περίμενε, παρατηρούσε τους γύρω λόφους μισοκλείνοντας τα μάτια του κόντρα στη βροχή. Φοβόταν μήπως ακουστεί ο θόρυβος της μηχανής κι αρχίσουν να μαζεύονται οι στρατιώτες του Νόγκο, αλλά δεν είδε ίχνος ανθρώπινης παρουσίας σε καμιά από τις πλαγιές.

Έβαλε ταχύτητα και κατέβασε το φορτωτή μέσα στην κοίτη. Κάτω από το φράγμα, το νερό έφτανε λίγο χαμηλότερα από τη μέση των μπροστινών τροχών. Το όχημα κυλούσε με δυνατά τραντάγματα πάνω στις χοντρές κροκάλες του βυθού. Ο Νίκολας σταμάτησε το φορτωτή στη μέση της κοίτης και κοίταξε το φράγμα μπροστά του, αναζητώντας το πιο αδύνατο σημείο του. Τελικά, ευθυγράμμισε το βαρύ μηχανήμα με το κέντρο του τείχους, εκεί που ο Σκαπανέας είχε χτίσει με σειρές κλωβών το αντέρεισμα στην πελώρια ξύλινη σχεδία.

Ζητώντας νοερά συγγνώμη από τον Σκαπανέα, σήκωσε τον ατσάλινο βραχίονα στο κατάλληλο ύψος κι επιτέθηκε

στο τείχος, γραπώνοντας με τα μεταλλικά δόντια τον κλωβό που είχε επιλέξει και προσπαθώντας να τον αποσπάσει από τη θέση του με διάφορες μανούβρες, ώσπου το κατάφερε. Με τον κλωβό στην κουτάλα του φορτωτή, έκανε πίσω, τον άδειασε στην κοίτη κι επέστρεψε αμέσως στο τείχος για να συνεχίσει την επίθεση.

Η πρόοδος ήταν αργή. Ο όγκος του νερού συμπίεζε τους κλωβούς, που είχαν σφηνώσει ο ένας στον άλλο σχηματίζοντας πυκνή, συμπαγή αλυσίδα. Του πήρε σχεδόν δέκα λεπτά να ελευθερώσει το δεύτερο κλωβό. Καθώς τον άδειαζε στην κοίτη, κοίταξε για πρώτη φορά το δείκτη των καυσίμων στην κονσόλα του φορτωτή και η καρδιά του βούλιαξε. Η βελόνα άγγιζε το μηδέν. Ο Σκαπανέας είχε αμελήσει να γεμίσει το ντεπόζιτο, είτε επειδή το είχε ξεχάσει είτε επειδή ήταν σίγουρος ότι δε θα ξαναχρησιμοποιούσε το μηχάνημα.

Τη στιγμή που έκανε αυτές τις σκέψεις, η μηχανή άρχισε να ρετάρει. Ο Νίκολας έβαλε όπισθεν κι ανέβηκε σε επικλινές έδαφος, ώστε να μπορέσει η μικρή ποσότητα καυσίμου που υπήρχε στο ντεπόζιτο να κυλήσει προς τα εμπρός. Η μηχανή ξαναπήρε και δούλεψε κανονικά. Ο Νίκολας άλλαξε ταχύτητα κι επέστρεψε γρήγορα στο τείχος.

«Τέρμα οι λεπτότητες», είπε βλοσυρά στον εαυτό του. «Από δω κι εμπρός, το λόγο έχει η βία».

Με τους δυο κλωβούς που είχε αποσπάσει, είχε αποκαλυφθεί η γωνία της ξύλινης σχεδίας πίσω τους. Αυτό ήταν το αδύνατο σημείο του φράγματος. Σήκωσε τους υδραυλικούς βραχίονες στο ψηλότερο σημείο και ύστερα τους κατέβασε προσεκτικά, ώσπου τα δόντια σκάλωσαν στο πάνω μέρος ενός από τα χοντρά κούτσουρα. Ο Νίκολας ασφάλισε τους βραχίονες στη συγκεκριμένη θέση, έβαλε όπισθεν κι άρχισε να υποχωρεί, πατώντας το γκάζι στο φουλ. Η μηχανή στρίγκλισε, ξερνώντας πυκνά σύννεφα μαύρου καπνού από την εξάτμιση.

Τίποτα. Το κούτσουρο ήταν γερά σφηνωμένο στη θέση του και το τείχος έμενε σταθερό κι ακλόνητο. Πάνω στην απελπισία του, ο Νίκολας κρατούσε το γκάζι πατημένο στο τέρμα. Οι τροχοί σπίναραν πάνω στις πέτρες του βυθού, τινάζοντας ψηλά σιντριβάνια νερού στον αέρα, μαζί με σπασμένα χαλίκια και χώματα.

«Έλα! Έλα!» παρακαλούσε απεγνωσμένα τη μηχανή ο Νίκολας. «Δώσε λίγο ακόμη! Μπορείς να το κάνεις».

Ο κινητήρας άρχισε πάλι να ρετάρει, απαιτώντας καύσιμα. Τραντάχτηκε μια φορά, έβηξε και παραλίγο να σβήσει.

«Μη σβήσεις τώρα», παρακαλούσε ο Νίκολας. «Κράτα λίγο ακόμα. Άλλη μια προσπάθεια!»

Σαν ν' άκουσε τα παρακάλια του, η μηχανή ξαναπήρε μπροστά, δούλεψε ακανόνιστα για μερικές στιγμές και τελικά επανήλθε σε πλήρη ισχύ μ' ένα δυνατό μουγκρητό.

«Μπράβο, κούκλα μου», φώναξε ο Νίκολας κοιτώντας με αγωνία την κουτάλα που ταρακουνούσε το τείχος.

Μ' έναν κρότο που αντήχησε σαν κανονιά, το χοντρό κούτσουρο έσπασε στην κορυφή και τινάχτηκε μακριά από το τείχος, αφήνοντας ένα μακρύ, βαθύ κενό, απ' όπου πέρασε θριαμβευτικά το ποτάμι σχηματίζοντας μια παχιά, συμπαγή στήλη από γκριζωπά λασπόνερα.

«Πέφτει!» ούρλιαξε ο Νίκολας και πήδηξε από το κάθισμα του οδηγού μέσα στην κοίτη. Δεν προλάβαινε να οδηγήσει το φορτωτή πίσω στην όχθη. Ούτε τον εαυτό του δεν προλάβαινε καλά καλά να βγάλει από το ποτάμι.

Το δυνατό ρεύμα άρπαξε τα πόδια του, απειλώντας να τον γκρεμίσει. Ήταν σαν να ζούσε σ' έναν από τους παιδικούς επιβάτες του, όπου τον καταδίωκαν τέρατα και, παρά τις υπεράνθρωπες προσπάθειές του να τρέξει, τα πόδια του μετακινούνταν σαν σε αργή κίνηση. Έριξε μια ματιά πάνω από τον ώμο του. Εκείνη ακριβώς τη στιγμή, ολόκληρο το κεντρικό τμήμα του φράγματος άνοιξε προς τα έξω, ξερνώντας έναν τρομακτικό όγκο νερού. Ο Νίκολας κατάφερε να συρθεί μερικά ακόμη βήματα προς την όχθη πριν τον αρπάξει η πανίσχυρη, οργισμένη πλημμύρα. Στην αφρισμένη, υγρή αγκαλιά της ένωσε αδύναμος σαν ξερόκλαδο. Τον πήρε μαζί της και πέταξαν πάνω στον καταρράχτη και ύστερα κάτω —στο αβυσσαλέο, ανοιχτό λαρύγγι του ρήγματος.

Ηράβδος και το σκήπτρο του Φαραώ Μαμώς», ψέλλισε ο φον Σίλερ με φωνή αλλοιωμένη από την τρομερή συναισθηματική φόρτιση. Έβγαλε τα πολύτιμα αντικείμενα από το κέδρινο κασελάκι τους και τα κράτησε ευλαβικά στα χέρια του.

«Κι εδώ είναι το ψεύτικο γένι και το τελετουργικό θωρακικό του έμβλημα», είπε ο Ναχούτ. Γονάτισε δίπλα στον φον Σίλερ, πίσω από το γιγάντιο άγαλμα του Οσίριδος που φρουρούσε την είσοδο του διαμερίσματος. Η αμοιβαία αντι-

πάθεια που αισθάνονταν οι δυο άντρες είχε εκμηδενιστεί μπροστά στο μεγαλείο των στιγμών που ζούσαν, ανακαλύπτοντας τον ένα μετά τον άλλον τους ανεκτίμητους θησαυρούς.

«Είναι η μεγαλύτερη αρχαιολογική ανακάλυψη όλων των εποχών», ψιθύρισε εκστατικά ο φον Σίλερ. Έβγαλε το ματτίλι του και σφούγγισε τον ιδρώτα που κυλούσε ποτάμι στο πρόσωπό του.

«Θα χρειαστούν χρόνια δουλειάς», παρατήρησε ο Ναχούτ. «Πρέπει να γίνει λεπτομερής καταγραφή κι αξιολόγηση όλων των ευρημάτων αυτής της εκπληκτικής συλλογής. Θα γίνει παγκόσμια γνωστή σαν “Θησαυρός του φον Σίλερ”. Το όνομά σας θα μείνει στην Ιστορία. Είναι σαν το όνειρο των αρχαίων Αιγυπτίων για την αθανασία και την αιώνια ζωή. Δε θα ξεχαστείτε ποτέ. Θα ζήσετε αιώνια».

Το πρόσωπο του Γερμανού πήρε εκστατική έκφραση. Δεν είχε σκεφτεί ποτέ αυτή την εκδοχή. Μέχρι εκείνη τη στιγμή δεν του είχε περάσει από το μυαλό να μοιραστεί το θησαυρό με κανέναν, εκτός από την Ούτα Κέμπερ —και πάλι, με τον πολύ ιδιαίτερο τρόπο του. Τα λόγια του Ναχούτ όμως ξύπνησαν μέσα του την παλιά, παράλογη ελπίδα της αθανασίας. Ίσως μπορούσε να το ρυθμίσει έτσι που ο θησαυρός να εκτεθεί σε δημόσια θέα —μετά το θάνατό του, φυσικά.

Αμέσως μετά έδωξε τον πειρασμό. Δε θα μείωνε την αξία του θησαυρού εκθέτοντάς τον στα άπληστα μάτια του όχλου. Ήταν η προσωπική νεκρική περιουσία ενός αρχαίου βασιλιά. Κι ο φον Σίλερ έβλεπε τον εαυτό του σαν το σύγχρονο αντίστοιχο ενός Φαραώ.

«Οχι!» είπε άγρια στον Ναχούτ. «Είναι όλα δικά μου· δικά μου. Το έχω ήδη ρυθμίσει το ζήτημα στη διαθήκη μου. Οι γιοι μου θα ξέρουν τι πρέπει να κάνουν. Ο θησαυρός θα μείνει για πάντα μαζί μου, στον τάφο μου· στο βασιλικό τάφο μου».

Ο Ναχούτ τον κοίταξε εμβρόντητος. Μέχρι εκείνη τη στιγμή δεν είχε συνειδητοποιήσει ότι ο γέρος ήταν παράφρονas, ότι τα πάθη του τον είχαν σπρώξει πέρα απ’ τα όρια της λογικής. Τώρα κατάλαβε, για πρώτη φορά, ότι δεν είχε νόημα να διαφωνήσει μαζί του. Αργότερα θα έβρισκε κάποιο τρόπο να διασώσει αυτό τον εκπληκτικό θησαυρό από τη λήθη ενός καινούριου τάφου. Έτσι, έσκυψε το κεφάλι κι έκανε πως συμφωνούσε.

«Έχετε δίκιο, *χερ* φον Σίλερ. Αυτός είναι πιο σωστός τρόπος να διαθέσετε το θησαυρό. Σας αξίζει απόλυτα μια τέτοια ταφή. Όμως το βασικό μας μέλημα, προς το παρόν,

είναι το πώς θα τα βγάλουμε όλα αυτά από δω με ασφάλεια. Ο Χελμ μας προειδοποίησε ότι υπάρχει κίνδυνος να φουσκώσει το ποτάμι και να σπάσει το φράγμα. Πρέπει να ειδοποιήσουμε τον Νόγκο να διατάξει τους άντρες του ν' αδειάσουν τον τάφο. Μπορούμε να μεταφέρουμε τους θησαυρούς με το ελικόπτερο στη βάση του Πήγασου, όπου θα επιβλέψω την ασφαλή συσκευασία τους για το μακρινό ταξίδι ως τη Γερμανία».

«Ναι, ναι». Ο φον Σίλερ σηκώθηκε με κόπο, τρομοκρατημένος ξαφνικά από την πιθανότητα να χάσει όλο του το θησαυρό εξαιτίας της πλημμύρας του ποταμού. «Στείλε το μοναχό... Πώς τον λένε; Τον Χανσίτ... Στείλ' τον να ειδοποιήσει τον Χελμ να έρθει εδώ κάτω αμέσως».

Ο Ναχούτ πετάχτηκε όρθιος. «Χανσίτ!» φώναξε δυνατά. «Πού είσαι;»

Ο καλόγερος είχε πάει στο νεκροθάλαμο και προσευχόταν γονατιστός μπροστά στην άδεια σαρκοφάγο που περιείχε μέχρι πρόσφατα το ιερό λείψανο του αγίου. Ο άμοιρος παρέπαιε ανάμεσα στην πίστη του και στην απληστία. Όταν άκουσε να τον φωνάζουν, έκανε τρεις βαθιές μετάνοιες κι έσπενσε κοντά στον φον Σίλερ και στον Ναχούτ.

«Πρέπει να πας έξω, εκεί που αφήσαμε τους άλλους...» άρχισε να του λέει ο Ναχούτ, αλλά σταμάτησε καθώς ο Χανσίτ πήρε μια παράξενη, αφηρημένη έκφραση και του έκανε νόημα με το χέρι του να σωπάσει.

«Τι είναι;» τον ρώτησε θυμωμένα ο Ναχούτ. «Τι άκουσες;»

«Σωπάστε», είπε ο μοναχός. «Δεν τ' ακούτε;»

«Δεν είναι τίποτε...» είπε ο Ναχούτ, αλλά σώπασε ξαφνικά και στα μαύρα μάτια του καθρεφτίστηκε ο τρόμος.

Στ' αυτιά του είχε φτάσει ένας πολύ μακρινός ήχος, ένα μουρμουρητό απαλό σαν την πνοή του καλοκαιριάτικου ζέφουρου, χαμηλό και μονότονο.

«Πείτε μου τι ακούτε», απαίτησε ο φον Σίλερ. Η ακοή του είχε εξασθενήσει λόγω ηλικίας κι ο ήχος δεν έφτανε στα δικά του γέrika αυτιά.

«Νερό!» είπε ξέπνοα ο Ναχούτ. «Νερό που τρέχει!»

«Το ποτάμι!» τσίριξε ο Χανσίτ. «Γεμίζει το τούνελ!» Και μ' αυτά τα λόγια, έκανε στροφή κι άρχισε να τρέχει προς την έξοδο της στοάς με μεγάλα, σβέλτα βήματα.

«Θα παγιδευτούμε εδώ μέσα!» ούρλιαξε ο Ναχούτ κι όρμησε ξοπίσω του.

«Περιμένετέ με!» φώναξε ο φον Σίλερ και προσπάθησε να τους ακολουθήσει. Πολύ σύντομα όμως, έμεινε πίσω από τους δυο πολύ νεότερους άντρες.

Ο μοναχός ωστόσο άφησε πίσω και τον Ναχούτ, καθώς έτρεξε στη σκάλα, στην απέναντι πλευρά της αίθουσας με τους αμφορείς, ανεβαίνοντας δυο δυο τα σκαλοπάτια.

«Χανσίτ! Γύρνα πίσω! Σε διατάζω!» φώναζε απελπισμένα ο Ναχούτ, αλλά πρόλαβε να δει μόνο την άκρη του άσπρου ράσου, καθώς ο μοναχός έστριψε σε κάποιον από τους διαδρόμους του λαβυρίνθου.

«Γκιουντάμπι! Πού είσαι;» Η τρεμάμενη φωνή του φον Σίλερ αντιλαλούσε στους δαιδαλώδεις πέτρινους διαδρόμους. Αλλά ο Ναχούτ δεν απάντησε. Έτρεχε προς την κατεύθυνση που νόμιζε ότι είχε πάρει ο μοναχός κι έστριψε στην πρώτη γωνία χωρίς να προσέξει καν τα σημάδια της κιμωλίας στην πέτρα. Του φάνηκε πως άκουσε τα πατήματα του Χανσίτ κάπου μπροστά του, αλλά όταν έστριψε για τρίτη φορά σε κάποιον έρημο διάδρομο, συνειδητοποίησε ότι είχε χαθεί στο λαβύρινθο.

Σταμάτησε απότομα. Η καρδιά του βροντοχτυπούσε και στο στόμα του είχε την πικρή, μεταλλική γεύση του τρόμου.

«Χανσίτ! Πού είσαι;» ούρλιαξε με όλη του τη δύναμη.

Για απάντηση πήρε τον αλλόκοτο, ανατριχιαστικό αντίλαλο της φωνής του φον Σίλερ. «Γκιουντάμπι! Γκιουντάμπι! Μη μ' αφήνεις εδώ μέσα!»

«Σκάσε!» ούρλιαξε ο Ναχούτ. «Βούλωσ' το, γεροξεκούτη!»

Βαριανασαίνοντας από το τρέξιμο, με το αίμα να σφυροκοπάει στα μηνίγγια του, έστησε αυτί προσπαθώντας ν' ακούσει τα βήματα του Χανσίτ. Αλλά το μόνο που άκουγε ήταν το ποτάμι. Το απαλό μουρμουρητό έμοιαζε να βγαίνει από τους ίδιους τους τοίχους που τον περικύκλωναν.

«Όχι! Μη μ' αφήνεις εδώ!» ούρλιαξε κι άρχισε να τρέχει πανικόβλητος, χωρίς συγκεκριμένη κατεύθυνση, μέσα στους διαδρόμους του λαβυρίνθου.

Ο Χανσίτ έστριβε στους διαδρόμους του λαβυρίνθου, χωρίς να λαθέψει ούτε μια φορά το σωστό δρόμο, με τα φτερά που έδινε στα πόδια του η σκέψη του φριχτού θανάτου. Όμως, στην κορυφή της κεντρικής σκάλας, στραβο-

πάτησε, στραμπούλιξε το γόνατό του πέφτοντας κι άρχισε να κοντροβαλάει με αυξανόμενη ταχύτητα, ώσπου βρέθηκε ξαπλωμένος φαρδύς πλατύς στον πάτο, πάνω στις λείες πλάκες της στοάς των βωμών.

Πονώντας σε όλο του το κορμί και ταραγμένος από την οδυνηρή πτώση, πιάστηκε από τον πέτρινο τοίχο, σηκώθηκε τρέμοντας και δοκίμασε να ξαναρχίσει το τρέξιμο. Όμως είχε στραμπουλίξει άσχημα το γόνατό του και το δεξί του πόδι δεν τον κρατούσε. Παρ' όλα αυτά, ο Χανσίτ στάθηκε όρθιος και με το ένα χέρι να πιάνεται από τον τοίχο για στήριξη διέσχισε τη στοά κουτσαίνοντας ανάμεσα στα χαλάσματα.

Όταν έφτασε στην είσοδο και σύρθηκε μέσ' από το άνοιγμα ως το πλατύσκαλο όπου ήταν στημένη η γεννήτρια, ο ήχος του τρεχούμενου νερού έφτασε ολοκάθαρα στ' αυτιά του από την κατεύθυνση της ανηφορικής σήραγγας. Τώρα ακουγόταν πολύ πιο δυνατός —ένα βαθύ, σπηλαιώδες μουγκρητό που σχεδόν έπνιγε το σιγανό, μονότονο βόμβο της γεννήτριας δίπλα του.

«Ιησού Χριστέ και Παναγία Παρθένα μου, σώστε με!» ικέτευε ο Χανσίτ καθώς ξεκίνησε να κατηφορίζει τρεκλίζοντας. Έπεσε άλλες δυο φορές ώσπου να φτάσει κάτω, αλλά τα κατάφερε.

Στηριγμένος στα τέσσερα, σήκωσε το κεφάλι και κοίταξε το δρόμο μπροστά του. Στο δυνατό φως των γυμνών ηλεκτρικών γλόμπων που κρέμονταν από την οροφή της σήραγγας, διέκρινε κάπου μπροστά του τη σκοτεινή επιφάνεια του πηγαδιού. Δεν το αναγνώρισε αμέσως, γιατί είχε αλλάξει δραματικά. Η στάθμη του νερού δεν ήταν πια χαμηλότερη από το πλακόστρωτο δάπεδο της σήραγγας. Το πηγάδι είχε ξεχειλίσει, ήταν μια μεγάλη, αφρισμένη ρουφήχτρα και το νερό που ερχόταν από την απέναντι πλευρά κατέληγε στο υποβρύχιο φυσικό τούνελ εκροής με την ίδια σχεδόν ταχύτητα που ορμούσε από την μπασιά της σήραγγας. Η πλωτή γέφυρα από σανίδες και σκοινιά, μισοβυθισμένη πια στο νερό, σωστό κουβάρι, κλυδωνιζόταν και χοροπηδούσε σαν φελλός, παρασυρμένη από τη δίνη, κι έκανε τα σκοινιά που την κρατούσαν ακόμη δεμένη στις δυο όχθες να τεντώνονται, σαν αφηνιασμένο άλογο που πασχίζει να σπάσει τα χαλινάρια του.

Από την πισίνα του Τάιτα ορμούσε ολόκληρο ποτάμι. Η σήραγγα στην απέναντι πλευρά του πηγαδιού πλημμύριζε γρήγορα. Το νερό είχε ήδη φτάσει στο ένα τρίτο του ύψους των τοίχων και η στάθμη του ανέβαινε σταθερά με κάθε

δευτερόλεπτο που περνούσε. Κι όμως, αυτή ήταν η μόνη διέξοδος από τον τάφο.

Πρέπει να περάσω απέναντι, σκέφτηκε απελπισμένα ο Χανσίτ.

Πάντα με τα τέσσερα, έφτασε ως τα πρώτα σανίδια της πλωτής γέφυρας, αρπάχτηκε από το κλυδωνιζόμενο κατασκεύασμα και κατάφερε να συρθεί ως την άλλη μεριά, περτώντας από τη μια σανίδα στην άλλη.

«Θεέ μου Παντοδύναμε και Αρχάγγελε Μιχαήλ, βοηθήστε με», κλαψούριζε έντρομος. «Μη μ' αφήσετε να πεθάνω έτσι».

Στην απέναντι πλευρά του πηγαδιού αναζήτησε κάτι για να κρατηθεί στην τραχιά επιφάνεια του τοίχου. Τα δάχτυλά του σκάλωσαν σε μια εσοχή και, τραβώντας με όλη του τη δύναμη, έβγαλε το κορμί του από το πηγάδι στη σήραγγα. Αμέσως, το δυνατό ρεύμα του νερού που ορμούσε από την πισίνα χτύπησε όλο το κάτω μέρος του κορμιού του. Έμεινε για μερικές στιγμές σ' αυτή τη στάση, αρπαγμένος από την εσοχή, καθηλωμένος από την ορμή του νερού κι ανίκανος να προχωρήσει έστω κι ένα βήμα. Ήξερε πως έτσι κι έχανε το στήριγμά του, το ρεύμα θα τον τίναζε προς τα πίσω, μέσα στα μαύρα νερά του πηγαδιού, που θα τον ρουφούσε στα βάθη του.

Οι λάμπες που ήταν στερεωμένες στην οροφή της σήραγγας, μπροστά του, εξακολουθούσαν να σκορπίζουν άφθονο ηλεκτρικό φως κι έτσι μπορούσε να διακρίνει σχεδόν ως το στόμιό της —την πισίνα του Τάιτα, όπου βρισκόταν η σωτηρία του: η καλαμένια σκαλωσιά που θα τον έβγαζε από το ρήγμα. Μόνο πενήντα μέτρα τον χώριζαν από το στόμιο. Έβαλε όλη του τη δύναμη και, με σταθερό στήριγμα τον τοίχο, προχώρησε κόντρα στο ορμητικό ρεύμα. Τα δάχτυλά του γδάρθηκαν και μάτωσαν από την τριβή με την τραχιά επιφάνεια της πέτρας, αλλά αυτός συνέχισε την αργή, απελπισμένη του προσπάθεια.

Επιτέλους, κάποια στιγμή είδε φυσικό φως μπροστά του. Ήταν το στόμιο της σήραγγας στην πισίνα του Τάιτα. Άλλα τριάντα μέτρα το πολύ και είχε σωθεί. Τον πλημμύρισε ένα κύμα ανακούφισης κι αισιοδοξίας: τελικά θα τα κατάφερνε να βγει ζωντανός απ' αυτή τη θανάσιμη παγίδα. Και τότε άκουσε έναν καινούριο ήχο, ένα εκκωφαντικό, άγριο μουγκρητό, καθώς ολόκληρος ο όγκος του παγιδευμένου ποταμού, έχοντας σπάσει ήδη το φράγμα, έφτασε πάνω από την πισίνα του Τάιτα κι έπεσε από τον καταρράχτη. Μέσα σε

δευτερόλεπτα, το νερό βρήκε την είσοδο της σήραγγας κι όρμησε σαν συμπαγής μάζα, γεμίζοντας το άνοιγμα ως την οροφή, σαρώνοντας τη σειρά των γλόμπων στο πέρασμά του και βυθίζοντας τον Χανσίτ στο σκοτάδι.

Τον χτύπησε με τέτοια δύναμη που νόμιζε πως δεν ήταν νερό αλλά συμπαγής βράχος. Ήταν αδύνατο πια ν' αντισταθεί. Το ρεύμα τον άρπαξε από τον τοίχο όπου κρατιόταν και τον εκτίναξε προς τα πίσω, κατά μήκος της σήραγγας που με τόσο κόπο είχε διασχίσει, και κατευθείαν στο στόμιο της υπόγειας ρουφήχτρας. Έρμαιο της τρομακτικής δύναμης, το κορμί του χτυπιόταν σαν καρυδότσουφλο στα οργισμένα νερά της δίνης. Βυθισμένος στο απόλυτο σκοτάδι και στη σύγχυση, δεν ήξερε πια αν βρισκόταν με το κεφάλι κάτω και τα πόδια επάνω ή το ανάποδο. Αλλά αυτό δεν έκανε πλέον καμιά διαφορά, αφού ήταν αδύνατο να κολυμπήσει κόντρα σ' αυτά τα νερά.

Και ύστερα τον τράβηξε η ρουφήχτρα, βαθιά στα έγκατα της γης, με λιγγιώδη ταχύτητα. Η πίεση του νερού άρχισε να τον συνθλίβει. Πρώτα έσπασαν τα τύμπανα των αυτιών του κι όταν άνοιξε το στόμα του να ουρλιάξει από τον αφόρητο πόνο, το νερό γέμισε τα πνευμόνια του. Το τελευταίο πράγμα που αισθάνθηκε ο Χανσίτ Σερίφ ήταν ένα χτύπημα στο πέτρινο τοίχωμα του υπόγειου ποταμού, που του τσάκισε την αριστερή ωμοπλάτη. Δεν μπορούσε πια να ουρλιάξει αφού το νερό είχε γεμίσει το στόμα του, αλλά γρήγορα ο πόνος έσβησε, μαζί με την τελευταία πνοή ζωής από το κορμί του.

Καθώς το άψυχο πια κουφάρι κυλούσε στην κατακόρυφη κοίτη του υπόγειου φρέατος, χτυπιόταν συνεχώς στα πέτρινα τοιχώματα, ώσπου έχασε εντελώς τη μορφή του και δεν ήταν πια αναγνωρίσιμο σαν ανθρώπινο όταν ξαναβγήκε στο φως, από τη σπηλιά πάνω από τη λιμνούλα με τις πεταλούδες, στην πίσω πλευρά του βουνού. Από κει, τα σκόρπια, παραμορφωμένα μέλη του ξεβράστηκαν στον Νταντέρα, για να καταλήξουν τελικά στα βαθιά και πολύ πιο ήρεμα νερά του Γαλάζιου Νείλου.

Ο πελώριος όγκος του νερού, που όρμησε από την τρύπα που είχε δημιουργηθεί στο κέντρο του φράγματος, παρέσυρε τον κίτρινο φορτωτή προς τον καταρράκτη και τον εκσφενδόνισε στο βάθος του ρήγματος σαν να ήταν παιδικό

παιχνίδι. Ο Νίκολας τον είδε φευγαλέα στον αέρα, από κάτω του. Τη στιγμή που έπεφτε κι ο ίδιος, συνειδητοποίησε ότι, αν είχε μείνει πάνω στο μηχάνημα, τώρα θα είχε τσακιστεί. Το βαρύ όχημα χτύπησε με πάταγο στην πέτρινη κοίτη, τίναξε ένα πελώριο σιντριβάνι ολόγυρα κι εξαφανίστηκε κάτω από το νερό.

Ο Νίκολας το ακολούθησε σε ελεύθερη πτώση, καταφέροντας να μείνει με το κεφάλι πάνω και τα πόδια κάτω καθώς έπεφτε από τον καταρράχτη. Τον νερό που είχε προηγηθεί ήδη τον προφύλαξε από τη σύγκρουση με το βραχώδη βυθό κι έτσι, κουτρουβαλώνοντας με το ρεύμα, βγήκε στην επιφάνεια καμιά πενήντα μέτρα παρακάτω, τίναξε τα βρεγμένα μαλλιά από τα μάτια του και κοίταξε βιαστικά γύρω.

Ο φορτωτής είχε εξαφανιστεί, τον είχε καταπιεί το νερό της λίμνης που σχηματιζόταν στα πόδια του καταρράχτη. Μπροστά του είδε ένα μικρό νησάκι από βράχους, στη μέση της κοίτης. Το έφτασε με καμιά δεκαριά απλωτές, πιάστηκε από μια προεξοχή κι επιθεώρησε τους κάθετους γκρεμούς του ρήγματος. Αμέσως θυμήθηκε την προηγούμενη φορά που είχε βρεθεί παγιδευμένος εκεί κάτω. Η αγαλλίαση που είχε νιώσει όταν, σπάζοντας το φράγμα, προκάλεσε πλημμύρα στη σήραγγα του τάφου έκανε φτερά.

Ήξερε ότι ήταν αδύνατο να σκαρφαλώσει αυτούς τους κατακόρυφους λείους βράχους που υψώνονταν ως εξήντα μέτρα πάνω από το κεφάλι του. Αντί γι' αυτό, εξέτασε την πιθανότητα να κολυμπήσει ως πίσω, στα πόδια του καταρράχτη. Εκεί, ο ένας από τους δύο βράχους φαινόταν αρκετά επικλινής και ανώμαλος και ίσως του πρόσφερε ένα δρόμο προς την κορυφή, που όμως και πάλι θα ήταν μια τρομερά δύσκολη κι επικίνδυνη αναρρίχηση.

Η ποσότητα του νερού που έπεφτε από τον καταρράχτη δεν ήταν τόσο μεγάλη όσο περίμενε ο Νίκολας, με δεδομένο το μέγεθος του ποταμού που συγκρατούσε το φράγμα. Προφανώς, το μεγαλύτερο τμήμα του τείχους των κλωβών είχε μείνει στη θέση του κι αυτό το νερό ήταν ό,τι ξεχειλίζει από την τρύπα που είχε ανοίξει με το φορτωτή στο κέντρο του φράγματος. Οι υπόλοιποι κλωβοί μάλλον στέκονταν γερά στις θέσεις τους. Παρ' όλα αυτά, δε θα κρατούσαν για πολύ ακόμη. Σύντομα η πίεση του νερού θα γκρέμιζε ολόκληρο το τείχος και το ποτάμι θα ξεχυνόταν προς το ρήγμα μ' όλη του την ορμή. Ο Νίκολας εγκατέλειψε την ιδέα να κολυμπήσει ως πίσω, στη βάση του καταρράχτη.

«Πρέπει να βρω την άκρη», μουρμούρισε απελπισμένος, καθώς φαντάστηκε τον εαυτό του έρμαιο της τρομακτικής πλημμύρας που σίγουρα θα ξεσπούσε από στιγμή από στιγμή. Ήταν ανάγκη να πλευρίσει την άκρη, να βρει ίσως ένα πιάσιμο για να σκαρφαλώσει σε κάποια μαρκίζα του βράχου πάνω από τη στάθμη του νερού. Ήξερε όμως ότι ήταν μάταιη η ελπίδα. Είχε περάσει άλλη μια φορά απ' αυτό το ρήγμα, χωρίς να βρει ούτε ένα κράτημα σ' όλη τη διαδρομή.

Αν κολυμπούσε μπροστά από την πλημμύρα που θα ερχόταν; Είχε μια μικρή πιθανότητα να τα καταφέρει. Έβγαλε τις μπότες του κλοτσώντας τη μια με την άλλη και προετοιμάστηκε. Ήταν έτοιμος να τιναχτεί μακριά από το προσωρινό του καταφύγιο στο βραχάκι όταν υποχώρησε το υπόλοιπο φράγμα.

Ακούστηκε ένα τρομερό μουγκρητό· ο ξερός κρότος χοντρού ξύλου που σπάει· το κροτάλισμα και το τριξίμο των κλωβών που πετάγονταν εδώ κι εκεί σαν άδεια τενεκεδόκουτα και ύστερα, μεμιάς, ένα γιγάντιο κύμα γκριζωπού νερού όρμησε πάνω από την κορυφή του καταρράχτη, συμπαρασύροντας ολόκληρο τείχος από χαλάσματα και σκουπίδια.

«Μανούλα μου! Πολύ αργά. Έρχεται το μεγάλο κύμα!»

Ο Νίκολας στράφηκε προς την κατεβασία του ποταμού, έσπρωξε δυνατά το βράχο κι άρχισε να κολυμπάει με όλες του τις δυνάμεις ένα φρενιασμένο κρούουλ. Πίσω του άκουγε το βρυχηθμό του νερού που ερχόταν και στράφηκε να κοιτάξει πάνω από τον ώμο του. Το πελώριο κύμα τον έφτανε, γεμίζοντας το ρήγμα από τοίχωμα σε τοίχωμα, και ήταν ίσαμε δεκαπέντε μέτρα ψηλό. Από το νου του πέρασε φευγαλέα μια ανάμνηση από τα νεανικά του χρόνια, όταν καβαλούσε εκείνο το περιβόητο κύμα στο ακρωτήριο Σεντ Βίνσεντ: στεκόταν σ' ετοιμότητα, περιμένοντας την κατάλληλη στιγμή, και το έβλεπε να υψώνεται πίσω του, τρομακτικό και θεόρατο σαν βουνό.

«Καβάλησέ το!» μονολόγησε. «Τώρα είναι η κατάλληλη στιγμή».

Διπλασίασε την προσπάθεια, αυξάνοντας ταχύτητα για να καβαλήσει το υδάτινο άλογο. Το ένωσε να τον αρπάζει και να τον σηκώνει ψηλά τόσο βίαια κι απότομα που βούλιαξαν τα σωθικά του —αλλά την επόμενη στιγμή βρέθηκε στην κορυφή. Λύγισε το κορμί και κόλλησε τα μπράτσα στα πλευρά, δένοντας τα χέρια πίσω από την πλάτη του, στην κλασική στάση των μπόντι σέρφερ, ισορροπώντας στην καμπύλη του κύματος, με το κεφάλι ελαφρά σκυμμένο, το πά-

νω μέρος του κορμιού του εντελώς έξω από το νερό και τα πόδια του να λειτουργούν σαν τιμόνι. Μετά τα πρώτα, τρομακτικά δευτερόλεπτα, σιγουρεύτηκε ότι είχε καβαλήσει το κύμα και διατηρούσε κάποιο έλεγχο. Ο πανικός του υποχώρησε κι άρχισε να τον κυριεύει ένας παράξενος, άγριος ενθουσιασμός.

«Είκοσι κόμβοι!» υπολόγισε, από την ιλιγγιώδη ταχύτητα με την οποία έβλεπε να περνάνε δίπλα του τα τοιχώματα του ρήγματος. Η συγκλονιστική αίσθηση της ταχύτητας και του κινδύνου τον είχε συναρπάσει.

Το βάθος του νερού, που όλο κι αυξανόταν στο εσωτερικό του ρήγματος, τον προστάτευε από τις προεξοχές των βράχων του βυθού. Πετώντας με το κύμα, περνούσε σχεδόν ομαλά τους μικρούς καταρράχτες και τις απότομες νεροσυρμές. Αντί να πέφτει κουτρουβαλώντας και να βυθίζεται με το κεφάλι στις λιμνούλες και στις δίνες που σχηματίζονταν από κάτω, γλιστρούσε στις κατεβασιές σαν σε τσουλήθρα, διατηρώντας τη θέση του στο τόξο του κύματος με κάνα δυο γρήγορες απλωτές ή κλοτσώντας με τα πόδια του.

«Διάβολε! Έχει πολλή πλάκα!» Ο Νίκολας γέλασε δυνατά. «Πολλοί θα πλήρωναν για να μπορέσουν να το κάνουν».

Μετά το πρώτο χιλιόμετρο, το κύμα άρχισε να χάνει το σχήμα και τη φόρα του καθώς απλωνόταν στο ρήγμα. Σύμφωνα, δε θα ήταν πια τόσο ισχυρό ώστε να τον κρατάει ψηλά, στη θέση του σέρφινγκ. Ο Νίκολας κοίταξε γύρω του αναζητώντας εναλλακτική λύση. Κοντά του, σε μικρή απόσταση, ταξίδευε ένας από τους κορμούς που είχε χρησιμοποιήσει ο Σκαπανέας για τη μεγάλη ξύλινη πλατφόρμα του φράγματος.

Με κατάλληλες κινήσεις των ποδιών του, ο Νίκολας έφτασε δίπλα στο ξύλο. Ήταν γύρω στα δέκα μέτρα μακρύ κι επέπλεε μισοβυθισμένο, με την πλευρά του να προβάλλει σαν ράχη φάλαινας από το νερό. Οι εργάτες το είχαν ξεκλαρίσει βιαστικά με τα τσεκούρια τους και τα κομμάτια των κλαδιών που είχαν μείνει πρόσφεραν ασφαλή στηρίγματα. Ο Νίκολας αρπάχτηκε από τον κορμό, όπου στηρίχτηκε με το στομάχι, κρατώντας σταθερά το πάνω μέρος του σώματός του έξω από το νερό και τα πόδια του βυθισμένα. Μόλις αισθάνθηκε σίγουρος στην καινούρια θέση, ανάσανε με ανακούφιση και μπόρεσε επιτέλους να ξεκουραστεί και να ξαναβρεί δυνάμεις.

Όσο κι αν είχε χάσει το σχήμα και την ορμή του, το παλιρροϊκό κύμα εξακολουθούσε να κατηφορίζει στο ρήγμα με

μεγάλη ταχύτητα. Ο Νίκολας την υπολόγισε σε κάτι λιγότερο από δέκα κόμβους. «Λυπάμαι τον φον Σίλερ και όσα από τα τσιράκια του βρίσκονται κάτω, στην πισίνα του Τάιτα. Θα μείνουν εκεί για τα επόμενα τέσσερις χιλιάδες χρόνια», μονολόγησε. Τέντωσε πίσω το κεφάλι του κι άφησε ένα άγριο, θριαμβευτικό γέλιο. «Τα κατάφερα! Πανάθεμά με, λειτούργησε έτσι όπως το είχα υπολογίσει!» αναφώνησε.

Κλοτσώντας δυνατά με τα πόδια του, κατάφερνε να μανουβράρει τον κορμό κι όσο κυλούσαν τα δευτερόλεπτα, αποκτούσε όλο και περισσότερη αυτοπεποίθηση και πείρα. Μπορώ να το πάω ως κάτω στο μοναστήρι! σκέφτηκε ενθουσιασμένος. Και με τη δύναμη που έχει το κύμα μπορεί να φτάσω στις βάρκες πριν από τον Σκαπανέα και τη Ρόγιαν.

Κοιτώντας μπροστά, αναγνώρισε το τμήμα του ρήγματος που διέσχιζε· ήταν η περιοχή πάνω από την πισίνα του Τάιτα. Σε κάνα δυο δευτερόλεπτα θα έκανε καινούρια τσουλήθρα. Στάθηκε όσο ψηλότερα μπορούσε πάνω στον κορμό, χωρίς να διαταράξει την ισορροπία, και κοίταξε μπροστά ανοιγοκλείνοντας τα μάτια του για να διώξει τα νερά. Είδε την κορυφή του καταρράχτη να έρχεται καταπάνω του με ιλιγγιώδη ταχύτητα και προετοιμάστηκε για την πτώση.

Η μακριά, ομαλή υδάτινη τσουλήθρα ανοίχτηκε μπροστά του και τη στιγμή που βρέθηκε στην κορυφή της, είχε μια γρήγορη, πανοραμική θέα της λεκάνης που σχημάτιζαν οι βράχοι στο βάθος της. Είδε αμέσως ότι η καλαμένια σκαλωσιά δεν είχε παρασυρθεί από το νερό, αν και ήταν ήδη μισοξεχαρβαλωμένη. Όλο το κάτω μέρος είχε αποκοπεί και το υπόλοιπο κρεμόταν στραβά πάνω στο βράχο, με το τελευταίο κομμάτι σχεδόν ν' αγγίζει την επιφάνεια του νερού. Τα δεσίματα είχαν χαλαρώσει κι ολόκληρη η σκαλωσιά ταλαντευόταν καθώς τη χτυπούσε το ορμητικό ρεύμα. Κατάπληκτος, διαπίστωσε ότι τουλάχιστον δυο άνθρωποι ήταν παγιδευμένοι πάνω σ' αυτό το ασταθές, εύθραυστο κατασκεύασμα και κρέμονταν αρπαγμένοι από τα μπαμπού, προσπαθώντας να φτάσουν στην κορυφή με νύχια και με δόντια.

Σ' εκείνα τα δέκατα του δευτερολέπτου, ο Νίκολας είδε ένα ζευγάρι γυαλιά με μεταλλικό σκελετό κάτω από έναν καφέ στρατιωτικό μπερέ και κατάλαβε ότι ο άντρας που βρισκόταν πολύ κοντά στην κορυφή του γκρεμού ήταν ο Τούμα Νόγκο. Αυτά ήταν όλα κι όλα που πρόλαβε να δει πριν ο κορμός απ' όπου κρατιόταν πάρει τη βουτιά, ακολουθώντας για μερικές στιγμές την καμπύλη της πτώσης και ύστερα παίρνοντας σχεδόν κατακόρυφη κατεύθυνση. Η

μπροστινή άκρη βρήκε το βυθό της λεκάνης κι ο κορμός παραλίγο να λειτουργήσει σαν το κοντάρι του άλτη, εκτινάσσοντας τον Νικόλας στον αέρα. Αυτός όμως κρατήθηκε γερά από τις λαβές των κουτσουρεμένων κλαδιών και, τελικά, ο κορμός ξαναβρέθηκε σε οριζόντια θέση στο νερό.

Για μερικές στιγμές, το κούτσουρο ακινητοποιήθηκε στη δίνη κάτω από τον καταρράχτη, αλλά σχεδόν αμέσως το άρπαξε και πάλι το ρεύμα κι άρχισε να το μετακινεί κατά μήκος της πισίνας του Τάιτα, βαρύ και δυσκίνητο σαν παλιό πολεμικό σκαρί.

Ο Νικόλας βρήκε ξανά την ευκαιρία να κοιτάξει γύρω του. Είδε αμέσως ότι η είσοδος στη σήραγγα του τάφου είχε βυθιστεί εντελώς και, κρίνοντας από το ύψος του νερού στην επιφάνεια του βράχου, σκέφτηκε ότι θα πρέπει να βρισκόταν ήδη καμιά δεκαπενταριά μέτρα κάτω από το νερό. Αισθάνθηκε θριαμβευτής. Ο τάφος ήταν και πάλι απόλυτα προστατευμένος από τους επίδοξους τυμβωρύχους.

Ύστερα κοίταξε ψηλά, τ' απομεινάρια της καλαμένηας σκαλωσιάς, που κρεμόταν μισοβγαλμένη από τις πανάρχαιες κόγχες του βράχου. Ο Νόγκο δε φαινόταν πια. Είχε καταφέρει να φτάσει στην κορυφή και είχε γλιτώσει. Και τότε ο Νικόλας είδε το δεύτερο άντρα που ήταν ακόμη πιασμένος από τα ξεκολλημένα καλάμια. Βρισκόταν γύρω στα έξι μέτρα ψηλότερα από την επιφάνεια του νερού κι έμοιαζε να έχει κοκαλώσει εκεί, σαν τρομαγμένη γάτα στα κορφινά κλαδιά ενός ψηλού δέντρου που το κουνάει ο άνεμος.

Την επόμενη στιγμή, ο Νικόλας είδε ότι το ρεύμα παρέσερνε τον κορμό προς την ξεχαρβαλωμένη σκαλωσιά. Ήταν έτοιμος να προσπαθήσει να του αλλάξει κατεύθυνση, όταν ο άντρας έστρεψε το κεφάλι του προς τα κάτω και τον είδε. Ήταν λευκός· το πρόσωπό του φάνταζε σαν χλομός δίσκος στη σκοτεινιά που επικρατούσε στο βάθος του ρήγματος. Μ' ένα δυνατό σκίρτημα οργής και μίσους, ο Νικόλας αναγνώρισε το πρωτοπαλικάρο του φον Σίλερ.

«Ο Χελμ!» αναφώνησε. «Ο Τζέικ Χελμ!»

Από το νου του πέρασε σαν αστραπή ο Ταμρέ, το επιληπτικό αγόρι, να ξεψυχάει πλακωμένος από τα βράχια και ύστερα το καμένο και πρησμένο πρόσωπο της Τισέι. Η οργή και το μίσος ξεχείλισαν. Αντί ν' απομακρύνει τον κορμό από τη σκαλωσιά, βοήθησε με τα πόδια του τη λοξή πορεία του ξύλου και το έφερε καταπάνω στο βράχο. Ακολούθησε μια στιγμή τρόμου, όταν ο Νικόλας νόμισε πως είχε αστοχήσει, αλλά τελικά η μπροστινή άκρη του κορμού χτύπησε απότο-

μα ένα από τα καλάμια που κρέμονταν πάνω από το νερό και σκάλωσε γερά.

Με το βάρος και τη φόρα του ξύλου, το αποτέλεσμα ήταν πια αναπόφευκτο. Τα μπαμπού άρχισαν να σπάνε το ένα μετά το άλλο κι ολόκληρο το εύθραυστο κατασκεύασμα ξεκόλλησε από τις τρύπες στην επιφάνεια του βράχου και κατέρρευσε στην πισίνα, πάνω από τον κορμό. Ο Χελμ βρέθηκε στο κενό, παράτησε το καλάμι απ' όπου ήταν πιασμένος κι έπεσε στο νερό με τα πόδια, σε μικρή απόσταση από το κούτσουρο. Ο Νίκολας έδωσε μια, ανέβηκε καβάλα στον κορμό κι άρπαξε ένα από τα σπασμένα μπαμπού που έπλεε κοντά του.

Ο κορμός είχε παγιδευτεί στο στρόβιλο που δημιουργούσαν τα απόνερα του καταρράχτη κι άρχισε να περιστρέφεται αργά στην περιοχή των στάσιμων νερών, έξω από το κεντρικό ρεύμα. Ο Νίκολας άδραξε το καλαμένιο κοντάρι με τα δυο του χέρια και το ανεβοκατέβασε μερικές φορές στον αέρα σαν ρόπαλο του μπείζμπολ, για να το συνηθίσει. Ύστερα το κράτησε σηκωμένο πάνω από τον ώμο του και περίμενε να εμφανιστεί ο Χελμ.

Δευτερόλεπτα αργότερα, το κεφάλι του Τεξανού ξεπήδησε στην επιφάνεια, στάζοντας νερά. Κρατώντας τα μάτια του σφιχτά κλεισμένα, ο Χελμ ξεφύσηξε δυνατά νερό κι αέρα κι άνοιξε το στόμα του να πάρει βαθιά ανάσα. Σημαδεύοντας το κεφάλι, ο Νίκολας κατέβασε το καλαμένιο κοντάρι μ' όλη του τη δύναμη. Τη ίδια στιγμή, ο Χελμ άνοιξε τα μάτια του και είδε το καλάμι να έρχεται καταπάνω του.

Αντέδρασε με ταχύτητα φιδιού. Τίναξε το κεφάλι του στο πλάι, έτσι που το κοντάρι ίσα που άγγιξε τα κοντοκουρεμένα μαλλιά του πάνω από το αριστερό αυτί και λοξοδρόμησε. Με τη φόρα που είχε δώσει στο χτύπημα, ο Νίκολας έχασε την ισορροπία του και, πριν προλάβει να σταθεροποιηθεί για να καταφέρει το επόμενο χτύπημα, ο Χελμ πήρε μια γρήγορη αναπνοή και ξανάκανε βουτιά.

Ο Νίκολας σήκωσε πάλι το κοντάρι σε θέση ετοιμότητας, με το βλέμμα του συλωμένο στα σκοτεινά, θολά νερά και βλαστημώντας νοερά τον εαυτό του που αστόχησε στο πρώτο χτύπημα, ενώ είχε ακόμη το πλεονέκτημα του αιφνιδιασμού. Τα δευτερόλεπτα κυλούσαν κι από τον αντίπαλο ούτε ίχνος. Ο Νίκολας κοίταξε πίσω του τρομαγμένος, προσπαθώντας να προβλέψει από πού θα εμφανιζόταν ξανά ο Χελμ. Για ένα ολόκληρο λεπτό δε συνέβη τίποτε. Ο Νίκολας χαμήλωσε νευρικά το κοντάρι κι άλλαξε τη λαβή του,

ώστε να είναι έτοιμος να χτυπήσει προς κάθε κατεύθυνση με την αιχμηρή, σπασμένη άκρη του καλαμιού.

Ξαφνικά, ένιωσε ένα ατσάλινο χέρι να τον αρπάζει από το γόνατο, κάτω από το νερό και πριν προφτάσει να πιαστεί από τον κορμό για να κρατηθεί, έπεσε με την πλάτη στο ποτάμι. Καθώς βούλιαζε, αισθάνθηκε τα χέρια του Χελμ ν' απλώνονται να πιάσουν το λαιμό του. Γράπωσε γερά ένα από τα τεντωμένα δάχτυλα, το λύγισε δυνατά προς τα πίσω και το ένιωσε να σπάει μέσα στη χούφτα του, καθώς το πίεζε προς τον καρπό. Αλλά ο πόνος του σπασμένου δάχτυλου έκανε τον Χελμ να φρενιάσει κι αντί να υποχωρήσει, τύλιξε ένα από τα μυώδη μπράτσα του γύρω από το λαιμό του Νίκολας, σφίγγοντάς το σαν πλοκάμι χταποδιού.

Βγήκαν και οι δυο στην επιφάνεια για μια στιγμή, ρούφηξαν βιαστικά αέρα και ύστερα ο Χελμ τράβηξε απότομα το κεφάλι του Νίκολας προς τα πίσω και το ανοιχτό ακόμη στόμα του γέμισε νερό. Η λαβή σφίχτηκε γύρω από το λαιμό του κι αισθάνθηκε το πρώτο μούδιασμα στη σπονδυλική του στήλη. Έτσι και είχε ο Χελμ σταθερό πάτημα, θα αρκούσε να ασκήσει λίγη ακόμα πίεση για να του σπάσει το σπόνδυλο του αυχένα. Όμως ο Νίκολας δεν έπαυε να κινείται προς την κατεύθυνση της λαβής, υποχωρώντας στο σφίξιμο αντί ν' αντιστέκεται κι εμποδίζοντας μ' αυτό τον τρόπο τον Χελμ να ασκήσει όλη του τη δύναμη. Καθώς βούλιαζε ανάσκελα στο νερό, είδε το πρόσωπο του Τεξανού πάνω από το δικό του, παραμορφωμένο και θολό από τη διάθλαση. Ήταν διαβολικό, τερατώδες.

Όταν ο Χελμ έπεσε πάνω του, ο Νίκολας τον έπιασε και με τα δυο του χέρια από τη μέση για να τον κρατάει σταθερά κι ανέβασε με φόρα το δεξί του γόνατο ανάμεσα στα σκέλια του. Ο Χελμ διπλώθηκε στα δυο και χαλάρωσε τη λαβή του. Ο Νίκολας δεν έχασε την ευκαιρία. Τέντωσε το χέρι του, χούφτωσε τα γεννητικά όργανα του Τεξανού και τα έστριψε βίαια. Είδε το πρόσωπο του Χελμ να μεταμορφώνεται σε τερατώδη μάσκα πόνου και την ίδια στιγμή ο λαιμός του ελευθερώθηκε από τη θανάσιμη λαβή, καθώς ο αντίπαλος τραβήχτηκε, κατεβάζοντας και τα δυο του χέρια για να πιάσει τον καρπό του.

Ξαναβγήκαν και οι δυο στην επιφάνεια, κοντά στον κορμό αυτή τη φορά, κι ο Νίκολας είδε ότι το ρεύμα τούς είχε αρπάξει ξανά και τους τραβούσε προς την έξοδο της πισίνας του Τάιτα, απ' όπου ξεχείλιζε το ποτάμι για να συνεχίσει το δρόμο του. Ο Νίκολας άφησε τα γεννητικά όργανα του

Χελμ και με το άλλο χέρι τού έριξε μια γροθιά στο πρόσωπο. Όμως η απόσταση ανάμεσά τους ήταν πολύ μικρή και το χτύπημα δεν ήταν αρκετά δυνατό. Ο Νίκολας επιχείρησε να τυλίξει το τεντωμένο χέρι του γύρω από το λαιμό του αντιπαλού του, αλλά ο Χελμ του γλίστρησε και πάλι, καμπουριάζοντας απότομα και χώνοντας το κεφάλι ανάμεσα στους ώμους του. Και ύστερα, εντελώς ξαφνικά, τίνανε το κεφάλι του μπροστά σαν κόμπρα κι έμπηξε τα δόντια του στο σαγόνι του Νίκολας.

Ο αιφνιδιασμός ήταν απόλυτος κι ο πόνος από τη δαγκωνιά του έκοψε την ανάσα. Αφήνοντας μια κραυγή, ο Νίκολας έφερε και τα δυο του χέρια στο πρόσωπο του Χελμ, στοχεύοντας στα μάτια και προσπαθώντας να μπήξει τα νύχια του για να τον αναγκάσει να τον αφήσει. Όμως ο Χελμ σφάλισε τα μάτια του κι έβαλε τόση δύναμη στα σαγόνια του που το αίμα του Νίκολας άρχισε να ξεχειλίζει από τις γωνιές των χειλιών του.

Ο κορμός εξακολουθούσε να πλέει δίπλα τους. Απείχε μόνο μερικά εκατοστά από το κεφάλι του Χελμ. Ο Νίκολας άρπαξε τον Τεξανό από τ' αυτιά. Μπορούσε να βλέπει πάνω από το κεφάλι του, ενώ ο Χελμ ήταν γυρισμένος με την πλάτη προς το κούτσουρο. Στα πλάγια του κορμού προεξείχε ένα κοντό, σουβλερό ξύλο, απομεινάρι κλαδιού, λοξοκομμένο από το τσεκούρι, σωστό σουβλί. Μέσα από τα δάκρυα του πόνου που θόλωναν τα μάτια του, ο Νίκολας ευθυγράμμισε το κεφάλι του Χελμ με το απομεινάρι του κλαδιού. Τα σαγόνια του Χελμ κόντευαν να σμίζουν σαν δαγκάνες τανάλιας πάνω στη σάρκα του. Τα δόντια του είχαν ήδη διαπεράσει το κάτω χείλος και το αίμα πλημμύριζε το στόμα του Νίκολας. Ο Χελμ δάγκωνε σαν σαρκοβόρο θηρίο, τινάζοντας το κεφάλι του δεξιά αριστερά, και ήταν υπόθεση λίγων δευτερολέπτων να αποκόψει ολόκληρο κομμάτι από το πιγούνι του Νίκολας.

Με όλη τη δύναμη που του έδινε ο πόνος και η απόγνωση, ο Νίκολας όρμησε προς τα εμπρός και χρησιμοποιώντας το βάρος του κορμιού του από τη μέση κι επάνω, σε συνδυασμό με τη σταθερή λαβή του στο κεφάλι του Χελμ, τον έφερε απότομα πάνω στο σουβλερό πελεκούδι. Η αιχμή βρήκε το μαλακό σύνδεσμο ανάμεσα στη σπονδυλική στήλη και στη βάση του κρανίου και τον διαπέρασε σαν καρφί. Τα σαγόνια του Χελμ άνοιξαν διάπλατα καθώς το κορμί του συγκλονίστηκε από ένα δυνατό σπασμό. Ο Νίκολας τραβήχτηκε μακριά του. Από το δικό του σαγόνι κρεμόταν ένα

κομμάτι σάρκας και το αίμα έτρεχε ποτάμι από την τραχιά, ανοιχτή πληγή.

Ο Χελμ έμεινε καρφωμένος στο ξύλο, σαν σφάγιο στο τσιγκέλι του χασάπη. Τα μέλη του τινάζονταν σαν να δεχόταν ηλεκτροσόκ, τα μάτια του γύρισαν ανάποδα στις κόγχες, έτσι που φαίνονταν μόνο τ' ασπράδια, πάνω σ' ένα πρόσωπο πασαλειμμένο από αίματα και φριχτά παραμορφωμένο από τον πόνο.

Ο Νίκολας πιάστηκε από το κούτσουρο, σχεδόν δίπλα στο σώμα του Τεξανού κι έμεινε κρεμασμένος εκεί, κοντανασαίνοντας, με το αίμα να τρέχει σαν σιντριβάνι πάνω στο στήθος του. Αργά αργά, το ξύλο άρχισε να αναστρέφεται από την παράξενη αυτή κατανομή βάρους στην επιφάνειά του και το κορμί του Χελμ άρχισε να γλιστράει από το τσιγκέλι. Αποκολλήθηκε μ' έναν απαλό, ανατριχιαστικό ήχο, αφήνοντας το σουβλερό ξύλο πασαλειμμένο με μυελό των οστών, και, ακίνητο επιτέλους, έπεσε με το πρόσωπο στο νερό κι άρχισε να βυθίζεται.

Παρ' όλα αυτά, ο Νίκολας δεν είχε ησυχάσει ακόμη. «Τώρα θα σε σιγουρέψω εγώ», μурμουρίσε μέσ' από τα πονεμένα χείλη του. Φτύνοντας συνεχώς αίμα και σάλια, άπλωσε το χέρι του κι άρπαξε το πίσω μέρος από το γιακά του Χελμ, κρατώντας το πτώμα σταθερά, με το πρόσωπο στο νερό, κάτω από το κούτσουρο. Το ρεύμα τους παρέσερνε όλο και πιο γρήγορα στο τελευταίο κομμάτι της διαδρομής του ποταμού μέσα στο ρήγμα, αλλά ο Νίκολας συνέχιζε να το κρατάει με πείσμα, πνίγοντας τον ήδη νεκρό Χελμ, ώσπου το ρεύμα έγινε τόσο δυνατό που του τον άρπαξε κυριολεκτικά από το χέρι του. Ο Νίκολας ακολούθησε με το βλέμμα του το άψυχο κορμί, που απομακρύνθηκε βουλιάζοντας αργά στα καφετιά, αφρισμένα νερά.

«Θα μεταφέρω τους χαιρετισμούς σου στην Τισέι», του φώναξε μια στιγμή πριν το χάσει εντελώς από τα μάτια του. Έπειτα επικέντρωσε όλη την προσοχή του στην προσπάθεια να κρατάει τον κορμό σε ευθεία πλευση και να μην παρασυρθεί κι αυτός από το ρεύμα. Τελικά, το ποτάμι τον ξέρασε, μαζί με το πρωτόγονο πλεύσμενό του, μέσ' από το άνοιγμα του ρόδινου γκρεμού στο τελευταίο κομμάτι του Νταντέρα. Καθώς το ποτάμι τον πήγαινε προς την κρεμαστή γέφυρα, παράτησε τον κορμό και κολύπησε προς τη δυτική όχθη, λιγότερο από ένα χιλιόμετρο πριν από την τρομερή βουτιά του ποταμού προς το κάτω φαράγγι, τη συμβολή του με το Γαλάζιο Νείλο.

Λίγα λεπτά αργότερα, καθισμένος στην όχθη μακριά από το νερό, έσκισε μια λωρίδα από το πουκάμισό του κι έδεσε την πληγή στο πιγούνι του όσο καλύτερα μπορούσε, κάνοντας κόμπο το πανί στο πίσω μέρος του κεφαλιού. Το αίμα μούσκεψε αμέσως το λεπτό βαμβακερό ύφασμα, αλλά το δέσιμο ήταν αρκετά σφιχτό και η αιμορραγία σταμάτησε σταδιακά.

Ο Νίκολας σηκώθηκε και κατηφόρισε με σερνάμενα βήματα την όχθη, ώπου συνάντησε το μονοπάτι που κατέληγε στα σκαλιά του γκρεμού και στο μοναστήρι. Ξυπόλυτος, εξουθενωμένος, αλλά ευχαριστημένος από τον εαυτό του, συνέχισε με πείσμα το δρόμο του, σταματώντας μόνο μια φορά, όταν άκουσε το ελικόπτερο ν' απογειώνεται από την κορυφή του γκρεμού πάνω από το ρήγμα, μερικά χιλιόμετρα πίσω του.

Ο Νίκολας στράφηκε και κοίταξε προς την κατεύθυνση του ήχου. «Απ' ό,τι φαίνεται, ο Τούμα Νόγκο τα κατάφερε τελικά», μονολόγησε. «Κρίμα. Αναρωτιέμαι τι να έγιναν ο φον Σίλερ κι ο Αιγύπτιος αρχαιολόγος». Το σίγουρο ήταν ότι κανένας δε θα κατάφερνε να μπει στον τάφο, εκτός κι αν έχτιζαν καινούριο φράγμα στο ποτάμι και ξεκινούσαν από την αρχή.

Ξαφνικά, μια καινούρια σκέψη πέρασε από το νου του. Χριστέ μου! Κι αν ο φον Σίλερ ήταν ήδη μέσα όταν πλημμύρισε η πισίνα του Τάιτα; αναρωτήθηκε. Άρχισε να γελάει και ύστερα κούνησε το κεφάλι του. Μπα! Παραείναι αισιόδοξη σκέψη. Η δικαιοσύνη ποτέ δεν είναι τόσο απόλυτη, αποφάσισε. Κούνησε ξανά το κεφάλι του και η κίνηση του προκάλεσε καινούριο πόνο στην πληγή. Σφίγγοντας το δεμένο πιγούνι του με το ένα χέρι, ξανάπιασε να κατηφορίζει το μονοπάτι προς τα σκαλοπάτια του γκρεμού και το μοναστήρι.

Καθώς πήρε τρέχοντας ακόμη μια από τις δεκάδες στροφές του λαβυρίνθου, ο Ναχούτ Γκιουντάμπι έπεσε πάνω στον φον Σίλερ. Κατά περίεργο τρόπο, η παρουσία του γέρου, ενώ ουσιαστικά του ήταν ολότελα άχρηστη, τον καθησύχασε και περιόρισε τον πανικό που απειλούσε να τον κυριέψει. Χωρίς τον Χανσίτ, ο λαβύρινθος ήταν ένα μοναχικό, τρομακτικό μέρος και η συνάντηση με οποιαδήποτε ανθρώπινη ύπαρξη σωστή ευλογία. Για μερικές στιγμές, οι δυο

άντρες έμειναν αρπαγμένοι ο ένας από τον άλλον, σαν μικρά παιδιά χαμένα στο δάσος.

Ο φον Σίλερ κρατούσε ακόμη τα αντικείμενα που περιεργαζόταν όταν πανικοβλήθηκε ο Χανσίτ και το έβαλε στα πόδια. Είχε στο ένα χέρι του τη χρυσή ποιμενική ράβδο του Φαραώ και στο άλλο το τελετουργικό φραγγέλιο.

«Πού πήγε ο μοναχός;» ούρλιαξε στον Γκιουντάμπι. «Γιατί έφυγες και με παράτησες; Πρέπει να βρούμε την έξοδο απ' αυτές τις στοές, ηλίθιε! Δεν αντιλαμβάνεσαι τον κίνδυνο;»

«Και πώς περιμένετε να ξέρω εγώ το δρόμο...» άρχισε να λέει οργισμένα ο Ναχούτ και την ίδια στιγμή πρόσεξε τα σημάδια της κιμωλίας στον τοίχο πάνω από τον ώμο του φον Σίλερ. Για πρώτη φορά κατανόησε τη σημασία τους.

«Αυτό είναι!» φώναξε με ανακούφιση. «Ο Χάρπερ και η αλ Σίμα έχουν σημαδέψει το σωστό δρόμο. Ελάτε!» Κι άρχισε να βαδίζει γρήγορα στους διαδρόμους του λαβυρίνθου ακολουθώντας τα σήματα. Παρ' όλα αυτά, όταν βγήκαν επιτέλους στην κεντρική σκάλα, είχε περάσει σχεδόν μια ώρα αφότου τους είχε εγκαταλείψει ο Χανσίτ. Καθώς κατέβαιναν τρέχοντας τα σκαλοπάτια προς τη στοά των οχτώ βωμών, ο ήχος του νερού δυνάμωνε σταθερά, σαν διαπεραστικό σφύριγμα που έμοιαζε με ανάσα κοιμισμένου δράκοντα.

Ο Ναχούτ άρχισε να τρέχει κι ο φον Σίλερ αγωνιζόταν να τον προφτάσει, ζορίζοντας τα γέρικα πόδια του που λύγιζαν από την αδυναμία και το φόβο.

«Στάσου!» φώναξε στον Ναχούτ, που τον αγνόησε εντελώς, τρύπωσε από το άνοιγμα της εισόδου με τις σφραγίδες και βγήκε στο μεγάλο πλατύσκαλο. Η γεννήτρια δούλευε σταθερά, αλλά ο Ναχούτ δε στάθηκε να της ρίξει ούτε μια ματιά, παρά όρμησε στην κατηφορική σήραγγα, κάτω από το άπλετο φως των ηλεκτρικών λαμπτήρων.

Πήρε την απότομη στροφή τρέχοντας κι αμέσως μετά κοκάλωσε απότομα, βλέποντας ότι το τούνελ μπροστά του είχε γεμίσει με νερό, που η στάθμη του άγγιζε το αρχαίο σημάδι της πλημμύρας στα τοιχώματα. Από το πηγάδι και την πλωτή γέφυρα δεν υπήρχε ούτε ίχνος. Βρίσκονταν κάπου στο τέρμα της κατηφορικής σήραγγας, κάτω από νερό βάθους δεκαπέντε μέτρων το λιγότερο.

Ο ποταμός Νταντέρα, ο αιώνιος φρουρός του τάφου, είχε αναλάβει ξανά τα καθήκοντά του. Σκοτεινός κι αδυσώπητος, έφραζε με το ίδιο του το σώμα την είσοδο, όπως έκανε εδώ και τέσσερις χιλιάδες χρόνια.

«Αλλάχ!» ψέλλισε ο Ναχούτ. «Αλλάχ, λυπήσου μας!»

Ο φον Σίλερ έστριψε από τη γωνία και σταμάτησε δίπλα στον Ναχούτ. Απέμειναν και οι δυο να κοιτάζουν έντρομοι την πλημμυρισμένη σήραγγα για πολλή ώρα. Ύστερα, ο φον Σίλερ ακούμπησε στον πέτρινο τοίχο με όλο του το βάρος κι άρχισε να σωριάζεται. «Παγιδευτήκαμε», ψιθύρισε ξέπνοα.

Ακούγοντάς τον, ο Ναχούτ άρχισε να κλαίει γοερά, έπεσε στα γόνατα και ξέσπασε σε μια θρηνητική προσευχή, ψάλλοντας με ψιλή, ένρινη φωνή.

Ο ήχος έκανε έξαλλο τον φον Σίλερ. «Πάψε! Οι κλάψες δεν πρόκειται να μας βοηθήσουν», φώναξε τινάζοντας το χρυσό φραγγέλιο που κρατούσε στο χέρι του προς τη σκυφτή πλάτη του Ναχούτ. Ο Αιγύπτιος άφησε μια κραυγή πόνου και τραβήχτηκε μακριά του.

«Πρέπει να βρούμε διέξοδο», συνέχισε ο φον Σίλερ και η φωνή του γινόταν όλο και πιο σταθερή. Μαθημένος όπως ήταν να διατάζει, ανέλαβε αμέσως τον έλεγχο της κατάστασης.

«Πρέπει να υπάρχει κι άλλη διέξοδος», αποφάσισε. «Θα ψάξουμε. Αν υπάρχει άνοιγμα προς τα έξω, θα αισθανθούμε τον αέρα». Η φωνή του γινόταν όλο και πιο σίγουρη, όλο και πιο επιτακτική. «Ναι! Αυτό θα κάνουμε. Σβήσε αυτό τον ανεμιστήρα κι ας προσπαθήσουμε να εντοπίσουμε κάποιο ρεύμα».

Ο Ναχούτ ανταποκρίθηκε πρόθυμα κι έτρεξε πίσω να σβήσει τον ηλεκτρικό ανεμιστήρα.

«Έχεις αναπτήρα», του είπε ο φον Σίλερ. «Θα φτιάξουμε μικρά φτιίλια με τα χαρτιά που είναι στο τραπεζάκι». Έννοούσε τα τετράδια και τις φωτογραφίες που είχε αφήσει η Ρόγιαν στο αυτοσχέδιο γραφείο δίπλα στη σφραγισμένη είσοδο. «Από την κίνηση του καπνού θα εντοπίσουμε το ρεύμα του αέρα».

Τις δυο επόμενες ώρες μετακινήθηκαν σε όλα τα επίπεδα του τάφου, κρατώντας σηκωμένα ψηλά τα χάρτινα φτιίλια και παρακολουθώντας την κίνηση του καπνού. Σε κανένα σημείο δεν εντόπισαν ούτε την ελάχιστη πνοή φρέσκου αέρα κι επέστρεψαν τελικά στην πλημμυρισμένη σήραγγα, όπου έμειναν να κοιτάζουν απελπισμένοι τη λίμνη των ακίνητων μαύρων νερών που την έφραζε.

«Αυτή είναι η μοναδική διέξοδος», είπε ο φον Σίλερ.

«Να βγήκε άραγε από δω ο μοναχός;» μουρμούρισε ο Ναχούτ πέφτοντας βαρύς πάνω στον τοίχο.

«Δεν υπάρχει άλλη έξοδος», επανέλαβε ψιθυριστά ο φον Σίλερ.

Έμειναν αμίλητοι για αρκετή ώρα· εκεί μέσα έχαναν εύκολα την αίσθηση του χρόνου. Τώρα που το ποτάμι είχε επανέλθει στη φυσική στάθμη του, τα νερά ήταν εντελώς ακίνητα στη σήραγγα κι ο μακρινός, σιγανός ήχος του υπογείου ρεύματος που κυλούσε στο φρέαρ έκανε απλώς τη σιωπή να φαντάζει τόσο απόλυτη που ακουγόταν καθαρά ο ήχος της αναπνοής τους.

Πρώτος ξαναμίλησε ο Ναχούτ. «Τα καύσιμα της γεννήτριας», είπε. «Πρέπει να τελειώνουν. Δεν είδα εφεδρικό ντεπόζιτο...»

Αναλογίστηκαν και οι δυο τι θα συνέβαινε όταν θα άδειαζε εντελώς το μικρό ντεπόζιτο. Σκέφτηκαν το απόλυτο σκοτάδι που θα τους τύλιγε.

Ξαφνικά, ο φον Σίλερ άρχισε να ουρλιάζει: «Πρέπει να βγεις από τη σήραγγα να φέρεις βοήθεια. Σε διατάζω να βγεις!»

Ο Ναχούτ τον κοίταξε κατάπληκτος. «Είναι εκατό μέτρα απόσταση ως το τέρμα της σήραγγας και η λεκάνη έξω είναι κι αυτή πλημμυρισμένη».

Ο φον Σίλερ πετάχτηκε όρθιος κι όρθωσε απειλητικά το μικρό του ανάστημα μπροστά στον Ναχούτ. «Ο μοναχός βγήκε. Είναι η μόνη διέξοδος. Θα κολυμπήσεις στη σήραγγα και θα βγεις έξω να βρεις τον Χελμ και τον Νόγκο. Ο Χελμ θα ξέρει τι πρέπει να κάνει. Θα φροντίσει να με βγάλει από δω».

«Είσαι τρελός», είπε ο Ναχούτ κι άρχισε να οπισθοχωρεί.

Ο φον Σίλερ τον ακολούθησε απειλητικά. «Σε διατάζω να το κάνεις!»

«Παράτα με, τρελόγερε!» του φώναξε ο Ναχούτ κι επιχείρησε να σηκωθεί όρθιος, αλλά ο φον Σίλερ κατέβασε με δύναμη το χρυσό μαστίγιο στο πρόσωπό του. Το χτύπημα ήταν τόσο ξαφνικό και βίαιο που τον έριξε προς τα πίσω, του έσκισε το πάνω χέιλος κι έσπασε δυο από τα μπροστινά του δόντια.

«Είσαι τρελός!» ούρλιαξε ο Ναχούτ. «Σταμάτα...» Αλλά ο φον Σίλερ συνέχισε ν' ανεβοκατεβάζει το χέρι του και οι χρυσές ουρές του μαστιγίου ξέσκιζαν τη σάρκα στο πρόσωπο και στους ώμους του Ναχούτ.

«Θα σε σκοτώσω!» ούρλιαζε ο φον Σίλερ χτυπώντας σαν μανιακός. «Αν δε με υπακούσεις, θα σε σκοτώσω».

«Σταμάτα!» ικέτεψε κλαίγοντας ο Ναχούτ. «Μη! Σταμάτα, σε παρακαλώ. Θα το κάνω. Σταμάτα!»

Σύρθηκε μακριά από τον φον Σίλερ, έρποντας στο δάπεδο της σήραγγας ώπου βρέθηκε καθισμένος στο νερό ως τη μέση.

«Δώσε μου λίγο χρόνο να προετοιμαστώ», είπε παρακλητικά.

«Ξεκίνα τώρα!» φώναξε ο φον Σίλερ σείοντας απειλητικά το μαστίγιο. «Σίγουρα θα βρεις αέρα παγιδευμένο στο τούνελ. Θα περάσεις, θα φτάσεις στην άκρη. Φύγε!»

Ο Ναχούτ μάζεψε νερό στις χούφτες του και ξέπλυνε το πρόσωπό του από το αίμα που έτρεχε από τις βαθιές κοψιές στα μάγουλα και στα χείλη του. «Πρέπει να βγάλω τα ρούχα μου, τα παπούτσια μου», κλαψούριζε.

«Κάν' το εκεί που είσαι», τον διέταξε ο φον Σίλερ κουνώντας το μαστίγιο. Στο άλλο χέρι του κρατούσε την ολόχρυση ποιμενική ράβδο. Αρκούσε ένα δυνατό χτύπημα μ' αυτό το όπλο για να του σπάσει το κρανίο.

Βυθισμένος στο νερό ως τα γόνατα, ο Ναχούτ πιάστηκε από τον τοίχο, στάθηκε μια στο ένα πόδι και μια στο άλλο κι έβγαλε τα παπούτσια του. Ύστερα άρχισε να γδύνεται, αργά κι απρόθυμα, ώσπου απέμεινε μόνο με το εσώρουχό του. Οι ώμοι του ήταν αυλακωμένοι από τα χτυπήματα του φον Σίλερ και το αίμα κυλούσε αργά, σχηματίζοντας μικρά ρυάκια πάνω στην πλάτη του.

Είχε καταλάβει ότι έπρεπε να κοροϊδέψει το γέρο παράφρονα. Θα έκανε βουτιά, θα κολυμπούσε μια μικρή απόσταση πιασμένος από το τοίχωμα και μόλις θα άρχιζε να σώνεται η ανάσα του θα γύριζε πίσω.

«Φύγε!» του φώναξε ο φον Σίλερ. «Μη χάνεις χρόνο. Δεν πρόκειται να το αποφύγεις».

Ο Ναχούτ προχώρησε βαθύτερα στην κατηφορική σήραγγα, ώσπου το νερό τού έφτασε ως το στήθος. Εκεί στάθηκε μερικές στιγμές και πήρε κάμποσες βαθιές ανάσες. Τελικά, κράτησε την αναπνοή του κι έκανε τη βουτιά.

Ο φον Σίλερ έμεινε να τον περιμένει στην άκρη, με το βλέμμα του στυλωμένο στο μαύρο νερό, χωρίς να μπορεί να διακρίνει τίποτε. Στο φως της λάμπας, έβλεπε μόνο το αίμα του Ναχούτ να κηλιδώνει τη σκοτεινή επιφάνεια.

Ένα ολόκληρο λεπτό κύλησε αργά και ξαφνικά έγινε μια μεγάλη αναταραχή στο νερό, γύρω στα τρία μέτρα μπροστά. Ένα ανθρώπινο χέρι αναδύθηκε από τη μαύρη επιφάνεια, με την παλάμη ανοιχτή, τα δάχτυλα τεντωμένα σαν σε ικεσία και ύστερα βούλιαξε αργά και χάθηκε.

Ο φον Σίλερ τέντωσε το λαιμό του προς τα εμπρός. «Γκιουντάμπι!» φώναξε με θυμό. «Τι παιχνίδι μου παίζεις;»

Ακολούθησε καινούρια αναταραχή κάτω από το νερό και κάτι άστραψε στιγμιαία, σαν καθρέφτης, στο βάθος.

«Γκιουντάμπι!» ξαναφώναξε νευρικά ο φον Σίλερ.

Σαν απάντηση στο κάλεσμά του, το κεφάλι του Ναχούτ βγήκε στην επιφάνεια. Το δέρμα του ήταν σταχτοκίτρινο, το αίμα είχε στερέψει από το πρόσωπό του και το στόμα έμενε ορθάνοιχτο, σε μια ανατριχιαστική, βουβή κραυγή. Το νερό ολόγυρά του άρχισε ν' αναβράζει σαν να τον κύκλωνε από το βυθό ολόκληρο κοπάδι από μεγάλα ψάρια. Ενώ ο φον Σίλερ κοίταζε χωρίς να καταλαβαίνει τι συνέβαινε, κάτι μαύρες σιλουέτες αναδύθηκαν γύρω από το κεφάλι του Ναχούτ και η επιφάνεια του νερού πήρε ρόδινο χρώμα. Ο φον Σίλερ δε συνειδητοποίησε αμέσως ότι ήταν το αίμα του Ναχούτ.

Ύστερα είδε τις μακριές, ερπετοειδείς σιλουέτες να τινάζονται και να συστρέφονται κάτω από την επιφάνεια, γύρω από το κορμί του Ναχούτ, τσιμπολογώντας τις σάρκες του. Ο Ναχούτ σήκωσε πάλι το χέρι του, απλώνοντάς το ικετευτικά προς το μέρος του φον Σίλερ. Το μπράτσο του ήταν μισοφαγωμένο, γεμάτο ανοιχτές πληγές σε σχήμα μισοφέγγαρου, απ' όπου έλειπαν μεγάλα κομμάτια σάρκας.

Ο φον Σίλερ άφησε μια κραυγή τρόμου κι άρχισε να οπισθοχωρεί πανικόβλητος από το νερό. Τα μάτια του Ναχούτ, μαύρα, πελώρια, τον κατηγορούσαν βουβά που τον εγκατέλειπε. Από το ανοιχτό στόμα άρχισε να βγαίνει ένα μακρόσυρτο, στριγκό κλάμα σαν κρώξιμο, που δεν είχε τίποτα το ανθρώπινο.

Μπροστά στα μάτια του φον Σίλερ, μια από τις γιγάντιες τροπικές σμέρνες τίναξε το κεφάλι της έξω από την επιφάνεια του νερού και τα μικρά, σουβλερά δόντια άστραψαν στιγμιαία στο φως πριν κλείσει τα φονικά σαγόνια της πάνω στον τεντωμένο λαιμό του Ναχούτ. Ο Ναχούτ δεν έκανε καμιά προσπάθεια να ξεκολλήσει τη σμέρνα από το λαιμό του. Είχε ήδη παραιτηθεί από τη ζωή. Συνέχισε να κοιτάζει επίμονα τον φον Σίλερ, ενώ το σαρκοβόρο ερπετό, μια μάζα από γλοιώδεις, μαύρες κουλούρες, καταβρόχθιζε το λαιμό του.

Αργά, πολύ αργά, το κεφάλι του Ναχούτ βυθίστηκε ξανά και χάθηκε. Για κάμποση ώρα ακόμη συνεχίστηκε η αναταραχή κάτω από το νερό, ώσπου σταδιακά η επιφάνεια ηρέμησε ξανά κι έγινε λεία και ακύμαντη σαν πλάκα από μαύρο κρύσταλλο.

Ο φον Σίλερ στράφηκε κι άρχισε να τρέχει. Πέρασε την ανηφορική σήραγγα, πέρασε το πλατύσκαλο όπου η γεννήτρια βούιζε ακόμη σταθερά και συνέχισε να τρέχει σχεδόν στα τυφλά, με μόνη έγνοια ν' απομακρυνθεί όσο το δυνατό

περισσότερο από εκείνα τα διαβολικά νερά. Δεν ήξερε πού πήγαινε· απλώς ακολουθούσε όποιο διάδρομο έβρισκε μπροστά του. Φτάνοντας στην αρχή της κεντρικής κλιμακωτής σήραγγας του λαβυρίνθου, έπεσε με τα μούτρα στη γωνία του τοίχου. Το χτύπημα τον άφησε μισοαναίσθητο. Σωριάστηκε στο πέτρινο δάπεδο κι έμεινε πεσμένος εκεί, να παραμιλάει από τρόμο, ενώ στο μέτωπό του σχηματιζόταν ένα πελώριο, μπλαβί καρούμπαλο.

Μετά από αρκετή ώρα, κατάφερε να σταθεί ξανά στα πόδια του κι άρχισε ν' ανεβαίνει τα σκαλοπάτια. Ήταν σε πλήρη σύγχυση, χωρίς καμιά αίσθηση προσανατολισμού, με το μυαλό του ήδη σε παραλήρημα, ξετρελαμένος από τη φρίκη και τον τρόμο του θανάτου. Έπεσε πάλι και σύρθηκε με τα τέσσερα ως την πρώτη στροφή του λαβυρίνθου. Εκεί, σηκώθηκε πάλι στα πόδια του και συνέχισε παραπατώντας.

Δεν είδε καν το κλιμακωτό φρέαρ που κατέληγε στην αίθουσα-παγίδα με τους αμφορείς και το δηλητηριώδες αέριο. Το δάπεδο άνοιξε απλώς κάτω από τα πόδια του και βρέθηκε να κατρακυλάει στα πέτρινα σκαλοπάτια, χτυπώντας άσχημα στα πλευρά και στα πόδια του. Ύστερα βρέθηκε ξανά όρθιος, να διασχίζει τρεκλίζοντας την αίθουσα με τους αμφορείς, ν' ανεβαίνει το αντικρινό κλιμακωτό φρέαρ και να καταλήγει στη μακριά, ευρύχωρη στοά με τις τοιχογραφίες που οδηγούσε στο νεκροθάλαμο του Φαραώ Μαμώς.

Είχε διασχίσει τη μισή στοά, αναμαλλιασμένος, χτυπημένος παντού και μισότρελος, όταν τα φώτα λιγόστεψαν ξαφνικά κι έγιναν θαμπά και κίτρινα. Ύστερα οι λάμπες άναψαν πάλι κανονικά, καθώς η γεννήτρια ρουφούσε τις τελευταίες σταγόνες καυσίμου από το ντεπόζιτο. Ο φον Σίλερ σταμάτησε στο κέντρο της στοάς και κοίταξε απελπισμένος τις λάμπες στη θολωτή οροφή. Ήξερε τι θ' ακολουθούσε. Για μερικά δευτερόλεπτα τα φώτα συνέχισαν να καίνε λαμπερά και ύστερα λιγόστεψαν πάλι, ώσπου έσβησαν εντελώς.

Το σκοτάδι έπεσε πάνω του και τον τύλιξε σαν βαρύς, κατάρμαυρος μανδύας. Ήταν τόσο έντονο, τόσο απόλυτο, που έμοιαζε να έχει υπόσταση, βάρος και υφή. Μπορούσε να το γευτεί μέσα στο στόμα του καθώς εισχωρούσε βίαια στον οργανισμό του, απειλώντας να τον κατακλύσει από παντού.

Άρχισε πάλι να τρέχει στα τυφλά, τρελός, χωρίς καμιά αίσθηση προσανατολισμού. Συγκρούστηκε μετωπικά με κάποια πέτρα κι έπεσε κάτω, μισολιπόθυμος. Αισθάνθηκε αίμα να κυλάει ζεστό στο πρόσωπό του. Του κόπηκε η αναπνοή, ασφυκτιούσε. Τελικά κατάφερε να ρουφήξει αέρα με μικρές,

κοφτές ανάσες σαν λυγμούς. Έμεινε πεσμένος στο πλευρό του και κουλουριάστηκε σφιχτά, σαν έμβρυο στη μήτρα.

Μέσα στην απόγνωσή του, αναρωτήθηκε πόσο καιρό θα του έπαιρνε να πεθάνει και η καρδιά του βούλιαξε στην άβυσσο της απελπισίας. Ήξερε ότι θα περνούσαν μέρες, μπορεί και βδομάδες. Μετακινήθηκε λιγάκι, για να στριμωχτεί ακόμη πιο κοντά στην πέτρινη επιφάνεια με την οποία είχε συγκρουστεί. Στο απόλυτο σκοτάδι που βρισκόταν, δεν είχε τη δυνατότητα να διαπιστώσει ότι ήταν η πέτρινη σαρκοφάγος του Φαραώ Μαμώς. Έμεινε έτσι κουλουριασμένος, περιτριγυρισμένος από το νεκρικό θησαυρό ενός αρχαίου βασιλιά, περιμένοντας το δικό του αργό, αναπόφευκτο θάνατο.

Το μοναστήρι του Άγιου Φρουμέντιου ήταν έρημο. Οι μοναχοί είχαν ακούσει το τουφεκίδι και τους ήχους της μάχης ψηλά στο φαράγγι, είχαν μαζέψει τους θησαυρούς του ναού και είχαν φύγει.

Ο Νίκολας διέσχισε τρέχοντας το μακρόστενο έρημο περιστύλιο και κοντοστάθηκε να πάρει μια ανάσα στην κορυφή των σκαλοπατιών που κατέβαιναν μέχρι την επιφάνεια του Νείλου, στο παρεκκλήσι των Επιφανίων όπου είχε αποθηκεύσει τις βάρκες. Λαχανιασμένος από το τρέξιμο, έψαξε με το βλέμμα του τη μισοσκοτεινή έκταση κάτω, όπου το φως του ήλιου δεν έφτανε σχεδόν ποτέ και τα σύννεφα από τα σταγονίδια του νερού που τίνάζαν οι δυο καταρράχτες έκρυβαν εντελώς το βάθος της. Στάθηκε αδύνατο να διακρίνει αν η Ρόγίαν κι ο Σκαπανέας βρίσκονταν ήδη εκεί κάτω και τον περίμεναν ή αν είχαν συναντήσει προβλήματα στο μονοπάτι.

Έσιαξε το ματωμένο, πρόχειρο επίδεσμο γύρω από το πηγούνι του κι άρχισε να κατεβαίνει. Και τότε άκουσε τη φωνή της, μέσ' από την ασημιά ομίχλη στο βάθος, να φωνάζει τ' όνομά του. Δευτερόλεπτα αργότερα, την είδε ν' ανεβαίνει προς το μέρος του, τρέχοντας στα γλιστερά σκαλοπάτια που τα σκέπαζε πυκνή γλίνα.

«Νίκολας! Θεέ μου, σ' ευχαριστώ! Νόμισα πως δε θα ερχόσουν ποτέ». Θα είχε πέσει στην αγκαλιά του αν δεν έβλεπε τα αίματα και το βρόμικο επίδεσμο στο πηγούνι του. Κοκάλωσε ένα σκαλοπάτι πιο κάτω και τον κοίταξε έντρομη.

«Χριστός και Παναγία!» είπε ξέπνοα. «Νίκη, τι έπαθες;»

«Πιάστηκα στα χέρια με τον Τζέικ Χελμ. Δεν είναι τίποτα, μια γρατσουνιά, αλλά δεν είμαι για φίλημα, το παραδέχομαι», μουρμούρισε ο Νίκολας και προσπάθησε να χαμογελάσει παρά τον επίδεσμο. «Το φιλάκι θα μου το δώσεις αργότερα». Την αγκάλιασε από τους ώμους και σχεδόν τη σήκωσε στον αέρα καθώς την έστρεψε για να κατεβούν μαζί τα σκαλοπάτια.

«Πού είναι οι άλλοι;»

«Είναι όλοι εδώ», απάντησε η Ρόγιαν. «Ο Σκαπανέας κι ο Μεκ φουσκώνουν τις βάρκες και φορτώνουν τα κιβώτια».

«Η Τισέι;»

«Είναι ασφαλής».

Έφτασαν στο τέρμα και πάτησαν στη μικρή αποβάθρα κάτω από το παρεκκλήσι των Επιφανίων. Ο Νείλος είχε φουσκώσει γύρω στα τριάντα εκατοστά από την τελευταία φορά που είχε βρεθεί εκεί κάτω ο Νίκολας. Το ποτάμι κυλούσε θολό, λασπωμένο και θυμωμένο. Πίσω από τα σύννεφα των σταγονιδίων, μόλις που διακρινόταν σαν σκοτεινός όγκος ο απέναντι γκρεμός.

Οι πέντε βάρκες είχαν μεταφερθεί στην άκρη του νερού. Τέσσερις ήταν ήδη φουσκωμένες και η πέμπτη έπαιρνε σχήμα εκείνη τη στιγμή, καθώς ελευθερωνόταν ο συμπιεσμένος αέρας από τον κύλινδρο. Ο Μεκ κι ο Σκαπανέας φόρτωναν τα μεταλλικά κιβώτια στις έτοιμες βάρκες και τα έδεναν γερά κάτω από πράσινα νάιλον δίχτυα φορτώματος.

Ο Σκαπανέας σήκωσε το κεφάλι του και μόλις αντίκρισε τον Νίκολας, πήρε μια δήθεν έκπληκτη έκφραση. «Τι έπαθε το πιγούνι σου;»

«Θα σου πω κάποια μέρα», του υποσχέθηκε ο Νίκολας και στράφηκε ν' αγκαλιάσει τον Μεκ Νιμούρ.

«Σ' ευχαριστώ, που με περιμένες, παλιόφιλε», είπε ειλικρινά συγκινημένος. «Οι άντρες σου πολέμησαν γενναία». Έριξε μια ματιά στους πληγωμένους που κάθονταν αραδιασμένοι στα ριζά του γκρεμού. «Πόσους άντρες έχασες;»

«Έχω τρεις νεκρούς κι αυτούς τους έξι τραυματίες», αποκρίθηκε ο Μεκ. «Θα μπορούσε να ήταν πολύ χειρότερα».

«Και πάλι είναι σοβαρή απώλεια», είπε ο Νίκολας.

«Ακόμη κι ένας να χαθεί, είναι μεγάλη απώλεια», συμφώνησε βλοσυρά ο Μεκ.

«Πού είναι οι υπόλοιποι άντρες σου;»

«Εφυγαν για τα σύνορα. Κράτησα μόνο όσους χρειαζόμαστε για να κουμαντάρουμε τις βάρκες». Ο Μεκ έλυσε το

βρόμικο, ματωμένο επίδεσμο από το πιγούνι του Νίκολας. Η Ρόγιαν άφησε μια πνιχτή κραυγή βλέποντας την πληγή, αλλά ο Μεκ χαμογέλασε σκληρά.

«Φαίνεται σαν να σε δάγκωσε καρχαρίας».

«Ακριβώς αυτό έγινε», του απάντησε ο Νίκολας.

Ο Μεκ ανασήκωσε τους ώμους του. «Χρειάζεται τουλάχιστον δέκα ράμματα». Φώναξε σ' έναν από τους στρατιώτες να του φέρει το κιβώτιο με τα σύνεργα της ιατρικής.

«Λυπάμαι, αλλά δεν έχουμε αναισθητικό», είπε στον Νίκολας καθώς τον έβαζε να καθίσει. Άνοιξε το μπουκαλάκι με το αντισηπτικό και του έριξε κατευθείαν στην πληγή για να την απολυμάνει. Ο Νίκολας μούγκρισε από το δυνατό τσούξιμο.

«Τσούζει, ε;» είπε χαρωπά ο Μεκ. «Και πού να δεις όταν αρχίσω το ράψιμο!»

«Τέτοια καλοσύνη θα τη θυμάμαι όσο ζω», μουρμούρισε ο Νίκολας.

Ενώ του έραβε την πληγή, ο Μεκ μιλούσε σιγά, έτσι που να τον ακούει μόνο ο Νίκολας. «Ο Νόγκο έχει μεταφέρει τουλάχιστον ένα λόχο παρακάτω, στο ποτάμι. Οι ανιχνευτές μου μου είπαν ότι ο στρατός καλύπτει τα περάσματα κι από τις δυο όχθες».

«Δεν ξέρει όμως ότι εμείς θα κατεβούμε το ποτάμι με βάρκες, έτσι δεν είναι;» ρώτησε ο Νίκολας με σφιγμένα δόντια.

«Μου φαίνεται απίθανο. Αν και ξέρει πάρα πολλά για τις κινήσεις μας. Ίσως είχε κάποιον πληροφοριοδότη ανάμεσα στους εργάτες μας». Ο Μεκ έκανε μια παύση για να μπήξει τη βελόνα στο δέρμα του Νίκολας και συνέχισε: «Επιπλέον, ο Νόγκο έχει το ελικόπτερο. Θα μας εντοπίσει αμέσως έτσι και διαλυθούν τα σύννεφα».

«Το ποτάμι είναι ο μόνος δρόμος διαφυγής», είπε ο Νίκολας. «Ας προσευχηθούμε να παραμείνει ο ουρανός βαρύς και τα σύννεφα χαμηλά».

Όταν ο Μεκ έδωσε το τελευταίο ράμμα και τύλιξε το πιγούνι του Νίκολας με καθαρό, αποστειρωμένο επίδεσμο, ο Σκαπανάς είχε τελειώσει το φόρτωμα και της τελευταίας βάρκας.

Τέσσερις από τους άντρες του Μεκ κουβάλησαν την Τισέι με το φορείο ως τις βάρκες. Ο Μεκ τη βοήθησε να επιβιβαστεί και σιγουρεύτηκε ότι είχε κοντά της έναν από τους ιμάντες ασφαλείας. Τότε την άφησε κι έτρεξε να βοηθήσει και τους τραυματίες του να μπουν στις βάρκες. Τους δυο χρειάστηκε να τους κουβαλήσουν, αλλά οι υπόλοιποι ήταν σε θέση να περπατήσουν.

Αφού τέλειωσε κι αυτό, ο Μεκ πήγε κοντά στον Νίκο-
λας. «Βλέπω ότι βρήκες τον ασύρματό σου», είπε κοιτώντας
τη θήκη από φάιμπεργκλας που είχε κρεμάσει ο Νίκολας
στον ώμο του με το λουρί της.

«Χωρίς αυτόν θα την είχαμε πολύ άσχημα», απάντησε ο
Νίκολας χτυπώντας τρυφερά τη θήκη.

«Εγώ θ' αναλάβω καπετάνιος στη βάρκα που είναι η Τι-
σέι», πρότεινε ο Μεκ.

«Ωραία», συμφώνησε ο Νίκολας. «Η Ρόγιναν θα έρθει
μαζί μου στην πρώτη βάρκα».

«Καλύτερα να πάω εγώ μπροστά», είπε ο Μεκ.

«Τι ξέρεις εσύ από πλοήγηση σε ορμητικό ποτάμι;» δια-
φώνησε ο Νίκολας. «Εγώ έχω ξανακατεβεί τον Αμπάι με
βάρκα, το ξέχασες;»

«Αυτό έγινε πριν από είκοσι χρόνια», του θύμισε ο Μεκ.

«Τώρα είμαι ακόμα καλύτερος». Ο Νίκολας χαμογέλασε.
«Και πολύ πιο ώριμος. Μη διαφωνείς, Μεκ. Εσύ θα έρθεις
δεύτερος κι ο Σκαπανέας πίσω σου. Ποιοι από τους στρα-
τιώτες σου ξέρουν καλά το ποτάμι ώστε να κουμαντάρουν
τις άλλες δυο βάρκες;»

«Όλοι οι άντρες μου ξέρουν το ποτάμι», απάντησε ο Μεκ
κι άρχισε να δίνει διαταγές στους στρατιώτες του, που μοιρά-
στηκαν όλοι στις βάρκες όπως τους τοποθέτησε. Ο Νίκολας έ-
βαλε τη Ρόγιναν στην πρώτη βάρκα κι έπειτα βγήκε να βοηθή-
σει το πλήρωμά του να κατεβάσουν το πλεούμενο από τη βρα-
χώδη όχθη στο νερό. Αμέσως μόλις αυτό άρχισε να κυλάει στο
ρεύμα, οι άντρες σκαρφάλωσαν κι άρπαξαν τα κουπιά.

Με το που άρχισαν τους χειρισμούς οι κωπηλάτες, ο Νί-
κολας διαπίστωσε ότι ήταν πράγματι όλοι τους καλοί ναυτι-
κοί του ποταμού, όπως είχε καυχηθεί ο Μεκ. Το ελαφρύ,
φουσκωτό πλεούμενο μπήκε ομαλά στο ρεύμα κι άρχισε την
ορμητική κατεβασία στην κοίτη του Γαλάζιου Νείλου.

Οι Έιβον ήταν χωρητικότητας δεκαέξι ατόμων και το
φορτίο τους ήταν πολύ ελαφρύ. Τα κιβώτια των πυρομαχι-
κών, που περιείχαν αντικείμενα από το θησαυρό του τάφου,
ήταν μεν ογκώδη, αλλά όχι βαριά και σε καμιά βάρκα δεν ε-
πέβαιναν πάνω από δώδεκα άτομα. Όλες έπλεαν ψηλά στο
νερό και ήταν ευέλικτες στο χειρισμό.

Ο Νίκολας ήταν στο πηδάλιο στην άκρη της πλώρης, απ'
όπου είχε πανοραμική θέα μπροστά. Η Ρόγιναν είχε κουλου-
ριαστεί στα πόδια του, πιασμένη γερά από έναν από τους ι-
μάντες ασφαλείας, για να μην εμποδίζει τους κωπηλάτες.

Διέσχισαν τη μεγάλη πέτρινη λεκάνη των βράχων κάτω από τους δυο καταρράχτες κι ο Νίκολας ευθυγράμμισε την πλώρη με το στενό άνοιγμα απ' όπου το ποτάμι δραπετεύει προς τη δύση. Κοίταξε τον ουρανό και είδε ότι τα σύννεφα ήταν τόσο χαμηλά που δε φαίνονταν οι κορφές των γκρεμών.

«Φαίνεται πως η τύχη είναι με το μέρος μας», είπε στη Ρόγιν. «Ακόμη και με το ελικόπτερο δε θα μπορέσουν να μας βρουν με τέτοια συννεφιά».

Έπειτα κοίταξε πίσω, πάνω από την πρύμνη και είδε ότι οι υπόλοιπες βάρκες του μικρού στόλου ακολουθούσαν χωρίς προβλήματα. Είχαν ζωηρό φωσφορίζον κίτρινο χρώμα που ξεχώριζε ακόμα και μέσα στην καταχνιά και το μισόφωτο του φαραγγιού. Ο Νίκολας σήκωσε ψηλά το χέρι του με τη γροθιά σφιγμένη κι ο Μεκ του ανταπέδωσε το σινιάλο από τη δική του βάρκα, χαμογελώντας μέσα από τα πυκνά γένια του.

Το δυνατό ρεύμα τους άρπαξε και τους εκτίναξε μέσα από το πέραςμα, στη στενή, φιδογυριστή κοίτη του Νείλου. Οι άντρες σήκωσαν τα κουπιά από το νερό κι άφησαν το ποτάμι να τους πηγαίνει. Το μόνο που μπορούσαν να κάνουν τώρα ήταν να βοηθούν τον Νίκολας να πηδαλιουχεί τη βάρκα στα πιο επικίνδυνα περάσματα και πήραν θέσεις ετοιμότητας δίπλα στην κουπαστή.

Με τη φουσκονεριά, οι περισσότεροι βραχώδεις ύφαλοι της κοίτης είχαν σκεπαστεί από το νερό, αλλά η παρουσία τους σημαδευόταν καθαρά από το νερό που σχημάτιζε κυκλικούς κυματισμούς ή άφριζε ολόγυρά τους. Το νερό είχε σκεπάσει τις όχθες κι έφτανε ως ψηλά στα βράχια της χαράδρας. Αν ανατρεπόταν μια από τις βάρκες ή έπεφτε κάποιος από τους επιβάτες στο ποτάμι, σ' αυτό το κομμάτι της κοίτης, δεν υπήρχε κανένα σημείο να αράξουν προσωρινά για να μαζέψουν επιζώντες.

Ο Νίκολας στεκόταν όρθιος και κοίταζε πάντα μπροστά. Έπρεπε να επιλέγει προκαταβολικά την πορεία της βάρκας και πάνω σ' αυτή την πορεία να κάνει τις απαραίτητες μανούβρες. Ήταν καθαρά ζήτημα ικανότητας να καταλάβει το ποτάμι και να μαντέψει τις ιδιαιτερότητές του. Εκτός φόρμας καθώς ήταν, ένιωσε εκείνο τον ενοχλητικό, απαίσιο κόμπο του φόβου να του φράζει το λαιμό όταν η βάρκα μπήκε στην πρώτη απότομη κατεβασία του ποταμού. Την πήραν κάνοντας βουτιά στ' αφρισμένα πράσινα νερά, αλλά ο Νίκολας κατάφερε να κρατάει σταθερά την πλώρη πάνω από την επιφάνεια με γρήγορες, ανάλαφρες κινήσεις του πηδαλίου

κι έφτασαν ομαλά στο τέρμα, με τις υπόλοιπες βάρκες ν' ακολουθούν χωρίς καμιά δυσκολία.

«Ήταν παιχνιδάκι!» είπε γελώντας η Ρόγιαν.

«Μην το λες! Θα μας ακούσει ο Διάβολος», τη μάλωσε ο Νίκολας κι ετοιμάστηκε για το μπάσιμο στην επόμενη ορμητική κατεβασιά της κοίτης, που έμοιαζε να έρχεται καταπάνω τους με ιλιγγιώδη ταχύτητα.

Κατηύθυνε τη βάρκα προς το άνοιγμα που δημιουργούσαν δυο συστάδες βράχων και περνώντας ανάμεσά τους σαν σφαίρα, βρέθηκαν στην κορυφή της νεροσυρμής. Ήταν ήδη στα μισά της κατεβασιάς όταν ο Νίκολας είδε το ψηλό, στάσιμο κύμα που δημιουργούσε το ποτάμι υπερπηδώντας μια μεγάλη υψομετρική διαφορά της κοίτης, που δεν αρκούσε όμως για να σχηματίσει καταρράχτη. Προσπάθησε να κοντράρει με το κουπί και να κατευθύνει τη βάρκα προς τα πλάγια για να το παρακάμψει, αλλά ήταν αργά. Το ρεύμα του ποταμού αποδεικνυόταν ανίκητο.

Όπως πηδάει το άλογο ένα φράχτη πάνω στον καλπασμό του, τινάχτηκαν πάνω από το στάσιμο κύμα και ύστερα, μ' ένα δυνατό κλυδωνισμό που τους ανακάτωσε τα σωθικά, έπεσαν κατακόρυφα από την άλλη πλευρά, μέσα στη βαθιά, κοίλη επιφάνεια του κύματος. Η λαστιχένια βάρκα διπλώθηκε στα δύο και η πλώρη άγγιξε σχεδόν την πρύμνη σ' αυτή τη βουτιά του θανάτου.

Οι άντρες του πληρώματος έπεσαν ο ένας πάνω στον άλλο κι ο Νίκολας θα είχε εκσφενδονιστεί σίγουρα αν δεν προλάβαινε να σκύψει και να κρατηθεί γερά από το πηδάλιο. Η Ρόγιαν ξάπλωσε στο πάτωμα της βάρκας κρατώντας με όλη της τη δύναμη τη χειρολαβή, καθώς, λόγω της ελαστικότητας του υλικού και της πλευστότητας, η βάρκα τινάχτηκε ψηλά στον αέρα, ξαναπαίρνοντας το κανονικό σχήμα της, μετεωρίστηκε στιγμιαία και τελικά ξανάπεσε απότομα στο νερό χωρίς να ανατραπεί.

Ένας από το πλήρωμα έπεσε στο ποτάμι και παράδερνε στο ρεύμα, που τον παρέσυρε με την ίδια ταχύτητα που έτρεχε και η βάρκα. Ευτυχώς, δεν ήταν μακριά τους κι έτσι κατάφερε να πιαστεί από τα απλωμένα χέρια των συντρόφων του, που τον τράβηξαν και τον ανέβασαν ξανά στη βάρκα. Το φορτίο είχε μετατοπιστεί λιγάκι και τα κιβώτια είχαν μισοπέσει, αλλά το δίχτυ τα είχε συγκρατήσει τελικά κι έτσι δε χάθηκε ούτε ένα.

«Γιατί το έκανες αυτό;» έβαλε τις φωνές η Ρόγιαν στον Νίκολας. «Πάνω που είχα αρχίσει να σ' εμπιστεύομαι».

«Μια δοκιμή έκανα!» της απάντησε ο Νίκολας στον ίδιο τόνο. «Ήθελα να δω πόσο σκληρό καρύδι είσαι, τελικά».

«Είμαι δειλή, το παραδέχομαι. Δε χρειάζεται να ξαναδοκιμάσεις».

Κοιτώντας πίσω, ο Νίκολας είδε τη βάρκα του Μεκ να διπλώνει στη μέση κάτω από το κύμα, ακριβώς όπως είχε κάνει και η δική τους λίγο πριν, αλλά η επόμενη είχε προειδοποιηθεί έγκαιρα για τον κίνδυνο κι ο Σκαπανέας, που την οδηγούσε, πέρασε την κατεβασία από τα πλάγια, χωρίς περιπέτειες.

Ο Νίκολας στράφηκε πάλι μπροστά κι έγινε ένα με το ποτάμι. Ολόκληρος ο κόσμος συμπυκνώθηκε γι' αυτόν στη λωρίδα του νερού που κυλούσε ανάμεσα στους πανύψηλους γκρεμούς του κάτω φαραγγιού και στη μάχη που έδινε για να τη διασχίσει με τη βάρκα του.

Μια ώρα αργότερα, ξανάκανε λάθος στον υπολογισμό του, υποτίμησε την κατεβασία και η βάρκα λίγο έλειψε ν' ανατραπεί. Δυο από το πλήρωμα έπεσαν στο νερό. Με μερικές μανούβρες κατάφεραν να μαζέψουν τον έναν, αλλά ο δεύτερος χτύπησε σ' ένα βράχο πριν προλάβουν να τον πιάσουν. Βούλιαξε και δεν ξαναφάνηκε. Κανένας δε μίλησε γι' αυτόν ούτε τον θρήνησε, γιατί η μοναδική έγνοια όλων ήταν το πώς θα έμεναν οι ίδιοι ζωντανοί.

Κάποια στιγμή, μέσα στο βουητό του ποταμού και τα αφρισμένα νερά που τους κατέβρεχαν από παντού, η Ρόγيان φώναξε στον Νίκολας: «Το ελικόπτερο! Τ' ακούς;»

Ο Νίκολας σήκωσε το κεφάλι προς τα βαριά γκρίζα σύννεφα που σκέπαζαν τις κορυφές των γκρεμών κι αφουγκράστηκε. Μετά από κάμποσα δευτερόλεπτα, το αυτί του έπιασε το αχνό βουητό της μηχανής και το χαρακτηριστικό κροτάλισμα της έλικας.

«Είναι πάνω από το σύννεφο!» απάντησε στη Ρόγيان, σφουγγίζοντας από τα μάτια του τη βροχή και τα νερά του ποταμού. «Αποκλείεται να μας δουν μ' αυτές τις συνθήκες».

Η συννεφιά έφερε πιο γρήγορα τη νύχτα. Καθώς άρχιζε να πυκνώνει το σκοτάδι, άλλη μια επικίνδυνη κατεβασία παρουσιάστηκε απροειδοποίητα μπροστά τους και λίγο έλειψε να τους αφανίσει. Τη μια στιγμή έπλεαν γρήγορα και ομαλά σ' ένα στρωτό κομμάτι της κοίτης και την επόμενη το νερό εξαφανίστηκε κάτω από τη βάρκα και βρέθηκαν να κάνουν τούμπες στον αέρα. Η πτώση έμοιαζε ατέλειωτη, ενώ δεν ξεπερνούσε τα οχτώ μέτρα. Βάρκες κι επιβάτες έγιναν σωστό κουβάρι και κατέληξαν να στριφογυρίζουν αργά στη λίμνη κάτω

από τον καταρράχτη, όπου το ποτάμι συγκέντρωνε τις δυνάμεις του για την επόμενη ορμητική κατεβασιά του.

Μια από τις βάρκες είχε ανατραπεί κι επέπλεε ανάποδα. Στις υπόλοιπες βάρκες τα πληρώματα ανασυγκροτήθηκαν και, με τα κουπιά, διέσχιζαν τη λίμνη για να μαζέψουν επιζώντες, κουπιά και άλλα εφόδια που επέπλεαν στο νερό. Χρειάστηκαν οι συνδυασμένες προσπάθειες όλων σχεδόν των αντρών για να μπορέσουν να γυρίσουν τη βάρκα που είχε ανατραπεί και είχε σκοτεινιάσει πια εντελώς όταν τα κατάφεραν.

«Μετρήστε τα κιβώτια!» φώναξε ο Νίκολας. «Πόσα χάσαμε;»

Δεν πίστευε στην τύχη του όταν ο Σκαπανέας του έδωσε την απάντηση. «Και τα έντεκα στη βάρκα! Όλα σώα και αβλαβή!» Τα δίχτυα είχαν κρατήσει καλά και το φορτίο ήταν απόλυτα εντάξει. Τα πληρώματα όμως είχαν εξαντληθεί από την ταλαιπωρία και όλοι, άντρες και γυναίκες, ήταν κατάκοποι κι έτρεμαν από το κρύο. Κάθε προσπάθεια να συνεχίσουν στα σκοτεινά θα ήταν σωστή απόπειρα αυτοκτονίας. Ο Νίκολας κοίταξε τον Μεκ στην απέναντι βάρκα και κούνησε το κεφάλι του.

«Εκεί κάτω, τα νερά είναι σχεδόν στάσιμα», είπε ο Μεκ δείχνοντας ένα σημείο στα ριζά του γκρεμού, προς την άκρη της λίμνης. «Ίσως βρούμε κάποιο σημείο να δέσουμε για τη νύχτα».

Από μια ρωγμή του κάθετου βράχου φύτρωνε ένα καχεκτικό αλλά γερά ριζωμένο δεντράκι. Έδεσαν όλες τις βάρκες μεταξύ τους, τη μια πίσω από την άλλη, παράλληλα με τον γκρεμό. Εκεί τακτοποιήθηκαν για να περάσουν τη νύχτα. Κανονικό φαγητό δεν υπήρχε φυσικά και βολεύτηκαν με κονσέρβες, χρησιμοποιώντας για πιρούνια τις ξιφολόγχες τους.

Ο Μεκ πέρασε στη βάρκα του Νίκολας για να του μιλήσει ιδιαιτέρως. «Έκανα ονομαστικό προσκλητήριο. Χάσαμε άλλον έναν όταν πέσαμε από τον καταρράχτη. Τώρα πια αποκλείεται να τον βρούμε».

«Δεν τα πάω και τόσο καλά», παραδέχτηκε ο Νίκολας. «Ίσως θα ήταν καλύτερα να οδηγήσεις εσύ αύριο».

Ο Μεκ του έσφιξε ενθαρρυντικά τον ώμο. «Δεν έφταιγες εσύ. Κανένας δε θα τα κατάφερνε καλύτερα, πίστεψέ με».

«Πόσο έχουμε κατεβεί;» τον ρώτησε ο Νίκολας. «Και πόσο θέλουμε ακόμη ως τα σύνορα;»

«Αδύνατο να σου πω με ακρίβεια. Υπολογίζω ότι έχουμε κάνει το μισό δρόμο κι ότι θα φτάσουμε στα σύνορα κάποια στιγμή αύριο, μετά το μεσημέρι».

Έμειναν για λίγο σιωπηλοί και ύστερα ο Μεκ ρώτησε: «Πόσες του μηνός έχουμε σήμερα; Έχω χάσει τις μέρες».

«Κι εγώ το ίδιο». Ο Νίκολας έφερε το ρολόι που φορούσε στον καρπό του μπροστά στα μάτια του για να διαβάσει τα φωσφορίζοντα ψηφία που έδειχναν την ημερομηνία. «Θεέ μου! Είναι ήδη τριάντα Μαρτίου».

«Το αεροπλάνο που θα σας παραλάβει θα βρίσκεται στον εγκαταλειμμένο αεροδιάδρομο του Ροζέιρες μεθαύριο», είπε ο Μεκ.

«Την πρώτη Απριλίου», επιβεβαίωσε ο Νίκολας. «Θα τα καταφέρουμε;»

«Εσύ να μου πεις», απάντησε ο Μεκ μ' ένα χαμόγελο που δεν είχε ίχνος χιούμορ. «Τι πιθανότητες υπάρχουν ν' αργήσει στο ραντεβού ο χοντρός φίλος σου;»

«Ο Τζάνι είναι σπαθί· δεν αργεί ποτέ», είπε ο Νίκολας. Έμειναν πάλι αμίλητοι για λίγο και ύστερα ο Νίκολας ρώτησε τον Μεκ: «Τι θέλεις να κάνουμε με το μερίδιό σου από τα λάφυρα όταν φτάσουμε στο Ροζέιρες;» Ο Νίκολας κλότσησε ένα από τα κιβώτια. «Θα τα πάρεις μαζί σου;»

«Αφού σας παραλάβει ο χοντρός φίλος σου με το αεροπλάνο του, εμείς θα πρέπει να το σκάσουμε από τον Νόγκο που θα μας καταδιώκει. Δε θέλω να κουβαλάω παραπανίσιο βάρος. Πάρε μαζί σου και το δικό μου μερίδιο. Πούλησέ το για λογαριασμό μου. Χρειάζομαι τα χρήματα για να συνεχίσω τον αγώνα».

«Μ' εμπιστεύεσαι;»

«Είσαι φίλος μου».

«Τους φίλους μπορείς να εξαπατήσεις πιο εύκολα —δεν το περιμένουν», είπε ο Νίκολας κι ο Μεκ του έριξε μια γροθιά στον ώμο και γέλασε.

«Πέσε για ύπνο, Νίκολας. Μας περιμένει δύσκολη μέρα αύριο». Ο Μεκ σηκώθηκε όρθιος πάνω στη βάρκα που λικνιζόταν απαλά καθώς την έσπρωχνε το ρεύμα. «Καληνύχτα, παλιόφιλε», είπε και πέρασε στη δική του βάρκα, όπου τον περίμενε η Τισέι.

Ο Νίκολας στήριξε την πλάτη του στη λαστιχένια κουπαστή της βάρκας και πήρε τη Ρόγιαν στην αγκαλιά του. Καθισμένη ανάμεσα στα γόνατά του, η Ρόγιαν ακούμπησε το κεφάλι της στο στήθος του και φώλιασε εκεί, τρέμοντας μέσα στα μουσκεμένα ρούχα της.

Μετά από λίγο, οι ανατριχίλες σταμάτησαν. «Είσαι πολύ καλή θερμοφόρα», μουρμούρισε νυσταγμένα.

«Να ένας λόγος να με κρατήσεις κοντά σου μόνιμα», είπε ο Νίκολας χαϊδεύοντας τα υγρά μαλλιά της. Η Ρόγιν δεν του απάντησε. Στριμώχτηκε πιο κοντά του, βολεύτηκε καλύτερα και, σχεδόν αμέσως, η ανάσα της έγινε αργή και ρυθμική καθώς την πήρε ο ύπνος από την κούραση.

Μόλο που κρύωνε, τα ράμματα στο πιγούνι του τον έκαιγαν, ένιωθε πιασμένος σ' όλο του το κορμί και οι παλάμες του είχαν κάνει φουσκάλες από την ολοήμερη πάλη με το πηδάλιο, ο Νίκολας δεν μπόρεσε να κοιμηθεί τόσο εύκολα όσο η Ρόγιν. Τώρα που η προοπτική να φτάσουν στο Ροζέιρες και στο ραντεβού τους με τον Τζάνι έμοιαζε να γίνεται πραγματικότητα, άρχισαν να τον απασχολούν άλλα προβλήματα, πιο περίπλοκα από την κατάβαση του ποταμού και τη μάχη που ίσως αναγκάζονταν να δώσουν με τις δυνάμεις του Νόγκο. Ο Νόγκο και το ποτάμι ήταν εχθροί που τους αναγνώριζε και ήξερε πώς να τους πολεμήσει· υπήρχε όμως και κάτι πιο δύσκολο, που σύντομα θ' αναγκαζόταν να αντιμετωπίσει.

Η Ρόγιν σάλεψε μέσα στην αγκαλιά του και μουρμούρισε κάτι που ο Νίκολας δεν μπόρεσε να καταλάβει. Έβλεπε όνειρο και παραμιλούσε στον ύπνο της.

Ο Νίκολας τη μετακίνησε ελαφρά για να είναι πιο βολικά. Τα βλέφαρά του βάρυναν και είχε αρχίσει ν' αποκοιμιέται, όταν η Ρόγιν ξανάρχισε να παραμιλάει, αρκετά καθαρά αυτή τη φορά: «Με συγχωρείς, Νίκι... Μη με μισήσεις... Δεν μπορούσα να σ' αφήσω να...» Τα υπόλοιπα λόγια της έγιναν ένα ακατάληπτο μουρμουρητό από το οποίο ο Νίκολας δεν έβγαλε κανένα νόημα.

Είχε ξαγρυπνήσει πια για τα καλά, γιατί το παραμιλητό της Ρόγιν φούντωσε το δυσοίωνο προαίσθημα και τις υποψίες του. Την υπόλοιπη νύχτα κοιμόταν ανά διαστήματα και τον ύπνο του τάραζαν όνειρα τόσο δυσάρεστα, όσο θα πρέπει να ήταν και της Ρόγιν.

Στο βαθύ σκοτάδι πριν από την αυγή, ο Νίκολας σκούνησε μαλακά τη Ρόγιν για να την ξυπνήσει. Εκείνη σάλεψε κι άνοιξε αργά κι απρόθυμα τα μάτια της.

Έφαγαν τ' απομεινάρια από τις κονσέρβες της περασμένης νύχτας και με το πρώτο αχνό φως της μέρας, που τους επέτρεπε ίσα ίσα να διακρίνουν την επιφάνεια του νερού και

τα εμπόδια στην κοίτη, έλυσαν τις βάρκες και ξαναμπήκαν στο ρεύμα. Η πάλη με το ποτάμι ξανάρχισε, το ίδιο δύσκολη κι εξαντλητική.

Το στρώμα της συννεφιάς που τους είχε καλύψει την προηγούμενη μέρα εξακολουθούσε να κρύβει τον ουρανό και κατά διαστήματα ξεσπούσαν δυνατά μπουρίνια που τους μούσκευαν ως το κόκαλο. Συνέχισαν όλο το πρωί χωρίς ανάπαυλα και ύστερα, αργά αλλά σταθερά, η επιθετικότητα του ποταμού άρχισε να μειώνεται. Το ρεύμα δεν ήταν πια τόσο γρήγορο και ταραγμένο και οι όχθες έγιναν πιο ομαλές, με αισθητά λιγότερα βράχια.

Ήταν νωρίς το απόγευμα και η συννεφιά παρέμενε βαριά, όπως το πρωί, όταν μπήκαν σε μια λωρίδα του ποταμού όπου τα νερά κυλούσαν ανάμεσα σε μια σειρά από μικρούς γκρεμούς και βραχώδεις ύφαλους, για να καταλήξουν σε άλλη μια απότομη κατεβασία με μικρούς, συνεχόμενους καταρράχτες. Ο Νίκολας μάλλον είχε τελειοποιήσει πια την τεχνική του, γιατί πέρασαν εύκολα κι ανώδυνα, χωρίς την παραμικρή αβάρια.

«Νομίζω ότι το χειρότερο το περάσαμε», είπε στη Ρόγιν που καθόταν δίπλα του. «Η κλίση της κοίτης είναι αισθητά μικρότερη και οι κατεβασιές πιο ομαλές. Πιστεύω ότι αρχίζουμε να πλησιάζουμε τις πεδιάδες του Σουδάν».

«Πόσο θέλουμε ακόμη ως το Ροζέιρες;»

«Δεν ξέρω, αλλά τα σύνορα δεν πρέπει να είναι μακριά».

Ο Νίκολας κι ο Μεκ φρόντιζαν να κρατάνε μικρές αποστάσεις ανάμεσα στις βάρκες, ώστε οι εντολές που δίνονταν από μπροστά να μεταφέρονται εύκολα από πλεούμενο σε πλεούμενο και ο στολίσκος τους να βρίσκεται συνεχώς υπό έλεγχο.

Ο Νίκολας κατηύθυνε τη βάρκα προς τα βαθιά νερά, στην εξωτερική καμπύλη μιας φαρδιάς κορδέλας του ποταμού που απλωνόταν μπροστά τους, και μόλις πήραν τη στροφή, είδε ότι η κοίτη εκτεινόταν ομαλά μπροστά τους, χωρίς καθόλου ξέρες ή νεροσυρμές. Χαλάρωσε και στράφηκε προς τη Ρόγιν χαμογελώντας.

«Τι θα έλεγες για ένα δείπνο στο Ντόρτσεστερ Γκριλ την Κυριακή; Έχουν το καλύτερο ροσπίφ του Λονδίνου».

Του φάνηκε πως είδε μια σκιά θλίψης να θαμπώνει φευγαλέα τα μάτια της πριν του χαρίσει ένα πλατύ, χαρούμενο χαμόγελο. «Περίφημη ιδέα!» ήταν η απάντησή της.

«Και μετά θα γυρίσουμε σπίτι, θα κουλουριαστούμε στα ξεστά μπροστά στο αναμμένο τζάκι και θα δούμε *Το Παιχνίδι της Ημέρας* —ή θα κάνουμε δικό μας παιχνίδι».

«Είσαι αγροίκος», απάντησε γελώντας η Ρόγαν, «αλλά η ιδέα με βάζει σε μεγάλο πειρασμό».

Ο Νίκολας ήταν έτοιμος να σκύψει να τη φιλήσει, έστω και μόνο για να την κάνει να κοκκινίσει, όταν είδε ξαφνικά μπροστά του νερά αφρισμένα σε διάφορα σημεία της κοίτης, σημάδι ότι υπήρχαν κι άλλες ξέρες που έπρεπε ν' αποφύγουν. Δευτερόλεπτα αργότερα, άκουσε ριπές πολυβόλων· το γνώριμο, χαρακτηριστικό κροτάλισμα σοβιετικών RPD.

Ο Νίκολας έπεσε πάνω στη Ρόγαν, καλύπτοντάς τη με το κορμί του, και ταυτόχρονα άκουσε τη βροντερή φωνή του Μεκ να διατάζει από τη βάρκα που ακολουθούσε:

«Ανταποδώστε πυρά!»

Οι άντρες παράτησαν τα κουπιά κι άρπαξαν τα όπλα. Πυροβολούσαν προς την εσωτερική καμπύλη της στροφής του ποταμού, απ' όπου δέχονταν την επίθεση.

Οι επιτιθέμενοι ήταν καλά κρυμμένοι πίσω από τα βράχια και την πυκνή, θαμνώδη βλάστηση, οπότε δεν έδιναν συγκεκριμένο στόχο. Σ' αυτού του είδους την ενέδρα, είναι πολύ σημαντικό για τους αμυνόμενους να ανταποδίδουν με πυκνά πυρά, γιατί μ' αυτό τον τρόπο ο εχθρός αναγκάζεται να μένει καλυμμένος και δυσκολεύεται στο στόχο.

Μια σφαίρα διαπέρασε την επιφανειακή στρώση του νάιλον της βάρκας και συνέχισε την πορεία της περνώντας ξυστά από το κεφάλι της Ρόγαν, για να χτυπήσει τελικά ένα από τα μεταλλικά κιβώτια και να εξοστρακιστεί. Τα πλευρά του σκάφους δεν πρόσφεραν καμιά προστασία στη βροχή των πυρών που τους χτυπούσε. Ένας από το πλήρωμα του Νίκολας χτυπήθηκε στο κεφάλι. Η σφαίρα έκοψε όλο το πάνω μέρος του κρανίου του σαν να ήταν τσόφλι αβγού κι ο άτυχος στρατιώτης τινάχτηκε έξω από τη βάρκα, στο νερό. Η Ρόγαν ούρλιαξε, από φρίκη περισσότερο παρά από τρόμο, ενώ ο Νίκολας άρπαξε το αυτόματο που είχε πέσει από τα χέρια του νεκρού κι άδειασε το γεμιστήρα, στοχεύοντας γενικά προς την όχθη και σαρώνοντας τους θάμνους με απανωτές τριπλές ριπές.

Η βάρκα συνέχιζε να κατεβαίνει με ταχύτητα το ποτάμι, στριφογυρνώντας ανεξέλεγκτη στο ρεύμα αφού δεν κρατούσε κανείς το πηδάλιο για να της δίνει κατεύθυνση. Τους πήρε λιγότερο από ένα λεπτό να περάσουν την περιοχή της ε-

νέδρας και να βρεθούν σχετικά ασφαλείς, πίσω από την επόμενη κορδέλα του ποταμού.

Ο Νίκολας πέταξε το αυτόματο και φώναξε στον Μεκ που ακολουθούσε: «Είστε εντάξει;»

«Χτυπήθηκε ένας!» απάντησε ο Μεκ. «Δεν τα καταφέραμε άσχημα».

Όλες οι βάρκες έδωσαν την αναφορά τους: συνολικά, μέτρησαν ένα νεκρό και τρεις τραυματίες. Κανένας από τους χτυπημένους δεν ήταν σοβαρά και, μόλο που όλες οι βάρκες είχαν τρυπηθεί από σφαίρες, οι καρίνες τους ήταν κατασκευασμένες από υδατοστεγή τμήματα κι έτσι επέπλεαν όλες κανονικά, χωρίς κανένα πρόβλημα.

Ο Μεκ έφερε τη βάρκα του δίπλα στη βάρκα του Νίκολας για να μπορέσουν να μιλήσουν καλύτερα. «Πάνω που άρχιζα να πιστεύω ότι είχαμε ξεγλιστρήσει κάτω από τη μύτη του Νόγκο», είπε.

«Αυτή τη φορά ξεφύγαμε εύκολα», αποκρίθηκε ο Νίκολας. «Μάλλον τους αιφνιδιάσαμε. Δεν περίμεναν να εμφανιστούμε από το ποτάμι».

«Τώρα όμως δεν έχουμε άλλες εκπλήξεις για τον Νόγκο. Να είσαι σίγουρος ότι στέλνουν ήδη σήμα με τον ασύρματο. Ο Νόγκο θα ξέρει πού ακριβώς είμαστε και πού κατευθυνόμαστε». Ο Μεκ έκανε μια παύση για να κοιτάξει τον ουρανό. «Ας ελπίσουμε να κρατήσει η βαριά συννεφιά».

«Πόσο απέχουμε από τα σουδανικά σύνορα;»

«Δεν είμαι σίγουρος, αλλά δεν πρέπει να θέλουμε πάνω από δυο ώρες».

«Έχει φυλάκια;» ρώτησε ο Νίκολας.

«Όχι. Δεν υπάρχει ψυχή. Μόνο έρημοι θαμνότοποι και στις δυο όχθες».

«Ας ευχηθούμε να παραμείνουν έρημοι», μουρμούρισε ο Νίκολας.

Μισή ώρα μετά την ενέδρα, άκουσαν πάλι το ελικόπτερο. Πετούσε πάνω από τα σύννεφα και δε φαινόταν, αλλά από την κατεύθυνση του ήχου ήταν φανερό ότι κατέβαινε το ποτάμι. Είκοσι λεπτά αργότερα το άκουσαν πάλι, να έρχεται από την αντίθετη κατεύθυνση, κι αργότερα ξαναπέταξε προς τα κάτω, πάντα αθέατο, πάνω από τα σύννεφα.

«Τι διάβολο κάνει ο Νόγκο;» φώναξε ο Μεκ στον Νίκολας. «Μοιάζει σαν να περιπολεί το ποτάμι, αλλά δεν μπορεί να κατεβεί χαμηλότερα από τα σύννεφα».

«Εγώ υποψιάζομαι ότι μεταφέρει στρατιώτες χαμηλά στο ποτάμι, για να μας κόψει το δρόμο. Τώρα ξέρει ότι κινούμα-

στε με βάρκες κι επίσης ξέρει πού κατευθυνόμαστε. Ο Νόγκο δεν είναι απ' αυτούς που υπολογίζουν τα διεθνή σύνορα. Θα μπει στο έδαφος του Σουδάν. Ίσως έχει μαντέψει ότι τραβάμε για το Ροζέιρες. Είναι ο κοντινότερος αφύλακτος αεροδιάδρομος κοντά στο ποτάμι. Θα μας περιμένει εκεί, όταν θα βγούμε στη στεριά».

Ο Μεκ έφερε πιο κοντά τη βάρκα του, πέταξε ένα σκοινί και την έδεσε δίπλα στη βάρκα του Νίκολας, ώστε να πλέουν παράλληλα και να μπορούν να μιλάνε χωρίς να ουρλιάζουν για ν' ακουστούν.

«Τα πράγματα είναι πολύ σκούρα, Νίκολας. Θα πέσουμε κατευθείαν στο στόμα του λύκου. Τι προτείνεις εσύ;»

Ο Νίκολας το σκέφτηκε για κάμποση ώρα. «Αναγνωρίζεις την περιοχή;» ρώτησε τελικά. «Ξέρεις σε ποιο κομμάτι του ποταμού πλέουμε και πού ακριβώς βρισκόμαστε σε σχέση με τα σύνορα;»

Ο Μεκ έγνεψε αρνητικά. «Πάντα φροντίζουμε να μένουμε μακριά από το ποτάμι όταν περνάμε τα σύνορα. Θ' αναγνωρίσω όμως τον παλιό ζαχαρόμυλο στο Ροζέιρες όταν πλησιάσουμε εκεί. Είναι γύρω στα ένεντε χιλιόμετρα πάνω από τον εγκαταλειμμένο αεροδιάδρομο».

«Είναι έρημος ο μύλος;» ρώτησε ο Νίκολας.

«Ναι· εγκαταλειμμένος σχεδόν από την αρχή του πολέμου, εδώ και είκοσι χρόνια».

«Με τέτοια συννεφιά, σε καμιά ώρα το πολύ θα έχει σκοτεινιάσει», είπε ο Νίκολας. «Το ποτάμι είναι πιο ομαλό τώρα και ελάχιστα επικίνδυνο. Ας διακινδυνεύσουμε να συνεχίσουμε με το σκοτάδι. Ο Νόγκο δε θα το περιμένει. Ίσως καταφέρουμε να ξεγλιστρήσουμε και πάλι».

«Αυτό είναι ό,τι καλύτερο έχεις να προτείνεις;» ρώτησε ο Μεκ κι άφησε ένα κοφτό, σκληρό γέλιο. «Είναι σαν να μου λες: Κλείσε τα μάτια και κάνε την προσευχή σου».

«Να πάρει ο διάβολος, Μεκ! Αν ήξερα πού ακριβώς βρισκόμαστε και τι ώρα θα εμφανιστεί αύριο ο Τζάνι, θα μπορούσα να οργανώσω ένα σχέδιο. Μέχρι να συμβεί αυτό, αυτοσχεδιάζουμε».

Τα νεύρα όλων ήταν τεντωμένα καθώς συνέχιζαν τη ριψοκίνδυνη πορεία στο μισόφωτο του πρόωρου δειλινού, κάτω από το βαρύ, συννεφιασμένο ουρανό. Ακόμη κι όταν σκοτείνιασε για τα καλά, οι άντρες έμειναν με το δάχτυλο στη σκανδάλη, καλύπτοντας και τις δυο όχθες, έτοιμοι ν' ανταποδώσουν αυτομάτως τα πυρά έτσι και δέχονταν καινούρια επίθεση.

«Πρέπει να έχουμε περάσει τα σύνορα εδώ και μια ώρα», είπε ο Μεκ στον Νικόλας. «Ο παλιός ζαχαρόμυλος θα φανεί όπου να 'ναι».

«Πώς θα τον δεις στο σκοτάδι;»

«Υπάρχουν ακόμα στην όχθη τα χαλάσματα της παλιάς, πέτρινης προβλήτας όπου οι βάρκες φόρτωναν τη ζάχαρη για να την κατεβάσουν στο Χαρτούμ».

Η νύχτα που έπεσε ξαφνικά έφερε στον Νικόλας μια αίσθηση ανακούφισης. Ήταν σκοτάδι πίσσα στις όχθες και ήταν σχεδόν αδύνατο να τους διακρίνουν τα εχθρικά μάτια. Αμέσως έδесαν τις βάρκες τη μια πίσω από την άλλη, μην τύχει και χωριστούν και χαθούν στο σκοτάδι, κι άφησαν το ρεύμα του ποταμού να τους κατεβάζει αθόρυβα, κρατώντας σταθερή πορεία τόσο κοντά στη δεξιά όχθη, που εξόκειλαν κάνα δυο φορές και χρειάστηκε να σπρώξουν οι άντρες με τα κουπιά για να ξαναφέρουν τη βάρκα σε βαθύτερα νερά.

Οι πέτρινες προβλήτες της αποβάθρας εμφανίστηκαν τόσο ξαφνικά μπροστά τους, που η βάρκα του Νικόλας χτύπησε πάνω στην πρώτη πριν εκείνος προλάβει να στρίψει το πηδάλιο να την αποφύγει. Το πλήρωμα, όμως, ήταν σε πλήρη ετοιμότητα. Οι άντρες πήδηξαν στο νερό, που τους έφτανε ως το στήθος, και τράβηξαν τις βάρκες στην όχθη. Ο Μεκ με είκοσι από τους στρατιώτες του διασκορπίστηκαν αμέσως στους εγκαταλειμμένους αγρούς, με τα πυκνά, ψηλά ζαχαροκάλαμα κατά μήκος της όχθης, για να περικυκλώσουν την περιοχή και να εμποδίσουν πιθανή αιφνιδιαστική επίθεση του Νόγκο.

Ακολούθησε αρκετό σούσουρο, που ο Νικόλας έκρινε επικίνδυνο για την ασφάλειά τους, μέχρι να μεταφερθούν οι τραυματίες στην όχθη και να ξεφορτωθούν τα μεταλλικά κιβώτια από τις βάρκες. Ο Νικόλας κουβάλησε τη Ρόγιν στην πλάτη του, την άφησε στη στεριά κι επέστρεψε για να κουβαλήσει και την Τισέι, που στο μεταξύ είχε συνέλθει αρκετά από την περιπέτειά της. Κατάφερε να σταθεί όρθια στη βάρκα, χωρίς βοήθεια, και σκαρφάλωσε μόνη της στην πλάτη του Νικόλας για να τη μεταφέρει στην όχθη.

Μόλις έφτασαν, ο Νικόλας λύγισε τα γόνατά του για να γλιστρήσει η Τισέι και να πατήσει στα πόδια της. «Πώς αισθάνεσαι;» τη ρώτησε με ενδιαφέρον.

«Είμαι καλά τώρα. Σ' ευχαριστώ για τη μεταφορά».

Ο Νικόλας τη στήριξε κρατώντας την από το μπράτσο και της είπε χαμηλόφωνα: «Δε βρήκα ευκαιρία να σε ρωτήσω νωρίτερα. Τι έγινε με το μήνυμα της Ρόγιν; Τηλεφώνη-

σες από το Ντέμπρα Μαριάμ εκεί που σου ζήτησε; Πήρες απάντηση;»

«Ναι, φυσικά», αποκρίθηκε ανυποψίαστη η Τισέι. «Μετάφερα το μήνυμά της στον Μουσάντ, στην αιγυπτιακή πρεσβεία. Δε σου το είπε η Ρόγιαν;»

Ο Νίκολας μόρφασε σαν να είχε δεχτεί γροθιά στο στομάχι, αλλά κατάφερε να χαμογελάσει στην Τισέι και να δώσει στη φωνή του ανάλαφρο τόνο. «Θα το ξέχασε, μέσα στις τόσες φασαρίες. Δεν ήταν και πολύ σημαντικό, έτσι κι αλλιώς. Πάντως σ' ευχαριστώ, Τισέι».

Εκείνη τη στιγμή ο Μεκ ξετρύπωσε από τις καλαμιές και πλησίασε με γοργό βήμα, μιλώντας ψιθυριστά, αλλά άγρια στους άντρες του: «Τι σαματάς είναι αυτός; Ο Νόγκο θα μας ακούσει από χιλιόμετρα μακριά». Και ανέλαβε αμέσως να οργανώσει την αποβίβαση.

Αφού μεταφέρθηκαν όλα τα κιβώτια στην όχθη, οι άντρες τράβηξαν τις βάρκες μέσα στις καλαμιές και ξεβίδωσαν τις βαλβίδες για το ξεφούσκωμα. Αφού έφυγε ο αέρας, τις σκέπασαν με πεσμένα ζαχαροκάλαμα για να τις κρύψουν. Δουλεύοντας πάντα στο σκοτάδι, μοιράστηκαν το φορτίο μεταξύ τους. Ο Σκαπανέας πήρε από ένα μεταλλικό κιβώτιο κάτω από κάθε μασχάλη. Ο Νίκολας κρέμασε το ραδιοασύρματο στον έναν ώμο και το σακιδιό του στον άλλο και ισορρόπησε στο κεφάλι του το κιβώτιο που περιείχε τη χρυσή νεκρική μάσκα του Φαραώ και το *ουσαμπτί* του Τάιτα.

Ο Μεκ έστειλε ανιχνευτές μπροστά να ελέγχουν την περιοχή ως τον αεροδιάδρομο, ώστε να είναι σίγουρος ότι δε θα έπεφταν σε ενέδρα. Ύστερα μπήκε επικεφαλής και οι υπόλοιποι τον ακολούθησαν σε φάλαγγα κατ' άνδρα στο δύσβατο μονοπάτι μέσα στην πυκνή, πανύψηλη βλάστηση. Πριν διανύσουν το πρώτο χιλιόμετρο, ο ουρανός καθάρισε από τα σύννεφα και πρόβαλε ένα λιανό, μισό φεγγάρι που το αχνό φως του αρκούσε για να διακρίνουν καθαρά την ψηλή καμινάδα του ζαχαρόμυλου στην απόσταση.

Όμως, ακόμη και με το φως του φεγγαριού, η πορεία τους ήταν αργή και δύσκολη κι αναγκάζονταν συνεχώς να κάνουν μεγάλες στάσεις για να τους προλαβαίνουν οι τραυματιοφορείς. Όταν έφτασαν επιτέλους στον αεροδιάδρομο, ήταν περασμένες τρεις μετά τα μεσάνυχτα και το φεγγάρι είχε πια βασιλέψει. Στοιβαξαν τα κιβώτια κάτω από τη συστάδα με τις ακακίες, εκεί όπου είχαν αποθηκεύσει άλλοτε τις πλατφόρμες με τα υλικά για την κατασκευή του φράγμα-

τος και τον κίτρινο φορτωτή, πριν κάνει ο Τζάνι τις ρίψεις με τα αλεξίπτωτα.

Μόλο που ήταν όλοι εξαντλημένοι από την ταλαιπωρία, ο Μεκ όρισε αμέσως σκοπιές γύρω από τον πρόχειρο καταυλισμό τους. Οι δυο γυναίκες ανέλαβαν να φροντίσουν τους τραυματίες, δουλεύοντας στο φως μιας μικρής φωτιάς που την κάλυψαν από παντού για να μη φαίνεται.

Ο Σκαπανέας άναψε έναν ηλεκτρικό φακό που οι μπαταρίες του δούλευαν ακόμη και καλύπτοντας τη φωτεινή δέσμη με την παλάμη του, φώτισε όσο χρειαζόταν για να στήσει ο Νίκολας το ραδιοσύρματο και την κεραία. Η ανακούφιση του Νίκολας ήταν απερίγραπτη όταν διαπίστωσε ότι η ειδική πλαστική θήκη είχε προστατέψει το μηχάνημα από τις βουτιές στο Νείλο και η λειτουργία του ήταν τέλεια. Το ρύθμισε στα βραχέα και το πρώτο πράγμα που έπιασε ήταν η πρωινή διαφημιστική εκπομπή του Ράδιο Ναϊρόμπι.

Τραγουδούσε η Ιβόν Τσακατσάκα. Του άρεσε η φωνή της και το στυλ του τραγουδιού κι ευχαρίστως θα συνέχιζε να την ακούει, αλλά έσβησε γρήγορα το μηχάνημα για να μην ξοδεύει άσκοπα τις μπαταρίες. Ήσυχος πλέον ότι ο ασύρματος λειτουργούσε, ακούμπησε την πλάτη του στον κορμό μιας ακακίας και προσπάθησε να κοιμηθεί τις λίγες ώρες που απέμεναν ως το χάραμα. Όμως δεν μπόρεσε να τον πάρει ο ύπνος —τόσο δυνατή ήταν η αίσθηση της προδοσίας, η πίκρα κι ο θυμός του.

Ο Τούμα Νόγκο χάζευε το πελώριο πύρινο κεφάλι του ήλιου που αναδυόταν από την επιφάνεια του Νείλου μπροστά τους. Πετούσαν με κατεύθυνση ανατολική, μόλις λίγα μέτρα πάνω από το νερό, για να μην τους πιάσουν τα σουδανικά στρατιωτικά ραντάρ. Ο Νόγκο ήξερε ότι υπήρχε στο Χαρτούμ ένας σταθμός που το ραντάρ του θα μπορούσε να τους εντοπίσει ακόμη και σε τόσο μεγάλη ακτίνα, κι επειδή οι σχέσεις με τους Σουδανούς ήταν τεταμένες αυτό τον καιρό, η αντίδρασή τους θα ήταν άμεση και πολύ βίαιη έτσι κι ανακάλυπταν την παραβίαση των συνόρων.

Ο Νόγκο ένιωθε μπερδεμένος κι ανησυχούσε για το μέλλον του. Μετά την πανωλεθρία στο ρήγμα του Νταντέρα, όλα τού πήγαιναν στραβά. Είχε χάσει τους συμμάχους και

προστάτες του. Μέχρι τότε, δεν είχε αντιληφθεί πόσο πολύ είχε βασιστεί στον Χελμ και στον φον Σίλερ. Τώρα είχε απομείνει μόνος του και είχε ήδη κάνει πολλά, σοβαρά λάθη.

Παρ' όλα αυτά, όμως, ο Νόγκο ήταν αποφασισμένος να καταδιώξει τους φυγάδες και να τους εξολοθρεύσει, έστω και διακινδυνεύοντας να δώσει τη μάχη στο έδαφος του Σουδάν. Την τελευταία βδομάδα κρυφακούγοντας κάποιες από τις συζητήσεις του φον Σίλερ με τον Αιγύπτιο, είχε αρχίσει να υποσιάζεται ότι ο Χάρπερ κι ο Μεκ Νιμούρ είχαν στην κατοχή τους έναν αμύθητης αξίας θησαυρό. Η δική του περιορισμένη φαντασία δεν αρκούσε να εκτιμήσει απόλυτα την αξία του θησαυρού, αλλά είχε ακούσει τους άλλους να μιλάνε για δεκάδες εκατομμύρια δολάρια. Για τον Νόγκο, ακόμη κι ένα εκατομμύριο δολάρια ήταν ποσόν που δυσκολευόταν να συλλάβει ο νους του. Είχε όμως μια αόριστη ιδέα για το τι μπορεί να εκπροσωπούσε σε υλικά αγαθά, πόσα πράγματα, γυναίκες και πολυτέλειες μπορούσε να του εξασφαλίσει.

Με τον ίδιο αργό τρόπο είχε αρχίσει ν' αντιλαμβάνεται πως, τώρα που ο Χελμ κι ο φον Σίλερ ήταν νεκροί, ο θησαυρός θα μπορούσε να γίνει μόνο δικός του. Δεν υπήρχε πια κανένα άλλο εμπόδιο, εκτός από ένα τσούρμο φυγάδες *σούφτα* που τους οδηγούσε ο Μεκ Νιμούρ με τον Εγγλέζο. Κι αυτός είχε στη διάθεσή του το στρατό και το ελικόπτερο για να τους κυνηγήσει.

Αν κατάφερνε να εντοπίσει τους φυγάδες, ήταν σίγουρος ότι θα τους διέλυε. Δεν έπρεπε να μείνει ούτε ένας ζωντανός, ούτε ένας μάρτυρας που θα μπορούσε να διαδώσει το μυστικό στην Αντίς Αμπέμπα. Κι όταν ο Μεκ, ο Εγγλέζος και η ακολουθία τους θα είχαν βγει από τη μέση, θα ήταν σωστό παιχνιδάκι για τον Νόγκο να βγάλει κρυφά το θησαυρό από τη χώρα με το ελικόπτερο. Στο Ναϊρόμπι, αλλά και στο Χαρτούμ, υπήρχαν κάποιοι με τους οποίους είχε συνεργαστεί στο παρελθόν: τους είχε πουλήσει λαθραίο ελεφαντόδοντο και χασίσι. Αυτοί θα ήξεραν πώς να διοχετεύσουν το θησαυρό στην αγορά, αν και ήταν επικίνδυνοι άνθρωποι και οι δυο κι έπρεπε να είναι προσεκτικός μαζί τους. Ο Νόγκο είχε ήδη αποφασίσει να μην εμπιστευτεί τα πάντα σε έναν, ώστε, αν τύχαινε να τον ρίξει κάποιος απ' αυτούς, να μην τα χάσει όλα.

Το μυαλό του ξεστράτισε σε άλλο μονοπάτι κι άρχισε να φαντάζεται τον εαυτό του με αμύθητα πλούτη και να λογαριάζει τι θα μπορούσε ν' αποκτήσει. Θα είχε ακριβά ρούχα

και σπίτια και αυτοκίνητα. Θ' αγόραζε γη, κοπάδια, γυναίκες, πολλές γυναίκες, λευκές και μαύρες, όσες γυναίκες τραβούσε η όρεξή του, καινούρια κάθε μέρα, για όλη την υπόλοιπη ζωή του... Ο Νόγκο διέκοψε απότομα το μεθυστικό όνειρο κι επέστρεψε στην πραγματικότητα. Πρώτα έπρεπε να βρει τους φυγάδες και να τους σκοτώσει.

Δεν είχε υποψιαστεί ότι ο Χάρπερ κι ο Μεκ Νιμούρ είχαν φουσκωτές βάρκες κρυμμένες κάπου κοντά στο μοναστήρι. Ο Χανσίτ δεν τον είχε πληροφορήσει γι' αυτές. Όλα τα σχέδια που είχαν κάνει αφορούσαν τον αποκλεισμό του χερσαίου δρόμου προς τα σουδανικά σύνορα. Με εντολή του Χελμ, είχαν στήσει σταθμό ανεφοδιασμού καυσίμων κοντά στο σημείο όπου περίμεναν ότι θα περνούσε τα σύνορα ο Μεκ Νιμούρ. Αν δεν υπήρχε αυτός ο σταθμός ν' ανεφοδιάζεται το ελικόπτερο, ο Νόγκο θα είχε αναγκαστεί να εγκαταλείψει από ώρες την καταδίωξη.

Είχε τοποθετήσει τους άντρες του σε στρατηγικά σημεία, κατά μήκος της όχθης του ποταμού προς τα δυτικά, αλλά δεν του είχε περάσει από το μυαλό να φρουρήσει το ίδιο το ποτάμι. Εντελώς τυχαία, μια από τις περιπόλους ήταν σε τέτοια θέση που είδε τις κίτρινες βάρκες να κατεβαίνουν τον Αμπάι. Αλλά και πάλι, δεν τις είχαν δει αρκετά έγκαιρα ώστε να προλάβουν να στήσουν κανονική ενέδρα και το μόνο που κατάφεραν ήταν να τις πυροβολήσουν καθώς περνούσαν από μπροστά τους, τρέχοντας με το ορμητικό ρεύμα του ποταμού. Οι βάρκες τούς είχαν ξεφύγει χωρίς σοβαρές ζημιές —τουλάχιστον χωρίς απώλειες τέτοιες που να τις εμπόδισουν να συνεχίσουν το δρόμο τους.

Αμέσως μετά, ο επικεφαλής της περιπόλου είχε ειδοποιήσει με τον ασύρματο τον Νόγκο για τη σύγκρουση κι αυτός άρχισε στη στιγμή να μεταφέρει δυνάμεις στο ποτάμι, κοντά στα σύνορα. Δυστυχώς, το ελικόπτερο χωρούσε μόνο έξι στρατιώτες τη φορά και η διαδικασία ήταν χρονοβόρα. Ο Νόγκο κατάφερε να μεταφέρει μόνο εξήντα από τους άντρες του πριν πέσει το σκοτάδι.

Όλη νύχτα τον έτρωγε η έγνοια μήπως περάσουν οι βάρκες και δεν τις δουν. Με το που χάραξε, το ελικόπτερο απογειώθηκε. Ευτυχώς, ο ουρανός είχε καθαρίσει από τα χαμηλά σύννεφα κι έτσι μπορούσαν να πετάνε πάνω από το νερό, αναζητώντας τα ίχνη των φυγάδων.

Με αφετηρία τα σύνορα, πρώτα χτένισαν τον ποταμό από τη μεριά της Αιθιοπίας, ως το σημείο όπου είχε επιτεθεί στις βάρκες η περίπολος την προηγούμενη μέρα. Δε βρήκαν

ούτε ίχνος κι ο Νόγκο διέταξε τον πιλότο να γυρίσει πίσω, να περάσει τα σύνορα και να συνεχίσει να κατεβαίνει το ποτάμι στο έδαφος του Σουδάν. Αλλά όταν είχαν πια εισχωρήσει στο ξένο έδαφος γύρω στα εξήντα ναυτικά μίλια κατά μήκος του Νείλου, ο πιλότος επαναστάτησε. Παρά το Τοκάρεφ που του κόλλησε ο Νόγκο στον κρόταφο, απειλώντας να τον σκοτώσει αν δε συνέχιζε, ο πιλότος έκανε στροφή εκατόν ογδόντα μοιρών στον αέρα κι άρχισε ν' ακολουθεί το ποτάμι προς την Αιθιοπία.

Ο Νόγκο το πήρε πλέον απόφαση ότι είχε νικηθεί. Βλοσυρός κι αμίλητος στο μπροστινό κάθισμα του ελικοπτέρου, δίπλα στον ατίθασο πιλότο, πάσχιζε να μαντέψει πού μπορεί να είχαν πάει οι φυγάδες. Είδε την ψηλή καμινάδα του ζαχαρόμυλου, στο Ροζέιρες, να υψώνεται στον πρωινό ουρανό κι απέμεινε να την κοιτάζει συνοφρυωμένος. Είχαν ξαναπεράσει από το μύλο λίγη ώρα πριν, κατεβαίνοντας το ποτάμι.

«Στρίψε προς τη βορινή όχθη», διέταξε τον πιλότο κι εκείνος του έριξε ένα βλέμμα όλο δυσπιστία πριν υπακούσει.

Πέρασαν ακριβώς πάνω από το κτίριο, πετώντας χαμηλότερα από την κορυφή της καμινάδας. Η στέγη του εργοστασίου είχε καταρρεύσει και τα παράθυρα ήταν μεγάλες τρύπες σε σχήμα παραλληλόγραμμου πάνω στους μισογκρεμισμένους τοίχους. Οι βραστήρες, καθώς και όλα τα μηχανήματα, είχαν μεταφερθεί εδώ και είκοσι χρόνια και το εσωτερικό του κτιρίου ήταν εντελώς άδειο. Ο πιλότος ακινητοποίησε το ελικόπτερο στον αέρα για να μπορέσει ο Νόγκο να εξετάσει με την ησυχία του το κτίριο. Δεν υπήρχε πουθενά μέρος να κρυφτεί κανείς.

«Τίποτα», είπε ο Νόγκο κουνώντας το κεφάλι του. «Τους χάσαμε. Συνέχισε προς το ποτάμι».

Ο πιλότος σήκωσε το σκάφος κάνοντας ελαφριά στροφή κι άρχισαν ν' απομακρύνονται κερδίζοντας ύψος. Ο Νόγκο βρέθηκε να κοιτάζει τους εγκαταλειμμένους αγρούς με τα πελώρια ζαχαροκάλαμα που πλαισίωναν το ποτάμι, όταν ξαφνικά το μάτι του έπιασε φευγαλέα κάτι κίτρινο ανάμεσα στις πυκνές καλαμιές.

«Στάσου!» φώναξε στον πιλότο. «Κάτι είναι εκεί κάτω. Γύρνα πίσω!»

Το ελικόπτερο γύρισε, σταμάτησε στον αέρα πάνω από το χωράφι κι ο Νόγκο άρχισε να δείχνει το έδαφος σαν μαγνητικός. «Εκεί! Εκεί! Κατέβασέ με αμέσως!»

Μόλις τα πέδιλα του ελικοπτέρου πάτησαν στη γη, οι έξι πάνοπλοι στρατιώτες πήδηξαν από την πίσω καμπίνα κι έτρε-

ξαν να τοποθετηθούν σε θέσεις άμυνας. Ο Νόγκο κατέβηκε από την καμπίνα πλοήγησης κι έτρεξε κατευθείαν στο χωράφι με τα ζαχαροκάλαμα. Έφτασε μόνο μια ματιά· οι κίτρινες βάρκες ήταν εκεί, ξεφούσκωτες, διπλωμένες και σκεπασμένες πρόχειρα με φύλλα και ξερές καλαμιές. Ολόγυρά τους το έδαφος ήταν κυριολεκτικά σκαμμένο από πατήματα ποδιών, ίχνη από στρατιωτικά άρβυλα που απομακρύνονταν από το ποτάμι μέσα στα χωράφια. Οι άντρες που είχαν αφήσει αυτά τα ίχνη πρέπει να ήταν βαριά φορτωμένοι, γιατί τα παπούτσια τους είχαν βουλιάξει βαθιά στο μαλακό, υγρό έδαφος.

Ο Νόγκο έτρεξε πίσω στο ελικόπτερο κι έχωσε το κεφάλι του στην ανοιχτή πόρτα της καμπίνας. «Υπάρχει αεροδιάδρομος εδώ γύρω;» φώναξε στον πιλότο.

Εκείνος έγενεψε αρνητικά. «Οι χάρτες δε δείχνουν τίποτα».

«Πρέπει να υπάρχει. Ο ζαχαρόμυλος πρέπει να είχε κοντά αεροδρόμιο».

«Αν υπήρχε, θα έχει καταργηθεί εδώ και χρόνια».

«Θα αβρούμε», δήλωσε ο Νόγκο. «Θ' ακολουθήσουμε τα βήματα του Μεκ Νιμούρ». Αμέσως σοβαρεύτηκε απότομα. «Πρέπει να μεταφέρουμε κι άλλους άντρες. Αν κρίνω από τα ίχνη, ο Μεκ Νιμούρ έχει τουλάχιστον πενήντα σούφτα μαζί του».

Ο Νόγκο άφησε τους έξι στρατιώτες του στο ζαχαρόμυλο και ξαναπέταξε πίσω, στα σύνορα, με το ελικόπτερο για να μεταφέρει το πρώτο φορτίο ενισχύσεων.

Μπιγκ Ντόλι! Έλα, Μπιγκ Ντόλι! Εδώ Φαραώ. Με λαμβάνεις;» Ο Νίκολας πραγματοποίησε την πρώτη κλήση με τον ασύρματο μια ώρα πριν από το χάραμα.

«Ξέροντας πώς δουλεύει το μυαλό του Τζάνι, είμαι σίγουρος ότι έχει κανονίσει να κάνει την πτήση του ερχομού νύχτα και να φτάσει εδώ όταν θα έχει αρκετό φως όσο να διακρίνει την πίστα και να προσγειωθεί».

«Αν έρθει ο χοντρός», παρατήρησε ο Μεκ Νιμούρ.

«Θα έρθει», δήλωσε με σιγουριά ο Νίκολας. «Ο Τζάνι δε μ' έχει εγκαταλείψει ποτέ». Έπιασε το μικρόφωνο και κάλεσε ξανά. «Μπιγκ Ντόλι! Έλα, Μπιγκ Ντόλι!»

Το μόνο που ακουγόταν ήταν παράσιτα κι ο Νίκολας έβαλε το μικρόφωνο στη θέση του. Συνέχισε να καλεί ανά

δεκαπέντε λεπτά, ενώ περίμεναν στο σκοτάδι, κουλουριασμένοι γύρω από τον ασύρματο, κάτω από τις ακακίες.

Ξαφνικά η Ρόγιαν έκανε να σηκωθεί όρθια. «Έρχεται!» είπε με φωνή όλο έξαψη. «Ακούω τις μηχανές της Μπιγκ Ντόλι!»

Ο Νίκολας έστησε αυτί. «Δεν είναι ο θόρυβος του Χέρκιουλες», είπε ανήσυχος. Στράφηκε προς το νότο, προς τη μεριά του ποταμού. «Επιπλέον, έρχεται από την αντίθετη κατεύθυνση».

«Έχεις δίκιο», συμφώνησε ο Μεκ. «Είναι μονοκινητήριο και δεν είναι αεροπλάνο. Ακούγεται έλικα».

«Το ελικόπτερο του Πήγασου!» είπε οργισμένος ο Νίκολας. «Μας καταδιώκουν πάλι».

Ενώ αφουγκράζονταν, ο θόρυβος της έλικας μειώθηκε κι έσβησε σταδιακά. Ο Νίκολας αναθάρρησε. «Μας έχουν χάσει. Αποκλείεται να εντόπισαν τις βάρκες στο χωράφι».

Τρύπωσαν πάλι κάτω από τις ακακίες κι ο Νίκολας κάλεσε ξανά με τον ασύρματο τον Τζάνι, αλλά δεν πήρε απάντηση.

Είκοσι λεπτά αργότερα άκουσαν το ελικόπτερο να επιστρέφει κι αφουγκράστηκαν πάλι, θορυβημένοι.

«Ξανάφυγε», είπε ο Νίκολας μετά από λίγο, αλλά ένα εικοσάλεπτο αργότερα το άκουσαν και πάλι.

«Κάτι σκαρώνει ο Νόγκο», είπε νευρικά ο Μεκ.

«Τι φοβάσαι;» τον ρώτησε ο Νίκολας, επηρεασμένος από τη φανερή ανησυχία του φίλου του. Όταν ο Μεκ ανησυχούσε, πάντα υπήρχε σοβαρός λόγος.

«Δεν ξέρω, Νίκολας. Ίσως ο Νόγκο εντόπισε τις βάρκες και μεταφέρει ενισχύσεις πριν μας επιτεθεί». Ο Μεκ βγήκε από τα δέντρα, έστησε αυτί για κάμποση ώρα κι επέστρεψε εκεί που ήταν ο Νίκολας, σκυμμένος μπροστά στον ασύρματο.

«Συνέχισε να καλείς», του είπε. «Θα κάνω ένα γύρο να σιγουρευτώ ότι οι άντρες μου είναι έτοιμοι ν' αποκρούσουν τον Νόγκο αν μας επιτεθεί».

Το ελικόπτερο συνέχισε ν' ανεβοκατεβαίνει το Νείλο σε κανονικά χρονικά διαστήματα τις επόμενες τρεις ώρες, αλλά επειδή δε συνέβαινε τίποτε άλλο απ' αυτό, ο Νίκολας ηρέμησε και δε σήκωνε καν το βλέμμα του από τον ασύρματο κάθε φορά που άκουγε το μακρινό θόρυβο της έλικας. Ξαφνικά, ο ασύρματος έτριξε κι ο Νίκολας τινάχτηκε αλαφιασμένος στο αναπάντεχο άκουσμα της φωνής.

«Φαραώ! Εδώ Μπιγκ Ντόλι. Με λαμβάνεις;»

Ο Νίκολας τραύλιζε κυριολεκτικά από τη χαρά του όταν απάντησε: «Εδώ Φαραώ. Πες μου γλυκά λογάκια, Μπιγκ Ντόλι».

«Φτάνω κοντά σου σε ενενήντα λεπτά», ακούστηκε η φωνή του Τζάνι με τη χαρακτηριστική προφορά.

«Σε περιμένουμε με αγωνία!» τον διαβεβαίωσε θερμά ο Νίκολας.

Κρέμασε το μικρόφωνο στη θέση του και στράφηκε στις δυο γυναίκες μ' ένα λαμπερό χαμόγελο. «Ο Τζάνι είναι στο δρόμο. Θα φτάσει...» Σώπασε απότομα και το χαμόγελό του έγινε μορφασμός δυσφορίας. Από τη μεριά του ποταμού είχε ακουστεί το αναμφισβήτητο κροτάλισμα της ριπής ενός ΑΚ-47, που το ακολούθησε, δευτερόλεπτα αργότερα, η έκρηξη μιας χειροβομβίδας.

«Να πάρει και να σηκώσει!» βλαστήμησε ο Νίκολας. «Ήταν πολύ ωραίο για να κρατήσει πολύ. Ο Νόγκο μας έφτασε τελικά».

Έπιασε πάλι το μικρόφωνο. «Μπιγκ Ντόλι! Εδώ Φαραώ. Οι κακοί εμφανίστηκαν στη σκηνή. Η εξαγωγή θα είναι δύσκολη, να το ξέρεις».

«Κρατήσου από την κορόνα σου, Φαραώ!» απάντησε η φωνή του Τζάνι. «Ερχομαι!»

Στο επόμενο μισάωρο, οι ήχοι της μάχης από τη μεριά του ποταμού πύκνωναν και δυνάμωναν συνεχώς, ώσπου το κροτάλισμα των αυτόματων πυρών έγινε σχεδόν συνεχές κι ακουγόταν πια από την πέρα άκρη του αεροδιαδρόμου. Ήταν προφανές ότι οι άντρες του Μεκ υποχωρούσαν κάτω από την πίεση της επίθεσης του Νόγκο. Και σαν να μην έφτανε αυτό, ανά είκοσι λεπτά ακουγόταν και το ελικόπτερο που επέστρεφε, μεταφέροντας κι άλλους στρατιώτες για να ενισχύσουν την επίθεση.

Ο Νίκολας κι ο Σκαπανέας ήταν οι μόνοι μάχιμοι άντρες που είχαν μείνει κάτω από το σύδεντρο, γιατί όλοι οι υπόλοιποι είχαν πάει να κρατήσουν άμυνα στην περιφέρεια του αεροδιαδρόμου. Οι δυο τους μετέφεραν τα κιβώτια των πυρομαχικών στην άκρη του σύδεντρου, απ' όπου θα μπορούσαν να φορτωθούν γρήγορα μόλις προσγειωνόταν το Χέρκιουλες.

Ο Νίκολας ταξινόμησε το φορτίο διαβάζοντας το περιεχόμενο των κιβωτίων από τις σημειώσεις που είχε κάνει η Ρόγαν στο καπάκι του καθενός. Το κιβώτιο με τη χρυσή νεκρική μάσκα και το *ουσαμπτί* του Τάιτα θα φορτωνόταν πρώτο πρώτο και θ' ακολουθούσαν οι τρεις κορόνες: η γαλάζια πολεμική κορόνα, η Νεμές και η λευκή και κόκκινη κορόνα των

ενωμένων βασιλείων της Άνω και Κάτω Αιγύπτου. Η αξία αυτών των τριών κιβωτίων, κατά πάσα πιθανότητα, ξεπερνούσε την αξία ολόκληρου του υπόλοιπου θησαυρού.

Μόλις τακτοποιήθηκε το φορτίο, ο Νίκολας πήγε κοντά στους τραυματίες και μίλησε με τον καθένα ξεχωριστά. Πρώτα τους ευχαρίστησε για τη βοήθεια και την αυτοθυσία τους και ύστερα προσφέρθηκε να τους πάρει μαζί του με το αεροπλάνο, ώστε να τους παρασχεθεί σωστή ιατρική βοήθεια. Και υποσχέθηκε στον καθένα τους ότι αν αποδέχονταν την προσφορά του, θα φρόντιζε να τους ξαναστείλει πίσω στην Αιθιοπία μόλις θα γίνονταν καλά.

Εφτά από τους άντρες —όσοι ήταν πιο ελαφρά τραυματισμένοι και ικανοί να περπατήσουν— αρνήθηκαν ν' αφήσουν τον Μεκ Νιμούρ. Η αφοσίωσή τους ήταν ένα συγκινητικό δείγμα του πόσο εκτιμούσαν κι αγαπούσαν τον αρχηγό τους. Οι υπόλοιποι δέχτηκαν απρόθυμα να φύγουν, αλλά μόνο αφού επενέβη και η Τισέι, προσθέτοντας και τις δικές της διαβεβαιώσεις σ' αυτές του Νίκολας. Αφού κανονίστηκε κι αυτό, ο Νίκολας με τον Σκαπανέα μετέφεραν τους βαριά πληγωμένους στην άκρη του σύδεντρου, κοντά στις στοίβες με τα κιβώτια, για να τους ανεβάσουν στο αεροπλάνο.

«Κι εσύ;» ρώτησε ο Νίκολας την Τισέι. «Δε θα έρθεις μαζί μας;»

Η Τισέι γέλασε. «Όσο μπορώ να στέκομαι στα πόδια μου, δεν πρόκειται ν' αφήσω ποτέ τον Μεκ Νιμούρ».

«Δεν μπορώ να καταλάβω τι του βρίσκεις του γερο-τράγου», αστειεύτηκε ο Νίκολας γελώντας μαζί της. «Ξέρεις, τα κουβέντιασα με τον Μεκ. Θέλει να πάρω μαζί μου το μερίδιό του. Θα είναι πιο ασφαλές».

«Ναι, ξέρω. Ο Μεκ κι εγώ το συζητήσαμε. Χρειαζόμαστε τα χρήματα για να συνεχίσουμε τον αγώνα, που...»

Η Τισέι άφησε μια μικρή κραυγή κι έσκυψε ενστικτωδώς, καθώς μια εκκωφαντική έκρηξη τράνταξε το έδαφος και μια στήλη σκόνης τινάχτηκε στον αέρα, στην πέρα άκρη του αεροδιαδρόμου. Βλήματα πέρασαν σφυρίζοντας πάνω από τα κεφάλια τους και ύστερα τους σκέπασε μια βροχή από φύλλα και κλαδάκια.

«Παναγία μου! Τι ήταν αυτό;» είπε έντρομη η Τισέι.

«Όλμος», απάντησε ο Νίκολας. Δεν είχε σαλέψει από τη θέση του ούτε επιχείρησε να καλυφθεί. «Περισσότερη φασαρία κάνουν παρά ζημιά. Ο Νόγκο πρέπει να τους μετέφερε με την τελευταία πτήση».

«Πότε θα φτάσει το Χέρκιουλες;»

«Θα καλέσω τον Τζάνι να τον ρωτήσω».

Ενώ ο Νίκολας απομακρυνόταν ατάραχος προς τον ασύρματο, η Τισέι είπε ψιθυριστά στη Ρόγιαν: «Πάντα έτσι ψύχραιμοι είστε εσείς οι Άγγλοι;»

«Μη ρωτάς εμένα. Εγώ είμαι μισητή Αιγύπτια και είμαι τρομοκρατημένη». Η Ρόγιαν χαμογέλασε στη φίλη της και την αγκάλιασε από τους ώμους. «Θα μου λείψεις, Τισέι».

«Μπορεί να συναντηθούμε ξανά σε καλύτερες μέρες». Η Τισέι στράφηκε αυθόρμητα και τη φίλησε και η Ρόγιαν την έσφιξε στην αγκαλιά της συγκινημένη.

«Το εύχομαι, Τισέι. Το εύχομαι με όλη μου την καρδιά».

Εκείνη τη στιγμή, ο Νίκολας μίλησε στο μικρόφωνο. «Μπιγκ Ντόλι, εδώ Φαραώ. Ποια είναι η θέση σου;»

«Φαραώ, απέχουμε είκοσι λεπτά και τρέχουμε. Φάγατε φασόλια για βραδινό ή είναι εκρήξεις όλμων αυτά που ακούω;»

«Με τις εξυπνάδες που λες έπρεπε να είχες γίνει κωμικός», του απάντησε ο Νίκολας. «Οι κακοί ελέγχουν το νότιο άκρο του διαδρόμου. Μπες από το βόρειο άκρο. Ο άνεμος είναι δυτικός, γύρω στους πέντε κόμβους. Απ' όπου κι αν κατεβείς, θα τον έχεις πλάγιο».

«Ελήφθη, Φαραώ. Πόσους επιβάτες και τι φορτίο έχεις;»

«Οι επιβάτες είναι έξι τραυματίες, συν τρεις. Το φορτίο είναι πενήντα δύο κιβώτια, βάρος γύρω στο ένα τέταρτο του τόνου».

«Μου φαίνεται πως δεν άξιζε τον κόπο να κάνω τόσο δρόμο, Φαραώ».

«Προειδοποίηση, Μπιγκ Ντόλι. Κυκλοφορεί κι άλλο αεροσκάφος στην περιοχή. Ένα ελικόπτερο Τζετ Ρέιντζερ. Χρώμα πράσινο και κόκκινο. Είναι εχθρικό, αλλά όχι οπλισμένο».

«Ελήφθη, Φαραώ. Θα σε ξανακαλέσω στο τέλος».

Ο Νίκολας έβαλε το μικρόφωνο στη θέση του κι επέστρεψε εκεί που περίμεναν οι γυναίκες, κοντά στους πληγωμένους.

«Δε θ' αργήσει», τους ανακοίνωσε πρόσχαρα. Ήταν αναγκασμένος να φωνάζει για να τον ακούσουν πάνω από τις απανωτές εκρήξεις των όλμων και τις ριπές των αυτόματων όπλων.

«Ίσα που προλαβαίνουμε να πιούμε ένα τσαγάκι», πρόσθεσε. Έσπρωξε μερικά κλαδάκια πάνω στη θράκα από τη φωτιά της περασμένης νύχτας και ύστερα ψαχούλεψε στο σακιδιό του για να ψαρέψει τα τελευταία φακελάκια τσαγιού, ενώ ο Σκαπα νέας έβαζε το μαυρισμένο τσαγιερό στη φωτιά.

Είχαν μόνο μια κούπα. «Πρώτα τα κορίτσια», είπε ο Νίκολας δίνοντάς τη στη Ρόγιναν.

Εκείνη ήπια μια γουλιά, έκαψε τα χείλη της κι αναστέναξε. «Αχ, ωραία!» Ύστερα τέντωσε το κεφάλι της κι έμεινε ακίνητη. «Αυτή τη φορά είμαι σίγουρη ότι ακούω την Μπιγκ Ντόλι».

Ο Νίκολας έστησε αντί κι έγενεσε καταφατικά. «Μάλλον έχεις δίκιο». Σηκώθηκε και ξαναπήγε στον ασύρματο. «Μπιγκ Ντόλι. Ακούγεται».

«Πέντε λεπτά για την προσγείωση, Φαραώ».

Από κει που βρισκόταν, ο Νίκολας κοίταζε πέρα από το μακρύ, χορταριασμένο διάδρομο. Οι άντρες του Μεκ υποχωρούσαν, γλιστρώντας σαν καπνός ανάμεσα στους χαμηλούς θάμνους και πυροβολώντας συνεχώς προς την κατεύθυνση του ποταμού. Ο Νόγκο τους πίεζε άγρια τώρα.

«Κάνε γρήγορα, Τζάνι», μурμουρίσε ο Νίκολας και ύστερα φρόντισε ν' αλλάξει έκφραση για να μη δουν οι γυναίκες την αγωνία του. «Προλαβαίνετε άνετα να τελειώσετε το τσάι σας», τους δήλωσε.

Τώρα ο θόρυβος των κινητήρων της Μπιγκ Ντόλι ακουγόταν πιο δυνατά από τους ήχους της μάχης. Και ξαφνικά φάνηκε το αεροπλάνο, να έρχεται προς το διάδρομο πετώντας τόσο χαμηλά που άγγιζε σχεδόν τις κορφές των δέντρων. Ήταν πελώριο. Το άνοιγμα των φτερών κάλυπτε όλο το πλάτος του χορταριασμένου διαδρόμου. Οι τροχοί άγγιξαν μαλακά το έδαφος και το σκάφος άρχισε να κυλάει ξεσηκώνοντας πίσω του ένα πυκνό σύννεφο καφετιάς σκόνης.

Η Μπιγκ Ντόλι πέρασε ορμητικά μπροστά από τις ακακίες κι ο Τζάνι τους κούνησε το χέρι από την καμπίνα του πιλότου. Όταν μειώθηκε αρκετά η ταχύτητα του σκάφους στο έδαφος, ο Τζάνι πάτησε τέρμα το φρένο κι άρπαξε το πηδάλιο. Η Μπιγκ Ντόλι έστριψε επιτόπου σαν σβούρα και συνέχισε να τρέχει, επιστρέφοντας προς τη συστάδα των δέντρων, ενώ η ράμπα για το φόρτωμα είχε αρχίσει ήδη να κατεβαίνει πριν σταματήσει το σκάφος εκεί που στεκόταν η μικρή ομάδα και το περίμενε.

Ο Φρεντ κατέβηκε τρέχοντας τη ράμπα και βοήθησε τον Νίκολας και τον Σκαπανέα να μεταφέρουν τους τραυματίες. Τους πήρε μόνο μερικά λεπτά να τους ανεβάσουν στο σκάφος κι αμέσως μετά άρχισαν να φορτώνουν τα κιβώτια. Ακόμη και η Ρόγιναν έδωσε ένα χεράκι κι ανέβηκε τη ράμπα κουβαλώντας μερικά από τα ελαφριά κιβώτια, ένα τη φορά.

Ένα βλήμα όλμου εξερράγη γύρω στα εκατόν πενήντα μέτρα μακριά από το σταματημένο Χέρκιουλες και μισό λεπτό αργότερα το ακολούθησε ένα δεύτερο, στα εκατό μέτρα αυτή τη φορά.

«Ζόρικα τα πράγματα», γρύλισε ο Νίκολας κι αρπάζοντας από ένα κιβώτιο κάτω από κάθε μασχάλη έτρεξε πάνω στη ράμπα.

«Είμαστε μέσα στο βεληνεκές τους», φώναξε ο Φρεντ. «Πρέπει να φύγουμε αμέσως. Παρατήστε το υπόλοιπο φορτίο. Πάμε! Φύγαμε!»

Μόνο τέσσερα κιβώτια είχαν απομείνει στο έδαφος, στην άκρη του σύδεντρου. Ο Νίκολας κι ο Σκαπανέας αγνόησαν την εντολή, ξανακατέβηκαν τρέχοντας τη ράμπα, άρπαξαν από δυο κιβώτια ο καθένας κι έτρεξαν προς τα πίσω. Η ράμπα είχε αρχίσει ν' ανεβαίνει και οι κινητήρες της Μπιγκ Ντόλι να βρυχώνται, καθώς το σκάφος ξεκινούσε την τροχοδρόμηση. Ο Σκαπανέας κι ο Νίκολας πέταξαν τα κιβώτια στο άνοιγμα της μπουκαπόρτας, πάνω από τη ράμπα που σηκώνόταν, και ύστερα πήδηξαν στον αέρα για ν' αρπαχτούν κι αυτοί από τη ράμπα και να μπορέσουν να μπου. Ο Νίκολας τα κατάφερε πρώτος και τράβηξε πάνω και τον Σκαπανέα.

Όταν κοίταξαν πίσω τους, η Τισέι είχε γίνει μια μικρή, μοναχική φιγούρα κάτω από τις ακακίες.

«Δώσε στον Μεκ την αγάπη και τις ευχαριστίες μου», φώναξε ο Νίκολας με όλη του τη δύναμη.

«Ξέρεις πώς θα μας βρεις», του απάντησε η Τισέι, ουρλιάζοντας για ν' ακουστεί.

«Αντίο, Τισέι». Η φωνή της Ρόγιαν χάθηκε πίσω από το μουγκρητό των κινητήρων και η σκόνη που ξεσηκώθηκε χτύπησε την Τισέι σαν τυφώνας, αναγκάζοντάς τη να σκεπάσει το πρόσωπό της και να τρέξει να προφυλαχτεί. Ύστερα, η ράμπα έκλεισε μ' ένα μεταλλικό σφύριγμα και η Τισέι χάθηκε οριστικά από τα μάτια τους.

Ο Νίκολας αγκάλιασε τη Ρόγιαν από τους ώμους, διέσχισαν γρήγορα τη σπηλαιώδη άτρακτο κατά μήκος κι έφτασαν στα πτυσσόμενα καθίσματα πριν από την είσοδο στο πιλοτήριο, όπου την έβαλε να καθίσει.

«Δέσε γρήγορα τη ζώνη σου!» την πρόσταξε, ενώ αυτός ανέβηκε τα σκαλοπάτια προς την καμπίνα του πιλότου.

«Νόμισα πως αποφάσισες να μείνεις πίσω», του είπε ο Τζάνι χωρίς να σηκώσει τα μάτια του από την κονσόλα με τα όργανα ελέγχου. «Κρατήσου καλά! Φεύγουμε!»

Ο Νίκολας πιάστηκε γερά από τη ράχη της θέσης του πιλότου, ενώ ο Τζάνι κι ο Φρεντ έσπρωχναν προς τα εμπρός τους μοχλούς που έδιναν πλήρη ισχύ στους κινητήρες. Η Μπιγκ Ντόλι άρχισε να τρέχει ολοταχώς στο διάδρομο.

Κοιτώντας πάνω από τον ώμο του Τζάνι, ο Νίκολας διέκρινε φευγαλέα σιλουέτες στρατιωτών με φόρμες παραλλαγής στο θαμνότοπο μπροστά από το διάδρομο. Κάποιοι απ' αυτούς πυροβολούσαν το πελώριο αεροσκάφος που ερχόταν καταπάνω τους.

«Δεν πρόκειται να την πειράξουν αυτά τα πιστολάκια», γρύλισε ο Τζάνι. «Η Μπιγκ Ντόλι μου είναι σκληρό καρύδι». Και μ' αυτό, σήκωσε το σκάφος στον αέρα.

Πέρασαν πάνω από τα κεφάλια των στρατιωτών του εχθρού και η μύτη του σκάφους στράφηκε προς τον ουρανό καθώς η Μπιγκ Ντόλι κέρδιζε συνεχώς ύψος.

«Σας καλωσορίζουμε στην πτήση μας και σας ευχαριστούμε που επιλέξατε την Άφρικαιρ. Επόμενη στάση η Μάλτα», είπε βαριεστημένα ο Τζάνι κι αμέσως μετά η φωνή του υψώθηκε απότομα. «Οχ! Από πού ξεφύτρωσε αυτό το κουνούπι;»

Ακριβώς μπροστά τους, μέσα από τις πυκνές καλαμιές στις όχθες του Νείλου, ξεπρόβαλε το Τζετ Ρέιντζερ. Από τη γωνία κλίσης του ελικοπτέρου, που συνέχιζε ν' ανεβαίνει στον αέρα πάνω στην πορεία του Χέρκιουλες, ήταν φανερό ότι ο πιλότος δεν είχε δει το αεροπλάνο που ερχόταν καταπάνω του.

«Μόνο πεντακόσια πόδια ύψος και ταχύτητα εκατόν δέκα κόμβοι», προειδοποίησε ο Φρεντ τον πατέρα του. «Πολύ χαμηλά για να στρίψεις».

Το Τζετ Ρέιντζερ ήταν τόσο κοντά, που ο Νίκολας έβλεπε καθαρά τον Τούμα Νόγκο στο μπροστινό κάθισμα της καμπίνας. Τα γυαλιά του αντανakλούσαν το φως του ήλιου σαν μάτια τυφλού και το πρόσωπό του πάγωσε σ' ένα μορφασμό απόλυτου τρόμου όταν είδε ξαφνικά το τεράστιο αεροπλάνο να έρχεται καταπάνω του. Ο πιλότος του ελικοπτέρου αντέδρασε κυριολεκτικά την τελευταία στιγμή, κάνοντας κατακόρυφη βουτιά με το σκάφος του προκειμένου ν' αποφύγει τη μύτη του Χέρκιουλες. Ακόμη κι έτσι, η σύγκρουση φαινόταν αναπόφευκτη, αλλά ο πιλότος του ελικοπτέρου κατάφερε να στρίψει το ελαφρύτερο και πολύ πιο ευέλικτο σκάφος του, έτσι που βρέθηκε να πετάει σχεδόν ανάποδα. Το ελικόπτερο έερασσε ξυστά από την κοιλιά του

Χέρκιουλες και στην καμπίνα του Τζάνι οι τρεις άντρες μόλις που ένιωσαν το ανεπαίσθητο άγγιγμα.

Το ελικόπτερο, όμως, δέχτηκε τέτοιο χτύπημα, που γύρισε κατακόρυφα, με τη μύτη προς το έδαφος, που απείχε μόλις τετρακόσια πόδια. Κι ενώ η Μπιγκ Ντόλι συνέχισε να πετάει κερδίζοντας σταθερά ύψος, ο πιλότος του Τζετ Ρέιντζερ έδινε μάχη να συγκρατήσει το σκάφος του που έπεφτε, στριφογυρνώντας σαν σβούρα γύρω από τον άξονά του. Εξήντα μέτρα πάνω από το έδαφος, οι ισχυροί στρόβιλοι του αέρα που είχαν δημιουργήσει οι τεράστιοι τουρμποκινητήρες του Χέρκιουλες, ισχύος τεσσάρων χιλιάδων εννιακοσίων ίππων ο καθένας, χτύπησαν το ελικόπτερο με την ορμή και τη δύναμη χιονοστιβάδας.

Σαν ξερό φύλλο στο φύσημα του βοριά, το μικρό σκάφος παρασύρθηκε, συνεχίζοντας την κατακόρυφη, ελικοειδή πτώση, κι όταν χτύπησε στο έδαφος οι κινητήρες του στρίγκλιζαν σε πλήρη ισχύ. Με τη σύγκρουση, η άτρακτος τσάκισε και κουβαριάστηκε σαν κομμάτι αλουμινόχαρτο. Ο Νόγκο ήταν ήδη νεκρός, πριν εκραγεί η δεξαμενή καυσίμων που τύλιξε το Τζετ Ρέιντζερ σαν μια λαμπρή, πύρινη σφαίρα.

Αμέσως μόλις έφτασε σε ύψος που του επέτρεπε να κάνει μανούβρες, ο Τζάνι έστριψε την Μπιγκ Ντόλι προς την κατεύθυνση του βορρά και τότε μπόρεσαν να δουν πέρα από την άκρη του φτερού, τον έρημο αεροδιάδρομο του Ροζέιρες που άφηναν πίσω τους. Μια μεγάλη στήλη μαύρου καπνού υψωνόταν από το φλεγόμενο ελικόπτερο κι ο δυτικός άνεμος την παρέσερνε και τη σκόρπιζε στον ουρανό.

«Δεν είπες ότι ήταν κακοί;» ρώτησε ο Τζάνι τον Νίκο-
λας. «Κάλλιο αυτοί, λοιπόν, παρά εμείς».

Αφού η Μπιγκ Ντόλι σταθεροποιήθηκε στην πορεία της προς το βορρά, χαμηλά πάνω από τις αχανείς, έρημες πεδιάδες του Σουδάν, ο Νίκολας επέστρεψε στο χώρο των επιβατών.

«Ας τακτοποιήσουμε καλύτερα τους πληγωμένους για να ταξιδέψουν άνετα», πρότεινε στη Ρόγιν και στον Σκαπα-
νέα, που έλυσαν αμέσως τις ζώνες ασφαλείας και σηκώθη-
καν. Οι τραυματίες κείτονταν αραδιασμένοι στο δάπεδο, πά-

νω στα φορεία τους, όπως τους είχαν αφήσει στη διάρκεια της εσπευσμένης αναχώρησης από το Ροζέιρες.

Μετά από λίγο, ο Νίκολας άφησε τη Ρόγιαν και τον Σκαπανέα να συνεχίσουν την περίθαλψη των πληγωμένων κι αυτός πήγε στη μικρή κουζίνα πίσω από την καμπίνα. Άνοιξε μερικές κονσέρβες σούπας κι έκοψε φέτες ψωμί από το καρβέλι που βρήκε στο ψυγείο. Κι ενώ έβραζε το νερό για το τσάι, γύρισε στη θέση του, άνοιξε το σακίδιό του κι έβγαλε το πλαστικό τσαντάκι που περιείχε τα είδη πρώτων βοηθειών και τα φάρμακα. Από ένα φιαλίδιο άδειασε πέντε λευκές ταμπλέτες στην παλάμη του.

Πίσω στην κουζίνα, έτριψε τα χάρπια και τα κοπάνησε μέχρι να γίνουν σκόνη κι όταν σέρβιρε το τσάι σε δυο κούπες, έριξε μαζί και την άσπρη σκόνη για να διαλυθεί. Η Ρόγιαν είχε αρκετό εγγλέζικο αίμα στις φλέβες της για να μην μπορεί ν' αρνηθεί μια κούπα αχνιστό τσάι οποιαδήποτε στιγμή.

Αφού σέρβιραν στους πληγωμένους σούπα και βουτυρωμένα ψωμάκια, η Ρόγιαν κι ο Σκαπανέας δέχτηκαν με μεγάλη χαρά το τσάι που τους πρόσφερε ο Νίκολας. Κι ενώ το έπιναν, αυτός πετάχτηκε μέχρι την καμπίνα του πιλότου κι έσκυψε πάνω από τη θέση του Τζάνι για να του μιλήσει.

«Σε πόση ώρα περνάμε τα αιγυπτιακά σύνορα;»

«Σε τέσσερις ώρες και είκοσι λεπτά», απάντησε ο Τζάνι.

«Μήπως υπάρχει τρόπος ν' αποφύγουμε εντελώς τον αιγυπτιακό εναέριο χώρο;»

Ο Τζάνι στράφηκε απότομα και τον κοίταξε σαν να μην πίστευε στ' αυτιά του. «Υπάρχει», απάντησε τελικά. «Να στρίψουμε δυτικά και να περάσουμε από τη χώρα του Καντάφι. Φυσικά, αυτό σημαίνει άλλες εφτά ώρες πτήσης. Κατά πάσα πιθανότητα, θα μείνουμε από καύσιμα και θα κάνουμε αναγκαστική προσγείωση κάπου στη Σαχάρα». Κοίταξε τον Νίκολας ανασηκώνοντας το ένα του φρύδι. «Πώς σου κατέβηκε αυτή η ανόητη ιδέα, μικρέ;»

«Απλώς έκανα μια σκέψη», μουρμούρισε ο Νίκολας.

«Μην την ξανακάνεις», τον συμβούλεψε ο Τζάνι. «Εγώ, πάντως, δε θέλω να την ξανακούσω».

Ο Νίκολας τον χτύπησε φιλικά στον ώμο. «Εντάξει, ξέχνα το».

Όταν επέστρεψε κοντά στους άλλους, τους βρήκε να κάθονται σε δυο από τις πτυσσόμενες κουκέτες που ήταν προσαρμοσμένες στο εσωτερικό της ατράκτου. Η Ρόγιαν είχε αφήσει την άδεια κούπα του τσαγιού μπροστά στα πόδια της. Ο Νίκολας κάθισε δίπλα της, πάνω στην κουκέτα, κι εκείνη

άπλωσε το χέρι κι άγγιξε μαλακά το ματωμένο επίδεσμο που σκέπαζε το πιγούνι του.

«Άφησέ με να ρίξω μια ματιά στο τραύμα», του ζήτησε. Καθάρισε τα ράμματα με οξυζενέ και σκέπασε ξανά την πληγή με καθαρή, αποστειρωμένη γάζα. Τα χέρια της ήταν απαλά σαν χάδι και δροσερά πάνω στο φλογισμένο δέρμα του. Κι ενώ απολάμβανε τις περιποιήσεις της, τον έπνιξε ένα κύμα ενοχής.

Όμως, ήταν ο Σκαπανέας αυτός που υπέκυψε πρώτος στην επίδραση του υπνωτικού. Έγειρε πίσω στην κουκέτα, έκλεισε τα μάτια του κι από τα χείλη του βγήκε ένας στεναγμός ικανοποίησης. Δευτερόλεπτα αργότερα, η Ρόγιαν έγειρε νυσταγμένα στον ώμο του Νίκολας. Όταν αποκοιμήθηκε για τα καλά, ο Νίκολας την ξάπλωσε μαλακά πάνω στην κουκέτα. Ύστερα τη σκέπασε μ' ένα σεντόνι. Η Ρόγιαν ούτε που σάλεψε κι ο Νίκολας για μια στιγμή φοβήθηκε μήπως παραήταν μεγάλη η δόση που είχε ρίξει στο τσάι της.

Έσκυψε και τη φίλησε απαλά στο μάγουλο. «Αδύνατο να σε μισήσω», της ψιθύρισε. «Ό,τι κι αν έκανες».

Μετά απ' αυτό, μπήκε στην τουαλέτα και κλείδωσε την πόρτα. Είχε άφθονο χρόνο. Ο Σκαπανέας και η Ρόγιαν θα έκαναν ώρες να ξυπνήσουν· όσο για τον Τζάνι και τον Φρεντ, ήταν αρκετά απασχολημένοι στο πιλοτήριο.

Όταν τελείωσε επιτέλους, ο Νίκολας κοίταξε το ρολόι του και διαπίστωσε ότι είχε περάσει σχεδόν δυο ώρες εκεί μέσα. Έκλεισε το καπάκι της τουαλέτας κι έπλυνε προσεκτικά τα χέρια του στο νιπτήρα. Τέλος, έριξε μια τελευταία εξεταστική ματιά γύρω και ξεκλείδωσε την πόρτα.

Ο Σκαπανέας και η Ρόγιαν κοιμόνταν ακόμη του καλού καιρού στις πτυσσόμενες κουκέτες. Ο Νίκολας προχώρησε ως το πιλοτήριο και μόλις τον είδε ο Τζάνι, έβγαλε τ' ακουστικά από τ' αυτιά του και του χαμογέλασε συμπονετικά.

«Φταίει το νερό του Νείλου. Σκέτο δηλητήριο. Δυο ώρες έμεινες κλεισμένος στο μπάνιο. Απορώ πώς στέκεσαι ακόμη στα πόδια σου».

Ο Νίκολας αγνόησε τα πειράγματα κι έσκυψε πάνω από τον ώμο του Τζάνι. «Πού βρισκόμαστε;»

Ο Τζάνι ακούμπησε το δάχτυλό του σ' ένα σημείο του χάρτη, που ισορροπούσε πάνω στην τουρλωτή κοιλιά του. «Σχεδόν τη γλιτώσαμε», είπε με αυτάρεσκο ύφος. «Περνάμε τα αιγυπτιακά σύνορα σε μία ώρα και δώδεκα λεπτά».

Ο Νίκολας έμεινε όρθιος πίσω από το κάθισμα του πιλότου, ώσπου ο Τζάνι έπιασε το μικρόφωνο του ασυρμάτου λέγοντας: «Ωρα να δώσω τη γνωστή παράσταση».

«Γεια χαρά, Αμπού Σιμπέλ!» είπε στα αραβικά, με προφορά Σαουδικής Αραβίας. «Εδώ Ζουλού Ούισκι Πέντε Μηδέν Μηδέν».

Από τον αιγυπτιακό πύργο ελέγχου δεν υπήρξε καμιά απάντηση.

Ο Τζάνι άφησε ένα γρύλισμα. «Ποιος ξέρει τι κάνει ο έκφυλος στον πύργο ελέγχου. Ας του δώσουμε λίγο χρόνο ν' ανεβάσει τα παντελόνια του».

Ο πύργος ελέγχου του Αμπού Σιμπέλ απάντησε μετά την πέμπτη κλήση. Ο Τζάνι υιοθέτησε τη γνωστή και δοκιμασμένη τακτική του, παριστάνοντας τον αθώο, εύθυμο πιλότο σε άπταιστη αραβική διάλεκτο.

Μετά από λίγα λεπτά, το Αμπού Σιμπέλ του έδωσε την άδεια να προχωρήσει ελεύθερα προς το βορρά, με τη σύσταση, «Ξανακάλεσε πριν το Ασουάν».

Πέταξαν ανενόχλητοι άλλη μια ώρα περίπου, αλλά τα νεύρα του Νίκολας τεντώνονταν όλο και πιο πολύ με κάθε λεπτό που κυλούσε.

Ξαφνικά, χωρίς την παραμικρή προειδοποίηση, είδαν μπροστά τους μια ασημιά αναλαμπή. Ένα καταδιωκτικό, που προφανώς πετούσε χαμηλότερα, ανέβηκε απότομα μέσα στη γραμμή πορείας της Μπιγκ Ντόλι. Ο Τζάνι άφησε μια κραυγή θυμού και έκπληξης, ενώ άλλα δυο καταδιωκτικά ξεπετάχτηκαν από κάτω, πετώντας τόσο κοντά που τα χτύπησαν οι στρόβιλοι του αέρα από τους κινητήρες της Μπιγκ Ντόλι.

Όλοι αναγνώρισαν αμέσως το μοντέλο: ήταν Μιγκ 21, το καμάρι της αιγυπτιακής πολεμικής αεροπορίας. Έφεραν πυραύλους αέρος-αέρος κάτω από τα χαρακτηριστικά, διπλωμένα προς τα πίσω φτερά τους.

«Προς άγνωστο αεροσκάφος!» ούρλιαξε ο Τζάνι στο μικρόφωνο του ασυρμάτου. «Μπήκατε στην πορεία μας! Κίνδυνος σύγκρουσης! Δηλώστε κωδικό κλήσης!»

Τέντωσαν όλοι τα κεφάλια τους και παρακολουθούσαν με αγωνία τα τρία πολεμικά αεροσκάφη που, πετώντας σε σχηματισμό, έκαναν ολόκληρη στροφή πάνω στον καταγάλανο αφρικανικό ουρανό.

«Ζουλού Ούισκι Πέντε Μηδέν Μηδέν. Εδώ Ρεντ Λίντερ, της αιγυπτιακής πολεμικής αεροπορίας. Συμμορφωθείτε με τις διαταγές μου».

Ο Τζάνι στράφηκε και κοίταξε τον Νικόλας. Η έκφρασή του ήταν βλοσυρή κι ανήσυχη. «Κάτι δεν πάει καθόλου καλά εδώ. Πώς διάβολο μας μυρίστηκαν;»

«Κάνε αυτό που σου λέει, πατέρα», είπε θλιμμένα ο Φρεντ. «Αλλιώς μας βλέπω να γινόμαστε αστεράκια στον ουρανό».

Ο Τζάνι ανασήκωσε παραιτημένα τους ώμους του κι έπιασε πάλι το μικρόφωνο. «Ρεντ Λίντερ. Εδώ Ζουλού Ουίσκι Πέντε Μηδέν Μηδέν. Θα συνεργαστούμε. Δηλώστε εντολές».

«Η καινούρια σας κατεύθυνση είναι η 053. Εκτελέστε αμέσως!»

Ο Τζάνι έστριψε την Μπιγκ Ντόλι προς τ' ανατολικά και συμβουλευτήκε το χάρτη του.

«Ασουάν!» ανακοίνωσε σε πένθιμο τόνο. «Οι Αιγύπτιοι μας κατεβάζουν στο Ασουάν. Τι στο διάβολο, θα ενημερώσω τον πύργο ελέγχου ότι έχουμε τραυματίες στο σκάφος».

Ο Νικόλας πήγε πίσω στην κουκέτα που κοιμόταν η Ρόγιαν και τη σκούνησε για να την ξυπνήσει. Ήταν ακόμα ζαλισμένη και παραπατούσε όταν σηκώθηκε για να πάει στο μπάνιο. Δέκα λεπτά αργότερα όμως, εμφανίστηκε φρέσκια και δροσερή, με τα μαλλιά της καλοχτενισμένα. Είχε συνέλθει εντελώς από τις παρενέργειες του υπνωτικού που είχε πει με το τσάι της.

Μπροστά τους είδαν για άλλη μια φορά το Νείλο, με την πόλη του Ασουάν να εκτείνεται στις δύο όχθες, φωλιασμένη κάτω από τον πρώτο καταρράκτη και τα φυλακισμένα νερά του Μεγάλου Φράγματος. Το νησάκι του Κίτσονερ φάνταζε από ψηλά σαν πράσινο ψάρι στη μέση της κοίτης.

Η φωνή του ελεγκτή από το αεροδρόμιο του Ασουάν άρχισε να δίνει στον Τζάνι τις απαραίτητες οδηγίες και η Μπιγκ Ντόλι, με όση αξιοπρέπεια της απέμενε, ευθυγραμμίστηκε για την προσγείωση στον τσιμεντένιο αεροδιάδρομο. Τα καταδιωκτικά Μιγκ που τους είχαν συνοδεύσει από την έρημο δε φαίνονταν πια. Πρόδιδαν όμως την παρουσία τους κάπου ψηλά τα λακωνικά μηνύματα που έστελναν με τον ασύρματο, καθώς παρέδιδαν το αιχμάλωτο σκάφος στο χερσαίο έλεγχο.

Οι τροχοί της Μπιγκ Ντόλι άγγιζαν το έδαφος και καθώς το σκάφος άρχισε την τροχοδρόμηση ακούστηκε καινούρια

εντολή από τον ασύρματο: «Στρίψε στον πρώτο βοηθητικό διάδρομο δεξιά».

Ο Τζάνι υπάκουσε και μόλις πήρε τη στροφή είδαν πάνω στο διάδρομο ένα μικρό όχημα που είχε στην οροφή του, σε αγγλικά και αραβικά, την επιγραφή: «ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΜΕ».

Το όχημα τους οδήγησε σε μια σειρά από καμουφλαρισμένα τσιμεντένια υπόστεγα, μπροστά από τα οποία ένας ελεγκτής, ντυμένος με στρατιωτικά, τους οδήγησε με τα κατάλληλα σήματα σε μια από τις θέσεις στάθμευσης. Αμέσως μόλις ο Τζάνι σταμάτησε την Μπιγκ Ντόλι, τέσσερα ερπυστριοφόρα οχήματα κύκλωσαν το πελώριο σκάφος κι έστρεψαν τα όπλα των πυργίσκων καταπάνω τους.

Υπακούοντας στις εντολές που του μετέδιδε από τον ασύρματο ο έλεγχος, ο Τζάνι έσβησε τις μηχανές και κατέβασε τη ράμπα. Κανένας δεν είχε μιλήσει στην καμπίνα από την ώρα που άρχισε η προσγείωση. Κάθονταν όλοι βουβοί, με δυστυχισμένο ύφος, και κοίταζαν από τα παράθυρα.

Ξαφνικά, από την πύλη της περίφραξης του αεροδρομίου μπήκε μια άσπρη Κάντιλακ με συνοδεία μοτοσικλετιστών και στη συνέχεια ένα ασθενοφόρο του στρατού κι ένα μεγάλο φορτηγό μεταφορών. Σταμάτησαν όλα μπροστά στη ράμπα φορτώματος του Χέρκιουλες. Ο σοφέρ της Κάντιλακ πετάχτηκε έξω, άνοιξε την πίσω πόρτα και την κράτησε για να βγει ο επιβάτης. Ήταν ολοφάνερο ότι επρόκειτο για υψηλό πρόσωπο. Φορούσε ελαφρύ κοστούμι, άσπρα παπούτσια, καπέλο παναμά και σκούρα γυαλιά. Όταν άρχισε ν' ανεβαίνει τη ράμπα της Μπιγκ Ντόλι, που στην κορυφή της στεκόταν η παρέα των πέντε, τον ακολούθησαν δυο άντρες με μαύρα κοστούμια.

Ο άγνωστος επίσημος έβγαλε τα μαύρα γυαλιά του και τα έβαλε στην πάνω τσέπη του σακακιού του. Βλέποντας τη Ρόγιν, χαμογέλασε κι έβγαλε και το καπέλο του. «Δόκτορ αλ Σίμα —Ρόγιν! Τα καταφέρατε. Συγχαρητήρια!» Της έσφιξε θερμά το χέρι και, συνεχίζοντας τη χειραψία, στράφηκε στον Νίκολας.

«Εσείς πρέπει να είστε ο Νίκολας Κούνιντον-Χάρπερ. Ανυπομονούσα ειλικρινά να σας γνωρίσω. Ρόγιν, δε θα μας συστήσεις;»

Η Ρόγιν απέφυγε να συναντήσει το αυστηρό, ερωτηματικό βλέμμα του Νίκολας. «Θα ήθελα να σου γνωρίσω τον εξοχότατο Αταλάν Αμπού Σιν, υπουργό Πολιτισμού και Τουρισμού της Αιγύπτου».

«Θέλεις, πράγματι», είπε παγερά ο Νίκολας. «Τι απρόσμενη ευχαρίστηση, κύριε υπουργέ!»

«Θέλω να σας εκφράσω τις ευχαριστίες του Προέδρου και όλου του λαού της Αιγύπτου που επιστρέφετε στη χώρα μας αυτούς τους ανεκτίμητους θησαυρούς της αρχαίας ένδοξης ιστορίας της». Ο υπουργός συνόδευσε τα λόγια του με μια χειρονομία προς τις στοίβες με τα κιβώτια των πυρομαχικών.

«Παρακαλώ, δεν κάνει τίποτε», είπε ο Νίκολας, χωρίς να τραβήξει στιγμή το βλέμμα του από τη Ρόγιν, που απέφευγε συστηματικά να τον κοιτάξει.

«Το αντίθετο, σερ Νίκολας. Εμείς εκτιμούμε αφάνταστα τη χειρονομία σας». Το χαμόγελο του Αμπού Σιν ήταν γεμάτο γοητεία και λεπτότητα. «Γνωρίζουμε τι έξοδα έχετε κάνει και δε θα θέλαμε να βρεθείτε σε δύσκολη θέση εξαιτίας της γενναιοδωρίας σας. Η δόκτωρ αλ Σίμα μου είπε ότι το κόστος της αποστολής για την ανεύρεση των συγκεκριμένων θησαυρών ήταν γύρω στις διακόσιες πενήντα χιλιάδες λίρες στερλίνες». Έβγαλε από την εσωτερική τσέπη του ένα φάκελο και τον πρότεινε στον Νίκολας.

«Είναι μια επιταγή της Κεντρικής Τράπεζας της Αιγύπτου. Μπορεί να εξαργυρωθεί σε οποιοδήποτε κατάστημα της τράπεζας ανά τον κόσμο. Το ποσό είναι διακόσιες πενήντα χιλιάδες λίρες στερλίνες».

«Πολύ γενναιόδωρο εκ μέρους σας, κύριε υπουργέ», είπε ο Νίκολας σε έντονα ειρωνικό τόνο, καθώς έβαζε αδιάφορα την επιταγή στην τσέπη του. «Να υποθέσω ότι ήταν πρόταση της δόκτορος Σίμα;»

«Φυσικά», απάντησε ο υπουργός μ' ένα λαμπερό χαμόγελο. «Η Ρόγιν σας έχει σε πολύ μεγάλη εκτίμηση».

«Αλήθεια;» μουρμούρισε ο Νίκολας κοιτώντας ανέκφραστα τη Ρόγιν.

«Ωστόσο», συνέχισε ο υπουργός, «το άλλο μικρό δείγμα της εκτίμησής μας ήταν ιδέα του ίδιου του Προέδρου». Ο υπουργός κροτάλισε τα δάχτυλά του κι ένας από τους γραμματείς που τον συνόδευαν βγήκε μπροστά, κρατώντας μια μικρή δερμάτινη θήκη την οποία άνοιξε πριν τη δώσει στον Αμπού Σιν.

Πάνω σε κόκκινο βελούδο φώλιαζε ένα υπέροχο παράσημο, ένα άστρο διακοσμημένο με μικροσκοπικά μαργαριτάρια και μπριγιάν. Στο κέντρο του άστρου διακρινόταν ένα χρυσό λιοντάρι ορθωμένο στα πίσω πόδια του.

Ο Αμπού Σιν πήρε το άστρο από τη θήκη και πλησίασε τον Νίκολας. «Το παράσημο του Μεγάλου Λέοντος της Αιγύπτου», ανήγγειλε, καθώς περνούσε την κόκκινη κορδέλα πάνω από το κεφάλι του Νίκολας. Το λαμπρό άστρο βρέθη-

κε να κρέμεται πάνω στο βρόμικο, τσαλακωμένο πουκάμισο του Νίκολας, που ήταν γεμάτο λεκέδες από ιδρώτα, σκόνη και λάσπη του Νείλου.

Ύστερα ο υπουργός έκανε δυο βήματα πίσω κι έγεννε σ' ένα συνταγματάρχη με στολή, ο οποίος στεκόταν προσοχή στο κάτω μέρος της ράμπας. Σχεδόν αμέσως, μια ομάδα στρατιωτών ανέβηκε τρέχοντας τη ράμπα. Προφανώς, οι στρατιώτες είχαν πάρει διαταγές από πριν, γιατί ήξεραν τι έκαναν. Πρώτα σήκωσαν τα φορεία με τους τραυματίες Αιθίοπες και τα κατέβασαν από το σκάφος, με προορισμό το ασθενοφόρο που περίμενε.

«Χαίρομαι που ο πιλότος σας είχε την πρόνοια να μας ειδοποιήσει εγκαίρως για τους πληγωμένους που μεταφέρατε. Μείνετε ήσυχος· θα τους παρασχεθεί η καλύτερη δυνατή ιατρική περίθαλψη», διαβεβαίωσε ο Αταλάν Αμπού Σιν τον Νίκολας.

Ύστερα οι στρατιώτες επέστρεψαν κι άρχισαν να κουβαλάνε τα μεταλλικά κιβώτια των πυρομαχικών από το σκάφος στο φορτηγό. Μέσα σε δέκα λεπτά, το αμπάρι της Μπιγκ Ντόλι είχε αδειάσει. Οι στρατιώτες σκέπασαν το φορτίο στην καρότσα του φορτηγού μ' ένα μεγάλο μουσαμά. Αφού ασφάλισαν τα σκοινιά, οι μοτοσικλετιστές κύκλωσαν το όχημα σε σχηματισμό και, με τις σειρήνες να ουρλιάζουν, το μικρό κομβόι απομακρύνθηκε προς την έξοδο του αεροδρομίου.

«Λοιπόν, σερ Νίκολας». Ο υπουργός άπλωσε ευγενικά το χέρι του κι ο Νίκολας του το έσφιξε με παραιτημένο ύφος. «Ζητώ συγγνώμη που σας έβγαλα από το δρόμο σας μ' αυτό τον τρόπο. Ξέρω ότι ανυπομονείτε να συνεχίσετε το ταξίδι σας και δε θα σας καθυστερήσω άλλο. Υπάρχει κάτι που θα μπορούσα να κάνω για σας πριν φύγετε; Έχετε αρκετά καύσιμα;»

Ο Νίκολας έριξε μια ματιά στον Τζάνι κι εκείνος ανασήκωσε τους ώμους του. «Έχουμε μπόλικά, κύριε, ευχαριστώ».

Ο Αμπού Σιν απευθύνθηκε πάλι στον Νίκολας. «Σκοπεύουμε να χτίσουμε ένα ειδικό παράρτημα στο μουσείο του Λούξορ για να στεγάσουμε τα εκπληκτικά ευρήματα από τον τάφο του Φαραώ Μαμώς τα οποία επιστρέψατε στην Αίγυπτο. Σε δεδομένο χρόνο, θα λάβετε προσωπική πρόσκληση από τον Πρόεδρο Μουμπάρακ να παραστείτε ως επίσημος προσκεκλημένος στα εγκαίνια του νέου μουσείου. Η δόκτωρ αλ Σίμα, η οποία όπως θα ξέρετε διορίστηκε διευθύντρια του Τμήματος Αρχαιοτήτων, θα είναι υπεύθυνη του

νέου μουσείου. Είμαι βέβαιος ότι θα της κάνει μεγάλη χαρά να σας ξεναγήσει όταν θα έρθετε».

Ο υπουργός υποκλίθηκε στον Σκαπανέα και στους δυο πιλότους.

«Ο Θεός μαζί σας», είπε κι άρχισε να κατεβαίνει τη ράμπα. Η Ρόγιν έκανε να τον ακολουθήσει, αλλά ο Νίκολας φώναξε χαμηλόφωνα τ' όνομά της.

Η Ρόγιν κοκάλωσε. Αργά και απρόθυμα έστρεψε το κεφάλι και τον κοίταξε στα μάτια για πρώτη φορά αφότου είχαν προσγειωθεί.

«Δε μου άξιζε αυτό», της είπε και τότε συνειδητοποίησε συγκινημένος ότι η Ρόγιν έκλαιγε βουβά. Τα χείλη της έτρεμαν και δάκρυα κυλούσαν αργά στα μάγουλά της.

«Λυπάμαι, Νίκι», είπε ψιθυριστά, «αλλά έπρεπε να ξέρεις ότι δεν είμαι κλέφτρα. Όλα αυτά ανήκουν στην Αίγυπτο, όχι σ' εμάς».

«Ωστε αυτό που νόμιζα ότι υπήρχε ανάμεσά μας ήταν ψέμα;» τη ρώτησε πικραμένος.

«Όχι!» αρνήθηκε με πάθος η Ρόγιν. Κάτι πήγε να πει, αλλά μετάνιωσε, έκλεισε το στόμα της και κατέβηκε τρέχοντας τη ράμπα. Πάνω στην άσφαλτο, κάτω από τον εκτυφλωτικό ήλιο, ο σοφέρ κρατούσε ανοιχτή την πόρτα της λιμουζίνας. Η Ρόγιν μπήκε στο πίσω κάθισμα, δίπλα στον Αμπού Σιν, χωρίς να ρίξει ούτε μια ματιά πίσω της και η Κάντιλακ ξεκίνησε αμέσως και βγήκε από την πύλη.

«Ας του δίνουμε από δω όσο πιο γρήγορα γίνεται, πριν αλλάξουν γνώμη οι Αιγύπτιοι», είπε ο Τζάνι.

«Θαυμάσια ιδέα», αποκρίθηκε πικρά ο Νίκολας.

Μόλις βρέθηκαν ξανά στον αέρα, ο πύργος ελέγχου του Ασουάν τους άνοιξε το δρόμο για απευθείας πτήση προς τη Μεσόγειο. Ο Νίκολας κι ο Σκαπανέας είχαν μαζεωθεί στο πιλοτήριο μαζί με τον Τζάνι και τον Φρεντ και χάζευαν την πράσινη κορδέλα του Νείλου να ξετυλίγεται κάτω από το δεξί φτερό του Χέρκιουλες.

Μίλησαν ελάχιστα στη διάρκεια αυτού του τμήματος της πτήσης. Κάποια στιγμή, ο Τζάνι είπε ήρεμα: «Υποθέτω ότι μπορώ να πω αντί στην αμοιβή μου...»

«Όχι πως ήρθα μόνο για τα λεφτά», μουρμούρισε ο Σκαπανέας, «αλλά δε θα με πείραζε να πληρωθώ. Το μωρό μου χρειάζεται καινούρια παπούτσια».

«Θέλει κανείς ένα φλιτζάνι τσάι;» ρώτησε ο Νίκολας, σαν να μην είχε ακούσει τίποτα.

«Καλό θα ήταν», απάντησε ο Τζάνι. «Όχι τόσο καλό όσο οι εξήντα χιλιάδες που μου χρωστάς, αλλά ας είναι και τσάι».

Πέταξαν πάνω από το πεδίο μάχης του Ελ Αλαμείν. Ακόμη κι από ύψος είκοσι χιλιάδων ποδών, διέκριναν τα δίδυμα μνημεία, των Συμμάχων και των Γερμανών πεσόντων. Ύστερα είδαν ν' απλώνεται μπροστά τους το γαλάζιο της θάλασσας.

Ο Νίκολας περίμενε μέχρι να χαθεί εντελώς πίσω τους η ακτή της Αιγύπτου και τότε άφησε ένα μακρύ, σιγανό στεναγμό ανακούφισης.

«Αχ, γιατί δε μου έχετε λίγη εμπιστοσύνη;» κατηγόρησε τους υπόλοιπους. «Σας έχω εγκαταλείψει εγώ ποτέ; Δεν πληρώνεστε πάντα στο ακέραιο;»

Όλοι απέμειναν να τον κοιτάζουν επίμονα, με κατάπληξη. Ύστερα από μια μακριά σιωπή, ο Τζάνι έκανε την ερώτηση: «Πώς;»

«Έλα να μου δώσεις ένα χέρι, Σκαπανέα», είπε ο Νίκολας και βγήκε από την καμπίνα του πιλότου. Ο Τζάνι, ανίκανος να συγκρατήσει την περιέργειά του, παρέδωσε το πηδάλιο στον Φρεντ και τους ακολούθησε ως την τουαλέτα, στο κεντρικό τμήμα της ατράκτου.

Ο Σκαπανέας με τον Τζάνι στάθηκαν στην πόρτα και παρακολουθούσαν τον Νίκολας που έβγαλε από την τσέπη του τον ελβετικό σουγιά και σήκωσε το καπάκι της χημικής τουαλέτας. Ο Τζάνι άρχισε να χαμογελάει όταν είδε τον Νίκολας να λασκάρει τις βίδες που συγκρατούσαν το κρυφό χώρισμα στη θέση του. Η Μπιγκ Ντόλι ήταν βασικά ένα λαθρεμπορικό κι αυτές οι μικρομετατροπές έδειχναν καθαρά σε τι κόπους είχαν μπει ο Τζάνι κι ο Φρεντ προκειμένου να προσαρμόσουν το σκάφος στο ρόλο του. Υπήρχαν κάμποσες τέτοιες πονηρές «τρυπούλες» στο μηχανοστάσιο και σ' άλλα κατάλληλα σημεία της ατράκτου.

Παλιά, στην πτήση της επιστροφής από τη Λιβύη, τα μπρούντζινα αγαλματίδια του Αννίβα ήταν κρυμμένα στο χώρο πίσω απ' αυτό το μεταλλικό διαχωριστικό. Λόγω της θέσης του, πίσω από την πλάτη της λεκάνης, ο κρυψώνας ήταν σχεδόν απόλυτα ασφαλής, αφού οι πιστοί του Μωάμεθ

δύσκολα θ' αποφάσιζαν να ερευνήσουν μια περιοχή τόσο βρόμικη.

«Αυτό έκανες, λοιπόν, τόση ώρα εδώ μέσα», είπε γελώντας ο Τζάνι καθώς ο Νίκολας αφαιρούσε το διαχωριστικό από τη θέση του. Το γέλιο του όμως έσβησε απότομα όταν ο Νίκολας έσκυψε στον κενό χώρο από πίσω κι έβγαλε ένα εκπληκτικό αντικείμενο. «Θεούλη μου! Τι είν' αυτό;»

«Η γαλάζια πολεμική κορόνα της Αιγύπτου», αποκρίθηκε ο Νίκολας. Έδωσε την κορόνα στον Σκαπανέα. «Ακούμπησέ τη στην κουκέτα, αλλά προσεκτικά».

Ο ίδιος ξανάσκυψε στον κρυψώνα. «Κι αυτή είναι η κορόνα Νεμέσ». Την έβγαλε και την έδωσε στον Τζάνι.

«Αυτή εδώ είναι η λευκή και κόκκινη κορόνα των δύο βασιλείων. Κι αυτή είναι η νεκρική μάσκα του Φαραώ Μαμώς. Και τελευταίο, αλλά όχι ασήμαντο, το *ουσαμπτί* του Τάιτα».

Τοποθέτησαν όλα τα πανάρχαια αντικείμενα πάνω στην πτυσσόμενη κουκέτα, έκαναν πίσω και τα θαύμαζαν γεμάτοι δέος.

«Σ' έχω βοηθήσει να βγάλεις πέτρινες ζωοφόρους κι αρχαία μπρούντζινα αγαλματάκια», είπε ψιθυριστά ο Τζάνι. «Αλλά ποτέ τίποτε τέτοιο».

Ο Σκαπανέας κουνούσε το κεφάλι του. «Και τα κιβώτια που πήραν οι Αιγύπτιοι; Τι είχαν μέσα;»

«Πέντε φιάλες του ενός γαλονιού χημικό υγρό τουαλέτας», απάντησε ο Νίκολας. «Συν πέντ' έξι περίσσιες φιάλες οξυγόνου, για να βαραίνουν όσο χρειαζόταν».

«Τους την έσκασες!» Ο Σκαπανέας άστραφτε ολόκληρος. «Αλλά πώς διάβολο υποψιάστηκες ότι θα μας κάρφωνε η Ρόγιαν;»

«Είχε δίκιο όταν μου είπε πως έπρεπε να ξέρω ότι δεν ήταν κλέφτρα. Η όλη κομπίνα δεν ταίριαζε στο χαρακτήρα της. Η Ρόγιαν είναι...» Έκανε μια μικρή παύση για να βρει τα κατάλληλα λόγια. «...πολύ έντιμη, πολύ ειλικρινής· καμιά σχέση με τους παρόντες».

«Ευχαριστούμε για το κομπλιμέντο», είπε ο Τζάνι με θυγμένο ύφος. «Παρ' όλα αυτά, σίγουρα θα υπήρχε και κάτι άλλο που σ' έκανε να την υποψιαστείς».

«Ναι, βέβαια», παραδέχτηκε ο Νίκολας. «Η πρώτη ένδειξη που είχα ήταν όταν επιστρέψαμε από την Αιθιοπία, την πρώτη φορά, κι εκείνη έφυγε αμέσως για το Κάιρο. Τότε υπέθεσα ότι μου σκάρωνε κάτι. Αλλά σιγουρεύτηκα απόλυτα μόνο όταν έμαθα ότι είχε στείλει ένα μήνυμα στην αιγυπτιακή

πρεσβεία στην Αντίς, μέσω της Τισέι. Ήταν πια φανερό ότι τους είχε ειδοποιήσει για την πτήση της επιστροφής μας».

«Το ύπουλο παλιοθήλυκο», είπε ο Τζάνι χαχανίζοντας.

«Για πρόσεχε τα λόγια σου!» αρπάχτηκε ο Νίκολας. «Η Ρόγίαν είναι αξιοπρεπής, έντιμη και μεγάλη πατριώτισσα. Είναι καλόκαρδη, είναι...»

«Για δεξ!» έκανε ο Τζάνι κλείνοντας το μάτι στον Σκαπανέα. «Με συγχωρείς, Νίκι, μου ξέφυγε».

Πάνω στο λουστραρισμένο τραπέζι των συνεδριάσεων είχαν στηθεί μόνο οι δυο από τις μεγάλες κορόνες της Αιγύπτου. Ο Νίκολας τις είχε τοποθετήσει στα κεφάλια δυο αυθεντικών μαρμάρινων ρωμαϊκών προτομών, που τις είχε δανειστεί από τον ντίλερ με τον οποίο συνεργαζόταν τακτικά εκεί, στη Ζυρίχη. Είχε τραβήξει τις κουρτίνες στα παράθυρα του δέκατου ορόφου και είχε ρυθμίσει το φωτισμό έτσι που ν' αναδεικνύονται οι κορόνες στο έπακρο. Η ιδιωτική αίθουσα συνεδριάσεων, την οποία είχε νοικιάσει για την περίπτωση, βρισκόταν σ' ένα από τα τραπεζικά κτίρια της Μπανκχοφστράσε.

Ενώ περίμενε μόνος να φτάσει ο ειδικός καλεσμένος του, έκανε μια νοερή επιθεώρηση όλων των προετοιμασιών και δε βρήκε κανένα ψεγάδι. Πήγε έπειτα ως τον ολόσωμο καθρέφτη του τοίχου κι έφτιαξε τον κόμπο της παλιάς γραβάτας του, με το έμβλημα του Σάντχερστ. Τα ράμματα από την πληγή στο πιγούνι του είχαν αφαιρεθεί. Ο Μεκ Νιμούρ είχε κάνει πρώτης τάξης δουλειά και η μικρή ουλή ήταν επίπεδη και ίσια. Το κοστούμι που φορούσε, ραμμένο στον προσωπικό του ράφτη της Σάβιλ Ρόου, ήταν σκουρόχρωμο, με διακριτική άσπρη ρίγα και είχε φορεθεί τόσο ώστε να έχει αποκτήσει σε ιδανικό βαθμό το σουλούπι του κορμιού του, χωρίς όμως να φαίνεται ταλαιπωρημένο. Το μόνο καινούριο πράγμα που φορούσε ήταν τα χειροποίητα παπούτσια από του Λομπ, της Σεντ Τζέιμς Στρητ.

Από το ιντερκόμ ακούστηκε ένας απαλός, κοφτός βόμβος κι ο Νίκολας απάντησε αμέσως.

«Κάποιος κύριος Γουόλς επιθυμεί να σας δει, σερ Νίκολας», είπε η υπάλληλος από τη ρεσεψιόν της τράπεζας, στο ισόγειο.

«Πείτε του ν' ανεβεί, παρακαλώ», απάντησε ο Νίκολας.

Ο Νίκολας άνοιξε την πόρτα με το πρώτο κουδούνισμα κι αντίκρισε στο κατώφλι τον Γουόλς να τον κοιτάζει βλοσυρά.

«Ελπίζω να μη με κουβάλησες εδώ για το τίποτα, Χάρπερ. Ήρθα κατευθείαν από το Φορτ Γουόρθ». Είχαν περάσει μόνο τριάντα ώρες αφότου του είχε τηλεφωνήσει ο Νίκολας στο ράντσο του στο Τέξας. Ο Γουόλς πρέπει να είχε μπει σχεδόν αμέσως στο ιδιωτικό του τζετ για να έχει καταφέρει να φτάσει τόσο γρήγορα.

«Όχι Χάρπερ, Κούντον-Χάρπερ», είπε ο Νίκολας.

«Εντάξει, Κούντον-Χάρπερ. Και τώρα, κόψε τα περιττά», αγρίεψε ο Γουόλς. «Τι μου έχεις;»

«Κι εγώ χαίρομαι αφάνταστα που σας ξαναβλέπω, κύριε Γουόλς». Ο Νίκολας παραμέρισε ιπποτικά, για να τον αφήσει να μπει. «Παρακαλώ, περάστε».

Ο Γουόλς μπήκε με φούρια στο δωμάτιο. Ήταν ψηλός, με κυρτούς ώμους, κρεμασμένα μάγουλα γεμάτα ρυτίδες και γαμψή μύτη. Με τα χέρια σταυρωμένα πίσω στην πλάτη του, θύμιζε αρπακτικό πουλί που παραμονεύει τη λεία του στημένο στην κολόνα του φράχτη.

Δυο άντρες ακολούθησαν τον Γουόλς στην αίθουσα κι ο Νίκολας τους αναγνώρισε και τους δυο. Ο κόσμος αυτών που συναλλάσσονται με αρχαιολογικά ευρήματα είναι στην ουσία μια μικρή οικογένεια. Ο ένας ήταν καθηγητής αρχαίας ιστορίας στο Πανεπιστήμιο του Ντάλας. Ο Γουόλς του είχε εξασφαλίσει την έδρα. Ο άλλος ήταν ένας από τους πιο γνωστούς και αξιόπιστους εμπόρους αρχαιοτήτων στις Ηνωμένες Πολιτείες.

Ο Γουόλς σταμάτησε τόσο απότομα που οι δυο άντρες έπεσαν πάνω του, αλλά εκείνος δεν έδωσε καμιά σημασία.

«Να με πάρει ο διάβολος!» βλαστήμησε σιγανά και στα μάτια του άστραψαν οι φλόγες του πάθους. «Πλαστά είναι αυτά;»

«Όσο πλαστά είναι τα αγαλματίδια του Αννίβα και η ζωοφόρος του Χαμουραπί που έχετε αγοράσει από μένα στο παρελθόν», απάντησε ο Νίκολας.

Ο Γουόλς πλησίασε τα εκθέματα σαν να ήταν ιερά σκεύη της Θείας Κοινωνίας κι ο ίδιος αρχιεπίσκοπος. «Πρέπει να είναι φρέσκα», ψιθύρισε. «Αλλιώς, θα είχα πληροφορηθεί την ύπαρξή τους».

«Φρέσκα από την ανασκαφή», επιβεβαίωσε ο Νίκολας. «Είστε ο πρώτος που τα βλέπει».

Ο Γουόλς διάβασε τα ιερογλυφικά της βασιλικής σφραγίδας στη βάση του *ουραιίου* της κορόνας Νεμέσ. «Μαμώς! Δηλαδή, αληθεύουν οι φήμες! Ανακαλύφθηκε καινούριος τάφος».

«Αν μπορεί κανείς ν' αποκαλέσει έναν τάφο ηλικίας τεσσάρων χιλιάδων χρόνων καινούριο».

Ο Γουόλς και οι σύμβουλοί του μαζεύτηκαν γύρω από το τραπέζι, χλομοί κι αμίλητοι από το σοκ.

«Άφησέ μας, Χάρπερ», είπε ο Γουόλς. «Θα σε φωνάξω όταν θα είμαι έτοιμος να μιλήσουμε».

Ο Νίκολας ήξερε πια ότι είχε το πάνω χέρι. «Σερ Νίκολας», διόρθωσε επιτιμητικά τον Αμερικανό.

«Μας αφήνετε μόνους, παρακαλώ, σερ Νίκολας;» συμμορφώθηκε ο Γουόλς.

Μια ώρα αργότερα, ο Νίκολας επέστρεψε στην αίθουσα συνεδριάσεων. Οι άλλοι τρεις ήταν καθισμένοι γύρω από το τραπέζι σαν να μην άντεχαν να μείνουν μακριά από τις δυο αρχαίες κορόνες. Ο Γουόλς έγνεψε στους δυο συμβούλους του κι εκείνοι σηκώθηκαν υπάκουα και βγήκαν από την αίθουσα με φανερή απροθυμία.

Αμέσως μόλις έκλεισε η πόρτα πίσω τους, ο Γουόλς έκανε ξερά την πρώτη του ερώτηση. «Πόσα;»

«Δεκαπέντε εκατομμύρια δολάρια», απάντησε ο Νίκολας.

«Δηλαδή, εφτάμισι εκατομμύρια η καθεμιά».

«Όχι. Δεκαπέντε η καθεμιά. Τριάντα και οι δύο».

Ο Γουόλς κόντεψε να πέσει από την καρέκλα του. «Είσαι τρελός, άνθρωπέ μου;»

«Υπάρχουν μερικοί που με θεωρούν και τέτοιο», απάντησε ο Νίκολας χαμογελώντας ήρεμα.

«Ας μοιράσουμε τη διαφορά», πρότεινε ο Γουόλς. «Είκοσι δύο μισό».

Ο Νίκολας κούνησε αργά το κεφάλι του. «Δεν παζαρεύω».

«Λογικέψου, Χάρπερ!»

«Η σύνεση δεν ήταν ποτέ ένα από τα προτερήματά μου. Λυπάμαι».

Ο Γουόλς σηκώθηκε. «Κι εγώ λυπάμαι, Χάρπερ. Την επόμενη φορά, ίσως».

Έδεσε τα χέρια του πίσω από την πλάτη και προχώρησε με μεγάλα, θυμωμένα βήματα ως την πόρτα. Καθώς την άνοιγε, ο Νίκολας του φώναξε: «Κύριε Γουόλς!»

Ο Αμερικανός στράφηκε, όλο προσδοκία. «Ναι;»

«Την επόμενη φορά μπορείς να με λες Νίκολας και θά σε λέω κι εγώ Πίτερ —σαν δυο παλιοί φίλοι».

«Μόνο αυτό είχες να μου πεις;»

«Φυσικά. Τι άλλο;» ρώτησε ο Νίκολας με απορημένο ύφος.

«Να σε πάρει», είπε ο Γουόλς. Επέστρεψε στο τραπέζι κι έπεσε βαρύς στην καρέκλα του. «Να σε πάρει και να σε σηκώσει!»

Σούφρωσε τα χείλη του, ξεφύσηξε φουρκισμένος και τελικά είπε: «Εντάξει. Πώς τα θέλεις;»

«Σε δυο τραπεζικές επιταγές. Των δεκαπέντε εκατομμυρίων η καθεμιά».

Ο Γουόλς πάτησε το κουμπί του ιντερκόμ και μίλησε στη συσκευή. «Παρακαλώ, ειδοποιήστε τον κύριο Μονφλερί, τον προϊστάμενο του λογιστηρίου, να έρθει επάνω», διέταξε με βαριά καρδιά.

Ο Νίκολας ήταν καθισμένος στο γραφείο του, στο Κουίντον Χολ, και κοιτούσε αφηρημένα την μπουαζερί που κάλυπτε τον απέναντι τοίχο. Η μπουαζερί προερχόταν αρχικά από ένα από τα αβαεία που είχε διαλύσει ο Ερρίκος ο Η΄ το 1536 και είχε αγοραστεί από τον παππού του πριν από εκατό χρόνια περίπου. Στο συγκεκριμένο χώρο είχε μεταφερθεί και τοποθετηθεί πολύ πρόσφατα.

Ο Νίκολας έχωσε το χέρι κάτω από το γραφείο του και πάτησε ένα κουμπί στην κρυφή ηλεκτρονική κονσόλα. Ένα τμήμα της μπουαζερί γλίστρησε μαλακά κι αθόρυβα στο πλάι, αποκαλύπτοντας μια εντοιχισμένη προθήκη που την προστάτευε χοντρό, ενισχυμένο κρύσταλλο. Ταυτόχρονα, άναψαν μικροί προβολείς στο ταβάνι που οι δέσμες τους φωτίσαν αποκλειστικά τα εκθέματα της προθήκης. Τα σποτ ήταν έτσι τοποθετημένα ώστε να μη δημιουργούν αντανακλάσεις στο γυαλί και να αναδεικνύουν την εκπληκτική ωραιότητα της διπλής κορόνας και της νεκρικής μάσκας του Φαραώ Μαμώς.

Ο Νίκολας έβαλε ουίσκι σ' ένα κρυστάλλινο ποτήρι κι ενώ το έπινε αργά, απολάμβανε τη μοναδική συγκίνηση που δίνει στο συλλέκτη η κατοχή ενός πολύτιμου αντικειμένου. Ύστερα από λίγο όμως, συνειδητοποίησε πως κάτι του έλειπε. Σήκωσε το *ουσαμπτί* του Τάιτα από το γραφείο προστά

του κι άρχισε να του μιλάει σαν να απευθυνόταν στον ίδιο τον άνθρωπο:

«Εσύ είχες καταλάβει καλά τι θα πει πραγματική μοναξιά, ε;» τον ρώτησε τρυφερά. «Ήξερες πώς είναι ν' αγαπάς κάποια που δε θα μπορούσες ποτέ ν' αποκτήσεις».

Άφησε κάτω το αγαλματάκι και σήκωσε το ακουστικό του τηλεφώνου. Σχημάτισε ένα νούμερο στο εξωτερικό και μετά από τρία κουδουνίσματα του απάντησε μια αντρική φωνή στα αραβικά.

«Γραφείο διευθυντή του Τμήματος Αρχαιοτήτων. Τι θα θέλατε;»

«Θα μπορούσα να μιλήσω με τη δόκτορα αλ Σίμα;» ρώτησε ο Νίκολας στην ίδια γλώσσα.

«Περιμένετε, παρακαλώ. Σας συνδέω αμέσως».

«Δόκτωρ αλ Σίμα».

Η φωνή της Ρόγιαν έφερε μια γλυκιά ανατριχίλα σ' όλο του το κορμί. «Ρόγιαν;» είπε μόνο κι ένιωσε την ταραχή της στη μακριά, αμήχανη σιωπή που ακολούθησε.

«Εσύ;» είπε τελικά η Ρόγιαν. «Δεν πίστευα ότι θα σε ξανάκουγα ποτέ».

«Πήρα να σε συγχαρώ για το διορισμό σου».

«Με εξαπάτησες», του απάντησε. «Άλλαξες το περιεχόμενο τριών κιβωτίων».

«Όπως είπε κάποτε ένας πολύ σοφός άντρας, τους φίλους μπορείς να τους εξαπατήσεις πιο εύκολα —δεν το περιμένουν. Εσύ ειδικά, Ρόγιαν, όφειλες να το ξέρεις αυτό».

«Τα πούλησες, φυσικά, έτσι δεν είναι; Κυκλοφόρησε μια φήμη ότι ο Πίτερ Γουόλς πλήρωσε είκοσι εκατομμύρια δολάρια».

«Τριάντα», τη διόρθωσε ο Νίκολας. «Αλλά μόνο για τη γαλάζια κορόνα και τη Νεμέζ. Τώρα που μιλάμε έχω μπροστά μου τη λευκή και κόκκινη κορόνα και τη νεκρική μάσκα».

«Οπότε, μπορείς άνετα να εξοφλήσεις το μερίδιό σου στις ζημιές των Λόιντς. Θα πρέπει να σου έφυγε ένα μεγάλο βάρος».

«Δε θα το πιστέψεις, αλλά οι Λόιντς εμφάνισαν πολύ καλύτερα αποτελέσματα από τα αναμενόμενα. Τελικά, δεν είχα χρεοκοπήσει».

«Μαγκιά σου, όπως θα έλεγε η μητέρα μου».

«Τα μισά πήγαν ήδη στον Μεκ Νιμούρ και στην Τισέι».

«Αυτά τουλάχιστον πήγαν για καλό σκοπό». Ο τόνος της Ρόγιαν ήταν απροκάλυπτα εχθρικός. «Μόνο γι' αυτό μου τηλεφώνησες;»

«Όχι· είναι και κάτι άλλο, που ίσως σου φανεί αστείο. Ο αγαπημένος σου συγγραφέας, ο Γουίλμπουρ Σμιθ, θα γράψει το ιστορικό της ανακάλυψης του τάφου. Ο τίτλος του βιβλίου θα είναι *Ο Έβδομος Πάπυρος* και θα κυκλοφορήσει του χρόνου. Θα σου στείλω ένα αντίτυπο, με την υπογραφή του συγγραφέα».

«Ελπίζω αυτή τη φορά να μη διαστρεβλώσει τα γεγονότα», σχολίασε ξερά η Ρόγιαν.

Ακολούθησε μια ολιγόλεπτη σιωπή, που την έσπασε πρώτη η Ρόγιαν. «Έχω ένα βουνό δουλειά μπροστά μου. Αν δεν έχεις τίποτ' άλλο να μου πεις...»

«Τελικά, έχω».

«Ναι;»

«Θέλω να με παντρευτείς».

Την άκουσε να ρουφάει με δύναμη την ανάσα της και ύστερα έγινε σιωπή, που κράτησε αρκετή ώρα. «Γιατί θέλεις ένα τόσο απίθανο πράγμα;» τον ρώτησε τελικά.

«Επειδή κατάλαβα τελικά πόσο πολύ σ' αγαπώ».

Η Ρόγιαν σώπασε ξανά και ύστερα είπε χαμηλόφωνα: «Εντάξει».

«Τι εννοείς, “εντάξει”;»

«Εννοώ, εντάξει, θα σε παντρευτώ».

«Και γιατί θα κάνεις ένα τόσο απίθανο πράγμα;»

«Επειδή κατάλαβα τελικά, ανεξάρτητα απ' όλα, πόσο πολύ σ' αγαπώ κι εγώ».

«Υπάρχει μια πτήση της Αιρ Έτζιπτ από το Χίθροου σήμερα το απόγευμα, στις πεντέμισι. Αν τρέξω σαν παλαβός, ίσως προλάβω το αεροπλάνο. Αλλά θα φτάσω στο Κάιρο αργά το βράδυ».

«Θα σε περιμένω στο αεροδρόμιο, όσο αργά κι αν είναι».

«Ερχομαι!» Ο Νίκολας έκλεισε το τηλέφωνο κι έτρεξε ως την πόρτα, αλλά ξαφνικά μετάνιωσε, γύρισε πίσω κι άρπαξε από το γραφείο του το *ουσαμπί* του Τάιτα.

«Πάμε, γερο-κατεργάρη», είπε μ' ένα θριαμβευτικό γέλιο. «Επιστρέφεις στην πατρίδα σαν γαμήλιο δώρο».

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Σεργιάνιζαν αργά στην προκυμαία, στο μαβί δειλινό. Δίπλα τους κυλούσε ο Νείλος, αργός, πράσινος, ανεξιχνίαστος, σβήνοντας στο πέρασμά του τα μυστικά των αιώνων. Στο σημείο εκείνο της όχθης, όπου είχε αράξει κάποτε η μεγαλόπρεπη τριήρης του Φαραώ Μαμώς, με τον Τάιτα και τη λατρεμένη κυρά του, τη Λοστρίς, στο κατάστρωμα, κάτω από τα τωρινά ερείπια του ναού του Ραμσή στο Λούξορ, στάθηκαν για λίγο ακουμπώντας στο περβάζι του προστατευτικού πέτρινου τοίχου. Αμίλητοι κοίταζαν τους σκοτεινούς λόφους στην αντίπερα όχθη του ποταμού.

Ο χρόνος κι ο ποταμός είχαν από αιώνες σβήσει κάθε ίχνος από το νεκρικό ναό του Φαραώ Μαμώς. Άλλοι βασιλιάδες είχαν χτίσει τα δικά τους νεκρικά μνημεία πάνω στα θεμέλιά του. Κανένας δεν είχε ανακαλύψει ποτέ τον τάφο που δε χρησιμοποίησε ο Μαμώς, αλλά θα πρέπει να βρισκόταν κοντά στο μυστικό πέραςμα του βράχου από το οποίο ο Ντουρέντ είχε φτάσει στον τάφο της βασίλισσας Λοστρίς και είχε ανακαλύψει τους παπύρους του Τάιτα στα αλαβάστρινα βάζα τους.

Ήμεναν και οι τέσσερις αμίλητοι, βυθισμένοι σε νοσταλγική σιωπή γεμάτη συντροφικότητα. Παρακολούθησαν ένα κρουαζιερόπλοιο που ανέβαινε το ποτάμι, με τους τουρίστες στο κατάστρωμά του γεμάτους έξαψη, παρά τις δέκα μέρες ταξίδι από το Κάιρο, να δείχνουν ο ένας στον άλλο τους μεγάλους πυλώνες και τις εγχάρακτες μορφές στους εξωτερικούς τοίχους του ναού του Ραμσή. Οι εκστατικές φωνές τους και τα επιφωνήματα θαυμασμού μάκρυναν κι έσβησαν στη σιγαλιά του δειλινού.

Η Ρόγίαν πέρασε το χέρι της κάτω από το μπράτσο της Τισέι και οι δυο γυναίκες προχώρησαν μπροστά. Έκαναν όμορφο ζευγάρι, νέες και οι δυο και λυγερόκορμες, με δέρμα στο χρώμα του μελιού, μαύρα σγουρά μαλλιά που ανέμιζαν στο ζεστό αέρα που ερχόταν από τη μεριά της Σαχάρας. Το γέλιο τους ακουγόταν γλυκό και καμπανιστό, καθώς αστειεύονταν μεταξύ τους. Ο Νίκολας κι ο Μεκ Νιμούρ τις ακολούθησαν, κοιτώντας ο καθένας τη δική του γυναίκα με λατρεία.

«Ωστε τώρα είσαι κι εσύ ένα από τα χοντρογούρουνα της Αντίς. Εσύ, ο σκληρός άντρας, ο αδιάλλακτος, ο αντάρτης, έγινες τελικά πολιτικός. Δεν το πιστεύω, Μεκ».

«Κάποτε πρέπει να πολεμάει κανείς και κάποτε να κάνει ειρήνη», απάντησε σοβαρά ο Μεκ, αλλά ο Νίκολας συνέχισε να τον πειράζει.

«Μάλιστα! Τώρα που έγινες πολιτικός, βλέπω ότι απέκτησες και τα κλισέ σου». Ο Νίκολας του έριξε μια φιλική γροθιά στο μπράτσο. «Αλλά πώς τα κατάφερες έτσι, Μεκ; Από καταζητούμενος *σούφτα* να γίνεις υπουργός Αμύνης; Μπράβο σου!»

«Με βοήθησαν λιγάκι και τα λεφτά από την πώληση της γαλάζιας κορόνας. Ήταν η σπρωξιά που χρειαζόμουν», παραδέχτηκε ο Μεκ. «Παρ' όλα αυτά, οι άλλοι ήξεραν πως θα ήταν αδύνατο να κάνουν δημοκρατικές εκλογές χωρίς εμένα υποψήφιο. Τελικά, ήθελαν οπωσδήποτε να με βάλουν στο πολιτικό παιχνίδι».

«Η μόνη μου διαφωνία είναι που τους έδωσες όλα αυτά τα όμορφα λεφτουδάκια, που βγήκαν με τόσο κόπο», γκρίνιαξε ο Νίκολας. «Να πάρει ο διάβολος, Μεκ, δεκαπέντε εκατομμύρια δολάρια δε σου πέφτουν στα χέρια κάθε μέρα».

«Δεν τα έδωσα σ' αυτούς», τον διόρθωσε ο Μεκ. «Πήγαν στο εθνικό θησαυροφυλάκιο, όπου μπορώ να ελέγχω το πώς θα διατεθούν».

«Και πάλι, δεκαπέντε εκατομμύρια είναι πολύ ψωμί, Μεκ», είπε ο Νίκολας μ' ένα στεναγμό. «Παρά την καλή μου θέληση, δεν εγκρίνω τέτοια σπατάλη. Επιδιοκιμάζω όμως απόλυτα την επιλογή του αντιπροέδρου, στην υποψηφιότητά σου για την προεδρία στις ερχόμενες εκλογές».

Κοίταξαν και οι δυο την Τισέι που βάδιζε μπροστά τους. Τα πλούσια σγουρά μαλλιά ξεχύνονταν πάνω στη λεπτή της πλάτη κι από την άσπρη φούστα πρόβαλλαν δυο ψηλές, καλλίγραμμες γάμπες.

«Εσύ μπορεί να μη μου στέκεις σαν υπουργός Αμύνης, αλλά αυτή είναι μια θαυμάσια υπουργός Πολιτισμού και Τουρισμού στην τωρινή μεταβατική κυβέρνηση».

«Θα είναι ακόμα πιο εντυπωσιακή σαν αντιπρόεδρος της χώρας, όταν κερδίσω τις εκλογές, τον ερχόμενο Αύγουστο», δήλωσε με σιγουριά ο Μεκ.

Εκείνη τη στιγμή, η Ρόγιαν στράφηκε και τους κοίταξε πάνω από τον ώμο της. «Εδώ περνάμε απέναντι», τους ειδοποίησε.

Ο Νίκολας, απορροφημένος από την κουβέντα με τον Μεκ, δεν είχε προσέξει ότι είχαν ήδη φτάσει απέναντι απ' το νεόχτιστο παράρτημα του μουσείου του Λούξορ. Οι δυο γυναίκες στάθηκαν να τους περιμένουν κι όταν έφτασαν κοντά τους, χώρισαν πιάνοντας η καθεμιά το μπράτσο του άντρα της.

Καθώς διέσχιζαν τη φαρδιά λεωφόρο, περνώντας με συνεχή ζιγκ-ζαγκ ανάμεσα σε αργοκίνητα οχήματα και κάρα, ο Νίκολας έσκυψε κι έδωσε ένα πεταχτό φιλί στο μάγουλο της Ρόγιαν. «Είσαι υπέροχη, λαίδη Κούντον-Χάρπερ».

«Με κάνεις να κοκκινίζω, σερ Νίκι», είπε γελώντας η Ρόγιαν. «Ξέρεις ότι δεν έχω συνηθίσει ακόμη το καινούριο μου όνομα».

Έφτασαν απέναντι και στάθηκαν μπροστά στην είσοδο του παραρτήματος του μουσείου. Ψηλές κολόνες, απομιμήσεις σε μικρότερο μέγεθος των κιόνων του ναού στο Καρνάκ, στήριζαν την επικλινή στέγη. Οι τοίχοι ήταν κατασκευασμένοι από τεράστιους ογκόλιθους ψαμμίτη και οι γραμμές του κτιρίου ήταν απλές και καθαρές. Στο σύνολό του ήταν πολύ εντυπωσιακό.

Η Ρόγιαν τους πέρασε από την κεντρική είσοδο του παραρτήματος, που δεν είχε ανοίξει ακόμη για το κοινό. Ο Πρόεδρος θα ερχόταν τη Δευτέρα, αεροπορικά από το Κάιρο, για τα εγκαίνια. Ο Μεκ και η Τισέι θα ήταν οι επίσημοι αντιπρόσωποι της κυβέρνησης της Αιθιοπίας στην τελετή. Οι φρουροί χαιρέτησαν με σεβασμό τη Ρόγιαν κι έσπευσαν ν' ανοίξουν τη βαριά ξύλινη πύλη με τα μπρούντζινα δεσίματα γι' αυτή και τη συντροφιά της.

Στο εσωτερικό επικρατούσε ησυχία και δροσιά. Οι συσκευές κλιματισμού διατηρούσαν σταθερή θερμοκρασία, απαραίτητη για την προστασία των αρχαίων εκθεμάτων. Οι προθήκες ήταν βαθιές εσοχές στον ψαμμίτη των τοίχων, προστατευμένες από χοντρό κρύσταλλο, κι ο φωτισμός διακριτικός και σοφά κατανεμημένος ώστε ν' αναδεικνύει τους

εκπληκτικούς θησαυρούς από τον τάφο του Φαραώ Μαμώς σε όλη τους τη μεγαλοπρέπεια. Τα εκθέματα, τοποθετημένα κατά σειρά αρχαιολογικής αξίας και ωραιότητας, έλαμπαν κι αστραποβολούσαν πάνω στις βάσεις τους από βαθυγάλανο σατέν, το βασιλικό μπλε του Φαραώ Μαμώς.

Οι τέσσερις επισκέπτες προχωρούσαν αθόρυβα, με απόλυτο σεβασμό στο χώρο, και τα σχόλια ή οι ερωτήσεις προς τη Ρόγιν γίνονταν χαμηλόφωνα. Τα εκθέματα τους είχαν κυριολεκτικά μαγέψει.

Μπροστά στην είσοδο της τελευταίας αίθουσας, αυτής που φιλοξενούσε τα πολυτιμότερα και σημαντικότερα κομμάτια, έκαναν μια μικρή στάση κι έπιασαν την κουβέντα.

«Όσο σκέφτομαι ότι αυτό είναι μόνο ένα μικρό μέρος του θησαυρού που παραμένει θαμμένος στον τάφο του Μαμώς, στο βυθό του Νταντέρα...» είπε ψιθυριστά η Τισέι. «Είναι τόσο συναρπαστικά όλα αυτά που δε βλέπω την ώρα να συνεχιστεί η περιπέτεια».

«Ξέχασα να σας πω!» αναφώνησε άξαφνα ο Μεκ. Από το ύψος του όμως, φαινόταν καθαρά ότι δεν είχε ξεχάσει καθόλου, απλώς περίμενε την κατάλληλη στιγμή να ξεφουρνίσει τα νέα του. «Το Ινστιτούτο Σμιθσόνιαν ενέκρινε επίσημα τα κονδύλια που θα διαθέσει για το φράγμα στον Νταντέρα και την εκ νέου ανασκαφή του τάφου. Το έργο θα αναλάβουν από κοινού το Ινστιτούτο και οι κυβερνήσεις των δύο χωρών, της Αιγύπτου και της Αιθιοπίας».

«Θαυμάσια νέα», φώναξε η Ρόγιν ενθουσιασμένη. «Ο ίδιος ο τάφος θα αποτελέσει έναν από τους σημαντικότερους αρχαιολογικούς τόπους του κόσμου και πηγή άφθονου τουριστικού συναλλάγματος για την Αιθιοπία...»

«Μη βιάζεσαι», τη διέκοψε ο Μεκ. «Μας θέτουν έναν όρο».

Της Ρόγιν της κόπηκαν τα φτερά. «Ποιος είναι αυτός;» ρώτησε μουδιασμένα.

«Επιμένουν να αναλάβεις εσύ τη διεύθυνση της αποστολής».

Η Ρόγιν χτύπησε τα χέρια της ενθουσιασμένη και ύστερα πήρε δήθεν αυστηρή έκφραση. «Έχω όμως κι εγώ έναν όρο να θέσω πριν αποδεχτώ το δικό τους», δήλωσε.

«Και ποιος είναι αυτός;» τη ρώτησε ο Μεκ.

«Ότι θα διορίσω εγώ τον προσωπικό βοηθό μου στην ανασκαφή».

Ο Μεκ έσκασε στα γέλια. «Κι όλοι ξέρουμε ποιος θα είναι». Χτύπησε φιλικά τον Νίκολας στην πλάτη. «Φρόντισε

μόνο να μην πέσει στην τσέπη του κανένα από τα πολύτιμα αντικείμενα που θα μαζεύετε!» προειδοποίησε τη Ρόγιν.

Η Ρόγιν αγκάλιασε τον Νικόλας από τη μέση. «Ο Νικόλας έχει αναμορφωθεί πλήρως», πληροφόρησε τον Μεκ. «Και θα σου το αποδείξω αμέσως». Πάντα κρατώντας αγκαλιά τον άντρα της, πέρασε στην τελευταία αίθουσα καλώντας τους να την ακολουθήσουν.

Ο Μεκ και η Τισέι κοκάλωσαν με το που πέρασαν το κατώφλι κι απέμειναν να χαζεύουν μαγεμένοι το περιεχόμενο μιας προθήκης από άθραυστο κρύσταλλο που ήταν στημένη στο κέντρο του χώρου. Η λευκή και κόκκινη κορόνα των ενωμένων βασιλείων της Άνω και Κάτω Αιγύπτου στεκόταν δίπλα στην ολόχρυση νεκρική μάσκα του Φαραώ Μαμώς, που άστραφτε κάτω από το φως των μικρών προβολέων που τη φώτιζαν από την οροφή.

Κάποτε ο Μεκ Νιμούρ συνήλθε από το αρχικό σοκ και ξαναβρήκε τη μιλιά του. Βαδίζοντας αργά προς την προθήκη, διάβασε μεγαλόφωνα την επιγραφή στη μικρή μπρούντζινη πινακίδα της βάσης: «*“Δωρεά του σερ Νικόλας και της λαίδης Κονίντον-Χάρπερ”*».

Ύστερα στράφηκε και κοίταξε τον Νικόλας σαν να μην πίστευε στα μάτια του. «Και μάλωνες εμένα που έδωσα τα λεφτά από την πώληση της γαλάζιας κορόνας!» τον κατηγορησε. «Εσύ πώς μπόρεσες να χαρίσεις το μερίδιό σου από τα λάφυρα;»

«Δεν ήταν εύκολο», παραδέχτηκε ο Νικόλας μ' ένα στεναγμό. «Όμως αντιμετώπισα το διακριτικό τελεσίγραφο μιας συγκεκριμένης κυρίας που δε βρίσκεται και πολύ μακριά μας αυτή τη στιγμή».

«Μην τον λυπάσαι, Μεκ», παρενέβη γελώντας η Ρόγιν. «Έχει ακόμα το μεγαλύτερο μέρος των χρημάτων που πήρε από τον Πίτερ Γουόλς για την κορόνα Νεμέσ ασφαλισμένο σε κάποια ελβετική τράπεζα. Στάθηκε αδύνατο να τον πείσω να τα δώσει όλα».

«Αρκετά ασχοληθήκαμε με την ιδιωτική μου ζωή», είπε κοφτά ο Νικόλας. «Έχει βραδιάσει για τα καλά και είναι ώρα για ούισκι. Νομίζω πως πήρε το μάτι μου μια μπουκάλια Λαφρένγκ στο μπαρ του ξενοδοχείου. Πάμε να δούμε αν έκανα λάθος».

Έπιασε τη Ρόγιν από το μπράτσο και την τράβηξε έξω από την αίθουσα, ενώ οι άλλοι δυο τούς ακολούθησαν, γελώντας με την καρδιά τους για την αμηχανία του.

ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΓΟΥΙΑΜΠΟΥΡ ΣΜΙΘ
ΣΤΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ BELL:

Οργισμένος σαν τη Θάλασσα
Άγρια Δικαιοσύνη
Το Γεράκι της Ερήμου
Η Λεοπάρδαλη Κυνηγά στο Σκοτάδι
Στα Νύχια του Λιονταριού
Ο Ήχος της Βροντής
Χρέος Αίματος
Στην Καντή Αμμο
Η Δύναμη των Όπλων
Λύο για την Κόλαση
Το Μάτι του Τίγρη
Η Κραυγή του Λύκου
Τα Πέτρινα Γεράκια
Ισχυρότεροι των Κραταιών
Κραυγή Αγγέλων
Οργή
Χρυσορυχείο
Σκοτάδι Μέσα στο Φως
Κυνηγοί Διαμαντιών
Το Πουλί του Ήλιου
Ωρα να Πεθάνεις
Η Χρυσή Αλεπού
Το Τραγούδι των Ελεφάντων
Ο Θεός Ποταμός
Ο Έβδομος Πάτερς
Οι Κουρσάροι
Μουσώνας

Ο ΕΒΔΟΜΟΣ ΠΑΙΗΤΡΟΣ

Δελ. 4.500 / ΕΥΡΩ 13,21

Συμπέτατο Φ.Π.Α.

Έχει γραφτεί τέσσερις χιλιάδες χρόνια πριν. Απομεινάρια ενός κόσμου χαμένου στα βάθη της ιστορίας, ο έβδομος πάπυρος κρύβει το μυστικό ενός αμύθητου θησαυρού...

Ο αρχαιολόγος Ντουρέντ αλ Σίμα και η όμορφη γυναίκα του ήταν οι πρώτοι που ανακάλυψαν τον τάφο της βασίλισσας Λοστρίς. Κι εκεί, σε μια μυστική κρύπτη, βρήκαν τα χειρόγραφα όπου ο πολυμήχανος Τάιτα κατέγραφε την ταφή του Φαραώ Μαμώς με όλα τα μυθικά του πλούτη.

Αλλά η ανακάλυψη αυτή θα στοιχίσει τη ζωή του Ντουρέντ, ο οποίος πέφτει θύμα αδιάτακτων δολοφόνων που θέλουν να κλέψουν το μυστικό του θησαυρού. Συντετριμμένη από το θάνατο του άντρα της, η Ρόγιαν στρέφεται για βοήθεια στον διάσημο Άγγλο αρχαιολόγο Νίκολας Κούντον-Χάρπερ.

Μαζί του βρίσκει το κουράγιο να συνεχίσει την έρευνα που σύντομα τους οδηγεί στην Αιθιοπία, στην αφιλόξενη και άγρια περιοχή του φαραγγιού Αμπάι, στον Γαλάζιο Νεόλο. Εκεί, θα έρθουν πάλι αντιμέτωποι με τους ανθρώπους που σκότωσαν τον Ντουρέντ. Και το κυνήγι του θαμμένου θησαυρού θα μετατραπεί σ' έναν αγώνα ζωής και θανάτου, καθώς ο έβδομος πάπυρος αποκαλύπτει ένα ένα τα μυστικά του...

«Στον Έβδομο Πάπυρο, όπως σε όλα τα μυθιστορήματα του Wilbur Smith, η πλοκή εξελίσσεται με συνεχείς εκπλήξεις και ανατροπές... Αντάξια συνέχεια του Θεού Ποταμιού, αυτή η επιική περιπέτεια κρατάει συνεπαρμένο τον αναγνώστη μέχρι την εκρηκτική της κορύφωση».

The Washington Post Book World

«Ένας καταξιωμένος συγγραφέας στην κορυφαία στιγμή του».

Kirkus Reviews

ISBN 960-620-438-3

9 789606 204388 >

01170010

